This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

BOUND AT
STORM'S
BOOK-BINDERY
STOCKTON, CAL.

*/12

058
R11
v. 1-3

LELAN

Gre

Raadgiver for Hus og Hjem

paa Land og i By.

Gratis Følgeblad til „Illustreret Familie-Journal“.

1ste Aargang. 1885.

STANFORD LIBRARY

Kjøbenhavn.
Carl Allers Forlag.

185025

Indholdsfortegnelſe.

A.

Agurker 156, 180, 196.
  do. grønne, at opbevare 172.
Appelſinkurve 210.
Appelſinſkaller, at anvende 152.
Abrikoſer, at ſylte 176.
Aſparges, at opbevare 100.
Aſpargeskultur 88.

B.

Bagateller 158.
Bakker lakerede, at renſe 68.
Barnepleje 67, 70, 75, 79, 83, 87, 90, 94, 99, 102, 107, 110, 115, 118, 123, 127, 131, 134, 135, 139, 143, 146, 151, 156, 159, 163, 166, 171, 175, 179, 182, 187, 191, 195, 199, 203.
Barnevognen 34.
Bebrejdelſe en 162.
Benzin, Advarſel ved Brugen af 46.
Beſparelſe i Husholdningen 58.
Billedbøger, der ikke kunne rives itu 182.
Blikfad, at pudſe 4
Blodſmagen, om 86.
Blommer, at forſende 140.
  do. at opbevare 140.
Blomſterelſkere, for:
  Om Blomſter 51.
  Afſkaarne Blomſter 56.
  Plantefrø 92.
  Hyacinthløg 92.
  Gjødning 100.
  Middel mod Inſekter 104.
  Roſen 136.
  Planter i Æggeſkaller 141.
  Drivhus-Skyggevinduer 152
  Utøj, at fjerne fra Planter 184
  Naar Planter ikke drives Blomſterløg 184.
  Bladlus 192.
  Varmt Vand til Planter 200
Breve, hvor opbevarer Du dem? 38.
Brev fra en Husfader 210.
Brød, Salt og Penge 74.
Bøger, Blade o.ſ.v. at udlaane 178.
Børnene 3.
  „Moder, de andre ſe ad mig!" 3.
  Gjør ikke Forſkjel paa Børnene 7.
  „Kun ikke en anden" 10.
  „Hvis Fader vidſte det" 14.
  Tab ikke Aandsnærværelſen 18.
  Børneopdragelſe 22.
  Vidunderbørn 26.
  „Har Du noget med til os?" 31.
  De ſmaa Løgne 34.
  At ſtraffe Børn 38.
  Yndlinge 43.
  Naar Børn ſkulle gjøre Indkjøb 43.
  Hvorledes ſkulle Børn lege? 46.
  Mine Smaabørn 50, 55.
  At belønne Børn 58.
Børſte eller Svamp? 100.
Børſter, at renſe 84.

C.

Cigarkaſſer, tomme 44.

D.

Damekupéer i 166.
Difteritis 3.

E.

Exploſion af Petroleumslamper 207.

F.

Faders Ferierejſe 142.

Falſk Skam 106.
Faſte Priſer 31.
Fjer, Struds-, at kruſe 88.
do. hvide, at vaſke 84.
Fluer, at fordrive 128.
Fodtøj, haardt, at blødgjøre 212.
Forbrænding, Middel mod 184.
Forgyldte Sager, at renſe 167.
Fotografere, naar man vil lade ſig 110.
Fotografier, gamle, at renſe 56.
Fra Hjertet til Hjerterne 158.
Fred med dine Husbeboere 58.
Fregner, Middel mod 128.
Frugtſtene, at anvende 119.
Frugt, umoden og Brændnelder 132.
Fuglereder 202.
Fødſelsdagsgaver 106.

G.

Garnruller, brugte 36.
Gibsfigurer, at ferniſſere 144.
do. at renſe 20.
Gifte ſig og tage Møbler paa Afbetaling 49.
Glaspropper, naar de „binde" i Flakoner 76.
God Tone ude og hjemme:
  Paa Gaden 21, 25, 29.
  Det Ydre 33, 37, 41.
  Toilettet 45, 49, 53, 57, 61.
  At ryge 65, 69.
  Præſentation 73, 77.
  Ved Bordet 82, 85, 89, 93, 97, 101, 105.
  I Theatret 109, 113.
  Paa Bal 117, 121, 125, 129.
  I Reſtaurationer, Kaféer o. ſ. v. 133, 137, 141, 145.
  Viſitter 149, 153, 157, 161, 165, 169.
  Viſitkortene 173, 177, 181, 185.
Gulvvoxdug, at renſe 119.

H.

Haanden, Forelæsning af en Læge 215.
Haandklæder, ſtrikkede 128.
Haandſpejl, dekoreret 179.
Haarbørſter, at renſe 176.
Haarpleje 112.
Haar, rødt, at forvandle til blondt 212.
Haarvand 119.
Handſker, ſnevre, at gjøre videre 4.
Hektografmaſſe, at omſmelte 60.
Hikke, Middel mod 119, 124.
Hjemmet:
  Falſk Luxus 1.
  Formiddagsbeſøg 1.
  Husholdningen 2.
  Kunſten at være ſyg 2.
  Forſigtig med Saxe og Hæklenaale 4.
  Om Laan 5.
  „Hvor De ſer daarlig ud!" 5.
  At ſkaane ſine Sager 6.
  At „nøde" ved Bordet 6.
  Det ſidſte Ord 7.
  Gjæſtevenſkab 9.
  Ogſaa et Tyranni 10.
  Husholdningspengene 13, 18.
  Opdragelſe 14.
  Førſt det nødvendige 17.
  Har Du lært at vente? 18.
  Kun 10 Øre om Dagen 21.
  Lampen 21.
  „Jeg maa beſørge alting ſelv!" 26.
  „Hjemme var det ganſke anderledes" 70.
  „De komme ſlet ikke til Ulejlighed" 78.
  Barnløs 81, 213.
  „Hvem har taget Tændſtikkerne?" 81.
  Mødre, kjende I Eders Døttre? 86.
  Utidige Beklagelſer 90.
  „Det intereſſerer mig ſlet ikke" 94.
  Rengjøring af Værelſerne 102.
  At ſtaa tidlig op 102.
  „De maa endelig ikke genere Dem for mig" 122.
  Tidsinddelingen 126.
  At leve ſtandsmæſſigt 158.
  Hvad Faſter fik udlært i Fadeburet 189.
  „Fader kommer!" 1[illegible]
  Advarſel til Ægteſolk 205.
  „Saa ſige vi op!" 214.
Hud, ſmuk, at bevare 211.
Husdyrene:
  En Opfordring 4.
  Drab af overflødige Dyr
  Lær Børnene at holde Dyrene 16.
  Kanariefuglen 24, 60 1
  197, 201.
  Papegøjen 28, 144.
  Husdyr i Kina 40.
  Hønſehuſet 44.
  Motion for Hunde 48.
  Seletryk paa Heſten 64.
  Middel mod hudløſe Ste
  hos Heſten 64.
  Heſtenes Frelſe under Il
  brand 96.
  Forkølelſe hos Heſtene 112
  Spaltede Hove 136.
  Middel mod Uddunſtning
  fra Fuglebure 152.
  At vænne Hunde til n
  Herrer 168.
Huslægen (Husmoderen ſom Læg
  Forbrændinger, Forſtuvni
  ger 11.
  Trødſke, Orm hos Børn 1
  Øjenlaagsbetændelſe, Ørepi
  Skorper hos Kirtelſvage
  Hoſte hos Børn 23.
  Forgiftning:
    Med Kulos 27.
    Med ſtærke Syrer, m
    Salmiakſpiritus, m
    Spanſkgrønt 31.
    Med Arſenik, med Foſfor
    Med Karbolſyre 35.
    Stik af Bier, Bid af Ho
    orme 36.
  Skindød:
    Ved Drukning, ved Kv
    ning eller Hængning
  Voldſomme Beſkadigelſer
  Blødninger 47.
  Kighoſte 55, 151, 204.
  Forſtoppelſe, Kardialgi, D
  arrhoe 56.
  Tvekulſurt Natron, bræ
  Magneſia Rhabarb

ter, kølende Pulver,
ſurt Kali, Saleppulver,
onſyre, Rhabarberdraa-
Hoffmannsdraaber,
nſerdraaber, Kinadraa-
Pimpinelledraaber 59.
kelvand, amerikanſk Olie,
gelſk Salt, Karlsbader-
60.
Bomolie, Linolie,
delolie 64.
tolie, Karbolvand, Col-
ium, Glycerin, Salmiak-
ritus, Kamferpulver, Va-
, Zinkſalve, forbeſende
rer, blødgjørende Urter,
epsſager og Plaſter 64.
ſk Plaſter paa Saar, at
te daarlig Luft fra
geværelſer 92.
el mod Næſeblod 96.
ing af Sygeværelſer 104.
Sygeværelſer 152.
ſolde Fødder, mod Hals-
e og Hæshed 180.
el mod Eczem 188.
raſie 196.
tme og Forkølelſe 200.
ing 212.
ſal 212.
pine 212.
ſaa' paa Reiſen 193.
r De Tid til det alt-
er i 98.
kan man bringe det til
i Verden? 59.
kan? 190.
e Pleje og Handſkerne 15.
rtine, at gjøre ſmi-
[illegible]
hen 19.

J.

148.
e af „Illuſtr. Familie-
ns" Tillæg 52.
r „Reſ" paa en Jnd-
[illegible]
e, at forhindre fra
11
, at renſe 72.

Julearbejder 170, 174, 178, 182, 186, 190, 194, 198, 202, 207, 210.

K.

Kaffegrums, mod ſprukne Hænder 211.
Kikvent Spørgsmaal 30, 34.
Kinaesſents 183, 196.
Kirſebærſtilkenes Nytte 152.
Kliſter til Flaſkeetiketter 172.
Klædedragt:
  Harmoni i Klædedragten, at ſlaane Haar og Kjole 3.
  Moderne Snørelív, Huller i Ørene 8.
  Værekjole; at forhindre at Herrebenklæder ſtødes i Kanten 11.
  Maſkeradedragt 24.
  Klædningsſtykkernes Udbedring 27.
  Tantes Kapper 32.
  Hjemmelavede Maſkeradedragter 40, 43.
  Min Lappeſkuffe 43.
  Afvaſket Bomuldstøj, at anvende; Jerſeyliv 52.
  Moderne Kjoleneberdel 67.
  Anvendelſen af brugt Herreuldtøj 71.
  Anvendelſen af Kniplinger 76.
  Anvendelſen af gamle Klæder 80.
  At ſkaane Herrefiltſhatte for Svedrande; krøllede Klædningsſtykker 91.
  Selv at reparere Galoſcher 95.
  Hvide Straahatte, at renſe, Frakkekraver, at renſe 104.
  At faa gammelt, uldent Tøj til at ſe ud ſom nyt 188.
  Gamle Filthatte, at oppudſe; Fedtlæderſtøvler, haarde, at blødgjøre 192.
  Kjøkkenforklæde, billigt 196.
  Jngen Fugle paa Hattene, at opdampe Dyſſelskaaber, Frakker og lignende, at give nye Støvler ſtørre Varighed 204.

Knappenaale 182.
Kolodium til Sammenſætning af itubrudt Porcellæn 96.
Krep, ſort, at opfriſke 28.
Krudt ſom Tandpulver 208.
Kunſtvin, at kjende 88.
Kurve, afſlidte, at faa brune 56.
Kokkenet:
  En Kokkenfare 8.
  Aal, at ſlagte 12.
  Kokkendragt, en 20.
  Trætøj, at ſkure 20.
  Kokkenregler 32.
  Walos rare Bit 40.
  Bliktøj, at pudſe, Æg, at bevare 44.
  Harſk Smør, at gjengive ren Smag, Gjær, at opløſe 48.
  Amerikanſk Hvedebrød 52.
  Mælkeprøve, Oſtlaſker, at renſe; Stearinreſter 60.
  Kraftbouillon for Syge 72.
  Bort med Kræmmerhuſene 76.
  Bælgfrugter, at koge, Oſt, delikat og blød 88.
  Kartofler, raa, at prøve, ruſſiſk Crême 92.
  Smørprøve, Æg, at prøve 96.
  Jldeſmagende Kartofler, at forbedre; kogt Fløde, at opbevare 100.
  At holde Salat friſk 112.
  Naar Suppe er bleven ſaltet for ſtærkt, Grønærter, at opbevare; gamle Kartofler, at anvende 116.
  Konſerveringsmiddel, at holde Kirſebær længe friſke, at opbevare Citronſkaller 120.
  Kartofler ſom Sæbe, Eddikeſkylning 128.
  Hvorledes en Skinke bliver mør 140.
  Stikkelsbær, at opbevare 144.
  En god Kop Kaffe 148.
  Mælk og Rom i The 152.
  Syltetøj, at opbevare 160.
  Agurkeſalat, at tilberede 176.
  Silbegryn 188.
  Delikateſſeſild, hollandſk Ruſſerſild 192.

Slaaenbær, at anvende 192.
Kjødſuppe, at klare 196.
God Oſt, at tilberede 200.
Hvidkaal, at opbevare 208.
Pølſer, at indvikle 212.
Naar Maden ſvides 212.
Gelé til Syge 212.

L.

Lille-Husmoder, en 171.

M.

Malerlugt, at fjerne fra Værelſer 176.
Meloner, at bevare 136.
Middel til at ſkræmme Spurve bort fra Kirſebærtræer 156.
Mit og dit i Ægteſtanden 62.
Myggeſtik, Middel mod 156.
Møbelpolitur 180.
Møbler af Egetræ, at renſe 80.
do. lakerede, at renſe 84.
do. polerede, at renſe 80.

N.

Nellikekurve 202.
Nødder, at bevare 20.

O.

Oliemalerier, at renſe 132.
Olietryksbilleder, at renſe 140.

P.

Paaklædningspenge 66.
Paraſoller, at reparere 68.
Pelsværk, at opbevare 136.
Penneviſker med Perler 210.
Penſylvanſk Værelſepynt 194.
Petroleum, forbedret 144.
Piger, unge, i Beſøg 114.
do. paa Reiſe 194.
Pletter af Blæk 164, 184.
do. af Blod og Ruſt 68, 200.
do. af Fedt, at fjerne fra Møbelbetræk 64, fra en Kalkvæg 48, fra matſlebent Glas 12, fra Bøger, Papir o. ſ. v. 24, fra hvide Knivſkafter 168.
Pletter af Fernis 84.
do. af Frugt, at fjerne fra linned Tøj 12, 36.
do. af Frugt, at fjerne fra Knive 28.
do. af Kaffe, at fjerne 68.
do. af Mælk, at fjerne 24.
do. af Oliefarve, at fjerne fra Vinduesruder 12.
do. af Rødvin, at fjerne 140.
do. af Stearin, at fjerne 12, 204.
do. af Støv paa Klæde 72.
do. af Sved, at fjerne fra ſort Fløjl 48.
do. af Valdnødder, at fjerne fra Hænderne 12.
do. at fjerne fra hvidt Ålaſt 12.
Porcellænskit 168.
Preſent, nem og ſund 20.
Punſch, af Jordbær 124.
Punſch, ruſſiſk 108.
Pynt til Juletræet 170, 174, 198, 210.

R.

Raad til de Huſtruer, der græde 63.
Radiſer, at ſaa 140.
Rammer, forgyldte, at renſe 112.
Rav, at blege 8.
Redegjørelſe, en 38.
Regnemaade, en 74.
Reiſetøj, at pakke 126.
Renſningsmiddel for Kar 119.
Ribs i Oktober 104.
Ringe, at fjerne fra opſvulmede Fingre 180.
Ris: Ruſſiſk, ſpanſk og italienſk 80.
Riven med de tre Tænder 150, 154.
Roſentinktur 80.
Ruſt, at fjerne 124.

S.

Seletøj, at bevare 164.
Selleriknopper, at faa ſto
Sengeklæders Udluftning
Silkereſter, at anvende 18
Sin egen Haandværker 12
Skin og Virkelighed 130.
Skjæl i Hovedbunden 96.
Skoleveninder 206.
Skrift, afbleget, at gjør lig 119.
Skrivebordsſkab 118.
Sofabetræk 98.
Sommertøj, at opbevare
Spillekort, ſmudſige, at
Staalpenne, at behandle
Stridsſpørgsmaal, et 69.
Støvler, vaade, at tørre
Støvleſværte 88.
Sukkervand mod Kalk i
Svampe, gamle, at renſe
Svigermoderen 42.
Synaaleſpidſer, naar knække 96.
Sølv og Plet, at beſkytte
do. at renſe 76

T.

Takſigelſe til Doktor B. 1
Talkum, om Brugen af 1
Tandbørſter, at holde
Tegninger, at opbevare 1
Teint, ſmuk 144.
Til Læſerne 28, 64, 68, 172, 212.
Træer, næſten frelſe 95.
Træorme, Middel mod 17
Træſmagen, at fjerne Fade 176.
Tændſtikkeæſker, at anvende

V.

Valdnødder, at forgylde 2
Vaſer, ſprukne, at iſtandgj
Vaſken:
  Gardinvaſk 4.
  Militærbaandſker, at
  Filetguipuretæpper, at
  Gul Vaſk. Bomuld mørke. At vaſke 12.

Sorte Silkeblonder, at vaſke 20.
Satinskjoler, at vaſke, Uldvaſk 24. 140.
Flonelvaſk 36. 40. 44
Sølvtøiet, at faa blankt 38.
Naar Stivetøiet „fryſer" 60.
Manchetlinned, at ſtive 68.
Sort Silketøj, at vaſke 72.
At vaſke hvide Fjer, gulnet Baſtetøj at give en klar Grund 84.
At vaſke ſorte [illegible] 92.
[illegible] 16[illegible]
Quillayabark ſom Vaſkemiddel 120.
At ſtryge lyſe Satinskjoler 140.
Smaaregler 160.
Strudsfjer, at vaſke, at ſtryge Vaſkekjoler 164.
Tyllsgardiner, at vaſke 168.
Handſker, at vaſke 172.
Vejledning paa Trappegange i Mørket 46.
Venſkabspude 98.
Vin, farvet, at kjende 100.
Vin af Blaabær, at tilberede 164.
do. af Ribs, at tilberede 124.
Vinduesruder, „blinde", at gjøre blanke 84.
Violduft 80.
Væggetøj, Middel mod 112.

Æ.

Ær Dig ſelv! 114.
Ærter til Legetøj 170.

Trykt hos Carl Aller. — Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

te Bind. | Søndagen den 14. December. | Nr. 1.

Hjemmet.

Om falſk Luksus.

[illegible], hemmelig Gjæld, trænger ſig ind overalt, ogſaa mellem Ægtefolk. Jeg kjender en [illegible] Mands Kone, der [illegible] lige fra ſit Ægteſkabs Begyndelſe har ſukket og endnu ſukker under Trykket af ſaadan Gjæld, uden nogenſinde at have havt Mod til at tilſtaa det for ſin Ægtefælle. Hun ſvæver i ſtadig Angſt for, at det, ſom de fleſte af hendes Be[illegible] vide, endelig ſkal komme hendes Mand for Øre. Og dog har Manden der næſten ligeſaa [illegible] Skyld ſom Konen. Naar [illegible] Kone, med al ſin Sparſommelighed, kun kunde tilberede et [illegible] Maaltid med de hende [illegible] tilmaalte Husholdnings[illegible], naar hendes Dragter vare [illegible] end andre bedre ſtillede Damers, eller naar hendes [illegible] Selſkaber ikke faldt elegante [illegible], ſaa knurrede Manden, talte [illegible] upraktiſke Husmødre, [illegible] heftig, naar den ſtakkels [illegible] bad om et lille Ekstratilſkud [illegible] uforudſete Udgifter. Hun begyndte ſaa med at lade denne eller [illegible] Poſt ubetalt, fordi hun ikke [illegible] Pengene til den [illegible] [illegible], og er førſt denne Bane [illegible] Gang bleven betraadt, ſaa gaar [illegible] langſomt, men ſenere [illegible] og hurtigere ned ad [illegible]. Ikke en Gang Skinnet af [illegible] velhavende bliver bevaret, [illegible] Verden lader ſig ikke længe [illegible]. Ligeſom Folk ere tilbøjelige til at overdrive og forſtørre [illegible] og Velhavendes Indkomſter efter en uhyre Maaleſtok, ſaaledes forringe de i ſamme Forhold deres, om hvis Pungs Indhold de ere begyndte at nære berettiget Tvivl. Det vil ſnart hedde ſig, at de aldeles intet eje, og deres Forſøg paa at udbrede en falſk Glands over deres Forhold ville blive ubarmhjertigt ſpottede.

Det er i vor Tid ikke let at holde ſit Hjem tarveligt, men dog ſkulde ſelv rige Folk for deres Børns Skyld ſé at holde Yppigheden borte fra det daglige Liv. Naar Børn allerede i en tidlig Alder have havt til Overmaal af koſtbart Legetøj, fine Klæder o. ſ. v., og naar de have déltaget i Børneſelſkaber og Baller, der ere tro Kopier af de Voksnes, hvad have ſaa de ſenere Aar at byde dem, naar Fordringerne ſtige? Og naar nu Forholdene i Hjemmet, ſom ovenfor fortalt, ere baſerede paa „falſk Luksus", hvorledes vilde de ſaa kunne undvære alt dette, naar den Dag kommer, da en ſaadan Husholdning ikke længere kan føres videre paa den hidtil fulgte Maade?

F. L.

Formiddagsbeſøg.

Den rige Fru L., der tilbringer ſit Liv i en behagelig „Ingentingbeſtillen", ſtaar, for at forkorte ſig Tiden, i Begreb med at aflægge Fru H., en dygtig Husmoder og Moder til flere Børn, et Beſøg. Sidſtnævntes Forhold ere ſaa beſkedne, at hun, tiltrods for, at hun har fem Børn, maa hjælpe ſig med én Pige. Da hun ſelv laver Mad, har hun neppe et frit Øjeblik hele Formiddagen.

Det ringer, og Fru L. bliver meldt. Fru H., der er mere beſtyrtet end glad over Beſøget, rykker hurtigt ſin Kappe tilrette, retter lidt paa ſin Krave, tager Kjøkkenforklædet af og paalægger Pigen ikke at lade Stegen brændes, at paſſe paa Børnene og ſkrælle Kartoflerne.

„Jeg ſkal ſtraks være her igjen," ſiger hun, idet hun gaar.

Pligtſkyldig forſikkrer nu Fru H. ſin Gjæſt, at denne er meget velkommen, og at hun ikke i mindſte Maade forſtyrrer. Men da dette er en Uſandhed, ſaa hører og ſvarer Værtinden kun meget flygtigt og adſpredt paa den fremmede Dames Tale. Hendes Tanker ere i Kjøkkenet, hun er angſt for, at Stegen ſkal brændes eller Middagsmaden ikke blive færdig i rette Tid. Hendes Mand er vænnet til ſtor Punktlighed i den Retning.

Men Fru L. taler videre om Selſkaber, Theatre og Koncerter, og glemmer rént at gaa igjen. Klokken ſlaar tolv. Med Hjertebanken tæller den bekymrede Husmoder Klokkeſlagene. Nu er der ikke længe til at hendes Mand kommer, og Maden er viſt endnu ikke færdig. Børnene ere endnu ikke klædte paa. Og under alt dette maa hun dog, med et forbindligt Smil, følge ſin Gjæſt, der nu endelig har rejſt ſig, til Døren.

Fru L. undſkylder endnu en Gang den Forſtyrrelſe, hendes Beſøg muligt har foraarſaget, og bliver endnu i Forſtuen ſtaaende

for at fortælle noget Morſomt. Fru H. lér med hende, men hendes Latter er tvungen. Nu forſvinder, Gud være lovet, Fru L. med et varmt Haandtryk og Løfte om „ſnart igjen at ſé ind“.

Med et lettet Suk lukker den unge Kone Entrédøren og ſer ud i Kjøkkenet. En brændt Lugt trænger hende uheldsvarslende i Møde. Med en Pirrelighed der ellers er hende ganſke fremmed, gjør hun ſin Pige de bittreſte Bebrejdelſer, ſkjøndt hun ikke har paſſet Stegen.

„Men den Lille ſkreg,“ undſkylder Pigen ſig, „jeg var nødt til at gaa ind og ſe efter hende.“

Fru H. vadſker i en Fart Børnenes og faar Morgenkappen af og ſit Haar glattet om.

Ved Bordet er hun forpuſtet og anſtrengt og i daarligt Humør over den mislykkede Middagsmad. Hendes onde Lune ſmitter hendes Mand, der fortrædeligt bryder op før han ellers plejer og ſkynder ſig tilbage til ſin Forretning.

Ja, hvad lærer den tarvelige Husmoder vel af denne Skitſe? At hun ikke bør modtage det Beſøg, ſom en Dame er taktløs nok til at aflægge hende paa en Tid af Dagen, hvor der ſtilles de ſtørſte Fordringer til hendes Kald ſom Moder og Husmoder!

E. S.

Hvorledes vi føre vor Husholdning.

En Ven af mig, en Embedsmand, der havde været forlovet i nogle Aar, henvendte for nogen Tid ſiden omtrent følgende Spørgsmaal til mig: „Hvornaar tror Du, at jeg bliver i Stand til at gifte mig og føre en nogenlunde ſtandsmæsſig, til mine Forhold ſvarende Husholdning. Jeg længes efter et eget Hjem, men min Gage er kun 2200 Kroner om Aaret. Den vil i Løbet af Tiden ſtige til 4000 Kroner, men det kan have lange Udſigter.“

Jeg ſvarede overensſtemmende med min Overbevisning: „Gift Dig ſtraks,“ og motiverede mit Raad med følgende Overſigt over, hvorledes vi føre vor Husholdning.

Jeg kommer meget godt ud af det med 2200 Kroner, ſkjøndt jeg har Kone og fire Børn. Mine Udgifter ere følgende:

Husholdningspenge til Konen, pr. Maaned 75 Kr.	900	Kr.
Husleje ([illegible])	280	„
Perſonlige Lommepenge	60	„
Skatter og Lotteri	100	„
Skolepenge for de to ældſte Børn	150	„
Kul og Vinterforraad	100	„
Paaklædning	240	„
Pigeløn	90	„
Livsforſikring	100	„
Summa	2000	Kr.

Saaledes faar jeg endnu et Nettooverſkud af 200 Kroner. Dette Overſkud lægger jeg dels i mine Børns Sparebøsſer, dels anvender jeg det til Ekstrafornøjelſer. Jeg gaar en Gang om Ugen ud at ſpadſere med hele Familien, og er vort Reſervefond ikke bleven helt opbrugt det ene Aar, tillade vi os ogſaa af og til en lille Reiſe paa nogle Dage eller lignende Ekstravaganſer. Indſkrænket leve vi, trods dette, ikke, thi der er hver Dag Kjød paa Bordet. Koſten er ſimpel borgerlig, men vi glæde os alle ved en udmærket Sundhed; derfor har jeg ikke ſat noget ſærligt til Læge eller Apothek, det maa i Nødsfald gaa af Reſervefonden. Til Tøj er der anſat ſaa lidt, fordi min Kone baade pynter Hattene og ſyer al Skrædder- og Linnedſyningen ſelv. Desuden ſkaaner Børnene deres Tøj, da det er en Betingelſe for at faa Lov til at deltage i Søndagsudflugten, at have holdt Tøjet ordentligt og pænt i Ugen, og da der med Udflugten er forbunden ſmaa Ekstrafornøjelſer ſom en Kop Kaffe i en Have, hvor der er Gynge o. ſ. v., gjøre de ſig al Umage for at ſkaane Tøjet og lære ogſaa de yngre det. Nu Regnſkabsvæſenet! Min Kone fører ingen Husholdningsbog. „Bevidſtheden om, at jeg tager alt ſaa nøje ſom muligt, gjør den overflødig for mig,“ ſiger hun. De øvrige Penge ſtaa under min Forvaltning. Baade min Kone og jeg have Nøglen til Skuffen, hvori de ligge, men hun gjør mig Regnſkab for, hvad hun muligt har taget af den. Jeg ſelv har en Beholder for hver af de ovenangivne Poſter, og hver Maaned, naar jeg har faaet min Gage, fordeler jeg Pengene deri.

J. K.

Om den Kunſt at være ſyg.

Der er mange, ſom ville ſmile over denne Overſkrift og ikke forſtaa, hvad der er ment med den. Hvor kan det være en Kunſt at være ſyg? Og dog er det en Kunſt! At bære Lidelſer med Taalmodighed og Hengivelſe, ikke at tabe Modet, og at gjøre ſine Paarørende Sygeplejen ſaa let ſom muligt, det er en Kunſt, der maa læres. Men dertil hører rigtignok en god Dél Selvovervindelſe, og det er det, den Syge desværre ſaa ofte mangler. Den Syge jamrer og grubler over ſin Tilſtand, kalder ſig for det meſt beklagelſesværdige Menneſke paa Jorden, og gjør derved ſig ſelv og andre ulykkelig. Hvor ſørgeligt ſér det ikke ud i et Hus, hvor der er en ſaadan Syg, og hvor tungt maa ikke ofte Slægtningene lide under dens Luner.

Det forekommer én ofte ſælſomt, naar man gjenfinder et Menneſke, man ellers har kjendt ſom godmodigt og muntert, paa Sygelejet ſom en egenkjærlig Hypokondriſt; thi „Hypokondri er Egoisme, og Egoisme er Roden til alt ondt.“ „Hvorfor rammer denne Ulykke netop mig?“ hører man ofte den Syge ſpørge. „Hvorfor ſkulde den ikke træffe Dig ligeſaa godt ſom andre? Har Du da været ſaa meget bedre end de? Sé Dig om, udvid dit aandelige Blik, og Du vil erkjende, hvor ſmaa dine egne Lidelſer ere imod al den anden Elendighed, der findes i Verden. Vend dine Tanker bort fra dine egne Lidelſer, ſøg at adſprede Dig ved gode Bøger, gjør Dig Umage for atter at tilbagevinde din tabte Munterhed, ſæt Dig for at være tilfreds, og Du vil ſelv drage den ſtørſte Fordél af det. Ved Aandens Herredømme over Legemet, ſættes der Sygdommen Skranker; Legemet lider, men Aanden er ſund, og den faſte Vilje hjælper til at bære Smerterne uden Klage. I Reglen er det Mændene, hvis Taalmodighed førſt briſter, og hvem ſelv ringe Smerter og forbigaaende Ubehageligheder i lang Tid kunne bringe ud af deres gode Stemning. Men ogſaa blandt Kvinderne findes der mange, for hvem Ordene „Selvbeherſkelſe“ og „Selvovervindelſe“ i Lidelſer ere aldeles ubekjendte. De give deres Luner Tøjlen, give efter for deres Nerver, og tænke kun paa ſig ſelv. Naar en ſaadan Huſtrus Mand

m Aftenen, derer
end Jammer og
hænder ikke ſjæl-
udenfor, for en Tid
uslige Elendighed,
e ville øve ſig i
og Selvbeherſkelſe,
kelige Kunſt ſnart
Sygelejet vilde ofte
ſignelſe baade for
mgivelſerne.

En Syg.

rnene.

andre le ad mig!“

e ikke jeg, og med
mange andre Mødre,
fra deres Børn,
gt, de fik paa i
ikke var ſlet ſaa
erne ſom de andre
andre le ad mig.“
virker meget uhel-
ene, de føle ſig ned-
, deres Finfølelſe
ttelig paa de kun
le eller blande ſig
Børn.
es er det ikke Til-
ælde, om de end
lig ukrebe Skole-
bygere Skole ikke
til at klæde deres
kut og godt, ſom
Forældre kunne
undgjælde for
lle Værere og Bæ-
førſt og fremmeſt
aget deres Børn
til at forſtaa dem,
, hvor hjerteløſt og
t er at gjøre Be-
er andres Tøj, vilde
andet, og mangen
eres Sorg ſlukt.
ogſaa i Fremtiden
ſpilleſyſtne, voksne

rnebal blev ſaaledes
ig Pige af en anden
ſerret til at danſe.
Dame ſvarede hov-
t, jeg danſer ikke
har ſaadan en ſim-
a.“ Hun ſelv havde
Bluſe og Kjole med
ferſ; den anden lille
e [illegible], hvid Kjole,
el meget ſød og barn-
en anden. Og dog
levde en ſpildt. Hun
, at hun havde en
le paa, og hun havde

dog været ſaa ſtolt, medens Moderen ſtod og ſtrøg den.

Hvor den anden lille Piges Moder dog var kortſynet! Hvilken hjærteløs Modedukke vil hendes lille Datter ikke blive opdragen til!

En Moder.

Huslægen.

De Kjendetegn, der adſkille den lettere Grad af Diſteritis fra Forkjølelſe og almindelig Halsbetændelſe.

Hos Børn, og det er jo i Almindelighed disſe, der ere meſt udſatte, ytrer Diſteritis ſig førſt ved Feberfremtoninger (Hede i Hovedet) og Mangel paa Appetit. Efter en halv Dags Forløb tage disſe Kjendetegn af i Heftighed, men i Stedet for indfinde der ſig ſaa Smerter i Svælget eller Struben. Sér man nu, medens man trykker Barnets Tunge ned med Skaftet af en Spiſeſké og lader Vedkommende udtale et langtrukkent „Ah“, ned i den Syges Hals, ſaa ſér man, at Mandlerne, tilhøjre og tilvenſtre for Drøbelen (og undertiden ogſaa denne) ere opſvulmede og bedækkede med hvide Striber, der følge Furerne. Man kan let lade ſig ſkuffe ved Slim, der har ſamlet ſig, og man maa derfor førſt foretage et Renſelſesforſøg ved at lade den Paagjældende ſpiſe et Stykke Brød og ſkylle det ned med Vand (ikke Mælk). Ere de hvide Pletter ikke forſvundne endnu, er der Sandſynlighed for, at en lettere Grón af Diſteritis er tilſtede, og man gjør bedſt i, ſaa ſnart det lader ſig gjøre, at ſende Bud til Lægen. I den alvorligere Grad af Diſteritis danne de hvide Pletter hélt bedækkede Flader baade paa Mandlerne, Drøbelen, Svælget o. ſ. v.

Til Læſerne.

Under Rubrikken „Husmoderen ſom Læge“ vil der fra næſte Nummer, i denne Afdeling af „Raadgiver for Hus og Hjem“ blive paabegyndt en populær og letfattelig ſkreven Anviſning til Behandling af de ofteſt forekommende, lettere Sygdomstilfælde, ſamt en Overſigt over ſaadanne Lægemidler, ſom det er godt at have ved Haanden i paakommende Tilfælde, og ſom uden Doktorrecept kan udleveres fra ethvert Apothek.

Klædedragt.

Om Harmoni i Klædedragten.

Hvor mange ellers moderne klædte Damer begaa ikke de groveſte Fejl i Sammenſtilling af Former og Farver. Enhver Dame ſkulde, ved Valget af Friſure eller Hatteform, rette ſig efter ſit Anſigts Form, og i Valget af Garderobe efter ſin Figur. Det, der klæder en høj, ſlank Figur, vil ſé latterligt ud paa en lille og tyk; en bølgende Fjer klæder et rundt, rødmusſet Anſigt godt, men pasſer ikke til et ſkarptegnet, langt og ſmalt. En bleg Blondine maa aldrig klæde ſig i crémegult, men overlade denne Farve til en rødmusſet Brunette. Harmoni forædler ſelv den ſimpleſte Dragt. En brun, ulden Kjole, med Hat og Handſker holdt i ſamme Schattering, vil, ſammen med et mørkt Overſtykke, danne en meget ſmukkere Dragt, end en nok ſaa koſtbar Silkekjole, hvis denne for Eksempel er holdt i blaat, med Overſtykke holdt i en grønlig Tone, broget Hat, anden Farve Handſker og ſaa videre. Ogſaa Smykker maa vælges med en vis Smag. For Eksempel maa man ikke paa én Gang have Guld- og Sølvſmykker paa ſammen. Et Guldarmbaand og et Sølvarmbaand ſammen er ſimpelt. Man maa heller ikke bære to Smykker med forſkjellige Farver Stene. Sølvſmykker pasſer bedre til blaat og grønt, end Guldſmykker. Det er heller ikke fint at ſtikke Broſcher i Overſtykket eller have Armbaand paa paa Gaden over Handſkerne. I det Hele taget ſaa lidt Smykker paa paa Gaden ſom muligt. Det er heller ikke nobelt ſtraks at følge Moden i alle dens Overdrivelſer, man venter og ſér, hvad der er ſtabilt ved den, og følger den ſaa, med ſaa lidt bratte Overgange ſom muligt.

Om at ſkaane ſit Haar og ſin Kjole.

Mange unge Piger bære ikke deres ſmukke, lange Fletninger løſt ned ad Ryggen, fordi de frygte for at ſlide paa Haarets og fordærve deres Tøj. En ung Pige af mit Bekjendtſkab havde fundet Raad for begge Dele. Hun havde under hver af ſine tykke, aſkeblonde Fletninger anbragt et tilſvarende, bredt Silkebaand, hvis Farve ſtemmede overéns med Haarets Farve. Oppe ved Hovedet og nede ved Enden af Fletningen, hvor denne var ſammenbunden, havde hun fæſtet Baandet paa med ſmaa Sikkerhedsnaale. Haaret hvilede altſaa paa Baandet, og kunde ikke „ſlides" ved at glide frem og tilbage, og Baandet tog tillige af for Kjolen, der ikke blev udſat for at blive tilſmudſet eller ſedtet af Haaret.

Husraad.

Forſigtig.

Der er en Ting, Folk ofte er i høieſte Grad uforſigtige med, og ſom dog kan komme til at foraarſage ubodelig Skade: Der er mange, der gaa med Sakſe, Hæklenaale eller andre ſpidſe Ting løſe i Lommen. For nogen Tid ſiden farer en tolvaars Pige, der havde tabt en Bog paa Gulvet og vilde bukke ſig for at tage den op, tilbage med et højt Skrig; hun var ved denne Bevægelſe kommen til at ſtøde en Hæklenaal, ſom hun bar i Lommen uden Foutteral, ind i ſit Laar. Den blev med en Dél Beſvær taget ud; den var heldigvis ikke knækket derinde. Knækker Naalen derimod over, ſom det ſkete ved et andet, lignende Tilfælde, er det meget vanſkeligt at faa den ud igjen, ſelv om man kalder Lægehjælp. Det glatte Staal ſmutter let fra Tængerne, og Hagen paa Hæklenaalen holder igjen. Derfor altid et Foutteral om Sakſen eller Hæklenaalen, hvis disſe Gjenſtande ſkal bæres i Lommen.

At gjøre ſnevre Handſker videre.

Det er ofte, at man, naar man har faaet et Par nye Handſker af det Nummer, man ſædvanlig bruger, ſynes, at disſe ere lidt ſnevrere end ellers, og man er bange for at ſprænge dem ved at trække dem paa. Man kan udvide Handſkerne, uden at ſkade disſe, ved at vikle dem et Par Timers Tid ind i et fugtigt, hvidt Tørklæde, men Tørklædet maa kun være fugtigt, ikke vaadt, da Handſkernes Farve ellers let vil blive angreben.

Vadſken og Kjøkkenet.

Gardinvadſk.

En Hovedbetingelſe for, at et Værelſe ſkal ſé ſmukt og hyggeligt ud, er dog Gardinerne. De maa altid være ſaa propre og hvide ſom muligt. Husmødre, der have meget at gjøre, ſkulle fortrinsvis vælge Traadgardiner, (Curtain-Nets), de have den Fordél fremfor Gardiner med Bobinetsborter, at de ikke behøve at ſtryges. Jeg har ſelv prøvet det i flere Aar. Gardinerne blive vadſkede, blaanede, ſtivede i raa eller kogt Stivelſe, og derpaa, uden at tørres, ſtukne baade paa Gardinſtangen, ordnede i ſmaa Folder, og naar de ere hængte op, ligeledes vaade ordnede ind i Gardinbøjlen. De tørre paa et Par Timer og ſé meget godt ud. Ogſaa Mulls- og Gazesgardiner kunne behandles paa denne Maade. Man bliver ſnart fortrolig med denne Maade at vadſke Gardiner paa, da den har den ſtore Fordél, at man i Løbet af nogle faa Timer kan ombytte ſmudſige Gardiner med rene. Stoppede Gardiner vinde ubetinget ved denne Fremgangsmaade; det er meget lettere at ordne Stopningerne ind i Folderne, naar Gardinerne ere vaade. Skal man have uldne Gardiner indenfor, maa man rigtignok finde ſig i den Ulejlighed at tage Stangen ned en Gang endnu, naar Gardinerne ere tørre og har faaet de beſtemte Folder, løsne Naalene, anbringe de uldne Gardiner inderſt paa Stangen og ſtikke de hvide paa i de én Gang antagne Folder. Men det bliver i ethvert Tilfælde hurtigere end at ſtryge dem. Om Sommeren ſlipper man jo hélt for denne Gene. Gardiner holde meget længere, naar man, før man vadſker dem, lægger dem ſammen paalangs i fire Dele, rier dem faſt med et Par Sting og vadſker dem paa denne Maade. Der gaar da ikke nær ſaa megen Slid af Stoffet, ſom naar man gnid
enkelte Dag.

At vadſke Militærh

At vadſke Militærhand
udfordrer en Dél Ov
ſom regelmæsſig vil vad
ſkerne hjemme, maa tage
dertil, trække Handſker
ſaa gaa tilværks, lige
man vadſker fine Hænde
ſaa alle Striber og ſmu
der bort, er det nødvend
friſkt Vand tre Gange,
ſpare paa Sæben. Naa
endelig kun drypper g
Vand ned fra Handſker
man dem af, vrider de
tager dem ſaa atter pa
dem ſaa, for at holde
ſmidigt, ind overalt m
uden Vand, og presſer
lig mellem rene Haandkl
til de ere fuldkommen t

Husdyren

En Opfordri

Vinteren er kommen.
at øve Barmhjertig
Smaafuglene, der
finde deres Føde, naa
dækker Jorden. Lidt
Brød, kogte Kartofler, K
o. ſ. v. vil opholde L
mange af dem. Den, de
og Evne til at offre nog
frø, vil have megen Gl
Lænkehunden fortjen
et varmt Hus; det de
gjøres tæt og forſynes
lig Halm, ſom jævnlig
nyes. Friſkt Drikkevand
flere Gange daglig, eft
meget ſnart fryſer til
Ofteſt er det en In
at man er nødt til at ho
hund. Lad Dyret faa
i alle de mange Tilfa
dette kan lade ſig gjø
antager man, at det til
for Liv og Ejendom
digt at have en ſnadd
Vogter, da er man ſ
ogſaa pligtig til at
ydede Tjeneſte, ved ſam
fuldt at drage Omſor
den ikke lider alle de K
Sult, Tørſt og Kulde f

RAADGIVER

for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

te Bind. | Søndagen den 21. December. | Nr. 2.

Hjemmet.

Om „Laan" i Husholdningen.

Hvor ubehageligt er det ikke for en omhyggelig Husmoder, [illegible] i hendes Nærhed boer [illegible] Hjem undertiden alt [illegible] til Husholdningen hørende [illegible] er". Saa kommer for [illegible] Fru Møller aandeløs [illegible] i Fru Langes Kjøk- [illegible] om hun ikke i en [illegible] ſaa god at laane [illegible] tre Spiſkeſulde [illegible] Korn Peber og en [illegible] hun er i den ſtørſte [illegible] der er kommen en [illegible] Beſøg, og hun maa i en [illegible] en lille Frokoſt. [illegible] førſt i Morgen er [illegible] hun plejer at kjøbe ind, [illegible] Husholdningspenge, er [illegible] ikke forberedt paa Be- [illegible] Fru Lange [illegible] Spiſekammeret og Kryd- [illegible] og henter det Forlangte. [illegible] ſamlet, og Fru Møller [illegible] paa, men i Døren dukker [illegible] paa, at hun ogſaa [illegible] en lille Skive Flæſk, [illegible] Fru Lange vil [illegible] at laane hende den?" [illegible] gerne." — „Men jeg har [illegible] vente nu — ikke ſandt, [illegible] over?" — „Ja, [illegible] ſtraks komme over [illegible]" Endelig gaar Na- [illegible] ben, medens Fru Lange [illegible] alle Kaſſer, fejer det [illegible] Mel ſammen og [illegible] de udfaldne Peberkorn [illegible] efter ſidder hun [illegible] ſit Haandarbejde, da det atter ringer. Det er Tjeneſtepigen ovre fra Møllers.

„Fruen vilde vel ikke være ſaa venlig at laane min Frue to Par Knive og Gafler — vore ere hos Sliberen — og to af de ſmaa Frokoſttallerkener. Hendes egne ere Middagstallerkener, de ere for ſtore til en Frokoſt — og ſaa lidt ſur Sennep?" Fru Lange ſkiller ſig kun nødig ved ſine fine, med forgyldt Rand forſirede, malede Frokoſttallerkener; men hendes medfødte Godhed ſejrer. Med et lille Suk udleverer hun Tallerkener, Knive og Gafler og Sennep i en af ſine egne Overkopper. Saa ſætter hun ſig igjen til ſit Arbejde. — For i Dag er vel denne „Laanen" forbi, men det gjentager ſig hver Dag, om end ikke i ſaa ſtor Maaleſtok. Men den Dag, da Fru Møller giver ſit „Kvartaarsſelſkab", er det næſten ikke til at udholde. Saa vandrer hele Sæt Dækketøj, Tallerkener, Knive og Gafler, Skeer, Glas, Lamper, Stole, forſkjellige Spiſevarer, og tilſidſt endogſaa Pigen over til Naboen, hvor hun ſkal hjælpe med at „varte op". Men det lod ſig dog altſammen bære, hvis ikke Fru Møller var ſaa glemſom og kun delvis eller ſlet ikke ſendte de laante Gjenſtande tilbage. Der mangler et Glas, to Knive, en Gaffel o. ſ. v. Mange Gjenſtande blive ogſaa beſkadigede, der mangler ſaaledes en lille Rand af den ene Tallerken, „en ren Ubetydelighed, ſom ikke er Omtale værd", men ſom dog forringer hele Stellets Værdi. De laante Sager blive ofte beholdte **henved** fire Uger, hvad Fru Lange nøje kan kontrollere gjennem ſin „Udlaansbog." —

„Men hvad er der ved det at gjøre?" ſpørger hun ſukkende, og med hende viſt mange af vore Læſerinder. Man maa ſætte Strenghed mod ſaadanne Opfordringer, ſaaſnart de optræde i ſtørre Omfang. Koſtbare Gjenſtande bør man ſlet ikke laane ud, og ſimplere Sager i ſaa begrænſet Antal ſom muligt, og aldrig før de tidligere laante Gjenſtande ere bragte tilbage.

Man kan aldrig ſætte ſig ſom beſtemt Formaal aldrig at laane noget ud, enhver kan komme i den Situation at være nødſaget til at laane et eller andet, men naar det viſer ſig at være en Vane hos nogen at laane, kan man deraf ſlutte ſig til Uorden i Husholdningen, Letſind og Dovenſkab. Venſkab med ſaadanne Menneſker bringer hverken Glæde eller Nytte.

E. M

„Hvor De ſer daarlig ud!"

I den bedſte Henſigt af Verden ſiger man ofte hinanden de ubehageligſte Ting. Hvor utallig mange Menneſker, iſær Damer, tro ikke at være deltagende, naar de med en beklagende Hovedryſten anbringer det ſædvanlige: „Nej, hvor De ſer daarlig ud!" Mon de tro, at den anden ikke véd, at han ſer „daarlig" ud? Han eller hun er neppe vel tilmode, og behøver ikke førſt at erindres om ſin Tilſtand.

veg, at Husmoderen ved paakommende Ulykkestilfælde og ſygelige Tilſtande, ſom kræve en foreløbig Hjælp, ikke taber Hovedet og i Forvirringen tager ſin Tilflugt til forkerte Midler, men at hun med Beſindighed og Aandsnærværelſe kan anvende en henſigtsmæſſig Fremgangsmaade, der paa en Maade ſkal indlede Lægens Virkſomhed, hvis Komme hun da med Rolighed vil kunne afvente. Hertil egne ſig bedſt de prøvede Husraad og den ovenfor omtalte Gruppe af mildere virkende Medikamenter.

I det følgende ſkulle vi nærmere omtale, hvorledes man har at forholde ſig ved ſaadanne dagligt forekommende Ulykkestilfælde og lettere Sygdomsformer.

Klædedragt.

De moderne Snøreliv.

Hvor uſkjønne ere ikke de moderne Korſetter! Mig minde de indſnørede Skikkelſer altid om Kropduer. Fyldige Damer tro ofte ved en ſtærk Indpresſen at faa en tynd Midie, altſaa en ſmuk Figur. Men de betænke ikke, hvor tvungne de komme til at ſé ud, hvor ugratiøſe, ſtive og ſtræagtige deres Bevægelſer blive. Har nogen af de, i denne Selvſkuffelſe hildede, nogenſinde betragtet de af de gamle Meſtre malede Kvindeſkikkelſer? Hos ingen af disſe vilde de finde en ſaadan Forſnevring af Maveegnen. Desuden er denne Indſnøring højſt uſund. Hvor mange af de Damer, der ſtrengt følge Moden, have ikke offret Snørelivet ſin Helbred, ja, ſit Liv? De Damer, der ikke vil opgive Korſettet, bør ved Indkjøbet af et ſaadant ikke lægge for megen Vægt paa, hvorvidt det er ſaa eller ſaa faa Centimeter vidt, men hvorvidt det giver Legemet et faſt Hold og ſlutter ſig glat til dette, uden at tvinge kammen eller ſtramme.

P.

Huller i Ørene.

Hvorfor ſtikkes der Huller i de ſmaa Pigers Øren, og ikke i Drengenes? Vi lé ad de Vilde, fordi de bære Ringe i Næſe og Øren; ere vi ſelv bedre? Er det ikke unaturligt at bore et Hul i ſit eget Legeme, for at hænge en eller anden Smykkegjenſtand faſt dér? Vilde ikke enhver Moder ivre imod, at man tatoverede et lille Barn eller anvendte en anden ligeſaa unaturlig Udſmykning? Mon ikke Ørenringenes Anvendelſe ſnart vil være en ſaga blott.

En Moder, der
hverken ſelv bruger
Ørenringe, eller
tillader ſine Døttre
at bære dem.

Husraad.

At blege Rav, der er bleven mørkt.

Man graver Ravſmykket dybt ned i Jorden, i ſin Have for Eksempel, og ſætter et Mærke ved Stedet. Efter fire til ſeks Ugers Forløb vil Smykket atter være lyſt og klart.

At fjerne Oliefarvepletter fra Vinduesruder.

Man beſtryger Pletterne med Terpentinolie, og vadſker Ruden af med Vand, naar Pletterne ere blødt op. Der maa ikke komme noget af Terpentinolien ind paa Vinduesrammen.

Vadſken og Kjøkkenet.

At vadſke Filetguipures-Tæpper.

Tæppet vadſkes forſigtig med hvid Sæbe, ſkylles og blaanes let, eller ſkylles endnu en Gang i kold Kaffe, hvis man vil have, at det ſkal have en „gullig" Farve. Saa lægger man Tæppet paa et Brædt, glatter det ud med Haanden og fæſter en Knappenaal i hver lille Takke, ſaa at det bliver ſpændt ud paa Brædtet. Man maa ſtikke Knappenaalene faſt ind, maaſké ſlaa dem ind med en lille Hammer, da det gjælder om at det kan komme til at ſidde ſtramt og glat. Naar det er helt tørt, tager man det af og det er da aldeles ſom nyt. Man kan i Stedet for et Brædt tage et tykt Pap, da man maaſké lettere kan faa Knappenaalene til at holde i dette.

En Kjøkkenfare.

Meget farlig er den Vane, ſom mange Husmødre og Tjeneſtepiger har, at befæſte Smækken paa Forklædet til Kjolen med Knappenaale eller ſtikke disſe løſe i Kjolelivet. Kun Sikkerhedsnaale, der ikke løsne ſig under Arbejdet, burde taales i et Kjøkken, eller hos dem, der ſkal bære Maden ind eller ſervere den.

Husdyrene.

Anvisning til Drab af overflødige Dyr.

Hunde og Katte kunne dræbes ved Kloroformering, men denne bør udføres af en Dyrlæge.

Man fremkalder lettest Døden ved at give Dyret et raſk og ſikkert Slag midt paa Panden med en Hammer eller Økse, hvorefter Hals-Pulsaarerne overſkæres

Derimod fraraade vi beſtemt Hængning af Hunde og Katte. —

Overflødige Hvalpe og Killinger dræbes ved et raſk Slag midt paa Panden med en Hammer.

Foretrækker man at drukne Dyrene, bør disſe anbringes i en Poſe af løſt vævet Tøj, i hvis Bund man har faſtgjort en Sten, ſtor nok til at holde Poſen under Vandets Overflade.

Ved Drukning af Dyr maa det ſelvfølgelig iagttages, at Vandet er tilſtrækkeligt dybt og at Poſen ikke optages, før man er vis paa, at Døden er indtraadt. Uagtet Dødskampen heldigvis ikke varer ſaa længe, kunde man jo lade Poſen henligge i Vandet f. Eks. en halv Time.

Det bør aldrig overlades Børn paa egen Haand at dræbe Dyr, dels fordi det ſom Regel maa antages at have en ſkadelig Indflydelſe paa Barnets Karakter, og dernæſt fordi megen Mishandling derved afſtedkommes, hyppig paa Grund af, at en ubetimelig Medfølelſe gjør ſig gjældende og bevirker, at Handlingen trækkes i Langdrag.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

e Bind. | Søndagen den 28. December. | Nr. 3.

Hjemmet.

Gjæſtevenſkab.

„Kjære Kone," ſiger Manden, „vi maa give et lille Sel[illegible] for at gjøre Gjengjæld for [illegible] Indbydelſer, vi ſelv have mod[illegible]."

„Ak ja," ſvarer Konen ſuk[illegible] „jeg indſér nok, at det [illegible] være. Anſtanden fordrer det, [illegible] —"

„Ikke mere, min Bedſte. Du [illegible] jo ſelv, at det maa være, [illegible] vi derfor ſtraks ſætte os til [illegible] en Liſte over, hvem der [illegible], vi have allerede [illegible] længe opſat at opfylde [illegible] Pligt."

Og nu bliver det overvejet, [illegible] man i ethvert Tilfælde er [illegible] til at bede, og hvem man [illegible], og ligeledes blive [illegible], man ſelv har været [illegible] talte og vejede op [illegible].

„[illegible] lille Kone," ſiger Manden, [illegible] at det er faſtſlaaet, at [illegible] og B...s i ethvert [illegible] maa bedes, „de to Familier [illegible] ſlet ikke til hinanden, [illegible] ikke hinanden, bevæge ſig [illegible] forſkjellige Samfunds[illegible], have ikke et eneſte Berø[illegible] med hinanden, vil ſlet [illegible] ſætte hinandens Inter[illegible] og — —"

„Min kjære Mand (kjære [illegible] meget ſtærkere betonet, [illegible] er mere afgjø[illegible] fra Fruens Side), vi kunne [illegible] give to Selſkaber? Det [illegible] altfor koſtbart. Vi maa ſamle alle, ſom vi ſkylde Gjengjæld, ved denne Lejlighed, dermed er den Sag afgjort."

Altſaa en Affodring!

O, vé Eder, I ſtakkels Gjæſter, der indbilde Eder at blive modtagne med Glæde! Men — det er rigtignok ſandt, I gjøre det jo ikke ſelv anderledes.

Liſten bliver gjort færdig. Det viſer ſig, at man har opſkrevet et ſtørre Antal Gjæſter, end Værelſerne kunne rumme og man kan „dække til". Man trøſter ſig med Haabet om, at nogle, ſaa mange ſom muligt, ville ſige nej — eller man beſlutter ſig til at forøge den Uhygge, der foreſtaar Hjemmet, ved ogſaa at flytte Møblerne ud af Sovekamrene.

Det er viſtnok et meget berettiget Ønſke at ville beværte ſine Gjæſter rigeligt og godt; men hvorfor ſkal juſt alt det, der ſerveres, være af de fineſte Sorter og være tilſtede i Overflod? Hvorfor ſkulle de mindre Bemidlede altid gjøre „Gjengjæld" ved at give alt igjen paa ſamme Maade, ſom de fik det hos den mere velſtillede Familie, de ſidſt var bedt til Gjæſt hos?

Ved det forfængelige Ønſke at overbyde hinanden, er det kommen ſaa vidt, at det paa mange Steder maa betragtes ſom en tung og koſtbar Pligt at udøve Gjæſtevenſkab.

Men det er ikke alene ved virkelige „Selſkaber", at der udvikles en ſaadan unyttig Lukſus, der ofte ikke ſvarer til Forholdene; den gaar ogſaa igjen i Samkvemmet mellem Venner og gode Bekjendte. Der gives nu for Tiden kun faa Huſe, hvor en „uventet" Aftengjæſt bedes tage tiltakke med en Kop Thé og et Stykke Smørrebrød, ſom Familien ſelv nyder det til dagligdags; Folk ſkræmmes fra ſaadanne Beſøg ved ofte gjentagne: „De maa endelig beſtemme en Aften, De vil ſkjænke os," eller: „Lad os da endelig vide, naar De kommer, for at De ikke ſkal udſættes for at gaa forgjæves" o. ſ. v., og kommer den Beſøgende ſaa paa denne forud „beſtemte" Aften, ſaa er alt i Huſet indrettet paa at modtage Fremmede, det vil ſige, den ſamme Lukſus og Overflødighed ytrer ſig i alt, og han finder for det meſte ſaa ikke Familien alene, thi man har benyttet denne Lejlighed til ogſaa at bede „den eller den", ſom man ſkylder en Gjengjæld, der ſaa kan „afgjøres med det ſamme."

Det er den unyttige Overflod af alt der ſlaar Gjæſtfrihed og Gjæſtevenſkab ihjel.

Men hvem ſkal da gjøre det førſte Skridt til at vende tilbage til tidligere Tiders ſimplere Sammenkomſter? Husmødrene, ubetinget Husmødrene! Det er kun Begyndelſen, det gjælder, ſenere gaar det Hele af ſig ſelv. Hvor mange af Gjæſterne komme i Grunden for „Madens" Skyld? Sikkert det allermindſte Antal. De fleſte ville foretrække at tage tiltakke med, hvad Huſet formaar, og derved netop blive i Stand til at tilbringe en hyggelig Aften i Værts og Værtindes Selſkab, medens disſe, naar der er „ſtort Selſkab", neppe kunne vekſle enkelte Ord med hver af Gjæſterne.

Naar Værtinden ikke uafbrudt ſkulde paaſe, at Kager, Punſch, Sukketøj, Vin, Frugt o. ſ. ſ. blev rakt rundt og atter rundt, vilde hun bedre kunne tage ſig af hver af ſine Gjæſter. Hun kunde gjøre mere for ſine Gjæſters Underholdning, naar hun havde mindre at gjøre med deres Forplejning.

Tør jeg haabe, at det gamle Ordſprog: „Et godt Ord finder et godt Sted", ogſaa vil bevare ſig her? Louiſe E...

Ogſaa et Tyranni.

„Ja, naar det endelig ſkal være," ſukker Familjefaderen og giver med tungt Hjerte ſin Indvilligelſe til Anſkaffelſen af en eller anden Gjenſtand, uden hvilken Familjen før kom ganſke godt ud af det, men ſom nu, da Naboens har faaet det, er blevet uundgaaelig nødvendigt. Lad os nu for Exempel antage, at det drejer ſig om Anſkaffelſen af et ſmukt Tæppe, Mage til det, Naboens nylig har anſkaffet dem.

„Men, kjære Kone, dér er ogſaa flere Penge end hos os."

„Det er det nok, kjære Mand, men — Du véd hvor indbildſke Naboens ere, de ſkulde da ikke have Lov til at være i den Tro, at det er dem aléne, der have Raad til at anſkaffe ſmukke Sager."

Og Tæppet bliver kjøbt, men man er ikke glad for det, thi Gjæld trykker. Saadan gaar det i mange Familjer! Man vil ſynes rige lige ſom de, der virkelig ere det, ſelv om det ſaa ſkér paa Lykkens og Tilfredshedens Bekoſtning.

Enhver overflødig Tings Anſkaffelſe er et Tyranni! Derfor „regn", I Husmødre og Ægtemænd! Selv det tarveligſte Hjem kan gjøres hyggeligt at leve i, naar vi kun ikke maale efter, hvorledes Naboens og Gjenboens have indrettet deres!

B. H.

Nogle ſmaa Leveregler for unge Piger.

Skjænk ikke en Herre Eders Fotografi. — Modtag aldrig andre Preſenter af Herrer end Blomſter, Bonbon eller højſt en Bog. — Værer ikke behageſyge. — Brug ikke ſtærke Udtryk, og henled ikke Opmærkſomheden paa Eder ved paafaldende Opførſel. — Lé ikke højt, og ſøg ikke Omgang med unge Piger, der lé højt, tale højt eller have andre ſimple Manerer. „Sig mig, hvem Du omgaas, ſaa ſkal jeg ſige Dig, hvem Du er!" — Hils aldrig en Herre igjen, der hilſer, uden at tage Cigaren af Munden. — Tal ikke med en Herre, der inden Døre beholder Hatten paa, naar han tiltaler Eder. — Bær ikke for mange Smykker. — Klæd Eder klædeligt, men ikke afſtikkende. — Tal ikke med, naar der tales om Politik eller lignende, men ros Eder heller ikke af, aldrig at ſé i en Avis. Det er Pligt at vide Beſked om det, der foregaar om én. — Værer høflige mod alle, lige fra Eders bedſte Venner til den ringeſte af Eders Undergivne eller de Undergivne i de Huſe, hvor I komme.

B. D.

Til unge Koner.

I Selſkabslivet herſker den ſtore Uſkik, at unge Koner paa 18 Aar blive der gjort mere Stads af og taget mere Henſyn til, end til ugifte Damer paa 40 Aar og derover. Er der end ikke noget at ændre ved en ſaa udbredt Uſkik, ſaa bør enhver ung Kone ſelv beſidde Taktfølelſe nok til, paa enhver mulig Maade at behandle den ugifte, ældre Pige med Agtelſe og Opmærkſomhed. Der er maaſké ikke noget, der mere ſaarer en „gammel Jomfru", end at blive overſét af en ung Kone eller tiltalt af hende paa en protegerende Maade.

Enhver ung Kone ſkulde viſe ſit Hjertes Takt ved ikke paa en upaſſende og paafaldende Maade at lade ældre, ugifte Damer føle ſin Koneværdighed.

En ung Kone.

Børnene.

Kun ikke „en anden".

Hede, bitre Taareſtrømme græder dit Barn over ſin lille Fugls eller et andet det kjært Dyrs Død. Hvor ondt det kan gjøre Dig ſom Fader eller Moder at være Vidne til denne Sorg, ſaa vogt Dig for ikke i din Deltagelſe at komme med Ord ſom:

„Lad det ſaa være god
mere. Du ſkal ſaa
Sorg med dit Barn,
hjælp det med Begr
Du vil, men kom ikke
om, at han eller hun
anden meget ſmukkere!
derved kun Barnets
thi hvor i Verden ſk
det findes noget, der
klogere og blidere en
det har miſtet. Det
med dets Dyr, ſom de
Dig, Fader, med et
Vilde Du ikke finde
hjerteløſt, naar man
ning for det Barn. Vor
taget til ſig, vilde till
andet og ſmukkere?
Saaret har ſat Ar,
maaſké ſelv komme
om „et andet" og aab
for et ſtakkels, forældr
netop fordi Du har
ſaa højt, men det kom
langt ſenere. Tanken
krænke i det førſte Øje

Lad derfor ogſaa
den førſte, hellige
Net! Maaſké findes
eller ſenere et lille, ſu
dit Barn ſelv ønſker
Mindet om det død
Barnet handle ſelv.
græde! Der er maaſ
Taarer blandet i
maaſké det mindes en
lille Forſømmelſe, det
kan gjøre god igjen;
Taarer ere ſom en
givelſe, de gjøre dit
— Bring ikke ſelv
den Tanke, at alt ko
med Penge. Ved at til
andet", udſætter Du
dit Barn krænket den
og hulker: „Men jeg
et andet i Stedet for",
ved dit Tilbud rokket
dit Barn ſkal have
Penge ere haarde og
et daarligt Plaſter pa
Den Kjærlighed, Barn
ſin døde Fugl, Hund
kan Du ikke opveje
det for Penge. Agt
de ere et Vidnesbyrd
Hjerte. Du vil ſikker
dit Barn til en af de
der med en fyldt Peng
at kunne lindre Sorge
fattig Familje græde
Forſørgers Død, og
have gjort nok, naar
givet „disſe Penge",
lær Barnet, at en lev
ning, det har knyttet
til, ikke er til at erſ

ſet, men for alt, hvad Du gjør — ikke „noget andet"!

Henrik R.

Huslægen.

Husmoderen ſom Læge.

2.

Forbrændinger forekomme ofte i et Hus enten ſom Følge af uforſigtig Omgang med Kjedler med kogende Vædſker eller med Gløder, Tændſtikker o. ſ. v. Ved mindre Forbrændinger, d. v. ſ. ſaadanne, hvor den tynde Overhud ikke er løsnet hélt, men i det højeſte har hævet ſig op ſom en med Vædſke fyldt Blære, lindres Smerten og Betændelſen bedſt ved koldt Vand; man kan ogſaa anbringe et Omſlag af revne, raa Kartofler eller af Kaal- eller Roeblade. Hvis derimod Overhuden er ødelagt og afreven (uden Blæredannelſe), ſaa at den egentlige og meget ømfindtlige Hud, Læderhuden, ligger blottet, vilde de kolde Omſlag ſmerte overordentlig, og man maa derfor benytte andre Midler, ved hvilke navnlig tilſigtes at holde Luften ude; flere Slags Olier kunne her være gode, ſaaſom Bomolie, blandet med lidt fortyndet Karbolſyre, Mandelolie og navnlig den Blanding, der faaes paa Apothekerne under Navn af Æggeolie, (ſkjøndt den ſidſte ikke har noget med Æg at gjøre); ren, fin Bomuld udbredes i en ſaadan Olie og lægges paa det brændte Sted; det dækkes med rigelig Bomuld og et løſt anlagt Bind. Man maa imidlertid vide, at Forbrændinger, ſelv af lettere Grad, ofte ere livsfarlige, naar de indtage en ſtørre Del af Legemet, og i ſaadanne Tilfælde bør der ſtraks ſøges kyndigere Hjælp, efter at man paa anførte Maade har indledet den foreløbige Behandling.

Forfrysninger fremkomme, naar Blodets Varme ved udvendig Paavirkning formindſkes under den ſædvanlige Varmegrad (37 Gr. C.). Saadanne ere iſær hyppige i enkelte mere udſatte Dele af Legemet: Ørerne, Tæerne, Fingrene o. ſ. v. og gaa i Almindelighed under Navn af Froſtknuder, hvilke ofte kunne udvikle ſig til ſlemme Froſtſaar. Idet vi her aldeles forbigaa Omtale af Behandlingen ved en ſaadan total Forfrysning, der fremkommer, naar et Menneſke i f. Eks. beruſet eller anden bevidſtløs Tilſtand er bleven liggende ude i Vinterkulden, ſkulle vi give nogle Raad for de omtalte Froſtknuder. En flere Gange gjentagen Indgnidning med Citronſaft paa det angrebne Sted, gjør ofte god Virkning; ligeledes med en Blanding af 1 Dél Sténolie og 8 Dele ſtærk Spiritus. En Overpensling et Par Gange daglig med 1 Dél amerikanſk Olie, blandet med 25 Déle Collodium, danner en Slags ſtrammende Hinde over Stedet og lindrer Kløen og Svien. Er der fremkommet Saar, maa disſe behandles ſom ſaadanne. Fraraades maa det beſtemt, at Perſoner, der lide af „Froſt", ſætte ſig i Nærheden af Ilden. Froſtknuder ere en Plage, der ofte gjentager ſig hver Vinter gjennem en lang Aarrække, og det var derfor nok Umagen værd for ſaadanne Perſoner at hærde ſig imod Kuldens Indflydelſe, hvad der let kan gjøres, navnlig ved flittig Vadning med koldt Vand, ogſaa førend Froſten indfinder ſig.

Klædedragt.

Bærekjole af Frottérſtof.

Til min lille Pige ſyede jeg to Bærekjoler af hvidt Frottérſtof af den Slags, ſom man anvender til Badehaandklæder. Den Lille ſór altid proper og pæn ud i dem. Da Kjolerne, der blive ſyede uden Beſætning, ere lette at vadſke og hverken behøver at ſtives eller ſtryges, og da de desuden ere indrettede ſaaledes, at de ere éns paa Ret og Vrange, og altſaa kunne vendes, og endnu oven i Kjøbet have den gode Egenſkab at være varme, kan jeg anbefale dette Stof til andre, ſom praktiſk til dette Brug. Om Søndagen, eller naar den Lille ſkal være ſærlig pæn, forſirer jeg Kjolerne med røde eller blaa Sløjfer.

C. P.

At forhindre, at Herrebenklæder „ſtødes" i Kanten.

Min Mands og min Søns Bénklæder bleve tidligere altid ſtødte i Kanterne, indtil det lykkedes mig at finde et Middel herimod. Paa nye Bénklæder ſyer jeg en lille Skoning eller et Støb paa — ſaa bredt ſom Sømmen forneden er, og lader det ſtaa omtrent en Ottendedéls Centimeter udenfor Bénklædekanten, for at denne ikke ſkal frynſe ud. Naturligvis maa denne Skoning være af Stoffets Farve; jeg tager i Almindelighed Cloth, ſom jeg lægger to eller fire Gange ſammen. Klæde og Voksdug behøver kun at tages i enkelt Lag. Dette Foer fornyer jeg, ſaa ofte det gaar i Stykker. Bénklæderne blive da altid hele i Kanten, og behøve ikke at repareres paa anden Maade. Ved Børn, der vokſe, har man paa denne Maade desuden den Fordél at kunne lægge Sømmene ned, da Foret har beſkyttet Tøjet fra at blive ſlidt eller ſmudſigt. Jeg har ogſaa prøvet med en lille Voksdugskant paa Damenederdele; derved ſkaanes det virkelige Foer, og Voksduget kan let vadſkes af med en fugtig Svamp. Da der paa Damenederdele bruges Beſkyttelſesſnor, lader jeg naturligvis ikke Kanten gaa udover denne, men ende der, hvor Snoren begynder.

Emma.

Husraad.

En Taaretørrer.

Hvor mange Taarer udgyde Børn ikke over et ituſlaaet Dukkehoved, hvor megen Ærgrelſe fremkaldes der ikke ved en itubrækket Porcellænsfigur o. ſ. v. Lim lugter ikke godt, og er uappetitlig at kitte med; ſom et meget behageligt Klæbemiddel kan jeg anbefale følgende: Man varmer lidt Eddike i en Ske (over Lampen eller Lyſet) og opløſer under Omrøren en Smule hvid Gelatine deri, omtrent en kvart Tavle til en halv Spiſeſkefuld Eddike. Opløsningen er klar, temmelig tyndtflydende, og ſer helt appetitlig ud. Den binder paa Glas, Porcellæn, Træ, Læder, Sten og Sukker, bliver ſnart faſt og er meget holdbar. Heller ikke i Vand opløſer dette Lim ſig, naar man har kommet et Korn kromſur Kali i Eddiken og udſat den reparerede Gjenſtand for Dagslyſet. Vil man opbevare denne Slags Lim (uden kromſur Kali), ſaa ſker det bedſt i en Glas- eller Porcellænsgjenſtand. Metal angribes af Eddiken, og Limen faar derved en mørk Farve.

At fjerne Valdnøddepletter fra Hænderne.

Valdnødde- og lignende Pletter fjerner man let fra Hænderne ved at dyppe disſe i Vand og ſaa gnide dem med Pimpſten. Dermed kan man ogſaa tage haard Hud bort og holde Hænderne bløde og ſarte, ſelv naar man har haardt Arbejde.

Stearinpletter.

Man kan fjerne Stearinpletter fra Klæde, Tæpper, Møbelbetræk o. ſ. v. paa flere forſkjellige Maader. Man drypper for Eksempel nogle Draaber koldt Vand paa Pletten, hvorved Stearinen løsner ſig og ſpringer af i Skiver. Over den tilbageblevne Plet holder man et varmt Jern, hvorved den ſidſte Reſt af Stearinen fordamper. Er det af Fløjl, man vil fjerne Pletten, maa man naturligvis ikke lade det varme Jern komme til at berøre dette, da det ellers bliver trykket, men holde det ſaa nær ved, at Stearinen kan komme til at fordampe ved Varmen. Med Alkohol og Æther kan man løsne Stearinen, uden at komme Varme til.

At fjerne Fedtepletter fra matſlebent Glas.

Fedtepletter kunne fjernes fra matſlebne Glasgjenſtande, Ruder og deslige ved draabevis Anvendelſe af Ammoniak (Salmiakaand). Men Ammoniak er Gift, og den renſede Gjenſtand maa derfor efter Brugen ſkylles godt af med Vand.

At fjerne Frugtpletter fra linned Tøj.

Man kan fjerne Hindbær og alle andre Frugtpletter fra linned Tøj, naar man fugter Pletten med Vand og antænder en Svovltraad under den, men maa man naturligvis tage ſig i Agt for ikke at brænde Hul i den paagjældende Gjenſtand. Man kan ogſaa holde en almindelig Svovlſtik antændt under Pletten, men de ere vel neppe til at faa mere nu, da Tændſtikkerne have erobret hele deres Terrain.

At fjerne Fedtepletter fra Tapetpapir.

Man lægger et Stykke Trækpapir opad Tapetet, og lader et varmt, dog ikke altfor hedt Strygejern glide henover det. Et altfor hedt Jern vilde ſkade Tapetets Farver.

At fjerne Pletter fra hvidt Atlask og Silketøj.

Naar Pletterne ikke hidrøre fra en eller anden ſkarp Syre, kan man let fjerne disſe fra hvidt Atlask og Silketøj. Man gnider kun hurtigt henover Pletterne med en lille Svamp eller et lille Bundt Vat, dyppet i varmt Spiritus. Ere Pletterne meget klæbrige, eller hidrøre de fra Stearin, tager man lidt fransk Terpentin, og bærer ſig ellers ad paa ſamme Maade.

Vadſken og Kjøkkenet.

Slagtning af Aal.

Forſtanderinden for Svenska Allm. Djurskyddsförenings kvindelige Afdeling, Fru Joſefine Barenius, har tilſendt Redaktionen af „Dyrevennen" en Anvisning til Slagtning af Aal. Da denne Fiſk i Almindelighed endnu ſlagtes paa barbariſk Maade, glæder det os at kunne fremlægge for vore Læſerinder den Methode, ſom en dygtig og humant følende Husmoder gjentagne Gange har prøvet.

Man binder først et Klæde om Aalen, ſaa at den ſikkert faſtholdes, og bedøver den, (helſt ſtørre Aal) ved med Kraft at ſlaa Fiſkens Hoved mod en haard Gjenſtand, Kanten af et Bord eller lignende; derefter afhugges ſtraks Aalens Hoved med en ſkarp Økſe eller Kniv, og Fiſken nedlægges umiddelbart derpaa i et med koghedt Vand fyldt Kar, over hvilket der lægges et Laag. Efter to Minutters Forløb optages Fiſken af Vandet, Skindet har da løsnet ſig ſaa meget, at det let ved Hjælp af en Kniv kan aftages, uden at Kjødet medfølger. Nu opſkjæres Fiſken, Kjødet ſkylles i koldt Vand og tørres med et linned Klæde.

Aal, der ſkulle røges, behandles paa ſamme Maade, kun med den Forſkjel, at, efterſom Skindet under Røgningen ſkal bibeholdes, bør Fiſken ikke, efter at Hovedet er afhugget, ligge i koghedt Vand længere, end at Slimet akkurat løsner ſig, ſaa at det uden Beſvær kan aftørres. Ved Hovedets Afhugning døer Fiſken ſtraks, og de derefter ſynlige Trækninger ere kun Reflexbevægelſer, men intet Tegn til Liv eller Følelſe hos Dyret. Trækningerne ophøre ogſaa umiddelbart efter at Fiſken er nedlagt i det koghede Vand. Den her nævnte Fremgangsmaade at ſlagte Aal paa, er derfor den mindſt pinlige for Fiſken, og tillige den nemmeſte for Kokkepigen.

Gul Vadſk.

Naar Tøjet, der ſkal vadſkes, er blevet gult, ſkal man i det ſidſte Blaavand eller i Stivelſen komme en Blanding af 3 Dele ſtærk Spiritus og 1 Del Terpentinolie. Til en Spand Vand tages to Spiſeſkeſulde af denne Blanding. Selv om man er nødt til at tørre paa Loftet, bliver Tøjet, forudſat at Loftet kun ikke er mørkt, hvidere end ved Klorblegning, og ſaa er dette Middel dog aldeles uſkadeligt.

At vadſke mørke Bomuldskjoler.

Jeg har i flere Aar prøvet en Fremgangsmaade, der gjør, at mine mørke Bomuldskjoler altid ſe ud ſom ganſke nye. Jeg vadſker Kjolerne i varmt, blødt Sæbevand og tager til en ſtor Kjole i Stedet for Stivelſe for ti Øre Snedkerlim, ſom jeg koger klar og drager Kjolen igjennem. Naar den ſaa endnu fugtig ſtryges paa Vrangen, ſer den ud ſom aldeles ny.

Dora.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Fami'ie-Journal“. | Nr. 4.

Hjemmet.

rſkjellig Inddeling af Husholdningspengene.

[illegible] den Tro, at det vil intereſſere mange af vore Læſerinder, [illegible] de ogſaa vore Læſere (Husholdningen hør det ikke udelukkende være Damernes Gebet) at [illegible] lidt forſkjellige Meninger [illegible] Husholdningens brændende Spørgsmaal „Husholdningspengene“, ſkulle vi her lade flere [illegible] have Ordet for at fortælle, hvorledes de i deres forſkjellige Kaar praktiſk og ſparſommeligt komme ud af det med deres Penge. Man kan vel nok [illegible] at det, der paſſer for den ene, muligvis ikke paſſer for den anden; det ville vi heller ikke paaſtaa, men fornuſtige Husmødre [illegible] maaſke dog deraf efterhaanden danne ſig et Gjennemſnitsbillede.

1.

Min Mand, en Embedsmand [illegible] agtet Stilling, har en [illegible] af 1500 Kroner om Aaret. [illegible] foruden en voksen Datter, der beſørger det huslige Arbejde, [illegible] fire yngre Børn, ere vi daglig ſyv Perſoner tilſammen. Og dog regnes vi paa en Maade til fattige Folk. Naar der ſamlet ind i et eller andet velgjørende Øjemed, maa vi give et nogenlunde paſſende Bidrag, og vi kunne heller ikke holde os borte fra det ſelſkabelige Liv. Børnene maa være ordentlig klædte, og vi andre maa dog ogſaa kunne bevæge os uſkammet mellem Folk. Og alt det ſkal gjøres for de 1500 Kroner.

Jeg faar 65 Kroner om Maaneden i Husholdningspenge, men ſkal ikke betale Kartofler, Brændſel og Belysning.

Her er **min** Maade at inddele de 65 Kroner paa, og de ſlaa altid til:

	Maanedlig.	
Brød for 50 Øre pr. Dag	15 Kr.	„ Ø.
Kjød	12 —	„ —
Mælk for 15 Øre pr. Dag	4 —	50 —
Oſt	3 —	„ —
Gemyſe	3 —	50 —
Smør	12 —	„ —
Sukker	1 —	60 —
Salt og andre Smaating	1 —	„ —
Kaffe	2 —	40 —
Mel	2 —	„ —
Fedt	1 —	„ —
Suppegrønt	1 —	„ —
Æg	1 —	„ —
Øl	1 —	50 —
Sæbe og Stivelſe	2 —	„ —
Til at erſtatte itubrudte Gjenſtande og andre Udbedringer i Kjøkkenet	1 —	50 —
Summa	65 Kr.	„ Ø.

Da jeg hver Maaned bruger mine Penge fuldſtændig op, kan jeg ikke anſkaffe mig Forraad. Jeg maa ogſaa prøve paa at faa lidt tilovers til Højtiderne.

Mange ville viſt finde den anſatte Kjødportion latterlig lille, og dog er det af den, jeg prøver paa at knibe lidt. Paa Smørret kan jeg ikke knibe noget, da ingen af os have været vante til at ſpiſe tørt Brød. Kun af og til kan jeg offre et Franſkbrød eller to i Husholdningen. Mine Børn ere ſtore, ſunde og ſtærke.

Anna H....

2.

Vi ere ſyv Perſoner: Mand, Kone, fire Børn og Tjeneſtepigen. Jeg faar 1800 Kroner i Husholdningspenge om Aaret, altſaa 150 Kroner om Maaneden.

Denne Sum inddeler jeg paa følgende Maade:

10 Kroner regner jeg til ſmaa Foræringer til Fødſelsdage, Almiſſer, Porto, Brevpapir og a. d. l. Saa har jeg 135 Kroner til Beſtridelſen af Udgifterne til Husholdningen, Ildebrændſel fraregnet. Jeg beregner en Maaned til fire og en halv Uge, og deler Pengene i lige Dele, d. v. ſ. for den 1ſte, 2den, 3dje og 4de Uge regner jeg 30 Kroner, for den ſidſte halve Uge 15 Kroner. Naar en Maaned kun har 30 Dage, ſaa ere de ſidſte 15 Kroner lidt rigeligt regnet, men mange Gange falder der en Torvedag paa den ſidſte Dag i Maaneden, og ſaa er et „formeget“ aldrig nogen Fejl. — Jeg lærte denne Inddeling at kjende i min første Husholdningsbog, ſom min Mand gav mig ved Bryllupet, og jeg har beſtandig bibeholdt den. De daglige Udgifter blive noterede og regnede ſammen hver Aften, ligeſom de forſkjellige Dagspoſter ved Enden af hver Uge. Ved denne ſimple Maade at føre Bog paa, kan en Husmoder altid overſe ſin

Kaſſebeholdning, uden førſt at behøve at tælle den, forudſat naturligvis at hun noterer alt punktlig.

Mine Udgifter ſtille ſig, med de faa Forandringer, Aarstiden fører med ſig, ſaaledes:

	Maanedlig.		
Rugbrød........	10 Kr.	„	Ø.
Hvedebrød	11 —	50	—
Kjød	30 —	„	—
Oſt og Paalæg ..	7 —	50	—
Kartofler	5 —	„	—
Frugt og Gemyſe .	7 —	50	—
Smør og Fedt ...	21 —	„	—
Mel, Krydderi, Ris Roſiner, Eddike og Salt	8 —	„	—
Sukker	9 —	„	—
Mælk..........	6 —	50	—
Øl	3 —	„	—
Kaffe	5 —	„	—
Belysning......	6 —	„	—
Sæbe, Soda, Stivelſe..........	6 —	„	—
Syutenſilier	1 —	„	—
Æg	3 —	„	—
Uſædvanlige Udgift.	10 —	„	—
Summa ...	150 Kr.	„	Ø.

Vi bo i Hovedſtaden, og det vilde intereſſere mig meget gjennem andre Husmødre at faa at vide, om Forholdene mellem en Husholdning, ført med omtrent de ſamme Husholdningspenge, vilde ſtille ſig nogenlunde lignende for en Provinsbyes Vedkommende.

Marie.

Opdragelſe for Hus og Hjem.

Hvorfor er der ſaa mange Pebersvende til? Hvorfor hedder det ſig næſten altid mellem de unge Mænd: „Har hun Penge, ellers kan jeg ikke tage hende?“ Behøver man i Grunden at ſpørge ſaaledes? Kan man fortænke Mændene i, at de blive ſky for den hellige Ægteſtand, naar man ſér den Maade, hvorpaa en ſtor Dél af Nutidens „unge Damer“ (om „unge Piger“ er der næſten ikke mere Tale) blive opdragne. Mindſt af alt bliver hun opdragen til en trofaſt „Medhjælper“ for Manden. De fleſte unge Piger ville gjerne giftes, men de færreſte vilde gjøre deres til at kunne udfylde en Huſtrus Plads. Enten hun er fornem eller ringe, føler hun for det meſte ikke den ringeſte Lyſt til at høre Tale om de tuſinder og atter tuſinder Smaating og Videnſkaber, hvoraf Husholdningen og Familjen ere ſammenſatte. Den ene kalder det proſaiſk, den anden finder det under ſin Stilling i Samfundet at lære det. Den unge Piges Tid gaar for det méſte ubenyttet hen, thi det kan neppe kaldes at benytte den, at hun ſpiller en Smule, lærer en Smule Sprog, ſyer en Smule for de Fattige og tager en Smule Dél i et eller andet velgjørende Foretagende. Som Biting er alt dette baade godt og intereſſant, men aldeles utilſtrækkeligt for den tilkommende Husmoder.

Kun derved, at den unge Pige alvorligt ſøger at uddanne ſig til ſin Rolle ſom Mandens „Medhjælp“ i Livet, bliver hun i Stand til en Gang at være den ledende Haand i Husholdningen, ſin Mands Raadgiverſke, ſine Børns uundværlige Moder, det uſønderrivelige Baand, der holder Familjen ſammen. Den unge Pige, der ikke har lært, hvorledes en Husholdning føres, vil kun kunne gifte ſig uden ſørgelige Følger, naar hun paa en eller anden Maade kan gjøre et rigt Parti.

Mændene maa lære at indſé, at en ung Pige, der er opdraget for Hus og Hjem, ſom Medgift bringer en Kapital for Livet, der ikke kan opbruges. Maaſké Balſalene vilde blive lidt mere tomme, men Statiſtikken vilde ſnart udviſe, at Pebersvendenes Antal vilde blive mindre og mindre Aar for Aar. Det gjælder kun, at alle Husmødre, rige og fattige, beſtemme ſig til at arbejde paa at faa deres Døttre gifte, rigtignok paa en lidt anden Maade end den, der nu mange Gange anvendes. Hvilken Rang og Stand ſkulde være for høj eller for lav til at forhindre, at den unge Pige blev uddannet til en „Medhjælp“ for ſin Mand? Og I, mine unge Skjønheder, værer ikke altfor bange for Tabet af Eders Idealer eller Eders hvide Hænder. Poeſien i Livet gaar ikke bort for det, og for de hvide Hænder gives der aflagte Handſker til Beſkyttelſe. Nogle Aar tilbragt i Moders Skole i Husholdning vil gjengive Eder den i Skolen angrebne Sundhed og Friſkhed. En Erkjendelſe heraf vil hurtig forvandle det ſtrenge: „Jeg maa“ til det glade og villige: „Jeg vil!“

Viktoria S.......

Børnene.

„Hvis Fader vidſte det.

Hvor ofte hører man ikke d
Trudſelsraab ſelv fra den
fornuſtige og kjærlige Mo
Mund, „Hvad tror Du Fader b
ſige, hvis han vidſte det?“ ſkra
hun ſin lille Dreng, der, i St
for at læſe paa Lektierne ſ
tager ſig en lille Spadſeret
Hjemmets Nærhed, eller udſ
en eller anden gal Streg i h
Huſet. „Hvis Fader vidſte d
raaber hun og hæver advar
Fingeren mod to af Børnene,
ſkjændes. „Hvis Fader vidſte
hedder det ved enhver Riſt i T
ethvert Hul i Bénklæderne,
enhver Ulydighed eller Stri
hed, kort ſagt, ved enhver Le
hed, hvor det gjælder at ind
Børnene en gavnlig (?) Sk
Naar ſaa Faderen endelig
Aftenen kommer træt og udm
hjem, nænner Moderen natur
vis ikke at ærgre ham med
gens ſmaa Gjenvordigheder
Børnene, der maaſké endnu fo
Øjeblik ſiden have vakt Mode
Uvilje, havde indſtændigt b
hende: „Sig det ikke til Fad
og de ſé ſaa tillidsfuldt op
hende, at hun ikke har Hjert
at „forraade“ dem til Fade
men nøjes med at ſige: „Saa
jeg tie denne Gang, men ſkér
en Gang til, faar Fader de
vide.“ Men det har Moder
rede ofte ſagt, og det er bl
ſtaaende ved det. Kommer ſaa
Børnenes Synder dog ved Le
hed Faderen for Øre, ſaa
denne, der ikke hidtil har
nogen Anelſe om Børnenes
maaſké temmelig ſtrengt tilv
og Frygten for Faderen bl
derved ſtørre og ſtørre.

Der behøves kun faa Ord
at fremhæve de ſørgelige F
af en ſaadan Opdragelſesma
Moderen har ved den lille
ning: „Hvis Fader vidſte d
maaſké uden ſelv at ane det, t
ſine helligſte Pligter under
der. I Stedet for at nære
forhøje Kjærligheden til Fa
i Børnenes Hjerter, har hun
gjort det modſatte, og kun
dem at frygte ham. Børnene
ſig derved lidt efter lidt til
deren kun at ſé den ſtraff
Haand.

Det er ikke Kjærlighed
Frygt, der er Drivfjederen til
res Handlinger. De vænne ſi

at optræde med en vis, trykket Ængstelighed, naar Faderen er tilstede, de danne sig en Slags Maske overfor ham, og ere saa meget mere kaade og uartige, naar han vender Ryggen til, og de tro ubemærkede at kunne være det. Oprigtighed er bleven banlyst fra Familien, og med den Hjertets [illegible] [illegible].

Faderen, der allerede er fremmed for Barnet, kan heller ikke for Ynglingen blive en faderlig Ven og Raadgiver. Vil han senere gjøre sin Autoritet gjældende, [illegible] Sønnen. Han kommer som [illegible] mere og mere sjeldent i Hjemmet, og bliver tilsidst helt borte. Men Moderen, der græder Fortvivlelsens Taarer over den lille Søn, mon hun tænker paa, at hun selv har nedlagt Frøet til hans forfærdelige Ulykke, i det bløde Barnesind?

Ogsaa Døttrene ville erfare de sørgelige Følger af det løsnede Familiebaand. Frygten for Straf og den deraf følgende Mangel paa Oprigtighed have tidlig berøvet hende Barndommens Tillidsfuldhed. Og hvor let vil hun ikke selv som Hustru og Moder komme til at begaa den samme Feil? Det er paa denne Maade, at den ulykkelige Sætning: „Hvis Fader vidste det", forplanter sine ulykkebringende Virkninger fra Generation til Generation.

Og Moderen, der er Skyld i det Hele, er ogsaa den, der bliver haardest straffet. Hun, den Stakkel, er den, hvis Hjerte bløder mest over at se Børnene blive berøvede for deres Barndomslykke.

Emma.

Huslægen.

Husmoderen som Læge.

3.

Trøske er et sygeligt Fænomen, som er de fleste vel bekendt og som især optræder i Mundhulen hos spæde Børn eller hos Voksne, der henligge i langvarig tærende Sygdom. Den viser sig som hvidlige Pletter paa Indsiden af Læberne, paa Tungen og Ganen, som, hvis de ikke fjernes, kunne udbrede sig meget og danne hele Saarflader, der smerte høit, naar Patienten skal indtage sin Næring. En forsigtig, nogle Gange daglig gjentagen Aftørring af de angrebne Steder med en [illegible] Borvandslap, der er fugtet med en Opløsning af 1 Dél klorsur Kali i 120 Dele Vand, gjør som oftest god Virkning; man kan ogsaa benytte Pensling med en blød Pensel, som dyppes i Trøske-Glycerin, der faas i Haandkjøb paa Apotheket. Man maa hver Gang afvaske Penselen i koldt Vand efter Benyttelsen, og den maa ikke henstaa i Flasken med Lægemidlet.

Orm hos Børn. Man træffer hyppigst to Former, nemlig de egentlige **Børneorme** eller **Springorme** og **Spolorme**. De første ere smaa, hvide Orm af under en halv Tommes Længde og af Tykkelse som en Syiraad. De forekomme ofte i uhyre Masser i Endetarmen, volde Barnet en utidelig Kløe og kunne vistnok ikke saa sjeldent give Anledning til alvorlige nervøse Tilfælde, saasom Kramper o. lign. Spolormene ere langt større, 4—12 Tommer lange og af en Pennepøses Tykkelse; de opholde sig høiere oppe i Tarmkanalen og kunne ligeledes fremkalde alvorlige, sygelige Tilfælde. Hvorledes skulle vi nu bedst skaffe Børnene af med disse ubehagelige Gjæster? Først skulle vi raade de omhyggelige Mødre til ikke at begynde nogen Ormekur, førend de ved Afgang af Orme med Ekskrementerne ere blevne forvissede om disses Tilstedeværelse; man har nemlig ofte været for hurtig til at antage Orm for Aarsagen til forskjellige sygelige Tilstande hos Børn, der maatte tilskrives helt andre Grunde; man har glat væk givet ind for Orm, og en rigtig Behandling af den egentlige Sygdom er bleven forsømt. Giv derfor ikke Ormemidler, førend De med egne Øine har sét nogle af disse Snyltegjæster!

Lider den lille Patient af **Springorme**, vil et Klyster af et Infus af Hvidløg *en à to* Gange daglig et Par Dage give de bedste Resultater. Maaden, hvorpaa det tillaves, er følgende: Et lille Hvidløg skjæres i Smaastykker og lægges i en Kop eller Krukke; derover hældes en lille Pægl kogende, skummet Mælk; det tildækkes omhyggeligt og henstaar en halv Time paa et varmt Sted; derefter sies det Tynde fra og indsprøites med en Klystersprøite. Ofte kan endog et enkelt saadant Klyster være tilstrækkeligt. I nogen Tid *efter Kuren* vil det være gavnligt at give Barnet hver Aften et Klyster af koldt Vand; disse Indvoldsorm ere nemlig meget ømfindtlige for Kulde, og de muligt tiloversblevne ville da blive fjernede.

Spolormene, der opholde sig høiere oppe i Tarmkanalen, maa angribes med indvendige Midler. Af saadanne kunne tilraades de Ormekager, der faas i Haandkjøb paa Apotheket, og hvoraf benyttes efter Barnets Alder 1 à 2 Morgen og Aften i fire Dage; derefter en Dosis amerikansk Olie. Et almindeligt Husraad er de saakaldte Ormefrø, Blomsterne af forskjellige Malurtarter; de have en Smag, der i Almindelighed er Børnene meget imod, og gives derfor udrørte i Sirup eller Honning. Ligesom efter Ormekager maa ogsaa her gives et afførende Middel, thi de anførte Sager bedøve kun Ormene, men dræbe dem ikke.

Foruden de nævnte kunne vi træffe ikke mindre end 6 andre Slags Indvoldsorm hos Børn, men Kuren er i saa Tilfælde mere indgribende, og vi kunne derfor ikke tilraade nogen at forsøge at fordrive disse paa egen Haand.

Husraad.

Hændernes Pleje og Handskerne.

Den, der selv tager fat med i Husholdningen, lider desværre om Vinteren kun altfor hyppigt af sprukne Hænder. Da vi aldeles ikke hylde den Anskuelse, at det er en Ære at have haarde Hænder, og en Skam at gjøre noget for Hændernes Pleje, saa tro vi, at nogle Vink i den Retning vilde være meget velkomne.

Da frisk Sæbe er meget skarp, er den derfor skadelig for Huden. Man gjør derfor bedst i at have et større Forraad ad Gangen. Sæbe, der har en god Indvirkning paa Huden, frembringes ved at smelte et Stykke godt Sæbe i tilstrækkeligt Vand, over dæmpet Ild, og komme en Théskéfuld stødt, brunt Sukker og en Spiseskéfuld Brændevin i den opløste Masse. Man lader det koge sammen, og helder saa Massen op i en Kop, for at den kan afkjøles. Straks efter at være vaskede, skulle Hænderne tørres godt af, og maa aldrig i fugtig Tilstand udsættes for Vinden eller Kakkelovnsvarmen. Hvem der ſelv deltager i Tøjvadſken, gjør klogeſt i ſtraks efter at vadſke Hænderne godt i Eddike og ſkylle dem i Vand. Ofte viſer opløſt Borax ſig at være mere tjenlig for Hænderne end Sæbe.

Sprukne Hænder ville ſnart heles, naar man om Aftenen gnider dem ind med Glycerin eller Olivenolie og beholder et Par gamle Handſker paa om Natten. Man kan ogſaa i Stedet for dette, tørre Hænderne godt og gnide dem ind i tør Sæbe, det vil ſige, uden at anvende Vand til Sæben. Hvem der har ru Hænder, ſkulde aldrig gaa med uldne Handſker, hverken Tøjhandſker eller ſtrikkede og vævede. Husmødre, der ſelv maa bære Kul op, tage Aſke ud af Kakkelovnene, feje Værelſerne, tage Tøj ned eller hænge det op o. ſ. v., kunne godt udføre disſe Arbejder med Vadſkeſkindshandſker paa. Naar man tørrer Støv af eller gjør Lamper i Stand, yde gamle Handſker en god Beſkyttelſe. Mange finde det ogſaa praktiſk at benytte hvide, hjemmeſtrikkede Bomuldshandſker ved Ophængning og Nedtagning af Tøj. Naturligvis maa ſaavel disſe ſom de ovenomtalte Vadſkeſkindshandſker altid være propre; det er derfor tilraadeligt altid at have to Par i Gang, ét Par til finere, og ét til grovere Arbejde. Der er ogſaa mange af de Husmødre, der ſelv pasſe deres Haver om Sommeren, der drage ſtor Nytte af hvide, hjemmeſtrikkede Bomuldshandſker, der ikke ere dyre at fremſtille, og ſom ere anderledes ſtærke at ſlide paa end Kjøbehandſkerne.

Damer med magre Hænder maa vælge Glacéhandſker, der ſidde ſtramt; til kjødrige Hænder maa der vælges et fuldkomment Nummer. Naar man trækker Handſkerne paa, maa Hænderne altid være fuldkommen tørre. Hvem der har Tilbøjelighed til at tranſpirere om Hænderne, maa førſt indgnide disſe i lidt Talkum eller ſtødt Stivelſe. Naar man tager nye Handſker paa, ſtikker man førſt de fire Fingre ind, glatter Handſkefingrene glatte fra oven nedad, men anvender aldrig Neglene for at faa Folderne ud, og ſtikker ſaa førſt Tommelfingeren ind. Det lyder maaſké overflødigt at ſige dette, men mangt et Par nye, ſprængte Handſker vidne om, at der ere dem, der tage Handſker paa paa en anden Maade. Jo mere omhyggeligt man tager Handſken paa, deſto længere vil den bevare ſit gode Udſeende. Naar man tager Handſkerne af, trækker man dem efter Længden og lægger dem i en dertil beſtemt Æſke. Den, der triller ſine Handſker ſammen efter at have taget dem af, vil ikke længe kunne glæde ſig over ſine „nye" Handſker og vil komme til at give meget mere ud til Handſker end den, der omgaas forſigtig med disſe.

Man kan alene til Handſker ødsle eller ſpare mange Kroner, derſom man har Lyſt og Evne til det.

Husdyrene.

Lær Børnene at holde af Dyrene.

Ukjærlighed ligeoverfor Dyr, er Skolen til Ukjærlighed ligeoverfor Menneſker. Om hvor mange ugudelige Mordere, der ere faldne for Bøddelens Haand, have vi ikke hørt, at de ſom Drenge i Raadhed morede ſig med at pine Fugle og Husdyr?

Det er meget naturligt, at Grusomhed førſt ytrer ſig overfor værgeløſe Dyr og Dyr, der kun kunne gjøre ſvag Modſtand; ſenere vil den nok komme til at gaa ud over Menneſkene.

Ludvig den Trettende af Frankrig for Eksempel var i Beſiddelſe af et afgjort Hang til Grusomhed, og allerede ſom Barn gav han med ſand Vellyſt efter for det. Henrik den Fjerde, der blev angſt for ſin Søns onde Tilbøjeligheder, tugtede ham egenhændig med Riſet, naar han erfarede noget om dem. En Gang havde den lille Prinds glædet ſig ved at knuſe en levende Spurvs Hoved mellem to Stene. Kongen greb ſin Ridepidſk og revſede Sønnen haardt, og da Moderen, Marie af Medici, dadlede ham derfor, ſagde han:

„Ved De Gud, at han vil lade mig leve længe med Dem, Madame, thi, naar jeg førſt er borte, vil denne Dreng ende med at mishandle Dem!"

Det var en Profets Ord.

Marie af Medici døde 68 Aar gammel i Køln, forviſt og drevet i Elendighed af ſin egen Søn.

Grusomheden ytrer ſig ofte i en ganſke human Form; den optræder ofte under Dydens Maſke og paakalder Lovens Beſkyttelſe.

Vi behøve blot at minde om „Pengeudlaanerne" med de ublu Renter, om mange „fromme" Gnieres Haardhed, og om Snæverhjertetheden hos mange af de Arbejdsgivere, der prange ſom Befordrere af Induſtrien og Arbejderens Velfærd.

Den uberegnelig farlige Følge af Dyrplageri er, at Menneſket mere og mere afſtumpes mod fremmed Lidelſe, og udarter mere og mere efterhaanden, indtil det ſluttelig bliver ham til en Vane at berede Smerte og Sorg, og indtil han føler en vis Tilfredsſtillelſe ved at gjøre det.

Fra Begyndelſen af er det for det meſte kun barnlig Raadhed, der forleder til Dyrplageri — det er det ſig udviklende Menneſke, der prøver ſin Kraft, og det er Barnets, af ukloge Forældre ufornuftigt underſtøttede Forfængelighed, der faar det til at glæde ſig ved at føle ſig ſom Dyrets Betvinger. Men ſnart dræbes herved den Følelſe, der i ethvert Menneſkes Bryſt findes for den Nødlidende og Svage, og der fremkommer af den den Hadefuldhed mod Omgivelſerne, der ikke taaler nogen Glæde eller Lyſtighed i ſin Nærhed.

De Børn, der pine og plage Dyr, blive Voksne, og ſaa vogt Eder for dem! Af deres Midte udſpringe de Induſtriherrer, der udſuge Arbejderne, — Aagerkarlene, der ſnappe Brødet bort fra de Fattiges Læber, — Embedsmændene, der ſælge deres Samvittighed for Guld, — Morderne og Røverne, der ikke agte deres Medmenneſkers Liv og Ejendom.

Og hvor begynder ſaa alt dette? Hos Børnene! I den barnlige Raadhed, hvori de traktere den tro Hund med Spark og Slag, i den forfængelige Glæde, hvormed Drengen faar Pidſken i Haanden og Tilladelſe til at bruge den mod Faderens Heſt, i den Triumf, hvormed Drengen ſom Sejrherre bærer Ungerne bort fra den klagende Fugls Rede!

Derfor, lær Børnene at holde af Dyrene!

De ere dog vore Ernærere, Medhjælpere, Venner og Ledſagere, og det ſtraffer ſig i Tiden ſaa haardt ikke at have lært det.

S—M.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 5.

Hjemmet.

f det Nødvendige, saa det ttige og saa det Behagelige!

t er en gylden Regel, som alle de rette sig efter.

t er ikke let at rette sig efter ller for de unge, nyforlovede ", der skulle til at gjøre b, og dog er det netop disse, ller. Kjære, unge Ven en Sider efter den, det fører til et godt Resultat.

n gjælder ikke alene ved Ind , den gjælder ved alt, hvad ger os i Hjemmet.

r man har en Dél at ud er det ikke nok at sige til sig Jeg tager godt fat, jeg er tig!" Det er ikke altid ere klistig, det første, man ørge sig selv om, er: „Hvad det Nødvendigste" og man udfundet det, saa skal ingel tage fat paa det, en det ikke er det, der før et synes én det Behagelige. Lad heller ikke andre for ig til et ellers ret nyttigt , saa længe Du ikke har et det Nødvendigste. Det mærkste meget hurtigere den, end man fra først e sig, og er det først be kommer der en behagelig en, der gjør det Arbejde, Spil til at udføre, end tiltrækkende.

man til rette Tid har det Nødvendigste, og liger sig med det Nyt er det endnu altid (thi net have vi jo fundet den rette Tidsinddeling) blive Timer tilovers til det Behagelige.

Mange give efter for Fristelsen til at foretage sig noget Nyttigt, uden at betænke, at det uden Skade kunde være opsat til Fordél for det Nødvendige — her er et Eksempel.

En Forstembedsmands Kone elskede sin Have over alt, og udviste en utrolig Flid ved Pasningen af den. Fra den første Foraarsdag til den sidste Efteraarsdag arbejdede hun der og opnaaede et fortrinligt Resultat. Hun kunde ogsaa sælge væk af sin Haves Frembringelser, og erhvervede sig en lille Sum Penge i Udbytte. Alt dette var jo meget smukt og nyttigt! Men nu kommer Skyggesiden ved Sagen. Konen havde seks Børn, og det ikke ubetydelige Landhushold kunde have udkrævet opmærksomt Tilsyn; men, naar hun først var i Haven, var hun døv og blind for alt andet. Børnene kom smudsige og forrevne i Skole, Tjenestefolkene forsømte deres Pligter, først og fremmest deres Pligt mod Dyrene, kort sagt, alt andet end netop Havekulturen gik tilbage, og alt kom i en Tilstand af sørgeligt Forfald. Naar Manden kom hjem, vare Stuerne hverken rene eller hyggelige, som oftest var alt, som det ikke skulde være; der ventede ham i det Hele taget kun Ærgrelser hjemme, og tilsidst betraadte han dette Hjem saa lidt som muligt, men søgte Erstatning i Kroen.

Og det kun fordi Konen ikke havde forstaaet at skjelne mellem det Nyttige og det Nødvendige.

Og nu ved Indkjøbene, især Indkjøbet i Forlovelsestiden, som det jo var vi lovede at tale lidt om?

Ja, der gaar det undertiden sælsomt nok til!

En Datter af en meget fattig Haandværker skulde giftes ind i lige saa tarvelige Forhold som i sit Hjem. Dér havde hun neppe sét en Dug paa Bordet; men Bruden og hendes Moder bestemte i fuldstændig Enighed, at de første Penge, man fik tilovers til Udstyr, skulde anvendes til at kjøbe seks fine Frugtservietter!

Et andet, fattigt Brudepar, der, efter alle Solemærker at dømme, vilde komme til at vente længe, inden de kunde faa dét samlet, hvad der hører til at sætte Bo, gjorde følgende Begyndelse: Han kjøbte sig en ægte Hund, skjøndt han altid var til Restance med sin Skomagerregning, hun kjøbte en Platdemenage med slebne Glas, skjøndt hun endnu ikke ejede ét Kjøkkenforklæde. Paa denne Maade byggede de videre paa at skabe en egen Husstand.

En Pige, jeg en Gang havde, der var meget mangelfuldt forsynet baade med Linned og Bomuldskjoler, kjøbte for sin første Halvaarsløn blandt andet et Dusin fine Haandklæder; da jeg forundret spurgte hende om Grunden til dette lidt aparte Indkjøb, svarede hun, „at de skulde være til at hænge i hendes Gjæsteværelse, naar hun en Gang fik sin egen Husholdning". Jeg véd for Resten ikke en Gang, om hun var forlovet. Jeg tror det neppe

Man kan nu maaſké nok ſige, at disſe Eksempler ere trukne ved Haarene, men ſande ere de alligevel, om de end ſé lidt morſomme ud for dem, der ſtaa lidt i Fraſtand. Der ſkér flere af den Slags Naragtigheder, end Folk ere tilbøjelige til at tro, om de end ikke altid ere ſaa malplacerede ſom disſe. Lé ikke altfor meget ad dem — der kan hænde Eder ſelv noget lignende!

Det kan maaſké hjælpe en eller anden ved et Øjebliks Vaklen at mindes „Konen med Haven," „Hunden," „Platdemenagen," „Frugtſervietterne" og de „fine Haandklæder til Gjæſteværelſet i det tænkte Hjem."

Thusnelda.

Forſkjellig Inddeling af Husholdningspengene.

Maa jeg ogſaa fremlægge mit Husholdningsregnſkab i „Raadgiver for Hus og Hjem"?

Min Husholdning beſtaar af: Fader, Moder, to Børn paa 12 og 6 Aar (den tredje, der er 17 Aar, kommer kun hjem til os over Ferie), en Tjeneſtepige og en Kone, der hjælper os om Formiddagen og paa Vadſkedagene.

Jeg faar i Husholdningspenge 144 Kroner om Maaneden.

Disſe Penge fordeler jeg i 10 Kasſer:

1.	til Middagsmad. . .	31 Kr.
2.	— Hvedebrød.	9 —
3.	— Rugbrød	12 —
4.	— Mælk.	15 —
5.	— Vadſk, Lys, Sæbe o. ſ. v.	23 —
6.	til Ting, der behøves i Husholdningen, ſaaſom: Reparation af Kjøkkengjenſtande og Anſkaffelſe af enkelte nye Gjenſtande i Stedet for ituſlagne eller paa anden Maade ødelagte	6 —
7.	til Æg og Petroleum	6 —
8.	— Smør, Fedt, Honning	22 —
9.	til Urtekramvarer . .	15 —
10.	— Forſkjelligt	5 —
		144 Kr.

Af Kasſe 1 beſtrider jeg Kjød, Fiſk og friſk Gemyſe. Suppegrønt og andre Tillægsſager tager jeg Penge til i Kasſe 8 og 9.

Mælk bruger jeg meget af, da vi om Sommeren drikke Mælk om Aftenen og om Vinteren ſpiſe meget Mælkemad.

Konen faar ſin Løn af Kasſe 5; hun hjælper fire Dage om Maaneden til ved Vadſk. Af Kasſe 6 bliver, ſom ovenfor ſagt, de i Husholdningen opſlidte eller ødelagte Gjenſtande erſtattede eller reparerede. Jeg har lagt Pengene til Æg og Petroleum i én Kasſe, fordi jeg om Vinteren bruger megen Petroleum og faa Æg, og om Sommeren lidt Petroleum og mange Æg. Under Urtekramvarer forſtaar jeg: Kaffe, Sukker, Gryn o. ſ. v. Kommer der uforudſéte Udgifter, ſaa tager jeg lidt fra en eller anden Kasſe, der i den Maaned ſér mést velhavende ud. Jeg kommer godt ud af det med denne Inddeling, og lægger endogſaa lidt til Side til Syltetiden om Sommeren, og et større Indkjøb for Vinteren.

Pigeløn og Øl betaler min Mand.

Det vilde glæde mig, om mange Husmødre vilde følge mit Eksempel, og til bedſte for unge Husmødre offentliggjøre deres Husholdningsregnſkaber. Der er intet man lærer mere ved end ved en ſaadan Sammenligning.

Agnes i A...., s.

„Har Du lært at vente?"

Naar vi Børn vare utaalmodige, ſagde Forældrene altid: „Har Du lært at vente?" Hvor nyttigt er det ikke, tidligt at blive underviſt i denne Kunſt. Der gives kan altfor ofte ſtore Børn iblandt os, ſom endnu ikke have lært det. At kunne vente taalmodigt er en Hovedbetingelſe for Lykken.

Hvem af os har ikke ſmilet over Barnet, der i ſin altfor ſtore Iver vil aabne Knoppen paa Blomſten, for at faa den til at ſpringe ud, eller ſom hver Dag tager de Planter, det har plantet, op for at ſé, om de endnu ikke have fæſtet Rod?

Men vi Store gjøre det i mange Tilfælde ikke bedre. Unge Forældre kunne undertiden ikke vente, til deres Barn kan gaa. Krumme Bén hos den Lille er hyppigt Straffen for et ſaadant Haſtværk. Eller de ſøge altfor tidligt at udvikle Barnets Aand, og det har ofte de ſørgeligſte Følger. Det er en Kjendsgjerning, at „Arvinger" til et eller andet, eller Førſtefødte,
der abſolut ſkulle opdr
Vidunderbørn, udgjøre
Antal af de ulykkelige
Idiotanſtalterne befolkes

Den, der har lært
har lært meget i Livet
mange havde ikke med T
net kjæmpe ſig frem til
Velſtand, hvis ikke en
Jagen efter Gevinſt aller
udmattet og afkræftet den
bedſte Aar. Hvor man
tagender vilde være ble
nede med gunſtige Reſulta
den, der begyndte dem, ha
ſig Tid til at lade ſin
modnes førſt, eller hvis
været i Beſiddelſe af Sel
telſe nok til at vente, til
dene vare blevne ham gu

Tilraaber ikke ſelve
os ſit: „Har Du lært a
naar vi Dag efter Dag
granſke over Løsningen
Livsgaade?

En, der har l

Børnene.

Tab ikke Aandsnærv

Hvem kan opregne
disſe uforſigtige, dum
ger, ſom Børn begaa i
og hvormed de ængſte
Nu putter en af dem en
ſtén, en Ært, en Bønne
get lignende ind i ſit
ſin Næſe (i disſe Tilfæ
man ſtraks ſøge Lægehjæl
ſelv gjøre unyttige For
ſluger en anden en Bl
der kommer til at ſidde
i Halſen, og fremkalder
ſtende Kvælen, hvorved
andet at gjøre, end ban
ſagte i Ryggen fra Hal
ned mod Maveegnen. ſa
en lille Pige en af de
kugler. Børn ſan gjerne
en Dreng havde endog
en lille Blykugle, og
præſenterede ſig med en
Knappenaale i Munde
hvorledes kan dette
Vel ligger der noget g
ligt i en Moders Over
hendes Magt er dog u
menneſkelige Grændſer.
er meget tidlig at lær
hvad de maa gjøre eller i
kan allerede gjøre ſmaa
gribeligt, hvad de maa
maa. Men indtræffer
af disſe Tilfælde, ſaa m

a Mulighed, for ikke ved
et ſkræmme Barnet og
et i Uro, hvorved Ondet
ſlive endnu ſtørre. Dette
ſær i det Tilfælde, hvor
har taget Naale i Mun-
Angſtſkrig fra Moderens
an have til Følge, at Bar-
er dange, og at Naalene,
et aabner Munden, let
alke indad. Følgende Ek-
kan tjene til Rettesnor i
e Tilfælde: En Moder ſad
nade ved ſit Arbejdsbord,
des lille, treaarige Dreng
a en Stol ved Vinduet ved
af hende. Lidt efter lidt
liſtet en hel Række Sy-
naale ud af Naalepu-
taget dem mellem Læberne.
om Anelſen om en
ke Ulykke allerede havde
ſin Skygge over Moderens
a' hun op med en beklemt
og faa' Barnet! Hvem
e hendes Angſt? Hun ſér
Naalen i Barnets Mund, og
hendes Hjerte krympes
af Fortvivlelſe, fremtvin-
et Smil og tager med
ig Ro og behændig Haand,
en Naalene frem mellem
s Læber. Barnemunden
Barnet har ikke anet den
det har ſvævet i, men
en ſmiler ikke mere, hendes
ſyldes med Taarer — nu
s Lov til at græde!

Huslægen.

smoderen ſom Læge.

4.

n vi tale om Børns Syg-
mme, ſkulle vi nævne et
tere ſaadanne, hvis Be-
ing Husmoderen meget vel
rettige.
Øjenlaagsbetændelſe.
et paa Forkjølelſe, eller
r", ſom denne lille Upasſe-
ofte kaldes i daglig Tale.
ne op og ere paa
rkt Rødfarvede; i det
af Øjet ſes talrige, mørke-
ter; ofte flyde Taarerne
Kinden, der afſondres
, om undertiden om Morge-
ſammer Øjenlaagene, ſaa de
laſſes op. Flittig Bad-
tilblandet Vand eller
Kamilſethé er ofte til-
ig til at hæve Sygdom-
Inddrypning to

Gange daglig med Zink-Øjenvand, der faas paa Apotheket.

Ørepine er ofte foranlediget ved ſmaa Bylder i den ydre Øregang, men kan ogſaa hyppigt opſtaa uden nogen ſynlig Grund. Inddrypning af lidt rén Bomolie, der i en Ské opvarmes over et Lys, lindrer i Almindelighed Smerten. Man maa ikke opvarme Olien ſtærkere, end at man kan holde ſin Finger deri uden at brænde ſig. Indſprøjtning med lunkent Vand ved Hjælp af et lille Doucheapparat eller en Øreſprøjte gjør ogſaa Gavn, naar den foretages paa rette Maade. Det kan ikke hjælpe at indſprøjte en enkelt Sprøjte fuld; 10—12—15 hver Gang er ikke for meget. Indſprøjtningen maa aldrig ſké med Kraft, men Vandet maa ſkydes jævnt ud af Sprøjten.

De ſtygge og vanſirende **Skorper**, der ofte findes iſær hos **kirtelſvage** Børn omkring Næſen, ved Munden, paa Hagen, bag Ørerne o. ſ. v. kunne nemt, i alt Fald for en Tid, fjernes ved at benytte Omſlag af en lunken Blanding af 2 Dele tyk Havreſuppe og 1 Del Blyvand. I Blandingen udblødes en paſſende Klump Bomuld og anbringes paa vedkommende Sted; Omſlaget maa ſkiftes, inden det tørrer, da det ellers hænger i. I Løbet af en Dags Tid kunne ſelv ſtore Skorper fjernes fuldſtændigt. Paa Stedet, hvor de have ſiddet, lægges en Lærredslap, tyndt beſmurt med rød Øjenſalve. Er den lille Patient kirtelſyg, ſkal han naturligvis ſamtidigt underkaſtes en paſſende Behandling, hvor Hovedmidlet, foruden kraftig Næring, altid bliver det fortrinlige Levertran, ſom de fleſte Børn i Løbet af kort Tid komme til at holde af.

Klædedragt.

Vi ſkabe ikke Moden, men vi kunne tvinge den til at underordne ſig os, i Stedet for at vi ſkulle underordne os overfor den. Man maa vide at benytte den ſaa praktiſk ſom muligt, og den nuværende Mode tillader det. Saaledes maa man for Exempel til en ny Kjole vælge den lange Foldenederdel, ſaa kan man anvende godt Tøj, thi det bliver ikke klippet i Smaaſtykker og kan anvendes igjen. Ligeſaa praktiſk er det, at Moden for Øjeblikket tillader de ſammenſatte Stoffer. En ſort Silkekjole, der ikke mere kan være Stadskjole, kan gjøres „ny" en Gang endnu ved et Fløjls eller damaſeret Liv, naar lidt Beſætning af ſamme Stof anvendes paa Nederdelen, der ſtryges ud og underfores — ſaa er der en upaaklagelig Stadsdragt iſtand igjen! Konfirmandinden er vokſet fra ſin Konfirmationskjole, Skade for det gode Tøj. Livet kan ikke knappes mere, Ærmerne blive for korte o. ſ. v. Hvor praktiſk ere ikke i dette Tilfælde de indſatte Veſtedele af Fløjl, Silke eller Kaſchmir! Med nye Veſtedele og Ærmeopſlag er Nøden afhjulpen og Konfirmationskjolen brugelig en Tid endnu. De vide Spadſeretrøjer fra de foregaaende Aar ere baade lidt ſlidte og umoderne; hvor let lade de ſig ikke omdanne til de i Aar for unge Piger ſaa moderne, ſnevre Spadſeretrøjer? De ſlidte Bryſtlæg ſyes dybere, Rygſømme anbringes, den ene Række Knapper falder bort, der anbringes nye Knaphuller, og Trøjen kan atter paſſere et Aar eller to. Kjøber man en ny Kaabe, behøver man ikke at vælge en af de korte; de lange ere ogſaa moderne i Aar, og de kunne ſenere ſaa udmærket moderniſeres igjen. Men det kommer an paa, hvem der er **Herre** i Huſet, vor ſparſommelige, praktiſke Sands, eller Moden ſom Huſtyran. Som Regel kan gjælde: Ret Dig ikke ſtraks efter Moden, og ſy ikke en Kjole om, ſaa længe den endnu er proper og net, men **ſkal** den ſyes om for at ſkjule mulige Mangler, **ſaa** ret Dig efter Moden og Smagen. Det mindſt udſmykkede er altid det billigſte, eleganteſte og det, der letteſt kan anvendes igjen.

N. i K.

Husraad.

Se efter, om Krogen til Hængelampen ſidder faſt!

Man burde altid fra Tid til anden ſé efter, om Krogen, der bærer Hængelampen, endnu er i god Tilſtand og ſidder godt faſt i Loftet. Vor Hængelampe ſtylede, uden nogen ſynlig Foranledning ned for nogle Uger ſiden, heldigvis om Dagen, da den ikke var tændt. Børnene legede ved Bordet, men der kom ingen til Skade. Ligeledes burde man, naar man flytter ind i en ny Lejlighed, aldrig benytte de gamle Kroge, der ſidde i Lofterne, uden først at prøve dem. Det er jo tænkeligt, at de nye Lamper, de ſkulle bære, veje mere end de forrige. Det var Tilfældet et Sted, hvor Krogen gav efter, og Lampen ſtyrtede ned i Hovedet paa Pigen, der havde taget Beholderen af for at komme ny Petroleum paa.

En lille nem og „ſund“ Preſent.

Man ſyer en Sofapude af ublegt Lærred, og fylder den, i Stedet for med Krølhaar, Tang eller hvad nu Sofapuderne ellers ere ſtoppede med — med Fyrre- eller Grannaale! Overtrækket til denne Pude er ogſaa af graat Lærred med et paaſyet Stromonſter af ſmaa, grønne Grangrene. Fyrrenaalenes Lugt ſtyrke, ſom bekjendt, Lungerne, og ſiges at kunne fordrive Snue. Der maa naturligvis ikke være Snorekant eller lignende om Puden, eller i alt Fald kun en grøn, ulden Snor, der let kan løsnes paa den ene Side, naar man ſkal forny Pudens Fyld, thi det maa man af og til gjøre, naar den ſkal være til Nytte. En ſaadan Pude er da i alt Fald en „nem“ og „billig“ Preſent, og ſom noget Nyt vil den ſikkert paa mange Steder være kjærkommen.

At renſe Gibsfigurer, der ere blevne graa af Støv.

For at faa Gibsfigurer, der ere blevne graa af Støv, ſmukke hvide igjen, tager man almindelig Stivelſe, der dog maa være temmelig tyk kogt, og hælder det over den paagjældende Figur. Man lader ſaa Stivelſen afkjøles og tørre ordentlig ind, og børſter den ſaa af i Skaller, der have optaget al Støvet til ſig.

W. M.

Man kan ogſaa faa Gibsfigurer, der ere blevne graa, blændende hvide, naar man beſtryger disſe med en Blanding af vandſlemmet Kridt og Mælk, ſom man lader tørre. Dette Overtræk bliver ſiddende paa. Jeg har ſelv en Mængde Figurer, der ere behandlede paa denne Maade, de ſaa' alle ud ſom nye.

A. B. i H......g.

Vadſken og Kjøkkenet.

At vadſke hvide Silkeblonder.

Dagen før at Silkeblonderne ſkulle vadſkes ſkjærer man et Stykke Sæbe i Smaaſtykker, komme disſe i blødt Vand, og lader det koge ſaa længe, at alle Sæbedelene opløſe ſig. Luden bliver da temmelig tyktflydende. Nu heſter man de Silkeblonder, man vil vadſke, ſammen med nogle Sting, og vadſker dem to Gange igjennem, næſten uden at gnide, kun ved at trykke. Saa ſkyller man Blonderne flere Gange i rent Vand, og ſaa i tyndt Kaffevand, naar man vil have, at de ſkulle faa en ſvag, gullig Farve, eller i lidt Blaavand, naar man vil give dem det blaalige Skjær, de for det meſte have fra nye af. Men man maa aldrig gjøre begge Dele, da Blonderne ſaa blive graa. Hermed menes ikke, at man ikke maa gjøre begge Dele paa én Gang, hvad vel de færreſte ville føle ſig friſtede til, men man maa ikke blaane Blonderne ved den ene Vadſk, og gjøre dem gule ved den anden. Naar Blonderne ere ſaa vidt færdige, vrider man dem let op, eller rettere, trykker Vandet ud af dem, ſvøber dem ind i et rent Klæde, og ſtryger dem først et Par Timer efter paa Vrangen, efter at man først har pillet dem godt ud, for at Mønſteret ikke ſkal trække ſig ſkjævt. Man maa ikke glide for ofte henover Blonderne med Strygejernet, det gjør dem hurtigt bløde, og berøver dem den nylig vundne Appretur.

M.

En Kjøkkendragt.

Selv det bedſte Forklæde er ikke ganſke i Stand til at bevare
en god Kjole for Pletter
Overklædning af godt, vad
Stof, Oxford eller deslige,
beſtaaende af en Nederdel
les Trøje, eller i Form
Slobrok, og ſom let kan ta
beſkytter Kjolen langt bedre.
moderens Nærværelſe er of
vendig i Kjøkkenet i ſidſte
for Maden ſkal anrettes,
maa ſaa gaa derud i den
hun allerede har taget paa,
tage mod ſin Mand eller
Her er det at Overklædning
ſin Nytte. Korte, hvide
ærmer med Elaſtikker for
den og over Albuerne
Underærmer og Manſchetter

F.

Hvorledes man bevarer
ders Velſmag.

Valdnødder, der opbevare
tage, ſom bekjendt, ſn
ejendommelig, ubehagelig,
agtig, bitter Smag. For
hindre dette, lægger man
lunken Mælk, og lader dem
liggende i Mælken i 48
hvorpaa de ſaa tørres i
I Stedet for Mælk kan m
ſaa tage lunkent Saltvand
maa man lade Nødderne
deri en 5 à 6 Dage, før
tørrer dem.

At ſkure Trætøj ſmukt

Naar der i flere Hushold
klages over, at Trætøj
ſtler ſin Hvidhed og bliver
er det gjerne fordi der bliv
ret med Sæbe, det gjør T
gult. Man kan ſaa det
igjen ved i Stedet for at
Bøgeaſke eller Kalk og
Min Moder prøvede Sa
Kalk ſammen, det gav en
hvid Farve. Mange forka
ſaa den grønne Sæbe ved
ringen og bruge hvid, da
ſaa bliver renere. Jeg forn
Brugen af en Børſte elle
flade Haand fremfor Skure
men der maa lægges gode
til, for at naa et godt R

G. R. i K.,

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 6.

Hjemmet.

Kun ti Øre om Dagen.

in Mand og jeg væddede for ngen Tid ſiden om en Ba- Han paaſtod nemlig, at de være mig umuligt, punkt- er Dag at lægge ti Øre de af mine Husholdnings- Han vilde ſé efter den Dag i hver Maaned, og ine tredive enkelte Tiører tre hele Kroner. Hvis en eneſte Dag i hele det e Aar vilde ſkyde over lægge min Tiøre i Kaſ- han næſte Juleaften give tive Kroner i Beløn- min Standhaftighed. ynde Nytaarsdag, og elig ud. Da min Mand ſte Gang manglede en r. overrakte han mig de lovede tredive Kro- f ſom mine egne ſam- ſeksogtredive Kroner n Dage i Aaret ſkjæn- g) og for disſe ſeks- ve Kroner blev jeg i t anſkaffe mig Tøj til he, durable Repsgar- ligſtuen. Hvad jeg ig havde ønſket mig. m Dagen havde det vanſkeligt at und- ng maa man paa re, at det er helt ti Øre den om glemmer man det , og om Aftenen ikke beſtemt huſke, gt Pengene i eller r gaar ikke an, thi den ſtrenge Hr. Underſøgelſesdommer har Nøglen til Sparebøsſen. Derfor ſatte jeg hver Dag, ſaaſnart jeg havde lagt Pengene i, et Kors med Datum i min Husholdningsbog. Jeg ſparede ſaaledes et Aar til (jeg har kun været gift i de to Aar), og jeg kunde den anden Jul kjøbe en Gjenſtand til min Mand, ſom han ønſkede ſig, og ſom glædede ham meget. Men jeg vil tilſtaa, at det faldt mig vanſkeligere i Aar end forrige Aar. Der hører mere Viljekraft dertil end man tror. Prøv ſelv, unge Husmødre, det ſkulde glæde mig at høre, at én eller andre fulgte mit Eksempel og fandt Glæde ved det.

En ung Præſtekone
i S.......g.

Lampen.

Da man i de fleſte Huſe brænder Petroleum, er en Formaning til Forſigtighed viſt ikke malplaceret her. En Lampe, der er blevet mættet med Petroleum, og ſom ikke længe har været tændt, er altid i Fare for at eksplodere. Ved den lange Henſtaaen udvikler der ſig nemlig Petroleumsnaphta i Glasbeholderen, og det fænger meget let Ild. Det er derfor tilraadeligt at tømme Lamper, der ikke længe have været brugte, og forſyne dem med ny Væge, før man tænder dem. Bedre endnu er det naturligvis ved Vinterens Slutning at tømme og renſe Lamperne og dække Glasſet til foroven, ſaa at der ikke kan falde Støv i det.

Man maa aldrig blæſe en Petroleumslampe ud, før man, efter at have ſkruet Vægen ned, har ventet et Øjeblik indtil Flammen atter er kommen til Ro, ſaa kan man blæſe den ud; men man maa aldrig ſkrue Vægen ſaa langt ned, at Flammen kan ſlaa ned i Beholderen, thi da opſtaar der let en Eksploſion, iſær naar ſtørſte Parten af Petroleumen er fortæret.

Man maa ved Indkjøbet af Petroleum agte paa, at den er af rén, klar Farve, og ikke indeholder for meget Lysgas. Det ſidſte kjendes paa, at den da har en ubehagelig ſtærk Lugt. Man kan prøve den ved at hælde lidt i en Kop, og ſaa ſtikke en brændende Tændſtik til det. Antændes Petroleumen, er den farlig at brænde, ſlukkes Tændſtikken, er man ſikkret mod Eksploſion. Selvfølgelig maa dette Forſøg kun gjøres af forſigtige, voksne Mennesker, aldrig af Børn.

Br.....

God Tone ude og hjemme.

1. Paa Gaden.

„Med Hatten i Haanden kommer man Verden igjennem". Det er en dyb Sandhed, der ikke bliver mindre ſand, fordi der er mange, der overſé dens Betydning. Kun en uhøvlet Særling vil paatage ſig at forſvare den Paaſtand, at en Hilſen for lidt er bedre end en Hilſen for meget.

Men ogſaa Maaden at hilſe paa er af Vigtighed, det har Du viſt ofte ſelv havt Leilighed til at erfare, kjære Læſer! Har Du ikke mange Gange havt en fejlet, forſinket eller undladt Hilſen at fortryde — og medens Du i Stilhed gik og ærgrede Dig over den, paſſerede der Dig maaſké i det ſamme et Uheld af ſamme Art?

Men **hvorledes** ſkal man hilſe?

Ja, det lærer man i Dandſetimerne, og hilſer dog ikke, ſom man lærer det dér. Et Menneſke, hvis egen Finfølelſe ikke lærer det, hvorledes det ſkal hilſe, hjælper alle Dandſeøvelſer intet, og et elſkværdigt Menneſke vil altid hilſe paa en elſkværdig Maade, ſelv om han aldrig har lært at dandſe. En Hilſen er en Kunſt, ſom enhver ſaa at ſige maa opfinde for ſig ſelv. Det vilde være umuligt paa én Gang at opremſe og forklare alle de Tuſinder af Maader at hilſe paa, der falde ſaa naturligt i det daglige Liv. At hilſe med Ynde er en Kunſt, ſom fint dannede, elſkværdige Damer ſynes at have Monopol paa.

For Herrernes Vedkommende dukker der altid, hvad Hataftagningsſpørgsmaalet angaar, af og til Forſlag frem, der gaa i Retning af at hilſe med Hatten paa; men ſaa længe dette ikke er en beſtemt, indført Skik, maa den enkelte ikke ſkyde ſig ind under, at han hylder dette Princip, og af den Grund forſømme det, der regnes for at høre til almindelig Hoflighed.

At man ſkal hilſe Ældre og Højereſtaaende førſt er en Selvfølge. Man tager altid Hatten af med den Haand, der vender fra den man hilſer, ſaa at Anſigtet ikke bliver dækket af Haanden. Bliver Hilſenen ikke beſvaret, ſaa antager man foreløbig, at den ikke er bleven bemærket, og lader ſig ikke deraf forlede til ikke at hilſe næſte Gang; førſt naar en gjentagen Hilſen ikke beſvares, antager man det ſom et Tegn paa, at Vedkommende ikke ønſker at beſvare Hilſenen og behandler for Fremtiden den Paagjældende ſom en aldeles Fremmed.

Efterſom nu Hilſenen i det Hele taget betragtes ſom en Reſpektformalitet eller et Agtelſesbevis, gjøre de Menneſker, ſom mene at kunne tilſideſætte den overfor ſin Kone, ſine nærmeſte Slægtninge, ſine Forældre eller Sødſkende, ſig ſkyldige i en ſtor Fejl. Anſtanden fordrer de ſamme Henſyn her, ſom overfor Fremmede; i ethvert Tilfælde gjør det et meget ubehageligt Indtryk, naar en Søn i Forbigaaende tilkaſter ſin Moder, en Broder ſin Søſter eller en Mand ſin Huſtru, en Hilſen, der knapt kan ſtilles i Sammenligning med den, han ſender et Tjeneſtetyende.

Medens det i England er Damen, der ved at hilſe førſt, paa en Maade giver Herren Tilladelſe til at hilſe hende, fordrer Skik og Brug her, at Damen afventer Herrens Hilſen, og ſaa beſvarer den. Men der er en ſtor Forſkjel mellem Dame og Dame, og den unge Pige, der lige har forladt Skolen, kan ſaaledes ikke gjøre Fordring paa at blive hilſt førſt af ſine tidligere Lærere, af Familjens gamle Venner, eller i det Hele taget af ældre Herrer. Naar hun hilſer førſt, vil det aldrig blive galt optaget, men blive regnet ſom et Tegn paa elſkværdig Beſkedenhed. Det er forunderligt hvor mange, unge Piger, der lige have vendt Skolebænken Ryggen, der betragte det ſom en Selvfølge, at den Gejſtlige, der har konfirmeret dem, ſkal hilſe dem førſt.

Der er desuden en anden Uvane hos unge Damer, der maa paatales her, ſkjøndt den ofte kan have ſit Udſpring af meget rosværdige Begreber, Undſeelighed o. ſ. v., men ſom dog ikke hører med til „god Tone". Det er den Sædvane, at den unge Dame, naar hun lidt i Fraſtand har faaet Øje paa en Herre hun kjender, hverken ſér tilhøjre eller tilvenſtre, naar hun gaar ham forbi, men haardnakket retter Blikket lige ud i den Retning, hvori hun ſtyrer. Herren kommer derved i en meget ubehagelig Stilling; ſkal han hilſe, eller ſkal han ikke, og ønſker man iøvrigt at modtage hans Hilſen? Hvis han, undertrykkende ſin Tvivl, hilſer med Fare for ikke at blive bemærket, ſaa bliver hans Hilſen maaſké beſvaret, men hyppigſt med et lille, ugratiøſt Nik, der minder om den Pantomime, Damerne gjøre, naar de gaa forbi en Tigger, ſom de ikke ville „gi'e noget".

Man maa aldrig vanſkeliggjøre Hilſenen for en anden ved at give ham Grund til at tro, at han ikke bliver ſét; men uden Grund at lade en Hilſen ubeſvaret, er ligefrem uopdragent. Takken maa være ſom Hilſenen ſelv, det fordrer ganſke ſimpel Hoflighed. (Fortſ.)

Børnene.

Børneopdragelſe.

En berømt, forlængſt afdød La
ſagde en Gang til en M
der: „Hvis De vil gjøre Der
Børn til dygtige, brugbare Me
neſker, ſaa plej dem fremfor
omhyggeligt, thi Sundhed
Grundlaget for alt, hvad der
trives, baade legemligt
aandeligt. Paa et ſvagt,
ſkadiget Inſtrument, kan ſelv d
bedſte Muſiker ikke ſpille et ſm
Stykke."
Lad os derfor fremfor alt ſør
for de Smaas kraftige Opblo
ſtring, og ſaa gaa over til d
moralſke Pleje, d. v. ſ.
Børneopdragelſen, ſom disſe
Linier ſkulle være helliget.
Lad os nu allerførſt ſé p
Børnenes Uartigheder. Stren
taget findes der kun to: Løgn
og Ulydigheden. Navnlig d
førſte er et ſlemt Ukrudt, ſom m
med Alvor maa ſé at ſaa udry
det. Lær derfor Eders Børn
ganſke ſmaa af til ſtraks ud
Løven at tilſtaa alle ſmaa Fo
ſéelſer: ſmudſige eller ſønderrev
Klæder, Tabet af en eller and
Gjenſtand, en ituſlaaet Kop o. ſ.
Straf dem ikke derfor, men r
dem for deres Oprigtighed og l
i ethvert Tilfælde Straffen f
en Forſéelſe, ſom i Grunden
gen Uartighed er, være mild
kun beſtaa i en Formaning el
et Par dadlende Ord. Behandl
I Børnene haardt for ſaadan
Forſéelſer, ſom en Voksen ogſ
kan komme til at begaa, ſaa
Barnet næſte Gang, af Frygt
Straf, ikke ſelv tilſtaa
Fejl, men meget mere ſøge
nægte den, og den lille Løgn
er færdig.
Til Lydighed vænner man
Smaa ved en konſekvent, beſtem
Optræden.
I Dag, naar man er i daa
ligt Humør, at forbyde det, ſo
man i Morgen, naar man e
godt Lune, atter vil tillade de
er en ſtor Fejl; det vildleder Bø
nene og forleder dem til Ulyd
hed. Man maa heller ikke fo
byde Børn for meget, ethv
Barn bærer i ſig en Spire
Selvſtændighed, lad det derfor
ſaa megen Frihed ſom mul
Ligeſom et ſnevert, faſtſidden
Klædningsſtykke forhindrer Le
met i at udvikle ſig, kan Aand
ikke gjøre ſig fri, naar den er und

det Træl, ſom altid vedvarende [illegible], Formaning og Straf-[illegible]. Prøv nøje, hvad I med en Bekvemmelighed kunne tillade [illegible] Børn. Tillad dem aldrig det, I før at burde forbyde dem, ſelv om de ved Bønner og Smiger ſkulde ſøge at ville fralokke Eder en ſaadan Tilladelſe.

Forhindrer ikke Børnene i at bevæge ſig ſelvſtændigt i det Frie; lad dem tumle ſig i Guds frie Natur, og lad dem ogſaa i Hjemmet faa Lov til at hærde deres Kræfter ved deres ſelvopfundne Gymnaſtikproduktioner! De Børn, der altid gaa artige om ved deres Moders eller Piges Haand, og ſom i Hjemmet altid ſidde „ſtille og artige“, ere Vrængebilleder af Børn, ſlattede, ſygelige, ſmaa Skabninger. Man føler ſig altid be-[illegible] ſtemt overfor ſaadanne Børn, naar man tænker paa, hvor mange Skjænd ja, maaſké Slag, der er bleven anvendt for at for[illegible] Naturen til en ſaadan Unatur.

Kan det betegnes ſom en Uartighed, at et Barn udplapprer, hvad det har hørt i Hjemmet af Fader og Moder? Jeg tror det ikke! — Det er Forældrene, der maa vogte ſig for i Barnets Paahør at tale om Ting, ſom de ikke gjerne maa faa at vide. Naturligvis er der her ment ſmaa Børn, de ſtørre ville ſnart ſelv komme til Indſigt om, hvad der kan tales om eller ikke.

Desuden maa Forældre ogſaa tage ſig i Agt for ſelv at gjøre Ting, ſom de forbyde deres Børn ſom Uartigheder, og ſkulde det hænde, at de en Gang ſkulde glemme ſig ſelv i de Smaas Nærværelſe, ſaa maa de gjøre ligeſom [illegible] fortræffelige Fader, der, da hans lille Datter en Dag ſagde til ham:

„Men Fader, nu tog Du jo din Pølſe med Fingrene, og det har Du ſagt var ſtygt, naar jeg gjorde det“ — ſvarede:

„Saa, mit Lam, gjorde jeg det? Ja, det var ogſaa meget ſtygt af mig. Pas paa og ſig mig det igjen, naar Du atter ſér mig gjøre det.“

Den lille Pige følte ſig hævet i ſin egen Bevidſthed, Faderen gjorde det ikke mere, og Barnet gjorde ſig Umage for at være ligeſaa artig ſom Faderen.

Men hvad gjorde en anden Fader, hvis lille Dreng gjorde ham opmærkſom paa en Fejl, han begik, og ſom var blevet Barnet ſtrengt forbudt? Han kaldte Drengen næsvis og truede ham med Prygl, hvis han endnu en Gang vovede at dadle ham.

Det vare to forſkjellige Prøver paa Børneopdragelſe, og de ville i Tiden komme til at bære to Slags aldeles forſkjellig Frugt

P..... S....... i R.

Huslægen.

Husmoderen ſom Læge.

5.

Vi omtalte ſidſte Gang nogle Børneſygdomme, ſom den fornuftige Husmoder ret vel tør indlade ſig paa at behandle. I Dag ſkulle vi nævne nogle

Midler mod Hoſte hos Børn. Ufornuftig Klædedragt, Mangel paa Hærdning imod Vejrligets Indflydelſe og utidigt Kæleri give ofte Anledning til Forkjølelſer hos Børn, der i Reglen ytre ſig ved Snue og Hoſte; denne ſidſte kan hyppigt tage ſig meget voldſom ud, iſær naar den er, hvad man kalder „tør“, uden Opkaſtning af Slim. Man ſkal da ſé at faa Hoſten til at „flyde“, og den ſejge Slim vil da efter Haanden blive fjernet ved Hoſteanfaldene. Det vil her ikke være ufornødent at minde om, at navnlig mindre Børn ikke ſpytte Slimen ud, men ſynke den, og man kunde derfor ledes til at tro, at der ikke blev hoſtet noget op; vil man imidlertid lægge Mærke dertil, vil man faa at ſé, at Barnet gjør Synkebevægelſer, naar det har hoſtet. Har man med en ſimpel Forkjølelſeshoſte at gjøre, bør man holde Barnet i Sengen eller i alt Fald inde i Stuen, bedække Bryſt og Ryg med Vat eller Flonel, og give det rigeligt ſlimede Drikke (Havreſuppe, Bygſuppe o. lign.). Hvis den lille Patient ſærlig klager over Torhed i Halſen, „at det kradſer i Halſen“, kan man lægge lunkne Vandomſlag om Halſen og give det lunken Mælk, blandet med Sodavand, at drikke. Ikke altfor ſtærk Hyldethé for at „drive Sveden“ frem, kan ogſaa paſſe. Af andre Midler mod Hoſten kan nævnes en Blanding af lige Dele Lindeblomſtvand og Altheaſaft eller, ligeledes lige Dele, Fennikelvand og Altheaſaft; af diſſe Midler gives en Théſkéfuld hver anden Time. Godt virker ogſaa „Kongen af Danmarks Draaber med Glycerin“, ſom faas paa Apotheket, og hvoraf gives efter Alderen 3—5 Théſkéfulde daglig. Hvis Hoſten er forbunden med Feber, Beſvær med at trække Vejret og ſtor Uro hos Barnet, bør man ikke paatage ſig Anſvaret med Behandlingen, men paakalde kyndig Hjælp; det kan nemlig da være, at en Lungebetændelſe er i Begreb med at udvikle ſig.

Vi nævnede ovenfor Hyldeblomſtvand og tro derfor, at vi bør benytte Lejligheden til at omtale nogle „Urter“ eller Théſorter, ſom Husmoderen iſær paa Landet ofte vil være vel tjent med at have i ſit Hjem; de kunne opbevares temmelig længe i tilbundne Krukker eller Glas, og kunne ofte gjøre god Nytte i lettere Sygdomstilfælde. Hvor ikke andet er bemærket, tages en toppet Théſkéfuld af Théen til en god Pægl kogende Vand; det ſkal henſtaa for at trække i omtrent et Kvartér, og ſies derefter fra.

Lindeblomſter og **Hyldeblomſter** benyttes ſom let ſveddrivende Thé eller blandet med Altheaſaft, f. Eks. for Hoſte.

Pebermynteblade mod Opblæsning af Tarmene af Luft.

Fennikelfrø for Hoſte og til Gurglevand.

Kamilleblomſter iſær ved Kolikſmerter.

Althearod. Ved Paagydning af koldt Vand og efter en halv Times Henſtand faas en mild, ſlimet Drik, der ligeſom den varme Infuſion er god for Hoſte.

Bryſtthé, der faas i Haandkjøb paa Apothekerne, er en Blanding af forſkjellige Planteſtoffer og er et meget godt og temmelig henſigtsmæsſigt Middel mod tør Hoſte.

Sennepsblade benyttes ſom afførende Middel, men da de ofte forvolde Mavekneb, bruges hellere

St. Germainthé, hvoraf en Théſkéfuld til en god halv Pægl kogende Vand.

Salvieblade til Gurgling af Mund og Hals.

Slimthé ved Blæreſygdomme.

Endnu kunde nævnes mange ſaadanne Urter, men de bedſte have vi anført. Senere faa vi maaſké Lejlighed til at omtale nogle til udvortes Brug. De fleſte af de nævnte Sorter indeholde aromatiſke og bittre Stoffer, der for mange Menneſker ere ligefrem behagelige.

Klædedragt.

En ſmuk og billig Maſkeradedragt.

En ſmuk og billig Maſkeradedragt, ſom man ſelv kan forfærdige, er „Vinteren“. Man kan dertil bruge en hvid Mulls- eller Tarletans Kjole, med eller uden Slæb, og med højhalſet eller nedringet Liv, ligeſom man ſelv ſynes. Paa Livet og Overkjolen eller Tunikaen ſyer man ſmaa Grangrene, paa hvilke der er klæbet udpillet Vat, ſaa beſtrøs hele Dragten med Diamantpudder, ſaa at den ſér ud ſom glimrende Sné. En lille Muffe af Vat, beſyet med Grangrene og beſtrøet med Pudder, ſamt en Krone af Iſtapper, fremſtillet af kryſtalliſeret Alun, eller en Krands af Grangrene i det udſlagne Haar, fuldſtændiggjør den ſmukke Dragt. De hvide Handſker ere foroven kantede med Peltsværk eller Svanedun og forſiret med en lille, grøn Krands ſom Armbaand. Man kan paa Armen have en lille Kurv med Snébolde af ſmaatklippet Silkepapir; naar de kaſtes, fordele de ſig ſom rigtig Sné. Naar man er bange for Brandfare, kan man udelade Vatet og nøjes med Diamantpudderet. Forøvrigt ſkal der i Udlandet være bragt præpareret Vat i Handelen, ſom kun kan forkulles, men ikke brænde; dog véd jeg ikke, om dette kan faas her endnu.

Elſe.

Husraad.

At fjerne Mælkepletter.

Mælkepletter ere ikke altid hélt lette at fjerne, iſær fra ſart Tøj, men man kan dog ofte faa dem til at vige, ved at gnide paa dem med en i Benzin dyppet Klud af ſamme Stof, d. v. ſ. Fløjl til Fløjl, Silke til Silke, Uld til Uld o. ſ. v. Man kan prøve med Æther, men ſkulde ogſaa dette være frugtesløſt, bliver der kun tilbage at udvadſke Pletten i lunkent Sæbevand, af hvid, blød Sæbe; dog er dette ſidſte Middel ofte fordarveligt for Stoffets Farve, ſaa man gjør bedſt i, hvis man har en lille Prøve af Tøjet, da at vadſke denne ud i Sæbevandet førſt og ſé, om den holder Kulør. Ofte kan et Renſningsforſøg, der ikke foretages med den tilbørlige Forſigtighed, gjøre mere Skade end Gavn.

At fjerne Fedtepletter fra Bøger, Papir o. ſ. v.

Man tager to Stykker hvidt Trækpapir, og anbringer ét over og ét under Fedtepletten, ſaa drypper man nogle Draaber Æther paa og lader et ikke altfor varmt Strygejern glide henover Stedet. Naar Trækpapiret fjernes, er Pletten fordetmeſte forſvunden.

Vadſken og Kjøkkenet.

At vadſke Satinskjoler.

Saavel ſorte ſom kulørte Satinskjoler vadſkes i et Afkog af Klid. Kliddet koger omtrent et Kvartérstid i Vandet og ſies ſaa gjennem et grovt Klæde. Medens det endnu er lunkent, kommes de Gjenſtande, man vil vadſke, deri; man lader dem blive godt gjennemvædede, og vadſker dem ſaa uden Tilſætning af Sæbe. Derpaa ſkylles Tøjet i flere Hold rént Vand, tørres ſaa halvt og ſtryges paa Vrangen, medens det endnu er fugtigt. Farven holder ſig udmærket, og Satin, der er behandlet paa denne Maade, kan neppe adſkilles fra nyt.

M. J.

Uldvadſk.

Uldent Tøj maa vadſkes i blødt, meget varmt Vand, hvori man har kogt i Stykker ſkaaret Stangſæbe. Tøjet mere ſlynges frem og tilbage i Vandet, end det egentlig vadſkes, og det ſkylles ikke. Man lader det gaa gjennem Vridemaſkinen, og efter at man har ryſtet det af og rettet det ud, breder man det ud til Tørring. Tøjet har bedſt af at tørre hurtigt, og man maa ikke
hænge det op. Dette gæl
om hvide, ſtrikkede Tørkla
andre Haandarbejdsgjenſta
man gjerne vil bevare.
paa denne Maade ganſke

E.

Husdyrene.

Sygdomme hos Kanarie

To Lidelſer, Lungebetænd
Forſtoppelſe, forekom
get hyppig hos Kanari
under eller kort før Fjerfæ
og hidrøre i Reglen fra
ſelſe, ved at det lille, ha
Dyr paa en Tid, da den
lig ømfindtlig for Kulde,
Bur ſtaaende i Vinduet, h
altid er Trækvind.

Disſe Sygdomme kun
træde enkeltvis eller jævn
i 9 af 10 Dødstilfælde
Aarſagerne. Symptomer
meget iøjenfaldende; Fugl
der ſtille paa ſin Pind
tage Æde eller Drikke, a
puſter den ſig op, ſaa
purre, og man kan høre d
eller ſnøfte. Tager man d
ſigtig i Haanden og hold
til Øret, kan det beſværlige
dræt tydelig høres. Er
lige Forſtoppelſe, afgaar
turligvis ingen Gjødning.

Sygdommen kan i ſin
delſe i mange Tilfælde hél
les eller lindres betydelig
give 5 Draaber to Gange
(kun 1 Dag) af lige Dele
og Honning godt ſammenb
Det gives let ved at ſti
Staalpen omvendt i Skaft
den danner en lille, ſmal
hvori Vædſken dryppes, o
aabner da forſigtig Næb
ſtikker den lille Ské temmeli
ned. Derſom der imidlerti
circa 20 Timers Forløb
Bedring viſer ſig, er det
ligſt at ſøge Dyrlægebehan
Samtidig med Forſtoppelſ
træder ofte Forſtoppelſe af
Kjertlen oven paa Halen, o
viſer ſig da ſom en lille,
ſpændt Blære, ſom man uden
kan aabne ved at ſtikke Hu
en fin, ſkarp Synaal, ſaa de
der en lille, klar Draabe O

(Efter „Dyrevenn

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 7.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

1. Paa Gaden.

(Fortſat).

Men ogſaa Herrerne maa ofte finde ſig i, at man med Grund beſkylder dem for ikke at *forſtaa at hilſe*. Her tales ikke om den militære, men om den borgerlige Hilſen. At en Herre, naar han er inde ſom Soldat, nødvendigvis ſkal hilſe alle ſine Commanderende forſkriftsmæsſigt, er [illegible], der følger af ſig ſelv, men man kan ikke forlange, at den [illegible], han ſender en Underofficer, [illegible] aldrig har ſet før, ſkal være [illegible] reglementeret, den behøver ikke at være forbindtlig eller [illegible], men ved den ene ſom ved den anden Hilſen kan det forlanges, *at man ſer paa den, der hilſer*. At tage ſin Hat af [illegible] uden at ſe paa ham, er en Grovhed. Man maa heller ikke, naar man taler med en Perſon og hilſer en anden, der gaar forbi, i det ſamme fortſætte Samtalen, medens man blotter ſit Hoved; det ene Øjeblik maa Opmærkſomheden kun være rettet paa Hilſeren — det kræver god Tone!

Gaar man med en Bekjendt paa Gaden, og denne hilſer eller bliver hilſt, maa man naturligvis hilſe med. Dette gjælder ikke alene for *Herrer*, men ogſaa for *Damer*, ſkjøndt denne Høflighedspligt pleier at forekomme mange af disſe ubekvem; men den gjælder naturligvis kun naar man ſpadſerer med en Civilperſon, ikke naar man gaar med en Militær, thi her er det jo ſom oftest Dragten, og ikke Manden, der bliver hilſt.

Naar af to, der ſpadſere ſammen, den ene bliver ſtaaende for at veksle et Par Ord med en tredje, ſaa gaar den anden langſomt nogle Skridt fremad og venter ſaa, til de to tage Afſked. Høfligheden fordrer, at han deltager i Afſkedshilſenen, ſaa vidt ſom Afſtanden tillader dette. At man ved en ſaadan Samtale ikke maa ſtille ſig ſaaledes, at man ſpærrer Fortoget, er vel de fleſte bekjendt, men der findes dog Perſoner, der holde Stand mod den forbipasſerende Strøm, med en Bølgebryders Urystelighed trodſende — Høflighed og god Tone.

Naar et ungt Menneſke, der hilſer paa en ældre Herre, af denne bliver tiltalt med et Par venlige Ord, ſaa fordrer Anſtanden og de Henſyn, man ſkylder Alderen, at han ikke igjen bedækker ſit Hoved, før Herren tager Afſked, eller, hvad der ſnart vil ſke, ſelv beder ham ſætte ſin Hat paa. *Aldeles fejl* vilde det derimod være, hvis det unge Menneſke, naar den ældre Herre beholdt Hatten i Haanden, vilde opfordre *ham* til at ſætte den paa.

At hilſe med Ord er ikke Skik og Brug overfor Højereſtillede eller Fremmede, og tillades kun mellem gode Venner eller Veninder. *At blive ſtaaende* medens man hilſer er en forældet Skik, der nu kun anvendes lige over for *meget* højtſtillede Perſoner. Mange gjøre ſaaledes Front og blive ſtaaende med Hatten i Haanden, naar Kongen eller Medlemmer af den kongelige Familie pasſerer dem.

En anden Slags Hilſen er *Haandtrykket*.

Næſt efter et Kys er Haandtrykket det bedſte Bevis paa venlige Følelſer, og derfor ſkulde det ikke misbruges ved at udbyttes med alle og enhver. Det forraader plumpe Manerer, naar enkelte Menneſker, efter et flygtigt Møde med Folk, næſte Gang de mødes hilſe dem med et kraftigt Haandtryk.

For en ung Mand er det *aldeles ikke pasſende* at række en ældre Herre eller en Dame, med hvem han ikke er nærmere bekjendt, Haanden. Ved at hjælpe ud af Vognen, ved et Spring, kort ſagt, ſom ydet Tjeneſte kan det tilſtedes, ellers ikke. Rækker *Damen* eller den *ældre Herre* ham Haanden, maa han naturligvis ikke holde ſin Haand tilbage, men række den med ærbødig Tilbageholdenhed. Lige ſaa forkert ſom et *formeget* er, d. v. ſ. naar man ryſter eller trykker en Haand ſaa det gjør ondt, lige ſaa forkaſteligt er et *forlidt*, d. v. ſ. en ſaa kold, udeltagende rakt Haand, at man mener at røre ved en død Frø.

Naar to Menneſker gaa ſammen, ſaa gaar den ældre eller meſt anſete paa *højre Side*, gaa flere ſammen, ſaa i *Midten*. Denne Skik bør kun tillade en Undtagelſe, hvis den paa højre Side gaaende bliver trængt for nær hen imod Kjørebanen. Bliver Vejen *ſnevrere*, maa man i ethvert Tilfælde lade Damen eller den Højereſtaaende gaa førſt; dette ſker ſædvanligvis paa Markſtier, ſnevre Haveveje, ſmalle Enſtier og lignende; men opad Trapper gaar Herren foran Damen. Møder man en Dame paa en Trappeomdrejning, viger Herren til Side til den mindſt bekvemme Side.

Skal man gaa ind ad en Dør ſammen med en, man vil viſe Agtelſe, aabner man Døren, træder til Side og lader den Paagjældende paſſere førſt, baade i fremmede og fremfor alt i ſit eget Hjem; men man maa vogte ſig for det Komplimenteringsraleri, der ofte kan opholde Folk flere Minutter i Døren. Vil man forhindre et ſaadant ubehageligt Ophold, gaar man hurtigt ind, men med en forbindlig Hilſen, der betegner, at man giver efter for den andens Ønſke og ikke anſer det for en naturlig Sag, at man gaar førſt ind. (Fortſ.)

„Jeg maa beſørge alting ſelv."

„Jeg maa beſørge alting ſelv, man kan ſlet ikke forlade ſig paa Tjeneſtefolk, de ere ſaa ubehjælpſomme!"

Saadanne og lignende Klager hører man ofte fra unge Husmødre, og kun ſaa tænke, idet de udſtøde denne Klage, paa, at det er dem ſelv, der negte deres Pige eller Piger Lejlighed til at blive hjælpſomme og nyttige.

Nu hører man ofte en ung Frue med et dybt Suk ſige til ſin Veninde:

„Du kan ikke tænke Dig, hvor efterladende min Pige er. Naar hun dækker Bordet, mangler der altid et eller andet, og min Mand kan nu en Gang ikke lide, at jeg rejſer mig for at hente det, det giver altid Anledning til ſmaa Stridigheder. Jeg kommer til at ſige Anna op, ſkjønt jeg hader fremmede Anſigter. Nu maa jeg altid dække Bordet ſelv."

Men det er jo netop din Fejl, Kjære, at Du beſørger alting ſelv; hvorledes vil Du paa den Maade opnaa at ſaa dygtige Tjeneſtefolk?

Da jeg for ſyv Aar ſiden af min Mand førtes ud af mit ſtille Landliv til Hovedſtadens Larm og Tummel, og paa en vis Maade blev nødſaget til at „føre Hus", d. v. ſ. at ſe mange Fremmede hos os, troede jeg ogſaa, at jeg maatte gjøre alting ſelv, ſkjønt der var fæſtet to Piger til mig og de let vilde kunne have overkommet alt Arbejdet i mit nydelige, velindrettede Hjem.

Og hvad var ſaa Følgen af mine Anſtrengelſer?

At jeg om Aftenen, naar vore Venner ſamledes hos os, var ſaa træt, at jeg kun med ſtor Møje ſpillede den elſkværdige Værtindes Rolle.

Et Tilfælde belærte mig om, hvor taabelig min Handlemaade var.

Jeg knælede en Dag ned paa Tæppet i den Stue, hvor Pigerne nylig havde gjort „grundig rent", for at tørre noget Støv bort fra et af Stolebenene, da jeg ved at bøje Hovedet hen ad Døren til blev Vidne til følgende Samtale mellem de to Piger:

„Bliv lidt," ſagde Stuepigen, „jeg maa førſt tørre af her, ſaa ſkal jeg komme."

„Aa, lad De blot det ſtaa," ſvarede Kokkepigen, „det kan Fruen ſelv gjøre, hun gjør det dog altſammen om igjen alligevel."

Saa fulgte der en Bemærkning om en Forbigaaende, der belærte mig om, at Pigerne, i Stedet for at arbejde, ſtod ved Vinduet og morede ſig med at ſe, hvad der foregik paa Gaden.

Jeg aabnede Døren og ſagde meget beſtemt:

„Ja, det har Fruen gjort, men fra i Dag af gjør hun det ikke mere! Jeg vil ſlet ikke tage perſonlig Del i Huſets Anliggender mere, uden ved Overopſyn! Jeg haaber, at I har forſtaaet mig, jeg ſer efter, om det er ordentligt gjort, og er det det, ſkal det glæde mig, men er det det ikke, gjøre I, og ikke jeg, det om igjen."

Det hjalp. Fra den Dag har jeg aldrig behøvet at gjøre noget ſelv.

Naar jeg ſaar en ny Pige, ſiger jeg hende, hvad jeg venter af hende, og ſer de førſte Dage efter, medens hun udfører Arbejdet, men tager aldrig Haand i med ſelv. Det giver hurtigt Pigen Lejlighed til kun at ſtole paa ſig ſelv. Er det derimod ved en eller anden Lejlighed virkelig nødvendigt, ſparer jeg ikke mine Hænder eller Kræfter, men tager min Del af Arbejdet ſaa godt ſom nogen.

Mange Husmødre ville maaſke indvende, at dette ikke vilde være hende muligt. Ogſaa mig fo
det i Begyndelſen megen O
vindelſe at gaa ledig ſelv,
jeg lærte det med Tiden, og
har lagt Mærke til, at min
tode hæver Pigerne i deres
Omdømme. Det vækker deres
gjerrighed, at man ſtoler paa
(jeg ſer næſten altid kun
om Arbejdet er godt udført,
de ikke ere tilſtede), og paa
nuværende Tjeneſtefolk har
næſten aldrig noget at
Kommer der et Par Gjæſte
Aften, behøver jeg ikke at
Beſked, Pigerne vide ſelv, a
ſkulle dække til ſaa og ſaa m
flere; vi gjøre ikke nogen
andring i den daglige Anret
og det hænder kun yderſt ſjel
at jeg maa forlade mine G
for at „ſørge for Bordet".

M. W....

Børnene.

Vidunderbørn.

Jeg kommer lige fra en B
velſe. Jeg vovede nepp
ſige Forældrene et trøſtende
fordi det langt ſnarere var
klage- end Trøſteord, der
trænge ſig frem over mine L
Hvor ſtolte, hvor forfæng
havde Forældrene ikke vær
deres eneſte Søn, der aller
ſyvaars Alderen var et Vid
barn! Og nu havde vi b
den lille Mand til Graven!
dog alle Forældre vilde en
ikke at opdrage deres Bø
Vidunderbørn. Lad dog Bø
have Lov til at være Børn.
det har været en ſaa ſtor G
for den lille Afdøde, at han
var den førſte i ſin Klaſſe
ældrenes Ros, Belønninger
hans Flid vare Drivfjedrene
han maatte give Barndom
naturlige Glæde i Bytte.
gives Børn, der ere gammel
af Naturen, men der gives
Børn, der gjøres gammel
kun fordi Forældrene ville
Ret til at prale med dem
naar ſaa Forældrene, ſom
ſtaa trøſtesløſe ved den lille B
Nej, lad Barnet være Barn
os handle ſaaledes, at ikke
Børns Venner i Sorgens
maa negte os deres Trøſt,
den ikke mod deres Vilj
komme til at klinge ſom e

dis, der kun altfor ſnart
finde et Ekko i vort Hjerte.
Gaudentius.

Huslægen.

Husmoderen ſom Læge.

6.

ergiftninger høre til de
ykkestilfælde, der ikke ſaa
forekomme, og hvor det
kan ganſke ſærlig nødven-
at gribe hurtigt og ſikkert
Vi ſkulle her omtale nogle
de hyppigſt forekommende og
her anbefale Sindig-
og Ro under Behandlingen.
1. Forgiftning med Kulos
i Almindelighed paa daar-
Træk i Kakkelovne enten paa
af mangelfuld Renſning
eller — endnu oftere —
ighed og Skødesløshed
Værelſets Beboer, der for at
paa Varmen har tillukket
Spjæld, der endnu ofte fin-
paa Røret til Kakkelovne af
Konſtruktion. Hvis Brænd-
materialet — ligegyldigt om
Tørv eller Brænde — ikke
fuldſtændigt udbrændt, vil
Tilfælde aldeles nødvendigt
Brændſelet frembragte gif-
Luftarter, der ſkulde fjernes
Skorſtenen, brede ſig ud
Værelſet; disſe Luftarter have
nogen ſærlig fremtræ-
Lugt, og Værelſets Beboer
— iſær naar han ſover
at blive opmærkſom paa
overhængende Fare; Dun-
der opſtaar
Svimmelhed og
løshed, og kommer der ikke
er den ulykkelige fortabt.
fra en renere Luft kom-
i et med Kulos fyldt
vil i Reglen altid kunne
Faren ved Hjælp af ſin
og hvis han har Lys
kan ſe, at dette for-
gaar ud. Træffes nu
Værelſets Beboer hen-
[illegible] Kulos med
kolde Hænder og
Aandedræt,
med Sikkerhed ſlutte,
er forgiftet ved Kulos.
da ſtraks bringe den
i et Rum med ren og
og kan gjerne lukke et
Omſlag lægges paa
eller det overhældes med
efter at være anbragt
[illegible]; muligt til-

ſtedeværende Slim i Næſe og Mund bør fjernes for at ſkaffe rigelig Adgang for Luften. Giver den Syge endnu ikke Tegn til at trække Vejret, ſkal man forſøge „det kunſtige Aandedræt“; dette udføres ved, at en fornuftig og ſindig Perſon ſtiller ſig bag ved den Syges Hoved, griber hans Arme ved Albueleddet og fører dem med jævn Hurtighed i en Bue ud fra Kroppen og bagtil over Hovedet; han ſtandſer et Øjeblik og bringer derpaa Armene tilbage til Kroppens Sider ad ſamme Vej. Ved disſe Bevægelſer, der ſkulle gjøres omtrent en halv Snes Gange i Minuttet, bevirkes en vekſelvis Udvidning og Sammentrækning af Bryſtkasſen, der ſvarer til de Bevægelſer, der gjøres under det naturlige Aandedræt. Skjønt denne Operation er meget beſværlig, maa man ikke trættes; man har Ekſempler paa, at det er lykkedes at gjenoplive en Skindød efter en og en halv Times fortſat kunſtigt Aandedræt; ſkulde det imidlertid vare ſaa længe, maa der være en Afløſer, der kan tage fat, naar den førſte bliver træt. Vi have beſkrevet det „kunſtige Aandedræt“ nogenlunde udførligt, da det kan komme i Anvendelſe ved flere andre Lejligheder, ſaaledes ved Gjenoplivelſesforſøg paa Hængte og Druknede.

Samtidigt med den beſkrevne Operation kan en Medhjælper børſte og gnide Bryſtkasſen og holde ham ſtærkt lugtende Ting under Næſen, ſaaſom Salmiakſpiritus, Æther, Eau de Cologne o. lign. Sennopſlager, iſær de hurtigt virkende franſke, der faas paa ethvert Apothek og bør haves i Huſet, naar Apotheket er langt derfra, lægges paa Læggene og i Hjertehulen. Naar det nu endelig under vore Beſtræbelſer lykkes os at faa Livet til at vende tilbage, og den Syge trækker Vejret nogenlunde kraftigt, maa man ſøge at modvirke den Døſighed, der følger efter denne Slags Forgiftninger; der kan da gives den Syge en Kop ſtærk Kaffe (omtrent 1 Lod Bønner til en Kop), ſamt lidt Vin, Hoffmannsdraaber (30 i Vand) eller anden Spiritus, f. Eks. Kognak.

At Lægehjælp, hvis den kan faas, hurtigſt muligt bør paakaldes ved enhver ſaadan alvorlig Forgiftning, behøve vi vel ikke ſærligt at tilraade.

Klædedragt.

Om at udbedre Klædningsſtykkerne.

Der er intet der ſkader, ſelv den ſmukkeſte Piges Ydre mere end uordentlige, iturevne Klædningsſtykker! Man bør derfor vænne ſig ſelv, og hvem der har Lejlighed til det, ogſaa andre, ſelv Børn, til at udbedre deres Linned og Garderobe paa den rigtige Maade.

Mange Husmødre pleje at udbedre alt det Tøj, der ikke er altfor ſmudſigt, før det vaſkes. Men da dette juſt ikke er et behageligt Stykke Arbejde, ſaa indſkrænker man ſig til paa dette Stadium kun at ſy de Rifter ſammen, der let kunde blive ſtørre i Vaſk. Men man maa gjøre ſig det til en Pligt at udbedre alle andre beſkadigede Sager ſtraks efter Vaſken, før Tøjet rulles og ſtryges, for at det ikke ſkal miſte ſit ſmukke, glatte Udſeende. Dette ſkulde ſærlig iagttages overfor den fine Vaſk. Her kan man, da det ſom ofteſt ſtives med raa Stivelſe, meget bedre komme til, før det bliver ſtivt ved Strygningen. Paa denne Maade er man ogſaa ſikker paa, at der ikke kommer Kraver eller Manſchetſkjorter uden Knapper, eller Manſchetter og Flipper med udfryndſede Kanter i vore Herrer Mænds, Fædres eller Sønners Hænder, hvis man da ikke er ſaa uforſigtig at ſtryge dem af, hvad der dog ſjeldent paſſerer en dygtig Strygerſke. Kraver og Manſchetter, der ere udfryndſede i Kanterne, indfatter man med bløde Lærredsbaand. Paa denne Maade kan Flipperne o. ſ. v. benyttes endnu en god Tid. Efter enhver Vaſk prøves det, om Baand og Knapper ſidde godt faſt. Naar man ſyr andre Knapper i, maa man paſſe, at de altid paſſe nøjagtigt i Knaphullet.

Til at ſtoppe Mullsgardiner anvender man Tviſt, der let lader ſig dele; til Tyllsgardiner bruger man Rullegarn uden Appretur. Ved Stopning iſær af Uldſager trækker man aldrig Hullerne helt ſammen. Enhver Lap og ethvert Hul klipper man førſt lige efter Traadene, hvad der letter Indſættelſen af Lappen en hel Del. Alt Vaſketøj udbedres paa Vrangſiden. Kun Strømper med ſtore Huller ſtoppes paa Netſiden, efter at man førſt har klippet Hullet lige. Saa kan man ſtoppe det i Netmønſter eller ſaa at det ſer ud ſom Tilſtrikning, ligeſom man har Tid og Lyſt til. Det førſte er betydeligt hurtigere end det ſidſte. Er der mange Huller, gjør man bedſt i at ſtrikke en hel ny Fod, en ny Hæl eller Taa o. ſ. v.

At iſtandgjøre Kjoler er for Øjeblikket ikke vanſkeligt, da Moden tillader at anvende Puffer, Garneringer og lignende; det var vanſkeligere den Gang man brugte de ganſke glatte Prinſesſekjoler. Nu kan en Smule praktiſk Sans let gjøre en gammel Kjole „ny“ igjen.

En af Hovedſagerne ved Udbedring er, at man til enhver Tid har det nødvendige Forraad i Orden og ved Haanden, en Regel, ſom desværre mange ikke lægge tilbørlig Vægt paa. Der er mange Syborde, hvis Skuffer indeholde en utrolig Sammenblanding af uredt Syſilke, Garn og Traad, ſammenblandede Knapper og Tøjreſter, et Virvar, ſom ſkal gjennemſøges mange Gange, naar endelig en eller anden Ting ſkal bruges.

En akkurat Ordning af Sybordsſkuffen ſparer megen Tid og utrolig megen Ærgrelſe!

Den, der udbedrer og ſtopper godt og i Tide, ſparer mange Penge, der kunde anvendes meget bedre og volde ulige ſtørre Glæde, hvis de bleve givne ud paa en anden Maade.

Husraad.

At forhindre Jernkakkelovne fra at ruſte.

For at forhindre Jernkakkelovne fra at ruſte om Sommeren, beſtryger man dem af og til med Petroleum. Der er ogſaa nogle Husmødre, der med god Virkning anvende Stearinolie til dette Brug.

At fjerne mørke Frugtpletter fra Knive.

De mørke Pletter, der blive tilbage paa Knivsbladet, efter at dette er brugt til at ſkjære i Frugt med, fjernes let, naar man gnider dem med en i Stenkulsaſke dyppet uldent Klud. Et andet Middel, der ogſaa fjerner Pletter fra Staalet er Smergel, udrørt i Spiritus. Det ſtryges paa Knivsbladet med en Prop, og er et meget anerkjendt Rensningsmiddel.

At opfriſke ſort Krep.

Slør og andre Krepgjenſtande renſes mellem Benzinklude, hvorpaa man koger et Stykke Snedkerlim ud i Vand og ſprænger det endnu varmt henover det fine Væv, ſlaar let paa det, indtil det er blevet gjennemvædet over det Hele, glatter ſaa Kreppet omhyggeligt ud, lader det tørre og ſtryger det ſaa over med et ikke altfor varmt Jern.

Husdyrene.

Papegøjen i Fangenſkab.

Det er meget almindeligt, at Papegøjen bliver en ſand Plage for ſin Ejer paa Grund af dens uophørlige Skrigen og elendige, forpjuſkede Ydre, ſom kommer af, at den æder Fjerene af ſig, uanſet at den ſelv lider derved. Dette Fænomen er viſtnok neppe baſeret paa nogen egentlig Sygdom, men er ſnarere en Akklimatiſationsfejl eller vel ligefrem en Vane. Thi naar man tager Henſyn til, at Papegøjen er et ſandt Tropernes Barn, hvis Omgivelſer og Føde hører til vor Klodes ypperſte Frembringelſer, maa man tilſtaa, at den i Fangenſkabet i Norden er ſtillet lige over for fuldſtændig diametrale — ja, ligefrem fjendtlige Forhold.

Noget kan man dog nok, og med ringe Bekoſtning, gjøre for at forhindre denne utidige Gnavelyſt hos Dyret. Det gjælder da blot om, at Buret er ſtort nok. Højden maa helſt være to og en halv à tre Alen, Diametren circa 20 Tommer, hvorved det tillige faar en ſmuk Søjleform. En Træſtok af en Arms Tykkelſe anbringes i Midten efter Længden, ſaa Dyret kan følge ſin Tilbøjelighed til at løbe op og ned. Dernæſt maa Buret ſtaa i et Værelſe, hvor der er rigelig Sol og Lys.

Føden kan ogſaa ændres betydelig, ſaa den nærmer ſig de naturlige Forhold, navnlig ved at give Tilſkud af Nødder til Næringen. Kokosnødden egner ſig ſærlig dertil, er derhos ikke meget dyr (circa 25 Øre Stykket) og kan vare i flere Dage. Med en Hammer eller Økſe ſlaar man et lille Stykke af Skallen, ſaa ſtort, at Papegøjen kan ſaa Næbet ind i Kjærnen, og derpaa hænger man Nødden frit op i Buret i en Staaltraad. Det er intereſſant at ſe, med hvilken Iver Dyret kaſter ſig over denne ſit Fædrelands kæmpemæsſige Frugt. Slyngende og gyngende borer den ſig længere og længere ind, ſaa den tilſidſt kommer med hele Forkroppen ind i Nødden.

Naar den ſaa er mæt, er den ogſaa træt og har faaet rigelig Motion, ſaa den helt glemmer at gnave ſig og plukke Fjerene af. Men ſammen med den æggehvide- og fedtrige Kokosføde maa Dyret have ſøde Sager, for Eksempel Dadler, Sukker, Gulerødder eller unge Kaalblade, for at holde Ligevægt i Fordøjelſen.

(Efter „Dyrevennen“).

Til Læſerne.

Idet Redaktionen bringer Læſerne en hjertelig Tak for deres velvillige Medvirken i „Raadgiverens“ Intereſſe, anmoder den de Enkelte, der have ſendt Bidrag og kun underſkrevet disſe med et Mærke, om at navngive ſig overfor Redaktionen (i „Raadgiveren“ vil ſelvfølgelig kun Mærkerne blive benyttede), da Raad, der ſendes anonymt, ikke kunne modtages, da vi i paakommende Tilfælde maa kunne henvende os til vor Hjemmelsmand om nærmere Oplysninger eller lignende.

Hvad de talrige Brevſkrivere angaar, ſom vi gjerne gjennem Bladet vilde træde i Korreſpondance med, hvad der hidindtil har manglet Plads til, ſaa kunne vi trøſte disſe med, at der i den nærmeſte Fremtid vil blive raadet Bod paa dette Savn, og at vi ſaa efter bedſte Evne ville beſvare enhver Skrivelſe, hvis Indhold, efter vor Mening, egner ſig til offentlig Beſvarelſe i „Illuſtreret Familie-Journal“. Det er en Selvfølge, at „Korreſpondancerubrikken“ ikke vil komme til at gjøre det mindſte Skaar i Bladets nuværende Indhold.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

e Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 8.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme.

1. Paa Gaden.

(Fortſat).

[illegible] en Herre møder en Dame [illegible] et ſmalt Fortov, for- [illegible] Høfligheden, at han gaar ud [illegible] og ikke nøder Damen [illegible] gjøre det. Over Hovedet [illegible] maa man ogſaa, naar man [illegible] de nødvendige Henſyn [illegible] Medmenneſker. Man maa [illegible] Vej agte paa, at man [illegible] paa en Dames Kjole, [illegible] Nødvendighed kommer [illegible] overſprøjte en med en Pyts [illegible] og man bør advare [illegible] gjøre hende opmærk- [illegible] faretruende Hin- [illegible] Regner det, maa man [illegible] at de fra Para- [illegible] Draaber ikke [illegible] mere end Lebſager, [illegible] paſſe paa ikke at [illegible] ſaaledes med Para- [illegible] ſtikker de Forbi- [illegible] Øjnene. Naar en Dame [illegible] ſin Paraply, [illegible] ikke bære den ſaaledes i [illegible] at dens Spidſer ſtikker ud [illegible] og nøder Forbigaaende [illegible] en Omvej. Møder [illegible] Dame af ſit Bekjendt- [illegible] bliver overraſket af [illegible] ikke har Paraply med, [illegible] forſømme Lejlig- [illegible] ſin Ridderlighed [illegible] hende ſin, men vel [illegible] [illegible] Stok, maa betænke, at denne Fornøjelſe kan have meget ubehagelige Sider for Omverdenen. I ethvert Tilfælde maa den, der tillader ſig denne Glæde, ikke ſægte med Stokken i Luften eller ſlaa Hovedet af Blomſter, han gaar forbi, eller ſlaa løs paa uſkyldige Buſke og Korn o. ſ. v., heller ikke ſlaar man løs paa Broſtenene med ſin Stok, eller bærer den under Armen, allermindſt naar man gjør Studier ved et eller andet Butiksvindue, thi man kan derved let komme til at ſtikke andre i Anſigtet, ſmudſe dem til eller i det mindſte ſpærre Vejen for dem. Er en Herre ufrivillig kommen til at genere nogen med ſin Stok, løfter han let paa ſin Hat og gjør en høflig Undſkyldning.

Her vil det maaſke ogſaa være paſſende at gjøre en lille Bemærkning angaaende de unge Herrer, der føle ſig friſtede til at gaa om i Gaderne med Sporer paa og Ridepiſk i Haanden, ſkjønt de ikke holde Rideheſt, og de unge Damer, der møde med Muſikmappe og Malerkaſſe, ſkjønt de hverken male eller ſpille. At dette er en Uſkik, der i Opdagelſestilfælde latterliggjør den unge Praler, behøves vel neppe at anføres? Saa er der ogſaa en anden Uſkik, et Modeluune eller hvad man nu vil kalde det, det er den megen Brug eller rettere Misbrug af Næſeklemmerne. At virkelig ſvagſynede eller nærſynede Menneſker benytte en ſaadan, er en Selvfølge, men at Menneſker med ſunde, raſke Øjne bruge Næſeklemmer med Rudeglas for at efterabe en Svaghed, Vorherre har forſkaanet dem for, er næſten mere end latterligt — det ſtrider i ethvert Fald mod god Tone!

At Folk, naar de om Aftenen gaa hjem fra Theatret, nynne eller fløjte de Melodier, de have hørt der, er vel ikke ganſke nobelt, men regnes dog ikke for noget ſærligt Anſtød mod almindelig Dannelſe, men naar nogen fløjter paa Gaden ved højlys Dag, findes der ingen „formildende Omſtændigheder“ for denne Forſyndelſe mod Takt og Form! Der ſiges, at det ofte ere dem, der arbejde meget alene, der henfalde til denne Vane, men ſlige muſikalſke Divertiſſementer maa ikke bringes frem for Offentligheden, og i det allerhøjeſte da kun af Læredrenge og ſlige en Gang for alle privilegerede Naturgenier.

At lægge Armene paa Ryggen naar man gaar, er ligeſaa forkert ſom at lægge dem over Kors paa Bryſtet eller begrave Hænderne i Benklædelommerne. At hægte ſig ſammen, d. v. ſ. at gaa en tre, fire Stykker med hinanden under Armen, ſer heller ikke godt ud, enten det ſaa er unge Piger eller unge Menneſker, der udføre det; i det Hele taget gaa ſjelden mere end to og to Arm i Arm, for ikke at genere Færdſelen. Ogſaa Maaden at gaa paa udkræver Opmærkſomhed. Naar det ſelv for den unge Mand er af Vigtighed at agte paa, at hans Gang lige ſaa lidt bliver danſende ſom ſlæbende, ſaa er det for den unge Dame endnu mere nødvendigt ikke at hendrage Folks Opmærkſomhed paa ſig ved aparte Gang. Ligeſom hele en Dames Ydre ſnart forraader, til hvilket Samfundslag hun hører, ſaaledes vil ogſaa hendes Gang ſnart lære en, hvilken Omgang hun ſøger. Hurtig Gang, høj Tale og Latter, Seen ſig om efter Forbigaaende, oftere Staaen ſtille og lignende Vaner, have ofte bragt Omdømmet om en ung Pige paa fejlt Spor.

Saa endnu til Slutning et Par ſmaa, maaſké ikke unødvendige Vink, før vi „fra Gaden“ begive os ind i Huſet og prædiker den „gode Tones“ Sag der, og disſe Bemærkninger angaar ſærlig den unge Pige.

Det behøves vel neppe at ſiges, at det er meget upasſende og uſømmeligt, hvis en Herre uden Foranledning tilbyder at ledſage en Dame; dog ſker dette ikke ſaa ſjeldent. I dette Tilfælde gjør en Dame bedſt i at ignorere den Paatrængende; det vilde ofte være farligt at viſe ham tilrette med Ord. Saavidt ſom muligt ſkal en ung Pige undgaa at forlade Huſet alene, naar Mørket er faldet paa, og naar det er nødvendigt, ſaa i det mindſte vælge de meſt befærdede og oplyſte Gader. I et ſaadant Tilfælde er en rolig Gaaen fremad og en Undgaaen af alt Paafaldende det bedſte Beſkyttelſesmiddel.

Vogt Dig desuden, kjære Læſerinde, for at komme for nær til et Gadeopløb, lad Dig ikke af Nysgjerrighed forlede til at nærme Dig et Sted, hvor Folk ligeſom kugle ſig ſammen. Er Du ved et ulykkeligt Tilfælde kommen ind i et ſaadant Menneſkenøgle, ſaa prøv paa at flygte ind i et Hus, eller bed den førſte, der indgyder Dig Tillid, om Beſkyttelſe. Selv en mindre fintfølende Herre vilde ikke undſlaa ſig for i dette Tilfælde at yde Dig den.

Der kunde maaſké endnu ſiges mere om „god Tone paa Gaden“, men der er ſaa mange andre Emner at drøfte, at vi for denne Gang ville afſlutte denne Artikkel og vende os til andre ikke mindre vigtige Kapitler i den ſtore Bog: „God Tone ude og hjemme“.

Et kildent Spørgsmaal.

„Karl, kan Du ikke give mig lidt flere Penge? Marias Sko ere itu, og hun ſkal have en ny Tavle — Karoline ſkulde allerede have havt ſin Løn i forrige Uge, og jeg har næſten ſlet ingen Forraad i Huſet!“

Fru Berg prøvede paa at ſmile, medens hun talte, men Angſten ſtod dog ſkrevet i hendes Blik.

„Du er virkelig utaalelig, Mine, det er jo ikke længe ſiden, jeg gav Dig 40 Kroner! Ere de nu allerede givne ud igjen? Det lader til at de ærede Koner bruge mange Penge.“

Mine havde Taarerne i Øjnene, men hun trængte dem tappert tilbage og ſagde: „Karl, Du véd, at man ikke kan holde Hus uden Penge. Kunde Du ikke beſlutte Dig til at give mig lidt beſtemte Husholdningspenge, ſaa behøvede jeg ikke at gjøre Dig Ulejlighed ſaa ofte?“

„Alt'd den gamle Hiſtorie! Her har Du igjen fire Sedler, lad mig ſaa ſe, at Du holder godt Hus med dem denne Gang!“ Hr. Berg tog ſin Hat og kysſede, idet han gik, ſin Kone ſaa roligt, ſom om han havde ſagt hende de ſtørſte Behageligheder. Saa længe havde Fru Berg holdt Taarerne tilbage, nu, da hun var ene, fik de frit Løb. Hun følte ſig dybt ſaaret, fordi at denne Paamindelſe var Lønnen for den ſtore Sparſommelighed, der gjorde hende det muligt at ſørge for, at Børnene vare ordentligt paaklædte, og at hendes Bord altid kunde holdes godt beſat. For ſig ſelv gav hun intet ud. Det var femte Vinter at hun gik med den ſamme Vinterkjole; den var vendt, farvet, ſtoppet og moderniſeret, ſaa at hendes Mand altid ſyntes, at hun var meget net klædt.

„Jeg er vis paa, at han ikke lagde Mærke til, om jeg tog Torvekurven paa Hovedet i Stedet for Hat, og brugte vor gamle Fane ſom Schawl,“ ſukkede hun, „hvor det er ſørgeligt at leve paa den Maade. Sørgeligt at ſkulle tiltigge ſig hver Krone til Husholdningen, ſom om man ødslede alting bort. Jeg kan ſlet ikke forſtaa, at Karl kan have ſaa lidt Sans for, hvad der bruges i en Husholdning. Det er virkelig henſynsløſt af ham. Da han friede til mig ſagde han mig, at han vel ikke var rig, men at vi vilde kunne have vort gode Udkomme. Hvorfor piner han mig da ſaaledes?“

Hun begyndte at tænke over,
hvorvidt det var muligt for
at komme ud af det med m
end hun nu brugte? Hvis
nu gav Pigen Afſked? Men
ſkulde ſaa ſtryge og vaſke?
Lill· vaagnede i det ſamm
hun indſaa' ſukkende, at
Børn og Hus pasſes ſom de
kunde hun ikke undvære Pig
„Kunde jeg knibe lidt paa
nenes Tøj, var det rart, me
maa dog ligne de andre B
Skolen. Og ſaa de dyre B
Karl kjøbte nylig et fint T
uhr til Konſollen, det hav
godt kunnet undvære, det
kun af mod de andre M
Og til Fødſelsdagen gav har
en Viſitkortſkaal af Sølv —
var jo meget net af ham, m
jeg vilde hellere have havt e
Støvler og et Par Han
Karl ſelv er altid godt klæ
Barnet var nu blevet rolig
Mine tog ſin Notérbog me
forgyldte Blyant — ogſa
Preſent fra hendes Mand
begyndte at regne efter. Hun
en lang Liſte over alt, hvad
gik med i Husholdningen:
løn, Kjød, Flæſk, Smør,
Mel, Kartofler, Sukker, The,
Chokolade, Oſt, Delika
Brænde, Kul, Lys o. ſ. v.,
piret var ſnart fyldt. Hvad
der nu ſtryges af alt
Maaſke Delikatesſerne. Men
ſætter Karl ſærlig Pris paa
holder af at tage en tre, fire
ner med hjem om Aftenen
til, og ſaadanne Aftener e
altid i ypperligt Humør. —
Mine tænkte med et lille Suk
hvad disſe Aftener koſtede.
ſlog hun en Streg over D
tesſerne og beregnede, at hu
at komme nogenlunde ud
maatte have 30 Kroner
Ugen, men deraf kunde hun
ken betale Brændſel eller
løn. Hvad ſkulde hun ſaa
ved uforudſete Udgifter,
bøger og Børnenes og ſt
Tøj? Det blev hende me
mere klart, at hun maatte
200 Kroner om Maaneden
dække de løbende Udgifter.
var faſt beſtemt paa at be
Mand om denne Sum. Han
4000 Kroner i Indtægt,
kunde han let give hende
Kroner til Husholdningen.
havde maaſke nok faaet
lignende hele Tiden, men
da og i Uride; paa den
ſlaa Penge ikke til, hvor a
beregnes nøje. (Fo

Faſte Priſer.

Mange Kjøbere tro, at de kun kunne kjøbe billigt der, hvor Sælgeren lader ſig bevæge til at „ſlaa af", men denne Anſkuelſe er aldeles fejlagtig; thi en Forretningsmand kan, hvis han ikke vil ødelægge ſig ſelv, kun „ſlaa af", naar han fra første Færd af har forlangt for meget, eller naar han vil levere en ſlettere Kvalitet, og dette ſidſte er ikke altid let for Kjøberen at opdage.

I Stedet for at opſøge Forretninger, hvor der bliver „ſlaaet af", burde Kjøberen ſe ſig om efter Forretninger, der holde „faſte Priſer", og kun kjøbe der. Naar en Handlende holder faſt ved ſine Priſer, kan man antage, at disſe ikke ere højere end hans Konkurrenters, det vilde ellers ſnart komme til at gaa ud over ham ſelv. Jeg tror, at baade Kjøberne og de Handlende vilde ſtaa ſig ved en ſaadan Ordning af Tingene; kun virkelige Humbugsforretninger vilde komme til at lide under den.

G.

Børnene.

„Har Du noget med til os?"

„Sidſte Sommer," ſaaledes fortalte en af mine Bekjendte mig, „beſøgte jeg en Slægtning af mig, en Dame, der var Moder til fire Børn. Efter at jeg havde ſkiftet mit Rejſetoilette og atter kom ned i Dagligſtuen, ſaa' jeg, at de fire Børns Blikke vare rettede paa mig i umiskjendelig Spænding. Jeg antog først dette for Nysgjerrighed, men da jeg ſaa', at det ſpørgende Udtryk i Børnenes Anſigt lidt efter lidt gik over til Misfornøjelſe, indſaa jeg, at jeg af en eller anden Grund ingen Naade havde fundet for de yngre Familjemedlemmers Øjne. Det var mig ſaa meget mere forunderlig, ſom jeg er Børneven og hurtigt plejer at blive „gode Venner" med fremmede Smaafolk; men her fik jeg korte, næſten uhøflige Svar paa alle mine Spørgsmaal.

Moderen, min Kuſine, havde netop et Øjeblik forladt Værelſet, da den yngſte af Døttrene pludſelig brød løs med et Spørgsmaal, der løſte mig Gaaden: „Men har Du da virkelig ikke bragt noget med til os?"

Førend jeg kunde finde paa et Svar, kom min Kuſine atter ind, trykkede mig hemmeligt et Kræmmerhus i Haanden og hviſkede: „til Børnene!" Halv betuttet rakte jeg den lille Pige Kræmmerhuſet, og medens de ſøde Sager bleve fordelte, ſagde min Kuſine undſkyldende: „Børnene ere vænnede til, at alle, der komme her, have noget med til dem, og derfor holder jeg det for en Nødvendighed at have lidt Konfekt i Beredſkab for dem, der ikke kjende denne Skik."

En anden Ven af os paſſerede der noget lignende. Han ſkulde i Beſøg hos en Familje i en lille By, han rejſte igjennem, og da han kjendte „Huſets Skik" at bringe „noget med" til Børnene, gik han ind til en Konditor og kjøbte et ſtort Kræmmerhus med Godter. Det „ſtore" Kræmmerhus modtoges med Jubel; men medens Indholdet pakkedes ud, bleve Anſigterne længere og længere, og da det ſidſte Stykke var udpakket, blev det foragteligt ſkubbet til Side. Paa hans Spørgsmaal om Børnene da ikke holdt af „Godter", ſvarede de Ældre med et forlegent Smil, medens den Yngſte i en beklagende Tone ſagde til Moderen: „Tænk, Moder, der er ſlet ikke „noget Fint" i hele Kræmmerhuſet." Herren, der ſelv ikke yndede Slikkeri, havde naturligvis ikke tænkt paa at gjøre Forſkjel paa „fint" og „almindeligt".

Fremmede, der ikke ere vante til ſlige „Huſes Skik", føle denne „Bringen noget med" ſom et afſkyeligt Tyranni, og tænke hverken godt om de paagjældende Børn eller Forældre, og der er Forældre, ſom ſelv lide ſaa meget under denne Uſkik, at de neppe tør vove at komme hjem efter en kort Udflugt, uden at „have noget med". At Venner og Frænder vilde føle mere Lyſt til frivilligt at gjøre deres Venners Børn en Glæde, er en Selvfølge, og at de gjerne vilde have et venligt Smil for deres „egen" Skyld, er ſaa naturligt. Derfor disſe Linier for at bede Forældre, der af Kjærlighed til deres Børn ere komne ind i dette fejle Spor, om netop for Børnenes egen Skyld at holde inde i Tide, de vilde derved ſkaffe deres Børn flere ſande Venner og lære dem at bedømme Folk efter indre Værd, og ikke efter ydre Tilfældigheder.

Marie M........

Huslægen.

Husmoderen ſom Læge.

7.

2. **Forgiftning med ſtærke Syrer**, Svovlſyre (Polérvand), Salpeterſyre (Skedevand), forekommer, foruden ved Selvmordsforſøg, navnlig ved Uforſigtighed, ſaaledes ved at drikke af en Flaſke uden i Forvejen at have forvisſet ſig om, hvad den indeholder. Det er en meget alvorlig, ofte dødelig Forgiftning, idet de ſtærke Syrer angribe og forbrænde den Ulykkeliges Mund, Hals og Spiſerør. Hvis den Tilſkadekomne ufrivillig er bleven forgiftet, vil han i alt Fald ved Tegn kunne paaviſe Grunden; ſkulde han ikke kunne gjøre ſig forſtaaelig, kan ofte Pletter (mørke eller gule) eller Striber paa Huden om Munden kunne lede paa Sporet. Man giver ſtraks en toppet Theſkefuld brændt Magneſia eller revet Kridt, udrørt i Mælk eller Vand. Soda (tvekulſur Natron), der ligeledes ofte haves ved Haanden, kan ogſaa benyttes paa ſamme Maade. Rigelig Mælk, ſaa kold ſom muligt, gives ham at drikke; Tørſten er i Almindelighed meget ſtærk; Isſtumper i Munden, varme, uldne Stykker i Hjertekulen. Lægen maa hurtigſt muligt hentes.

3. **Forgiftning med Salmiakſpiritus** er vel ikke ſaa hyppig, da dette Stof let forraader ſig ved ſin ſtikkende Lugt, men kan dog forekomme. Det meget anvendte Middel Sedativvand indeholder det ſamme ſtærke Stof ſom Salmiakſpiritus og kan ſaaledes ogſaa bevirke Forgiftning. Som Modgift gives ſure Drikke, Eddike, Citronſaft o. lign., blandede med rigeligt Vand. Friſk Luft ſkaffes til Veje, og Smerten i Mund, Hals og Svælg mildnes ved Drikning af Havreſuppe og kold Mælk.

4. **Forgiftning med Spanſkgrønt** (Ir) kan under Tiden være foranlediget ved Benyttelſen af Kobber- eller Messingkar. I Almindelighed ſøger Naturen at ſkaffe Giften ud af Maven ved Opkaſtning, og denne bør man vedligeholde. Man giver i dette Øjemed Patienten lunkent Sæbevand (en halv Theſke til en Pot Vand) at drikke. Æggehvide, pidſket ſammen med kold Mælk eller Vand, har en god mildnende

Virkning. Haves brændt Magneſia ved Haanden, gives deraf en Theſkefuld udrørt i Vand eller Mælk.

Paa dette Sted kunde vi paſſende nævne nogle lettere Forgiftningstilfælde, der jævnlig forefalde hos Børn ſom Følge af, at de ſuge paa malet og farvet Legetøj, Farver i Farvelader, miſtænkeligt Sukkergodt o. ſ. v. Vi nævne disſe Forgiftningstilfælde her, fordi det giftige Stof ofte netop er Spanſkgrønt, men det vil dog altid have nogen Vanſkelighed at erkjende den beſtemte Gift, der har givet Anledning til de ſygelige Tilfælde. I Almindelighed vil dog Behandlingen blive den ſamme, nemlig førſt at befordre Brækningen, ſom Naturen gjerne ſelv ſætter i Gang, og dernæſt at give mildnende ſlimede Midler. Børn have i Reglen meget let ved at kaſte op, og lidt lunkent Sæbevand er i Almindelighed tilſtrækkeligt til at fremkalde Brækning; naar Giften herved er bleven udtømt af Maven, gives Havreſuppe, Salep eller Mælk at drikke. En Theſkefuld Bomolie foreløbigt hvert Kvarter kan ogſaa benyttes ſom mildnende Middel; hvis den lille Patient ſkulde have meget imod den rene Olie, kan man hurtigt tillave en Blanding af Vand, Olie og Æggehvide og give ham i dennes Sted.

Klædedragt.

Tantes Kapper.

Jeg vil med disſe Linier kun gjøre Damerne opmærkſom paa, hvor let det er ſelv at lave Kapper til ældre Damer, og det Kapper, der altid ſe propre og nydelige ud. Min Tante foretrak de Kapper, jeg ſelv forfærdigede, for de dyrere Kjøbekapper, og jeg vil ſaa godt jeg kan forklare min Fremgangsmaade med Henſyn til Forfærdigelſen. Jeg ſyede dem gjerne af Tyll, Moll eller ſtrikkede dem af Moſuldgarn. Maalet lader ſig naturligvis kun beſtemme ved Prøven. Til Formen for Tantes Kappe tog jeg et Stykke Silketyll, firkantet, omtrent 42 Centimeter ſtort, to af Hjørnerne, for og bag, afrundede jeg helt, de to andre Hjørner, der, hvor Hagebaandene ſkulde ſys i, afſtumpede jeg let forneden. Denne Form kan ſaa beklædes med point-lace-Broderi, hvidt Broderi, Gjennemtrækning i Tyll, fileret Bund eller hvide Kjøbeblonder, ſom man ſaa ſyr paa i lagvis, ſaa at de dække hele Formen. Til Nakkeſlør, eller hvad man nu vil kalde det, tager man et Stykke Tyll (eller hvad nu Grundſtoffet er) ſom er 8—10 Centimeter bredt og omtrent 40 Centimeter langt; det forſires paa de tre Sider med Blonder, og den fjerde Side ries til Bagſiden af Kappeformen. Syningen dækkes med et ſmalt Baand, der tillige ſkjuler Løbegangen, der ſkal regulere Kappens Tilſlutning. Foran ſyr man nogle lette Folder paa Formen, ligeſom det nu viſer ſig nødvendig ved Prøven, indfatter den med et ſmalt Baand og beſætter dette med en tyk Pibe, der ligeledes dækker Hagebaandenes Tilfaſtning. Gjennemtrukken Tyll ſer altid propert ud og holder meget længe.

Fru U. B...

Husraad.

Om Indbinding af „Illuſtr. Familie-Journals" Tillæg.

Det er paa Bogbindernes Vegne at vi, ſærlig hvad „Børnenes Bog" angaar, ville tillade os at give Læſerne et Raad. Da der ſidſte Gang var ſendt Sedler rundt med Bladet for at opfordre Abonnenterne til at indſende de forſkjellige Følgeblade til Indbinding i de komponerede Bind, viſte det ſig, at en ſtor Del Eksemplarer, iſær af Børnebogen, maatte ſendes tilbage, da de ikke kunne indbindes, fordi at Abonnenterne ſelv havde lagt Bladene ſammen og ſkaaret dem op. Der ſkal en ſaa ſtor Regelmæsſighed til at lægge de ſmaa Blade ſammen efter Paginaerne, at den ikke altid bliver iagttagen, naar man hurtigt vil gjennemlæſe det nylig udkommende Blad, og vort Raad gaar derfor ud paa, at vore ſmaa Venner, thi det er vel ſom ofteſt dem, at den hurtige Opſkjæring ſkyldes, hellere maa gjøre ſig den Ulejlighed at dreje Bladet, medens de læſe det, og lægge det opſkaaret fra ſig, for at Bogbinderen i ſin Tid kan befri dem fra Falsningen og Opſkjæringen. Det ſamme gjælder, men dog ikke i ſaa høj Grad, om Tillægsromanen; her er mere Plads til Beſkjæringen, men Bøgerne ville og ſaa her blive mere regelmæsſigt og ſmukt behandlede, hvis Læſerne vilde gjøre ſig den Ulejlighed at dreje Bladet, i Stedet for at falſe det og ſkjære det op.

Vaſken og Kjøkkenet.

Nogle Kjøkkenregler, der ikke bør glemmes.

1. Opvarm ikke Stegen. Opvarmet Steg er ikke let fordøjelig og taber i Saft og Kraft. Hvis man ikke holder af at ſpiſe den kolde Steg, kan man ſkjære den i Skiver i varm Sauce.

2. Steg, der er beſtemt for Syge, behøver ikke andet Krydderi end Salt.

3. Det bedſte Mel er altid det billigſte.

4. Flæſkeſkiver, der ſteges for haardt og for hurtigt, blive ufordøjelige.

5. Skinke- og Flæſkeſvær maa altid opbevares; der findes mange Maader at anvende det paa.

6. Naar Stegefedtet er brugt, heldes det fra Panden i en Skaal med koldt Vand; de ubrugelige Stoffer ville da udſkille ſig, og Reſten vil bibeholde ſin rene Smag.

7. Friſk lagte Æg ſkulle koge et Minut mindre for at blive bløde, end Æg, der ere lagte Dagen forud.

8. Buddinger, der ere kogte i Vand, ſkulle ſtaa et Minut før Formen vendes.

9. Et udmærket Middel til at prøve, om Suppe, der har ſtaaet, er bleven for ſur til at varmes op, ſelv om man ikke kan afgjøre dette ved at ſmage paa den, er blaat Lakmuspapir, der kan faaes paa ethvert Apothek. Man holder et lille Stykke af Papiret ned i Vædſken (Suppen, Mælken, ſom man er bange for vil løbe ſammen ved Kogningen, o. ſ. v.), og hvis der findes Syre i denne, bliver Papiret øjeblikkelig rødt.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 9.

Hjemmet.

[illegible] ude og hjemme.

1. Det Ydre.

[illegible] Menneſkes Ydre er ſom Bin[illegible] om en Bog, man endnu [illegible] har læſt. Et Menneſkes Ydre [illegible] til at læſe Bo[illegible] til at lære ham eller [illegible] at kjende. Lige[illegible] en Bog, der præ[illegible] ſig for os i et propert, [illegible] Omſlag, med ganſke [illegible], end en, der [illegible] og ſlettet for os, [illegible] et Menneſkes behagelige Ydre et Anbefalings[illegible] han ſjeldent forgjæves [illegible] os.

[illegible] er ikke til enhver, at Mo[illegible] har ſkjænket et gunſtigt [illegible] enhver, at han har [illegible] en knap Skikkelſe og [illegible] Anſigt; der lever i [illegible] mange Menneſker, om [illegible] kan ſige med Taſſo, [illegible] alle Guderne vare for[illegible] deres Vugge for at [illegible] med Gaver, ſaa ere [illegible]ratierne udeblevne.

[illegible] mere er det da [illegible] Menneſkes Pligt at ſørge [illegible] Ydre bevares ved alle [illegible] Midler, og disſe ere [illegible]

[illegible] Førſte blandt disſe [illegible] Properhed. Or[illegible]

[illegible] unge Mand og [illegible] ſom vil behage — [illegible] vil ikke og hvor ikke ville [illegible] ſelv: Vær proper! [illegible] *og Dame paa dit* Haar. Det maa lægge Mand og Kvinde lige meget paa Hjerte! En Digter, der vidſte Beſked om ſaadanne Ting, den gamle Ovid ſelv, holdt det ikke under ſin Værdighed at beſynge ſin Tids Haarfriſure: „Eders Haar maa aldrig være i Uorden, netop Sirligheden er det, der behager os. Eders Ynde afhænger af Eders Hænders Duelighed; men der gives mange Maader at bringe eders Ynde Anerkjendelſe paa. Førſt og fremmeſt ſpørg Eders Spejl tilraads."

Saa tales der om de forſkjellige Friſurer; det, der klæder den ene, paſſer ikke for den anden; der fandtes lige ſaa ſtor Afveksling der ſom i vor Tids Damefriſurer, kun én Ting fandtes der nok ikke den Gang, det glat i Panden nedredte, tæt ved Øjnene afklippede Haar, denne Smagløshed har den nyere Tid Æren af at være Moder til. De falſke Fletninger ere efter lang Kamp ſlagne mere og mere af Marken, eller da i det mindſte indſkrænkede i deres vældige Herredømme; men „Ponyfriſuren" holder ſig tappert og vedbliver at paatrykke ſine Vaſaller et Præg af Indſkrænkethed. Man kan ikke fatte, hvorledes den Mode førſt er opſtaaet at tildække den frie Pande, der altid betegnes ſom Menneſkets højeſte Pryd, og efterabe et Pandebehæng, ſom Naturen har fritaget os for, og ſaaledes kunſtig fremſtille en Dumhed, ſom vedkommende for det meſte heldigvis ikke er i Beſiddelſe af. *Der kan kun tænkes, at det fra Begyndelſen af er ſket for at dække en eller anden lille Skjøn*hedsfejl hos en højtſtaaende Dame, hvis Omgivelſer ſaa har optaget Moden efter hende. Simpelt og prunkløſt ſkal Haaret bæres, ſaa naturligt ſom muligt, ſaa vælge enhver Friſuren ſelv. Man regner i Almindelighed, at Damer med regelmæsſige, langagtige Anſigter ſkulle have Haaret glat ſkilt og ſtukket op i en Knude paa Hovedet, hvorimod mere runde Anſigter ſe bedre ud med lette Krøller, bølgende Haar eller en tyk Krans af Fletninger; har man lang Hals, arrangerer man Haaret langt; har man kort Hals, redes det op fra Nakken o. ſ. v.

Den Tid, der bruges til at fuldende en Damefriſure, er meget forſkjellig, men altid længere end den, det tager for en Mand at arrangere ſit Haar. Derfor er det naturligt, at, ſelv om Herren ſkal møde ved Frokoſtbordet med omhyggeligt glattet Haar, er det Damen tilladt ſenere at lægge eller lade lægge ſidſte Haand paa Friſuren.

Men vel at mærke, kun ſidſte Haand.

Hverken den unge Pige eller den gifte Kone maa viſe ſig med uordentligt Haar.

Man maa altid tage ſig Tid til at rede, glatte og ſtille Haaret, ſtikke det løſt op og bedække det med den propre, fikſe, lille Morgenkappe, ſaa at ingen bliver ubehagelig berørt ved Synet af det uordnede Toilette.

Der er mange Mænd, der førſt ſent glemme at have ſet en Dame, enten det ſaa er en Forlovet, en

Olier eller andre fede Sager Haves raa Terpentinolie i Huſet, gives deraf ſtraks en Theſkeſuld. At Lægens Hjælp ſaavel her ſom ved Arſenikforgiftning hurtigſt maa ſøges, er indlyſende.

Karbolſyre er i de ſenere Aar bleven et meget benyttet Stof, men det er, navnlig i koncentreret Form, meget giftigt. Det benyttes hyppigt i Privathuſe ſaaledes, at man paa Apotheket kjøber en ſtærk Opløsning, „Karbolſyre", der fortyndes meget ſtærkt med Vand og anvendes til Desinficering, Badninger o. ſ. v. Vi ville indtrængende give det Raad aldrig at have denne „Karbolſyre" ſtaaende i ufortyndet Tilſtand. I fortyndet Form vil det vel neppe nogenſinde blive indtaget i en ſaa ſtor Mængde, at virkelig Fare kunde opſtaa.

Midlerne imod en ſaadan Forgiftning ere: en Theſkeſuld let brændt Magneſia udrørt i en halv Pægl koldt Vand; dette gives 3—4—5 Gange med 10 Minutters Mellemrum. Ligeledes bør der ſtraks gives rigeligt Æggehvidevand. —

Vi ſkulle endnu nævne et Par Forgiftninger, der kunne indtræffe ſær hos Børn, der jo ofte have Lyſt til at putte Sager i Munden og tygge derpaa, ſelv om de have en alt andet end behagelig Smag. Vi tænke her paa Forgiftning med Gulnebær (Belladonna), der vokſer vildt i Skovene, og med Guldregn, Blomſter og Frø. Husmoderens Opgave her er førſt og fremmeſt at fremkalde Opkaſtning, og dertil kan anvendes de forſkjellige Midler, Kildren af Svælget med en Fjer, Drikning af lunkent Vand o. ſ. v. Reſten maa hun overlade Lægen.

Til Forgiftninger kunde ogſaa regnes:

Stik af Bier eller Gedehamſe. Et enkelt ſaadant Stik har i Almindelighed ikke videre at ſige, men hvis et Menneſke overfaldes af en hel Sværm, kan deraf endog opſtaa Fare for Livet. Til Lægens Komme ſkal anvendes Badning med koldt Vand, og der kan gjerne dertil ſættes lidt Salmiakſpiritus.

Bid af Hugorme. Hvis man bliver bidt af en Hugorm, bør man ſtraks ombinde det beſkadigede Lem lige ovenfor Saaret med en Snor eller lignende. Udſugning af Giften med Munden er god nok, men man maa da være aldeles ſikker paa ikke at have det mindſte Saar eller Hudløshed i ſamme. Man bør hellere modigt med en ſkarp Kniv udvide Saaret, ſom derefter ætſes med en glødende Strikkepind eller et Stykke Helvedesſten. Hvis Almenbefindendet er afficeret, og der er Formodning for, at Giften er gaaet over i Blodet, maa Lægens Hjælp ſøges hurtigſt muligt.

Husraad.

En god Anvendelſe for brugte Garnruller.

De fleſte af mine Bekjendte dømme gjerne de brugte Maſkingarnsruller til at dø paa Baalet; det har altid forekommet mig at være en ſtor Synd. I Børneſtuen ville de, iſær ſamlede ſammen i et ſtort Antal, altid være velkomne. Jeg har nogle Steder ſet dem trukken paa Sejlgarn og anvendt til Heſtetømme, og andre Steder havde de med ſtor Virkning erſtattet Byggeklodſer o. ſ. v. Selv om nu Børnene i ens egen Omgangskreds ere for forvænnede til at modtage en ſaadan Kaſſe Byggeklodſer i Preſent (og det ville de i ſaa Tilfælde være, thi Bygninger, opførte af alle de ſmaa, drejede Søjler, ſe nydelige ud) ſaa findes der viſt mange fattige Børn, der vilde blive glade for en ſaadan Kaſſe. Ved Hjælp af en Farvelade kunne Børn jo ogſaa udpynte dem med livlige Farver, ſaa at de Bygninger, de opføre, faa en endnu ſtørre Afveksling i Udſeende. Jeg ſamler paa Garnruller, og Henſigten med disſe Linier er mulig at faa andre til at gjøre det ſamme; jeg ſyntes, det er Synd at Gjenſtande, der kunne bruges til Morſkab for de Smaa, ſkulle vandre upaaagtede i Kakkelovnen.

En Husmoder,
der bruger meget
Maſkingarn.

At borttage Frugtpletter af Dækketøj.

Foruden det i „Raadgiver for Hus og Hjem" Nr. 3 angivne Middel til at fjerne Frugtpletter fra linned Tøj, kan jeg angive et, mindre omſtændeligt og for det meſte meget praktiſk, nemlig at ſkjænke kogende Vand paa Pletten, indtil den forſvinder, hvad der ſker temmelig hurtigt.

Fru E. L.

Vaſken og Kjøkkenet.

Flonelvaſk.

Naar man vil have, at Flonel efter Vaſken hverken maa være krøbet ind eller blevet haardt, men derimod er fløjlsblødt at føle paa, ſkal man, i Stedet for Sæbe, bruge lige Dele Stearinolie og Salmiakaand, omtrent 30 Gram af hvert til en Spand Vand. Naar Vandet er lunkent, kommer man førſt Salmiakaanden i, og ſaa Stearinolien lidt efter lidt under ſtadig Omrøren. Paa denne Maade frembringes en fortræffelig Sæbelud, hvori Flonellet ſaa vaſkes paa almindelig Maade. Senere ſkylles det ſaa længe i lunkent Vand, indtil det er aldeles lugtfrit og Skyllevandet bliver ganſke klart efter Nedduppningen. Har man Vridemaſkine, kan man godt lade Tøjet gaa igjennem denne. Mange vride ſlet ikke Tøjet af, men hænge det vaadt paa Snorene. Hvide Flonelsunderſkjørter holde ſig i lang Tid ſom nye, naar de blive behandlede paa denne Maade.

Paula B. ……

At faa Dækketøjet til at ſe blankt ud.

For at give Vaſketøjet, ſærlig Dækketøjet, en ſmuk Glans, opløſer man et Pund Stivelſe i kogende Vand, og blander denne Opløsning i Blaavandet. Det er ligegyldigt, om man ſtryger det i denne Blanding dyppede Tøj, eller lader det gaa gjennem Rullen, kun er det tilraadeligt at lade det ſværeſte Tøj komme i Blaavandet førſt. Jeg beregnede et Pund Stivelſe til 2 à 3 almindelige Dækkekurve fulde af Vaſketøj.

Fru F. M………
paa F.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 10.

Hjemmet.

Kone ude og hjemme.

2. Det Ydre.

(Fortſat).

[illegible] Negligé, i hvilken en ung [illegible] kan modtage Damebeſøg, [illegible] ſimpel, ſirlig, net og [illegible] alt proper. Herrebeſøg [illegible] Dame aldrig modtage, [illegible] hun er i Morgen-[illegible]

[illegible] ung Pige, og da iſær [illegible], der rejſe meget, ſkulde [illegible] ſig til at anvende ſaa lidt [illegible] og ſaa lidt Tid ſom [illegible] til ſit Toilette. Saa lidt [illegible] ſom muligt, fordi man ellers [illegible], naar man ſkal [illegible] ſig, og fordi Jernbaner [illegible] ikke tage nogetſom-[illegible]; ſaa lidt Hjælp [illegible], fordi at man ikke [illegible] ſig ſelv ſom en [illegible] Behandling, naar den, der [illegible] til at ſætte ens Haar, [illegible] kan ſkaffes tilſtede.

[illegible] Onde, ſom mange lide af, [illegible] ikke blot unge Damer, [illegible] unge Mænd ſkulle ſøge [illegible] er den fedtede [illegible] i Anſigtet; den for-[illegible] Behandling med et tørt [illegible]

[illegible] pudre Anſigtet for at [illegible] fedtede Glans, er en [illegible] har faaet mere og mere [illegible] blandt vore Damer. [illegible] kan ikke undre ſig over [illegible] man læſer de forſkjel-[illegible], hvorpaa Fabrikan-[illegible] de forſkjellige Slags Pudder ſtille en vedvarende Forbedring af Teinten i Udſigt, en Paaſtand, ſom de viſt neppe vilde faa nogen Læge til at underſkrive. I ethvert Tilfælde maa enhver Dame vogte ſig for at gjøre for meget af det Gode, og ikke efterlade en ſaa ſtor Maſſe af Poudre-de-riz i Øjenhulerne og Næſefløjene, at en Melormfamilie kunne leve af det hele Uger igjennem.

At ſminke ſig er ikke ſaa meget i Mode mere, og ſelv om en Dame temmelig frit tilſtaar, at hun benytter Pudder, vil neppe nuomſtunder en Dame rolig tale om, at hun ſminker ſig. En anden Ting er det naturligvis paa Scenen, til Dilletantforeſtillinger eller Tableauer og levende Billeder o. ſ. v. Der kan Sminken neppe undværes, og ved mange Theatre ſættes der Mulkter for de Skueſpillerinder eller Skueſpillere, der ere utilbøjelige til at anvende den. Denne Utilbøjelighed lader ſig meget let forklare, naar man ſer en yndet Skueſpiller eller Skueſpillerinde uſminket og ved Dagens Lys. Sminken ſkader Huden, iſær den Sminke, hvortil der anvendes metalliſke Farver. Som Regel kan det faſtſlaas, at i Privatlivet gjælder Sminke for et utilladeligt Skuffelſesmiddel.

Det er her ikke Meningen at tale om hver af de enkelte Anſigtsdele, men om Skjægget ville vi dog tale et Par Ord, før vi gaa videre.

Den Herre, der en Gang for alle har overgivet ſig i Barberens Hænder, maa aldrig møde i noget Selſkab med Skjæggeſtubbe; han maa altid møde glat og propert barberet. Det berører ubehageligt, hvis nogen har et ſaa uopdragent Skjæg, at en opmærkſom Jagttager af de i dette tilbageblevne Reſter af Maaltidet kunne ſluttet ſig til Spiſeſedlens Indhold. Men paa den anden Side kan ingen lade være at ſmile over en Herre, der ved enhver Lejlighed gjør ſig Umage for at dreje det omhyggeligt plejede Overſkjæg ſammen til en Naaleſpids!

Paa Tænderne maa man offre ſærlig Opmærkſomhed. Lad aldrig nogen gjøre den ubehagelige Opdagelſe, at Du er efterladende med at holde dine Tænder rene. Den, ſom har ſunde Tænder, ſom aldrig har „vædet ſit daglige Brød med Taarer“ for en daarlig Kindtands Skyld, ſom aldrig har tilbragt gjennemvaagede Nætter for „Tandpinens“ Skyld, véd ikke, hvilket af Skjæbnen begunſtiget Menneſke han eller hun i Grunden er. At der er Tandſygdomme ſom det ikke altid lykkes at bekjæmpe ved at holde Tænderne rene, er en Kjendsgjerning, men man kan ſelv gjøre uendelig meget til at bevare friſke, ſunde Tænder. Ikke at drikke eller ſpiſe altfor varme eller altfor kolde Ting, at renſe Tænderne efter hvert Maaltid og at anvende en god Tandbørſte og en god Slags Tandpulver (mange bruge ogſaa ſtødt Trækul, Cigaraſke o. ſ. v.), hjælper utrolig meget til at bevare Tænderne. (Forts.).

Hvor opbevarer Du dine Breve?

„Hvor opbevarer Du dine Breve? Hvor gjør Du af dem, naar Du har læſt dem?" Ja, det er i Grunden kun til Damerne, at jeg henvender dette Spørgsmaal, Herrerne ere i den Retning mere ordentlige (mange gaa til den modſatte Yderlighed og blive pedantiſke i alt, hvad der angaar Breve o. ſ. v., men det er ikke derom, vi ſkulle tale her). Altſaa: „Hvor opbevarer Du dine Breve?"

Mange Damer have den Vane, naar de have læſt et Brev, at putte det „et eller andet Sted hen", ind i en aabenliggende Bog, i en Æſke, en aaben Skuffe, kort ſagt det førſte det bedſte Sted, der frembyder ſig, og ſaa glemme de gjerne, hvor de have gjemt det, og det forvolder ofte ſtor Ulejlighed at lede det op, hvis det ſenere ſkal beſvares, eller der paa anden Maade bliver Tale om det.

Mange gjøre det kun, „fordi de ſaa ſjældent faa Breve, at de i Grunden aldrig har tænkt paa noget beſtemt Opbevaringsſted til disſe" — det kan være meget ſandt, men nogle Breve ſaa dog de fleſte Damer i Aarets Løb. Det vilde kun være ringe Ulejlighed at have en beſtemt Kasſe eller Skuffe at lægge disſe i, helſt alfabetiſk ordnede efter Afſendernes Navne. Indholdet af en ſaadan Skuffe kunde jo ſaa brændes hvert Nytaar, hvis de fyldte for meget op. Paa den Maade vilde man aldrig komme i Forlegenhed.

Der er desuden en anden Ulempe ved den Skyden Breve til Side, ſom jeg kan tale med om af Erfaring.

En Dag, da jeg havde faaet en Bog hjem fra et Lejebibliothek, fandt jeg i denne et Brev, hvori en gift Datter udtalte ſig til ſin Moder om ſine huslige Forhold, paa en Maade, ſom hun viſt mindſt af alt ønſkede, at en Fremmed ſkulde være Vidne til. Heldigvis var Brevet kun undertegnet med et Fornavn, men havde der nu ſtaaet Efternavn til, hvad ſaa? Saa var det, der helſt ſkulde ſkjules, „ude blandt Folk", og det kun fordi Modtagerinden af Brevet ikke havde et beſtemt Sted at gjemme ſine Breve paa.

Emma D...

Forſkjellig Inddeling af Husholdningspengene.

Idet vi atter optage dette for de fleſte Husmødre intereſſante Emne, maa vi dog paa given Foranledning gjøre den Bemærkning, at Redaktionen naturligvis ikke paatager ſig noget Anſvar for de af de forſkjellige Husmødre opſatte Regnſkaber. Redaktionen ønſker kun i Damernes fælles Intereſſe at fremkalde en livlig Meningsudveksling, og ſkal til enhver Tid, ſaa vidt Pladſen i „Raadgiveren" tillader det, være beredt til at ſtøtte den. For det øvrige raader de ærede Damer ſelv. Kun gjøre vi atter den Bemærkning, at indſendte Breve overfor Redaktionen maa være forſynede med Navn, for at de indløbne Spørgsmaal kunne ſendes Vedkommende. I „Raadgiveren" anvendes udelukkende Mærkebogſtaverne.

En lille Redegjørelſe.

„Idet jeg takker Redaktionen for de mig tilſendte Breve, ſkal jeg kun tillade mig at gjøre den Bemærkning, at jeg aldeles ikke har ſkildret min Husholdning ſom en Mønſterhusholdning. Jeg har ſagt, at jeg kom ud af det med de omtalte Penge, og det gjør jeg virkelig ogſaa; ſelv er jeg tarvelig vant hjemme fra, og det er maaſke det, der gjør, at jeg finder mig ſaa godt i at komme ud af det med lidt.

Dog, jeg ſkal give de ærede Brevſkrivere Ret i et og andet, jeg har maaſke været lidt ſkjødesløs med Angivelſen af de forſkjellige Poſter, idet jeg nemlig har ſkrevet disſe ned, ſom jeg ſelv benævner dem, naar jeg inddeler Pengene. Saaledes forſtaar jeg under Rubrikken Kjød, baade Kjød og Flæſk. Fiſk er mig for dyrt, det har jeg ſtrøget i mit Regnſkab. Under Mel mener jeg Mel og Gryn o. ſ. v. The drikke vi ikke. Sukkeret bruges næſten udelukkende til Maden, Børnene drikke Mælk, jeg bruger ikke Sukker, og min Mand tager Sukker til Kaffen, ſaa gaar der mindſt med. Hvad Kjødet angaar, er det nok, da jeg er af den Formening, at det er Manden, Forſørgeren, der trænger meſt til Kræfter, og ſom derfor faar den ſtørſte Portion; vi andre tage det ſom vi kunne. Vi nøjes for det meſte med én Ret Mad hver Dag. Se vi et Par Mennesker hos os, ſaar jeg et lille Tilſkud.

Jeg paaſtaar, ſom ſagt, ikke, at min Maade at føre Hus paa er mønſterværdig, og jeg er gjerne beredt til at lade mig belære, naar en eller anden af de ærede Husmødre kan anviſe, hvorledes man kan leve bedre med den omtalte Sum i Husholdningspenge. Jeg er glad ved, at vi holde os ſunde og raſke under min Husholdningsmethode.

Ærb.

Anna H....

Børnene.

Hvorledes ſkal man ſtraffe Børn?

Straffen maa altid afpasſes efter Barnets Temperament og aandelige Anlæg. Et livligt, let ophidſet Barn maa ſtraffes med langt større Forſigtighed end et flegmatiſk. Et opvakt Barn føler ſig haardere ſtraffet ved et ſtrengt Blik, end et mindre begavet ved en haard Truſel. En Straf maa altid rette ſig efter Størrelſen af det begaaede Fejltrin, aldrig efter den ſtraffende Perſons øjeblikkelige Sindsſtemning. Enhver Tugtelſe maa uddeles med ſtørſte Selvbeherſkelſe. Ellers kunde den i Barnets Øjne let faa Udſeende af en Slags Hævn. Børn mærke det ſtraks, og de modtage en ſaadan Tugtelſe med undertvungen Trods og med Følelſen af at være den forurettede Part, og denne Følelſe maa ikke faa Lejlighed til at dukke op hos dem.

Man maa aldrig true med en Tugtelſe, naar man ikke har den beſtemte Henſigt at udføre den. Enten bliver Truſlen ikke udført, og Barnet miſter Troen paa den, eller det lider en unyttig Pine ved at gaa og vente paa en Straf, ſom dets Fantaſi afmaler meget ſkrækkeligere end den er. Barnet ſkjælver og bæver ved enhver Begivenhed, ſom han eller hun mener kan fremſkynde den i Udſigt ſtaaende Straf.

Derved uddannes eller udvikles ofte en Frygtſomhed, ſom ſenere ikke kan beſejres. Man har Exempler paa, at en ſaadan forsk [illegible] **Straf** har ophidſet Børns Sind ſaa i den Grad, at **Krampetilfælde**, ja endogſaa **Selvmord** har været Følgen deraf. Hvor meget har et ſaadant lille Væſen ikke gjennemgaaet, før det kom ſaa vidt, ſelv om dets Rædſel har været aldeles uden Grund?

Det er **Grusomhed** at lade et Barn vente en **Time**, endſige **Dage** og **Uger** paa en Straf.

Man maa aldrig dadle eller [illegible] et Barn, naar fremmede høre det, ja, ikke en Gang hvor Søſkende, Tjeneſtefolk o. ſ. v. ere Vidner til det, thi det afſtumper Barnets Æresfølelſe og vækker hos det Modſtandslyſt og Trods.

Man ſkal heller aldrig tugte et Barn **to Gange** for **ſamme** Forſeelſe, det ſvækker Straffens Virkning; jeg mener, man ſkal ikke, hvis Barnet har modtaget en Irettesættelſe om Morgenen, om Aftenen give det et Puf eller Slag med Ordene: „Kan Du huſke, hvor Du var uartig i Morges?“ o. ſ. v. **[illegible] ſkal gjøres, maa [illegible] paa en Gang**, og man bør ikke ſenere hentyde til det [illegible]. Fremfor alt maa man ikke [illegible] et Barn, uden at ſige det, **hvorfor** man gjør det, og at [illegible] ikke ſker for at foraarſage det [illegible] til Glæde for os ſelv, men [illegible] give det en Paamindelſe om ikke at „gjøre det ſamme en Gang til“.

Lykkelig den, der formaar at [illegible] ſine Børn paa rette Vej ved [illegible] alene!

M. Holm.

Huslægen.

Husmoderen ſom Læge.

9.

Under den Omtale af Forgiftninger ere vi gaaede ud fra, at Husmoderen netop i ſaadanne pludſelig paakommende ulykkelige Hændelſer ſærligt kunde faa Lejlighed til at virke ſom Læge, idet det her var af ſpeciel Vigtighed at optræde hurtigt, ſikkert og ſnarraadigt — Egenſkaber, ſom ſikkert enhver Husmoder bør ſtræbe at erhverve, da de ogſaa paa mange andre Omraader kunne være uvurderlige.

En ſaadan hurtig og koldblodig Indgriben kan ogſaa være af ſtørſte Betydning ved adſkillige Ulykkestilfælde, der dagligt kunne forefalde, og hvor Bevarelſen af et Menneſkeliv ofte afhænger af en reſolut og ſikker Optræden. Vi tænke her navnlig paa Tilfælde af ſaakaldet **Skindød** ſom Følge af Drukning, Hængning, Lynſlag o. ſ. v. Nu vide vi rigtignok meget godt, at en Kvindes fyſiſke Kræfter ikke altid ville viſe ſig tilſtrækkelige til at tumle med ſaadanne Ulykkelige paa den rette Maade og udføre de forſkjellige Manipulationer, der kræves for at gjengive dem til Livet; men det ſkal da ogſaa kun være Henſigten med de nedenfor følgende korte Bemærkninger at give Husmoderen ſaadanne Vink til den rette Behandlingsmaade i ſlige Tilfælde, at hun kan optræde ſom Overſtbefalende og Ledende, medens ſelve Tumlingen med den Forulykkede kan foretages af undergivne, der blot have at adlyde hendes Befalinger.

Tillad mig — under Henvisning til det ſørgeligt bekjendte Faktum, at Drukning og Hængning ere Dødsmaader, der hyppigt vælges af de Ulykkelige, der egenmægtigt ville ende deres Liv — at minde om, at der, foruden at det er vor ufravigelige Pligt at ſtræbe at redde vore Medmenneſkers Liv, ogſaa i Statens Love er ſat ſtreng Straf for den, der forſømmer ſin Pligt i ſaa Henſeende, og at enhver af os — Mand eller Kvinde — ſkal, hvis vi f. Eks. træffe en Hængt, ſtraks og uden Loven ſkjære ham ned og løsne det ſnærende Reb. Ingen, der virkelig føler for ſine Medmenneſker, maa enten af barnagtig Frygt eller af andre ſmaalige Henſyn undlade at yde ſin Hjælp; enhver — Mand eller Kvinde — med Hjertet paa rette Sted, bør gjøre ſit yderſte for at redde Næſtens Liv, og behøver ikke at drives dertil ved Lovens Trusler om Straf for at undlade det; den uendelige Lykke, man føler ved at have været Redſkabet til at gjengive et Medmenneſke til Livet, er af en ſaa ædel og ophøjet Natur, at den aldrig glemmes, og vil langt opveje den Modvillie og Uhyggelighedsfølelſe, der maaſke i første Øjeblik kan opſtaa.

Skindød ved Drukning. Hvis det ikke er altfor koldt Vejr, bør man behandle den Forulykkede under aaben Himmel. Alt ſtramtſiddende Tøj og alle ſtrammende Baand løsnes; Legemet lægges paa Tæppet og Hovedet bør ikke anbringes højt, for at det nedſlugte Vand lettere kan løbe ud; den bedſte Stilling er i Sidelejet, og medens nogle Hjælpere afklæde den Skindøde, der til Gjengjæld dækkes med et uldent Tæppe, ſøge andre at renſe Næſe og Mund for Slim, gnide Bryſtet, Armene og Læggene og kunne maaſke ogſaa forſøge at holde ham ſtærkt lugtende Sager, ſom f. Eks. Salmiakſpiritus, for Næſen.

Hvis der derefter ikke ſkulde viſe ſig noget Tegn til, at Aandedrætsvirkſomheden vil komme i Gang, kan man forſøge at vende Legemet lidt ſkraat om til Siden, og derpaa hurtigt lægge det om paa Maven; disſe Vendinger ſkulle gjentages hvert femte Sekund.

Blive ogſaa disſe Manipulationer frugtesløſe, tager man ſin Tilflugt til „det kunſtige Aandedræt“, der allerede er beſkrevet, da vi omtalte Forgiftning ved Kulos. Man maa endelig ikke trættes under Oplivningsforſøgene; der gives mange paalidelige Beretninger, af hvilke det fremgaar, at Livet er vendt tilbage efter en Times eller længere Tids uafbrudne Anſtrengelſer. Man maa dog ſørge for at have et tilſtrækkeligt Antal Hjælpere, der kunne afløſe hverandre, thi Oplivningsforſøg kræve et ikke ringe fyſiſk Arbejde.

Skindød ved Kvælning eller Hængning. Som vi alt ovenfor omtalte, beſtaar Behandlingen førſt og fremmeſt i at løsne Baandet eller Snoren, hvormed Sammenſnøringen af Halſen er foretaget. Alt ſtrammende Tøj løsnes, og Legemet anbringes i halvt ſiddende Stilling paa et kjøligt Sted. Kolde Omſlag lægges paa Hovedet, Anſigt og Bryſt afkjøles ved Stænkning med koldt Vand, Munden og Næſen renſes for Slim. Fodſaalerne og Læggene frotteres med et grovt, uldent Stykke eller børſtes med en Børſte. Det tilraades ofte at dryppe nogle Draaber Lak i Hjertekulen, men en ganſke lignende Virkning kan opnaas ved at indgnide en ſtærk Spiritus (Kognak, Sæbeſpiritus eller lignende) paa Forſiden af Bryſt og Underliv. Hvis alt dette ikke hjælper, griber man til „det kunſtige Aandedræt“.

Som man vil ſe, er den væſentlige Forſkjel mellem Behandlingen af denne Art Skindød og den ved Drukning. Stillingen af den Forulykkede.

Paa ganſke lignende Maade behandles de andre Former af Skindød, der kunne forekomme hvorvel de ere ſjældne.

Hvis nogen af vore ærede Læſere ſkulde have faaet nogen Uro i Sindet ved i det ovenſtaaende hyppigt at have ſet Ordet „Skindød", turde det paa dette Sted maaſke ikke være overflødigt at minde om, at *alle* de romantiſke, uhyggelige Hiſtorier, der fordum have verſeret blandt Publikum om Skindød, levende Begravelſe o. ſ. v., ved nøjere og omhyggeligt Efterſyn have viſt ſig at være opdigtede. Her i Landet, hvor Begravelſen dog ikke foregaar førend mindſt et Par Dage efter Døden, er et Tilfælde af *levende Begravelſe en komplet Umulighed*. Ingen kan være „ſkindød" ſaa længe, og enhver Læge vil, hvor man maatte mene at være i Tvivl, ſtraks kunne afgjøre Sagen ved en ſimpel og hurtig Underſøgelſe.

Klædedragt.

Smukke og billige hjemmelavede Maſkeradedragter.

Vel høre Maſkeradedragter ikke egentligt til det, der forſtaas under „Klædedragt", men i denne de private og offentlige Maſkeballers Tid vil De maaſke tillade mig at tale et Par Ord om denne Del af den kvindelige Koſtume, thi til Herremaſkeradedragter ſtrækker min Erfaring ſig ikke. Jeg har ofte hjulpet Damer af mit Bekjendtſkab med at give Raad ved Valget af ſmukke og billige Maſkeradedragter, og vil gjerne udſtrække min Virkſomhed ſom „Raadgiverſke" til „Raadgiverens" Læſerinder, hvis de ſætte Pris paa min Hjælp.

Førſt og fremmeſt vælger man en Dragt, der paſſer til en, en Maſke, der ikke er aldeles det modſatte af en ſelv, thi en ſaadan Rolle vil man ikke kunne ſpille, og lidt Komedieſpil fordrer en Maſkedragt for ikke at blive ensformig og kjedelig.

Et blidt, blødt Anſigt egner ſig ikke til „*Satanella*", og et livligt, markeret Anſigt ikke til *Magrethe* i Fauſt. En *Brunette* paſſer godt til Zigeunerſke, orientalſk Dame, Spanierinde, Italienerinde, Grækerinde, rumæniſk Pige, og, ſom ovenfor ſagt, til Satanella, Djævledronning. *Friſke, livlige, unge Anſigter* tage ſig godt ud under Ungarnerindens eller Schweizerpigens Hovedtøj, og paſſe til den kvikke, ruſſiſke Dragt.

Blondiner ſe ſmukke ud ſom Magrethe, ſom Rødhætte, Torneroſe, i gammeltydſk Dragt eller ſom *Undine*, med bleggrøn Underkjole og en Overkjole af grønt Tarlatan med Sølvſtænk. Haaret er opløſt og bekranſet af Sivblomſter og løſe, nedhængende Sølvtraade. (Englehaar kaldes de i Handelen, man faar et helt Bundt for 50 Øre). Man kan ogſaa anvende diſſe Sølvtraade hængende ned fra et Sølvbælte om Livet. Dragten er baade ſmuk og billig. *Satanellas* Dragt af rødt og ſort med Guld, tillader mange Variationer; her ſnoes Guldtraade ind i det opløſte Haar, og to ſmaa Guldhorn rage op over Djævledronningens af røde Fløjlsløjer forfærdigede Hovedpynt.

En anden billig og raſk Dragt er *Kokkepige*, til hvilken man kan anvende hvilkenſomhelſt *Bondedragt*, naar man kun forſyner den med *et ſtort, hvidt Forklæde*, der er helt beſyet med Indholdet af en *Æſke Børnelegetøj* (Kjøkkenredſkaber naturligvis). Her ſes ſaa ſmaa Riveſjern, Pander, Buddingeforme, Saltkar, Skeer, Knive og Gafler o. ſ. v. Ved Siden af Forklædet hænges et Par Sløve. En Kurv med Grøntſager paa Armen fuldender Koſtumen. Man behøver ikke at have Bondepigedragt paa, hvis man ikke har Lyſt til at koſte noget paa Dragten, thi den ſer lige ſaa raſk ud med en ſort Nederdel under det hvide Forklæde, et hvidt Tørklæde forſlagt over Bryſtet og heftet ſammen med en Buket af Glasfrugter ſom Pynt, ſamt en ſmuk, kvik, lille, hvid Kappe ſom Hovedpynt. Til denne Rolle hører raſke, kvikke Bevægelſer og Mod til at tale ſaa meget ſom muligt.

Anna paa Øſterbro.

Vaſken og Kjø
kenet.

Smaa Recepter for Husn
og Pige.

1. Wales rare bit.
lille Forret er neppe meget
her, og da den er en Deli
for de fleſte Herrer, tillad
mig at henvende Husmødre
mærkſomhed paa den.

Man rører 250 Gran
reven Cheſterost ſammen med
ligt 125 Gram fint Smør.
beſtryger man Franſkbrød
(uden Skorpe) førſt med
Sennop, ſaa med Oſten, og
ler ſaa en lille Smule Ca
peber paa. De riſtes paa
Smør beſtrøgen Plade
varme Ovn. De maa bliv
gule, men ikke haarde, og
veres varme ſom Forret.

Ju

At vaſke hvide, uldne
ſtande.

Flere Slags uldne Gjen
for Ekſempel: fine,
Shawler, hvide, ſtrikkede
ſtande, hvidt Peltsværk og
mere, renſes bedſt, naar
„vaſker" det i *tørt, varm*
mel. Melet tager Smuds
ſig og bliver ſimpelthen
ud, naar man har „vaſket"
nok.

En Husmoder
har prøvet

Husdyrene.

Husdyr i Kina.

Kineſerne tugte aldrig
Dyr. Muldyret er
deres Hænder ſaa roligt
Lam, og ſaa lydigt ſom en
Beundringsværdig er den
dighed, hvormed Kineſerne
at føre en ſtor Drift Faa
nem en af Menneſker, Vogn
opfyldt Gade, uden at bet
af nogetſomhelſt Tvangs
en gjøende Hund, en St
Jernpigge (ſom det flere
bruges) eller lignende. E
Dreng gaar foran med
roligſte Dyr, de andre føl

Jehn i Ne

Trykt i Carl Allers Etablis
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 11.

Hjemmet.

Som ude og hjemme.

I. Det Ydre.

(Fortsat).

[illegible] de paſſende rejſes et andet [illegible]ſpørgsmaal. Er det paa- [illegible] muligt at være for- [illegible]! Herpaa lyder [illegible] Ja! det er ikke alene [illegible] det er i viſſe Hen- [illegible]tilgiveligt ikke at [illegible] det." For det førſte af [illegible]hedshenſyn. Maden maa, [illegible] fordøjes rigtig, være [illegible] og den gode For- [illegible]virker paa hele Legemets [illegible], alene derfor burde [illegible] noget Menneſke [illegible] at afhjælpe det dem [illegible] Savn. Men [illegible] gaa endnu videre! [illegible] at noget Menneſke det [illegible] hun eller hun lægger [illegible] ſit Ydre, vi fordre [illegible] ikke at blive ubehage- [illegible] af deres Ydre. Det er [illegible] naturligt, at et [illegible] har miſtet en eller [illegible] lader disſe ſætte ind [illegible] at ſkjule Opmærk- [illegible] det ſolale Hul i Tand-[illegible]

[illegible] det naturligt, at et [illegible] af Naturen er lille, [illegible] at ſynes ſtørre, [illegible] en høj Skul- [illegible] af ſit Toj [illegible] denne Fejl, at [illegible] langt Haar [illegible] det ſer pæne [illegible] den Ulykke at miſte en Arm, ved Bandagiſtens Hjælp ſøger at ſkaffe ſig en kunſtig i Stedet for.

Alt dette er noget, der hører til Anſtand, og lige ſaa lidt ſom man kan beſkylde Klæderne for Falſkhed, fordi de tilhylle det menneſkelige Legeme, lige ſaa lidt kan man under Omſtændigheder ſom de antydede fordømme den kunſtige Efterligning af Naturen. Naar to ſaa vigtige Faktorer ſom Henſynet til Folks Omdømme og Sundhedshenſyn mødes, ſaa falder enhver Indvending bort.

Hvem vilde for Exempel fortænke en ældre, ſkaldet Herre i, at han, for at bevare ſig for Forkjølelſe, brugte en Paryk?

En ſærlig Omhu bør der anvendes paa Neglene. De ſkulle være lange og ſmalle. Men for at de kunne blive det, udfordres der en omhyggelig Pleje, ſom beſtaar i, at den Kjødhud, der dækker Neglens underſte Del, ſtadig ſkydes ned, hvorved man tillige undgaar den uſkjønne Faſtvoksen af denne, og paa den anden Side forſtørrer den hvide Halvmaane, der af mange regnes for ſaa ſmuk. Mange have den Vane, iſær naar de blive forlegne, at tygge paa Neglene. Det er en forfærdelig Vane, ſom man bør gjøre alt, hvad man kan, for at aflægge. Man maa jo i Almindelighed antage, at ingen finder ſynderlig Smag eller Fornøjelſe i denne Gnaven eller Tyggen, og at det for det meſte ſker uvilkaarlig og uden Grund, ſaa meget mere maa man paaſſe paa ſig ſelv og finde Midler til at minde ſig ſelv derom. En ung Apotheker havde faaet den Ide at beſtryge Neglene med Aloe, for, hver Gang han førte Neglene til Munden, ved den bittre Smag at blive mindet om ſin ſlemme Vane.

Men man maa ogſaa paaſſe paa med Henſyn til Neglene ikke at henfalde til den modſatte Yderlighed. Der er mange, der mene at burde kokettere med det, at de ikke have grovt Arbejde med deres Hænder, og ſom derfor holde det for ſmukt at have meget lange Negle. Hvor ofte ſer man dem ſaa ikke i Selſkab betragte disſe ſmaa Spader, den ene efter den anden, med en vis Selvtilfredshed, og ſaa tage Penneknive, Strikkepinde, Hæklenaale o. ſ. v. og foretager den Renſelſespligt, ſom burde have været foretaget hjemme, nu medens Folk ſe paa det.

Ringene have næſten udſpillet deres Rolle (naturligvis ikke hvad Forlovelſesringene angaar), nu ved Indførelſen af Gummi og Oblat i Stedet for Lak er deres Glandsperiode forbi. Seglringene ere næſten forſvundne overalt, og hvad direkte Smykkeringe angaar, forſvinde de mere og mere. En Dame, der, førend hun begiver ſig i Viſitter, ſmykker ſine Fingre med koſtbare (eller efterlignede) Ringe, hører nu til Sjældenhederne.

Naturligvis er der dem, der holde af at have Ringe paa Fingrene, og da det er en Smagsſag, kan der jo ikke diſputeres derom, men ogſaa her maa man, ſom ovenfor ſagt, vogte ſig for at gjøre for meget af det Gode.

At bære mange Ringe er og bliver ſmagløſt.

Hvad regner man i Almindelighed at der hører til et borgerligt Udſtyr?

Om dette Spørgsmaal er der ſikkert lige ſaa mange delte Meninger, ſom om „Husholdningspengenes Tilſtrækkelighed", og her, ſom der, afhænger „det Sete vel af Øjnene, der ſe"; dog er der maaſke mange unge, forlovede Piger, der „ſamle til Rede" og ſom ikke faa fyldeſtgjørende Beſked, netop fordi at den ene mener „det" og den anden „det", ſaa at hun næſten generer ſig for at ſpørge. Moder er i dette Tilfælde ikke altid den bedſte Raadgiverſke, thi hun er maaſke opdraget i en Tid, hvor der blev ſpundet hjemme, eller hvor i det mindſte hendes Moder havde ſamlet til Udſtyr til hende Aar igjennem. Nuomſtunder, da alt Tøjet ſkal kjøbes, maa der regnes med andre Tal. Desuden vaſkede man i ældre Dage ikke ſaa ofte ſom nu; til en „Nutidshusholdning" kan man omtrent gjøre Beregning paa, at der vaſkes hver fjortende Dag, tre Uger, og det er nærmeſt om hvad der behøves til Husholdninger, hvor dette finder Sted, at der her er Tale. I det Haab, at det vil være en eller anden forlovet Pige til Gavn at høre, hvad man kan „komme igjennem med" eller ikke, overlade vi Damerne Ordet i denne Sag.

Mit Udſtyr.

„Jeg var forlovet i fem Aar. I denne Tid havde min Forlovede, der havde og har en Indtægt af mellem 3 og 4000 Kr. om Aaret, ſelv lagt hen til Møbler, Gardiner o. ſ. v., ſaa at mine Forældre, hvis Kaar omtrent vare til hans, kun havde at ſørge for det, der ſædvanligt regnes til „Udſtyr": Sengklæder, Lagner, Dækketøj og Linned til mit eget Brug. Jeg ſyede alt hjemme (jeg har Symaſkine) og hæklede Blonder o. ſ. v. ſelv.

Nedenſtaaende er en Fortegnelſe over, hvad jeg kunde faa. Vi have ikke været gift længe, men endnu ſynes jeg at kunne mærke, at det ſtaar godt til.

Sengklæder til to Senge og til en Pigeſeng.

6 Par Lagner til vore egne Senge og 3 Par til Pigeſengen.

6 ſtørre og 6 mindre hvide Pudevaar til Hovedpuderne.

4 Dynebetræk (mine ere rødmelerede; naar man tager helt hvide, ere de 4 neppe nok), og 2 mørke Dynebetræk til Pigeſengen.

2 hvide Sengetæpper (dobbelte, det ene var vævet, det andet havde jeg ſelv ſtrikket i Firkanter), og et blomſtret (vaſkeægte) Tæppe til Pigeſengen.

1 ſtor Dug (til 18) med Servietter, 1 Mellemdug (til 12) med Servietter og 4 Hverdagsduge. Hertil fik jeg 1 Duſin overkomplette Servietter.

2 Duſin bedre og 1 Duſin ſimplere Haandklæder.

3 Duſin Viſkeſtykker til forſkjelligt Brug, Glas, Porcellæn o. ſ. v. (disſe maa gjerne vaſkes mellem de almindelige Vaſkedage).

Støveklude havde jeg ſtrikket en god Del af ſelv.

Mit perſonlige Udſtyr beſtod af:

12 Stykker Linned; de 6 med hjemmehæklede, de 6 med hjemmeſtrikkede Blonder.

12 Par Benklæder med hæklede Blonder.

6 hvide og 6 kulørte Nattrøjer.

3 Flonelsunderſkjørter, med Knaphulsſtunger i Kanten.

3 hvide Bommesiſunderſkjørter med hæklede Takkelidſer.

3 lyſe Bomuldsſkjørter med Pliſéer (til Sommerbrug).

3 hvide Skjørter med Slæb til at knappe til.

1 Klædes- og et vatteret Skjørt.

2 Duſin Lommetørklæder.

6 hvide Theforklæder med hæklede Blonder.

6 Kjøkkenforklæder, ſtore, af graameleret Bomuldstøj, kantet med blaat, vaſkeægte Lærred, taget paa Skraa.

12 Par Strømper (4 Par Uldſtrømper og 8 Par Bomulds), alle hjemmeſtrikkede.

3 Morgenkjoler af Vaſkeſtof (mine ere mørke).

Naar dertil kommer nogle Smaating ſom Morgenkapper o. ſ. v., hører det ikke mere til det egentlige Udſtyr. Den unge Pige har jo Kjoler i Brug, ſom hun atter bruger ſom Kone, og hvad nye Kjoler angaar, ſaa er der jo nogle, der kun faa Brudekjolen af nyt, og mange, der faa flere Kjoler, ſaa det kan der ikke ſtilles nogen Regel for. Det, jeg her har anført, er det,
af nyt, foruden ſelve Brude

En ung

Svigermoderen.

Findes der blandt alle
Væſener nogen, der
udſat for at blive Spotte
alle Slags ſkaanſelsløſe
heder end Svigermoder
Hvilke jalſomme Om
kan et Ord ikke undergaa
To Stavelſer føjes til
tages bort, og Skridtet
Ophøjede til det Latterli
omvendt er gjort, ſkjøndt
tegnede Perſon vedbliver
den ſamme.

En Moder, hvilket Ind
af Kjærlighed og Opoffr
ikke dette Ord! Alle
Digtere have beſunget
og Moderkjærligheden,
nævnet hendes Hengivelſe
Uegennyttighed, hendes „
ſig ſelv" for Barnet og

Og ſaa kommer der
hvor Barnets Kjærlighed ik
tilhører Moderen helt,
ſaa andre Følelſer vaag
Moderen bliver Svigerm
Hende lovſyngeringen
ned fra din Piedeſtal,
Du er Svigermoder,
er prisgivet til ſaad
hadefulde Angreb.

Hvorfor denne pludſeli
vekſling? Taber Moderen i
Maade i Værd, fordi hun
bort at være alt for
Gives der virkelig kun
Svigermødre, der gaa ud
plage og pine Svigerſønn
Svigerdatteren, og derme
deres eget Barn?

Burde man ikke ſnarere
man kunde, undertrykke
mindelige Fordom, ſe op
der har givet ſit kjæreſte
Jorden, ſit Barn, den
anden?

Sikkert — men Fordo

Naturligvis ſkal
Kone ikke bo i Hus med
germoder eller have
Moder i Huſet, thi dette
afføder ſjældent eller
lig Lykke. Den unge
vil følge ſin Moders
og Mandens Moder
hende til at følge ſit
altid give Anledning til

Men det kan gjer
andet for at ſkjempe
uretfærdige Fordom; det

ſer af de Ting, der kan og bør gjøres.

Den unge Kone maa aldrig klage til Manden over hans Moder og aldrig tillade ſin Moder at føre Klage til hende om Manden. Hun maa gaa imellem og jævne og glatte, dertil har jo Naturen givet Kvinden den bløde, ſmidige Haand. Og ſaa maa hun tage mod Raad — baade af den ene og den anden, naar det ſkal være; hun behøver jo ikke ſtrax at følge Raadene, naar de ſtride mod hendes egen Overbeviſning, men hun ſkal tage imod dem og føle, at de gives hende i god Henſigt. Desuden ere jo ikke alle unge Husmødre fuldkomne Fruer — der kan ofte behøves en lille Haandsrækning, kan det ikke? Og ſaa — ja, ſaa det allerſidſte og allervigtigſte. Kan nogen huſke Grimms lille Eventyr om Barnet, der ſaa', at man ſatte den gamle Bedſtefader fra Bordet og gav ham en Træſke at ſpiſe med, fordi han tabte Skeen og plettede Dugen? Drengen ſad ſaa og ſkar en lille Træſke af en Pind; den ſkulde Fader og Moder ſpiſe med, naar han blev ſtor!

Huſk det, du unge Frue. Du faar ogſaa ſmaa Børn, der i Begyndelſen ſætter din Kjærlighed over alt i Verden. Men de vokſe til — og ogſaa Du bliver en Gang Svigermoder! Huſk paa Grimms Eventyr, og vær overfor din Svigermoder ſom Du ønſker, at man en Gang ſkal være overfor Dig. Svælg den lille, bittre Draabe, der maaſke med eller uden den Paagjældendes Vilje er kommen i din Glædesdrik, og ſe Dig belønnet ved et kjærligt Smil fra din Mand, han vil vide at ſætte Pris paa din Opofrelſe.

En Jagttagerſke
i N......

Børnene.

Yndlinge.

Der maa ikke findes Yndlinge i en Familie.

Hvert af Børnene maa være Forældrenes Hjerte lige kjært. Er den ene Søn ſærlig begavet, den ene Datter ſærlig ſmuk, ſaa vil de jo nok derved faa meget forud i Omgivelſernes Øjne, og det bliver Moderens og Faderens Sag at ſøge at hæve de af Naturen mindre begavede Børn i deres egne og andres Øjne. Man ſkal altid gjøre opmærkſom paa de Gaver, de have faaet af Naturen, hvor ſmaa de ſaa end ere, og ikke ydmyge eller vække Bitterhed i Barnehjertet ved Udbrud ſom: „Ja, den lille Stakkel ſtaar i Skygge for ſin Broder“, „han har ikke faaet de Evner, ſom de andre“, eller „ja, her er min lille, dumme Dreng“ o. ſ. v. Ordene blive udtalte i Spøg, men Barnet optager dem i Alvor.

M. P.

Naar Børn ſkulle gjøre Indkjøb.

Hvor ofte ſer man ikke et Barn ſtaa paa Gaden og græde over, at det har tabt de medgivne Penge, eller at det har ſlaaet en Kop, Flaſke eller anden ſaadan Gjenſtand itu ved at falde eller tabe den! Giv derfor altid Børnene Pengene i en Portemonnaie eller godt indſvøbt i et Stykke Papir, og anbring altid Flaſker, Kopper, Krukker eller hvad det nu kan være, i en paſſende Kurv, hvori det er ſtoppet af med Papir eller andet, ſaa det ikke ſaa let vælter omkring; det vil ſpare de Smaa mange Sorger og Taarer, og de Voksne mange Ærgrelſer over tabte Penge eller ituſlaaede Kar.

En Børneven i Odenſe.

Klædedragt.

Min Lappeſkuffe.

Min ſtore Lappeſkuffe er altid en ſand Glæde for mig, naar det gjælder at hjælpe paa et eller andet. Jeg har i mange Aar baaret mig ſaaledes ad: Alle de ſtore eller ſmaa Reſter, der blive tiloversved Skrædder- og Linnedſyning, vikler jeg ſammen i ſmaa, faſte Ruller og gjemmer dem i Skuffen. Smaa Stumper Frynſer, Beſætningsbaand, Knapper, Silkeſtumper o. ſ. v. putter jeg i en lille Poſe, og i en ſærlig løs lille Poſe gjemmer jeg de ſmaa Fløjlsreſter, der ikke maa trykkes.

Naar der nu ſkal foretages en eller anden Udbedring eller Forandring, tyer jeg altid til min Lappeſkuffe. Den ene Rulle afgiver en ganſke net Beſætning til min Datters Kjole eller Trøje, af den anden faar jeg Foer til Ærmerne i min lille Drengs Trøje. I Silkepungen finder jeg en eller anden Atlaſkesreſt, der, ſyet til en lille, fiks Cravatte hjælper mig ud over en Fødſelsdag, og ere Baandene paa min Datters Hat affjaſkede, hjælper en lille Reſt af Fløjlspungen mig godt. Naar Sommerhatten ſkal pyntes til hende, bliver den lakeret, og ſaa tager jeg Fløjls- og Silkepungen frem. Jeg klipper Fløjlsreſterne til, kanter dem med broget Silketøj, laver ſmaa Løkker af dem om Straahattens Pul og fuldſtændiggjør det manglende Stykke med en lille Fjer, ſom jeg ſelv kruſer op en Gang imellem. Om ikke andet ſaa til Skolehat er Hatten nu upaaklagelig igjen.

Min lille Drengs Kraver vare ſtødte i Kanten, det var kjedeligt, men i Lappeſkuffen ligger der ſmaa Linnedruller, der hjælpe mig ud af Forlegenheden. Jeg klipper ſmaa Stykker paa ſkraa, ſyr dem ſammen og kanter Kraverne dermed (jeg har Symaſkine), ſaa er et Duſin Kraver hurtigt lavede nye igjen. For Øjeblikket har jeg den Glæde, at Beſætninger, Posſementmagerarbejde, ſom jeg for ti Aar ſiden ſprættede op og gjemte ſom umoderne, nu fejre deres Opſtandelſesfeſt igjen, idet jeg nemlig i Posſementmagervinduerne ſer, at de ligne de nu brugelige overmaade meget.

Ja, jeg kunde blive ved i det Uendelige at opremſe alle de Fordele, min Lappeſkuffe har ſkaffet mig, hvor mangen Vej og hvor mange Kroner den har ſparet mig. Jeg bliver ofte lét af for min Forkjærlighed for den, men jeg kalder enhver Dame, der holder „Lappeſkuffe“, til Vidne paa mine Ord, og jeg raader enhver Dame, der ikke har det, til at prøve derpaa. Begynd nu, med de næſte Lapper. De faar — jeg forſikrer for, det betaler ſig!

E. D.

Endnu en billig Maſkeradedragt.

Kometen

Denne Dragt beſtaar af en hvid Tarletanskjole med Guldſtænk eller ſmaa Guldſtjerner i. Kjolen ender i et Slæb, der er beſat paalangs med ſmalle Guldborter, det ſkal foreſtille Kometens Hale. Hovedpynten beſtaar af et bueagtigt ordnet, gult Gazeſlør, der foran faſtgjøres med en ſtor, forgyldt Stjerne, og hvis Ender falde lægget ned over Nakken til hvor Kometſlæbet begynder.

Husraad.

At anvende tomme Cigarkaſſer

Dette Raad gjælder baade for dem, der ved Husherrens eget Forbrug ere forſynede med tomme Cigarkaſſer, og for dem, der, for at gjøre en billig Preſent, i en Cigarbutik for nogle Øre kjøber ſig en eller flere ſaadanne Kaſſer. De egne ſig udmærket til Handſkeæſker, Naalepuder, Toiletæſker o. ſ. v., naar de blive udſtyrede paa følgende Maade:

Man overklæber Kaſſen baade indvendig og udvendig med mønſtret Creton (ikke altfor ſtormønſtret) og lægger en Smule Vat paa Laaget, før man overtrækker dette, ſaa at det hvælver ſig til en lille Pude, hvorover Tøjet ſpændes ſtramt. En Smule Parfume blandet i Vattet vil ſnart borttage Tobakslugten, og man kan jo ogſaa vaſke Æſken godt, før man anvender den. Naar nu Tøjet er klæbet paa, rier man en lille Pibe af Stoffet om, foroven og forneden, eller, hvis man foretrækker det, en kulørt Uldſnor, og den lille Preſent er fiks og færdig. Det ſer net ud at anvende denne Slags Æſker til Toiletæſker, hvor for Ekſempel Gardinerne om Toiletbordet eller muligt Sengeomhænget eller Vinduesgardinerne ere af ſamme Slags Creton. Der kan jo være én Æſke til Handſkerne og én til Lommetørklæder, Smykker, Sløjfer o. ſ. v.; det ſer pynteligt ud, og det, det koſter, er, ſom ſagt, en ren Bagatel.

R. i J..köping.

At renſe ſmudſige Spillekort.

Sparſommelige Husmødre behøve ikke ſtraks at kaſſere Spillekort, fordi de ere blevne lidt ſmudſige, men paa den anden Side holder Huſets Herre ikke af ſmudſige Kort; man maa derfor prøve paa at renſe Kortene, og det lader ſig let gjøre, naar man gnider dem ind med Stearin (tilbageblevne Stumper af Stearinlys) og derefter renſer dem ved en kraftig „Gniden efter“ med et rent, linned Stykke.

Vaſken og Kjøkkenet.

At pudſe Bliktøj.

Fint, hvidt eller gult Sand røres ſaa ofte med rent Vand, indtil det ſer klart ud. Saa helder man kogende Vand og en Kopfuld Soda i Sandet, og i denne Maſſe ſkures ſaa Bliktøjet med en ulden Lap. Maſſen maa være ſaa varm, ſom vel muligt; Kluden maa ofte vrides af, og man maa paaſſe at faa ordentligt Sand paa. Efter endt Skuring ſkylles Bliktøjet godt i meget koldt Vand og tørres hurtigt paa det med Papir belagte Komfur. Tørrer det for langſomt, bliver det plettet.

Et andet Raad gaar ud paa at vaſke Bliktøjet i en Natronlud og tørre det godt, for derpaa at pudſe det blankt med en blød Lap og fint, tørt Sand.

Atter andre renſe det i ſtærkt Sodavand og gnide det, naar det er tørret, dygtigt med en ulden Klud.

At bevare Æg friſke.

For at kunne bevare Æg friſke, uden at dække dem lagvis til, anbringer man disſe i et Stel, beſtaaende af Brædder, der paa langs og paa tværs ere forſynede med runde Huller af et Ægs Størrelſe. Æggene beſtryges med Svinefedt og ſtikkes ned i Aabningerne, og Stellet ſtilles paa et kjøligt, luftigt Sted. Paa denne Maade kunne Æg holde ſig friſke flere Maaneder.

J. B.

At vaſke Herreuldtrøjer.

For at hindre, at Herreuldtrøjer „krybe ind“ eller blive „filtede“, ſtive og haarde, vaſker man dem i hedt Sodavand, hvori der er kommen lidt Salmiakaand. Jeg tager Vandet ſaa hedt, at jeg lige kan holde Hænderne i det, og lader Tøjet bløde lidt ud i det først. Jeg vaſker ſaa Trøjerne uden Sæbe eller anden Tilſætning, ſkyller dem i varmt Vand og hænger dem til Tørring.

H. i Malmø.

Husdyrene.

Hønſehuſets Indretning.

Hønſehuſet maa være rummeligt, godt ventileret, ikke for mørkt, men tørt, lunt og ſikkret mod Rotter. Kan man indrette det i et Hjørne af en Ko- eller Heſteſtald, ſaaledes, at det kan faa godt af Staldens Varme, er det heldigt; men der maa ikke være Udgang til Stalden, og det maa ikke være adſkilt fra denne ved Træmmer eller Staaltraadsfletning, for at ikke Køer eller Heſte ſkulle blive beſængte med Hønſeutøj.

Snevre, mørke, fugtige og lave Hønſehuſe avle baade Utøj og Sygdomme. Udgang og Vindue maa helſt vende mod Syd, og det er heldigt, at Udgangen ikke fører lige ud i fri Luft, men at Hønſene have en Forſtue. Man maa ikke have Hønſene ſammen med Gæs, Ænder eller Duer. Huſet maa ikke overfyldes, og man ſkal ikke have flere end højſt 50 Høns i et Hus. Siddeſtængerne maa være i ſamme Højde og til at tage af, helſt et Par Tommer brede og med afrundede Kanter. Huſet maa renſes ofte, helſt dagligt, og hvidtes en Gang hver anden Maaned; i Kalken maa man blande Karbol i Forholdet 1:100. Hønſene maa ikke fodres i Hønſehuſet. Lægge-Rederne maa være til Stede i tilſtrækkeligt Antal, 1 til hver anden eller tredje Høne; de maa ikke anbringes for højt, da Hønſene ellers ville ſætte ſig til Ro i dem; de maa ofte forſynes med friſk Hø eller Halm, og man maa have et Redeæg af Porcellæn eller Gibs i hver. Man gjør rettest i at kalke baade Siddeſtængerne og Rederne.

(Efter „Dyrevennen“).

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 12.

Hjemmet.

[illegible] Tone ude og hjemme.

[illegible] Toilettet.

„Klæder ſkaber Folk", ſiger Ordſproget. Ja, det er kun [illegible] af mange Menne- [illegible] Bedømmelſen af andre, [illegible] til Maale- [illegible] kan derfor heller ikke [illegible] ſig over, at en ande- [illegible] Drapering af Legemet er [illegible] vigtigſt, Eftertanke kræ- [illegible] Spørgsmaal, iſær for [illegible]. Herrernes [illegible] bærer Nøgternhedens [illegible] paa Panden, det er neppe [illegible] kan opdage en ſvag [illegible] i det; Farve, Stof [illegible] er med en forſvindende [illegible] Aar ud og Aar ind [illegible] men anderledes for- [illegible] det ſig med en Dames [illegible]

[illegible] afſtikkende, hvor ude- [illegible] ikke de Forſkrifter, [illegible] Mo- [illegible]? Og hvor faa [illegible] i det Hele taget, [illegible] hvad denne af- [illegible] har til [illegible] mange er der ikke, [illegible] at den gode Tone [illegible] at de ſkulle gjøre [illegible] og [illegible] med, hvor [illegible]. Det er en [illegible] det fordrer den [illegible] ikke! Denne [illegible] Modens nok ſaa [illegible] bringe ofte [illegible] Lys, der have en fortvivlet Lighed med Fugleſkræmsler.

Dragten har fremfor alt den Beſtemmelſe at beſkytte Legemet, fremſtille de ſmukke Former paa en for Øjet behagelig Maade, tilhylle de uſkjønne ſaa godt det lader ſig gjøre, og ſaa give frit Spillerum for alle Legemets Bevægelſer.

Saa er det enhver Dames egen Sag at udfinde det rigtige og ſmukke, ſom Moden bringer med ſig, og der er ſjelden en ny Mode, der ikke lader ſig afvinde et eller andet ſmukt, og fraſtille det ſøgte og bizarre, ſom enhver Mode ligeledes fører med ſig.

Men netop i dette afſtikkende og pikante ligger der for nogle Menneſker en vis Fortryllelſe, der kun forhøjes ved at Legemets Bevægelſer hæmmes paa den ene eller den anden Maade. Og hvor mange Damer gives der ikke, ſom have god Smag nok til at indſe det urigtige heri, men dog gjøre det, ſigende: „Man maa jo ligne andre Menneſker!" Til en vis Grad — ja, naturligvis; men ikke naar man derved krænker Skjønhedsformerne og Smagen, og hvormangen Dame maa ikke betale det Sand, hun ved Hjælp af de nyeſte Modedaarſkaber ſtrør Folk i Øjnene, med bittre Savn i Hjemmet, ſom „Verden" rigtignok ikke faar noget at vide om.

Her er det, ſom altid, „den gyldne Middelvej", man maa følge. En *Dame maa* hverken *ignorere Moden eller udelukkende ſpørge den til Raads.*

Hvad der klæder den ene godt er latterligt for den anden. Hin Figur fordrer en ſtærk foldet Dragt, her er en glat paa ſin Plads. Her paſſer et rigt Halsſmykke, hiſt er et Fløjlsbaand tilſtrækkeligt. Derfor er det ikke blot en Ret, men ogſaa en Pligt for en ung Pige at benytte ſig af de Fortrin, Naturen har givet hende, og klæde ſig derefter, eller rette ſin Klædedragt efter disſe. Naar en Blondine med ſmuk Teint klæder ſig i blegblaat, hvidt eller roſa, og Brunetten vælger kirſebærrødt eller orange, eller naar en lille, tyk Perſon bærer mørke Stoffer fordi det gjør hende ſlankere, er der ſaa vel nogen, der vilde vove at udtale nogen Dadel over det?

Paa Enkeltheder kunne vi naturligvis ikke indlade os her. Gode Modeblade kunne let give Oplysninger med Henſyn til Snit, Farve og Stof — her er Trylleordet kun: „at have Smag".

I ethvert Tilfælde maa man beflitte ſig paa en vis Harmoni i Dragten, der er enhver mulig, enten ſaa Paaklædningspengene ere faa eller mange. Man falder ſaaledes ikke let paa at bære Muffe til en Sommerkjole, men der findes dem, der møde med Paraſol i Januar. At det er galt, vil lidt Eftertanke let kunne ſige en. Man tager ikke hvide Handſker paa paa Reiſer, og møder ikke med Promenadeviſite paa Bal, tager ikke til en Skovtur i Koncerttoilette, og bærer ikke paa en Gang Gulduhrkjæde og Morgenkappe. Der er for Exempel unge Fruer eller

Frøkener, der, naar de gaa med Pigen paa Torvet (og der findes virkelig de Fruer og Frøkener, der gjøre det) klæde ſig i det elegänteſte Promenadetoilette, hvor malplaceret det ſaa end er — ſæt nu, at der kom en Flæſkeſide eller lignende i Berørelſe med Silkekjolen eller den fine Hattefjer. Og kan man undres over, at der findes Folk, der tvivle om vedkommende Dames Dygtighed ſom Husmoder trods Torveindkjøbet, blot fordi at Dragten ikke ſtaar i Samklang med det Ærinde, hun er ude i?

Ved Valget af Toilettet er det ogſaa Farveſammenſtillingen, man ſkal have ſin Opmærkſomhed henvendt paa, og ikke ødelægge for Eksempel en ſmuk Kjole med altfor ſkinnende Handſker o. ſ. v.

Ogſaa med Alderen ſkal Dragten harmonere; lige ſaa lidt ſom en gammel Dame ſkulde bære Foraarsblomſter paa Hatten, ſkulde en ung Pige ſmykke ſig med Blomſter eller Blade, der minde om Efteraaret. Blegblaat og roſa tilhører den unge Pige, en ældre Dame vil kun komme til at ſe ældre ud, end hun er, ved at benytte dem, og desuden faa Skyld for at ville gjøre ſig yngre. At en Moder paa en ſeksogtredive Aar klæder ſig ens med ſin ſekstenaarige Datter, er en abſolut Uſkik.

Saa er der endnu en Ting, der maa lægges Vægt paa — det er Vaſketøjet, Kraverne, Manſchetterne, Ærmerne o. ſ. v. Al den Umage, der anvendes paa et elegant Toilette, er ſpildt, hvis ikke Lintøjet ſvarer dertil. Naar en Dame eller en Herre møder med ſmudſigt Lintøj og elegant Dragt, er man altid tilbøjelig til at dømme mere efter Lintøjet end efter Dragten.

(Forts.)

En Vejledning paa de høje Huſes Trappegange i Mørket.

Det er en bekjendt Sag, at det ſtundom kan have ſine Vanſkeligheder med at finde ſig tilrette i de høje, nymodens Huſe paa 5—6, ja ſtundom med endnu flere, aldeles ensbyggede Etager, og derſom Beboerne ikke havde for Skik at have deres Navneplade paa Døren, vilde man meget let „fortælle“ ſig i Salenes Løbenummer og gaa forkert, endog ved højlys Dag. I den ſenere Tid have dog enkelte Huſejere i de ſtore, nybyggede Steder indført den Lettelſe at lade paamale hver Etage ſit Salsnummer, hvorved Fejltagelſer bedre kunne undgaas.

Alle ſaadanne Inſkriptioner til Vejledning for Beboerne eller Beſøgende, ere nu gode nok ved Dagens Lys, eller om Aftenen, ſaa længe Gasſen er tændt paa Trappegangen, men hvem har ikke oplevet eller hørt fortælle om kjedelige Fejltagelſer af Etager om Natten, efterſom man hidtil næſten ene og alene har været henviſt til: nøje at give Agt paa hvor mange Trapper der ſkulde paſſeres, for at finde den rette Højde!

Og dog gives der et ſaa ſaare ſimpelt Middel til at undgaa Fejltagelſe af Etager i Mørket, at man kun kan undre ſig over, at hidindtil hverken Bygherrer eller Bygmeſtre have havt et aabent Blik for det.

Det er naturligvis gjennem Føleſanſen, og da fortrinsvis gjennem de fintfølende Fingerſpidſer, at man ſkal finde en ſikker Vejledning.

Naar man nemlig i Højde med hver Etage anbringer ſmaa Træknapper, eller i Mangel deraf ſmaa Møbelſøm med runde Hoveder, paa Trappegelænderet, ſaa vil man til enhver Tid, endog i Blinde — med ſtor Nemhed og fuldkommen Sikkerhed finde den rigtige Sal. Altſaa: for 1ſte Sal anbringes 1 Knap (.), for 2den Sal 2 Knapper (..) med omtrent en Tommes Mellemrum, for 3dje Sal 3 Knapper (...) og ſaa fremdeles.

Denne ſimple og billige Vejleder i Mørke har gjort fortrinlig Nytte, hvor den er anvendt.

G.

Børnene.

Hvorledes ſkal Børn lege?

Med Moderen ſom Legekammerat!

Dermed menes dog ikke, at hun beſtandig ſkal være med i Legen og hele Tiden lede den efter ſit Hoved. I Legen ſkal Barnet være Herren. Moderen ſkal give Raad og Hjælp, hvor og naar denne mangler.

De intereſſanteſte L
altid de, ſom Barnet
finder. Naar min lill
binder nogle Skamler ſa
et Jernbanetog, hvorpaa
rer til „Bedſtemoder“, el
han bygger et Hus a
o. l. v., ſaa morer han
lig; men der findes B
ligefrem ikke ere oplag
lege, ſom ikke forſtaa at
og de maa hjælpes paa

Der maa Moderen
ſyneladende ganſke for
indtil hun faar ſængslet
Opmærkſomhed og givet
til at „lege med“.
ſkaffe et ſaadant Barn g
opdragne Legekammerat
man gjerne gjøre det, d
af Vigtighed, at denn
hed til at lege, der ikke
lig naturlig, ſnarere
overvunden.

Det er gjerne Lege i
der tiltale Børn meſt, de
tøjet jo lagt tilrette af Nat
der ere Stene, Grus, Sa
og Blomſter nok at faa
kan man hjælpe til ved
bringe tørt Grus eller
bunke paa Legepladſen,
meget deſto bedre. Saa
Haver og bygge Slotte,
Fantaſien frit Spillerum,
deren kan for det meſte
at ſidde rolig ved ſit
bejde og ſe til.

Barnet maa ikke leg
for træt, det er et vigti
og der er et andet vigtig
man ikke maa tabe af S
ſom derfor her berøres
ſamme. Der maa ikk
liſeres for Barnet,
det leger. Barnet lærer
gen ſelv, og Randen
Udbytte af det. Er
nartig, maa man naturl
trykke et Øje til ved a
ſket i Leg, men en roli
Borttagen af Legetøjet e
meſt følelige Straf.

„Hvad ſkal jeg gjøre
Dreng?“ ſpurgte en D
kymret Moder. „Han
itu, hvad han faar mell
der, ſelv det dyreſte Leg
han i Kaadhed helt itu!“

Kjære Moder, Du
ikke bryde Dig om det
maaſke ſlet ikke Ødelæg
der driver dit Barn
derdele en eller anden
han vil maaſke vide, h
i den — han kan jo ikke
klare ſin Tanke tydelig
det er maaſke [illegible]

Opdragnen, dette
. der volder din
Jo, det er ſandt
l. Du kan gjøre.
d at give ſmaa
rt Legetøj, det
de for dem og Dig.
er Ærgrelſe end
naar Barnet faar
t en hel anden Sag.
Leg maa Barnet,
ſættelſe af Le-
bringe de brugte
til deres Plads
er tillige den Lille

en, at et eller an-
tøj ikke mere væk-
Barnet, gjør hun
mme det en Tid;
er været borte no-
de tilſet med ſaa
del, naar det kom-
n. Større Børn,
er, burde helſt i
til nyttig Beſkjæf-
r Eksempel til at
r, pille Charpi,
hjælpe med ved
rſkeder, og derfra
ridt ved den fine
Det er aldrig for
at lære Barnet at
aan maa blot ikke
er mægen for det

levet disſe Regler,
er „aldeles talt
det", efter en aner-
kjendende Børns Op-
met, og jeg haa-
kulde læſe dem med
ſom de have vol-

aag M.........

lægen.

n ſom Læge.

af voldſomme
ſlier og Blød-
kan ogſaa ſalde
at foretage.
behænde.
af ſine Hæfteplaſter
hjælpe ſig ſelv
eller ſkaarne
frame en Sam-
Hæfteplaſter be-
ſkaffenhed to Slags;
det ſaas færdigt
og beſtaar af en
aſtroget paa

Silketaſt, og det, der her til Lands kaldes det ſvenſke, hvilket ligeledes kan faas færdigt, ſtrøget paa Lærred, men ogſaa i ſmaa Ruller, ſom man ſaa ſelv kan ſmøre paa Lærredet; naar det er friſkt ſmurt, heſter det bedſt. Hvad det gjælder om ved Behandlingen af et rent, ſkaaret eller hugget Saar, er at trække Randene godt ſammen; i dette Øjemed klipper man af Plaſteret lange, ſmalle Strimler, der en for en anbringes tværs over Saaret, idet man ſamtidigt ſøger at trække Saarets Rande ſaa tæt til hinanden ſom muligt. Er Saaret ſtørre, er det af Vigtighed at ſkjærme det mod Luftens Indvirkning, og der anbringes da over Plaſterſtrimlerne lidt blødt Lærred, Charpi eller Bomuld, der er dyppet i Karbololie eller beſmurt med Borſalve eller Vaſelin, hvilket alt kan faas i Haandkjøb paa Apotheket. En ſaadan Forbinding ſkiftes et Par Gange daglig.

Vi have i vor Omtale af Behandlingen af et lettere Saar foreløbigt ladet Blødningen ude af Betragtning; denne er ved mindre og overfladiſke Saar i Reglen ubetydelig og ſtandſer let af ſig ſelv eller ved Sammentrækningen af Saaret. Men er det en alvorligere og mere dybtgaaende Beſkadigelſe, kan der opſtaa en voldſom Blødning, ſom det gjælder om at ſtandſe ſaa hurtigt ſom muligt, da den Tilſkadekomne ellers kan udſættes for Livsfare. Den egentlige Behandling i et ſaadant Tilfælde kan kun iværkſættes af Lægen, men da han ikke altid øjeblikkeligt kan komme til Stede og hvert Minuts Uvirkſomhed ofte kan blive af ſkjæbneſvanger Betydning, burde egentlig ethvert Menneſke have lært, hvorledes man har at forholde ſig ved ſtærk Blødning, indtil den rette kyndige Hjælp kan ſkaffes til Veje. Ikke ſaa faa Menneſkeliv vilde mellem Aar og Dag kunne bevares, hvis dette Kjendſkab til Blødninger var mere almindeligt udbredt.

Ved en Blødning ſer man enten Blodet vælde frem ſom en fortſat Strøm af en mørk, rød Farve, eller det ſprøjter taktmæsſigt ud i en Straale af lyſere Farve, og hvert Sprøjt følger med Hjerte- eller Pulsſlaget. I førſte Tilfælde *hidrører Blødningen fra en Blodaare, der fører Blod til Hjertet, i ſidſte fra en Pulsaare, ſom fører Blodet fra* ſamme. Vi have ſærligt betonet dette, fordi det ofte er af Vigtighed for Behandlingen at vide med Beſtemthed, om det er en Blod- eller Pulsaare, der bløder.

Er Blødningen ikke altfor ſtærk, ſøger man at ſtandſe den ved at lægge Omſlag af Is eller koldt Vand paa det beſkadigede Sted; man kan ogſaa bruge Eddike og Vand. Forſøges kan ogſaa en tyk Indbrysning af Stedet med pulveriſeret Harpiks eller arabiſk Gummi. Standſes den ikke herved, ſkal man anlægge en ſtram Forbinding af Lærredsſtrimler. Hvis en ſtørre Aare er beſkadiget, ville disſe Midler ikke forſlaa; Forbindingen vil hurtigt blive gjennemblødt, og man maa tage alvorligere Forholdsregler. Som den bedſte kan tilraades en ſtram Omſnæring enten under eller over Saaret, men man maa i ſaa Fald være paa det rene med, hvad det er for en Art af Aarer, der er beſkadiget, og vi ſkulle i ſaa Henſeende give følgende Hovedregel: Hvis Blødningen foregaar i en fortſat Strøm, og Blodet har en mørk Farve, hidrører den fra en Blodaare, og Omſnøringen maa da foretages under Saaret; udkaſtes Blodet ſtødvis og har en lys, rød Farve, kommer det fra en Pulsaare (der fører Blod fra Hjertet), og Omſnøringen maa da ſelvfølgelig foretages mellem Hjertet og Saaret eller oven over Læſionsſtedet. Fejltagelſer her kunne være ſkjæbneſvangre, idet man tværtimod ſin Henſigt da forøger Blødningen.

Af de to Slags Blødninger er den, der kommer fra en beſkadiget Pulsaare, den farligſte og derfor den meſt magtpaaliggende at ſøge ſtandſet, og vi ſkulle derfor endnu give nogle Vink til Behandlingen. Det kunde jo hænde, at vi traf paa en Saaret med en ſtærk Blødning, for Eksempel under aaben Himmel, hvor vi intet Hjælpemiddel havde til vor Raadighed. Man kan da anbringe en eller flere Fingre lige paa Stedet, hvorfra man ſer Blodet komme, og trykke det nogenlunde faſt ind mod et underliggende Ben, der dog ſom ofteſt findes i Nærheden; derefter ſøger man ved Hjælp af et Lommetørklæde eller af, hvad man maatte have ved Haanden, at tilvejebringe et Middel til Omſnøring af den beſkadigede Legemsdel, her, hvor vi forudſætte en Blødning fra en eller ſmaa Guldſtjerner l. Kjolen ender i et Slæb, der er beſyet paalangs med ſmalle Guldborter, det ſkal foreſtille Kometens Hale. Hovedpynten beſtaar af et hueagtigt ordnet, gult Gazeſlør, der foran faſtgjøres med en ſtor, forgyldt Stjerne, og hvis Ender falde lægget ned over Nakken til hvor Kometſlæbet begynder.

Husraad.

At anvende tomme Cigarkaſſer

Dette Raad gjælder baade for dem, der ved Husherrens eget Forbrug ere forſynede med tomme Cigarkaſſer, og for dem, der, for at gjøre en billig Preſent, i en Cigarbutik for nogle Øre kjøber ſig en eller flere ſaadanne Kaſſer. De egne ſig udmærket til Handſkeæſker, Naalepuder, Toiletæſker o. ſ. v., naar de blive udſtyrede paa følgende Maade:

Man overklæber Kaſſen baade indvendig og udvendig med mønſtret Creton (ikke altfor ſtormønſtret) og lægger en Smule Vat paa Laaget, før man overtrækker dette, ſaa at det hvælver ſig til en lille Pude, hvorover Tøjet ſpændes ſtramt. En Smule Parfume blandet i Vattet vil ſnart borttage Tobakslugten, og man kan jo ogſaa vaſke Æſken godt, før man anvender den. Naar nu Tøjet er klæbet paa, ſyer man en lille Pibe af Stoffet om, foroven og forneden, eller, hvis man foretrækker det, en kulørt Ridſnor, og den lille Preſent er fiks og færdig. Det ſer net ud at anvende denne Slags Æſker til Toiletæſker, hvor for Exempel Gardinerne om Toiletbordet eller muligt Sengeomhænget eller Vinduesgardinerne ere af ſamme Slags Creton. Der kan jo være én Æſke til Handſkerne og én til Lommetørklæder, Smykker, Sløjfer o. ſ. v.; det ſer pynteligt ud, og det, det koſter, er, ſom ſagt, en ren Bagatel.

N. i J..köping.

At renſe ſmudſige Spillekort.

Sparſommelige Husmødre behøve ikke ſtraks at kaſſere Spillekort, fordi de ere blevne lidt ſmudſige, men paa den anden Side holder Huſets Herre ikke af ſmudſige Kort; man maa derfor prøve paa at renſe Kortene, og det lader ſig let gjøre, naar man gnider dem ind med Stearin (tilbageblevne Stumper af Stearinlys) og derefter renſer dem ved en kraftig „Gniden efter" med et rent, linned Stykke.

Vaſken og Kjøkkenet.

At pudſe Bliktøj.

Fint, hvidt eller gult Sand røres ſaa ofte med rent Vand, indtil det ſer klart ud. Saa helder man kogende Vand og en Kopfuld Soda i Sandet, og i denne Maſſe ſkures ſaa Bliktøjet med en ulden Lap. Maſſen maa være ſaa varm, ſom vel muligt; Kluden maa ofte vrides af, og man maa paaſſe at faa ordentligt Sand paa. Efter endt Skuring ſkylles Bliktøjet godt i meget koldt Vand og tørres hurtigt paa det med Papir belagte Komfur. Tørrer det for langſomt, bliver det plettet.

Et andet Raad gaar ud paa at vaſke Bliktøjet i en Natronlud og tørre det godt, for derpaa at pudſe det blankt med en blød Lap og fint, tørt Sand.

Atter andre renſe det i ſtærkt Sodavand og gnide det, naar det er tørret, dygtigt med en ulden Klud.

At bevare Æg friſke.

For at kunne bevare Æg friſke, uden at dække dem lagvis til, anbringer man diſſe i et Stel, beſtaaende af Brædder, der paa langs og paa tværs ere forſynede med runde Huller af et Ægs Størrelſe. Æggene beſtryges med Svinefedt og ſtikkes ned i Aabningerne, og Stellet ſtilles paa et kjøligt, luftigt Sted. Paa denne Maade kunne Æg holde ſig friſke flere Maaneder.

J. B.

At vaſke Herreuldtrøjer.

For at hindre, at Herreuldtrøjer „krybe ind" eller blive „filtede", lette og haarde, vaſker man dem i hedt Sodavand, hvori der er kommen lidt Salmiakaand. Jeg tager Vandet ſaa hedt, at jeg lige kan holde Hænderne i det, og lader Tøjet bløde lidt ud i det førſt. Jeg vaſker ſaa Trøjerne uden Sæbe eller anden Tilſætning, ſkyller dem i varmt Vand og hænger dem til Tørring.

H. i Malmø.

Husdyrene.

Hønſehuſets Indretning.

Hønſehuſet maa være rummeligt, godt ventileret, ikke for mørkt, men tørt, lunt og ſikkret mod Rotter. Kan man indrette det i et Hjørne af en Ko- eller Heſteſtald, ſaaledes, at det kan faa godt af Staldens Varme, er det heldigt; men der maa ikke være Udgang til Stalden, og det maa ikke være adſkilt fra denne ved Træmmer eller Staaltraadsfletning, for at ikke Køer eller Heſte ſkulle blive beſængte med Hønſeutøj.

Snevre, mørke, fugtige og lave Hønſehuſe avle baade Utøj og Sygdomme. Udgang og Vindue maa helſt vende mod Syd, og det er heldigt, at Udgangen ikke fører lige ud i fri Luft, men at Hønſene have en Forſtue. Man maa ikke have Hønſene ſammen med Gæs, Ænder eller Duer. Huſet maa ikke overfyldes, og man ſkal ikke have flere end højſt 50 Høns i et Hus. Siddeſtængerne maa være i ſamme Højde og til at tage af, helſt et Par Tommer brede og med afrundede Kanter. Huſet maa renſes ofte, helſt dagligt, og hvidtes en Gang hver anden Maaned; i Kalken maa man blande Karbol i Forholdet 1:100. Hønſene maa ikke fodres i Hønſehuſet. Lægge-Rederne maa være til Stede i tilſtrækkeligt Antal, 1 til hver anden eller tredje Høne; de maa ikke anbringes for højt, da Hønſene ellers ville ſætte ſig til Ro i dem; de maa ofte forſynes med friſk Hø eller Halm, og man maa have et Redeæg af Porcellæn eller Gibs i hver. Man gjør retteſt i at kalke baade Siddeſtængerne og Rederne.

(Efter „Dyrevennen").

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 12.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme.

1. Toilettet.

„Klæder ſkaber Folk", ſiger Ordſproget. Ja, det er kun [illegible] ſandt, at mange Menneſker [illegible] Bedømmelſen af andre, [illegible] Klædedragten til Maaleſtok. [illegible] kan derfor heller ikke [illegible] ſig over, at en ande[illegible] Dækning af Legemet er [illegible] Eftertanke fræ[illegible] Spørgsmaal, iſær for [illegible]verdenen. Herrernes [illegible] bærer Nøgternhedens [illegible] paa Panden, det er neppe [illegible] man kan opdage en ſvag [illegible] i det; Farve, Stof [illegible] er med en forſvindende [illegible] Aar ud og Aar ind [illegible] ſamme, men anderledes forholder det ſig med en Dames [illegible].

[illegible] afſkrækkende, hvor ube[illegible] ere ikke de Karikaturer, [illegible] Spejlesgudom Mo[illegible] gøre brede? Og hvor ſaa [illegible] er der i det Hele taget, [illegible] forſtaa, hvad denne al[illegible] [illegible] har til [illegible]! Hvor mange er der ikke, [illegible] at den gode Tone [illegible] at de ſkulle gjøre [illegible] de meſt novelige og [illegible] Spring med, hvor [illegible] ſaa fører den. Det er en [illegible], det fordrer den gode Tone netop ikke! Denne [illegible] til alle Modens nok ſaa [illegible] Luner bringe ofte [illegible] for Dagens Lys, der have en fortvivlet Lighed med Fugleſkræmsler.

Dragten har fremfor alt den Beſtemmelſe at beſkytte Legemet, fremſtille de ſmukke Former paa en for Øjet behagelig Maade, tilhylle de uſkjønne ſaa godt det lader ſig gjøre, og ſaa give frit Spillerum for alle Legemets Bevægelſer.

Saa er det enhver Dames egen Sag at udfinde det rigtige og ſmukke, ſom Moden bringer med ſig, og der er ſjelden en ny Mode, der ikke lader ſig afvinde et eller andet ſmukt, og fraſtille det ſtygge og biſare, ſom enhver Mode ligeledes fører med ſig.

Men netop i dette afſtikkende og pikante ligger der for nogle Menneſker en vis Fortryllelſe, der kun forhøjes ved at Legemets Bevægelſer hæmmes paa den ene eller den anden Maade. Og hvor mange Damer gives der ikke, ſom have god Smag nok til at indſe det urigtige heri, men dog gjøre det, ſigende: „Man maa jo ligne andre Menneſker!" Til en vis Grad — ja, naturligvis; men ikke naar man derved krænker Skjønhedsformerne og Smagen, og hvormangen Dame maa ikke betale det Sand, hun ved Hjælp af de nyeſte Modedaarſkaber ſtrør Folk i Øjnene, med bittre Savn i Hjemmet, ſom „Verden" rigtignok ikke faar noget at vide om.

Her er det, ſom altid, „den gyldne Middelvej", man maa følge. En Dame maa hverken *ignorere Moden eller ubetænkende ſpørge den til Raads.*

Hvad der klæder den ene godt er latterligt for den anden. Hin Figur fordrer en ſtærk foldet Dragt, her er en glat paa ſin Plads. Her paſſer et rigt Halsſmykke, hiſt er et Fløjlsbaand tilſtrækkeligt. Derfor er det ikke blot en Ret, men ogſaa en Pligt for en ung Pige at benytte ſig af de Fortrin, Naturen har givet hende, og klæde ſig derefter, eller rette ſin Klædedragt efter disſe. Naar en Blondine med ſmuk Teint klæder ſig i blegblaat, hvidt eller roſa, og Brunetten vælger kirſebærrødt eller orange, eller naar en lille tyk Perſon bærer mørke Stoffer, fordi det gjør hende ſlankere, er der ſaa vel nogen, der vilde vove at udtale nogen Dadel over det?

Paa Enkeltheder kunne vi naturligvis ikke indlade os her. Gode Modeblade kunne let give Oplysninger med Henſyn til Snit, Farve og Stof — her er Trylleordet kun: „at have Smag".

I ethvert Tilfælde maa man beflitte ſig paa en vis Harmoni i Dragten, der er enhver mulig, enten ſaa Paaklædningspengene ere ſaa eller mange. Man falder ſaaledes ikke let paa at bære Muffe til en Sommerkjole, men der findes dem, der møde med Paraſol i Januar. At det er galt, vil lidt Eftertanke let kunne ſige en. Man tager ikke hvide Handſker paa paa Rejſer, og møder ikke med Promenadevifte paa Bal, tager ikke til en Skovtur i Koncerttoilette, og bærer ikke paa en Gang Gulvſlæbekjæde og Morgenkappe. Der er for Ekſempel unge Fruer eller

Frøkener, der, naar de gaa med Pigen paa Torvet (og der findes virkelig de Fruer og Frøkener, der gjøre det) klæde ſig i det eleganteſte Promenadetoilette, hvor malplaceret det ſaa end er — ſæt nu, at der kom en Flæſkeſide eller lignende i Berørelſe med Silkekjolen eller den fine Hattefjer. Og kan man undres over, at der findes Folk, der tvivle om vedkommende Dames Dygtighed ſom Husmoder trods Torveindkjøbet, blot fordi at Dragten ikke ſtaar i Samklang med det Ærinde, hun er ude i?

Ved Valget af Toilettet er det ogſaa Farveſammenſtillingen, man ſkal have ſin Opmærkſomhed henvendt paa, og ikke ødelægge for Exempel en ſmuk Kjole med altfor ſkinnende Handſker o. ſ. v.

Ogſaa med Alderen ſkal Dragten harmonere; lige ſaa lidt ſom en gammel Dame ſkulde bære Foraarsblomſter paa Hatten, ſkulde en ung Pige ſmykke ſig med Blomſter eller Blade, der minde om Efteraaret. Blegblaat og roſa tilhører den unge Pige, en ældre Dame vil kun komme til at ſe ældre ud, end hun er, ved at benytte dem, og desuden faa Skyld for at ville gjøre ſig yngre. At en Moder paa en ſeksogtredive Aar klæder ſig ens med ſin ſekstenaarige Datter, er en abſolut Uſkik.

Saa er der endnu en Ting, der maa lægges Vægt paa — det er Vaſketøjet, Kraverne, Manſchetterne, Ærmerne o. ſ. v. Al den Umage, der anvendes paa et elegant Toilette, er ſpildt, hvis ikke Lintøjet ſvarer dertil. Naar en Dame eller en Herre møder med ſmudſigt Lintøj og elegant Dragt, er man altid tilbøjelig til at dømme mere efter Lintøjet end efter Dragten.

(Forts.)

En Vejledning paa de høje Huſes Trappegange i Mørket.

Det er en bekjendt Sag, at det ſtundom kan have ſine Vanſkeligheder med at finde ſig tilrette i de høje, nymodens Huſe paa 5—6, ja ſtundom med endnu flere, aldeles ensbyggede Etager, og derſom Beboerne ikke havde for Skik at have deres Navneplade paa Døren, vilde man meget let „fortælle" ſig i Salenes Løbenummer og gaa forkert, endog ved højlys Dag. I den ſenere Tid have dog enkelte Huſejere i de ſtore, nybyggede Steder indført den Lettelſe at lade paamale hver Etage ſit Salsnummer, hvorved Fejltagelſer bedre kunne undgaas.

Alle ſaadanne Inſkriptioner til Vejledning for Beboerne eller Beſøgende, ere nu gode nok ved Dagens Lys, eller om Aftenen, ſaa længe Gasſen er tændt paa Trappegangen, men hvem har ikke oplevet eller hørt fortælle om kjedelige Fejltagelſer af Etager om Natten, efterſom man hidtil næſten ene og alene har været henviſt til: nøje at give Agt paa hvor mange Trapper der ſkulde pasſeres, for at finde den rette Højde!

Og dog gives der et ſaa ſaare ſimpelt Middel til at undgaa Fejltagelſe af Etager i Mørket, at man kun kan undre ſig over, at hidindtil hverken Bygherrer eller Bygmeſtre have havt et aabent Blik for det.

Det er naturligvis gjennem Føleſanſen, og da fortrinsvis gjennem de fintfølende Fingerſpidſer, at man ſkal finde en ſikker Vejledning.

Naar man nemlig i Højde med hver Etage anbringer ſmaa Træknapper, eller i Mangel deraf ſmaa Møbelſøm med runde Hoveder, paa Trappegelænderet, ſaa vil man til enhver Tid, endog i Blinde — med ſtor Nemhed og fuldkommen Sikkerhed finde den rigtige Sal. Altſaa: for 1ſte Sal anbringes 1 Knap (.), for 2den Sal 2 Knapper (..) med omtrent en Tommes Mellemrum, for 3dje Sal 3 Knapper (...) og ſaa fremdeles.

Denne ſimple og billige Vejleder i Mørke har gjort fortrinlig Nytte, hvor den er anvendt.

G.

Børnene.

Hvorledes ſkal Børn lege?

Med Moderen ſom Legekammerat!

Dermed menes dog ikke, at hun beſtandig ſkal være med i Legen og hele Tiden lede den efter ſit Hoved. I Legen ſkal Barnet være Herren. Moderen ſkal give Raad og Hjælp, hvor og naar denne mangler.

De intereſſanteſte Lege er
altid de, ſom Barnet ſelv op
finder. Naar min lille Dreng
binder nogle Skamler ſammen ti
et Jernbanetog, hvorpaa han kjø-
rer til „Bedſtemoder", eller naar
han bygger et Hus af Bøger
o. ſ. v., ſaa morer han ſig koſte
lig; men der findes Børn, der
ligefrem ikke ere oplagte til at
lege, ſom ikke forſtaa at lege ſelv,
og de maa hjælpes paa Gled.

Der maa Moderen lege, til
ſyneladende ganſke for ſig ſelv,
indtil hun faar fængslet Barnets
Opmærkſomhed og givet det Lyſt
til at „lege med". Kan man
ſkaffe et ſaadant Barn gode, vel
opdragne Legekammerater, maa
man gjerne gjøre det, da det er
af Vigtighed, at denne Tung
hed til at lege, der ikke er rig
tig naturlig, ſnareſt bliver
overvunden.

Det er gjerne Lege i det Fri,
der tiltale Børn meſt, der er Lege
tøjet ſo lagt tilrette af Naturen ſe
der ere Stene, Grus, Sand, Blade
og Blomſter nok at faa fat i, og
kan man hjælpe til ved at an
bringe tørt Grus eller en Sand
bunke paa Legepladſen, nu, ſaa
meget deſto bedre. Saa lave d
Haver og bygge Slotte, der faar
Fantaſien frit Spillerum, og Mo
deren kan for det meſte nøjes med
at ſidde rolig ved ſit Haandar
bejde og ſe til.

Barnet maa ikke lege ſig alt
for træt, det er et vigtigt Punkt
og der er et andet vigtigt Punkt
man ikke maa tabe af Sigte, o
ſom derfor her berøres med de
ſamme. Der maa ikke mora
liſeres for Barnet, medens
det leger. Barnet lærer ved Le
gen ſelv, og Aanden har altid
Udbytte af det. Er den Lille
uartig, maa man naturligvis ik
trykke et Øje til ved at det er
ſket i Leg, men en rolig og lang
Borttagen af Legetøjet er ofte den
meſt følelige Straf.

„Hvad ſkal jeg gjøre ved min
Dreng?" ſpurgte en Dag en be
kymret Moder, „han river alt
itu, hvad han faar mellem Hæn
der, ſelv det dyreſte Legetøj river
han i Raadhed helt itu!"

Kjære Moder. Du ſkal
ikke bryde Dig om det! Det er
maaſke ſlet ikke Ødelæggelſesly
der driver dit Barn til at ſø
derdele en eller anden Gjenſtand
han vil maaſke vide, hvad der e
i den — han kan jo ikke ſelv fo
klare ſin Tanke tydelig nok, me
det er maaſke netop et Bevis pa

ſtens Opvaagnen, dette
getøj, der volder din
Sorg. Jo, det er ſandt
e et til. Du kan gjøre.
et med at give ſmaa
ſlbart Legetøj, det
til Skade for dem og Dig.
e mere Ærgrelſe end
ſorrer, naar Barnet faar
, er det en hel anden Sag
elt Leg maa Barnet,
Fortſættelſe af Be-
r at bringe de brugte
llinge til deres Plads
r vænner tillige den Lille
.

Moderen, at et eller an-
t Legetøj ikke mere væk-
s hos Barnet, gjør hun
at gjemme det en Tid;
det har været borte no-
det blive hilſet med ſaa
ere Jubel, naar det kom-
n igjen. Større Børn,
re Piger, burde helſt i
ter til nyttig Beſkjæf-
lſen for Eksempel til at
ritter, pille Charpi,
ldir, hjælpe med ved
Kaffekander, og derfra
ſte Skridt ved den fine
n. Det er aldrig for
Leg at lære Barnet at
ille, man maa blot ikke
en altfor meget for det
.

har anført diſſe Regler,
hvert er „aldeles talt
af Hjertet", efter en aner-
nt opvaagnende Børns Op-
i Hjemmet, og jeg haa-
lere ville læſe dem med
Tanke, ſom de have vol-
ldte.

Fanny M.........

Huslægen.

Moderen ſom Læge.

16.

ndling af voldſomme
Beſkadigelſer og Blød-
det vel ogſaa falde
Moderens Lod at foretage,
Fald paabegynde.
ælp af lidt Hefteplaſter
Reglen [illegible] ſig ſelv
e huggede eller ſkaarne
ikke træde en Sam-
Af Hefteplaſtre be-
lmindelighed to Slags:
ſtike, der faaes færdigt
ſtykker og *beſtaar af en*
[illegible] ſtrøget paa Silketaft, og det, der her til Lands kaldes det ſvenſke, hvilket ligeledes kan faaes færdigt, ſtrøget paa Lærred, men ogſaa i ſmaa Ruller, ſom man ſaa ſelv kan ſmøre paa Lærredet; naar det er friſkt ſmurt, hefter det bedſt. Hvad det gjælder om ved Behandlingen af et rent, ſkaaret eller hugget Saar, er at trække Randene godt ſammen; i dette Øjemed klipper man af Plaſteret lange, ſmalle Strimler, der en for en anbringes tværs over Saaret, idet man ſamtidigt ſøger at trække Saarets Rande ſaa tæt til hinanden ſom muligt. Er Saaret ſtørre, er det af Vigtighed at ſkjærme det mod Luftens Indvirkning, og der anbringes da over Plaſterſtrimlerne lidt blødt Lærred, Charpi eller Bomuld, der er dyppet i Karbololie eller beſmurt med Borsſalve eller Vaſelin, hvilket alt kan faaes i Haandkjøb paa Apotheket. En ſaadan Forbinding ſkiftes et Par Gange daglig.

Vi have i vor Omtale af Behandlingen af et lettere Saar foreløbigt ladet Blødningen ude af Betragtning; denne er ved mindre og overfladiſke Saar i Reglen ubetydelig og ſtandſer let af ſig ſelv eller ved Sammentrækningen af Saaret. Men er det en alvorligere og mere dybtgaaende Beſkadigelſe, kan der opſtaa en voldſom Blødning, ſom det gjælder om at ſtandſe ſaa hurtigt ſom muligt, da den Tilſkadekomne ellers kan udſættes for Livsfare. Den egentlige Behandling i et ſaadant Tilfælde kan kun iværkſættes af Lægen, men da han ikke altid øjeblikkeligt kan komme til Stede og hvert Minuts Uvirkſomhed ofte kan blive af ſkjæbneſvanger Betydning, burde egentlig ethvert Menneſke have lært, hvorledes man har at forholde ſig ved ſtærk Blødning, indtil den rette kyndige Hjælp kan ſkaffes til Veje. Ikke ſaa ſaa Menneſkeliv vilde mellem Aar og Dag kunne bevares, hvis dette Kjendſkab til Blødninger var mere almindeligt udbredt.

Ved en Blødning ſer man enten Blodet vælde frem ſom en fortſat Strøm af en mørk, rød Farve, eller det ſprøjter taktmæsſigt ud i en Straale af lyſere Farve, og hvert Sprøjt følger med Hjerte- eller Pulsſlaget. I førſte Tilfælde hidrører Blødningen *fra en Blodaare, der fører Blod til Hjertet, i ſidſte fra en Pulsaare, ſom fører Blodet* fra ſamme. Vi have ſærligt betonet dette, fordi det ofte er af Vigtighed for Behandlingen at vide med Beſtemthed, om det er en Blod- eller Pulsaare, der bløder.

Er Blødningen ikke altfor ſtærk, ſøger man at ſtandſe den ved at lægge Omſlag af Is eller koldt Vand paa det beſkadigede Sted; man kan ogſaa bruge Eddike og Vand. Forſøges kan ogſaa en let Indbrysning af Stedet med pulveriſeret Harpiks eller arabiſk Gummi. Standſes den ikke herved, ſkal man anlægge en ſtram Forbinding af Lærredsſtrimler. Hvis en ſtørre Aare er beſkadiget, ville diſſe Midler ikke forſlaa; Forbindingen vil hurtigt blive gjennemblødt, og man maa tage alvorligere Forholdsregler. Som den bedſte kan tilraades en ſtram Omſnæring enten under eller over Saaret, men man maa i ſaa Fald være paa det rene med, hvad det er for en Art af Aarer, der er beſkadiget, og vi ſkulle i ſaa Henſeende give følgende Hovedregel: Hvis Blødningen foregaar i en fortſat Strøm, og Blodet har en mørk Farve, hidrører den fra en Blodaare, og Omſnøringen maa da foretages under Saaret; udkaſtes Blodet ſtødvis og har en lys, rød Farve, kommer det fra en Pulsaare (der fører Blod fra Hjertet), og Omſnøringen maa da ſelvfølgelig foretages mellem Hjertet og Saaret eller oven over Læſionsſtedet. Fejltagelſer her kunne være ſkjæbneſvangre, idet man tværtimod ſin Henſigt da forøger Blødningen.

Af de to Slags Blødninger er den, der kommer fra en beſkadiget Pulsaare, den farligſte og derfor den meſt magtpaaliggende at ſøge ſtandſet, og vi ſkulle derfor endnu give nogle Vink til Behandlingen. Det kunde jo hænde, at vi traf paa en Saaret med en ſtærk Blødning, for Eksempel under aaben Himmel, hvor vi intet Hjælpemiddel havde til vor Raadighed. Man kan da anbringe en eller flere Fingre lige paa Stedet, hvorfra man ſer Blodet komme, og trykke det nogenlunde faſt ind mod et underliggende Ben, der dog ſom ofteſt findes i Nærheden; derefter ſøger man ved Hjælp af et Lommetørklæde eller af, hvad man maatte have ved Haanden, at tilvejebringe et Middel til Omſnøring af den beſkadigede Legemsdel, her, hvor vi forudſætte en Blødning fra en

Pulsaare, altſaa oven over Stedet. Ofte kan det være meget gavnligt at anbringe Omſnøringen et godt Stykke fra Stedet, nemlig paa ſelve den Aareſtamme, hvorfra den ſaarede Aare kommer, og der hører ſlet ikke ſtore anatomiſke Kundſkaber til for at kunne anlægge en ſaadan Ombinding ſærligt for Lemmernes Vedkommende, ſom jo dog ere de Legemsdele, der hyppigſt ere udſatte for ſlige Beſkadigelſer; vi give da følgende praktiſke Vink: For at iværkſætte en god Bandage af denne Art behøver man kun nogle Lærredsſtrimler, ſaaledes ſom de hurtigt kunne rives af et Lommetørklæde eller en Skjorte, en ſtor Prop eller en Sten eller et Stykke Træ af Form og Størrelſe ſom en Prop, og endelig en Stok eller ſtærk Kviſt. Proppen (Stenen, Træet) rulles ind i Lærred og lægges for Armens Vedkommende paa Indſiden af Overarmen omtrent to Haandsbreder fra Albueleddet; den bindes faſt ved Hjælp af Lærredsſtrimlerne, og Stokken ſtikkes ind mellem Strimlerne og Armen paa Udſiden af denne og drejes en eller to Gange rundt, hvorved „Proppen" trykkes faſt ind mod Armens ſtore Pulsaareſtamme, og ſaaledes lukker af for Blodtilløbet. For Benets Vedkommende ſkal „Proppen" anbringes enten i Knæhaſen, hvis Pulsaareblødningen er nedenfor denne, eller paa Indſiden af den øverſte Del af Laaret; Omſnøringen foretages derefter ſaaledes, ſom det er beſkrevet ovenfor ved Armen. Paa de nævnte Steder findes de ſtore Pulsaareſtammer, hvis „Banken" man let kan føle med Fingrene.

Man ſer ofte ved en ſtærk Blødning, at den Tilſkadekomne beſvimer („gaar væk"); dette ſkal ikke vække Frygt; en Beſvimelſe kan endog hyppigt bidrage til Standsning af Blødningen.

Iøvrigt maa Lægehjælp hurtigſt ſøges.

Husraad.

At fjerne Fedtpletter fra en Kalkvæg.

Man lægger ulimet Papir (Filtrerpapir eller Klatpapir) to eller tre, ja maaſke flere Gange ſammen, ligeſom Papiret er tykt eller tyndt til, og holder det mod Pletten. Saa trykker man et varmt Strygejern paa det, og gjentager dette en eller flere Gange, indtil Pletten er forſvunden.

At fjerne Svedpletter fra ſort Fløjl.

Man væder Pletten med rent Benzin, varmer lidt fint Sand, binder det ind i en lille Poſe, og glider henover Pletten med det, men ikke altfor ſtærkt, og ikke imod Luven.

En Advarſel.

Alt, hvad man har renſet med Benzin, maa være aldeles tørt, før man ſtryger det. Jeg har ſaaledes, blandt andre derved opſtaaede Uheld, en Gang ſet et med Benzin renſet Broderi, der ikke var fuldſtændig tørt, gaa op i Luer, ſaa ſnart Strygejernet berørte det.

En Bedſtemoder.

At renſe gamle Svampe.

Enhver véd, hvor ubehagelige gamle Svampe kunne være, og mange af de Raad, der gives, for at faa dem renſede, viſe ſig ofte at være upraktiſke. I ethvert Tilfælde ſkal man ofte paa Apotheket for at kjøbe det fornødne hertil. Jeg véd et ganſke ſimpelt Raad, ſom har viſt ſig praktiſk flere Gange, og ſom ikke gjør ſtor Ulejlighed: Man lægger Svampen en halv Dags Tid i ſur Mælk, vaſker den flere Gange af i det, og ſkyller den ſaa ud i friſk Vand.

Pauline.

Vaſken og Kjøkkenet.

Middel til at gjengive harſkt Smør en ren Smag.

Man ſkjærer det harſke Smør i ſmaa Stykker og arbejder det dygtigt igjennem med en Træſke, i varmt (naturligvis ikke for varmt) Vand. Saa hældes Vandet fra, og Smørret æl
tigt i nymalket Mælk,
man lader det blive ſta
Mælken i tre Timer. Sa
Mælken fra, og Smørret
nogle Gange i koldt V
man ſætter lidt Salt til,
give det Smag.

Ma

Den nemmeſte Maade
opløſe Gjær.

Den almindeligſte Maad
løſe Presſegjær paa
ning er at komme den
Mælk. En anden Maade
ſke ikke ſlet ſaa bekjen
baade hurtigere og
Man kommer nemlig
Salt paa den tørre Gjær
efter lidt Omrøren er ga
og flydende.

Jakobine

Husdyren

En god Motion for

Efter „Dyrevennen" m
følgende, ſom det fo
os, ret heldige Midde
ſkaffe Lænkehunde Moti
Spænd en tyk Staalt
Hundehuſet til et Gjærde,
væg eller lignende, og a
løs Ring paa Staaltraa
da Staaltraaden rigti
Til denne Ring knytte
Ende af Hundens Læn
den anden Ende med en
krog er fæſtet til Hal
kan Hunden løbe frem o
i Staaltraadens hele L
paa hver Side en Ti
rende til Lænkens Læng
ſom ſaaledes Staaltraad
Fod lang og Lænken 5
Hunden kunne bevæge
Rum, ſtort 500 Kvadra
mere. Staaltraaden
en 4 Fod over Jorden,
den let kan komme
derſom den hopper og
Et Gjærde o. ſ. v. er
fæſte Staaltraaden i en
thi Hunden vilde kom
løbe rundt om Pælen, o
gjøre Lænken kortere;
da blive nødt til at
til nogen kom og hjælp

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
or Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

d. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 13.

mmet.

ade og hjemme.

ilettet.

ortſat).

rrer, der med ma=
ojagtighed har ud=
fort eller hvor
kan gaa med en
haardnakket faſt=
Gang beſtemte Tid.
er Sommer eller
m et Tilfælde gjør
el indtil næſte Ma=
e ingen Anelſe om.
Blik tlær den kvin=
Menneſkeſlægten har
fra lyſt til mørkt.
de Linned angaar.
ſiges om Kraverne.
for Manſchet=
diſſe maa under=
Tjenſte, indtil de
orbindelſen mellem
alle Nuancer, og
er maaſke blot,
ſkal være de hvide
Bæreren af dem
for heftigt, endnu
aber deres urenlige

nu alene til Her=
ne Bedømmelſe kan

k!

gten mellem Me=
ne for det ſmukke
t, der ere abſo=
linde for Schat=
hvidt til alſe=
g ere mange Da=
s imod deres hvide

Kraver, naar det gjælder om at bemærke de Affkygninger, ſom nedhængende Fletninger, Kroller o. ſ. v. efterlade der.

Om Lommetørklæderne kunde der ſiges mangt og meget, men det meſte af det er noget, ſom ganſke falder af ſig ſelv, kun nogle faa Bemærkninger bedangaaende ville vi give Plads her.

De oſtindiſke Silketørklæder, der nu ganſke ere gaaede af Mode, bleve i fordums Tid betalte ſaa dyrt, at man derfor lod en Snip af dem ſtikke ud af Lommen for at viſe, at man havde et ſaadant Lommetørklæde. Blandt Herrerne, d. v. ſ. noblere Herrer, er dette et overvundent Standpunkt, kun Damerne tænke endnu lidt anderledes i denne Sag. De viſe endnu Lommetørklædet frem — men er dette paa nogen Maade berettiget? Selv om Lommetørklædet er kantet med Brabanterkniplinger, ſmykket med Broderier og parfumeret med den fineſte Vellugt, er og bliver det dog et Lommetørklæde, en Nødvendighedsartikel, enhver maa have, men ſom man aldeles ikke ſkulde viſe frem, da det Brug, der ſkal gjøres af det, er alt andet end poetiſk. Der er endogſaa Damer, der for Stads bære en lille Firkant af et eller andet klart, koſtbart Stof, kantet med Kniplinger af en undertiden rædſelsfuld Koſtbarhed i Haanden, medens de i Lommen have et til Brug beſtemt Lommetørklæde!

Og nu om Brugen af Lommetørklædet.

Ja, den der ikke ganſke og aldeles vil kaldes „umulig“ i det ſelvſkabelige Liv, bør, at et Lommetørklæde ſkal bruges paa en ſaa diſkret Maade ſom muligt; at tale mere om det vilde næſten være en Fornærmelſe mod Læſerne, derfor kun to Ting endnu, før vi forlade dette Emne.

Er det meget varmt, og man vil tørre Sveden af ſin Pande med ſit Lommetørklæde, ſaa tørrer man ikke heftigt frem og tilbage i en Slags gnidende Tempo, men man trykker Tørklædet let ind mod Panden.

Med Haanden alene maa man aldrig fjerne Svedbraaberne.

(Fortſættes).

Er det rigtigt at gifte ſig, naar man er nødt til at tage Møblerne paa Afbetaling?

Dette Spørgsmaal rettede en Ven forleden til mig, og jeg ſvarede ham: „Efter min Overbevisning, nej! Førſt Reden i Stand, og ſaa en Kone, ſaadan gjøre Fuglene. Jeg tror, Du vil fortryde, hvis Du forhaſter Dig.“

„Men,“ lød Svaret, „jeg havde tænkt at lægge en vis, lille Sum til Side til Møblerne hver Maaned, ſaa vilde vi ikke komme til at mærke det.“ „Jo, Du vilde. Du har forud ikke mere end nok til at føre en net, lille Husholdning, og der maa af og til være et og andet, Du bliver nødt til at nægte Dig ſelv. Hvor ofte vil det ſaa ikke hedde: „Havde blot ikke Møbelafbetalin=

gen været", og det vil efterhaanden blive en Kilde til Ærgrelſe for Dig. Din Sofa vil ikke forekomme Dig magelig. Du vil neppe have Lyſt til at tage Dig en lille Middagsſøvn paa den, naar Du huſker paa, at den „ikke er betalt", Du vil være ængſtelig overfor enhver Ridſe i Bordet, ethvert lille Stød, en Stol muligt kunde faa, „de ere jo ikke dine endnu", og ſæt ſaa, at Du en Gang naaer at faa alt betalt, ſaa er det brugte Ting, Du har, Ting, ſom allerede ved Brugen har miſtet i Værdi, i det mindſte vil baade Du og din Kone finde det. De ſidſte Afbetalinger vilde blive ydede med Uvillje, iſær hvis Du har havt det Uheld, at et eller andet er blevet ødelagt for Dig. Det ſkal betales alligevel." „Men man paſſer jo altid paa at være forſigtig med det, man har, og Sofie — —" „Er Properheden ſelv, min Ven, jeg véd det, men Uheld kan ſtøde til og vil i det Tilfælde føles dobbelt. Lige ſaa viſt, ſom jeg aldrig vilde raade Dig til at opſætte dit Bryllup, fordi dine Indkomſter ere ſmaa, naar jeg blot vidſte, at Du kunde bruge dem, ſom Du vilde, lige ſaa viſt vil jeg raade Dig fra at anſkaffe Dig et „Møblement paa Afbetaling", for ſaa at blive hurtigt gift. Det fører desuden til, at mange unyttige, eller ikke ligefrem nødvendige Ting gaa med i Kjøbet. En Lænestol mere, et ſtørre Spejl, maaſke en Buffet (der kunde være erſtattet med et Bord eller et Skab), et Konſolſpejl til den bedſte Stue o. ſ. v. glide let ind i Regnſkabet, „det mærkes ikke, naar det betales lidt efter lidt". Jeg paaſtaar nu netop, at det vil komme til at mærkes, hvor Du mindſt venter det." „Hvad raader Du mig da til at gjøre?" „Til at vente lidt, ſpare lidt ſammen og kjøbe et tarveligt Indbo, ſom Du betaler helt ud. Du opnaar derved bedre Kjøb. Saa kan Du lidt efter lidt, naar I faa Penge tilovers, kjøbe en Gjenſtand til efter den anden, og for hver en ſaadan ſelv anſkaffet Ting vilde I føle Eder glade og lykkelige, og Hjemmet vil tillige blive godt forſynet, thi ingen af Jer er kjede af at lægge hen til „noget nyt", hvorimod Du vilde faa ſure Miner at ſe, naar din Kone ſkulde knibe ſig igjennem for at betale „noget gammelt".

Det var Samtalen. Om min Ven fulgte mit Raad, véd jeg ikke, han er ung, det er jeg ikke mere, og kan ikke ſe med hans Øjne. Men jeg ſkrev Samtalen op; gavner den ikke ham, kan den maaſke gavne andre. Et Ord i rette Tid er jo ſjeldent ſpildt.

En Mand, der ikke
„tog fine Møbler
paa Afbetaling."

Hvorledes kan man bringe det til noget i Verden?

Staa ikke med korslagte Arme og vent, indtil der flyver ſtegte Duer ind i Munden paa Dig, men gaa med Energi til Værket, og alle Hindringer vil adſprede ſig, ſom visne Blade for Vinden.

Hvad Du gjør, maa Du gjøre helt. To Halvdele udgjøre vel nok et Hele, men halvgjort og halvgjort bliver aldrig et fuldſtøbt Værk.

Selv om Du er nok ſaa begjærlig efter Berømmelſe og Udmærkelſe, vil Du aldrig hæve Dig over Mængden, naar Du mangler Viljekraft til at ſtræbe fremad.

Sig aldrig: „Jeg kan ikke", et ſaadant Ord maa ſlet ikke eksiſtere for Dig. Hvor mange tror Du, at „jeg kan ikke" har ſtyrtet i Fattigdom og Nød? Før heller en hel Ordbog fuld af „jeg vil" og „jeg kan" om med Dig, det vil gjøre det tunge let.

Misund aldrig din Nabo, at han er kommen frem, men gjør Dig Umage for at efterligne ham i Flid. Det lykkes maaſke ikke ſtraks at komme frem i Verden, men Kunſten ved det er at tro paa „jeg kan"; tror man det for Alvor, kan man det!

Børnene.

Mine Smaabørn.

(Brudſtykke af et Brev fra en Moder til hendes Veninde).

„Du klager i dit Brev, kjære Anna, over at din lille, ſyv Uger gamle Datter endnu ſynker ſaa meget ſammen i Ryggen og Du beder mig om Raad desangaaende, nemlig hvorvidt jeg tror, at det ligger i nogen

Fejl ved Barnets
førſte Raad er: Ha
hed, et Barn paa hal
ned er endnu langt fr
lidt efter lidt bliver
nok ſtivere, og det
Hoved kommer til
rejſt og ſtolt paa
vil jeg endnu ſige:
net ſaa lidt i op
ſom muligt, ſelv na
det ud af Vuggen.
maal, om jeg tror,
give hende et lille,
liv, kan jeg ikke be
Erfaring, da mine
have baaret ſaadann
en afgjort Hader
Indſnævring i
Skjøndt jeg ſtaar li
mine Anſkuelſer om
ter, ja, her paa Eg
er den eneſte, der
paa den Maade,
gjerne, da Du beſt
„hvorledes jeg klæder
meddele Dig det vi
deres Paaklædning
overlader til Dig ſel
følge mit Eksempel
Medens man he
den fjerde eller den
giver Børnene Kjol
jeg mine blive i Bæ
Løjerten, men den
Madrats forſynede,
der paa en Gang b
og et Art Leje).
ſtærke nok til at h
opreiſte og holde H
altſaa mindſt i tre
jeg tror, at det b
raden mod Sygdom
ning. Rigtignok br
ved en Del mere
og maa være meget
at det lille Legeme
itu". Men jeg bad
hver Morgen og A
ſker Benene med kold
Gang jeg ſvøber t
Lille. Efter hvert B
Gange om Dagen,
rent Linned paa. E
Dame fandt dette ov
mente, at et Stykke
om Dagen var mere
jeg vil ſpørge andre
de ikke ſynes, at d
miſe eller Skjorte
iſær i Tandperioden
Hageſmække og Flo
ſaa vaad, at man g
til at ſkaffe den L
Natteſøvn ved et
Linned?
Fra den tredje M
Barnet ſaa hvid Ba

længer op hver Dag. Det er maaſke Luksus; jeg ved, at der er dem, der foretrække mørke Kjoler, da de ikke blive ſaa hurtigt ſmudſige. Jeg mener nu, at de blive akkurat lige ſaa ſmudſige, men Smudſet ſes kun ikke paa dem, og netop derfor mener jeg, at Børn ſkulle klædes ſaa lyſt ſom muligt. En mørk Barnekjole, der tørres Natten over, og den næſte Dag uvaſket gives Barnet paa igjen, har ſaaet en ubeſkrivelig ſur, ubehagelig Lugt, der altſaa kommer tæt op til det lille Anſigt — og ſaa ſpørger mange Mødre dog, hvor det kan være, at deres Børn have ſaadan en bleg Anſigtsfarve.

Saaſnart Barnet kan ſidde oppe, altſaa mellem den ſemte og ſjette Maaned, faar den Lille korte Kjoler paa, for at Fødderne, der nu begynde at røre ſig livligt nok, ikke ſkulle hindres i deres Bevægelſer. Ogſaa til disſe ſmaa Kjoler vælger jeg udelukkende Vaſkeſtof, thi ſelv med den ſtørſte Opmærkſomhed og Renlighed kan man ikke forhindre, at disſe Kjoler blive vaade.

(Fortſættes).

Lidt Stuegartneri.

Om Blomſter.

Man tør viſt ſige, at noget af det, der ſkaber ſtørſt Hygge i et Hjem, og er en temmelig billig Luksus, er Blomſter. Er man en kjærlig og god Husmoder, vil man paaſe ſine Blomſter ſom ſine Børn, og høſte rig Løn for det. At anſkaffe Blomſter, er ikke dyrt. Man kan meget nemt, naar man intereſſerer ſig derfor, hos Venner og Bekjendte faa ſmaa Stiklinger af Planter, og har man Taalmodighed, og plejer man dem paa følgende Maade, vil det ſikkert føre til et godt Reſultat. Der ſættes først flere i en ſtørre Urtepotte eller Cigarkasſe, eller ogſaa til at begynde med i ſmaa Potter, og man pasſer paa, at de ſmaa Planter ikke faa hverken for meget eller for lidt Sol eller Vand (de maa helſt ſtaa mod Øſt i Morgenſolen). I Løbet af et Aars Tid ville de blive ſtore, og [illegible] behøve ſtørre Potte. Om Foraaret eller Efteraaret planter man dem om i friſk Jord, og maa det ſke med Forſigtighed, at man ikke bortſkjærer for mange af Rødderne, og altid lade en lille Klump Jord følge med. Jeg har ſom ganſke ung Pige fundet en ganſke overordentlig Fornøjelſe i at plante ſmaa Stiklinger, og pleje dem til jeg tilſidſt fik en ſtor Plante; det koſter ganſke viſt en Del Ulejlighed, men er et meget taknemmeligt Arbejde. Dertil udfordres blandt andet, at man altid holder ſine Urtepotter rene udenpaa, og holder dem fri for det grønne Lag, der let ſætter ſig faſt paa disſe. Naar man gjør ſig det til en Regel en Gang om Ugen at ſkure Urtepotterne med en Børſte, ſamt ſtadigt pasſe at afpille alle visne Blade fra Planterne, ville de altid ſe friſke og ſmukke ud. Samtidigt med Urtepotternes Rengjøring ſætter man dem ud i Vaſken, eller hellere om man har et Vaſkehus, ſætter en Bruſer paa en Vandkande, og overrisler Planterne med Vand, men man maa pasſe paa ikke at ſætte dem ind i Vinduerne, før Vandet er løbet af, da man ellers ødelægger Gardinerne og de polerede Ruder. I mange Huſe har jeg ſet og ſer ſtadigt, at man gaar til Gartneren og kjøber Planter, for altid at have ſmukke, udſprungne Blomſter; ogſaa ſer man meget ofte, at en ſaadan Plante, opelſket i et Drivhus, aldeles ikke kan taale Stuekulturen, og meget ofte falde Knopperne af den Blomſt, ſom vi have kjøbt, for at glæde os ved dens Udſpring, og faar man ſaa endelig en af Planterne i Blomſt, kan man være temmelig ſikker paa, at det kun ſker det ſamme Aar, og man kan da kaſte en ſaadan i Reglen temmelig dyr Plante bort. Jeg ſkal ſom Eksempel anføre en Plante, viſtnok den, ſom vi ofteſt friſtes til at kjøbe, nemlig en ſmuk Roſe, den bærer pragtfuldere Blomſter end dem, vi ſelv plante, men den kommer ſikkert kun det ſamme Aar i Blomſt. Gartneren raader os ſom hjælpende Middel til at ſætte dem i Haven om Vinteren, og ſaa tage dem ind i Blomſtringstiden; man kan ogſaa, naar de ere afblomſtrede, ſkjære dem af ned til Roden, og ſaa ſætte dem i en mørk Kjælder Vinteren over, naar man ſaa om Foraaret tager dem op, ſtaa de med friſke, grønne Skud, men Blomſterne, om der komme ſaadanne, blive i Reglen ſmaa og uden Farve, idet den forædlede Roſe har brugt hele ſin Kraft til første Blomſtring. Tager man derimod en lille Maanedsroſe, og ſætter en Del Stiklinger af, ville de den længſte Del af Aaret ſtaa med nydelige Roſer, og ſaa har man Fornøjelſer af ſelv at have opelſket dem. En Ting man maa være meget varſom med, er, ikke at overfylde alle Vinduer i Værelſerne med Blomſter; lad et Vindue være uden Blomſter, ellers gjør man ſin Mand eller Huſets andre Herrer kjede af dem, og bliver maaſke til Slutning nødt til at lade være med at have Blomſter. Dernæſt vogte man ſig for, at Jorden i Urtepotten bliver ſur af for megen Vanding, da den Duft er meget uſund i Værelſerne. Jeg ſkal give Anvisning paa en Plante, ſom er meget ſmuk i Stuerne, nemlig den ſaakaldte Gaaſeurt eller Marguerite, der gror vildt paa Markerne; man kan tage en Plante op med Rod og ſætte den i en Urtepotte, da vil den udbrede ſig og blive ſtor, ſaaledes at den udmærket egner ſig for Bord eller Stativ. Med Stativer maa man altid pasſe, at disſe ere lidt lavere end Vindueskarmen, for at Lyſet kan falde ned paa Planten. Det hænder jo ofte, at man paa Aarstiden dertil faar foræret en Urtepotte med Hyacinther, Tulipaner, Vintergjække eller Lilliekonval; naar disſe have afblomſtret, har jeg hørt og ſet, at man har kaſtet det Hele bort, det bør man ikke gjøre; naar Bladene ere visnede, tager man Løgene op og opbevarer dem paa et tørt Sted til næſte Aar, hvorpaa man lægger dem i Kasſer eller Urtepotter, og nedgraver dem i ſin Have i ſeks Uger under Sne eller den frosne Jord; man ſætter et Mærke hvor man har nedgravet dem, og lader dem for Reſten pasſe ſig ſelv, idet de lige ſaa det Vand, de behøve, paa dette Stadium. Naar ſaa den Tid er omme, ſætter man dem i Vinduerne, og vil da faa Glæde af ſine Løg mere end et Aar. En Drivhusplante, man ogſaa ſer meget i Stuerne, e: Cyclamen eller Alpeviol, den er meget ſmuk og ikke vanſkelig at pasſe. Den begynder i Reglen at blomſtre i November, og ſtaar da med Blomſter det meſte af Vinteren; naar de have blomſtret, ſætter man dem i et Vindue uden Sol, og planter dem efter endt Hviletid om i Juli Maaned, ſaaledes at det Halve af Knolden ligger ovenpaa Jorden, og ſætter dem i et Vindue mod Øſt eller Sydøſt. Diſſe Smaavink ere, hvad jeg ſelv har erfaret med mine egne Planter, og hver Blomſt har lykkedes for mig, ſaa jeg har kunnet give Venner af mine Blomſter, og endda have et ſmukt Flor ſelv.

E. S. i A.

Klædedragt.

At anvende afvaſket Bomuldstøj.

Jeg anvender altid mine afvaſkede, eller om man hellere vil, forvaſkede Bomuldskjoler til Natdragter til de mindſte Børn. Jeg ſyer dem ſtore og vide og rynkede til et Bæreſtykke, med lange Ærmer til at trække ſammen med en Løbegang om Haandleddet. De ſe maaſke ikke det, der kaldes ſmukke, ud, men ere meget praktiſke, og det er dog ærgerligt at kaſſere en ellers god Bomuldskjole, fordi man har været uheldig med Farven. Saadanne Natdragter have Børnene ſaa i flere Aar, før de ſlides op, og Tøjet har ſaaledes gjort Nytte for det, det koſtede.

En praktiſk Moder.

Jerſeyliv.

Jerſeyliv er et af de bedſte Klædningsſtykker for en Moder, der ſelv ammer ſit Barn; den Erkjendelſe er jeg paa den ſenere Tid kommen til, og vil raade enhver ung Moder til at prøve det. Jeg behøver vel neppe at gjøre en Moder, der har prøvet det, opmærkſom paa de Uheld, man kan have med et Kjoleliv, ikke at tale om, at Fiſkebenene i et ſaadant let trykke de Smaas Kind. Et Jerſeyliv er derimod let at ſkifte og blødt og behageligt. Jeg fik til min Dagligkjole to ensfarvede Jerſeyliv, ſom jeg ſkifter med, naar det gjøres fornødent. Nederdelen holder jo altid Livene ud, og det er gjerne, fordi at Livet er blevet forſlaſket, at man i den Periode altfor hurtigt maa kaſſere en ellers god Kjole. Ogſaa paa en anden Maade er Jerſeylivene beſparende. Man kan meget bedre ſy ſit Tøj ſelv, ſiden de ere i Mode, thi til at ſy en Nederdel, hører der ikke nær ſaa megen Kunſtfærdighed, ſom til at faa et Liv til at ſidde.

En ung Moder.

Husraad.

At tørre vaade Støvler uden at de krybe ind eller blive haarde.

Det er ofte vanſkeligt at faa vaade Herre- eller Drengeſtøvler, iſær de langſkaftede Støvler, tørre, uden at de krybe ind eller blive haarde. Et Middel til at forhindre dette, følger her. Man varmer Havre ſaa meget, at man neppe kan holde Haanden i den, og helder den ſaa i Støvlerne. Efter en halv Times Forløb heldes det første Hold Havre ud, og en ny, varm Portion i, og denne ſkal ſaa helſt blive i Støvlerne Natten over. Haſter det derimod med at faa Støvlerne tørre, maa man helde varm Havre i ſaa ofte, det gjøres nødigt. Har man ikke Havre ved Haanden, kan man tage en gammel Strømpe og fylde den med Hø. Den varmes ſaa dygtigt og ſtikkes ſaa hed ſom muligt i Støvlen. I begge Tilfælde trækkes Fugtigheden fra Overlæderet og Saalen, og Støvlerne beholde deres tidligere Vidde, ſelv om de vare aldrig ſaa vaade. Men naturligvis maa man ikke ſtille Støvlerne paa, ved eller under Kakkelovne eller Komfurer, medens de tørre.

M. O.

At holde Tandbørſter propre.

Hver Gang Tandbørſten er brugt, ſkylles den ſaa længe i flere Hold Vand i Vandglaſſet, indtil Vandet vedbliver at være helt rent. Saa ſtryger man den godt af og ſtiller den i Vandglaſſet *med Børſten opad*, ſaa at denne altid er udſat for Luftens Paavirkning. En Tandbørſte, der fra Begyndelſen af behandles paa denne Maade, vil altid vedblive at holde ſig friſk og proper.

F. G.

At beſkytte Sølv, Plet o. ſ. v. fra at løbe an.

For at forhindre, at Sølv- og Pletgjenſtande, der ſtaa fremme til Stads, eller opbevares i et Skab, hvor de dog ſes, løbe an, og fordre Polering hver Ugedag, overſtryger man med en Penſel de paagjældende Gjenſtande med Collodium, fortyndet med Vinaand. Derved danner der ſig et faſt, men gjennemſigtigt og uſynligt Overtræk. Naar Sagerne ſkulle bruges, vaſkes Collodiumen af med varmt Vand. I England, hvor der brændes ſaa meget Stenkul, hvorved Gjenſtandene hurtigt ødelægges, har man længe kjendt denne Fremgangsmaade. De i Guldſmedebutikkerne det udſtillede Sølvgjenſtande ere næſten alle præparerede paa denne Maade.

Praktikus.

Vaſken og Kjøkkenet.

Smaa Recepter for Husmoder og Pige.

2. *Amerikanſk Hvedebrød.* Følgende Hvedebrød tilberedes i Amerika dagligt friſkt til Frokoſt: Man opløſer 30 G. god Gjær i en halv Pot varm Mælk, og ſætter en Spiſeſkefuld ſtødt Sukker til. Saa kommer man 1 og en halv Kg. Hvedemel (Kvaliteten maa naturligvis enhver Husmoder ſelv beſtemme) i en tilſtrækkelig ſtor Skaal, ſalter det efter Smag og kommer under dygtig Omrøring Gjæren og ſaa megen varm Mælk til, at det danner en blød Dejg. Naar Dejgen har ſtaaet en halvanden Times Tid paa et varmt Sted, vil den være færdig til Bagningen. Den kommes ſaa i en Blikform, ſom den kun maa fylde halvt, for at den kan faa Plads til at hæve ſig. — Dette Brød er meget let og velſmagende, og turde ſærligt være velkomment paa Landet, hvor det ofte er vanſkeligt nok at faa friſkt Brød. Melet maa være godt ſigtet.

En hjemvendt
Rejſende.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 14.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme.

2. Toilettet.

(Fortſat).

[illegible] man i et Selſkab i den ubehagelige Situation at [illegible] ſøger man at dæmpe [illegible] Udbrud, der [illegible] Perſoner kan [illegible] tordenlignende [illegible], ved at holde Lomme- [illegible] for, og derved gjøre det [illegible] bemærkeligt ſom muligt. [illegible] af anden Grund, ſaa [illegible] af Anſigtet under en Nyſen [illegible] andet end intelligent eller [illegible]. Forøvrigt kan man [illegible] Anvendelſen af al ſin [illegible] undgaa at give efter [illegible] Pirring, der frembringer [illegible]. I et Selſkab ſkal man [illegible] muligt for at omſejle [illegible] ufrivillige Humors [illegible]

[illegible] af den Grund at man [illegible], at den Nyſende helſt [illegible] tillægges Mærke til, [illegible] vide, at det ikke hører [illegible] udbringe det gammeldags [illegible]" eller „Gud velſigne Dig [illegible]". Det ſkal nok ſkrive [illegible] en Tid, da der var ud- [illegible] Peſt, der bortrev ſtore [illegible] rundt i Europa og [illegible] den udbredte Bedring [illegible] ved en ſtærk Ny- [illegible] af Omgivelſerne blev [illegible] ceremonielle Maade. [illegible] der for Øjeblikket hel- [illegible] herſker en ſaadan Peſt, [illegible] lade den nu ikke mere med ſaa ſtor Glæde hilſede Nyſen pasſere upaaagtet og ſpare ſine Velſignelſesønſker til en mere pasſende Lejlighed.

Og nu Fodtøjet.

Der er mange, der ikke helt med Urette dømme om en ham iøvrigt ubekjendt Perſons ſociale Stilling og Dannelſestrin — efter Fodtøjet. Derfor forglemme man ikke at anvende Omhu ogſaa paa denne Del af Toilettet. Fodtøjet ſkal være propert, blankt, uden Ridſer, og ikke traadt ſkjævt. For kort Tid ſiden kom en Dame til en Koncert, og hun vakte almindelig Opſigt ved ſin imponerende Figur og elegante Garderobe. Da ſkulde hun uheldigvis op ad en Trappe, og det viſte ſig, at hun havde Støvler paa med ſkjæve Hæle. Nimbusſen ſvandt øjeblikkelig! Det kan godt være, at det er vanſkeligt for Damerne at undgaa at gaa de næſten umulige Hæle, der nu bruges, ſkjæve, men hvorfor bruges disſe Hæle? Hvor ofte hænder der ikke et Uheld, for ikke at ſige en Ulykke, for disſe Hæles Skyld? Hvor ofte klemmes ikke en ſaadan Hæl inde mellem to Broſtene o. ſ. v., og hvor ofte maa den paagjældende Dame ikke være lykkelig over at ſlippe med Tabet af Støvle- eller Skohælen, ſelv om hun kommer til at halte hjem?

Vore europæiſke Damer ſmile overlegent af deres kineſiſke Søſtre, der tvinge deres Fødder ind i unaturlige Former. Kommer man ikke derved ſaa ſmaat til at tænke paa Anekdoten om Englænderen, der ſpottende ſpurgte, hvortil Kineſeren brugte ſin Piſk, og fik til Svar: „Det ſkal jeg ſige Dem, Sir, naar De førſt vil lade mig vide, hvortil de bruger de to Knapper, der er anbragt bag paa Deres Frakke?" Naar vore Damer gaa til Yderligheder med høje, ſpidſe Hæle og ſpidſe, udløbende Skonæſer — ſaa — ſaa vilde det Svar, man paa de mulige Spørgsmaal vilde ſaa af de kineſiſke Damer, ikke falde ſtort bedre ud.

Hvad Dameſtrømperne angaar, ſaa ere de kulørte Strømper Mode, Mode i den Grad, at man for Øjeblikket ikke tør gjøre Indvendinger mod dem, ſkjøndt de ved deres grelle Modſætninger ofte ødelægge Farveharmonien i et Toilette — men det er ſikkert kun et Tidsſpørgsmaal, og man har i Stilhed Lov til at opſende et Længſelsſuk efter de hvide Strømpers Herſkerdage, hvor Øjet ikke ſaaredes ved umulige Farveſammenſtillinger. Indtil Fru Mode atter ſvinger ſit Scepter i den Retning, ville vi lade dette Emne fare.

I Morgenſko viſer man ſig kun i ſin Familiekreds. De broderede Morgenſko ere ikke rigtig moderne mere, men de taales, da det ſom oftest er en eller anden kjær Haand, der har ſyet dem. Dog ſkulle de ſkobroderende, unge Damer helſt vælge ſaa douce Farver ſom muligt, og helſt ikke for mange Kulører, en à to Schatteringer af ſamme Farve er det meſt ſmagfulde. At have et Par Søndagsmorgenſko ſtaaende, medens man bruger „de gamle" i Ugen, er abſolut ſejlt — de høre med til Negligeen, og den ſkal, ſom omtalt i forrige Artikkel, altid være ulaſtelig. (Fortſ.)

Barnevognen.

(En ſand Hiſtorie.)

Roſa var for nogle Aar ſiden en ſmuk, ung Pige, nu er hun en lige ſaa ſmuk, lille Kone. Allerede ſom ganſke ung kunde hun have gjort et „brillant Parti", men hun betroede ſine Veninder, og dem havde hun en Del af, (hun havde gaaet i Skole i et af Hovedſtadens „fineſte Inſtitutter"), at hun vilde „højt paa Straa" og kun ægte „en Greve" eller noget andet rigtigt fint.

„Ja, Du er ſaamæn kjøn nok til det," ſagde hendes Veninde Elſe, „Du bliver nok den meſt fornemme af os alleſammen."

Clara, der var den fornuftigſte af dem alle, ſmilede kun og ſagde: „Nej, Roſa er ikke ſaa dum, hun vil glemme baade Grever og Baroner og alle højtflyvende Planer, og finde ſit eget, lille, gode Jeg igjen, ſaa ſnart ſom den Rette kommer."

Og det var Clara, der fik Ret; et Par Aar efter kom „den Rette" i Skikkelſe af en ubemidlet, ung Embedsmand fra en ſtørre Provindsby. Roſa ſkjænkede ham ſit Hjerte og følte ſig lykkeligere, end om hun var bleven en „nok ſaa fin" Herres Brud.

Clara trykkede kjærligt hendes Haand, da hun ønſkede til Lykke, og ſagde blot: „Jeg kjendte Dig!"

Elſe trak paa Skuldrene og ſatte et Par meget beklagende Øjne op, da hun ſaa' det lille, ſmukke, men beſkedne Hjem, og hørte, med hvor ſmaa Indkomſter det unge Par ſkulde komme igjennem.

At flere af Veninderne faldt fra, behøver vel neppe at omtales.

Aar og Dag gik.

Roſa var den lykkeligſte, lille Kone i Provindsbyen, og hendes Mand blev almindelig misundt for den Skat, han havde i hende.

Roſa forſtod at komme ud af det med lidt, og holdt ſit Hjem yndigt og hyggeligt; der herſkede Glæde fra Morgen til Aften, tiltrods for, at der ikke boede Rigdom der, men ſelv over dette Paradis ſkulde der blive kaſtet en Skygge.

Der kom en Gjæſt til Huſet, en lille, ſund, tyk, velſkabt, rødmuſſet Dreng, en Dreng ſaa fød, at „man kunde ſpiſe ham", og der var kun Strid mellem Folk om, hvem der ſaa' „kjækkeſt" ud, den tykke Dreng, eller den unge, lykkelige Moder.

En Dag kom Elſe gjennem Byen og aflagde Roſa et Beſøg.

Hun var yderſt forbauſet ved at ſe, at Roſa kun havde en Pige.

„Men for Guds Skyld, Roſa — Du maa tage en Barnepige, dette kan virkelig ikke gaa an. Du kan da umulig overkomme at paſſe baade Hus og Barn med den lille, uerfarne Piges Hjælp? Du maa jo ſelv tage fat med ſom en Tjeneſtepige."

„Aa, det gaar rigtig godt. Du kan tro, at min Stump ſavner ikke noget. Han har alle de Herligheder, jeg i min taabelige Pigetid ønſkede for mig ſelv. Vil han ride, ſtaar Heſten ſadlet, »Heſten er Moders Ryg — og Kjøreture faar han nok af — om Formiddagen rundt med at „rydde op" i ſin lille Stuevogn, ſom jeg puffer om med mig, og om Eftermiddagen rigtig ud at kjøre paa Gaden. Jeg kjører hver Dag en Tur med ham i den friſke Luft, og Du kan da ſe, at han trives godt nok."

Det lod dog ſlet ikke til, at Elſe kunde ſætte Pris paa det lille Idyl ſom Roſa ſaaledes fremtryllede for hendes Blik; hun ſtirrede med uforſtilt Rædſel paa Roſa og udbrød forfærdet:

„Hørte jeg rigtigt, Roſa? Du kjører ud med ham? Her i Byen? Her, hvor alt gaar ſaa ſtivt og ſtrengt til? Hvor der herſker mere Etikette end i ſelve Hovedſtaden? Jeg misforſtod Dig viſt — Du mener, at Du gaar altid med, naar Pigen kjører ud med ham; men hvor kan Du ſaa Tid til det?"

„Nej, Elſe, jeg kjører ſelv ud med min Søn."

„Du?"

„Ja, jeg — hvorfor ſkulde jeg ikke det?"

„Sig mig hellere, hvorfor Du gjør det?"

„For det førſte, fordi jeg ikke gjerne vil betro min Skat til en anden, og for det andet, fordi min flittige Liſe har nok at beſtille. Naar nu Solen ſkinner varm og dejlig ude, medens Liſe vaſker eller ſkræller Kartofler, ſkal jeg da ſaa lade min lille Dreng blive i Stueluften, eller tage Pigen fra hendes Arbejde?"

Elſe ſaa' ſaa koldt paa hende, at Roſa gjentog:

„Hvorfor ſkulde jeg i
det?"

„Fordi det ikke paſſe
en Dame. Fordi Du
Dig i alles Øjne ved d
Du ryſter og undergr
Mands Stilling ved det."

„Jeg! Men Elſe, o
min Kjærlighed til mi
Ved min Sparſommeligh
det da bedre, at jeg ſtyr
Mand i Gjæld ved at
Pige til?"

„Ja, meget bedre, end
fornedrer Dig ſaaledes!
den Opdragelſe, Du ha
Hvad tror Du, Veninde
ſige? Og ſaa Clara, der
fik en Greve, og ſom er
her til Byen for at tag
nu — hvad tror Du, h
ſige, hvis hun mødte
Gaden, ſpillende en Ba
Rolle? Hun vilde ſtraks
al Omgang med Dig."

„Men Elſe dog!"

Den unge Kones Øj
mede i Taarer, hun beg
blive alvorlig forſkrække

Elſe vedblev ubarmhj

„Har Du da ikke tæ
hvad Verden vil ſige om
din Mand? Man vil ſ
har giftet ſig med en el
Barnepige, og det vil ſa
Karriere for ſtedſe. Sa
magerens Kone har jo
Pige i Timevis til at ga
hendes Børn!" — — —

Endelig gik Elſe, men
den lille Kone ſaa tv
og ſørgmodig, at hende
da han kom hjem til
ikke kunde undgaa at bem
Forandring, der var f
med hende.

Han fik Sammenhæ
vide og blev meget opb
Fredsforſtyrrerſken, der v
berøve ham hans lykk
Kone.

„Du ſkal ikke være
Tabet af en ſaadan V
ſagde han trøſtende.

„Det er jo heller ikke
er bedrøvet over, men h
at jeg undergravede din
og forhindrede Dig i
Karriere, at — —"

Manden ſmilede, og
ſkulde gaa til Kontoret,
ſelv ſin Kone at bære
vognen ned ad Stentr
ſpurgte, om hun ikke h
til at følge ham ind
Byen til hans Foreſatte

Tilfældet førte dem
neppe være gaaede et Po

øde. Hun var nylig
med Greven, Roſas
ſte Foreſatte, og de
vendte tilbage fra de-
reiſe.
Hjerte bankede vold-
nu Elſe fik Ret!
blot ikke Clara været
hendes Mands Fore-

e fik ikke Ret. Clara
t over fra den anden
aben for at hilſe paa
rren fulgte med.
ede ſig over Drengen
unge Moders pligt-
for ham, ja, de led-
aa det unge Par til
des Beſtemmelſesſted.
r gik foran, og Clara
ide om Side bagefter
arnevognen.
nge efter hørte det til
er i Byen, at en kjær-
ſelv pasſede ſit lille
mere end en Moder,
ede havt Lyſt, men
d, takkede i ſit Hjerte
t modige Eksempel.

En Kyndig.

Børnene.

ller Smaabørn.

af et Brev fra en
til hendes Veninde).

(Fortſat).

ant havt en Fløjls-,
eller ulden Dragt paa,
kaſt være bleven ude-
s kan en ſaadan ikke.
er den uappetitlig.
Sommerdage vælger jeg
mørkere Dage graat,
ternet eller meleret.
ern, og til Vinterbrug
ler ogſaa Uld, men vaſke-
i hvidt og ſort eller
blaaternet. Mere end
Dage bliver ingen Kjole
en vaſkes.
bruger hvidt Undertøj.
Grunde efter det oven-
Dig. Jeg vil ikke
at lade hvidt Flo-
paa Kjoler, det er
at holde det hvidt
Smaa Kjoler,
Barn, blive
i Buſt, og kunne let
Tilbrikning.
færdigt Fod-
Skomageren maa

tage Maal af dem, og jeg lader ham altid gjøre Fodtøjet mageligt og fuldkomment (den inderſte Side af Saalen maa være længere end den yderſte), og bringer han mig Fodtøj, hvor der er gjort Forſøg paa at fremtvinge en „ſirlig Fod", ſender jeg det ubarmhjertigt tilbage. Jeg vil ikke berede Børnene de Lidelſer, ſom ſmaat Fodtøj har ladet ſaa mange Voksne lære at kjende.

Alle Klædningsſtykker maa være vide og bekvemme; i det førſte Aar blive alle Klædningsſtykker hægtede eller knappede paa Ryggen. De førſte ſmaa Skjørter ſidde faſt i et lille Liv; ſaa ſnart Barnet begynder at bruge Benklæder (i et Aars Alderen) knapper jeg disſe og Skjørtet faſt til et kort Liv.

Skjøndt der gaar megen Vaſk til for at klæde Børnene ſaaledes, *er det ikke dyrere* end den af de fleſte brugte Maade, thi de Stoffer, jeg anſkaffer, ere billigere end Silke, Fløjl eller endog Uld, og hvad jeg bruger af Blonder v. ſ. v., hækler jeg ſelv. Jeg kan ganſke viſt heller ikke klæde Børnene i lyſe, uldne Kjoler, garnerede med Silke og Blonder i ſamme Farve, men jeg tror, at jeg holder Børnene ſundere paa min Maade. Desuden tror jeg, at det paa en Maade vil gjøre de Smaa mere fordringsløſe med Henſyn til Klædedragt, naar de en Gang blive unge Damer.

Jeg ſkal gjerne fortælle Dig, hvad der fra førſt af bragte mig paa den Tanke kun at lade mine Smaa bære Vaſkekjoler. Jeg ſaa' en Gang en lille Pige ſidde paa det fugtige Sand ved Strandbredden og forme ſmaa Huſe af Sandet, medens hendes Anſigt lyſte af Glæde under Legen. Moderen kom for at kalde paa den Lille. „Se, ſe, Moder, alle de ſmukke Huſe har jeg bygget til Dig," raabte Barnet. Men Moderen ſaa' ikke paa Sandet, ſaa' ikke Barnets Glæde, hun ſaa' kun den koſtbare Dragt, der var trykket og ſmudſet. „Du uartige Barn," ſagde hun ſtrengt, „pasſer Du ſaadant paa dit ſmukke Tøj? Se blot, den dejlige Kjole er ødelagt! Nu ſkal Du til Straf ſtraks hjem og have en gammel, ſmudſig en paa!" Med disſe og lignende Ord, der vare ledſagede af flere ublide „Klaps" forſvandt Moderen med det grædende Barn.

Jeg var kun en ung Pige den Gang, men jeg har huſket den lille Scene, og draget Nytte af den paa min Maade.

Om Sommeren lader jeg mine Børn „rode" i en Bunke Sand i Haven, ſom ene og alene er anbragt der i dette Øjemed. Det er en farefri og ſund Leg. For at forhindre, at Sandet ſkal trænge ind til Huden paa mine ſmaa Mus, har jeg ſyet dem ſtore, mørke, indigoblaa Lærredsforklæder, forſirede med hvidt Korsſtingsbroderi. Oppe i Stuerne blive disſe ombyttede med hvide. Men Du maa ikke tro, at mine Børn, fordi de faa Lov til at lege og tumle af Hjertens Lyſt, derfor vokse op ſom ſmaa „Nidihjeller" eller „Griſe". De vide meget godt, at Moder ingen Suppe har til Børn med ſnavſede Hænder og uredt Haar.

I den førſte Tid vakte mine Børns tarvelige Dragt lidt Opſigt her paa Egnen, man havde ventet at ſe dem ſom ſmaa Modejournaler; nu ſynes man, det er ganſke i ſin Orden og taler kun om hvor „propre" de ere. Ogſaa min Mand fandt en Tid, at det dog var *altfor tarveligt* at Børnene ſkulde gaa klædt i Vaſkeſtof altid, han var tilbøjelig til at ſynes, at det var „under deres Stand". Men god ſom han er, indrømmede han, at der dog var „nogen Fornuft" i min Maade, og ſenere har han fundet lige ſaa ſtor Glæde i de ſøde Smaa i det friſke, rene Tøj, ſom han vilde have fundet i en lille Modedukke i Fløjl og Silke.

Nu ikke mere for denne Gang; har mine „Raad" været Dig til Nytte, ſkal det meget glæde din

hengivne Veninde
Marie d. l. Ch.

Huslægen.

Husmoderen ſom Læge.

II.

Af andre Sygdomme, om hvilke det kan være gavnligt, at Husmoderen véd lidt Beſked, ſkulle vi nævne:

Kighoſten, den bekjendte, krampagtige Hoſte, der i Almindelighed angriber Børn i en Alder af 1—8 Aar, men ogſaa forekommer hos ganſke ſpæde Børn og hos Voksne, er en ſmitſom Sygdom, der ſærligt hyppig fremtræder under Mæslingeepidemier.

Det er en kjedelig, langvarig Sygdom, ſom imidlertid anretter forholdsvis ſaa Ulykker; hos ſvagelige Børn maa der dog anvendes ſtor Agtpaagivenhed, da den kan have ſlemme Bryſtſygdomme til Følge. Er Patienten forøvrigt ſtærk og ſund, og er Aarstiden ikke altfor ublid, kan han godt færdes ude i den friſke Luft. I Almindelighed ſer man da ogſaa, at Børnene imellem de enkelte Anfald befinde ſig udmærket vel, ere livlige og lege; naar ſaa Anfaldet er i Færd med at indfinde ſig, pleje de ſmaa Patienter at blive urolige, ſøge hen til Moderen eller andre, hvor de klynge ſig faſt, og nu begynder den krampagtige Hoſte, hvorved der tilſidſt gjerne opkaſtes en ſejg, Æggehvide lignende Slim. Efter Anfaldene, ſærligt naar disſe falde hyppigt paa, er Patienten gjerne temmelig mat og nedſtaaet, men efter nogle Minutters Forløb kan han paany være i fuld Veg. At ſtandſe denne Sygdom helt er vel omtrent en Umulighed, men der haves ikke ſaa ſaa ret gode Midler til at mildne Anfaldene og formindſke disſes Hyppighed. Det bliver naturligvis nærmeſt den behandlende Læges Sag at foreſkrive egentlige Medikamenter, og her ſkal da ogſaa kun nævnes ſaadanne Husraad, der have viſt ſig gavnlige i Praksis, og ſom enhver Moder uden Skade kan anvende.

Af disſe Midler kunne nævnes, for at forhindre Anfaldet, naar man ſer, at et ſaadant vil indfinde ſig: En Mundfuld temmelig varm Mælk eller Kamillethe, et koldt Omſlag paa Struben og det øverſte af Bryſtet, et Lavement af Kamillethe. Under Sygdommens Forløb er det af Vigtighed, at Patienten faar kraftig Næring, der da helſt ſkal gives nær efter et Anfald, ſom jo hyppigt ender med en Opkaſtning. Slimede Drikke ſom Salep og Havreſuppe ere gode. Det gamle Husraad, at udhule en ſort Rødbike, fylde den med Kandisſukker og at bruge theſkefuldvis af den derved dannede Sirup, er yndet af Børnene og gjør ofte god Virkning. Et andet Middel, der meget kan anbefales, er ſtærk Kaffe med dygtig Sukker, men uden Fløde; heraf gives 3 Gange daglig lige efter Barnets Maaltider en Theſkefuld til Børn under 2 Aar, en Barneſkefuld til Børn under 4 og en Spiſeſkefuld til ældre Børn; **Kaffen** kan ofte yde god Virkning ved at ſtandſe Brækningerne. Næſeblod, der hyppigt forekommer, ſtandſes ved at holde den Arm i Vejret, ſom ſvarer til det Næſebor, hvorfra Blødningen kommer. Under hele Sygdommen maa man af al Magt ſøge at forhindre Forkjølelſer.

Forſtyrrelſer i Fordøjelſen. Blandt disſe kan nævnes:

Kardialgi („Hjerteondt"), der er meget almindelig og ikke altid er Symptom paa en mere alvorlig og indgribende Sygdom. Vi mene herved kvalmende Fornemmelſer, Halsbrænde, ſure Opſtød og maaſke Opkaſtning. Her kan tvekulſur Natron ofte gjøre udmærket Virkning i en Doſis af en Theſkefuld til Voksne (mindre til Børn) et Par Gange om Dagen. Ligeledes kan anbefales Rhabarberdraaber, 10 à 15 Draaber 3—4 Gange daglig. Almindeligt Sodavand vil ogſaa ofte lindre.

Diarrhoe. Diæten er her af ſtørſte Vigtighed: Mælk og Mælkeſpiſer, Franſkbrød uden Smør, Risvandgrød og Salep uden Sukker, men med lidt Portvin. Amerikanſk Olie i ſmaa Doſer (en halv Theſke 1 à 2 Gange daglig) kan navnlig hos Smaabørn ofte gjøre fortrinlig Virkning. Erindres maa dog, at Diarrhoe hos ſmaa Børn ofte kan være en farlig og dødbringende Sygdom, hvis Behandling man helſt bør overlade til Lægen.

Forſtoppelſe (Mangel paa Aabning) modvirkes ved de mange forſkjellige, afførende Midler, der haves. Amerikanſk Olie er i Almindelighed det uſkadeligſte; dens ubehagelige Smag dækkes bedſt ved at indgive den i ſort Kaffe; Doſis er for Voksne og ſtørre Børn en fuld Spiſeſke, for Børn under 8 Aar noget mindre. Af andre Midler ſkulle nævnes engelſk Salt og Karlsbaderſalt, hvilke begge mindre paaſſe for Børn, Manna (1 Theſkefuld), Børnepulver (ſamme Doſis) og den ſaakaldte „Wiener Lakser-Drik", hvoraf Børn gives 1 à 2 Theſkefulde hver anden Time indtil Virkning. Lavementer ere ofte det bedſte og mildeſte Middel til at fremkalde Aabning; de kunne beſtaa alene af Vand paa 28 Gr. eller af Havre- eller Bygſuppe med Tilſætning af lidt Bomolie. Et Middel, der er godt, men ſom ikke maa misbruges, beſtaar i at indbringe et lille,
tommelangt Stykke S
ſmurt med Olie i
Tykkelſen ſom et tykt

Omhyggelige Mødr
dre, at Forſtoppelſe
ofte foranlediges ved
Huden om Endetarm
der ſmerter den lille P
Stolgangen, hvorfor
Vilje holder denne til

Husraa

Om at renſe gam
grafier.

Gamle og ſmudſig
ſier lade ſig, hvi
ere afblegede af Solen
forſigtig Afgnidning
men af gammelt Franſ
Smudſet er taget af,
lig tilbageblevne Plet
ten med Benzin, ell
Pletmiddel.

At faa afſlidte, br
opfriſkede i

Naar Lakeringen la
enkelte Steder af
Kurv, eller naar en
Kurv trænger til en
ning, kan man tilbe
gende Lakeringsmaſ
anvendes i alle p
Tilfælde: Man op
brunt Seglak i lid
(det opløſes hurtigt,
kommer lidt paa), og
den derved indvundn
med mere Spiritus.
get let at anvende, fl
ſlides ikke hurtigt af.
M

At holde afſkaarn
længe friſ

Angaaende dette
mene nogle, at det
ligt hver Dag at fo
ſterglasſene med friſk
dre ſkjære, efter nogle
løb, det nederſte af
kene af; nogle kom
Kamfer i Vandet, og
komme ſtødt Træku
de helde Vandet i.
En Yndere

Trykt i Carl Allers E
Kjøbenhav

RAADGIVER
r Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". Nr. 15.

met.

og hjemme.

ttet.

an).

aber Herrerne
ske Støvler, og
at de ikke føre
Smuds med ind i
r man til Sel-
rjor helſt være
ker.
ens ere af ſtor
[illegible] er en be-

Handſker paa er
med det Sel-
g i. Det kan
nelte og blø-
gjøre en ſmuk
r end den er,
ſtre og gjør
ikke end ellers.
gjør Haandens
kan, men for
har den ſamme
for et ſtygt
møder dog.
og Ele-

ſtramt og
maa den al-
og Haan-
[illegible]
dſker uden
[illegible] og
Herre maa al-
re Handſker.
Farve. Hvide
lysgraa, afhæn-
[illegible]. Til
[illegible]

lyſe Handſker, til Bal hvide eller lyſegule, lyſelilla — kort ſagt, meget blege Farver, paa Gaden mørkere Handſker og til Sorg naturligvis ſorte.

Ligeſom man ſkal beflitte ſig paa Sandhed i ſit øvrige Liv og ſin hele Optræden, ſaaledes ſkal der ogſaa være Sandhed i Klædedragten; derved forſtaas, at man ſkal vogte ſig for at vælge Klædningsſtykker, der forudſætte en Rigdom hos den Paagjældende, der ikke er tilſtede. Det er ingen Ære at møde i et Selſkab i en ubetalt Silkekjole, eller en Silkekjole, der er betalt med Savn i det daglige Liv. Desuden er et Menneſke, der lader ſig blænde af en ſaadan falſk Luksus, ikke den, om hvis Dom eller Omdømme vi ſærligt ſkulle bryde os; en til vore Forhold ſvarende Dragt, der kun er ſmagfuld og proper, vil ſkaffe os flere virkelige Beundrere iblandt den bedre Del af Menneſkene, end en nok ſaa ſtraalende Dragt, der foranlediger Folk til indbyrdes at mumle: „Men hvor i Alverden faar N. N. dog Raad til det? Mon det kan gaa naturligt til?"

Lige ſaa lidt ſom man ſkal ſkuffe ved at bære Klæder, der ere udover ens Stand, lige ſaa lidt, eller rettere endnu mindre ſkal man prale med uægte Smykker.

Det er ſandt nok, at man for Øjeblikket fabrikerer ſkuffende, efterlignede „ſvære Guldkjæder", men hvem der bærer en ſaadan, og desuden mange ligeledes „ſkuffende eftergjorde" Ringe paa Fingrene, vil *altid vække Mistanke om, at det ikke forholder ſig* „ganſke rigtig" med hans Formuesomſtændigheder, og han vil i ethvert Tilfælde faa Skyld for at ville gjælde for mere, end han virkelig er.

Da man for Ekſempel efter det ſidſte, ſtore Bal, der blev givet i Napoleon den Tredjes Glandsperiode, underkaſtede den ſtore Mængde dér tabte og fundne Smykkeſager en nøjere Prøvelſe, viſte det ſig, at det overvejende Antal af de ſmukkeſte Stene ikke vare Diamanter, men ſlebent Bjergkryſtal. Det kan være, at det er ſandt — det fremgaar altſaa deraf, at Eliten af Selſkabet ikke havde noget imod at benytte uægte Stene, men det er nu en Gang en Fordel, ſom den med Skatte overøſte Minoritet af Selſkabet har, at de Smykker, de bære, altid ville blive betragtede ſom ægte, noget, der ikke er til at vente, naar den af Forholdet mindre Begunſtigede prøver paa at gjøre Forſøget efter. Der vil ſnarere indtræde det modſatte Tilfælde, naar en af Skjæbnen mindre Begunſtiget har en værdifuld Ring, et gammelt Arveſtykke for Ekſempel, den vil maaſke blive betragtet ſom uægte, men Bæreren maa da trøſte ſig med ſin gode Bevidſthed.

For dem, der ſværme for uægte Ringe, ville vi gjøre opmærkſom paa en lille Ubehagelighed, der klæber ved denne Pynt. Der er mange Guldefterligninger, der have den Fejl at efterlade et blaat eller grønligt Mærke paa Huden eller paa Tøjet, og for dem, der vilde gjælde „for noget" med deres Ringe, er det let at

50 Draaber paa Sukker eller i en Skeſuld Salep mod Hæshed.

Fennikelvand anvendes ved tør Hoſte, for at lette Opſpytningen. Til Nyfødte kan gives en Theſkeſuld.

Amerikanſk Olie til Afføring.

Til Husapothekets Medikamenter til indvortes Brug hører ogſaa:

Engelſk Salt og Karlsbaderſalt til Afføring, hvis Anvendelſe og Doſis er almindelig bekjendt. (Sluttes).

Husraad.

At omſmelte Hektografmaſſe.

At omſmelte Hektografmaſſe er, ſom bekjendt, forbunden med mange Vanſkeligheder. Kun i de ſjældneſte Tilfælde lykkes det ved Omſmeltning at faa en ujevn Overflade glat igjen. Ved den ringeſte Uagtſomhed opſtaar der Blærer og andre Ujevnheder, ſom diſſe blive meget bemærkelige, naar man atter ſkal benytte Hektografen. Det ſimpleſte og ſikreſte Middel til atter at gjengive Hektografen en ſpejlglat Flade, beſtaar i, at man overhelder Overfladen jevnt med Spiritus, og derpaa antænder denne, hvorved man, naar Maſſen atter ſtivner, har opnaaet ſin Henſigt; men det er en Selvfølge, at man ved dette Arbejde, ſom overalt, hvor Spiritus ſkal antændes, maa være yderſt forſigtig, og ikke et Øjeblik glemme, at der er Fare ved det.

En ſimpel og paalidelig Mælkeprøve.

Denne beſtaar i, at man dypper en blank Strikkepind ned i den Mælk, man vil underſøge, og ſtraks trækker den op igjen, idet man holder den i lodret Retning. Hvis Mælken ikke er ſpædt, vil der blive en lille Smule hængende ved Pinden, hvorimod denne, hvis der blot er ſat den mindſte Smule Vand til Mælken, vil komme lige ſaa ren og blank op, ſom man ſtak den ned.

Middel mod Næſeblod.

Maa jeg her, kun ſom „Husraad", anbefale et Middel, jeg har hørt, og ſom jeg ſelv har prøvet — jeg fandt, at det hjalp; nu kunne andre forſøge, hvis de have Lyſt. Hele Midlet beſtaar i at lade ſom man tygger ſtærkt paa et eller andet. Børn giver man en lille Papirsprop i Munden og lader dem tygge paa den. Voksne behøve naturligvis ikke Papirsproppen, da det kun er Bevægelſen af Kindbenene, der ſtiller Blodet. Anna.

Vaſken og Kjøkkenet.

At renſe Ølflaſker.

At renſe Ølflaſker med Hagl, ſom det ofte har været brugt, maa beſtemt fraraades, da der ved mindre god Skylning ofte kan blive et Hagl tilbage i Flaſken, der kan bevirke ſtore Ulykker, hvis nogen kommer til at ſynke det, ikke at tale om at Hagl er Bly, hvad der heller ikke kan kaldes gavnligt. At renſe Flaſkerne med Kjæder, er meget brugeligt nu, og det er ogſaa tilſtrækkeligt, naar Flaſken er ſkyllet ſtraks, naar den blev tom, men lader man den faa Tid til at ſtaa og afſætte en Slags brun Skorpe, er Kjæden og almindelig Skylning ſjælden nok. Har der dannet ſig et ſaadant faſt Bundfald, maa Flaſken ſtaa en Dags Tid med lunkent Sodavand i, før den ſkylles igjen. Et godt Middel til at renſe Flaſker, ſkal være: almindelig Kornbrændevin og grovt Salt, der ryſtes dygtigt om i den, hvorefter Flaſken ſkylles med koldt Vand. Man maa naturligvis aldrig lade gamle Propper blive i den, de maa tages op med et Stykke ſammenbøjet Staaltraad eller paa anden Maade, før der kan være Tale om at tappe Øl i igjen.

Fru C. B. . . . . i M.

Stearinreſter.

Jeg anvender alle de opſparede Stearinlysſtumper til kogt Stivelſe, ſaa lader Stivetøjet ſig ſærligt godt ſtryge. Ogſaa til raa Stivelſe kan jeg anvende Stearinen, men ſaa river jeg den fint og rører den med Glycerin til en tyk Salve, ſom jeg opbevarer i Blikbøsſer. Af denne Sæbe kommer jeg, efter Tøjets Antal, en eller to Theſkeſulde i den raa Stivelſe, ſom jeg forud har rørt ud i koldt Vand, og fortyndet med kogende Vand. Derpaa bliver Tøjet vredet godt af og ſtrøget. Enkelte glatte Sager lægger jeg mellem to Stykker hvidt Tøj, og lader dem gaa en Gang gjennem Rullen. Tøjet bliver altid ſtivt og glindſende.

En Husmoder i
S . . . . a.

Naar Stivetøjet „fryſer".

Naar man ſkal ſtive og tørre Stivetøj i Froſtvejr, hænder det ofte, at Stivelſen ved Froſten igjen udſkiller ſig fra Stoffet, ſaa at man er nødt til at gjøre ſit Arbejde om en Gang endnu. For at forhindre dette maa man komme en Smule Salt i Stivelſen, førend at denne udrøres i Vandet. Dette Middel ſlaar yderſt ſjældent fejl. Jeg har hørt det for flere Aar ſiden og prøvet det mange Gange.

P. S. T.

Husdyrene.

Sygdomme hos Kanariefuglen.

I Smaaraadene om Kanariefugle anbefaler Deres ærede „Raadgiver" at opſtikke Fedtkjertelen paa Fuglen, naar denne er bleven for ſtor og haard. Jeg tillader mig ſom Fuglekjender at gjøre Dem opmærkſom paa, at dette Raad er fejlt, og ved førſte Fældning vil have Fuglens Død til Følge, da den da ikke har tilſtrækkelig Fedtſtof til at glatte Fjedrene med. Jeg ſkal derimod anbefale at indgnide Fedtkjertelen med Vaſelin, ſom erholdes paa Apotheket, eller en Blanding af uſaltet Smør og Bomolie. Diſſe Midler blødgjøre, og Fuglen faar da ſelv Kraft til at aabne for det unødvendige Fedtſtof. L. G.

Det omtalte Raad var, ſom anført, optaget efter „Dyrevennen", hvor det var underſkrevet med en Dyrlæges Navn. Begge Herrerne ſkulde man jo ſaaledes ſynes maatte have Erfaringen for ſig.

Red. Anm.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 16.

Hjemmet.

[illegible] ude og hjemme.

1. Toilettet.

(Fortſat).

[illegible] paa ſamme Maa- [illegible] holder det ſig med [illegible], d. v. ſ. med [illegible]flipper, Kraver og [illegible]chetter. Det er nok ſandt, [illegible] af denne Ar- [illegible] er naaet til en høj Grad [illegible], og at man [illegible] bruge en Loup for at [illegible] en Papirsmanſchet [illegible] Lærredsmanſchet, men i [illegible] til det, vi tidligere have [illegible] om Linnedets Vigtig- [illegible] vi dog ikke andet end [illegible] Brugen af dette Surro- [illegible] ſaa mange Men- [illegible] den ſtrafte Maade dømme [illegible] Klatøjet, og efter det [illegible] dem om Vedkom- [illegible] til Dommen blive [illegible], naar den Paa- [illegible] har opdaget, at Krave, [illegible] Manſchetter altſammen [illegible]

[illegible] — hvad ſkal man tro? [illegible] Man- [illegible]; det, han havde [illegible] kan han jo have [illegible] den nærmeſte Papir- [illegible] taget paa med det [illegible] — Nej, det ſkal man [illegible] ſig for.

[illegible] kommer alle de øvrige [illegible] den Papirsgjen- [illegible]

[illegible] i Barme, naar [illegible] have gjennemtrængt Glaſuren og forvandlet den øverſte, blændende hvide Kant til en blaalig Rand, der breder ſig længere og længere ned. Derfor ville vi naturligvis ikke bryde Staven helt over Papirsflipper o. ſ. v., i Nødsfald kunne de godt bruges, men man maa kun ikke lade ſig forlede til at tro, at man er elegant, naar man har dem paa. De kunne erſtatte det hvide Linned, naar Omſtændighederne fordre det, men maa ſaa optræde ſaa beſkedent ſom muligt, tittende ſaa lidt frem i Halſen og ved Ærmerne ſom muligt, og endelig ikke ſtille ſig ſaaledes frem, ſaa Efterligningen af en Manſchetſkjorte ligeſom tilraaber alle: „Kan Du ſe, at min Bærer har ogſaa hvidt Linned paa" — netop for at henlede Folks Opmærkſomhed paa, at han ikke har det.

Vi have før talt om, at man hos den unge Pige fordrer Properhed, Sirlighed og ſmagfuld Elegance; det ſamme bliver Tilfældet over for den unge Mand.

Men for lidt og for meget er uſundt.

Enhver maa tage ſig iagt for at blive en pynteſyg Nar, der røber ſin Forfængelighed i mange Skridts Afſtand. Kun altfor ofte finder man unge Menneſker, ſom anvende al deres Opfindelſesevne for at behage. De ſtikke ſaa meget, det gaar an, Fødderne frem, for at man ſkal beundre ſaavel den lakerede *Støvles Blankhed, ſom Fodens Lidenhed; de bære i en Bidſe om Halſen en fuld*ſtændig unødvendig Næſeklemmer med Rudeglas i forgyldt Indfatning, eller trykke en Monocle, der giver ſin Ejer et „polyfemagtigt" Udſeende, faſt i det ene Øjne. Skjægget, der maaſke neppe en Gang har faaet Tid at ſpire frem, bliver drejet og atter drejet, for at man kan faa Tid til at beundre den ſirlige Handſke. Haaret er parfumeret og friſeret, ſkilt i Midten og helt ned i Nakken — ja, der ſiges — og ſiges af mange, der paaſtaa at have ſet det, at der findes unge Herrer, der ere begyndte at gaa med Armbaand! Ja, hvorfor ikke! Naar — og det er bevisligt, at de gjøre det — unge Herrer kunne nedlade ſig til at gaa med Korſet og Vatudſtopninger, hvorfor ſkulde de ſaa ikke have Lov til at gaa med Armbaand eller maaſke Ørenringe? Herrer med Paraſol har man jo længe ſet ſpadſere om i Gaderne; den overdrevne Pyntelighed kunde maaſke ogſaa give Paraſollen Viften til Afløſer.

Nej, nu nok med Spøg — det er virkelig en alvorlig Sag denne.

Den unge Mand, der har Anlæg i ſaa Henſeende, maa ſe at rette ſig ſelv — der findes ingen Damer, der ſynes om unge, pynteſyge Menneſker — det er maaſke den allerbedſte Medicin ſtraks at mærke ſig dette ſom en uomſtødelig Sandhed. Naar det er enhvers Pligt ikke at ſtøde ſine Omgivelſers Blik, ſaa er det ogſaa en Fejl at genere ſine Medmenneſkers Lugteſands ved overdreven Brug af Parfume, iſær af ſimpel Parfume, og Parfume, der er blandet med Moſkus eller Patchuli.

Paa den anden Side kan en Flaſke fin Eau-de-Cologne ofte gjøre god Virkning; i en ophedet Balſal kan den være af Nytte, og alene af Henſyn til andre burde man have en lille Flaſke Eau-de-Cologne med ſig ſaadanne Steder, vel at mærke, naar man ikke bruger den i Utide.

Ved Slutningen af dette Afſnit af god Tone ſkulle vi komme med et Par Bemærkninger om et Punkt, ſom desværre ikke ofte nok ſkjænkes tilbørlig Opmærkſomhed.

Den Umage, ſom enhver anvender paa ſin Dragt og ſit Ydre, har det Øjemed at frembringe et behageligt Indtryk paa enhver, eller i det mindſte ikke at berøre dem ubehageligt.

Derfor er det, ſom allerede ſagt, paa en vis Maade en Pligt at erſtatte mulige Huller i Tandrækken med andre Tænder, og derfor gjøre vi ikke den, der har havt det Uheld at miſte ſit Haar, Bebrejdelſer, fordi han erſtatter det med en kunſtig Haarvækſt, men der maa dertil føjes endnu en Ting, der hører ſtrengt ſammen med disſe. Der gives ogſaa legemlige Onder, der ikke blot berøre andre ubehageligt, men ſom let vækker Væmmelſe og Ækelhed.

I ſaadanne Tilfælde er det en Henſynsløshed at prisgive dem for Offentligheden.

Vi ville ſaaledes føle dyb Medlidenhed med et Menneſke, der har en ſmertefuld Byld i ſit Anſigt; men denne Medlidenhed vilde forvandle ſig til retfærdig Uvilje, hvis Vedkommende, trods Bylden, modtog Invitation til et Selſkab og ugeneret blandede ſig mellem de andre Gjæſter. Det ſamme gjælder om en bulden Finger, der forhindrer Vedkommende i at have Handſker paa, og ſaaledes at kunne ſkjule den.

Lider et Menneſke af Hoſte i den Grad, at det aflokker andre Udbrud af Beklagelſe eller Deltagelſe, eller virkelig ſætter Omgivelſerne i Angſt, maa Vedkommende under ingen Omſtændigheder beſøge et Selſkab, et Theater eller en Koncert.

Ligeledes maa et Menneſke ikke gaa i Selſkab, „naar han har en Snue, ſaa at han neppe kan ſe ud af Øjnene" — i ſaa Tilfælde maa han eller hun underkaſte ſig ſelv den ſtrengeſte Karantæne i ſelſkabelig Henſeende.

Mit og dit i Ægteſtanden.

Nogle Betragtninger til Overvejelſe.

Som bekjendt, tales der meget om, at man ved henſigtsmæsſige Love bør beſkytte den Huſtru, der har medbragt Formue, mod at den ſkal kunne bortødes af en letſindig eller laſtefuld Ægtemand. De fleſte ere derimod enige om, at ſaadanne Love ogſaa kun burde anvendes, hvor Manden viſte ſig at være en daarlig Husbonde og Familieforſørger. Hvor alt var, ſom det burde, i Ægteſkabet, vilde der vel fremdeles ſom hidtil ikke blive Spørgsmaal om at holde mit og dit ud fra hinanden; Huſtruen vilde da ikke kræve den Beſkærmelſe, ſom Loven kunde give hende.

Men enten man faar ſaadanne Love eller ej, og ſelv hvor der ſlet ikke er Tale om, at Ægtefællerne ønſke Formuefællesſkabet hævet, kunne Pengeforholdene dog godt faa en ſtor Indflydelſe paa Mandens og Huſtruens perſonlige Forhold til hinanden, og det er vel værd at pasſe paa, at det rette Forhold ikke forrykkes derved.

Det almindeligſte Forhold her til Lands er vel heldigvis, at Manden er Familieforſørgeren, og at han har erhvervet, hvad Ejendele der findes, i alle Tilfælde i det væſentlige. Da kan det naturligvis ſke, at han misbruger den Overlegenhed, ſom han derved har, og lader Konen føle, at hun ganſke er afhængig af ham. Dertil hører en høj Grad af Raahed, men der er jo intet at gjøre derved uden at bede Manden bruge ſin Fornuft og ſkamme ſig. Det er ſikkert nok, at en ſaadan Adfærd vil misbilliges af alle, ogſaa af Mandens egen Samvittighed; thi det er netop det naturlige og regelmæsſige, at han ſkal være Forſørgeren, og ikke hun, og ved at gifte ſig paatog han ſig den Pligt at være det. Men der er vel heller ingen uden de meſt ſletænkende Mænd, ſom falde paa at gjøre Overgreb af den Grund.

Hvad jeg derimod ſærligt ønſker at advare imod, ere de Misforhold, der let følge af, at Bruden ejer en Formue. Det er naturligvis ikke min Menin
det er uheldigt, naar hun
kan ſkaffe ſig ſit perſonlig
ſtyr, — fine Klæder og et
det, ſom nærmeſt er til
perſonlige Brug; jeg kan
imod tænke mig, at det kan
ydmygende for hende, naar
ſtraks, for at indtræde i
ſtanden, ſkal udſtyres af
gommen. Men naar hun h
Kapital af nogen Betyd
idet hun bliver gift, hvor
ſtiller det ſig da? Jeg kan
tænke, at de fleſte Læſere vill
bryde i Kor: da ſtiller de
ganſke fortræffeligt! Der er
gen forlovet Ungersvend
Pige, ſom vil ſige: Gid de
ſaa vel! ſaa behøvede vi i
vente i Aarevis paa at
gifte os! — Nu vel, naar
har en Formue, da er de
min Mening, at hun derfor
dømmes til livsvarig ugift S
men i al Fald til dem, der
over, at Pigerne ſaa ſjæ
ikke have Formue, kan de
være tilladt at ſige et Ord
at det ikke ſaa ubeting
lykkeligſt, naar Bruden er
muende. Og naar jeg paa
det, ſkal man neppe kunne
at det er, fordi jeg er ſo
aliſtiſk; tværtimod ere min
tragtninger ſaa praktiſke, at
gjerne kan finde dem proſai

I Grunden er det meget
dent, at Bruden medbringe
ſtor Formue, at det være
bliver den, ſom Familien
af. Her til Lands er det et
ringe Procentantal af unge
der eje 10,000 eller 20,000 K
Hvilken aarlig Indtægt
nu dertil? Renten af 10,00
ner er 400, af 20,000 Kron
den 800 Kroner; ſtort mer
den ikke drives til, hvis
talen virkelig ſkal være
og det er viſtnok ikke
naar Huſtruens Formue
give ſtørre Udbytte ſkal
til „Spekulationer", hvorve
[illegible] kan tabes. Og for
bedømme Værdien af de fir
otte Hundrede Kroner
ſkal man vel huſke, at den
Dame, der har en Kapita
de nævnte, i Reglen er va
at leve i et velhavende elle
Hjem. Skal hun vedblive
i lignende Forhold, da
Hundreder af Kroner,
hendes Side bidrages til
tægten, grumme lidt; og
ind i de Forhold, at
terne af hendes Formue

ſigt Bidrage til Underholdet, da ſaa kan give Slip paa mange Kroner og mange Behageligheder, ſom han kan have ondt ved at rive ſig løs fra. Altſaa tror jeg, at i mange Tilfælde er det en [illegible] tvivlſom pekuniær Fordel, at en Brud medfører Formue. Det er en hel anden Slags Medgift, en Bejler bør ſpørge efter, det er Dygtighed, Sparſommelighed og Orden; thi Renten af 10,000 Kroner er kun 400 Kroner, men Renten af de nævnte Egenſkaber kan løbe op til uberegnelig mange Penge.

Det er underligt, at Folk ſkulle i Almindelighed regne ſaa meget med „rede Penge", og dog ſaaledes regne galt, netop i dette Forhold; men Sandhed er det, at man plejer at ſe en Piges Formue ſom i et Forſtørrelſesglas. Der hører ſlet ikke ſtørre Kapitaler til end de nævnte, for at en Pige kan gaa for „et godt Parti". Og det „at gifte ſig til Penge" er dog noget, ſom lyder ilde i de fleſtes Øren. Det kommer [illegible] ſammen af, at den almindelige Bevidſthed ſlet ikke har Uret, naar den holder faſt paa, at Manden ſkal være Familiens Forſørger, og at Konens Formue er et Tilſkud, noget fremmed, der er kommet ind. Det er viſt ogſaa derfor, man ſaa ivrigt ſørger for at ſætte Huſtruens Formue under ſærlig Beſkyttelſe i Loven; man kan ikke forſone ſig med, at Manden faar en Ejendom, ſom han ikke har erhvervet, ſom de, der ſamlede den, ikke [illegible] at ſamle til ham. Kjærligheden overvinder alle ſlige [illegible]! Ja, ſikkert; og dog — [illegible] altid ej blot Huſtruen, men ogſaa hendes Slægt have Finfølelſe nok til aldrig at krænke Manden?

Lad os tænke paa et langt almindeligere og mindre farligt Tilfælde. Huſtruen har medbragt [illegible] med Møbler, Dækketøj o. ſ. v.; men iøvrigt er Manden den, der er Forſørgeren i alle Maader. Her ſynes da ikke at være nogen Tvivl; Møblernes Værdi vil aldrig blive ſaa ſtor, ſom Mandens ſtadige Indtægt og Erhverv, ſaa kan der vel ikke være [illegible] for, at han ſkal føle ſig afhængig og ydmyget? Alligevel tillader jeg mig at paaſtaa: der ſkal Takt og Finfølelſe til, om der ikke ſkal komme Misfornøjelſe og Krænkelſe. Jeg har iagttaget et Forhold, hvor Manden kjededes ved ſit Hjem, fordi det aldrig kaldtes **hans**, men **hendes**. Hun var en flink og god Kone, og hendes Forældre vare elſkværdige Folk, men Ulykken var, at hun havde medbragt alle Møbler, og ſaa vedblev det at hedde hendes Bord, hendes Stol o. ſ. v., og det er ikke morſomt for en Mand. Det er ingenlunde et eneſtaaende Tilfælde. Læg Mærke til, hvorledes en gammel Bedſtemoder véd at udpege de Ting i Huſet, ſom hun havde med ſig, da hun blev gift for henved 50 Aar ſiden; aldrig vil hun falde paa at udhæve, at den Ting har hendes Mand ſkaffet. Det er ſtadigt, fordi man med Sejghed holder faſt paa, at Mandens Sag er at ſkaffe, hvad der ſkal til, ſaa det er ikke noget at tale om; men Konens Sager ere indkomne. Mærk Sprogbrugen! Hvad Manden har ſkaffet, hedder i Huſet vore Sager, men Konens, det er noget andet, — de ere hendes. Men for en Mand med Æresfølelſe bliver det pinligt, ikke blot at høre Mindelſen, men ogſaa at ſe den, ſom forEkſempel Forbogſtaverne til Huſtruens Pigenavn ſom Mærker paa Lagener o. ſ. v. (Huſtruens Konenavn er det eneſte rette dér, og ikke Mandens Navn, ſelv om han har ſkaffet Sagerne; thi Sligt forlører under Konen).

Allerværſt bliver det naturligvis, naar Husholdningen holdes gaaende under ſtadige Tilſkud fra Huſtruens Forældre. Det er ødelæggende for al Æresfølelſe.

Nu vil man ſige: det var en ſkrækkelig enſidig Afhandling. Det er den ganſke viſt, men den Side, der er dragen frem, er dog viſt værd at betragte. Og hvad vil jeg ſaa? Jeg vil raade de Ugifte: tænk ikke for meget paa Medgift! Det er Dygtigheden, der ſkal bære et Hjem, og ikke Kapitalen, mindſt Huſtruens! Og til de Gifte, hvor der kan være Tale om, hvad Huſtruen ejer, vil jeg ſige: vis Kjærlighed og Takt! Det er ikke godt, naar den velhavende Mand ydmyger ſin fattige Kone, men værre er det, naar Manden ydmyges ved, at Tyngdepunktet ligger i Konens Pengekaſſe. Et retſindigt Ægtepar kan let overvinde disſe Vanſkeligheder; men at de ere der, og det ikke ſom helt fjerne Muligheder, det er, hvad jeg ønſkede at paapege.

M*m.

Et lille Raad til de Huſtruer, der græde.

Vel at mærke til de Huſtruer, der græde for alt og over alt, naar de derved tro at kunde opnaa et eller andet af deres Mænd. En ung Kone, der en Gang beklagede ſig til en ældre Dame over, at hendes haarde Mand, „trods alle hendes Taarer", vægrede ſig ved at opfylde hendes Ønſker, fik følgende karakteriſtiſke Svar:

„Mit kjære Barn, tro mig, en Mand er ganſke ſom et Æg; lægger Du det en kort Tid i varmt Vand, ſaa koger Du det blødt, men lader Du det ligge længe deri, ſaa bliver det haardt."

Ninna.

Huslægen.

Husmoderen ſom Læge.

(Sluttet).

Midler til udvortes Brug, ſom bør haves i Husapotheket, og ſom bør etiketteres med blaa Seddel:

Blyvand. Kan ikke holde ſig meget længe, og maa derfor af og til fornyes. Det kan laves af Blyſukker, ſom kan gjemmes, men da dette Stof er giftigt, ville vi hellere tilraade at kjøbe Blyvand færdigt. Det er et godt Middel enten til Badning eller ſom Omſlag ved Kontuſioner med paafølgende Svulſt af de bløde Dele. Blandet med Havreſuppe har det en god Virkning ved Hudløsheder og ſom Opløsningsmiddel for de Skorper i Anſigtet, ſom ofte komme frem paa kirtelſyge Børn. (Se Raadgiveren Nr. 6).

Bomolie eller Olivenolie kan ofte finde Anvendelſe til Forbinding af ſmaa Saar ſamt ved Forgiftninger (ſe disſe).

Linolie er udſat for at blive harſk og maa jævnlig fornyes. Blandet med lige Dele Kalkvand faas den bekjendte „Æggeolie", der er et godt Middel ved Forbrændinger.

Kalkvand. Se foregaaende.

Mandelolie kan benyttes udvendigt ſom andre Olier, Ligeledes indvendigt i visſe Forgiftningstilfælde. Ved Hals- og Bryſtforkjølelſer hos Børn kan ofte faas Lindring ved Indgnidning paa Hals og Bryſt med den opvarmede Olie.

Karbololie er et udmærket Forbindingsmiddel til Beſkyttelſe af Saar mod Luftens Indvirkning. Lærred, Bomuld eller engelſk Charpi blødes deri og lægges paa Saaret.

Karbolvand benyttes ligeledes til Bedækning eller Udvaſkning af Saar. Vi have tidligere advaret imod at have den ſtærke „Karbolſyre" ſtaaende og ſelv at tilberede Vandet. Vi gjentage vor Advarſel.

Collodium penſles med en blød Penſel ud over den ſaarede Legemsdel og danner da en Hud eller et Overtræk over Saaret. Penslen udſkylles i Æther eller Hoffmannsdraaber efter Brugen.

Glycerin benyttes navnlig ſom dækkende Middel ved Sprækker i Huden eller Hudløsheder overalt paa Legemet. Vil man anvende det paa Steder, hvor Huden er meget fin, bør man fortynde det med lidt Vand, da der ellers foraarſages en ſvidende Smerte.

Spiritus (Kogeſpiritus) anvendes meget til Indgnidning. Det fremkalder Varme i Huden og anvendes derfor til Lindring af Smerter, for Ekſempel Gigt.

Salmiakſpiritus, „Lugtemiddel" ved Beſvimelſe og til Oplivning af Skindøde o. ſ. v. Kan ofte lindre godt ved Stik af Inſekter (Myg, Bier), men maa da anvendes ſtraks efter Stikket.

Kamferpulver ſtrøs imellem Vat og anbringes paa Halſen ved Halsforkjølelſer, Hæshed o. lign.

Det vilde ogſaa være tjenligt at have nogle **Salver** ſtaaende i ſit Husapothek, men de, ſom indeholde Fedt, blive let harſke. Vi tilraade derfor at nøjes med den mineralſke Salve

Vaſelin, der kan holde ſig ſærdeles længe, og

Zinkſalve, der er god til at „tørre" Saar.

Af **Urter** til udvendig Brug:

Fordelende Urter til Krydderpoſer og til Badning, en Spiſeſkefuld til en Kontorkop kogende Vand.

Blødgjørende Urter tilſættes til varme Omſlag.

Vi have nu nævnt de Medikamenter, ſom bør haves i et nogenlunde vel indrettet Husapothek, men der er endnu nogle Sager, ſom ikke bør ſavnes i Skabet, hvis det fuldt ud ſkal kunne tjene til Henſigten. Vi ſkulle da førſt nævne, at der altid bør henſtaa en halv Flaſke god **Portvin** eller **Sherry** ſamt lidt **Kognak**, for hvilke oplivende Midler der hyppigt kan være Brug, ſaaledes ſom det fremgaar, af hvad vi have ſagt om forſkjellige Ulykkestilfælde. Endvidere bør der findes **Lærred** til Forbinding, et Par **Lærredsbind** af 6 Alens Længde og omtrent 2 Tommers Bredde, en Pakke ren **Bomuld** ſamt lidt **engelſk Charpi**; det er godt at have alle disſe Forbindingsſager liggende paa det beſtemte Sted, og man vil da undgaa den Uro og planløſe Faren omkring, ſom man i Almindelighed ſer, naar der uforberedt ſkal bringes Hjælp til en Tilſkadekommen; Husmoderen vil ogſaa ſætte en Ære i at have disſe Sager parate, hvis hun ikke ſelv, men Lægen kommer til at overtage Behandlingen.

Der bør endvidere findes et Par **franſke Senopskager**, ſom blot behøve at dyppes i Vand for ſtraks at kunne virke, **engelſk Plaſter** ſamt **ſvenſk Hefteplaſter**, enten ſmurt paa Lærred eller i Rulle; i ſidſte Tilfælde maa man ſelv ſmøre det, hvilket bedſt gjøres ved at udbrede et Stykke Lærred paa en varm Plade, opvarme Plaſteret en Smule og udſtryge det paa Lærredet med en bredbladet Kniv.

Endelig bør der ogſaa i Skabet være en à to ſmaa Øreſprøjter af Glas og en Klyſterſprøjte, der kan rumme mindſt 1 Pægl.

Vi ere nu komne til det Maal, vi havde ſtillet os: at give Husmoderen en Del let fattelige Vink til Behandlingen af lettere Sygdomsformer ſamt at viſe, hvorledes man bør møde en Del Ulykkestilfælde, der daglig kunne komme for. Vi gjentage, at Husmoderen ved at optræde med Ro og Koldblodighed i ſaadanne Tilfælde kan gjøre uvurdérlig Nytte, og tro, at hun ſaaledes virker paa et af de ſkjønneſte og ædleſte Felter, hvorpaa en Kvinde kan bevæge ſig. Hvis vore Læſerinder mene at have havt Gavn og Glæde af vore Raad, haabe vi paa et Gjenſyn.

Husdyrene.

Seletryk paa Heſten.

Det hænder ofte om Sommeren paa Landet, navnlig paa de ſtørre Gaarde, hvor Heſteholdet forholdsvis er mindre, at de ſtakkels Arbejdsheſte ved Selens Tryk blive „brudte" paa Bringen, i Manken eller paa Ryggen, uden at der bliver gjort det mindſte for at læge disſe afſkyelige Saar, der, navnlig idet Dyret ſætter ſig i Gang, forvolder det ſaa ſtore Smerter, at man neppe kan drive det fra Pletten. Ganſke viſt maa man indrømme, at de ikke ganſke kunne undgaas i den travleſte Tid, hvor Heſtene altid ere i Tøjet, og da iſær paa Gaarde, hvor Vejene ere meget bakkede eller Jorderne meget ſtenede; men der kan ſandelig gjøres ikke ſaa lidt for at undgaa dem, naar man blot vil ſlaa det rigtigt faſt, at Menneſket har Pligter overfor Dyrene, og at man ikke har Ret til at handle med dem, ſom man behager. Hold blot Heſtene i god Foderſtand, benyt kun gode og velpasſende Seler og ſmør disſe flittig med en blødgjørende Smørelſe, ſaa ſkal dette Onde ikke mere optræde ſom en Regel, men kun ſom en Undtagelſe. Skulde det dog alligevel ſke, at en Heſt bliver „brudt", ja, ſaa er der ikke andet for end at unde den lidt Frihed, bade Saaret flittig med koldt Vand og desſuden et Par Gange om Dagen med Karbolvand. Naar Saaret ſaa er lægt, og Heſten atter tages i Brug, vil Huden naturligvis være noget tynd paa det daarlige Sted, og det vil derfor være det rigtigſte at ſy et Stykke Lammeſkind faſt paa Selen, ſaaledes at det uldne kommer til at vende ind imod Heſten.

(Efter „Dyrevennen").

Til Læſerne

angaaende indſendte Bidrag til „Raadgiver for Hus og Hjem".

Vi gjøre gjentagende opmærkſom paa, at de Raad, der velvilligt indſendes til „Raadgiver for Hus og Hjem", lige overfor Redaktionen maa være forſynede med **Navn og Adresſe**, hvorimod der i „Raadgiveren" kun ſættes Mærker, naar ikke Indſenderen udtrykkelig forlanger det modſatte. De ærede Indſendere bedes for Sætningens Skyld **kun at ſkrive paa den ene Side af Papiret**, og helſt ſkrive hvert af de indſendte Raad paa et ſærſkilt Stykke Papir. Red.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

e Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 17.

Hjemmet.

[illegible] Tone ude og hjemme.

1. Om at ryge.

[illegible] er lidt efter lidt bleven [illegible] almindelig [illegible] For- [illegible] det ikke mere nytter [illegible] om dette Punkt. Det [illegible] bleven Skik og [illegible] paa Gaden, d. v. ſ. [illegible] der; Piben er gaaet [illegible] de ſire Vægge, [illegible] er aldrig ſaa elegant [illegible] Araſter, Maleri eller [illegible]

[illegible] der endnu den [illegible] en Indſkrænkning i [illegible] paa Gaden, en [illegible] for hvilken enhver [illegible] man bøje ſig, den [illegible] man ikke maa ryge, [illegible] gaar ved Siden [illegible] ſom man ikke er [illegible] med. I det Hele [illegible] en Herre ſaa vidt [illegible] ryge, naar det er Da- [illegible] det er den bedſte [illegible] alle Skjær paa; [illegible] hvad vil ryge, [illegible] det mindſte aldrig for- [illegible] Damernes Til- [illegible]

[illegible] Behandling, Ci- [illegible] giver ofte An- [illegible] at fremkalde andres [illegible] Den ene holder [illegible] ſom paa et Koſte- [illegible] den uafladelig fra [illegible] af Munden til den [illegible] mindre Røgen [illegible] En anden, [illegible] Manerer behandler [illegible] mindre ſin Cigar paa en hel anden Maade. Han berører den kun med Fingerſpidſerne, omfatter den kun med den yderſte Spids af Læberne og puſter ikke Røgen vældigt ud fra ſig, men lader den ſtige op mod Loftet i duftende Ringe. I det førſte Tilfælde ville vi ikke kunne vægre os for at faa et ubehageligt Indtryk, ſelv om Cigaren er en ægte Havanna, medens man i det andet Tilfælde føler en vis Reſpekt for den med ſaa megen Opmærkſomhed behandlede Cigar.

At man, naar man hilſer paa Gaden, ikke beholder Cigaren i Munden eller blæſer Røgen ud mod den Paagjældende, er en Selvfølge, lige ſaa vel ſom at man i det Frie ikke ſætter ſig ſaaledes, naar man ryger, at Vinden driver Tobaksrøgen hen i Anſigtet paa en Dame.

Da det at ryge nu til Dags er en almindelig Brug, er det ſaa at ſige en offentlig Ret „at Rygere hjælpe hinanden til den nødvendige Ild.“ Dog maa man paa Gaden helſt undgaa at bede nogen om Ild, da det ikke altid er Folk behageligt at blive ſtandſet paa deres Vej. Bliver man ſelv anmodet derom, ſaa rækker man, iſald man ikke har Tændſtikker eller ikke har Lyſt til at tage dem op, beredvillig ſin Cigar frem og forraader ingen Utaalmodighed, hvis den andens Cigar ikke ſtraks vil „trække“. Den, der modtager en fremmed Cigar, for med den at tænde ſin egen, maa reſpektere den Ild, der er i den, ſaa at han ikke ſlukker den eller gjør Cigaren nogen Skade, og naar han rækker den tilbage, maa det ſke paa en ſaadan Maade, at den villige Hjælper ikke brænder ſine Fingre paa ſin egen Cigar.

Førend man betræder en fremmed Bolig, forſømmer en ung Mand aldrig at lægge ſin Cigar fra ſig; forſigtige Folk fører gjerne en „Cigarſlukker“ med ſig. Kun i ganſke fortrolige Kredſe er det tilladt at bringe Cigaren med ind i Værelſet.

Der er endnu et Tilfælde, der paſſende kan omtales her, ſkjøndt man næſten burde forudſætte, at de fleſte vidſte det. Det er Farligheden ved, at et ungt Menneſke, der ſøger en Plads, tager en brændende Cigar ind med ſig. Det forudſætter en ſaadan Mangel paa god Tone, at Anſøgeren i de ni af de ti Tilfælde kan være vis paa ikke at faa den ønſkede Plads, da Principalen har Ret til at forudſætte, at han vil viſe en lignende Mangel paa Takt i alle ſine øvrige Forhold.

Naar der, medens man er i Beſøg, bliver budt en en Cigar, kan man derimod rolig modtage og ryge den, kun ſkal man være forſigtig med Aſken. Det er en Selvfølge, at Cigarbyderen ogſaa burde ſørge for et Aſkebæger, men i mange Tilfælde bliver dette glemt, og i ſaa Tilfælde er det høfligt at udbede ſig et ſaadant, af Frygt for at ſkade Tæpperne v. ſ. v.

Mange holde af at ſtryge Aſken ſaa lidt af ſom muligt, ja, de mene, at de efter Aſkens Holdbarhed kan ſlutte ſig til Cigarens Godhed. Bortſet fra, at de virkelig befinde ſig i en Vildfarelſe i denne Sag, vidner det ikke om Henſynsfuldhed, at de ville bringe deres Liebhaberi en god Sofas eller et dyrt Tæppes Pletfrihed til Offer.

En grov Uhøflighed er det, naar nogen, hvis der ſtaar et Aſkebæger paa Bordet, dog ſtryger Aſken fra Cigaren af paa Underkopper eller Tallerkener, eller kaſter den endnu glødende Tændſtik fra ſig i det førſte det bedſte Hjørne, en Vane, der ſlet ikke er paa ſin Plads indenfor ens egne fire Vægge, men ſom er ligefrem upasſende i et fremmed Hus.

Lige ſaa vel ſom det er upasſende at ſpørge Huſets Herre om Priſen paa den fremſatte Vin, lige ſaa naivt er det at ſpørge:

„Hvad har De givet for den Cigar?"

Vennen kan lige over for Vennen naturligvis nok tage Bladet fra Munden i denne Sag, men ellers er den ſtørſte Forſigtighed tilraadelig.

Man riſikerer ſom Svar at faa et halvt ſpøgende, halvt alvorligt ment:

„Ja, hvad takſerer De den til?"

Og det er netop det, man ſkal undgaa, thi man kan let fornærme ved at komme til at nævne en for lav Pris, og man vil nødig ſætte ſit Ry ſom „Cigarkjender" paa Spil ved at nævne en for høj.

Derfor er det i alle Tilfælde det fornuftigſte ikke at ſpørge.

(Fortſ.)

Paaklædningspenge.

De fleſte unge Piger faa lidt Lommepenge af deres Forældre, til Beſtridelſe af ſmaa Udgifter, for hvilke de kun ſjældent behøve at aflægge nogen noget Regnſkab, og ſom derfor undertiden bliver anvendt fornuftigt, men undertiden ogſaa højſt ufornuftigt, d. v. ſ. uden at opfylde den Henſigt, hvori de bleve givne, at være til Gavn eller Glæde for Modtagerſken.

Noget ganſke andet er det, naar den unge Pige faar en *beſtemt, ſtørre eller mindre Sum til at beſtride ſin Paaklædning med.* Derved bliver hun paa en Maade tvungen til ſelv at tænke over Udgifterne, og det er ofte af uberegnelig Nytte. Her tales nærmeſt om unge Piger i Huſe, hvor Fader og Moder have Raad og Vilje til at give Datteren alt, hvad der hører til Paaklædningen; i de mange Huſe, hvor Forældrene, dels fordi de ikke have Raad til det, dels for at vænne de unge Piger til Eftertanke, lader dem udføre et eller andet Haandarbejde i Hjemmet, for at „klæde ſig ſelv", er denne Artikkel overflødig, der har den unge Pige lært at vurdere Pengenes Værdi, men det er det, den førſtnævnte Klasſe unge Piger ſaa ſent faa Øjnene op for.

De unge Piger have ingen Anelſe om, hvor dyre Klæder ere. En itureven Volant, et ødelagt Slør, en Plet paa en god Kjole, en tabt Muffe o. ſ. v. ere Ting, der beklages ſom „et lille Uheld", der dog ikke gaar den unge Pige videre til Hjerte, „hun ſnakker godt for Fader eller Moder", og Skaden afhjælpes. Men hvis hun nu fik beſtemte Paaklædningspenge, mon hun ſaa ikke tænkte lidt mere alvorlig over Tingene? Hvis hun vidſte, at der ikke var Raad til en ny Kaabebeſætning i Stedet for en ved „et Uheld" itureven, før en Gang i næſte Maaned, mon hun ſaa ikke tog ſig lidt i Agt? Og mon hun ikke ſaa' ſig om, naar hun forlod en Butik, for at overbeviſe ſig om, hvorvidt hun havde ſin Paraply eller ſin Muffe med, naar hun vidſte, at hun ikke alene ſelv ſkulde betale Avertisſementet under „Efterlysning" i Aviſen, men ogſaa i uheldigſte Tilfælde undvære Muffe eller Paraply, til hun atter havde ſparet ſammen til en? Ikke at tale om, at beſtemte Paaklædningspenge lærer den unge Pige til ſelv at forfærdige et og andet, for at ſamle ſammen til Opfyldelſen af et eller andet Yndlingsønſke, og at en lille tiloversbleven Reſt af Kapitalen ved Maanedens Slutning bereder hende en virkelig Glæde, ſom hun ellers ikke vilde have kjendt til!

Ogſaa for den tilkommende „egne Husholdning" er det en god Ting, at den voksne, unge Pige i Tide læres til at have Penge mellem Hænder og ſelv kunne beſtemme over dem, thi denne „frie Beſtemmelſesret" er netop Hovedſagen ved det; gives der Raad efter Raad, der paa en Maade hæmmer enhver Beſlutning, ſaa kunde
ſaa godt ſelv „
det er gjennem gje
ſlagne Forſøg, og
ſmaa Savn, at
Pengenes Værdi a

Giv et beſtem
„Nej" ſom S
Indbyd

Mange, ellers
fornuftige
den utaalelige V
ſvare Indbydelſer
„Ja Tak" eller „
kun med halve
Løfter.

„Ja Tak, hvis
den Tid er bedre",
ſaafremt min Tan
ſøg hos mig, til
bort", „ja Tak, ſaa
ikke kommer noge
halve Løfter, der
bagelige for den
modtage.

Den førſte Be
holde Selſkab, er
parre Folk, der
være ſammen, og
for, at der hverk
lidt, ſaa at Stuen
eller for mange,
overfylde; men
disſe Betingelſer
des, naar Indbyd
„halve Løfter" f
Indbydelſerne?
Gang muligt i
at arrangere
ſerne.

Dobbelt ubeha
danne ubeſtemte
der ikke godt have
Fremmede hos ſig
ikke havde indbyd
ſkylde Gjengjæld
det. Faa de et
ſlaaende Svar
kunne de bede et
ſter, uden at form
Værten vil let ti
„Nej" ved at bed
en anden Gang.
Løfte ſætter ham

Derfor ſom Sv
bydelſe ikke „naa
„maaſke", men
„Ja" eller „Nej"

Breve om Barnepleje.

I.

Redaktionen af „Illustreret Familie-Journal" har modtaget følgende Skrivelse:

Hr. Redaktør!

Som opmærksom Læserinde af „Raadgiver for Hus og Hjem" tør jeg sige Dem, at jeg meget har glædet mig over sammes Indhold, idet jeg har set, hvorledes De paa forskjellige Maader søger at give det en forøget og alsidig Interesse.

Da der jo nu i en Række af Numre har været meddelt en Mængde let fattelige Anvisninger til Behandling af lettere Sygdomme samt af Ulykkestilfælde, og da disse særligt have været henvendte til Husmoderen, har jeg troet, at der ogsaa vilde være Anledning til at henvende Talen til Husmoderen i en anden Egenskab end som Læge og paa et Omraade, paa hvilket hun har de allerførste Interesser at varetage, nemlig som Moder, og jeg beder derfor, at medfølgende Manuskript maa finde en venlig Modtagelse i „Raadgiverens" Spalter.

Som De vil se, bestaar det af en Række Breve over Barnepleje, et Thema, som sikkert enhver kjærlig Moder gjerne vil se behandlet af en erfaren Læge og i en Form, som let vil kunne læses og forstaas af enhver. Forfatteren til disse Breve, der i en lang Aarrække har været paa en Gang en omhyggelig Læge og en trofast Ven for mit Hus, har i sin Tid efter mit indstændige [illegible] dem til mig, for at jeg i dem kunde have en paalidelig Rettesnor for, hvorledes jeg bedst kunde forholde mig med Hensyn til mine kjære Smaas Udvikling i aandelig og legemlig Henseende; jeg kan ikke noksom være ham taknemmelig for de mange praktiske Vink, jeg har faaet deri, og hvilke jeg — næst Forsynet — tilskriver, at jeg har haft den usædvanlige Lykke at have opdraget aandeligt og legemligt sunde Børn.

Mangen en Gang har jeg, [illegible] meget indtrængende, *søgt at bevæge min gamle og erfarne Ven til at offentliggjøre disse Breve som et samlet Hele til Vejledning for mange andre Mødre*, men paa dette Punkt har han været urokkelig; til sine Tider er han endogsaa bleven lidt gnaven — rigtignok paa sin elskværdige, humoristiske Maade — saa paastod han, at der var trykte Anvisninger nok til, at han yderligere skulde bidrage til at forvirre en Moders naturlige Instinkt; saa kunde han med en vis Ilterhed pege hen til Specialisterne; dér kunde Folk saa deres Børn maalte og vejede og faa opgivet, hvor mange Procent af de forskjellige Næringsstoffer et Barn skulde have o. s. v. o. s. v., han vilde ikke — og min gamle Doktor kunde virkelig en Gang imellem sætte en lille Trumf i — forkvakle de kjære Børn med theoretiske Spidsfindigheder — — kort sagt, der var aldrig noget Udkomme med ham.

Saa for nylig skrev jeg atter til ham og bad ham om Tilladelse til at maatte offentliggjøre Brevene i Deres ærede Blad, for hvilket det jo særligt gjaldt at tale populært og saaledes, at det bliver forstaaet af Folket; her mente jeg, at hans Breve netop vilde blive bedømte paa den rette Maade. Jeg fik da følgende Svar:

Gode Fru N.!

Jeg har aldrig benægtet, at Kvinden var langt mere udholdende end Manden, men jeg vil ærligt sige Dem, at en saa udholdende Plageaand som Dem, har jeg endnu ikke truffet. For Husfredens Skyld bliver jeg tilsidst nødt til at føje Dem. Jeg maa dog først og fremmest gjøre Dem opmærksom paa, at de omhandlede medicinske „Causerier" jo nu allerede ere 15 à 20 Aar gamle, og at vor Videnskab dog, Gud ske Lov, siden den Tid har gjort adskillige og solide Skridt fremad; meget, af hvad jeg den Gang skrev, passer derfor ikke ganske til Videnskabens nuværende Standpunkt, og endskjønt jeg, som De véd, ikke hører til de moderne hæsblæsende Fremskridtsmænd, der kaste Vrag paa det gamle, saa snare noget nyt kommer frem, er jeg dog ikke blind for det meget gode, den moderne Videnskab har bragt frem, og har naturligvis *ogsaa selv taget det bedste deraf til Hjælp i min Virksomhed som Læge.*

Det er derfor absolut nødvendigt, at jeg kigger de gamle Sager igjennem, for at de kunne passe til Tiden, og hvis De derefter mener at kunne forsvare at offentliggjøre en gammel Doktors Skriverier, som han oprindeligt kun bestemte for Dem alene og mere betragtede som en lille, kjær Rekreation i sin Fritid, saa — i Guds Navn! brug dem, men De maa da selv paatage Dem ethvert Ansvar; De maa ligeledes udtrykkelig meddele Redaktionen af det Blad, De har tænkt at lyksaliggjøre med mine Breve, hvorledes de ere fremkomne, og at de mere maa betragtes som en lille, venskabelig Passiar om Barnepleje mellem en Læge og en fornuftig, ung Frue og Moder, end som videnskabelige Afhandlinger.

Deres

Dr. B.

P. S.

Jeg skrev „fornuftig", thi De véd jo nok, at jeg er saa fritænkerisk at tro, at ikke alle Kvinder og Mødre kunne gjøre Fordring paa dette Prædikat.

Efter endt Gjennemsyn har jeg modtaget Brevene tilbage og venter sikkert, at Deres Læserinder ville have en lignende Glæde og Nytte af dem, som jeg har havt. Jeg haaber nu at have fremstillet Sagen, som den forholder sig, i Overensstemmelse med Doktorens Ønsker.

Med Agtelse

Fru N.

P. S.

Kvindebreve skulle jo, siger man, altid have en Efterskrift; det trøster mig dog, at Doktoren, som De kan se ovenfor, ogsaa anvender en saadan. Jeg vilde blot endnu sige, at Dr. B. har bibeholdt Brevenes oprindelige Form, saa at han stedse henvender Ordet til mig, men da jeg stedse har været et sundt og naturligt Menneske, gjælder hans Ord naturligvis lige saa godt enhver anden normal Kvinde og Moder.

D. s.

(Forts.)

Klædedragt.

Moderne Kjolenederdel.

Nu, da Foldekjolen begynder at hævde sit Regimente, kommer den Tid, hvor det er en let Sag at ſy en Nederdel ſelv. Naar man dertil enten bruger et Jerſeyliv eller lader et Liv ſy ude, er en Dragt betydelig billigere fremſtillet end ellers. Her er Opſkriften til Forfærdigelſen af en ſmuk Nederdel, der er fuldſtændig moderne: 5 lige, glatte Breder ſyes ſammen, men paa Forbreden foroven lader man et glat Stykke ſtaa — cirka 12 til 18 Centimeter, og rynker Reſten af Vidden, paa Siderne mindre og rigtig tæt bagpaa, ſaa at der dannes en rig Foldekjole. Forneden beſættes Nederdelen med en 12 Cent. høj Fløjlsſtribe (ſaa helſt Fløjlsliv), eller med flere Rader Bidſer eller ſmalle Fløjlsbaand. Ældre Damer ville viſt kunne erindre, at disſe Nederdele have været i Mode før og altid ſaa ſmukke ud. Man kan anvende godt Tøj, da det ikke bliver forſkaaret, og ſenere ikke alene kan vendes op og ned paa, men ſyes om, naar det ſkulde overleve Moden. Man kan ſkraa Forbreden lidt foroven, hvis man ſkjuler Overgangen til de mange Folder, og man kan lægge Vidden i Stedet for at rynke den, hvis dette falder mere i den Enkeltes Smag. Det er kun Grundformen, der her er angivet, de enkelte Forandringer overlades til den forſkjellige Smag. Til den Nederdel, jeg mener, var Tøjet en Art mørkeblaat Halvklæde, der var cirka 74 Centimeter bredt.

R...... S...... 4.

At reparere Paraſoller, der ere ſprungne i Længdefolderne.

Nu, da Paraſollerne ſnart ſkulle bruges igjen, er det paa Tide at ſe dem efter og udbedre, hvad der er at udbedre paa dem, og det er ikke ſaa vanſkeligt at „friſke" en Paraſol, ſom mange maaſke tro. Det Tilfælde, der hyppigſt forekomme, er, at der fremkommer Huller eller Smaabræk nedad Længdefolderne. Der bruger man jo ellers at ſætte et Silkebaand under eller ſtoppe med Silke, men jeg har opdaget et ganſke anderledes godt Reſultat paa følgende Maade: Jeg broderer ſmaa, brogede Strøblomſter derpaa, det ſer meget ſmukkere ud. Til en enfarvet, lad os nu ſige ſort, Paraſol behøves kun to Farver Silke. De meget tynde Steder fugter jeg lidt, før jeg ſyer over dem, for at gjøre Tøjet ſtærkere. Hvert lille Hul gjøres til Midtpunktet for en lille Blomſt. Hver Blomſt beſtaar af 6 med et Sting fangede Slynger (Minutſting), ved Siden af hver Blomſt danner man Bladene af tre til et forenet Sting. Naturligvis lader man disſe Strøblomſter dække alle Længdefolderne, for at Henſigten ikke ſkal mærkes altfor meget.

En ung Pige.

Husraad.

At fjerne Blod- og Ruſtpletter.

Naar Blodpletter ikke ville vige for Sæben i almindelig Vaſk, behandler man dem ſom Ruſtpletter, da de afhænge af det i Blodet indeholdte Jern. Ruſtpletter vige ikke for almindelig Vaſk, men undertiden grumme let for Citronſaft eller fortyndet Saltſyre eller Svovlſyre, i Særdeleshed naar man udſætter den med Syren befugtede Plet for varm Vanddamp. Naar Pletter af Gadeſmuds, Stænk o. ſ. v. ikke ſkulde vige for en Afgnidning eller Afvaſkning, kan man prøve at behandle dem ſom Ruſtpletter, da Gadeſmudſet ofte indeholder jernholdige Beſtanddele.

A.

At fjerne Kaffepletter.

Kaffepletter, der gjerne have et matbrunt Udſeende, ere ikke altid lette at fjerne. Man gjør bedſt i først at prøve at vaſke dem med almindelig Sæbevand, hvis Tøjet er af en Sort, der kan taale denne Behandling; ellers virker det ogſaa godt at vaſke dem ud i lunkent Saltvand, eller at ſvovle dem ſom Frugtpletter, det vil ſige, holde et Stykke antændt Svovltraad under den fugtede Plet.

A.

Vaſken og Kjøkkenet.

At ſtive Manſchetlinned med lægget Indlæg.

Paa given Foranledning vil jeg med et Par Ord omtale en Stivemethode af Manſchetlinned, der fuldkommen, hvad Stivhed angaar, har tilfredsſtillet min i ſaa Henſeende yderſt vanſkelige Broder, hvis Hus jeg beſtyrer. Jeg ſtiver ſtraks efter Blaaningen de vaade Skjorter, Manſchetter o. ſ. v. ganſke let i ikke for tyk, kogt Stivelſe, og hænger ſaa Vaſketøjet til Tørring. Nogle Timer før jeg ſkal ſtryge, ſtiver jeg ſaa det tørre Vaſketøj endnu en Gang, men i tynd, kold Stivelſe. Jeg faar aldrig Folder paa Tøjet, og det klæber aldrig ved Jernet. Stivningen er udmærket tilpas, hverken for ſjattet eller for faſt.

En ældre Pige.

At renſe lakerede Bakker, ſærlig de kineſiſke Træbakker.

Man maa aldrig ſkjænke kogende Vand paa dem, ſærlig ikke paa de kineſiſke Træbakker, da Lakeringen ſaa vil ſpringe eller ſlyde op i ſmaa Blærer. Ere de fedtede, kan man vaſke dem af med en Svamp, dyppet i lunkent Vand og lidt Sæbe, og ſaa gnide dem tørre med et blødt Stykke. Ere de ikke fedtede, kan man vaſke dem af i koldt Vand og gnide dem rene. Naar de ere tørre, kan man komme lidt tørt Mel over dem og gnide dette af, for at faa dem blanke igjen.

Stine B.

Til Læſerne

angaaende indſendte Bidrag til „Raadgiver for Hus og Hjem".

Vi gjøre gjentagende opmærkſom paa, at de Raad, der velvilligt indſendes til „Raadgiver for Hus og Hjem", lige overfor Redaktionen maa være forſynede med Navn og Adreſſe, hvorimod der i „Raadgiveren" kun ſættes Mærker, naar ikke Indſenderen udtrykkelig forlanger det modſatte. De ærede Indſendere bedes for Sætningens Skyld kun at ſkrive paa den ene Side af Papiret, og helſt ſkrive hvert af de indſendte Raad paa et ſærſkilt Stykke Papir.

Red.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

[illegible]te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 18.

Hjemmet.

Livet ude og hjemme.

4. Om at ryge.

(Fortſat).

[illegible] Demoiſeller kunne være [illegible]verbeviſte om, at det er en ſtor [illegible] at tro, at Røgen af [illegible] er nok til at udviſke alle [illegible] af Drengeagtighed hos dem. [illegible] latterligere end at ſe en [illegible] ſmoden Dreng ſpille Mand [illegible] ſtrede det, man tilgiver [illegible] Herre, men aldrig ſer [illegible] Fingre med Høſen [illegible]

[illegible] er det maaſke ogſaa paa [illegible] at ſige et Par Ord om [illegible]holdere eller Cigar[illegible], hvad man nu helſt vil [illegible]

[illegible] Piben er i Mode, [illegible] Luxus drives der med [illegible] af kunſtigt udſkaaret [illegible] Merſkum. Nogle af [illegible]holdere naaer næſten [illegible] Dimenſioner. Der [illegible] ſande Uhyrer af [illegible], i hvilke Cigaren [illegible] ſkjuler ſig — naa, ſaa [illegible] andre, der [illegible] meget ſmaa og fine — [illegible] ſaber det ſig nu en [illegible] ikke diſputere, dog tro vi [illegible] ſom ſaſt ſom en [illegible] gjældende Regel, at [illegible] Cigarholdere [illegible] Medlidenhed [illegible], og vi raade [illegible] at følge en mulig Mode [illegible]

Og ſaa et Ord om Damer, der ryge.

At der er Damer, der ryge, er viſt, lige ſaa viſt, ſom det er en ſtor Uſkik at gjøre det. Lad være, at det taales i ſydlige Lande, hvor man har andre Begreber om Kvindelighed, end heroppe i vort mere tempererede Klima, ſaa bør vore Damer i ethvert Tilfælde lade Sydlænderinderne være ene om det, og ikke følge deres Exempel. Det gjør et yderſt ubehageligt Indtryk ikke alene paa Mænd, men ogſaa paa andre Damer at ſe Damer ryge. Der kan ſiges omtrent det ſamme om det, ſom om et andet Spørgsmaal, vi en Gang hørte fremføre af en ung Pige. Spørgsmaalet lød: „Maa unge Piger fløjte?“ Og Svaret, der maaſke bleb givet i Spøg, men hvis Mening virkelig var dyb Alvor, lød: „Jeg har altid hørt ſige, at naar unge Piger fløjte, græde Englene“ — formodentlig over den bortflygtede Blyhed og Kvindelighed, ſom en ſaadan Lyſt forudſætter — og det ſamme Svar paaſſer paa Spørgsmaalet, om hvorvidt en ung Pige maa ryge Tobak! Naar en ung Pige ryger, græde Englene juſt ikke, men turde de have Grund til at gjøre det! Det er afgjort ukvindeligt, og hvad der er ukvindeligt, er efter vore jordiſke Begreber heldigvis ikke tilladt.

Desuden er det paa en Maade et Indgreb i Herrernes Rettigheder!

Ikke ſandt, unge Frøken, der maaſke ſynes, *at disſe Bemærkninger* ere lidt vel ſkarpe. De vilde ſlet ikke ſynes om, hvis De kom ind i en Selſkabsſal og ſaa en ung Herre ſidde der — og ſtrikke? Og hvorfor ikke? Fordi det nu én Gang ikke er mandigt, fordi det ikke ſvarer til Deres tænkte Ideal, at ſe en ung Herre ſtrikke. Meget vel — men tror De da, at det ſtemmer med en ung Herres tænkte Ideal at ſe en ung Pige ryge? For ham er hun traadt ud af ſin Sfære derved, og man kan ikke fortænke ham i at dømme ſaaledes.

Det ene er ſom det andet.
Lad enhver blive ved ſit.

Et Stridsſpørgsmaal.

I femten Aar har jeg og min Mand levet i lykkeligt Ægteſkab ſammen. Vi have baaret Sorger og Glæder med hinanden, og der har ſjælden herſket nogen Misſtemning mellem os. Og dog havde jeg forrige Vinter den Sorg, at min Mand, naar han om Aftenen vendte hjem fra Kontoret, drog et lille, fortrædeligt Suk og mumlede: „Mon jeg aldrig ſkulde opnaa det?“ eller: „Mon jeg da beſtandig ſkal vedblive at ærgre mig over en og ſamme Gjenſtand?“

Og den Ulykkesfugl, han ærgrede ſig over — var vor ſtakkels Lampe.

Det var en Bordlampe, ingen Hængelampe, og Pigen bragte den altid ind med en Draabe Petroleum enten udenpaa Foden eller Beholderen, med ſkjævklippet Væge og ſprængt Glas.

Endelig beſluttede jeg at gjøre en Ende paa disſe Smaaſorger og paatog mig ſom et beſtemt, nødvendigt Arbejde at gjøre Lamperne, Kjøkkenlampen ikke undtagen, rene ſelv, om Morgenen ſtraks efter at jeg har tørret Støvet af. Nu er det meget ſjældent, at min ſtrenge Herre har noget paa Lampen at udſætte, ſkjønt han før har paaſtaaet, „at ingen, hverken Kone eller Pige, kunde gjøre en Lampe i Stand, ſom det ſkulde gjøres“.

Jeg pudſer Vægen proper ren med et Stykke Tøj, uden at klippe den. Glasſet pudſer jeg ſtedſe tørt, med en lille Børſte og en linned Klud. Naar jeg er færdig, gniber jeg Lampefod og Beholder omhyggelig af med et Stykke Silkepapir.

Vi have ogſaa en ny Hængelampe med Solbrænder, ſom jeg offrer ſærlig Omhu. Naar jeg er færdig, kommer jeg et Par Draaber Kali i Vaſkevandet, det borttager ſtraks al Petroleumslugt fra Hænderne.

Min Løn for den ringe Møje er, at min Mand altid ſer tilfreds ud, naar han kommer hjem, og naar han med et Smil og et Par venlige Ord ſætter ſig til at læſe de af mig tilrettelagte Aviſer, ved den klartbrændende, regelmæsſig lyſende Lampe, ſaa er der ingen gladere Menneſke til paa Jorden end

hans Kone.

„Hjemme var det ganſke anderledes“.

Det er en meget farlig Sætning farlig, enten det ſaa er Mandens eller Konens Læber, den glider over, det er en Sætning, der ødelægger flere ægteſkabelige Forhold, end nogen tror.

At det ofte kan være vanſkeligt at undertrykke et ſaadant lille Hjerteſuk, er ſandt nok, men det maa undertrykkes. Hvor mange unge Koner have ikke ofte lidt under Mandens: „Hjemme var det anderledes, der bar Moder ſig ſaadan eller ſaadan ad“, men til Gjengjæld er ofte en Mands gode Humør blevet ſpoleret for flere Dage ved Huſtruens ſkarpe: „Saadan gik det rigtignok ikke hjemme, der var aldrig tale om at nægte ſig ſelv enhver Bagatel“, eller omvendt „der blev ikke ſaaledes ødslet med alt.“

Det er vanſkeligt baade i velhavende og mindre velhavende Huſe at vænne ſig ind i nye Forhold; mange vilde maaſke mene, at det er ulige lettere at vænne ſig til det gode, aah ja, men der er dog den Forſkjel, at den Sætning, der danner Emnet for min lille Afhandling, ſjældent bruges i de ringere Kaar, fordi Hjertet her kommer til at ſpille en Rolle, og den ene frygter for at krænke den anden. Det er ſnarere i bedre Forhold, at den høres. Er for Eksempel en ung Pige opdraget i meget knappe Kaar, og ſaa bliver godt gift, har hun tidt bevaret en Sparſommelighed, der ofte i Mandens Øjne grændſer til Gjerrighed og af ham modtages med et: „men Herregud, hvad kniber Du dog ſaadan for, det er jeg ikke vant til!“ Den unge Kone har ikke før havt Tid til at uddanne ſin Aand ved Læsning og har betragtet ethvert Minut, der offredes en Bog, ſom ſpildt for nyttigere Gjerning. Hun vil maaſke ofte komme til at ſige et: „men hjemme var der ikke Tid til det“, og vil ſom Svar faa et: „men nu er hjemme her, og jeg ønſker, at Du ſkal have Tid til det“, et Svar, ſom kunde være undgaaet. Det er lettere at fornægte ſig ſelv, naar det gjælder et alvorligt Offer, end naar det er Bagateller, det drejer ſig om, men netop disſe Bagateller ere farlige Fjender for ung Ægtelykke, og derfor gjentager jeg endnu en Gang:

Vogt Eder for at ſige: „Hjemme var det ganſke anderledes!“ Den af de unge Ægtefæller, der førſt bruger denne Sætning, river den førſte Sten ud af den Lykkebygning, der nylig er bleven rejſt.

Fanny M..........

Børnene.

Medens Uldtrøjer ere almindelige for det voksne Menneſke, faa Børnene dem ſjældent før 8—10 Aars Alderen, men det er en ſtor Fejl, da de ſom ganſke ſmaa ere meſt modtagelige for Forkjølelſe. Min lille Pige var kun to Maaneder, da hun fik Uldtrøje paa. Før den Tid led hun af Hoſte og Snue, hvorimod hun
nu er ſaa friſk ſom en Fiſ
derfor bliver hun paa
Maade forvænt med Indp
nedringet i Halſen og m
Arme. Jeg tror, at m
den Maade baade hærder
beſkytter dem mod Forkjø
Derfor vil jeg raa
Mødre med ſmaa Børn,
forſømme dette ſimple Mi
i rette Tid at forebygg
domme, ſom ſtammer fr
kjølelſe, der ofte, iſær be
Aar, blive dødelige.

Kathrine S. —

Breve om Ba pleje.

II.

Højtærede Fru N.!

Naar jeg nu, efter De
udtalte Ønſke, føjer Dem
lig at give Dem nogle
Vejledninger til en fornu
naturſvarende Barnepl
bød De, at jeg af for
Grunde gjør det med en vi
ſtræben. De bød ſaaled
Eksempel, at det er min f
faſte Overbevisning, at
nuftige og omhyggelige
under almindelige og
Forhold ofte i ſit mo
Inſtinkt, der er en guddo
Gave, kan have en langt
ſikrere Vejleder med Henſy
Barns Pleje, end hun ka
at faa af ſelv den meſt
Læges Anvisninger. Jeg
ogſaa ganſke uforbeholde
Dem, at jeg i det mindſt
min Lægegjerning i næ
Menneſkealder ſkylder ma
fornuftig og erfaren Mod
fordi jeg, ſom ſtille Iagtt
hendes Færd, har vundet
Erfaring i ſaadanne Sag
angaar Barneplejen, og ſom
lig ikke kunde læres af Bog
foredrages fra Profesſorka
dertil er Forholdet mellem
og Barn alt for ophøjet
for meget en Følelſesſag.

Jeg vil endvidere ſ
den Tilſtaaelſe, at jeg, n
nu har den Glæde at ſe
voksne Børn aandeligt og
ligt ſunde ſærdeles i Livet
lig har min kjære Huſtr
derinſtinkt at takke derfo
mine medicinſke Kundſkab
da jeg ſaa', at det ikke be
men at Moderen ſaa ſtr

de mange forſkjellige
old under Bornenes
r jeg kun ſaare ſjæl=
ſt burde lægge mine
er i Vægtſkaalen.
s Bøger — gode Bø=
i vort Modersmaal,
ive forſtandige Læſer=
ſkellige Vink til Løs=
n moderlige Opgave;
gen ung Kone ſkulde
af disſe ſkulde kunne
til at blive en god
hun tage mægtigt fejl.
narere — naar hun
d betydelig Omtanke
aa at forkludre For=
e faa den Opfattelſe,
disſe Bøger give i
e og i al Alminde=
videre ſkal kunne
denne Moder og

Mødre, ſom grun=
deret Specialiſternes
Barnepleje, ſom med
Beundring af Vi=
ve ſét de deri opteg=
heller, de procentiſke
inger af Nærings=
nøjagtige kemiſke
de forſkjellige Sorter
emad o. ſ. v., og ſom
ſtakkels Smaa til=
ke ringe Brøkdel af
Tilværelſe paa Vægt=
erimentere med de
Fødemidler, udluſte
de Barnet, lade det
len o. ſ. v., alt nøj=
Bogens Bogſtav;
der, der, kort ſagt,
e Menneſkeliv er en
ine, ſom man blot
r efter de theoretiſke
og Videnſkabens Tal
for at alt ſkal blive

s der andre Mødre,
ære overmaade prak=
iſe alle Theorier og
et Stykke og føres
Konſekvens til lige=
e endog de alminde=
Regler, ſom Aar=
rfaringer nu én Gang
faſt. De bade deres
maabørn i iskoldt
al hærde dem"; de
al Slags Vejrligt
forvænne dem"; de
es deres rolige Søvn
ære dem for beun=
der — og Masſer
Barneklæder, hvor=
Barnets Helbred,
es Liv beſtandigt ſæt=

Skal man da ſom Læge give en univerſel Anvisning til Barnepleje, maa man førſt og fremmeſt udbede ſig en Kreds af Læſerinder, for hvem det ſtaar klart, at en ſaadan aldrig kan blive fuldt udtømmende, og at den altid maa bringes til at ſtemme med det naturlige Moderinſtinkt; den kan dernæſt kun omfatte almindelige Regler, og har endelig kun fuld Gyldighed under normale Forhold, hvor baade Moder og Barn ere ſunde.

Støder Sygdom til, ſkal man ikke for længe handle paa egen Haand, men ſøge kyndig Hjælp. Huſk paa, at Sygdomme hos ſpæde Børn ofte udvikle ſig med rivende Hurtighed.

At De, ærede Fru N.! er himmelglad ved Deres kvikke, otte Punds Dreng, undrer ikke en gammel Praktikus, der altid regner det blandt ſit Livs lykkeligſte Øjeblikke, naar han er Vidne til den unge Moders Glæde over det nye Liv, hun har ſat i Verden. At De har fulgt mit beſtemt udtalte Raad: ſelv at amme Deres Barn, har glædet mig, ſkjønt jeg ganſke viſt ikke havde ventet mig andet af en ſaa fornuftig Kvinde ſom Dem. Er Moderen ſund og ſtærk, maa intet ſmaaligt eller forfængeligt Henſyn afholde hende fra denne hendes førſte Moderpligt, hvis Opfyldelſe efterhaanden bliver hende ſaa kjær, at man ofte kan have nogen Beſvær med atter at faa hende til at opgive den, naar Barnet vokſer til.

Hvor ofte ſkal Barnet lægges til Bryſtet? — I de førſte 14 Dage hver Gang det vaagner; ſenere kun omtrent hver tredje Time, og her er det allerede, at man ſkal begynde Opdragelſen, idet Moderen baade for ſin egen og Barnets Skyld ſkal vænne det til en vis Regelmæsſighed med Henſyn til Indtagelſen af dets Maaltider. Tro blot ikke, at det altid er af Sult, naar et ſpædt Barn giver Hals; det kan lige ſaa godt være, fordi det er blevet overfyldt; ikke ſjældent ſkriger det blot af en vis ubeſtemt og inſtinktmæsſig Trang til at faa Bevægelſe. Vænnes Barnet til Regelmæsſighed, opnaas for det førſte, at det faar en rimelig Tid til at fordøje den indtagne Føde, og dernæſt vil Moderen endog i dets førſte Levetid kunne have Ferier paa tre Timer, ſom hun kan anvende til Rekreation eller Arbejde. Naar den Lille er tre Maaneder gammel, behøver han kun at lægges til Bryſtet hver fjerde Time, og længere hen endnu ſjældnere; dog, hertil komme vi vel ſenere, hvis vi fortſætte disſe ſkriftlige Konſultationer.

Huſk at lægge Barnet ſkiftevis til højre og venſtre Bryſt, og bad Vorten og dens nærmeſte Omegn omhyggeligt med fuldſlaaet Vand baade før og efter, at Barnet har diet.

Naar Barnet er mæt, falder det gjerne i Søvn, og ſkal da ſtraks ſtille lægges tilbage i ſin Vugge.

Vugge!! Ja, ſe det er et Thema, ſom jeg ſkal ſkrive lidt om i Morgen. Huſk blot foreløbigt paa, at jeg meget indſtændigt har anbefalet Dem ikke at beholde Drengen oppe i Sengen hos Dem. Det er ſkadeligt baade for Dem og ham.

Deres ærbødige
Doktor B.
(Fortſ.)

Klædedragt.

Om Anvendelſen af brugt Herreuldtøj.

Faders uldne Underbenklæder have ofte været iſtandgjorte, han vil have nogle nye og udrangeret nogle Par af de ældre. Hvor fortræffeligt kunne vi ikke anvende disſe til Børnene. Foroven, hvor de ſædvanligvis endnu ere gode, kunne de anvendes til et Skjørt til en lille Pige; man ſyer en lille Skoning forneden og takker denne og Ydertøjet ud i ſmaa Tunger, der kantes med en broget Lidſe. Foroven ſyes Skjørtet til en Linning. Livet kan klippes forneden af Benklædedelene. Men der er endnu mere Tøj tilbage, der kan blive en eller to ſmaa Trøjer til den lille Nyfødte af det. Det andet Par Benklæder kan blive til to Par Underbenklæder til den 6—8-aarige Dreng, der godt kan behøve dem paa ſin Skolevej. Det ere nu de gamle Sager. Men ſaa har Fader ogſaa et Par, der er meget gode endnu, men ſom ikke pasſer rigtigt — det ſprættes omhyggeligt op og anvendes til en Kjole til et halvandenaars Barn. Benklædedelene forneden, hvor de ſlutte glat til, afgiver Stof til Livet, og den øverſte Del har Reverdelens Længde. Det anvendes lidt broget Lidſebeſætning og en hvid Strimmel i Halſen paa det nedringede Liv og om de korte Ærmer, og det lille Menneſke ſer ſaa ſød ud, at ingen tænker paa, at hun hjælper til at ſlide Faders gamle Undertøj op. Naar man ikke vil anvende Stoffet til Undertøj til de Smaa, kan man ſy Natkjoler og Nattrøjer til dem af det. De ſmaa, firkantede Stykker, der falde fra, lader jeg min lille Pige kaſte om med rødt Uldgarn, og ſaa er det ſmaa, rare Sæbelapper eller Støveklude; hun øver ſig i at ſy lidt, og intet bliver ſpildt. Mine Smaa have ofte været klædte ſaaledes, og jeg har rundtom fundet mange Efterlignere. Naturligvis kunne ogſaa Undertrøjer anvendes, men her ere de fleſte Stykker ſaa ſtore, at de lettere kunne anvendes; jeg har kun givet Raad om det, jeg anſer for vanſkeligſt at faa Bugt med. „Den, der i Tide ſparer og anvender alt, vil aldrig komme til at ſavne noget", det er et Raad, jeg har faaet ſom Barn, og ſom altid har viſt ſig rigtig for mig.

Emilie D.

Husraad.

At renſe Kakkelovnene ſelv.

„Hu ha, det var et ſort Arbejde" hører jeg allerede nogle af Læſerne udbryde — unegtelig, det er et ſort Arbejde, men er det det ikke ogſaa, naar Kakkelovnsmanden gjør det? Er der ikke mangen en Husmoder, der, fraſet Udgifterne, mange Gange ſukker over, at hun faar ſine Stuer tilſmudſede, fordi at Manden, der gjør Kakkelovnene rene, umulig kan anvende den Zirlighed ved det, ſom hun kunde ønſke? Desuden er det ikke altid let at faa fat i en Kakkelovnsmand, og paa Landet er der Steder, hvor Husmoderen ikke vil have noget imod at tage Notice af efterfølgende Anvisning til at renſe Kakkelovnene ſelv.

En gammel, aflagt Dragt, der kan benyttes ved Rensningen, er ſnart funden. Desuden maa man i Beredſkab have en lille Krukke med Ler, en ſtærk, ſpids Kniv eller en Murſke, en gammel Stol eller Trappeſtige, og en tyk Staaltraad eller et Spanſkrør, hvis faſt ſammenbundne Slynge er omviklet med gammelt Tøj. Leret fugtes med Vand, til det danner en ſejg Grød. Førend man begynder Rensningen, lukker man Kakkelovnsdøren, for at intet Sod ſkal trænge ud i Stuen, ſaa løfter man forſigtig Kronen, eller hvad Forſiring der nu er paa Kakkelovnen, af, og løfter det øverſte Dække eller Dækpladen op med Kniven eller Murſkeen. Saa fjerner man det gamle Ler fra Pladen og Kanterne og renſer ſaa Røret, der udmunder i Skorſtenen, med Staaltraaden eller Spanſkrøret. Nu bliver hver Afſats eller hvert Rum renſet, ſaa at Soden eller Smudſet falder fra det ene ned i det andet. For ikke at ødelægge ſine Hænder, tager man gamle Handſker paa. Smudſet ſkrabes bedſt af Siderne med et Stykke grovt Papirs eller Paps ſkarpe Kanter. Naar alle Pladerne igjen ere beſtrøgne med friſk Ler og trykkede godt ned, ſaa at der ikke ſtaar nogen Revne aaben for Røgen, fjerner man forſigtigt det i det nederſte Rum (ved Kakkelovnsdøren) ſamlede Smuds. Dette maa ſke med ſtor Forſigtighed, da det let vil ſtøve rundt i Stuen og ſmudſe til. Naar man beſørger dette i og for ſig ſelv ubehagelige Stykke Arbejde roligt og beſindigt, tager det ikke lang Tid, Kakkelovnen vil trække godt, og man vil ved nu og da at offre en Morgen- eller Aftentime, før de andre ſtaa op eller efter at de ere gaaede til Sengs, ved det, kunne befri ſine Omgivelſer for Ubehageligheden ved en Kakkelovn, der ryger, uden at Familien en Gang behøver at ſe Vedkommende i ſin „Renſelſesdragt." Jeg véd af Erfaring, at flere Husfædre, rigtig fine Herrer, altid beſørge dette Stykke Arbejde ſelv, og ikke paa nogen Maade vilde overlade det til en anden.

A. i St.

Støvpletter paa Klæde.

Mange have viſt, lige ſom jeg, kjæmpet haardnakkede Kampe med de utaalelige, ſmaa Støvpletter paa ſort Klæde, der ikke vil lade ſig fjerne, hvormeget man ſaa gnider paa dem. Jeg har faaet et Raad i denne Retning, og er villig til at lade det komme videre. Støvpletterne, der ſamle ſig over en eller anden for Øjet uſynlig Fedtplet eller Harpiksplet, ſkal efter dette kunne gnides af med en Blanding af Æggeblomme og Brændevin.

Karen S.

Vaſken og Kjøkkenet.

Smaa Recepter for Husmoder og Pige.

3. Kraftbouillon for Syge.

Et Pund magert Okſekjød befries for Fedt og Ben, hakkes fint og kommes i et Pund koldt Vand, hvorpaa det ſættes over Ilden og langſomt bringes i Kog. Efter at det har kogt i nogle Minutter, ſier man det gjennem et fint Klæde og faar paa denne Maade en udmærket kraftig Kjødſuppe for Syge og Svage.

Sine V.

At vaſke ſort Silketøj.

Silketøj maa ikke vaſkes og vrides paa ſædvanlig Maade, da det let kan briſte i Folderne. Man breder det ud paa et Bord og gnider hen over det med en Børſte med Sæbe og Vand, eller med Vand, hvori der opløſes Quillajabark. Man kan ogſaa vaſke eller opfriſke ſort Silketøj ved at vaſke hen over de udbredte Tøjbredder med en i hed Kaffe dyppet Svamp. Har man anvendt Sæbe til Tøjet, maa Sæben bagefter børſtes bort med koldt Vand.

—r.

Til Læſerne

angaaende indſendte Bidrag til „Raadgiver for Hus og Hjem".

Vi gjøre gjentagende opmærkſom paa, at de Raad, der velvilligt indſendes til „Raadgiver for Hus og Hjem", lige overfor Redaktionen maa være forſynede med Navn og Adreſſe, hvorimod der i „Raadgiveren" kun ſættes Mærker, naar ikke Indſenderen udtrykkelig forlanger det modſatte. De ærede Indſendere bedes for Sætningens Skyld kun at ſkrive paa den ene Side af Papiret, og helſt ſkrive hvert af de indſendte Raad paa et ſærſkilt Stykke Papir.

Red.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 19.

Hjemmet.

[illegible] Tone ude og hjemme.

1. Om Foreſtilling eller Præſentation.

I det dannede Selſkab gaar man ud fra den Grundſætning, at det førſt er ved Foreſtillingen, at et Menneſke begynder at exiſtere for os, naturligvis kun i ſelſkabelig Betydning. En Perſon, der ikke er foreſtillet for os, [illegible] efter gjentagne Møder ikke [illegible] ſig foreſtille for os, kjende [illegible] vi hilſe ham ikke og ſe [illegible] ikke. Saa ſnart vi derimod [illegible] foreſtillede for hinanden, er [illegible]ſkabet ſtiftet, og vi ere i [illegible] til, hvis vi føle Lyſt til [illegible], at tiltale hinanden, [illegible] hinanden, ja, endog aflægge [illegible]anden et Beſøg, hvis der ſkulde [illegible]e ſig Lejlighed til det. [illegible] Menneſke vil naturligvis ikke gjøre Brug af disſe i [illegible] Skarphed opſtillede Regler, [illegible] det er godt i paakommende [illegible] at kjende dem; Ukjendſkab med disſe Regler kan ofte [illegible] en for at være uhøflig, [illegible] en anden ſkulde gjøre Brug [illegible] de Rettigheder, en Præſentation paa en vis Maade giver, og [illegible] Blottelſe ſkal den, der [illegible] i det ſelſkabelige Liv, [illegible] udſætte ſig for.

Om Maaden at foreſtille paa [illegible] der i Almindelighed ſiges [illegible]:

Herrerne blive altid præſenterede for Damerne. Und[illegible] finde kun Sted, hvor det [illegible] kirkelige Perſoner, høje Geiſtlige og høje Statsembedsmænd, ſaa vel ſom overfor Herrer, der ere ærværdige ved deres Alder, for disſe foreſtilles uden Forſkjel ſaa vel Damer ſom Herrer.

For øvrigt er det altid den yngre eller i Rang laveſt ſtillede Herre, der bliver foreſtillet, lader ſig foreſtille eller foreſtiller ſig ſelv for den ældre eller i Rang højere ſtillede. Det ſamme gjælder for Damer, der blive foreſtillede indbyrdes.

Den Foreſtilledes Navn bliver nævnet førſt — er der ſtor Rangs- eller Aldersforſkjel, nævnes kun dette — og de paagjældende hilſe let paa hinanden. Denne Hilſens mere eller mindre ærbødige Natur foreſkrives ved den ſæregne Stilling, de Foreſtillende indtage overfor hinanden.

Træder man ind i en Stue, hvor der befinder ſig fremmede, for os ubekjendte Perſoner, lader man ſig ſom yngre Dame eller Herre ſtraks foreſtille; ſom ældre Dame eller Herre venter man til Huſets Herre eller Frue foreſtiller de paagjældende for en. Er Huſets Herre eller Frue forhindret fra at foretage Præſentationen, anmoder man en eller anden tilſtedeværende, én bekjendt Dame eller Herre, om deres Biſtand, omtrent med de Ord:

„De vilde maaſke have den Godhed at foreſtille mig for Hr. N. N.?“ eller lignende.

Den derom Anmodede ſtiller ſig ved ſin Kommisſion, idet han eller hun tager *Henſyn* til ved*kommendes Rang Stand Alder* eller Slægtſkab, omtrent paa følgende Maade:

„Maa jeg tillade mig at foreſtille Dem min Søn, min Nevø o. ſ. v.“ eller „Hr. N. N. ønſker at blive foreſtillet for Dem,“ eller ogſaa beſørger han Præſentationen uden nogenſomhelſt Indledning, ved med en let Haandbevægelſe at pege paa den yngre eller i Rang lavere ſtaaende og nævne hans Navn, og ſaa ligeledes at gjøre en Haandbevægelſe hen imod den anden og nævne dennes Navn. Det er altid heldigſt, at Navne og Titler udtales ſaa tydeligt ſom muligt, for at undgaa Misforſtaaelſe og Forvekſling, og desuden for at give de Paagjældende Lejlighed til derigjennem at knytte en Samtale. Efter endt Præſentation vekſler man nogle Ord; det er Damens eller den Højereſtaaendes Pligt at begynde Samtalen. Hvis den, der har paataget ſig at foreſtille de Paagjældende for hinanden, have nogen Intereſſe af at disſe ſkulle kjende hinanden nærmere, ſætter han gjerne Underholdningen i Gang med et Par indledende Sætninger, og fjerner ſig ſaa.

Bliver nogen paa én Gang foreſtillet for alle de i Stuen værende Perſoner nævnes førſt hans Navn, ſaa den værdigſte blandt de Tilſtedeværende, og ſaa alle de andre i Rækkefølge, uden at der tages Henſyn til Rang eller Stand.

(Fortſættes).

En let Regnemaade.

„Mine Husholdningspenge ſlipper altid op, før Maaneden er til Ende," høres mangen en ung Husmoder klage. Jeg har nu været gift i mange Aar, og har aldrig kjendt denne Sorg, ſkjønt jeg maa inddele den Sum, jeg faar at holde Hus for, meget ſparſommeligt.

For altid at vide, hvor meget jeg turde bruge eller ikke, lavede jeg mig en Slags Overſigtstabel, ſom jeg kliſtrede paa den førſte Side af min Husholdningsbog. Efter at jeg har taget en beſtemt Sum fra til ſærligt Indkjøb eller maanedlige Betalinger, deler jeg Reſten af mine Husholdningspenge i 30 Dele, for nøjagtigt at vide, hvor meget jeg maa bruge hver Dag.

Som Eksempel kan følgende Tabel tjene:

Datum.	Beholdning.	Datum.	Beholdning.
	180		140
1	174	7	136
2	168	8	132
3	162	9	125
4	156	10	119
5	150	11	110
6	140	12	106

og ſaaledes videre, indtil den ſidſte af Maanedens Dage.

Efter denne Tabel kan jeg altid bedømme, om jeg er i rigtig Gænge eller ej, om jeg tør bringe en ſtørre eller mindre Steg, eller kun et Stykke Oksekjød paa Bordet; om jeg har givet for meget ud eller ſparet lidt ſammen.

For at lette Sammenligningen indfører jeg efter hver Linie i Husholdningsbogen Kaſſebeholdningens Sum efter Udgiftsſummen paa følgende Maade.

Datum.	Udgifter	Sum.	Beholdning.	+ ÷
		Kr.	Kr.	
1	Mælk 1 Kr., Brød 50 Øre, Smør 1.50 Øre	3.00	180.00	
	Kjød 3,50 Øre, fint Brød 25 Øre	3.75	173.25	÷0.75
2	Mælk 60 Øre, Kjød 2,10 Øre	2.70	170.55	+2.55
3	Mælk 80 Øre, Brød 50 Øre, Smør 3 Kr.	4.30	166.25	+4.25

o. ſ. v. Paa denne Maade har jeg daglig en Overſigt over, hvor vidt min Husholdningsførelſe ſtemmer overens med min Tabel.

Skulde denne Fremgangsmaade ikke kunne ſpare mangen en ung Husmoder et Suk ved Maanedens Slutning?

En Ukyndig.

Brød, Salt og Penge.

„Bedſtemoder, Du maa hjælpe mig."

„Hvormed, min Skat?"

„Med at finde paa noget, ſom jeg kan give min Veninde Emma i Bryllupsgave. Det maa ikke være en kjedelig Preſent, ſom man kan kjøbe i en Butik, det har jeg desuden ikke Raad til, og det er vel heller ikke paſſende for en ung Pige at kjøbe noget; men hvad ſkal jeg dog lave til hende? Hun har alt muligt."

„Saa giv hende Myrthekranſen paa en hvid Silkepude."

„Den faar hun af Doris."

„Saa giv hende en Nøglekurv med et broderet Motto."

„Det faar hun af Elſe — kjære Bedſtemoder, Du maa hjælp mig; find paa noget rigtig fin rigt, ſaa er Du ſød."

„Du lille Plageaand, tror D at de gode Ideer ſaaledes lad ſig ryſte ud af Ærmerne? Dog det er ſandt, jeg véd en ſom jeg ſom ung Pige ofte brag til Brudens Hus, og den vak altid ſtor Glæde, ſkjønt jeg ik kunde male ſaadan ſom Du, m maatte lade andre gjøre det fo mig."

„Hvad ſkal jeg da male, Bedſt moder?"

„Ja, nu ſkal Du høre. D ſkal kjøbe en temmelig ſtor, hv Brødtallerken af Porcellæn, og Randen af den male: „Giv os Dag vort daglige Brød", o indenfor en Krans af Aks el noget lignende. Saa lader D bage et lille Brød, der ba Midten af Tallerkenen. I Br det maa der være en lille Ho ning, hvori Du lægger et Pe ſtykke, og ſaa fylder Du H ningen med fint Salt. Du k ſaa arrangere en ſmuk Blomſter krans om det Hele og lade mas Søſter ſtille Tallerkenen paa Bordet i det nye Hjem. den unge Frue betræder dette."

„Men, Bedſtemoder, hvad ſk da det betyde?"

„Jo, det er en meget gam Skik, der, ſom ſaa mange ſmu gamle Skikke, er ved at glem Ser Du, Guds Ord, Brødet, Sa tet og Pengene maa ikke man i nogen Husholdning, hvis den da ikke ſkal gaa Krebſegang. er derfor disſe Ting, der ſk hilſe den unge Frue ved den Indtrædelſe i det nye Hjem. O opbevarer gjerne Brødet ſamm med ſin Myrthekrans. Naa, Du tilfreds med Bedſtemode Raad?"

„Om jeg er? Tak, Du kjær velſignede, gamle Bedſtemod Du finder altid det rigtige — Morgen gaar jeg ud og kjøb Tallerkenen."

„Og hør ſaa, min Pige, hv Du ſynes om det, kan Du jo o ſaa ſkrive et lille Vers, der pa ſer til Gaven, eller ſkrive et B venlige Ord, der forklarer de Betydning, det vilde viſt og glæde Emma."

„Det ſkal jeg — o, jeg er glad for dit Raad!"

Helene B.
i M...m.

Breve om Barnepleje.

III.

Det Brev, ſom Redaktionen i Dag bringer fra Doktor B., var ledſaget af følgende Skrivelſe fra Fru N.:

Da jeg fik min gamle Vens Tilladelſe til at offentliggjøre den Række Breve, han i Aarenes Løb har tilſkrevet mig angaaende Børneplejen, indſaa' jeg meget ſnart, at det viſt nok under Tiden blev nødvendigt at give dem i en anden Orden end den oprindelige, hvis de ret ſkulde bidrage til Oplysning om denne Sag hos et ſtørre Publikum. Skjønt Brevet ſidſte Søndag ſaaledes bebudede en Underſøgelſe angaaende Barnets førſte Pleje, har jeg ment, at det var bedre førſt at aftrykke et andet Brev, ſom Doktoren ſkrev omtrent to Aar ſenere, og hvori han giver nogle almindelige Anviſninger til, hvorledes man har at forholde ſig, hvis Moderen ikke ſelv kan amme ſit Barn.

Da jeg fik mit andet Barn, paadrog jeg mig nemlig en Betændelſe i Bryſtet, der gjorde mig det umuligt at opfylde min Moderpligt. — Jeg har troet, at det var rigtigt allerede nu at give dette Brev, medens Afhandlingen om „Vuggen" kommer næſte Gang.

Fru N.

Gode Fru N.!

Som jeg allerede har ſagt Dem, er den Maſtitis, De har haft, af en ſaadan Beſkaffenhed, at jeg abſolut maa nægte Dem at give Deres lille Pige Bryſt. Ved lettere Tilfælde af denne Art Betændelſe i Bryſtet kan man nok tillade Diegivningen, iſær naar Moderen er ſaa tapper ſom De, og ikke frygter for den derved forvoldte Smerte, men her gaar det, ſom ſagt, ikke.

Næſt efter Modermælken er ſædvanligvis en god og ſund Ammes Mælk det bedſte for Barnet, og De ved jo ogſaa godt, hvor megen forgjæves Umage vi have gjort os for at ſkaffe en ſaadan til Veje. Ja, De erindrer naturligvis ogſaa, at De var en lille Smule gnaven og mente, at jeg var alt for kræſen med Henſyn til Valget. Her maa De imidlertid ſelv ſtole paa Lægen, hvis Anſvar i ſaa Henſeende er ſærdeles ſtort. Det er her ikke nok, at vælge udelukkende efter et ſundt Ydre; det kan være en kalket Grav, og uoprettelige Ulykker kunne bringes ind i Familien gjennem Ammen.

Naa! det lykkedes os nu ikke, og vi maa da tage vor Tilflugt til Flaſken. De behøver ikke derfor at nære Ængſtelſe for Deres Barns Trivſel; bliver Opflaskningen paaſſet ſamvittighedsfuldt, og iagttages den yderſte Renlighed med Apparaterne, kan den lille, nyfødte Dame maaſke til Deres ſtore Forbauſelſe endogſaa komme til at overgaa Deres Førſtefødte i Henſeende til Trivelighed.

Jeg raader Dem indtrængende: Beſørg ſelv Renligholdelſen af Flaſker og Pattehætter, bland ſelv Mælken med det behørige Kvantum Vand, og overlad aldrig disſe Forretninger til Tjeneſtepigerne. Kjøb to à tre ganſke ordinære Patteflaſker, hvorpaa Rumforholdene ere afmærkede, og et halvt Duſin af de ſorte Guttaperkahætter; i disſe ſidſte maa der ofte ſkaffes en bedre Aabning til Veje i Spidſen, og dette ſker bedſt ved at gjennemſtikke dem med en ikke for tyk, gløbende Naal. De af disſe Sager (Flaſker og Hætter), ſom ikke netop ere i Brug, bør altid henligge i koldt Vand efter at være rengjorte. Renlighed er, ſom ſagt, Alfa og Omega ved den kunſtige Opamning; Flaſkerne maa efter Brugen ſkylles grundigt ud, og Hætterne krænges og afbørſtes indvendigt ſaa vel ſom udvendigt med en lille, blød Børſte. Alle de mange, kunſtige Patteflaſker, der haves, ſtaa tilbage for den her omtalte, ganſke ſimple.

Mælken ſkal tages fra ſunde Køer og bør ſtraks koges, idet derved mulig indeholdte Sygdomsſpirer tilintetgjøres, ligeſom den bedre bevares mod at blive ſur; man maa imidlertid anſkaffe friſk Mælk hver Dag. Mælk fra Køer, der ere opſtaldede i Brænderier, bør ikke benyttes. I Kjøbenhavn have vi jo nu den fortræffelige ſaakaldte Børnemælk, ſom ſaas under kyndig Garanti paa egne Flaſker.

Komælken er ikke ſammenſat ganſke ſom Modermælken, og der maa derfor tilſættes Vand og en ringe Mængde hvidt Sukker eller Mælkeſukker, ſom kjøbes paa Apotheket. Skulde Barnet lide af Forſtoppelſe, kan De bruge lidt Puderſukker i Stedet for det hvide. Mængden af det Vand, der ſkal tilſættes, retter ſig efter Pattebarnets Alder; i de førſte Uger en Tredjedel Mælk og to Tredjedele Vand; fra den 5te til 6te Uge halvt af hver, fra den 13de Uge tre Fjerdedele Mælk og en Fjerdedel Vand, og naar Barnet er omtrent et halvt Aar, ren Mælk. Blandingen foretages let i de graderede Patteflaſker og maa førſt foretages, naar Barnet ſkal have ſit Maaltid. Vandet ſkal altid være kogt og hældes varmt til den kolde (forhen kogte) Mælk, ſaa at Blandingen faar en Varmegrad af 28 Gr. R.

Naar Barnet trives godt, hvad De bedſt vil ſkjønne af de ugentlige Vejninger, behøves foreløbigt intet andet Næringsmiddel; herom bør Moderen forøvrigt altid konferere med ſin Læge. Der er en Guds Velſignelſe af (i alt Fald af Fabrikanterne) anbefalede Børne-Næringsmidler (Liebigs Suppe, Neſtles Børnemel o. ſ. v.), men jeg raader Dem: lad dem blive i Butikkerne.

I ſin allerførſte Levetid kan et ſaadant, lille Væſen naturligvis ikke tage ſynderligt til ſig. 6—8 Spiteſkefulde ad Gangen er tilſtrækkeligt i de førſte Dage, ſenere naturligvis mere, og disſe Maaltider ſkulle gives Barnet med ſamme Mellemrum og Regelmæsſighed, ſom hvis det havde faaet Bryſt.

For at kunne tillave Barnemælken om Natten bør De helſt have et lille Kogeapparat med Spiritus ſtaaende ved Deres Seng; ved Hjælp heraf kan De hurtigt faa lidt Vand i Kog; De bør nemlig aldrig opvarme en færdig Blanding.

Huſk paa, hvad jeg allerede ſagde Dem, da De fik Deres førſte Barn, og hvis Rigtighed De kan atteſtere af Reſultaterne, nemlig, at man kan vænne et ſaadant lille Menneſke til Akkurateſſe fra Begyndelſen af; hvis Barnet faar ſin Næring til beſtemte Klokkeſlet, vil baade det og Moderen i Mellemtiden kunne glæde ſig ved en rolig Søvn.

Nu maa De foreløbig nøjes med disſe Hovedtræk af den kunſtige Opamning. Der vil naturligvis af og til ſtøde et og andet til, hvor De ikke ſelv kan og vil paatage Dem Anſvaret ved at tage en Beſlutning, men i ſaa Fald har De jo Deres Læge, med hvem

De mundtlig kan konferere De véd, at jeg ſtedſe er til Deres Tjeneſte

Doktor B.

Klædedragt.

Praktiſk Anvendelſe af Kniplinger.

Min Brudekjole var beſat med 2 Meter 8 Cent. brede, hvide Kniplinger; de vare den Gang ikke billige, men de have ſenere ſparet mig mange Udgifter. Jeg benytter dem paa alle mulige Maader, hvor de kunne anvendes uden at klippes i Stykker. Om Vinteren bruger jeg dem enten riet udenom en lille, klar Fichu, eller riet paa ſom Garniture til en Selſkabskjole. Om Sommeren kjøber jeg en hvid Kapothatteform, den koſter mig en 30 til 50 Øre, og beſætter den med Kniplingerne. En lille Blomſt er ſaa nok til at fuldende Fremſtillingen af en elegant og billig Hat. Kniplingerne lide ikke ved det. Jeg har brugt mine i 18 Aar, og de ere gode endnu. Rigtignok vaſker jeg dem altid ſelv, men man faar jo intet for intet i denne Verden. Jeg har ogſaa en lang, bred, ſort Knipling; den maa gjøre Nytte paa lignende Maade, jeg forſikkrer, at det, den har koſtet, har jeg mange Gange ſparet ved at benytte den. Om Vinteren ries den paa min ſorte Silkekjole, om Foraaret og Sommeren rundt om mit Silkeoverſtykke. Jeg har ogſaa et lille, ſort Kniplingstørklæde, det maa gjøre Nytte paa to Maader, midt om Sommeren ſom en lille Fichu, og om Vinteren ſom Theaterkapot. Jeg før ſaa af broget Silke med Vatindlæg en lille til Hovedet paſſende Hætte, og draperer mit Tørklæde om den. En ældre, ſort Blonde foldes tæt og ries under ned mod Panden, det gjør Kapotten klædelig. Enderne ſlynger jeg ſamme under Hagen.

Mathilde
i K........rg.

Husraad.

Middel med at Glaspropper „binde" i Flakoner v. ſ. v.

Naar man har faaet en eller anden lille Flakon med Parfume foræret, opdager man ofte, naar man vil til at fjerne Glasproppen, der ſidder i den (det er nu for det meſte Glaspropper, der ere i Flakonerne, da Parfumehandlerne klage over, at der „prøves" for meget af Flaſker med Skrueprop), at dette er lettere ſagt end gjort, idet den mange Gange ikke lader ſig rokke af Stedet. Er man nu lidt for voldſom, hænder det ofte, at man ſkruer den øverſte, runde Glaskugle af, ſaa at den nederſte Del af Flakonproppen bliver ſiddende i Flakonens Hals, uden at det ſaa bliver muligt at man kan faa en Draabe af det gode Indhold, uden ved at ſlaa Flaſken itu og bruge det altſammen paa én Gang, blandet med Smaaſkaar og lignende. For at forebygge dette maa man førſt og fremmeſt være taalmodig og ikke for hurtig i ſine Bevægelſer, men forſigtig prøve at opvarme Flaſken over en Lampe eller et Lys. Varmen løsner Proppen. Men da de fleſte Parfumer indeholde let antændelige Stoffer, maa Forſøget gjøres med den ſtørſt mulige Forſigtighed. Næſten endnu bedre, eller da i det mindſte mere farefrit er det at ſtille Flakonen med Proppen nedad i varmt Vand. Det løsner ogſaa, men lidt mere langſomt end den direkte Varme.

Emma.

At renſe Sølv- og Pletgjenſtande.

Man laver en Slags tynd Grød af ſlemmet Kridt og Salmiakſpiritus, ſom man ſmører paa den paagjældende Gjenſtand, der ſaa gnides blank med et Stykke Vaſkeſkind (et Sølvſkind), eller naar det er en Gjenſtand med meget udſtaaende eller ophøjede Forſiringer, med en lille Børſte. Man vaſker de Ting, der ſkulle poleres, godt af førſt.

P.

Vaſken og Kjøkkenet.

Bort med Kræmmerhuſene.

Kræmmerhuſene eller Papirspoſerne ſkulle kun tjene til at bringe de hos Kjøbn
kjøbte Varer hjem i. Saa
de ſtraks tømmes, for at d
kjøbte kan anbringes i e
Opbevaringsſted, en linned
en lille Tønde, en Blikdaaſ
Er det ikke modbydeligt
bringe ſnart Soda, ſnart
eller Sukker, Krydderier o
nende i Skabet i løſe Pa
Det er kun undtagelsesvis,
paa Kræmmerhuſene find
Indſkrift, der lader én ſl
til deres Indhold; man k
tage fejl, og har et Kræmn
været lukket op et Par
ſlutter det ikke mere ord
Fugtighed gjennemtrænger
piret, og ſluttelig gaar
hvis da ikke allerede Kræ
huſets Indhold har bevirke
Navnlig vil Soda, der, in
i Papir, er udſat for Van
pen i et Kjøkken, ſnart gi
trænge Papiret. Desuden
gjerne daarligt Papir, de
vendes til Kræmmerhuſe,
ingen, der med Rette ko
lange Holdbarhed eller Va
af det.

Mange Ting maa indp
Stanıol. Mel og Gryn
vares bedſt i ſmaa Tønde
Kasſer af Træ, med ty
paamalet Paaſkrift.
gamle Glasflaſker (naturl
godt renſede og tø
egne ſig fortræffeligt for
Stoffer.

Man kan anvende ſmaa
kruſe eller Lerkruſe, Krukker
med paamalet Navn, det ſe
pert og pænt ud. De
hvor man ikke kan faa ſaa
Sager med paamalet Navn
man ſelv ſkrive Udſkriften
og tydelig, paa et Stykke
og klæbe det paa den pa
dende Ting med Gummi.
bruge ogſaa at anbringe fo
empel Krydderier i ſmaa
indrettede Skabe, ſom ere
billige, og hvor hver lille
har ſin Udſkrift. Opbeva
maaden kan jo afhænge a
holdene, det er kun et, ja
lægger Vægt paa, og det
faa Kræmmerhuſene
eller rettere at faa Varer
af Papirerne, ſaa ſnart
ere komne hjem i Kjøk

U. i

Trykt i Carl Allers Etablis
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal" | Nr. 20.

Hjemmet.

[illegible] ude og hjemme.

[illegible] Foreſtilling eller [illegible]ſentation.

(Fortſat).

[illegible] Tilfælde bliver Præ[illegible] kun enſidig. [illegible] for Exempel en ung [illegible] præſenteret for en [illegible] eller Berømmelſe ud[illegible] lad os nu ſige en [illegible] er en berømt Profesſor, [illegible] den Foreſtillende om[illegible]:

„[illegible] Profesſor, maa jeg til[illegible] at preſentere Dem, medi[illegible] Hr. N. N.?" eller [illegible] den unge Hr. [illegible] om den Ære at [illegible] foreſtillet for Dem." [illegible] nævnes kun den unge [illegible] og ikke den ældre [illegible] man forudſætter, at [illegible] almindelig bekjendt.

[illegible] finder Sted mel[illegible].

[illegible] Pigers foreſtilles [illegible] fornemme Damer, [illegible] nævner disſe ſidſtes [illegible] finder Sted, [illegible] Undergivne [illegible] Rang. Det vilde [illegible] Ligeſtilling af begge [illegible] den ene [illegible] anden.

[illegible] Foreſtilling ind[illegible] hvorvidt [illegible] højeſte Alder [illegible] Rang Forrinet, [illegible] højeſte Alder altid [illegible] hvor Alders[illegible] meget betydelig.

Naar en Herre undtagelſesvis, for Exempel paa et Bal, foreſtiller ſig ſelv for en Dame, ſaa nævner Damen ikke ſit Navn, da hun paa ſin Side har Ret til at forudſætte, at den Herre, der ſøger hendes Bekjendſkab, véd, hvem hun er, og paa den anden Side, fordi hun ſom Dame er ligeberettiget Selſkab for en Herre, hvor høj end hans Rang er.

Den, der lader ſig foreſtille for en anden, ønſker derved at viſe vedkommende en Opmærkſomhed. Det vilde derfor være en ſtor, ſelſkabelig Uhøflighed at ſøge at undgaa en ſaadan Præſentation ved at ſe til Siden, vende ſig bort o. ſ. v. Man vækker aldrig Anſtød ved at lade ſig foreſtille eller foreſtille ſig ſelv for nogen i en Privatkreds, men man kan let opnaa at ſaare mange, hvis man undlader at opfylde denne ſimple, ſelſkabelige Pligt.

Paa Rejſer, ombord paa Dampſkibe, i Jernbanekupéer o. ſ. v., hvor ſelſkabelig Tvang til Foreſtilling mangler, tager man det ikke ſaa nøje. Har man vekslet et Par Ord med vedkommende, og er man kommen til den Overbevisning, at man ſtaar paa det ſamme Trin af ſelſkabelig Dannelſe og lever under nogenlunde ens Livsvilkaar, og man føler Lyſt til at fortſætte Samtalen, ſaa ſiger den yngſte Herre gjerne: „Tillad at jeg foreſtiller mig ſelv for Dem, jeg er den eller den", eller „maaſke jeg maa overrække Dem mit Kort?"

Den gode Tone fordrer, at den *ſaaledes Tiltalte ligeledes* nævner ſit Navn eller overrækker ſit Kort, uden førſt at kaſte et prøvende Blik paa det Kort, der er rakt ham. Gjør han det imidlertid ikke, bør det ikke ubetinget optages ſom en overlagt Fornærmelſe, thi paa Rejſer er der ofte Grunde, der paabyder en at bevare ſit Inkognito.

En Dame nævner i et ſaadant Tilfælde aldrig ſit Navn overfor en Herre.

Naar i offentlige Haver, Reſtaurationer og lignende en Nyankommen nærmer ſig en Gruppe Herrer for at hilſe paa en Bekjendt, beder han gjerne om at blive foreſtillet for de andre Tilſtedeværende; gjør han det ikke, er det hans Bekjendts Sag at gjøre det. Han foreſtiller ſaa den Nyankomne ved at nævne hans Navn førſt, og ſaa de andre Herrers.

Vi ſammenfatte det paa disſe Sider ſagte endnu en Gang i følgende korte Regler:

Saa ſnart et Samkvem mellem flere Perſoner træder ud af Rammen for det rent forretningsmæsſige, og ſtrejfer ind paa det ſelſkabelige Gebet, er en Præſentation ſtrengt nødvendig, for at en Samtale om Ting, der ligger udenfor Forretningsgangen, kan indledes eller føres. Det er en ſimpel Pligt, det paahviler enhver at mindes, og ſom ingen Husherre eller Husfrue i noget Tilfælde maa glemme at udøve

„De kommer ſaamæn ſlet ikke til Ulejlighed."

Har Du aldrig misbrugt denne Sætning, kjære Læſerinde?

Kan Du ſlet ikke ſe Dig lidt — mere eller mindre naturligt — i Spejl i efterfølgende Linier?

Prøv det — det kunde maaſke gjøre Dig lidt Gavn ſenere — —

— — — — — — — — — — —

Det ringer.

I dette Øjeblik opſtaar der en utrolig Forvirring i Dagligſtuen.

„For Guds Skyld, der er Fremmede!" raaber den ældſte Datter i en ſaa dramatiſk Tone, ſom om det drejer ſig om en fjendtlig Belejring af en forſvarsløs By.

„Fanny, hvor er min blaa Kjole?" raaber en anden med ængſtelig Stemme.

„Min Kniplingskrave!"

„Koralbroſchen — ſkynd Dig dog. Koralbroſchen!"

„En Sløjfe — en kulørt Sløjfe!"

Saaledes lyder Befalingerne mellem hinanden, og Stuepigen, der ſtraks, medens hun forkyndte, at der var „Beſøg", har maattet bytte Fruens „Hjemmekappe" om med den med de „blegrøde Sløjfer", ved næppe, hvilken hun ſkal adlyde førſt.

Der begynder en Jagen omkring. Klirren med Nøgler, lukken Skuffer op og i o. ſ. v., en Larmen, der i en ikke overdreven ſtor Bolig ikke kan undgaa at lade ſit Ekko lyde ind i „Salen", „Modtagelſesværelſet", „den gode Stue", eller hvad man nu kalder det ikke til dagligbrug benyttede Rum, ſom „Beſøget" er ført ind i. Som oftest hører den Beſøgende nok af Larmen, til at faa en ubehagelig Følelſe af at „komme til Ulejlighed", og i mange Tilfælde ſer den Paagjældende hen til Døren med et længſelsfuldt Ønſke om at være vel ude igjen, da det lader til, at man er kommen i et rigtig ubelejligt Øjeblik. Men det lader ſig ikke mere gjøre. Døren til det tilſtødende Værelſe gaar op, og Fruen viſer ſig med ſine Døttre, alle fine og pæne og med Smil om Læberne, hvis Naturlighed kun har lidt lidt, „maaſke lidt", ved den forcerede Paaklædningsſcene i Sideværelſet. Af og til kaſtes et hurtigt, ſom man tror ubemærket Blik ind i Konſolſpejlet, og førſt efter at man er bleven overbeviſt om, at alt ſidder, ſom det ſkal, indtræder der en vis Ro i Sindene. Nu bliver Modtagelſen førſt rigtig hjertelig, og hvis det ikke er en helt ſtiv Viſit, hvor den Beſøgende tager Afſked efter et Kvarters Forløb, ſøger man ofte ved en overſtrømmende Venlighed at udſlette det ubehagelige Indtryk, ſom den lange Venten har gjort.

Man beſvarer den beſøgende Dames Undſkyldning over det „maaſke ubelejlige Beſøg" med en ordrig Forſikring om, at hun ſlet ikke kommer til Ulejlighed, ikke i mindſte Maade, hvor kan hun dog tro det? og man ſtiller hende næſten med Magt af med Hat og Overſtykke, og faar hende til at blive lidt.

Men ſaa følger der gjerne et Efterſpil, der næſten ſvarer til Forſpillet.

Moderen veksler et meget ſigende Blik med den ældſte Datter; denne gjør ſig det ene Ærinde rundt i Stuen efter det andet med en meget uſkyldig Mine, dog ſaaledes, at hun derved faar Lejlighed til at „forſtaa Moderens Tegn", og endelig forſvinder hun ind i det næſte Værelſe, hvorfra hun ſaa et Øjeblik efter ſtikker Hovedet ind for at kalde paa ſin Søſter — „der er noget, hun endelig maa ſige hende".

Saa begynder atter den uhyggelige Raslen med Nøgler og lukken Døre op og i derinde, man hører Raslen med Theſker, og ofte, i de Huſe, hvor Tjeneſtefolkene tør tiltage ſig Ret til at „være gnavne", en ublid Smækken med Dørene, der forkynder, at for Pigen i det mindſte er Beſøget „kommet til Ulejlighed". Huſets Frue, der gjør ſig Umage for at vedligeholde Konverſationen, er dog ikke rigtig i Aande, hendes Tanker ere hos Døttrene i Spiſeſtuen — „naar de nu blot have forſtaaet hende rigtig" — og Gjæſten føler det og bliver mere og mere taus.

Og hvortil falder ſaa hele Allarmen ud?

Sædvanligvis til en ſlet og ret Kop Kaffe og et Stykke Kage; men Spiſeſtuebordet er dækket med den fineſte Kaffedug og Kagetallerkener, Brødkurve, Præſenterbakker og Tallerkener ere bedækkede med broderede Servietter, de fineſte Kopper ere fremme, og den plettede Kaffekande, det er et lille Kunſtværk af Anretning, der kun har koſtet Gjæſten deres Selſkab, ſom hun i Grunden er kommen for at nyde, thi en Kop Kaffe og et Stykke Ka
nok have faaet i

Man ſiger ri
ſkal ære et kjæ
megen Elegance
mærkværdig no
ledes Ubmærkede
tryk af, at alt
for at tilfredsſti
egen Forfængelig

Jeg overlade
Læſerinder at af
mange ret velſta
Husholdninger,
paasſer. Jeg ind
af disſe Ubeh
kunne undgaas,
dem kunne det.

Naar Huſets
gjøre Brug af
nægte at modta
kommer „til Ul
hun ſaa ikke ſaa
ligt forhindre, at
det? Naar hun
tre ere nette og
brug, hvorfor v
bringe ſin Gjæſt
altid ere „elegan
Og naar der er
ligt i Dagligſtue
ſtøde Gjæſten at
ind, hvor hun ſe
miliens forſkjell
ved deres Haan
overbeviſe ſig om
ikke kom til Ulejl
ſaa Hatten og
erobret og G
burde ſaa Trakt
det nu beſtaar i
tøj" eller lignen
i ſamme Stue
prætentiøs Maad
ſkal ikke Frue
„Maa jeg byde
Kaffe?" o. ſ. v.,
vis paa et beſt
men hun kan go
ter Ordren højt
følgelig Sag, og
at have ladet de
Pigen, godt blive
naar Pigen meld
Orden, gaa ind
at ſe Bakken eft
bæres ind i de
Gjæſten opholde
„kjært" Beſøg.
ikke at gaa ſilve
det endelig gaa ſ
ſørge for, at det
ſtand", ſaa at
hover at komme
Spørgsmaal: „
det ikke til Ul

Viſſe vi viſ
lad det dog bliv

e efter Former, der ſaa Gjæ-[illegible] til at tro, at Gjæſtfriheden [illegible] den Familie, hos hvem Be-[illegible] er aflagt, er udartet til et [illegible] om „at blive fri for [illegible]ſter". M. B

Breve om Barnepleje.

IV.

Hvis jeg var Digter, ærede Frue! hvor ſkulde jeg da be-[illegible] Vuggen, om hvilken jeg [illegible] har lovet Dem at tale. [illegible] ſkulde efter let at have an-[illegible] hvorledes „Vuggen" i de [illegible] Folkeſlags Bevidſthed med [illegible] Ret er naaet op til at [illegible] et højſt poetiſk Begreb, [illegible] paa lignende Maade ſom Schiller i „Lied von der Glocke" [illegible] Digt behandler Vug-[illegible] Hiſtorie lige fra Kurve-[illegible]værkſtedet, hvor den lyſtigt [illegible] Svend, der endnu hver-[illegible] Huſtru eller Barn, med [illegible] Hænder kunſtfærdigt ſam-[illegible] de ſmidige Vidier, der [illegible] give det førſte Leje for [illegible] lyſe Fremtidsforhaab-[illegible] jeg ſkulde ſkildre den unge [illegible] Moders glade Rødmen, [illegible] Vuggen bringes til Huſe, [illegible] med de bløde Puder og [illegible] Lagener og henſtaar for at [illegible] ſin tilkommende Beboer; [illegible] udmale, hvorledes den [illegible] Moder, nynnende den [illegible] Vuggeſang, kjærligt vugger [illegible] lille Skabning, hun har [illegible] Livet, — hvorledes hun i [illegible] og alvorlige Sygdom-[illegible] Tid, naar Feberen bringer [illegible] Kinder til at bluſſe og [illegible] til at tindre med en [illegible] Ild, rækker den kjø-[illegible] Drik til dets brændende [illegible] og [illegible] og taal-[illegible] vaager over ſin Skat, [illegible] de natlige Timer gaa ſaa [illegible] — ak, ſaa langſomt! — [illegible] at bringe Forandring. — [illegible] den raſke Knægt vokſer [illegible] af ſin Vugge, der ſæt-[illegible] — og hvorledes [illegible] naar Aarene have [illegible] i hendes Lokker, man-[illegible] og [illegible] af den gamle [illegible] Lamperne lever ſin Kjær-[illegible] og ſit Ægteſkabs Lykke [illegible] — ſe, alt dette kunde [illegible] om, hvis jeg [illegible] Digter.

Nu maa De imidlertid nøjes med en Læges Tanker om det ſamme Thema, og dér maa jeg ſtraks optræde ſom en forſkrækkelig Proſaiker; thi jeg ſiger: „Bort med Vuggen!" — Hvor mange Gange har jeg ikke til min ſtore Sorg ſet unge Mødre ſurmule, naar jeg paa deres Spørgsmaal i ſaa Henſeende har ſvaret: „Vil De endelig have en „Vugge" til Deres Barn, ſaa lad i alt Fald Gængerne ſkjære af!" — De vil imidlertid heraf ſe, kjære Fru N.! at det mere er Vugningen end Vuggen, jeg vil til Livs. Naar blot de kjære Mødre vidſte, hvor megen Fortræd de gjøre deres Smaa ved den uſalige Ryſten frem og tilbage!

Hvis De da vælger at give Deres Hr. Søn en Vugge i Stedet for en lille, lun Seng, ſaa ſørg for, at Gængerne gjøres ubrugelige, eller anſkaffer De en af de mere moderne og ſærdeles gode Jernvugger, der hænger i et Stativ, ſaa bind den egentlige Vugge faſt til dette, ſaa den ikke kan ſvinge frem og tilbage. De ſkal ikke bryde Dem om, hvad Veninder og „erfarne" Barnepiger ganſke viſt ville fortælle Dem, at man ikke kan berolige et Barn uden at vugge det; ſvar dem blot ganſke roligt, at et lille Barn muligvis (ja, jeg tror det ikke) kan fødes med Mordertilbøjeligheder, men aldeles ſikkert ikke med Trang til at blive vugget; derimod kan man meget hurtigt opdrage en ung Verdensborger til at betragte Vugning ſom en abſolut Fornødenhed. Hvor ſyndes der dog ikke i ſaa Henſeende! De ſkulde ſe, hvorledes man endnu blandt Landbefolkningen, ſelv i mange af vore velhavende Bøndergaarde, hvor et uhyre Skrummel af en malet Trævugge under Tiden gaar i Arv gjennem 2—3 Slægtled, og hvis Gænger ved den fortſatte Brug gjennem Tiderne ere blevne ſlidte aldeles firkantede, ryſter det ulykkelige Barn baade Dag og Nat. For mig ſtaar det ſom den ubegribeligſte Gaade af Verden, at ikke mindſt Halvdelen af alle Børn paa Landet aflives af en ſaaledes kunſtigt fremkaldt Hjernebetændelſe.

Lærer De førſt Deres Barn, at det ſkal vugges for at ligge roligt, binder De i Løbet af ganſke kort Tid Dem ſelv eller et andet Menneſke til *uafbrudt* at ſidde ved Vuggen, thi den lille Tyran vil tilſidſt ikke taale nogen Stansning, ikke en Gang om Natten. Tænk Dem, hvor gjennemryſtet en ſaadan lille Hjerne maa blive; foreſtil Dem, hvorledes det ulykkelige Barn maa blive til Mode naar han er lagt i ſin Vugge for at ſove; ſtraks lukker han naturligvis ikke Øjnene, og under den derefter etablerede Vugning vil han ſe Perſoner og Gjenſtande i Barneſtuen ſvinge frem og tilbage, uden at hans Blik kan faa et faſt Hvilepunkt. Man ſkulde virkelig tro, at det ſærligt gjaldt for os om lige fra Begyndelſen af at hærde vore Børn mod — Søſyge.

I Forbindelſe hermed kan jeg gjerne nævne, at den „Visſen" og Svingen frem og tilbage, ſom Barnepiger ynde ſaa meget, naar de bære den Lille paa Armen, har ſamme ſkadelige Virkning og er lige ſaa overflødig ſom Vugningen.

Jeg ſkal nu i al Korthed antyde for Dem, hvorledes Deres Barns Leje bør være. (De ſer, at jeg nu med Forſæt undgaar Ordet „Vugge"). Det ſkal være ſikkert, lunt og renligt. Det maa være forſynet med en høj Kant eller Rand for at Barnet under ingen Omſtændighed kan falde ud deraf. I den førſte Tid, iſær til Børn, der ere fødte i en mere ublid Aarstid, ſkal det være opredt med bløde Dyner; Hovedpuden maa derimod ikke være alt for blød og maa kun afgive en højſt ubetydelig Skraaning, thi et lille Barn maa helſt ligge næſten ganſke horizontalt. Paa Bunden og ligeledes paa Siderne, navnlig naar vi have med en Jernvugge at gjøre, hvor de tildels ere aabne, anbringes Krolhaarsmadratſer. Derover lægges i alt Fald i den kolde Aarstid, og medens Barnet endnu er lille, en blød Underdyne og Underlagenet. For Renlighedens Skyld er det meget praktiſk at lægge et Stykke fin Voksdug, Guttaperkalærred e. lign. imellem Underdyne og Lagen. Overdynen maa være let og tilſtrækkelig bred, ſaa den kan ſtoppes ned paa Siden.

Naar Deres lille Dreng vokſer til, faar han rigtignok ikke Lov til at ligge fuldt ſaa indpakket, men herom kunne vi tale til ſin Tid.

Flittig Udluftning af Sengklæderne maa foretages, men forſom ikke iſær i den førſte Tid at ſine dem noget, inden Barnet atter lægges i dem. Lagenerne maa ligeledes afdampes godt inden Brugen; de ſkulle endvidere glattes godt ud, ſaa at de ikke danne Folder, der trykke den fine Hud. Ofte, iſær naar Barnet har kjølige Fødder, er det rigtigt at anvende en Varmeflaſke ved Fodenden; denne (Flaſken) maa naturligvis være godt indſvøbt for ikke at brænde. Af Henſyn til Varmen maa De derimod ikke indſnøre eller ſvøbe Barnet for ſtærkt; allerede faa Dage, i alt Fald et Par Uger efter Fødſelen føler en ſaadan lille Knægt Trang til at bevæge ſine Lemmer, og dette umuliggjøres ved den ſædvanligt altfor faſte Svøbning.

De maa ikke omgive Barnets Leje med Gardiner eller Omhæng; Luften (men naturligvis ikke Træk) ſkal have fri Adgang; derimod bør der ved Hovedenden være et let Forhæng, for at Barnets Øjne ikke ſkulle udſættes for et for ſtærkt Lys.

Jeg vil ſlutte hermed for i Dag; ſaa ſimpelt det er, jeg her har ſagt, er det dog af ſtor Vigtighed, og der ſyndes i Almindelighed meget derimod. Næſte Gang ſkal jeg fortælle lidt om Barnekammeret, dets Belysning, Opvarmning o. ſ. v.

Doktor B.
(Fortſ.)

Klædedragt.

Anvendelſe af gamle Klæder.

Af gamle Frakker, Benklæder, Klædestrøjer, kort ſagt af alt gammelt, tykt Stof, klipper man 10 Cent. lange og 2 til 3 Cent. brede Striber, tager ſaa ſtærkt Sejlgarn og ſlaar over grove Metalpinde (jeg maatte lade mine ſærſkilt lave, da de, jeg fik i Handelen, ikke vare grove eller lange nok) 26 Maſker op, ſtrikker en Pind ret af, ſtrikker ſaa en Maſke, lægger en Stribe ind, ſtrikker atter en Maſke, bøjer Striben udad igjen o. ſ. v. Pinden ud. Hjørnemaſken ſtrikkes uden Indlæg. Derefter ſtrikkes en ret Pind. Jo faſtere man ſtrikker, des varigere bliver Arbejdet. Man anvender disſe Striber, der ſenere ſys ſammen, til enhver Slags Tæpper. Kan man faa broget Klæde, maaſke af gamle Klædesſkjørter, Uniformer o. ſ. v. ſtrikker man en Kant ſeks Indlæg bred og ſyr udenom. Jeg har ſaadanne Tæpper tærnede, ſtribede og mørke med kulørt Kant. De holde længe; jeg er nær ved at tro, at mine ere uopſlidelige.

C. W.

Husraad.

Violduft.

Man ſamler Hovederne af blomſtrende Violer, og ſtrør dem paa et rent Brædt, i et tørt, luftigt Rum, ſaaledes at de ikke kan blive beſkinnede af Solen. Naar de ere halvtørre, vender man dem omhyggeligt med Fingrene eller med en Gaffel, og gjentager dette dagligt, indtil de ere tørre at føle paa. Saa ryſter man dem ned i en tør, lidt opvarmet Glasflaſke med vid Hals og propper denne omhyggelig til. Nogle faa af disſe Violer give for Eksempel Thee en behagelig Violduft, naar de kommes i umiddelbart før Brugen, og ſtrøede mellem Linned o. ſ. v. give de dette en vedvarende Violduft.

Carla.

Tilberedelſe af Roſentinktur.

Man fylder en Glasflaſke halvt med Bladene af den almindelige Haveroſe, og kommer tre Fjerdedele Vand og en Fjerdedel Alkohol derover. Saa tilpropper man Flaſken godt, og lader Vædſken deſtillere af Solen i circa fire Uger, idet man af og til ryſter Flaſken lidt.

Carla.

At renſe Egetræs Møbler.

Hvis der kommer Fedtepletter paa Egetræs Møbler, vaſkes de af med varmt Øl. Man giver Egetræs Møbler Glans ved at koge en Blanding af Voks og Sukker i Øl og gnide denne Blanding paa med en Børſte. Naar den er tørret, gnides Møblerne blanke med uldne Klude, men der maa gnides godt til.

P.

At renſe polerede

Man gnider Møbl
længe med en l
Petroleum dyppet Klu
de blive blanke og r
blive rigtig ſmukke p
Maade, og den ubehag
troleumslugt taber ſig ſ

Vaſken og
kenet.

Smaa Recepter for H
og Pige.

4. Ruſſiſk Ri

Man koger et halvt P
udvaſkede Riſengryn blød
men rører ikke i dem,
dem ſaa i et Dørſlag
dem blive kolde. Imidle
man et halvt Pund Sukke
indtil det kan trækkes i
og blander det, naar d
kjølet, mellem Riſen, ſa
et Glas Rom eller Ar
anrettes paa et Fad o
med Syltetøj eller med ka
Appelſinſkiver. Fr

5. Spanſk Ris

Man udvaſker et F
pund Riſengryn og k
bløde i Mælk med noge
eller et Stykke hel Kane
ſaa 4 Æg med 3 Spi
ſtødt, hvidt Sukker og
mellem Riſen, der nu
længe over Ilden, indtil
har jævnet den. Den
kold. Fr

6. Italienſk Ri

Man koger et halvt
i Vand og lader Vande
gjennem Dørſlaget, koge
Flaſke hvid Vin med S
ſkummer det godt, kom
Saften af en halv og S
en kvart Citron i, rører
Ris i og lader det koge
til det er en blød Dej
des i en Skaal. Nog
forud har man ſkrællet
ſiner, delt dem og de
med Sukker. De trykkes
veringen ned i den kold
den udløbne Saft hæl
denne. F

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn.

RAADGIVER

r Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". Nr. 21.

net.

s.

ſom Vorherre
Lykke at have
Øjeblikke, hvor
aber ſmerteligt
Og ſikkert er
rnløs Huſtru
[illegible], hvor-
begavede Med-
[illegible] at rippe

Eksempel ſelv
følgende lille
Gange for, at
lighed her har
ſtrykkende paa
Huſtrus ellers

[illegible] den lille

ſelſkab hos en
ng imellem de
ær det ogſaa
. . . . hvis
faaet en An-
m af de ſtørre
et er naturligt.
Dame, der var
rdig, [illegible]
Opmærkſom-
Hun ſaa' godt
af ſpillede ud-
et meget, kort
[illegible] Dame i
tilſtedeværende
ſelv og ſine mis-
[illegible]
Dame (hun var
der længe havde
t til den Van-
Figur, der ſaa
[illegible]

ud med det Spørgsmaal: „Hvor længe har De været gift, min Bedſte?" „I ſyv Aar." „Nej virkelig — det havde jeg ikke troet. De ſer ſaa pur ung ud; hvor mange Børn har De?" Den unge Frue rødmede let. „Ingen, den Glæde har Vorherre desværre nægtet os." „Aa—aa —".

Dette langtrukne Aa, der forplantedes fra den ene af de tilſtedeværende Mødre til den anden, efterfulgtes af en Regn af Bemærkninger og Beklagelſer. „Ingen?" „Lille Stakkel!" „Ja, ſaa kan jeg forſtaa, at De har Tid til at ſpille og læſe, men jeg vilde rigtignok ikke bytte alligevel!" „Ingen — Herregud, hvad ſiger Deres Mand?" „Min Mand?" Den unge Frue ſaa' ſig forvirret om. „Jeg forſtaar Dem ikke." „Jeg mener, føler han ſig meget ulykkelig?" „Ja, det gjør han naturligvis," ſagde en anden i en beſtemt Tone. „Mændene længes altid efter deres Kronprins — ſelv om de ikke tale om det."

Og ſaaledes gik det i ét. Det var mig ikke muligt at komme den unge Kone, der forøvrigt holdt tappert ud, til Hjælp, og jeg var næſten glad, da der kort efter blev meldt hende, at hendes Mand var kommen for at hente hende. Jeg ſtod tilfældig i Entrédøren og ſaa', at han kjærlig hjalp hende Kaaben paa. „Jeg ſynes, Du er ſaa bleg," ſagde han ængſteligt, „er Du ikke raſk?" *Nu var det forbi med Selvbeherſkelſen. Hun lagde ſit Hoved paa hans Skulder og græd.* „*Men Gud* Barn, hvad er der dog hændet Dig?" „Sig mig, Edvard, er Du meget — meget ulykkelig?" Saa ſagde hun noget ſagte, og jeg hørte ogſaa kun Halvdelen af hans Svar. „Men, min egen Pige, hvor kan Du dog tro det? Du er mig nok — —".

Saa gik de, og det lød jo godt og ſmukt altſammen, men jeg er vis paa, at naar den unge Kone ſidder ene hjemme ved ſit Sybord, vil hun mange Gange ſynes at høre Bemærkningen: „Mændene længes altid efter deres Kronprins, ſelv om de ikke tale om det." Jeg er vis paa, at der vil glide mangen en Taare ned paa Haandarbejdet, naar hun ſidder og ængſtes over det, „hendes Mand ikke taler om".

Vej Eders Ord, I lykkelige Mødre, naar det er barnløſe Huſtruer, I tale med. I ane ikke, at Eders Ord ofte kan ſkjære i Hjertet, og at de kunne blive Sædekorn til mange bittre Timer, fulde af ſmertelig Tvivl.

Tak Gud for det, I have faaet, og gjør ikke de Barnløſes Byrde tungere at bære, end den er. Et én Gang udtalt Ord kan ikke tages tilbage, og deres Virkninger ere ofte uberegnelige.

En Moder.

„Hvem har taget Tændſtikkerne?"

Det er et af de Spørgsmaal, der forvolder meſt Ærgrelſe i et Hus, ved alle mulige Lejligheder. Enten ſaa Tændſtik[illegible] ſtanderen har Plads paa Herrens Skrivebord, paa Konſollen eller paa Fruens Sybord, naar de ſkulle bruges, ere de borte. „Hvem har nu taget Tændſtikkerne?“ Ja, hvem har? Snart den ene og ſnart den anden, den Æſke er borte, der er letteſt at komme til at bortføre førſt. Jeg ſelv har ofte havt urolig Ærgrelſe af en forſvunden Tændſtikkeæſke, iſær naar der henad Mørkningen kom Fremmede, og jeg ſkulde tænde Gasſen i Korridoren. Jeg ſøgte Tændſtikkeæſken paa den Plads, hvor jeg ſidſt havde ſat den — den var der ikke. „Hvem har taget den?“ „Ikke jeg“ — „heller ikke jeg“, og imidlertid ſtod den Fremmede, der var kommen, i Mørke. Jeg har nu raadet Bod paa denne Ulempe i mit Hus. Ude i Korridoren, lige under Gasbluſſet, har jeg paa **Væggen ſlaaet et Tændſtikkefuteral faſt, der er ſaaledes indrettet, at der er Strygeflade i Futeralet,** d. v. ſ. at der i dette er faſtgjort en Tændſtikkeæſke, der er lakket eller gummeret faſt, ſaa at Tændſtikkerne maa hældes fra hver ny paabegyndt Æſke over i den; der kan altſaa ingen løbe med Æſken, og de løſe Tændſtikker faa Lov at blive i Ro. En Gang imellem, naar Strygefladen er opbrugt, lægges en ny Æſke i. Dette lille Middel har befriet mig for en Ærgrelſe, og det ſkal glæde mig, om det ogſaa kan være andre til Nytte.

En plaget Mand

God Tone ude og hjemme.

6. Ved Bordet.

Der er neppe nogen Lejlighed i det ſelſkabelige Liv, hvor Kejtethed bemærkes og føles ſaa meget, ſom „ved Bordet“. Hvem der ikke er vant til at være til Bords hos Fremmede, er virkelig ogſaa i en meget ubehagelig Situation, naar han ſidder der ſnæret ind mellem to fremmede Menneſker, med Fremmede overfor ſig, kiggende ængſtelig til Højre og Venſtre og neppe vidende, om han tør bevæge ſig eller røre ved ſin Kniv og Gaffel. Han føler, at han ikke er Situationen voksen, men at der ikke er Tale om Flugt, og indſer, at det er paa højeſte Tid at overvinde ſin Forlegenhed og blande ſig i den almindelige Bordſamtale, hvis han ikke vil udſættes for det, der i dette Øjeblik er ham det pinligſte af alt, den almindelige Opmærkſomhed. Han forekommer ſig ſelv ſom én, der er ſtillet i Gabeſtokken, og vilde maaſke give meget til at have en hvid Pind i Munden, eller med andre Ord, at kunne gjøre ſig uſynlig. Førſt naar Gjæſterne rejſe ſig, aander han lettere og flygter hurtig bort fra Selſkabet, for i en eller anden enſom Krog atter at turde føle ſig ſom „Menneſke“ igjen.

Derfor vil det maaſke glæde mange, der ikke have havt Lejlighed til at deltage i Selſkabslivet, men ſom dog kunne riſikere at blive „bedt ud“, at vide lidt Beſked om de almindelige Regler for „god Tone ved Bordet“; at gjennemlæſe Artiklen vil ikke ſkade, da ſelv de, der ikke faa Brug for den paa anden Maade, jo kan benytte ſine derigjennem erhvervede Kundſkaber, om ikke andet Sted, ſaa i „ſit Hjem“.

Er man bedt ud til Middag eller Aften, maa man møde til den beſtemte Tid, hverken for tidlig eller for ſent.

Ikke for tidlig! Hvor ubehagelig er det ikke for Værten og Værtinden, naar Gjæſterne, hvad det ikke ſaa ſjældent hænder, møder, før Modtagelſesværelſerne ere i Orden, Lyſene tændte o. ſ. v. Ogſaa for den ſtakkels Gjæſt er den halve Time, han er kommen for tidlig, meget ubehagelig. Alt viſer ham, at man førſt havde ventet Selſkabet ſenere, og den Samtale, der føres mellem ham og den af Familiens Medlemmer, der maa „offre“ ſig for ham, medens de andre gjøre Arrangementet færdig, bliver neppe ſynderlig indholdsrig.

Men heller ikke for ſent!

Dette er næſten endnu værre, ſkjøndt nogle Menneſker endnu ved en Misforſtaaelſe mene, at det er „fint“ at komme for ſent. „Punktlighed er Kongernes Høflighed“, lyder et gammelt Ordſprog, hvor meget mere ſkulde ſaa ikke-kronede Hoveder ſørge for, at man ikke kommer til at gjøre dem Bebrejdelſer for Mangel paa denne Høflighed.

Selſkabet er ſamlet; der mangler kun to Perſoner. Man har beſtemt Spiſetid, og Stegene ere ved at tørres hen eller brændes. Atter og atter bliver der ſet ud efter de to Manglende. Man begynder at blive ſultne og længes efter at komme
Anede de To, der „komm
hvor de i dette Øj
havde, vilde deres F
Vinger. Ja, det at k
ſent“, er og bliver en
af Taktløshed, og burd
var en Straffelov for
Forbrydelſer, ſtraffes
højeſte Mulkt.

Naar Værten har
ſkabet at gaa til Bor
Skik og Brug, at hver
der en Dame Armen.
Selſkaber beholder m
ſterne paa, indtil man
Plads ved Bordet, ſa
af og puttes i Lommen
ges ikke, ſom nogle an
tig, ſammenrullede ved
Tallerkenen.

En opmærkſom Vær
tragte det ſom ſin førſt
ordne Gjæſterne ſaaled
der komme til at ſidde
nogenlunde „paſſe“ ſam
maa der tages Henſyn
lingen i Samfundet,
trinet, Alderen og Gjæ
ſonlige Intereſſer. At
gave undertiden falder
ſkelig, er naturlig. He
hvis dette lykkes ham,
ved et fejlagtigt Arran
ſtaar altfor mange Pa
ſom man ſiger, „flyv
mange Engle gjennem

Medens man alti
Forlovede ved S
hinanden ved Bord
Skik at adſkille
rene, da man forudſæ
hjemme have Tid nok
med hinanden, og at de
det kunne udveksle der
ger om, hvad der er
ved dette. Man mener
Afveksling bringer m
Konverſationen, og ma
ger derfor ogſaa ſjæ
kjendte, „der ſe og t
hinanden hver Dag
ved hinanden ved Bord

Naar Værten, hvad
Steder er Skik, har fo
Pladſerne, er hver Tall
ſynet med et Kort med
gjældendes Navn, og Ma
deler forud Herren, hvil
der ſkal ſidde ved hans
for at han kan føre
Bords. At gjøre Indve
en én Gang faſtſat O
upaſſende, ligeſom man
forraade Ærgrelſe over
end man ikke er blevet
ſom man ønſker det eller
den til Nabo, man gi

have. At *„tale“* om det, gaar det ikke an, det vilde være at tvinge Værten til at gjøre et Forſøg paa at forandre Arrangementet, hvad der ofte vilde kunne have ſtore Forſtyrrelſer til Følge.

(Fortſættes).

Breve om Barnepleje.

V.

Ærede Frue!

Jeg har nu ſagt Dem min Mening om Barnets førſte Leje. De vil kunne ſige Dem ſelv, at det maa være en Sag af ſtor Vigtighed, da det ſpæde Barn jo i ſin førſte Levetid næſten ſtadigt ſover; naar De nu tillige vil mindes, hvor ofte jeg i vore Samtaler har beklaget mig over Publikums Letſindighed med Henſyn til Valget af Soveværelſerne, idet disſe, ſelv af velhavende Folk, vælges blandt de mindſte og daarligſte, medens de gode Værelſer i Lejligheden benyttes til Stads, vil De kunne forſtaa, at jeg endnu langt ſtærkere maa holde paa et godt og fornuftigt Valg af det Sovekammer, der ſkal benyttes af det ſpæde Barn. Det vilde nu ganſke viſt være mig en ſaare let Sag at give Dem en Beſkrivelſe af, hvorledes et Barnekammer ſkulde være for at opfylde alle de Fordringer, man med Rette kunde ſtille til det; men Idealerne naa vi nu en Gang aldrig; imidlertid kunne vi dog nærme os dem, ſelv i Forhold til Villie og Evne, og jeg ſkal derfor i Dag i korte Træk give en lille Vejledning i ſaa Henſeende. Naar jeg maaſke gaar lidt videre, end jeg havde foreſat mig i disſe Breve, der kun ere beregnede til Deres eget Brug, ſaa ſker det, fordi De, kjære Frue! har ytret en ſaa varm Intereſſe for disſe Spørgsmaal, at min Forfatter-Forfængelighed er bleven ſmigret, og jeg derfor har følt Lyſt til at omtale Barneplejeſpørgsmaalet i ſtørre Almindelighed, og ikke udelukkende at have Tanken henvendt paa Dem og Deres.

Lys, Luft og Varme ere tre af de vigtigſte Betingelſer for alle levende Væſeners Trivſel og ere det da ſærligt for det lille, hjælpeløſe Barn, hvis Legeme endnu ikke gjennem Livets barſke Prøvelſer er blevet hærdet ſaaledes, at det helt eller delvis kan undvære dem. De maa tro, at det ſkjærer mig i Hjertet, naar jeg ved mine Beſøg hos de ugunſtigt ſtillede i Samfundet ſer, under hvilke uheldige Forhold deres ſpæde Børn henleve deres førſte Dage. Den lykkelige Moder i et velhavende Hjem har ingen Anelſe derom og vil næppe tro det, naar det fortælles; men er det førſt gaaet op for hende, vil hendes Moderhjerte drages af en uimodſtaaelig ſympathetiſk Trang. Hvor mange Gange har jeg ikke havt den Glæde at ſe Taarer i en ſaadan lykkeligere ſtillet Moders Øjne, og hvor ofte er ikke min inderlige Overbevisning om, at der i hvert Menneſkebryſt ulmer en Gniſt af den guddommelige Barmhjertighed, bleven beſtyrket, naar jeg har gjort den Opdagelſe, at en ſaadan Moder efter min Fortælling har begivet ſig til det fattige Hjem med Gaver, der for hende maaſke vare ubetydelige, men af ſtor Værdi for den Ubemidlede, og bragt Lys og Lykke og Opmuntring, medens hun er gaaet hjem med Følelſen af ſelv at have havt det ſtørſte Udbytte, at være bleven rig ved den fattige Moders Taknemmelighed. Ikke mindſt Betydning kan et ſaadant Beſøg have ved de gode og fornuftige Raad, en velhavende Moder kan give ſin fattige Søſter med Henſyn til de tre Hoved-Livsbetingelſer, jeg har nævnet, og ſom til Dels kunne opfyldes uden at lægge Beſlag paa en tarveligt forſynet Pung.

Nu førſt, hvad *Lys* angaar. I den førſte Livsperiode (de førſte Par Uger) maa Barnets Øjne ſkaanes mod Lyſets altfor ſtærke Indvirkning; ſenere er det kun det direkte Sollys man ſkal undgaa, medens Barnet ingen Skade har af det almindelige Dagslys — i Grunden tvært imod! De véd jo, hvorledes Deres Potteplanter dreje ſig mod Lyſet, og at De jævnligt maa vende dem, for at de ikke ſkulle vokſe ſig ſkjæve; det ſpæde Barn er ogſaa en lille Plante, der drejer ſig mod Lyſet, og anbringe vi dets Leje paa et Sted, hvor det ikke kan komme til at ſe Lyſet, vil det vride og vende Hovedet og Øjnene for at opnaa dette, og Skelen kan blive en Følge heraf; Lejet maa derfor gjerne anbringes med Fodenden mod Vinduet (naturligvis førſt, naar Barnet er kommet ud over de førſte Uger). Det forſtaar ſig, at Barnekammeret ikke ſkal være ſom et fotografiſk Atelier, men at der her ligeſom i de andre Værelſer ſkal være Rullegardin eller Perſienne. Fortrinligt er Deres Barnekammer, hvor Vinduet vender mod Øſt; Morgenſolen er den bedſte.

Luften i Værelſet maa holdes ren og tør; Gulvet maa derfor ikke vaſkes, medens Barnet er derinde, og maa være tørret, inden det atter flyttes ind. Blot alle kunde have den Højde til Loftet, ſom De har; intet bidrager mere til at bevare Luften ren. En Gang om Dagen maa Værelſet grundigt udluftes ved at aabne Vinduerne, men Barnet maa naturligvis flyttes ud, medens det ſtaar paa. Tilſmudſket Barnetøj o. lign. ſkal ſtraks bringes ud af Værelſet. Barnepigen bør ikke nyde ſine Maaltider derinde, da adſkillige Fødevarer have en ſtærk Lugt, og for ikke at fordærve Luften maa der ej heller opholde ſig for mange Perſoner i Barnekammeret. De maa for øvrigt huſke, at friſk Luft ikke er det ſamme ſom Træk, ſom De maa ſøge at afværge ved Hjælp af Omhæng, Skjærmbrædt o. lign. For at holde Luften ren og ſkikket til Aandedrættet, maa Støvet naturligvis fjernes. Paa dette Punkt karambolerer jeg ofte med de kjære Husmødre, der i Almindelighed mene at opfylde denne Renſelſespligt bedſt ved at anſtille en ſand Parforcejagt med Støveklud og Koſt; jeg paaſtaar nemlig, at *Afſtøvningen*, hvis disſe Apparater benyttes uden at være fugtige, nærmeſt vil blive en *Opſtøvning*, hvorved kun opnaas, at de utallige Støvatomer jages op til en vild Flugt; de ville ſværme omkring i Luften, fordærve dennes Renhed og komme førſt efter længere Tids Forløb atter til Ro. Jeg haaber, kjære Frue! at De ikke vil indigneres, naar jeg tilraader, at man hellere end at foretage Afſtøvningen paa den omtalte Maade, maa lade Støvet blive liggende i Ro og Fred; derved gjøres i alt Fald mindre Skade.

Varmen i et Barneværelſe ſkal holdes tempereret, 14—15 Gr. R. om Vinteren, og helſt ens Varmegrad Dag og Nat. Der bør derfor altid hænge et paalideligt Thermometer i Stuen, helſt et af de ſaakaldte Badethermometre, ſom vi da kunne benytte, naar Barnet ſkal have ſit Bad. At ville hærde et ſpædt Barn ved at lade det ſove i Kulden, er et Attentat paa Mord; lad nu Deres Søn vokſe ſig lidt større, ſaa ſkulle vi nok hærde Knægten; jeg ſkal i alt Fald nok gjøre mit til, at han ikke bliver forkjælet. Med Henſyn til Værelſets Opvarmning ſpiller naturligvis Kakkelovnen en betydelig Rolle, men i ſaa Henſeende kan man ikke gaa længere end til at fremkomme med Ønſker; jeg vilde da ønſke, at alle Barneſtuer vare forſynede med Porcellænovne, og at der blev fyret med Brænde. Vore ſædvanlige Jernovne udbrede en afſkyelig Straalevarme, og afkøles alt for hurtigt. Jeg huſker ikke, om der er Spjæld paa Røret til Kakkelovnen i Deres Børneværelſe (det er nemlig en Ting, jeg nok holder af perſonligt at overbeviſe mig om); er det Tilfældet, maa De holde ſkarpt Øje med, at det altid ſtaar aabent. De maa ikke tillade, at der varmes Vand, Mælk eller lignende paa Kakkelovnen, eller at Barnetøj hænges til Tørring der o. ſ. v.

Men nu nok for i Dag.

Doktor B.

Husraad.

At gjøre „blinde" Vinduesruder blanke.

At faa Ruder, der ere blevne hvad man kalder „blinde", „ugjennemſigtige" eller „regnbuefarveſpillende" klare igjen, lader ſig iværkſætte ved følgende Middel: Man bedækker Ruden med tørt, pulveriſeret Ætskali og fugter dette med lidt Vand. Efter at den derved fremkomne tykke Grød har været lidt i Berøring med Glasſets Overflade, lader Ruden ſig ved en ſvag Gniden renſe, ſaa at den bliver fuldſtændig klar igjen. B. M.

At fjerne Olie- og Fedtepletter fra Møbelbetræk.

Man lægger friſkt Franſkbrød paa Kakkelovnen og lader det blive rigtig hedt. Saa krummer man det ud og gnider Pletten dygtig dermed; man tager uden Ophold nye, hede Krummer, og vedbliver dermed, indtil Pletten forſvinder. J. K.

At renſe Klæde- og Haarbørſter.

Klæde- og Haarbørſter blive ſom nye, naar man anbringer dem i afkølet Sodavand, ſaa højt ſom Børſterne naa. Man lader dem blive 1—2 Timer deri, ryſter dem ſaa dygtig ud, og lader dem tørre i Skyggen.

J. K.

Fernispletter.

Fernispletter fjernes bedſt ved Indgniden med Eau-de-Cologne; ere de forældede, kommer man førſt lidt Smør paa Pletten, og lader dette blødgjøre denne. P.

At renſe lakerede Møbler.

Man beſtryger Møblerne med Shelak, opløſt i Vinaand, og gnider dem dygtig af med linnede Klude, indtil de ere tørre og glinſende. P.

Vaſken og Kjøkkenet.

At vaſke hvide Fjer.

Man koger venetianſk Sæbe med blødt Vand et godt Kvarter i et glaſeret Kogekar, og piſker ſaa Maſſen, indtil den ſkummer godt. Med dette Sæbevand fugter man Fjeren, trækker den lempelig frem og tilbage mellem ſine Fingre, og ſtryger paa denne Maade det urene af den. Saa ſkyller man den i lunkent Vand og trykker lempeligt dette fra Fjeren, hvorpaa den lægges mellem to rene, linnede Stykker, trykkes lidt mellem disſe, og pilles ſaa ud. Nu tager man nogle Gløder og lægger ovenpaa Komfuret eller paa en Pande eller lignende, og ſtrør forſigtig lidt ſtødt Svovl paa disſe; ſaa tages Fjeren i begge Ender og holdes højt over Svovldampen, hvorpaa den ryſtes let; man vedbliver med denne Fremgangsmaade, til Fjeren er tør. Den bliver baade ſmuk hvid og kruſet derved. Man lader den hænge lidt paa et varmt Sted, før man atter tager den i Brug.

Dorthea i K.

At give gulnet Vaſketøj en klar Grund.

Skjøndt vi allerede tidligere have bragt Raad i denne Retning, ſkulle vi dog gjerne bringe vore Læſere et andet; hjælper ikke det ene, ſaa hjælper maaſke det andet desbedre, i ethvert Tilfælde er det da aldeles uſkadeligt. Det indſendte Raad lyder ſaaledes: Man lader Kjærnemælk ſtaa nogle Dage, ſaa at den bliver fuldſtændig ſur, lægger det gulladne Vaſketøj i Blød heri, og lader det blive deri nogle Dage. Saa vaſkes det med Sæbe i lunkent Vand, ſkylles og tørres i Luften. Er Tøjet meget gult, kommer man til at gjentage Fremgangsmaaden nogle Gange.

En Husmoder paa Landet.

Husdyrene.

Middel mod hudløſe Steder hos Heſte.

Imod hudløſe Steder hos Heſte anvender Cryer („Medical News") med Held følgende Middel: Det Støv, der ved Striglen af ſunde Heſte ſamler ſig i Striglen, bliver blæſt over de for Hud blottede Steder, ſaa at disſe blive helt bedækkede deraf. Allerede faa Dage efter viſer der ſig en kjendelig Forandring ved Saarrandene, og efter to Maaneders Forløb er Stedet ikke blot bedækket af ſund Hud, men ogſaa af ganſke normal Haarvækſt.

Cryer angiver desuden, at ſunde Heſtes Epidermisſkjæl ikke blot uden Fare, men med bedſte Virkning kan anvendes ved lignende menneſkelige Lidelſer, for Ekſempel hos Ryttere, der ere blevne gjennemredne o. ſ. v.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement, Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 22.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme.

Ved Bordet.

(Fortſat).

Pladſerne ikke ere forud [illegible], vente unge Menne- [illegible] til de Ældre have [illegible] Plads, det gjælder ſom Re- [illegible] Pladſerne i Midten re- [illegible] de Ældre og meſt Anſete, [illegible] Ærespladſerne, de Yngre [illegible] Takke med Pladſerne ved [illegible] eller anbringes ved [illegible].

[illegible] man tager Plads, er [illegible], at Herrerne [illegible], indtil Damerne have [illegible] Kjoler og Slæb i [illegible], og naar ſaa Herrerne tage [illegible], maa de vogte ſig ſaa me- [illegible] i Agt for ikke at [illegible] til at anbringe Sto- [illegible] paa deres Naboer- [illegible] Kjole. Hvad der ofte, naar [illegible] rejſer ſig, kan have [illegible] Følger, og ved [illegible] Beſkadigelſe af Kjolen al- [illegible] Herren et for- [illegible].

„[illegible]“ ſiger man [illegible] Kredſe.

[illegible] man nu give Regler for [illegible] under ſelve Maaltidet? [illegible] er ingen let let Opgave, [illegible] det, der forekommer den [illegible] og ſelvfølgende af [illegible] forekommer den anden [illegible] og ubegribeligt, og ſaadi [illegible] overalt, ſpil- [illegible] Rolle.

[illegible] ſaa forud Læſerne [illegible] og med en Trækken paa Skuldrene udbryde: „Herregud! Er det noget at ſkrive om, det véd jo ethvert dannet Menneſke!“

Vi tillade os at huſke paa, at disſe Linier ogſaa, og ikke mindſt, ere ſkrevne for dem, der vide mindre Beſked med Skik og Brug i Selſkabet.

Fremfor alt maa enhver, der ikke er ſikker paa, hvorledes han eller hun ſkal forholde ſig, gaa forſigtig til Værks og rette ſig efter dem, der har mere Rutine.

Saa maa man ogſaa beſtandig mindes, at man bærer ſig anderledes ad ved et Privatbord, end ved et Table d'h te eller Reſtaurationsbord, og at det, der kan gaa an disſe Steder, ikke taales ved hint. Saaledes er der enkelte, der have den Vane for Brugen at torre Kniv, Gaffel, Tallerken eller Glas endnu en Gang af med Servietten; i en Reſtauration kan det gaa, i et Privatſelſkab vilde det blive anſet ſom den højeſte Grad af Uforſkammethed overfor Værtinden. I et Hotel kan man binde Servietten om Halſen, hvis man har Lyſt, og den er ſtor nok, man kan heſte den for ſig med Knappenaale, trække Spidſen af den gjennem et Knaphul, kort ſagt, anbringe den, ſom man har Lyſt til; ved et Privatbord folder man Servietten ud og lægger den paa ſit Skjod.

Den, der varter op, rækker altid Fadene fra venſtre Side, og man vilde gjore det meget vanſkeligt for Vedkommende, naar man ikke ventede, til Fadet blev præſenteret *én ſelv fra venſtre* Side, men greb til ſtraks naar Fadet blev rakt til ens Nabo til Højre. Hvor Gjæſterne ſelv ſkulle lade „Fadet gaa videre“, rækker man dette eller Sauceſkaalen o. ſ. v. ſaaledes til ſin Nabo, at han eller hun har let ved at tage mod det, altſaa for Ekſempel Sauceſkaalen med Hanken udad o. ſ. v. Er et Fad meget varmt, gjør man opmærkſom paa det. Er det ſtørre Fade, vil Damen blive glad, naar Herren holder det, til hun har forſynet ſig — ved altfor fulde Fade, der forøvrigt ſlet ikke burde komme paa Bordet, er dette iſær at anbefale.

Skal man række ſpidſe Gjenſtande, for Ekſempel Knive eller Gafler, til en anden ved Bordet ſiddende, gjør man det ſaaledes, at Vedkommende ikke kan komme til at ſtikke eller ſkjære ſig, d. v. ſ. man rækker dem med Skaftet til Modtageren; nettere endnu er det at betjene ſig af en Tallerken dertil.

Det anſes for ſimpelt at vrage Maden eller vælge ſig de bedſte Stykker ud. Ogſaa med det Kvantum, man tager til ſig af Spiſerne, ſkal man være forſigtig, det er bedre at ſpiſe for lidt, end for meget. Bliver der præſenteret ſjældne og dyrere Ting, udfordrer man ſine Naboers Spot, hvis man tager for ſig ſom af almindelig Gemyſe.

Den førſte Regel ved et Bord er: Spis ſaa at ingen hører det! Saa længe Maden er i Munden, maa denne holdes lukket, for at den modbydelige Slubren eller Smadsken kan undgaas. Der gives næſten ingen Lyd, der er ſaa irriterende, ſom Smadſken. En Nabo, der ſmadſker, kan gjøre én modbydelig ved det lækkreſte Maaltid og den meſt udſøgte Vin! Der ſkulde virkelig oprettes en Forbedringsanſtalt for Folk, der ſmadſker.

Ved Feſter, der afholdes hjemme, kan det jo forekomme, at Stuen eller Salen i Størrelſe ikke ſvarer til de indbudne Gjæſters Antal, og at Bordet, til Trods for, at det er dækket lige ind i de ſkjulteſte Kroge, dog ikke har Plads til det fornødne Antal Kuverter. En Reduktion i Indbydelſerne kan maaſke af ſelſkabelige Grunde ikke finde Sted, Værelſet kan ikke udvides — hvad er der ſaa at gjøre? Tallerkenerne blive rykkede ſaa meget ſammen, ſom Stolenes Bredde tillader — og ſe, nu ſtemmer Antallet, men Gjæſternes Bekvemmelighed vil rigtignok faa et haardt Stød; dog, det gaar nok! Og det gaar — men ſpørg blot ikke hvorledes! Skulde Du en Gang, min Læſer, komme i denne Situation, ſaa maa Du dog ikke knurre, men rette Dig efter Forholdene og trække Albuerne til Dig; en højſt vanſkelig Sag for de mange, der, naar de ſpiſe, bevæge deres Arme omtrent ſom en Skomager ved ſit Arbejde. Hvor kneben ſaa end Pladſen er, er det dog upasſende at ſøge et Friſted for ſine Arme ved at plaſere dem paa ſelve Bordet eller paa ſine Naboers Stolerygge.

(Fortſættes).

Mødre, kjende I Eders Døttre?

„Undſkyld, at jeg bryder af nu, men jeg maa ſkynde mig, da jeg er bange for, at Moder ſkal komme.“

Disſe Slutningsord har jeg nylig læſt, og det er dem, der har bragt Tanker til at røre ſig i mig, ſom jeg gjerne vilde have at nogle Mødre ſkulde læſe, og derfor nedſkriver jeg dem her.

Skriverinden af det Brev, jeg nylig har læſt, er en ſekstenaarig, umoden, ung Pige, der rolig har faaet Lejlighed til at give efter for ſit Hang til Romantik, da hun ikke har havt nok at beſtille, og ikke er bleven rigtig ledet. Hun bilder ſig nu ind, at hun er forelſket; ſom hun ſelv tror, er hun bleven greben af en Følelſe, der er ſaa dyb og alvorlig, at den førſt vil ende med hendes Liv.

Stakkels, taabelige Barn! Hvor er din Moder? Kjender hun ſaa lidt til det, der rører ſig i hendes Datters Hjerte, at denne er nødt til at betro ſin førſte, ufornuftige Kjærlighedskval til en Fremmed?

Ligeſom tuſinde andre Mødre tror hun at have opfyldt ſin Pligt mod Datteren fuldkommen, ved at lade hende underviſe og give hende prægtige Klæder. Taler hun med den opvoksende unge Pige, er det om disſe Klæder eller denne Underviſning; hun ſpejder ikke i Datterens Træk efter denne ſælſomme Uro, der ofte forraader, at det unge Hjerte er begyndt at nære Følelſer, ſom Moderen dog helſt maa være vidende om. Den unge Pige, der nærer Tanker og Ønſker, hun ikke tør betro ſin Moder, handler urigtig, men dobbelt urigtig handler den Moder, der anvender al mulig Omhu for at vælge Modehandlerinde og Syjomfru til ſin Datter, og tvinger hende at gjemme ſine Følelſer i ſit eget Bryſt, eller betro dem til Fremmede.

Naturligvis maa Moderen, ſom Familiens kvindelige Overhoved, lægge en vis Værdighed for Dagen, men den maa ikke ſkræmme Datteren bort, Moderen maa ikke glemme, at naar hun ſelv vil være ſin Datters Veninde, trænger denne ikke til andre, eller i ethvert Tilfælde ikke ſaa meget til andre.

Hvor god, brav, ordentlig og ſtræbſom, dannet og elſkværdig en Dame ſaa end er, ſaa paaſtaar jeg, at en rigtig Moder er hun ikke, naar ikke hendes Datter tør lægge ſit Hoved til hendes Skulder og fortælle hende om de førſte Følelſer, der begynde at røre ſig i hendes Hjerte. Hvad Moderen end vil ſige dertil, ſaa maa det ikke være Ord, der ſkræmmer Datteren bort — har hun én Gang bedet ſin Datter tie „med det Pjank“, vil hun aldrig mere vinde ſit Barns Fortrolighed; kun ſom Datterens Fortrolige kan hun venlig og alvorlig ſkride ind, naar den vakte Følelſe ſynes hende at maatte modarbejdes; kun under hendes Øjne maa den flamme op, hvis det er en ren og hellig Ild, ſom hun gjerne vil nære.

Og naar vil alle Mødre blive ſaadanne Veninder for deres Døttre? Naar de tænke mer
paa Døttrene end paa dem ſelv
Naar de ikke ſtaa ſom tankeløſ
Mødre over for tænkende Døttr

Det var de Tanker, hint Bre
vakte hos mig, og ſom jeg n
ſender ud mellem Mødrene! Gud
ſkelov, der ere mange Mødre, de
ikke behøve at tage Notis af dem
vilde blot de enkelte, de ramme
gjøre det, var jeg mere end til
freds. A. St...g i St

Blodſmagen.

Mange Menneſker have en fa
afgjort Modbydelighed fo
Tanken om at anvende Blod
Husholdningen, at det derved
ſom der i denne Tid er ſaa me
get paa Tale, gaa ſtore Nærings
værdier tabte mellem Aar og Da
De fleſte paaſtaa, at det er Blod
ſmagen, der ſkræmmer dem. Je
mener, at dette for en ſtor Del
Indbildning, og kan ſom Bil
til min Paaſtand anføre en lil
Epiſode, der ſkal have fund
Sted i et Slagteri, hvor der da
lig kom flere Menneſker, der gen
nemgik de ſaakaldte Blodku
der nok iſær anbefales Perſone
der lide af Svindſot eller Blod
mangel.

Lægen havde forordnet en un
Dame Blodkur, og hun begav ſi
ogſaa til Slagteriet, men da h
kom der, vandt Modbydelighede
Overhaand, og hun proteſtere
gyſende, da Slagteren rakte hen
et Glas varmt Blod.

„Nej, jeg kan ikke drikke de
— jeg kan ikke.“

„Men det ſmager akkurat ſ
ſom Mælk,“ ſagde Slagteren op
muntrende, „jeg ſkal binde De
for Øjnene, og førſt give Dem e
Glas lunken Mælk, ſaa et Gla
Mælk og Blod blandet, og ſa
et Glas rent Blod, og De ſka
ikke kunne ſmage Forſkjel.“

Damen indvilligede og dra
rolig det Glas ud, der førſt ble
rakt hende.

„Det var Mælken,“ ſagde hun
„nu tror jeg nok, jeg var Mo
til at drikke et Glas Blod.“

„Det har De allerede gjor
Frøken, det var det, De dr
førſt.“ — — —

Som bekjendt, er det m
vanſkeligt, naar man bakker Ø
nene, beſtemt at ſige hvad det
man nyder; hvis Blodet altſa
ingen beſtemt Afſmag har, m
den Modbydelighed de Fleſte nær

[illegible] Smagen deraf, vil være en ren Indbildning, der nok turde være værd at overvinde, naar det gjælder om at bevare et godt og billigt Næringsmiddel fra at kaſtes bort ſom ubrugeligt.

En Husmoder,
der „ſparer".

Breve om Barnepleje.

VI.

Gode Fru N.,

De ſpørger mig om, hvor meget et ſpædt Barn ſkal ſove? — Svaret er virkelig meget ſimpelt: Saa meget og ſaa længe, det vil! — Her, ſom overalt, bør man vel vogte ſig for at gribe ind paa Naturens Enemærker; man ſkal lade den ſunde Natur raade, den gjør ſine Sager bedre end Verdens kloge Folk. I de førſte Dage af ſin Tilværelſe ſover Barnet næſten uafbrudt; det vegeterer mere end lever og behøver abſolut denne Ro for at udvikle ſine Kræfter. I denne Periode bør dets Søvn aldrig afbrydes, end ikke for at give det et Maaltid, endnu langt mindre naturligvis for at præſentere „Vidunderet" for beundrende Beſøgere.

[illegible] De huſke, hvor vred De blev paa mig forleden Dag? De viſte mig Deres lille Dreng og ſpurgte: Er han ikke nydelig? — De var nok halvvejs i Luften til at give mig min Afſked, da jeg temmelig tørt ſagde til Dem, at jeg virkelig ikke kunde ſe noget Nydeligt ved den røde Unge". — Jeg indrømmer, at det ikke var [illegible], men lad nu mig, der har kjendt Dem fra Barn af, have min Oprigtighed. Alderen giver Ret at ſige Dem, at en lille, forſtandig Moder, ſom De, maa kunne ſige ſig ſelv, at et ſaadant lille Væſen i den førſte Tid kun er en Skjønhed i Moderens Øjne, og at det ikke paa nogen Maade kan gjøre almindeligt Krav derpaa. Nej, naar det er blevet en Maaned eller to gammelt, da vil jeg ſtræbe at gjenvinde Deres Yndeſt, og kan De rimeligvis af Hjertet være af Deres Anſkuelſe i den Henſeende. Naa! det var jo à propos om Vidunder, at jeg kom til at nedſkrive dette. Jeg ved ſikkert, at De forlængſt har tilgivet mig min Ytring og har indſeet, at den nærmeſt fremkom af Venſkab for at lægge en Dæmper paa den Overvurdering af deres Børn, hvori Mødre i Almindelighed gjøre ſig ſkyldige, og ſom let, naar den ikke bliver forſtaaet, kan give Anledning til Spot; men dertil er Moderfølelſen for god og for ophøjet. —

Jeg har allerede ſagt Dem, at man baade kan og bør vænne Barnet til Regelmæsſighed med Henſyn til dets Maaltider, og De ſkal ſe, at det, naar det førſt er vænnet dertil, vil vaagne dagligt til netop de beſtemte Tider, ſom om det havde et Kronometer hos ſig i Vuggen. Senere hen i Barnets Liv vil det naturligvis tilbringe længere og længere Tid i vaagen Tilſtand, men denne bør aldrig ſærligt fremkaldes og vedligeholdes. Det er en god Paſſiar, naar man hører Folk fortælle, at Barnet kan „ſove ſig dumt"; nej, man vil ſnarere kunne opnaa dette Reſultat ved at holde det for meget vaagent. Jeg holder beſtemt paa, at man ſkal lade endogſaa ældre Børn ſove ud i Fred, ſelv om man ſkulde ſynes, at Søvnen er lovlig lang. — Omvendt er det naturligvis abſolut forkaſteligt at fremkalde Søvn hos Børn ved kunſtige Midler, ſaaledes ſom man under Tiden kan gribe upaalidelige Ammer og Barnepiger i at gjøre det. Vil Barnet ikke falde i Søvn, og har man overbeviſt ſig om, at der ingen ydre Foranledning er dertil (ſnærende eller trykkende Tøj, Sult e. lign.), ſkal man roligt lade Fyren ſkrige ſig ud; det er en ſund Motion og omtrent den eneſte, Barnet faar i den Alder. Jeg vil her indſkyde den Bemærkning, at der i den førſte Tid helſt bør være Stilhed og Ro i Barnets Kammer, naar det ſkal ſove; ſenere hen bør man derimod vænne det til at kunne taale Støj og Larm uden derfor ſtraks at vaagne. Forunderligt er det her at ſe, hvad Vanen kan gjøre; jeg har ſet et ſpædt Barn ſove ganſke roligt i ſamme Stue, hvor en Væver arbejdede, og dette gaar, ſom De vel véd, ikke af uden et voldſomt Spektakel. Naar der førſt kommer flere Børn til Huſe, blive de ſenere ej forvænte i ſaa Henſeende, ſelv om man i den Førſtefødtes Tid drev det ſaa vidt, at den ulykkelige Fader, naar han kom hjem om Aftenen, maatte gaa om paa Hoſeſokker for ikke at forſtyrre Stamherrens Søvn.

Af ſtørſte Vigtighed for et ſpædt Barns Sundhed er en omhyggelig og gjennemført Hudpleje. „Saa!" hører jeg Dem ſige, „nu kommer han op paa ſin ſædvanlige Kjæphest!" — „Ja, ganſke viſt anſer jeg Hudens Renholdelſe gjennem hele Livet for at være en af de førſte og vigtigſte Betingelſer for Velværet, og jeg er overbeviſt om, at mange Sygdomme helt vilde kunne undgaas, hvis det bløde og ſmidige Futteral, der omſlutter hele vort Legeme, blev holdt i en bedre Stand, end det i Almindelighed ſker. Heldigvis indſe dog de Fleſte, at Hudens Badning er en Nødvendighed for det ſpæde Barn; det ſker derfor, men ofte paa en meget mangelfuld Maade. Jeg ſkal nu i korte Træk ſige Dem, hvorledes denne Badning bør ſke.

I Almindelighed plejer et Barn i Deres Søns Alder (han er jo 14—16 Dage) at vaagne om Morgenen mellem Kl. 6 og 8 og forlange ſin Frokoſt; naar det er beſørget, tager Barnet ſig gjerne en Lur paa et Par Timer, og ved Opvaagningen derefter er det den meſt paſſende Tid til Morgenbadningen. I Badekarret eller, hvis et ſaadant ikke haves, i en Balie tillaves et varmt Bad paa 28 Gr. R.; det ſkal maales med Thermometret, og man bør aldrig tage det paa Slump ved at prøve det med Haanden.

Det vil her være praktiſk at minde om, at de Klædningsſtykker, Barnet ſkal have paa efter Badet, imidlertid lægges til Varmen.

Naar Barnet er afklædt, lægges der et rent Stykke Linned under det, ſaa at det ikke kommer til at hvile paa Karrets blotte Bund, og det anbringes derpaa langſomt i Badet, idet man underſtøtter Ryg og Hoved med ſin venſtre Haand og Arm. Med den højre Haand udfører man da Afvaſkningen, førſt Anſigt og Øjne — disſe ſidſte bades helſt med et ſærligt Stykke blødt Lærred eller Svamp — derpaa Hoved, Hals og Reſten af Legemet med den almindelige Svamp. Sæbe er ikke nødvendig til Afgnidningen; vil De bruge den, ſkal De helſt tage en mild Sæbe, for Exempel Marſeilleſæbe, og ikke almindelig Haandſæbe.

Badet bør vare 10 a 12 Minutter; naar Afvaſkningen er færdig, ſkal man bevæge Barnet lidt frem og tilbage i Vandet; det tages da op, lægges paa et vel opvarmet, et Par Gange ſammenlagt Lagen og tørres med en let Haand omhyggeligt af, uden at man blotter mere ad Gangen end den Del af Legemet, man netop har under Behandling. Derefter iføres det hurtigt de opvarmede Klædningsſtykker, ſom ligge parate. Denne Renſelſesmaade er langt at foretrække for den blotte Afvaſkning med Svamp; en ſaadan burde egentlig kun anvendes til den Renſning, der kan blive fornøden flere Gange daglig, naar Barnet har tilſmudſet ſig.

Endnu et Par Smaavink med Henſyn til Badningen, og jeg ſkal da ſlutte for i Dag. Jeg vil altid helſt ſe Moderen ſelv tumle ſit Barn i Badet; det gjælder jo dog i høj Grad om at paſſe paa, at Barnet ikke ſtøder ſig eller glider ud af Haanden paa én, og Barnepiger ere desværre ikke altid ſaa paalidelige, ſom ønſkes kunde. Jeg forſikrer Dem desuden, kjære Frue! at det er en ren Fornøjelſe at bade et ſaadant lille Barn, at ſe de ſmaa, buttede Lemmer, frigjorte for Baand og Svøb, bevæge ſig i Vandet, og at ſe det tydelige Velvære, hvori den Lille befinder ſig. — For at være ret ſikker paa at have faſt Hold paa Barnet, kan man bedſt anbringe den venſtre Haand ſaaledes, at man griber om Nakken med Tommel- og Pegefingeren, medens man har Barnets venſtre Overarm mellem Pege- og Langfingeren; vil man være yderligere ſikker, kan man tillige lægge ſin højre Haand under Barnets højre Ben og fatte om dets venſtre Laar med fuld Haand; i ſaa Fald maa naturligvis en anden foretage Afvaſkningen. — Ved Renſningen af Øjnene, der, ſom ſagt, bør foretages med en Stump Lærred eller en egen Svamp, maa man forſigtigt fjerne den indtørrede Slim, og Gnidningen paa Øjelaaget bør altid ſke udefra indad mod Næſen.

De ſkal ſe, hvor prægtigt Deres Søn vil ſove efter et ſaadant Bad.

Da han er født i den milde Aarstid, kunne vi ſnart tænke paa at faa ham i Luften. Anſkaf Dem derfor kun en god Barnevogn med Kaleche. Næſte Gang kunne vi ſaa tale om det.

Doktor B.

(Fortſ.)

Husraad.

At kunne kjende Kunſtvin fra Naturvin.

For at kunne kjende Kunſtvin fra Naturvin anbefales følgende Fremgangsmaade: Man fylder et Vinglas med rent Vand, ſætter 8 à 10 Draaber af den Vin, man vil underſøge, til, og lader Glasſet ſtaa utildækket Natten over. Naar man ſtraks næſte Morgen ſmager paa Vandet og mærker, at de ſaa Draaber Vin har givet Vandet den ejendommelige, dovne Smag, ſom Vin, der har ſtaaet opſkjænket eller utilproppet, ſaar, kan man være temmelig ſikker paa, at Vinen er ægte. Kunſtigt fabrikerede Varer giver ikke Vandet denne karakteriſtiſke Smag.

K.

At kruſe Strudsfjer.

Dette ſker ved, at man trækker hver af de enkelte ſmaa Fjertraade mellem en fin Kniv og ſin Tommelfinger, ſaa at Fjertraadene bøje ſig nedad. Fjeren maa før Kruſningen være fuldkommen tør. I tørt Vejr eller ved en varm Ovn lykkes Kruſningen bedſt. Man kan ogſaa kruſe Fjer ved at holde dem et Øjeblik over Gløder, hvorpaa man har ſtrøet lidt Sukker. Men denne Fremgangsmaade udkræver ſtor Forſigtighed, da man let kan komme til at ſvide Fjeren.

M. A.

Støvleſværte.

Da vi en Gang havde Indkvartering, lagde jeg Mærke til, at Soldaterne, naar de børſtede deres Støvler, blandede en Draabe Petroleum i Sværten. Jeg lod min Pige prøve det ſamme, og Skotøjet blev hurtigere end ellers glindſende, og fik en dybere ſort Farve.

En Præſtekone.

Vaſken og Kjøkkenet.

At koge Bælgfrugter bløde.

Naar man er nødſaget til at koge Ærter og Bønner i Brøndvand, er det m
bruge at ſætte lidt S
Sodapulver til det haa
men dette har den Ube
ved ſig, at det for det
Ærterne eller Bønnern
Smag. For at foreb
anbefales det at brug
Stedet for Soda. Naa
ter lidt Sukker til V
koger Bælgfrugterne m
og ſaa ſenere krydrer
det fornødne Salt, bli
mærket bløde og faa en
Smag. Pe

Smaa Recepter for
og Pige.

7. Delikat, blød
ſom ſpiſes ganſke friſk,
paa følgende Maade.
nogle Fade Tykmælk a
og hælder langſomt ko
langs Randen af hvert
hvorved der øjeblikkelig
Udſkillelſe (Oſtning) S
paa lægger man med
den bløde Oſtemaſſe
Oſteformen, alvekſlende
Oſtemaſſen og en S
Fløde og lidt fint Salt,
Lov at ſtaa en kort
formen for at „løbe a
er Oſten færdig til at

En Hus
paa L

Kjøkkenha

Aſpargeskult

Som Middel til at g
gesbede, der ere ga
buttede, kraftige igjen
flere Egne i Frankr
De efter ſædvanlig Ma
lede og kultiverede Be
60 Kilogram Salt til
10 Meters Længde o
80 Centimeters Bredd
lig gamle og meget
Planter gave, ſaaled
lede, en Høſt, der me
Dobbelte overſteg den
i deres fulde Kraft ſta
ter gav. Skjøndt
temmelig dyrt, frem
Foryngelſesproces b
terſte Fordele. Saltet
Planterne tidlig paa

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 23.

Hjemmet.

d Tone ude og hjemme.

6. Ved Bordet.

(Fortſat).

D regnes i Almindelighed ſom
hørende til god Tone at bruge
Gaffelen med venſtre og
Kniven med højre Haand;
men er der [illegible] den Be-
[illegible]lighed, at man ikke behøver
ſkifte med Kniv og Gaffel,
naar man ſkærer med den højre
og Maden føres til Mun-
med den venſtre; kun maa
tygge beſtemt Mærke til,
der kun bliver ſkaaret
Kniven, og at Maden ikke
til Munden med den. Der
er ikke ſaa ringe Antal
[illegible], der hjemme, indenfor
ſire Vægge ere lidt non-
med deres Spiſemaade,
derfor, naar de komme
[illegible] holde Kniven i
højre og Gaffelen i den ven-
Haand, og ſom, da deres
Haand ikke er øvet, lader
til at føre Maden til
med Kniven. Derpaa
man det Uøvede, og der-
burde enhver gaa ſtrengt i
med ſig ſelv, for heller ikke
[illegible] at komme til
Kniven til Munden.
man hvorken bruge Gaffel
Kniv ſaaledes, at de ſtaa
mod Tallerkenfladen, da de
under Skæringen let glide
[illegible] den hvinende
der ſkær er ſarte Nerver ſaa
holdning; man holder ſaa vidt
Kniv og Gaffel *i en ſpids* Vinkel mod Tallerkenen. Kniven og Gaffelen maa kun tages ved Skaftet og aldrig med hele Haanden, undtagen naar man tranſcherer en ſtørre Steg. Man maa aldrig berøre Knivsbladet med Haanden.

Agt paa, at Knivens og Gaffelens Skaft ikke kommer i Berøring med Maden, og læg dem, naar de ere brugte, paa de ved Siden af Tallerkenen ſtaaende Knivbænke, eller, hvor ſaadanne ikke bruges, paa Tallerkenranden, aldrig ned paa Dugen.

Naar Retterne blive budt om, maa man vogte ſig for ikke at komme til at forvekſle den til Fadene hørende Ske eller Gaffel med ſin egen, men altid lægge den tilbage paa Fadet igjen, for at det ikke ſkal komme til at gaa én ſom den bekjendte, diſtraite Profesſor, der, naar han var til „koldt Bord" regelmæsſig beholdt alle de til Retterne hørende Gafler, indtil han tilſidſt til ſin ſtore Forbauſelſe havde et helt lille Oplag Gafler liggende rundt om ſig. Nogle Steder bruges nogle ret henſigtsmæsſige, togrenede Gafler til Fadene, der ved deres Form forebygge mulige Forvekslinger.

Til en af Modedaarſkaberne maa det henregnes, at det betragtes ſom unobelt at bruge Kniven, naar man ſpiſer Fiſk. Det vilde have en eller anden Berettigelſe, naar Fiſkekjødet ved Berørelſen af Staalet paa en eller anden Maade miſtede ſin Velſmag, ſom det for Eksempel er Tilfældet med Æbler, Pærer o. ſ. v., men dette er ikke *Tilfældet.* Meningen er *ſaa, at Fiſken kun maa ſpiſes* med Sølv- eller Pletgaffel. Moden bliver hel latterlig naar man ved et Selſkab, hvor der endnu anvendes Staalgafler, ſer et Menneſke ſidde og gjøre Forſøg paa at partere Fiſken ved at anvende Skorpen af ſit Franſkbrød til Hjælp, medens han ſaa ganſke rolig ſpiſer de løsrevne Dele med Staalgaflen. Det er en af de Moder, ſom man maa haabe ſnareſt igjen forſvinder.

Det er altid heldigt for Værten, naar Gjæſten er ſulten, det gjør ham og hans Frue glade at ſe Gjæſten tage godt til ſig af de fremſatte Retter, og derfor er det heller ikke rigtigt at ſpiſe, før man gaar til et Middagsſelſkab, men paa den anden Side er det heller ikke heldigt, at Folk komme altfor ſultne i Selſkab, ſaa at de, ſom man ofte ſer, begynde at ſpiſe af Franſkbrødet, før Suppen ſerveres, ſom om det gjaldt om at forhindre en Afmagt ved den Mundfuld, de ſkyndte ſig at faa ned.

Franſkbrød ſkjæres ikke i, men brækkes itu. Har man brugt ſit Brød op og vil have et til fra den paa Bordet ſtaaende Bakke, benytter man en Tallerken dertil; det ſamme maa iagttages med Frugter; disſe ſkrælles ved Bordet altid med dertil beſtemte Horn- eller Pletknive; det anſes for upasſende at bide af et helt Æble eller en hel Pære.

Man griber heller ikke fat om Skeen med hele Haanden, og holder ikke for langt nede om Skaftet. For at undgaa den ubehagelige Slubren, føre de Fleſte den ſpidſe Side af Skeen til

Munden, naar de ſpiſe. Naar **Suppen er for varm, er der ikke** andet at gjøre end vente, til den bliver afkjølet. Det er et latterligt Syn at ſe nogen, dreven af Sulten, ſtraks gribe til og brænde Tungen og Ganen paa den hede Suppe. *At blæſe paa Suppen* er ſmaa Børns Manér og allerhøiſt kun tilladt paa Banegaardsreſtaurationer „ved fem Minutters Ophold".

At det gjælder for upasſende i et Selſkab at *berøre nogenſomhelſt varm Spiſe med Fingrene*, behøver vel neppe at omtales; kun overfor Behandlingsmaaden af *Kramsfugle* og *Krebs* trykke ſelv ſtrenge Anſtandsdommere undertiden et Øje til. Der er mange, der ogſaa gjøre en Undtagelſe fra denne Regel for *Aſparges* Vedkommende, egentlig helt uden Grund, thi der hører ikke ſtor Øvelſe til at kunne føre disſe appetitligt til Munden med Gaffelen alene.

Der er en Ting endnu, ſom ſelv Mennesker, der ikke ellers gjøre ſig ſkyldige i nogenſomhelſt Anſtandsbrud, tro at turde tillade ſig, men ſom ikke kan betegnes ſom andet end en Mangel, naar det drejer ſig om at viſe „god Tone ved Bordet", det er at *ſkjære Maden i ſmaa Stykker først, lægge Kniven bort og føre Maden til Munden med Gaffelen alene*. Næſten i ethvert ſtørre Selſkab vil der være en eller anden, der ſpiſer paa denne lidt aparte Maade.

Ved Brugen af *Tandſtikkeren* maa den ſtørſte Omhyggelighed anbefales. Ved Bordet burde den egentlig *ſlet ikke* benyttes. Men er det *uundgaaelig nødvendig*, ſaa maa man bedække Munden med Servietten eller Haanden og dreje Hovedet lidt til Side. Skulde Ondet ikke hurtigt kunne afhjælpes, bør man forlade ſin Plads og i et Sideværelſe ugeneret kunne „føle ſig ſelv paa Tænderne".

At bruge Gaflen i Stedet for Tandſtikkeren er en ligefrem ſelſkabelig Forbrydelſe. (Fortſ.)

Utidige Beklagelſer

Ved forleden at læſe det Stykke i „Raadgiveren" om de Mødre, der beklagede den unge, barnløſe Kone ſaa at de vare nær ved at berøve hende hendes Sjælero, kom jeg til at tænke paa andre Beklagelſer, ſom Folk i Utide ere parate til at overøſe hinanden med, og ſom der maaſke ogſaa kunde ſiges lidt imod her. Jeg vil nu ſlet ikke tale om ſaadanne ſmaa, krandguſe Udtalelſer ſom at ſige til en eller anden, der har en bedre Hat paa end vedkommende Dame ſelv: „*Gud, hvor det er Synd, at De har taget den Hat paa i Dag, vi faa nok Regn, og De har ingen Paraply*" o. ſ. v. Det ere ſmaa, ufarlige Pile, der ikke ſaare, nej, jeg mener den Slags Beklagelſer, ſom en vis Klasſe Mennesker i lutter Velvillie overøſer hinanden med, og hvorved altid et eller andet halvlægt Saar oprives. Den Slags Beklagelſer ere ligeſom de Kondolationer, der bruges, naar der har været Dødsfald i en Familie, de ſkulle nok høre til „god Tone"? Det véd jeg ikke ſikkert, men jeg véd, at jeg aldrig ſelv har havt Hjerte til at kondolere nogen, det forekommer mig altid, ſom om man med en beklagende Mine gaar hen og river et halvlægt Saar op og kjærligt ſpørger: „*Gjør det ikke ondt?*" Saaledes hænder det jo ofte, at der i en Familie er et eller andet lidt misſlykket Medlem, hvis Gjerninger ikke altid have været Familien til Glæde. Naar ſaa en eller anden af Familien anelſesløs kommer for at tilbringe en Timestid i Ro og Fred hos en Bekjendt, mødes han eller hun ofte af beklagende Udtalelſer, ſom: „*Aah, hvor det gjør mig ondt for Dem! At man kunde bære ſig ſaaledes ad; jeg græd over det, det gjorde jeg. Udtal De Dem kun om det her — De er jo mellem Venner* o. ſ. v." Sorgen og Skammen er atter vakt og den fredelige Time ødelagt, og ſaaledes gaar det i tuſinde Tilfælde. Har nogen et tarveligt Udkomme og maa knibe og ſpare i Hjemmet, vil man dog ikke gjerne ude mødes af et: „*Jeg kan tænke, at det er vanſkeligt for Dem at komme Verden igjennem, jeg er ſaamæn ſaa bedrøvet paa Deres Vegne*" o. ſ. v., og har man en eller anden feilſlagen Forhaabning at begræde, vil man dog ikke gjerne høre et: „*Og den kjære Paul, der ikke fik Pladſen — hvor det er ſørgeligt*" o. ſ. v. — Jo,
mig maaſke for vidt
Plads op uden at ſaa
jeg egentlig vilde, jeg
at man ikke gjør F
Tjeneſte ved Beklage
Uheld og Sorger, ſ
hverken har Evne e
lie til at afhjælpe.

En

Breve om B
pleje.

VII.

Kjære Frue!

I mit ſidſte Brev
jeg Dem at anſkaffe
vogn. Det uheldige Ve
den har jo imidlertid
Dem til foreløbigt
Deres Søns førſte Ud
Luft; det ſkal dog ikke
nogen Bekymring, da
min Anviſning ſtadigt
at Stueluften holdes fr
Det har ej heller ſaa
med at ſaa et ſpædt
ſaaledes ſom mange m
vil ſige Dem, at jeg for
Vedkommende, der er
tertiden, altid tilraade
det fuldſtændigt ude, i
ſommeren kommer —
rigtige, ikke den ſædvanl
men naar der virkelig e
Varme i Luften"; et
ſom Deres, er født i
Sommertid, kan deri
komme i Luften, naar
Uger gammelt, forudſat
vis, at Vejret er til de

Særligt ſkal man ti
Udflugt vælge en vindſ
det lille Barns Lunge
taale den ſtærke Luft,
med Vind og Blæſt, og
lig Forkølelſe —
Lungebetændelſe — kan
foreløbigt gjøre en
paa „Udgangen". Se
og varmt Vejr kan ma
et ſpædt Barns førſte
det paa en ſolſkin
ſnappe efter Vejret.
turligvis let [illegible]
gradvis ſkal vænnes
og at Udflugterne i
ſkulle være ganſke
medens de ſenere gjør
og længere, ſaaledes
ſidſt i den bedſte
gjerne kan være i Lu
ude hele Dagen.

De første Gange bør Barnet bæres ud, men ſenere ſkal De lade ham trække friſk Luft liggende i ſin Vogn, der kan redes ganſke ſom hans Vugge, og De ſkal ſaa ſe til, at han paa ſine Udture i det Fri faar en fornuftig og faſt Søvn, ſom neppe vil blive forſtyrret ved nogen Betragtning af Naturſkjønheder.

At udſætte Barnet altfor meget for Lyſets og Luftens Indvirkning, er ikke tilraadeligt, hvorfor De naturligvis maa ſørge for, at det direkte Solſkin ikke falder ham i Øjnene. Jeg tror, at jeg ſidſte Gang omtalte, at man ſkulde have en Vogn med Kaleche; De maa dog ikke forſtaa det ſaaledes, ſom om jeg foreſlog Dem en af disſe ſtive, læderbetrukne Kalecher, man hyppigt ſer paa disſe Vogne; en ſaadan gjør kun Skade: Solen brænder med betydelig Kraft paa det ſorte Læder, opvarmer derved i altfor høj Grad Luften underneden og gjør den mindre ſkikket til Aandedrættet, ſaa at den ſtakkels Lille ligger derinde gispende og ſvedende og meget muligt kan paadrage ſig Solſtik eller anden Hjerneſlidelſe. Jeg vil her blot lige minde om, at Barnepigen ikke ſjældent aldeles glemmer at vende Vognen efter Vinden, ſaa at denne med Voldſomhed ſvøber ſig ind under Kalechen og foraarſager en afſkyelig Træk, der blandt andet kan fremkalde Betændelſe af Barnets Øjne. Nej — De ſkal vælge en Kaleche, hvis Overtræk beſtaar af et let, helſt blaaligt farvet Stof, der er gavnligt for Øjnene og tillige tilſtrækkeligt til at beſkytte mod Solſtraalerne. Hvis daarligt Vejr med Regn ſkulde komme bag paa Barnet, medens det er ude, kan De jo have liggende i Vognen et Vokſdugsovertræk eller lignende, ſom hurtigt i fornødent Fald kan trækkes ud over Kalecheſtellet og ved Knapper eller lignende ſimple Midler kan fæſtes, ſaa det ikke blæſer til Side.

Det er et ikke ringe Fremſkridt i Barneplejen, der er betegnet ved den almindelige Anvendelſe af de nyere Barnevogne; man undgaar derved den uheldige og for Barnets Vækſt ofte ſkadelige Ombæren paa Armene ikke alene ude i Luften, men ogſaa i Hjemmet; jeg mener nemlig, at man, hvor Pladſen paa nogen Maade tillader det, bør have Barnevognen oppe hos ſig i Værelſerne; naar Deres Barn er vaagent, vil De, naar han befinder ſig i ſin Ekvipage, ſaaledes langt nemmere kunne have ham om Dem og i Deres Nærhed, idet Vognen er ſaa let at flytte fra et Værelſe til et andet, hvilket juſt ikke kan ſiges om den uhaandtelige Vugge. Hvad jeg her ſiger, gjælder dog naturligvis mere, naar Sønnen er bleven noget ældre og holder ſig mere vaagen om Dagen. Helt at undgaa at bære Barnet paa Armen hverken kan eller ſkal man; nogen Afvekſling i Barnets Stilling er aldeles nødvendig, — ſaa nødvendig endogſaa, at man ſaa at ſige lige fra Begyndelſen af ſkal lægge det afvekslende paa de to Sider og paa Ryggen, naar det lægges til Hvile i Vuggen for at ſove. Saa længe Barnet ikke er ældre end Deres, bør det imidlertid ikke bæres i en opreiſt, men i en liggende Stilling, idet Ryg og Hoved underſtøttes godt med den ene Haand og Arm; ſenere bæres det naturligvis i en ſiddende Stilling, men Ryggen bør dog altid ſtøttes godt; De ſkal ikke følge de Mødres Ekſempel, ſom ſætte en barnagtig Stolthed i at viſe, hvor ſtivt deres Barn kan holde ſig uden at have nogen Støtte; Krumning af Rygraden og Skjævhed kan let blive Følgen af en ſaadan for tidlig Øvelſe i at holde ſig ſtivt. Barnet ſkal bæres afvekslende paa venſtre og højre Arm, hvilket er af Vigtighed og Nødvendighed for dets ligeſidige Vækst. Vær endelig paa Deres Poſt i denne Henſeende lige overfor Barnepigen; jeg vil her tilraade Dem aldrig at tage en for ung og ikke udvokſen Pige; foruden at en ſaadan gjør ſig ſelv Skade i Henſeende til ſin egen Vækst og legemlige Udvikling, har hun ikke Kræfter nok til at bære et Barn; det kommer til at hvile urigtigt paa hendes Arm og kan ſaaledes vokſe ſig ſkjævt. Jeg vil med Henſyn til denne Bæren af Børn endog gaa ſaa vidt, at jeg vil tilraade i de førſte to, tre Maaneder altid at bære Barnet liggende paa Armen eller, endnu bedre, paa en Pude; førſt naar det er 15—16 Uger gammelt kan man med Forſigtighed prøve paa at bære det i en mere ſiddende Stilling, og da, ſom ſagt, altid ſkiftevis paa venſtre og højre Arm. Jagttagelſen af disſe ſmaa Regler har en langt ſtørre Betydning, end De maaſke vil tro, og det er derfor af Vigtighed at have en Barnepige, ſom kan og vil rette ſig derefter; Forſyndelſer imod disſe undgaas for en væſentlig Del ved Brugen af Barnevognen. Lejet i Vognen kan opredes ganſke ſom i Vuggen; Kjørslen ſkal foregaa med Sindighed, ſaa at der ikke fremkaldes for megen Ryſtelſe.

Jeg erindrer førſt nu, at De har ønſket at høre min Mening om Smaabørns **Klædedragt**, men mit Brev i Dag er allerede langt nok. Lad da Klædedragten være Themaet for næſte Skrivelſe.

Doktor B.

Klædedragt.

Om at ſkaane Herrefilthatte for Svedrande.

Der er vel allerede mange, der har ærgret ſig over, at Sveden trænger igjennem paa Forſiden af Herrefilthatte, der, hvor Hattekrampen ſlutter ſig til Hovedet, og ſom har prøvet alle Slags Midler for at fjerne de Pletter (Støv, der ſætter ſig faſt i Fedtet), der opſtaa derved. I de fleſte Tilfælde gjør man kun Sagen værre derved, og Opmærkſomheden maa derfor ſnareſt være henvendt paa at fjerne ſelve Narſagen. Et meget ſimpelt Middel til dette beſtaar i, at man lægger en omtrent 13 Cent. lang, flere Gange (cirka en 8 Gange) ſammenfoldet Stribe almindelig Silkepapir af Hattelæderets Bredde inden i Hatten, og undertiden ſer efter, at denne Stribe bliver liggende under den Del af Hattelæderet, der dækker Panden. Naar Papiret er meget ſedtet, men dette varer længe, da det ikke tager meget imod, maa det naturligvis tages ud og fornyes. Dette er et meget ſimpelt Middel, men Reſultatet naaes uden mindſte Bekoſtning og ved en yderſt ringe Ulejlighed.

M. A.

Krøllede Klædningsſtykker.

De Folder, Tøjet gjerne faar, naar det har været indpakket i Kufferter under en Rejſe, fjernes let, naar man ſvøber den krøllede Dragt o. ſ. v. ind i et fugtigt Klæde og hænger den op i en Kjælder. Folderne glattes da ud af ſig ſelv uden videre Behandling. Kun Silkeſtoffer og meget ſvære Stoffer behøver at ſtryges ud. Ved Strygningen lægger man det fugtige Lærred under og et Stykke Filtrerpapir over. W.

For Blomſterdyrkere.

At befordre haardſkallet Frøs Spireevne.

Haardſkallet Frø kan blive liggende flere Aar i Jorden uden at ſpire. For at faa det til at komme op allerede det førſte Aar anbefaler en erfaren Gartner at lægge det i Vand, ſom man draabevis tilſætter Svovlſyre, indtil Vandet har faaet en Varmegrad af 2› Gr. R. I dette Vand bliver Frøet liggende i fireogtyve Timer.

Cannafrø kan man bringe til at ſpire i ganſke kort Tid, naar man overhælder det med kogende Vand og derved faar den haarde Skal til at briſte. Denne Fremgangsmaade kan formodentlig ogſaa benyttes over for andre Arter haardt Frø. F.

At beſkytte Plantefrø mod Mus.

For at bevare Plantefrø mod Muſenes Angreb under Opbevaringen, ſkal man blande det med lidt Kamfer. Kamferet beſkytter ogſaa mod Inſekter og befordrer tillige Frøets Spireevne og gavner Plantens Vækſt. Det fortjener derfor en hyppigere Anvendelſe i Gartnerier, end det hidtil har havt. F.

At forhindre at Hyacinthløg raadne i Jorden eller Glaſſet.

Den bekjendte Gartneriejer og Frøhandler F. C. Heinemann i Erfurt angiver følgende ſimple Fremgangsmaade til at forhindre, at nedlagte Hyacinthløg „raadne" hen.

Førend man lægger Løgene, tørrer man dem forſigtig af og lægger dem otte Timer i Saltvand (et halvt Pund Salt til et Pund Vand), dog maa Løgene efter dette Ekſperiment tørres forſigtig ved Solvarme eller mild Kakkelovnsvarme. Denne ſimple Fremgangsmaade kan maaſke ſpare mangen en ſmuk Hyacinth for Læſerne.

Husraad.

At befæſte engelſk Plaſter paa Saar.

Naar det engelſke Plaſter paa ſædvanlig Maade fugtes med Tungen og anbringes paa det ſaarede Sted, holder det, ſom bekjendt, kun faſt i det aabne, for Hud blottede Sted, men løsner ſig hurtigt fra de om Randen af Saaret med Hud beklædte Steder, hvorved det tørrede Plaſter ofte hænger faſt i et og andet og foraarſager en Afrivning af hele Plaſteret, der ofte gjør meget ondt. Dette lader ſig let forhindre ved at man, naar man har heftet Plaſteret paa, ſmører det over paa Vrangſiden med lidt Glycerin. Naar man, i Stedet for at fugte Klæbeſiden af Plaſteret med Tungen, væder det med Vand, hvortil der er ſat en ganſke lille Smule Glycerin (omtrent en Tiendedel), ſaa formeres Plaſterets Heftekraft endnu mere. Glycerinen holder vedvarende Plaſteret fugtigt, og derved ſmidigt og klæbende. J. J.

At prøve raa Kartofler.

For at overbeviſe ſig om, at Kartofler, man vil kjøbe, ere gode og melede, bærer man ſig ofte i England ſaaledes ad:

Man ſkjærer en Kartoffel over og gniber begge Stykkerne mod hinanden. Er Kartoflen god og melet, klæber begge Stykkerne mod hinanden, og der viſer ſig et let Skum ved Randene. Selv ved Tryk maa der ikke flyde en Draabe Vand ud. Hvor dette er Tilfældet, blive Kartoflerne ogſaa ſom kogte vandede og faa en daarlig Smag. I Farven ſkal Kjødet være hvidt og ſpille lidt i det gullige. Om helt gule Kartofler paaſtaas det, at de ikke blive gode ſom kogte, men dette er ikke altid begrundet, thi der gives Sorter med gult Kjød, der ikke lade
get tilbage at ønſke i Kvali

Vanda M

At fjerne daarlig Luft
Sygeværelſer.

Til at opfriſke Luften i S
værelſer benytter man
Stykker Flonel, der oph
flere Steder i Stuen. Paa
af disſe Flonelsſtykker hælder
daglig 3 til 4 Draaber
Terpentinolie. Virkningen e
fer. Luften bliver bedre og
dere derved.

J. J

Vaſken og Kjø
kenet.

At vaſke uægte farvede St

Uægte farvede Stoffer v
bedſt i lunkent Vand, h
der er opløſt Hvedeklid.
blødes ud i det, trykkes, men
des ikke, og ſkylles godt.
Fedtepletter paa, beſtryges
terne nogle Dage før Tøj
vaſkes, med Æggeblomme, og
lader det blive paa Pletten,
til det løsner ſig i Vandet.

Olin

Smaa Recepter for Husm
og Pige.

8. Ruſſiſk Crême.

Blommerne af fire Æg
ſaalænge med 125 Gram
hvidt Sukker, indtil det ban
ſejg Dejg. Saa piſker m
halv Liter Fløde og Hvi
de fire Æg til et ſtivt Sk
rører det ſammen med
blommerne tilligemed 2 à 3
ſkefulde Arrak (der kan
mere, hvis man vil have de
fere). Medens man piſker
den, tages Skummet af efter
den, og man bliver ved h
indtil Blandingen af Fl
Æggehvide ſlipper op.

M.

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 24.

Hjemmet.

d Tone ude og hjemme.

6. Ved Bordet.

(Fortſat).

Man [illegible] ikke paa Vinen, er man opfordret dertil. er paa mange Steder efter ſelv ſkjænker en ſærſkilt om i Glasſene. Det er overladt til Herren for ſin Dame med Vin, dette Tilfælde er det hans at ſørge for, at hun ikke noget. Han kan ogſaa opfordre hende til at at nøde nogen til drikke Vin, er taktløſt. ſpørger, om Damen ønſker eller rød Vin, men vælger Selv. Damer foretrække det ſøde hvide Vin. At man, man ſkjænker i ſin Dames ſkjænker en Smule op i ſit for at forviſſe ſig om, at der er Lak eller Korkdele i Vinen, nok, denne Skik ſtammer oprindelig fra Italien, hvor Vinen med et Lag , der altſaa maa hældes af

len ved Skjænkning af Vin noget at iagttage. Til ſkjænker man venſtre Haand, og til Nabo- med højre Haand; paa mange Steder reg- en Uopdragenhed, ja endog Beviſ paa Ringeagt mod man betjener, at ſkjænke „over Haand“, ſom det kaldes. Fla- altid ſaaledes, at geren er under den.

Naar man ſkjænker Rhinſkvin i, maa man ikke holde Flaſken for højt fra Glasſet, dette kan bedre gaa an med Rødvin; Champagneflaſken maa ikke holdes for højt fra Glasſet, for derved at frembringe Skum; det kan tilgives, at en ſparſom Vært, der vil fylde circa tredive Spidsglas af en Flaſke Vin, gjør det, men Skik og Brug er det ikke. Kulſyren ſkal jo desuden være bunden, jo mere af den, der flygter bort ved den høje Iſkjænken, des daarligere bliver Vinen. Af ſamme Grund er det, at Champagnen altid ſkal ſtaa kold. At lade Champagneproppen flyve, lade „Champagnen knalde“, ſom man ſiger, bruges ikke mere, og det med Ret; hvorfor ſkal Flaſken aabnes i ſelve Spiſeſalen, hvor det kun tjener til at indjage nerveſvage Damer Skræk?

Naar man drikker, maa man agte paa ikke at tage om Glasſet, men om dets Fod, om ikke for andet, ſaa for at frembringe en ſmukkere Klang, naar man ſkaaler med nogen. Er der anbragt forſkjellige Glas ved Tallerkenen, maa man ſe ſig vel for og ikke ſkjænke for Exempel Bordeauxvin i de grønne Rhinſkvinsglas eller Rødvin i Champagneglasſet. Er der flere Slags Vin paa Bordet, ſtaar gjerne Rhinſkvins- og Bordeauxglasſene ved Siden af hinanden, Champagneglasſet bagved og Sherryglasſet foran. Det kan jo være, at man kommer Steder, hvor der er flere Vinſorter paa Bordet, men kun et Glas ved hver Kuvert, i ſaa Tilfælde er Fejlen Værtens, men Gjæſten maa lade ſom ingenting og ikke gjøre opmærkſom derpaa, ſaa at det ſer ud, ſom om han vilde prale med ſin bedre Viden.

Man ſkal ſtille Glasſet ſaa langt fra Tallerkenen, at man ikke riſikerer at dette falder ved en eller anden Bevægelſe med denne, ikke ſaa meget fordi at Vinen ſpildes, og heller ikke for Pletterne paa Dugen, ſkjøndt det er meget ubehageligt at være Skyld i disſe, ſom af Henſyn til ſin Naboerſkes Kjole, thi det er i højeſte Grad ubehageligt at være Skyld i, at denne ikke beholder ſin pletfrie Tilſtand. Alene af denne Grund kunde man friſtes til at raade enhver, der ikke er ſikker paa at kunne tranchere Fjerkræ paa en behændig Maade, hellere at lade denne Ret gaa forbi, da en ubehændig Behandling af ſamme let kan bringe Draaber af Saucen til at ſprøjte over paa Naboerſken.

At en Dame, hvem et ſaadant Uheld rammer, maa gjøre gode Miner til ſlet Spil, er naturligt; det er et Tyranni, man maa bøje ſig for, hvor ondt det end gjør én, at en ganſke ny Kjole er bleven ødelagt. Man maa ſmile, naar man havde Lyſt til at græde, og for alt i Verden ikke give efter for denne Lyſt og virkelig fælde Taarer ved Bordet. Men ſelv om Damen har Takt nok til at ſmile, er „Forbryderen“ i en alt andet end behagelig Situation; derfor Forſigtighed og atter Forſigtighed! (Fortſ.).

„Det intereſſerer mig ſlet ikke."

To af mine Skoleveninder ere blevne gifte med to Fættere, bo i én By og komme, ſkjøndt de ere hinanden meget modſatte baade i Naturel og Livsopfattelſe, dog af og til ſammen endnu. Annas Mand er Advokat; det unge Ægtepar fører et meget ſtille og tilbagetrukkent Liv; Folk, der vilde beſøge dem, træffe dem næſten altid hjemme og træffe dem altid glade og fornøjede.

Ida gjorde, efter Folks Sigende, et bedre Parti, hendes Mand var Kompagnon i en ſtor Maſkinfabrik, de føre et flot Hus, træffes ſjeldent hjemme og endnu ſjeldnere med glade Miner. Mærkværdig nok, de ere ſmukke, rige, elſkværdige — hvad er det da, der mangler der?

Ida havde en Dag ladet ſpænde for ſin ſmukke Ekvipage, hendes Mands Bryllupsgave til hende, og var kjørt hen til Annas mere beſkedne Hjem. Hun fandt Veninden hjemme, læſende i en tyk Bog, ſom hun dog ſkjulte, da Ida traadte ind, ved at kaſte ſit Sytøj over den, men ſom om heller ikke dette maatte ſes af Veninden, løſte hun hurtigt ſit Forklæde af og kaſtede det over begge Dele.

Veninden ſaa' det, ſaa' Annas Rødmen og trak Forklædet bort. Førſt kaſtede hun et Blik paa Sytøjet, men ſlap det ſaa hurtigt, ſom om hun havde ſtukket ſig paa Naalen i det, og kiggede i Bogen. En grænſeløs Forbauſelſe malede ſig i hendes Blik, da hun, i Stedet for den, ſom hun mente, „pikante" Roman, fandt et Bind af et juridiſk Værk om Arveretten.

Anna ſagde ſmilende: „Du ſkal ikke ſe ſaa forbauſet ud, det Hele er meget naturligt. Min Mand har en Proces angaaende en indanket Arveſag; han fortæller mig om den, naar han kommer hjem, og da jeg er bange for at trætte ham med for mange Spørgsmaal, kigger jeg lidt i „Arveretten" førſt, for bedre at kunne følge med."

„Det er græsſeligt, hvor kan Du dog holde den Kjedſomhed ud?"

„Ja, det er jo nok lidt tør Lekture," ſagde Anna trohjertet, „hvad ſkal jeg gjøre? Jeg har jo nu én Gang giftet mig med en Advokat, og Du véd, at hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med, ſaaledes gaar det vel enhver Mand i hans Kald, ſaa taler man med og intereſſerer ſig for det, der intereſſerer ham, det kjender Du vel nok fra Dig ſelv af?"

Idas Anſigt udtrykte en grænſeløs Foragt.

„Jeg? Nej, det har jeg grundig vænnet min Mand af med, allerede medens vi vare forlovede. Saa ſnart han ſaa meget ſom nævnede Motorer eller andre Maſkiner, rejſte jeg mig, lagde Haanden paa Laaſen og ſagde beſtemt: „Min Ven, det intereſſerer mig ſlet ikke," ſaa lærte han at tie med det."

„Ja, men det er jo grufomt — og upolitiſk, Kjære. Din Mands Tanker ere ſaa ikke mere din Ejendom, ſynes jeg. Og min Mand ſiger desuden, at han ofte faar de bedſte Ideer, naar han ſaaledes ſidder og taler med mig."

Veninden kaſtede et betegnende Blik paa Sytøjet.

„Vil Du ogſaa i Fremtiden faa Tid til overs til den Slags Lekture?" ſpurgte hun.

„Nej, det faar jeg neppe," ſagde Anna rødmende, „men ſaa maa jeg erſtatte Forſtudierne ved kjærlig Opmærkſomhed og Intereſſe. Du kan tro, det lønner ſig godt. Min Mand ſøger ſaa ikke Fremmedes Selſkab hellere end mit, og trækker ſig ikke tilbage i ſit eget Værelſe for kun at underholde ſig med de døde Bøger."

„Jeg finder ikke de Mænd aandrige, der aldrig i Hjemmet kan tale om andet, end hvad der angaar deres Virkekreds," ſagde Ida.

„Det mener jeg heller ikke, men jeg mener, at en Konverſation i Hjemmet bliver til en Umulighed naar de Emner, ſom Manden gjerne taler om, altid kun møder Mangel paa Intereſſe hos hans Kone, indtil han af ſaaret Stolthed tier og taler om Ting, der kun intereſſerer hende, men ſaa kort ſom muligt, og ſaa benytter den førſte den bedſte Lejlighed til at gaa ud, for der at finde mere deltagende Venner." — — — — — — — —

Den Ligegyldighed for Mandens Forretning, ſom Fru Ida viſte, er ikke eneſtaaende. Der er mange Koner, der ikke holder det for „fint" at kjende noget til Mandens Forretning, der i deres Øjne kun er en ernærende Malkeko; det er ikke ſjældent at man hører Damer roſe ſig af aldrig at
have ſat deres Fod i de
Mands Forretningsloka
eller aldrig at have ſet h
Fabrikker, ſkjøndt Frem
ofte bad om Tilladelſe til
de ſtorartede Anlæg!!

Hvor megen mere Reſpekt
man ikke for en Huſtru, der h
per ſin Mand i hans Arbe
og hvis hun ikke kan det,
Lejlighed dertil, dog blot ta
med ham om det! Ingen
hvor meget huslig Lykke
paa fælles Intereſſe.

Maaſke at det lykkedes An
at overbeviſe Ida derom.

Maaſke? —

Jeg tror det desværre ik

R. G.

Breve om Barnepleje.

VIII.

Kjære Fru N.!

Jeg har lovet Dem i T
give Dem nogle Vink med
ſyn til Klædedragten
Smaabørn. Jeg ſidder i
ſedning ſom et ulykkeligt
for en haard Friſtelſe.
nemlig den, at jeg, lige
en ſaa elſkværdig og
Læſerinde ſom Dem, ha
uhyre Lyſt til førſt at belære
om Henſigten med Klæded
og den Virkning, der frembri
derved. De vil maaſke blive
get forbauſet over at læſe
og mene, at De véd god Be
derom; men ſelv med Fare
at fornærme Dem lidt vil jeg
paaſtaa, at De, ſaa lidt ſom
fleſte Mennesker, ret forſtaar
derpaa. Ikke ſandt? De er
faſt overbeviſt om, at man
Klæder paa for at varme ſig
Dette er imidlertid ikke Tilfæl
Vore Klæder benytte vi kun
at holde paa vort Legeme
Varme, thi Klæderne i og for
„varme" ikke. Kan De ikke
mindes, at jeg, da der i
Hus ſkulde benyttes Is i et S
domstilfælde, raadede Dem til
at bevare Iſen længere, at
pakke denne godt i uldne Kl
— Nu! deraf kan De da let
at de Stoffer (Uld, Bomuld o
ſom vi benytte til Indhylning
Legemet, kun have den Egen
at holde paa Temperaturen
ikke i og for ſig meddele
Varme.

Hvis vi levede i et Land, hvor den os omgivende Luft havde ſamme Varmegrad (28 Gr. R.) ſom vort Legeme, og denne Luft var ſtille, vilde vi ikke behøve Klædningsſtykker; men naar Luftens Temperatur ſelv i den varmeſte Sommertid er adſkillige Grader under Legemets og ved Vintertid ofte kan være endog 40 Grader eller mere lavere, maa vi nødvendigvis beſkytte Legemet mod den ſtærke Varmetab, og deri ligger Klædedragtens Betydning. En vigtig Beſkyttelſe mod dette Tab afgiver ogſaa det Lag af Luft, ſom altid findes mellem Huden og Klædningen, og det er derfor af Vigtighed, at denne ikke ſidder alt for ſtramt om Legemet. Vi bære altſaa inderſt en „Luftdragt", der holdes varm af Legemets Varme, og Klæderne udenom denne have nærmeſt til Opgave at ſørge for, at dette Luftlag ikke bliver for hurtigt afkølet.

De Stoffer, vi benytte til Klædning, henhøre dels til Plante- og dels til Dyreriget og ere ikke mange i Tal: Bomuld, Hør og Hamp paa den ene Side — Uld, Silke, Læder og Pelsværk paa den anden. Alle diſſe Stoffer ere, hvad vi kalde, daarlige Varmeledere, d. v. ſ. de holde paa Varmen, og dette er Grunden til, at de benyttes til vor Klædedragt. Meningen med at være paaklædt er altſaa at holde paa et varmt Lag af Luft, der overalt omgiver Legemet; vi bære altſaa dette Luftlag omkring med os, og heri ſe vi ogſaa Aarſagen til, at Mennesket kan færdes oppe i de iskolde Polaregne uden at fryſe ihjel.

Undſkyld nu, kjære Frue! at jeg allerede lod mig friſte til ſom Indledning at give Dem foranſtaaende lille Afhandling. Nu vil De viſt nok indrømme, at De dog har faaet lidt nyt at vide, og at De har faaet et andet Syn for den Rolle Klædedragten ſpiller. Diſſe Bemærkninger ville ogſaa have deres Betydning, naar vi ſkulle vælge en fornuftig Klædedragt til det ſpæde Barn, og jeg haaber derfor, at De vil læſe dem med Intereſſe.

Barnets Klædedragt maa nødvendigvis paſſe til dets fremadſkridende Udvikling. Hovedſagen er at den aldrig maa ſnøre eller trykke, men derimod være bekvem i enhver Henſeende, ſaa at den frit tillader Legemet at udvikle ſig i alle Retninger, ſamt at den er varm (altſaa i Overensſtemmelſe med mine Bemærkninger, formaar at holde paa Varmen). Moden, dette Uhyre, der tyranniſerer den halve Verden og ved ſin Unaturlighed ofte forvolder ikke ringe Ulykker, har *aldeles intet* at gjøre med Barnets Klædedragt. Den tidligere brugte ſtramme Indvikling af det ſpæde Barn med Svøb og Liſt er man heldigvis i alt Fald i Byerne kommen bort fra; i den førſte Tid, da Barnet holdes omtrent ſtadigt i Vuggen, maa det paa ingen Maade ſnøres ind; det ſkal have en vis Frihed til at røre ſine Lemmer; ſenere, naar det ſkal bæres paa Armen en Gang imellem, er det derimod nødvendigt at give det lille Legeme en vis Stivelſe, men dette frembringes bedſt, ſom jeg allerede har ſagt Dem, ved at lægge Barnet paa en Krølhaars Pude e. lign., da det helſt ſkal bæres i en liggende Stilling.

Jeg ſkal ikke her opholde mig ved en længere Omtale af de allerførſte Klædningsſtykker, hvorom jeg jo talte med Dem allerede længe før Stamherrens Ankomſt; De mindes, med hvilken Glæde De Uger i Forvejen arbejdede paa de ſmaa Skjorter o. ſ. v. Kan De huſke, hvor bedrøvet De blev, da jeg forbød Dem at anbringe Broderier og Strimler, eller hvad det hedder, paa Klædningsſtykkerne? — nu forſtaar De ſaa godt, at al ſaadan overflødig Pynt let kan trykke og irritere den fine Hud; ligeledes, da jeg raadede Dem at benytte Bomuldsſtof til Skjorter i Stedet for det ſmukke, fine Lærred, De havde anſkaffet dertil? — nu kan jeg i Dag i Henhold til min lærde Indledning ſige Dem, at Grunden dertil var den, at Bomuldsſtof holder bedre paa Varmen (er en daarligere Varmeleder) end Lærred. Jeg minder blot endnu om, at De meget fornuftigt indſaa, at et ſpædt Barns Hoved ſkal holdes koldt, og at det derfor ikke maa have Kappe eller Hue paa, medens derimod Fødderne ſkulle holdes varme, og at vi derfor maatte have nogle bløde Uldſtrømper eller eventuelt endogſaa benytte en Varmeflaſke ved Fodenden af Lejet.

Fra en Del af diſſe de førſte Klædningsſtykker er jo nu Deres Søn vokſet. Han er jo 8—9 Uger gammel og ſkal nu i lange Klæder. Det er for øvrigt kun, fordi han er født i den varme Aarstid, at han ſaa tidlig kan undergaa denne Forvandling. Vinterbørn maa vente et Par Uger længere.

Næſte Gang ſkulle vi ſaa gaa videre i vore Betragtninger over en fornuftig Klædedragt.

Deres
Dr. B.

Klædedragt.

At reparere Galoſcher ſelv.

Naar en Gummigaloſche bliver beſkadiget, for Ekſempel naar den faar en Revne ved at man ſtøder mod en ſpids Sten eller lignende, ſaa tager man et ikke altfor tykt Stykke Kautſchuk, ſkraar dets Rande af med en ſkarp, vaad Kniv, og fugter ſaa baade det beſkadigede Sted paa Galoſchen og det Stykke Kautſchuk, man vil bruge til at reparere det med, med Terpentinolie, hvorpaa man lægger begge de fugtige Steder mod hinanden og udſætter dem i fireogtyve Timer for et maadeholdende ſtærkt Tryk, hvorpaa begge Stykker ville forene ſig. De ſaaledes udbedrede Steder ere ligeſaa vandtætte ſom den øvrige Del af Galoſchen. Man maa dog ikke glemme, at ſaavel Galoſchen ſom Kautſchukken, før man fugter dem med Terpentinolien, maa være godt aftørrede, ganſke tørre og befriede for Støv. E. K.

For Havedyrkere.

Middel til at frelſe næſten fortørrede Træer.

Ved Forſendelſe af Træer hænder det ofte, at diſſe, trods al anvendt Forſigtighed kommer til deres Beſtemmelſesſted i en næſten helt fortørret Tilſtand. Det kommer ſædvanligvis af Gjennemtræk eller hvad man nu vil kalde det, at den tørre Vind trænger ind gjennem det Hylſter, der er om Sendingen. At plante diſſe Træer ſom de ere, vilde være den viſſe Undergang; i Stedet for anvender man følgende Fremgangsmaade, gjennem hvilken man, hvis der endnu er Liv i Træet, vil naa det ønſkede Reſultat. Man lægger nemlig Træet i en halvanden Fod dyb og tilſtrækkelig bred Grav, ſom man har gravet i rigtig friſk Jord, og overhælder ſaa Træet i en halv Fods Højde med løs Jord, ſom man vander, hvis den er altfor tør. Saaledes lader man det ligge nogle Dage. Hvis der endnu er nogen Spireevne tilbage i Barkens Celler, vil denne Fremgangsmaade frelſe Træet fra at gaa ud. Ser man, at Barken begynder at antage ſit glatte Udſeende igjen, tager man Træet op af Jorden og planter det paa dets Beſtemmelſesſted. Man maa helſt foretage Udplantningen i mildt, fugtigt Vejr.

F.

Husraad.

Kolodium ſom Middel til at ſammenſætte itubrudt Porcellæn.

Som mange vel allerede have erfaret, er Kolodium det bedſte Middel mod brændt Skade. Men at det ogſaa er det meſt glimrende Middel til itubrudt Porcellæn, er der vel neppe mange, der vide; jeg erfarede det ſelv for et Par Maaneder ſiden, da jeg ſlog et Stykke ud af en mat Lampekuppel, og da Kolodium, ſom bekjendt, klæber temmelig ſtærkt, forſøgte jeg det, og det viſte ſig at være udmærket. Kuppelen bliver benyttet hver Aften, og har været afvaſket mange Gange ſenere, endog i meget hedt Vand.

Inger S. i N.

Et Middel mod Næſeblod.

Jeg læſte i „Raadgiveren" Nr. 15 et Middel mod Næſeblod: Man ſkulde blot tygge paa et eller andet. Jeg har ſelv prøvet det (jeg lider nemlig meget af Næſeblod), men det hjalp ikke mig noget. Derimod kan jeg anbefale et Raad, ſom jeg ſelv og flere andre have prøvet, og ſom har hjulpet. Man ſkal tage enten en Svamp, et Tørklæde eller noget lignende, gjennembløde i koldt Vand, og holde det op i Nakken, og ſaa ſtillige holde Hovedet opreiſt, det plejer altid at hjælpe.

Ærbødigſt
Jens Møller-Vogelius.

En ſimpel Smørprøve.

Naar rent Smør ſmeltes, giver det en ren, klar, guldgul Olie, der beholder Smørſmagen. Kunſtſmør giver, naar det ſmeltes, en Olie der lugter ſom Talg og ſætter et let Skum. Smør, der er en Blanding af virkelig Mælkeſmør og Fedt, ſkyder ved Smeltningen Smørolien opad og lader det hvidlige, ubehageligt lugtende Fedt blive tilbage paa Bunden.

* * *

Vaſkemiddel mod Skjæl i Hovedbunden.

Man piſker en Æggeblomme i en Pægl Regnvand, opvarmer det og vaſker Hovedbunden godt dermed. Det maa gjentages af og til.

* *

Hvis Synaaleſpidſer ville knække

i Tøj, hvori der er altfor meget Appretur, ſkal man gnide Tøjet paa Vrangen, lige under, hvor Sømmen ſkal gaa, med tør Sæbe, ſaa ſtikker Synaalen let igjennem uden at knække. Iſær ved Maſkinſyning maa dette iagttages, da Naalene her ere ſaa meget dyrere.

* * *

Vaſken og Kjøkkenet.

At prøve om Æg ere friſke.

Der gives forſkjellige Methoder til at prøve om Æg ere friſke eller ikke. Nogle anvende ſaaledes Tungeprøven, det vil ſige, man underſøger begge Ender af Ægget med ſin Tunge. Finder man, at den brede Ende er varm og den ſpidſe derimod kold, antager man i Almindelighed Ægget for friſkt; er Temperaturen ens, anſes det for gammelt. Den meſt anvendte Methode er dog Lysprøven. Friſklagte Æg ere klareſt i Midten, ældre Æg i den ſpidſe Ende. I ældre Æg finder man ogſaa, efterſom de have ligget i kortere eller længere Tid, flere eller færre ſkarpt begrænſede, mørke Punkter. Jo ældre et ſaadant Æg er, des mørkere og des talrigere ere Pletterne. Fordærvede Æg ere aldeles uigjennemſigtige. Naar
have ligget urørte i længere T
ſynker Blommen ned og ſætter
faſt i Skallen. Man kan pr
dette ved at ryſte Ægget. Ven
man Æggene ofte, kan man
Blommen til at holde ſig i M
ten ſelv i ældre Æg. Gamle
udvikle lidt efter lidt den u
hydelige Svovlbrintgas.
kan konſtatere Tilſtedeværelſen
denne ved at beſtryge Ægget m
en Blyſukkeropløsning, der,
ſnart Svovldannelſen har fun
Sted, hurtigt farver Skallen mør
brun. Det Middel, jeg holder
det bedſte til at bedømme Æ
Alder, er Svømmeprøven. H
til behøves en Opløsning af
Gram Kogſalt i en Liter Va
I denne Blanding ſynker fri
lagte Æg langſomt til Bun
Æg, der ere en Dag gamle, ſy
ikke helt ned; ældre Æg holde
i Overfladen, og helt gamle
dukke førſt op med den brede E
opad, indtil de lidt efter ſl
helt ovenpaa. Naar man
prøve, om Æg kunne an
ſes egnede til Opbevari
fremſtiller man en Opløsning
én Del Kogſalt til ti Dele Va
De Æg, der ſynke til Bunden
kan man roligt opbevare.

En Henſerieje

Husdyrene.

Heſtenes Frelſe under Ild
brand.

Det er en bekjendt Kjendsg
ning, at det er meget van
ligt at bevæge Heſtene til at
lade Stalden, naar Ildſkinnet
en eller anden brændende B
bygning lyſer dem i Møde. M
det er ogſaa en Sag, ſom man
bleven aldeles overbeviſt om
Heſte, naar de ſadles el
ſpændes for, uden Van
lighed forlade Stalden.

Desværre er dette ſimple M
del ikke almindelig bekjendt,
de, der kjende det, glemme of
Øjeblikkets Ophidſelſe at g
Brug af det; dog er det ſaa
tiſk, at det fortjener at bl
almindelig Kundſkab; det var
muligt, at en eller anden af
der læſer det, i rette Øjebli
i Tanker om det.

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 25.

Hjemmet.

[illegible] Leve ude og hjemme.

6. Ved Bordet.

(Fortſat).

[illegible] Taler ved Bordet
[illegible] mange Steder for ikke
[illegible] og mange hilſe maaſke
[illegible] med Glæde, naar de
[illegible] hvorledes den eller den
[illegible] har gjort ſig latterlig
[illegible] mislykket Tale, eller hvor-
[illegible] har været nær ved at
[illegible] under N. N.'s alen-
[illegible] Foredrag; men
[illegible] er det kun i en-
[illegible], at Bordtalerne
[illegible] for det andet er en
[illegible] ofte af uberegnelig
[illegible] Selſkabeligheden, da den
[illegible] af Stivheden bort
[illegible] kan være en Nydelſe
[illegible] Det gjælder natur-
[illegible] hvem der taler og hvor-
[illegible] En yngre Herre
[illegible] paa det, og be-
[illegible] paa det, maaſke efter
[illegible] tvungen af For-
[illegible] ſaa kan det ogſaa
[illegible] ham forud no-
[illegible] hvad han vil
[illegible] ikke Raad og ſamler efter
[illegible] ſtaar iſtaa midt i,
[illegible] for ham ſelv og
[illegible] Tilhørerne, der ikke
[illegible] ſkulle gjøre af deres
[illegible] og ſaa føle den Skam,
[illegible] Ulykkelige ved at
[illegible], ſige ſaa dybt, ſom
[illegible] Synderen.
[illegible] gode Bordtaler er en
[illegible] maa læres. Øvede
[illegible] kun at kjede, hvis

de ikke gjøre ſig latterlige. Ofte hænder endog det ubehagelige, at en ſaadan Kludrer forekommer en Herre, der har en omhyggelig overtænkt Tale i Beredſkab, ſom det ſaa ikke kan gaa an at komme frem med. Hvad Rækkefølgen angaar, hvori Talerne kan komme, gjælder naturligvis den førſte Hovedperſonen ved Feſten. Ved officielle Feſter holdes den førſte Tale for Landsherren.

Naar man ikke kan undgaa at ſvare paa en Tale eller, ifølge et almindeligt Ønſke, udbringe en Skaal for Værten o. ſ. v., ſaa maa det gjøres kort og tydeligt. Men man maa, førend man begynder at tale, vide, hvorledes man vil ſlutte ſin Tale; man kan komme til at fortale ſig forfærdeligt ved en ſaadan Bordtale.

Hvad de humoriſtiſke Bordtaler angaa, ſaa kan det jo nok ſiges, at de undertiden ere paa deres Plads, da de mange Gange bryder den herſkende Stivhed og lader Munterheden træde i Stedet for Kulde og Forlegenhed. Men ſlaar en ſaadan Tale ikke an, ſaa er den komplet forfejlet og frembringer Kjedſomhed paa den ene og Ængſtelſe paa den anden Side. Kun den, der er i Beſiddelſe af virkelig Humor og udmærkede Talegaver kan paatage ſig at „oplive" et Selſkab paa denne Maade; den, der ikke forener disſe Egenſkaber i ſig, og dog vil paatvinge Selſkabet ſom Deviſe: „Du ſkal og maa le", opnaar undertiden ſin Henſigt, men ikke ganſke ſom han ønſkede: det kan hænde ham, at Selſkabet *ler ad ham ſelv, og det er en* meget ubehagelig Maade at faa et Selſkab til at more ſig paa.

En anden Slags Taler, der ere af lige ſaa tvivlſomt Værd, ere derimod, Talerne paa Vers. Kun meget faa Menneſker ere i Beſiddelſe af Improviſationstalent, og man kan være temmelig vis paa, at i de ni af de ti Tilfælde, hvor der holdes Taler paa Vers, ere disſe udenad lærte og ikke opfundne i ſamme Øjeblik, ja, hvad mere er, de ere udenad lærte efter Digtſamlinger o. ſ. v., ikke efter Talerens eget Manuſkript. Nogle tilſtaa, at det, de fremſige, er andres Aandsprodukter, men den, der afſlutter en Skaal med nogle Verslinier, er dog ſom ofteſt i den Tro, at de andre tro, at han ſelv er Forfatter til disſe. Og naar nu et ſaadant udenad lært Digt pludſelig undſlipper Talerens Hukommelſe? Hvad ſaa? Hvor pinlig er ikke denne Situation baade for ham og Selſkabet? Hvad ſkal han gjøre? Tage den trykte Bog eller Sang frem, hvis han har den hos ſig? Nej, det er aldeles umuligt — der er kun ét at gjøre, er Ulykken én Gang ſket, ſaa maa den Paagjældende tage Mands Mod og Hjerte til ſig og, ſom om der ſlet intet aparte er i Vejen, ſlutte med: „Ja, lad os ſaa klinke paa den eller dens Velgaaende", derved vil Selſkabet være befriet for Forlegenheden, og Taleren ſelv, trods den mislykkede Skaal, høſte en Del taknemmelige Øjekaſt.

Det er ikke Skik og Brug at Damer holde Taler.

Har nogen ved at ſlaa paa

ſit Glas (ikke paa Flaſken) givet Tegn til, at han vil tale, ſaa maa enhver af de ved Bordet værende ubetinget reſpektere dette Tegn, de maa afbryde ſelv den meſt intereſſante Samtale, og heller ikke røre Kniv eller Gaffel, før Talen er endt. Dog bør man ikke raade en Taler til at vente med at begynde ſin Tale, til alle tier, det er ofte Talen ſelv, der ſkaffer den fornødne Ro til Veje. Der er ſaaledes banket paa Glasſet, de fleſte tier, men et Par Herrer tale meget hurtigt, for at faa det, de vilde have ſagt, ſagt inden Talen begynder. Der bankes atter paa Glasſet, det hjælper ikke, og Pauſen har kun til Følge, at de, der førſt tav, nu begynde at tale igjen i det Haab ogſaa at kunne faa deres Samtale endt førſt. Det er derfor det rigtigſte, ſaa ſnart Signalet er givet, med høj Røſt at begynde, for Exempel: „Ærede Selſkab" — eller hvad man nu ſelv vil, og ſaa gjøre en lille Pauſe, der ſtraks ſkaffer Ro til Veje. (Fortſ.)

En Venſkabspude.

Da jeg i „Raadgiveren" læſte Bedſtemoders Raad angaaende en Brudegave fra en ung Pige til en Veninde, kom jeg i Tanker om en Skik, jeg en Gang har hørt Tale om. Det var, at den unge Pige forærede Bruden en ſaakaldet Venſkabspude. Det er en billig og nem Preſent, og der er ogſaa ſmuk Tanke i den. Den unge Pige kjøber Kanevas til en Pude, afdeler det firkantede Stykke, lad os nu ſige i tolv eller ſeksten Dele, ligeſom hun nu véd, at den unge Brud har mange Skolekammerater, Søſtre eller Veninder til, og lader Afdelingen ſké ved en broderet Ramme, enten en Ornamentramme eller en Ramme af ſmalle Blomſterborter. Naar hun nu har ſyet disſe paa, ſyer hun i den førſte af de derved fremkomne Firkanter Begyndelſesbogſtavet til ſit Navn, ſmukt ſlynget, og fylder Bunden af Firkanten med en pasſende Farve. Er for Exempel Rammen ſyet med en Broncechattering, kan jo Monogrammet holdes i graat, og Bunden i det førſte Felt fyldes med Kirſebærrødt, eller naar Rammen er holdt i Blomſterfarver, kan man jo ſy Monogrammet med Bronce og fyldt med lyſeblaat o. ſ. v. I hver af de fire Hjørnefirkanter hefter man ſaa en Traad af Fyldingefarven, for at betegne denne, ſaa at der bliver Symetri i Puden. Derpaa overrækkes det paabegyndte Broderi Bruden med et lille Brev, hvori man beder hende ſende det til en anden af ſine Veninder, en af ſine Søſtre, Kuſiner o. ſ. v., og bede denne ſy ſit Monogram i det næſte Felt. Farven kan denne ſelv vælge, kun at de komme til at ſtaa ſammen; dog maa den Veninde, der faar Hjørnefeltet, rette ſig efter den angivne Fyldegrund o. ſ. v. Naar nu Puden har været rundt hos alle Brudens Veninder, og hun har faaet et Monogram ſyet af hver især til Minde om Vedkommende, et Slags broderet Stambogsblad, ſendes det færdige Broderi tilbage til Giverinden, der beſørger Puden monteret og atter ſendt til den unge Kones Hjem.

Eliſe.

Mine Sofabetræk.

Jeg har en Maade at opfriſke mine falmede Sofabetræk paa, ſom jeg nok tror det vil kunne intereſſere mange af Damerne at høre. Det ſparer ikke ſaa lidt i et Hus mellem Aar og Dag.

Jeg kjøber for omtrent 75 Øre Farve af den Slags, man bruger til at farve Tøj i, opløſer det i omtrent en Liter Vand, helder rigeligt kogende Vand paa, og ſtryger med en Flonelslap Vædſken ſtrøgvis over Sofaen, der naturligvis forud er banket og børſtet rigtig ren. Naar Betrækket er af ren Uld, er det nok at ſtryge det én Gang over; er der Bomuld i, maa Strygningen gjentages, indtil Farven binder. Min røde Sofa, der var falmet, ſaa at den næſten var hvidgraa, farvede jeg paa denne Maade. Den kom til at ſe rigtig godt ud, og behøvede førſt to Aar efter en ny Overſtrygning. Er Betrækket af ren Uld, behøver man ikke at være bange for, at det ſkal „ſmitte af". Man kjøber Farven i ſmaa Pakker hos Materialiſten. Til en Sofa, en Chaiſelongue og fire Stole brugte jeg ſeks ſmaa Pakker. Jeg opløſer Indholdet af Pakkerne i koldt Vand, ſpæder det op med 6 Liter kogende Vand, og børſter det ſaa hedt ſom muligt paa Tøjet med en
børſte, ſom ſaa naturlig
kan bruges til andre
trækket maa være
gjennemvaadt, men det
ikke og udrydder tillige
Møblerne tørre paa
blive ſaa gnedne godt
linned Klud og børſtes
at forebygge enhver
Plydsmøbler ſkulle
Luven, men det har jeg
andre gjøre, og ikke
Min Sofa var betrukket
uldent Repps. Jeg
Farven paa en lille
Skulde ved meget
en Indgnidning ikke
man jo gjentage den.
farvet mine Møbelbetræk
Gange paa den Maade.
godt tilfreds med Reſultatet
kunde jo være, at andre
ſtille ſtørre Fordringer,
har ſkrevet dette for dem,
have Lyſt til at betale
og Sadelmagerpenge
der, naar man ikke ſtiller
ſtore Fordringer, kan
en ſelv.

En Abonnent

„Hvor faar De Tid altſammen?"

Det er et Spørgsmaal,
bliver gjort mig, og
i Grunden ſlet ikke
da jeg finder, at det
vanſkeligt at „blive
Hus, naar man kun
den rigtig. Her er min
deling, der har faaet
ner til at fremkomme
ſtaaende Spørgsmaal. Jeg
paa, at mange
enige med mig i, at der
er andet mærkeligt ved
at jeg forſtaar at
i Agt.

Hovedbetingelſen for
færdig, er at ſtaa tidlig
Familie beſtaar af min
fire ſmaa Piger fra 5 til
Da Børnene endnu
holdt jeg Pige, nu
Husholdningen alene;
alene mere ſparſommelig
jeg mærker, at min
bedres ved det.
ſtaa op, for jeg har
i Orden, Kaffebordet
mit Haar ſat.
de to ſtørſte i Skole,
førſt de Smaa op og
klædte. Derefter
bugsmaden paa.

til ſin Forretning før otte, og kommer hjem til Middag præcis Klokken tolv. Han er meget punktlig og hader enhver Uorden. Han hjælper mig at holde de Smaa til Flid og Orden, og det letter min Opgave en Del. Mine ſmaa Piger maa hjælpe med, de forekomme mig ofte ſom ſmaa, virkſomme Niſſer, naar jeg ſer dem vimſe hjælpende om med deres ſtore Arbejdsforklæder paa. De maa feje Trappen, børſte Sko, ſkrælle Kartofler, dække og tage af Bordet, hjælpe hinanden med Paaklædningen, kort ſagt, være med til alt og være ved Haanden, naar det behøves. Derved lærer de halvt i Leg lidt af Husholdningen at kjende, og vænnes til Orden og Punktlighed. Om Aftenen Klokken ſyv kommer min Mand hjem, og ſaa ſkal Maden være paa Bordet. Efter at jeg har beſørget Opvaſkningen, ſtrikker jeg eller ſtopper Strømper, eller gjør maaſke et eller andet i Orden til næſte Middag: ſkraber Rødder eller lignende. Jeg har af og til en Syjomfru hjemme, og har en Vaſke- og Rengjøringskone til beſtemte Tider. Efter Middag vil min Mand have en Times Tid Ro i Huſet, og den benytter jeg til at ſkrive Breve i, læſe Aviſer og lignende fredelige Syſler.

En Husmoder.

Breve om Barnepleje.

IX.

Kjære Frue!

Førſt ſkal jeg i Dag efter Løfte med et Par Ord omtale de **lange Klæder**, ſom Deres Hr. Søn ſkal iføres.

Tillægsordet „lange", ſom man har givet dem, ſkal antyde ſaa meget, ſom at disſe Klædningsſtykker ſkulle være et godt Stykke længere end Kroppen, for at beſkytte Barnets Ben og Underliv mod Kulde, og bevare det for Forkølelſe. Vi beholde Skjorten og Bleen, men tilføje et Livſtykke, en ulden Underkofte, et Par Skjørter og en Overkjole. Som jeg allerede ſagde Dem i mit ſidſte Brev, er Hovedſagen den, at Klædningsſtykkerne paſſe godt, uden at ſnære eller ſtramme noget Steds, medens det derimod er en aldeles ligegyldig Sag, om de ere tilſkaarne efter Moden. Endvidere ſkulle vi have bløde og lette uldne Strømper og, hvis De vil, et Par ſmaa Sko, ſom dog i alt Fald i Forſtningen ikke bør være af Læder; naar De ſaa fremdeles giver Stamherren en lille Hue paa Hovedet, ſom ikke maa varme for ſtærkt, og ſom uden at ſnære kan bindes under Hagen med bløde Baand, vil han være fuldt ruſtet til at foretage ſine daglige Kjøreture i ſin Ekvipage. Det er vel næſten overflødigt at minde Dem om ikke at anvende en eneſte Knappenaal til Deres Barns Paaklædning; ſkulde en ſaadan Sammenfæſtning være nødvendig, bør De i alle Tilfælde udelukkende benytte de bekjendte Sikkerhedsnaale. Lad mig, ſiden vi tale om Knappenaale, benytte Lejligheden til at raade Dem at paaſe godt paa Barnepigen, at hun ikke har ſaadanne fæſtede i Bryſtet; der kan afſtedkommes ſtor Fortræd ved letſindig Omgang med disſe Tingeſter.

Man ſer ikke ſaa ſjældent unge Mødre af lutter Omhu for deres Smaa indpakke deres Hals paa det forfærdeligſte. De opnaa et Reſultat, der er ganſke modſat det, de tilſigte: de Smaa blive forvænte ved den overdrevne Tilpakning, blive kuldſkære og faa for et godt Ord Halsforkølelſe og Betændelſe, der, ſom De nok véd, kunne blive overordentlig farlige. Nej, De ſkal tværtimod vænne Deres Barn til at kunne taale Temperaturforandringer ſærligt for Halſens Vedkommende; De ſkal ikke give ham Halstørklæde paa, men derimod lade dette Parti af Legemet være frit udſat for Luften. Skulde De ſynes, at jeg er altfor vidtgaaende i denne Henſeende, lad os da indgaa et Kompromis: giv Deres Dreng et ſmalt, uldent Baand om Halſen! — De tror maaſke, at det blot er en daarlig Spøg fra min Side? — Nej, det er mit ramme Alvor, og jeg ſkal da med det ſamme forklare Dem Myſteriet ved de ſaa kaldte **Tandhalsbaand, Baand mod Strubehoſte** o. ſ. v., ſom Folk ofte betale i dyre Domme, medens de kunne opnaa det ſamme for et Par Øre. Sagen er nemlig den, at Smaabørn iſær i den Periode, hvor Tandudbruddet foregaar, netop ſom Følge deraf lide af Blodſtigning til Hovedet; naar Blodet løber ſtærkt til et Sted, opſtaar der let Betændelſe, og vi træffe derfor ogſaa hyppigt Mund- og Halsbetændelſer i Tandperioden. Nu véd De jo godt, kjære Fru N.! at det ved en Betændelſe eller Blodſtigning gjælder om at trække Blodet fra vedkommende Sted (derivere til et andet Sted, ſom vi Læger kalde det); dette har De ſaaledes ſelv uden Tvivl forſøgt at bevirke, for Exempel ved Anbringelſe af Surdejg, Sennopskager o. lign. Et uldent Baand om den lille Barnehals med den tynde, fine Hud, kan ſaaledes virke „deriverende", idet Blodet ledes til Huden ved den, rigtignok ſvage, Irritation, det fremkalder, og ſaaledes ikke ſamles i dybere liggende Partier, hvor det kan bevirke Betændelſestilſtande. At det ikke er noget kraftigt virkende Middel, vil De vel kunne indſe, men der er ingen Tvivl om, at det kan gjøre ſin Nytte. Der behøves ingen ſærlig Behandling af Baandet med Eddike eller Kemikalier; det kan benyttes lige ſom det ſaas fra Baandhandelen. —

Den næſte Forandring, der ſkal ſke med Deres Barns Klædedragt, vil førſt blive, naar han begynder at gjøre Mine til at ville krybe omkring eller ſtøtte paa Benene. Vi opſætte altſaa Omtalen heraf indtil den Tid. Der er imidlertid endnu et Par Forhold, jeg kunde ønſke at omtale i Dag.

Førſt og fremmeſt vil jeg give en Beſvarelſe i Almindelighed paa nogle Spørgsmaal, ſom De ellers vil gjøre mig hvert Øjeblik, Spørgsmaal, ſom enhver Moder helſt ſelv maa kunne beſvare. Det angaar Barnets Udtømmelſer.

Naar Barnet er raſkt, ſkal det i Løbet af 24 Timer gjøre omtrent ſeks til ti Bleer vaade; Vandet maa være temmelig lyſt og ikke i nogen væſentlig Grad farve Bleerne; disſe Toiletgjenſtande maa naturligvis udvaſkes godt, og det kan ikke gaa an at lade ſig nøje med en ſimpel Tørring. Aabning har et ſundt Barn tre til fem Gange i Døgnet; den ſkal være grødagtig og af en mørkegul Farve; indeholder den hvide Klumper, er det et Tegn til, at Mælken ikke fordøjes tilbørligt, og man bør da tale med Lægen i Tide, for at Barnets Ernæring ikke ſkal lide. Bliver Aabningen træg og af faſtere Beſkaffenhed, bør man give lidt amerikanſk Olie eller et lille Klyſter af lunkent Vand.

De ſpurgte mig forleden Dag til Raads om, hvad De ſkulde gjøre for at fjerne den Skælbedækning, ſom havde afſat ſig paa Deres Barns Hoved. Jeg ſagde Dem, at De roligt ſkulde lade den ſidde, i alt Fald ikke borttage den paa én Gang og med Voldſomhed. Sagen er den, at denne Skælbedækning (den kaldes med en populær Benævnelſe Arpe) hos Smaabørn, der ikke have nogen rig Haarvækſt, egentlig er et Slags Surrogat for en ſaadan. Den dannes af en egen Vædſke, der kommer frem paa Hovedhuden og tørrer ind under Paavirkning af Luften; Meningen med den er viſtnok at ſkulle danne et beſkyttende Dække for den endnu ikke ſammenvoksede Hjerneſkal (Fontanellerne) hos de Smaa imod Luftens altfor ſtærke Indflydelſe. De maa ikke forſtaa mig ſaaledes, ſom om jeg vilde afholde Dem fra at renſe Barnets Hoved; det ſkal tværtimod vaſkes godt, ſaa Huden renſes for alt Smuds; deſto ſtærkere afſondrer Huden netop denne Vædſke; nej, men De maa ikke voldſomt rede eller børſte denne Skorpe af, kun forſigtigt fjerne de Skæl, ſom af ſig ſelv have løsnet ſig. Skulde denne Skorpe ville holde ſig, indtil Deres Søn bliver et halvt Aar gammel eller ſaa, da er det Tiden at udrydde den, hvad der let kan ſke ved Indſmøring med Bomolie om Aftenen og Udvaſkning om Morgenen med lunkent Vand, hvori er piſket lidt grøn Sæbe.

Som Tillæg til det, jeg i Dag har ſagt Dem, vil jeg endnu blot for Neglenes Vedkommende raade Dem til at lade dem vokſe, indtil de rage lidt udenfor Finger- eller Taaſpidſen; klip dem derefter lige af og hold dem under Sakſen fremtidigt.

Dr. B.

For Blomſterelſkere.

Et nyt Gjødningsmiddel for Potteplanter.

Et nyt Gjødningsmiddel for Potteplanter, hvorved de faa et yppigt og ſmukt Udſeende, vokſe godt og blomſtre rigt, beſtaar deri, at man til en Liter af Vandingsvandet ſætter et Fingerbøl fuldt Vinaand. Naar man anvender dette Middel en à to Gange i Ugen, vil man ſnart mærke de gode Følger deraf.

F.

Husraad.

Børſte eller Svamp?

Der, hvor man, for at renſe uldne og andre Stoffer, nu næſten udelukkende benytte ſig af Børſten, vilde man i de allerfleſte Tilfælde med ſtørre Fordel ſaavel for at ſkaane Stoffet ſom for Udſeendets Skyld kunne benytte ſig af en Svamp. En ſaadan, der maa være fuldkommen ren, bliver dyppet i rent Vand og trykket faſt op (helſt med et Haandklæde), ſaa at den ikke mere er vaad, men kun lidt fugtig. Naar man da farer henover Tøjet med Svampen (ikke mod Luven), tager man alt Støv og alle de almindelige Pletter paa Klæde, Silke, Hatte og lignende med, Pletter, ſom man ikke havde kunnet fjerne med Børſten, uden at beſkadige Tøjet eller forvandle en lille Plet til en ſtor ved at børſte Støvet hen i den.

B.

Sukkervand ſom Middel mod den ætſende Virkning af Kalk i Øjet.

Enhver, der har med Bygningsarbejde at gjøre, véd, hvor hvor ſmertefuldt det er, naar man ved Uforſigtighed eller ved et Tilfælde faar Kalk i Øjet. Anvendelſen af lidt koldt Sukkervand neutraliſerer Kalkens ætſende Virkning, ved at Kalken indgaar en Forbindelſe med Sukkeret, der ikke angriber Øjet.

K.

At kjende farvet Vin fra Naturvin.

For at opdage, hvorvidt Vin er kunſtig farvet eller ikke, varmer man lidt af denne, til den næſten naaer Kogepunktet og dypper ſaa en lille Tot hvid Vat, ſom man førſt har fugtet i rent Vand, ned i den varme Vin. Hvis nu Vinen virkelig er kunſtig farvet, vil den lille Vatduſt blive rød, medens den beholder ſin hvide Farve, naar man har med ægte Naturvin at gjøre.

L.

Vaſken og Kjøkkenet.

Ildeſmagende Kartofler.

For at befri Kartofler fra den ubehagelige Smag, de undertiden antage hen ad Foraaret, bliver det anbefalet at lade Kartoflerne ſtaa ſkrællede i rent, koldt Vand i nogen Tid, i det mindſte i 24 Timer, hvorpaa man ſaa lader dem koge langſomt i et andet Hold Vand.

B.

At opbevare Aſparges til næſte Vinter.

Smukke, ſtore Aſpargesſtengler pudſes og lægges i kogende Vand; man maa lade dem bølge en Gang op i dette, ſaa tages de ſtraks op, lægges paa et Sold for at dryppe af, og lægges ſaa i Glasflaſker med vid Hals; de overhældes med Saltvand, og Flaſkerne proppes godt og lukkes til. Naar de ſkulle bruges, hælder man Saltvandet af og lægger dem en Nat i Vand, for at fjerne den overflødige Saltſmag.

B.

At opbevare kogt Fløde i flere Uger.

God, friſk Fløde koges ſom ſædvanlig, afkøles og fyldes paa Flaſker, der tilproppes godt, ombindes med Straa og ſtilles Side om Side i en ſtor Kjedel med koldt Vand. Denne ſættes paa Ilden, og Vandet bringes i Kog. Saa ſnart det koger, tager man Flaſkerne op, lakker over Propperne og ſtiller dem ned i Kjælderen.

B.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal" | Nr. 26.

Hjemmet.

Leve ude og hjemme.

Ved Bordet.

(Fortſat).

D[illegible] maa beſtemt dadles, naar [illegible] afbryder Taleren, ſelv [illegible] er med en Spøg, eller [illegible] højt gjør ſine Bemærkninger om det, der bliver [illegible]. En Afbrydelſe optages [illegible] ſom en Spøg af Taleren, [illegible] ofte virkelig Uvenſkab til [illegible]

I [illegible] Selſkaber klinker [illegible] naar en Skaal er udbragt, [illegible] ſin Nabo, og hilſer ſaa [illegible] til den, for hvem Skaalen udbragt.

Bordſamtalen ſkal være [illegible] Krydderi paa Maden, [illegible] ſkal bidrage ſit dertil, [illegible] ſaa er Herrer eller Damer, der er den Pligt, der paa[illegible] ligſaa ſtor. Der kan [illegible] — kun ikke om [illegible]. Det er en Atteſt for [illegible] kan at kunne [illegible] man lige putter i ſin [illegible] og fremfor alt maa man [illegible] ſig for at kritiſere eller [illegible] det, der er paa Bordet. [illegible] altid tage Henſyn til [illegible], der ſikkert har arran[illegible] alt i bedſte Mening. Vaa[illegible] der et Uheld i Kjøkkenet, [illegible] Stegen er ſvid eller brændt, [illegible] ſalt eller Sovſene [illegible] maa de ſtrengt taget maa [illegible] bære det Kokkepigen, [illegible] Husfruen Anſvaret, [illegible] Bemærkninger over det, [illegible] ſig ikke for Spøgen. Det er aldeles henſynsløſt at erklære, at dette eller hint ſmager ham ikke eller er ham modbydeligt. Der er jo ingen, der bliver tvungen til at ſpiſe. Ofters ere der for Ekſempel jo Mennesker, der ikke kunne ſpiſe, men ſaa lader man blot uden Bemærkning Fadet gaa videre; det er ikke upasſende, men det er uheldigt at gjøre Bemærkninger over det, ſom for Ekſempel at ſige til ſin Sidemand: „Jeg kan ikke forſtaa, at De ikke føler Modbydelighed for at ſpiſe det — mig forekommer det at være aldeles uappetitligt o. ſ. v."

Det er ligeledes taktløs at gjøre den ſerverede Vin til Gjenſtand for Samtalen. At der i denne Henſeende ofte ſtilles meget naive Spørgsmaal til Værten, er bekjendt nok. „Undſkyld — hvad giver De for den Vin?" er et aldeles upasſende Spørgsmaal. Synes man virkelig om Vinen, kan man tillade ſig en roſende Bemærkning, men er Vinen daarlig, maa man endelig ikke gjøre det, da det kan blive optaget ſom Spot.

Mange Værters ømme Sted er netop hans Vin, og han holder ikke af, at Gjæſterne drikke den uden nogenſomhelſt Forſtaaelſe af, hvad det er, der drikkes, men andre have ſlet ikke Sans for Vinſorterne og vide blot, at der ſkal ſaa og ſaa mange Slags paa Bordet; er Vinen paa et ſaadant Sted ikke udſøgt, ſaa kan Gjæſten jo lade være at drikke af den, men hans Anſigt maa ikke røbe, at han finder ſig *forſtemt over denne Mangel.*

Der er en anden Ting, man heller ikke maa bringe ind i Bordſamtalen, og det er Familieſager eller ubehagelige Forretningsanliggender. Man gaar i Selſkab for at more ſig, ikke for at mindes om Ubehageligheder i Hjemmet, og derved gjøre ſin Nabo eller Naboerſke forſtemt; ved ſaadanne Bemærkninger ſyndes mod hele Selſkabet.

Man taler heller ikke ved Bordet om Ting, der kan berøve en Nabo Appetitten; naar en Landmand ſaaledes ganſke rolig i ſit Hjem ved Bordet taler med en Tilſtedeværende om forſkjellige Gjødningsſorter, eller naar en Læge mellem ſine Venner ligeledes ved Bordet uden at tage Henſyn omtaler Udfaldet af ſidſte Sektion, ſaa kan det godt gaa an, men i Selſkaber ere den Slags Themaer ligefrem umulige.

Man taler ikke fra ſin Plads til en Bekjendt, der ſidder ſaa langt borte, at man, for at høres af ham, maa ſkrige højt op; ligeledes undgaar man den ſaakaldte Krydſeſamtale, hvor to og to tale ſammen, ſaa at deres Samtale beſtandig krydſe den anden Parts.

At tale med Mad i Munden er upasſende.

Lige ſom man ikke kritiſerer Maden, gjør man heller ikke Bemærkninger om Borddækningen og lader ſig ikke forlede til utidig Nysgjerrighed, ſom for Ekſempel at løfte Tallerkenen op, for efter Mærket i Bunden paa denne at dømme, om det er ægte Porcellæn eller ikke.

En Dame ſad ſaaledes en Gang og ſaa' kritiſk paa ſin Tallerken, der var lidt Skaar i Randen, og tilhviſkede ſin Nabo et ringeagtende: „Udſkud fra den kongelige Porcellainsfabrik", lidet anende, at den, hun talte til, var Giveren af Stellet.

Derfor kritiſer heller ikke; man ſlipper ikke altid godt fra det.

At nøde Gjæſterne til at ſpiſe og drikke, er en Uſkik, der heldigvis næſten er gaaet af Mode, om end en eller anden Værtinde endnu anſer det for et Bevis paa ſin Elſkværdighed at bede og trygle en eller anden Gjæſt om endelig at tage et Stykke Steg endnu — „kun ét eneſte Stykke!" Den, ſom har modtaget en Indbydelſe, maa forudſætte, at det, der bliver budt ham, er ham vel undt, og han vil af ſig ſelv gribe til og ſpiſe ſaa længe, det ſmager ham.

Nogle Steder benytter man, meſt for Spøg, en lille Opſats med en Tavle, hvorpaa der ſtaar: „der nødes ikke" — en meget praktiſk, om end lidt original Fremgangsmaade. (Fortſ.).

Om Rengjøring af Værelſerne.

Alle de til Værelſets Rengjøring hørende Gjenſtande maa opbevares ſtøvfrie. Børſterne paa Koſtene ſkulle nu og da renſes i lunkent Sodavand; dog maa Træet om dem ikke blive vaadt.

Man ſkal altid feje roligt, gjentagende hvert Strøg paa ſamme Sted, uden at ſlynge Støvet i Vejret. Man fejer altid for aabne Vinduer, men ikke i Gjennemtræk. Fej i alle Kroge og under alle Møbler; naar Tæppet ſkal fejes, flyttes de paa dette ſtaaende Møbler over i den anden Side af Stuen. Man lægger aldrig Rengjøringsgjenſtandene fra ſig paa Møblerne. Hvide eller malede Gulve fejes aldrig med Riskoſte, men kun med rene, gode Børſtekoſte. En ſtor, ſmudſig, fliſebelagt Forſtue kan godt fejes med Riskoſten. En god Børſtekoſt ruineres ved at feje Stenfliſer med den.

Hver Maaned ſkulle Væggene i et benyttet Værelſe ſtøves grundig af med en lang Koſt, der, hvis den ikke er ganſke proper, omvikles med et rent Tørklæde. Man lader Koſten glide langſomt fra oven nedad, fejer Spindelvæve ned og glemmer intet Punkt, hvor Støvet kan ſætte ſig, for Ekſempel Dørgeſimſene eller Geſimſen over Kakkelovnen, Spejl- og Skilderirammer, kort ſagt alt, hvad man ikke kan naa op til til daglig Brug. Gardinerne afſtøves med en ſæregen Gardinafſtøvningskoſt.

Hvor der ere malede Gulve, er det almindelig Skik at tørre dem over hver Dag. Man tørrer dem bedſt over med uldne Klude, fugtede i lunkent Vand, og ved Eftergniden med tørre Klude. Kludene maa være bløde og tage godt imod Vand. Man ſætter førſt Møblerne til Side i det ene Hjørne, fejer Tæppet over, bøjer dets Kanter om og hefter de nedhængende Ender af Gardinerne op, ſaa at de ikke tage Skade af Fugtigheden. Saa førſt tørres Gulvet over med de vaade, og tørres efter med de tørre Klude. Man løfter Spanden forſigtig fra Sted til Sted, for at den ikke ſkal ridſe Malingen, og for ikke at gjøre Støj — man behøver aldrig at ſtøje, naar man gjør rent — og gjør det ene Stykke af Gulvet færdig efter det andet. Nogle Steder bruges Skrubben til at føre Kluden med, her er ment, at Vedkommende ligger paa Knæ og bruge Hænderne til det. Det angriber ikke Glanſen af Malingen ſaa meget. Naar man lader den fugtige Klud glide hen langs Liſterne paa Panelet, maa man paſſe paa ikke at gjøre Tapeterne fugtige.

Naar man lader Vand ſtaa paa malede Gulve, enten det nu er i draabevis eller ſom en lille Pyt, vil der blive hvide Pletter paa Gulvet. Dette maa ſøges undgaaet, men ſkulde det dog hænde, kan man ſaa ſaadanne Pletter bort ved at indgnide dem med en Grød af Cigaraſke og Vand.

Naar man er færdig med den ene Halvdel af et Værelſe, flytter man med tørre Hænder, uden at buldre, de flyttede Møbler tilbage paa deres Plads, og fortſætter ſaa Vaſkningen, indtil man er færdig.

Det er ikke godt at anvende Sæbe altfor ofte til malede eller lakerede Gulve, da Farven lider derved.

Vinduer og Laaſe poleres, naar det er nødvendigt.

Naar en Stue holdes ſaaledes, vil der ikke være overdrevent meget Arbejde ved Foraars- og Efteraarsrengjøring, og der behøves ikke at herſke Uhygge i Huſet flere Uger igjennem, ſom man
mange Steder ſer det.

At ſtaa tidlig op.

Der er ſikkert mange, ſom
indſe det behagelige og
delagtige i at ſtaa tidlig op,
ſom ofte fatte de allerbedſte
ſætter, men ſom dog give
for Vanens Magt og Søvn
Troldom og ſove helt langt
paa den lyſe Formiddag.

Og dog ſkulde enhver, ſom
af Alder eller Sygelighed er
hindret derfra, leve efter det
gamle Ordſprog: „Morgen
har Guld i Mund", og hilſe
opgaaende Sol med klare

Ordſproget holder, hvad
lover, og det haarde „ſkal" bli
ſnart til en kjær Vane.

Fremfor alt ſkulde ikke
moderen lade disſe ſkjønne
Timer gaa tabte. Uafbrudt
Dagens Larm og Uro finder
i dem Tid til at forberede ſig
Dagens Pligter. Disſe
kunne anvendes til at ſkrive
til at foretage en Spadſe
eller maaſke ligge lidt i en
— Ting, ſom ellers ikke falde
den meget Beſkjæftigedes Lod.
bortſet fra det behagelige
disſe Timer, maa man ikke
dervurdere det praktiſke i dem.

Staa vi et Aar igjennem
én Time tidligere op
Dag, have vi indvundet
hele Arbejdsdage i Aaret,
10 Aar altſaa 300 Dage, næ
et helt Aar.

Opvokſet i en ſtor Famil
kreds brugte jeg ſom ung
disſe ſtille Morgentimer til
forfærdige alle de ſmaa
ſtande, en ung Pige ſaa nødig
undvære, men ſom den travle
ikke levner Tid til. Jeg bro
rede hvide Strimler, ſyede
pyntede min Hat, ſtrikkede
tuſinde andre Smaating, der
mig Glæde, og ſom jeg havde
Nytte af at udføre ſelv, da
Paaklædningspenge ikke vare
derlig ſtore. Senere, da jeg
forlovet, anvendte jeg Morg
timerne til at ſy Preſenter
min fraværende Brudgom
til at ſkrive Breve til ham.
Kone og Moder har Morg
timerne givet mig Leilighed
at berede mine Kjære mangen
Overraſkelſe. Mangen en
Fødſelsdagspreſent er Udbytte
min „Staaen tidlig op", og

ta eller anden Ting ſkulde ſnes rigtig ſkt, lagde jeg den til Side til min „Morgentime“.

Nu, da mine Børn ere voksne og borte fra Hjemmet, ſkriver jeg om Morgenen Breve til dem og læſer deres Breve igjennem uafbrudt og uforſtyrret.

Ogſaa dette lille Vink til andre ſkylder en af mine „Morgentimer“ ſin Oprindelſe.

Den, der ikke har prøvet Velſignelſen af at ſtaa tidlig op, ſkulde gjøre en Prøve nu i denne Sommer. Det er meget lettere at vænne ſig til det om Sommeren.

Kom op, I unge Piger, der lide af Blegſot, tro en erfaren Kone, der ved, hvor ſundt det er! Kom op, I meget beſkjæftigede Husmødre, der neppe kunne nævne en Time paa Dagen Eders egen — denne Time er det! Fuldſtændig Eders egen, og derfor dobbelt behageligt at nyde. I har ſelv erhvervet Jer den, og I ſkal ſe, at det er den bedſte Time hele den lange Dag.

Th. K.

Breve om Barnepleje.

X.

Kjære, fornuftige Fru N.!

Hvilken højtidelig Overſkrift! Ja, i dette Brev er det netop min Agt at appellere til den Egenſkab, ſom en god Moder aldrig maa ſavne, og hvoraf jeg forøvrigt ved, at De beſidder en ſtor Del. Da jeg i Formiddags beſøgte Dem og glædede mig ved at ſe, hvor godt Deres lille Dreng trivedes under ſin fornuftige Moders Hænder, blev jeg netop Vidne til en lille Ufornuftighed, hvori De gjorde Dem ſkyldig, men ſom dog var af den Betydning, at jeg anſaa' det for at være min Pligt at gjøre Dem opmærkſom derpaa. Maaſke brugte jeg lidt for ſtærke Udtryk, — De ſurmulede i alt Fald — og hvor vel jeg vil tilſtaa, at det endogſaa klæder Dem, naar De ſurmuler, vil jeg dog hellere ſe Deres Anſigt i mildere Folder. Jeg lovede imidlertid mig ſelv, at jeg, naar jeg var bleven færdig med min Dagsgjerning, ſkriftligt ſkulde fremſætte Dem Grundene til min Optræden i Formiddags. Her har De mig.

Lad os en Gang i Rolighed underſøge, hvad der gav Anledning til min lille Bebrejdelſe. Fru W. var i Beſøg hos Dem, og det var ſaare naturligt, at De ønſkede at viſe hende det Bedſte, De ejede, Deres lille Søn, ſom nok netop i Dag er 10 Uger gammel. De havde for temmelig nyligt havt den Glæde at modtage Deres Barns førſte Smil, Tegnet paa det aandelige Livs Opvaagnen, Sjælelivets førſte Morgengry — en Glæde, ſom fylder enhver Moders Hjerte med en ubeſkrivelig Følelſe af Lykke; De havde lagt Mærke til, at Barnets Øje ligeſom begyndte at ſøge Dem, og at Deres Stemme og Tiltale hver Gang fremkaldte det lille Smil, ſom Digterne ikke ſaa ganſke med Urette kalde en Hilſen fra Englenes Verden; alt dette er ſaa rigtigt og godt, og er en Del af den Løn, ſom tilkommer en Moder for ſine Opofrelſer for ſit Barn; men Moderen bør aldrig af forfængelige Henſyn præſentere disſe Sjælelivets førſte Rørelſer for Fremmede, eller lade ſit Barn „gjøre Kunſter“ til Underholdning for Uvedkommende ſaaledes, ſom De gjorde det i Formiddags for den iøvrigt fortræffelige Fru W. Jeg tror, at mine Ord faldt omtrent, ſom jeg her har givet dem; jeg indrømmer, at de nok kunde klinge noget haardt i Deres Øre og vil gjerne gjøre Dem en lille Undſkyldning i ſaa Henſeende. De kjender mig imidlertid ſaa godt og véd, at, om end mine Ord ſtundom kunne falde lidt barſke, er der altid en Mening — og en god Mening — bagved den.

Lad mig da nu ſige Dem, at det lille Barns begyndende Hjernevirkſomhed og det dermed vaagnende Aandsliv er af en ſaa fin og delikat Natur, at man aldrig maa pirre eller ægge det; der kan gjøres ubodelig Skade dermed, og mangt et ſundt anlagt Barn er maaſke blevet Idiot, netop fordi dets ufornuftige Moder i forfængelig Stolthed over, at det var ſaa „fremmeligt“, har ægget dets lille Hjerne til utidig og overanſtrengt Virkſomhed ved at foreviſe dets Kunſter til højre og venſtre. Tænk Dem en Voksen ſaaledes pirret op til at ſmile og le til de forſkjelligſte Tider! Nej, modtag Deres lille Drengs Smil med Glæde, naar det kommer af ſig ſelv, og behold denne Moderkjærlighedens Løn for Dem ſelv, lige ſom en Gjerrig, der ruger over ſine Skatte!

Lad mig da, ſiden vi ere komne ind paa dette Thema, i Dag fortælle Dem lidt om Smaabørns aandelige Udvikling og give Dem nogle Smaavink til, hvorledes man bedſt kan forholde ſig, for at denne kan gaa ſin rolige, naturlige Gang.

I de førſte ſeks Uger af ſit Liv fører Barnet en blot vegeterende Tilværelſe. Herom have vi jo oftere talt. Det ſover den ſtørſte Del af Døgnet, ſkriger af og til, naar det har en Følelſe af Ubehag, og giver egentlig intet Tegn til noget Aandsliv, med mindre man hertil vil regne, at dets Sanſer, Syn, Hørelſe og Smag, begynde at modtage Paavirkning fra Yderverdenen. I denne førſte Periode maa man derfor ſøge at holde ſaadanne Indtryk borte, ſom kunde øve en ſkadelig Indflydelſe paa Sanſeredſkaberne: ſtærkt Lys, Støj o. ſ. v.

Allerede i den anden Levemaaned begynder Barnets Øje at fæſte ſig med Beſtemthed paa Perſoner og Gjenſtande. Barnet faar det førſte virkelige Sanſeindtryk, lærer ſin Moder at kjende, forbinder maaſke allerede en Følelſe af Velbehag med hendes Skikkelſe og udtrykker denne Følelſe i Form af et Smil. Intet Barn ſmiler virkeligt, førend det er ſeks Uger gammelt; har noget ſaadant viſt ſig tidligere, har det kun været en krampagtig Sammentrækning af Anſigtsmuſklerne. (Jeg vil her med det ſamme fortælle Dem, at Menneſkets førſte Taare fældes i en Alder af tre Maaneder; al tidligere Skrigen eller Graad har været uden Taarer). Høreſanſen udvikler ſig ogſaa nu; Barnet lærer at ſkelne mellem ſtærkere og ſvagere Lyde; Larm og Støj paavirke det ubehageligt, ſaa det giver ſig til at græde. I Slutningen af anden Maaned vender det Øjnene i den Retning, hvorfra Lyden kommer, og i tredje Maaned kan man tydeligt erkjende, at det føler Velbehag ved Moderens blide Stemme eller ſagte Nynnen. Nu kjender den Lille ſin Moder paa Stemmen allerede paa Afſtand, og ubevidſt ſpirer Barnets Kjærlighed til hende frem.

I den tredje Maaned begynder Barnet at gribe efter Gjenſtande, men paa en uſikker og famlende Maade; har det endelig lært at gribe og faſtholde ſaadanne, blive de ſtraks førte til Munden; det er derfor af Vigtighed, at Barnets første Legetøj, ſom det gjerne faar ved denne Tid, ikke har ſkarpe Kanter og Rande eller er malet med Farver, der ſmitte af. Man hører nu ogſaa Barnet ſmaamumle eller lalle, ſom om det glædede ſig ved at høre ſin egen Stemme; det føler endvidere Trang til Selſkab og vil ikke være ene, naar det er vaagent.

I femte og ſjette Maaned kan Barnet allerede rigtig godt ſkælne mellem mild og alvorlig Tiltale, mellem Venlighed og Skænd, hvad det giver til Kjende ved at ſmile eller le højt, eller ved at fortrække Anſigtet til Graad. Derefter begynder Efterlignelſesdriften at vaagne, iſær i ſyvende og ottende Maaned: Barnet efterligner de Bevægelſer, man gjør for det, med Fingre, Hænder eller Hoved, enkelte lette Lyde, ſaaledes Efterligning af Dyreſtemmer eller enkelte Stavelſer, komme nu frem, og Talen bliver paa denne Maade indledet.

Fornuftige Forældre maa ſtedſe mindes, at Karakteren ogſaa begynder at udvikle ſig i denne Periode af Barnets Liv, og at Opdragelſen her kan være af yderſte Vigtighed. Mangt et uheldigt Anlæg kan maaſke med Beſindighed udryddes; jeg tænker her ſærligt paa noget ſaadant ſom et bidſigt og iltert Sind. Et lille Barn ved ſaa godt, at det kan opnaa en hel Del ved at give ſig til at ſkrige, og en Mængde Børn have allerede i Vuggen glimrende Anlæg til at blive hjerteløſe Tyranner; her kan en fornuftig Opdragelſe, der gaar en Middelvej mellem Faſthed og Eftergivenhed, ſkaffe fortræffelige Reſultater; man maa dog altid huſke paa, at et Menneſke, om det end er nok ſaa lille, er en Perſonlighed, og at Opdragelſen ikke kan læres af Bøger eller af beſtemte Skemata; dertil ligner det ene Menneſke alt for lidt det andet.

Som en Hovedregel for al Opdragelſe kunde jeg føle mig friſtet til at opſtille: Væn ikke Barnet paa noget Punkt af Opdragelſen til Noget, ſom Tider eller Omſtændigheder ſenere kræve at aflægge! — Saaledes vil man kunne ſkaane Barnet for mange Sorger, baade af de ſmaa i Barneaarene og af de ſtore og tunge ſenere hen i Livet. Hvor mange lade ikke af egenkjærlige Magelighedshenſyn et lille Barn „have ſin Villie“, forvænne det komplet og opelſke Stivſindethed, Trods og Ondſkab i Barnehjertet! Moderen har et ſtort Anſvar ſom den første Opdrager, og ikke med Urette har en tyſk Digter ſagt, at „Kilden til al menneſkelig Ulykke er Mødres Uvidenhed og Letſind“

Dr. B.

Klædedragt.

At renſe hvide Straahatte.

Man kjøber paa Apotheket for nogle Øre Citronſyre og pulveriſeret Svovl, ſpæder Syren med Vand og rører ſaa meget af Svovlpulveret i, til det bliver ſom en tynd Grød. Denne gnides dygtig ind i Hatten med en gammel Børſte; dog maa man paaſe paa, at Hatten ikke miſter ſin Form ved Fugtigheden. Man lader Hatten tørre i nogle Timer, og børſter ſaa det i Fugerne ſiddende Pulver bort. Hatten faar en ſmuk, gullig Farve.

Br...

For Blomſterelſkere.

Simpelt Middel mod Inſekter paa Vindues- og Værelſeplanter.

Man ſamler Cigarſtumper, kommer dem i en Flaſke og kommer Vand i denne (blødt Vand). Allerede nogle Dage efter er Vædſken færdig til Brug, men jo længere den ſtaar, jo bedre bliver den. Man beſtryger nu med en Penſel eller Svamp Stilkene og Bladene. Paa Flaſken kommer man efterhaanden nyt Tobaksaffald og nyt Vand. Naturligvis kan dette Middel ogſaa anvendes i større Maaleſtok, naar man tilbereder større Maſſer af Tobaksvandet ved at hælde kogende Vand over daarlig Tobak. Midlet hjælper altid. Efter nogle Timers Forløb vaſkes Planten med rent Vand, eller der ſprøjtes rent Vand over de Planter, der ere vandede med Tobaksvandet.

F.

Husraad.

Afkøling af Sygeværelſer

Man lukker i varmt Vejr Vi
duerne vidt op og hæn
foran dem Lagener, der ere dy
vede i koldt Vand. Vandets Fo
dampning kan ſaa Temperatur
til at ſynke flere Grader, ikke
tale om, at den Fugtighed, d
udbreder ſig i Værelſet, let
Aandedrættet. Paa denne Maa
kan man ſelv i den varme
Sommer næſten frembringe d
ſamme behagelige Temperatur
Sygeværelſer, ſom der herſker
Naturen efter et renſende Uve

K.

At renſe Frakkekraver.

Kraverne ſprættes af, lægges
en Blanding af 1 Del Am
moniak og 10 Dele Vand, dank
dygtig ud mellem to linnede Stu
ker og børſtes ſaa godt. De kun
ogſaa renſes med Benzin.

M. O.

Kjøkkenhaven.

At faa Selleriknopper ſtor

Store Selleriknopper faar ma
ved at binde Plantens Bla
ſammen tre til fire Tommer o
Jorden, men dog ikke ſaa faſt, a
Bindematerialet ſkærer ind i Bla
ſtilkene. Derved forhindres d
altfor ſtore Bladdannelſe, og Sto
ferne, der vare fornødne til Frem
bringelſen af Blade, kommer Knol
den til Gode. Dog tør man ik
anvende denne Fremgangsmaa
altfor tidlig, ellers vilde alle Pla
terne enten blive ødelagte, el
i alt Fald blive meget ri
Man binder Planterne omtr
paa det Tidspunkt, hvor ma
ellers pleier at fjerne de ned im
Jorden bøjede Blade.

F.

At have Ribs i Oktober.

Naar Ribsbuſkens Frugter b
gynde at modnes, binder ma
Buſken ind med Straa, og naa
dette fjernes i Oktober, vil ma
da finde godt bevarede, meget ve
ſmagende Ribs. F.

Trykt i Carl Allers Etabliſſemen
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 27.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme.

4. Ved Bordet.

(Sluttet).

F[illegible] ſtaber det naturligt,
[illegible] man ved Familie-
[illegible] efter endt Maaltid læg-
[illegible] Servietten omhyggelig ſam-
[illegible] ſtikker den ind i Serviet-
[illegible], den ſkal jo bruges næſte
[illegible] ganſke andet er det
[illegible]ſkab. Der fortælles om
[illegible], der havde bedt ſin Læge
[illegible] at hun, da hun ſaa',
[illegible] efter Maaltidet lagde ſin
[illegible] ſammen efter alle Kun-
[illegible] Regler, ſarkaſtiſk bemær-
[illegible] „Hr. Doktor, jeg har kun
[illegible] Dem til i Dag". — og
[illegible] en Maade havde hun Ret.
[illegible] er noget latterligt i at
[illegible] Servietten ſammen til Ba-
[illegible] og man kan dog ikke
[illegible] at Huſets Frue ſkulde
[illegible] Lyſt til at benytte de
[illegible] Servietter en Gang
[illegible] uden at lade dem
[illegible]

[illegible] Steder følges den lidt
[illegible] Skik, at der efter endt
[illegible] parfumeret Skaale med
[illegible] Vand om til at dyppe
[illegible] i, det anbefales kun her,
[illegible] ikke den, der ſer det førſte
[illegible] ſkal [illegible] altfor meget
[illegible] Traktement.
[illegible] hæves enten af Vær-
[illegible] eller den af Gjæſterne,
[illegible] den højeſte Rang,
[illegible] Herrerende til Rang, Stil-
[illegible] o. ſ. v., og det vilde være et
[illegible] god Tone at rejſe ſig,

før Signalet er givet. Mærker man, at Maaltidet ſnart er til Ende, kan man begynde at trække ſine Handſker paa. Naar man rejſer ſig, hilſer man let paa ſin Naboerſke og byder ſin egen Borddame Armen for at føre hende ind i Sideværelſet.

Ved Aftenſelſkaber foretrækker Værten ofte, iſær hvor Pladſen er indſkrænket, Buffeten for det dækkede Bord. Buffetſpisningen frembyder paa den ene Side ſtore Fordele for Deltagerne i Feſten, den indrømmer den ſtore Frihed, at man kan ſpiſe, hvad man vil uden beſtemt Rækkefølge, har ikke nogen beſtemt Nabo, og behøver ikke at være bange for, at en ubehændig Tjener eller Pige ſkal dryppe én Stegeſauce ned ad Ryggen, lige ſom der ikke holdes Taler der; men dermed er ogſaa det Gode, der kan ſiges om Buffetſpisningen, til Ende. Set fra den anden Side har man mange Ærgrelſer ved en ſaadan Buffetſpisning. Det gjør et ligefrem pinligt Indtryk at ſe, hvorledes en omhyggelig arrangeret Buffet ſtormes og demoleres. Der er en underlig Forſkjel paa Menneſker, naar de ſpiſe ved dækket Bord og ved Buffet. Medens Vedkommende ved det dækkede Bord fint og blidt tager for ſig af de tilbudte Retter, og paa en Maade maa tvinges til at ſpiſe ſig mæt, lader han til ved Buffeten at være pint af den Frygt, at alle de paa Buffeten opſtillede Retter ikke vilde ſlaa til for at ſtille hans Sult. Han lader aabenbart til *at have faaet den ſikre Ide, at der om kort Tid* vil bryde en Hungersnød ud, og at det er hans Pligt at forſyne ſig med alt, hvad han kan faa af Næringsmidler, før denne Kataſtrofe indtræffer.

Det er virkelig, ſom om Folk have gjort dem til Studium, hvorledes en Buffet ſkal ſtormes. Førſt kommer en Skare Herrer, der med Dødsforagt trænger ſig frem, prøvende lade deres Blik glide hen over Buffeten, og ſaa begynde deres Ødelæggelſer. Ved Buffeten ſynes alt at være tilladt. Skaanſelsløs Graadighed er her Løſenet. Er en Budding angreben i Øſt, gjør man alligevel en Breſche i Veſt, og ſaaledes videre. Der findes vel en Skare beſkedne Menneſker, der tro, at de bør holde ſig tilbage, men om dem kan man rolig ſige, at det gaar dem, ſom Barnet, der havde faaet indſkærpet, at „artige Børn bede ikke om noget", og paa en Selſkabsaften gjør den ſørgelige Erfaring, „at artige Børn bede ikke om noget, men de faa heller ikke noget." Beſkedne Menneſker ere ulykkeligt ſtillede, naar man ſpiſer ved Buffet. Et endnu, før vi forlade Buffetſpørgsmaalet: Har en ung Herre paataget ſig at ſørge for en Dame, der ikke vover at nærme ſig den angrebne Buffet, ſaa maa han endelig huſke paa, at det ikke er nok at ſkaffe hende ſelve Næringsmidlerne, men at han ogſaa maa ſørge for Kniv og Gaffel, for ikke at udſætte hende for at komme til at ſynde mod „god Tone" ved at forſøge at ſpiſe „med Fingrene".

Til Slutning kun et Par Ord om Værtens Pligter over for

Gjæſterne, ſkjøndt der allerede er talt lidt om dette i det forudgaaende.

Det Selſkab, man helſt vil komme i, er det, hvor Værten ikke gjør mere af det, end hans Evner tillader det. Det er pinligt for Gjæſterne at tænke paa, at Værten maaſke i lange Tider vil kunne føle Eftervirkningen af det Selſkab, han har været nødt til at fejre. Heller ikke maa en Vært, ſelv om han har Raad til det, gjøre ſaa ſtore Ophævelſer af et Selſkab, at man mærker, at det er gjort for at viſe, at han har Raad til det, lige ſom et Utal af Retter, Vine o. ſ. v. give Gjæſterne Mistanke om, at deres Vært „kun lever for at ſpiſe", og ikke er i Beſiddelſe af andre Tilbøjeligheder. Her, ſom overalt, bør en gylden Middelvej følges. Ere Gjæſterne hjertelig velkomne, vil al det, der lyder ſom Pligter, der virkelig kunne være vanſkelige nok at opfylde, falde ganſke af ſig ſelv.

Fødſelsdagsgaver.

Der ere mange, der ivre mod Fødſelsdagsgaver i det Hele taget, og ſom gnavent ønſke baade disſe og Julegaver afſkaffede; de kalde det en dum Bortødslen med Penge, Tid o. ſ. v., og kaſte maaſke halv ærgerligt den lille Gjenſtand hen, ſom en eller anden i den bedſte Henſigt af Verden har ſyet til dem, men ſom de ſelv tro kun bliver givet for at „faa Gjengjæld.".

Saadanne Menneſker have maaſke Ret, ſet fra deres Synspunkt, men Uret lige over for det almindelige Hele. Ret naar de ivre mod „dyre" Preſenter, der ſætter Giveren i unødvendige og maaſke daarlig taalte Bekoſtninger, og Modtageren i Forpligtelſesgjæld; Uret, naar de dadle de ſmaa Gjenſtande, der forfærdiges for at glæde Modtageren og Giveren lige meget.

Selv ubemidlede Familier behøve ikke at nægte ſig denne Glæde; Fødſelsdagene i Familien kan mindes uden at koſte ſynderligt. En Buket Blomſter om Sommeren, nogle friſke Grangrene om Vinteren, giver ſtraks Stuen et feſtligt Udſeende; og er den Gave, der bringes et Par ſelvſtrikkede Strømper eller nogle ſømmede Lommetørklæder fra den lille Pige, et ſmukt afſkrevet Vers fra Drengene o. ſ. v. ikke ſtore, ſaa ere de dog, naar de modtages med ſamme Følelſer, ſom de gives, nok til at gjøre Dagen lys og ſmuk.

Alene det, at Moderen paa Børnefødſelsdagen lader Barnet beſtemme Middagsmaden (naturligvis indenfor en vis Grænſe — for det meſte falder den meget beſkeden ud, Pandekager, ſød Suppe eller lignende) ſkaffer Feſtſtemning til Veje. Og hvad Preſenter fra det ene Barn til det andet angaar, ſaa gjør den gode Villie meget opfindſom. En lille Pige ſamlede ſaaledes et helt Aar igjennem gamle Aviſer, Theaterplakater o. ſ. v., klippede ſaa de ſtore Bogſtaver ud og klæbede disſe paa ſtift Papir, til hun havde omtrent en 20 Stykker af hver. Derved havde hun ſamlet et godt Bogſtavſpil. Nu hjalp den ældſte Broder hende med at lave en Papkasſe med 27 Rum, hvori Bogſtaverne bleve ordnede rækkevis. Denne Gave havde kun koſtet Omtanke og Ulejlighed, men den blev dog en Kilde til Glæde for Børnene. De Smaa lærte legende at læſe, og de Store havde ogſaa Fornøjelſe af den. Hver ſammenſatte, uden at de andre ſaa' det, et Ord, blandede ſaa Ordets Bogſtaver og rakte dem til en af de andre, der ſaa ſkulde finde Ordet ud, en virkelig ganſke morſom Tankeſport.

Den ſamme lille Pige forærede til en Fødſelsdag ſin Moder en ſmuk Buket, hvor hver eneſte Blomſt var dannet af opſamlede Hønſefjer. En lille Dreng forfærdigede af Pap Bedſteforældrenes Hus, ganſke efter Naturen, og forærede ſin Fader det.

En anden Dreng havde en Kasſe, hvori han opſparede alle Slags, tilſyneladende værdiløſe Gjenſtande, ſom for Eksempel: Propper, brugte Tændſtikker, Æggeſkaller, ſmaa Stumper kulørt Papir o. ſ. v. Ved Hjælp af Staaltraad og Traad lavede han allehaande nydelige Gjenſtande deraf, for Eksempel: ſmaa Kurve og Kasſer af Kork. Selv Nøddeſkaller og Frugtkjærner bleve anvendte, og en Gang forfærdigede han et ſmukt, lille Landſkab, hvor der mellem Træer af Mos ſtod et lille Kapel af Kork, hvis Vinduesrammer vare lavede af Æggeſkaller. Det Indre af en Muslingeſkal foreſtillede ved ſit Sølvſkjær en
Bæk mellem mosgroede
der, o. ſ. v.

Dette til Forſvar for
ſelsdagsgaverne — de
ſaa megen Glæde og ſaa
Skade, naar de anvendes
At glemme Fødſelsdagen
Familie, ſvækker Samm
og ſløver Familiekjærlig
I mere velhavende Familier
det med Kjærlighed ſmykkede
ſelsdagsbord aldrig mangle.
M. L

Falſk Skam.

Beſkedenhed er ſikkert den
Pryd for en ung Pige,
den maa ikke udarte til
Skam.

Derved fødes ofte de
terladenhedsſynder, der
flere Samvittighedskvaler,
ſtørre i Hidſighed begaaede
færdigheder.

Naar en ung Pige for
empel kjørte i Jernbane
med en Moder, der havde flere
Børn med, havde hun vel
meſte Lyſt til at tale med
det falder jo ſaa naturlig
den barnlige, unge Pige at
ſig over Børn, men ſkjøndt
var der, generede hun ſig
begynde, hun havde maaſke
Moderen en Tjeneſte med det,
falſk Skam bandt hende
der og gjorde, at de andre
rejſende maaſke kom med den
Dom: „en ſtiv Pyntedukke,
er vel bange for, at de Smaa
ſmudſke hendes Kjole til"

Naar en ung Pige, der
men med et glad, lyſtigt
paa en Vej gaar forbi en
Mand, der bedende ſtrækker
den ud imod hende, gaar
forbi ham med ſænkede
Kinder, der brænde af
fordi hun ikke vil „viſe"
at blive ſtaaende og tage ſin
op, for at give ſin Skjærv
er falſk Skam! Her kan
Pige uden at være ubeſkeden
Eksemplet. Maaſke andre
ved hendes Eksempel Penge
der ere ſtørre end hendes
følges Eksemplet med
af én, hvis Lyſt er lige
men hvis Følelſe af „Genert
er endnu ſtørre end hendes.

Derfor, forveksl ikke
ſkedenhed og falſk
der er ſtor Forſkjel pa
to Ting. Agne

Breve om Barnepleje.

XI.

Gode Fru N.!

De ſiger mig, at De frygter for Vaccinationen, og at De kun modſtræbende og med Uvillie bøjer Dem for Loven. De er ikke den førſte, og bliver heller ikke den ſidſte Moder, med hvem jeg i ſaa Henſeende maa føre en lille Kamp. Jeg indrømmer, at det for den, der ikke har lært Vaccinationens Betydning og Velſignelſe at kjende, kan tage ſig ud ſom en Modſigelſe, at man med fuld Bevidſthed kunſtigt paaſører det lille Barn en Sygdom, hvis Helbred man ellers aarvaagent beſkytter. Hvor ofte maa vi dog ikke her i Verden underkaſte os et mindre Onde for at undgaa et ſtørre, og andet er det jo ikke, Vaccinationen tilſigter.

Koppeſygdommen, der kan forekomme hele Verden over, er endnu, trods Lægekunſtens Fremſkridt, en af de farligſte Sygdomme, og ſelv om den nu om Stunder langt fra er ſaa dræbende ſom tidligere, har den dog endnu ſtadig den ærgerlige Tendens til at mærke Anſigtet med de grimme, vanſirende Ar, for hvilke enhver Moder dog ønſker ſit Barn forſkaanet; hun bør derfor ogſaa med Taknemmelighed mindes den engelſke Læge, Dr. Jenner, ſom i Aaret 1798 opdagede den fortrinlige Beſkyttelſe mod den ondartede Sygdom, ſom haves i Indpodning med de ſaakaldte Kokopper, hvorved der ganſke viſt fremkaldes en Sygdom, men ſom forløber let og uden Følger, og ſom i alt Fald for en Aarrække beſkytter den Vaccinerede mod alvorlige Koppetilfælde. Abſolut Sikkring vindes der naturligvis ikke, men omhyggelige ſtatiſtiſke Underſøgelſer have godtgjort, at der under en Koppeepidemi af 100 angrebne Ikke-Vaccinerede døer mellem 23 og 49, af 100 Vaccinerede kun 6 à 9, hvilke Tal bedre end Ord kunne overbeviſe ſelv den værſte Tvivler om Vaccinationens Nytte.

Deres lille Dreng er nu 4 Maaneder gammel, og jeg anſer denne Alder for at være den bedſte; havde der været nogen Koppeepidemi her i Byen, havde jeg ikke betænkt mig paa at vaccinere ham endnu tidligere, lige ſom jeg vilde have raadet Dem til at vente, hvis han ikke var ſaa ſund og raſk, ſom han er. Jeg mener, at Indpodningen helſt ſkal ſke temmelig tidligt, medens Barnet endnu faar Bryſt, og ſaaledes forholdsvis let kan ſtilles tilfreds i de Dage, det har lidt Ulæmpe af Vaccinationen; man bør derimod aldrig vælge det Tidspunkt, da Tandbruddet foregaar eller Afvænningen ſkal ſke.

De ſkal ikke høre en Smule paa alle de mange Hiſtorier, der løbe om blandt Publikum, om Sygdomme, ſom ere fremkomne efter Vaccinationen, eller om det „farlige" ved denne lille Operation. Det kan naturligvis let hænde, at der kan opſtaa lidt Roſen med tilhørende Feber, og at Barnets Arm kan ſvulme op, men i Reglen taber det ſig meget hurtigt. At der kan opſtaa endog ſaa meget alvorlige Sygdomme ved Kokoppeindpodningen, er ſikkert nok, men det maa da være ſket ved, at den benyttede Vaccine er tagen af ſyge Børn; men en ſaadan utilgivelig Letſindighed kan man næſten ikke tiltro en Læge, der altid vil tage Vaccinen fra ſunde Børn af ſunde Familier; har den lykkelige Moder til et ſundt Barn indſet Vigtigheden og Nødvendigheden heraf, vil hun aldrig være ſaa taabelig at nægte Lægen atter at tage Vaccine fra hendes Barn, ſaa meget mere, ſom det, langt fra at ſkade, endogſaa er til Lettelſe for den lille Patient.

Selve den lille Operation er, ſom De ſkal ſaa at ſe, naar De i Morgen møder hos mig i denne Anledning, meget let og ſmertefri; det er egentlig kun i den tynde, følesløſe Overhud, at der gjøres et lille Indſtik. Straks efter Vaccineringen opſtaar der en let Rødme omkring de ſmaa Stik, men den forſvinder hurtigt igjen, og i de førſte Dage derefter vil De neppe kunne opdage noget ſom helſt aparte paa Stedet; den tredje eller fjerde Dag vil De, hvis Vaccinen „ſlaar an", kunne ſe, at der danner ſig en lille, rødlig Knude, ſaa ſtor ſom et Knappenaalshoved, for hvert Stik; denne vokſer, bliver bred og flad, har en blaalig-hvid Omkreds og en mørkfarvet Fordybning i Midten; den ſyvende eller ottende Dag er „Koppen" fuldt udviklet, fyldt med en klar Vædſke, og nu er det ogſaa Tidspunktet, da Lægen ſkal „ſyne" den Vaccinerede for at kunne afgive ſin Atteſt. Med den niende og tiende Dag er Betændelſen paa Højdepunktet, og Kopperne blive nu fyldte med Materie; hvis Barnet ikke kommer til at klø ſig, ſaa at Puſtlerne blive revne itu, ville de tørre ind til en brun Skorpe, der falder af efter ialt omtrent 14 Dages Forløb, og efterlader det bekjendte Ar.

Jeg ſagde Dem før, at Vaccinationen kan ſlaa fejl; i ſaa Fald maa den naturligvis gjøres om; Grunden dertil kan ofte ligge i en Uforſigtighed ved Behandlingen af Barnet efter Operationen. Førſt og fremmeſt maa man naturligvis paſſe paa ikke at aftørre Vaccinen; man bør derfor lade Barnet ſidde en lille Stund med blottet Arm, inden Ærmet atter trækkes paa, hvilket bør ſke med Forſigtighed; endvidere ſkal man i de førſte fem Dage ikke give Barnet det ſædvanlige Bad, da man derved let kan forhindre Koppernes naturlige Udvikling, og endelig maa man ſørge for, at Skjorteærmerne under hele Forløbet, lige til Skorperne ere faldne af, ere af blødt, fint Lærred. Hvis der ſkulde opſtaa lidt Feber, maa man ſøge at forſkaane Barnet for Forkølelſer, men er Aarstiden varm, kan man gjerne vedblivende lade det komme i Luften.

Vi ville nu for i Dag forlade dette Thema for at tale lidt om ét, der er mere fornøjeligt. Vi ſkulle nemlig tænke lidt paa at ſkaffe Deres Hr. Søn nogle Adſpredelſer, der paſſe til hans Alder. Førſt og fremmeſt ſkulle vi yde ham den Glæde lidt friere at kunne tumle ſine Lemmer. Ved Toilettet Morgen og Aften har De allerede længe været Vidne til det Velbehag, hvormed han, frigjort for Baand og Klæder, arbejder med ſine ſmaa Arme og Ben; det vil da nu ogſaa være paa Tiden en Gang imellem at lægge ham paa et tykt Tæppe paa Gulvet, hvor han i god Ro og Mag kan foretage ſine gymnaſtiſke Øvelſer, der ere en Forberedelſe til den ſenere Kryben omkring. De vil ligeledes have lagt Mærke til, at han med en vis Iver griber for Ekſempel om Deres Finger og ſtræber at putte den i Munden; et paſſende Legetøj her er en Ring af Elfenben, Ben eller Guttaperka eller endelig en Rangle, dog ikke af dem med løſt hængende Bjælder.

ſom let kunne rives af; jeg ſaa' forleden Dag, at De havde anſkaffet en Hund af Guttaperka; gjem De hellere den til ſenere, thi De maa ikke tro, at et ſaa lille Barn har nogen Sans for Former eller nogen ſærlig Glæde deraf. Et fortrinligt Legetøj, der ogſaa i anden Henſeende kan gjøre en vis Nytte, er et Stykke af den ſaakaldte „Violrod", ſom er godt tilſkaaret og affilet, ſaa at der ikke findes Ujævnheder eller ſkarpe Kanter paa det; denne Rod, ſom ſaas af en Irisart, har en paſſende Haardhed, en behagelig Lugt og en ſvag, pikant Smag; den har fra gamle Dage af Hævd paa at være fortræffelig i Tandperioden, hvis Begyndelſe vi for Deres Søns Vedkommende rimeligvis kunne vente om 6—8 Uger efter ſaa. Ja, hermed har jeg vel omtrent udtømt Legetøjs-Arſenalet for Øjeblikket.

De udtalte forleden en lille Tvivl om, hvor vidt Deres Dreng havde tilſtrækkeligt af den Næring, De bød ham; jeg kan hertil kun ſige Dem, at De ikke behøver at frygte i ſaa Henſeende; De ſelv befinder Dem jo fuldſtændigt vel, og at det ſamme er Tilfældet med ham, kunne vi jo blandt andet ſe af de ugentlige Vejninger, der jævnt hen have givet en Tilvækſt af mellem et Fjerdedels og et halvt Pund hver Gang. Det rette Tidspunkt til i alt Fald delvis Ophør af Diegivningen er Tændernes Frembrud, hvorover jeg ſkal holde en lille Forelæsning i mit næſte Brev.

Dr. B

Vaſken og Kjøkkenet.

Fin Vaſk.

Min fine Vaſk er bekjendt for at være hvid og nydelig, og dog er den Fremgangsmaade, jeg bruger, meget ſimpel. Det er naturligvis ikke erfarne Husmødre, jeg vover at tilbyde min Vejledning i ſaa Henſeende, men mangen ung Kone, der i Pigetiden fandt den Slags Ting ſaa „raſende ligegyldige", vil maaſke nu ſkjænke disſe Linier et Øjeblik af ſin Tid. Der behøver jo intet Menneſke at vide, at hun læſer det; jeg er ſlet ikke forfængelig, har en eller anden Nytte af det, er jeg villig til at lade mig fornærme naar og hvor det ſaa er.

Altſaa, hvordan bærer jeg mig ad, for at faa min fine Vaſk ſaa nydelig?

Om Aftenen bliver Vaſketøjet lagt i blødt Vand, hvori der er kommet lidt Sæbe; om Morgenen vrides det op, ſæbes ind Stykke for Stykke, og lægges ned i en bred Lergryde, ſom jeg kun bruger til det Brug. Øverſt lægger jeg et Lommetørklæde, ſaa kommer jeg lidt Soda og Sæbe i, fylder Gryden med koldt Vand og bringer det hurtigt i Kog. Efter at Tøjet ſaa er vaſket rigtig igjennem (hvad der nu ikke er vanſkeligt, da Smudſet glider af), bliver det igjen ſæbet ind og atter kommet i Gryden tillige med lidt Soda. Jeg fylder nu koldt eller varmt Vand paa og lader det atter koge. Efter den anden Gangs Vaſk ſkylles Tøjet førſt i varmt, og ſaa i lunkent Vand, hvorpaa det vrides let. Tøjet bliver altid klart og blændende hvidt. Haandklæder og andre Smaating vaſker jeg ogſaa ſelv paa ſamme Maade. Det ſparer ikke ſaa lidt at beſørge den fine Vaſk ſelv, og det er ſlet ikke noget kjedeligt Arbejde. Til den grove Vaſk, ſom jeg behandler paa ſamme Maade, bruger jeg naturligvis Vaſkekjedel i Stedet for Gryde. Jeg ſæber Vaſketøjet ind Dagen før (det giver ikke ſaa lidt Arbejde, men det ſparer Vaſkekonen en Dag, og letter hende Arbejdet i de Dage, hun er der), lægger det lagvis i Karret og overhælder hvert Lag godt med kogende Sæbe- og Sodavand, det trækker Smudſet ud.

Strygningen er vanſkeligere, dertil hører baade Øvelſe og Taalmodighed, to Ting, ſom unge Husmødre ofte mangle, thi, ſaa ſnart man mærker, hvor meget den førſte mangler, kommer Utaalmodigheden og forjager Taalmodigheden, og gjennem et Slør af Ærgrelſens Taarer er det uhyre vanſkeligt at ſtryge pænt. Lad os derfor heller vende op og ned paa Sætningen og ſige: Taalmodighed og Øvelſe, thi ved det førſte maa man ſe at opnaa det ſidſte. En Anvisning følger her, mere kan der ikke gjøres ad theoretiſk Vej.

Til Raaſtivning tager jeg Risſtivelſe. 2 til 3 Spiſeſkefulde deraf og 1 Knivſpids Boraks bliver trykket i Stykker med Haanden, i en Skaal med omtrent en halv Pot Vand (mere efter Antallet af Tøjet). Det tørrede Vaſketøj dyppes deri og vrides godt op, vikles ind i et propert Stykke, og kan ſaa enten ſtryges ſtraks eller efter nogle Timers Forløb. Man ſtiller en Skaal med koldt Vand i Nærheden af ſig, dypper en lille Klud deri, og lader denne glide hen over Vaſketøjet, paa begge Sider, for at faa Stivelſestraadene bort. Saa ſtryger man med et godt, varmt Jern, førſt let paa Vrangſiden af Tøjet, og ſaa mere faſt paa Retſiden, uden at ſtryge Folder i Tøjet, ſaa atter lidt paa Vrangſiden, ſaa atter paa Retſiden o. ſ. v., indtil Tøjet er helt tørt og ſtivt. Men, ſom ſagt, Øvelſen gjør Meſteren, det kan ikke læres paa én Gang. Paa Kraver og Manchetter ſtryger jeg en Kant, for at de ſkulle ſe ud ſom nye.

Bliver der noget af Stivelſen til overs, lader jeg det ſtaa Natten over i Skaalen, hælder ſaa Vandet fra, og ſætter Skaalen med Stivelſen hen paa Komfuret. Naar Stivelſen er tørret, kommer jeg den i et Glas og gjemmer den til den brogede Vaſk. Man maa aldrig være for flot med den Slags Ting, det koſter ſaa lidt Ulejlighed at ſpare, og lønner ſig altid ſaa godt. Se ſaa, nu kunne de ældre Husmødre om de ville, ſige: „Men hvorfor fortæller hun det, ſom alle vide?" og de yngre kunne, hvis de have Lyſt, ſige: „Saa, ſtod der det i „Raadgiveren? det ſaa' jeg ſlet ikke" — mig gjør det intet, har en eller anden lidt Nytte af det alligevel, er min Henſigt naaet.

Kun en Husmoder.

Smaa Recepter for Husmoder og Pige.

9. Ruſſiſk Punſch (tilberedes kold).

Man rører 12 Æggeblommer med et Pund ſtødt Melis, en Smule Kanel og en halv, ſtødt Muſkatnød, kommer dertil en Flaſke Rom, Arrak eller Kognak og dertil omtrent 1 Pot ſød Fløde, hvorefter det Hele piſkes i 10 Minutter og ſaa ſies igjennem Sigten.

Q.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

[illegible]ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 28.

Hjemmet.

[illegible] Tone ude og hjemme.

1. I Theatret.

Naar vi, udmattede af Dagens [illegible], trætte og nedtrykte [illegible] Beſværligheder, længes efter en Opmuntring, der tilbyder Legemet at hvile [illegible] Lejlighed til at [illegible] ſig, hvor findes denne [illegible] ſaa bedre end i Theatret? [illegible] bedre end [illegible] det Nyttige med det Behagelige? „Ej blot til Lyſt" ſtaar [illegible] Scenen i det kgl. Theater i Kjøbenhavn, og denne Sætning [illegible] i faa Ord det Princip [illegible] Scene bør følge.

[illegible] det er ikke Scenen og [illegible] vi ſkulle dvæle [illegible]. Skjøndt vi lejlig vilde [illegible] at det Nyttige ved at [illegible] gode Skueſpil, ikke blot [illegible] i de Indtryk, vi tage med [illegible] hjem, men ogſaa i, at man [illegible] hører ſit Lands Sprog [illegible] og rent udtalt, ſom paa [illegible], og at man, naar man [illegible] kan lære meget ved at drage [illegible] til Nytte; vi har [illegible] kun med Publikums [illegible] at gjøre.

[illegible] den Rolle ved [illegible] i Theatret, der tales naturligvis her kun om gode Theatre, [illegible] lærer at lægge Vægt paa [illegible] og Optræden, [illegible], at man bevæger [illegible] Rum, hvor man er ud[illegible] mange Menneſkers [illegible] en Ret at iagttage alle [illegible] for „god Tone", ſom man ellers er tilbøjelig til at omgaas lidt vel nonchalent med. Den førſte Aften i et ſtort Theaters Loge har allerede gjort mangen forlegen, og man kan omtrent ſe paa Folk, om de ere vante til at komme i Theatret eller ikke.

De fleſte Tilſkuere komme i Theatret i den Henſigt at glæde ſig over, hvad de ville faa at ſe og høre der, og komme i rette Tid til at høre Ouverturen, men der er en lille Del af Publikum der „har ſet det, der ſpilles, mange Gange før", men ſom dog vil gaa hen og „ſlaa et Par Timer ihjel", og de komme ſjeldent i rette Tid, men efter at Muſikken eller endogſaa efter at ſelve Foreſtillingen er begyndt, og tvinge derved Folk til at rejſe ſig og gjøre Plads, kort ſagt, de indvirke forſtyrrende paa de andres Nydelſe. Dette hører paa ingen Maade til god Tone; er man kommen for ſent, er det retteſt at blive udenfor, til det begyndte Akt er ſpillet til Ende. I nogle Theatre herſker den priſelige Skik, at Dørene lukkes, ſaaſnart Foreſtillingen begynder, og førſt aabnes i næſte Mellemakt.

I Garderoben tager man ſit Overtøj af, retter lidt paa ſit Toilette foran Spejlet, for ikke at udſættes for Kritikken, og begiver ſig ſaa ſtille ind i Theaterſalen. Er ens Plads midt paa en Bænk, gjør man en let Undſkyldning *for de Menneſker, man paſſerer; de Siddende rejſe ſig op, for at lade den Sidſtkomne paſſere.*

Kikkerten er egentlig kun beſtemt til at være rettet mod Scenen, dog kan det være tilladt at lade Blikket gjennem den glide henover Logerækken o. ſ. v., men man maa ikke holde den rettet længe mod noget beſtemt Sted. Der ere mange, der bruge deres Kikkert ſaaledes, at man ſkulde tro, at de kun havde medtaget den for at blive ſet, ikke for ſelv at ſe. Ouverturen begynder, den ſkal ſætte Publikum ind i Stykkets Stemning, og det er en ſtor Henſynsløshed naar man under denne plager ſin Nabo med en Samtale. Lige ſaa henſynsløſt er det midt under Foreſtillingen at bede ſin Nabo om at maatte ſe hans Plakat et Øjeblik, laane hans Tekſtbog eller endog hans Kikkert, ſkjøndt disſe Gjenſtande kunne faas dels tilkjøbs, og dels tilleje ved Indgangen og i Garderoben.

At kritiſere under Foreſtillingen er ikke taktfuldt, det kan gjøres i Mellemakterne; dog er det raadeligt ikke at give ſin Kritik en dommeragtig Form ved forEkſempel haanligt at ſige: „Det Stykke duer ikke" eller: „denne Skueſpiller ſpiller ſkrækkelig daarlig" o. ſ. v. Det er langt nettere og betydelig mere forſigtigt at ſige: „Det Stykke hører ikke til dem, jeg ſynes om" eller: „den Skueſpillerindes Spil tiltalte ikke mig" — det er en perſonlig Mening, ſom enhver har Lov til at udtale; en ſaadan Udtalelſe betinger ikke, at andre ſkulle og maa ſlutte ſig til den.

En anden Slags Kritik ſom

man ſkal vogte ſig for at udtale højt, er den uoverlagte eller uigjennemtænkte. Saaledes var der for Exempel i et Theater et ungt Menneſke, der vilde gjøre ſig vigtig, og ſom i en temmelig høj Tone ſagde: „Det er dog virkelig en fattig Sceneſættelſe, dette Stykke har ſaaet. Et virkeligt Spejl ſynes jeg dog nok at de Paagjældende kunde have ſpenderet, i Stedet for det, der var; det var jo kun et med Sølvpapir beklæbet Stykke Pap.“ Han havde den Skam, at en bedre Underrettet belærte ham om, at et virkeligt Spejl aldeles ikke havde kunnet være anvendt paa dette Sted, da det ikke alene vilde have gjengivet de paa Tilſkuerpladſen Siddende, men ogſaa gjenſpejlet, hvad der foregik udenfor Kuliſſerne. Og ſaadan kan det gaa i mange Tilfælde.

(Fortſættes.)

Naar man vil lade ſig fotografere.

Naar et Fotografi mislykkes, er det en ſtor Sorg for den Paagjældende, hvorimod disſe mislykkede Billeder ofte vække ſtor Munterhed hos dem, der ſenere gjennemblade et gammelt Fotografialbum. Henſigten med følgende Smaavink er at forebygge ſaavel denne Ærgrelſe, ſom denne — ja, lad os kun bruge det Udtryk — brandgule Munterhed.

Naar man lader ſig fotografere, er det dog gjerne i en beſtemt Anledning, og man ſkal da ikke opſætte det til ſidſte Øjeblik, men gjøre det i god Tid, naar man befinder ſig vel og er i godt Humør. Særlig naar ſmaa Børn ſkulle fotograferes, ſkal man „tage det i Tide“, da man jo ſaa kan faa en anden Plade tagen, hvis den førſte ſkulde mislykkes.

Man maa føje ſig ſaa meget ſom muligt efter Fotografens Anvisninger, da han har den ſtørſte Erfaring i Arrangementet, og man ſkal ikke vægre ſig ved at benytte Nakkeſtøtteren, der kun tjener til at ſtøtte Hovedet, men ikke giver nogen ſtiv Holdning, ſom ſaa mange mene; det er Folk ſelv, der ſkaber „den ſtive Holdning“.

Naar alt er arrangeret, ſkal man ſøge at ſe venlig og rolig ud, ikke alt for „ſødt og behageligt ſmilende“, det gjør et ubehageligt Indtryk. Andre gaa til den modſatte Yderlighed og ſe ſaa alvorlige og højtidelige ud, ſom om det „at blive fotograferet“ var en af de højtideligſte Begivenheder i deres Liv.

De Billeder, der have ſtørſt Udſigt til at blive vellykkede, ere **Bryſtbillederne**. Smaa Fejl i Holdningen og i Faldet af Klædedragten ſes ikke ſaa meget her. **Knæſtykkerne** have efter min Mening den Fare ved ſig, at Hænderne let komme til at ſe ſtore ud, naar de ikke komme til at indtage en ganſke beſtemt Stilling, og i dette Punkt ere nogle (naturligvis ikke alle) Fotografer mindre nøjeſeende. **Billeder i hel Perſon** foretrækkes af mange, iſær for Børnebilleder er denne Form den, jeg helſt vil anbefale.

Forlovede, der blive fotograferede paa **ſamme Billede**, komme gjerne til at ſe lidt ſtive ud. De blive naturligere, naar de lade ſig tage af hver for ſig; de blive nok ſamlede igjen i Albumet eller i en af de ſmaa, nydelige Rammer, der ſmykke Salonbordene.

Klædedragten har mere at ſige ved Fotograferingen end nogen tror. Ikke juſt at det gjør noget, om Haaret ſidder lidt mere eller mindre glat o. ſ. v., det er Bagateller, men ſelv Valget af Dragten maa bedſt ſke med en vis Forſigtighed. En altfor moderne og iøjnefaldende Dragt maa helſt undgaas, ligeſom man ikke maa ſkifte Friſure eller, ſom nogle Herrer bruge, „lade ſig krølle“ for at ſe dejlig ud paa Fotografiet. I det ſidſte Tilfælde riſikere de et forbauſet: „men hvem er dog det? Han eller hun ſer jo ſlet ikke ſaadan ud mere!“ og i det førſte Tilfælde vil der allerede efter nogle Aars Forløb blive trukket paa Smilebaandet over Fotografiet. Slaa blot ſelv op i et ældre Album og ſe **Krinolinedamerne**, hvis Kjoleballoner naaer fra den ene Kant af Billedet til den anden, o. ſ. v. **Man maa allerhelſt** gjøre ſit Toilette ſaa lig ſin Hverdagsdragt ſom muligt; en pyntelig Dragt gjør ofte Billedet lidt fremmed, ja, man ſkal endogſaa hellere tage en **ældre** end en ny Kjole paa, da en Kjole, der allerede har været paa, ſidder bedre end en ny, der ofte frembringer et mere kantet Udſeende.

Kun ganſke unge Damer ſkulde ſmykke ſig med Blomſter; den, der klæder og ſ
ſig mere ungdommelig, en
virkelige Alder, forſejler ſin
ſigt og kommer til at ſe
ud, ikke at tale om, at d
nedkalde Spottens Pile over
Hoveder. **Man ſkal ikke
altfor mange Smykker**
der gives Billeder, der e
ſand Udſtilling at Broſcher,
ler, Uhre med Kjæder,
Armbaand, Ringe o. ſ. v.
tro derved at komme til
mere velhavende ud, ja, d
dem, der, naar de ſkulle fot
feres, **gaa hen og laan
eller andet Smykke** f
komme til at ſe finere ud.

En Baldragt, ſelv o
er aldrig ſaa ſmuk, tager ſi
dem godt ud paa Fotografi

Hvad Stof og Farve an
ſaa ere ſvære, **mørke** S
det heldigſte. Fløjl ſer bed
end Silke, **Damaſk** ſer
ſmukkeſt ud af alt. Sort,
ensfarvet mørkegraat og o
tage ſig bedſt ud, blaat og
blive næſten hvidt paa Bi
naar da ikke det blaa er
dybt i Farven. Hvidt og
ternet Stof tager ſig aldr
derimod ere ſorte Knip
nydelige i Gjengivelſen.

Paa **Børnebilledet** ſ
godt ud og giver Portræt
get naturligt, naar Barnet
Lov at have en Yndlings
en Kjæphest o. ſ. v. med; d
ogſaa glæde Barnet ſenere
hvad det den Gang holdt

Tante Em

Breve om Ba pleje.

XII.

Gjenſtanden for min ti
handling i Dag ſkal nærme
Tandfrembruddet hos d
Barn. Denne Periode af
nets Udvikling danner p
Maade Afſlutning paa
barnealderen, idet nu N
ved at lade Tænderne komm
viſer, at Tiden er komm
det lille Menneſke ſkal tag
ſubſtantiel Næring til ſig,
Diegivningen ſkal til at op

Det Tidspunkt, da Tæ
vokſe frem, er ikke end b
Børn, men det almindel
dog, at de førſte Tænder v
i den ſjette til ſyvende Ma

[illegible]. Fra dette Øjeblik er det, [illegible] om Livsaanderne ſaa et [illegible] Stød fremad: Sjælevirkſomheden tillager Dag for Dag, Legemets Væxt og Kræfter [illegible] hurtigt, Taleevnen og den ſelvſtændige Bevægelighed udvikles. Mange Mødre afvente Tandgennembruddet med en vis Ængſtelighed; de have hørt ſaa [illegible] fortælle om Sygdomme i denne Periode; andre, ſærlig [illegible], ſom have havt Børn tidligere, der ingen Ulempe have havt under denne Proces, ere [illegible] ligegyldige, ja endog ofte [illegible] letſindige ved denne Lejlighed. Her, ſom overalt, er [illegible] rigtigt at gaa til Yderlighederne, og jeg tror derfor, at det [illegible] praktiſk at fortælle Dem [illegible] nærmere om dette Afſnit af Barnelivet, medens det, jeg nu [illegible] ſige, i Tilfælde af Frygtſomhed fra Deres Side vil kunne [illegible] Dem til Beroligelſe, kan [illegible] paa den anden Side ogſaa [illegible] ſom en Advarſel mod [illegible] ſtor Ligegyldighed.

Først og fremmeſt vil jeg da [illegible] Dem, at alle de Midler, De [illegible] ſe averterede i Bladene [illegible] Ulemper i Tandperioden, i [illegible] af Tandhalsbaand, med [illegible] uden „Elektricitet", ere komplet unyttige og for ſtørſte Delen ren Humbug. De tjene [illegible] til at berige Spekulanter og [illegible] gjøre Skade, for ſaa vidt [illegible] Forældre ſkulde mene, at „den bedſte Grav er vel forvaret", naar deres Barn blot har et Tandhalsbaand paa, og derfor [illegible] ſøge [illegible] Hjælp mod [illegible] i Tandperioden. [illegible] anbefaler jeg blot det ſim[illegible] [illegible] Baand, ſom jeg har [illegible] i mit [illegible] Brev.

Det førſte Tegn paa Tand[illegible] Begyndelſe er gjerne [illegible] ſtærkere Afſondring af Spyt; [illegible] ſavler; thi nemlig Tæn[illegible], der allerede ved Fødſelen [illegible] helt færdige, gjemte i [illegible], udvikles og trykkes [illegible], opſtaar der en ſtikkende og [illegible] Fornemmelſe i Mun[illegible] [illegible], der fremkalder [illegible] forøget Spytafſondring; [illegible] Fornemmelſe bringer frem[illegible] Barnet til at putte ſine [illegible] eller hvad det iøvrigt kan [illegible] fat paa, ind i Munden og [illegible] paa dem. Idet Tanden [illegible] længere og længere frem, [illegible] den Tandkjødet, ſom bli[illegible] blegt og hvidligt, idet Blo[illegible] ved Trykket drives bort, og den derved foraarſagede Smerte bringer Barnet til at udſtøde korte og ſkarpe Skrig af og til, der ſvarer til den jagende Smerte, det føler. Tilſidſt briſter Tandkjødet under Trykket, den lille, blaahvide Tand viſer ſig, og Barnet føler en Lettelſe og et Velvære, der giver ſig tilkjende ved forøget Livlighed og Appetit.

Saaledes omtrent vil det normale Tandbrud foregaa. De Smerter, Barnet føler, kan ikke ſaa ſjældent lettes en Del ved at gnide Gummen med en Finger eller ved at give det noget at tygge paa (Violrod, en Ring e. lign.). Under Tiden er Tandkjødet ſaa ſejgt, at det ikke vil briſte; i ſaa Fald kan Lægen ſkaffe Lindring ved et lille Korsſnit gjennem Kjødet paa det Sted, hvor Tanden ſes at ville bryde frem. I en noget ældre Alder, hvor Barnet allerede er vænnet til at tage mod faſte Spiſer, kan det være meget gavnligt at lade det tygge paa en haard Tvebak eller en Skorpe. Denne Lyſt og Trang til at tygge paa noget, kan ofte gaa ſlemt ud over den diegivende Moder, idet Barnet kan trykke Bryſtvorten ſaa faſt mellem ſine Gummer, at der endogſaa kan opſtaa Beſkadigelſe og Saar, ſom naturligvis ere meget vanſkelige at læge, hvis Diegivningen ſkal fortſættes. Den fornuftige Moder kan opfatte denne Kalamitet ſom et Fingerpeg til for Alvor at tænke paa Afvænningen, ſom deſto værre, til Skade baade for Moder og Barn, ofte opſættes altfor længe; jeg ſkal dog her tilføje, at dette heldigvis i Byen ikke er Tilfældet i ſaa høj Grad, ſom paa Landet, hvor jeg en Gang ſaa' en tyk, tre-aars Dreng, der havde leget udenfor Huſet, komme ind, gaa hen til ſin Moder, kravle op paa Skjødet og ſelv aabne Kjolelivet for at nyde den Læſkedrik, hvortil han nu i tre Aar havde været vant. — At der ved Savlingen, den forøgede Spytafſondring, fremkaldes en betydelig Fugtighed af Barnets Klæder, og at denne Fugtighed let kan bevirke alvorlige Forkølelſer, er da indlyſende nok; man maa derfor ſørge for at holde Barnet godt tørt enten ved Omklædning eller ved henſigtsmæsſige Hageſmækker eller Forklæder.

Jeg har nu omtalt nogle af de Ulemper, ſom følge med Tandbruddet, ſærligt paa Stedet ſelv, men der er endnu andre, ſom vedkomme det hele Almenbefindende. Smaa Anfald af Feber, Fordøjelſesbeſværligheder, Mangel paa Appetit, et eget Udſlet i Anſigtet eller paa Kroppen ere Fænomener, ſom ere meget almindelige i denne Periode, og ſom ikke have noget videre at betyde. Lidt Diarrhoe, naar den ikke er altfor overdreven, kan endogſaa frembringe en vis Lettelſe for Barnet, men bliver den ſtærkere og forbindes med Opkaſtninger, tyder det paa en alvorligere Lidelſe, for hvilken Lægens Hjælp hurtigt bør ſøges. Man vogte ſig i det hele for at mene, at Upasſeligheder i denne Tid kun ſkulde være at betragte ſom „ondt for Tænder". Forſtoppelſe maa derimod altid imødegaas ved Afføringsmidler i Tide. Jeg vil her ſlet ikke tale om de nervøſe Anfald (Krampe), ſom kunne opſtaa under Tandbruddet, da det udelukkende bør være Lægens Sag at behandle disſe.

Naar De, kjære Frue! har været lidt kjed af, at Deres lille Thomas ikke endnu havde begyndt at faa Tænder, da han dog er ſyv Maaneder gammel, da vil jeg ſige Dem, at De langt ſnarere har Grund til at glæde Dem derover. Hvor Tænderne komme ſaa tidligt frem, er denne Udvikling gjerne forbunden med alvorlige Ulemper, medens Børn, hos hvilke de førſt komme ſenere, ſom oftest faa dem uden Beſvær, og ſaa at ſige, uden at man véd af det. Jeg vil endogſaa meddele Dem, at man har lagt Mærke til, at der hos de Børn, ſom faa Tænder alt for tidligt, ofte er Anlæg til de uhyggelige Hjerneſygdomme, der med Rette ere enhver Moders Skræk.

Jeg ſkal nu til Slutning fortælle Dem, hvorledes og i hvilken Orden Tænderne i Almindelighed komme frem, idet jeg dog udtrykkelig maa bemærke, at der kan ſke Afvigelſer fra Regelen. Imellem 6te og 9de Maaned komme de to mellemſte Fortænder i Underkjæben, den ene gjerne nogle Dage efter den anden; derefter bliver der ſom oftest et Ophold af 3—9 Uger. De næſte Tænder, der fremkomme, ere de to mellemſte Fortænder i Overmunden, og derefter de øvrige Fortænder, altſaa de yderſte; undertiden komme disſe ſidſte førſt i Under-, undertiden i Overkjæben eller afvekslende. Vi have nu faaet ſamtlige 8 Fortænder frem, og i Almindelighed volde de ikke ſtort Beſvær. Derefter bliver der gjerne atter en Pavſe paa nogle Uger, og imellem 12te og 16de Maaned arrivere da de førſte Kindtænder, i Regelen i Underkjæben førſt og derpaa de to tilſvarende i Overmunden. (Atter her kan der ſke den Afvigelſe, at et Barn kan faa den førſte Kindtand, inden det endnu har faaet alle Fortænderne). Naar det ſaa er 20—22 Maaneder gammelt, komme de fire ſpidſe Hjørne- eller Øjentænder frem, ligeledes i Regelen førſt de to i Undermunden; disſe Tænder ere meget ſene til at vokſe frem og kunne ofte bruge 3—4 Maaneder, inden de ere fuldſtændigt udviklede, ligeſom de ogſaa volde Barnet meſt Smerte af alle Tænderne. Vi have nu altſaa i alt 16 Tænder, men der fattes endnu 4, nemlig de bageſte Kindtænder. Ja, De véd jo nok, at de ſaakaldte Mælketænders Antal er 20, medens det vokſne Menneſke har 32. De ſidſte Tænder komme imidlertid førſt frem efter en længere Pavſe, i Regelen førſt ved Slutningen af det andet Leveaar, og da gjerne førſt i Overmunden; de pleje ſjældent at foraarſage videre Ulemper, ſkjøndt de ere 3—4 Maaneder om at udvikle ſig.

Saaledes ere vi nu færdige med Beſkrivelſen af Tandfrembruddet, men vi ere derved allerede komne ſaa langt hen i Barnets Liv, at det førſte Afſnit, Pattealderen, da for længſt maa være afſluttet; men vi have dog enkelte vigtige Ting tilbage at omtale for denne Alders Vedkommende, og De ſkal derfor endnu faa et Brev fra mig, inden vi gaa over til Betragtningen af den egentlige Barnealder, ſom ſkal være Gjenſtand for min næſte Serie af Breve.

Deres
Dr. B.

Haarpleje.

Man vaſker daglig ſit Anſigt, ſine Hænder o. ſ. v., hvorfor da ikke ſit Hoved? Beboerne i den engelſke Landsby Oakenſhaw ved Bradford ejede endnu i Midten af forrige Aarhundrede kun en Kam. Denne var af Jern og var med en Kjæde faſtgjort til et Træ, der ſtod midt i Landsbyen. Om Søndagen gik alle Landsbyens Beboere, Mænd, Kvinder og Børn, til Træet og forrettede efter Tur deres Haarpleje for hele Ugen — ja, det fortælles i det mindſte, at det gik ſaadan til. Ere vi end nu heldigvis komne ud over ſaadanne Forhold, ſaa vilde det dog være at ønſke, at Hovedbunden i Almindelighed blev holdt mere proper end nu, hvad mange Menneſker i fuldt Alvor ſige: „Jeg kan ikke taale noget vaadt paa mit Hoved." Den daglige Vaſkning af Hovedbunden er ſkær at anbefale dem, der have tyndt Haar, „med hvilket der ikke er noget at ſtille op." Det tynde Haar tørrer naturligvis meget hurtigt. Haaret bliver ikke gnedet tørt, men trykkes forſigtigt tørt med Haandklædet.

Jeg ſelv havde for et Aar ſiden meget tyndt Haar, og prøvede ſaa paa den daglige Vaſkning af Hovedbunden. Jeg vaſkede i Begyndelſen Hovedbunden med lunkent Vand, ſenere med koldt. Nogle taale bedre varmt end koldt Vand. I de førſte Uger faldt mit Haar af paa en ligefrem afſkrækkende Maade, men jeg beroligede mig ſnart, da jeg ſaa', at det nye Haar ſpirede lige ſaa raſk frem. Nu naaer mit Haar allerede til Skuldrene og er let krøllet, tykt og blødt. Det tynde Haar var kun let bølget. Nu kan jeg godt arrangere en eller anden Friſure med mit Haar, hvad der tidligere var mig umulig uden Hjælp af fremmed Haar. Da jeg for et Aar ſiden lagde den falſke Fletning bort — og det er en Hovedbetingelſe for at faa en bedre Haarvækſt — kunde alt mit Haar ſamles i en lille, tynd Fletning, nu danner det allerede en temmelig fyldig Knude.

Og jeg er — det maa jeg tilføje her — ikke ſaa lidt ude over den førſte Ungdom.

En ſlesvigſk Dame.

Husraad.

At renſe forgyldte Rammer.

Man gnider let henover Rammen med en i varm Eddike dyppet Svamp, og ſkyller en fem, ſeks Minutter efter Eddiken af med lidt koldt Vand, ude
tørre Rammen af ſenere.
D

Middel mod Vægge

Et godt og ikke ubehage
tende Middel mod V
beſtaar i at fremſtille en
lig tyk Saltlage (ved a
Salt i varmt Vand) og
Penſel ſtryge den ind i a
ner og Ridſer, hvor bi
hagelige Gjæſter have la
Et andet praktiſk Middel
i at beſtryge Revner og
med almindelig, tyktflyden
og ſaa ſprøjte perſiſk Inſekt
derpaa. Allerede et Pa
efter kan Panelet vaſkes
den ønſkede Virkning er n

Vaſken og K
kenet.

At holde Salat friſk (
Uger.

For i varmt og tørt
hindre Salaten i at
og gaa i Frø, trækker m
med Rod op af Bedet og
den i Kjælderen i fint Sa
holder ſig da friſk, lav og
flere Uger.

Husdyrene

Forkølelſe hos Heſt

Forkølelſe hos Heſtene
hyppigt forekomme
kjendt Sygdom. Det nyt
den meget at anvende
imod den. Omhyggelig
Undgaaen af de Aarſa
ſædvanlig fremkalder e
værrer Ondet, er Hovedſ
øvrige beſørger Naturen
meſte ſelv. Naturhelbredsm
der ofte viſer ſig at være
Virkning, er, naar He
ſtyg, haard Hoſte om So
at anvende Grønfoder, og
teren at føre med Roer
rødder ere de bedſte, men
ikke diſſe, kan man bru
Roer og Runkelroer. Gi
for ſtort Foder af M
Gange om Dagen letter
og løſner Slimet.

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 29.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

7. I Theatret.

(Fortſat).

En anden Ting, der heller ikke er paa ſin Plads i et Theater, er en altfor vedholdende Latter. At en eller anden, moret af Stykket, ikke kan betvinge et Latterudbrud, er en naturlig Sag, men den vedholdende Latter, der [illegible] ud over alle andres, vækker Opmærkſomheden paa Vedkommende, og det ikke juſt paa den meſt ſmigrende Maade.

I ſtore Theatre plejer man under de lange Mellemaktspauſer at gjøre en Spadſeretur gjennem Foyeren, eller gjæſte Konditoriet for at indtage en lille Forfriſkning.

At ſpiſe [illegible] paa ſelve Tilſkuerpladſen, paſſer ſig ikke. Der ſkal man i det højeſte have Lov til at — ſlikke ſlikt, og dette dog kun, naar det gjøres ſaa uhørligt ſom muligt. Det vil ſige, naar man ſaa vidt muligt undgaar, at Laaget paa Pebermynteæſken knirker, eller at Papiret i Kræmmerhuſet raſler, o. ſ. v.

For Damer turde det Raad vel ikke være overflødig, at de ikke i Theatret maa møde med altfor høje Friſurer, med altfor megen Fjerpynt paa Hovedet, altfor [illegible] Sløjfer o. ſ. v. Hvad Hattene angaaer, ſaa ville vi i det hele taget abſolut raade Damerne til at lade dem blive i Garderoben. Der exiſterer jo en bekjendt, for øvrigt paa en virkelig Begivenhed grundet Anekdote om en Dame, der med en høj, med mange Fjer forſynet Hat tog Udſigten aldeles bort fra en bagved hende ſiddende ældre Herre. Denne anmodede hende høfligt om at tage Hatten af, men fik kun et ringeagtende Øjekaſt til Svar. Dog forſtod han Meningen, og hævnede ſig paa en meget ſnild Maade. Han ſatte nemlig ſin egen Hat paa, og da dette nu ikke er tilladt for Herrerne under Foreſtillingen, lød der ham fra alle Sider et: „Hatten af" i Møde. Damen, der ſaa' alles Kikkerter rettede imod ſig og ikke anede, at Harmen gjaldt den bagved hende ſiddende Herre, ſkyndte ſig at tage ſin Hat af. Scenen foregik i Berlin, og den paagjældende Herre var Generalintendant von Hülſen. Om vi nu end ikke have et Sideſtykke til denne Anekdote her, ſaa kunde dog lignende Ubehageligheder møde vore Damer, og det er da i alt Fald ikke værdt at udſætte ſig for ſaadanne, ligeſom det virkelig er yderſt ubehageligt for de bagved ſiddende at forſtyrres i deres Nydelſe af en haardnakket Fjer eller Efeuranke, der vedbliver at plaſere ſig lige for hans eller hendes Kikkert, thi huſk paa, mine Damer, ogſaa De ſelv kunne komme til at ſidde bag en ſaadan Forhindring for deres ublandede Nydelſe.

Saa er der endnu et.

Naar en Foreſtilling nærmer ſig ſin Slutning, *og man mange Gange er paa det allermeſt ſpændende Sted, mærkes der ſædvanligvis en fælles Uro rundt i Theatret.* Det er gjerne de Perſoner, der „have ſet Stykket før", der i Tide ville ſikkre ſig deres Tøj, for ikke at komme i Trængſel, og ſom derfor uden ringeſte Samvittighedsfølelſe forſtyrre ikke alene deres Naboer, men ved den Støj, de gjøre, ogſaa alle de Nærmeſtſiddendes Nydelſe. At det for det meſte er for Damernes Skyld at dette ſker, kan ikke være nogen gyldig Undſkyldning for de Herrer, der offre ſig og tage de mange vrede Blikke og retfærdig dadlende „Hys—hys" paa deres Samvittighed, thi i deres Galanteri mod deres egne Damer riſikere de at være uhøflige mod andres Damer, og det kan neppe være det, de ønſke. At Damer bryde op, før Foreſtillingens Slutning, kunne let berede dem ſelv ſtore Ubehageligheder, thi det er ikke alle Herrer, der ere galante nok til med et ſmilende Anſigt at finde ſig i en ſaadan Forſtyrrelſe. Et Sted hændte det, at en Dame, der ſad midt paa en Bænk, fik den ikke ualmindelige Ide „at ville ſikkre ſig ſit Tøj i Tide", og derfor, uden at agte paa, at denne Del af Stykket var ſærlig ſpændende, rejſte ſig og ved Tegn gav ſine Naboer at forſtaa, at hun ønſkede at komme forbi. De Nærmeſtſiddende vare høflige nok til at rejſe ſig, og det lykkedes hende at forſtyrre en halv Snes Perſoner, uden at hun havde anden Skade deraf end vrede Blikke, og det have de Mennesker, der frembringe en ſaadan Forſtyrrelſe, for længe ſiden ſat ſig ud over. Men ſaa kom hun til en Plads der indtoges af en meget korpulent Herre, og denne lod ikke til at forſtaa hendes Tegn, men blev urokkelig ſiddende. Hun maatte nedlade ſig til Bønner, men ogſaa diſſe prellede af paa den Ubønhørlige, han erklærede kort og godt, at han ikke lod nogen komme forbi, før Akten var ude, og til ſtor Tilfredshed for de Nærmeſtſiddende maatte Damen finde ſig i ſtaaende at ſe Akten ud.

Selv om nu denne Herres Fremgangsmaade ikke kan regnes til de mønſterværdige, og ſelv om den er temmelig ſjælden, ſaa viſer det dog, hvilke Ubehageligheder det kan føre med ſig at gjøre noget, der, ſaa abſolut ſom dette, ſtrider ikke alene mod god Tone, men mod almindelig Dannelſe.

Altſaa, ſammenfattet i faa Ord: Naar Du vil i Theatret, ſaa nyd ſelv, og forſtyr ikke andre i deres Nydelſe. Kom i rette Tid, og gaa ikke, før Foreſtillingen er ſluttet — Du faar ſaamæn nok dit Tøj alligevel.

Unge Piger i Beſøg.

Hvem vil fortænke en ung Pige, der har et ſtille Hjem, i at hun gjerne vil lidt ud? Gjerne vil tilbringe et Par Uger eller en Maaned hos Venner og Bekjendte, det er ſaa naturligt, og det undrer ikke Slægtninge eller gifte Veninder, naar de faa et længſelsfuldt Brev fra Vedkommende, hvori denne halvt forblommet taler om, „hvor „yndigt" der viſt nu er ude paa Landet" — eller omvendt: „hvor livligt der viſt er inde i Byen hos hende", og den haabede Indbydelſe kommer ofte og bliver modtagen, men forunderlig nok ikke ofte gjentaget. Hvori ligger det? Hun har dog moret ſig udmærket, været ſaa glad og let til Mode „ved en Tid at være rent fritaget for alle kjedelige, huslige Arbejder, og hun har anvendt Tiden til at ſpadſere, læſe lidt, tale og brodere paa et lille, fint Broderi" — det havde været ſaa morſomt at blive bedt ſnart igjen, hvorfor kommer den Indbydelſe dog ikke?

Baade Moder og Datter bryde deres Hoveder med at løſe denne Gaade, men det lykkes dem *ikke — jeg kunde maaſke løſe den for dem.*

Jeg har ſelv ſom ung Pige faaet mange Indbydelſer og faaet dem gjentaget; jeg tør nok ſige, at jeg altid var en velſet Gjæſt. Men det kom af, at jeg aldrig betragtede mig ſelv „ſom værende i Beſøg", men førſt følte mig rigtig glad, naar jeg var „ſom hjemme", hvor jeg var. Jeg var glad ved at deltage i Huſets Døtres Syſler, glad, naar jeg kunde ſpare min venlige Værtinde en Gang, et Efterſyn o. ſ. v. Var der Skrædderſyning i Huſet i den Tid, tog jeg min Tur med, og kom Kurven med Vaſketøjet op til Udbedring, ſad jeg ikke ved Siden af ved „mit Broderi" og ſpillede fin, naar mine Veninder arbejdede, men tog Haand i med. Huſets Døtre nød jo deres Fritid bagefter, og jeg med dem. Blev der ſyltet, ſkaanede jeg ikke mine Hænder, men pillede Frugt med, og kom der Sygdom i Huſet, deltog jeg i Sygeplejen, kort ſagt, jeg var ikke til Ulejlighed. Men hvor ofte er det modſatte ikke Tilfældet? Den fremmede, unge Pige, der har ſagt ſig løs fra ſine egne Pligter i den Tid, kan ikke fatte, at andre endnu maa opfylde deres. „Gaar Du ikke en Tur med nu?" hedder det, „jeg kan ikke finde det eller det ſelv". „Jeg har ikke Tid", lyder Svaret, „dette eller hint ſkal være færdig, tag en Bog ſaa længe" — ſaa bliver Bogen taget, men lidt efter lyder det igjen: „Naar er Du færdig — har Du hver Dag ſaa meget at gjøre?" Huſets Datter maa gaa til Moderen og ſpørge, om det ikke gaar an at opſætte dette eller hint, til „Beſøget" er borte, og det er aldrig heldigt at bringe Forſtyrrelſe i den vedtagne Husorden. Kommer ſaa Vaſkekurven op, og den Fremmede ſidder ved ſit fine Haandarbejde, ønſker de, der ſkulle have Tøjet færdig, at de ikke behøvede at gjøre det „netop nu", der kommer Utilfredshed ind i Forholdene, og Husmoderen ønſker hemmeligt „at Maaneden ſnart var ude". Skal der tages Henſyn til en ung Pige, der er i Beſøg, ſkal en eller anden ofre ſig for at underholde hende, medens de andre ſaa maa dele „den Underholdendes" Arbejde mellem ſig — ſaa udebliver Invitationen næſte Gang, og naar Gjæſten vel er borte, drager hele Familien et lettende Suk og mødes i det fælles Ønſke: „Nu endelig at faa beſtilt noget".

Det kan godt være, at de unge Piger vilde ſvare mig:

„Nej, det maa være en Fejltagelſe, vi have ſaa ofte tilbudt vor Hjælp, men den er altid bleven afſlaaet."

Ja, det vil jeg ſaa gjerne tro! Nej, holde I af at komme ud, ſaa ſpørg ikke om I maa hjælpe, men gjør det hvor I ſe, at Hjælp er paa rette Plads, eller ſink i ethvert Tilfælde ikke andre, det er en gylden Regel, hvis Overholdelſe vil have de kjærkomne Invitationer til Følge.

Fru R....

Vær Dig ſelv!

En ung Pige havde en Veninde. Denne havde et ulykkeligt Kjærlighedsforhold, ſørgelige Omſtændigheder forhindrede hende endogſaa i at opbevare ſin hemmelig Forlovedes Breve ſelv.

Hun lod derfor ſin Veninde gjemme dem for ſig, og overrakte hende dem kun indſvøbt i et Stykke Papir, uden Baand om eller andet Lukke.

„Men, vær ſaa god ikke at læſe dem," ſagde hun blot.

Og det var ogſaa nok.

Ærede denne løſe Pakke ikke begge Veninder?

Den, der opbevarede Brevene, fortalte mange Aar efter ſin opvoksende Datter den lille Begivenhed, og den gjorde et dybt Indtryk paa denne.

Menneſkene ere ikke af Sten, og der gives et Friſtelſens Øjeblik for enhver, ſelv om Nysgjerrighed ellers ikke er en af Vedkommendes Hovedfejl. Datteren havde ſaadanne Øjeblikke, og i diſſe mindedes hun altid Moderens Venindes Brevpakke. Hun ſatte ſin Stolthed i at blive faſt og tro, ren for enhver Bebrejdelſe fra ſin egen Side — hun ſkammede ſig meſt af alle for ſig ſelv!

Det er hun bleven ved med, og det har i Tidens Løb bevaret hende for mere, end hun en Gang kunde ane, da hun i ſin tidligſte Ungdom gjorde denne Læreſætning til et Maal for ſig ſelv.

Fru M....

Breve om Barnepleje.

XIII.

Kjære Fru N.!

[illegible] ved jo vel, at der endnu er en lille Tid [illegible], inden Deres [illegible] „vænnes fra", men jeg [illegible] allerede nu at gjøre [illegible] opmærkſom paa adſkilligt, [illegible] vedkommer denne Akt, mere [illegible] mindre direkte, fordi jeg [illegible] at den unge Moder har godt [illegible] at tænke noget længere [illegible] af ſelve Afvænningen, [illegible] ſkal komme hovedkulds, [illegible] mere forberedes endog [illegible] i Forvejen.

Oftere har jeg allerede baade i [illegible]ſamtaler og i disſe Breve, [illegible] har været mig kjært at [illegible] Dem om, at Lægens Raad til Moderen om at [illegible] Barnet fra Bryſtet hyppig [illegible] i Kolliſion med hendes [illegible] at fortſætte; hun har en [illegible] forſkjellige Argumenter [illegible]; ſaa er Barnet dog [illegible] ſaa lille, ſaa er det for[illegible], ſaa ſkal det netop have en [illegible] og hvor da ikke lige i dette [illegible] hentes ſin Trøſt o. ſ. v. [illegible] Indvendinger, ſom maaſke [illegible] kunne være af en [illegible] Betydning, men rettere deſete [illegible] ſig at være Udflugter, [illegible] have deres Udſpring i en [illegible] de ædleſte Følelſer, Moder[illegible], men ſom desuagtet [illegible] til Side for det højere [illegible] Barns og Moders [illegible]. Sagen er jo nemlig [illegible] at Naturen kun har Brug [illegible] Diegivningen indenfor et viſt [illegible] i Barnets Liv, hvor [illegible] er den naturlige [illegible] formaalstjenlige Næring; [illegible] kommer en Tid, [illegible] Barnet til ſin Udvikling [illegible] mere ſubſtantiel Næ[illegible] en anden Beſkaffenhed, [illegible] Tidspunkt bliver nøje [illegible], at Barnet faar [illegible] til at behandle en [illegible] Føde, nemlig Tænderne, [illegible] at Modermælken delvis [illegible] ſine værdifulde Egenſkaber og [illegible] forſvinder. Ingen for[illegible] Moder, der vil ſit Barns [illegible] da, trodſe hendes Grunde [illegible] fortſætte end maatte være, [illegible] med Diegiv[illegible], men vil ſkride til Afvænningen.

[illegible] har ſaa ofte advaret Dem [illegible] at foretage pludſelige Forandringer i Deres Barns Levevis, at De naturligvis ogſaa paa dette Punkt vil indſe, at Afvænningen paa ingen Maade maa ſke brat. De har nu ſtadigt havt ſaa rigelig Næring til Deres Barn, at der ikke har været Grund til at give ham Mad ved Siden af Bryſtet, men dette er desværre i vor forfinede Tid, hvor Kvinden altfor hyppigt opdrages til at blive Selſkabsdame i Stedet for at gjøres ſkikket til en Gang at blive Moder, langt fra det almindelige. De fleſte Børn faa derfor, ſom oftest, langt tidligere end de burde det, forſkjellige Slags Mad foruden Bryſtet, der endogſaa kun bydes om Natten, og her have vi da allerede en begyndende Afvænning. Jeg mener, at et Barn, naar Moderen er ſund og ſtærk, kan nøjes med Bryſtet til det er blevet omtrent ſem Maaneder gammelt; det kan da være ganſke gavnligt at give det en Gang om Dagen lidt Semoulevælling, hvor Grynene ere kogte godt møre, eller en Vandvælling tilavet paa ſmaa, ſtødte Tvebakker. Noget længere hen kan man give en løs Grød, lavet af Tvebak og Hønſekjødſuppe, eller en Æggeblomme, piſket ud med to, tre Kopper Vand med Tilſætning af lidt Sukker. Af ſaadanne Retter, der pasſe ved Overgangen fra Bryſtet til mere almindelig Føde, haves ikke ſaa ſaa, men man ſkal vel vogte ſig for, ſaaledes ſom det ſaa tidt ſker, at lade Pattebørn ſmage paa de forſkjellige Spiſe- og Drikkeſorter, ſom komme paa de Voksnes Bord. At give ſaadanne Smaabørn The, Kaffe, Øl og Vin er abſolut ſkadeligt. Jeg nævner her udtrykkeligt Vin, fordi det i vor Tid er en temmelig almindelig Anſkuelſe, at den ſkulde være „ſtyrkende" ſelv for ſpæde Børn; jeg har ſet Folk give deres Smaa Portvin i Theſkefuldvis eller lade dem nippe til Bajerſk Øl, men i de Familier, hvor jeg har noget at ſige, har det rigtignok ikke faaet Lov til at pasſere; lad os gjemme disſe Sager til ſaadanne Lejligheder, hvor vi kunne gjøre Brug af dem ſom virkelige Medikamenter.

Alt ſom Barnet nu ſaaledes lidt efter lidt vænnes til at indtage anden Føde, ſkal Moderen ſjældnere byde det Bryſtet om Dagen, men derimod *væſentligſt om Natten, før endelig helt at indſkrænke ſig dertil.* Er den Lille ſaa bleven omtrent 9 Maaneder gammel, og der ikke allerede tidligere har været nogen presſerende Grund til at ſtanſe Diegivningen, vil nu den rette Tid dertil være kommen. Ved Jagttagelſe af den Fremgangsmaade, jeg ovenfor har omtalt, vil det være kommet dertil, at Barnet allerede i nogen Tid ſlet ikke har faaet Bryſt om Dagen og kun en à to Gange om Natten; nu vil der ikke være noget at riſikere ved at gjøre Springet helt ud og fuldſtændigt unddrage det denne Næringskilde. De gjør da allerbedſt i for et Par Nætters Vedkommende at lade Barnepigen helt overtage Omſorgen for Deres lille Dreng; De maa naturligvis være forberedt paa, at han vil gjøre lidt Allarm og græde ſig i Søvn, men De ſkal ſe, hvor uhyre hurtigt han vænner ſig til at undvære Dem i denne Henſeende; i Reglen er en eller to Nætter tilſtrækkelige til den komplette Afvænning, forudſat, at man i Forvejen gradvis har forberedt det endelige Maal. Naar han vaagner og er tørſtig, ſkal han naturligvis have lidt Mælk, ſom de førſte Dage gjerne kan lunkes lidt.

De ſelv ſkal iagttage nogle ſmaa Forſigtighedsregler for at ſtanſe Mælkeafſondringen, men om dette vil jeg hellere mundtligt tale med Dem.

Naar vi ſaa have naaet det Tidspunkt, hvorom vi her tale, vil ſamtidigt Deres Søn rimeligvis have begyndt at kravle omkring, maaſke endogſaa gjøre de førſte famlende Forſøg paa at ſtøtte paa Benene, og De vil af og til anbringe ham i hans lille Stol. Hertil hører ſaa en ny Forandring i hans Klædedragt, idet Klæderne nu maa gjøres kortere, for at han bedre kan røre Benene. Jeg ſkulde vel altſaa nu egentlig allerede ſige Dem lidt om en fornuftmæsſig Beklædning, men da de „korte Klæder" vel egentlig høre med til det ſenere Livsafſnit over et Aars Alderen, ſom jeg glæder mig til nærmere at behandle i en ny Serie af Breve, vil jeg ikke her gaa nærmere ind herpaa, men indſkrænke mig til allerede nu ret indtrængende at gjøre Dem opmærkſom paa, at Støttepunktet for et Barns Klæder ikke bør være Livet eller Hofterne, men derimod Skulderpartiet. Jeg haaber, at De forſtaar mig. De maa lade Klæderne indrette ſaaledes, at de væſentligſt holdes oppe ved Hjælp af Livſtykke og Seler, men ikke ved Baand om Livet eller Hofterne. En ſaadan Indſnøring af Legemets Midte kan føre til Beſkadigelſer ved Trykket paa de indre Organer og Stansninger af Blodets frie Omløb. Fremdeles maa Hovedet ikke være for varmt tildækket, og Hals og Anſigt maa, for ikke at blive omtaalige og altfor modtagelige for enhver Forandring af Temperaturen, ikke forvænnes med Tilhylning. Endnu vil jeg blot her gjøre opmærkſom paa Vigtigheden af at have fornuftigt og paſſende Fodtøj. Der er nemlig Forſkjel paa højre og venſtre Fod, men Børn og Damer pleje desuagtet at have Fodtøj, der kan paſſe til begge Fødder; det er urigtigt og medfører ofte en Forkrøbling af Foden, over hinanden liggende Tæer, Ligtorne o. ſ. v. Fodtøjet bør være ſyet, ſaa at hver Støvle paſſer til ſin Fod, og vil De have, at Hr. Thomas ſkal bevare ſine Fødder, ſaa at de kunne tjene en Billedhugger til Model, ſkal De følge mit Raad. Fremdeles ſkal Fodtøjet have en god Længde; Barnets Fod vokſer forholdsvis hurtigt, og er der ingen Plads til Tæerne, ville disſe blive krummede og Neglene vanſirede.

Jeg er nu omtrent kommen til Ende med de ſmaa Anviſninger, jeg efter Deres Ønſke har givet Dem med Henſyn til, hvorledes en god Moder bedſt har at forholde ſig i ſit Barns første Leveaar. De har havt den ſtore Lykke, at Deres lille Søn hidtil er trivedes normalt i enhver Henſeende, og mine Vink til Dem have jo ej heller havt noget andet Formaal end at lære Dem, hvorledes De bedſt kunde komme den naturlige Udvikling i Møde og jævne den Vejen. Jeg har ſtedſe i disſe Breve gjort mig Umage for at minde om, at Naturen ſelv og det moderlige Inſtinkt er det første og vigtigſte, medens Lægens Kunſt egentlig har mindre at ſige ved Plejen af et normalt Barn; men hans nøjere Kjendſkab til Menneſkets Udvikling er dog af Værdi, for ſaa vidt ſom han ved at belære Moderen herom, tillige viſer hende den naturlige Vej, hendes Omhu bør tage.

Tænk nu et Øjeblik tilbage paa den Tid, der er gaaet fra den Dag, da De med Smerte fødte Deres lille Dreng, og, ikke ſandt, jeg ſpaaede ikke fejl, da jeg lovede Dem til Løn en Række af Glæder ſaa rene og ſaa inderlige, ſom man ellers ikke træffer dem paa Jorden. Ganſke viſt har De ogſaa havt og vil fremdeles have mange ſmaa Bekymringer og Sorger, megen Uro og meget Beſvær for Deres Barns Skyld, men Lys og Skygge ſkulle jo følges ad i Livet, og for et Menneſke, der ikke tager altfor tungt paa Tilværelſen, er jo Lyſet, Gudſkelov! i Overvægt.

Tænk fremdeles paa de fremtidige Glæder, De endnu har at vente af Deres Barn; foreſtil Dem, hvilken Glæde det vil være, naar Thomas føler ſine Lemmer ſtyrkes, rejſer ſig op fra ſin Krybben og tripper hen til Dem for at gjemme ſig i Deres Skjød! — En ſaadan Løn, ſom er en Moder tilſagt, kan nok være i Stand til at gjøre hende modig, ſtærk og udholdende i ſin Omhu og Kjærlighed.

Deres
Dr. B.

Husraad.

Et Middel mod Vorter.

For at fordrive Vorter, i Særdeleshed fra Hænderne, beſtryger man et Stykke Flonel med grøn Sæbe, og binder det faſt om den Finger o. l., hvor Vorten ſidder. Denne Forbinding ſkal ſaa vidt mulig ligge paa baade Dag og Nat. Efter faa Gjentagelſer af denne Fremgangsmaade bliver Vorten blød og opløſes, ſaa at den ganſke let kan ſkrabes bort. 4.

Naar Suppe, flydende Mælkemad o. ſ. v. er bleven ſaltet for ſtærkt,

plejer følgende ſimple, men lidet kjendte Middel at hjælpe. Man kommer, medens Suppen, Vællingen eller hvad det nu er, man har havt Uheld med, endnu er paa Ilden, en fuldſtændig ren, godt aftrykket Svamp (der naturligvis kun maa bruges til dette Brug, man kan jo have den i Kjøkkenet til det ſamme, det er jo desværre ikke ſaa ſjældent, at det Uheld indtræffer) ne
den, og lader den blive
Øjeblik med; den ſuger ſ
op, og Retten er frelſt.

Sophie i

Vaſken og K kenet.

Gamle Kartofle

Nu, da det er paa S
med de gamle Kart
man nødt til at ſkrælle
at de ſkulle kunne ſma
man kan imidlertid faa
ſmaa, at det ikke kan
at lade Pigen ſkrælle de
bliver bogſtavelig ikke
Skrællinger af dem. Je
altid ſelv at beſørge
denne Tid. Jeg vaſker
tig tilgavns, til Vandet
klart, og ſkræller ſaa en ty
af paa Midten af hver
og ſaadan koger jeg dem
dem færdige, naar de
de blive lige ſaa gode,
de helt ſkrællede, og der
denne Maade meget mi
ſpilde.

Ved at tale om
kommer jeg til at tænke
de aldrig maa ſtaa fæ
længe før Madtiden;
ſpiſes ſtraks, naar de
Det nytter ikke at hav
Beouf paa Bordet, naar
lerne ere kolde eller mi
Kartofler, ſom ere ſlem
koge itu, ſkulle man
kogende Vand, ſaa fo
hele.

Georg

At opbevare Grønæ Vinteren.

Man blander de pille
ærter med Sukker,
dem ſtaa en Tid tildæ
ſætter man dem over I
Kasſerolle, og lader dem
længe, til de begynde
men ikke ſaa længe, til
rynkede. Man tører
Sag bredes de ud paa
luftigt, ikke fugtigt Sted,
ere fuldſtændigt tørre.
vares i Papirsposer.
ſkulle bruges, lægges
forud i Blød.

Trykt i Carl Allers Etab
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 30.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

8. Paa Bal.

En Bal er for den danſende Verden Kulminationspunktet af ſelſkabelig Fornøjelſe. Alle de Forberedelſer, ſom de forſkjellige Deltagere maa træffe, bidrage til at forhøje Spændingen, og naar ſit Højdepunkt, idet Ballets første Toner lyde Balgæſterne i Møde. Der behøves [illegible] ogſaa Omtanke og Overvejelſe, før man kaſter ſig ind i Ballets Hvirvel; der ere mange Smaating at lægge Mærke til, mange Forberedelſer at træffe.

[illegible] først Indbydelſen til Ballet.

Den ſkal beſvares, enten med et Brev eller en Viſit.

Og ſaa Dragten!

For Herrernes Vedkommende kan der kun være Tvivl om, hvorvidt Veſt og Halsbind [illegible] ſkal være hvid eller ſort. Hvad nu Veſten angaar, ſaa vil det være let forud at [illegible] Oplysning om, hvad der i [illegible] bruges i *paagjældende* [illegible] *med Halsbindet eller* [illegible] *er det allerede mere* vanſkeligt, da Moden ofte ſkifter i ſaa Henſeende. Man kan kun derom ſige, at det er mindre generet for enkelte Bærere af hvide Halsbind at færdes mellem mange Bærere af ſorte, end det omvendt er for ſaa ſorte at bevæge ſig mellem et overvejende Antal hvide. Det ſikkreſte er at ruſte ſig for begge Tilfælde, og ſaa ſkifte i Forſtuen, naar man har faaet de nødvendige Oplysninger. Handſkerne ere hvide eller bleggule. Mange have, og det er abſolut rigtigt, et Reſervepar i Lommen, mange have endogſaa to, og hvor der ſpiſes i Danſepauſerne, er det næſten umuligt at være ſikkret, da man ikke, ſelv under Spiſningen, trækker ſine Handſker af i en Balſal. Herrernes øvrige Dragt er en Gang for alle faſtſlaaet: ſorte Benklæder og ſort Kjole. Der er blevet gjort Forſøg paa at gjøre lyſe Benklæder moderne til Baller, men Forſøget har ikke ſlaaet an.

Hvad Kjolen angaar, turde et Par Ord om dens Brug og Misbrug *maaſke være paa rette Sted her.*

Paa mange Baller, der ogſaa blive beſøgte af yngre Mennesker, for Ekſempel paa de Afdansningsballer, der afſlutte Danſeøvelſer o. ſ. v., kan man ſe, at mange unge Herrer, der neppe ere konfirmerede, tro at de ikke ere „balklædte", uden at iføre ſig denne, i deres Alder meget uklædelige Dragt; men de begaa derved en ſtor Fejltagelſe, thi, ſkjøndt Kjolen er den meſt paſſende Dragt for voksne Herrer ved feſtlige Lejligheder, er det ikke paabudt, at unge Mennesker, der neppe have traadt deres Børneſko, ſkulde ſkynde ſig at hylde denne Mode.

Hvad Damernes Toilette angaar, ſaa vilde almindelige Regler være meget vanſkelige at give, kun en Ting ſkal her omtales, ſom ikke gjerne maa ſavnes, og det er Viften. Den er en venlig Hjælper i mangt et pinligt Øjeblik og tjener til at ſkjule Forlegenhed, og maaſke en lille, fortrædelig Mine, hvis Damen ikke hurtig nok bliver engageret til en Dans; dog maa den aldrig benyttes ſom en Skjærm, bag hvilket man kan tillade ſig en upaſſende Latter eller Spøg.

Førend Du, kjære Læſer! træder ind i en Balſal, maa Du ikke glemme at kaſte et prøvende Blik ned ad din Dragt, for at overbeviſe Dig om, at ikke en eller anden lille Ting er at obſervere derved, for Ekſempel at en eller anden Strop kigger frem, om Slipſet ſidder lige o. ſ. v., ja, det er naturligvis ikke til Læſerinderne, at dette ſiges, de vilde nok ſelv uden vort Raad benytte Spejlene i Forſtuen, før de træde ind i Salen.

Det er ogſaa til Læſerne, at det følgende er henvendt.

Naar Du er traadt ind i Salen, begiver Du Dig, med Hatten i venſtre Haand, førſt hen til den, Du kan takke for Indbydelſen. Glem fremfor alt ikke at bede Huſets Datter eller Døttre, Niece eller Niecer, om Æren af en Dans. Sædvanlig gjælder det ſom Regel kun at danſe en eller to Danſe med ſamme Dame, at anmode en Dame om tre Danſe paa en Aften, bliver i bedre Selſkaber næſten betragtet ſom Paatrængenhed. (Fortſ.)

Skrivedovenſkab.

„Ja, jeg véd nok, at jeg lider af Skrivedovenſkab, det er nu en Gang ſaaledes," ſiger Du med et Skuldertræk, „jeg kan ikke forandre min Natur, og mine Bekjendte vide det desuden, jeg har en Gang for alle faaet dem til at indſe, at „ingen Efterretninger ere gode Efterretninger", og det ſlaa de ſig tiltaals med, indtil de ſe mig igjen. De faa Gange, jeg bebrejder mig ſelv min Skrivedovenſkab, er naar det gjælder Moder; hvert af hendes Breve ender med den indtrængende Bøn: „og ſkriv ſaa ſnart, min Dreng", og hver Gang opfylder disſe Linier mig med de bedſte Forſætter. Denne Gang ſkal jeg gjøre Alvor af det, ganſke beſtemt Alvor, jeg vil ſkrive, naar jeg kommer hjem. Men — jeg har Tjeneſte i otte Timer, ſaa længes man efter at røre ſig lidt, man møder Kammerater, en eller anden vil have en med en Tur om Sommeren eller i Theatret om Vinteren, „hvem vil ogſaa ſtraks løbe hjem for at ſkrive Breve," hedder det, „det kan ſaamæn godt opſættes," og ſaa bliver det opſat. Som ſagt, det er kun i det Tilfælde, at jeg angrer min Dovenſkab, ellers ikke." Men dette ene Tilfælde er ogſaa nok, mere end nok! Det lyder ſaa uſkyldigt, det Hele ſynes at være en ſaa let tilgivelig Fejl, og den bliver ogſaa ſaa let tilgivet derhjemme, men der er en, der ikke vil tilgive den, og det er Dig ſelv ſenere. Hvad er Følgen af denne Skrivedovenſkab? At Brevene hjemme fra blive ſjældnere, „for ikke at gjøre den kjære Dreng Ulejlighed med at ſvare." Moder ſkriver ikke, men venter og haaber paa Ferien; naar Sønnen ſaa tager bort, ſiger hun halvt tøvende: „Du ſkriver vel ſnart?" men venter det næſten ikke. Og ſaa gaar Tiden — altfor hurtigt. Der kommer en Tid, hvor ingen hjemme venter paa Brev, da de Øjne, der ſkulde have glædet ſig ved de velkomne Linier, ere lukkede; nu kan Du være ſaa doven, ſom Du vil, men nu vilde Du give alt, for at kunne glæde hende med nogle Linier! Undſkyld Dig ikke med Skrivedovenſkab, naar det gjælder dem derhjemme. Skriv, ſkriv nu ſtraks! Du ſkal ſe, hvor let og glad Du bliver om Hjertet, og hvor glade de derhjemme blive, naar Du denne Gang følger mit Raad.

En Moder.

Breve om Barnepleje.

Redaktionen har modtaget følgende Skrivelſe ſom Indledning til den nye Række Breve om Barnepleje fra Doktor B.:

Højſtærede Hr. Redaktør!

De vil vide, at Offentliggjørelſen af de Breve om ſpæde Børns Pleje, der have været optagne i foregaaende Kvartal af Deres Journal, egentlig kun er ſket efter meget indtrængende og gjentagne Opfordringer fra Fru N., der var ſaa venlig at mene, at de vilde kunne gjøre nogen Nytte i en videre Kreds. Det har været mig en overordentlig ſtor Glæde at erfare, at Deres Læſerinder har delt Fru N.'s Mening, og at disſe fordringsløſe Skriverier have fundet en venlig Modtagelſe. Dette Reſultat har naturligvis givet mig en forøget Lyſt til at fortſætte mine Smaaſkriverier over dette Emne; imidlertid tror jeg, at Behandlingen af Barneplejen ud over det førſte Leveaar ikke kan blive nogenlunde udtømmende, hvis en ſtørre Kreds ſkulde nøjes med de perſonlige Breve, jeg i ſin Tid ſkrev til Fru N. angaaende hendes Søn og med hendes ſærlige Forhold for Øje, og jeg vil derfor hellere behandle Barneaarene fra det andet til det ſyvende Aar (Skoletiden) i helt nye Breve, ſom jeg tillader mig at adresſere til ſamtlige Deres Læſerinder, for ſaa vidt ſom de føle Intereſſe for dette for den opvoksende Slægts Sundhed og Lykke ſaa yderſt vigtige Spørgsmaal. Jeg vil derved faa Lejlighed til at kunne tale i ſtørre Almindelighed om det Thema, der er Gjenſtand for Underſøgelſen, og tage et ſtørre Hensyn til de mange forſkjellige Hjem, hvor Lykkens Goder jo kunne være højſt ulige fordelte.

Naar jeg beder Dem lade nærværende Linier trykke ſom en Indledning til Brevene [illegible]

dels, for at Læſerne kunne ſe,
jeg tilſigter at give, dels,
at jeg kan faa en Lejlighed
at tale de elſkværdige Læſer-
et lille Ord til Hjertet.
til da kun fortælle dem,
jeg er en ældre Mand, der i
Virkſomhed ſom Læge har
og lært ſaa meget, at den
værende Tid med alle ſine
ſtrikt, med al ſin Raſtløshed
Tid, kort ſagt, med alle ſine
Egenſkaber er farlig og
for en ſund og natur-
lig Børneopdragelſe, og trods
al næſten overtroiſke Reſpekt
Videnſkaben og Tillid til Læ-
kunſt, ere hans Advarsler
Henſeende bedvære ofte en
i Ørkenen. Lad mig da,
ærede Læſerinder og Mødre!
det Hand, at De med Vel-
og Eftertanke ville modtage
Vink og Anſkuelſer, der ikke
Fordring paa at være ube-
afejlbarlige, men ere Re-
af en lang Virkſomhed
inderlig Kjærlighed til de
Gid Mødrene aldrig
glemme, at de have et
Anſvar for, hvorledes Frem-
til Live, idet denne netop
ſkabes gjennem den
hvorpaa vi udvikle og
vore Børn baade i legem-
og i aandelig Henſeende!
Juni 1885.

Deres ærbødige
Dr. B.

XIV.

Meget ærede Læſerinder!

jeg nu i en Række af
at give Dem en ældre
Anſkuelſer om Barnets
og ſelvis dets Opdragelſe
fra Begyndelſen af det
til Enden af det ſyvende
beder jeg Dem forſt og
være overbeviſte om,
ſelv, hvilket Anſvar jeg
mig ved at ville give
i ſaa Henſeende, men
paa, at min varme
til de Smaa, mit
Onſke om at kunne give
Mødre Vink og Op-
der kunne veilede dem

til Opnaaelſe af en ſund, aandelig og legemlig Udvikling af deres Børn, og endelig en Erfaring, der er vundet gjennem en Menneſkealders Virkſomhed ſom Læge, ville ſætte mig i Stand til at løſe min Opgave paa en nogenlunde tilfredsſtillende Maade. Jeg ſkal love Dem, at jeg ikke ſkal trætte Dem med tørre, videnſkabelige Afhandlinger, og jeg ſkal ſtræbe efter at tale ſaa jævnt, at jeg forhaabentlig vil blive forſtaaet af alle. Skulde det desuagtet hænde, at en Læſerinde ikke fuldt ſkulde forſtaa mig, eller ſkulde et og andet ſtaa uklart for hende, ſkal det være mig en Glæde at beſvare i privat Skrivelſe ſaadanne Spørgsmaal, der ſkriftligt maatte blive rettede til mig.

(Fortſættes.)

Husraad.

At gjøre afbleget Skrift læſelig igjen.

For at gjøre afbleget Skrift læſelig igjen, befugter man den med en ſvag Taninopløsning og tørrer Papiret ved ſtærk Varme.

At opbevare Blyants- eller Tuſchtegninger.

Dette ſker bedſt ved at overtrække Tegningerne med Kollodium af ſamme Konſiſtents ſom Fotograferne bruge, efter at man dog har ſat 2 Procent Stearin til den. Man lægger Tegningen paa en Glasflade eller et Brædt, og overhælder den med Kollodium paa ſamme Maade, ſom Fotografen overhælder ſine Plader. Efter ti til tyve Minutters Forløb er Tegningen tør og Papiret fuldſtændig hvidt; det har en mat Glans, og Tegningen er ſaa godt konſerveret, at man kan vaſke den af med en fugtig Svamp, uden at behøve at frygte for at ødelægge den.

B.

Anvendelſe af Frugtſtene.

I Frankrig, hvor Kirſebær, Blommer og ſaadanne Stenfrugter anvendes meget til Kompot og lignende, ſamle Husmødrene om Sommeren Stenene, for om Vinteren af og til at kaſte en Haandfuld af disſe paa den brændende Kakkelovnsild. Frugtſtenene knage et Øjeblik, brænde ſaa i blaa Lue og fylder Værelſet med en koſtelig Vellugt.

F.

Renſningsmiddel for Blik-, Træ- og Jernkar.

Det bedſte Renſningsmiddel for Blik-, Træ- og Jernkar o. ſ. v. er Høvand. I mange Mejerier blive de til Opbevaring af Mælk tjenende Fade ſkyllede med Høvand. Man koger en Haandfuld Hø i Vand, og helder Vandet i den Gjenſtand, der ſkal renſes.

M. B.

At renſe Gulvvoksdug.

Gulvvoksdug renſes bedſt med Petroleum. Man fugter en ulden Klud i Petroleum og gnider Voksduget af dermed. Det faar en ſmuk Glans derved, og Lugten fortager ſig hurtig.

M.

Middel mod Hikke.

Der gives flere Midler mod denne ubehagelige Gjæſt; de, jeg har prøvet og altid fundet Hjælp ved, følge her: Naar Hikken kommer, læner man Hovedet langt tilbage og holder Vejret ſaa længe ſom muligt; naar man atter er nødt til at aande, er Hikken gjerne borte; eller ogſaa ſtrækker man paa en Gang begge Armene op over Hovedet, det hjælper efter et Øjebliks Forløb. Ved begge Fremgangsmaader ſkal man ſtaa op.

4.

Haarvand.

Et ypperligt Haarvand, der forhindrer Haarets Affalden, renſer for Skjæl og i flere Tilfælde har viſt ſig at befordre nu ſaaet ſamtlige 8 Fortænder frem, og i Almindelighed volde de ikke **ſtort** Beſvær. Derefter bliver der gjerne atter en Pavſe paa nogle Uger, og imellem 12te og 16de Maaned arrivere da de førſte Kindtænder, i Regelen i Underkjæben førſt og derpaa de to tilſvarende i Overmunden. (Atter her kan der ſke den Afvigelſe, at et Barn kan faa den førſte Kindtand, inden det endnu har ſaaet alle Fortænderne). Naar det ſaa er 20—22 Maaneder gammelt, komme de fire ſpidſe Hjørne- eller Øjentænder frem, ligeledes i Regelen førſt de to i Undermunden; diſſe Tænder ere meget ſene til at vokſe frem og kunne ofte bruge 3—4 Maaneder, inden de ere fuldſtændigt udviklede, ligeſom de ogſaa volde Barnet meſt Smerte af alle Tænderne. Vi have nu altſaa i alt 16 Tænder, men der fattes endnu 4, nemlig de bageſte Kindtænder. Ja, De véd jo nok, at de ſaakaldte Mælketænders Antal er 20, medens det vokſne Menneſke har 32. De ſidſte Tænder komme imidlertid førſt frem efter en længere Pavſe, i Regelen førſt ved Slutningen af det andet Leveaar, og da gjerne førſt i Overmunden; de pleje ſjældent at foraarſage videre Ulemper, ſkjøndt de ere 3—4 Maaneder om at udvikle ſig.

Saaledes ere vi nu færdige med Beſkrivelſen af Tandfrembruddet, men vi ere derved allerede komne ſaa langt hen i Barnets Liv, at det førſte Afſnit, Pattealderen, da for længſt maa være afſluttet; men vi have dog enkelte vigtige Ting tilbage at omtale for denne Alders Vedkommende, og De ſkal derfor endnu faa et Brev fra mig, inden vi gaa over til Betragtningen af den egentlige Barnealder, ſom ſkal være Gjenſtand for min næſte Serie af Breve.

Deres
Dr. B.

Haarpleje.

Man vaſker daglig ſit Anſigt, ſine Hænder o. ſ. v., hvorfor da ikke ſit Hoved? Beboerne i den engelſke Landsby Oakenſhaw *ved Bradford ejede endnu i Midten af forrige Aarhundrede kun en Kam.* Denne var af Jern og *var med en Kjæde* faſtgjort til et Træ, der ſtod midt i Landsbyen. Om Søndagen gik alle Landsbyens Beboere, Mænd, Kvinder og Børn, til Træet og forrettede efter Tur deres Haarpleje for hele Ugen — ja, det fortælles i det mindſte, at det gik ſaadan til. Ere vi end nu heldigvis komne ud over ſaadanne Forhold, ſaa vilde det dog være at ønſke, at Hovedbunden i Almindelighed blev holdt mere proper end nu, hvad mange Menneſker i fuldt Alvor ſige: „Jeg kan ikke taale noget vaadt paa mit Hoved." Den daglige Vaſkning af Hovedbunden er iſær at anbefale dem, der have tyndt Haar, „med hvilket der ikke er noget at ſtille op." Det tynde Haar tørrer naturligvis meget hurtigt. Haaret bliver ikke gnedet tørt, men trykkes forſigtigt tørt med Haandklædet.

Jeg ſelv havde for et Aar ſiden meget tyndt Haar, og prøvede ſaa paa den daglige Vaſkning af Hovedbunden. Jeg vaſkede i Begyndelſen Hovedbunden med lunkent Vand, ſenere med koldt. Nogle taale bedre varmt end koldt Vand. I de førſte Uger faldt mit Haar af paa en ligefrem afſkrækkende Maade, men jeg beroligede mig ſnart, da jeg ſaa', at det nye Haar ſpirede lige ſaa raſk frem. Nu naaer mit Haar allerede til Skuldrene og er let krollet, tykt og blødt. Det tynde Haar var kun let bølget. Nu kan jeg godt arrangere en eller anden Friſure med mit Haar, hvad der tidligere var mig umulig uden Hjælp af fremmed Haar. Da jeg for et Aar ſiden lagde den falſke Fletning bort — og det er en Hovedbetingelſe for at faa en bedre Haarvækſt — kunde alt mit Haar ſamles i en lille, tynd Fletning, nu danner det allerede en temmelig fyldig Knude.

Og jeg er — det maa jeg tilføje her — ikke ſaa lidt ude over den førſte Ungdom.

En ſlesvigſk Dame.

Husraad.

At renſe forgyldte Rammer.

Man glider let henover Rammen med en i varm Eddike dyppet Svamp, og ſkyller en fem, ſeks Minutter efter Eddiken af med lidt koldt Vand, uden ſaa tørre Rammen af ſenere.

M. L.

Middel mod Væggetøj.

Et godt og ikke ubehageligt t
tende Middel mod Vægge
beſtaar i at fremſtille en tem
lig tyk Saltlage (ved at [illegible]
Salt i varmt Vand) og med
Penſel ſtryge den ind i alle R
ner og Ridſer, hvor diſſe u
hagelige Gjæſter have faſt
Et andet praktiſk Middel beſ
i at beſtryge Revner og Rid
med almindelig, tyktflydende Tr
og ſaa ſprøjte perſiſk Inſektpul
derpaa. Allerede et Par Da
efter kan Panelet vaſkes af,
den ønſkede Virkning er naaet.

C. L.

Vaſken og Kjøkkenet.

At holde Salat friſk i m
Uger.

For i varmt og tørt Ve
hindre Salaten i at ſkyde
og gaa i Frø, trækker man
med Rod op af Bedet og
den i Kjælderen i fint Sand.
holder ſig da friſk, lav og
flere Uger.

Husdyrene.

Forkølelſe hos Heſtene

Forkølelſe hos Heſtene er
hyppigt forekommende
kjendt Sygdom. Det [illegible]
den meget at anvende [illegible]
imod den. Omhyggelig [illegible]
Undgaaen af de [illegible]
ſædvanlig fremkalder eller
værrer Ondet, er Hovedſagen
øvrige beſørger Naturen
meſte ſelv. Naturhelbredelſen
der ofte viſer ſig at [illegible]
Virkning, er, naar Heſten
ſtyg, haard Hoſte, om [illegible]
at anvende Grønfoder, og en
teren at føre med Kort.
rødder ere de bedſte, men
ikke diſſe, kan man [illegible]
Roer og Runkelroer. [illegible]
for ſtort Fodret af [illegible]
Gange om Dagen [illegible]
og løſner Slimet.

Trykt i [illegible]
[illegible]

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". Nr. 29.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

7. I Theatret.

(Fortſat).

En anden Ting, der heller ikke er paa ſin Plads i et Theater, er en altfor vedholdende Latter. At en eller anden, moret af Stykket, ikke kan betvinge et Latterudbrud, er en naturlig Sag, men den vedhvarende Latter, der klinger ud over alle andres, [illegible] Opmærkſomheden paa Vedkommende, og det ikke juſt paa den meſt ſmigrende Maade.

I vore Theatre plejer man under de lange Mellemaktspauſer at gjøre en Spadſeretur gjennem Foyeren, eller gjæſte Konditoriet for at indtage en lille Forfriſkning.

At ſidde inde paa ſelve Tilſkuerpladſen, paſſer ſig ikke, der maa man i det højeſte have Lov til at — ſludre lidt, og dette dog kun, naar det gjøres ſaa uhørligt ſom muligt, det vil ſige, naar man ſaa vidt muligt undgaar, at Laaget paa Pebermynteæſken knirker, eller at Papiret i Kræmmerhuſet raſler, o. ſ. v.

For Damer turde det Raad ikke være overflødig, at de ikke i Theatret maa møde med [illegible] høje Friſurer, med [illegible] Fjerpynt paa Hovedet, altfor [illegible] Hatte o. ſ. v. Hvad Hattene angaar, ſaa ville vi i det hele taget ubetinget raade Damerne til at lade dem blive i Garderoben. Der verſerer jo en [illegible], for øvrigt paa en virkelig Begivenhed grundet Anekdote om en Dame, der med en høj, med mange Fjer forſynet Hat tog Udſigten aldeles bort fra en bagved hende ſiddende ældre Herre. Denne anmodede hende høfligt om at tage Hatten af, men fik kun et ringeagtende Øjekaſt til Svar. Dog forſtod han Meningen, og hævnede ſig paa en meget ſnild Maade. Han ſatte nemlig ſin egen Hat paa, og da dette nu ikke er tilladt for Herrerne under Foreſtillingen, løb der ham fra alle Sider et: „Hatten af" i Møde. Damen, der ſaa' alles Kikkerter rettede imod ſig og ikke anede, at Harmen gjaldt den bagved hende ſiddende Herre, ſkyndte ſig at tage ſin Hat af. Scenen foregik i Berlin, og den paagjældende Herre var Generalintendant von Hülſen. Om vi nu end ikke have et Sideſtykke til denne Anekdote her, ſaa kunde dog lignende Ubehageligheder møde vore Damer, og det er da i alt Fald ikke værdt at udſætte ſig for ſaadanne, ligeſom det virkelig er yderſt ubehageligt for de bagved ſiddende at forſtyrres i deres Nydelſe af en haardnakket Fjer eller Efeuranke, der vedbliver at plaſere ſig lige for hans eller hendes Kikkert, thi huſk paa, mine Damer, ogſaa De ſelv kunne komme til at ſidde bag en ſaadan Forhindring for deres ublandede Nydelſe.

Saa er der endnu et.

Naar en Foreſtilling nærmer ſig ſin Slutning, og man mange Gange er paa det allermeſt ſpændende Sted, mærkes der ſædvanligvis en ſælſom Uro rundt i Theatret. Det er gjerne de Perſoner, der „have ſet Stykket før", der i Tide ville ſikre ſig deres Tøj, for ikke at komme i Trængſel, og ſom derfor uden ringeſte Samvittighedsfølelſe forſtyrre ikke alene deres Naboer, men ved den Støj, de gjøre, ogſaa alle de Nærmeſtſiddendes Nydelſe. At det for det meſte er for Damernes Skyld at dette ſker, kan ikke være nogen gyldig Undſkyldning for de Herrer, der offre ſig og tage de mange vrede Blikke og retfærdig dadlende „Hys—hys" paa deres Samvittighed, thi i deres Galanteri mod deres egne Damer riſikere de at være uhøflige mod andres Damer, og det kan neppe være det, de ønſke. At Damer bryde op, før Foreſtillingens Slutning, kunne let berede dem ſelv ſtore Ubehageligheder, thi det er ikke alle Herrer, der ere galante nok til med et ſmilende Anſigt at finde ſig i en ſaadan Forſtyrrelſe. Et Sted hændte det, at en Dame, der ſad midt paa en Bænk, fik den ikke ualmindelige Ide „at ville ſikre ſig ſit Tøj i Tide", og derfor, uden at agte paa, at denne Del af Stykket var ſærlig ſpændende, rejſte ſig og ved Tegn gav ſine Naboer at forſtaa, at hun ønſkede at komme forbi. De Nærmeſtſiddende vare høflige nok til at rejſe ſig, og det lykkedes hende at forſtyrre en halv Snes Perſoner, uden at hun havde anden Skade deraf end vrede Blikke, og det have de Menneſker, der frembringe en ſaadan Forſtyrrelſe, for længe ſiden ſat ſig ud over. Men ſaa kom hun til en Plads der indtoges af en meget korpulent Herre, og denne lod ikke til at forſtaa hendes Tegn, men blev urokkelig ſiddende. Hun maatte nedlade ſig til Bønner, men ogſaa diſſe prellede af paa den Ubønhørlige, han erklærede kort og godt, at han ikke lod nogen komme forbi, før Akten var ude, og til ſtor Tilfredshed for de Nærmeſtſiddende maatte Damen finde ſig i ſtaaende at ſe Akten ud.

Selv om nu denne Herres Fremgangsmaade ikke kan regnes til de mønſterværdige, og ſelv om den er temmelig ſjælden, ſaa viſer det dog, hvilke Ubehageligheder det kan føre med ſig at gjøre noget, der, ſaa abſolut ſom dette, ſtriber ikke alene mod god Tone, men mod almindelig Dannelſe.

Altſaa, ſammenfattet i faa Ord: Naar Du vil i Theatret, ſaa nyd ſelv, og forſtyr ikke andre i deres Nydelſe. Kom i rette Tid, og gaa ikke, før Foreſtillingen er ſluttet — Du faar ſaamæn nok dit Tøj alligevel.

Unge Piger i Beſøg.

Hvem vil fortænke en ung Pige, der har et ſtille Hjem, i at hun gjerne vil lidt ud? Gjerne vil tilbringe et Par Uger eller en Maaned hos Venner og Bekjendte, det er ſaa naturligt, og det undrer ikke Slægtninge eller gifte Veninder, naar de faa et længſelsfuldt Brev fra Vedkommende, hvori denne halvt forblommet taler om, „hvor „yndigt" der viſt nu er ude paa Landet" — eller omvendt: „hvor livligt der viſt er inde i Byen hos hende", og den haabede Indbydelſe kommer ofte og bliver modtagen, men forunderlig nok ikke ofte gjentaget. Hvori ligger det? Hun har dog moret ſig udmærket, været ſaa glad og let til Mode „ved en Tid at være rent fritaget for alle kjedelige, huslige Arbejder, og hun har anvendt Tiden til at ſpadſere, læſe lidt, tale og brodere paa et lille, fint Broderi" — det havde været ſaa morſomt at blive bedt ſnart igjen. Hvorfor kommer den Indbydelſe dog ikke?

Baade Moder og Datter bryde deres Hoveder med at løſe denne Gaade, men det lykkes dem ikke — jeg kunde maaſke løſe den for dem.

Jeg har ſelv ſom ung Pige faaet mange Indbydelſer og faaet dem gjentaget; jeg tør nok ſige, at jeg altid var en velſet Gjæſt. Men det kom af, at jeg aldrig betragtede mig ſelv „ſom værende i Beſøg", men først følte mig rigtig glad, naar jeg var „ſom hjemme", hvor jeg var. Jeg var glad ved at deltage i Huſets Døtres Syſler, glad, naar jeg kunde ſpare min venlige Værtinde en Gang, et Efterſyn o. ſ. v. Var der Skrædderſyning i Huſet i den Tid, tog jeg min Tur med, og kom Kurven med Vaſketøjet op til Udbedring, ſad jeg ikke ved Siden af ved „mit Broderi" og ſpillede fin, naar mine Veninder arbejdede, men tog Haand i med. Huſets Døttre nød jo deres Frihed bagefter, og jeg med dem. Blev der ſyltet, ſkaanede jeg ikke mine Hænder, men pillede Frugt med, og kom der Sygdom i Huſet, deltog jeg i Sygepleien, kort ſagt, jeg var ikke til Ulejlighed. Men hvor ofte er det modſatte ikke Tilfældet? Den fremmede, unge Pige, der har ſagt ſig løs fra ſine egne Pligter i den Tid, kan ikke fatte, at andre endnu maa opfylde deres. „Gaar Du ikke en Tur med nu?" hedder det, „jeg kan ikke finde det eller det ſelv". „Jeg har ikke Tid", lyder Svaret, „dette eller hint ſkal være færdig, tag en Bog ſaa længe" — ſaa bliver Bogen taget, men lidt efter lyder det igjen: „Naar er Du færdig — har Du hver Dag ſaa meget at gjøre?" Huſets Datter maa gaa til Moderen og ſpørge, om det ikke gaar an at opſætte dette eller hint, til „Beſøget" er borte, og det er aldrig heldigt at bringe Forſtyrrelſe i den vedtagne Husorden. Kommer ſaa Vaſkekurven op, og den Fremmede ſidder ved ſit fine Haandarbejde, ønſker de, der ſkulle have Tøjet færdig, at de ikke behøvede at gjøre det „netop nu", der kommer Utilfredshed ind i Forholdene, og Husmoderen ønſker hemmeligt „at Maaneden ſnart var ude". Skal der tages Henſyn til en ung Pige, der er i Beſøg, ſkal en eller anden offre ſig for at underholde hende, medens de andre ſaa maa dele „den Underholdendes" Arbejde mellem ſig — ſaa udebliver Invitationen næſte Gang, og naar Gjæſten vel er borte, drager hele Familien et lettende Suk og mødes i det fælles Ønſke: „Nu endelig at faa beſtilt noget".

Det kan godt være, at de unge Piger vilde ſvare mig:

„Nej, det maa være en Fejltagelſe, vi have ſaa ofte tilbudt vor Hjælp, men den er altid bleven afſlaaet."

Ja, det vil jeg ſaa gjerne tro!

Nej, holde I af at komme ud, ſaa ſpørg ikke om I maa hjælpe, men gjør det hvor I ſe, at Hjælp er paa rette Plads, eller ſink i ethvert Tilfælde ikke andre, det er en gylden Regel, hvis Overholdelſe vil have de kjærkomne Invitationer til Følge.

Fru R....

Ær Dig ſelv!

En ung Pige havde en Veninde. Denne havde et ulykkeligt Kjærlighedsforhold, ſørgelige Omſtændigheder forhindrede hende endogſaa i at opbevare ſin hemmelig Forlovedes Breve ſelv.

Hun lod derfor ſin Veninde gjemme dem for ſig og overrakte hende dem kun indſvøbt i et Stykke Papir, uden Baand om eller andet Lukke.

„Men, vær ſaa god ikke at læſe dem," ſagde hun blot.

Og det var ogſaa nok.

Ærede denne løſe Pakke ikke begge Veninder?

Den, der opbevarede Brevene, fortalte mange Aar efter ſin opvoksende Datter den lille Begivenhed, og den gjorde et dybt Indtryk paa denne.

Menneſkene ere ikke af Sten, og der gives et Friſtelſens Øjeblik for enhver, ſelv om Nysgjerrighed ellers ikke er en af Vedkommendes Hovedfejl. Datteren havde ſaadanne Øjeblikke, og i diſſe mindedes hun altid Moderens Venindes Brevpakke. Hun ſatte ſin Stolthed i at blive faſt og tro, ren for enhver Bebrejdelſe fra ſin egen Side. — hun ſkammede ſig meſt af alle for ſig ſelv!

Det er hun bleven ved med, og det har i Tidens Løb bevaret hende for mere, end hun den Gang kunde ane, da hun i ſin tidligſte Ungdom gjorde hendes Værdſætning til et Maal for ſig ſelv.

Fru R....

reve om Barnepleje.

XIII.

Kjære Fru N.!

ig ved jo vel, at der endnu e lille Tid igjen, inden Deres ſkal „vænnes fra", men jeg [illegible] allerede nu at gjøre opmærkſom paa adſkilligt, vedkommer denne Akt, mere mindre direkte, fordi jeg , at den unge Moder har godt at tænke noget længere der- , og da ſelve Afvænningen De ſkal komme hovedkulds, noget mere forberedes endog i Forvejen.

Som har jeg allerede baade Samtaler og i disſe Breve. det har været mig kjært at mindet Dem om, at Læ- Raad til Moderen om at Barnet fra Bryſtet hyp- i Kolliſion med hendes til at fortſætte; hun har en forſkjellige Argumenter ſaa er Barnet dog ſaa er det for- ſkal det netop have en og der da ikke lige i dette Barnets ſin Troſt o. ſ. v. Indvendinger, ſom maaſke kunne være af en men rettere beſete at være Udflugter, deres Udſpring i en Følelſer. Moder- , men ſom [illegible] til Side for det højere Barns og Moders Sagen er jo nem- Naturen kun har Brug indenfor et viſt i Barnets Liv, hvor er den naturlige Næring; kommer en Tid, Barnet til ſin Udvikling en mere ſubſtantiel Næ- af en anden Beſkaffenhed, Tidspunkt bliver nøje ved, at Barnet faar ſær- til at behandle en Føde, nemlig Tænderne, Modermælken delvis Egenſkaber og forſvinder. Ingen for- der vil ſit Barns da, hvilke hendes Grunde end maaſke være, med Diegiv- vil ſtride til Af- vænningen.

har ſaa ville advaret Dem foretage pludſelige Forandringer i Deres Barns Levevis, at De naturligvis ogſaa paa dette Punkt vil indſe, at Afvænningen paa ingen Maade maa ſke brat. De har nu ſtadigt havt ſaa rigelig Næring til Deres Barn, at der ikke har været Grund til at give ham Mad ved Siden af Bryſtet, men dette er desværre i vor forfinede Tid, hvor Kvinden altfor hyppigt opdrages til at blive Selſkabsdame i Stedet for at gjøres ſkikket til en Gang at blive Moder, langt fra det almindelige. De fleſte Børn faa derfor, ſom oftest, langt tidligere end de burde det, forſkjellige Slags Mad foruden Bryſtet, der endogſaa kun bydes om Natten, og her have vi da allerede en begyndende Afvænning. Jeg mener, at et Barn, naar Moderen er ſund og ſtærk, kan nøjes med Bryſtet til det er blevet omtrent ſem Maaneder gammelt; det kan da være ganſke gavnligt at give det en Gang om Dagen lidt Semoulevælling, hvor Grynene ere kogte godt møre, eller en Vandvælling tilavet paa ſmaa, ſtødte Tvebakker. Noget længere hen kan man give en løs Grød, lavet af Tvebak og Hønſekjødſuppe, eller en Æggeblomme, piſket ud med to, tre Kopper Vand med Tilſætning af lidt Sukker. Af ſaadanne Retter, der paſſe ved Overgangen fra Bryſtet til mere almindelig Føde, haves ikke ſaa ſaa, men man ſkal vel vogte ſig for, ſaaledes ſom det ſaa tidt ſker, at lade Pattebørn ſmage paa de forſkjellige Spiſe- og Drikkeſorter, ſom komme paa de Voksnes Bord. At give ſaadanne Smaabørn The, Kaffe, Øl og Vin er abſolut ſkadeligt. Jeg nævner her udtrykkeligt Vin, fordi det i vor Tid er en temmelig almindelig Anſkuelſe, at den ſkulde være „ſtyrkende" ſelv for ſpæde Børn; jeg har ſet Folk give deres Smaa Portvin i Theſkefuldvis eller lade dem nippe til Bajerſk Øl, men i de Familier, hvor jeg har noget at ſige, har det rigtignok ikke faaet Lov til at paſſere; lad os gjemme disſe Sager til ſaadanne Lejligheder, hvor vi kunne gjøre Brug af dem ſom virkelige Medikamenter.

Alt ſom Barnet nu ſaaledes lidt efter lidt vænnes til at indtage anden Føde, ſkal Moderen ſjældnere byde det Bryſtet om Dagen, men derimod væſentligſt om Natten, *for endelig helt at indſkrænke ſig dertil.* Er den Lille ſaa bleven omtrent 9 Maaneder gammel, og der ikke allerede tidligere har været nogen presſerende Grund til at ſtanſe Diegivningen, vil nu den rette Tid dertil være kommen. Ved Jagttagelſe af den Fremgangsmaade, jeg ovenfor har omtalt, vil det være kommet dertil, at Barnet allerede i nogen Tid ſlet ikke har faaet Bryſt om Dagen og kun en à to Gange om Natten; nu vil der ikke være noget at riſikere ved at gjøre Springet helt ud og fuldſtændigt unddrage det denne Næringskilde. De gjør da allerbedſt i for et Par Nætters Vedkommende at lade Barnepigen helt overtage Omſorgen for Deres lille Dreng; De maa naturligvis være forberedt paa, at han vil gjøre lidt Allarm og græde ſig i Søvn, men De ſkal ſe, hvor uhyre hurtigt han vænner ſig til at undvære Dem i denne Henſeende; i Reglen er en eller to Nætter tilſtrækkelige til den komplette Afvænning, forudſat, at man i Forvejen gradvis har forberedt det endelige Maal. Naar han vaagner og er tørſtig, ſkal han naturligvis have lidt Mælk, ſom de førſte Dage gjerne kan lunkes lidt.

De ſelv ſkal iagttage nogle ſmaa Forſigtighedsregler for at ſtanſe Mælkeafſondringen, men om dette vil jeg hellere mundtligt tale med Dem.

Naar vi ſaa have naaet det Tidspunkt, hvorom vi her tale, vil ſamtidigt Deres Søn rimeligvis have begyndt at kravle omkring, maaſke endogſaa gjøre de førſte famlende Forſøg paa at ſtøtte paa Benene, og De vil af og til anbringe ham i hans lille Stol. Hertil hører ſaa en ny Forandring i hans Klædedragt, idet Klæderne nu maa gjøres kortere, for at han bedre kan røre Benene. Jeg ſkulde vel altſaa nu egentlig allerede ſige Dem lidt om en fornuftmæsſig Beklædning, men da de „korte Klæder" vel egentlig høre med til det ſenere Livsafſnit over et Aars Alderen, ſom jeg glæder mig til nærmere at behandle i en ny Serie af Breve, vil jeg ikke her gaa nærmere ind derpaa, men indſkrænke mig til allerede nu ret indtrængende at gjøre Dem opmærkſom paa, at Støttepunktet for et Barns Klæder ikke bør være Livet eller Hofterne, men derimod Skulderpartiet. Jeg haaber, at De forſtaar mig. De maa lade Klæderne indrette ſaaledes, at de væſentligſt holdes oppe ved Hjælp af Livſtykke og Seler, men ikke ved Baand om Livet eller Hofterne. En ſaadan Indſnøring af Legemets Midte kan føre til Beſkadigelſer ved Trykket paa de indre Organer og Stansninger af Blodets frie Omløb. Fremdeles maa Hovedet ikke være for varmt tildækket, og Hals og Anſigt maa, for ikke at blive ømtaalige og altfor modtagelige for enhver Forandring af Temperaturen, ikke forvænnes med Tilhylning. Endnu vil jeg blot her gjøre opmærkſom paa Vigtigheden af at have fornuftigt og paſſende Fodtøj. Der er nemlig Forſkjel paa højre og venſtre Fod, men Børn og Damer pleje desuagtet at have Fodtøj, der kan paſſe til begge Fødder; det er urigtigt og medfører ofte en Forkrøbling af Foden, over hinanden liggende Tæer, Ligtorne o. ſ. v. Fodtøjet bør være ſyet, ſaa at hver Støvle paſſer til ſin Fod, og vil De have, at Hr. Thomas ſkal bevare ſine Fødder, ſaa at de kunne tjene en Billedhugger til Model, ſkal De følge mit Raad. Fremdeles ſkal Fodtøjet have en god Længde; Barnets Fod vokſer forholdsvis hurtigt, og er der ingen Plads til Tæerne, ville disſe blive krummede og Neglene vanſirede.

Jeg er nu omtrent kommen til Ende med de ſmaa Anvisninger, jeg efter Deres Ønſke har givet Dem med Henſyn til, hvorledes en god Moder bedſt har at forholde ſig i ſit Barns førſte Leveaar. De har havt den ſtore Lykke, at Deres lille Søn hidtil er trivedes normalt i enhver Henſeende, og mine Vink til Dem have jo ej heller havt noget andet Formaal end at lære Dem, hvorledes De bedſt kunde komme den naturlige Udvikling i Møde og jævne den Vejen. Jeg har ſtedſe i disſe Breve gjort mig Umage for at minde om, at Naturen ſelv og det moderlige Inſtinkt er det førſte og vigtigſte, medens Lægens Kunſt egentlig har mindre at ſige ved Plejen af et normalt Barn; men hans nøjere Kjendſkab til Menneſkets Udvikling er dog af Værdi, for ſaa vidt ſom han ved at belære Moderen herom, tillige viſer hende den naturlige Vej, hendes Omhu bør tage.

Tænk nu et Øjeblik tilbage paa den Tid, der er gaaet fra den Dag, da De med Smerte fødte Deres lille Dreng, og, ikke ſandt, jeg ſpaaede ikke fejl, da jeg lovede Dem til Løn en Række af Glæder ſaa rene og ſaa inderlige, ſom man ellers ikke træffer dem paa Jorden. Ganſke viſt har De ogſaa havt og vil fremdeles have mange ſmaa Bekymringer og Sorger, megen Uro og meget Beſvær for Deres Barns Skyld, men Lys og Skygge ſkulle jo følges ad i Livet, og for et Menneſke, der ikke tager altfor tungt paa Tilværelſen, er jo Lyſet, Gudſkelov! i Overvægt.

Tænk fremdeles paa de fremtidige Glæder, De endnu har at vente af Deres Barn; foreſtil Dem, hvilken Glæde det vil være, naar Thomas føler ſine Lemmer ſtyrkes, rejſer ſig op fra ſin Krybben og tripper hen til Dem for at gjemme ſig i Deres Skjød! — En ſaadan Løn, ſom er en Moder tilſagt, kan nok være i Stand til at gjøre hende modig, ſtærk og udholdende i ſin Omhu og Kjærlighed.

Deres
Dr. B.

Husraad.

Et Middel mod Vorter.

For at fordrive Vorter, i Særdeleshed fra Hænderne, beſtryger man et Stykke Flonel med grøn Sæbe, og binder det faſt om den Finger o. l., hvor Vorten ſidder. Denne Forbinding ſkal ſaa vidt mulig ligge paa baade Dag og Nat. Efter ſaa Gjentagelſer af denne Fremgangsmaade bliver Vorten blød og opløſes, ſaa at den ganſke let kan ſkrabes bort. 4.

Naar Suppe, flydende Mælkemad o. ſ. v. er bleven ſaltet for ſtærkt,

pleier følgende ſimple, men lidet kjendte Middel at hjælpe. Man kommer, medens Suppen, Vællingen eller hvad det nu er, man har havt Uheld med, endnu er paa Ilden, en fuldſtændig ren, godt aftrykket Svamp (der naturligvis kun maa bruges til dette Brug, man kan jo have den i Kjøkkenet til det ſamme, det er jo desværre ikke ſaa ſjældent, at
det Uheld indtræffer) ned
den, og lader den blive
Øjeblik med; den ſuger ſa
op, og Retten er frelſt.

Sophie i

Vaſken og K
kenet.

Gamle Kartofle

Nu, da det er paa Sl
med de gamle Kart
man nødt til at ſkrælle d
at de ſkulle kunne ſmag
man kan imidlertid faa
ſmaa, at det ikke kan b
at lade Pigen ſkrælle den
bliver bogſtavelig ikke e
Skrællinger af dem. Jeg
altid ſelv at beſørge d
denne Tid. Jeg vaſker
tig tilgavns, til Vandet e
klart, og ſkræller ſaa en tyn
af paa Midten af hver K
og ſaadan koger jeg dem
dem færdige, naar de e
de blive lige ſaa gode, ſ
de helt ſkrællede, og der
denne Maade meget mi
ſpilde.
Ved at tale om K
kommer jeg til at tænke
de aldrig maa ſtaa fær
længe før Maaltiden; b
ſpiſes ſtraks, naar de
Det nytter ikke at have
Bevuf paa Bordet, naar
terne ere kolde eller mind
Kartofler, ſom ere ſlemm
koge itu, ſkulle man l
kogende Vand, ſaa for
hele. Georgi

At opbevare Grønær
Vinteren.

Man blander de pille
ærter med Sukker,
dem ſtaa en Tid tilda
ſætter man dem over J
Kasſerolle, og lader dem
længe, til de begynde a
men ikke ſaa længe, til
rynkede. Man tørrer a
Saa bredes de ud paa e
luftigt, ikke ſolrigt Sted,
ere fuldſtændigt tørre.
vares i Papirsposer.
ſkulle bruges, lægges de
forud i Blød.

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ſte Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 30.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

6. Paa Bal.

Et Bal er for den danſende Verden Kulminationspunktet af ſelſkabelig Fornøjelſe. Alle de Forberedelſer, ſom de forſkjellige Deltagere maa træffe, bidrage til at forhøje Spændingen, ſom naar ſit Højdepunkt, idet Muſikens førſte Toner lyde Balgæſterne i Møde. Der behøves ſaaledes nogen Omtanke og Overvejelſe, før man kaſter ſig ind i Danſens Hvirvel; der ere mange Ting at lægge Mærke til, mange Forberedelſer at træffe.

Saa førſt Indbydelſen til Ballet.

Den ſkal beſvares, enten med et Kort eller en Viſit.

Og ſaa Dragten!

Om Herrernes Vedkommende kan der kun være Tvivl om, hvorvidt Veſt og Halsbind eller Kravatte ſkal være hvid eller ſort. Hvad nu Veſten angaar, ſaa vil det være let forud at faa Oplysning om, hvad der i den Henſeende bruges i paagjældende Kreds; men Halsbindet eller Kravatten er det allerede mere vanſkeligt, da Moden ofte ſkifter i ſaa Henſeende. Man kan kun derom ſige, at det er mindre generet for enkelte Bærere af hvide Halsbind at færdes mellem mange Bærere af ſorte, end det omvendt er for faa ſorte at bevæge ſig mellem et overvejende Antal hvide. Det ſikkreſte er at ruſte ſig for begge Tilfælde, og ſaa ſkifte i Forſtuen, naar man har faaet de nødvendige Oplysninger. Handſkerne ere hvide eller bleggule. Mange have, og det er abſolut rigtigt, et Reſervepar i Lommen, mange have endogſaa to, og hvor der ſpiſes i Danſepauſerne, er det næſten umuligt at være ſikkret, da man ikke, ſelv under Spisningen, trækker ſine Handſker af i en Balſal. Herrernes øvrige Dragt er en Gang for alle faſtſlaaet: ſorte Benklæder og ſort Kjole. Der er blevet gjort Forſøg paa at gjøre lyſe Benklæder moderne til Baller, men Forſøget har ikke ſlaaet an.

Hvad Kjolen angaar, turde et Par Ord om dens Brug og Misbrug maaſke være paa rette Sted her.

Paa mange Baller, der ogſaa blive beſøgte af yngre Menneſker, for Ekſempel paa de Afdansningsballer, der afſlutte Danſeøvelſer o. ſ. v., kan man ſe, at mange unge Herrer, der neppe ere konfirmerede, tro at de ikke ere „balklædte", uden at iføre ſig denne, i deres Alder meget uklædelige Dragt; men de begaa derved en ſtor Fejltagelſe, thi, ſkjøndt Kjolen er den meſt paſſende Dragt for voksne Herrer ved feſtlige Lejligheder, er det ikke paabudt, at unge Menneſker, der neppe have traadt deres Børneſko, ſkulde ſkynde ſig at hylde denne Mode.

Hvad Damernes Toilette angaar, ſaa vilde almindelige Regler være meget vanſkelige at give, kun en Ting ſkal her omtales, ſom ikke gjerne maa ſavnes, og det er Viften. Den er en venlig Hjælper i mangt et pinligt Øjeblik og tjener til at ſkjule Forlegenhed, og maaſke en lille, fortrædelig Mine, hvis Damen ikke hurtig nok bliver engageret til en Dans; dog maa den aldrig benyttes ſom en Skjærm, bag hvilket man kan tillade ſig en upaſſende Latter eller Spøg.

Førend Du, kjære Læſer! træder ind i en Balſal, maa Du ikke glemme at kaſte et prøvende Blik ned ad din Dragt, for at overbeviſe Dig om, at ikke en eller anden lille Ting er at obſervere derved, for Eksempel at en eller anden Strop kigger frem, om Slipſet ſidder lige o. ſ. v., ja, det er naturligvis ikke til Læſerinderne, at dette ſiges, de vilde nok ſelv uden vort Raad benytte Spejlene i Forſtuen, før de træde ind i Salen.

Det er ogſaa til Læſerne, at det følgende er henvendt.

Naar Du er traadt ind i Salen, begiver Du Dig, med Hatten i venſtre Haand, førſt hen til den, Du kan takke for Indbydelſen. Glem fremfor alt ikke at bede Huſets Datter eller Døttre, Niece eller Niecer, om Æren af en Dans. Sædvanlig gjælder det ſom Regel kun at danſe en eller to Danſe med ſamme Dame, at anmode en Dame om tre Danſe paa en Aften, bliver i bedre Selſkaber næſten betragtet ſom Paatrængenhed. (Fortſ.)

Skrivedovenſkab.

„Ja, jeg véd nok, at jeg lider af Skrivedovenſkab, det er nu en Gang ſaaledes," ſiger Du med et Skuldertræk, „jeg kan ikke forandre min Natur, og mine Bekjendte vide det desuden, jeg har en Gang for alle faaet dem til at indſe, at „ingen Efterretninger ere gode Efterretninger", og det ſlaa de ſig tilfaals med, indtil de ſe mig igjen. De faa Gange, jeg bebrejder mig ſelv min Skrivedovenſkab, er naar det gjælder Moder; hvert af hendes Breve ender med den indtrængende Bøn: „og ſkriv ſaa ſnart, min Dreng", og hver Gang opfylder disſe Linier mig med de bedſte Forſætter. Denne Gang ſkal jeg gjøre Alvor af det, ganſke beſtemt Alvor, jeg vil ſkrive, naar jeg kommer hjem. Men — jeg har Tjeneſte i otte Timer, ſaa længes man efter at røre ſig lidt, man møder Kammerater, en eller anden vil have en med en Tur om Sommeren eller i Theatret om Vinteren. „Hvem vil ogſaa ſtraks løbe hjem for at ſkrive Breve," hedder det, „det kan ſaamæn godt opſættes," og ſaa bliver det opſat. Som ſagt, det er kun i det Tilfælde, at jeg angrer min Dovenſkab, ellers ikke." Men dette ene Tilfælde er ogſaa nok, mere end nok! Det lyder ſaa uſkyldigt, det Hele ſynes at være en ſaa let tilgivelig Fejl, og den bliver ogſaa ſaa let tilgivet derhjemme, men der er en, der ikke vil tilgive den, og det er Dig ſelv ſenere. Hvad er Følgen af denne Skrivedovenſkab? At Brevene hjemme fra blive ſjældnere, „for ikke at gjøre den kjære Dreng Ulejlighed med at ſvare." Moder ſkriver ikke, men venter og haaber paa Ferien; naar Sønnen ſaa tager bort, ſiger hun halvt tøvende: „Du ſkriver vel ſnart?" men venter det næſten ikke. Og ſaa gaar Tiden — altfor hurtigt. Der kommer en Tid, hvor ingen hjemme venter paa Brev, da de Øjne, der ſkulde have glædet ſig ved de velkomne Linier, ere lukkede; nu kan Du være ſaa doven, ſom Du vil, men nu vilde Du give alt, for at kunne glæde hende med nogle Linier! Undſkyld Dig ikke med Skrivedovenſkab, naar det gjælder dem derhjemme. Skriv, ſkriv nu ſtraks! Du ſkal ſe, hvor let og glad Du bliver om Hjertet, og hvor glade de derhjemme blive, naar Du denne Gang følger mit Raad.

En Moder.

Breve om Barnepleje.

Redaktionen har modtaget følgende Skrivelſe ſom Indledning til den nye Række Breve om Barnepleje fra Doktor B.:

Højſtærede Hr. Redaktør!

De vil vide, at Offentliggjørelſen af de Breve om ſpæde Børns Pleje, der have været optagne i foregaaende Kvartal af Deres Journal, egentlig kun er ſket efter meget indtrængende og gjentagne Opfordringer fra Fru N., der var ſaa venlig at mene, at de vilde kunne gjøre nogen Nytte i en videre Kreds. Det har været mig en overordentlig ſtor Glæde at erfare, at Deres Læſerinder har delt Fru N.'s Mening, og at disſe fordringsløſe Skriverier have fundet en venlig Modtagelſe. Dette Reſultat har naturligvis givet mig en forøget Lyſt til at fortſætte mine Smaaſkriverier over dette Emne; imidlertid tror jeg, at Behandlingen af Barneplejen ud over det førſte Leveaar ikke kan blive nogenlunde udtømmende, hvis en ſtørre Kreds ſkulde nøjes med de perſonlige Breve, jeg i ſin Tid ſkrev til Fru N. angaaende hendes Søn og med hendes ſærlige Forhold for Øje, og jeg vil derfor hellere behandle Barneaarene fra det andet til det ſyvende Aar (Skoletiden) i helt nye Breve, ſom jeg tillader mig at adresſere til ſamtlige Deres Læſerinder, for ſaa vidt ſom de føle Intereſſe for dette for den opvoksende Slægts Sundhed og Lykke ſaa yderſt vigtige Spørgsmaal. Jeg vil derved faa Lejlighed til at kunne tale i ſtørre Almindelighed om det Thema, der er Gjenſtand for Underſøgelſen, og tage et ſtørre Henſyn til de mange forſkjellige Hjem, hvor Lykkens Goder jo kunne være højſt ulige fordelte.

Naar jeg beder Dem lade nærværende Linier trykke ſom en Indledning til Brevene, [illegible]

is, for at Læſerne kunne ſe,
jeg tilſigter at give, dels,
at jeg kan ſaa en Lejlighed
at tale de elſkværdige Læſer-
e et lille Ord til Hjertet.
Jeg vil da kun fortælle dem,
g er en ældre Mand, der i
Virkſomhed ſom Læge har
og lært ſaa meget, at den
værende Tid med alle ſine
ſkridt, med al ſin Raſtløshed
, kort ſagt, med alle ſine
Egenſkaber er farlig og
ſkillig for en ſund og natur-
lig Børneopdragelſe, og trods
[illegible] overtroiſke Reſpekt
Videnſkaben og Tillid til Læ-
Kunſt, ere hans Advarsler
Henſeende desværre ofte en
i Ørkenen. Lad mig da,
ærede Læſerinder og Mødre!
det Haab, at De med Vel-
og Hjertanke ville modtage
Vink og Anſkuelſer, der ikke
Fordring paa at være ube-
ufejlbarlige, men ere Re-
ſultat af en lang Virkſomhed
inderlig Kjærlighed til de
Gid Mødrene aldrig
glemme, at de have et
Anſvar for, hvorledes Frem-
vil blive, idet denne netop
lig ſkabes gjennem den
, hvorpaa vi udvikle og
vore Børn baade i legem-
og i aandelig Henſeende!
Juni 1883.

Deres ærbødige
Dr. B.

XIV.

Meget ærede Læſerinder!

Naar jeg nu i en Række af
agter at give Dem en ældre
Anſkuelſer om Barnets
og delvis dets Opdragelſe
fra Begyndelſen af det
til Enden af det ſyvende
, beder jeg Dem først og
være overbeviſte om,
taler, hvilket Anſvar jeg
mig ved at ville give
ning i ſaa Henſeende, men
paa [illegible] min varme
lighed til de Smaa, mit
ige Onſke om at kunne give
ige Mødre Vink og Op-
ninger, der kunne veilede dem
til Opnaaelſe af en ſund, aandelig og legemlig Udvikling af deres Børn, og endelig en Erfaring, der er vundet gjennem en Menneſkealders Virkſomhed ſom Læge, ville ſætte mig i Stand til at løſe min Opgave paa en nogenlunde tilfredsſtillende Maade. Jeg ſkal love Dem, at jeg ikke ſkal trætte Dem med tørre, videnſkabelige Afhandlinger, og jeg ſkal ſtræbe efter at tale ſaa jævnt, at jeg forhaabentlig vil blive forſtaaet af alle. Skulde det desuagtet hænde, at en Læſerinde ikke fuldt ſkulde forſtaa mig, eller ſkulde et og andet ſtaa uklart for hende, ſkal det være mig en Glæde at beſvare i privat Skrivelſe ſaadanne Spørgsmaal, der ſkriftligt maatte blive rettede til mig.

(Fortſættes.)

Husraad.

At gjøre afbleget Skrift læſelig igjen.

For at gjøre afbleget Skrift læſelig igjen, befugter man den med en ſvag Taninopløsning og tørrer Papiret ved ſtærk Varme.

At opbevare Blyants- eller Tuſchtegninger.

Dette ſker bedſt ved at overtrække Tegningerne med Kollodium af ſamme Konſiſtents ſom Fotograferne bruge, efter at man dog har ſat 2 Procent Stearin til den. Man lægger Tegningen paa en Glasflade eller et Brædt, og overhælder den med Kollodium paa ſamme Maade, ſom Fotografen overhælder ſine Plader. Efter ti til tyve Minutters Forløb er Tegningen tør og Papiret fuldſtændig hvidt; det har en mat Glans, og Tegningen er ſaa godt konſerveret, at man kan vaſke den af med en fugtig Svamp, uden at behøve at frygte for at ødelægge den.

B.

Anvendelſe af Frugtſtene.

I Frankrig, hvor Kirſebær, Blommer og ſaadanne Stenfrugter anvendes meget til Kompot og lignende, ſamle Husmødrene om Sommeren Stenene, for om Vinteren af og til at kaſte en Haandfuld af disſe paa den brændende Kakkelovnsild. Frugtſtenene knage et Øjeblik, brænde ſaa i blaa Lue og fylder Værelſet med en koſtelig Vellugt.

F.

Renſningsmiddel for Blik-, Træ- og Jernkar.

Det bedſte Renſningsmiddel for Blik-, Træ- og Jernkar o. ſ. v. er Høvand. I mange Mejerier blive de til Opbevaring af Mælk tjenende Fade ſkyllede med Høvand. Man koger en Haandfuld Hø i Vand, og helder Vandet i den Gjenſtand, der ſkal renſes.

M. V.

At renſe Gulvvoksdug.

Gulvvoksdug renſes bedſt med Petroleum. Man fugter en ulden Klud i Petroleum og gnider Voksduget af dermed. Det faar en ſmuk Glans derved, og Lugten fortager ſig hurtig.

M.

Middel mod Hikke.

Der gives flere Midler mod denne ubehagelige Gjæſt; de, jeg har prøvet og altid fundet Hjælp ved, følge her: Naar Hikken kommer, læner man Hovedet langt tilbage og holder Vejret ſaa længe ſom muligt; naar man atter er nødt til at aande, er Hikken gjerne borte; eller ogſaa ſtrækker man paa en Gang begge Armene op over Hovedet, det hjælper efter et Øjebliks Forløb. Ved begge Fremgangsmaader ſkal man ſtaa op.

4.

Haarvand.

Et ypperligt Haarvand, der forhindrer Haarets Affalden, renſer for Skjæl og i flere Tilfælde har viſt ſig at befordre

Haarets Vækſt, endog hos ældre Folk, fremſtilles ved at opløſe 10 Gram kulſurt Ammoniak (Hjortetakſalt) i 120 Gram Roſenvand, ſom derefter tilſættes 100 Gram ren Drueſpiritus. Det indgnides godt med en lille Svamp, hver Aften (3—4 Gange om Ugen), tørres hurtigt og forandrer heller ikke Haarets Farve. S.

Vaſken og Kjøkkenet.

Et Konſerveringsmiddel.

Nu, da den varme Sommer er kommen, vilde jeg gjerne minde de ærede Læſerinder af „Raadgiveren" om et Konſerveringsmiddel, ſom jeg med Held har benyttet i en Række af Aar. Det er ofte blevet roſt, og dog træffer jeg ikke ſjælden nogen, ſom ikke kjender Brugen deraf, om de end har hørt Navnet nævne. Det hedder Aſeptin (Borſyre). Jeg kjøber altid et ſtort Stykke Smør ad Gangen, ælter det med Aſeptin og ſætter det hen i Krukker, og det har altid holdt ſig i ſamme Tilſtand, ſom jeg fik det, undertiden i over to Maaneder; det er, ſom bekjendt, kun Vøreſmør, ſom ellers kan holde ſig; jeg har imidlertid havt Vinterſmør, ſom var friſkkjærnet og ſom har beholdt ſin gode Smag uforandret til det ſidſte. Jeg har paa denne Maade ſparet mange Penge, da man jo paa Torvet kan kjøbe de ſtørſte Stykker Smør billigſt. Ved at ſammenligne mit Indkjøb med andre Husmødres har jeg ofte havt mit Smør 30 à 40 Øre billigere pr. Pund, og lige ſaa velſmagende.

Jeg bruger en toppet Theſkefuld til hvert Pund Smør. Aſeptin faas hos Materialiſterne og koſter 1.20 Øre Pundet.

Naar man tager 10 Kvint Aſeptin og kommer det i en halv Pot kogende Vand, til det er opløſt, køler det af og helder det paa en Flaſke, ſaa har man et udmærket Middel til at bevare Mælk og Fløde fra at blive ſur. En Theſkefuld deraf i en Pægl Fløde, en Spiſeſkefuld i en Pot Mælk kan bevare det i flere Dage. Man levner undertiden den ene Dag lidt Fløde, ſom ſaa er tyk den næſte Dag, det ſmager ikke godt i Kaffe, og kaſter man det bort, ſkal der kjøbes noget andet. Jeg kommer altid lidt opløſt Aſeptin i den lille Taar Fløde, og ſparer derved mange Gange at kjøbe.

I den varme Tid har man ligeledes ondt ved at gjemme friſk Kjød fra den ene Dag til den anden i raa Tilſtand; naar man gnider Kjødet med Aſeptin, undgaar det aldeles at faa en Tanke.

Har man friſke Stegeben eller raa Ben, ſom kan falde fra ved for Eksempel at lave Karbonade, kan det holde ſig flere Dage friſt, til man faar Brug for det, ved at koge Suppe eller anden Kjødmad; kort ſagt, man behøver aldrig at ſpilde noget, fordi det er varmt Vejr. Man kan ogſaa benytte Aſeptin i kogt Mad, for Eksempel Suppe, ſom ſkal ſtaa til næſte Dag.

Georgine S.

Quillayabark ſom Vaſkemiddel.

Quillayabark er det bedſte, meſt uſkadelige og tillige det billigſte Vaſkemiddel for Uld- og Silkeſtoffer. Man kan kjøbe denne Bark i ſmaa Pakker i enhver Materialhandel. En Pakke til ti Øre er nok til to Kjoler. Jeg koger to Spande blødt Vand til hele Kvantumet, helder det kogende ud over Barken, og lader det ſtaa til det er afkølet. Saa ſier jeg Vandet, der nu har forvandlet ſig til en rødlig Vædſke med et let Sæbeſkum, gjennem en Sigte, for at faa Barken fra, og kommer ſaa Stoffet deri og vaſker det. Er der Pletter, maa der naturligvis gnides lidt haardere, men ogſaa diſſe forſvinde ſnart. Stoffet vrides kun let af og hænges op. Naar det efter nogle Timers Forløb er begyndt at tørre, tager jeg det ned og ſtryger det helt tørt paa Vrangen eller paa Retten, men da lægger jeg et linned Klæde over førſt. Paa denne Maade har jeg renſet ſelv meget lyſe Kjoler, og faaet dem næſten ſom nye. Derved har jeg ſparet den kemiſke Renſning, der er temmelig dyr, og ſom hurtig lader Pletterne komme frem igjen. En ſort Silkekjole, der havde lidt meget ved at hænge, og ſom desuden var brugt en Del, friſkede jeg ſaaledes op med Quillayabark, at nogle Damer, der
ellers ere Kjendere, troede.
var ganſke ny. Ved Brug
denne Bark holder Farven i
ſig. Man kan ogſaa vaſke
ler, der ere hvide i Bunden.
men ſaa maa man ſkylle ef
lunkent Vand, hvad der
behøves ved mørke Stoffer.

Det eneſte ubehagelige
denne Vaſkemethode er, at m
flere Dage efter har bru
Hænder, men dette vil nepp
ſkrække den dygtige og paa
lige Husmoder, hun kan jo
efter pleje fine Hænder ſaa m
desmere. Jeg har regnet ud
jeg for at vaſke Tøjet til en
og ſtryge det tørt, bruger:
Øre Quillayabark, for
Øre Træſul (jeg har
ſtrygejern) og halvtredje Tim
min Tid — virkelig en
Maade at faa ſit Tøj til
godt ud paa. Den kemiſke
ning af en Kjole koſter da
ilder en 2 Kroner 50 Øre
ſaa, ſaa for dem, der ſkal og
ſpare for at kunne ſe ud
andre Mennesker", er Forſkj
følelig nok.

Hanſine M...

At holde Kirſebær læn friſke.

Rigtig modne Kirſebær plu
i Solſkin af Træerne,
kene klippes af med en Sak
inde ved Bærret, hvorpaa
rene omhyggelig lægges ned
tør, ren Glasflaſke med vid
Flaſkerne tilproppes og til
eller tillakkes, og anbringes
kold Kjælder. Naar man
behandlet Bærrene rigtig,
de holde ſig til Jul.

Fr

At opbevare Citronſkal

Man river Skallen af de
Citroner omhyggelig
et fint Rivejern, blander de
Skaller rigelig med Sukker,
mer begge Dele i en Boks
lukker den godt. Citronſk
der opbevares paa denne M
kunne holde ſig i aarevis.

Mart

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 31.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme.

4. Paa Bal.

(Fortſat).

Privatbal gjælder det ſom Regel, at Huſets Herre Sønner danſe i det mindſte Gang med hver af de dan- de Damer.

Naar en Dame bliver enga- til en Dans, maa hun, hvis ønſker at danſe den, na- gjerne ſvare med et Tak", men kan hun ikke med ſige: „Jeg beklager me- men jeg er allerede enga-", maa hun endelig vogte ſig at bruge andet Paaſkud, og Exempel fordi den enga- Herre juſt ikke er den, kunde ønſke ſig, ſøge at fri- ſig for Engagementet ved „Jeg er virkelig for træt til denne Dans" eller lig-. *Siger hun det*, maa holde Ord og virkelig ikke den Dans, thi hun kan være paa, at den forſmaaede vil følge hende med for at forviſſe ſig om, ikke en anden Perſon er ble- foretrukken for ham, og er dette Tilfældet, vil baade Damen og hendes Ledſager kunne blive udſat for Ubehageligheder, ſom helſt maa ſøges undgaaede. Hvis Damen ſkulde have *glemt* et Engagement — og det kan daarlig ſke, da hun har ſit Balkort, paa hvilket Navnene paa hendes Danſere for hver Dans ere opſkrevne — og er i Begreb med at danſe ud med en anden i det Øjeblik, hendes rigtige Kavaller kommer for at afhente hende, maa hun gjøre begge Herrerne mange Undſkyldninger, og det er en pinlig Stilling, i hvilken ingen Dame ſkulde bringe ſig ſelv. For at undgaa Ubehageligheder, er det i ſaadanne Tilfælde ofte bedſt ſlet *ikke at danſe paagjældende Dans*, eller i det mindſte at bevillige den Herre, der træder tilbage, en Ekſtradans; men i ethvert Tilfælde er det en pinlig Situation, ſom enhver Dame *kan* og *bør* ſøge at undgaa.

Er et Engagement blevet modtaget, har Danſeren, ved de førſte Toner af Muſikken — Danſen antydes ſædvanligvis med nogle Takter, og begynder ikke virkelig, før alle de Danſende ere parate — at ile hen til ſin Dame. Han bukker for hende, hun rejſer ſig og modtager hans tilbudte højre Arm. Damen ſkal altid være paa Herrens højre Side, baade naar han fører hende til Danſen og i denne.

Ved *Rundbanſe* ſkal Herren agte paa, at han ikke lægger Armen helt om Damens Taille. Hans Haand hviler let paa hendes Liv omtrent midt paa Ryggen. Det er ikke paſſende at danſe, uden at holde Damens højre Haand. Vi have allerede omtalt, at Handſkerne ikke tages af i Balſalen, og mindſt af alt danſes uden Handſker. Nogle Damer have, ſom allerede ſagt, Vifte og Buket i venſtre Haand, medens de danſe, men andre lægge, for ikke at genere deres Danſer, deres Buket fra ſig paa deres Stol, til de komme tilbage.

Damens venſtre Haand hviler let paa Danſerens Skulder. Man danſer rolig og let, ikke voldſomt. Unge, altfor levende Damer bøde ofte for deres Livlighed ved at tabe Blomſter af deres Haar, rive Blonder af Kjolen o. ſ. v., men dette viſer kun, at de ikke have danſet med den Anſtand, de ſkulde; en ung Pige kan ikke være for tilbageholdende.

I Pauſerne under en Dans maa Herren agte paa, at han kommer til at gjøre Holdt ſaa nær ſom muligt ved ſin Dames Plads; at træde ud af Rækkerne er ikke paſſende. Naar Danſen er til Ende, fører Herren ſin Dame tilbage til hendes Plads, idet han, ligeſom før, byder hende Armen. Han tager Afſked med et dybt Buk, og Damen beſvarer hans Hilſen. Han fjerner ſig, ſaa ſnart hun har taget Plads. Er Salen meget ſtor, hænder det vel undertiden, at Herren ſpadſerer en Gang rundt med ſin Dame, for at hun kan afkøle ſig lidt, før han fører hende til hendes Plads. Ellers er en almindelig Promenade ikke tilſtedelig, i Særdeleshed ſpadſerer en ung Pige ikke med en Herre, der ikke er foreſtillet for hendes Forældre. Ligeledes gaar hun ikke alene til Buffeten med en ung Herre.

Unge Herrer maa ogſaa paa deres Side paa et Bal være meget forſigtige i Omgangen med de Damer, de danſe med. Balfriheden fører let til ſmaa Overgreb, og ſelv den meſt delikate Tilrettevisning fra den fint dannede Dames Side maa undgaas. Herren maa derfor være meget forſigtig og tilbageholdende. Saaledes taler han for Eksempel ikke under Danſen, naar han ikke er vis paa, om det er Damen behageligt.

(Fortſ.)

„De maa endelig ikke genere Dem for mig, jeg lader ſom jeg er hjemme!"

„Lad Dig blot ikke forſtyrre," raaber Fru Staal, idet hun løber ind i ſin Venindes, Fru Møllers Soveværelſe, „ſom jeg ſer, er Du ved at gjøre Toilette. Hvad gjør ſaa det? Gener Dig blot ikke for mig, jeg er jo ſom hjemme her i Huſet og ſidder akkurat lige ſaa godt her ſom inde i den fine Stue. „Aldrig genere og lade ſig genere, det er nu en Gang mit Valgſprog."

Modſigelſer hjælpe ikke. Den ubudne Gjæſt ſætter ſig i Sovekammerſofaen og begynder at lade ſit Blik ſvæve mønſtrende rundt i Stuen.

„Jeg hørte ſlet ikke, at Du ringede," ſiger Fru Møller rødmende ved ſin Venindes kritiſke Blik; hun véd meget godt, at hun nylig har ſpredt ſin Syæſkes Indhold ud over den ene Seng, for at ſøge efter noget, og at hendes Kjole og øvrige Paaklædningsſager juſt ikke i Øjeblikket ere ordnede paa den pynteligſte Maade.

„Nej, for jeg ringede ſlet ikke. Jeg kom uden alle Ceremonier op ad Kjøkkentrappen for ikke at forſtyrre Dig. Havde jeg ringet, havde Du troet, at det var Fremmede, og jeg er ikke fremmed. Saa bliv Du nu rolig ved din Paaklædning, min Bedſte."

Den ſtakkels Værtinde fuldender ſin Haarfriſure, medens hun ængſtelig tænker paa, hvad der vil blive ſagt om hende og hendes huslige Indretning i det næſte Beſøg, hendes „Veninde" aflægger.

„Dit Haar begynder at blive tyndt," ſiger Fru Staal i en velvillig Tone. „Du ſkulde ſaa ſmaat begynde paa at gaa med Kappe, eller i det mindſte med et bredt Fløjlsbaand, det dækker ſaa rart. Nah, ſe der, det er nok din Smykkeæſke? Maa jeg ſe i den?"

„Nah, det er neppe Umagen værd," ſukker den plagede Dame, og ſer til ſin Skræk, at Smykkeæſkens tarvelige Indhold virkelig kun har fængslet den videbegjærlige Gjæſts Opmærkſomhed i ſaa Minutter, hun er allerede paa Jagt efter andre Adſpredelſer.

Hun mønſtrer alle Møbler
udtaler ſig i et længere For
om det henſigtsmæſſige i at
ſtore Klædeſkabe.

Hun gaar hen til Fru
lers Klædeſkab og ſiger, id
lukker Døren op paa vid
„Det er akkurat den pa
Størrelſe, det ſynes jeg god

Den ſtakkels Værtindes
der ryſter, medens hun
Haarnaalene i. Hvad vi
ſkrækkelige Gjæſt dog ſe
Skabet?

„Nej, ſe der — Kantebo
paa din ſorte Silkekjole er
rede udſrynſet, og den bl
ſtødt i Kanten, ja, intet
ud i denne Verden! Men
er det — jeg tror en ny
Maa jeg ſe paa den?"

Ejerinden blegner. Den
Hat er hjemmelavet, ſamm
af Blonder og ældre
Paa Gaden ſer den ganſk
ud, men den taaler ikke e
agtigt Efterſyn i Haanden.
hvad ſkal hun gjøre? Hun
der ſig at blive færdig, fo
at faa Veninden ud af
kammeret. Efter at denne
heldt det Halve af en Ka
Cologne-Flaſkes Indhold
ſig, følger hun endelig ſin
inde ind i Salen. Men de
ter der nye Ulykker. Paa
ſtaar til alt Uheld lille
Bonbonæſke. Han har
den fyldt med Konfekt
Bedſtemoder og glædet ſi
meget over den, at han t
nænnet at ſpiſe de ganſke
Stykker, de øvrige ſkulde
om Lørdagen, naar et P
hans ſmaa Venner komme,
ikke at lede ſig ſelv i Fri
har han ſtillet den ind i
ſen", hvor han mente, den
bedſt forvaret.

Men, o ve, uden „at
ſig", tager den ugenerte

i Haanden og lader, me-
han taler, den ene af de
Herligheder forſvinde i ſin
efter den anden, idet hun
iger: „ubemærket, ganſke ud-
et.“ Hun lader kun et Par
Stilker blive tilbage.
le Carl ſover til Middag,
er heldigvis ikke Vidne til
ggelſen.
id han dog ikke vaagner!“
r Moderen, hvis Angſt ſtiger
rsſtet.
et banker, og Fru Staal er
[illegible] ſaa hurtig ſom ſin
ſde ved Døren, for „at ſe,
t det er“.
n hos Knud bliver afleveret,
Fru Staal ſtiller nysgjerrigt
e.
ær tillader det? Nej dog!
er jo næſten Luksus! De
Jordbær — og de friſke
ge Radiſer! Nej, véd Du
, jeg havde kun tænkt paa
ægge et kort Beſøg, men nu
jeg rigtignok, jeg bliver, for
ſe Jer med at fortære alle
ligheder; jeg maa vel nok?
jeg vidſte det! Aah, hvor det
t yndigt at være hos Men-
, hvor man ikke behøver at
e ſig.“
Og hun blev og ſpiſte Kjæmpe-
rner af alt.
Da hun gik Klokken henad ti
Aftenen, tog hun ſig Tid til
gøre en lille Afſtikker“ op til
rinde, for at fortælle, hvad
havde ſet i Sovekammeret
[illegible], og hvor ødsle de
, „Tænk blot Jordbær alle-
ne! Og ſaa ſtive Kante-
paa Ryſlerne!“
Ak, af alle Plager i Selſkabs-
er der ingen ſaa ſtor, ſom
en Beſøg af Folk, „der ikke
e ſig“; den eneſte Modvægt
Uhøflighed, kort og beſtemt
holden ſig af Trængen ind i
ſes Forhold o. ſ. v., men naar vil den Dag vel komme, da Husmødrene ville faa Mod til at bekjæmpe de „ugenerte“ Gjæſter med disſe Vaaben? Naar ville de have Mod til i dette ene Punkt at løfte lidt paa de Lænker, „ſelſkabelige Henſyn“ holder dem ſmedede i?

?

Breve om Barnepleje.

XIV.

(Fortſat).

Vi tænke os nu henſatte til det Tidspunkt i Barnets Liv, da det har faaet ſine førſte Tænder, er blevet vænnet fra Bryſtet og er begyndt at ville rejſe ſig op fra Gulvet, paa hvilket det allerede i nogen Tid lyſtigt har kravlet omkring. Det vil da i Almindelighed være omtrent tolv Maaneder gammelt. Vi maa imidlertid ſtadigt mindes, at Menneſkets Udvikling ikke gaar for ſig efter en Bog eller en beſtemt Tabel; medens nogle Børn ere naaede ſaa vidt, allerede førend de ere et Aar gamle, ere andre længere tilbage, og ingen Moder behøver at være ſtolt af ſit fremmelige Barn eller bekymret over det, der maaſke ſtaar noget i Stampe. Det gjælder her i høj Grad om ikke med plump Haand at gribe ind i Naturens Gang; vi maa paa ingen Maade ved nogetſomhelſt Middel ſøge at forcere Udviklingen. Jeg ſkal her blot nævne det Fejlgreb, der desværre altfor hyppigt gjøres, ved „at lære Børn at gaa“, ſom det hedder; Barnet lærer ſig ſelv at gaa; naar det føler ſine Lemmer ſtyrkes, naar det faar Øjet op for, at de det omgivende Menneſker gaa paa to, faar det Lyſt til at efterligne, hvad det ſer, og ved Hjælp af en Stol eller andet rejſer det ſig af ſig ſelv op fra den liggende Stilling; ofte mislykkes disſe Forſøg, ofte falder det atter om, men da Barnelegemet er ſmidigt ſom en blød Bold, ſtøder det ſig ſjældent og bliver ſaaledes ikke afſkrækket fra at prøve Kræfterne atter og atter, indtil det endelig lykkes det at holde Ligevægten i den opreiſte Stilling. Nu er Sagen i Virkeligheden den, at man kun ſjældent overlader det til Barnet ſelv, men derimod ſom oftest ſøger at komme det til Hjælp ved forſkjellige, tildels meget kunſtlede Midler, der tidt kunne have en Forkrøbling af Benene eller Bryſtet til Følge. Lad mig ſaaledes blot i Forbigaaende have mindet om et ſaadant Feilgreb, hvad den legemlige Udvikling angaar, men jeg kan ikke heller her undlade at antyde, hvor meget og hvor ofte vi ſynde i en anden Henſeende, der er af endnu langt ſtørre Betydning; jeg mener med Henſyn til Barnets ſjælelige Udvikling. I den omtalte Tid af Barnelivet vide vi jo, at Aandslivet udvikler ſig ſtadigt tydeligere og tydeligere af det tidligere rent inſtinktmæsſige Liv. Det er let forſtaaeligt, at Moderen er lykkelig over at ſe ſit Barn give ſine Tanker og Ønſker til Kjende førſt ved Tegn og Gebærder, ſaa ved en uforſtaaelig Lallen, og endelig ved Pludren og Tale, men hun gjør ſtor Synd mod ſit Barn, hvis hun pirrer og ægger den lille Hjerne til Virkſomhed ved at give ſig for meget af med det, ved at ville lære det flere og flere Ord, ved, kort ſagt, at gjøre alle de forſkjellige „Kunſtſtykker“ med det, ſom desværre ſes altfor ofte. Den lille Hjerne, der er i ſtærk Vækſt, er ſom Følge heraf ogſaa ſtærkt fyldt med Blod, og ſelv forholdsvis ſmaa Pirringer kunne ſaare let frembringe et yderligere ſtærkt Tilløb af Blod, der atter kan fremkalde Betændelſestilſtande. Lad os her tænke paa det gamle Ordſprog: „Kloge Børn blive ikke gamle“, og lad os overveje, om vi ikke undertiden ſelv kunne være Aarſag til Ulykken ved vore Forſøg paa at gjøre Børnene „kloge“.

Som De ville have ſet, er jeg

altſaa ſnarere tilbøjelig til at raade Forældre til at holde igjen paa alle de Beſtræbelſer, der gaa ud paa at fremtvinge Udviklingen, forend Naturen tydeligt og klart har anviſt Vejen. Lad hellere Børnene krybe lidt længere omkring, og lad dem hellere foreløbigt fritages for at blive gjorte „kloge"! Herom ſkal jeg da udtale mig nærmere næſte Gang.

Dr. B.

Husraad.

Sin egen Haandværker.

Mit Fuglebur var blevet baade gammelt og uanſeligt, da gav min Søſter, der er Kunſtnerinde, mig det Raad at male det. Jeg kjøbte hos en Materialiſt for 20 Øre Guldbronce og for 10 Øre Siccativ i en lille Flaſke, og blandede med en gammel Malerpenſel begge Dele godt ſammen i et gammelt Bliklaag. Saa bredte jeg Aviſer ud paa Bordet, for ikke at komme til at ſtænke paa dette, thi Guldfarven er ſaa ægte, at den næſten ikke er til at faa af igjen, ikke en Gang af Fingrene, naar man faar noget paa dem. Saa begyndte jeg at male. Farven maa med Penſelen ſtryges tyndt og jævnt paa. Er der nogle Steder, der, naar det er tørt, viſer ſig ikke at have faaet nok, maa de males paany, tørres og atter males, indtil alt er ens. Efter omtrent tre Timers Forløb var mit Fuglebur ſom nyt. Fuglen havde ikke nogen Skade af min Fremgangsmaade, thi den har nu ſiden den Tid levet et helt Aar glad og fornøjet i ſit gyldne Pallads. Saa kom Turen til min ſorte Straahat; den havde været brugt om Sommeren, og var endnu ganſke god, men kun lidt mat og bleg. Med for 5 Øre ſort Lak gjorde jeg den atter ſtiv og ſort. Med Reſterne af Lakken og Guldbroncen opfriſkede jeg en Brødkurv af gjennembrudt Arbejde. Blik, tror jeg; jeg malede den ſort og ſmykkede den, da den var tør, med en forgyldt Rand. Den har nu været et Aar i Brug og holder ſig godt, og jeg kan vaſke den af, naturligvis behandler jeg den forſigtig, ſaa det ikke ſkader Lakken. Gjort driſtigere ved disſe Forſøg har jeg ſenere forgyldt mange Ting, baade til mig ſelv og til Foræringer, for Exempel Støvkludskurve, Straaborter til Hattegarniturer o. ſ. v., og jeg har altid været fornøjet med Reſultatet.

Margrethe.

At fjerne Ruſt fra Smaagjenſtande.

Naar man vil renſe Stifter, Smaaſøm og lignende Gjenſtande, der ere blevne ruſtne, anbringer man dem i en Staaltraadskurv og dykker dem en kort Tid i fortyndet Svovlſyre, ſaa hurtigt ned i kogende Vand, og tilſidſt i kogende Kalkvand. Slutteligt tørres Kurvens Indhold hurtigt over Ilden. Har man mange ruſtne Smaagjenſtande, vil denne Fremgangsmaade være den hurtigſte og billigſte. S. A.

Midler mod Hikke.

Foruden de tidligere anbefalede Midler mod Hikke kan jeg endnu nævne to, nemlig enten at tage et Par Draaber Rom paa et Stykke Sukker, eller ſynke lidt Tobaksrøg. *†

Vaſken og Kjøkkenet.

Jordbærrom og Jordbærpunſch.

Til en Flaſke god Rom tager man 2 Pund Jordbær, knuſer dem med en Ske til Grød, kommer Jordbærmasſen i et Glas eller en Porcellænskrukke med Laag, hælder Rommen paa, og lader Blandingen ſtaa i 2—3 Dage, i hvilken Tid man rører flere Gange i Masſen. Derpaa trykker man det Flydende af, og lader det løbe gjennem Sigten. Den tilbageblevne Mængde hældes lidt efter lidt i Sigten og trykkes med Skeen, for at faa Saften ud. Den tilbageblevne Grød kan vrides gjennem et Linnedklæde for at faa den ſidſte Reſt af Saften med. Den ſaaledes indvundne Jordbærrom kommes paa Flaſker, tilproppes og tillakkes og opbevares liggende. De kunne bevares, om ønſkes, til næſte Sommer.

Til Jordbærpunſch tager man til en Flaſke Jordbærrom Saften af to Citroner, efter Smag et til halvandet Pund ſtødt Melis og tre Flaſker Vand. Sukkeret kommes i Terrinen eller Bollen, Citronerne presſes ud over dette, ſaa kommes Rommen i, og tilſidſt det kogende Vand. Den færdige Punſch opbevares i den tildækkede Terrin, til den er bleven kold; naar den for Exempel er lavet om Formiddagen, ſmager den bedre, naar den nydes om Aftenen, end den varme, friſke Punſch vilde gjøre det. Punſchen kan ogſaa hældes paa Flaſker, tilproppes og opbevares (liggende) i flere Dage, den vinder endog i Smag derved. Man kan ogſaa bruge den tilbageblevne Jordbærgrød fra Jordbærrommen til Punſch ved at hælde kogende Vand paa, lade det ſtaa og trække, ſie det, naar det er koldt, og tilſætte Sukker og Citron. Ogſaa denne Punſch vinder i Velſmag ved at ſtaa Dagen over.

Petite.

Tilberedning af Ribsvin.

De fuldſtændig modne, men friſke Bær, blive indſamlede paa en tør, varm Dag, revne af Stilkene, tildækkede med et Klæde og opbevarede otte Dage i et Trækar i Kjælderen. Hvis man ikke har nogen Frugtpresſer, kan man presſe Bærrene i ſmaa Kvantiteter med Haanden, ved at lægge dem i et rent, ſtærkt Klæde, og ſaa vride Saften ud. Man maaler den indvundne Saft, og hælder den i et rent Anker. Til hver 12 Potter Saft opløſer man et Pund hvidt Sukker i 24 Potter Vand, og hælder det til den i Ankeret værende Saft. Fadet maa ikke være helt fuldt, og ikke tilſpundſes for faſt, helſt med en i Midten gjennemboret Prop, i hvilken man ſtikker et nøjagtigt paſſende Glasrør ind, ſaaledes at det ikke kan berøres af den ved Gjæringen ſtigende Vædſke. Dette Glasrør fyldes ganſke løſt med udpillet Vat. Naar Gjæringen er endt, kan Ankeret tilſpundſes helt; man ſkal ikke forhaaſte ſig med Aftapningen. V.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 32.

Hjemmet.

[illegible] Tone ude og hjemme.

6. Paa Bal.

(Fortſat).

[illegible] Damer, der ikke holde af at tale under Danſen, og [illegible] der gjerne tale og tales til, [illegible] betragter dette alle[illegible] Grad af Bekjendtſkab [illegible] Fortrolighed; en fremmed [illegible] taler ikke til en fremmed [illegible] under Danſen. Jo mere [illegible] en Herre behandler [illegible] des højere ſtiger han i [illegible] Agtelſe. Skulde en Herre [illegible] Uforſigtighed komme til [illegible] Damens Vifte itu, [illegible] hans Sag at lade den [illegible] i Orden igjen. Herren [illegible] ſtraks at gjøre dette og [illegible] Viften ſætte i Stand, ſaa [illegible] muligt uden at den ſkete [illegible] Er dette ugjør[illegible] en ny Vifte, der [illegible] ſom muligt ligner den [illegible] Hvis en Herre vilde er[illegible] en [illegible] Vifte med en [illegible] at fornærme [illegible] fordi hun er berettiget [illegible] at han med Forſæt [illegible] hendes Vifte, [illegible] til at give [illegible]

Det vilde gjælde for en grov Uartighed, naar en Herre glemte at hente en Dame, han havde engageret til en Dans. Med Rette vilde han derved ikke alene paadrage ſig hendes Vrede, men hele Selſkabets Misbilligelſe. Det er næſten uforklarligt, at ſlige Uopdragenheder kunne forekomme, men da de virkelig kunne det, maa de ogſaa omtales her.

Paa den anden Side maa en Dame, der har havt det Uheld ikke at blive engageret, bære dette Uheld med Ro og Værdighed. Selv om hendes Hjerte maaſke ſnører ſig krampagtigt ſammen, og hun føler det ſom en Skam eller Krænkelſe, maa ikke en Mine i hendes Anſigt forraade disſe Følelſer. Hun ſkal tilſyneladende ſom Tilſkuer føle ſamme Glæde ved at ſe paa Danſen, ſom hun vilde have følt ved ſelv at deltage i den.

Det hører paa en vis Maade til Huſets Frues Pligter at vaage over, at ingen Dame kommer i denne pinlige Stilling. Saaſnart hun ſer, at noget ſaadant er Tilfældet, henvender hun ſig uden videre til en af de ikke for Øjeblikket danſende Herrer, og ſaadanne findes der altid nogle af, og opfordrer denne til at danſe med paagjældende Dame, og enhver Herre, det ſkulde da netop være, at *han ikke kunde danſe*, vil ſtraks følge hendes Bud og ſkynde ſig at gjøre det ſkete godt, for at der ikke, ſelv ved en Enkelts Misfornøjelſe, ſkal ſke noget Skaar i Balaftenens Glæde. Selv om han ikke er en pasſioneret eller ivrig Danſer, fordrer den gode Tone, at han i et ſaadant Øjeblik gjør alt for at lette Huſets Frue hendes ikke altid lette Pligter. Huſets Frue maa tillige ſørge for, at vedkommende Dame *ikke ſer*, at hun beder Herren om at engagere hende, da ſaadant ſandſynligvis vilde være en ſtørre Fornærmelſe for hende, end virkelig at komme til at „ſidde over".

At *Præſentationerne* paa Baller ere af ſtor Vigtighed, er en Selvfølge.

Allerede i almindelige ſelſkabelige Sammenkomſter er det jo ikke Brug, at Perſoner, der ikke ere foreſtillede for hinanden, knytte en længere Samtale med hinanden; paa *Baller er det aldeles utilſtedeligt, naar en Herre engagerer en Dame, han ikke er foreſtillet* for. Damen vilde have den beſtemte Pligt at afviſe ham. Vi vide ret godt, at det ofte hænder, at en ung Dame i ſin Lidenſkab for Dans lader ſig henrive til at tage mod et ſaadant Engagement, naar en Herre er udannet nok til at byde hende det; hun gjør det maaſke af Frygt for ellers ikke at ſaa danſet den Dans, eller lignende, men det burde ikke ſke, og hun er endog i ſin Ret til paa en forbindtlig Maade at gjøre Herren opmærkſom paa hans Forſømmelſe.

Paa mindre Baller eller ved Dans i private Selſkaber er det gjerne Huſets Herre, der ſørger for Præſentationen, og der gaar det heller ikke ſaa ſtivt til. Der kan en ung Dame endogſaa i Tillid til, at alle de indbudne Gjæſter ere Bekjendte af Familien, danſe *uden* Præſentation, *hvis* en Forglemmelſe i ſaa Henſeende mulig havde fundet Sted; paa *ſtørre* Baller lader dette, ſom ſagt, ſig ikke gjøre.

(Fortſættes).

Tidsinddelingen.

Jeg er fuldſtændig enig med den ærede Indſender til „Raadgiveren", der for nogle Uger ſiden udtalte ſig om dette Emne. Kun ved en rigtig Tidsinddeling kan man ſkabe Hygge i ſit Hjem og blive fri for den ubetimelige Venden op og ned paa alt, der er nær ved at jage en Mand ud af hans eget Hus; ikke at tale om, at Tid er Penge, og Penge er noget, de fleſte ere meget villige til at ſpare paa, hvorimod de bortødsle deres Tid uden at føle Samvittighedsnag over det.

Vor Tidsinddeling og Husholdningsførelſe — jeg kan maaſke med ſtørre Ret end de fleſte Mænd ſige vor, thi jeg *hjælper ſelv med*, er følgende:

Vi holde ikke Pige.

Familien beſtaar af mig, min Kone og to Børn paa 9 og 7 Aar.

Min Kone ſtaar op om Morgenen Klokken halv ſyv. Naar hun har fejet Dagligſtuen og om Vinteren fyret i Kakkelovnen, klæder hun i Sovekammeret Børnene paa til Skolen. Imidlertid børſter jeg Klæder og Skotøj og bærer Brændſel op til Dagens Forbrug. Klokken otte gaa Børnene til Skole, og jeg begiver mig til mit Kontor.

Børnene komme hjem Klokken tolv, jeg Klokken et.

Hjemme venter os da et fredeligt Hjem. Trappen er proper, Laaſene ſkinne ſom blankt Guld. Vore to Sovekammere ere ryddede op, Bordet propert dækket og Maaltidet tarveligt, men indbydende anrettet.

Saa ſnart vi om Morgenen ere gaaede, ordner min Kone vor lille, hyggelige Bolig og ſyer paa vort Tøj, til Klokken er elleve. Børnene, der ogſaa gaa i Eftermiddagsſkole, komme ſaa hjem og drikke Kaffe. Derpaa gaa de en lille Tur med Moderen, eller lege en Timestid. Skolearbejdet bliver omhyggeligt udført. Børnene faa deres Aftensmad tidlig. Efter at de have ſpiſt og vadſket ſig, gaa de i Seng omtrent Klokken otte. Jeg har Afſkrivning hjemme og ſkriver en Timestid eller halvanden, medens min Kone pusler i Kjøkkenet og udfører mulige Forberedelſer til næſte Middagsmaaltid. Saa kommer hun ind og ſidder hos mig ved ſit Haandarbejde. Efter at jeg har pakket mit Arbejde ſammen, tale vi lidt ſammen i Ro og Fred, og gaa ſaa tilſengs.

Til Vask have vi tilſtrækkelig Hjælp.

Strygningen beſørger min
ſelv, medens jeg er borte.

Jeg har i Indtægt (Gage
Hjemmearbejde) 2000 Kr.

I Husholdningspenge faar min Kone i Fjerdingaaret	250
Til Husleje regner jeg i Fjerdingaaret	95
Belysning og Ildebrændſel i Fjerdingaaret	50
Klæder, Støvler o. ſ. v. i Fjerdingaaret circa . .	40
Til Skolepenge, Skatter og uforudſete Udgifter i Fjerdingaaret . .	65
	500

Ialt pr. Aar 2000 Kr.

Emil B...

Hvorledes pakker man b ſit Rejſetøj.

Nu er det Sommer, og S
merferien ſtaar for D
vi ſkulle rejſe, i det mindſte
af os, og vi ſkulle til at pak
Rejſekurv eller Kuffert?

Har jeg Valget mellem be
tager jeg Kufferten, thi er Ku
ikke godt foret, bliver Tøjet
ſtøvet i denne. Man kan be
fæſtne de løſe Mellemlaag i
ferten, og Forſkjellen paa V
ten er kun nogle faa Pund;
os derfor hellere fylde en
delſtor Kuffert.

Førſt overbeviſer vi os
ikke et eller andet Søm ſtaar
og ſaa brede vi Papir eller
Lærred i Bunden paa den.
Gjenſtande, der ſkulle pakkes,
udbredte foran os, og vi
mellem disſe førſt de, der
ligge faſt. Det, jeg lægger un
er mine Noder. Selv om
kun er lidet muſikalſk, ſkal
tage ſine Yndlingsſtykker med
hvor ofte findes der ikke i
Hus, man ſkal gjæſte, Noder,

ikke have prøvet, og man vil gjerne gjøre baade ſig ſelv mere lidt Glæde ved ſit Spil. ...ſter kommer Hatæſken, der ...e ſtor, at den foruden Hatten ...erfluge lidt fin Baſt (Kraver, ...ſkøiter, Underærmer o. ſ. v.). ...t Morgenkapperne kunne læg... ...krigt anbragt i det ene Hjørne. ...aa kommer Vaſketøjet. Strøm... ...e bruges til at ſtoppe ned i ...ige Huller, thi alt maa være ...faſt ſom muligt, for at Sa... ...e ikke ſkulle rulle rundt mel... hinanden. Kaſſer, Kartons, ...ſagt glatſtrøgede Ting, man ...inges for Fodtøjet. Den ene ...del af Kufferten pakkes ſaa ...Linnedet, Tørklæder, Friſer... ...ere o. ſ. v. Det næſte Mel... ...lag lægges nu paa, og over det ...des et Pakſtykke ud, hvorpaa ...ſlerne lægges; naar de ere ned... ...lagte, bukkes Enderne af Pak... ...ket paa alle Sider ſammen ...r dem. Man glatter Kjole... ...derne omhyggeligt ud, og bøjer ...r Kjole en tre eller fire Gange ...men. De Kjoler, der ere af ...ogen Stof, lægges nederſt. ...Man gjør bedſt i at lægge Bag... ...ſtykket opad, for ikke at trykke ...der og Puffer. Livene bredes ...n ud, ſtore Knapper og Hæg... ...r omvikles med Silkepapir, for ...at trykke andet Tøj (Tryk i ...ſilke er ikke til at faa ud igjen). ...Ærmerne glattes og krydſes ...over hinanden. Øverſt lægger ...en lille Taſke med Naltøjet, ...ſtrax ved Ankomſten til ...Opholdsſtedet at begynde at ...alle Sagerne ud. E. Z.

Breve om Barnepleje.

XV.

Mine højt ærede Læſerinder ville have ſet, at jeg ſærdeles indtrængende tilraader ikke at gjøre noget Indgreb i Naturens ſtille, men ſikkre Virkſomhed under Barnets Udvikling, baade i legemlig og i aandelig Henſeende. Til ſaadanne „Indgreb“ maa dog naturligvis ikke regnes de Beſtræbelſer, det er alle fornuftige Forældres Pligt at udfolde, for at bane Vejen for Naturen og ſaa vidt muligt lægge alt til Rette for dens rette Paavirkning af det lille Menneſkefrø, ſaa at dette kan komme til at ſætte ſund Rod, ſkyde Blade og Blomſter og en Gang i Tiden ſelv ſætte god Frugt. Skjøndt man vel kan træffe en ſtor og rig Aand i et ſygeligt, forkrøblet Legeme eller omvendt finde et ſkjønt Legeme beboet af en uanſelig, ſlet begavet Aand, er det dog en Hovedregel at træffe en „ſund Sjæl i et ſundt Legeme“, ſom Oldtidens Vismænd udtrykkede ſig. I Henhold hertil gik i Oldtiden Opdragelſen i den førſte Levetid ganſke ſærligt ud paa at udvikle Legemet for at kunne gjøre det ſkikket til at blive en ſund og god Bolig for Sjælen, hvis Uddannelſe da bedſt kunde gaa for ſig, uforſtyrret af legemlige Indtryk.

Det vilde ſtaa bedre til med Befolkningerne i de civiliſerede Lande, hvis man i Henſeende til Børneopdragelſen vilde følge de Gamles Exempel, men meget vilde allerede være vundet, hvis Forældre med Alvor og Eftertanke vilde følge i alt Fald Grundtrækkene i Oldtidens Barnepleje, naturligvis med de Modifikationer, ſom klimatiſke Forhold, Boſted o. ſ. v. maatte kræve.

Ligeſom i Barnets førſte Leveaar bliver fremdeles Lys, Luft og Renlighed Hovedbetingelſer for Legemets gode Trivſel og Udvikling, men medens man i Pattebarnsalderen i alle Tilfælde kun med den yderſte Forſigtighed bør indlade ſig paa at „hærde“ Barnet, kommer nu den Tid, hvor man netop af Henſyn til Legemets Velbefindende ſkal ſtræbe at ſkaffe dette forøget Evne til at modſtaa Indvirkning af Temperaturforandringer, Vejrlig o. lign.

I den Række Breve over den førſte Barnepleje, ſom — det haaber jeg — have fundet velvillige Læſerinder, har jeg ofte advaret mod en altfor overdreven Tilpakning af Barnet; man opnaar derved kun at gjøre det kuldſkjært og ømtaaligt for den mindſte Forandring af Vejr og Vind. Paa det Tidspunkt af Barnelivet, vi her omtale, naar det er blevet over et Aar gammelt, ſkal man ikke alene nøjes hermed, man bør lidt efter lidt og paa fornuftig Maade vænne det til at taale Omſkiftelſer af Luft og Temperatur, hvorved man hærder Legemet og ſætter det bedre i Stand til at undgaa Forkølelſer, der jo i Almindelighed danne Introduktionen til de allerfleſte Sygdomme. Et Hovedmiddel hertil er **Badene**, der renſe Huden, aabne dens Porer og befordre Transſpirationen, hvis Hindring eller ufuldkomne Forløb er en Hovedgrund til Forkølelſer. I Barnets førſte Leveaar have vi benyttet varme eller lunkne Bade; nu bør Badene være **kolde**. Vi maa naturligvis ikke pludſeligt gjøre Springet fra varme til kolde Bade, men ſukceſſivt ſætte mindre og mindre varmt Vand til. Hvis man ikke ſkulde ſynes om at ſætte Barnet i det kolde Bad, hvad der utvivlſomt er det bedſte, kan man lade ſig nøje med en omhyggelig Afvaſkning af **hele** Legemet med koldt Vand. Er man førſt fra Barn af vænnet til ſit kolde Bad om Morgenen, vil man fortſætte denne Badning hele Livet igjennem, og alene dette ſimple Middel vil være et Foryngelſens Bad, der nok ſkal viſe ſine fortrinlige Virkninger ved at ſkaane Legemet for Forkølelſer, Bryſtſygdomme, Gigt o. ſ. v. o. ſ. v., og dermed tillige holde Sindet friſkt og muntert, ſamt beholde den aandelige Arbejdskraft ſamtidigt med den legemlige.

Hvad **Klædebragten** angaar, da maa ogſaa denne indretſaaledes at den gjør den paaregnede Nytte, at holde paa Legemets naturlige Varme, uden at dog dette forvarmes ved at beklædes for ſtærkt. I den varme Aarstid er en Skjorte, en Underkjole eller Klokke og en vid Overkjole eller Bluſe foruden Bomuldsſtrømper og bekvemt, let Fodtøj tilſtrækkeligt. I den mere ublide Aarstid maa der naturligvis gives et Tillæg, ſærlig endnu et Underſtykke og Underbenklæder, hvortil kommer en Kaabe eller andet Overſtykke, naar Barnet ſkal i Luften. Hovedbeklædningen, der kun ſkal bruges udenfor Hjemmet, ſkal altid være let; en Straahat om Sommeren og en let Hue i den koldere Aarstid. Uldſtrømper til Vinterbrug ere at foretrække for Bomuld. Knappenaale, Spænder, Snorebaand og ſtramme Bælter ſkulle aldeles undgaas. Skjøndt det maaſke er overflødigt, ſkal jeg dog her minde om, at Barnet bør ſkifte Linned til Natlebrug; det er tilſtrækkeligt at have en Bomuldsſkjorte om Sommeren, der ſkal gaa højt op i Halſen, og om Vinteren desuden en lille Natrøje eller Natkjole. Børn ere meget tilbøjelige til at kaſte Dækket af ſig om Natten, og det kan derfor være meget gavnligt paa en eller anden Maade at hæfte Tæppet til Sengeſtedet, ſaa at det ikke ſaa let kan fjernes.

I Forbindelſe med Klædedragten kan ogſaa Sengen paſſende omtales. Det gjælder ligeledes her om at vælge en paſſende Middelvej, hverken et for varmt eller et for koldt Leje. Saa ſnart det paa nogen Maade er gjørligt, ſkal man lægge Barnet paa Kreaturhaarsmadrats i Stedet for paa Fjerdyner. Til Dække bør anvendes et uldent eller et ſtukket vatteret Tæppe. Naar Barnet har forladt Sengen, ſkal Tæppet ſlaas helt til Side, for at den kan blive vel udluftet; den bør derefter i nogen Tid henſtaa urørt, medens Vinduerne aabnes for den friſke Luft. Jernſenge med høje Sidemadraſſer for at forhindre, at Barnet falder ud, ere langt at foretrække for Træſenge.

Dr. B.

Haandarbejde.

Strikkede Haandklæder.

Jeg har i nogle Aar anvendt mine Mørkningstimer til at ſtrikke Haandklæder. Jeg kan ſtrikke, medens jeg taler, ſaa det forhindrer ikke vor ſædvanlige Mørkningspasſiar, og Følgen af, at jeg ikke lader Hænderne hvile i Skjødet i disſe Timer, er, at jeg har et godt Forraad af Haandklæder. Jeg ſtrikker nemlig mine Haandklæder, ſaa mange ſom jeg kan overkomme, og kan ikke nokſom roſe disſe ſtrikkede Haandklæders Styrke; de ere billige og praktiſke. Jeg ſlaar 108 Maſker op over fine Træpinde eller grove Staalpinde, og ſtrikker et lige Stykke omtrent halvanden Alen højt. Jeg vælger ſtærkt, men blødt Garn. Det Mønſter, jeg oftest bruger, er en ret og en vrang Maſke, der ſtadigt træffe ſkraat for hinanden. Jeg ſtrikker en lille rød Bort (cirka 8 Rækker) paa hver Side, efter at have ſtrikket et lignende Stykke hvidt først. I Tverrandene knytter jeg nogle Frynſer ind. Jeg raader Læſerinderne til at gjøre et Forſøg med ſtrikkede Haandklæder.

Beta.

Husraad.

Middel mod Fregner.

Jeg ved nok, at der i Almindelighed ſiges, at der ikke gives noget Middel mod Fregner; dette har dog lige overfor mine Fregner viſt ſig at være en overilet Paaſtand, thi jeg er bleven befriet for mine ved et meget ſimpelt Middel, nemlig ved Sommeren igjennem at vaſke mig hver Aften i Vand, hvori der Dagen over har ligget et Bundt Peterſilie. Mine Fregner forſvandt, ſom ſagt, og min Hud blev hvid og blød; men det kan jo nok være, at de vare af en „godartet" Natur. I ethvert Tilfælde
let da let at prøve.

Ma

At fordrive Flu

Et ſimpelt og billigt
til ikke alene at dri
ud af et Værelſe, men
dem fra at komme igje
ſtille en Ricinusplante
kanſk Olieplante) i hvert
Den Olie, der befinder ſi
cellerne og Stænglen,
ſig til Luften, og det
Lugt, der fordriver Fluer

Vaſken og B
kenet.

Kartofler ſom Sa

Det turde maaſke ikke
mindelig bekjendt,
kan benytte Kartofler fo
til at renſe ſmudſigt Va

Man koger Kartofler
bløde, ſaaledes at de l
gaa itu i Haanden, o
ſaa Vaſketøjet ind med
med almindelig Sæbe.
lerne ſkulle gjøre Tøjet
og ſmukkere end Sæbe,
Stoffer, Veſte, Torklæder
ſaavel ſom farvede Si
ſkulle lade ſig bedre va
Kartofler ſom Sæbe,
almindelig Sæbe, da de
ſkifte Kulør, eller ødelæ
det.

Eddikeſkylning.

Jeg havde vaſket et bla
rødt Flonelsſkjørt o
gede til min Beklagelſe,
højrøde Skjørt havde an
kirſebærrød, og det blaa
grønlig Farve. Det b
raadet mig at prøve
lægge Skjørterne i Ed
denne ſtrax den oprindeli
Farve igjen. Siden
ſkyller jeg al den kulø
rte Vaſk i Eddike, og
holder ſig altid.

Ma

Trykt i Carl Ullers
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 33.

Hjemmet.

d Tone ude og hjemme.

1. Paa Bal.

(Sluttet).

et offentligt Bal, hvor der ingen Barrierer for mere Bekjendtſkab findes i til Herre eller Frue, man ſe paa andre Veje at naa Bal. Han maa ſøge at faa en anden fælles Bekjendt til foreſtille ſig for den paagjældende Dame, og kan han ikke en ſaadan, kan han henvende til den unge Dames Forældre Ledſagere og præſentere ſig for dem, idet han udbeder at de ville foreſtille ham for unge Dame. At præſentere ſig ſelv, er ikke brugeligt, naar det er en ung Dame, ønſker at danſe med; ſkjøndt offentligt Bal tilſteder ſtørre end et privat, er dette dog [illegible]

Man kan naturligvis ikke vente, en Herre ſkal lade ſig foreſtille alle de dansende Damer paa offentligt Bal, og det kan derſke, at der for Eks i Kotillon, med alle denne Omſkiftelſer, kommer et Par til at ſtaa lige overfor hinanden, ſom ikke kjende hinanden. I dette Tilfælde danſer Damen uden videre den korte Tur med Herren, og denne vil, naar han har ført hende tilbage til hendes Plads, nævne ſit Navn for hendes Danſer eller lade ſig foreſtille af ham. Der kan ogſaa indtræde det Tilfælde, at nogen ønſker at ſikre en Dame af ſit Bekjendtſkab en god Danſer, eller omvendt, men ſaa gjør Vedkommende bedſt i førſt at forviſſe ſig om, hvorvidt det vil være de paagjældende Parter kjærkomment at blive foreſtillede for hinanden eller ikke, da det jo godt kan være, at hverken Damen eller Herren ønſker noget nærmere Bekjendtſkab.

En Dame bør ikke ytre det Ønſke, at man ſkal foreſtille en Herre for hende, og naturligvis ſlet ikke ønſke ſelv at blive foreſtillet for en Herre.

Danſer en Herre flere Gange med en Dame, er det hans Pligt at lade ſig foreſtille for hendes Moder eller Paarørende.

Hvor længe et Bal ſkal vare, kan aldrig blive rigtig faſtſlaaet, og ſelv i bedre Selſkaber er man *ofte tilbøjelig til at føje de Unge* og lade det overſkride den Grænſe, hvor Fornøjelſen hører op, og Overmættelſen begynder.

Lad os nu for Ekſempel ſige, at det unge Selſkab har tilligget ſig en Ekſtrakotillon, der varer et Par Timer. Se Dig ſaa om i Salen! Hvor ere de glade Miner, hvor er den leende Underholdning? Kjedelige Anſigter, blytunge Øjenlaag, her og der en ugenert Gaben, et mislykket Forſøg paa at forny Samtalen, en mekaniſk Griben til en Kop ſort Kaffe ſom ſidſte Nødanker, ſovende Mødre, Fædre, der ere og have Ret til at være vrede, det er de uundgaaelige Følger af en ſaadan „Gaaen over Stregen". Det er en Henſynsløshed mod de ikke danſende Ledſagere at udſtrække et Bal ſaa længe, til almindelig Træthed eller mulig en Strike fra de Muſicerendes Side gjør en uhyggelig Ende paa det.

Naar Ballet er til Ende, gjør den Indbudte vel i at ſige ſpecielt Farvel til hver, han har danſet med, og iſær til den, han kan takke for Indbydelſen. Er der Damer, der ikke ſkulle kjøre hjem, og hvis Fader eller Paarørende mulig allerede have forladt Ballet, kan Herren tilbyde ſin Ledkammer med de Voksne, maa man ganſke ſærligt have Opmærkſomheden henvendt paa en dygtig Udluftning, og ved Sommertid kan man uden nogen Skade godt tage et af de ſmaa Vinduer helt af og udſpænde Flor over Aabningen, for at forhindre Fluer og andre Inſekter fra at flyde ind. Vi ere her tillands ſaa forſkrækkeligt bange for friſk Luft og ſtænge og lukke vore Sovekammervinduer om Natten med den ſtørſte Omhu. Jeg beder Dem en Gang forſøge den lille Ventilationsmethode, jeg ovenfor har omtalt, og jeg er vis paa, at De den næſte Morgen vil indrømme, at De ikke længe har nydt en ſaa god og ſtyrkende Søvn. Men denne gode Søvn bør De ogſaa unde Deres Smaa; det har mangen Gang, naar mine Forretninger have ført mig til et Hjem en tidlig Sommermorgen, gjort mig meget ondt for et ſaadant Barn, der laa i ſine Forældres Sovekammer i en hed, ſlet og beklumret Luft; det har ikke kunnet udholde Heden; badet i Sved har det kaſtet ſig fra den ene Side af Sengen til den anden; Tæppet ligger paa Gulvet, og ſelv ligger det med de nøgne, ſmaa Lemmer i en urolig og alt andet end ſtyrkende Søvn. Naar jeg ſaa har aabnet Vinduet, efter at have lagt Tæppet til Rette, og den friſke Morgenluft ſtrømmede ind, kunde den lille Sovende med en ſand Vellyſt fraadſe i den rene Luft, og en god, rolig og ſtyrkende Morgenſøvn har bødet paa den mangelfulde om Natten. — En af de meſt moderne Kure for Bryſtſyge er at lade Patienten ſove for aabent Vindue; De ved af adſkillige af mine Ytringer, at jeg ikke er en ubetinget Ildtilbeder af alt Nyt, men her er da en Kur, ſom der er Mening i.

Ligeſom tidligere bør ogſaa Barnet i denne Alder komme rigeligt i Luften. I Barnevognen, ſom jeg allerede har omtalt i et af Brevene til Fru N. („Breve om Barnepleje" VII), har man jo faaet et fortræffeligt og ſimpelt Middel til at iværkſætte denne „Udgang" paa en let og formaalstjenlig Maade. I denne Vogn maa De endnu fremdeles lade Deres Hr. Søn eller Frøken Datter promenere, indtil han eller hun lærer at bruge ſine Ben, og ſelv om Deres Barn allerede i Begyndelſen af ſit andet Leveaar ſkulde være kommet ſaa vidt, at det kan ſtolpre lidt omkring, ſkal De dog hellere lade det foretage denne gavnlige Øvelſe inden Døre; ude i Luften vil det kun volde baade Dem og Barnet Beſvær, maaſke endog paadrage det en alvorlig Forkølelſe, hvad der kunde været undgaaet, hvis det var blevet i ſin lille, lune og magelige Vogn.

I mit næſte Brev haaber jeg at kunne tale med Dem om det vigtige Spørgsmaal: Barnets Føde.

Dr. B.

Husraad.

Behandling af Staalpenne.

Naar man, forend man dypper en ny Staalpen i Blæk, ſtikker den ned i en friſk, raa Kartoffel, tager den ſtraks godt imod Blækket. Er en Pen overtrukket med en Skorpe af tørret Blæk, er det nok for at faa den ren igjen at ſtøde den en eller to Gange ned i en ſaadan Kartoffel. I mange engelſke Kontorer er det Brug at have en Kartoffel liggende paa Skrivebordet; heri ſtikkes ſaa Pennen ned, naar den er benyttet.

Rensning af Oliemalerier.

For at renſe ſtøvede og ſmudſige Oliemalerier, vaſker man dem med Boraksopløsning eller Quillayaaſkog, da disſe Ting ikke angribe Billederne. Derefter kan man overſtryge Billederne let med en Manillakopalopløsning i Terpentinolie, der gjengiver Billedet den nødvendige Friſkhed, uden at forſtyrre det ved Lakglanſen. L.

At ſaa ſprukne Vaſe
til at holde Van

Naar en Vaſe er rev
„ſprukket", ſaa at Va
ſive igjennem, kan man at
den tæt ved paa den in
Side at gnide Revnen
overſkaaret Løg eller e
ſkaaren Mandel, da den
disſe trængende Fugtig
ſtopper Revnen. Men d
turligvis kun koldt Van
ſtanden kan bruges til.
Vand vilde ſtraks op
ſimple Kitningsmateriale

For Haveeje

Umoden Frugt og
nelder.

Umoden Frugt og Bræn
Hvad har de to Tin
med hinanden? Det vil
intereſſere Ejere af Fr
at faa en god Maade
hvorpaa umoden Frugt
res ſpiſelig. Jeg ſelv tr
paa den, for jeg fik
Hænde, men andre kunne
det ſamme Forſøg ſom je

Under en heftig Stor
en ſtor Del af min fine
Eſpalierfrugt af, og jeg
lidet bedrøvet over Tab
raadede en Ven mig til
Frugten ſamle op og le
i friſke Brændnelder. J
ſom ſagt, ikke paa Mid
jeg tænkte: nytter det
ſkader det da i alt Fa
ikke, og gjorde Forſøg
blev meget forbauſet, da
gjentagende vantro Efter
Pærerne blødere og bl
efter fjorten Dages
(Brændnelderne bleve ſki
ville de vare tørre) vare
modne. De vare maaſke
ſaa velſmagende, ſom hvis
ſiddet paa Træet, men N
vare blevne ſorte, og
ſpiſes. Det kunde man
andre Haveejere at gjø
Forſøg. Ønſkeligt vilde
om lignende Jagttagel
blive offentliggjorte i
giveren", det vilde vær
Nytte for mange, om e
Udveksling af Raad fan
Sted. En H

Tryk i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 34.

Hjemmet.

[illegible] Tone ude og hjemme.

[illegible] i Reſtaurationer, Herre- [illegible] Dameſaloner, ved offent[illegible] Havekoncerter, o. ſ. v.

Reſtaurationer, Kaféer o. ſ. v. [illegible] naturligvis glæde ſig [illegible] ſaa ſtærk Frekvens, ere i [illegible] et ſaa vigtigt Sam[illegible] for beſlægtede Aander, [illegible] i dem kan gjøre fortræffe[illegible] Studier i den Kunſt at be[illegible] andre efter deres ydre Op[illegible]. [illegible] veritas in vino, [illegible] Sandhed, der ligger i Vinen, [illegible] her ubedragelig for Da[illegible] ved det mindre ædle Drikke. [illegible] Mands Opførſel i en [illegible], ſom et Sted, han [illegible] Adgang til for ſine [illegible] og hvor han altſaa paa [illegible] Maade betragter ſig ſom [illegible] bliver en paalidelig [illegible] for hans ſelſkabelige [illegible]

[illegible] ikke anderledes i [illegible], end i et privat [illegible] ikke i Selſkab [illegible] at [illegible] et Blik paa [illegible]; det ſamme gjæl[illegible], naar man træder ind i [illegible], man vil gjerne ſe ordentlig ud, for ikke at fremkalde andres Bemærkninger, men det er ſtødende at bære ſig ad, ſom ikke ſaa Herrer, der, ſaa ſnart de ere komne til Sæde, tage Lommekammen frem og lader den glide gjennem Haar og Skjæg, og ſaaledes i andres Nærværelſe udføre den „gjøren Toilette“, der burde være ſket hjemme fra.

Amerikanerne tage ikke Hatten af i Reſtaurationslokalerne, det er muligt, at de holde det for praktiſk og bekvemt; hos os har denne Skik ikke fundet Indpas, ſærlig ikke i bedre Lokaler, og den, der dog følger dette Eksempel, udſætter ſig for at blive bedømt ſom et meget uopdragent Menneſke.

Betragt ikke Reſtaurationsværelſerne ſom prisgivne paa Naade og Unaade til Publikum. Tro ikke, at fordi det er et offentligt Lokale, har Du Ret til at betragte Stole ſom Fodſkamler, kaſte Cigaraſke og Cigarſtumper paa Gulvet o. ſ. v. Reſpektér fremmed Ejendom, ſom om Du var i et Privathus.

Her kunne vi maaſke med det ſamme gjøre et lille Sideſpring *og paatale den ſælſomme Ødelæggelſeslyſt,* der griber mange Menneſker, naar de ere ude „at more ſig“. Naar man for Eksempel kommer ind i et Lyſthus i en offentlig Have, forbavſes man ved at læſe Maſſer af Indſkrifter paa Vægge, Borde, Bænke o. ſ. v., dels ſkrevne med Blyant, dels ſkaarne eller ridſede ind med Knive o. ſ. v. Ruderne i et ſaadant Lyſthus ere ved Hjælp af Stenene i Fingerringene ſmykkede med Inſkriptioner, Navnetræk o. ſ. v. Helt bortſet fra, at disſe Indſkrifter ikke altid ere af den meſt paasſende Natur, ſaa vidner denne Ødelæggelſe af fremmed Ejendom om en Mangel paa Taktfølelſe, der desværre er mere udbredt, end man tror. Det ligger maaſke for en Del i Lyſten til at forevige ſit eget eller ſin Elſkedes Navn, men de, der gjøre det, betænke ikke, at anderledes tænkende, der ſenere læſe ſaadanne Navne, kunne bemærke: „Men hvor kan dog N. N., der ellers er et net Menneſke, være taktløs nok til det?“

Det er ikke alene i den Slags offentlige Anlæg, hvor man betaler for at have Ret til at opholde ſig, at denne Uſkik florerer, ogſaa i private Anlæg, der ved Ejernes Velvillie ſtaa aabne for Publikum, gjentager dette ſig, ſaaledes at Rækværker, Vaſer, Statuer o. ſ. v. bære utallige Viſitkort til Minde om mindre velkomne Beſøg. Det ſamme gjælder om at ſkjære Navne ind i Barken af Træer i Haver. Lyſtſtove o. ſ. v. Alt dette kan kun føres ind under Begrebet: Lyſt til Ødelæggelſe af andres Ejendom.

Men tilbage til Reſtaurationerne.

Mange Menneſker beſøge kun Kaféer og Reſtaurationer for at læſe Aviſer der; disſes Henſigt bliver ødelagt paa den ubehageligſte Maade, hvis man forſtyrrer dem. Til en ſaadan ivrig Avislæſer gjør man bedſt i ſlet ikke at tale; han vilde maaſke blive meget fornærmet, naar Du ved at henvende en Bemærkning til ham, rev ham ud af en eller anden ledende Artikkel, der intereſſerede ham ulige mere end alt, hvad Du kunde finde paa at ſige ham. Hvis Du paa den anden Side er kommen i Underholdning med en af Reſtaurationsgjæſterne, og de nye Aviſer i det ſamme komme, ſaa maa Du ikke ſaa hurtigt ſtyve i disſe, at Du derved glemmer at gjøre din Nabo en Undſkyldning for den afbrudte Samtale.

(Fortſættes).

Unge Piger paa Rejſe.

I vor, paa bekvemme Samfærdſelsmethoder ſaa rige Tidsalder, hører det ikke mere til Sjældenhederne at unge Piger, ja ſelv Børn, gjøre Rejſer, ſelv længere Rejſer uden Følgeſkab, og hænder der paa ſaadanne Rejſer noget Ubehageligt, er det ſom ofteſt Vedkommendes egen Fejl. „Damekupeerne" ſætte den unge Pige i Stand til at rejſe aldeles ſikkert, og hun bør benytte dem naarſomhelſt der er Lejlighed til det. Mange unge Piger gjøre det nødigt, de klage over, at der enten i Damekupeerne er Børneſkrig eller gnavne, gamle Damer, men det er ſmaa Ubehageligheder, der ere lette at bære, og desuden kan lidt ærbødig Imødekommenhed fra den unge Piges Side overfor de ældre Damer, og det er jo ikke mere, end hvad hun ſkylder Alderens Forret, let forvandle denne Gnavenhed til en moderlig Beſkyttelſe under Reſten af Rejſen, lige ſom en lille Smule „given ſig af med" de ſmaa Børn kan faa Rejſen til at gaa hurtigt og ſikkre hende et taknemmeligt Blik fra Mødrene. Altſaa i „Damekupeerne" kan en ung Pige rolig rejſe, og ſaadanne unge Piger have heller aldrig ubehagelige „Rejſeeventyr".

En anden Ting er det, hvis den unge Pige „kjeder ſig ihjel" i Damekupeen, og hellere udſætter ſig for et „Rejſeeventyr". Vil hun have det, kan hun let faa det; hun behøver kun at kjøre i Fælleskupe, helſt hvor der er Herrer tilſtede, og ſaa tale dygtig højt, geſtikulere ivrigt og i det Hele taget vække Opmærkſomhed, noget, en ung Pige, der vil rejſe i Fred, førſt og fremmeſt bør undgaa.

En ikke altfor paafaldende Rejſedragt, et net, beſkedent Væſen, en høflig Henvendelſe til Togperſonalet i et eller andet Tvivlstilfælde, vil altid ſikkre den unge Pige en høflig, henſynsfuld Behandling af alle, og hun vil ſikkert naa ſin Rejſes Maal, rigtignok uden at have oplevet noget „intereſſant Rejſeeventyr", men med den glade Bevidſthed at „have kunnet ſtole paa ſig ſelv, naar hun var ude paa egen Haand".

Nana B.

Børnene.

Hvorledes lille Karl lær
at lyve.

Der lege Børn under
Vindue. Det er Nabofamilien
Børn, jeg kjender dem alle, de
er allesammen bedre Folks Børn
Henad Mørkningen aabnes e
Vindue, og en Moder kalder
„Kom nu op, Børn, det begynde
at blive koldt." — „Aah, Moder,
kun et Øjeblik endnu, lad os lege
lidt endnu!" Men Vinduet har
allerede lukket ſig.

Den lille Karl ſtaar ubeſtemt,
om han ſkal følge Budet eller
ikke. Han gaar et Par Skridt
henimod Døren, ſer prøvende o
og bliver ſtaaende, gaar ſaa et
Skridt, bliver atter ſtaaende og
kaſter et længſelsfuldt Blik hen
imod de Børn, der have Lov til
at lege endnu.

En ung Tjeneſtepige komme
ud fra Huſet. Hun er ganſke un
og har næppe ſelv lært at adlyde,
endſige at kommandere.

„Kom, Karl, hvis Du ikke
kommer ſtraks, kommer Skor
ſtensfejeren, der ſtaar der bag
Hjørnet, og tager Dig med."

I Stedet for at vente paa, at
Karl ſkal adlyde og følge ſtraks
med, gaar ogſaa hun tilbage til
Huſet, menende at Truſlen har
virket, og at han nu nok komme
af ſig ſelv.

Karl ſer hen mod det truende
Hjørne; ingen ſort Skikkelſe viſe
ſig, og intet forſtyrrer ham i hans
Forbliven udenfor. Han ſmiler
drejer ſig om og leger videre
thi han ſer med Forbauſelſe, a
man har ſagt ham noget, der
ikke er ſandt. Han mærke
ogſaa, at det er blevet gjort fo
at ſætte et Ønſke, en Vilje igjen
nem. Børn ſe ofte dybere, end
Voksne ane. Lille Karl har lær
meget i Dag, kun ikke noget god
Han véd nu, hvorledes man
ſkal bære ſig ad med a
lyve!

En Tilſkuer

reve om Barnepleje.

XVII.

Efter Løfte ſkal jeg i det ſøl- e nærmeſt tale om den Næ- g, ſom man ſkal byde Barnet t andet Leveaar.

De ville kunne forſtaa, højt e Læſerinder! at der af Fag- nd er ſkrevet talrige Værker e dette vigtige Spørgsmaal, n ſtor Del af disſe ere frem- e i, hvad man plejer at kalde pulær" Form. Saa fortræffe- disſe ſikkert end kunne være [illegible], og ſaa nyttige de end re blive for en Læſer eller ende med de fornødne Forkundſkaber, ſaa er det i det mindſte [illegible] Mening, at kan ſaa vel ſom andre „popu- r" [illegible] meget hyppigt [illegible] forfejle deres gode Hen- ſket de falde i Hænderne paa [illegible] af Folk, der ſavne Væ- [illegible] Betingelſer for deres rette [illegible], ſom tro gjennem det [illegible] at kunne lære det [illegible] Liv og dets vidunderlige [illegible] grundigt at kjende og [illegible], et Videnſkabens Tal, Maal [illegible] ſaadan uden videre [illegible] overføres fra Bogen paa [illegible]. Jeg har allerede ofte havt [illegible] til at advare mod en [illegible] paa alt, hvad [illegible] trykt, og jeg har i min [illegible] Lægegjerning ſet alt for [illegible], endogſaa ſørge- [illegible] Følger af, at man har villet [illegible] det menneſkelige Liv og [illegible] Udvikling ind i [illegible], der gives i et ſaa- [illegible] populært Læge- [illegible]. Hvis der f. Eks. ikke hørte [illegible] til at kunne være [illegible] at have læſt og lært de [illegible] Skrifter, da [illegible] Sag at være Læge; [illegible] i Livet og i Virkelig- [illegible] gaar det ſom ofteſt helt [illegible] til end ſaaledes, ſom [illegible] i Bøgerne; ſaa viſt ſom [illegible] ikke ligner det [illegible], men derimod hvert *for ſig* [illegible] *bruges* [illegible] den med ſine beſtemte Ejendommeligheder, ſine ſærlige Egenſkaber, ſaa viſt kan heller ikke det ene Menneſke behandles aldeles ſom det andet. De maa ſaaledes, mine ærede Læſerinder! ikke tro, at den ſamme Sygdom altid behandles paa ſamme Maade; vi kunne have to Patienter med ſelvſamme Sygdom liggende ved Siden af hinanden, og Lægen kan maaſke være nødt til at behandle dem paa en aldeles modſat Maade, idet en Mængde forſkjellige Omſtændigheder, ſaaledes for Eksempel Alder, Livsvilkaar, Temperament, anden tilſtedeværende Sygelighed o. ſ. v. o. ſ. v., nødvendiggjøre en højſt forſkjellig Kurmethode.

Som det gaar med Lægebehandlingen, ſaaledes ogſaa med det ſunde og naturlige Menneſkeliv; de af mine Læſerinder, ſom have den Glæde og Lykke at være Mødre til flere Børn, ville alle have gjort den Erfaring, at Nr. 2 ingenlunde har havt en Udvikling, ſaa vel i legemlig ſom i aandelig Henſeende, der aldeles lignede det førſte Barns; ofte kan der endogſaa være en ſaa overordentlig Forſkjel, at man ſkulde tro, at Børnene ſtammede fra helt forſkjellige Forældre. Kunne De ikke mindes, at Deres førſte Barn for Eksempel var roligt, blidt og ſtille, havde en føjelig og fredſommelig Karakter, medens Nr. 2 maaſke var en lille, ilter Skraalhals, der aldrig lod ſin Moder Ro hverken Nat eller Dag, og hvorledes De mangen Gang under Opvæksten har gruet for, hvorledes De ſkulde ſaa et Menneſke, der forſtod at føje ſig efter Verden, ſaaledes ſom vi Menneſker nu en Gang ere nødte til, ud af den lille, halsſtarrige og arrige Skabning, ſom vred ſig i Hidſighed paa Deres Skjød, og har De ikke lært, at De maatte tage det ſidſte Barn paa en helt anden Maade end det førſte? — Hvem lærte Dem det? — Her var Deres *moderlige Inſtinkt og den Erfaring, De ſelv havde erhvervet Dem i Livets Skole,* Deres Læremeſtere, og De vilde viſt næppe være falden paa at ſøge Raad og Oplysning i nogen af de mange Bøger om Børneopdragelſe, thi Bogen var jo ikke ſkreven med Deres Barn for Øje, og De vidſte jo ſaa godt, at den ene hidſige, lille Krabat dog ikke kunde behandles netop ſom den anden, ſaa viſt ſom der i hvert Legeme boer en forſkjellig Sjæl, der netop udgjør vedkommende Menneſkes Individualitet.

Endſkjøndt der er langt flere Ligheder mellem de enkelte Menneſkelegemer end mellem Sjælene, ſaa viſer det ſig dog ſnart, ſelv for en meget overfladiſk Betragtning, at der er ſtore Forſkjelle mellem deres Udvikling, og det er da ogſaa med Henſyn til den fornuftmæsſige Behandling af Børnene i legemlig Henſeende under Opvæksten aldeles nødvendigt at individualiſere, ɔ: tage Henſyn til den enkeltes Ejendommeligheder. Vi ville ikke i nogen ſom helſt populær Anvisning kunne ſaa Oplysning om, hvorledes vi ſkulle behandle vort Barn, hvilken Koſt vi ſkulle give vor Dreng, men have vi førſt indſet, at ſaadanne Anvisninger kun kunne give Oplysninger i al Almindelighed, ja — da ere de ganſke viſt meget brugbare, men de ere ofteſt altfor vidtløftige og derfor udſatte for at blive misforſtaaede, medens det, hvoraf det ſtore Publikum kan have Nytte, kan ſiges i langt færre Ord. Medens i ſaadanne Bøger det Kapitel, der omhandler Næringen for Børn, ſaaledes i Almindelighed er ſvulmet op til en Skræk indjagende Tykkelſe, medens der er givet fuldſtændigt korrekte videnſkabelige Tabeller over Næringsſtofferne, det Procentforhold, hvori de bør indtages, medens der findes en hel Mængde fremmede Ord og Udtryk, ſom ſvirre om Ørene af den Læſer, der ikke har de fornødne kemiſke Forkundſkaber, tror jeg, at man gavner Sagen mere ved at give Reſultaterne i ſimple, dagligdags og let forſtaaeligt Ord, idet ſaa rigtignok Læſeren maa nøjes med at faa Beſvarelſe paa hvorledes, men ikke paa hvorfor. Er Læſeren da ſaa meget videnſkabelig anlagt, ja, da kan han tage ſin Tilflugt til disſe i og for ſig fortræffelige Bøger.

Min Indledning til det ſaa vigtige Næringsſpørgsmaal er bleven ſaa lang, at vi førſt kunne komme ind paa ſelve Sagen i det følgende Brev; men tænk kun lidt over det, jeg har ſagt i Dag.

Dr. B.

For Blomſterelſkere.

Roſen.

Vi ere midt i Roſentiden. Der findes neppe en Have, hvori der ikke findes Roſer i alle Nuancer, lige fra Peru-Roſens mørke Gløden ned til den fint rødmende Maiden-Bluſh, lige fra Centifoliens og La Frances dejlige roſenrøde til Maréchal Niels og Theroſens gule. Blomſterne fryde vort Øje og glæde os i den Grad, at den Tanke ligger nær at ſkaffe denne Nydelſe en vis Varighed udover Roſens korte Blomſtringstid.

Roſens Former, Farve og Duft kan man bibeholde, naar man i klart Solſkin plukker halvaabne Roſenknopper med lang Stilk og ſtraks drypper en Draabe Lak forneden af Stilken eller brænder den let forneden. Nu anbringer man Roſerne i en Blikdaaſe med hermetiſk ſluttet Laag; er det ikke hermetiſk ſluttet, maa man lade Daaſen tillodde, naar den er fyldt, d. v. ſ. man fylder førſt Daaſen med tørt, fintſtødt Salt, og anbringer Roſenknopperne mellem dette, ſaaledes at de ikke berøre hinanden, men ere helt dækkede af det. Nu opbevares Daaſen paa et meget tørt Sted, indtil Knopperne ſkulle bruges. De tages ſaa ud, Lakken fjernes af Stilken, og de anbringes et Par Timer i et Glas lunkent Vand, hvori der er kommet lidt helt Kamfer. De udfolde ſig ſaa lidt, og have Farve og Duft ſom friſke Roſer. Naar de omgives med lidt friſke, grønne Blade af et Roſentræ, disſe ere lette at ſkaffe, ſe de ſkuffende friſke ud enten ordnede i Buket eller brugte ſom Smykke ved et Bal, i Theatret o. ſ. v. Den ringe Møje lønnes fuldkomment ved det ſtore Reſultat, der opnaas.

Roſens Duft kan fængsles paa forſkjellig Maade. Vil man bruge Roſen til Røgelſe, blander man Roſenbladene med noget Salt, kommer en lille Smule fine, ſtødte Krydderneliker i, trykker dem faſt ned i Glas eller Porcellainskrukker, lukker disſe godt til og kommer, naar man vil anvende Røgelſen, ſmaa Portioner af denne paa et ikke for varmt Kakkelovnsrør eller ind i Rummet i Ovnen, der vil da udbrede ſig en ſvag, meget behagelig Roſenduft i Værelſet.

Man kan ligeledes tilberede Roſeneddike til Røgelſemiddel og til at blande i Vaſkevandet. Man overhælder de afplukkede Roſenblade med ſtærk Eddike og lader det ſtaa nogle Dage i Solen og deſtilleres. Blandet med Vandet er det et friſk og behageligt Toilettevand. T. C.

Husraad.

At bevare Meloner indtil Januar.

Hele Meloner brydes af, før de blive ganſke modne, tørres af med rene, linnede Klæder og opbevares en eller to Døgn paa et tørt Sted. Saa ryſter man ſigtet Aſke i et Kar, lægger Melonerne lagvis ned i det, ſaa at hver af dem er helt omgiven med Aſke, og opbevarer Karret paa et froſtfrit Sted. M.

At opbevare Pelsværk.

Jeg opbevarer mit Pelsværk ved, naar jeg ved Foraarstid hænger det hen, at drysſe det ind med pulveriſeret Alun. Naar jeg har inddrysſet det godt, behøver
jeg ſlet ikke at
Sommeren, og
let banke ud, naa
mer, og efterlade
lig Lugt.

Husd

For H

For at bevare
lig Heſtenes
ſtore Plage, Flue
man indgnide
Dele med noget
bærolie. Lugten
erne, og en G
holder ud i tre
ingen ſkadelige F
og der kan foreb
ker ved det, da
Heſte ere blevne
en Flue, der ho
dens Øre, at de
den løbſt.

Kit for ſpo

To Dele Gut
i varmt Van
ker af Størrelſe
ſmeltes ſammen
Ammoniakharpi
Jernſtaal, indti
den chokoladefa
der maa ſmeltes
det ſkal bruges,
godt opvarmede
godt renſede Sp
Hoven. Den b
ſom Horn.

Til L

angaaende ind
„Raadgiver fo

Vi gjøre gjent
ſom paa, at
villigt indſende
for Hus og Hje
Redaktionen m
med Navn og
imod der i „R
ſattes Mærker.
ſenderen udtrykk
modſatte. De
bedes for Sikki
at ſkrive paa
af Papiret, v
af de indſendte M
Stykke Papir.

Trykt i Carl A
Kj

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 35.

Hjemmet.

[illegible] ude og hjemme.

[illegible]rationer, Herre- [illegible]ſer, ved offent- [illegible] o. ſ. v.

(Fortſat).

[illegible] læſe Aviſer, maa [illegible] alle Blade ſammen [illegible] i ſin umid- [illegible] for at „ſikre“ ſig [illegible] er færdig med [illegible] af dem, kan man be- [illegible] ubehageligt det vilde [illegible] en eller anden [illegible] med ſig, og han [illegible] Aviſer førſte, [illegible] havde været [illegible] at beſlag- [illegible] Man taber ſaadanne [illegible] Kvikleſere for [illegible] og de er en ſtadig [illegible] Gjæſter paa [illegible] eller Kafé.

[illegible] ud af [illegible] eller anden [illegible] Billard. Har [illegible] udſlippe [illegible] eller for at [illegible] med ſig, [illegible] Op- [illegible] Tilladelſe [illegible]

Der gives Menneſker, der ikke har den rette Fornøjelſe af at komme paa Kaféer, naar de ikke kunne ſkjændes med Opvarteren. Hvor raat! det er udannet at fare op og ſkjælde Opvarteren ud, fordi han mulig kommer til at gjøre ſig ſkyldig i en eller anden Kejtethed, eller at drage ham til Anſvar for noget, hvori kun Overſyldning af Lokalet og andet lignende have Skyld. Desuden laber en ſaadan højroſtet Skænden ude formode, at den Paagjældende hjemme ikke har Lov til at optræde ſaa højroſtet, og derfor ſøger Erſtatning ude, eller at han derved ønſker at viſe, at han er vant til at omgaas Underordnede, men derved kun kommer til at viſe, at han **ikke** er det.

Her et Par Ord om **Billardſpil**; der er nuomſtunder ſaa mange, der dyrke dette Spil, og da der næſten paa enhver Reſtauration eller Kafé findes et Billard, hører en lille Bemærkning desangaaende bedſt ind her.

Her kan naturligvis ikke være Tale om at **lære** nogen at ſpille Billard, ſkjøndt vi *med det ſamme raade unge Menneſker til at lære det, det kan forkorte mangen en* Regnvejrsdag paa Landet for Eksempel, og er en god Motion, men, ſom ſagt, at lære nogen det, kunne vi ikke her indlade os paa, vi maa nøjes med at give nogle Regler for „god Tone“ under Billardſpillet, thi god Tone og Takt hører med her, ſom overalt; der er ikke et eneſte Trin, vi kunne gaa, uden at behøve disſe venlige Ledſagere.

Den gode Tone fordrer, at man, hvor man er ſin Modſpiller overlegen, ikke altfor meget lader ham føle dette, altſaa ikke benytter den gunſtige Lejlighed ſaaledes, at den anden ſtraks taber Lyſten til Partiet. Er Du i afgjort Uheld, maa Du derfor ikke blive utaalmodig, og ikke give din Harme Luft i Hentydninger, ſom at „Lykken er bedre end Forſtanden“, at Modſtanderen har „Svineheld“ eller hvad alle disſe Udtryk nu hedde, der ſøge at gjøre Medſpillerens Ære ringere, og ſkyde Sejren over paa Heldet, i Stedet for at tilſkrive den andens Dygtighed den. Spiller Du Billard med en Bekjendt, og Du virkelig er ham overlegen, kan Du godt give ham Raad uden at ſtøde og fornærme, naar det kun ikke ſker i en højroſtet Tone.

for at viſe de Tilſtedeværende „hvad Du er for en Spiller!“

Lige overfor Fremmede ſkal man være meget forſigtig og ikke komme med Udtalelſer om, at det eller det Stød umulig kan føre til noget Reſultat o. ſ. v. Enhver har ſin ſæregne Spillemaade, og ved ſaadanne Paaſtande overfor en Spillemaade, man ikke kjender, riſikerer man let „at gaa i Vandet“, da det tilſyneladende uheldige Stød kan være et „Fiſ“, der netop fører til det af ham ønſkede Reſultat.

Beder en mindre dygtig Spiller om at faa nogle Baller forud, ſaa gaa ind paa det, men vær meget forſigtig med at tilbyde en anden et Par Baller forud, det kan i mange Tilfælde blive optaget ſom en ligefrem Fornærmelſe. (Fortſ.)

At leve ſtandsmæsſigt.

Hvad er det at leve ſtandsmæsſigt?

Enten kan det være meget rigtigt og godt, eller ogſaa, og det er det i de fleſte Tilfælde, meget, meget galt.

Ja, det lyder maaſke underligt, men jeg ſkal forklare, hvad jeg mener.

Jeg vil begynde med det ſidſte og fortælle, hvor og naar det er jeg mener, at dette „ſtandsmæsſige“ gjør mange og ſtore Ulykker.

Jeg behøver ſaamæn ikke at ſe mig ret længe om efter Ekſemplerne.

Der findes i min Bekjendtſkabskreds en Moder med et Par voksne Døtre, ſandt nok, have de et adeligt Navn, der er udſprunget mange fortjente Mænd af deres Slægt, og jeg kan ſaa godt forſtaa, at de glæde ſig og ere ſtolte over den. Kun ſkulde denne Stolthed efter min Mening ytre ſig paa en anden Maade, end den nu gjør.

Baroneſſe K. har et tarveligt Udkomme, det vil dog ſige, nok til at hun og hendes Døttre kunne leve deraf i beſkeden Uafhængighed, men i Stedet for finder baade Moderen og Døttrene, at det er nødvendigt at leve ſtandsmæsſigt, d. v. ſ., holde ſtor Lejlighed, der udkræver to til tre Tjeneſtetyender, holde Smaaſelſkaber om Vinteren, rejſe eller ligge paa Landet om Sommeren, og altid gaa elegant klædt. Dertil ſtrækker naturligvis Indkomſterne ikke, man falder fra den ene Forlegenhed i den anden, og udvikler en ſand Virtuoſitet i at „laane“ og holde Kreditorerne op „med Snak og gode Løfter“; de komme i Folkemunde derved, det kan jo ikke være andet. Vilde de nu ikke være lykkeligere, hvis de vilde ſlaa lidt af paa det „ſtandsmæsſige“?

En anden, ligeledes fornem, men endnu mindre med Lykkens Goder velſignet Dame, er Aar ud og Aar ind beſkjæftiget med at rette Bønſkrifter til alle fyrſtelige Perſoner, og ſkrive Tiggerbreve til alle mulige formuende Standsfæller, hun kjender alle de velgjørende Stiftelſer i Landet, og véd at gjøre Fordring paa dem alleſammen. En Dag holdt en Gejſtlig i Byen, hvem hun ofte havde plaget om Hjælp, det for ſin Pligt med egne Øjne at overbeviſe ſig om den Trængendes Forhold. Døren til Lejligheden blev aabnet af en ſirlig, ung Tjeneſtepige, og i et godt møbleret Værelſe fandt han Damen ved det vel beſatte Frokoſtbord. I en pletteret Kaffemaſkine ſummede Vandet til den forfriſkende Drik, kort ſagt, det Hele gjorde et ganſke andet Indtryk, end Hr. Paſtoren havde ventet. Damen m
bemærket hans ſpørgend
thi hun ſagde i en mere
end undſkyldende Tone: „
vil De have, man ſkal g
Paſtor? Man maa jo l
ſtandsmæsſigt!“

At leve godt ved T
Stedet for ſmaat uden d
nu hendes Begreb om
mæsſigt.“

Ordet og Forbringen
mæsſigt“ driver hvert
ikke ubetydeligt Antal O
over i Aagerkarlenes
at leve „ſtandsmæsſigt“
Undſkyldningen for de Un
ſom plagede Embedsmænd
i deres forrykte Tilſtan
ſig ſkyldige i; „ſtandsmæ
det frygtelige Ord, der
mangen en Embedsmand
til omtrent at ſulte hjem
at kunne bevare et viſt ydr
„ſtandsmæsſigt“ er den u
lige Mejſel, der har præg
ker og Furer i mange bra
mødres Anſigt, hvis Mænd
Embedsſtanden, Kunſtner
de Lærdes Stand, kort
de Stænder, hvor der
Gange ſkal ſavnes og lide
„følge med“.

For at kunne leve
mæsſigt“ ſkuffes der Mg
der ere alt andet end
mæsſige“; for at leve
mæsſigt“ gjøres der Indtr
overfor Folk, med hvem
lidet paſſer ſig for Folk
at komme i Berørelſe.

Jeg mener nu, at det
„ſtandsmæsſigt“ bør være
efter ſine Midler, at kom
den igjennem uden at ſk
gen noget, og reſpektere ſi
ved at ingen kan ſige no
ſættende om En. Er der
at gjøre det med, er det
rigtigere at opbruge

„efter Forholdene" end „ſtandmæsſige"?

Jenny S.

Breve om Barnepleje.

XVIII.

Jeg beklager, at mine alſvorlige Udtalelſer ikke ere blevne forglemte over den lange Indledning, ſom optog hele mit ſidſte Brev; det var mig et inderligt Ønſke at „ſtille mig ud" angaaende de populære lægevidenſkabelige Bøger, hvis Brug altfor ofte netop bliver til Misbrug. Hvor fortrinlige og korrekte de end i og for ſig kunne være, og Meningen kort og godt af min lange Tale var da ogſaa nærmeſt den at advare kjærlige og omhyggelige Mødre mod at opdrage og pleje de ſmaa Væſener, de have bragt til Verden, efter Bogſtaver, Noder, Tabeller o. ſ. v.

Dette gjælder naturligvis ogſaa i høj Grad med Henſyn til Ernæringen, ſom paa ingen Maade kan eller ſkal være ens for alle Børn. Lad Deres Moderinſtinkt først og fremmeſt viſe Dem Vejen, og er De i Tvivl, ſpørg da Deres Huslæge tilraads i det enkelte Tilfælde. Hvad jeg her agter at give Dem, er da ogſaa kun Spørgsmaalet om Ernæringen i ſtore Træk og under normale og ſunde Forhold.

I mit ſidſte Brev til Fru N. (XIII), ſom har været offentliggjort paa dette Sted, vil man finde forſkjellige Vink til, hvorledes man efter min Mening bedſt ſkal forholde ſig, naar Barnet har naaet den Alder, da det ſkal høre op med at faa Die og ſkal gaa over til faſtere Næring, og jeg har allerede der gjort opmærkſom paa, at Tændernes Frembrud angiver den naturlige Grænſelinie for Diegivningsperioden. Næringsmidler af flydende eller vællingagtig Beſkaffenhed ere her de meſt paſſende. Nu er Barnet imidlertid kommet ind i ſit andet Leveaar, og Føden ſkal derefter lidt efter lidt være af mere faſt Konſiſtens; god Mælk bør dog endnu i nogen Tid være et af Hovednæringsmidlerne.

Naar Fortænderne ere komne frem, kan man gjerne en Gang om Dagen give Barnet lidt magert Kalve- eller Lammekjød, der er ſkaaret ganſke fint og er blandet med lidt Brød, for at vænne det til animalſk Føde; jeg vil tilraade altid at ſtrø lidt Salt paa denne Ret; Saltet ſpiller en vigtig Rolle ved Ernæringen, og man gjør bedſt i at vænne Barnet dertil i Tide. Iøvrigt bør man fortſætte med de i det ovenfor anførte Brev omtalte Børneretter. Jeg kan paa dette Sted ikke undlade at rette en indtrængende Advarſel til Forældre mod den Uſkik at tage ganſke ſmaa Børn med ved Bordet under de Voksnes Maaltid, og der lade dem ſmage paa alt, hvad der forefalder; Barnet har Skade deraf, og man kan let uden Nytte opvække Begjæringer og Lyſter hos det, ſom ikke kunne blive tilfredsſtillede. Ligeledes ſkal man vel vogte ſig for at lade Barnet faa de nervepirrende Nydelſesmidler, ſom de Voksne benytte, ſaaledes The, Kaffe, Vin, Krydderier o. ſ. v. Ligeſom man allerede under Diegivningen bør vænne ſit Barn til Regelmæsſighed i dets Maaltider, ſaaledes bør man ogſaa vedblive hermed under hele Barnelivet. Nydelſen af Kartofler, der er ſaa udbredt hos de mindre heldigt ſtillede i Samfundet, er uheldig for Børn, og tjener kun til at befordre Kirtelſygen.

Naar Kindtænderne ſenere viſe ſig, kan man begynde at give let fordøjelige Grønſager, ſom for Ekſempel Gulerødder, Spinat, der koges mørt i Kjødſuppe; god kogt Frugt kan ligeledes være tjenlig; Børn yndе, ſom bekjendt, inſtinktmæsſigt Frugt, der har en gavnlig Indflydelſe paa Fordøjelſen. Derefter, alt ſom flere og flere Kindtænder bryde frem, gjør man gradvis Overgang til Huſets almindelige ſunde og kraftige, „borgerlige" Koſt, men man ſkal fremdeles undgaa alle de pirrende Næringsmidler, ſom ere os Voksne ſaa kjærkomne; endnu ſkal man ikke give Barnet fedt Kjød, Kaal, Ærter, Bønner eller ſyrlige og gjærende Spiſer og Drikke. Med Rugbrød og Kartofler ſkal man ligeledes fremdeles være meget ſparſom.

Som man vil ſe, er der altſaa endnu mange Ting, ſom fornuftige Forældre bør nægte deres Barn, og det er derfor Synd at ſætte det tilbords ſammen med de Voksne. En Ulempe, der ogſaa kan ſkabes herved, er den, at Barnet let bliver kræſent; jeg raader Dem indtrængende at være paa Deres Poſt her imod, og tag De det kun lidt beſtemt lige fra Begyndelſen af. En hel anden Sag er det, hvis den Mad, De har ſat for Deres Barn, ſkulde have faaet en eller anden Kjøkken-Skavank; den Lille er da undſkyldt, thi han har en lige ſaa fin Smag for ſveden eller røget Mad ſom De eller jeg; vi bør derfor ogſaa helſt med egen Mund forvisſe os om, at Maden er fejlfri, inden vi tage os for at ſætte vor moderlige Autoritet op mod Hr. Sønnens eller Frøken Datterens formentlige Kræſenhed.

Vogt Dem vel for at forvænne Deres Barn med ſøde Sager og Slikkerier! Slikvornhed hos et Barn kan let føre Karakteren ind paa vildſomme og uhyggelige Stier, ligeſom ſaadanne Sager let fordærve Maven og Fordøjelſen. Jeg kan her tillige fortælle Dem, at Sukkerſtofferne, naar de i længere Tid komme i Berøring med Tænderne, ſaaledes ſærligt i Form af Bryſtſukkere og Bolſcher, ligefrem blødgjøre disſes faſte Kalkſubſtans, hvorved de blive „ormſtukne" og kunne forvolde den lille Stakkel uldelige Smerter. Et af de bedſte Nydelſesmidler, De kan give Deres Barn, iſær naar det er blevet et Par Aar gammelt, er god, moden Frugt, men det forſtaar ſig af ſig ſelv, at der ogſaa maa holdes Maade hermed.

Simpelhed og Regelmæsſighed ere Hovedprinciperne for Børnenes Diæt. Retterne ſkulle være ſimpelt tillavede uden krydrende eller pikante Tilſætninger, og Maaltiderne ſkulle gives til faſt beſtemte Tider. Børn ſkulle ganſke viſt have deres Næring noget hyppigere end Voksne, men man maa ikke derfor lade ſig forlede til imellem Maaltiderne at ſtikke allehaande Sager til dem eller lade dem ſpiſe ſaa meget og ſaa længe, de have Lyſt.

Jeg ſkal begynde mit næſte Brev med at give Dem en lille Normalſpiſeſeddel, der kan paſſe til de fleſte Børn, naar de ellers have et godt Helbred.

Dr. B.

Husraad.

Forſendelſe af koſtbare Blommer.

De fine, koſtbare Blommeſorter forſendes paa følgende Maade: Man ſvøber hver Blomme enkeltvis ind i blødt Silkepapir, ſaa klipper eller river man Vat i tilſvarende ſtore Stykker, man kan ogſaa godt flække det og giver hver Frugt endnu et Hylſter deraf. Saa lægges de lagvis i en Kiſte, hvis Bund førſt er dækket med et Lag Vat. Skulde der være et tomt Rum endnu, maa det fyldes med Vat. Kirſebær kunne forſendes i lignende Vatindlæg, men her behøves intet Silkepapirsomſlag, hvad der er ganſke nødvendigt med Blommerne, da disſe ellers miſte deres Duft.

M.

At opbevare Blommer Vinteren igjennem.

Man belægger Bunden af en Stenkrukke med Blade, lægger de propert og tørt afplukkede Blommer lagvis i den, bedækker dem ovenpaa med Blade, og tilbinder Krukken med en Blære. Nu graver man et Hul i Jorden, ſætter Krukken ned deri, dækker Jord over og ſætter Mærke ved Stedet.

M.

At fjerne Rødvinspletter fra Dækketøj.

Man viſker, ſaa længe Pletten endnu er friſk, efter med Kornbrændevin, og ſkyller efter med Sæbevand og rent Vand. Pletterne gaa hurtigt bort og efterlader ikke Spor.

Anr.

At renſe Olietryksbilleder.

Man kan renſe Olietryksbilleder for alt Smuds ved at vaſke dem let over med en i Mælk dyppet Svamp, og gnide dem tørre (alt med let Haand) med et blødt og propert Silketørklæde.

R. i P.

Vaſken og Kokkenet.

Uldvaſk efter Profesſor Jägers Methode.

Den af Profesſor Jäger givne Anvisning til Vaſkning af vævede og ſtrikkede Uldſager er ſaa udmærket, at den fortjener at blive kjendt i vide Kredſe.

Anvisningen lyder ſaaledes:

De Gjenſtande, der ſkulle vaſkes, blive lagte en halv Times Tid i Blød i et omtrent 30 Gr. R. varmt Vandbad, hvori der er udkogt god, hvid Sæbe. Karret, hvori det lægges, dækkes godt til, da den ſammenholdte Varme befordrer Opløsningen af den fedtholdige Sved. Derpaa vaſkes Tøjet op, dog ikke ved Gnidning, men ved at ſtryge med Haanden nedad det. Meget ſmudſige Steder beſtryges med Sæbe og børſtes rene med en Børſte. Hovedvægten ved hele denne Anvisning ligger i Forbudet mod nogenſomhelſt Indgniden med Sæbe eller Gniden i Vaſken, da det er dette, der gjør, at alle vaſkede Uldgjenſtande ville blive filtrede. Naar Uldtøjet ikke ſkulde blive ganſke rent førſte Gang, lægger man det i endnu et lunkent Sæbebad og ſtryger nedad det ſom førſte Gang, hvorpaa det ſkylles af i rent, lunkent Vand. Uldtøjet hænges ſaaledes op, at det faar Lov at hænge ned i hele ſin Længde; det anbefales at tage det ned, før det er helt tørt, og ſaa ſtryge det let og ved Trækken at bringe det i rette Størrelſe igjen, men dette kan kun lade ſig gjøre ſaa længe, det er fugtigt. Dog har den forſkjellige Grad, hvori Uldtøjet „kryber ind og ſalmer", ikke altid ſin Grund i fejlagtig Behandling i Vaſken. Det kan afhænge af den forſkjellige Sved, der udſtrømmer fra de forſkjellige Bæreres Legemer.

Til den ufarvede Uldvaſk (Skjorter o. ſ. v.) kan man til hver Pot Vand ſætte en knap Theſkefuld Salmiak, for at befordre Opløsning af det fedtagtige Smuds, men kulørte Uldſager taale ikke denne Behandling.

M.

Hvorledes en Skinke bliver mør og ſaftig uden at blive trevlet.

Efter at Skinken er godt udblødt, koges den næſten mør og bliver ſtaaende i Suppen til næſte Dag; derſom man vil bruge den varm, ſættes den over Ilden, for at faa et Opkog, ligeſom den ſkal ind paa Bordet.

F. R.

At ſtryge lyſe Satinskjoler.

Satinskjoler maa ikke ſtives i almindelig Stivelſe. Naar de ere vaſkede, ſtives de i almindelig opløſt Kjolelim, og ſtryges paa Vrangen, medens de endnu ere fugtige. Man kan bruge Gelatine i Stedet for Lim, men det er meget dyrere.

T—a.

Kokkenhaven.

Radiſer maa helſt ſaaes tæt ved en ſtøvet Landevej, hvis Kokkenhaven da ligger ſaaledes, at dette kan iagttages, thi Støvet fra Vejen har den Egenſkab, at det holder Jordlopperne, der ellers ere ſlemme ved Radiſerne, borte.

F.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 36.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

6. I Reſtaurationer, Herre- og Damekaféer, ved offentlige Havekoncerter, o. ſ. v.

(Fortſat).

At ſpille Billard om Penge er ikke tilraadeligt for meget unge Menneſker, lige ſom i det Hele taget at ſpille noget Slags Spil om Penge. Ikke en Gang et lille Øl bør udſkrives ſom Gevinſt; hvad der kan vindes eller tabes, bør kun være Billardpengene og ſaa naturligvis Æren af at have tabt eller vundet Spillet.

I mange Reſtaurationer findes ſaakaldte „Stamborde", hvor et og ſamme Selſkab møder dagligt til beſtemte Tider; naar man er fremmed for et ſaadant Selſkab, undgaar man helſt at tage Plads ved et ſaadant Bord.

At præſentere ſig ſelv for de øvrige Gjæſter i et Reſtaurationslokale, er ikke Skik og Brug. Men kommer man med en Ven for at tage Plads ved et ſaadant Stambord, hvor de andre Herrer er Vennens Bekjendte, er en Præſentation ſelvfølgelig paa ſin Plads.

Som almindelige Regler gjælder det ikke at forſtyrre andre ved højroſtet Tale, ikke at ſynge højt, og mindſt Sange, hvis Tekſt kunde ſtøde nogen af de Tilſtedeværende, og i det Hele taget at indtage en noget tilbageholdende Optræden. Den vil her, ſom overalt, adſkille det dannede Menneſke fra det udannede.

Naar man drikker Kaffe, maa man ikke „hælde op" i Underkoppen for at afkjøle den, det er hverken tilladt ude eller hjemme. Man lader heller ikke Skeen ſtaa i Overkoppen, naar man drikker, man lægger den paa Underkoppen, ſom man løfter op med venſtre Haand, medens man tager Overkoppen i højre. Naar man ſaaledes har Underkoppen parat, kan man opfange en mulig nedfaldende Draabe. Tidligere var det jo ikke pænt at tage Sukker med Fingrene, hvidt Sukker naturligvis; nu er det ſlet ikke Brug at bruge den maaſke allerede for den yngre Slægt ukjendte „Sukkertang", dette baade upraktiſke og uſkjønne Inſtrument vil ſnart være overgivet til den ſamme Forglemmelſe, der er blevet „Lyſeſakſen", et en Gang ogſaa meget nødvendigt Inſtrument, til Del.

I de offentlige Lokaler, hvor man faar Sukkeret aftalt, tilhører naturligvis de til en Kop Kaffe hørende Sukkerſtykker Modtageren, men forudſat at han eller hun ikke bruger dem op til Kaffen, er det ikke fint at tage dem med ſig, naar man gaar. Der ere dog mange, der gjøre det, og de gjøre det med en vis indre Bevidſthed om, at de dog ikke bære ſig ſaa ganſke rigtigt ad. Saaledes var der en Dag i et meget beſøgt Lokale en Dame med en lille Pige tilſtede. Hun ſad ſaa nær ved et andet Selſkab, at det ikke godt gik an at putte de tiloversblevne Sukkerſtykker i Lommen, og rejſte ſig derfor fra Bordet for at gaa, medens der endnu laa nogle Sukkerſtykker paa den lille Porcellænsſkaal paa Kaffebakken. Den lille Pige, der ikke var vant til en ſaadan Flothed, hun var nemlig dresſeret til kun at faa et Stykke Sukker i Kaffe, og ménte, at det andet ſkulde „tages med", ſagde forbavſet, til ſtor Glæde for Naboerne: „Men Mama, Du glemmer jo Sukkeret! Skal Du ikke have det med i Dag? Du plejer jo ellers altid at tage det med!" —

En anden Ting, ſom man ofte

ſer paa Damekaféer, er at Damer, forreſten meſt ganſke unge Damer, der vilde give ſig et vis Ord for, at det ſkal „ſe fint ud", levne omtrent det Halve af deres Portion. Saaledes ſad tre unge Damer, der havde beſtilt „Iskager", kun et Øjeblik ved Bordet, hvorpaa de rejſte ſig og lode næſten hele Portionen ſtaa, formentlig for at „imponere" Opvarteren. Det ene er lige ſaa latterligt, ſom det andet er ſmaaligt.

Naar der er Koncert i offentlige Haver, maa man ikke glemme, at de Beſøgendes Fordringer ere af meget ulige Art. Der gives mange, der kun betragte Muſikken ſom den „mindſt ubehagelige Slags Larm". De komme ikke i ſaadanne Haver, fordi der er Koncert, men uagtet der er Koncert. De komme for at tilbringe et Par Eftermiddagstimer i Bekjendtes Selſkab, for at glæde ſig over de ſmukke Haveanlæg, de brogede Folkeſkarer o. ſ. v., og maaſke ogſaa for at faa Lov til at røre deres Tunge lidt. Andre beſøge Koncerten, fordi det regnes for at røbe Dannelſe at have Sans for Muſik, og de ſimulere derfor en Trang til at høre Muſik, ſom ſlet ikke er tilſtede. Saa er der ogſaa en tredje Part, dem, der virkelig komme for Muſikkens Skyld, og dette er, naar alt kommer til alt, den ſtørſte Del, og til disſe Menneſker maa og bør der tages Henſyn.

(Fortſættes).

„Fader ſkal og maa have ſin Ferierejſe!"

Jeg kjender en Familie af Embedsſtanden, den beſtaar af Mand, Kone og tre Børn. Manden har lidt over 3000 Kroner i aarlig Indtægt, de bo i en ſtor By og ville gjerne leve ſaaledes, at de kunne gaa anſtændige om mellem andre Menneſker. Dette vilde ogſaa lykkes dem, ja, det lykkes dem, Gud alene véd med hvilke Savn; men det vilde kunne lykkes dem paa en hel anden Maade, hvis der ikke én Gang om Aaret lød den ubarmhjertige Sætning: „Fader maa og ſkal have ſin Ferierejſe".

Manden lider nemlig af Rejſemani, en frygtelig Mani for Familier, der ikke have nok at gjøre det med. Han har lige fra han var ungt Menneſke af tilbragt Feriemaaneden paa Smaarejſer, en for et ungt Menneſke, der kun har ſig ſelv at ſørge for, meget uſkyldig Lyſt, men en utilladelig Lyſt for en Familiefader, naar hans Nærmeſte kommer til at mangle for det. Den Vane at rejſe har han taget med i ſit Ægteſkab, og den vil han ikke opgive. Det gik, da der ingen Børn var, ſaa tog Konen „hjem" i Feriemaaneden og glædede ſig ved, at Manden fik den lille Forfriſkning. Men Aarene gik, Børnene kom, og ſnart havde den unge Kone ikke mere noget „Hjem" at tage til, men maatte blive hjemme ved de Smaa, medens Manden nød ſin „aldeles nødvendige Rekreation". Og naar det ſaa ikke havde været andet end det; hun har for meget at gjøre med ſit Hus og ſine Børn (de holde nemlig ikke Pige) til at kjede ſig, nej, det, der gjør denne Rejſemani ſaa fortvivlet, er alle de Savn, der i Aarets Løb maa taales, for at den kan blive tilfredsſtillet.

Naar Husfaderen om Vinteren ſer, at Konen ſer bleg ud, og tænker paa, hvad Børnene trænge til, beſtemmer han vel nok i Tankerne at blive hjemme dette Aar og anſkaffe „det eller det"
naar ſaa Foraaret komm
det friſtende Solſkin, glem
gode Beſlutninger, og der
et beſtemt: „jeg rejſer".

I Stedet for ſaa at
„Saa og ſaa meget har
derfor kan jeg komme ſaa
langt bort", hedder det: „d
der vil jeg hen, hvor
mangler jeg for at kunne
derhen?" og ſaa ſkal det
lende ſkaffes. Nu bliver d
net! Nødvendige Udgifter
ned til det mindſt mulige,
ſkubbes til Side til en
Gang. Ve Huſtruen, hvi
kommer med en eller and
Paamindelſe om, at hun
Børnene kunde trænge til
Svaret lyder: „I maa
Jer lidt endnu, det er
nødvendigt for min Sundh
jeg rejſer, det er paa mit H
at hele Husholdningen er
jeg maa have lidt Rek
efter at have ſiddet bunde
Aaret." At denne kunde
nærmere, og at den blege
Moder ogſaa kunde trænge
tænker Manden ikke paa.

Naturligvis bringer ſa
lille Rejſe virkelig Huſets
i bedre Humør, men der er,
han kommer hjem, mange
ting, der minder ham om,
den Rejſe har koſtet.
ting, der uden Ord danne
Rækker af Beklagelſer, o
hurtigt nedbryder det lunſtig
Humør igjen. Hvis han
Aar overvandt denne Rejſ
vilde det falde lettere næſt
og ſaa fremdeles; der vilde
komme lidt Solſkin i Hj
men „Manden er Familien
ved, hans Helbred førſt og
meſt", og ſaa rejſer han.

Der er mange, mange
der lide under Mandens
mani, og ikke ſelv tør ſige

…, dem vil jeg hjælpe ved
…e om Fru H……s Kva-
…afte en eller anden Hus-
…d Rejſemani derved kunde
… til at tuſke paa, at Kone
… ogſaa kunde trænge til
…mengløbe, og blive hjemme
… den med dem.

Et Ojenvidne.

…ve om Barnepleje.

XIX.

…luttede mit ſidſte Brev med
… om at give Anviſning til
…ſſig Ordning af et Barns
…det andet Leveaar. Jeg
…er, maaſke til Overflødig-
…det hverken her eller over-
… ængſtelſe i mine Vink
… naturlig og fornuftig
…lejr er min Mening at
…e til en blind Efterføl-
… mine Raad, idet de kun
…e gælde, naar Barnet
…Henſeende er ſundt; hvor
…e eller anden Svagelig-
…Sinde, maa Diæten ofte
… betydeligt forandres, og i
… Tilfælde bør Forældre
… Læge have den af-
… Stemme.
…s Barnet om Morgenen
…et, vaſket og paaklædt, gi-
…e to Kopper lunken Mælk,
… [illegible] nogle Skiver
… eller en ikke for kryd-
…ſel. Det er en Uſkik at
…ngen The eller Kaffe i
…, hvad der virkelig ikke
… Barnet ſærlig til Be-
… ſenere kan have en
… Indbildelſe. Førſt naar
…et en, fire Aar gammelt,
… tilſætte The eller Kaffe
…ymbrillen, og det endda
…get ringe Maal. Jeg
… Forældre meget imod at
… Barnet til at indtage
…maaltidet i Sengen; det
…hme, Barnet ſølber let i
…paa og med den ſyldte
…s det bliver [illegible] efter denne Søvn. Til en Afvekſling kan man om Morgenen give Havreſuppe eller Mælkegrød; ligeledes kan Øllebrød, tillavet af ſvagt Øl og Sigtebrød, være meget tjenlig.

To, tre Timer derefter vil Barnet rimeligvis atter være ſultent, og det vil da ogſaa i Almindelighed være de Voksnes Frokoſttid. Brød med ikke for tykt Smør, lidt Frugtkompot, Mælk, Havreſuppe eller en Mælkevælling af godt udkogte Gryn, er den meſt paſſende Føde.

Mellem Formiddags- og Middagsmaaltidet bør der atter hengaa omtrent tre Timer, og man ſkal paa ingen Maade vænne Barnet til i Mellemtiden at forlange noget Næringsmiddel eller ſtikke Slikkerier til det. Det gaar da til Dinren med Lyſt og god Appetit, og den lille Mave er ſuldt beredt til at gjenoptage ſit Arbejde med Fordøjelſen. Adſkillige af de Retter, der gaa under Benævnelſen Sødemad, vilde her være paſſende, men jeg gjentager atter min Advarſel mod at give et lille Barn krydrede og pikante Spiſer. Til behageligt Udvalg ſkal jeg nævne: Kjødſuppe af Kalv, Okſe eller Lam, vel ſkummet for Fedt, med Tilſætning af deri udkogte Ris- eller Byggryn eller Nudler; til Afvekſling kan tilſættes Æg til Suppen; fremdeles Grynſuppe, hvor man dog ikke ſkal ødsle med Tilſætning af Syltetøj, Roſiner o. lign., Vælling af fint malede Byg-, Havre- eller Hvedegryn (Semoule); Grød, der ikke er kogt for ſtiv, kan naturligvis benyttes lige ſaa godt ſom Vælling. — Bliv ikke vred, højt ærede Læſerinde! naar jeg minder Dem om at krydre Deres Barns Mælkemad med lidt Salt; jeg véd, hvor ofte det forſømmes af de gode Husmødre, men jeg fortalte Dem jo allerede i forrige Brev, at Salt er en vigtig, ja uundværlig Beſtanddel for den ſunde Ernæring. — Af faſte Retter, ſom ogſaa kunne benyttes ſom Efterretter, naar Barnet er kommet ſaa vidt, at det ikke længere vil nøjes med én Ret, ſkal førſt og fremmeſt nævnes Kjødſpiſer. Ferſkt og magert Kjød af Okſe, Kalv eller Lam, Due, Høns eller Vildt, koges eller ſteges uden noget Raffinement og gives uden Tilſøjelſe af fede Sauce. Lidt Gemyſe, ſom Spinat, grønne Ærter, Gulerødder, ſtuvet i Suppe, kan gives til Kjødet. Jeg tilraader at lade Barnet nyde lidt Brød til Kjødet. Kogt Fiſk, Torſk og Rødſpætter, paſſe ogſaa godt for Børn i denne Alder og nydes i Regelen med Begjærlighed. Undgaas ſkal aldeles Svinekjød og fede Fiſk, ſom Aal, Sild, Laks o. ſ. v.

Jeg antager nu, at der er givet et ſaa rigeligt Udvalg af Retter, at det ikke vil falde nogen Husmoder vanſkeligt at komponere en ſund og tilſtrækkelig Spiſeſeddel for ſit Barns Middag. Jeg ſkylder dog endnu at ſige et Par Ord om, hvilken Drik Barnet helſt ſkal nyde til Middagskoſten. Medens de Lærde ere aldeles enige om, at friſkt Vand er den bedſte Drik for Barnet, naar det er tørſtigt, og at man kan give Barnet deraf til enhver Tid, naar det forlanger det, ſaa ere derimod Meningerne om, hvorvidt man ſkal lade Barnet faa Vand før, under eller efter Middagsmaaltidet i høj Grad forſkjellige. Jeg tilraader ubetinget at følge den naturlige Vej, ſom det bedſt lønner ſig at paſſere: lad De ganſke roligt Barnets Inſtinkt være det afgjørende, og giv det kun Vand til enhver Tid, hvor det forlanger det. Børn have gjennem deres Inſtinkt det Fortrin fremfor de Voksne, at de i Almindelighed aldrig drikke ud over Tørſten.

Aftensmaaltidet, der ſkal gives mindſt et Par Timer, førend Barnet lægges tilſengs, ſkal være tarveligt og helſt blot beſtaa af Brød og Mælk. Alle tunge, ſærligt melede Spiſer, bør undgaas ved dette Maaltid. Naar Middagsmaaltidet ſerveres tidligt paa Dagen, vil Mellemrummet mellem dette og Aftensmaaltidet blive for langt for Barnet, og man kan da give en Mellemmad, beſtaaende af for Ekſempel en Thebak med nogen Frugtkompot. —

Mange af mine ærede Læſerinder vilde maaſke efter Gjennemlæsningen af ovenſtaaende med en vis Forundring ſpørge, om Børnene da ikke ſkulle have Øl; Øllet er jo efter Haanden blevet en Nationaldrik, der tildels har fortrængt The og Kaffe. Jeg maa hertil ſvare Dem, at det er med velberaad Hu, at jeg ikke har tilraadet Brugen af Øl. Det ſaakaldte bajerſke Øl anſer jeg for uheldigt endog for Voksne; nydt i ſtørre Kvantitet (over to Halvflaſker om Dagen) betragter jeg det ſom ligefrem ſkadeligt. Dette Øl bør derfor Smaabørn lige ſaa lidt nyde ſom Vin eller Brændevin. Hvis man havde et fuldt udgjæret, let Øl af lignende Art ſom vort „Hvidtøl", kunde det viſtnok nydes af Børn uden Skade; dette er imidlertid ikke Tilfældet med „Hvidtøllet", og jeg maa derfor abſolut fraraade ethvert Brug af Øl, maaſke med Undtagelſe af Øllebrød, i den Alder, hvormed vi her beſkjæftige os.

Dr. B.

Husraad.

At ferniſere Gipsfigurer.

Den hvide Figur mættes med en Blanding halvt af Fernis og halvt af Terpentin. Naar den er tør, overſtryges den med en tynd, grøn Farve; ſærlig maa man paaſſe paa, at alle Fordybninger og Kroge blive dækkede. Man kan kjøbe for 10 Øre tør, ſpanſkgrøn Farve hos Farvehandleren, rive den ud i Fernis og ſætte ſaa megen Terpentin til, at den, naar den er tør, bliver mat, omtrent tre Fjerdedele Fernis og en Fjerdedel Terpentin. Figuren tørres da atter og ſtryges derpaa med Grafit, udreven i Lak og Terpentin og tilſat lidt rød Farve, ſaa at Broncefarven kommer frem. Farven maa ſtryges paa med en kort, ſtiv Penſel, og man maa lade den grønne Farve urørt i Fordybningerne, hvor „den ædle Ruſt" fornemmelig fremkommer paa en Broncefigur. Med lidt Smag og Omhu kan man opnaa ſmukke Reſultater for nogle faa Øre.

H.

At faa en ſmuk Teint.

En hvid, friſk Teint bidrager meget til Anſigtets Skjønhed, og det er gjerne enhver meget om at gjøre at bibeholde den; men der er ofte mange Plager at kæmpe mod i denne Retning, for Ekſempel Medſpiſere (Gryn), Fregner, Leverpletter o. ſ. v.

Et Middel mod disſe Plager er en regelmæsſig Morgenvaſkning med Vand, hvori der er opløſt noget Boraks og tilſat lidt Kamferſpiritus. Man lader denne Blanding nogle Minutter tørre ind i Huden, og ſkyller ſaa efter med rent Vand.

Et godt Vaſkepulver faar man paa følgende Maade:

Noget Ris udblødes i Vand, indtil man kan trykke det itu; dog maa Vandet til det er blødt nok, fornyes hver Dag. Saa rører man Masſen ud med rent Vand, indtil den bliver ſom en Slags mælkeagtig Grød, fra hvilket Vandet ſies af, hvorpaa den bredes ud paa et Klæde for at tørres. Af dette meget fine Pulver ryſter man daglig noget i Vaſkevandet.

Mod Medſpiſere (Gryn) anbefales det, efter førſt at have trykket dem omhyggeligt ud, at vaſke ſig med Klidvand eller Sæbevand og gnide efter med fint Sand.

Naar man blander ſeks Lod Vinaand med et Pund hvid Sæbe, og lader den kogende Blanding gaa gjennem Sigten, og ſaa parfumerer den let, faar man en fin, gjennemſigtig og uſkadelig Toiletſæbe.

Vil man, foruden Boraksvandet (forøvrigt det eneſte Middel, der har viſt ſig at have nogen varig Virkning), prøve et andet, maaſke lidt hurtigere Middel mod **Fregnerne**, kan man bade disſe med en Blanding af Citronſaft og Roſenvand, der i enkelte Tilfælde har viſt ſig at være af god Virkning. Et andet, ligeledes fuldſtændigt uſkadeligt Middel er at holde en overſkaaren Vinſtilk mod Fregnen, ſaa at Saften fra Stænglen trykkes ud mod denne.

M. R....v.

Forbedret Petrole

For at forbedre Petroleu
mer man i Lampens
der, i Forhold til denn
relſe, en Theſkefuld eller S
fuld Kjøkkenſalt. Man ka
Hvis man foretrækker det,
en Haandfuld Salt i Petr
kanden eller Flaſken, det g
ſamme Virkning. Petr
brænder afgjort klarere, og
derer mindre let.

Vaſken og K
kenet.

At opbevare Stikkel

Man befrier de friſk
grønne Stikkelsbæ
Stilk og Blomſt, fylder de
med Rom ſkyllet Flaſ
temmelig vid Hals, proppe
godt til, forſegler den og
ger den paa et luftigt Ste
i en tør Kjælder. Paa
Maade kan Bærrene ho
længe friſke.

Husdyrene.

At vænne Papegøjer a
at ſkrige.

Jo bedre en Papegøje
reitet eller opdraget, a
vil, og jo mere den tal
mindre plejer den at ſkrige
maa derfor helſt ſøge at
den af med dens Skrigen
uddanne dens Taleevne, og
dette ikke, kan man, men
høj Grad af Forſigtighe
vende Tvangsmidler. Ma
ger et Stykke tæt, mørkt
Siden af Buret, og til
Papegøjen, hver Gang d
gynder at larme, et og det
Ord, udtalt i en kort, beſtem
for Ekſempel blot: „Stil
kaſter ſaa i det ſamme
over Buret. Men en G
ved dette er, at man ma
ſtaaende ved Buret og
Klædet bort, ſaa ſnart Pa
tier, for at dække det over
ſaa ſnart Larmen atter be
Kun paa den Maade lær
at indſe, at det pludſelige
er en Straf. Lader man
være paa, efter at Skrige
hørt, vil den, efter at ha
net ſig til Mørket, beg
ſkrige igjen, og ſaa er al
Tilvænning ſpildt.

Efter Dr. K

RAADGIVER

or Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

ind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 37.

jemmet.

ude og hjemme.

ſationer. Herre-
ved offent-
koncerter, o. ſ. v.
(Sluttet).

[illegible] jo ikke om en [illegible]; at der i denne [illegible] under Muſik- [illegible] der følger al- [illegible] men ved en [illegible] der ikke gjøres [illegible] at der ſkal herſke [illegible] om, og det er [illegible] beſtemte Fordring [illegible] Henſyn netop [illegible] Man [illegible] Naboers [illegible] at ſe og tale alt- [illegible] med [illegible] og at raabe alt- [illegible] gjennemgaaende [illegible]

[illegible] Dig bekjendte Fa- [illegible], er det en Op- [illegible] hen til dem [illegible] man bedſt [illegible] kan [illegible] Grund [illegible] ikke, [illegible] Plads; [illegible] over en vis Længde. Den Familie, vi beſøge, er jo ikke taget ud med den beſtemte Henſigt at være i vort Selſkab, og en Paatrængen af dette kan let blive til Gene for den, ligeſom en altfor indtrængende Bøn fra Familiens Side om at blive, let kan faa Dig til at give Afkald paa en eller anden Beſtemmelſe, og dette er dog ikke Meningen med at hilſe hoſligt paa hinanden.

At lægge en Frakke, en Hat, nogle Paraſoller eller hvad det nu kan være, paa de ledigſtaaende Stole om Bordet, for at ſikkre Bekjendte disſe ved at underrette de Fremmede, der kunde ønſke at tage Plads der, om at „Stolene ere optagne“, er en Skik, ſom meget let kan udarte. Vel kan det forſvares, naar en Familie reſerverer ſig en enkelt Plads for en ſenere kommende Ven, for at denne ikke ſkal være tvungen til at være adſkilt fra den hele Aftenen, men naar, ſom det ofte ſker, en Herre, og det iſær ſaadanne Aftener, hvor det er til at forudſe, at der vil blive Trængſel og knapt om Plads, en hel Time forud lægger Beſlag paa et Bord og Stolene om dette for et Selſkab, der kommer ſenere, ſaa er det ubeſtedent, og iſær naar det, ſom det ofte viſer ſig, er til Garderobeſager, at nogle af Stolene ere beſtemte; derfor er en Skik, der er indført i flere Lokaler, meget praktiſk; den beſtaar i, at al Reſerveren taber ſin Gyldighed en halv Time eller et Kvarter før Koncertens Begyndelſe.

Skal man fra ſin Plads hilſe et Selſkab Bekjendte, der gaa forbi, ſker det fra Herrernes Side ved, ſaa vidt det er muligt at komme til det, at rejſe ſig og tage Hatten af; Damerne blive ſiddende og hilſe ved en let Forøverbøjning af Overkroppen.

Her kan med det ſamme ſiges et Par Ord, der kunne tjene ſom Svar paa flere indløbne Forespørgsler, nemlig om hvorvidt man ſkal hilſe flere Gange paa det ſamme Selſkab eller den ſamme Perſon, naar man møder dem paa en Promenade, paa en Gade, hvor man gaar flere Gange op og ned, i en offentlig Have, hvor man opholder ſig en hel Aften, og altſaa møder de Paagjældende flere Gange, eller paa en Jernbaneperron, hvor man vender om og atter og atter møder de ſamme. Svaret kan ſom almindelig Regel gives ſaaledes: Man hilſer førſte Gang, man møder den Paagjældende, og ſaa førſt igjen naar man fjerner ſig, altſaa ſom et Slags Farvel.

Til Slutning her et Par korte Bemærkninger til Damerne. For tyve Aar ſiden blev det regnet for aldeles upasſende, at en Dame drak Øl paa et offentligt Sted; dette bliver nuomſtunder langt fra taget ſaa nøje, men vi ville dog, ſaadan en passant, gjøre unge Damer opmærkſom paa, at det ikke ſer ſmukt ud at ſe et Selſkab Damer ſidde ved et Bord med en Del tømte eller halvtømte „halve Bajere“, iſær naar vedkommende Selſkab ikke har en eller flere Herrer med, der kunne tage en Del af Skylden for det konſumerede Kvantum paa ſig.

Den anden Bemærkning er af en hel anden Art, og kan maaſke komme lidt i Strid med det, mange Damer falde for henhørende til god Tone. Der ſiges nemlig i mange Bøger, der handle om dette Emne, at naar en Dame forlader et Damekonditori, Damekafé eller lignende, beſvarer hun ikke Opvarterens høflige Afſkedsbuk med nogen Hilſen; dette kan kun modſiges her. Høflighed ſkader aldrig, den bør udviſes af Menneſke mod Menneſke, og en Hilſen for meget er altid bedre, end en Hilſen for lidt. En høflig Bøjen af ſit Hoved vil ingen Dame fortryde at have ſkjænket, ſom Svar paa en ærbødig Hilſen.

Planter i Æggeſkaller.

Sidſte Marts fyldte jeg 73 Aar, og jeg har lige fra ung elſket Blomſter og Planter, været en rigtig „Plantenar“ i manges Øjne, men netop derved følt en Tilfredshed, der gjør mig ung i Tankerne endnu. Jeg havde Lyſt til at fortælle Læſerne og Læſerinderne lidt om en Maade at plante paa, ſom jeg i nogle Aar har anvendt med det bedſte Reſultat. Den, ſom én Gang gjør en Prøve med det, vil ikke let lægge det paa Hylden igjen.

Vinteren igjennem gjemmer jeg alle Æggeſkaller til Frøpotter. Skallerne maa næſten være hele, d. v. ſ. de aabnes kun i den ene Ende og knækkes ikke itu; naar man ſaa har heldt Blommen og Hviden ud, prøver man ogſaa paa at faa den inderſte, tynde Hud ud. Æggeſkallerne tørres godt ved lind Varme og opbevares ſaa. Men man maa, ſom ſagt, huſke at faa den tynde Hud ud, ellers blive de efterhaanden dovne og faa en ubehagelig Lugt.

Naar jeg ſaa vil til at ſaa Frø, iſær finere Sorter, trykker jeg med et Blyant en lille Aabning i den endnu lukkede Ende af Skallen, og fylder ſaa den lille Urtepotte med god, ren Jord, ſaa at der kun bliver et fingerbredt tomt Stykke tilbage. Frøet lægges midt i og dækkes til med Jord. Paa Æggeſkallen ſkriver jeg ſaa med Blyant Frøets Navn og den Dato, jeg har lagt det.

De ſaaledes behandlede Æggeſkaller blive nu ſtillede ved Siden af hinanden i en Cigarkaſſe eller anden Kaſſe, der er fyldt med Savſpaaner eller Sand. Men man maa ikke glemme at holde Jorden godt fugtig. Saadanne Kiſter eller Kaſſer blive nu ſtillede hen i Vinduet, eller i godt Vejr udenfor dette, dog ſaaledes, at Solſtraalerne ikke falde lige paa Jorden i Skallerne, og lidt efter lidt ſer man ſaa til ſin Glæde de ſmaa Planter ſtikke Spirebladene frem.

Vil man ſenere have Planterne flyttede, tilbereder man enten en ſtørre Urtepotte eller
Plet i Haven med god
løsner ſaa forſigtig Æ
Stykke for Stykke, hvor
ten og den Jord, der
omhyggelig anbringes
nye Sted.

Paa den Maade har
alene den Glæde at ſe F
men ogſaa den at vide
ſkerhed for Vind og D
Særdeleshed for Ormene
lene, og da ingen af
trækkes op med Rod,
med hele Roden og
Jord, der omgiver den,
ogſaa ſtedſe.

Nogle Planter, naturl
kar, Meloner og Maj
hurtigt Rødderne gjen
underſte Aabning i Ægge
ſker dette, maa den
ſtraks udvides, og Sa
Savſpaanerne maa
fugtigt under Skallen,
flytningen finder Sted.

Om det end ikke er
tige Saatid nu, kan et
jeg for Morſkabs Skyld
det vil give Øvelſe til
tige Saatid kommer, og
lidt lære os den nye
danne os en ſaadan lille
ſkole for Hjemmet“.

Breve om B
pleje.

XX.

Jeg har endnu nogle
tige Bemærkninger at
Henſyn til Børnenes
i mange Læſerinders
de maaſke tage ſig
lige og pedantiſke
lidt nøjere Eftertanke
derom er jeg overbe
ſig at have en mere
Betydning, end man
Øjekaſt ſkulde have troet,

Det førſte Spørgsmaal af Intereſſe her er det: Skulle Børnene have deres Føde varm eller kold? — Førſt og fremmeſt maa jeg ſige Dem, mine højt ærede Læſerinder! at jeg har den beſtemte Overbeviſning, at vi her oppe i de nordlige Klimater i høj Grad overdrive Betydningen af „varm Mad". Det kan ganſke viſt ikke negtes, at en varm Drik eller en Tallerken varm Bouillon har en god og behagelig Virkning, naar man er forkommen af Kulde, men det gaar dog ikke an heraf uden videre at ſlutte, at varm Mad, ſkoldhed The eller Kaffe o. ſ. v. overhovedet ſkulde være gavnlig og behagelig. Hvis det ikke tog ſig ud ſom en løjerlig Modſigelſe, kunde jeg friſtes til at ſige, at det løber mig koldt ned ad Ryggen, naar jeg ſer en gammel Kaffeſøſter ſluge en Kop næſten kogende Kaffe, og ſaaledes byde ſin Mave, med dens tynde, fine Hudbeklædning, en Behandling, ſom hun nok ſkulde vogte ſig for at give ſine Hænder, der maaſke endda kunne være haarde og barkede af ſtrengt Arbejde. Det vilde heller ikke paa nogen Maade kunde gaa uſtraffet af, hvis vedkommende gamle Dame ikke fra ſine tidligſte Aar lidt efter lidt havde vænnet Maven til at modtage denne unaturlige Behandling. — „Naa! men hun ſynes jo dog at have befundet ſig vel derved. Hun har jo opnaaet en høj Alder!" kunde maaſke en og anden indvende. — Lad os da en Gang ſpørge Konen ud, og vi vilde faa at høre, hvor meget hun ſine Dage har lidt af disſe Mavetilfælde, ſom kjendes under de forſkjellige Navne: Mavekatarrh, Kolik, Moderſyge o. ſ. v., hvorledes de ofte have gjort hende Tilværelſen utaalelig og gjort hende uſkikket til ſin Gjerning; jeg vil endog driſte mig til at paaſtaa, at disſe ſaa hyppige Mavetilfælde for en meget væſentlig Del have deres Grund i, at de indtage den Føde i en altfor varm Tilſtand, idet Mavens fine, ømtaalige Slimhindebeklædning halvt ſkoldes og derved ſættes i en ſygelig Tilſtand, ſom forhindrer den i at fungere paa den naturlige Maade og ſpille den den anviſte Rolle under Fordøjelſesproceſſen.

Barnets Mave er forholdsvis finere end den Voksnes, og det er derfor aldeles nødvendigt at være ſærlig varſom i denne Henſeende. Legemet har en beſtemt Temperatur i ſund Tilſtand, og Føden bør aldrig gives varmere end denne (c. 28 Gr. R.). Væn altſaa ikke Deres Barn til at ſkulle have Maden varmere!

Omvendt ſkulle vi heller ikke byde mindre Børn iskolde Spiſer eller Drikke, da der derved kan fremkaldes Betændelſestilſtande af Maven. Vandet, ſom jeg i mit ſidſte Brev ſærligt anbefalede ſom Drik for Børn, bør derfor heller ikke gives lige fra Kilden eller Brønden, men ſkal helſt „tempereres" noget ved at henſtaa en lille Tid forinden i Værelſet.

En anden Ting, ſom man ogſaa bør iagttage, er den at vænne Børnene til at ſpiſe langſomt, ikke ſluge deres Maaltid. Den hurtige Spisning er fordærvelig for Maven, ſærligt, fordi Føden ikke tygges tilſtrækkeligt og altſaa kommer ned i Maven i en mangelfuldt præpareret Tilſtand, der gjør, at dette Organ bliver overanſtrengt ved at ſkulle beſørge et Arbejde, der allerede ſkulde være foretaget i Munden. Jeg har ikke glemt, at vi paa dette Sted endnu kun omtale Børn i det andet Leveaar, og at der for de fleſte af disſes Vedkommende endnu ikke kan være Tale om egentlig Tygning; men i en nær Fremtid ſkal jo denne Funktion i Gang, og det er da af ſtørſte Betydning, at Børnene allerede tidligere ere vænnede til at ſpiſe langſomt.

Af ikke ringe Vigtighed er det, at Barnet i Tide vænnes til at være renlig under dets Spiſen og Drikken. Naar blot Forældre altid vilde mindes det gamle Ordſprog: „Ave er god, naar den kommer i Tide!" Det lille Menneſke er ſaa let at bøje og i Regelen ikke vanſkeligt at komme til Rette med; lidt Tugt i den tidligſte Barnealder, hvor Bevidſtheden eller rettere Selvbevidſtheden endnu ikke er ret udviklet, gjør ingen Skade, medens legemlig Revſelſe ſenere hen i Aarene altid tillige fremkalder en Følelſe af Krænkelſe, der kan udøve den ſkadeligſte Indvirkning paa Barnets Karakter. Det har altid gjort mig uhyre ondt at ſe et Barn paa 6—8 Aar faa en legemlig Tugtelſe; er Barnet førſt blevet ſaa gammelt, ſkulde det allerede være vokſet fra Prygl, og en Tugtelſe i denne Alder vidner — forekommer det mig — altid om Forſømmelighed i Opdragelſen fra Forældrenes Side; lad Barnet faa den nødvendige og fornødne Revſelſe paa et langt tidligere Trin i dets Tilværelſe; den gjør ſin Virkning, er hurtigt glemt igjen og efterlader intet Spor af Bitterhed i Barneſindet.

Væn ligeledes Barnet tidligt til at vaſke Hænderne og ſkylle Munden efter hvert Maaltid. De indprænter det derved tillige en Sans for Orden, ſom nok ſaa ſkal holde ſig Livet igjennem. Udſkylningen af Munden er en paſſende Indledning til Tandbørſtningen, ſom er en Nødvendighed ſenere, naar Barnet har faaet ſine Tænder, og ſom kan bevare disſe ſunde og hele.

Endnu en lille Bemærkning til Slutning, der vel nærmeſt hører ind under den ſjælelige Opdragelſe, men ſom dog tildels hører ind under det Thema, vi i Dag behandle. Vi vide alle, hvor henrivende ſmaa Unoder og Uartigheder ſærligt under Maaltidet kunne klæde et Barn, men lad os for dettes Skyld aldrig lade det ſe eller høre, at vi more os over ſaadant. Barnet er en lille, ſkarp Iagttager, og vil for et godt Ord gjøre ſine Uartigheder om igjen, hvis det ſer os le eller ſmile ad dem. Jeg har ſet en lille, halvanden Aar gammel Knægt hver Dag koldblodigt vende Bunden i Vejret paa ſin fyldte Suppetallerken, fordi det førſte Gang havde taget ſig ſaa komiſk ud, at Forældrene kom til at le deraf; ſenere maatte den ſtakkels Fyr ved mange Revſelſer bøde for Forældrenes taabelige Adfærd.

Dr. B.

Husraad.

Simple Forſigtighedsregler mod Ildebrand.

De meſt almindelige Aarſager til ødelæggende Ildebrande ere Petroleum, Kakkelovne og Tændſtikker.

1) Man bør altid kjøbe af den bedſte Petroleum, det er den mindſt farlige.

2) Man maa aldrig gjøre heftige Bevægelſer med en Lampe, naar man flytter den, ſætter den paa et Bord eller atter tager den bort.

3) Man maa aldrig ſtille en Lampe paa Kanten af et Bord eller yderlig paa en Hylde o. ſ. v.

4) Man maa aldrig fylde Petroleum paa en Lampe ved Lys.

5) Altid paaſſe paa, at Vægen er proper og lader ſig let ſkrue op og ned.

6) Aldrig blæſe en Lampe ud ovenfra.

7) Aldrig gaa med et Lys ind, hvor der hænger Tøj o. ſ. v., eller i det mindſte naar man gjør det, iagttage de ſtørſte Forſigtighedsregler.

8) Ved hurtige Forretninger om Aftenen, Gaaen frem og tilbage i Huſet, paa Trapperne, i Soveværelſer o. ſ. v., bør man helſt bruge Lys, der ere mindre farlige at føre om med ſig end en brændende Lampe. Bedſt er det at anbringe Lyſet i en Lygte for yderligere Sikkerheds Skyld.

9) Tændſtikker ſkulle opbevares ſaaledes, at ſmaa Børn ikke kunne komme til dem. Hvor mange Ildebrande paa Landet hidrøre ikke fra Børns uforſigtige Omgang med en Æſke Tændſtikker?

10) Man maa aldrig kaſte en Tændſtik, der endnu er Gniſt i, paa Gulvet; ſelv om den er ſlukket, er det forſigtigt at lægge den paa Kakkelovnspladen eller en Tallerken.

11) Kakkelovnene ſkulle om Efteraaret underſøges af en Sagkyndig, og renſes ſaa ofte, det gjøres nødvendigt. I det mindſte en Gang om Vinteren burde de underſøges paa ny. Særlig maa alle Rørene omhyggelig underſøges.

12) Man maa ikke anbringe brændbare Materialier i Smaakamre, hvor der gaar et Kakkelovnsrør igjennem, og ikke hænge Klæder o. ſ. v. paa eller i Nærheden af det.

13) Man maa aldrig lægge Brænde til Tørring i en Kakkelovn eller nær ved et Ildſted.

14) Man maa altid ſørge for at Kakkelovnene ere i en ſaadan Tilſtand, at de glødende Stykker Kul eller anden Ild ikke kunne falde ud af dem.

15) Man maa aldrig ryſte varm Aſke eller Kul ud i en Træſpand. Aſkeſpanden bør altid være af Blik eller Zink.

16) Gardiner og Forhæng bør altid være anbragt ſaaledes, at en Trækvind eller et Vindpuſt ikke kan føre dem hen i en Gasflamme.

17) Man maa aldrig underſøge en Gasmaaler ved et brændende Lys, eller tænde en Tændſtik for at gaa ind og underſøge, naar der ſtrømmer en Gaslugt i Møde fra et mørkt Værelſe.

V. R.

Vaſken og Køkkenet.

En rigtig god Kop Kaffe.

En rigtig god Kop Kaffe! Ja, naar man havde den! Hvor ofte faar man ikke daarlig Kaffe at drikke nuomſtunder? Jeg har ſmagt Kaffe baade her og der og ſelv prøvet paa mange Maader at tillave den, ſaa at den bliver god og velſmagende, men den Maade jeg blev ſtaaende ved, og ſom jeg nu vil anbefale Læſerinderne, lærte jeg i Hamburg, hvor jeg fik den bedſte Kaffe at drikke, jeg i lang Tid har ſmagt, og naturligvis ikke var længe om at faa Fremgangsmaaden ved Tillavningen at vide.

Tillavningen eller Tilberedningen ſker paa følgende Maade.

Skaf Dem en god, renſmagende Sort Kaffe, og brænd den ſaa vidt mulig ſelv. Saa kommer man tre Lod Bønner (det er til ſeks Kopper, og en mindre Portion er det ikke godt at lave) paa en lille Porcellænstragt, der hviler over en Kande. Bønnerne trykkes ſaa faſt ned i Tragten, at de danne en kompakt Maſſe. Derpaa ſkjænker man, og det er Hovedſagen, kogende Vand draabevis paa, indtil der er løbet en fire Theſkefulde Ekstrakt igjennem pr. Kop. Denne Tilberedningsmaade tager ganſke viſt mere Tid end nogen anden, men jeg indretter mig altid ſaaledes, at jeg gjør det, medens jeg ſidder og taler ved Frokoſtbordet; Spirituslampen, hvorpaa Kanden ſtaar, har jeg ved Siden af mig og ſkjænker ſaa lidt efter lidt paa. Jeg kommer, ſom allerede ſagt, cirka fire Theſkefulde af Ekstrakten fra den lille Kande i Kopperne, fylder ſaa disſe til Randen med kogende Vand, og en yderſt velſmagende Kaffe er færdig.

Man kan lave Ekstrakt til flere Dage ad Gangen ved at fylde den paa Glasflaſker og opbevare den ſaaledes, men jeg laver gjerne kun til Eftermiddagskaffen med det ſamme, for ikke at opholde min Mand altfor længe om Eftermiddagen. Paa Reiſer, til Skovture o. ſ. v. er denne Ekstrakt nem at føre med ſig, og lidt kogende Vand kan man i Reglen faa overalt.

De benyttede Bønner behøve ikke at kaſtes bort; med lidt kogende Vand over give de en ret velſmagende, ikke for ſtærk Kaffe til Børnene, naar disſe maa drikke Kaffe, ellers vilde de viſt være en fattig Familie en kjærkommen Gave, da det ikke er det ſædvanlige kraftløſe Kaffegrums, hvoraf al Saft og Kraft er preſſet ud til ſidſte Draabe.

Den, der har Lyſt til at ofre lidt Tid paa at prøve min Hamborgerkaffe, vil ſikkert føle ſig tilfreds, og ikke ſky den ved Tilberedningen ſpildte Tid.

„En Reiſende, der drager Nytte af, hvad hun ſer paa Reiſen".

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

e Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 38.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme

III. Viſitter.

ſitter blive i den dannede Verden anſet ſom Tegn paa ighed, og ſom ved enhver Begivenhed i det ſelſkabe- har den gode Tone og her ſærlige beſtemte, faſt- ſatte Regler, der have faaet Gyldighed, og ſom der man aldrig fra. Et For- og et Forbud kan gjøre ſig ved Beſøg, ſom ved andre Ting, og man opnaar de blive anſet for paatræn- de o. ſ. v., naar man netop et Hjertes Stemme. En Viſit kan bringe én i at være et elſkværdigt Men- ligeſom en Viſit for meget Anſtrøg af Paatræn- ghed; det gjælder her, ſom over- at træffe den rigtige Mid- [illegible] de For- den gode Tone ſtiller, et kunſt paatrængende eller Det er næſten nødven- Tid, naar og hvor en paa den rette Plads, og *er lige ſaa nødvendig for ſer for en Herre, ja,* ſnarere mere for Damen; der bliver nu én Gang for alle ſet mere igjennem Fingre med et lille Anſtød mod Formen fra en Herres Side, end der i et lig- nende Tilfælde vilde blive gjort overfor en Dame.

Tiden for Viſitter er vanſke- ligere at faſtſætte her, end for Ekſempel i Frankrig eller Eng- land, hvor Middagstiden om- trent er ens hos alle. Her ſpiſes til Middag paa ſaa forſkjellige Tider, at den Viſit, der vilde komme den ene Familie beleilig, vilde komme den anden meget utilpas, der kan derfor kun i Al- mindelighed ſiges ſom Regel, at i de Huſe, hvor der ſpiſes ſent til Middag, mellem fire eller fem, gjælder Tiden mellem Klokken tolv og tre for den meſt paaſſende Viſittid. I Huſe, hvor der hol- des almindelig, god, borgerlig Spiſetid, Klokken to, aflægges Viſitterne mellem tolv og to, dog kunne Damer ogſaa benytte Tiden mellem tre og fem eller mellem Eftermiddagskaffen og Aftensmaaltidet.

Det maa her, ſom i alt det *følgende, bemærkes, at der her kun er Tale om de Viſitter, ſom man paa en eller anden Maade* er nødt til at aflægge; mellem Venner og Bekjendte gaar det naturligvis ikke ſaa ſtift til, og der vil et Beſøg i Utide maaſke blive modtaget med ſaa megen mere Glæde, ſom man ſaa har mere Sandſynlighed for at være ene ſammen med dem, man ſer hos ſig, end i de almindelige Vi- ſittider, hvor ſaa mange andre Fremmede netop kunde komme til i det ſamme.

Paa ſtørre Feſtdage aflægger man ikke Viſitter uden at være nøje bekjendt med den Familie, man vil beſøge, ligeſom man hel- ler ikke vælger de lige forud for Feſten gaaende Dage, hvor man gjerne vil bringe Forſtyrrelſe med ſin Viſit.

Have højereſtillede eller rige Folk beſtemte **Modtagelſes- dage**, fordrer Høfligheden, at vi vælge disſe til vore Beſøg; at komme paa andre Dage vilde ikke være paaſſende, og forraade altfor ſtor Ukjendſkab til ſel- ſkabelig Levevis. Man ſkal alt- ſaa førſt forhøre ſig om de Folks Levevis, man vil aflægge ſit Be- ſøg; gjør man det, er man tem- melig ſikker paa ikke at komme til at vække Anſtød.

(Fortſættes.)

Riven med de tre Tænder

Alle Menneſker misundte Karen Margarethe, da hun blev gift med Ejeren af en af de bedſte Gaarde i Landet, og med ham drog ind i et velforſynet Hus. „Ja, gaar det ikke godt i ſaadant et Hjem," ſagde Folk, „ſaa er det ſaamæn hendes egen Skyld."

Mandens Onkel, der havde givet de Unge alt, ſagde til ſin Nevø: „Se ſaa, min Dreng, nu er alt i Orden, her er din Ejendom, dine Forraad og dit Beboelſeshus, jeg tror ikke, der mangler noget, men nu vil jeg heller ikke have mere med Dig at gjøre; er Du ſelv flittig, maa det gaa Dig godt. Jeg tager til Udlandet og vil hverken ſtaa Dig bi med at raade Dig eller ſkjænde paa Dig. Det bliver maaſke ikke ganſke let for Dig at ſtyre Bedriften, men jeg véd, at Du er i gode Hænder, din Kone, Margarethe, er en fornuftig lille Kone."

I Grunden var Ritter, det hed den unge Mand, glad ved at blive overladt til ſig ſelv, men han ſagde det ikke. Onkelen havde været god imod ham, men han kunde ogſaa været ſtræng, det vidſte han fra tidligere Tid, og han holdt det derfor klogeſt at tie ſtille.

Onkelen havde været lige ſaa tilfreds med hans Giftermaal, ſom Ritter ſelv; Karen Margarethe var bekjendt for at være en fornuftig og arbejdſom Pige, og alle mente, at de paſſede godt for hinanden; kun Ritters Tante, Dorothea, ſagde, idet hun ryſtede paa Hovedet: „Du havde havt bedre af at faa en Kone, der kunde holde Dig til Arbejde."

„Nah, det behøves ikke, det har ingen Nød," ſvarede Ritter leende, men i ſit Indre tænkte han: „ja det ſkulde blot mangle, at jeg ſkulde lade mig lede af min Kone; jeg véd nok ſelv, hvorledes det ſkal være."

Tante Dorothea ſukkede let, hun blev ved ſin Mening, hun vidſte, at hendes Nevø var et bravt Menneſke, naar han blev ledet godt, men at han ikke hørte til dem, der forſtod at ſtaa paa egne Ben.

Ritter fæſtede en ſtor, ſtærk Karl, der forſtod ſig godt paa Landvæſenet og for ſtørſte Delen tog Byrden fra hans Skuldre; men dog ſyntes han ſelv, at han udrettede alt, at alt hvilede paa ham, og at han var nødſaget til at blande ſig i alt, ſelv i Husholdningsaffærerne.

Det er vanſkeligt at ſige, hvorledes Slangen kom ind i dette lille Paradis, thi Karen Margarethe var lige ſaa eftergivende og opoffrende, ſom Ritter var pedantiſk og fordringsfuld, ſaa Dagene kunde godt glide hen, uden at det kom til alvorlige Scener. Den unge Ægtemand holdt ſtreng Orden ved Arbejdet for det bedſte af alt, iſær naar det gjaldt andres Arbejde, og navnlig hans Kones. Frokoſten ſkulde være paa Bordet præcis Klokken ſyv, Middagsmaden Klokken tolv og Aftensmaden Klokken ſeks. Hvis han ikke var hjemme paa den Tid, fik Maden naturligvis Lov at vente og ſtaa og blive kold, men paa Bordet ſkulde den være. Karen Margarethe behøvede jo ikke at ſpilde den Tid, det var ſlet ikke hans Mening, hun kunde jo ſy eller forrette et andet lille Arbejde imedens, Tiden er det koſtbarſte af alt.

Da Ritter ikke havde Spor af Idé om Husholdning, ſaa mente han, at en ſparſommelig Kone ſaa godt ſom ſlet intet behøvede til en ſaa lille Familie, ſom deres var. Han var derfor forbauſet over, hvad der hver Uge gik med til Bønner, Sukker, The o. ſ. v. og mente, at der maatte være noget galt ved det.

Karen Margarethe forklarede ham venlig alt og ſagde, at The, Sukker og Bønner naturligvis ikke kunde vare evig, men hun kunde bage færre Kager til Theen end ellers, hvis han ønſkede det. Men det vilde Ritter ikke høre et Ord om, det ſkulde være ſom ellers, det koſtede blot for meget, der maatte ſpares, men naturligvis ikke ſaaledes, at det gik ud over ham. Han gik og ærgrede ſig, og kom mere og mere til Overbeviſning om, at hans Kone var en daarlig Husmoder. Det gjorde ham forſtemt, at de ſtrax ikke kunde begynde at lægge lidt op. Men ſaa trøſtede han ſig med, at hans Kone endnu var ung, at han maaſke havde været for overbærende og givet hende for mange Husholdningspenge; det maatte rettes jo før jo heller.

For Konen blev det mere og mere pinligt at bede om Penge til nødvendige Udgifter, da hun altid maatte regne paa et uvilligt Svar fra Mandens Side. En Draabe kan med Tiden udhule en Sten, og ſtadig Skjænderi undergraver den huslige Lykke. Var den unge Kone ſtraks optraadt lidt mere ſelvbevidſt, var det ikke kommet ſaa vidt, og hun havde uddannet ſin Mand til en fornuftig Ægtemand, men hun havde givet for meget efter, og nu var det for ſent at rette det. Hun begyndte at ſy Skrædderſyning i ſine ledige Timer, for at tjene lidt Penge til Hjælp til Husholdningen. Med dette Tilſkud ſtrakte de ſaa Husholdningspenge, ſom Ritter fandt „meget rigelige for en ſaa lille Familie", ſom nogenlunde til.

Stjernbordet fjerde Ritter Byen for at hente Po- ...et vilde have været en ...ng for hans Huſtru at ...em, men hvor ſkulde ... Tiden fra til det? ... lagrù af Bordet, va- ...ſelleſ Mail op og for- ...en lille Dreng, og ſelv ... havde faaet Tid til det, ...ter have ſundet det al- ...ſtrwrligt, at Konen ſaa- ... hjemme fra, hvor der ...være nok at gjøre".

(Fortſættes).

ve om Barnepleje.

XXI.

...a andet Leveaar viſle de ...rn kunde trippe ſlinkt ..., og man bør ogſaa give ...ighed til at øve deres ...r uden Hjælp. For at ... til, at Gangen bliver ...fler og ſmuk, maa man ...ørge for, at Bør- ...ſkoen er henſigtsmæſſigt. ... allerede i et tidligere ...t, hvor vigtigt det er ... ikke er for ſnævert; ... Børnenes førſte ...ſærligt tilraade ulduc ... en tynd Læderſaal. I ... de Smaa gaa ... i rigtige Væ- ... ſom ſkriſt ſenere hør ... [illegible].

... Børnene kunne være ... i deres Bevægelſer, maa ... deres øvrige Klædedragt ... og let og vel ſkikket til ... og det burde ... overflødigt at minde ... om, at det i alle Hen- ... er uheldigt, at Klæderne ... af koſtbare Stoffer; ... ſkal netop helſt være ..., at Moderen med tem- ... kan ſe ſig i, ... ſaa en ... Barnet holdes i ... [illegible] blot for at ſkaane ſine Klæder, gjør man Synd mod den Lille. En helt anden Ting er det, at man af Henſyn til Barnets fremtidige Sans for Orden og Renlighed naturligvis maa vænne det til at omgaas ſine Klæder med Orden, og ikke tillade det forſætligt at iturive eller beſudle dem.

Dragten begynder nu allerede at blive noget forſkjellig for de to Kjøn, men lad Dem ikke deraf bevæge til at hindre Deres Smaapiger i at tumle ſig omkring ligeſom Drengene; jeg vil endog raade Dem til at lade Deres ſmaa Døttre have deres fri Spil ligeſom Drengene endnu langt hen i Skoletiden; deres Muſkelkræfter og hele legemlige Befindende vil ſaaledes bedſt kunne udvikles i Overensſtemmelſe med Naturen til Bedſte for deres Fremtid og deres tilkommende Opgave i Livet. Disſe „artige" Smaapiger, ſom ſidde i timevis paa en Stol og ſysle med en Strikkeſtrømpe, medens deres Brødre under Raab og Jubel ſpringe omkring i det Fri, gjøre paa mig omtrent ſamme Indtryk ſom en eller anden Vanſkabning eller et Misfoſter, der forevises. Jeg har tilladt mine Døttre at vende Kolbøtter, lige til de vare 10—11 Aar gamle, og jeg driſter mig til at paaſtaa, at de nu ſom Voksne ikke derved have tabt det mindſte Gran af Kvindelighed; og ſaa have „Kolbøtterne" væſentlig bidraget til at give dem et ſundt og kraftigt Legeme, der atter har været Grunden til, at der har været Kraft og Lyſt til at lære noget, og at de have udviklet ſig i fuld aandelig Sundhed ved Siden af den legemlige.

Jeg ſkal ikke her atter komme ind paa at foreſlaa Dem, min ærede Læſerinde! en eller anden beſtemt Form for Klædedragten, men De vil ſelv kunne indſe, at De, hvis De bliver enig med mig i Henſeende til „Kolbøtterne", maa *give Deres Datter en Dragt, ſom i alle væſentlige Henſeender ſtemmer overens med Deres Sans.* Jeg nærer en ſaadan Agtelſe for Deres ſunde Sans, at jeg ikke her vil fornærme Dem ved indtrængende at tilraade Dem ikke at pynte Deres Barn op med Stads og Fjas, Garneringer og Blonder o. ſ. v. De vil jo naturligvis være fuldſtændigt paa det Rene med, at det ikke var Deres Barn, men egentlig kun Dem ſelv, De gjorde en Fornøjelſe med en ſaadan Udſmykning, og at De derved kun opnaaede at hindre Barnet i ſin frie Bevægelſe og maaſke at udſaa i Barneſindet et Forfængelighedens Sædekorn, der muligvis kunde faa en alt for hurtig Vækst. Renlighed og Orden vil altid være Deres Barns ſkjønneſte Smykke. Den unge Moder, ſom maaſke for et Par Aar ſiden endnu legede med Dukker, kan ſaa let falde i den Friſtelſe at ville behandle ſit Barn ſom en levende Dukke; ſkulde en ſaadan Moder læſe disſe Linier, da beder jeg hende om ikke at tænke ſig mig ſom en kjedelig, gammel, gnaven Filiſter, ſom kun har Lyſt til at brumme; jeg forſikkrer Dem, at jeg ikke kjender noget ſmukkere end et lille, livsfriſkt og ſundt Barn i ſin tarvelige Vaſkebluſe eller Kjole, og at jeg altid finder, at Naturens Værk i og for ſig er ſaa ſkjønt, at det ikke trænger til nogen Indfatning af koſtbare Stoffer; jeg beder den unge Moder at ſe den gode Mening paa Bunden af mine Ytringer, at offre dem en lille Tanke, og jeg er aldeles overtydet om, at hun vil give Dr. B. Ret.

Der er en Skik, ſom oprindelig er indført fra England, tror jeg, og ſom har funden en Del Indpas hos os, nemlig at lade Børn have Knæene og et Stykke over og under disſe blottede. Jeg véd nok, at det ſærligt er i de bedre eller bedſt ſtillede Klasſer i Befolkningen, at denne Uſkik findes, men jeg véd ogſaa, at man nedefter altid har havt megen Lyſt til at efterabe dem ovenover, og det kan derfor befrygtes, at dette vilde komme mere og mere i Mode. Uklædelig og uſund er denne Paaklædning, eller rettere, Mangel paa Paaklædning; det er gyſeligt at ſe et ſaadant Par røde, ſpinkle, ofte af Kulde ſkjælvende, ſmaa Knæ. Nej! ſkulde der være nogen Mening deri, lad ſaa hellere hele Benet være ubedækket! Af de ofte ſtruttende ſunde, fattige Smaabørn paa Landet, hvis Paaklædning er ſaa overordentlig mangelfuld, kunne vi lære, at det at gaa med bare Ben ikke kan være ſaa uſundt endda; men disſe Børn gaa da ogſaa kun i Sommertiden i denne halvt paradiſiſke Paaklædning; om Vinteren have de deres Underſaatter vel forvarede i tykke Uldſtrømper.

Dr. B

Husraad.

Konſervering af Is i Sygeværelſer.

En udmærket Maade at konſervere Is paa, er følgende: Over et almindeligt Bajerſkolglas binder man et omtrent 27 Kvadratmeter ſtort Stykke Flonel og puffer Midterdelen af det ned i Glasſet, ſaa at det danner en Art nedhængende Poſe. I denne Poſe kan man konſervere de ſmaa Isſtykker i timevis, navnlig naar man lægger et lille Stykke Flonel løſt over Glasſet. Det billige, forholdsmæsſig mere ſtortraadede Flonel er det bedſte, fordi at Vandet der drypper lettere igjennem, ſaa at Iſen bliver ved at holde ſig tør. Har man kun det fine, tætte Flonel ved Haanden, kan man dog hjælpe ſig med at bore et lille Hul i Spidſen af Pungen; gjør man ikke det, holder Pungen paa Vandet, og det fremſkynder Iſens Smeltning. I en ſaadan lille Flonelspung holder Iſen ſig flere Timer længere, end naar man kommer den ituhuggede Is direkte i et Glas.

†

Kirſebærſtilkenes Nytte.

Kirſebærſtilkene blive ſædvanligvis kaſtede upaaagtede bort, ja man holder dem for at være fuldſtændig unyttige, men denne Anſkuelſe er fejl, thi af Kirſebærſtilkene kan der tilberedes en The, ſom iſær ſkal yde god Tjeneſte ved Katarrh i Aandedrætsorganerne, og ſom kan ſtille Hoſten hos ſmaa Børn. Man lægger de friſke, rene Kirſebærſtilke mellem to Blade Papir, for at beſkytte dem mod Støv og Smuds, tørrer dem i Skyggen og opbevarer dem paa et tørt Sted, i en Kasſe, Bøsſe eller lignende. Naar man vil bruge Stilkene, koger man dem ſom enhver anden Bryſtthe. Til Børn og hvem der ellers er bange for det bittre, kan man efter Afſiningen komme lidt Sukker i Theen.

W. H.

Drivhus-Skyggevinduer.

En meget holdbar, fordelagtig Maling for Drivhus-Skyggevinduer fremſtilles af Hvedemel, kogt i Mælk. Denne Jævning ſtryger man ſaa paa Glasruderne, og lader den tørre der.

E.

Vaſken og Kjøkkenet.

Anvendelſe af Appelſinſkaller

Man bør aldrig kaſte Appelſinſkaller bort, thi disſe kunne udnyttes paa mange forſkjellige Maader. Man kan for Eksempel lave fortrinlige Likører deraf, ſom ikke i nogen Henſeende ſtaar tilbage for andre udenlandſke Sorter. Skallen af tolv Appelſiner ſættes i fire Dage i Blød med halvanden Pot hvid Rom. Man koger derefter 1 Pot Vand og halvfjerde Pund Melis til en jævn Sirup, og naar dette er ſmeltet og ſkummet, kommes den afſiede Rom deri. Heraf bliver fire Flaſker. En anden Tilberedelſe er denne: Efter at den indvendige, hvide Skal er taget af ſeks Appelſiner, kommes den gule i en Krukke tilligemed et Pund Melis og tre Pægle Kognak. Det tildækkes, henſtaar halvtredje à tre Uger paa et varmt Sted og ryſtes hver Dag. Derpaa ſlaaes det igjennem en Siepoſe, kommes paa Fl
proppes og lakkes go
Atter en anden M
denne: Det hvide
gule Skaller, derefter
10—12 Dage i Van
fornyes hver Dag; d
de i Sukker og lægge
med hvidt Sukker, i
for at tørres. Naar
Maade ere tilberedte
holde ſig i flere Aa
fint ſtødte, et behageli
til Kager

Mælk og Rom

Mange bruge baa
Rom i The, og
deres „Thevandsknægt
nogle Steder kaldes,
kun af Rom og The
have ingen Brug for
ning, der her gives.
kun dem, der drikke M
ſammen i The. T
ligegyldig Sag, om
Rommen eller Mæl
kommer man Romme
ſaa Mælken, vil de
„oſte" ſig, hvad der
ſældet, naar man ko
ken i førſt. Af ſamm
det ikke godt at drikke
at man har nydt
Brændevin, hvorimod
gjør noget at man dri
førſt, det har Maven i

Husdyre

Et ſimpelt Middel
hagelige Uddunſtni
Fuglebure og F

Man beſtryr Bunde
eller Værelſe-Fol
det ſædvanlig anvendt
med et Lag Gibs, h
der, hvor Drikke- og
findes. Dette Middel
anvendes paa Duefo
Hønſehuſe, og kan an
det Bedſte, ſaa meget
Gibſen forhøjer og form
gjødningens Gjødskraf

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 39.

Hjemmet.

Kone ude og hjemme.

10. Viſitter.

(Fortſat.)

E[illegible] Bekjendtſkabet dannes naturlig- [illegible] af Forretningsviſitter. Ved disſe behøve vi ikke at [illegible] binde af nogen beſtemt [illegible] rette os kun efter den [illegible]tid, hvori Vedkom[illegible] angiver at være at [illegible] Lægerne og Sagfø[illegible] have ogſaa deres beſtemte [illegible]tid (der ſædvanlig[illegible] i Vejviſeren), og det [illegible] noget ind at beſvære [illegible] Herrer [illegible] over denne Tid. [illegible] det var nærmeſt de ſel[illegible] Viſitter, vi her ſkulle [illegible] os med.

[illegible] Viſit er enten det første [illegible] til ſelſkabelig Omgang, [illegible] det nu er med en enkelt [illegible] eller en beſtemt Kreds, [illegible] det er en Gjengjæld for en [illegible] viſt Høflighed. I det [illegible] Tilfælde kalde vi Viſiten [illegible] eller „Indled[illegible]“, [illegible] ſaadan aflægger [illegible] ſtiftet af ſin [illegible] den Konfirmation, [illegible] aflægger den unge Mand, naar han har ſaaet en faſt Anſættelſe og optræder ſom ſelvſtændig Herre. En ſaadan Viſit aflægger ogſaa det unge Ægtepar, efter at det er draget ind i det nye Hjem, og Embedsmanden, der er bleven forflyttet til en anden By, kort ſagt, enhver, der paa en eller anden Maade ønſker at blive delagtig i den Selſkabelighed, der finder Sted i de Kredſe, han eller hun kommer til at færdes imellem.

Dette Beſøg eller denne Viſit behøver ikke at gjøres, den er aldeles afhængig af den Beſøgendes frie Villie, han eller hun bekjendtgjør ved den ſin Henſigt, at træde i ſelſkabeligt Forhold til en mindre eller ſtørre Cirkel paa det paagjældende Sted. Et ſaadant Beſøg er altid en Artighed, man viſer andre; Undladelſe af det kan vel gjælde for mindre elſkværdigt, men kan ikke faa Skyld for at være en direkte Uhøflighed, da der kan være Grunde, hvorfor Vedkommende ønſker at indſkrænke ſin Omgangskreds. Dog maa man ikke forveksle „Tiltrædelſesviſitten“ i det ſelſkabelige Liv med den tjenſtlige „Tiltrædelſesviſit“; denne ſidſte er Pligt.

Foruden disſe af egen Impuls fremkaldte Viſitter, have vi en Række Pligtviſitter, der blive ſtrengt fordrede, og hvis Undladelſe er ligefrem uhøfligt.

Der er først „Gjengjældelſesviſitter“ paa de ovenfor omtalte „Tiltrædelſesviſitter“. Disſe falde kun bort i ganſke enkelte Tilfælde, ſom ſenere ſkulle omtales. Saa er der „Takkeviſitter“ for en modtagen Indbydelſe eller en udviſt Billighed. Familier, der ved gjenſidige Indbydelſer gjengjælde de modtagne Høfligheder, ere forſkaanede for ſaadanne Viſitter; men den unge Verden kan ikke viſe ſig taknemmelig for en modtagen Indbydelſe, uden netop paa denne Maade. Hertil kommer ſaa Gratulations- og Kondolenceviſitter, der aflægges efter en modtagen Underretning om en indtruffen ſørgelig eller glædelig Familiebegivenhed; men disſe Viſitter ſkulle vi ſenere komme mere udførlig tilbage til.

Foruden i de her anførte Tilfælde paadrage vi os Forpligtelſen af en Viſit ved at nogen viſer os en Tjeneſte. Selv naar han hidtil har været fremmed for os, ere vi ham i dette Tilfælde en Viſit ſkyldig. Gjør han os en anden Gang en Tjeneſte, ſkylde vi ham en anden Viſit, og ſaaledes videre. Her falder naturligvis for en ſtor Del Gjengjældelſesviſitten bort; dog regnes det i ethvert Tilfælde for Høflighed at aflægge den.

(Fortſættes).

Riven med de tre Tænder.

(Sluttet).

En Aften ſagde Ritter, da han kom tilbage: „Karen Margarethe, Onkel er kommen hjem; jeg behøver vel ikke at ſige Dig, at det er af ſtor Vigtighed for mig at alt her gjør et godt Indtryk paa ham. Han er en fortræffelig Mand, men har ſine egne Anſkuelſer. Han prædiker altid Sparſommelighed, og ſynes han, at vi ødsle noget bort, kunde det godt falde ham ind at gjøre mig arveløs. Klæd lille Aleks pænt paa, og ſørg for, at han ikke ſkriger, ſørg for, at Onkel faar ſine Yndlingsretter paa Bordet, han er altid forſtemt, naar Maden mislykkes. Jeg har ſparet lidt ſammen, rigtignok ikke meget, for vor Husholdning er meget dyr, men jeg tror nok, at Onkel vil være tilfreds med Summen."

„Men vi trænge til flere Ting," ſvarede Karen Margarethe mat, „Jeg tror, at Onkel hellere vil have hvidt end brunt Sukker til Kaffen, og jeg har ikke noget, desuden trænger Kaffekanden til at loddes, og Thekjedlen er itu, de maa gjøres i Stand førſt."

„Og det gaar vel ligeſaadan med det Halve af Bliktøjet?" ſpurgte Manden med et haanligt Smil, idet han tændte ſin Cigar.

„Ja, det er rigtig," ſvarede Konen, men uden at ſmile.

„Finder Du ikke, at Bliktøjet burde kunne holde længere end tre Aar? Jeg kan huſke at Tante havde Sager, hun havde havt i tredive Aar."

„Bliktøjet er ikke ſaa godt nu ſom før —"

„Og ſaa videre. Jeg ved, hvad Du vil ſige, men jeg mener nu, at det afhænger af Maaden, hvorpaa Tøjet behandles."

Nu fulgte der en lang Debat angaaende Brugen af Potter og Pander, der ſluttede med, at Huſets Herre nægtede at give noget Tilſkud, men fordrede, at alt ſkulde være ſom det burde næſte Dag. Førſt og fremmeſt ſkulde der ſørges for, at den Lille var pæn og ren og ikke generede. Moderen tænkte med et Suk paa, hvor ofte hendes Ønſke om at faa en lille Barnepige, var ſtrandet paa Mandens Bemærkning om, „at Onkel aldrig vilde tillade at ødsle Penge bort til et ſaa overflødigt Tjeneſtetyende, der ſpiſte mere i Aarets Løb, end hun gjorde Gavn for".

Onkelen kom, alt gjorde et godt Indtryk paa ham, og han glædede ſig over det Beløb, hans Nevø havde opſparet. Aftensmaden var udmærket, Huſet var propert og ſmukt, Barnet ſaa' ſødt og friſkt ud i ſin hvide Kjole, Nevøen var friſk og ſund, det eneſte, der var Onkelen paafaldende, var det matte Udtryk i den unge Kones Anſigt. Han beſluttede at ſe ſig godt om for at opdage Grunden til den en Gang ſaa livsfulde Piges Sygelighed. Udenfor Huſet var alt i udmærket Stand, og den unge Mand fik Ros for det, men indenfor ſaa' alt Husgeraad temmelig nødtørftigt ud. Han ſaa', at nogle Stykker af Bliktøjet var bunden ſammen med Seglgarn, og ſad hele næſte Dag og hørte, uden at nogen anede det, fra Dagligſtuen, der grænſede op til Køkkenet, hvorledes den unge Kone maatte
flyve fra Vaſkebaljen til Ek
ſtenen, og fra Skorſtenen og V
den hen og berolige ſin lille Dre
der græd. Han hørte meget
Dag, og da Aftenen kom, var
ikke langt fra at have Lyſt til
give ſin ærede Nevø en Dr
Prygl.

Efter Theen gik de rundt
Marken, og den unge Man
Tillidsfuldhed blev betydelig n
ſtemt, da Onkelen ſagde: „
her er alt propert, men her er
ſaa Arbejdskraft nok, jeg ſyn
Du ſkulde prøve et Aar at
Avlsbruget alene, og i Ste
for give din Kone en Pige
Hjælp til Husvæſenet."

„Men Onkel —"

„Intet Men, jeg ſynes, at
Mand ſkulde ſkamme ſig ved ſa
ledes at overbebyrde et ſtakk
Væſen, han har lovet at beſky
og elſke."

Nevøen ſøgte at undſkylde ſ
han var ſlet ikke tilbøjelig til
tage Skylden paa ſig.

„Jeg forſikkrer Dig, Onk
det er min Kone, der ikke forſta
at blive ſaa hurtig færdig m
ſit Arbejde, ſom andre Koner m
deres. Jeg er mange Gange h
forbauſet over den Tid, hun br
ger til Madlavningen."

„Og det undrer Dig? Det
godt, min Dreng, i Morgen
Du Høivning, ikke ſandt? J
ſkal love en Rive i Stand
Dig, lad os ſaa ſe, hvor hurti
Du kan blive færdig med dit A
bejde med den." Derpaa br
den vrede, gamle Herre alle Tæ
derne af en Rive paa tre n
og rakte dette Redſkab til ſin Ne
„Se ſaa, riv Du nu med d
alt, hvad din Kone har at ar
med i Huſet, er i den Tilſta
At ſpare er godt nok, men
naar det Opſparede ſkal beta
med hans Hjerteblad, vi ſk
elſke og beſkytte. Du faar

e, for den er kom-
n Orden i dit Hus.
as vi ere kommen.
Margarethe giv en
t, hvad hun mang-
g. Du ſkal betale det."
a tjener ikke Kvin-
! Hun vilde bruge
, jeg har fortjent."
n hun gjorde det,
n Uge, at ſtjaalne
tilbage igjen,
ikke give din Kone
tilbage. Du har
ende i disſe tre Aar.
e Tid, at Du gjør
igjen. Jeg har
ſket Sparſomme-
ig, men aldrig Uær-
og vil Du ikke be-
r ordentlig, ſender
ge til hendes For-
Du kan ſnart ſe at faa
tring i Byen og
g ſelv."
meget forſtrækket.
de ſig allerede, hvor
er ſaadan Tilſtand

hans," blev Onkelen
Du ved at ſige, hvor
vor lidt der ſkal bru-
og blander Dig i alt.
Kone give Karlen
r, hvor megen Foder
e have, og hvor me-
der ſkal bruges. Hun
en ſkal binde de
ſkaber ſammen med
og at man ikke kan
nødvendige Arbejde.
erne ere ilde. Det
ved at baade hos din
kan ikke har talt for
Saa havde det ſtaaet
Jer bygge in."
en haard Vare, men
I Begyndelſen bøjede
af Tvang, men ſenere
at indſe, at Onkelen
Tiden var alt kom-

men i en anden Gænge. Syngende ſom en lille Fugl gik Karen Margarethe til ſine Pligter, og hun vidſte at mage det ſaaledes, at hendes Mand følte ſig tilfreds, uden at føle nogen Ydmygelſe. Alting blomſtrede og trivedes om dem, og Onkelens Beſøg havde ophørt at være et Skræmmebillede for dem.

Breve om Barnepleje.

XXII.

Mine højt ærede Læſerinder ville af de foregaaende Breve have ſet, at jeg indſtændigt tilraader at lade Børnene have en vis Frihed i deres Bevægelſer, idet Legemets Udvikling ſaaledes bedſt vil kunne foregaa. Enhver Moder vil have lagt Mærke til, hvorledes Barnet endogſaa temmelig kort efter, at det har lært at gaa, har ſtor Lyſt til at foretage ſig forſkjellige gymnaſtiſke og temmelig halsbrækkende Kunſtſtykker: det kryber op paa Stole, Borde og i Vindueskarme, kravler uforſærdet og uden Anelſe om nogen Fare op ad Trappen Trin for Trin, for maaſke kort efter at trille alle Trinene ned igjen. Alle disſe Øvelſer ere Udſlag af Følelſen af den voksende legemlige Kraft, ere ſaaledes i og for ſig aldeles naturlige, og de hverken bør eller kunne aldeles forhindres. Der er ingen Tvivl om, at et Barn, der ſaaledes arbejder ſig ſelv fremad, erhverver ſig en Energi og en Legemsſtyrke fremfor det Barn, der til hver Time omhyggeligt bevogtes af ængſtlige Forældre; dets Villie og Aandsnærværelſe bliver øvet lige ſaa vel ſom dets Behændighed og Muſkelkraft; herom kan der ikke være nogen Tvivl, naar vi ville lægge Mærke til, hvor langt fremſkredne i Udviklingen de Børn ere, der have været vante til at paſſe ſig ſelv, og hvis Forældre undertiden ere fraværende i deres Arbejde hele Dagen, fremfor de mere velhavende Klaſſers Børn, der altid have en Barnepige i Hælene. Jeg nærer ingen Tvivl om, at man gjør vel i ikke at drive Opſigten og Paapaſſeligheden i denne Henſeende alt for vidt, men at det er rigtigſt delvis at overlade Børnene noget mere til ſig ſelv, forudſat naturligvis, at man har truffet fornuftige Foranſtaltninger til Forebyggelſe af mulige Ulykkestilfælde, ſaaledes navnlig med Henſyn til Vinduer, varme Kakkelovne o. ſ. v. Her vil det ogſaa i højeſte Grad lønne ſig, hvis man ſærligt har lagt an paa de to Punkter af al Opdragelſe, ſom jeg anſer for de vigtigſte, nemlig Vænnen til Sanddruhed og Lydighed. Om et Barn i to, tre Aars Alderen ogſaa af og til faar et dygtigt Bump, det gjør ikke ſaa nøje; Barnet har noget af Gummiboldtens Egenſkaber ved ſig: det retter ſig ſnart ud igjen.

Forældre tro ofte, at de gjøre deres ſmaa Børn en Fornøjelſe ved at tage dem med ud at ſpadſere; jeg mener, at ingen har Glæde deraf uden Moderen, der føler en — ganſke viſt højſt tilgivelig — Stolthed ved at gaa om paa Gader og Spadſeregange med ſit Barn. Men er det ikke et ſaare ynkeligt Syn at ſe et ſaadant lille Puds blive ſlæbt halvgrædende afſted ved Faderens eller Moderens Haand? Man er ſaa vant til at ſe Barnet ligeſom en Fugl være i en tilſyneladende uafbrudt Bevægelſe, at man tror, at det ogſaa kan foretage en regulær Spadſeretur; men læg en Gang Mærke til et lille Barns Bevægelighed, og De vil ſe, at det altid kun er for en kortere Tid ad Gangen; derefter hviler det, ſiddende eller liggende, for efter en Stunds Forløb atter at tage fat. Den regelmæſſige og vedvarende Bevægelſe, ſom er nødvendig ved en Spadſeretur, paſſer ſlet ikke for Barnet, førend det er mindſt tre Aar gammelt, og vi ſkulle derfor have Medlidenhed med det indtil da. Glem heller ikke, at Deres Barn jo ikke kan holde Skridt med Dem, men maa tage omtrent to for hvert af Deres, hvad der naturligvis maa kræve den forholdsvis dobbelte Muſkelkraft, og altſaa trætte dobbelt ſaa hurtigt.

Det kunde her ogſaa være paa rette Sted at gjøre Mødre opmærkſom paa viſſe Unoder eller Uvaner, ſom Børn i det andet Leveaar ere ſaa tilbøjelige til at antage; jeg tænker her ſærligt paa den Vane, mange Børn have, at krydſe Benene under Gangen, at gaa paa Hælene eller Randene af Foden, at gnide Anklerne mod hverandre o. lign. Man kan ikke tidsnok gribe tilſtrækkeligt kraftigt ind imod diſſe Unoder, der meget let kunne fremkalde Forkrøblinger ikke blot af Fødderne, men ogſaa af andre Partier af Legemet. Hertil hører ogſaa at ſtaa eller at hoppe om paa ét Ben, hvad der kan hidføre meget alvorlige, ſygelige Tilfælde, ſærligt i Hofteleddet.

Udruſtede med Klæder, der paſſe til de forſkjellige Aarstider, bør, ſom jeg allerede tidligere har havt Lejlighed til at ſige, Børnene færdes en Del i den friſke Luft. I godt Vejr om Sommeren kan man i den Alder, der her er Gjenſtand for vore Betragtninger, meget vel lade Børnene tilbringe det meſte af Dagen under aaben Himmel. Ved Vintertid ſkal man dog ikke lade et toaarigt Barn komme ud, med mindre Luften er rolig og Kulden ikke overſtiger 2 Grader; i ſtærkere Kulde kunne de ſmaa Børn let paadrage ſig diſſe lettere Grader af Forfrysninger, der ere bekjendte under Benævnelſen „Froſt“, og ſom kunne frembringe Saar paa Kinder og Hænder og volde mange Bryderier. —

Jeg omtalte ovenfor nogle Unoder; hvor vel ikke i direkte Sammenhæng med det, jeg i Dag har omtalt, vil jeg dog gjøre Dem opmærkſom paa en anden Unode, der er meget almindelig hos Børn, den nemlig at patte paa Fingrene. Saa ringe den tager ſig ud, ſaa vedholdende og vanſkelig at udrydde er desuagtet denne Uvane, der kan have den Følge, at de Fingre, der ere Gjenſtand for denne uforklarlige Hang, kunne blive ligeſom henvisnede og indſkrumpne, ligeſom Neglene ofte miſtes. Man bør i Tide ſtride energiſk ind derimod ved ethvert Middel, der kan ſtaa til Raadighed; man har Eksempler paa, at denne Uvane uden denne Indſkriden kan holde ſig højt op i den voksne Alder.

Dr. B.

Husraad.

Middel mod Myggeſtik.

Jeg er vis paa, at mange af mine Læſerinder med mig have jamret ſig over de ubehagelige Følger af Myggeſtik; paa mig har Myggeſtikkene altid en meget irriterende Virkning, og jeg er viſt ogſaa uſædvanlig pint af dem. Neppe et Minut efter at jeg har faaet Stikket, ſvulmer det op, og ſelve Stikket danner en lille, klar Blære, medens Stedet, der omgiver det, er rødt og ømt. Jeg forſøgte naturligvis alle de mig bekjendte Midler: Salmiakſpiritus, Kloroform, Kamfer, Nellikeolie o. ſ. v., men det var altſammen ganſke virkningsløſt. Stikket plagede mig ikke én Dag, nej, jeg kunde mærke det en hel Uge igjennem. Jeg vilde allerede til at hengive mig i min Skjæbne, da jeg ikke indſaa' hvad jeg ellers ſkulde gjøre, men ſaa faldt det mig ind, at jeg altid er fri for Smerte et lille Øjeblik efter, at jeg har vaſket mig. Jeg prøvede dette flere Gange, indtil jeg blev overbeviſt om, at det ikke var nogen Skuffelſe, men at det var Sæben, der udøvede denne velgjørende Virkning. Siden den Tid har jeg altid et lille Stykke Sæbe hos mig, ſom jeg ſtraks indgnider det ramte Sted med. Jeg væder Sæben lidt og gnider ſaa længe, til ſelve Stikket og dets nærmeſte Omgivelſer ere bedækkede med Sæbeſkummet, ſom jeg lader tørre ind i Huden. Lidt efter hører den opſtaaede Brænden op, og Smerten er borte.

Hvis Sæbeſkummel
gnedet af, og Smerte
igjen, gjentager je
Jeg gjentager, hvad
har ſagt, at Myggeſt
ſtraks antager en u
rakter, jeg mener der
Middel ſaa meget d
maa hjælpe dem, der
plagede end jeg.

S

Vaſken og
kenet.

Smaa Agur

Man tager ſmaa, gr
ker, vaſker de
dem af i et linned Kl
ger man en Stenkru
en Haandfuld grøn
Bunden af den, og la
kerne i. Mellem
Agurker kommes
grønt, ſpanſk Peber.
har alle Agurkerne
koger man den bedſt
ſammen med Salt
den kogende over Agur
paa Krukken dækkes
Klæde. I 5 à 6 Dag
anden hældes nu
ſaar et Opkog og hæl
over igjen. Over G
Krukken til. Skulde
for ſkarp, kan man
Vand i. Naar Agurk
plukkede i tørt Vej
ſmukt grønne ved d
gangsmaade.

Køkkenba

Middel til at ſkræm
bort fra Kirſeb

Et udmærket Mi
ſkræmme Spurv
Kirſebærtræer, Vinſt
er at ſkjære Løg o
én Gang), og bind
Løg til Grenene hist o
lene have en ſærdan
den ſkarpe Løglugt
igjen nærme ſig K
eller Vinſtokkene.

Trykt i Carl Aller
Kjøbenhav

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 40.

jemmet.

ne ude og hjemme.

Viſitter.

(Fortſat).

Beſøg bliver modtaget ſte, forandrer ikke den ning for begge Parter, leret aflagt, og ere de de ikke hjemme, er det Viſitkort fuldkommen t; det gjælder i et og ſamme ſom en aflagt

Mindre Byer er det ver Skik, naar man i et Hus, at aflægge de paa ſamme Gang [illegible] og under En [illegible]Familier; i ſmaa aller denne Høflighed Naboerne; i ſtore ne Skik helt falden et ungt Ægtepar er Viſitter efter Bryl- [illegible] Anliggende. er det næſten en den Kreds, man Viſitter i, thi en Der Udelukkelſe være. Det ſamme Diſtrikter, en nye man har at aflægge, vil han indſkrænke ſig til en ganſke lille Omgangskreds, er det naturligvis ikke ſaa vanſkeligt, men vil han leve i Fred og Venſkab med et ſtørre Antal Perſoner, kræver den førſte Viſittur moden Overvejelſe. Selv om en ſaadan Viſittur ikke er en Glæde for den, der foretager den, maa den dog, for hans egen, fremtidige Stillings Skyld, ikke forſømmes.

Skjøndt nu, ſtrengt taget, ethvert Beſøg fordrer et Gjenbeſøg, ſaa gives der dog ogſaa Undtagelſer fra denne Regel. Saaledes er det for Eksempel tilladt den ældre overfor den yngre, den mere Fornemme overfor den lavere ſtillede o. ſ. v. at gjengjælde Beſøget ved en Indbydelſe, en Opfordring til at gjentage Beſøget, eller ved en eller anden udviſt Gunſt. Den Slags Ting beror ſaa meget paa Forholdene.

Det kan ogſaa forekomme, at en Reiſe eller en Familiebegivenhed af en alvorlig Natur kan udſætte eller ganſke forhindre en ſaadan Gjenviſit. Har man aflagt en Viſit og ikke modtaget en Gjenviſit, kommer det an paa den Maade, man er bleven modtaget paa førſte Gang, om man ſkal gjentage Viſitten eller ikke, d. v. ſ. om man kan forudſætte, at det er en virkelig Grund, og ikke en Uhøflighed der er Skyld i, at vi ingen Gjenviſit modtage. Opſætter nogen altfor længe at aflægge en Gjenviſit, kan det let blive optaget ſom om Vedkommende modtager det paatænkte ſelſkabelige Forhold paa en nogen lunken Maade.

I det Tilfælde, at en Perſon, vi have modtaget en Tjeneſte af, og ſom vi derfor gjøre en Art Takkeviſit, ikke beſvarer denne, ſaa følger deraf ikke, at vi ikke ved en lignende Lejlighed igjen kunne aflægge vor Viſit. Undladelſe af denne Høflighed fra dennes Side er ikke Grund for os til ligeledes at være uhøflige.

En Viſit bliver ogſaa en Nødvendighed, naar vi iſølge ſærlig Forekommenhed fra en eller anden faar Indbydelſe til et Hus, vi endnu ikke have beſøgt. I dette Tilfælde maa vi, Dagen efter at Indbydelſen er modtagen, aflægge vort Beſøg.

Hvis man aflægger en Viſit i et Hus, undſkylder man lige ſaa lidt ſit Komme, ſom den, man beſøger, takker for det, begge Dele ere Tegn paa, at Vedkommende ikke ere vante til at bevæge ſig i

Selſkabslivet. Man undgaar ogſaa at give det Skin af, at det er Tilfældet, der fører én til andre.

(Fortſættes).

Fra Hjertet til Hjerterne.

Jeg taler fra Hjertet, og jeg haaber, at jeg taler til Hjerterne, til Ægtemændenes Hjerter. Det lyder lidt løjerligt, men det er heller ikke nogen lille Sag, det drejer ſig om, ſkjøndt det viſt er yderſt let for en Ægtemand at forandre Sorg til Glæde ved at aflægge den lille Fejl eller Ubetænkſomhed, thi i de fleſte Tilfælde er det virkelig ikke andet, ſom jeg her vil paatale.

Hvad drejer det ſig ſaa om?

Om noget, der ſker næſten hver Dag i mere eller mindre ſtærk Grad ſaavel i fine, ſom i tarvelige Huſe.

Det drejer ſig om Ægtemændenes Lyſt til direkte eller indirekte at irettesætte deres Huſtruer, naar Fremmede høre paa det. „Jamen, hvem er taktløs nok til det!" udbryder maaſke mangen Ægtemand, der ikke aner, at han ſelv gjør det, thi det er ſaa lidt, der ſkal til, for at bringe en Huſtru til at blive bedrøvet, naar dette Lidet henvendes til hende i andres Nærværelſe. En Huſtru ſætter altid ſin Stolthed i at hendes Mand holder af hende, men hun vil ogſaa gjerne have, at andre ſkulle vide det, og en eller anden lille Bemærkning fra Mandens Side kan let ſvække de Fremmedes Tro paa, at det forholder ſig ſaaledes; Verden er jo nu en Gang altid meſt villig til at tro det værſte. „Siger han det til hende, naar vi høre paa det?" hedder det ſaa, „ja, Gud véd, hvad han ſaa ſiger, naar de ere alene" — uagtet den paagjældende Ægtemand maaſke ſaa aldrig kommer med et dadlende Ord. Der er mange Ægtemænd, og det maaſke af de allerbedſte og kjærligſte, der ſaa at ſige ikke have rigtigt Mod til at ſige deres Mening til deres Huſtru, naar de ere ene, men ſøge at faa det, de ville have ſagt, ſagt medens der er Fremmede til Stede. Det kan være rene Bagateller, ſagt i en ſpøgende Tone maaſke i al Godmodighed, men de ramme mange Gange ſom Knivſtik, og Manden bliver ſaa ſenere helt forbavſet over at ſe ſin ellers rolige Kone briſte i Graad, naar de Fremmede ere gaaede, og ſige: „Jeg vilde ønſke, at der aldrig kom nogen til os." Han vil ikke tænke paa, at det er „de Par Ord", han har ſagt, der har fremkaldt dette Udbrud, han vil tro det, hun ſenere halvt undſkyldende giver til Grund, „at hun føler ſig ſaa træt, naar der har været nogen", og han vil næſte Gang bære ſig akkurat ligeſaadan ad, uden at fatte den Smerte, han foraarſager den, han virkelig holder meget af.

Det er lige overfor Fremmede, og næſten endnu værre bliver det, naar det er „Familien", der er til Stede. Verden er nu én Gang ikke ſaa god, ſom den burde være, og Forholdet i Familielivet er det heller ikke. Lidt ſkjult Uvenſkab ligger der altid paa Bunden, hvor godt det ſaa bliver ſkjult. Lidt Misundelſe, lidt Bitterhed, lidt Drilleſyge lurer under det meſt ſmilende Ydre, og Svigermødre, Svigerdøttre og Svigerinder gribe ofte kun altfor gjerne Lejligheden til at triumfere lidt over hinanden. Naar der ſaa i en ſaadan Kreds fra en af Ægtemændenes Side falder en ſaadan næſten umærkelig dadlende Ytring, direkte eller indirekte,
rettet mod Huſtruens ſelv
Pigen (hvorved der underſt
at „Fruen" ſkulde have ſet
efter), ſaa er der ſtrax Øre
til at opfange det, og Tung
nok til at lade det gaa viden
udvekſle Bemærkninger, ſo
„Stakkels Olaf!" „Han er i
lykkelig med hende!" „Sagde
det ikke nok, hun er ikke den r
Huſtru for ham" o. ſ. v. Huſtru
opfatter det, Manden aner i
noget ondt, og ſynes, at de m
ſig udmærket ſammen, og er
ved at blive vred, naar ha
Kone med et Suk modſiger Ind
bydelſer om at „komme over t
os" næſte Dag. „Uderligt, str
ligt af hende!" tænker han.
Uvenligheden kommer fra en an
den Kant, fra hans egen Tung
thi Hjertet har ſjældent el
aldrig Del i de ubetænkſomt
talte Ord.

Fra Hjertet og til Hjerter
er det at jeg taler, fra Hjer
kommer mit Raad og min A
varſel: Sig, hvad I ville ſi
under fire Øjne, I kunne ſi
Eders Huſtruer meget, meget
uden at ſaare hende, naar I
ene to ſammen, men vej efter
dadlende Ord paa Læberne, før I
udtale det, naar Fremmede eller
„Familien" er til Stede. De
gjøre ſaa ondt, ſaa ondt, at I
ville føle den dybeſte Medliden
hvis I kunde føle det!

En Huſtru.

Bagateller.

Min Moder ſagde ofte til mig
„Kjære Barn, Livet,
den unge Piges og Huſtruens L
er en ſand Kjæde af Bagatelle
lykkelig den, der forſtaar at
ſig af disſe Bagateller, ſaa
Livet bliver lykkeligt ved
Hvor jeg tidt og mange Gan
har givet min Moder Ret.

Ja, Livet beſtaar i mange Tilfælde af Bagateller, og Bagatellen kunne tidt faa ſtor Indflydelſe paa hele vor Skjæbne.

Det er en „Bagatel" at ſy en løsreven Knap faſt, en „Bagatel" at ſy en opreven Handſkefinger ſammen eller at ſy en Lomme, der har løsnet ſig lidt, faſt igjen, men det ophører at være Bagateller, naar et vredt eller ærgerligt Blik ſtrejfer os fra en af vore nærmeſte, en Mand eller en Fader, og vi høre en ſarkaſtiſk Bemærkning om, „at Tiden nok ikke har ſlaaet til", det ophører at være en Smaating, eller bliver i alt Fald en meget alvorlig Smaating at opdage, at man har tabt ſin Portemonnæ eller ſit Lommetørklæde, eller at en Fingerſpids viſer ſig udenfor Handſken i et Øjeblik, hvor vi netop gjerne vilde have gjort et godt Indtryk.

Jo, der er ſaa mange af den Slags Bagateller, der kunne vedblive at være det, naar de opdages og afhjælpes i Tide.

Jeg ſkal nævne et Par andre: Vi ſpiſe Kirſebær, det er kun en Bagatel at bære Stenene ned i Køkkenet, men i Stedet for lægges de ofte paa de nærmeſte Urtepotter, hvor de ſlet ikke gjøre noget fordelagtigt Indtryk; det er en Bagatel at faa en Dukke Silke eller Garn holdt, eller naar vi ikke have nogen til at holde den for os, da at vinde den op om to Stole, men i Stedet for at ſpare Tid med det, trækkes i en Ende af Silken, til der opſtaar en ſaadan gordiſk Knude, der aldrig er til at bringe i Rede igjen; ja, der kunde remſes mange Bagateller op endnu, ſom ganſke viſt kun er Bagateller, men der, ſom Moder ſagde, og det er i Grunden det, jeg gaar ud fra, kunne „tages" paa forſkjellig Maade, ſaa at der enten kan komme Fred eller Ufred i Hjemmet ud af dem.

H. L.

Breve om Barnepleje.

XXIII.

Efter at jeg nu, i Overensſtemmelſe med min Plan, i de foregaaende Breve efter bedſte Evne har ſtræbt at give forſtandige og omhyggelige Mødre ſaadanne Vink til en fornuſtig og med den naturlige Udvikling overensſtemmende Pleje af Børn i det andet Leveaar, ſom det ikke kan falde nogen vanſkeligt at efterfølge, kan jeg dog ikke forlade Omtalen af dette Livsafſnit uden ogſaa med nogle Ord at have berørt et meget vigtigt Punkt, nemlig Spørgsmaalet om Barnepigen.

Saare forſkjellige ere de Livsvilkaar, hvorunder Barnets Udvikling foregaar, og højſt forſkjellige ere ogſaa Reſultaterne. Lykkelige ere de Børn, hvis Fjed ledes af en kjærlig Moder, og ſom ikke overlades helt og holdent til en Fremmed, der altid vil ſtille ſig mere eller mindre ligegyldig ligeoverfor de betroede Børn; kun en Moder kan med ſit ſikkre, ſjældent ſvigtende Inſtinkt føre ſit Barn gjennem de førſte Leveaar, disſe Aar, hvor det lille Menneſkes Selvbevidſthed og Egenvillie endnu kun viſer ſig i Spiren, og i hvilke det netop er den rette Tid til Lugning af allehaande Ukrud, ſom vokser frem, og ſom uden den moderlige, gartneriſke Pleje ſaa let kan brede ſig og kvæle den gode Sæd. Men hvor ofte maa ikke en Moder — ſærligt i de mindre heldigt ſtillede Klasſer i Samfundet — af forſkjellige Aarſager i ſtørre eller mindre Grad give Afkald paa Udøvelſen af denne højſt vigtige Side af ſin Modergjerning; ofte maa hun ved ſit Arbejde bidrage direkte til Familiens Udkomme, ofte maa hun paa Grund af Familiens Størrelſe og den derved foranledigede forøgede Husgjerning ſe ſig nødt til at lade Børnene delvis ſkøtte ſig ſelv eller overlade de yngre til de ældres eller en Piges Tilſyn. Under ſaadanne Forhold maa, ſom ſagt, Moderen, maaſke med ſtor Hjertesorg, renoncere paa Udøvelſen af ſit vigtige Kald, og det er her en Nødvendighed at bøje ſig for Omſtændighederne, men den Moder, ſom er heldigere ſtillet, ſom har Tiden mere til ſin Raadighed, og ſom desuagtet af forſkjellige, ofte ſmaalige Henſyn unddrager ſig ſin Pligt og helt og holdent overlader ſine Børn til lejede Tjeneſtefolks Opſyn, maa vide, at hun miſter den Agtelſe, der kunde tilkomme hende, paatager ſig et uhyre Anſvar og maatte hellere ønſket ſig at være ufrugtbar end en Gang at ſkulle gjøre Regnſkab for, hvad hun har forſømt, og for de Ulykker, hendes Mangel paa moderlige Egenſkaber maaſke har nedkaldt over hendes Smaa.

Tro ikke, mine kjære Læſerinder! at jeg udtaler mig for ſtærkt eller for ſort; jeg kunde næſten føle mig friſtet til at paaſtaa, at mindſt Halvdelen af al Synd og alle de Friſtelſer, ſom lægge Snarer for de opvoksende Børn, ligefrem kan tilſkrives mangelfuldt Tilſyn fra Moderens Side og den ofte ſaa højſt letſindige Betroen af Børn til en Tjeneſtepige, ſom kommer den førſte i en Maaned og atter gjør Plads for en ny i den næſte. Vi vide jo alle, hvilken overordentlig Nytte og Hjælp, et Hus har af ſine Tjeneſtefolk, og det er ſaa ganſke naturligt, at en Moder, iſær hvor der er flere Børn, ønſker Asſiſtance med Henſyn til Pasningen og Opſynet med disſe; men denne Asſiſtance maa hun ikke ſkaffe ſig lige ſaa letſindigt, ſom hun maaſke ſkaffer ſig en Vaſkekone eller et Bybud; Barnepigen ſkal være Moderens Fuldmægtig, ſkal udøve ſin Virkſomhed i den nøjeſte Overensſtemmelſe med hendes Ønſker og hendes Plan i Henſeende til Børnenes Opdragelſe; hun ſkal have Indſigt og Samvittighedsfuldhed; hun ſkal være ſædelig og ufortrøden, kydſk i ſin Optræden ſom i ſin Tale, aarvaagen og behændig, ſtærk og ſund og af en lys og glad Karakter.

Hvor finder De vel en ſaadan Perle? og ſelv til et ſaadant Ideal bør en Moder ikke helt og holdent betro ſit Barn, men ſtedſe lade Barnepigen mærke, at hun dog ſelv holder Styret i ſin Haand, og at hun ikke et eneſte Øjeblik vil ſlippe det egentlige Overtilſyn. —

Tillad mig at give Dem et Par Vink med Henſyn til Fæſtningen af en Barnepige, og gjør mig den Glæde at tro, at en Læge, der i en lang, lang Aarrække har ſærdedes ſom en fortrolig Ven og Raadgiver i ſaa mange Huſe og har forſtaaet at bruge Øjne og Ører, ikke vil være den daarligſte til at give Raad i ſaa Henſeende.

Tag aldrig en Barnepige, der er under 18 eller over 40 Aar; den unge har ikke Stadighed og Alvor nok, den ældre vil i Almindelighed være for ſtiv og alvorlig. Lad Dem ikke nøje med ſkriftlige Anbefalinger, men ſøg at lære det Hjem at kjende, hvorfra Pigen er udgaaet. Pigen bør have et godt Helbred og maa naturligvis ikke lide af nogen Slags Hudſygdom eller Udſlet; tag aldrig en Barnepige med nogen iøjnefaldende Legemsfejl, thi de hende betroede Børn vilde faa Lyſt til at efterabe ſaadanne og kunne paadrage ſig dem varigt. Forvis Dem om, at Pigen har Sans for Renlighed og Orden, at hun ikke for let lader ſig forſtyrre, at hun er aarvaagen og lærenem. Det er altid ſaare vanſkeligt, for ikke at ſige umuligt, at overbeviſe ſig om, at en Pige er ufordærvet, ſædelig og ſandhedskjærlig; dette vil give ſig ved nærmere Bekjendtſkab, og De bør ikke betænke Dem paa at ſtille Dem ved hende, hvis De ſkulde opdage, at det ikke er Tilfældet; De maa ikke ſlaa Dem til Ro med den Tanke, at Børnene ere ſaa ſmaa, at de ikke kunne forſtaa, hvad de muligvis under ſaadanne Omſtændigheder vilde faa at ſe og høre; uren Omgivelſe og letſindig Tale er ſelv for ſmaa Børn farlig ligeſom fordærvet Luft. —

Det ſkulde gaa underlig til, om en Moder ſelv med den ſtørſte Omhyggelighed ſkulde kunne finde en Barnepige, der fuldt ud ſvarede til hendes Ønſker; det maa De ikke vente; men har De ſaa, min ærede Læſerinde! fundet en, ſom efter omhyggelig Prøvelſe anſtaar Dem nogenlunde, da knyt hende til Dem med Kjærlighedens og Hengivenhedens Baand; vær mild og overbærende, hvor det paa nogen Maade kan lade ſig gjøre, vær velvillig lige overfor hende, og vis hende venlig Anerkjendelſe, naar hun opfylder ſine Pligter, vær ſtreng retfærdig, naar De vil paatale begaaede Forſeelſer, og glem aldrig, at De i en flink og paalidelig Barnepige har en af Deres vigtigſte Hjælpere, ſom De ved en god Behandling bør ſøge at ſlutte ſaa nær til Dem og Deres Barn ſom muligt. Glem aldrig, at Aarſagen til Nutidens almindelige „Tjeneſtepigevrøvl" nok ſaa hyppigt er at finde hos Herſkabet ſom hos Tyendet.

Dr. B.

Husraad.

Almindelige Regler for Opbevaring af Syltetøj.

For Opbevaring af Syltetøj gjælder i Almindelighed følgende Regler: Det Sted, paa hvilket den ſyltede Frugt, Geleer o. ſ. v. opbevares, maa være køligt og tørt. Naar Sukkerblandingen ikke har været koncentreret nok, vil Syltetøjet let gaa i Gjæring, det ſkader Frugterne, og de tabe baade i Smag og Udſeende. Saa ſnart man mærker, at Syltetøjet
gjærer, helder man ſnar
ligt Saften fra den hele
Frugt, laver en ny Sukker
ning (Sukker og Vand kog
men) og lader Frugten
Opkog i denne. Men Su
løsningen, Sukkerſaften, eller
Navne man nu giver de
ogſaa være for ſtærk, ſaa
den ſig ſom en Slags Sto
Frugterne; dette ſkader v
deres Smag, men de ſe
Tilfælde ikke ſaa godt ud.
for ſtærkt bør undgaas li
meget ſom et for ſvagt. —
kan rette dette ved at o
Krukken, hvori Syltetøje
vares, forneden og paa S
ſaa at Sukkeret løsner ſ
kommes det hele i Sylte
der kommes lidt Vand til.
faar, under ſtadig Omrø
godt Opkog. Ved at Fru
ſkal ſyltes grøn, maa ma
at ſaa det plukket ned i re
at det ikke er begyndt at
ſaa holder det ſig ikke; dog
førſte Betingelſe for at
tøjet ſkal kunne holde ſig,
Krukker, Flaſker o. ſ. v. e
og lufttæt lukkede til.

Vaſken og K
kenet.

Nogle Smaaregler me
ſyn til Vaſk.

Naar man er bange for
ſkal ſalme i Vaſken,
man lidt Eddike i Vaſk
eller naar det er ſalmet
Skyllevandet, for at falde
tilbage igjen.

Naar man vil holde
blødt i vaſkerede Sager, de
kommer man dygtigt
Skyllevandet og lader T
en Times Tid deri.

Fine, brogede Udſage
bedſt vaſkes med Quill
Barken kommes i koldt V
bliver ſtaaende deri Natte
om Morgenen ſier man
af, kommer de uldne Sa
afſiede Vand, lader dem
Par Timer deri, og vaſk
en eller to Gange igjennem

Trykt i Carl Allers Etabli
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 41.

Hjemmet.

Leve ude og hjemme.

10. Viſitter.

(Fortſat).

Menneſker, der, uden at tænke noget ondt med det, med Ytringer ſom: „Ja, tilfældig forbi, og ſer op", eller: „Jeg var inde i Raadhuſet, og ſaa tænkte var bedſt at aflægge Dem Beſøg med det ſamme" o. ſ. v., tænke ikke, at de derved afſvække Indtrykket af deres Beſøg, det ophører derved at Høflighed, der viſes den de beſøge.

Træffe vi ikke den hjemme, vi beſtemt at aflægge et Beſøg, lade vi vort Kort blive til-. Ikke at afgive ſit Kort enten for en Uhøflighed Tilbageblivende med ingen Viat have aflagt. I det Hele ſpiller Viſitkortet en ſtor i det ſelſkabelige Liv. In-Mand ſkulde gaa ud, at have ſine Viſitkort hos. Vil han aflægge en Viſit, ſpørger gjerne den af Tjeneſte-, der lukker op, efter hans, og i de fleſte Tilfælde bliver dette, naar det ikke udtales meget tydeligt, misforſtaaet; der ſpørges ikke om det en Gang endnu, ſelv om Tjeneren eller Pigen ikke har forſtaaet det rigtigt, det bliver anmeldt i en mangelfuld Form, og ſkaffer ofte ubehagelige Forviklinger tilveje. Det er lettere og mere nobelt at aflevere ſit Kort. Er Familien ude, er det ogſaa ofte Tilfældet at det ſagte Navn er blevet glemt. Det afleverede Viſitkort lader ſig ikke glemme.

Naar man gjør en Viſit i et Hus, ſkal man tydelig lade melde, *hvem* Beſøget gjælder: Herren eller Fruen i Huſet, den voksne Søn eller Datter o. ſ. v. En ung Herre lader ſig aldrig melde hos Datteren i Huſet, og hun modtager ikke Viſitter, naar hendes Moder er ude, det ſkulde da være meget bekjendte Damer eller mulig et Ægtepar, og i enkelte Tilfælde en gammel Herre, der ſtaar paa en fortrolig Fod med Familien. Dette falder bort, naar Datteren i Huſet ikke mere er ganſke ung og ſtaar ſom et ſelvſtændigt Medlem af Selſkabet, der har Ret til at modtage og beſvare Viſitter efter eget Godtbefindende.

En Herre der vil aflægge Huſets Frue en Viſit, ſpørger altid efter hendes Mand, og denne deltager i Gjenbeſøget; men en Viſit, hvor der ikke direkte ſpørges efter Fruen, betragtes af denne ſom kun gjældende hendes Mand, og beſvares kun af denne.

Melde vi os altſaa til et Beſøg, ſpørger Tjeneren eller Pigen om vort Navn, vi afgive vort Kort, blive meldte — og maa ofte til vor Beklagelſe høre, at der „ikke tages imod". Dette Tilfælde kan tjene os ſom Fingerpeg til ikke uden Opfordring at gjentage Viſitten, det vilde blive anſet for Ubeſkedenhed. Drejer det ſig derimod om et vigtigt Anliggende, hvor den, Beſøget gjaldt, maaſké kun har forudſat et ligegyldigt Ærinde, gjør den Paagjældende bedſt i at ſkrive, antyde Sagen ganſke kort og bede om Angivelſen af en Tid, hvor det Omſkrevne nærmere kan afhandles. Vi ſpare os derved en Beſkyldning for Paatrængenhed, og naa ſikkert til Maalet.

En Dame aflægger *aldrig* en Herre et Beſøg; ſom Undtagelſe fra denne Regel gjælder kun Beſøg hos Lægen i dennes Konſultationstid, hvor dog Damen helſt maa være ledſaget af en anden Dame, eller hos en Prokurator i hans Arbejdstid; men er det ikke en direkte Hemmelighed, det gjælder, maa vedkommende Dame ogſaa her helſt være ledſaget af en Slægtning. Dette er, ſom ſagt, de Herrebeſøg, en Dame kan aflægge ene, men hvor og naar det kan arrangeres, er det rigtigt ogſaa ved dißſe Beſøg at være ledſaget af en anden.

(Fortſættes).

En Bebrejdelſe.

En Bebrejdelſe? Til hvem og fra hvem? Fra én, der er ſtolt over, ved at fremkomme med denne Bebrejdelſe at kunne vælte den fra ſig ſelv over paa andre, ſkjøndt hun til Dato ſelv lige ſaa godt ſom nogen har fortjent den. Og hvad er det ſaa for en Bebrejdelſe? De (vi) ere ſkrivedovne, mine Damer! Jeg mener ikke den Slags Skrivedovenſkab, der har været paatalt her i Raadgiveren, nej, jeg vil ikke være Ekko og tale om det, andre have talt ſaa rigtigt og pænt om, jeg vil tale om den Skrivedovenſkab, der forhindrer, at vi kunne faa endnu flere gode Raad at læſe i Raadgiveren, end vi allerede læſe. Thi vi Damer have en anden Fejl, vi ere umættelige. Naar vi have læſt et godt, praktiſk Raad om et, ere vi altid beredte til at lede om et godt Raad for noget andet. Og vi finde det i Reglen, men jeg er vis paa, at der er Maßſer af gode Raad mellem Folk, der ikke blive indſendte til „Raadgiveren", ſkjøndt Redaktionen ſaa venlig beder Husmødrene gjøre det for at gavne hinanden. Og det er fordi vi ere ſkrivedovne, at vi ikke gjøre det! Jeg véd et, ja, jeg véd flere Ekſempler, og det er netop dißſe, der fik mig til at gribe i min egen Barm og i en ledig Time ſkrive dißſe Linier. Nu ſkal jeg fortælle det. Det var den Søndag, da det Raad om at „opbevare grønne Stikkelsbær paa Flaſker" ſtod i Raadgiveren. „Nej", ſagde jeg til en Dame af mit Bekjendtſkab, „hvor det var nemt; naar jeg blot vidſte, de kunde holde ſig paa den Maade, vilde jeg virkelig gjemme mange Flaſker fulde, det vilde hjælpe ſaa rart til lidt Afvekſling i Vintertiden, naar det begynder at ſkorte paa Gemyſer." „Ja, det kan Du roligt gjøre," ſvarede hun, „jeg har kjendt den Fremgangsmaade i ſekſten Aar, og Bærrene have altid holdt ſig." „Og det har Du ikke fortalt mig —" „Aah, hvem huſker at fortælle alt af den Slags?" „Men hvorfor ſkrev Du det da ikke til „Raadgiveren?" „Hvorfor det? Nu har jo en anden gjort det." „Men hvis nu denne anden ikke havde gjort det, hvad ſaa? Saa havde hverken jeg eller andre faaet det at vide." — — Det var den Dag. Saa kom jeg ſammen med nogle andre Veninder, og atter faldt Talen paa et eller andet Raad fra „Raadgiveren". „Ja, det har jeg prøvet, det er praktiſk og godt," ſagde den ene Dame, „men man kan ogſaa gjøre det paa en anden Maade. Jeg véd for Ekſempel, at min Svigerinde gjorde ſaadan og ſaadan!" „Det ſkulde Du ſkrive til „Raadgiveren"!" „Aah nej — jeg véd i Grunden ikke ſelv hvorfor, men man holder ikke af at ſætte ſaadan noget i Stil — og ſaa glemmer man det ogſaa." „Men hvis nu alle Damer vare lige ſaa utilbøjelige til at ſkrive og lige ſaa glemſomme, hvad ſaa?" „Ja, ſaa var det rigtignok yderſt ubehageligt for os andre." — — Jeg begyndte at mærke mig dißſe Tilfælde, ſom ofte gjentage ſig. En vidſte et udmærket Middel mod Haarets Affalden, en anden Middel mod Froſt, jeg tror det var noget med at lægge opblødt Kridt paa og tørre det ved Kakkelovnsvarmen — men jeg ſtaar ikke inde for, at det var ſaaledes o. ſ. v., og overalt, hvor jeg har ſpurgt, hvorfor de ikke ſtrev det op til Gavn for andre, fik jeg aldeles ugyldige Grunde; den vilde ikke have ſit Navn under, og ſkjøndt jeg tog alle Raadgiverne frem og viſte hende, at Artiklerne kun vare undertegnede med Forbogſtaverne, vilde hun ikke tage mod Ræſon, men ſvarede: „Aah, ſaa ſer jo dog Redaktionen det" — „og føler ſig viſt meget taknemmelig for det!" ſupplerede jeg. „Naar Du er ſaa ivrig for det, ſkulde Du virkelig ſelv ſende en Artikkel ind til „Raadgiveren"," ſagde min Veninde endelig, „Du har neppe Mod til det, naar det kommer til Stykket. Du kunde jo ſkrive alle de ſmukke Bebrejdelſer, Du retter til os, til alle de Læſerinder, der lide af ſamme Syge ſom vi." „Det er et Ord," ſvarede jeg fornærmet, „jeg ſkriver det!" Og jeg ſmedede, medens Jernet var varmt, jeg ſkrev, medens jeg endnu var i Aande, denne Bebrejdelſe, der for mit Vedkommende bryder Iſen, thi hvis De ønſker det, ſkal De nu oftere høre fra mig. Med en Tak til alle de Damer, der have havt mere Mod end jeg, og før jeg ere begyndt at „tale et venligt Ord i rette Tid", tegner jeg mig for Fremtiden ſom

Deres
„lille Husmoder".

NB. Mit rette Navn overgiver jeg rolig til Redaktionens Diſkretion.

Breve om Barnepleje.

XXIV.

nede i mit ſidſte Brev er
under Omtalen af „Barne-
ger" kommen ind paa et Om-
de, ſom ligger udenfor den
(legemlige) Barnepleje, og
rettest hører ind under
givning. Jeg er imidlertid
og ſaa faſt overbeviſt om, at
[illegible] egentlig beſet,
nogen Maade kan ſkilles fra
legemlige Barnepleje; jeg har
ofte i disſe Breve med
fremhævet, at Sjæl og Legeme
ſammen, og at en Paavirk-
Barnets [illegible] eller
enſidig, iſær da det
ſaa uhyre vanſkeligt
ikke at ſige umuligt —
klart og paalidelig
mellem de Livsytringer
Barn, der nærmeſt maa
Legemet, og dem, ſom
er en ſjælelig Virk-
Jeg lægger derfor heller
Afgrænſning — og med De-
ſom jeg haaber, mine
Læſerinder! — i nogle
behandle adſkillige Punk-
nærmere høre hen til den
Opdragelſe, men ſom
viſe ſig at ſtaa i en
mindre nær Forbin-
den fyſiſke Barnepleje.
i denne Henſeende vil jeg
at det ikke er min Me-
at ville optræde ſom ufejl-
Læremeſter, men kun ſom
og praktiſk Raadgiver,
maaſke nok være værd
Gjenſtand for Efter-
de fremkomme af In-
og Kjærlighed til de
og ere Reſultater af
opmærkſomme
Jeg mener, at det
Punkt af vore Sam-
Barneplejen, hvor vi
ſtanſede ved Begyndel-
det tredje Livsaar, vil
paſſende at omtale
aandelige Udvikling i
Aar. For imidlertid
mig for at trætte Læſerne, tror jeg, at det vil være rettest og naturligſt paa én Gang at behandle under ét den aandelige Udvikling og Opdragelſen af Børn indtil Skoletiden eller det fyldte ſyvende Aar. Til Overflod maaſke gjentager jeg, at vi ſtadigt maa erindre, at Børn ikke ere Maſkiner, der kunne ledes og ſtyres efter beſtemte Tal og Regler, og at Opdragelſen af Børn altid maa blive ofte endog højſt forſkjellig, idet den ſtedſe maa afpasſes efter det enkelte Barns ejendommelige Karakter og Anlæg; atter her er det det moderlige Inſtinkt i Forening med den Verdens- og Menneſkeforſtand, ſom Forældrene maatte have erhvervet ſig i Livet, der ſkal viſe Vejen; ingen nok ſaa vel ſkreven Bog kan her erſtatte dette. —

Barnets Aand udvikles foruden ved Talen hovedſagelig under Leg, og det er nærmeſt gjennem Legetøjet, at det faar ſin aandelige Næring. Vi have i det foregaaende talt om Vigtigheden af, at den legemlige Føde ordnes og reguleres; vi ere enige om, at det er nødvendigt at undgaa Overfyldning og ufordøjelige Spiſer. Ogſaa med Henſyn til den aandelige Beſpisning maa der anvendes den fornødne Forſigtighed baade i Henſeende til Kvantitet og Kvalitet. Her ſyndes der ofte af Forældre, og mærkværdigt nok er det i Almindelighed Faderen, ſom griber fejl. Jeg friſtes næſten til at antage, at Drivfjederen her er en Art Skinſyge; ſom naturligt er, føler Barnet ſig i ſin førſte Levetid nærmeſt draget til Moderen, ſom førſt har ammet det ved ſit Bryſt og ſenere ſtadigt rækket det Næring; hun er beſtandigt om Barnet og er tilrede med ſin Hjælp baade Nat og Dag, medens Faderen er ude ved ſine Forretninger og altſaa langt ſjældnere viſer ſig for det. Det er ogſaa ganſke naturligt, at Barnet kaſter hele Fylden af ſin barnlige Hengivenhed og Kjærlighed paa Moderen, medens det ofte er koldt lige overfor Faderen. Jeg tror neppe, at nogen Fader har undgaaet at føle et Slags Jalouſi overfor Moderen, og det er da ogſaa let forſtaaeligt, at han ſøger at udtænke Midler til ogſaa at vinde ſin Part af Barnets Hengivenhed; paa ægte mandlig, plump Maade ſøger han da at naa Maalet ved Beſtikkelſer, ofte i Form af Masſer af Legetøj, ſom han bringer hjem, og hvormed han ſaa overvælder Barnet. Naar den Lille ſurmuler, kommer han frem med et Stykke Legetøj; er Hr. Sønnen lidt ſtædig og ikke vil række ſin Fader Haanden til et Goddag og Velkommen, tilkjøber han ſig den ham tilkommende Hilſen med en Gave; lidt efter lidt opnaar han tilſidſt at opelſke en egennyttig og haveſyg Side i ſit Barns Karakter, idet det meget hurtigt opdager, at det kan ſælge ſine ſmaa, barnlige Gunſtbeviſninger, og endelig meget højrøſtet kræver ſom en Rettighed at blive begavet hver Gang Faderen kommer hjem og henvender ſig til det. Det er en daarlig Vare, der kjøbes ved Beſtikkelſe; jeg kunde friſtes til at kalde det en forfalſket Vare, thi det Kys, der ſaaledes erhverves af den bløde Barnemund, er ofteſt et koldt, og det Haandtryk, den lille buttede Haand giver, er blottet for Følelſe; maatte dog enhver kjærlig Fader faa Øjet op herfor, ſøge at vinde Barnets Tillid og Hengivenhed ad andre Veje, og ikke udſætte det lille Væſen for alle de Friſtelſer og alle de forkrøblende Indtryk paa Sindet, ſom han uden at vide det bringer over Barneſjælen ved ſine Forſøg paa at vinde den Kjærlighed, ſom dog førſt opnaas ved de ejendommelige, uforſtaaelige og guddommelige Følelſesſtrømninger, ſom gaa imellem Menneſkeſjælene, ſom „overgaa al Forſtand", og ſom ere Udſpring fra ham, hvis Væſen er Kjærlighed.

Denne Overdængen af Børn med Gaver er i vor Tid en ligefrem Peſtſkade. Børnene blive unerſulde, gaa fra det ene Stykke Legetøj til det andet, føle en ondſkabsfuld Glæde i at brække det i Stykker, ſaa i Legetøjet et ſtort Materiale til Gjenſtand for Kivagtighed, og ikke mindſt indpodes misundelige Følelſer lige overfor andre Børn der maaſke have mere og pragtfuldere Legetøj.

Legetøjinduſtrien ſpekulerer i alle disſe ſlette Egenſkaber, ſom kunne fremavles hos Børn, hvad jeg ſenere ſkal faa Lejlighed til at viſe. —

I mit næſte Brev ſkal jeg fortſætte Behandlingen af dette vigtige Thema.

Dr. B.

Husraad.

Om Udluftning af Sengklæder.

Sædvanligvis udſætter man de Sengklæder, man vil have udluftet, for ſtærk Solvarme. Men derved udtørres Fjerene for meget, de miſte deres Elaſticitet og blive ſkjøre. Sengklæderne have bedre af at blive lagte ud i ſkyet, men dog tørt Vejr og bankes ordentligt. Man maa heller ikke om Sommeren, naar Legemet uddunſter meſt, ſtraks rede Senge og brede Tæpper over disſe. Man ſpreder derimod Dynerne fra hinanden og lukker Sovekammervinduerne op. Førſt naar der er kommen god, friſk Luft til, gjør man Sengene videre i Stand. Kan man lade Dynerne ligge udbredte til henimod Aften, er det naturligvis endnu bedre.

K. B.

Om Brugen af Talkum.

Enhver véd naturligvis fra Handſkemageren, at Handſker gaa lettere paa, naar der er dryſſet lidt Talkum ned i disſe; men det er maaſke ikke alle, der tænke over, at det ſamme er Tilfældet med nye, ſnævre Støvler eller Sko; ogſaa disſe glide lettere paa Foden, naar man har dryſſet lidt Talkum i dem, eller gnedet Strømpen, iſær ved Hælen, ind med lidt Talkum, det vil da ſige, naar man har Strømpen paa. Ogſaa Skuffer i Kommoder ſkulle ofte, efter hvad jeg har læſt et Sted, gaa lettere ud og ind, naar man beſtryger Kanterne med Talkum.

M.

Middel til at bevare Seletøj.

Som bekjendt, have Amoniakdampene fra Stalden en ſkadelig Indflydelſe paa Seletøjet; naar derfor Selekammeret ikke er ſaa langt fjernet fra Stalden, at Seletøjet deri er udenfor Staldluftens Omraade, eller, hvis Seletøjet hænger i ſelve Stalden, gjør man bedſt i at blande lidt Glycerin i Smørelſen, dette bidrager til at bevare Seletøjet, og holder det bøjeligt.

†

Middel mod Vorter.

Man tager friſkt, uſaltet Flæſk, ſkjærer det i brede Striber og lægger disſe paa Vorterne om Aftenen, naar man ſkal i Seng. Man kan binde gamle Handſker eller Strømper paa Hænderne, for at Flæſket ikke ſkal falde af. Fjorten Dage, i det ſeneſte, efter at man har begyndt at bruge Kuren, ere Vorterne borte.

M.

Vaſken og Køkkenet.

At vaſke Svane- og Strudsfjer.

Man tilbereder en ſkummende Lud af lunkent Vand og god Vaſkeſæbe, ſvinger Fjerene mange Gange frem og tilbage i denne, ſkyller dem i rent Vand, trykker dem let af og trækker dem ſaa nok en Gang igjennem rent Vand, hvori der er opløſt lidt Vaſkeblaat. Efter atter at have trykket dem let af, hænges de til tørre i Solen eller Kakkelovn.

At ſtryge Vaſ

Det anbefales at
Vaſkekjoler paa
Farven lider mind
den ulige ſtærke
ikke kommer frem.
Piquéſtoffer træder
get ſmukkere frem,
ſtrøget paa Vranger
mer til at ſe ud ſom

Blaabærr

Til én Del Saft
Dele Vand og
ker. Sukkeret opl
Vand, ſkummes og
det er afkølet, i det
Vand fyldte Anker.
løsningen af Sukk
Vand regnes fra de
For at faa ſaa
Bærrene ſom mulig
dem ſtaa et Par
hælde lidt Vand
trykke dem let af gi
ned Klæde. Efter
derpaa ere pres
Frugtpresſen, hæl
det renſede og ſvob
det opløſte Sukker
ovenfor ſagt, i. N
Ankeret i en tør K
Saften kan gjære, la
hvidt Lærred over
ningen, for at der
Smuds i, ſætter en
for at opfange b
og hælder hver Da
paa Ankeret igjen,
ringen er endt, og
nogen Bruſen i ſkal
man henimod Slut
tober eller førſt
Spundshullet til o
ſtaa udækket, indtil
eller Marts næſte
Vinen paa Flaſke
er billig og ſtyrken
heden.

Trykt i Carl Allers
Kjøbenh

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 42.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

10. Viſitter.

(Fortſat).

I Sygdomstilfælde kan en Dame naturligvis nok foreſpørge ſig [illegible] en ældre, aleneſtaaende Vens Befindende, men hun kan ikke [illegible] tvingende Grund opholde ſig mere end en kort Tid i Sygeværelſet.

En ung Mand maa ikke aflægge [illegible] hyppige Beſøg i et Hus, hvor der ingen Sønner er, men kun vokſne Døttre, og hvor Beſøget ſaa kun [illegible] at gjælde disſe eller Forældrene. Han kommer derved [illegible] at gjøre Kur til en af Døttrene, og naar han ikke har alvorlige Henſigter, bringer han den unge Pige i en ſkjæv Stilling. Bliver han derimod [illegible] Selſkab eller Bal i et [illegible] Hus, fordrer god Tone, at han baade før og efter aflægger en Viſit, der altid vil blive vel modtaget. Dog maa en [illegible] Indbydelſe ikke — hvad desværre ofte er Tilfældet — [illegible] den unge Mand til at tro, at Familien, der ſendte den, „har [illegible] paa ham for en af Døttrene“ — han ſkal ſimpelthen tænke, at en net, ung Mand og god Danſer er vel ſet overalt og kan vente en venlig Modtagelſe i ethvert Hus. At udtale noget lignende ſom det, der ovenfor er bemærket, at han ikke maa tænke, er naturligvis endnu mere daddelværdigt. Naar en ung Mand derimod har alvorlige Tanker til en af Døttrene, er det hans Pligt at underrette Forældrene derom og lade disſe beſtemme, om hans Beſøg for Fremtiden bør ophøre, indſkrænkes eller antage en mere utvungen, familiær Karakter.

Naar to Perſoner ere blevne foreſtillede for hinanden i et Hus, ſaa berettiger dette vel, men forpligter ikke til et Beſøg. Man hilſer paa hinanden og taler med hinanden, naar man ſenere mødes, og dette er foreløbig nok. En Præſentation kan ofte bringe Folk i Berøring med hinanden, der ſlet ikke nærer det Ønſke at kjende hinanden; er det modſatte Tilfældet, kan en af de Præſenterede opfordre den anden til et Beſøg, og den førſt Indbudne aflægger naturligvis det førſte Beſøg.

Have vi meldt os til et Beſøg, og dette bliver modtaget, ſaa lade vi Overfrakke, Galoſcher, Paraply, Stok o. l. v. blive tilbage i Forværelſet eller Korridoren, kun ikke Hatten, thi i Reglen bliver en Viſit altid aflagt med Hatten i Haanden. Hatten bliver kun aflagt, naar Tjeneren eller Pigen, der modtager Tingene, har udtrykkelige Ordre til at bede om dette, eller naar Familiens Medlemmer opfordre dertil. Vil man efter udtalt Ønſke lægge Hatten fra ſig inde i Stuen, lægger man den ikke paa et Bord eller en Stol, men anbringer den paa Gulvet ved Siden af ſig eller under ſin Stol. Huſets Frue modtager den Beſøgende ved at reiſe ſig fra ſin Sofa, ſige nogle Ord til Velkommen og med en Haandbevægelſe bede Herren tage Plads. Denne tager aldrig Plads i Sofaen, men tager den Stol, der ſtaar Sofaen nærmeſt. Er det det førſte Beſøg, han aflægger der i Huſet, takker han for Tilladelſen til at turde gjøre det og omtaler med et Par Ord den Familie, hvor han har havt den Ære at gjøre den Families Bekjendtſkab, han nu aflægger Viſit hos. (Fortſ.).

I Damekupéer.

Hvor er det ikke ſjældent at finde behageligt Rejſeſelſkab paa Jernbanerne, og til vor Skam være det ſagt, ſjældneſt af alt findes det i Damekupéerne. Selv Damer, der hjemme udmærke ſig ved Elſkværdighed, væbne ſig paa Rejſer med en Utilnærmelighed, der ofte næſten grænſer til Uhøflighed, for ikke at ſige ligefrem Uartighed. Den Indtrædendes høflige Hilſen bliver ſlet ikke, eller dog meget kort og gnavent beſvaret, og ikke en Haand rører ſig for at fjerne de talrige Pakker, Shavler o. ſ. v., der ikke ligge i Nettene, men netop der, hvor de meſt af alt ere til Ulejlighed.

Den nye Pasſager, der betaler de ſamme Penge, og følgelig har de ſamme Rettigheder, forekommer ſig ſelv ſom en paatrængende Gjæſt. Den, der er nødſaget til at kjøre meget paa Jernbane, ſtøder ofte paa denne Uopdragenhed fra de Medrejſendes Side.

Jeg vil kun tage et lille Exempel fra en af mine ſidſte Jernbaneture; de Damer, der have prøvet Damekupéerne, ville indrømme, at jeg ikke overdriver.

En tyk Dame, der breder ſig i Vinduet, raaber mig allerede et Stykke fra i Møde: „Her er beſat“; jeg tillader mig desuagtet at kigge ind og ſer, at der kun er fire Damer i den til otte beſtemte Kupé; jeg benytter altſaa min gode Ret til at ſtige ind. Skjøndt jeg har Hatæſke, Paraply og Vadſæk, og altſaa har vanſkeligt ved at komme op af det høje Trin, falder det dog ikke en af de tilſtedeværende fire Damer ind at række mig en hjælpende Haand. Der er varmt i Kupéen, og enhver derinde ſmægter efter Luft, men dog bliver den tykke Dame ugeneert liggende i det aabne Vindue og forhindrer al Lufttilſtrømning fra denne Side. Paa den anden Side er Vinduet lukket, thi den derved ſiddende Dame frygter for Gigt, og vi have 28 Grader i Skyggen!

„Men De kunde maaſke tage Plads paa det andet Sæde, ſaa er De mindre udſat for Trækken,“ vover jeg at ſpørge i en meget beſkeden Tone.

„Det kan jeg ikke taale,“ lyder det gnavne Svar.

Nej, med alle mulige Henſyn til mulige og umulige Svagheder er det ofte meget ubehageligt at kjøre i Damekupé. Og dog raader jeg alle alene rejſende Damer, iſær unge Piger, til at foretrække Damekupéen for Fælleskupéen. Det kan jo nok hænde, at der, naar Damen træder ind, er flere andre Damer med deres Herrer i Kupéen, men disſe Selſkaber kan fjerne ſig lidt efter, og den unge Pige kan pludſelig til ikke ringe Forlegenhed for ſig ſelv, blive alene med en Herre, der maaſké hylder det, desværre ikke ſaa ganſke ſjældne Princip, at en ung Dame ſkal fornærmes, om det ſaa kun er ved et vedholdende, ſpejdende Blik, *netop* fordi hun er alene.

Den Utilbøjelighed til at ſøge Damekupéen, ſom ſaa ofte gjør ſig gjældende, vilde være ophævet, hvis der herſkede lidt mere Forekommenhed og Venlighed mellem Damepasſagererne. De gamle, gnavne Damer burde mindes, at de ſelv ſom unge maaſké have følt ſig lige ſaa fortvivlede over en ældre Dames Uvenlighed, og de Forſtankomne i en Kupé ſkulde vænne ſig til med et nogenlunde venligt Anſigt at modtage dem, hvis hele Brøde beſtaar i, at de førſt en Station ſenere ſkulle benytte det ſamme Tog. Der er ſjældent eller aldrig den Slags Ubehageligheder mellem
i Røgkupéen, hvorfor
Damer da behøve at ſtaa
for Herrerne i dette Punkt

Breve om Ba pleje.

XXV.

Vi ville i Dag fortſætte v
tragtninger over Barnets Le
Jeg berørte allerede i m
Brev den Uſkik, der breder ſ
og mere, nemlig at ov
Børn med Legetøj, lige ſo
antydede de uheldige Egen
ſom herved let kunne udv
Barneſindet. At denne O
med Legetøj nærmeſt finde
i de velhavende Klaſſer af
ſundet, er jo naturligt, m
ſaa blandt de mindre held
lede er man desværre ſo
godt med i ſaa Henſeend
Induſtrien for at imød
det tankeløſe Publikum er
op med vældige Varelag
alſkens Legetøj til urimeli
lige Priſer, men ſaa natur
til Gjengjæld ſaa ſlet forar
at det gjerne er i Stykker
Aften. Jeg vil her ſlet ikke
nærmere ind paa, at Fab
terne af ſligt prisbilligt
ſelvfølgeligt ikke tage det ſaa
om det er mere eller mindre
ligt for Børn enten ved
at have ſkarpe Kanter,
ſaa løſt ſammenſat, at S
af det kunne ſlukes af
eller ved at være bemal
ſmittende, ofte giftige
alt dette er noget, ſom de
Givere forud bør betænke,
jeg her nærmeſt vil gjø
mærkſom paa, er, at B
Ordensſans og Omhygg
for de Gjenſtande, det ſaar
Hænder, ſløves i en me
tænkelig Grad, naar det
det givne Legetøj ſaa let
Stykker, lige ſom den o
neſker medfødte Ødelægge

[illegible] Træk i
rakter — i høj Grad faar
g derved. Det gjør mig
m ondt for det lille Barn,
jeg ſer, hvorledes det over-
med Gaver paa ſin Fød-
g eller Juleaften, naar jeg
des det med et alt an-
s barnligt Udtryk i det lille
t betragter en [illegible]
og holder ſkarpt Udkig efter,
det venter at faa af ham.
dets Forventning ikke ſkuf-
ſtiller det ſtrax det Stykke,
holde i Haanden, fra ſig og
trerer ſin hele Opmærkſom-
paa det nye, indtil Inter-
for dette ſtrax tabes ved en
Gave. Man ſige ikke: „aa!
er jo kun et Barn; man kan
vænne ſig andet!“ — Men,
høit ærede Læſerinder og —
jeg er overbeviſt om — kjær-
Mødre! ſe De da ikke, hvor-
Barnet forandrer ſig paa
t under denne Regn af Ga-
Se, hvor febrilſk Kinden
er og Ojnene tindre — ikke
den rette og ſunde Barne-
s Glans, men med Have-
s fortærende Brand! Se
e, hvorledes den Lille, over-
t og overtrættet af al den
m, fører Haanden paa ſelve
en ligefrem legemligt ſyn-
kommen, ſlappet af Feber-
! Have De ikke erfaret,
s Barnet ofte efter et
al Overmaal af Gaver ud-
[illegible] Higen, kan faa
[illegible], ligger i
og kan ikke falde i Søvn,
naar ſaa denne endelig langt
længe indfinder ſig, plages
Drømme, der bringe det til at
op under Skrig? — Nej!
kan ikke forſvare at over-
vore Børn med Gaver,
vi ſom gode Forældre ville
Barnets Vel baade i aandelig
i legemlig Henſeende.“

den Pligt, jeg her har paa-
t ingenlunde for ſtærke Ud-
tilhører væſenligt vor Tid
hele dens febrilſke og ner-
Jagen og [illegible], hvilken vi
bedſt i at holde fjern fra
Børn ſaa længe, ſom det er
os muligt. Spørg denne Slægts Forældre, og vi ville ſaa at vide, at de have tilbragt en maaſké langt ſkjønnere og mere indholdsrig Barndom uden alle disſe Gaver med nogle faa Stykker plumpt Legetøj, ſom den barnlige Fantaſi ſaa har forvandlet til allehaande ſkjønne Skikkelſer ligeſom i et Æventyr, og her kommer jeg da ind paa et Punkt, ſom vor praktiſke, materialiſtiſke Tid kun altfor meget lader ude af Betragtning under Barnets aandelige Udvikling, nemlig den barnlige Indbildningskraft.

Lad kun vor Tids praktiſke Menneſker haanligt afviſe det, der kaldes Fantaſi, Indbildningskraft; lad dem nok ſaa tidt og nok ſaa højrøſtet paaſtaa, at det for at komme frem i Verden og for at faa Lod og Del i denne Verdens Kjød og Flæſk og blinkende Guldſtykker er en abſolut Nødvendighed at ramme en forſvarlig Pæl gjennem Fantaſiſpøgelſet, at det gjælder om at hærde og ſtaalſætte Forſtanden, og at man ikke maa lade Hjertet løbe af med ſig, ſaa vil jeg dog, trodſende disſe praktiſke Folks Dom og med Fare for ſelv at blive antagen for en Fantaſt, af al Magt hævde den Paaſtand, at det Menneſke, der beſidder et pasſende Maal af Fantaſi eller, om man vil, nogen poetiſk Sans, i Virkelighed er lykkeligere ſtillet end de rene Forſtandsmenneſker; jeg vil fremdeles paaſtaa, at denne Evne er en guddommelig Egenſkab; vi fødes med den, men den afſlides efter Haanden hos de fleſte Menneſker under det daglige Livs Kamp. Held den, der formaar at leve ſit Liv til Ende uden helt at have miſtet denne Evne, der ofte er i Stand til for en Tid at løfte Menneſket op og ud over Hverdagslivets Slid og Tryk. Barnet beſidder denne Evne i høj Grad; men medens det naturligvis bør være en Pligt for fornuftige Forældre at holde den indenfor visſe Skranker og nedſtemme den, hvis den maatte være til Stede i en alt for høj Grad, vil det være en ligefrem Synd at ſtræbe at udſlukke den; andre Evner, ſom kunne tjene Menneſket til Glæde og Troſt have deres Udſpring fra den.

Under Børnenes Leg ſpiller Fantaſien en dominerende Rolle; have vi ikke alle hyppigt været Vidner til, hvorledes en ſimpel Træklods under Legen i Barnets Indbildningskraft kan antage de forſkjelligſte Skikkelſer: ſaa er den en Heſt, ſaa et Skib, ſaa et Slot; Barnet lever ſig under ſin Leg ſaaledes ind i de indbildte Skikkelſer, de blive „Aandsvirkeligheder“ for det, og dets Aand udvikles derved langt mere, end ved det koſtbare Legetøj, der er ſaa fuldſtændigt udſtyret, at det ikke efterlader noget Hul at udfylde for Indbildningskraften. Det er ikke ſjældent at ſe Børn i en velhavende Familie, hvor der er fuldt op af Legetøj, foretrække at faa fat i nogle Stykker Brænde og omforme dem til forſkjellige levende eller livløſe Gjenſtande i deres Fantaſi. Udviklingen af Barnets Aand gaar ganſke naturligt denne Vej, og vi ſkulle ikke gjøre Brud herpaa. Vi ville ogſaa ſtedſe ſe, at en voxen Perſon, der kan gaa ind paa Børnenes Tankegang i ſaa Henſeende, vinder deres Hjerte og Hengivenhed.

Mit Raad med Henſyn til Børnenes Legetøj er da for det førſte: Giv dem ikke meget og i alt Fald i de førſte Aar kun Legetøj af meget ſimple Former!

Næſte Gang ſkal jeg komme ind paa, hvilke Slags Legetøj vi helſt ſkulle give vore Børn i Hænde.

Dr. B.

Husraad.

At renſe forgyldte Sager.

Man gnider de plettede Steder ſagte og omhyggeligt af med et ituſlaaet Æg og vaſker dem nogle Timer ſenere af med en Svamp, dyppet i friſk Vand.

Eller man beſtryger Forgyldningen med en i varm Vinaand dyppet Børſte. Selv Borter og Treſſer kunne renſes paa denne Maade. J. L.

At fjerne Fedtepletter fra hvide Knivſkafter.

Man kan fjerne Fedtepletter fra hvide Knivſkafter ved at beſtryge dem med en Slags Grød, lavet af brændt Magneſia, rørt ud i lidt Vand. Ogſaa en Grød af ſkrabet, hvidt Lér, ligeledes udrørt i lidt Vand, kan anbefales hertil. Naar Grøden har ſiddet paa et Par Timer, gnides den af, og Pletterne ere forſvundne. F.

At borttage Blækpletter.

Min lille Dreng havde faaet en ſlem Blækplet paa ſin brune Jaket; før jeg prøvede andre Midler, bad vor gamle Pige mig om at forſøge paa at fjerne den med Mælk; det havde hun ſet ſin forrige Frue gjøre, og det var altid lykkedes. Om det altid lykkes, véd jeg ikke, men at jeg fik Pletten bort med Mælk, er ſikkert (Mælkeſkjolderne gik af med Vand), og da jeg antager, at der maaſké er flere, der i lignende Tilfælde kunde have Lyſt til at prøve dette ſimple Middel, undlader jeg ikke herved at ſtille det til Dispoſition. Fru D.

Porcellænskit.

Man føjer de ituſlagne Stykker ſammen til et helt (det vil ſige, naar det ikke er altfor ituſlaaet), og naar det har ſin oprindelige Form, binder man et Baand faſt om det, ſaa at det holder godt ſammen. Saa koger man det i ſød Mælk og lader det ſtaa og afkøle i Mælken, hvorpaa man forſigtigt løſer Baandet af igjen, thi nu holder Stykkerne ſammen. P.

Vaſken og Køkkenet.

At vaſke Tyllsgardiner.

Jeg lægger hvert Gardin ſammen i en langagtig Firkant, lægger ſaa Gardin paa Gardin en Ballie og overhælder dem med lunkent, ſtærkt Grønſæbelud, og lader dem ſtaa ſaaledes et Par Timer. Derpaa trykker jeg dygtigt paa Gardinfirkanterne med udbredte Hænder, uden at tage dem fra hinanden, løfter ſaa den øverſte Gardinfirkant op, trykker den af (ikke vrider den) med Hænderne (ikke med Vridemaſkinen), og lægger den glat i en anden Ballie. Saaledes bliver jeg ved, indtil alle Gardinerne ligge ordentlig og glat i den anden Ballie. Imidlertid har jeg ſat Vand over Ilden og ladet det koge med ituſkaaren, hvid Sæbe i. Denne Lud hælder jeg kogende over Gardinerne, og dækker ſaa Ballien godt til med et Klæde. Naar Vandet flere Timer efter er afkølet, bærer jeg mig atter ad paa ovenangivne Maade. Skulde Luden maaſké være meget ſmudſig, laver jeg nok en Lud af hvid Sæbe, og gjentager Fremgangsmaaden fra før. Tilſidſt bliver den godt aftrykte Gardinfirkant ſtaaende Natten over i en Ballie med rent, klart Vand. Næſte Morgen ſtives Gardinfirkanterne i tynd Stivelſe og blaanes let, og førſt paa Snorene tages Firkanterne fra hinanden og trækkes lempeligt i de rette Folder. Naar Gardinerne ere helt tørre, rulles de rigtigt glat i baade Lagener, og ſtryges ſaa over. De fine, ſarte Gardiner kunne paa denne Maade holde utrolig længe.

F.

At give afvaſkede, blaa Vaſkeklæder Farven tilbage.

Jeg lægger dem efter Vaſken i ſtærkt Blaavand (15—16 Kugler i en Spand Vand), og tørrer dem i Skyggen. A.

Husdyrene.

At vænne Hunde til nye Herrer.

For at vænne en ny, voxen Hund til ſig (med Hvalpe falder dette næſten af ſig ſelv), ſaa gjør man bedſt i at lade en anden lægge den i Lænke ved Hundehuſet og ſaa ſelv efter u
Forløb give den Friheds
den en Tur med, ſørend
en Snor. Naar man e
tilbage, giver man den
den og beholder den lid
Næſte Dag fortſættes
veriment, og efter en o
Forløb har Dyret væn
den nye Herre, fra hv
den modtager Føde og

At holde Kanarief for Utøj.

Det bedſte Middel er
dig Renlighed og g
lig Føde, men har Kan
trods dette, paa en e
Maade, maaſké ved Sm
Utøj, ſaa er Inſektspulv
deraf beredte Tinktur
Middel mod denne Pl
Fuglen i den ene Haan
dens Hoved faſt melle
Tommel- og Pegefinger
til at den ikke kan
men dog løſt nok til
gjør den Fortræd. Pen
paa alle de Steder, de
kan naa, altſaa Bagho
ſen og Skuldrene, ga
med ſtærk, fortyndet
(én Del til tyve Dele
penſel derover med Inſ
tinktur af den bedſte B
at faa. Sæt ſaa Fugl
det Bur, hvis Bund
dækket med det ſædvanl
men med tykt Trækpap
Middag, naar Værelſe
varmt, giver man den
kent Badevand og bede
med et let Klæde, for
ſkal forkøle ſig. Efte
Dages Forløb gjentag
gangsmaaden, og ſkulde
ikke have hjulpet, ſaa
Gang efter omtrent tre
ges Forløb. Imidlerti
gamle Bur være behør
kogt ud i hedt Vand, o
ner og Sprækker maa lig
udpenſlede med Ini
tinktur. Selve Stedet,
ret hænger, maa renſe
fuldendt Kur maa
helſt hænges op paa
Sted.

(Efter Dr. K

Trykt i Carl Allers Et
Kjøbenhav

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 43.

Hjemmet.

us Tone ude og hjemme.

10. Viſitter.

(Fortſat).

aar Gjæſten tager Afſked, er det Huſets Herre, der ſkal e om Fortſættelſe af Beſøgene. n mere eller mindre venlige delſe vil bedſt lære én, r ofte man ſkal gjentage ſine ag. Naar en Viſit er til Ende, , man anbefaler ſig, ſkal man e ſtille Stolen tilbage til det d man tog den fra, men lade n blive ſtaaende, hvor den ſtaar, r man rejſer ſig.

Ved Viſitter paa Landet lader n ikke ſpænde fra, det ſkulde være, at man blev indtrængende anmodet om at blive. J Byen er det Skik ikke at bringe Forfriſkninger ved en Viſit; kun, aar Huſfruen kan antage, at kommende Damer ere anſtrengte efter en længere Tur, r hun ſaadanne ſervere.

Det behøves vel næppe at e, at Toilettet ved en ſaan ſtivere Viſit maa være ſærligt ſøgt. Er det Overordnede, at ſiten gjælder, kommer Herren d i Kjole, der dog paa Gaden maa ſkjules med Overfrakken. Der er ingen, der gaar i Viſittoilette paa Gader eller Veje.

En Dame tager aldrig Overtøjet af ved en Viſit, uden naar hun ſkulde blive bedt indtrængende om det. Hun maa altid ſørge for, at hun, hvis hun aflægger en Viſit i Regnvejr, har Regnkaabe eller er ſkjærmet nok ved ſin Paraply, ſaa at hun ikke behøver at ſidde i Stuen med gjennemvaad Kaabe eller Hat. Galoſcherne lader man altid ſtaa i Forſtuen.

Er der en Perſon i Viſit, naar man kommer, maa man paaſe at ſtille ſin Stol ſaaledes, at man ikke vender Ryggen til denne, uagtet man naturligvis ſkal ſørge for at komme til at ſidde omtrent vis-à-vis med ſin Vært eller Værtinde.

En førſte Viſits Varighed maa aldrig udſtrækkes over femten Minutter. Saa ſnart den førſte Pauſe indtræder og man mærker, at det vil blive lidt vanſkeligt atter at knytte Samtalens Traad, rejſer man ſig og tager Afſked. Det er ikke paaſſende at begynde paa et nyt Thema, i det mindſte ikke lige overfor en Foreſat. Den dannede Mand anbefaler ſig ved et regelret Buk, gaar ſaa hen imod Døren, hvor han vender ſig om, gjentager Bukket, og, hvis han ikke følges ud, gaar baglænds over Dørtærſkelen, ſaa at hans Anſigt i det ſidſte Øjeblik er vendt mod Værten.

Ved et andet eller tredje Beſøg falder en Del af Stivheden bort, og man kan uden Frygt overſkride Tiden og begynde paa andre Samtaleemner.

Ved Damevisitter hos Damer gjælde omtrent de ſamme Regler. Her er Underholdningen mindre bunden; dog undgaar man gjerne at tale for meget med de yngre Damer, og henvender ſærlig Talen til Huſets Frue.

Naar der, medens vi ere tilſtede, træder endnu en anden Beſøgende ind, venter man et Minut eller to med at tage Afſked, for at det ikke ſkal ſe ud, ſom om man flygter for Vedkommende; er det kun en kort Samtale, den nye Beſøgende ønſker med Huſets Herre, vil denne med et Ord bede én blive og undſkylde ſin korte Fraværelſe; i ſaa Tilfælde tager man naturligvis ikke Afſked endnu.

Idet der ſom en kort Hovedregel for Viſitter kan ſiges: at en Viſit ikke maa være for lang.

og en Beſøgende ikke altfor talende, ville vi, inden vi afſlutte dette Afſnit af „god Tone", endnu ſige et Par Ord om Viſitkortene. (Fortſættes).

Julearbejder og Juletræspynt.

Dagene blive kortere, Lyſeaſtenerne begynde. Vinteren nærmer ſig og med den Julen, Børnenes, Menneſkenes kjæreſte, lyſeſte Feſt, ſkjøndt den falder paa den korteſte Dag i den mørkeſte Aarstid. Hvem holder ikke af Julen? Hvem vil ikke gjerne i Julen glæde andre efter Evne? Hvilken Fader og Moder ønſker ikke Juleaften at tænde det ſmukt pyntede Juletræ for de ventende Smaa? Men det er ikke billigt at pynte et ſaadant Juletræ, det er ikke let at glæde Slægt og Venner med Smaaſager, naar Pungen ikke er ſærlig godt fyldt, og dog vil man ſaa inderlig gjerne gjøre det. Mon det ikke var et pasſende Sted for „Raadgiveren" at komme med ſine Raad? Mon ikke nogen ſkulde have Lyſt til at faa en lille Anvisning til ganſke billige Julepreſenter, der omtrent ikke koſte andet end et lille Offer af Tid og god Vilje? Smaa Anvisninger til Pynten af Juletræet ville viſt heller ikke blive forſmaaede. Der er mange ſmaa Barnehænder, der ere ledige om Aftenen, naar Lektierne til næſte Dag ere lærte, ogſaa dem vil „Raadgiveren" ſætte i Aktivitet. Hele Aaret igjennem er der blevet holdt Hævd over de forſkjellige Raad og Anvisninger, ſom mange Husmødre og Fædre have ſendt ind, og ſom kunne gaa ind under Kategorien „Juletræspynt" og „billige Julearbejder" — de ere blevne opſparede for nu ſamlede at gjøre Nytte. Vi ville begynde med det lille Forraad, vi have modtaget, og haabe, at Læſerne og Læſerinderne ſenere ville træde til og formere Samlingen, ved at fortælle, med hvor ringe Midler de den eller den Jul glædede den eller den med en lille, ſelvfabrikeret Gave, hvortil en Del af Materialet var opſamlet eller opſparet i Aarets Løb. Vi have hele tre Maaneder for os — en lang Tid, og dog ikke ſaa lang, naar det kun er en enkelt Aftentime, der kan offres Juletræet, derfor flittigt til Værket.

At anvende Tændſtikkeæſker.

Jeg limer to Tændſtikkeæſker ſammen og gjentager dette fire Gange; de fire herved opſtaaede Dobbeltæſker limer jeg ſaa ovenpaa hinanden, ſaa at de danne en Art Kommode, med Skufferne (Kasſerne, der trækkes ud, hvor Tændſtikkerne have ligget i) udad; om hver Kommode kliſtrer jeg nu hvidt Papir, det vil ſige ikke om de to Sider, hvor Skufferne gaa ud til, men over, under og paa de to andre Sider, og om dette hvide Papir en tilſvarende Stribe Papirkanevas, ſom jeg forud har beſyet med et Korsſtingsmønſter i rødt og blaat Garn. Paa hver af de ſmaa Udtræksſkuffer klæber jeg en lille Stribe Papirkanevas, beſyet med en ganſke lille Bort, og anbringer en lille, med Knaphulsſting overſyet Strop paa hver Skuffes Midte, ſom Haandgreb ved Udtrækningen. Disſe ſmaa Kommoder kunne ſaa fyldes, hvis man vil være rigtig flot (men det behøves ikke). I den ene Skuffe kan lægges Knappenaale, i den anden Synaale, i den tredje ſmaa Porcellænsknapper, Hægter, Maller, lidt Hefteplaſter, eller hvad man nu vil. Hele Arbejdet er let, og egner ſig til at udføres
Børn.

Emma.

Legetøj af Ærter.

Legetøj af Ærter eller
ſom Legetøj, man kan
det, ſom man vil, thi det
være lige betegnende. Jeg
at ſmaa Drenge og Piger,
Boksne med, i Leg eller ſom
derholdning, kunne
Legetøj (Møblerne til ſmaa
ſtuer, Æſker o. ſ. v.) af
Gule Ærter lægges
Timer i Vand, for at blive
nok, ſaa ſkjærer man Tændſtik
i Stykker, ſpidſer dem til og
dem i Ærterne. Jeg har
nydeligt, lille Møblement
paa den Maade. Fire
dannede til en Firkant, med
tilſpidſede Tændſtikker imellem,
Sædet til en Stol, fire Ærter
bundne med Sædet ved andre
tilſpidſede Tændſtikker vare
benene, to Tændſtikker med
foroven og disſe Ærter igjen
bundne med en Tændſtik,
Ryggen o. ſ. v. Bordet og
ſaen, de ſmaa Skamler og
vare lavede paa denne
Der kan ogſaa dannes ſmaa
der kunne føres med kulørt
tøj og lignende, og ſelv uden
henſigt, kun ſom Leg, kan der
denne Maade fordrives mang
en Aftentime for ſtørre og mind
Børn.

Karoline.

Pynt til Juletræet.

Om Efteraaret, naar der lig
ſaa fuldt af Kaſtanier und
Træerne, ſamler jeg en god
af disſe og danner paa følgen
Maade ſmaa Kurve af dem
mit Juletræ: Den underſte

mer Kurven, af den øverſte jeg det midterſte Stykke Hank, og ſkjærer Reſten Saa ſkæres den underſte orſigtigt ud, for ikke at til at knække Hanken. De Kurve overtrækkes ſaa med il, ſom jeg opſparer i Lod, tildels fra fin Sæbe, og Chokolade. De ſmaa glimre ſmukt ved Lys, og have ſet dem paa mit ſynes godt om dem.

En omhyggelig Moder.

---

likør-Husmoder.

om, lille Julepreſent til en Hennes en „Likør-Husmoder“, tager jeg en Flaſke god, dkent Likør (men det er natligvis ogſaa tilladt at en Flaſke, det gjælder meſt at give den bort i en pas- Form), befæſter ovenpaa et ſkjønt lille Dukke- og til hver Side en Arm og ſlader nu Likør- ſaa ſom en net, lille Hus- med Kjole og ſtort, hvidt æde (af Silkepapir eller Tøj, ſamt med en lille, Kappe paa Hovedet. Pre- ſer ſmukt ud, koſter næſten og kan benyttes ſelv der, eller vilde genere ſig at byde „en Flaſke hjemme- Likør“

En Veninde.

---

eve om Barnepleje.

XXVI.

lille Barn, ſom lige er at „ſanne“, er egentlig tagelig for ganſke ſimple ntryk, og det er til aldeles Synde at byde det noget Naar det er bleven lidt ældre og har lært at tage fat og holde faſt med ſine Hænder, finder det Glæde i at holde paa ſin Rangle og lærer ſnart ſelv at frembringe Lyd ved at ryſte den. Man har ikke den mindſte Fornøjelſe af at give Barnet en koſtbar og ſmukt udſtyret Rangle; det har ikke den fjerneſte Forſtand herpaa og leger lige ſaa gjerne med Moderens Nøgleknippe eller andre raslende Sager; man bør derimod give Barnet en Rangle, der er ſimpel, men omhyggeligt forfærdiget, ſaa at der ingen ſkarpe Kanter findes eller løſe Smaadele, ſom f. Ex. Bjælder; man erindre nemlig, at et ſaadant lille Barn altid putter i Munden, hvad det faar i Hænde, og ſkarpe og ujævne Rande kunne gjøre Skade paa Huden, og løſe Dele (Smaabjælder) kunne rives af og blive ſunkne.

I de førſte 10—12 Maaneder bør Legeapparatet indſkrænkes hertil; Barnets Omgivelſer maa iøvrigt paa anden Maade ſørge for paſſende Adſpredelſe.

Det næſte Legetøj, jeg vil anbefale, er Boldten. Saa langt Hiſtorien gaar tilbage, finde vi ſtadigt Boldten omtalt ſom et prægtigt Legetøj, ſom end ikke Voxne have følt ſig hævede over at benytte. Kugleformen, denne den meſt fuldendte og ſkjønneſte af alle Former, den lette Bevægelighed, Forſkjelligheden af det benyttede Materiale, Farve og Størrelſe, alle disſe Egenſkaber gjøre Boldten til et meget yndet Legetøj lige fra den helt barnlige til højt op i den voxne Alder. Det maa ogſaa indrømmes, at Boldtſpillet i høj Grad udvikler Legemets Styrke, Smidighed og Behændighed ſaa vel ſom dets Plaſtik og Ynde. Jeg tror, at Forældre gjøre meget fornuftigt i at opmuntre deres Børn til Boldtlege, og at det derfor er rigtigt i Tide at give dem dette Legetøj i Hænde. Naturligvis maa der i Henſeende til Materialet tages tilbørligt Henſyn til Barnets Alder, ſaa at det ikke, naar det endnu er for lille til at forſtaa at omgaas med dette Legetøj, faar Boldte af et haardt Materiale, hvormed det kan gjøre ſig ſelv og andre Skade. De bekjendte med Luft fyldte Gummiboldte ere prægtige i dette Øjemed; man vælge helſt umalede og tage dem ikke for ſtore. Det kan være ganſke praktiſk for at lære Smaabørn at kjende Farverne at give dem bløde Boldte af forſkjelligt farvet Uldgarn; man kan da lade dem hente den grønne, den gule, den blaa Boldt o. ſ. v.; det er ret mærkeligt at ſe, hvor hurtigt de paa denne Maade lære at ſkjælne de forſkjellige Farver fra hinanden.

Vi kunne derefter nævne plaſtiſke Billeder af Dyr i Træ eller Guttaperka; jeg gjentager her, at det er ſpildte Penge at give ſaadanne Sager til Børn i Vuggen, de ſkulle være mindſt 18—20 Maaneder gamle, forinden de have nogen ſand Glæde af Legetøj, der foreſtiller virkelige levende Gjenſtande. Hvad vi imidlertid vælge af ſaadant, ſkal være nogenlunde kunſtneriſk rigtigt forfærdiget; man maa ikke være i Tvivl om, hvorvidt vedkommende Gjenſtand ſkal foreſtille en Ko eller en Heſt, thi Barnets Formſans vil allerede i en meget tidlig Alder kunne paavirkes uheldigt. Jeg mener derfor ogſaa, at man, naar man paa et ſenere Stadium giver ſine Børn Afbildninger eller Billedbøger, maa vælge ſaadanne, ſom ere udførte af Kunſtnere og ſaaledes give Barnet et virkeligt og ſandt Begreb om Originalen til Afbildningen. Ere ſaadanne godt udførte Gjengivelſer ogſaa noget dyrere, maa man dog ikke betænke ſig, men hellere give noget mindre — lidt, men godt — hvis økonomiſke Henſyn ſkulle gjøres gjældende.

Et prægtigt Legetøj er de ſaakaldte Byggeklodſer, ſom Dag ud og Dag ind, ofte flere Timer ad Gangen, kunne tjene de ſmaa Menneſker til Underholdning. Man kan ofte ſe endog meget forvænte Børn, der have Overflod af forſkjelligt og koſtbart Legetøj, med Tilſideſættelſe af dette, ſtadigt komme tilbage til den kjære Kaſſe med Byggeklodſerne. Det er ogſaa et prægtigt Materiale, ſom taaler ſelv en meget ilde Behandling, og ſom taalmodigt lader ſig ſtable og lægge i de meſt forſkjellige Skikkelſer og Former. Gjennem dette ſimple Legetøj vilde fornuftige Forældre og Barneplejerſker i høj Grad kunne paavirke Barnets Formſans, idet det ved Sammenlægning eller Sammenſtilling af de forſkjelligt tilſkaarne Klodſer kan efterligne en ſtor Del af de Gjenſtande, det ſer omkring ſig, eller ſelv frembringe regelmæsſige, frit komponerede Figurer. For at Barnet ſkal have den rette Nytte af ſaadanne Klodſer, maa imidlertid de Voxne i alt Fald fra Begyndelſen af ſætte det i Tridt. Det var egentlig ogſaa gjennem dette Legetøj ſom den førſte Begyndelſe, at den bekjendte tyſke Pædagog **Fröbel** ſøgte at virke opdragende paa Barnet.

Fröbel, der døde i 1852 ſom en 70-aarig Mand, oprettede de ſenere ſaa bekjendte **Børnehaver** (den førſte i 1840); i disſe vilde han under kyndig og taalmodig Vejledning udføre den førſte aandelige Barneopdragelſe gjennem Lege af forſkjellig Art, afpasſede efter Barnets Alder og aandelige Modenhed. Efter aldeles beſtemte og konſekvente Grundſætninger har han ordnet Lege og det dertil hørende Legetøj ſaaledes, at der altid under disſe paavirkes disſe Sider af Barnets Karaktér ſamtidigt med, at Fingrene eller Legemet i det Hele ſysſelſættes. Reſultaterne af disſe Børnehavers Virkſomhed ere overordentlig tilfredsſtillende, og der er jo nu ogſaa her tillands oprettet en Mængde af disſe, ligeſom der findes Udſalg af „Frøbelſke Legetøjkasſer". I disſe Udſalg vil De altid kunne finde udmærkede og billige Gaver til Deres Børn.

Dr. B

Husraad.

Middel mod Træorme.

Det bedſte Middel mod Træorme er Benzin, ſom man med en Maſkinoliekande ſprøjter ind paa det beſkadigede Sted.

M.

At opbevare grønne Agurker for Vinteren.

I Sommer og Efteraar, naar der gjerne altid er Overflod af Agurker, graver man, naar man har ſyltet nok ned og gjerne vil opbevare nogle friſke, paa et tørt Sted i Haven, et tre Fod dybt Hul, ſtort nok til at man kan anbringe en eller flere Krukker deri. Nu ſætter man en eller flere Krukker ned deri og fylder dem lidt efter lidt eller paa én Gang med friſke Agurker, lægger Laagene paa, dækker disſe godt til og helder ſaa Jorden paa igjen, indtil Grunden atter er jævn. Da man efter enhver Henlæggen eller Optagen maa fylde Gruben til igjen, anbefales det hellere at ſætte flere ſmaa end færre ſtørre Krukker derned.

H.

Kliſter til Flaſkeetiketter.

Et godt Slags Kliſter til Flaſkeetiketter faaes ved at udbløde Lim i ſtærk Eddike, ſaa lade det koge og komme Mel i. Dette Kliſter binder godt og ſkimler ikke, naar det opbevares i aabne Flaſker med vide Mundinger.

Z.

Vaſken og Køkkenet.

At vaſke Handſker.

Handſkerne blive, enten de nu ere kulørte eller hvide, lagte i Vandſabet og (altid et Par ad Gangen) beſtrøgne med Benzin. Man tager en Handſke og begynder at gnide den, førſt paa det Sted, der har været om Haandleddet og op om Armen, ſaa den indre og ydre Haandflade, og tilſidſt Fingerſpidſerne.
ſke med Forſigtighed,
den ikke ſkal lide ved
Gniden. Jeg lægger
Handſkefingre glat o
ning, gnider dem paa
Side, drejer Handſke
ſaa Fingrene paa den
Derpaa trykker jeg
(ikke vrider dem), og
ud paa et Stykke
ſaaledes at Knap o
kommer til at ligge
hinanden. Saa træk
de fire Fingre, og de
melfingeren lidt i
at de ſkulle ſaa Fo
Handſker), og gnider
ſken halvtør paa begge
et andet lille Stykke
Nu bliver der puſtet i
ſkerne, og de hænges
tørre (knappede ſamme
knappes ind i den and
Knaphul). Til kulør
maa man oftere tage
Naar man bruger
handſker, er det ikke g
dem altfor ſmudſige,
de ſenere Aar ikke ſpare
lidt ved at vaſke Haand
Jeg behøver vel ikke
føje, at Benzin er m
farligt, og at man for
ikke maa komme i Ber
et tændt Lys, eller hav
helſt med Ild at gjør
man er i Færd med
Benzin.

Til Læſer

angaaende indſendte
„Raadgiver for Hus o

Vi gjøre gjentagend
ſom paa, at de Raa
villigt indſendes til „
for Hus og Hjem", ti
Redaktionen maa vær
med Navn og Adre
imod der i „Raadgive
ſættes Mærker, naar
ſenderen udtrykkelig fo
modſatte. De ærede
bedes for Sætningens
at ſkrive paa den
af Papiret, og helſt
af de indſendte Raad paa
Stykke Papir.

Trykt i Carl Allers Etab
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 44.

Hjemmet.

Vor Tone ude og hjemme.

II. Viſitkortene.

Viſitkortene ſpille en ſtor Rolle [illegible] Viſitter og i det Hele [illegible] det ſelſkabelige Liv, og vi [illegible] derved, at de blive [illegible] de fuldgyldige Stedfor[illegible] for et virkeligt Beſøg.

[illegible] den Maade, hvorpaa et [illegible] forfærdiges, er der ikke [illegible] at ſige, da der i den Hen[illegible] ikke findes foreſkrevne Reg[illegible] [illegible] kan være af Papir, Imi[illegible] af Elfenben, tykt, gjen[illegible]gt, ſkjævt eller lige, kort [illegible] Form er en Mode[illegible] [illegible] Indſkrifterne ſkifte [illegible], for ſaa vidt ſom der [illegible] lithografiſk Skrift eller [illegible] Bogtryk dertil, o. ſ. v. [illegible] almindelig Regel kan der [illegible], at det er rigtigſt at [illegible] de mere iøjnefaldende [illegible], der kun pleje at holde [illegible]; hr. ſom med Toilettet, [illegible] det „at følge med", uden [illegible] iøjnefaldende.

[illegible] vælges forſkjellige [illegible] Vedkommendes Stand og [illegible]. Herrerne bruge for Oje[illegible] [illegible] mere Viſitkort af tykt, glansløſt Papir, hvorpaa Navnet er trykt med klar, tydelig Skrift. Officerer og Embedsmænd, ſaa vel ſom alle Herrer, der have en Rang, ſætte, foruden deres Familienavn og Fornavn, med mindre Skrift deres Rang og Stand paa Viſitkortene, og hvis de bo i en ſtor By, ſættes Adresſen forneden i Hjørnet til højre, for Exempel:

Th. Frank,
Kaptajn ved 3dje Bataillon.
Store Kongengade 94, K.

eller:

J. Mørkholm,
Juſtitsraad.
St. Annagade 19, C.

Herrer i ſaadanne Livsſtillinger aflægge for Størſtedelen deres Beſøg i Kredſe, i hvilke deres Rang ſpiller en ſtor Rolle, og hvor der netop ved denne Rang anviſes dem en beſtemt Plads. I ſaadanne Tilfælde er det meget mere ligegyldigt, om den Kaptajn, der aflægger Generalinde den og den et Beſøg, hedder Theodor eller Karl, end om den omtalte Theodor eller Karl er Kaptajn eller kun Løjtenant. Indtil et mere fortroligt Forhold har afløſt de ſtive Viſitter, forſvinder her Perſonen for Rangen.

I Kredſe, hvor der ikke gives Titler, bærer Viſitkortene, for alle Slags ſelſkabelige Sammenkomſter, kun det fulde Navn, maaſke i ſtørre Byer med Tilføjelſe af Adresſen i Hjørnet. Kjøbmænd, Fabrikanter, Godsbeſiddere o. ſ. v. angive ikke deres Adresſe, da man jo ikke tiltaler dem: „Hr. Kjøbmand", „Hr. Fabrikant" eller „Hr. Godsbeſidder", kun er det ofte Brug, at Godsejeren, foruden ſit Navn, i Hjørnet af Kortet tilføjer „Godſet det og det".

Standsperſoner ſætte deres medfødte Titel paa Kortet, for Exempel:

Otto, Greve H........

eller:

Frits, Baron M......

eller de ſætte kun deres Navn, og over dette deres Familievaaben eller den deres Stand tilkommende Krone. At anbringe baade Vaaben, Krone og Tittel, eller to af Tingene, hører ſig ikke til, da det ſer pralende ud. Beklæder Vedkommende et Embede, han lægger ſærlig Vægt paa, eller bevæger han ſig i Selſkabskredſe, hvor det maa betegnes, ſaa trykkes Stillingens Navn med finere Bogſtaver under Navnet og Titelen.

Nogle Exempler ville let forklare det ovenfor ſagte.

En ung Greve, der tillige er Aſſeſſor, vil kun ſætte den ſidſte Tittel paa ſine Kort, naar han er nødt til det; derimod vil en Hr. Peterſen, der er Løjtenant, ikke let lade være at tilføje ſin Rang. Det er en lille, menneſkelig Svaghed, ſom vi ſe igjennem Fingre med og gjøre en ſtiltiende Indrømmelſe, ved ikke at tiltale den førſte med „Hr. Aſſeſſor", men med „Hr. Greve", og ved ikke at glemme at nævne den ſidſte „Hr. Løjtenant", og ikke „Hr. Peterſen". Det er noget, der hører til den gode Tone; der ere ikke beſtemte Regler for det, og det kan ikke direkte forſvares, men det er nu én Gang en Slags Følelſesſag — og man vil ſaa gjerne undgaa at ſtøde Folk. —

(Fortſættes).

Julearbejder og Juletræspynt.

(Fortſat).

Julearbejder af Grankogler.

Af Grankogler, ſom man ſelv, lidt efter lidt, kan ſamle paa ſine Spadſereture, lader der ſig forfærdige ſmukke og billige Julepreſenter. Jeg ſkal prøve paa at fremſtille Fremgangsmaaden ſaa tydelig ſom muligt.

Skjællene blive løsnede og ordnede efter Størrelſe, og hvis de ſkulde være altfor klæbrige af Harpix, ſaa renſes de i kogende Vand og aftørres derpaa godt. Ved Brugen blive de ſyede lagvis paa de Gjenſtande, der ſkulle forſires med dem, ſaaledes at det ene Skjæl dækker over det andet, omtrent ſom i naturlig Tilſtand. Jeg har ſet Lampebakker og ſmaa Hjørnehylder forſirede paa denne Maade. Lampebakkens Midtſtykke var af grønt Klæde, Randen beſtod af ſex eller otte Rækker Granſkjæl, og imellem disſe var der anbragt lidt tørrede Græsarter, tørrede Bær, Agern og lignende. Hjørnebrædtet eller Hylden havde tre Lambrequins (Takker), den midterſte noget ſtørre end de to andre. Midten af hver af disſe Takker, der ligeledes vare af Klæde, dannedes af en lille, ſirlig Buket af tørret Græs o. ſ. v., og uden om dette Midtſtykke vare Skjællene ſyede lagvis paa. Paa ſamme Maade kan der dannes Servietringe, dog anvendes der til disſe kun Grundlag af Klæde og ſmaa Skjæl; der bruges hverken Græs eller tørrede Bær.

Man kan ogſaa paa denne Maade forſire Kurve til Støveklude, Fotografirammer, Avismapper og meget andet. Særlig ſmukke ſe disſe Smaaarbejder ud, naar man, efter at de ere færdige, overſtryger dem med tynd Lakfernis; derved blive de glindſende, uden at miſte deres Farve.

Har man mere Tid tilovers og har lidt Øvelſe i at arbejde med Granſkjæl, kan man af ſelve Skjællene danne nydelige Smaabuketter eller enkelte Blomſter, for Exempel en halvaabnet Roſe, hvert Skjæl foreſtiller et Blad o. ſ. v. Naar man førſt er begyndt, føder gjerne den ene Idé den anden, og ved hvert nyt Arbejde faar man mere og mere Lyſt og Færdighed.

Marie M.

Papirsroſer ſom Juletræspynt.

Man klipper af kulørt Silkepapir halvanden til to Tommer brede Striber, læ
flere Gange ſammen
dem ud efter et lille
ſter, man forud har
dette Brug (Buerne
være altfor ſmaa og ga
lig dybt ned). Nu ta
Papirſtrimlen i venſtr
og kruſer den, d. v. ſ.
gynder ved den førſte
trykke ſmaa Folder i me
gerbøl, for at faa Kr
ſkarp. Naar hele den
lange Strimmel er kruſe
Maade, begynder man
Roſen. Man befæſter
Vatkugle paa et Styk
traad og overtrækker Ku
et lille Stykke gult S
(Roſens Støvdragere).
bliver nu at vikle Strim
om denne Kjærne, idet
Tiden passer at give lid
neden. Naar man er fær
der man en Traad om
holde ſammen paa den.
ét for ét Roſenbladene
En Smule Mos klæbes
om Roſen, og nu omvik
ken med brunt Silkepap
nogen Øvelſe kan man
ogſaa at forfærdige Ni
per o. ſ. v. Ikke alene
Papirsroſer ſmukke ud p
træet, men de kunne
en ſnæver Vending hjæl
dekorere med i Stuen,
virkelige Blomſter bliv
dyre og ſjældne. Roſe
ſkal man i ſaa Tilfælde
paa at lave ſelv de ſaa
fleſte Papirhandlere.
paa Juletræet ſkulle no
ikke have Blade, dér
grenene mere end
Man gjør bedſt i at lav
i forſkjellige Farver,
hvide, purpur o. ſ. v.

n Takſigelſe.

e ſmukke, indſendte Tak-
vi ere ſikkre paa at
vore Læſerinder ſkulle
en vi at burde ſkjænke
paa dette Sted.
Red.

Doktor B.!

ere, gamle Doktor B.,
anbragte De nok maaſké
Smaabørns Stuer!
De maaſké ſikkert véd
har hiſ Erkjendtlighed
mange mange Fruer.

Gud ej ſkjænket har mig
Smaa,
ſkal at ſpiſe, gaa,
noget lære;
et lille Følgeblad
Deres Breve glad,
er hen i Ære.

jeg i Hjertet Trang
Dem lidt nævnt en Gang
De mig volder;
har mit Hjerte ved
Barnekjærlighed.
[illegible]

gammel, kan De nok
forſtaa,
[illegible] for andres Smaa,
Hjul. De ſkruber;
Barnehjertets Trang.
ſikkert mangen Gang
blandt unge Venner.

Gifter er De ej.
ſtaar jeg ſiger Nej.
ud jeg Dem ſkjænker;
en rigtig venlig, rar
gammel Bedſteſa'er
ſaa ofte Dem tænker.

en Tak for hvad De ſkrev,
et lille, venligt Brev
Tider og ſkrive!
[illegible] længe til,
og ſkrive vil
Raad og give.

ſikkert ej [illegible]
Smule Rimeri
at tilgive;
gamle Doktor B.
taknemmeligſt G.
[illegible]

Breve om Barnepleje.

XXVII.

Til de Fröbelſke Beſkjæftigelſer og Lege for Børn, ſom jeg kort omtalte i mit ſidſte Brev, haaber jeg nærmere at komme tilbage, og jeg vil derfor i Dag fortſætte mine Betragtninger over ſaadant Legetøj, ſom jeg mener ſærligt at kunne anbefale, dels fordi det er overkommeligt for enhver Moder at ſkaffe til Veje, og dels, fordi det trods eller maaſke netop paa Grund af ſin Simpelhed er vel ſkikket til at øve Barnets Selvtænkning.

Der er nu ſaaledes lidt fugtet Sand. Der er maaſké mangen en ung Moder, udgaaet fra et forfinet Hjem og fra ſin Barndom af forvænnet ved en Overflod af rigt udſtyret Legetøj, ſom ved at læſe dette betænker mig med et lidt overlegent Smil og maaſké paa Forhaand betakker ſig for at følge mig længere. Jeg beder Dem dog blot én Gang, højtærede Frue! naar Deres Smaafolk, overmættede af deres Overflødighed af ſkjønt Legetøj, ere blevne gnavne og egenſindige og maaſké ſtøje og larme til liden Baade for Deres Migræne, at forſøge at lade Pigen bringe lidt fugtigt Sand ind paa deres lille Bord. Den Smule Uorden, Sandet kan foranledige i Værelſet, er hurtigt fjernet igjen. Prøv ſaa ſelv at ſætte Børnene lidt i Tridt med dette for dem uvante Legetøj! vis dem, hvorledes de med et Fingerbøl eller ſmaa Blikforme kan lave mange forſkjellige Figurer, der for Børnenes rige Indbildningskraft ſnart ville præſentere ſig ſom Soldater, ſnart ſom Kager, alt efter Legens Tankegang; giv dem nogle Smaapinde, ſom kunne ſtikkes ned i det udglattede Sandlag paa Bordet, og De ſkal ſe, hvorledes Børnenes Fantaſi deraf fremtryller de dejligſte Haver! — Jeg vil vædde med Dem om en Herre- [illegible] tilſidſt ſelv — [illegible]

De er en god Moder, hvorom jeg ikke tvivler — vil føle Dem tiltrukken af Legen, glemme Deres Hovedpine og ſammen med Deres Smaa tilbringe et Par højſt behagelige ſtille Timer, ſom Børnene de følgende Dage i høj Grad ville ønſke gjentagne. Har De givet Deres Smaa et Forklæde, ſom kan taale at blive tilſmudſet, og har De under Bordet ladet udbrede et gammelt Lagen eller lignende, kunne Sporene af Legen fjernes i en Haandevending og Deres ſmukke Stue ſtaa rede til at modtage ſelv den meſt ſkarpſynede og kritiſke Gjæſt.

Ja, Sand er et prægtigt Materiale til Leg; det haves altid i Huſet, lige meget om det er et fattigt eller et velhavende, det har ingen ſynderlig Værdi og kan ikke gjøre Børnene nogen Fortræd. Ogſaa i tør Tilſtand kan det benyttes til Leg; jeg huſker fra min Barndom, at vi Søſkende benyttede det til at foreſtille Chokolade eller andre Drikkevarer, hvormed vi fyldte vort Dukkeſtøj; Børn, der ere noget ældre, kunne ogſaa have Fornøjelſe af at tegne eller ſkrive deri, naar det udbredes i et meget tyndt Lag.

Saa er der Dukken, et Legetøj, ſom ganſke viſt nærmeſt tilhører Smaapigerne, men ſom dog ogſaa i de førſte Aar er meget yndet af Drengene. Dukken er ligeledes et Legetøj, hvis førſte Oprindelſe maa ſøges i den graa Oldtid, endſkjøndt endnu ingen Arkæolog har kunnet angive denne; ved Udgravningerne af Pompeji er der ſaaledes fundet adſkillige Dukker, ſom forøvrigt kun for Paaklædningens Vedkommende have været forſkjellige fra dem, vi nu bruge. Dukkens Rolle er i Smaapigernes Leg aldeles dominerende lige til Udgangen af Barneaarene; Dukken er den lille Piges Ven og Fortrolige; med den deler hun ſine Glæder, til den meddeler hun ſine Sorger. Legen med Dukken er egentlig en Afſpejling af Barnets eget Liv og har [illegible] Betydning, og den er paa en vis Maade tillige en Forberedelſe til den lille Piges fremtidige Kald ſom Kvinde og Moder. Under Beſkjæftigelſer med Dukken udvikles Forſtanden, Kjærlighed til Orden og Properhed, Fantaſien ſaa vel ſom Skjønheds- og Smagsſanſen i ikke mindre Grad end Adræthed og Behændighed — kort ſagt alle mulige gode Egenſkaber; men her ſom overhovedet ſtedſe ved Børnenes Lege maa den forſtandige Moder træde veiledende og opmuntrende til; hun maa lære ſin lille Pige at behandle Dukken med Omhu og ſelv ved ſit eget Exempel i ſit Forhold til ſine Børn opelſke disſe ſpecielle kvindelige Egenſkaber hos Barnet, der ſaa vil benytte ſin Dukke ſom Øvelſesmateriale for det lærte.

Paa Dukkevæſenets Omraade har ſærligt vor Tids Hang til Luxus og Overdrivelſe øvet en høiſt ſkadelig Indflydelſe. Nu lade Mødrene ſig ikke nøje med at give Barnet en eneſte Dukke, til hvilken hun kan „ſlutte" ſig (jeg vælger med Forſæt dette Udtryk), og paa hvilken hun kan koncentrere hele ſin Opmærkſomhed; nej! nu ſkulle Børnene have flere, en hel Mængde Dukker, baade mandlige og kvindelige i de forſkjelligſte Koſtumer — jeg har endogſaa ſet en lille Pige lege med en Dukke, der foreſtillede en Løjtenant i fuld Uniform og med Knebelsbart —; ved denne Overflod ſpredes Barnets Opmærkſomhed, og Overmættelſe, Uſtadighed og Flygtighed blive de ſørgelige Følger. Det er en høiſt uheldig Miskjendelſe af Dukkens Betydning for den kvindelige Opdragelſe, der har gjort, at man udſtyrer den med ødſel Luxus og med alle hine Modens ſkiftende Luner, ſaa at man i Barneſtuen ſer Dukker med Chignon, Krinoline og denne Udvæxt, der, ſom Erik Bøgh ſiger, bæres af Kvinden paa den bageſte Side af Underlivet; der gives nu her i Kjøbenhavn fuldſtændigt udſtyrede Dukkemagaſiner, hvor der findes Dukker, der ere klædte i de fuldſtændigſte Selſkabsdragter, forſynede med de meſt overdrevne Prydelſer og det hele bekjendte eller ubekjendte Apparat, der hører til en Modedames Dragt. Ved at give Barnet ſaadanne Modemodeller i Hænde opdrager man det formeligt lige fra Begyndelſen af til Hovmod og Forfængelighed, i Stedet for at kjærlige Forældre ſkulde vænne det til Tarvelighed og Naturlighed. Lad de gode Mødre aldrig glemme, at Dukken ſpiller en Hovedrolle i den lille Piges Opdragelſe, og at der i disſe tidlige Barneaar, hvor Sindet ſaa overordentlig let paavirkes baade i god og i mindre god Retning, lægges Frøet til et fremtidigt Livets Træ, der ved Omhu og god Pleje kan trives, voxe op, blomſtre, ſætte Frugt og give velſignet Skygge over en hel Familie, eller ſom kan blive — alt andet.

Uden at være Spaamand kan man virkelig ikke ſjældent i den lille Piges Legen og Færden med ſin Dukke læſe, hvor vidt hun i en Fremtid vil kunne løſe ſin Opgave ſom Kvinde og Moder.

Dr. B.

Husraad.

At fjerne Træſmagen fra nye Fade.

For at fjerne Træſmagen fra nye Fade, fylder man disſe med Kalkvand, hvori man, efter Fadets Størrelſe, har kommet noget Potaſke. Man lader det ſtaa en ſex à otte Dage, og vaſker ſaa Fadet ud. Den én Gang benyttede Vædſke kan bruges igjen, naar man kommer en ubetydelig Del ny Kalk og Potaſke i.

L.

At renſe Haarbørſter.

Man vætter Børſtens Børſter med Æggeblomme og lader den blive ſaa længe i Haarene eller Børſterne, indtil den er bleven fuldſtændig tør. Saa gnides det tørrede Æg af, og Børſten vaſkes ſtrax i varmt Vand. Den bliver derved fuldſtænd
og ſer ud ſom ganſke ny

At fjerne Malerlugt
nymalet Værelſ

Den ſtærke og uſunde M
der altid er i et nym
relſe, kan bortfjernes paa
Maade: Man ſkjærer n
i Skiver, lægger dem i
Vand fyldt Skaal, og ſtil
Skaal midt paa Gulvet i
malede Værelſe. Der ſk
Vindue aabent i Stuen ſa
I et ſtørre Værelſe er det
anbringe to Skaale med
Løg. Der er dem, der
at Malerlugten allerede
forſvunden efter nogle
Forløb.

Vaſken og
kenet.

At ſylte Aprikoſ

Aprikoſer, der ikke er
modne, ſkrælles og
to Stykker, derpaa læg
vis i en Krukke og be
ſaa meget Sukker, ſom Ap
veje. Efter 24 Timers
lader man den Vædſke, ſ
keret har opløſt ſig til,
koger og ſkummer den
helder den atter over Apr
lader dem ſtaa nogle Dag
ſaa atter Vædſken fra, k
til den bliver en Slags
rup, og helder den ſaa o
koſerne.

En ny Maade at ti
Agurkeſalat pa

Der gives mange, ſom i
ſpiſe Agurkeſalat, tilb
ſædvanlig Maade, uden
Maveſmerter. Jeg har
man paa nogle Steder er
at tilberede Agurkeſalat
anden Maade, der gjør
fordøjelig. Agurkerne
ſkjæres i Skiver, overhæl
Eddike og beſtrøs med et
Sukker. De ſaaledes be
Agurker ſmage ſom Da

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 45.

Hjemmet.

God Tone ude og hjemme.

11. Viſitkortene.

(Fortſat).

Man ſer ikke ſaa ſjældent, at Menneſker, der aldeles ikke ere af Adel, dog lade trykke Fantaſivaaben og Fantaſikroner paa deres Viſitkort. Det latterlige i denne Fremgangsmaade behøves vel ikke at omtales eller paaviſes her?

Den almindelige Adelskrone har fem, Baronkronen ſyv og Grevekronen ni Takker.

I Henſeende til Viſitkortene i Familier, gjælder det ſom Regel, at Mand og Huſtru baade have fælles og adſkilte Kort. Da Moden i ſlige Ting veksler ſaa ofte, er det tilraadeligt ikke at anſkaffe fælles Kort, uden i Tilfælde, hvor Mand og Huſtru ofte ere nødte til at aflægge Viſitter ſammen hos helt Fremmede, for Exempel for Officerer, der hyppig ſkifte Garniſon, for Nygifte, hvor den unge Kone ſkal præſenteres for Mandens Bekjendte, og lignende o. ſ. v. Nogle lade Indſkriften paa deres Kort lyde ſaaledes:

N. N. med Huſtru.

Andre ſkrive, og det forekommer os mere høfligt og net:

Hr. og Fru N. N.

Dette ſidſte er franſk Skik.

Unge Piger, der ſkulle indføres i Selſkaber, faa gjerne ſtrax egne Kort; kun ved den førſte Viſit paa et Sted afgiver Moderen ſit Kort med Tilføjelſen: „og Datter“.

Om hvorledes en gift Dames Viſitkort ſkal ſe ud, herſker der delte Meninger; vi ſkulle her omtale nogle af de meſt brugelige og ikke brugelige Former.

Den Skik at ſætte Mandens Tittel foran ſit Navn, ſom for Exempel:

Juſtitsraadinde M. Blok,
født Weber,

er næſten aldeles gaaet af Brug.

En anden fejlagtig Opfattelſe af et Viſitkort, hvortil Damer tidt lade ſig forlede af Beſkedenhed, er den ſlette og rette Anførelſe af Navnet, ſom for Exempel:

Sophie Møller.

Hvem er denne Sophie Møller? Er hun den eller den Møllers Huſtru? Eller hans Søſter? Eller maaſké hans Datter? Den ubeſtemte Angivelſe paa Viſitkortet lader Plads aaben for alle disſe Tanker.

For at undgaa dette ſe mange gifte Damers Viſitkort ſaaledes ud:

Sophie Møller,
født Bang.

Dette er meget korrekt og bliver ligeſaa hyppigt brugt ſom „Fru Sophie Møller“, men det rigtigſte vilde ubetinget være at ſætte:

Fru Sophie Møller,
født Bang.

En Huſtrus Døbenavn kan være af ſtor Betydning i ſelſkabeligt Samliv, og hvis det ikke hører til Maſſenavnene ſom „Hanſen“, „Sørenſen“, „Peterſen“ og „Olſen“, vil det ſtraks give Lejlighed til at orientere ſig om Fruens Herkomſt o. ſ. v., og det vil ofte frembyde Tilknytningspunkter for begge Parter, der ellers førſt efter længere Tids Bekjendtſkab ville blive fundne. Damer af Adel, der ere blevne gifte med borgerlige Mænd, glemme ſjældent eller aldrig at ſætte deres eget Navn under Mandens paa Viſitkortet; men borgerlige Damer, der ere blevne gifte med adelige Mænd, glemme meget ofte at ſætte deres borgerlige Navn under deres adelige Ægteſælles, og af dem er man, efter den ſamme „Følelſe", ſom tidligere er omtalt, heller ikke udelikat nok til at fordre det.

Den meſt praktiſke Maade til ſtraks at betegne en gift Dames Stilling, findes dog hos Englænderne, og den begynder mere og mere at ſkaffe ſig Indpas i de nordiſke Riger. Englænderne have nemlig den Skik at ſætte Mandens Fornavn foran Konens, for Exempel vilde en Kapitajn Ludvig Smidts Frues Viſitkort komme til at lyde ſaaledes:

Fru Ludvig Smidt.

Forvexling bliver bedſt undgaaet paa den Maade.

(Fortſættes).

Om Udlaan af Bøger, Blade v. ſ. v.

Der er et Spørgsmaal, ſom længe har ligget mig tungt paa Hjertet, og ſom jeg nu, da det atter har været paa Tale hjemme, ikke kan lade være at komme med, da det forekommer mig, at det er her, det bedſt kan fremſættes. Det er i Korthed det: Er det god Tone at forlange Bøger og Blade o. ſ. v. tillaans, naar man mærker, at den, man vil laane det af, nødig vil laane det ud, men kun generer ſig for at ſige nej? Det kan det ganſke beſtemt ikke være.

Jeg vil ſpringe alle andre Udlaan over, og gaa lige til det, der gav Anledning til Debatten hjemme, og ſom jeg ſynes maa være paa ſin Plads her, da det angaar „Familie-Journalen".

Vi have holdt Bladet lige fra det begyndte at udgaa, ſamle omhyggeligt paa det og lade baade det og Følgebladene indbinde ſaa ſnart en Aargang er ſluttet. De førſte to, tre Aar havde vi alle Bladene for os ſelv, men ſaa flyttede der en, forøvrigt ret velhavende og ellers meget elſkværdig Familie ind i Huſet, paa ſamme Gang, ſom vi, og fra det Øjeblik gik Plageriet løs. Vi holde et Dagblad og „Familie-Journalen", og det opdagede vore Plageaander ſtrax. De begyndte med at laane Dagbladet „et lille Øjeblik", der var „noget", den eller den vilde ſe om, ſaa blev denne „Seen" til „Læſen", og efter en kort Tids Forløb var det en Sædvane at „hente Aviſen" hos os. Saa var det en Lørdag, at vi vare ude, og Pigen leverede dem, uden at tænke over det, baade Aviſen og den lige komne „Familie-Journal". At Familien havde ſyntes rigtig godt om Bladet, lod det til, thi foruden et ſmukt „mange Tak for Laan", fik vi en høflig Anmodning om ogſaa at turde laane Bladet „næſte Uge". Jeg var lige ved at ſige nej, men min Mand bad mig om at gjøre det „for Husfredens Skyld", og jeg gjorde det. Men hvorledes fik jeg mine Blade igjen? Fedtede paa flere Steder, ja, en Dag var der endogſaa revet et Stykke af et af Følgebladene. Jeg var nær ved at græde, naar de Menneſker holdt ſaa meget af „Familie-Journalen", ſaa havde de jo Raad til at holde den ſelv! Jeg begyndte at ſøge Paaſkud, ſaa ſagde jeg, at „den" ikke havde læſt den, eller at „den" havde forlagt den o. ſ. v. Men hvad hjalp det altſammen? Kun at jeg ſytten Gange om Dagen maatte op fra Stolen, ud og lukke op og høre et: „om vi ikke endnu havde læſt Journalen?" eller: „om Bladet ikke var blevet fundet endnu?" Er det god Tone? Og kan det betragtes ſom et Brud

paa god Tone, naar jeg en
ſiger et beſtemt „nej, hold
ſelv"? Men før jeg gjør de
jeg dog forſøge dette Mi
naar Vedkommende læſer
Linier, bliver jeg maaſké
maaſké, men jeg tror rigti
at alt det, jeg faar for min
lighed, er, at Bladet bliver le
tilbage ſom ellers, og at
der kommer med det, ſiger:
for Laanet, den var dejlig i
At ſpare er godt, men jeg
dog ønſke, at min Naboſa
paa en anden Maade kunde
ti Øre om Ugen, end netop
at laane „Familie-Journalen
mig. Ærb.

En bekymret Abon

Julearbejder og Ju
træspynt.

(Fortſat.)

Imiterede, malede Urtepot

Man kjøber for 20 til 30
Asfaltlak og ſtryger m
Penſel den valgte Urtepotte
maa paſſe udenom den virk
Urtepotte. Blomſten ſkal ſta
over dermed. Naar Lakken
fuldſtændig tør, gjentager
denne Fremgangsmaade.
kjøbes der 2 til 3 Plader
ſmaa Glansbilleder, hvilke
kan faa hos de forſkjellige Pa
handlere, og klæber dem
Urtepotten med Gummi,
kan ſortere dem, ſom man
Man kan ogſaa kjøbe en
Plade Guldſtjerner og M
imellem Billederne; hver ſa
Plade koſter kun en 15 til 20
Der kan faas rigtig nyde
Mønſtre paa den Maade.
kjøber man for 10 Øre Spirit
lak og overſtryger hele Urtepo
dermed, den bliver blank og
mer til at ſe nydelig ud.

as ſei Kræfter forſtrebe
rte Maade, ſaa at de,
nes Fagne var lidt net,
ſe ſom antikke Vaſer
Arbejdet er ikke vanſke-
laden ſig udføre af ſtørre
O. B.

---

arret Haandſpejl.

e ſmaa Haandſpejle, der
ſjælges i enhver 50-Øre-
e dekoreres paa følgende
il en ſmuk, lille Jule-
en længer Fløjl eller At-
man kunne harmonere
rere i den Dames Væ-
r vil ſkænke Spejlet, og
le Spejlets Greb, Bag-
Rammen over dermed.
s limes faſt med Gummi.
ndfatningen dækkes med
nr af ſamme Farve.
Atlask eller Fløjl kan
anſ være anvendt ſaa
tejde, man vil; man
man kan male lidt,
mler paa det, eller beſy
ſter eller et lille Kunſt
det ſagt, eller egen
Form anbringe det i de
ſt Monſtre. Om Gre-
ngel en Atlasſløjfe,
ſt vel ikke at tilføjes,
lille Arrangement kan
e Reſter, man har, da
Beklædning kan beſtaa
de Bagvæggen af én
Rammen af én, ſaa at
te kun Stykker, der
Mine.

---

re om Barnepleje.

XXVIII.

gsmiddel, der
Maade
Barnets Dannelſe og Udvikling, er *Billedbogen*, iſær naar de Voxne ville indlade ſig paa en Forklaring og en Paſſiar angaaende Billederne. Valget af en Billedbog er imidlertid ikke ſaa ganſke let, hvilket De, højtærede Læſerinde! maaſké véd af perſonlig Erfaring. Der exiſterer en ſaa overvældende Maſſe af ſaadanne, at ſelve Rigdommen gjør En Valget ſaare vanſkeligt; og det maa De være overbeviſt om, at De har en ganſke lignende Forpligtelſe med Henſyn til Valget af en Billedbog til Deres lille Dreng eller Pige, ſom De i en ældre Alder vil have, naar De ſkal udſøge den Lekture, ſom De med god Samvittighed kan give Deres opvoxende Børn i Hænde. Vil De tillade mig at give Dem et Par ſmaa Vink i denne Henſeende, hvor jeg efter moden Overvejelſe og efter mange Samtaler med en Ven, en af vore meſt anerkjendte bildende Kunſtnere, efterhaanden har dannet mig en faſt Overbeviſning.

At Kunſtneren (Tegneren, Maleren) maa have et vægtigt Ord at ſige i denne Sag, forekommer mig at være indlyſende, thi hvem kjender ſaa godt ſom han de Maader og Veje, paa hvilke den kunſtneriſke Sans paavirkes, der i Spiren findes hos alle Menneſker, og ſom det er en Opdragers Pligt at vække og udvikle, ſaa viſt ſom denne Sans, foruden at være et Middel til en ſkjøn og ædel Nydelſe, tillige udvikler Opfattelſen og Forſtaaelſen i mange Retninger. Naar nu Kunſtneren ſiger os, at en af de ſikkreſte Maader, hvorpaa den kunſtneriſke Sans kan ſløves og dræbes, er den at give Børn ſlet tegnede og ukunſtneriſk udførte Billeder i Hænde, da behøvede vi, mener jeg, egentlig intet andet Vidnesbyrd; men jeg vil dog endnu dertil blot minde Dem om, at det er en Kjendsgjerning, at et Menneſke, der ſlet ikke forſtaar ſig paa Malekunſt og, hvad der ofte følger hermed, ſavner Opfattelſe og Forſtaaelſe af Naturen og dens Skjønheder, ligefrem kan erhverve ſig denne Evne ved gjentagne Betragtninger af virkeligt gode Kunſtſager, ſaaledes ſom de findes paa Malerisamlingerne i Kjøbenhavn ſaa vel ſom i de fleſte andre ſtore Stæder i Evropa; kan nu endogſaa en Voxen tillære ſig denne Evne, der ogſaa i ren praktiſk Henſeende og paa mangfoldige Maader kan komme til Nytte, hvor meget mere vil da ikke den bløde og eftergivelige Barnenatur kunne paavirkes?

Jeg tilraader da for det førſte at vælge Afbildninger, ſom ere godt og korrekt udførte, helſt i ſtørre Maaleſtok, ſaa at Enkelthederne komme tydeligt frem. For de mindre Børn gjør man bedſt i at vælge Gjengivelſer af det virkelige Liv: Scener af Naturlivet eller ogſaa af Børne- eller Familielivet. Karikaturbilleder eller allegoriſke ſkal man ikke tage, de førſte, fordi alt uharmoniſk eller uſymmetriſk gjør et uheldigt Indtryk paa Barnet, de ſidſte, fordi de altid lade en hel Del tilbage at udfylde og fuldſtændiggjøre for Forſtanden og en ſtørre Viden end den, hvoraf Barnet er i Beſiddelſe. Vælger man kolorerede Billeder, bør man tage ſaadanne, der have rolige og naturlige Farver, og ikke ere et broget Prøvekort for Farvehandlerens Lager.

Fortræffelige ere de ſaakaldte „Anſkuelſesbilleder“, naar de ere godt udførte; de ere ſtore og indeholde paa en forholdsvis ringe Plads en Vrimmel af Enkeltheder, paa hvilke Barnet lidt efter lidt bliver opmærkſomt, og ſom det føler ſtor Glæde ved at opdage.

Mindre gode, maaſké helt forkaſtelige ere de for øvrigt ſærdeles almindelige Billedbøger, der have til Henſigt at fremſtille Fejl og Uartigheder hos Børn og paa en ſom ofteſt meget groteſk Maade viſe Straffen for disſe Forſeelſer; jeg tænker paa ſaadanne ſom for Exempel „Den ſtore Baſtian“, „En Pilfingers Hændelſer“ o. lign. Jeg har ſet „naive“ Børn ſom jeg tør bruge dette Udtryk) fuldt og faſt tro paa de forfærdelige Billeders Paalidelighed og har ikke ſaa ganſke ſjældent fundet, at disſe have været Aarſag til den nervøſe Tilſtand, man af og til træffer hos Børn, og ſom navnlig viſer ſig i Mørkerædhed, Angſt for at være aléne og urolig Natteſøvn, men jeg har ogſaa ſet „blaſerede“ Børn, der, rimeligvis efter Paavirkning af Voxne, overlegent have erklæret disſe Bøger for uſande og dumme; i intet af disſe Tilfælde er de viſt nok velmenende Forfatteres Henſigt bleven naaet: at indprænte Børnene det hæslige ved forſkjellige Fejl og Laſter. Jeg mener, at dette ſkal naas ad ganſke andre Veje, og kan derfor kun fraraade Billedbøger af den her omtalte Art. Idet jeg minder mine ærede Læſerinder om, at jeg efter min Plan her kun taler om Barnelivet fra det andet til det ſyvende Aar, ſkal jeg bemærke, at vi ſenere ville faa Lejlighed til at omtale Billedbøger til Brug for ældre Børn.

Billedbogen er den første Bog, De giver Deres Barn, og den vil ganſke naturligt ſenere gjennem A-B-C'en gaa over til de Bøger, hvoraf Deres Barn ſkal øſe Kundſkaber. Medens jeg ſkal være ſærdeles villig til at anviſe boglig Lærdom ſin rette Plads og ikke paa nogen Maade vil ſtille den op ſom Nummer ét, tror jeg dog, at det er ret rigtigt i Tide at indpode Barnet en vis Reſpekt for disſe „Bøger“, og at man derfor gjør vel i at lære det at behandle ſin første Bog, Billedbogen, med Omhu ſaa meget mere, ſom det at bibringe Barnet Sans for Orden bør være et af de vigtigſte Punkter i Opdragelſen. Man ſkal derfor ikke tillade den Lille at kaſte omkring med ſin Billedbog, at rive den itu, tilſmudſe den eller klippe i den. Ville De ſige mig, at det kan ikke overholdes, maa jeg ſvare Dem, at Fejlen er Deres; enten har De givet Deres Barn denne Gave, inden det var gammelt nok eller ogſaa har De været eller er De for eftergivende; er Barnet gammelt nok til at kunne glæde ſig ved en Billedbog, maa det ogſaa have Forſtand nok til at behandle den omhyggeligt. Her har ogſaa Induſtrien forſøgt at gaa paa Akkord og lefle med Publikum, idet man har lavet Billedbøger, der ikke kunne rives itu. De ſkal ikke anſkaffe ſaadanne; de ere beregnede paa magelige Mødre, der ikke tage ſig af deres Smaabørns Opdragelſe, og De — véd jeg — hører jo ikke blandt disſes Tal.

Dr. B.

Husraad.

At fjerne Ringe fra opſvulmede Fingre.

Det ſimpleſte Middel er at omvikle Fingeren med almindelig flad Hatteelaſtik. Omviklingen maa ſke meget akkurat og begynde ved Fingerſpidſen. Der maa ikke være noget frit Rum mellem de enkelte Snoninger. Naar man er færdig med Omviklingen, holdes Haanden lige i Vejret, og i Løbet af faa Minutter ſvinder ſaa det Opſvulmede ind. Saa tages Elaſtikken af, men hvis Ringen endnu ikke ſkulde ville glide af, gjentages den ſamme Fremgangsmaade fem Minutter efter. Naar man ſaa hurtigt binder Elaſtikken af, vil Fingeren være bleven tynd nok til at Ringen kan ſkydes af.

Møbelpolitur.

Jeg har hørt og læſt flere Midler til at faa Møbler blanke og ſmukke, og da jeg elſker blanke Møbler, har jeg ofte ladet mig friſte til at forſøge disſe Midler, men jeg kan ikke nægte, at jeg for det meſte er bleven ſkuffet og har maattet vende tilbage til et meget gammelt Middel, der altid falder tilfredsſtillende ud. Midlet er følgende: Man blander en Tredjedel ren Bomolie med to Tredjedele Rødvin, ryſter det dygtigt mellem hinanden, gnider det paa med en ulden Lap, og gnider let efter med et Stykke gammelt, blødt Lærred. Møblerne blive ſom nye, og jeg
andet end raade, hvem
af ſmukke Møbler, til
Forſøget.

En Husm

Mod kolde Fød

Naar man om Efterna
af kolde Fødder, har
af ikke direkte at begy
Uldſtrømper aléne, men
en tynd Uldſtrømpe ov
uldsſtrømpen. Foden ſv
ved mindre, og holder
varm.

Mod Halspine og

Mod Halspine og Ha
des der et meget
Middel, der dog ofte hjæ
hvor andre viſe ſig u
Det beſtaar i at beſtrygge
Lærred med en Grød
Løg og binde den faſt om
Løgſaft, kogt med Kandi
udmærket Middel mod
Hoſte.

Vaſken og K
kenet.

At bevare Agurker

Naar man kan faa A
ſaaledes afplukkede,
Stykke af Stilken bliver
man opbevare dem paa
Maade: Man renſer d
rent Vand og en blød B
alt Smuds er fjernet,
dem ſaa godt af. Saa
ges de med Æggehvide,
at der intet Sted bliver f
Luften kan trænge ind;
hviden danner nemlig en
ten uigjennemtrængelig H
forhindrer Agurkerne fra
dærves. Nu bindes der
Baand om hver Stilk, o
kerne ophænges ved disſe
ker paa en Snor i et t
ſaa at de ikke komme til
hinanden. Paa denne Maa
Agurkerne holde ſig i f
ſtand til paa den anden

Trykt i Carl Allers Etabli
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 46.

Hjemmet.

Tone ude og hjemme.

II. Viſitkortene.

(Fortſat).

hænder [illegible] jo ikke ſaa ſjælent, at Damer, der bære Navn, forvexles med hinden, for Exempel naar der er gifte Brødre i en Familie ſaaledes flere Fruer af et og Navn. J et ſaadant Til- vilde det være en Fejl, en Dame paa ſit Viſitkort „Fru Jda Bang“; det være nok for Familiekredſen, med Beſtemthed vidſte, at var „Adolfs“ Hustru, og „Georgs“ eller „Frits's“, naar det gjælder en ſtørre hvor Konen meſt indføres Mands Skyld, maa der [illegible] Forandringer; der Damens Fornavn ſvinde og „Fru Jda Bang“ bliver Adolf Bang“, „Fru Anna „Fru Georg Bang“, og Thyra Bang“ „Fru Frits Denne Maade at underpaa er mange Steder alpaa ſin Plads, for Exempel Subſkriptionsliſter, hvor der ſkal udkræves et Pengebidrag og lignende, hvor det er ubehageligt for den ene „Fru Bang,“ at blive afkrævet det Beløb, den anden „Fru Bang“ ſkal betale.

Damer, der beklæde Æresſtillinger, ſom Hofdamer, Æres- eller Selſkabsdamer i fornemme Huſe o. ſ. v., maa føre to Slags Kort, ét ſom enhver anden Dame, der bruges, naar hun aflægger Viſitter hos Privatperſoner, og ét, der fører hendes fulde Tittel og ſom anvendes ved officielle Beſøg. Det ſamme gjælder for Kunſtnerinder og Damer, der virke ſelvſtændigt i det private Liv. Jkke ſaa unge, ugifte Damer af Rang ſætte deres Rang paa Kortet, for Exempel: „Komteſſe X...“ og lignende. Damer, der have en Stiftsplads i et eller andet Kloſter, ſætte det paa deres Kort, for Exempel: „Marie G., Stiftsdame i N. N. Kloſter o. ſ. v.“ Ogſaa Bærerſker af kvindelige Ordener anføre dette under deres Navn. Forøvrigt afhænger det af de Kredſe, hvori den ældre, ugifte Dame færdes, om hun ſkal lade ſit Kort lyde paa: „Anna Holm“ eller „Frøken Holm“.

At der er de Tilfælde, hvor det næſten er nødvendigt ikke at nævne ſit Fornavn, vil éns egen, medfødte Takt ſnart lære én. At unge, blomſtrende Piger anfører Fornavne ſom: Roſa, Flora, Viola o. ſ. v. paa deres Kort, er en naturlig Sag, men naar man modtager et Kort med Navnet „Roſa W.“, og der ſaa kommer en gammel, rynket Dame ind, kommer man uvilkaarlig til at ſmile; i ſaadanne Tilfælde maa der paa Kortet ſtaa: „Frøken R. W.,“ eller ligefrem „Frøken W.“ Som ſagt, et gjælder ikke for alle.

Mandens Død forandrer ikke Jndſkriften paa hans Hustrus Kort, kun har Kortet i Sorgetiden en ſort Rand. Derſom en Dame har fulgt den ovenfor omtalte, gammeldags Skik at have ſin Mands Tittel foran ſit Navn paa ſit Kort, falder dette naturligvis efter Mandens Død bort af ſig ſelv. En Fru Aſſesſorinde o. ſ. v., hvis Mand er død for en Snes Aar ſiden, er i alle Folks Øjne en Unting; hun maa ſkrive ſit Navn med „Frue“ foran, eller, hvis hun ønſker det, „Enkefru den og den“, men ikke videre.

(Fortſættes).

Knappenaale.

„Hvilken Lykke, Jomfru, at det var mig, der fik den Kjødbolle," ſagde Fruen efter Middagsſelſkabet til Husjomfruen, „jeg vilde have ſkammet mig ihjel, hvis en af Gjæſterne havde faaet den!"

Fruen tænkte kun paa Skammen, ikke paa den forfærdelige Ulykke, der kunde være opſtaaet deraf, thi den omtalte Kjødbolle havde hverken indeholdt mere eller mindre end — en *Knappenaal*, ſom Jomfruen, medens hun lavede Bolledejgen til, havde tabt fra ſit Smækforklæde.

Desværre bliver der ikke talt ofte nok om den Skade, ſom Knappenaale kunne afſtedkomme i Køkkenet og Børneſtuen. Hvor faſt den ſaa end er ſtukken i Smækken eller Torklædet, ſaa *kan* den dog løsne ſig under Arbejdet og finde ſin Plads der, hvor den mindſt af alt maa findes, i Maden eller det lille Barns Svøb.

Enhver véd, hvilke Kvaler, der kan fremkaldes ved at en Naal ſynkes, endog Døden kan blive Følgen deraf.

Derfor bort med *Knappenaalen fra Kjøkkenet og Børneſtuen*, og lad *Sikkerhedsnaalen* blive dens Stedfortræder!" Anna.

Julearbejder og Juletræspynt.

(Fortſat.)

Blonde- eller Smykkeæſke.

Af ſtærke Paplaag (jeg har faaet nogle kasſerede Papæſker forærede af den Manufakturhandler, jeg handler hos, men man kan naturligvis ogſaa bruge enhver anden Slags Pap, jeg forklarer kun, hvorledes jeg bar mig ad), klippede jeg fire Sidevægge, Laag og Bund til Æſken; disſe kan man gjøre ſaa brede og høje, ſom man ſelv vil. Saa overtrak jeg hver Del for ſig med kulørt Fløjl, og forede dem med tilſvarende Atlaſk (der behøver ikke at gaa ſtore Stykker til, ſaa Reſter kunne udmærket anvendes). Saa kaſtede jeg de enkelte Dele faſt til hinanden og ſkjulte Sammenſætningen med en kulørt Silkeſnor. Laaget gjorde jeg paa nogle af Æſkerne (jeg har foræret en fem, ſex Stykker bort) glat og broderede det ſlyngede Navnetræk midt paa Fløjlet, og paa andre vatterede jeg Laaget og trak Fløjlet ned i Puffer med ſmaa, blanke Staal- eller Mesſingknapper af den Slags, man bruger i Handſker. Paa en Æſke ſyede jeg „Til Erindring" med gul Silke. Æſken lukkes med to Atlaſkesbaand, af hvilke det ene ſyes i Laaget og det andet i Æſken, og ſom ſaa bindes ſammen til en Sløjfe. Æſken kan bruges enten til at gjemme Blonder og Kniplinger i, eller til Smykkeæſke.

Fanny.

Billedbøger, der ikke kunne rives itu.

Billedbøger, der ikke kunne rives itu, er maaſke for meget ſagt, men meget ſtærke Billedbøger til Julegaver for de Smaa, kunne fremſtilles billige og gode paa følgende Maade:

Man kjøber almindelige Billedark af ſamme Størrelſe, helſt med fire Billeder paa hvert Ark (Dyr, Blomſter, Anſkuelſesbilleder, Møbler o. ſ. v.), og klipper dem over, ſaaledes, at to og to Billeder hænge ſammen. Saa klipper man af gammelt Lærred eller
Bomuldstøj ſaa ſtore Stykk
Billederne bekvemt kunne an
ges paa dem ved Siden af hina
Disſe Tøjſtykker lægger ma
paa et glat Brædt eller en B
plade, fugter dem, ſtryger
rigtig glatte med en almin
Børſte, og lader dem tørre
Nu beſtryges Billederne paa
ſiden med god Kliſter, hvor
er opløſt lidt Lim, og klæbe
Lærredet eller Bomuldstøjet.
at trykke efter med et blødt
klæde, faar man dem til at
godt faſt. Naar der nu
Billede paa hver Side af
redet, lægges hver Stykke m
Aviſer, og der lægges en
— et Brædt eller lignende
ſaa at det presſes regelm
overalt. Naar alle Billeder
tørre, heftes de i et Bind.
kan man dog ogſaa faa en
binder til at beſørge for ſig.
der ikke er en ſtørre Træng
milien, der har lidt Ov
Bogbinderkunſten. Saadann
ledbøger holde længe, o
man behøver at ſkaane be
meget, og de have den F
at Moderen i dem ſelv kan
den Slags Billeder, hun ø
have at Barnet ſkal ſe, m
der i de kjøbte Billedbøg
kan findes et eller andet, ſe
der Barnet en unyttig Skr
Smerte. A.

Breve om Bar pleje.

XXIX.

Jeg endte mit ſidſte Br
en lille Bemærkning om N
digheden af at vænne Bar
at omgaas ordentligt m
Legetøj; ſpecielt raadede
at paasſe paa, at det ikke
digt fik Tilladelſe til at

ller endog iturive ſin Bil-g.

et er faldet mig ind, at det ære paa rette Sted i Kort-at omtale den Barnet med-Ødelæggelſeslyſt, for genlunde kunde klare os, ieſa det egentlig forholder ed denne, og hvorledes for-e Opdragere bør ſtille ſig overfor den.

Barnets førſte Leveaar er Lyſt til at ødelægge, hvad ar i Hænde, efter min An-e nærmeſt kun en mindre et Kraftytring; det er et men, ſom vi ſtadigt træffe ed Betragtningen af Dyre-nen, idet Ungerne i Følelſen res Vækſt og Udvikling, i emmelſen af den Svulmen af rne, ſom Dag for Dag for-føle en rent inſtinktmæsſig til at ſkaffe denne Kraft-et Udſlag, der for Betrag-nærmeſt har Udſeende af en is- og henſynsløs Kaadhed. er naturligvis alle tidt og e Gange været Vidner til ne ungdommelige Kraft-ger hos et Føl, en Kalv e Hundehvalp, og de fleſte have ſikkert ikke kunnet und-es for at anſtille en Sam-gning mellem det, vi ſaa-e hos Dyrenes Unger, og eles tilſvarende Fænomener, ne vel i en ganſke anden daglig kunne træffe under Børns Opvækſt. Denne Fø-af Livskraft og Livsglæde er ſig Luft i høje Raab og eller i forſkjellige Hand-e, og til disſe, mener jeg, er t man maa henregne den ſkende Ødelæggelſeslyſt hos Naar vi ſe et lille Barn ilk med en raſt Armbevæ-ſer ſit Bord rent for alle erpaa værende Gjenſtande, ille rundt til alle Sider, ar vi høre det udſtøde høje aat over ſin Heltegjerning, r man ikke altid betragte m en „Uartighed“ hos Bar-trafe det derfor, men i alt de førſte Leveaar mindes, [illegible] ſe en af de Maader, hvorpaa Barnets ſvulmende Livskraft ſkaffer ſig Luft, og at denne Handling ofte er rent inſtinktmæsſig. Man maa derfor i den førſte Tid give Barnet Legetøj, ſom ikke ødelægges ved en ſaadan Medfart, og ikke træde for ſtærkt op derimod. En helt anden Ting er det, hvis Barnet, forledet af de Voxnes Bifald og den ofte uimodſtaaelige Latter, der kan vækkes ved ſaadanne Børneſtregers Komik, ſkulde gjøre det til en Vane, i hvilket Tilfælde fornuftige Forældre naturligvis bør træde til.

Det er førſt i en ældre Alder, at Barnet indſer, at det ved en ſlet Behandling af ſit Legetøj gjør dette ubrugeligt, og i ſaa Henſeende kan intetſomhelſt vorent Ræſonnement hjælpe det allermindſte. Nej! der er intet andet at gjøre end at give ſaadanne Smaaborn ſtærkt og ſolidt Legetøj.

Ogſaa i den noget ældre Alder (4—6 Aar) finde vi, at Børn have ſtor Lyſt til at ødelægge deres Legetøj, men Bevæggrunden er her en ganſke anden; her er nemlig Barnets Videlyſt og Nysgjerrighed Drivfjederen; Barnet vil vide, hvorledes Legetøjet ſer ud indeni, hvorledes det gaar til, at det kan dreje ſig rundt, ſpille o. ſ. v. Lige overfor denne Slags Ødelæggelſeslyſt kan den Voxne udrette ikke ſaa lidt, idet Barnet i denne Alder meget vel vil være tilgængelig for Ræſonnement og Forklaring.

Jeg har her ikke villet tale om den Ødelæggelſeslyſt, der heldigvis ſjældnere træffes hos Børn, og ſom kun gaar ud paa at forderve og ødelægge, uden at der kan findes noget undſkyldende Motiv. I ſaadanne Tilfælde maa der Straf til.

En prægtig Maade, hvorpaa man kan modvirke denne Lyſt hos Barnet, er, ſaa ſnart det paa nogen Maade er muligt, at lære det ſelv at forfærdige Smaaſager, om det end kun er af Papir. Ved ſelv at frembringe noget, indſer Barnet, at intet forfærdiges uden Arbejde, og det lærer herved at ſaa Reſpekt for det ſaaledes frembragte; man ſer altid, at Børn ere langt ulykkeligere over Tabet af et ſaadant ſelvlavet, ganſke tarveligt Stykke Legetøj, end over et langt koſtbarere, med hvis Forfærdigelſe det intet har havt at gjøre.

Dr. B.

Husraad.

Kinaesſents.

Tre Kvint ſtødt Kinabark (Kongekinabark) kommes i en Halvpægleflaske, der fyldes med Sprit; efter omtrent tre Dages Forløb er det brugelig. Sprit er bedre end Vin, Brændevin eller noget andet, da den udtrækker Barken bedſt; godt tilproppet kan den ſtaa i aarvis. Kun det klare benyttes, og paa Bundfaldet kan man atter hælde Sprit, lade det ſtaa i nogle Dage, og ſaa hælde det klare paa ny Bark; der bliver altid en Del Kraft tilbage i Barken, naar det klare den førſte Gang er hældt fra, ſom ſaa udtrækkes af den nye Sprit. Denne Kinaesſents er ikke aléne anvendelig mod Tandpine, men ogſaa i andre Tilfælde, iſær mod rheumatiſke Smerter; i Tilfælde af Søvnløshed, foranlediget af Kulde, hvor der altid er en Slags Feber tilſtede, og i flere lignende Tilfælde; man tager fire Theskefulde hver Time, det hjælper i Reglen efter anden Doſis. Kinaesſentſen er et uſkadeligt Middel, og man lærer ſnart at bruge det; men alt er jo ſkadeligt, naar det overdrives.

Laurentius.

Middel mod Vorter.

En lille Haandfuld Ærter ſættes, med ſaa meget Vand, at det ſtaar over Ærterne, hen paa et Sted, hvor de kunne raadne; naar de ere opløſte, ſmøres der hver Dag noget af Ærterne paa Vorterne. Efter i kort Tid at have brugt denne Fremgangsmaade, ville Vorterne forſvinde.

J.

Et ſimpelt Middel mod Forbrænding.

Man ſtikker ſimpelthen den brændte Del ned i et Saltkar og holder den dér. Smerten giver ſig øjeblikkelig. Det er ligegyldigt, enten det er Bordſalt eller ſimpelt Køkkenſalt; dog bør dette ſidſte være fint knuſt. Det paſſer ved de lavere Grader af Forbrænding, hvor der er Rødhed og ſelv ved Blæredannelſe, naar Blæren altſaa ikke er gaaet Hul paa. Ved de højere Grader, hvor Overhuden er borte, tør jeg ikke anbefale Midlet — jeg ſavner i alt Fald enhver Erfaring desangaaende, og det vilde vel være noget driſtigt at experimentere i den Retning. Efterhaanden, ſom Saltet bliver varmt, bør den brændte Del, for Exempel Fingeren, ſtikkes ned paa nye Steder i Saltkarret.

G.

Anvendelſe af Silkereſter.

Da man nu for Tiden bruger ſaa meget Silkebroderi, vil jeg raade Damerne til at ſamle Silkeenderne, da man ſaa ſenere kan faa det opkartet og vævet ſammen til Tøj eller Turklæder, eftersom man har faa eller mange Trevler.

J.

At fjerne Flækpletter fra Porcellæn.

Flækpletter fjernes let og hurtigt fra Porcellæn ved at gnide dem bort med lidt Eddike.

A. F.

Husmiddel mod Kighoſte.

Man river en ſort Ræddike til Mos, preſſer Saften ud og blander den med ſtødt, hvidt Sukker, og giver den Syge denne Saft. Kighoſten har ved denne Fremgangsmaade ofte ladet ſig indſkrænke til kun at vare ved én eller to Uger. Stærkere, ſtørre Børn faa tre til fire Gange dagligt en Theſkeſuld af Ræddikeſaften, mindre, ſvagere Børn i Forhold dertil. Da Midlet er fuldſtændigt uſkyldigt, kan enhver roligt prøve denne ſimple Huskur.

A. F.

For Blomſter-elſkere.

At fjerne Utøj fra Planter, ſærlig Myrther.

Alle Blomſterelſkere kjende ſikkerlig det brune, flade Utøj, der meget hyppigt ſætter ſig paa Palmer og andre Bladplanter; navnlig paa Myrther ere disſe Inſekter vanſkelige at bortfjerne. Gartnerne maa efterſe Planterne hver Dag og vaſke dem med Grønſæbevand. Dette er imidlertid meget beſværligt, iſær med de finbladede Myrther; jeg har nu prøvet at piſke ſtærkt Grønſæbevand, og deri dyppe hele Myrthens Krone, og, medens den er i Vandet, ligeſom vaſke Grenene mod hverandre; efter flere Gange at have gjort dette, falde de brune Skjæl af, naar man rører ved Bladene.

J.

Naar Planter ikke ville trives.

Naar Potteplanter ikke ere villige til at gro, graver man omtrent to Centimeter fra Planten en cirka én Tomme dyb og én Centimeter bred Rand, og kommer den knap halv fuld af Olie (bedſt amerikanſk), og dækker den derefter til med Jord. Dette Middel kan anvendes paa hvilkenſomhelſt Potteplante.

h—r.

Blomſterløgkaſſer mellem dobbelte Vinduer.

I den blomſterfattige Vintertid vilde de, hvis Formuesomſtændigheder ikke tillade dem at gjøre ſtore Indkjøb af de koſtbare hollandſke Løg, kunne have ſtor Fornøjelſe af de ſmaa Kaſſer, ſom paſſe ind mellem de dobbelte Vinduer. Man vil i dem kunne have en rig Afvexling af ſmukke Florblomſter fra Begyndelſen af Januar til langt hen i Foraaret. Man har disſe Smaakaſſer af brændt Ler og Zink. De førſte have den Fordel, at de ere mere poröſe, de ſidſte, at man kan ſkaffe dem en ſmuk Form og desuden broncere, forgylde eller male dem ſamt gjøre dem ſaa ſmaa, ſom man vil, og derfor og
ſtørre Løg ſamt Hyacint
men man maa ved Huſ
den og en lille Skuffe,
opſamle det overflødige
tages ud, ſørge for g
aftræk.

Allerførſt lægger m
Lag af ſmaa Stykker
Bunden. Løgene ere t
med Henſyn til Jordb
dog foretrække de en
en altfor ſvær Jord.
Drivbænkjord med en
af Bakkeſand eller god
Strandſand paſſer bed
Den meſt henſigtsmæsſi
at lægge Løgene og Kno
er den ſidſte Halvdel a
De kunne lægges aldele
og det giver maaſke de
Reſultat, eller med beſt
blanding ſom gult og
hvidt, blaat og rødt ſa
Løg og Knolde, man ka
ere de enkelte og dob
Tulipaner Duc van T
førſtnævnte haves i
Farver, hvide, gule,
mørkerøde med gule K
egen Skovanemone, og
Varietet af den. De
mørkeblaa Anemone
muligvis ogſaa Iris
endvidere Krokus, Vi
baade den enkelte og d
den hurtigblomſtrende
hyemalis — jeg har h
havnſke Damer kalde
tringer" —, Scilla si
amoena, og ſluttelig
Chionodoxa Luciliae;
i de ſenere Aar indført
og Lilleaſien. Farve
dyb violet. Nogle
Løgene Hvede og G
en Smagsſag men bør
raades.

Naar man har
man vil lægge, vande
den, hvis den er tør, d
at den ikke bliver al
thi ellers raadne Løge
paa ſætter man Kaſ
Kjælder eller paa et
og køligt Sted, ſom
have temmelig enſar
ratur, og ſer til dem
imellem, for at unde
Fugtighedsgrad. Hen
ſætter man Kaſſerne
de dobbelte Vinduer.
vel lukkede om Natten

Trykt i Carl Allers Et
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 47.

Hjemmet.

[illegible] Leve ude og hjemme.

II. Viſitkortene.

(Sluttet.)

[illegible] ſkal kun bemærkes, at [illegible] unge Piger aldrig føre For[illegible] Navn paa deres Kort; [illegible] unge Mænd gjøre det, de [illegible] fremmede Folk. [illegible] dem er det af mere Betyd[illegible] for den unge Pige, der [illegible] ſig i Forældrenes [illegible] eller uden dette kun beſøger [illegible] mere bekjendte Kredſe.

[illegible] var tidligere meget i Brug, [illegible] forekommer vel ogſaa af [illegible], at der i Hjørnerne [illegible] Kortets Bagſide var trykt [illegible] Bogſtaver, der ſkulle be[illegible] med Beſøget. I [illegible] Hjørne af Kortet ſtod der [illegible] p. p. c.; i det andet: [illegible] i det tredje: p. f., og i det [illegible] p. r. v.

[illegible] betyder pour rendre [illegible] for at aflægge [illegible] p. f. betyder pour féliciter, [illegible] til Lykke; p. p. c. be[illegible] pour prendre congé, for at [illegible]; p. c. betyder pour [illegible], for at viſe Deltagelſe.

Alt efterſom Henſigten med Beſøget var, bøjede man ſaa det paagjældende Hjørne om paa Retſiden af Kortet, hvor Navnet ſtod, og den Paagjældende vidſte ſaa ſtrax, i hvilken Henſigt det ſkulde være aflagt.

Dette er, ſom ſagt, for en Del gaaet af Mode, og bruges kun enkelte Steder, altſaa maa dets praktiſke Betydning vel ikke have været ret ſtor.

Den eneſte Indſkrift, der endnu i Grunden ſes paa Kortene, er p. p. c., da den, der ſkal rejſe, ſjældent har Tid at komme igjen for at tage Afſked, og derfor ſkriver disſe Bogſtaver paa Kortet med ſit Blyant, naar han ikke træffer nogen hjemme, for at underrette Vedkommende om, hvilken Henſigt hans Viſit havde.

Deſto mere er det nu kommen i Brug at bøje hele den ene Rand af Kortet om, enten paa Forſiden eller Bagſiden. Var Henſigten med Viſitten kun at aflægge en Viſit, bøjes hele den ene Rand, omtrent en Centimeter bred, om paa Forſiden, og har man ved Viſitten til Henſigt at bevilſe ſin Deltagelſe, bøjes Randen om paa Bagſiden. I ſidſte Tilfælde river man ofte en lille Rift i den ombøjede Kant; nogle rive den helt af.

Det forſtaar ſig af ſig ſelv, at alle de omtalte Tilfælde kun forekomme, naar man hører, at den, man vil aflægge et Beſøg, ikke er hjemme, og at kun de Kort, man perſonlig afleverer, knækkes eller ombøjes.

At man ofte kan ſpare et Brev ved at ſkrive et Par Ord paa ſit Viſitkort og ſende dette, er en bekjendt Sag; det kan gjøres uden at overſkride nogen af Høflighedens Regler.

En Foreſat eller højt ſtillet Perſon ſender man aldrig ſit Kort, men bringer det altid perſonligt.

Den Skik, at en Herre eller Dame, naar han eller hun har aflagt et Beſøg hos en Familie, men ikke truffen den hjemme, aflægger et Kort for hver af Familiens Medlemmer, er vel ikke endnu helt udbredt hos os, men er meget god og praktiſk, ſær hvor der i et Hus er voxne Sønner eller Døttre, der ikke maa forbigaas ved Beſøget. Dertil er dog at bemærke, at en Dame kun efterlader Kort til Damerne i Huſet, en Herre kun til Fruen.

Herren og de voxne Sønner, og et Ægtepar til Herren, Fruen og de voxne Døttre.

Vil man gjøre Viſit paa Steder, hvor der ingen Brevkasſe er paa Døren, kan man ſkyde ſit Viſitkort ind under Døren, men man maa ſaa ved næſte Viſit, hvis Familien ikke, hvad den burde, kommer én i Forkjøbet, med et Par beklagende Ord omtale ſin forſejlede Viſit, da et Viſitkort ſaa let kan komme bort paa den Maade.

Naar man følger den Beſøgende til Døren, lukker man ikke ſtrax denne efter ham, men venter til han er ude af Sigte og lukker ſaa Døren ſagte i. Det ſamme gjælder for Tjeneſtefolkene i en Familie; at lukke Døren hurtigt i regnes for en Uhøflighed.

Endnu ſkal her til Slut kun bemærkes, at Foreſpørgsler angaaende en Syges Befindende altid, ſaavidt gjørligt, maa ſke mundtligt, enten ved én ſelv, eller ved et Bud; efter at Beſkeden er modtagen, afleveres Viſitkortet.

Naar Pladſen tillader det, ſkulle vi ſenere komme tilbage til Regler for god Tone ved forſkjellige Livsafſnit i Familien: Daab, Konfirmation, Forlovelſe, Bryllup, Begravelſe o. ſ. v.

Julearbejder og Juletræspynt.

(Fortſat).

Dukkeſtuen.

Enhver Snedker eller enhver, der forſtaar ſig lidt paa Snedkeri, kan lave os en billig Dukkeſtue; en ſaadan beſtaar jo kun af en foran og forneden aaben Kasſe, i hvis ene Sidevæg (der altſaa danner Stuens Bagvæg), der ſkjæres Huller til Vinduer, og hvor der ſaa ſættes et Par Stykker Glas ind, en lille Skillevæg afdeler Kasſen til Salon og Sovekammer. Det øvrige kan man ſelv udføre. Gulvet og Ydervæggene maler man med Oliefarve, de indre Vægge tapetſerer man, d. v. ſ. man ſmører godt Kliſter paa Tapetpapiret (Fløjlspapir ſer bedſt ud), klæber det paa Væggen og glatter ſaa over med en blød Børſte, for at der ingen Folder ſkal komme. Øverſt oppe ſætter man en af de ſmaa Blomſterborter, der kunne kjøbes hos Papirhandleren, dette forudſætter dog, at man tager ensfarvet Papir, ellers vil en lille, mørk Bort foroven ſe bedre ud. Gardinerne laves ſaa af mørkt, let Uldſtof, det holder længſt, og Portièren ind til Sovekammeret af ſamme Stof; man kan rie en lille, hvid Lidſe i Kanten, for at live lidt op. Sengen, Bordet, Spejlet og maaſké et Skab, maa man helſt kjøbe, det øvrige Bohave kan man lave ſelv.

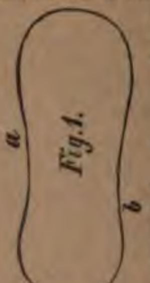

Fig. 1.

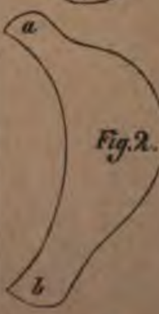

Fig. 2.

Til en Chaiſelongue for Exempel tager man ſtivt Pap og klipper derefter Fig. 1 og 2, naturligvis i forſtørret Maaleſtok. Fig. 1, Sædet, bedækkes med Vat og betrækkes med Stof,

ſom man trækker
Vrangſiden; Fig. 2,
lægges endnu ſætter
Stoffet trækkes her
Ulddupper eller K
det ſer ud ſom en
med Knapper; førſt
Tøjet faſt paa Bagſid
med uſynlige Sting
et glat Stykke, der ſ
Ryggen for at ſkjule
er jo gjerne Skir
fritſtaaende Møbler,
ſet ſelv, det ſkal jo
ſom muligt. En ſt
bred Papſtribe, der
Stof og ſom klipp
ſom Sædets Omfan
Foden til Chaiſelon
udſtyret med ſmaa
ſter o. ſ. v.

En Lænestol
tere at lave. Papſt

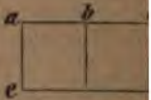

Fig. 1*

ribſes lidt ved Bru
tere at lade ſig bøje
med Stof; Fig. 2*

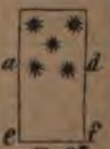

Fig. 2*

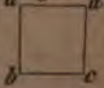

Fig. 3*

oven
ſornet
gen ri
Del.
ſtres
med S
Sider.
3* bli
polſtr
paa m
alle
ſamm
trene.
ſkjul
Saue
ſmaa

En lille Puf l
af en ſtor Garnrulle

k Hat og Tøjreſter, ſmaa er Snore o. ſ. v. Et lille ebrædt, overtrukket med eller Silke, omgivet med Taſſe af Perler o. ſ. v., en lille Stue hyggelig. Et tig malet, ſimpelt, lille ker kan kjøbes for nogle overtrækkes paa Pladen Filt og omgives med en Frynſe, ſaa er det et ſtatelig bord; ſmaa Tøjreſter blive er, en lille Lap Piqué et Tæppe, et Haandklæde med le Bort af røde og blaa binder hyggeligt ud. Glans- m, omgivne af ſmalle Guld- ſtriber Væggene, kort ſagt, n eget Sted, man kan gjøre mod ſlid, er det, naar man til ſammenſtille det, der hører hyggelig Dukkeſtue.

Anna.

---

eve om Barnepleje.

XXX.

Underholdning, ſom for ſmaa Børn er meget kjær- , er den at høre Hiſto- fortælle. Børn kunne der overordentlig gavnligt , men man maa ikke det juſt er en ſaa ganſke , beſidder man imid- Evne at kunne „for- Børn, er det en meget Gjerning, thi man ſig bedre Tilhørere , der i den lytter den Talerens Læ- en Kreds af Børn gjør til Hjemgjeſt maa Du at det lille Barne- hvert Ord, der gaar din Mund, ſor den rene og at det friſke i mange Henſeende ſig paradiſiſke; Du give andet Du kan ſtaa ved, og altid erindre, at Du i dine Fortællinger kun maa føre Barnet ind i en Verden, hvor Uſkyld og Munterhed ere raadende, men ſtedſe holde alt borte, hvad der i for høj Grad kan hidſe Barnets Fantaſi, der, ſom jeg allerede i et tidligere Brev har berørt, er meget let at ſætte i Bevægelſe.

Mine ærede Læſerinder maa nu ikke tro, at det er min Mening, at man ikke ſkulde kunne fortælle Barnet andet end Eventyr og lignende Fortællinger; jeg er overbeviſt om, at mangen en kjærlig Moder tidt og mange Gange vil have bragt i Erfaring, at der kan fortælles de prægtigſte Hiſtorier til Børnenes ſtore Glæde om for Exempel et Lommetørklæde, et Stykke Papir o. lign. — jeg mener ikke à la H. C. Anderſens, men ved at knytte Belæring til de omtalte Stoffer; et Barn behøver ikke at være ret gammelt, forend det med en raſende og næſten uſlukkelig Videbegjærlighed vil have Svar paa tuſinde Spørgsmaal, der komme frem under dets vaagnende Forſtandsliv ved Betragtningen af de mangehaande Gjenſtande, hvoraf det ſer ſig omgivet; godt fremſtillet kan ſaaledes f. Ex en lille Udvikling af, hvorledes det ſmukke, hvide Papir bliver forfærdiget af de grimme, ſmudſige Klude, blive til et prægtigt Eventyr for Barnet; nye Spørgsmaal vilde dukke frem og afføde ſmaa Samtaler, der ved deres Umiddelbarhed og vudſige Naivitet, kunne være til ſtor Glæde for begge Parter og ikke juſt mindſt for den Voxne, og ganſke umærkeligt og uden nogen Anſtrængelſe fra nogen af Siderne opdrages ſaaledes vort kjære, lille Barn til efterhaanden at indtage ſin Plads blandt tænkende Menneſker.

Ingen kan fortælle ſaa godt ſom Moder eller Bedſtemoder, der med Kvindens paa dette Omraade aldrig ſvigtende Inſtinkt paa en ganſke anden Maade end Faderen kan gaa ind paa Barnets Tankegang; Moderen forſtaar ſaa godt under Fortællingen at lægge den rette Betoning paa rette Sted og at ledſage den med det Mineſpil og de Gebærder, ſom gjøre en ſaa ypperlig Virkning lige overfor Barnets naive Opfattelſesevne; Moderen vil i Reglen altid forſtaa at vælge ſit Stof paa en paſſende Maade, og hun vil aldrig fortælle Hiſtorier, der dreje ſig om Misgjerninger, Mord, Røvere eller Spøgelſer, thi hun vil indſe, at alt ſaadant kun tjener til at ophidſe hendes Barns Indbildningskraft, gjøre det mørkerædt, ſkaffe det urolig Søvn og hæslige Drømme, hvorved endog dets legemlige Velbefindende efterhaanden helt kan blive undergravet.

Idet jeg nu ſaaledes er kommen ind paa dette Omraade af Opdragelſen, kan jeg i nær Forbindelſe hermed ikke undlade at advare mod denne Skræmmen med Perſoner eller Ting, hvormed mange Mødre paa en højſt uforſtandig Maade ſøge at „holde Børnene til Ilden“. „Hvis Du ikke er artig, kalder jeg paa Bømanden (Skorſtensfejeren, Skraldemanden, den ſorte Mand o. ſ. v.)!“ ſaaledes hører man altfor ofte Tjeneſtefolkene, men ikke ſaa ſjældent ogſaa Moderen udbryde. Lad mig ret indtrængende advare Dem mod at opſtille disſe og lignende Skræmmebilleder; De kan ikke foreſtille Dem, hvilken uheldig, ja ſkadelig Indvirkning De imod Deres Vidende og Villje øver paa Deres Barns Sind. De ikke alóne indgyder det en øjeblikkelig og taabelig Skræk, men i det bløde Vox, hvormed man ſaa ofte ſammenligner Barneſjælen, frembringer De et Indtryk, der, hvorvel det efterhaanden udſlettes, alt ſom Aarene gaa, dog kan bevares endog helt op i en voxen Alder, og ſom, hvad Tuſinder af Erfaringer have godtgjort, endog kan give Anledning til Kramper, Ligfald og lignende nervøſe Tilfælde, der atter kunne fremkalde Hjernelidelſer, Tab eller Formindſkelſe af aandelige Evner, ja ligefrem

Uſkyldighed. Se! et ſaadant Anſvar bør og kan De ikke paalægge Dem ſelv, og De maa desuden af yderſte Evne vogte over, at Tjeneſtefolkene ej heller benytte ſlige Skræmſler. Jeg ſkal i mit næſte Brev komme ind paa en Omtale af Børnenes Samkvem med de Voxne overhovedet og ſpecielt med Tjeneſtefolkene, og vil i Dag kun endnu omtale et Forhold, der ſtaar i nærmeſte Forbindelſe med det foregaaende, og tillige i en ikke ringe Grad berører mig ſom Læge.

Blandt de Busſemænd, hvormed ufornuftige Voxne ofte ſkræmme Børn, har „Doktoren" den ſærdeles tvivlſomme Ære at blive ſtillet i Forgrunden. „Du kan være vis paa, at jeg ſkal hente Doktoren", og han ſkal gjøre Dit og Dat ved Dig, lige fra at give Dig Olie til at ſkjære Næſe, Øren og Ben af Dig o. ſ. v. Jeg ſkal lige overfor denne ſlemme Uſkik ikke indlade mig paa at give en ligefrem Advarſel; jeg vil lade Sagen tale for ſig ſelv. Mine ærede Læſerinder ville da vel for det førſte være enige med mig i, at det er abſolut nødvendigt, at der maa beſtaa et Tillidsforhold mellem Læge og Patient, hvis den førſte ſkal være den ſidſte til nogen Nytte. Den Voxne kan man maaſké tale til Rette, men hvorledes vil dette kunne blive muligt med en lille Patient, naar hans Tillid til Lægen er bleven i den Grad rokket, ſom Tilfældet er, naar Doktoren til daglig Brug er bleven benyttet ſom Busſemand lige overfor ham. Det tillidsfulde Barn, der er ſaa let at omgaas, vil altid være glad ved at ſe Lægen, thi de fleſte Læger ere i Virkeligheden ſtore Børnevenner — Børn ere ſandelig langt behageligere Patienter at behandle end Voxne; — men hvor kan dog ikke en ſaadan lille, ſtakkels, ſyg Fyr, der er gjort bange for Doktoren, være vanſkelig at komme til Rette med; hvor er det dog ikke Synd, at han, maaſké liggende i brændende Feber, ſkal yderligere bidſes op af Graad og Skrig ved Lægens Beſøg; hvor vanſkeligt, næſten umuligt er det ikke at underſøge en ſaadan lille, urolig Patient, og hvor ſvært er det ikke at vinde den Tillid, ſom ufornuftige Voxne paa Forhaand have berøvet ham. Det falder mig i ſaa Fald aldrig ind at ſkænde paa eller være haard imod en ſaadan ſtakkels lille Fyr, men derimod er jeg rigtignok ſaa fri at bruge endog en temmelig alvorlig Mund mod de Voxne.

Dr. B.

Skjøndt lidt ſént, beder jeg Fru G. modtage min hjerteligſte Tak for det venlige, lille Digt i „Raadgiveren".

Ærbødigſt
Dr. B.

Klædedragt.

At faa gammelt, uldent Tøj til at ſe ud ſom nyt.

For at faa gammelt, ſort eller kulørt, uldent Tøj til at ſe ud ſom nyt, koger man (til en Damekjole for Exempel), en Fjerdedels Kande grovt Køkkenſalt i to Kander Sø- eller Regnvand, ſom ſkummes under Kogningen, indtil Saltet er ſmeltet. Saltlagen ſies nu gjennem et Bomulds- eller linned Stykke, og efter at den er afkølet, lægges Tøjet deri. Man lader det blive liggende deri i 24 Timer, idet man rører om i det en Gang imellem, ſaa tager man Tøjet op, ſkyller det godt i Sø- eller Regnvand og hænger det op i Skyggen uden at vride det, hvorpaa man ſtryger det, medens det er halvtørt.

NB. Undertiden forandrer Tøjet Farve under Strygningen, men den rette Farve kommer tilbage igjen, naar Tøjet bliver helt tørt.

Selma.

Husraad.

Middel mod Exem.

Til Tjørreſalve anvendes Barken af andet Aars Skud af Hyldetræer. Det yderſte graa af Barken ſkrabes af, lige ſom ogſaa det nærmeſt Træet, hvorimod det midterſte grønlige er det, ſ
bruges, og det ſkjæres i ſmaa
ter, ſaa meget ſom man kan
ſammenknuget i én Haand;
kommes i en halv Pot ſ
Fløde og henkoges til
det halve. Derefter tages
Ilden, ſies og tilſættes en
ſkefuld god Tjære, ſættes
paa Ilden og røres, til det
koger; den er da færdig.

Salven ſmøres Morg
Aften med Fingeren tynd
de ſyge Steder; den ſætter
ſider en mørk Skorpe, ſom
tørres og falder af, naar d
Sted er lægt underneden.
det være i Anſigtet, og Pa
er nødt til at gaa ud, ſ
om Morgenen afvaſkes m
Mælk og kun anvendes o
nen, men dette forhaler ſ
bredelſen. Selv efter at en
er falden af, gjør man
endnu en kort Tid at v
med Anvendelſen af Salven
at ſtyrke den ſarte Hud.
Vaſkning med Vand, helſt
ſer med ſød Mælk. Ma
ikke blive bange, fordi det
at blive værre en Dags T

Vaſken og K kenet.

Sildegryn.

En billig, velſmagende R
bruges meget i det n
Norge, er Sildegryn; jeg
den førſte Gang i Nordla
har ſiden oftere brugt den
Hus. Godt ſaltede Sild læ
Vand Natten over, derpaa
de og renſes vel for alle
ſkjæres derefter i ganſke
Stykker, og disſe lægges
paa et Fad. Perlegryn elle
Byggryn koges i Vand; n
næſten ere færdige, komme
ſkurſkaarne Kartofler og
raber i ſamt nogle Gule
naar det er kogt, kommes
og derefter Silden i. Der
kun ét Opkog i Suppen, d
hældes denne op og ſpiſes m
den i, noget ſyndere end
der maa gjerne være meget
i. Suppen trænger til at
lidt.

En norſk Husmo

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 48.

Hjemmet.

Fæller fik udtænkt i Fødeburet.

For at imødekomme den ærede Redaktion af „Raadgiver for og Hjem", og det vil jeg gjort modig ved den Da- Udtalelser, ſom underſtrev „en lille Husmoder", har jeg diſſe Linier. Hvad hun [illegible] om Samtalen med ſtemmer ganſke med de der i længere Tid have i mig, ſaadan i al Hem-; jeg ſyntes ikke, det, jeg og havde erfaret, var vær- at nedſkrives, men, ſom ſagt, tog jeg Mod til mig og ſatte til at ſkrive. — Hvad jeg vil er Mod. — Førſt beder mine Medſøſtre om endelig at tro, at jeg er ſaadan en „Madkjær", nej, det tør jeg det er jeg ikke, men jeg har mange Aar i ſtore, om juſt herſkabelige Kokkener, og har moret mig meget, naar har fundet paa ét eller og det er diſſe mine Op- jeg her bringer frem for Offentligheden, og det er mit Haab, at jeg derved kan hjælpe en eller anden ung, uerfaren Husmoder til en god og billig Ret til at ſætte paa Bordet for hendes Mand, og hvis der er en Gjæſt tilſtede ved Middagen, hvor det gjælder mere end almindelig om at faa en Ret af tarvelige Ting til baade at ſe godt ud og ſmage endnu bedre.

Jeg tager mig den Frihed at begynde med min Livret, Kjødſuppe; den er ofte ſvær at faa — Kjødet er dyrt, og det er altid galt med Husholdningspengene, de ville ikke forſlaa, derom ere vi viſt alle enige, vi, ſom føre Hus. Jeg havde kjøbt et Oxeſlag, og deraf ſyet fire Rullepølſer; derpaa ſtod jeg i dybſindige Betragtninger over Pølſerne, jeg tænkte: ja, kunde Du nu bare faa en ferſk Suppe af dem, men de ſkulle jo i Saltekarret, og den Suppe, der ſaa bliver af dem, er ikke nær ſaa god — mon det ikke kunde gaa an at koge dem ferſke, og bagefter ſalte dem? Jeg vil prøve. — Jeg omviklede dem med Seglgarn, det ſkal man jo altid gjøre, før man koger dem, kom dem i Gryden med Vand over, og kogte dem til de vare møre, og der blev en rigtig rar Suppe til Middag; derefter kan man give en Brødkage eller noget lignende. Pølſerne ſkulle ſaa, naar de ere kolde, gnides med Salt og Salpeter og lægges i Lagen og naar de ſenere ſkulle bruges, lægges de 24 Timer i Vand, ſættes ſaa over Ilden, og man lader dem koge, helſt i nogen ſalt Suppe, til man antager, de ere gjennemhedede; de lægges derpaa i Presſe til Dagen efter, og ere lige ſaa gode paa den Maade, ſom naar de blive kogte i ſaltet Tilſtand.

Medens jeg er i Nærheden af den, forøvrigt proſaiſke Brødkage, vil jeg fortælle lidt om den: Min Husholdning var den Gang lille, og Pengepungens Indhold ogſaa lille — den Dag i Særdeleshed. Førſte Ret havde jeg — vi vare fire Perſoner — men anden Ret — hvad ſkulde jeg dog finde paa? Et Blik i Æggekurven, tre Æg, det var ogſaa meget lidt; dog, naar jeg tog rigeligt Mel, kunde det maaſke gaa, men Mælk, o Ve! det var endnu værre, deraf var der ſlet intet. Tanken paa Vandbeholderen trøſtede mig, hvad om jeg forſøgte at erſtatte Mælk med Beholderens Indhold! — ſom tænkt, ſaa gjort: Tre Æg, af

Udtryk o. lign. eller underrettes om Forhold, hvorom de ikke endnu bør eller ſkulle have Kundſkab, men paa den anden Side ogſaa, at Børnene ere høflige og venlige mod deres Pige og ikke indøves i Hovmod og Tyranni ved at kommandere over, maaſké endog udſkjælde eller ſlaa hende. Barnepigen bør føle ſig ſom Moderens højt betroede Hjælperſke, ſtøtte hende i enhver Henſeende med Henſyn til Udførelſen af den ſagte Plan for Børnenes Opdragelſe, og aldrig ved en derfra afvigende Optræden modarbejde hende. Paa denne Maade vil hun ogſaa bedſt paa ſamme Tid kunne vinde Moderens Tillid og Børnenes Hengivenhed.

En væſentlig Rolle ſpiller i Barnelivet Omgangen med Jævnaldrende, Søſkende eller Legekammerater. Barnet trænger til Selſkab med andre Børn, hvorved det vænnes til at underordne ſin Vilje under andres og ſtimuleres til en Væddeſtrid, der er af ſtor Betydning for Udviklingen af dets ſærlige Aandsgaver. Desværre ſer man hyppigt, at Søſkende kun komme daarligt ud af det med hverandre, men, medens jeg ganſke viſt ikke vil benægte Muligheden af en medfødt ſplidagtig og trættekjær Karaktér, er jeg dog af den Anſkuelſe, at ſelv et meget ſtridigt lille Barneſind ved en fornuftig Behandling i Tide kan rettes og bøjes, og at det meget ofte er Forældrenes egen Skyld, hvis der findes et ſaadant uheldigt Forhold mellem Søſkende, ſom netop ved de inderligſte Baand ſkulde være knyttede til hverandre. Maaſké have Forældrene ſelv fremkaldt et ſaadant Forhold ved ikke at behandle alle deres Børn med den ſamme Kjærlighed; maaſké have de overſet viſſe Forhold, Naturanlæg, Sygelighed o. lign., hvori Skylden kunde findes. Paa dette Omraade bør Forældre med den ſtørſte Energi gribe ind for i Tide at ſætte en Stopper for en ſaadan Unaturlighed.

Dr. B.

For Blomſterelſkere.

Et Middel mod Bladlus.

Naar andre Midler til at fordrive diſſe uvelkomne Gjæſter for Planterne viſe ſig at være uvirkſomme, kan man gjøre et Forſøg med nedenſtaaende, for Planterne aldeles uſkadelige Middel, der ofte fører til et gunſtigt Reſultat. Man koger grøn Perſille i Vand, der maa tages temmelig meget Perſille, ſaa at Afkoget bliver godt ſtærkt, og vander Planterne med dette Afkog, naturligvis naar det er blevet koldt. Flere Planter ere allerede ved tredje Overſprøjtning aldeles befriede fra Inſekterne.

A. F.

Husraad.

Oppudsning af gamle Filthatte.

Gamle, plettede og ſmudſige Filthatte kunne komme til at ſe ud ſom nye, naar man behandler dem paa følgende Maade: Man blander én Del Salmiakſpiritus til to Dele Vand og rengjør Hatten med denne Blanding ved Hjælp af en ulden Klud. Naar Hatten er bleven tør, ſer man til ſin Forbavſelſe, at den har forvandlet ſig til en glinſende, ſaa god ſom ny Hat.

A. F.

Fedtlædersſtøvler.

Fedtlædersſtøvler, der ved at henſtaa om Sommeren ere blevne haarde, blødgjøres bedſt ved at overſmøres med en Blanding af Tran og Heſtefedt.

Henry.

Vaſken og Køkkenet.

Anvendelſe af Slaaen (Slaabær).

Jeg har gjort den Erfaring, at mange kun holde af Grød,

naar de kunne fa
af Saft og Vand b
imidlertid er temm
jeg gjøre Husmødr
opmærkſom paa,
velſmagende en S
forſkaffe ſig af Sla
der en Flaſke hal
ſom jeg har taget
tillige givet et lille
gjør jeg da ſaa va
taale kogende Vand
der den med. M
proppe den til med
tætſluttende Prop,
ellers let kan ſprin
rene vilde gjøre.
Gang imellem Fla
fem Dages Forløb
rede benyttes. Vi
denne Saft til G
tilberede den efter
Sukker og Vand,
ſaa Slaaen, kan m
benytte Bærrene t
man hælder nyt
paa dem, efter at
gamle. Det er li
Bærrene have ſaa
ikke, naar de kun
lede og nogenlunde
en Rødvinsflaſke
man ſaa en Sodavo

Hvorledes man
Delikates

Silden ſpeges, ſkſ
gen, lægges i
Timer, fyldes der
kede Løg, ſtødt, gr
hvidt Melis, rulles
lægges i Eddike
blade og ſkaarne L

Hollandſk

Silden ſkjæres op
benet tages ud
gul, hel Sennop o
og rulles fra Hoved
der, Laurbærblade,
én Del Eddike og
blandes og overh
ſom førſt er lagt i

Trykt i Carl Allers
Kjøbenh

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 49.

Hjemmet.

ad jeg ſaa' paa Rejſen.

et var ombord paa Damp- ibet: en meget ſtiv Dame s med en humant udſeende el Herre, der ſaa' venlig endes lille Dreng.

„Ja, han er en god Dreng," de Moderen ſtolt, „han kan e hele Timer ved Siden af g; naar jeg ønſker det, rører n ſig ikke en Gang."

„Hvad beſkjæftiger den Lille med Frue?"

„Beſkjæftiger ſig! Et ſaadant rn! Nej, lad ham dog førſt ve kraftig udviklet, ſaa kom- t det andet nok, jeg holder ikke at anſtrænge hans lille Hjerne."

„Men [illegible] maa Børn heller ikke være — kan han e?"

„[illegible] Han er fire Aar og lkommen normalt udviklet!"

„Og maa dog ſidde ſtille i evis uden at røre ſig? Stak- s Barn!"

Damen var fornærmet. Her- e rejſte ſig og gik hen til nogle e Børn, der med Raabet Bedſtefader, Bedſtefader" kaldte den hen til ſig.

Den fremmede Dame kaldte i en irritabel Tone paa en lille, tolvaars Pige, der, moderne klædt, ſad rolig og ſtille paa en Bænk lidt derfra.

„Anna! Hvad er det? Jeg tror, Du har plukket Blomſter! Du har faaet Pletter paa dine nye Handſker, og der kan oven i Kjøbet være giftige Planter mellem alt det, Du har; ſmid øjeblikkelig al det Stads over Bord."

„Maa jeg ikke beholde dem, Mama, jeg kjender alle de Blomſter, Læreren i Botanik har —"

„Her ere vi ikke i Skolen, naar Du er ude med mig, er det mine Anordninger, Du har at følge!"

Sukkende gik den Lille hen og kaſtede ſin Skat over Bord, medens hun kaſtede et vemodigt Blik paa de glade Børn, der talte med deres Bedſtefader om den yndige Fodtur, de havde havt. Den ene Dreng havde i ſin Botaniſerkasſe Vandplanter og i et Glas i den nogle Vandinſekter til ſit Akvarium. Han var meget omhyggelig, for ikke at ſpilde Vandet, ſaa at de ſmaa Dyr maatte dø, og fortalte en Hiſtorie om en lille Fiſk, der en Gang var død for ham, uden at han kunde gjøre for det. At han havde ſpildt lidt Vand paa ſig, lod hverken han eller Bedſtefaderen til at bryde ſig om, og de ſmaa Piger havde baade en Kurv og Hænderne fulde af Blomſter, de havde ikke en Gang Handſker paa.

Hvad den lille Pige, der ſaa' til, tænkte, véd jeg ikke, hun ſagde noget til ſin Moder, men afbrødes med et kort:

„Plag mig ikke, Barn."

Saa vendte Damen ſig til mig og ſagde:

„Finder De ikke ogſaa, at det er upasſende, at der ikke bliver tysſet paa de Børn?"

„Men de ſkrige jo ikke, Frue, de tale kun fornøjet om den behagelige Tur, de have havt!"

„Fra hvilken de komme hjem med vaade Fodder og halvſmudſet Tøj — en yndig Fornøjelſe!"

„Men Frue, faar Deres Børn da ikke Lov til at more ſig?"

„Jo, naturligvis! de lege i deres Børneſtue eller i deres afgrænſede Børnehave, under Opſyn, vel at mærke."

„Og de faa Legekammerater hjem?"

„For at lære Uartigheder? Nej, de ere fire hjemme, det er mere end nok."

Jeg vilde tale et Par Ord til Gunſt for de ſtakkels Børn, men i det Øjeblik lagde Skibet til Land. Inde ved Bredden ſtode de glade Børns Forældre for at tage mod dem og Bedſtefaderen, og Udraab ſom: „Du kan tro, det var morſomt!" „Her er Blomſter til Dig, ſøde Moder" og „Bedſtefader har været ſaa rar, ſaa rar", lød hen til mig.

Damen med de „artige" Børn vinkede af en Droſke, og den lille Pige hilſte med en ſtille, afmaalt Kompliment, den lille Dreng tog ſirlig ſin Hat af, og ſaa rullede Droſken bort.

Stakkels Børn!

Ja, det var kun det, jeg ſaa' paa min Rejſe. Behøves der nogen Kommentar? Det var forſkjellig Børneopdragelſe og forſkjellige Børn, lykkelige og ulykkelige — ja, ulykkelige trods de fine Klæder, de ſmukke Handſker, Børnehaven og Børneſtuen, og dog havde det været ſaa let at gjøre ogſaa disſe Børn glade, hvis blot Moderen havde villet ſe rigtig paa Sagen.

Nathalie.

Pensylvanſk Værelſepynt.

Naar Efteraaret klæder Træernes Løv i brogede Farver og Bladene falde af, ſamle de amerikanſke Damer i ſtørſte Haſt hele Kurve fulde af ſtore og ſmaa Blade, lige fra det mørkeſte rødt til det guleſte gult og mørkegrønt. De renſe Bladene for Støv med en blød Penſel, lægge dem paa et langt Brædt og lakere dem baade paa Retten og Vrangen og paa Stilkene; dette maa ſke meget regelmæsſigt og omhyggeligt. Naar Bladene ere helt tørre, binder de paa en tyk Snor Guirlander, Kranſe eller ogſaa ſtore, diadémformede Prydelſer; disſe ſidſte bindes om Tøndebaand, de diadémformede Kranſe anbringes over Dørene eller Gardinſtængerne, Kranſene anbringes om Billeder o. ſ. v.; de holde ſig lige til Sommeren og ſe i Solſkin eller ved Lampelys meget elegante ud, iſær paa en lys Grund. En Kurv, fyldt med lakeret Løv og tørrede Blomſter, kan tjene til at pynte Bordet i Forſtuen eller Kamingeſimſen. Man maatte let kunne gjøre en Prøve med disſe Bladprydelſer her tillands.

Erna B.

Julearbejder og Juletræspynt.

Avis- eller Læſemappe.

Man klipper et Stykke Pap, ſaa ſtort ſom de Aviſer, der ſkulle opbevares i Mappen. Dette bliver Bagvæggen til Mappen, dog klipper man førſt et Papirsmønſter udtakket foroven, efter hvilket ſaa Pappet klippes til. Bagſiden til Mappen maa være 6—9 Centimeter højere end Forſiden. For- og Rygſiden bliver forbundne med en, foroven bred, forneden ſmal Shirtingsſtribe, ſom man enten ſelv kan tilpasſe eller faa tilpasſet hos en Bogbinder. Inden i Mappen klæber man hvidt eller brunt Moirépapir. Udenpaa forſires Mappen med et Skovmoſaik af Agern, Agernkapsler, Hasſelnødder, blødt Træmos og ſmaa Gran- og Fyrrekogler. Man maa ogſaa ſamle nogle ſtore Grankogler; med de ſtørre Skjæl af disſe bliver Bagvæggen beklædt, de ſættes lagvis paa, ſaaledes at de dække halvt over hinanden. Man begynder med Bagvæggens øverſte Kant og lader den halve Rand
af de øverſte Skæl
for. I Hjørnerne
Buerne klæber man hel
udviklede Kogler. Na
Tale om Bagvæggen,
de 6—9 Centimeter, de
ten rage ud over For
bageſte Del af Bagv
klæbes med Moirépa
hver af de i Buerne
nerne anbragte Kogl
ſaa en lille Buket
Agern, Mos o. ſ. v.
i Hjørnerne og ved de
Bue maa være fyldig
andre. Man kan ogſ
Rummet mellem Buke
ſmaa Arrangements
v. ſ. v., det beror paa
gjældendes egen B
og Smag. Midt paa
anbringes et lille Br
Blomſter paa ſort Flø
eller et fint, lille Farve
under Glas, der omgiv
Ramme af blødt Træ
denne Mosramme ma
bringes ſmaa Agern o.
ikke for fyldigt, da de
tage Synet fra Medail
beklædes Reſten af B
ſtore Granſkjæl og m
Buket i hver Hjørne,
anvendes: 1 lille Kog
der, 1 Agern, 2 Agernk
lidt Mos. Det Hele
med fint Damarlak (m
ikke Midtermedaillonen)
tikkerne ere ſaadanne Ma
ſjældne og dyre, ſom
arbejde koſte de ikke
end Tid og Umage.
terne kan man ſelv
Pappet, Shirtinget o
eller Broderiet koſt
meget.

Breve om Barnepleje.

XXXII.

Højt ærede Læſerinder!

Hvad jeg endnu har tilbage
t ſagt om Barnelivet fra det
det til det ſyvende Aar, er kun
t, thi jeg tør ikke i min Egen-
ab af Læge gjøre Fordring paa,
mine Anſkuelſer om den ſjæle-
ge Opdragelſe og om Indøvelſen
de Sider af Karakteren, ſom af
e Mennesker betragtes ſom Dy-
r. Andre have nogen ſærlig
ſigt, men jeg hverken kan eller
ſlutte disſe Betragtninger uden
have ſagt nogle Ord om det,
g anſer for Hovedprinciperne
r enhver Opdragelſe, idet jeg
r ſtøtter mig til min ikke ſaa
e Erfaring og de mange bro-
e Indtryk, jeg har modtaget
ber min Færden omkring i ſaa
de rige ſom de fattige Hjem.
to Hovedpunkter, der maa
re Grundlaget for enhver Op-
agelſe, i lige Grad enten Bar-
er udgaaet fra et rigt eller et
ligt Hjem og uden noget ſom
t Henſyn til Barnets med-
e Individualitét og Karaktér,
Indøvelſen i Lydighed og
Sanddruhed.

Det at vænne et Barn til Ly-
hed ligger i den Grad nær for
rden, at man ſkulde tro, at
var umuligt, at Forældre
ne ſavne Blikket derfor. Det
e Barn, der er forholdsvis ſaa
peløſt, og ſom ikke beſidder
en til at tage ſig ivare eller
te ſig for de talrige ydre Ind-
kninger, ſom kunne øve en
elig Indflydelſe paa det, maa
aa Henſeende i Førſtningen
ſtændigt ledes af de Voxne;
maa forbyde dem dette og hint,
aae dem for ſnart ét, ſnart
t andet; disſe Forbud og
arsler maa ſke med Alvor og
efter omhyggelig Overvejelſe,
med Ueftergivelighed maa det
es, at de blive tagne til Følge
e Smaa og ikke negligeres
ſtændigt eller delviſt. En meget ſtor Del af de ulykkelige Hændelſer, ſom tilſtøde Børn, ere ene hidførte ved, at man ikke har vænnet den til at adlyde. Jeg vil her alene holde mig til ſaadanne rent materielle Følger af Ulydighed og ſkal ikke, hvor friſtende det end kunde være i en Tid ſom den nærværende, hvor Agtelſe for og Lydighed mod Myndighed og Autoritet ſyſtematiſk nedbrydes, komme ind paa den højere Betydning, det har, at Barnet i Tide vænnes til at lyſtre ſine Forældre og Foreſatte.

Vogt Dem dog vel for ſelv at fremkalde Ulydighedens Aand ved en unødvendig Strenghed eller ved, alt efter Deres øjeblikkelige Lune, ſnart at optræde ſtrengt, ſnart eftergivende! Søg af al Magt at vænne til Lydighed gjennem **Kjærlighed** og ikke ved Frygt, men kjøb ej heller Barnets Lydighed ved Beſtikkelſer i Form af Slikkerier eller andet, thi Følgen vil naturligvis blot blive den, at Barnet kun er lydigt naar det venter en Belønning derfor. Væn ej heller Barnet til at ſkulle have Grunde for en Befaling, hvortil mange ellers fornuftige Forældre ere ſaa tilbøjelige; Barnet vil dog ikke forſtaa Ræſonnementet, og vi kunne roligt afvente den Tid, da den Lille kommer til bedre og mere moden Omtanke; naar den Tid kommer, vil han af ſig ſelv komme til at forſtaa Grundene til en Befaling eller et Forbud, og det lille kjærlige Barnehjerte vil da kun knyttes endnu faſtere til ſine Forældre. Det gjælder altſaa om at indgyde Barnet **Tillid**, og det er ſlet ikke ſaa vanſkelig en Sag, naar man blot optræder med Ro og Konſekvens. Egentlig talt er det allerede forbi med Lydigheden, naar Barnet forlanger Grunde.

Foruden af Kjærlighed og Tillid betinges Barnets abſolute Lydighed ogſaa i høj Grad af **Agtelſen** for Forældrene eller hvem, der maatte træde i disſes Sted. Det kan maaſké lyde noget beſynderligt, at jeg tager dette Moment frem, men naar vi mindes, hvad jeg allerede ofte har ſagt at Barnet har et ſkarpt Øje og Øre og ofte en forunderlig klar, hvorvel inſtinktmæsſig Opfattelſe af de Voxnes Karaktérs Renhed og Værdighed, vil det ikke længere være ſaa paafaldende. Forældre maa derfor vel vogte ſig for at give ſig blot lige overfor deres Børn, de maa vaage over deres Ord og Handlinger og ſtadigt erindre, at Opdragelſen bedſt fremmes paa rette Vis gjennem det gode Exempels Magt.

Af højeſte Vigtighed er det i ſaa Henſeende, at Mand og Huſtru behandle hinanden med gjenſidig Agtelſe, og at Børn aldrig ere Vidner til ſelv ſaadanne mindre Tviſtigheder, ſom viſtnok ikke helt kunne undgaas, end ikke i det bedſte og kjærligſte Ægteſkab Der maa endvidere være fuldſtændig Enighed om Opdragelſen mellem Forældrene; det gaar ikke an, at Moder tillader, hvad Fader forbyder, og ſkulde der i ſaa Henſeende være en Uoverensſtemmelſe tilſtede, da maa den i Rolighed debatteres i Enrum og ikke i Børnenes Nærværelſe. Der er intet ſaa nedbrydende for Følelſen af Lydighedspligten, ſom naar Børnene ſe, at de kunne opnaa et eller andet ved at gaa udenom en af Forældrene.

Uden egentlig at vide ret af det kan Moderen her under Tiden med ſin blødere, kvindelige Karaktér bøje af og give efter for ſit Barns Uvilje til at føje ſig i Lydighed; naar det Barn, hun har givet Livet og elſker ſaa højt, hulker og græder eller vel ogſaa er bragt op i en ſtærkt irriteret Stemning, kan hun ſaa let falde paa at give efter, endſkjøndt hun maaſké tidligere aldeles ædrueligt har indſet det fornuftige og nødvendige i en eller anden given Befaling; men ſom ædel Kvinde og brav Moder maa hun ikke tænke for ſtærkt paa det for Barnet korte ulykkelige Øjeblik; hun maa ſe længere ud i Tiden, betænke de varige og alvorlige Følger, en Eftergivenhed paa urette Tid og Sted kan medføre, og ſtaa faſt.

Stædighed og Egenſindighed, Lydighedens Modſætning og Egenſkaber, der kunne nedkalde uopretteligee Ulykker over Barnets Fremtid, maa med Faſthed bekæmpes lige fra dets tidligſte Aar, thi andre ſlemme Fejl voxe op i deres Spor. Her vil der altſaa for Alvor kunne blive Tale om Revſelſer, og derom havde jeg i Dag til Slutning nok Lyſt til at ſige et Par Ord.

Jeg tror, at Straf i Form af legemlig Revſelſe kun bør finde Sted, medens Børnene ere ganſke ſmaa, d. v. ſ. i en Alder, hvor den ubehagelige legemlige Fornemmelſe er det væſentlige ved Straffen; naar Børnene derimod ere videre udviklede, naar Tænkningen er kommen godt i Gang og Æresfølelſen er vaagnet, vil legemlig Revſelſe efter min Mening gjøre ſtor Fortræd, idet den vil avle Bitterhed og Trods. En Straf af denne Art bør kun tildeles med fuldſtændig Ro, altſaa ikke i en ophidſet Tilſtand hos Tildeleren af Revſelſen, og den ſkal ikke beſtaa i en henſynsløs Tjatten, men tildeles paa en Maade, at den virkelig gjør et Smerteindtryk, der ikke ſtrax igjen er helt glemt. Hvis en Moder eller Fader mener, at en ſaadan Straf er nødvendig, da maa hun eller han betragte ſig ſom en retfærdig og ubeſtikkelig Dommer, og har hun eller han ſaa dømt den lille Synder, maa Straffen exekveres, om end Moder- eller Faderhjertet bløder nok ſaa meget. En eneſte ſaaledes ædruelig idømt og retfærdigt udført Revſelſe kan maaſké blive eneſtaaende under hele Barnets Opdragelſe, idet dets vaagnende Æresfølelſe og Skammen for Straf vil afholde det fra Forſeelſer. Lad mig endnu raade Forældre til ikke at gjøre en ſaadan Straf kvalificeret ved yderligere at give den en ydmygende Karaktér, ſaaledes for Exempel ved at lade den foregaa i andres Nærværelſe, og til at være yderſt ſparſommelige med dens Anvendelſe i det hele taget.

Men har ſaa den lille Synder afbødet ſin Forſeelſe, ſaa gaa ikke for længe ſurmulende omkring ham! føj ej heller Haan til Straffen eller vedbliv med at hentyde til den! men tilgiv ham ſnart og fuldt ſaaledes, ſom dog dit Fader- eller Moderhjerte hurtigt vil tilſige Dig det!

Dr. B.

Klædedragt.

Billigt Køkkenforklæde.

Dertil tager jeg et Stykke almindeligt Strye (Sækſtrye)*) ſaa ſtort ſom jeg ønſker Forklædet. Paa den Kant, jeg vender nedad, trækker jeg en Del Traade ud og knytter nogle ſimple Frynſer i Stedet. Saa ſyer jeg lidt ovenfor med Korsſting en temmelig bred Bort af kulørt Uldgarn. I Stedet for Linning lægger jeg en ganſke ſmal Fold oppe, og trækker derigjennem en Snor, lagt af ſamme Sort Garn ſom Borten, og prydet med Duſke i begge Ender, ſom jeg benytter til Knyttebaand. Paa ſamme Maade kan man forſkaffe ſig tarvelige, men henſigtsmæſſige Gardiner for Køkken- og Udhusvinduer. De blive meget billige, trænge ſjældent til Vaſk og ſe langt pynteligere ud, end naar Vinduerne ere nøgne.

Doris B.
Lofoten.

Husraad.

Kamferolie

kan enhver let tillave ſig ſelv, ſkjøndt den ogſaa kan kjøbes paa Apotheket; man tager et Stykke Kamfer, ſaa ſtort ſom en halv Valdnød, ſkjærer det ſmaat og kommer det paa en lille Flaſke og hælder ſaa meget Bomolie derpaa, at det ſtaar ligeover den; nu ſættes Flaſken i varmt Vand, og man ryſter den af og til, til Kamferet for ſtørſte Delen er opløſt, ſaa er den færdig.

Skal Kamferolien ikke
ſtrax, er det nok at lade
kold i nogle Dage, ſaa
Kamferet ogſaa. At Fl
tid holdes godt tilpropp
Selvfølge.

Lauren

Kinaesſents.

Paa given Foranledn
mærkes, at Kinaesſe
jo er den rene Sprit,
tages uden i Vand, m
Gange ſaa meget Vand,
ſents, mere ſkader ikke.

Lauren

Vaſken og K kenet.

Agurkeſalat til Vint

Den bedſte Agurkeſalat
terbrug har jeg hav
bære mig ad ſom følge
ſende Agurker tager
paa ſamme Tid, ſom ma
Aſier, ſkræller og ſkjærer
Salat, lægger dem lagvis
ken med rigeligt Salt,
dem omhyggelig til
og tilbinder dem. Naar
bruges, ſættes de i Vand
de ſkulle ſpiſes, og udvaſke
ere paſſende ſalte; de til
ſom ſædvanlig med
Peber. Det paaſtes, at
ſtaar helt over Salaten i

Fa

At klare Kjødſup

Er Suppen ikke rigt
hjælper det meget, na
ſkanſer Kjødet med lidt kol
— ikke mere end det [illegible]
naar den ſaa atter koger,
den Skum, ſom tages
ligt af. Jo oftere denn
tages, jo klarere bliver de

Fa

---

*) Sækkelærred.

Trykt i Carl Allers Etablis
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 50.

For Fuglevenner.

Et Par Vink om Kanariefuglens Pleje.

Som Abonnent paa „Illuſtreret Familie-Journal" har jeg et Par Gange i den medfølgende „Raadgiver" læſt forſkjellige Raad mod Utøj hos Kanariefuglen, og har derved, ſom Fuglevén, følt mig foranlediget til at bede Dem, Hr. Redaktør, om velvillig Optagelſe af nedenſtaaende Vink angaaende Plejen af vore befjedrede Smaavenner, haabende derved, om end i begrænſet Udſtrækning, at bidrage til, at disſe muligen kunne erholde en mere henſigtsmæsſig og logiſk Behandling, end der nu i ſaa mangfoldige Hjem bliver dem til Del, trods den bedſte Villje fra Værtens Side.

En lidt opmærkſom Jagttager vil have lagt Mærke til den gamle, indgroede Skik, eller rettere Uſkik, at placere ſine Kanariefugle i Vinduet, enten hængende udenfor Gardinet, eller ſtaaende i ſelve Vinduesſkarmen; thi, mener man, her har, der maa Hanſemand have det rigtig guddommeligt, Lys og Sol og Blomſter, hvad kan han forlange mere? ja, ikke ſandt? Kjære Venner, at placere ſine Burfugle i Vinduesſtræſken er moderne Dyrplageri; jeg kommer uvilkaarlig til at tænke paa den mere videnſkabelige Benævnelſe „Viviſektion", ja, Venner, det er et langſomt Mord. Ganſke viſt er Lys og Sol tildels Livsbetingelſer for de fleſte Sangfugle, men dette vejer intet op imod Træſken, én af de vigtigſte Aarſager til de fleſte Kanariefugles korte og tildels ſygelige Tilværelſe; ſelv om Vinduerne ere aldrig ſaa godt „liſtede", ſelv om den fineſte, lille Frøkenhaand ingen Træk kan mærke, ja, ſelv om „Tante" (med al Reſpekt for gamle Tanter i Almindelighed, de Husſtyrende i Særdeleshed) ſiger nej, ſaa ſiger Hanſemand „jo", han har finere Nerver end lille Frøkenen, ja, ſelv end Tante. Kommer Sygdommen ikke ſom Hoſte, Hæshed, Snue, ſaa kommer den ſom en ſnigende Lungeſygdom, og ſelv om Fuglen tilſyneladende ſynes friſk, ſaa bliver den aldrig gammel, og Oldingealderen er i de fleſte Tilfælde naaet ved 6 Aars Alderen, medens den almindelige Gjennemſnitsalder for velpasſede Sangere, der ikke have været i ſelſkabelig Forbindelſe, er 15 Aar. Fugleburet bør have ſin Plads et Sted i Stuen, hvor dets Beboer er ſkjærmet ſaavel mod Vinduestræk ſom mod Træk fra Døren og for ſtærk Ovnvarme; faar Fuglen paa en ſaadan Plads lidt Solſkin, ſaa er det bra, hvis ikke, er det ogſaa bra; Lys er en Livsbetingelſe for den, men Solſkin ikke.

Det Bur, ſom er meſt i Brug og meſt i Handelen, er Staaltraadsburet, og Opfindſomheden paa dette Omraade er ſandelig, nær ſagt, latterlig ſtor; man giver de forſkjellige mere eller mindre fantaſtiſke Former forſkjellige Navne, man har ſaaledes Taarnbure, Klokkebure o. ſ. v., men alle ere de aabne paa alle Sider, og der findes ikke en Plet i Buret, hvor Stakken kan ſøge Skjul for Træk, for det ſtærke Lampelys eller lign. Denne Burform er forkaſtelig; for det førſte altſaa fordi Fuglen intet Sted finder Ly mod den forbiſtrejſende Trækluft, mod Lys, mod Solſkin o. ſ. v., for det andet foraarſager de ſammenløbende Traade i Taget (ved Klokkeburet), at Fuglen faar Drejeſygen og forſtyrret Hjerne, for det tredje findes der, ſom oftest, mangfoldige ſmaabitte Huller i ſelve Staaltraadsbindingen, hvor Fuglen faar ſine Kløer ind i og forvrider eller brækker Lemmerne under Kampen for at blive fri, og ſaa fremdeles. Den bedſte og meſt henſigtsmæsſige Burform er Kiſteburet eller Kasſeburet, om man vil. Buret beſtaar ſimpelthen af en Kasſe, forſynet paa Forſiden (den Side, der vender ind mod Beſkueren) med Staaltraad, faſtgjort til en lille Ramme, ſom er til at tage ud og ſætte ind efter Behag, og forſynet med en Zinkbund i Form af Skuffe ligeſom i Staaltraadsburene. Kasſeburet byder ogſaa den Fordel, at man her er i Stand til at ſkaffe Fuglen en kunſtig Baggrund, hvis Farve ſelvfølgelig afhænger af Fuglens og er et Smagsbegreb. Jeg gaar ſtedſe ud fra, at Værten har den bedſte Mening med ſin lille Plejeſøn og under ham ſaa megen Bevægelſe, ſom muligt, og han bør ſaaledes indrette Burets Størrelſe efter Fuglens. (Sluttes).

Hjemmet.

Fader kommer!

„Fader kommer!" Smaa, runde Anſigter blive lange, glade Stemmer forſtumme, Legetøj bliver hurtigt gjemt, Moder ſer feberagtigt ophidſet til Døren, den Mindſte beſtikkes med et Stykke Sukker til at være rolig, og Faders Anſigt miſter ikke en Smule af ſit Forretningsalvor, naar han træder ind; den lille Gruppe ſkjuler ſig ſom frygtſomme Faar i en Krog. Aftensmaden uddeles ſaa ſtille, ſom om al Tale ſtred mod Husordenen. Børnene ſnige ſig ſom ſmaa Forbrydere til deres Senge, undrende ſig over, at den Lille der faar Bryſt endnu, vover at ſkrige „nu, da Fader er kommen!"

„Fader er kommen!"

Glade Øjne funkle endnu gladere, og ſmaa Fødder ſpringe af Glæde, nydelige ſmaa Anſigter trænge ſig mod Vinduet for at „nikke", nogle Smaafolk ſtaa allerede ved Døren for at faa det førſte Kys, der er Billedbøger paa Bordet, Dukken er ikke „puttet til Side", Bolden ſynes at vente paa et ſpøgende Kaſt af „Fader ſelv". Lille Marie faar Plads paa Faders Arm, den ſtørſte Dreng faar et rigtigt Haandtryk, og Moders Anſigt ſtraaler af Glæde. Om Aftenen læſer Fader førſt Aviſerne for ſig ſelv, men ſaa en god Bog for de andre, Aftensmaden bliver ſpiſt, og ingen kan forſtaa, hvor Tiden dog bliver af, naar „Fader er hjemme."

Hvilken Fader er den lykkeligſte? Hvem har rigeſt Udbytte af ſit Liv?

Forhaabentlig kjender Du, min Læſer, kun faa af de førſte Fædre, mange af de ſidſte! Maaſké en af de førſte ved at læſe disſe Linjer ſkulde føle ſig friſtet til for et Øjeblik at træde ind i de ſidſtes Klasſe og prøve, hvor godt det gjør i en glad Tone at høre Raabet:

„Nu kommer Fader!"

En Præſt.

Julearbejder og Juletræspynt.

Kurve af Æggeſkaller.

Man ridſer ved Hjælp af en Traad, man holder om Ægget, med en Blyant en Streg om Ægget og ſaver forſigtig med en lille Fil (Kanten) Skallen helt over, ſaa ſkjærer man med en lille Kniv den fine Hinde igjennem, hælder Hviden og Blommen ud paa et Fad eller en Skaal, lader Hviden løbe godt af og Skallen tørre godt en 10—12 Timer, men ikke over Varme; derpaa klæber man med lidt Gummi en ſmal Guldpapirsbort om den indvendige og udvendige Kant af Skallerne, dog førſt ſætter man en ſmal Papirshank med Bort mod den indvendige Side. Naar alt atter er tørt, klæber man udvendig en lille Papirskrans under Kurven ſom Fod, og et Par ſmaa Glansbilleder til Pryd paa Siderne. Kurven kan anvendes til Preſent eller Juletræspynt, ſom man ſelv finder det pasſende.

Carola.

Juletræspynt.

Jeg anvendte i Fjor Roſiner til Pynt paa Juletræet, og det ſer godt ud og bliver ikke ret dyrt. Jeg trak for det førſte Kranſe af dem, ſimpelthen ved at trække dem paa en Traad og bore Synaalen igjennem dem, ſom naar man trækker Perler paa; naar jeg havde nok til en Krans, trak jeg Naalen ud og bandt de to Traadender ſammen. Saa bandt jeg ſmaa Kors af Roſiner, ved at trække glødet Staaltraad igjennem dem i to ſmaa Rækker og lægge disſe over Kors og forbinde dem i Midten. Smaa Roſinmænd bleve fremſtillede paa lignende Maade: en ſtor Roſin var Hovedet, derfra gik Kroppen ned og ud i to Arme og to Ben, alt af Staaltraad med Roſiner paa. Ottetaller og Kringler kunne ogſaa let laves paa den Maade; hertil behøves kun Garn. Man kan ogſaa nok lave Roſinmanden af Garn, men ſaa bliver han for blød.

†

m Barne-
je.

XIII.

i mit ſidſte Brev
om Indøvelſe i
Thematet for det
re det andet Ho-
al Børneopdra-
Udviklingen af
rlighed.
det frem for alt
e eller Opdragere
med et Lyſende
l de ikke ved uti-
ſker i det hele en
Behandling ſelv
Mangel paa Op-
ot kan alt for hur-
ns Hykleriets og
mte vil voxe frem.
fra Barnets tid-
ſer dets Legeme
ſaaledes maa Du
ſnart Du ſer For-
vangne hos dit
ets Sjæl ren ved
til Sanddruhed.
i Spøg maa Du
ed til dit Barn
t til en Løgn, hvad
ſker i Ubetænkſom-
en ikke være om-
ſer at pleje Kjær-
ndheden i Barne-
urn bør end ikke
re Øjenvidne til
Uſandheder, ſom
aſſen „Nødløgne"
e i vort ſurfinede,

ner jeg en af mine
ner udbryde, „den
enker viſt ikke paa
et Spørgsmaal, et
e om alt det nye og
faar at ſe og høre,
er det mig ſo alde-
t kunne beſvare ſlige
overensſtemmende
. Hvad ſkal jeg i
gjøre?"
ede Frue! for at
Spørgsmaal. De
an jeg være en lille
l. Førſt og frem-
aade Dem at handle

efter Konduite, og i de fleſte Tilfælde vil Deres moderlige Inſtinkt ſikkert ikke ſvigte Dem. Meget hyppigt vil De kunne afviſe Barnet med et „det forſtaar Du Dig ikke paa" eller „ſaadant noget er Du for lille til at forſtaa"; men hvorom al Ting er, maa jeg dog vedblivende holde paa *aldrig* at ſvare et Barn med en ligefrem Uſandhed. Jeg kommer atter til at minde Dem om Barnets ſkarpe Sanſer og Hukommelſe; der kan let komme en Tid, hvor den Smaa opdager en Modſigelſe mellem det, De har ſvaret ham, og andre Udtalelſer fra Dem, og De vil let komme i den ubehagelige Situation ſtiltiende at maatte modtage en Anklage for at have faret med Uſandhed, der er dobbelt vægtig, naar den kommer fra den lille Barnemund. Lad os ikke for tidligt lade vore Børn ſmage Frugten fra **Kundſkabens Træ** paa godt og ondt.

Har Du givet dit Barn et Løfte, maa Du ſtrengt og ubrødeligt holde det; man ſkal da ej heller være alt for rundhaandet med Løfter, ſaaledes ſom det ſaa hyppigt ſkér; men har man gjort det, maa man holde det, thi ellers vil Mistillidens Aand ſlaa ſin giftige Klo i Barneſindet.

Den Moder, ſom ſiger til ſit Barn: „Du ſkal ikke fortælle det til din Fader" eller vel endog giver det en Inſtrux om at fremſtille en eller anden Sag paa en Maade, der ikke fuldt ud ſtemmer med Sandhed, gjør ſig ſkyldig i en blodig Synd og opdrager Barnet til Løgn og Hykleri, ſelv om hun mener at kunne berolige ſin Samvittighed med nok ſaa mange tilſyneladende rigtige Grunde for ſin Handlemaade.

Kort ſagt! Barnet bør opdrages ſaaledes, at det kommer til at elſke Sandheden og afſky Løgnen ſamt til hellere at underkaſte ſig en mulig Straf end at ſvigte; og her ville da fornuftige Forældre vel vide, at de gjøre retteſt i at formilde eller vel endog helt undlade en Straf end ved Frygten for en ſaadan maaſké at drive deres Barn til Løgn.

I nær Forbindelſe med Sanddruhed og Oprigtighed ſtaar *Ærlighed*, ſærlig hvor det gjælder om at gjøre Forſkjel paa mit og dit. Det kunde maaſké forekomme mange beſynderligt at tale om Mangel paa denne Dyd i Forbindelſe med Barnelivet, men ſkjøndt den Form af Uærlighed, der ſaa ofte kan viſe ſig hos Børn, i og for ſig ikke har ſtort at betyde, idet den i Almindelighed beſtaar i at give efter for Slikmundethed ved at knibe en Pære eller et Stykke Sukker, ſaa maa vi dog erindre, at alle Laſter begynde med det mindre, og det er derfor ogſaa meget vigtigt at være paapasſelig i Tide i ſaa Henſeende. Jeg har allerede tidligere talt om Slikmundethed og de Følger, den kan medføre. Væn Barnet fra førſte Færd til at bede om Tilladelſe til at maatte tage disſe Smaating, ſom det ønſker, og lad os ikke glemme, at vi paa denne Maade netop lærer det at have Reſpekt for andres Ejendom. Her kunde jeg ret friſtes til at udſtyde en Bemærkning, ſom jeg mener har en ikke ringe Betydning. Vi vide alle, at der er Virkſomheder, ſaaledes flere Grene af Handelen, hvor det juſt ikke altid tages ſaa ſærdeles ſtrengt med Ærligheden, men hvori en ved Vanen noget ſløvet Moral endog kan finde noget rosværdigt og ſnildt; man kan ſaaledes ofte høre en Forretning omtalt ſom dygtigt udført og endog efterlignelſesværdig, hvor det, nærmere beſet, i Virkeligheden har ſkortet en Del paa Ærlighed; lad ikke Børn være Øjenvidner til en ſaadan Fremſtilling! —

Naar vi opdrage vore Børn i *Tarvelighed* og vænne dem til at have ſaa ſaa Fornødenheder ſom muligt, ville vi bedſt kunne holde dem fjernede fra Svagheder og Laſter og beviſe dem i Virkelighed den ſtørſte Velgjerning. Naar Barnet vænnes til en ſund, tilſtrækkelig men tarvelig Koſt, vil det ikke aléne være til Gavn for dets legemlige Velbefindende, men det vil derved blive fremmed for Slikvornhed og Nydelſesſyge, der alt for ofte kunne føre til Løgn, Uærlighed og Tyveri. Igjennem Tarvelighed opelſkes andre Dyder; ved den lære Børnene Afholdenhed og Selvbeherſkelſe, og de blive beſkedne og nøjſomme i deres Fordringer. Gjennem Nøjſomhed øves endvidere Barneſindet i den Kunſt at overvinde ſig ſelv, i Taalmodighed og i at give Afkald, lige ſom de bevares mod Blødagtighed, hvorved atter Mandskraften voxer og modnes til Daad og Virkſomhed og til Bekæmpelſe af den Modgang og de Beſværligheder, ſom ethvert Menneſke møder paa næſten ethvert Skridt af ſin Livsbane.

Dog, jeg maa ſtanſe. Vel kunde jeg let føre denne Udvikling videre og endnu tydeligere paaviſe, at Opdragelſe i Lydighed og Sanddruhed virkelig er Grundlaget for Opdragelſen overhovedet, og at Indøvelſen heri har Opelſkelſe af alle Dyder til Følge ſamtidigt med, at Laſter og ſlette Tilbøjeligheder undertues, men af det allerede ſagte vil enhver tænkende Læſerinde let ſelv kunne udlede Reſten.

Frem for alt, lad os ſtræbe at komme til at ſtaa ſom efterlignelſesværdige Exempler for vore Børn og bede Forſynet om Biſtand hertil!

Dr. B.

For Blomſterelſkere.

Varmt Vand til Planter.

Det er en almindelig bekjendt Sag, at naar man ſtikker afſkaarne Blomſter, der allerede ere begyndte at viſne, i varmt Vand, oplives de paany; i dette findes der et Vink om Behandling af ſyge Potteplanter. Hvis de endnu ere til at frelſe, er en gjentagen Vanding med varmt (naturligvis ikke for varmt) Vand eller en Neddykken af Urtepotten i varmt Vand ofte det bedſte Middel til at frelſe dem. Sydlandſke Væxter, der ere utilbøjelige til at blomſtre, bringes ofte til Blomſtring ved gjentagen Vanding med varmt Vand.

T.

Husraad.

Middel mod Tandpine, opſtaaet ved Forkølelſe.

Mange gribe ſtrax til det radikale Middel at lade Tanden trække ud; det er ikke altid rigtig, ved den derved foraarſagede Blødning lindres Smerten ſom ofteſt, men da alting har en Aarſag, har Tandpinen den ogſaa, og naar Aarſagen ikke holdes fjernet, vil Tandpinen indfinde ſig igjen, men Tanden har man miſtet, og ſelv om det er en henſmuldret Tand, vil man i de ældre Aar maaſke nok ønſke Stumperne tilbage igjen til at tygge med. Tandpinen har vel egentlig kun én Aarſag, nemlig Forkølelſe, men da den ikke er ſaa let at undgaa, ſaa kan man fra denne Side neppe vente at undgaa Tandpine. Er for Exempel Legemet blevet ophedet ved Dans, Løb, Arbejde eller andet, og man kaſter kun en Del af Tøjet, ſætter ſig eller ſtiller ſig i Træk eller deslige, ſaa kan man være temmelig vis paa, at en Forkølelſe vil blive Følgen, enten den nu træder frem ſom Snue, Hoſte, Rheumatiſme eller Tandpine; i Reglen ere heftige Tandſmerter forbundne med Feber.

Det Middel, jeg foreſlaar mod denne Slags Tandpine, er følgende: Kamferdraaber, blandet med ligemeget Pebermynteolie, ſmøres med en Penſel eller Fingeren paa Tanden og Tandkjødet, det lindrer i mange Tilfælde Smerten ſtrax. Desuden kan en ſammendrejet Tot Vat, dyppet i Kamferolie og puttet i det Øre paa den Side, Tandpinen er, virke gavnligt, iſær naar der føles rivende Smerter i Tindingen; desuden for Feberen en tre Theſkefulde af den af mig tidligere anbefalede Kinaesſens. Kamferdraaber og Pebermynteolie kan kjøbes paa Apotheket.

Laurentius.

At fjerne Ruſt fra
Lintøj.

Hæld lidt koldt Vand
den af en flad S
lignende, læg deri de
Tøjet, hvori Ruſten
gnid ſaa nøjagtigt
Pletten med Syreſalt
det henſtaar en Tid.
ſten er borte, vaſkes
ud. Tøjet lider intet

Vaſken og
kenet.

Let tilberedt god

Hertil bruger man
altfor ſtore Kar
koges, til de ere bløde
de ikke koge ud. Kartof
les, lægges i et Trug
paa et ſtort Rivejern
med en Trækolle, til
og ſmaat. Derpaa
tyk Mælk, der er
over, dog maa den ikke
tyk eller varm, for at
ſkal blive for ſtiv.
Maſſe lader der ſig
tre Sorter Oſt, der i
væſentlig forſkjellige fra
Til den ene Slags
fem Dele Kartoffelmaſſe
Det tyk Mælk og
Kommen, ſom til
Til den anden Slags
to Dele Mælk og fire
toffelmaſſe, og til den
lige Dele Mælk og
maſſe. Blandingen
dæltes til med et rent
faar Lov til at ſtaa
naar det er meget
Dage. Efter denne Tid
gjennemæltes Maſſen
Gang, dreies ud paa
og tørres ved ſvag Varme
den ville ſprække, ſaa
den med Øl, og det
i Fadet hvor den
omviſles den med
Jo ældre en ſaa
tilſavet Oſt bliver
der den, og giver
Oſt en Skefuld
den federe og

Trykt i Carl Allers
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 51.

For Fuglevenner.

Et Par Vink om Kanariefuglens Pleje.

(Sluttet).

Kanariefuglens Bur bør have en Længde af 1 Alen og en Højde af en halv Alen; i et mindre Bur vil den aldrig kunne røre ſig tilſtrækkeligt til at holde Sundheden vedlige. Springpindene eller Siddepindene, ſom vore nærſte Brødre ſige, maa ikke være maſſive, men hule; man anvender dertil med Fordel de kaſſerede Fiſkeſtænger. Rør af en Pegefingers Tykkelſe, ikke tyndere, hellere tykkere, thi ere Springpindene for tynde, har Fuglen Tilbøjelighed til at faa Krampe i Tæerne paa Grund af Anſtrængelſen ved at holde ſig faſt, og ſnareſt voxe Kløerne ſig lange og krumme paa Grund af det ringe Slid, de ere udſatte for; derfor hellere for tykke end for tynde Pinde. For Renlighedens Skyld ſkærer man 3—4 Smaahuller paa tvers i hver Pind paa Underſiden, og der i disſe Huller ſamle Fuglens Utøj ſig, ſaaledes at hele Ulejligheden ved at befri Fuglen for ſaadanne Gjæſter og fremdeles holde den ren, beſtaar i at ſkifte Pinde (ſaaledes behandlede) 1 — én — Gang ugentlig, og koge dem ud hver Gang, de ere benyttede. Denne Methode er probat og ti Gange bedre end Inſektspulver og Gud véd hvad; man erindre, at det er ſarte Smaafugle, man ſkal præparere, og ikke Høns eller Gæs.

Et Middel, ſom baade ſkal befordre Fuglens Renlighed og dertil virke velgjørende for Sundheden i det hele taget, anbefales af mange; dets Navn er Badning — daglig Badning i friſk Vand. Jeg for mit Vedkommende kan ſelvfølgelig kun indrømme, at Badning i og for ſig har ſin Betydning for Sundheden, men — ſelv anvender jeg den aldrig, og fraraader paa det Indſtændigſte alle Fugleelſkere at gjøre det, thi der hører ſaa uendeligt lidet til at forkøle en ſaadan lille Drivhusblomſt ſom vore Kanariefugle og ligeſaa de hjemførte exotiſke Sangere. Som de fleſte Begyndere begyndte jeg mit Liebhaveri med Kanariefugle med de almindelig indfødte, hvis Pris ſjælden gaar over tolv Kroner for „de bedſte Sangere", d. e. de, ſom ſkrige højeſt. Jeg var nok ſaa heldig i mine Forſøg med Forplantning, takket være min Iherdighed i at ſtudere Dr. Guldbergs „Kanariefuglen", en Piece af gammeldags og fantaſtiſk Art; ogſaa her tilraadedes Badning paa det kraftigſte, og jeg fulgte Anviſningen til ſynlig Tilfredshed for begge Parter. Det varede dog ej længe, før jeg fik et fyldigere Begreb om hvad Slags Sang man har Ret til at forlange af Kanariefuglen, og jeg hjemførte fra St. Andreasberg i Harz (Firma R. Maſcher et Par: Hannen koſtede mig her ved Modtagelſen Kr. 27.05 og Hunnen Kr. 2.10. Denne Dag var en Mindedag for mig, thi jeg havde aldrig hørt noget ſaa yndigt og rent, ſom denne Fugleſang, og det blev mig klart, ſom Reiche ſiger, at Harzerkanarien er Sangernes Konge; Harzerkanariens Sang i Forhold til vor indenlandſke er ſom en Operaſangerinde til en Lirekaſſemadame. Ja, jeg var henrykt over min Yndling og lovede mig allerede i Tanken, at den ſkulde blive Stamfader til en talrig Sangerſkare; men ak! da jeg havde havt den i cirka 3 Maaneder, fik den Hoſte og miſtede Sangen aldeles.

uden at det var mig muligt at udfinde nogen Forſøg dertil, og jeg forſkrev derfor en anden Sanger, men det gik akkurat med denne, ſom med den forrige, efter nogen Tids Forløb ſang den heller ikke mere. En Ven af mig havde tidligere fraraadet mig at lade Fuglene bade, men jeg havde ſlet ingen Notits taget af dette; efter disſe mine dyrekjøbte Forſøg beſluttede jeg omſider at ophøre med Badningen, og jeg velſigner det Øjeblik, jeg gjorde det, thi det har kun bragt mig Held. Altſaa: Lad vore almindelige Kanariefugle bade ſaa meget de lyſte, de ere af en ſaa grov Kaliber, at det neppe vil genere dem, men lad aldrig de tyſke importerede Kanarier eller tropiſke Fuglearter faa Anledning til Bade! Fodringen: — Foderet beſtaar af 2 Dele Sommerrapsfrø (Vinterraps dør der mangfoldige Ungfugle af, ſaa man bør være opmærkſom ved Kjøbet, da begge Frø ere meget lige) og 1 Del friſkt Kanariefrø, dertil dagligt en Knivſpids haardkogt, finthakket Æg (baade Hvide og Blomme), ligeſom Salt og Kalk aldrig bør mangle; Saltet ynde de fleſte Burfugle, og det holder Humøret vedlige; det ſtrøs ovenpaa Frøet; Kalk ſerveres i Form af Hvalſpy (faas paa Apotheket) og ſættes faſt mellem Staaltraadene; naar man ſaa ſom Deſſert giver „Hanſemand" et halvt Salatblad (man maa paaſe, at det er tørt) hver Middag, ſaa har man, hvad Foderet angaar, gjort ſin Pligt fuldt ud for ſin lille Fange. Saadanne Ting ſom Sukker, Kage, Brød og Frugt er det Galſkab at proppe Fuglen med, og det vil tidt bevirke den modſatte Virkning end den forønſkede. Jeg ſlutter nu disſe Bemærkninger, haabende at de i et eller andet Hjem ville faa en velvillig Modtagelſe.

Edvin Th....n.
Kriſtiania.

Julearbejder og Juletræspynt.

En Naalebog eller et Bogmærke.

Lidt Kork rives paa et Rivejern, og noget Bark (Birk) ſkjæres i Form af et Hus eller lignende og klæbes helſt med Æggehvide paa noget hvidt, glinſende Papir eller Pap, ſom kan danne Bindet til Bogen eller ſelve Bogmærket; derpaa klæbes Korkſpaanerne paa ſom Mark, et Træ eller lignende Skikkelſer. Paa Huſet tegnes med ſort Blæk og en Pen (naar det er tørt) Vinduer, Døre og Tag, og paa Træet Grene (Korken er Bladene); paa Marken tegnes Vejen frem imellem Spaanen. Til Forſiring af Bindet ſættes Silkeryg og Guldborter, ſom faas hos Boghandleren. Bladene og den indvendige Side af Bogen kan man udſtyre efter Behag.

Carola.

Fuglereder.

Tag Halvdelen af en raa Æggeſkal, dyp Yderſiden af den i Æggehvide, og tag ſaa lidt Mos indeni din ene Haand, hold med den anden Haand Æggeſkallen ned i Mosſet (Du maa paaſe at holde Mosſiden indad), ſaa vil Mosſet klæbes faſt til Æggeſkallen. Der maa paasſes, at der ikke bliver hvide Pletter paa Skallen. Indeni fyldes Reden med Mos og ſmaa Fjer, og midt i anbringes nogle hos Konditoren kjøbte Sukkeræg. De ſmaa Reder ſe yndige ud mellem Juletræets Grene.

A.

At forgylde Valdnødder.

Skal der ikke være Kunſt i N
den, maa man banke et S
ind i den for at have noget
holde i, medens man forgyld
den. Man halder ſaa lidt Æg
hvide ud paa en Underkop og
Nødden glide rundt i det, og
ler den (altid kun holdt i Sa
mel) rundt i noget udſprødt Bla
guld, men man maa paaſe ik
at aande, medens man gjør et
da Guldet ellers let flyver bo
Skal Nødden hænges op, ſa
man førſt det røde Bændel o
det lille Stykke røde
faſt til den ene Side af den n
holder i dette, medens man gj
den færdig, lige ſom man ſæt
hænge den til tørre i denne Sti
Har man ikke Æggehvide v
Haanden, kan man bruge Gu
vand.

A.

Nellikekurve.

Paa en fin, glødet Staaltraad
træffer man ſaa mange Kry
dernelliker, ſom man vil ha
Kurvebunden ſtor, og ſlaaer
Staaltraaden ſammen til en Kr
Saa dannes en anden, nog
ſtørre Kreds, til Kurvens Kan
og mellem disſe to Kredſe dann
ſaa Tremmer af Staaltraad me
paaſtukne Nelliker. Man kan la
disſe Kurve med eller uden Han
aflange eller runde og i forſkjellig
Størrelſer. De kunne fores me
Silkeløj og fyldes med Konfekt
paa Juletræet, eller fyldes me
Mos og Papirsblomſter, eller
laves ſaa ſtore, at de kunne bru
ges til Viſitkortkurve o. ſ. v.

K.

reve om Barnepleje.

XXXIV.

ſter at jeg nu i de fore ende Breve i alt Fald i Ho rækkene har gjennemgaaet opdragelſen fra det andet et ſyvende Aar, ere vi komne ſlutningen af dette det førſte ſnit, hvor Barnet næſten kende er knyttet til Hjemmet. er Paavirkning af Barnets ler alle Foranſtaltninger dets aandelige og legemlige kling maa derfor ogſaa ud fra dette. Det vil imidlertid gaa nogen forſtandig Mo Opmærkſomhed, at Barnet [illegible] af disſe Aar faar lige en Uro eller Higen over ſig; er, ſom om Vingerne ville nde at lette ſig til Flugt; mer og ſtærkere ytrer Tran g til at prøve Kræfterne; og mere ſtadigt falde Spørgs maal fra Barnets Læber, ſaa det ene, ſaa om det andet; n og mere faar den ung melige Livlighed Udſlag i m og Larmen, Smaaſpil er o. ſ. v. Barnet trænger at faa en mere alvorlig Be ſtigelſe end den beſtandige eg, og Forældrene indſe, at en nu er kommen til, at Bar ſkal begynde at lære at indordne under en Diſciplin og Re l, ſom man trods ſin bedſte ikke ret kan lære det i Hjem met — det er **Skoleaarene**, nu ſkulle begynde.

Jeg kan ſaa godt ſympathi med den Moder, der med en lſe af Vemod fører ſin lille ng førſte Gang til Skolen, og den Sags Skyld ogſaa med lille Fyr ſelv, der med Hjerte ken i højtidelig Tavshed gaar Skolefremtid i Møde; thi ſelv man har ſkildret ham Skole t nok ſaa lyſtigt og ikke ſparet ſmukke Farver, har man dog kunnet undgaa at berøre den ng og Alvor, ſom maa være uadſkillelige Ledſager. Den Skolegang gaar ſjældent af uden Taarer. Og nu Moderen, ſom fra dette Øjeblik af opgiver en Del af ſin Myndighed over ſit Barn og overgiver den til en Fremmed! Det er ikke til at undre ſig over, at hun, naar Skolens Port har lukket ſig efter hendes Barn, da gaar hjem med vaade Øjne. Dette Skridt ſkal imidlertid gjøres, og det vil kun være Galgenfriſt og til liden Baade for Barnet, hvis man, hvor Evnerne tillade det, vil holde Lærer i Hjemmet; ſærligt for en Dreng er Livet i Skolen og ſammen med Jævnaldrende i højeſte Grad udviklende, ikke mindſt i legemlig Henſeende. Som Læge vil jeg derfor altid tilraade Forældre, der ikke bo i en uoverkommelig Afſtand fra Skole, at lade deres Børn beſøge en ſaadan og ikke lade ſig nøje med Hjemmeundervisning.

Det er imidlertid ſaa heldigt, at den nyere Tid har anviſt en ſærdeles paſſende Mellemvej, der kan danne en god og lidet føleligt Overgang mellem Hjemmet og Skolen. Jeg ſigter her til de ſaakaldte **Børnehaver**, ſom jeg allerede har berørt i disſe Breve (ſ. XXVI), og ſom ſkylde den tyſke Børneven **Frøbel** deres Oprindelſe. I Kjøbenhavn ſom ogſaa omkring i de ſtørre danſke Kjøbſtæder er der nu oprettet ſaadanne Børnehaver, der næſten alle ſtaa under Ledelſe af forſtandige Damer, ſom ſærligt have uddannet ſig hertil. I disſe Børnehaver modtages Smaabørn mellem 4 og 7 Aar, for ſammen med Kammerater og under en legende Form at modtage de allerførſte Kundſkaber ſamtidigt med, at de vænnes til Orden, Lydighed og i det hele den Diſciplin, ſom er en Forudſætning for Udbytte af det fremtidige Skolearbejde; de vænnes ſaaledes uformærket til Skolens Alvor. Det er med ſtor Glæde, at jeg i de ſenere Aar har været Vidne til, at ædle Kvinder med varm Intereſſe for de mindre heldigt ſtillede Klasſers Børn med ſtor perſonlig Opoffrelſe have begyndt at indføre de Frøbelſke Beſkæftigelſer ogſaa i Kjøbenhavns Aſyler, og det er at haabe, at efterhaanden alle de mange Børn, hvis Forældre ikke have Raad til at betale den forøvrigt meget moderate Betaling for Adgang til de egentlige Børnehaver, ſaaledes ville faa Del i dette Gode.

De Reſultater, der kunne ind vindes i disſe Børnehaver me forholdsvis ubetydelige Midler ere ganſke forbavſende. Jeg vil ikke tale om de Afbildninger, der benyttes, og ſom i Følge en egen Methode indeholde et overvældende Stof til Forklaring og Belæring, men derimod blot mind om, at man med nogle faa Pinde en rubret Table, en ſimpel Tegning til Gjennemprikning me en Naal og andre lignende ſimple Materialier forſtaar at beſkæftige Børnene Time efter Tim paa en Maade, ſom i højeſt Grad fængsler de Smaa, og ſom ſamtidigt bibringer dem en San for Orden og kunſtrig Form ſom i forſkjellige Henſeender e meget udviklende. Paa et ſener Stadium lære Børnene paa gjennemhullet Papir (Kanevas ved Hjælp af en Naal og forſkjelligt farvet Garn at frembringe Arabesker, Slyngninger og Tegninger, hvorved Farveſanſen ſkærpes; eller man lærer dem i lignende Henſigt af farvede Papirsſtrimler at flette nydelige Smaaſager, ſom man ikke ſkulde troet frembragte af den uøvede, ſpæde Barnehaand. Saa er der den fortræffelige Beſkjæftigelſe me Byggeklodſer, ſom jeg allerede tidligere har nævnet under mi Omtale af de forſkjellige Lege; men her i Børnehaven drives Legen efter en beſtemt Methode og Plan, hvad der kun gjør den endnu mere tiltrækkende for Børnene. Samtidigt med denne mere ſtilleſiddende Underholdning lægges der betydelig Vægt paa den legemlige Udvikling ved forſkjellige tænkſomme Lege og Danſe, under hvilke ikke blot Legemet øves og ſtyrkes, men ogſaa Sjælen udvikles og Aanden dannes,

— alt under Samværen med Jævnaldrende.

Som man vil ſe, anſer jeg Børnehaven for en fortrinlig Inſtitution, ſom ikke nokſom kan anbefales, forudſat at den ledes paa rette Maade og ikke, ſaaledes ſom man af og til ſer, tillige vil være Forberedelſesſkole. I ſaa Fald begaar den et Overgreb og forfejler ſin Opgave. Børn burde egentlig aldrig tage fat paa A-B-C'en, førend de have fyldt ſyv Aar, men den mødrene eller fædrene Forfængelighed tillader ſjældent Børnene at være i Fred ſaa længe. — —

Efter min Plan ſkulde vi nu være gaaede over til en Betragtning af Barneplejen i Skoleaarene fra det ſyvende til det fjortende Aar, i hvilket Tidsrum der netop kræves megen Paapasſelighed, for at Legemet ikke under de aandelige Anſtrengelſer ſkal hæmmes i ſin Udvikling, og hvor netop Lægens Biſtand ſaa ofte maa paakaldes; men forſkjellige Omſtændigheder, hvorover jeg ikke er Herre, nødſage mig til foreløbigt at ſlutte disſe Breve, idet jeg dog ſikkert haaber at kunne mødes igjen ſenere med mine højſt ærede Læſerinder.

Jeg kan dog ikke tage denne, forhaabentlig kun midlertidige Afſked med Dem uden ret af Hjertet at takke Dem for den venlige Opmærkſomhed, hvormed De har fulgt min fordringsfri Udvikling af Hovedpunkterne i Barneplejen, og hvorom jeg paa forſkjellige Maader har modtaget ſaa mange Vidnesbyrd. Der er ingen, der villigere end jeg ſelv kan indrømme, at Fremſtillingen paa mange Steder kun har været mangelfuld, og at maaſké en Del mere burde have været medtaget, men paa den anden Side tør jeg dog paaſtaa, at intet væſentligt er forbigaaet, og jeg har det ſikkre Haab, at jeg har gjort nogen Nytte, under alle Omſtændigheder, for ſaa vidt ſom mangen en ung Moder ved at læſe disſe Breve er bragt til at tænke dybere og inderligere over ſin Livsopgave.

Det er med en virkelig vemodig Fornemmelſe at jeg i Dag lægger min Pen for at ſtanſe et Arbejde, med hvilket jeg nu i ſaa mange Uger med Intereſſe og Glæde har været beſkjæftiget, men jeg vil, ſom ſagt, trøſte mig ved Haabet om en Gang ſenere atter at mødes med Dem paa dette Sted. Indtil da: Lev vel og paa Gjenſyn!!

Deres
Dr. B.

Klædedragt.

Ingen Fugle paa Hattene.

Naar man gaar forbi et Modehandlerindevindue og ſer de med Fugle bedækkede Hatte, der ere udſtillede der, maa man uvilkaarlig ſpørge ſig ſelv om de unge Damer, der ſkulle have disſe Hatte paa, tænke over, hvad de gjøre, og om de vide, hvor mange ſmaa, fjedrede Skabninger, der maa ſætte Livet til for denne Pynts Skyld. Jeg er overbeviſt om, at det ikke er Tilfældet. De allerfleſte ſe paa en ſaadan lille Fugl ſom paa en ſmuk Sløjfe eller Blomſt (der ogſaa med lige ſaa ſtor Virkning vilde kunne erſtatte dem), og tænke ikke paa, hvor fattigt der vilde blive i Mark og Skov baade her og der, naar en Gang alle ſmaa Fugle vare anvendte til „Hattepynt". Det ſkulde glæde mig, om nogle andre Damer, der maaſké have Ordet bedre i deres Magt end jeg, her paa dette Sted vilde udtale deres Mening om denne „Uſkik"; kunde en Del Damer blive enige om ikke at bære Fugle ſom Hattepynt, vilde Exemplet ſnart ſmitte, og jeg tror, at naar de unge Piger vidſte, hvor mange alvorlige Mænd, der prøvende og misbilligende betragte de Damer, der ſaa aabent bære deres Ligegyldighed, Hjerteløshed, eller lad os ſige det mere ſlaaende, deres Mangel paa Eftertanke til Skue, ſaa tror jeg, at mere end én af dem vilde ſlutte ſig til vort Forbund. Med venlig Hilſen og Tak til alle „Raadgiverens" tro Veninder.

En lille Husmoder.

Husraad.

At opdampe Dyſſels Kaaber
Frakker og lignende.

Førſt renſes Klædningsſtykk
godt for Pletter og St
(alle Slags ſorte Uldtøjer bli
ſmukke ved at børſtes i ſtærk Ka
Kaffe eller The), derpaa lægge
et vel gjennemblødt Klæde ov
Vrangen paa det (bedſt var de
om Kaaben, Frakken eller hv
det nu er, var ſprættet i Stykk
og man ſtryger ſaa over det vaad
Klæde med et glødende hedt Jer
Alle Folder og Rynker forſvin
og Tøjet bliver ganſke ſom n

Doris B., Norg

At give nye Støvler ſtør
Varighed.

Nye Støvler blive meget ſtæ
kere at ſlide paa, naar m
medens Saalen er ny, ſmør
den ind med Lindolieſernis
gjør det ſaa længe, den vil
Olien i ſig; derefter maa St
tøjet ſtaa en 8 Dages Tid,
man tager det i Brug. J

Endnu et Middel mod Ki
hoſte.

En amerikanſk Læge navner
ſimpelt Middel mod Kighoſ
der, om end det ikke hel
denne, dog letter de haarde
fald ikke ſaa lidt. Midlet beſt
i at ſugte ſtødt Sukker med
Eddike, og af og til give
tienten en Theſkefuld deraf.

M.

At fjerne Stearin- og Tal
pletter fra Klæder.

Man lægger et Stykke Kr
papir over Pletten, og
der ſaa hen over den med et var
Strygejern. Papiret maa
ombyttes, og Pletten er
borte, naar den intet aftrykker
dette. I en ſnever Vending
man ogſaa hjælpe ſig ved, i
det for Strygejern, at trykke
opvarmet Knivsblad eller
nende mod Papiret.

Doris B., Norg

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

1ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 52.

Hjemmet.

[illegible] Advarſel til Ægtefolk.

[illegible] jeg gjennemlæſte: „Fader [illegible] have ſin Ferierejſe" kom [illegible] at tænke paa, hvor mange [illegible] der ere blevne foran[illegible] fra at være rolige og til[illegible] til misfornøjede, bitre og [illegible] Hustruer, alene fordi Man[illegible] tænkte ſaa meget paa ſig [illegible] ſine Fornøjelſer og For[illegible], og alt for lidt paa [illegible]

[illegible] og der [illegible] et eneſte, [illegible]

[illegible] H. var en lille, livs[illegible] tilfreds og lykkelig [illegible] de [illegible] Aar af ſin Ægte[illegible]. Saa længe der kun var [illegible] to Børn, vare Mandens [illegible] tilſtrækkelige, de levede [illegible] tarveligt, men hygge[illegible] Familieliv. Naar nogle [illegible] beſøgtes, gik [illegible] og Kone altid ſammen; [illegible] aldrig gaa uden [illegible] lille Kone. Vare Børnene [illegible] Moderen ikke kunde for[illegible] dem, blev ogſaa Manden [illegible] Saaledes henrandt nogle [illegible] i virkelig ublandet Lykke, [illegible] Familien. [illegible] ſtørre hvert Aar, Udgifterne forøgedes, medens Indtægterne bleve de ſamme. Saa maatte de jo ofte opgive Forlyſtelſer og meget andet behageligt, ja, endogſaa nyttigt og nødvendigt. Til Trods for alle den unge Kones Bekymringer, Forſagelſer og flittige Arbejde, var hun dog altid tilfreds og i godt Humør, hun ejede jo ſin Mands Kjærlighed! Han hjalp hende at pleje Børnene, naar de vare ſyge, og alle Byrder vare lette, ſaa længe Mand og Kone delte dem. For at faa Husholdningspengene til at ſtaa til til Mad og til Børnenes Klæder, kunde den unge Kone ikke tænke paa at kjøbe noget til ſig ſelv. Lidt efter lidt blev hendes Garderobe mere end brøſtfældig. Hun vendte og forandrede ofte ſaavel ſin ſorte, ſaakaldte „bedſte" Kjole, ſom ſin graa Hverdagskjole, og ſaa maatte de igjen en Tid holde ud ſom nogenlunde pæne. Manden, der for at paſſe ſit Embede maatte være meget fraværende fra Hjemmet, var altid pænt og ordentligt, ja, rigtig godt klædt. Til Trods for Konens ærlige Vilje til at være glad og tilfreds, vilde det ikke gaa i Længden. Naar hun ofte ſaa' Fruerne af ſit Bekjendtſkab i nye Toiletter og hørte dem ſige: „Ser Du, dette overraſkede min Mand mig med" o. ſ. v., tænkte hun ved ſig ſelv: „Ak, hvis jeg blot fik én eneſte ny Kjole — hvor ſkulde det ikke glæde mig!" og derefter haabede hun, at Manden ſnart ſkulde indſe, hvor nødvendigt det var, at hun fik ét og andet, men forgjæves. Maaſke tænkte han undertiden, naar nogen af hans Kones Bekjendte beſøgte dem i et fuldkomment nyt og moderne Toilette, at hans lille Kone ſaa' lidt gammeldags ud, og at hendes Klæder vare ſlemt ſlidte. Men han fandt ſin Troſt i den Tanke, at hvis hun behøvede en ny Kjole eller noget andet, ſaa ſagde hun det nok til ham! „Hun véd, at Indkomſterne ere ſmaa og bryder ſig ikke om at kaſte Pengene bort til Unytte". Ja vel, Konen vidſte det! Derfor havde hun ikke Hjerte til at bede ham om en ny Kjole, ſom hun ſaa godt kunde behøve, men hun haabede, at Manden ſelv ſkulde ſe, hvad hun manglede, og at han, ſom et Bevis paa ſin Taknemmelighed, fordi hun var ſaa nøjſom, én Gang ſkulde overraſke hende med ét eller andet. Da det nu aldrig ſkete, og hun næppe vidſte, hvorledes hun ſkulde dølge Manglerne ved ſit Toilette, blev hun mismodig. Hun græd ofte i Stilhed og kunde ikke længere viſe ſig glad og tilfreds. Manden ſaa' ſin Kones forandrede Væſen, men kunde ſlet ikke forſtaa Grunden. Han ſpurgte hende ofte derom, men hun kunde ikke bekvemme ſig til at ſige det og gav et undvigende Svar. Han begyndte da at ſe ſig om og tænke efter, om hun manglede noget. Han ſyntes nok, at hendes Kjole var daarlig, hendes Paletot meget ſlidt og Hatten gammeldags, men dette kunde da aldrig være Aarſag til hendes forandrede Opførſel. „Hun behøvede jo kun at ſige ét eneſte Ord, ſaa kunde hun jo kjøbe ſig, hvad hun behøvede." Konen derimod tænkte: „Hvis jeg nu beder ham derom, og det ikke paſſer ham at give mig det, ſaa bliver han bedrøvet og misfornøjet; han ſer jo, at jeg trænger ſaa meget til det, hvorfor ſkulde han ſaa ikke kunne give mig det, hvis han vilde, men —" og nu kom det Onde op i hende. — „han bryder ſig ikke om, hvorledes jeg ſer ud — han holder ikke af mig mere!" Og hun blev mere og mere bitter. Manden fandt nu Hjemmet uhyggeligt, Konen var altid bedrøvet og forgrædt, han ſøgte oftere Forlyſtelſer udenfor Hjemmet, og naar han kom hjem til Maaltiderne, vare de begge tavſe og misfornøjede. Det før ſaa lykkelige Hjem var nu forſvundet, Børnene ſaa' ængſtelige ud. — Hvad var nu Aarſagen til denne ſørgelige Forandring? Var det ikke Mandens Egoisme? At han, uagtet han elſkede ſin Huſtru, alligevel ikke tænkte paa, at ogſaa hun havde Fornødenheder, ſom han ſaa let havde kunnet tilfredsſtille, da hun hørte til dem, ſom ere tilfredſe med meget lidt af dette Livs Goder? men maaſké ogſaa Konens Mangel paa Fortrolighed? Hvorfor ikke ſige ſin Mand rent ud, hvad der var i Vejen? Men hvem kan forandre ſin Natur? Hun var i Begyndelſen blevet vænnet til at forſage — af Kjærlighed! Hun vilde ikke forøge ſin Mands Bekymring ved alle ſine ſmaa Toiletteſorger. Senere kunde hun ikke lade ſig bevæge til at bede om noget! —

Jeg har ſkrevet dette lille Virkelighedsbillede for at advare de Mænd, ſom have glade, arbejdsſomme, nøjſomme, opoffrende Koner, om ikke at fordre altfor meget af dem, og undertiden huſke paa dem med en lille, kjærlighedsfuld Opmuntring! Vi give jo ofte en Gave til et godt Tyende for at opmuntre det. Have vi da ikke ſtørre Aarſag til at gjøre dette ved en lille, altid nøjſom Kone? Og hvor lykkelig vil hun ikke føle ſig ved den mindſte Opmuntring og Opmærkſomhed af den Mand, hun elſker! — Derfor I Herrer Ægtemænd, tænk lidt mere paa Eders Koner, der ikke have den letteſte Lod i Livet. I ville dermed adſprede mange mørke Skyer fra Eders Lykkes Himmel, og hurtig lære Eders Huſtruer det, der er en af de vigtigſte Læreſætninger i Ægteſkabets Bog: „At have Tillid til Eder!"

E — l — i.

Skoleveninder.

I Forældre, eller ſærligt Mødre, agt paa de Venſkaber, Eders Døttre ſlutte, iſær i de ſidſte Aar af Skoletiden. Netop i de Aar er Sindet meſt modtageligt for Paavirkning. Berolige Eder ikke med, at det er en højere Døtreſkole, Eders Børn gaa i, ſelv i de „højere" Skoler findes der Elementer, der ſmitte de ſunde Gemytter ſom en raadden Frugt angriber de gode. Hav et vaagent Øje med Eders Døttres Bekjendtſkaber, og lad dem ikke uden videre modtage enhver Indbydelſe fra ſaakaldte Veninder. Bed de ſmaa Piger hjem til Eders Børn førſt og iagttag deres Leg, lyt efter deres Tale, det vil ſnart gaa op for Eder, om den fremmede, lille Pige virkelig har et barnligt Sind, der ikke vil kunne virke ſkadeligt, men ſnarere gavnligt paa Huſets Børn, og lad ſaa rolig Eders lille Pige faa Lov til at gjøre Gjenbeſøg; kan Forældre holde deres Børn glad og barnlig, maa deres Hjem være præget af den rette Aand. Man kan ved at ſende Smaapiger i 12—14 Aars Alderen ud i fremmede Familier, uden at have prøvet ſig frem førſt, riſikere at Børnene faar andre Begreber, end man ønſker. Jeg véd for Exempel nogle Smaapiger, der bleve bedte hen til en Skoleveninde. Faderen var ude til et L'hombreparti, og Moderen var i Theatret, da det var Abonnementsaften; de Unge maatte ſkøtte ſig ſelv under en Jomfrus Varetægt, indtil Fruen kom hjem. „Børnene" beſtode dels af Smaapiger fra Klaſſen, altſaa i 12—13 Aars Alderen eller lidt derover, og af Drenge, d. v. ſ. af ældre Brødre af nogle af Smaapigerne, et Par Kadetter, Huſets Søns Venner o. ſ. v. Da Pigerne kom for at hente de beſøgende Smaapiger hjem, maatte de vente en Times Tid ud over den faſtſatte Tid, og deres ſmaa Frøkener vare i en meget forſkjellig Sindsſtemning, da de kom hjem. Den ene havde kjedet ſig, der havde det „[illegible]

…ab" ingen Skade gjort; …de ved Hjemkomſten ſin … „det var ſlet ikke mor- … var ſaa mange „ſtore …der ſlet ikke vilde lege … men ſad og talte lige- „Herrer". Den anden havde moret ſig „alde- …mmeligt", og havde fra en [illegible] Uvilje mod …rer, hvor der var Piger havde hun faaet Smag …r [illegible] være „Herrer" han ſandt i lang Tid …" „fatterlig dumme". …der, da hendes Forældre …uſtige nok til at ſige …hun ene Gang, men det …at hjemme, om den Skole- …n gav Selſkabet, havde deres Hjem først, ſaa havde faaet Lejlighed …om det var den Om- … for deres Datter. … et „Par Omgangsven- …s det lyder for barnligt …ngekammerater", end en …Skolebekjendtſkaber, der … i Længden, og om …unge Pige nogle Aar … har andet Minde end …g fuld af Løfter „om …ſlab!"

En Jagttager.

…bejder og Juletræspynt.

…aller og Sneglehuſe …om Ampler.

…ikker et Hul i hver Side …get og paſter Blomme …ud. Saa knækker man af …garn eller Silke et lille …af [illegible] og Stang- …ſtort, at det omſlutter …af Skallerne, derfra gaa …Fletninger op ſom … [illegible] Nettet med ſmaa Kvaſter. De ſe godt ud mellem det Grønne. Man kan ogſaa forgylde Ægget. En ſaadan lille Ampel kan ſenere anvendes i en Dukkeſtue o. ſ. v. Har man nogle tomme Sneglehuſe, kan man fylde disſe med Mos og hænge dem op i ſmaa Silketraade; det ſer ogſaa godt ud, iſær naar man lader lidt ſint Grønt hænge ned over dem, ſom over de ſine Konkylier i Blomſterhandlernes Vinduer.

A.

Lidt om Explosion af Petroleumslamper.

Det er ikke ſaa ſjældent, at vi i Bladene læſe Beretninger om Ulykkestilfælde ved Explosion af Petroleumslamper eller Kogeapparater, og vi kunne være overbeviſte om, at Antallet af lignende Hændelſer, hvorom vi intet ſaa at høre, er betydeligt ſtørre. Der er altſaa en forholdsvis ikke ſaa ringe Fare forbunden med Benyttelſen af disſe Lamper og Apparater, og det er derfor af Vigtighed, at det ſtore Publikum lærer Aarſagerne til disſe Explosioner at kjende og Midlerne, hvorved de kunne undgaas. Vi haabe, at „Raadgiverens" Læſere med Interesſe ville læſe nærværende lille Afhandling.

Den i Naturen forekommende „raa" Petroleum beſtaar af en Blanding af kemiſke, nær beſlægtede Stoffer (Kulbrinter), hvoraf nogle ere i en overordentlig Grad „flygtige", d. v. ſ. de fordampe ſaa hurtigt, at en Draabe, dryppet fra Flaſken ud paa Gulvet, er forſvunden, dunſtet bort, inden den naaer dette. Et almindeligt kjendt, ſaadant flygtigt Stof er ſaaledes Æther (Hofmannsdraaber); man maa derfor ej heller tælle disſe Draaber op i Nærheden af et brændende Lys, da der let kan gaa Ild i det i Flaſken indeholdte Fluidum, hvorved der kan fremkomme en Explosion. For at kunne bruge Petroleum ſom Belysningsmateriale maa den derfor ogſaa først renſes og raffineres, ved hvilken Proces blandt andet de flygtige og ſærdeles brandfarlige Dele af Olien blive fjernede. Denne Rensning foretages imidlertid ikke altid omhyggeligt nok, og blandt de Sorter Petroleum, der gaa i Handelen, kan man træffe paa meget brandfarlige.

Man vil kunne forſtaa, at det derfor er af Vigtighed at kunne underſøge Olien med Henſyn til dens ſtørre eller mindre Brandfarlighed, og der er da ogſaa blevet konſtrueret forſkjellige Apparater i dette Øjemed. I det ſaa vel ordnede Tyſkland er der temmelig vidtløftige Anordninger med Henſyn til Prøvelſen, og det er ved Lov faſtſlaaet, at den Petroleum, ſom ved en Temperatur af under 21 Gr. afgiver brændbare Dampe, ſkal betegnes paa Flaſken ſom „brandfarlig." Ved kun at benytte ſaadan prøvet Petroleum paa ſine Lamper og Kogeapparater vil man allerede delvis kunne ſikkre ſig mod Explosion; men det er ikke gjort hermed; man maa desuden anvende andre Forſigtighedsregler, ſom desværre altfor ofte letſindigt eller af Mangel paa Kjendſkab blive tilſideſatte.

Man kan let blive enig om, at det er ganſke rart at kunne kjøbe billigt, men man glemmer altfor tidt, at Varernes Værdi maa ſtaa i ligefremt Forhold til Priſen. Man bør derfor for det førſte ikke kjøbe den billigſte Petroleum, ſom næppe er ſaa godt raffineret ſom den dyrere. Dernæſt ſkal man ikke lade ſig nøje med Godtkjøbslamper, der ere daarligt forfærdigede, og ſom endnu oftere end Olien give Anledning til Explosioner. Har man en godt konſtrueret Lampe, holder den godt ren og iſær ſørger for, at der ikke ſamler ſig forkullet Væge paa Bunden af Brænderøret, vil der ved ſamtidig Anvendelſe af vel raffineret Olie ikke godt kunne være Tale om nogen Fare.

Lad os nu ſom en yderligere Opfordring til at behandle vore Lamper med Omhu og Forſigtighed ſe lidt nærmere paa, hvorledes en Exploſion gaar for ſig.

Petroleumsdampe, ſaaledes ſom de udvikles af ſlet Petroleum, kunne kun explodere, naar de ere blandede med Luft i et beſtemt Forhold. Det gaar hermed ſom med Gasexploſioner; er der paa Grund af en aaben Hane eller et utæt Rør ſtrømmet Gas ud i et Værelſe, blander den ſig med Luften, og Tilſtedekomſten af et brændende Lys frembringer øjeblikkeligt en forfærdelig Exploſion; havde Gasſen fyldt hele Værelſet og fordrevet al Luften, vilde den i ſaa Tilfælde nok tændes og brænde ſom en vældig Flamme, men der vilde ikke ſke nogen Exploſion. Ganſke paa ſamme Maade forholder det ſig med Petroleumsdampene eller Petroleumsgasſen, ſom vi ogſaa kunne kalde dem. God Petroleum bør egentlig ikke kunne antændes, førend den er opvarmet til 22 à 29 Gr.; opvarmes den højere, udvikler der ſig Dampe, der ville fylde det tomme Rum, der maatte være i Beholderen. Læſeren vil nu allerede ſe, at det er af Vigtighed, at Lampen er konſtrueret ſaaledes, at Flammen ikke formaar at opvarme Olien i Beholderen til en højere Varmegrad; ſkér dette, udvikles der Dampe i denne, ſom blande ſig med den derværende Luft; et Stød til Lampen kan bevirke, at en lille, glødende Del af den forkullede Væge falder ned, tænder Blandingen, og Exploſionen er foregaaet.

Ved Dannelſen af denne Dampblanding ſpiller naturligvis Brænderen Hovedrollen, idet det er gjennem denne, at Varmen ledes nedad, og de fleſte Dampe udvikles naturligvis af den Olie, ſom er opſuget i Vægen. Brænderens gode Konſtruktion er derfor af ſærlig Vigtighed; den ſkal være forfærdiget ſaaledes, at den ikke i nogen høj Grad leder Varmen nedad mod Beholderen.

Antændelſen af den exploſive Dampblanding i Beholderen ſkér altid fra Flammen og naturligvis deſto lettere, hvor Hullet i Bundpladen paa Brænderen er for ſtort, og hvor der paa Grund af mangelfuld Pasning har ſamlet ſig forkullede Dele af Vægen i Brænderrøret, hvilke kunne antændes ved nedfaldende, brændende Partikler; dette ſidſte kan let ſké ved en Ryſtelſe af Lampen, ved at ſkrue Vægen alt for pludſeligt ned eller ved at blæſe Lampen haſtigt ud. Hvis man benytter ſaadanne Lamper, hvor Beholderen er hydrauliſk afſpærret fra Brænderrøret, vil der ikke ad denne Vej kunne ſke nogen Ulykke.

Altſaa: Raffineret Petroleum, Lamper af god Konſtruktion, omhyggelig Pasning af disſe og ingen voldſom Udſlukning enten ved Nedſkruning eller Udblæsning.

Den ſtørſte Autoritet paa dette Omraade, F. Abel, har i det ſidſte Nummer af et tyſk induſtrielt Tidsſkrift foruden de mere bekjendte Forſigtighedsregler, ſom ere omtalte i det foregaaende, endvidere nævnet følgende: Vægen ſkal være af et blødt Væv og helt udfylde Aabningen uden at trykkes; den maa altid mindſt have en Længde af en Tredjedel af Beholderens Dybde. Beholderen ſkal fyldes næſten fuldſtændigt, hver Gang Lampen benyttes. Ved Slukning af Lampen ſkal man langſomt ſkrue Vægen ned, indtil en højſt ubetydelig Flamme, hvorpaa denne blæſes ud gjennem Glasſet; under Slukningen maa Lampen ſtaa paa et faſt Underlag. —

Læſeren vil let kunne bringe disſe nye Regler i Samklang med den ovenſtaaende Udvikling.

G. L.

Husraad.

Krudt ſom Tandpulver.

Et gammelt, men viſtnok kun lidet kjendt Raad er at bruge
Krudt til at børſte Tæ
i; jeg ſelv bruger det,
raade de ærede Læſerin
kun at bruge lidt ad G
Det kan faas hos enhve
kræmmer.

Gar

At opbevare Hvidk

Man opbevarer Hvi
hovederne paa for
Maade, alt efterſom Lejl
eller Forholdene ere mer
mindre gunſtige. Er man
ſiddelſe af tørre og trækfri
derrum, lægger man Kaa
derne ved Siden af hveran
Hylder eller hænger dem o
Rodderne opad. Maa man
med at opbevare Kaalen u
Huſet, lægger man Kaalhov
Side om Side, ſaavis ove
anden, og dækker Bunken
Kvas og Løv. Dog maa
Dække kun blive over, naa
er ſtreng Froſt; ſaa ſnart
atter bliver mildt, maa
fjernes, hvorefter alle Kaa
derne ſes efter, og de, der
gyndte at blive angrebne,
nes, da de ellers vilde ſmi
andre. Denne Fremgangs
maa gjentages hver Gan
Afdækning finder Sted.
Kjælderrummene maa, ſaa
muligt, holdes luftige og

At gjøre ſprukne H
ſmidige.

Man vaſker Hænderne i
og gnider dem ſaa,
de endnu ere vaade, godt i
Glycerin, hvorpaa de, ſom
ſædvanlig, tørres i Haand
Ere Hænderne meget ru, ſka
gjentage denne Fremgangsm
flere Gange om Dagen.
Draabe Roſenolie i Glyc
gjør denne til en behagelig
fume. Jeg anvender denne
gangsmaade hver Vinter
teren igjennem, og har
fundet Midlet ligeſaa
ſom prøvet.

Trykt i Carl Allers Etabliſſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for Hus og Hjem
PAA LAND OG I BY.

ste Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". | Nr. 53.

Hjemmet.

vorledes har De opbevaret Deres Sommertøj?

Det er aldeles ingen ligegyldig Sag, hvorledes vi opbevare [illegible] Sommergarderobe, af Beva[illegible]maaden afhænger det, om det [illegible] ſkal kunne tages i Brug igjen [illegible] næſte Sommer, lige ſaa pænt [illegible] det var, da vi lagde det hen. [illegible] maa tage noget halvt [illegible], vanſkeligt Stads frem, [illegible] et Suk at erklære det for „aldeles ubrugeligt".

Mange Husmødre have viſt [illegible] Grund til at ſpare ſaa [illegible] ſom muligt paa Toilettet, [illegible], „at det er ingen [illegible] at anſkaffe noget nyt, men [illegible] en ſtor Kunſt at holde ſam[illegible] det gamle."

Nogle Erfaringer i den Ret[illegible] nemlig Bevarelſen, ville [illegible] nogle af Læſer[illegible] til Nytte — mange af [illegible] have naturligvis baaret [illegible] ſom jeg, maaſke endnu [illegible] med det, og det [illegible] ikke de Uerfarne. Derfor [illegible] jeg.

Førſt bliver Huſets Herres Sommertøj renſet for Pletter og Støv, mulige Smaaſkader udbedres og det inddryſſes med Peber eller andet til Beſkyttelſe mod Møl. Damernes og Børnenes Vaſkegarderobe ſes efter, mulige Rifter o. ſ. v. udbedres, og Tøjet vaſkes og tørres, men ſtives eller ſtryges ikke, da det ſaa let kunde tage Skade ved at ligge hengjemt, det kan ſaa let brække i Folderne og lignende. Dyre Overſtykker og Paletot'er af Fløjl eller andre koſtbare Stoffer ophænges ikke i den i Stykket ſyede Strop, men over en Træholder, der ſaa igjen ophænges i den i denne anbragte Metalløkke. Naar man ikke vil have, at de lette Sommertørklæder af Chenille, Blonder o. ſ. v. ſkulle komme frem i en forkrøllet Tilſtand, maa man undgaa at lægge dem i ſmaa Æſker, de maa have gode, lange Æſker eller Skuffer at ligge i, hvis de ſkulle faa det rette Fald igjen. Af Sommerhatten afſprættes Pynten, før den gjemmes. Baand, Blomſter, Fjer og lignende bevares godt, er Hatteforet ſeblet, kaſſeres det, Hatten børſtes godt og opbevares i Hatteæſken, de forſkjellige Pyntegjenſtande til den i Skuffer, hvor de ikke krammes eller trykkes. Silke- og Bomuldshandſker ſes efter, repareres, vaſkes, ſtryges, medens de ere fugtige og anbringes i en ſærlig Æſke. De lyſe Skindhandſker, der ikke ſkulle anvendes til Theaterhandſker, ſes ligeledes efter, vaſkes, hvis det behøves, og gjemmes hen.

Af Paraſoller blive de, der ere af Vaſkeſtof, førſt vaſkede og tørrede i opſlaaet Tilſtand; andre Paraſoller befries omhyggeligt for Støv med en lille, blød Børſte. De bevares bedſt i lange Kasſer hvor de kunne ligge løſe, Futeralerne ville gjerne give dem Folder, der ikke ſaa let gaa ud.

Den, der af Mangel paa Plads i Klædeſkabet er nødt til at lade Sommergarderoben hænge frit i et Kammer, en Garderobe eller lignende, gjør bedſt i at ſtikke et rent Lagen, et Dynebetræk eller lignende, over hver Kjole eller Overſtykke o. ſ. v., for at bevare det mod Støv.

Paa den Maade har jeg altid baaret mig ad, og jeg har Ord for at kunne holde godt Hus med mine Sager.

M.

Julearbejder og Juletræspynt.

En Brillantkrone til Juletræet.

En Brillantkrone til Juletræet [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

om Randen af hver Rundstrib med temmelig lange Sting. Hver [illegible]

[illegible]

Appelsinkurve.

M[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

form og hænger de [illegible]

Lykker forsynede Gjenstand[illegible]

Juletræet paa Krogene.

anden Ende af den lille [illegible]

bøjes om Grenen. [illegible]

denne Maade et [illegible]

forinde, da alle Gjenstandene [illegible]

til at hænge i [illegible]

gene kunne gjemmes og [illegible]

igjen næste Aar. [illegible]

Har De nogen at pynte Juletræ for?

H[illegible]

[illegible]

Et Brev fra [illegible]

[illegible]

ain Kone, det paa
vil benytte Briller.
rder ſig paa at læſe
“ men modtager
ens Indhold gjennem
r det ſaaledes i min
ane meddele ſaa lidt
et [illegible], ſom jeg vil,
vel vagte mig for
meddele hende Ind-
rørende, idet det er
Anledning til Diſput
res! i al Fredsomme-
ghedem hende og mig.
er ſig paa en Maade
ning, og paa dette
i det mindſte min
viſt om at være ufejl-
ig kan Forholdet være
ude ogſaa for andre
[illegible]. Skulde
en Gang komme ſve-
rt Bord og jeg — i
hed — gjør en lille
derom, kan hun paa
overbeviſende Maade
n, ſmage paa den og
give den kategoriſke
[illegible] er, ſom
r; ſelv om jeg end-
er vedblivende maatte
ſiden Tvivl, har jeg
ſandelig Husfader intet
ere end at tie; men —
er jeg ikke.

Det mere end en lille
iſtes, og jeg tror, at
[illegible] vilde være
det for en Husmoder;
ogſaa mange Gange
bringe min Hustru —
paa den [illegible]
nogle af de mest ele-
nabſkaber i dette Fag.
ilde gjøre mig ſkyldig
s miſlig Omgang med
hvis jeg her vilde
t mine Beſtræbelſer
det [illegible]. Lad
em et Par Exempler.
Hvis De maatte op-
[illegible], maatte kunne
Husmødre til Belæ-
it eget Hjem har jeg
gire Bordet og finde
ere til de ringeagtede
ſtere.
vad jeg maa, ere Hus-

modrenes Fortvivlelſe, og jeg vød ogſaa, at Mændene i Regelen ſtille de meſt overdrevne Fordringer i ſaa Henſeende; jeg er mere beſkeden; men ſaadanne ſom Peberrodſauce til mat kogt Oreſid eller Senepsſaucen til en Ret Torſk kan jeg dog ønſke at faa vel tillavede, da Bekoſtningen og Magelighed er den ſamme. Hos mig faar man imidlertid et ækelt, aldeles ſødladent Fluidum uden Spor af Kraft, under Navn af Peberrodſauce, og hvad Senepsſaucen angaar, da er den en ren Atrope. Det har været mig en komplet Umulighed at overbeviſe min kjære Kone om, at hun med de ſamme Midler og det ſamme Materiale kunde have præſteret noget udmærket i kulinariſk Henſeende; jeg har ſtræbt at paaviſe for hende, at Peberrod og Senep indeholde ætheriſke Stoffer, ſom netop betinge deres ejendommelige Smag, men ſom fuldſtændigt flygte bort ved en forceret Kogning, ſaa at man derefter lige ſaa godt kunde have forſat Saucen med Sabſpaaner eller Rismel; ſærligt da min Svigermoder levede og var i Huſet hos os, var Følgen af et ſaadant lille kemiſk „godt Raad“ — en halv Times extra Kogning næſte Gang, ſaa at Saucen (!) mildeſt talt blev en komplet Myſtifikation. Vilde min lille Kone give Peberroden blot et lille, raſkt Opkog, ſaa Saucen kom paa Bordet i hele ſin betagende, rivende Kraft, da vilde hun have den Glæde at ſe Taarerne komme mig i Øjnene af Rørelſe og ſaa, naturligvis, af den ſkarpe Duft.

Som det gaar med disſe Husholdningsartikler, ſaaledes gaar det ogſaa med The og Kaffe. Vi vide jo alle, at de Stoffer, der udgjøre deres Ejendommeligheder, og for hvis Skyld de attraas, ere flygtige og ikke taale for megen Varme, men min The og Kaffe har gjerne faaet et vænt lille Kog paa mellem en halv og en hel Time. Kan De, Hr. Redaktør! foreſtille Dem den ſaaledes tillavede Drik? Mener De ikke ogſaa, at det maa blive mig godſkrevet paa min Kreditſide paa Dommedag, naar jeg ofrer mig i den Grad for Hjemmets Fred, at jeg uden at kny nedſluger en hel Kop fuld af en ſaadan Vædſke? Er det ikke en blodig Synd ſaaledes at mishandle de ædle Sager, der indeholde disſe fine, veflygtende Stoffer, ſom den elendige, ſkjævøjede Kineſer eller den vilde Beduin forſtaar at vurdere, medens vi højt civiliſerede Evropæere ofte lade dem forduſte op i Kjøkkenſkorſtenen?

Dog, jeg tør ikke lægge mere Beſlag paa Deres Tid med mine Klager. Hvis De tror, at nogle af Deres ſmukke Læſerinder, der i disſe Henſeender have været paa Afveje, maatte kunne drage Nytte af disſe Linier, beder jeg Dem om at unde dem en Plads. Imidlertid bønfalder jeg Dem om for min Roligheds Skyld ikke at nævne mit Navn for nogen og undertegner mig ſom

Deres ærbødige
Husfader.

Husraad.

At bevare en ſmuk Hud.

Det ſimpleſte Middel til at bevare en ſmuk, fin og blød Hud, er hver Aften at vaſke ſig i lunkent Vand og hvid Karbol- eller Glycerinſæbe. Om Sommeren, da man ſaa let er udſat for Solens Virkning, kan man holde Huden ſjælden lys og friſk ved at hælde nogle Draaber Vinaigre i Vaſkevandet, inden man benytter det om Aftenen, eller ogſaa gnide Huden ind med ſur Mælk, og lade denne blive ſiddende i Natten over. Til Morgenafvaſkning benyttes i disſe Tilfælde kun klart, koldt Vand.

Doris B.
Lofoten.

Anvendelſe af Kaffegrums ſom Middel mod ſprukne Hænder.

Gjort driſtig ved de forſkjellige Anmodninger i „Raadgive-

ren", og i Haab om, at maaſké én og anden ikke kjender Raadet, vil jeg nedſkrive følgende:

Nu, da Efteraaret og Kulden er begyndt, ere Hænderne jo ſom oftest tilbøjelige til at revne og blive røde; men hvis De, mine ærede Læſerinder, i Stedet for at kaſte Kaffegrumſet bort, vaſker Hænderne dermed, ville De ſtrax mærke, at disſe blive bløde og efterhaanden ogſaa hvide.

Vilhelmine A.

Middel mod brændt Skade.

Man ſtøder Bøgetrækul ganſke fint og beſtrør Saaret dermed, efter at have vaſket omkring det uden at berøre ſelve Saaret; ved hver Morgen at gjentage dette Experiment, vil Saaret i meget kort Tid være fuldſtændig lægt. Det er iſær, naar man har brændt Hul, at dette Middel er ufejlbarligt. M. P.

Badevand,

tillavet efter nedenſtaaende Anvisning, har efter 15 Aars Erfaring viſt ſig at være en Sammenſætning, der ikke bør ſavnes i noget Hus; jeg har med ſtort Held anvendt den til al udvortes Skade, ſom: Froſt, bolnede Fingre, kort ſagt: af hugget, ſlaaet, ſkaaret og paa anden Maade afſtedkommen Skade, hvad enten der har været Hul eller ikke; én Egenſkab er iſær fremtrædende ved denne Vædſke, den nemlig, at den ſtrax borttager al Omhed og Smerte og læger fuldſtændig, i forholdsvis kort Tid. Sammenſætningen er følgende: Lige Dele: Vand, Brændevin og Eddike, hvorhos man til én Snaps af hver af ovennævnte Dele bruger to Stykker Melis og én Theſkefuld Salt; det ryſtes godt ſammen, og kan bruges umiddelbart derefter. M. P.

Middel mod Hovedpine.

Tag en Spiſeſkefuld ſalicylſurt Natron (det ſkal være opløſt fra Apotheket) og Hovedpinen er borte paa mindre end ti Minutter, det vil da ſige, naar man ſamtidig holder ſig i Ro. Dette Middel har jeg forſøgt med et heldigt Reſultat hver Gang jeg har trængt til at benytte det.

Fredr. L—g.

Haardt Fodtøj.

Sko og Støvler, der ere blevne haarde ved Fugtighed, kunne atter gjøres bløde og bøjelige ved Indgniden med Petroleum.

P.

At forvandle rødt Haar til blondt.

Som det bedſte Middel til at give rødt Haar en Farve, der mere ſpiller i det Blonde, anbefaler en franſk Kemiker at rede det hver Dag med en i Vinaand dyppet Kam.

P.

Vaſken og Køkkenet.

At indvikle Pølſer.

I „Hvad Faſter fik udtænkt i Fadeburet" ſtaar bl. A.:

„Jeg omviklede disſe (Pølſerne) med Seglgarn, det ſkal man jo altid gjøre, før man koger dem . . . . ."

Paa Foranledning af disſe Linjer ſkal jeg tillade mig at bemærke, at det jo ganſke viſt er en gammel, men ikke god Methode at behandle Pølſerne paa; thi det hænder ofte, at Seglgarnet under Kogningen glider af, og man gaar da ſtadig i Angſt for, at Pølſen vil revne, og dernæſt faar denne ikke noget ſmukt Udſeende, naar den bliver presſet med Garnet paa.

Jeg vil derfor i Henhold til Opfordring i „Raadgiver for Hus og Hjem" tillade mig at fremſætte en lettere Maade at indvikle Pølſen paa, nemlig:

Tag en ren Lærredslap, ſy deraf en Poſe ſaa ſtor ſom Pølſen, ſtik denne deri, bind for den og naar Pølſen er
kogt, presſes den med
den faar derved et
Udſeende, og hvad
koger ikke ſaa meget
ſmag bort.

I min Husholdni
Fremgangsmaade
det, ſaa jeg kan anb
Efterlevelſe af andre

Fr

Naar Maden

hvilket jo kan ſke f
paapasſelige Husmo
blot komme en Theſke
eller almindelig Bræn
den, medens den koger,
Smag forſvinder ſtrax
vinen kan ikke ſmages.

Dette Middel kan
alt Mad, der ſvides.

Fr

Geló til S

Otte Kalvefødder
koge med fem
ſkummes godt, henſ
Halve og afſies.
fold, tages en Pot
en Vægt gammel Vin
Rhinſkvin, to Citroner
efter Smag, hvorpaa
det Hele ſaa et Opkog
ter det.

Til Læſe

angaaende indſendte
„Raadgiver for Hus

Vi gjøre gjentagen
ſom paa, at de Ra
villigt indſendes til
for Hus og Hjem",
Redaktionen maa
med Navn og Adre
imod det i „Raadgi
ſættes Mærket, naar
ſenderen udtrykkelig
modſatte. De ærede
bedes for Sætningens
at ſkrive paa den
af Papiret, og hel
af de indſendte Raad
Stykke Papir.

Trykt i Carl Allers Et
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for Hus og Hjem

PAA LAND OG I BY.

te Bind. | 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal“. | Nr. 54.

Hjemmet.

De Barnløſe.

[illegible] alvorlig Formaning i en glad Tid.

Dag ſidſte Sommer gik jeg med min Søſter hjem fra en [illegible] Vi tagde Vejen over [illegible] Anlægene. Paa en Bænk [illegible] der en Kone paa henved [illegible] Aar, med et af Sorger [illegible] og Sygdom mærket Anſigt. [illegible] havde hun et lille, [illegible] Barn. Jeg lagde Mærke [illegible] ſmukke Lille og ſagde [illegible] til min Søſter: „Det [illegible] et yndigt lille Barn.“ [illegible] Konen ſagde: „Vil De [illegible] det? Jeg forærer Dem det!“ [illegible] vi forfærdede hende for denne [illegible] Maade at tale paa, [illegible] hun: „Ja, hvad vil De [illegible] at jeg ſkal gjøre? Ernære [illegible] kan jeg ikke, ſaa jeg maa jo [illegible] af med det paa den [illegible] eller den anden Maade.“ [illegible] Følger denne lille Scene [illegible] for mig, Konen og Barnet, [illegible] ikke at omtales her, det [illegible] tale om er det Indtryk [illegible] man fik ved at [illegible] der aabenbarede [illegible] en Fader paa en ſaa raa Maade falbød ſit eget Barn paa aaben Gade. Vi føle den dybeſte Medlidenhed, ikke ſandt? Og dog gaa vi hver Dag, hver Time forbi ſaadanne Børn, vi ſe og høre den Jammer, disſe mést hjælpeløſe af alle Skabninger ere udſatte for, vi ſige: „Ja, det er forſærdeligt, det er oprørende,“ og give maaſké en lille Pengegave, der intet nytter, thi med Penge kan dette Onde ikke afhjælpes.

Man vil ſvare mig: „Men der gives jo Vajſenhuſe, Fattighuſe, Plejeſtiftelſer eller hvad alle de Steder nu hedde, hvor ſaadanne ſmaa Børn blive opdragne paa Statens Bekoſtning.“ Og mit Svar lyder tillige: „Ja, men gives der ikke flere ulykkelige Børn, end disſe Stiftelſer ſe ſig i Stand til at tage ſig af?“ Læſe vi ikke hver Dag i Aviſerne, at „en ſmuk, kraftig Dreng“ eller „en lille, nydelig Pige“ bliver udbudt til hvem der vil tage dem? Og — nu kommer min Hovedtanke — gives der ikke mange barnløſe Ægtepar, mange eneſtaaende, ugifte, kvindelige Væſener, ſom kunde tage et ſaadant lille Barn ud af de daarlige Kaar og derved ſkabe ſig ſelv en ren velſignelſesrig Glæde. Hvor ofte hører man ikke, at barnløſe Huſtruer bortødsle deres Tid til tuſinde unyttige Ting, og tales der om det, ſaa er Undſkyldningen ſtrax til Stede: „Herregud, hun har ingen Børn, hun har intet andet at gjøre.“ Og hvor mange ældre, ugifte Piger gives der ikke, der klage over, at de ikke have noget Maal for deres Liv, at de ikke ere til Nytte for nogen i Verden, at alt, hvad de foretage ſig, ſynes at være gjort uden Henſigt — behøver det at være ſaaledes? Behøve I at gaa gjennem Verden uden en velſignelſesrig Gjerning? Er der ikke ſmaa, forladte Børn at tage ſig af? Tag et af dem, og hvilken rig Mark til Virkſomhed ligger der da ikke udbredt for Eder!

Man tænke blot en Gang ſidt over, hvorledes mange ſaadanne ſmaa Børn leve! Moderen, der maaſké ſkammer ſig over dets Fødſel og ikke har Raad til at ernære det, tager faa Dage efter, at det har ſet Dagens Lys, Plads ſom Amme og ſætter Barnet „i Pleje“ hos en eller anden Kone, der lever af Plejebørn. Maaſké det falder i gode Hænder, men det er ikke ofte; mange Gange faar det ikke den tilſtrækkelige Pleje. Moderen har ikke Tid til at ſe til det, Mælken, det faar, er maaſké ſur og tynd — kort ſagt, det lille Barn ſygner hen og dør, hvis det ikke har en uſædvanlig kraftig Konſtitution, der kan ſætte det i Stand til at trodſe den førſte Barndoms Farer.

Og voxer det ſaa til, bliver det ſaa bedre? Hvor mange ſmaa Børn ſe vi ikke blive ſendte ud for at tigge eller falbyde Smaaſager, medens de ryſte af Kulde, Sult og Frygt for Straf, hvis de ikke bringe Penge med hjem? Og naar de ſaa blive ſtore — — ja, det er uhyggelige Billeder, men jeg er nødt til at tale lidt om det mørke, for at faa det frem, jeg vil have ſagt.

Og vi ſe paa at denne Elendighed og række ikke Haanden ud for at afhjælpe den, og hvorfor ikke?

Ja, hvorfor ikke, I barnløſe Huſtruer? Hvorfor ikke, I ældre Piger? Jeg kjender dem, alle de Grunde, der fremføres ved Adoptionen af en ſaadan lille, hjemløs Stakkel.

„Det kræver for ſtore Midler, det tillader mine Kaar mig ikke!" „Man faar ſjælden Tak for det, hvem véd, hvilke medfødte Fejl et ſaadant lille Barn har?" „Sæt, at det gjorde én Skam, naar det blev ſtørre?" „Det er et altfor ſtort Anſvar at tage paa ſig" o. ſ. v. Aa jo — men hvis der ikke ſkulde lidt Opofrelſe til for det, var det jo heller ikke en god Gjerning, var det vel? Lidt mindre ſelv, et lille Savn nu og da, ſaa er der maaſké dog nok til ſaadant et lille Barn, der ikke er forvænnet hjemme fra, forvænnet! En ſaadan lille Stakkel kjender ikke en Gang Ordet! Og den anden Grund, holder den Stik? Kan ikke ogſaa éns egne Børn have medfødte Fejl. Kan man ikke høſte Utak af ſine egne? Kunne de ikke gjøre én Skam? Hvorfor ſaa ikke haabe det bedſte? Og Anſvaret? Er det da ikke ogſaa et Anſvar, man paatager ſig ved at kunne gjøre det og ikke gjør det?

Der er maaſké mange Damer, der vilde ſige: „Men jeg er i ſaa mange Foreninger, der tage ſig af ſmaa, fattige Børn, jeg ſyer om dem, ſtrikker om dem, ſender dem Mad o. ſ. v." Jeg tvivler ſlet ikke om det, men ere de Gaver, vi række de Smaa, hvor velſignelſesrige de end ere for det ſtore Hele, for den enkelte ikke en Almisſe, der kunde ſkabe den Tanke: „Ja, det er af Barmhjertighed og Godhed de ſørge for mig, men jeg er dog et overtalligt Medlem af Samfundet, jeg burde helſt ikke have været der!" Den anden Gave, et Hjem, er ledſaget af Tanken: „Du gjør mig Glæde, jeg ſørger ikke for Dig af Barmhjertighed, men fordi jeg holder af Dig og vil lære Dig at holde af mig." Naar man tænker paa, hvor mange ſmaa Børn der blive fødte og dø, uden nogenſinde at have hørt et kjærligt Ord, uden nogenſinde at have vidſt, hvad kjærlig Pleje var, kan man ſaa undres over, at ſaa mange af dem ſenere begaa Fejl og blive Fjender af Samfundet? Og naar ſaa en barnløs Kvinde ſiger til ſig ſelv: „Jeg havde kunnet frelſe en Menneſkeſjæl, hvis det ikke havde gjort mig for megen Ulejlighed!" er det ſaa ikke et Anſvar at have?

Men Skridtet maa gjøres helt ud! Aabnes Hjemmets Døre for et ſaadant lille Væſen er det for beſtandigt! Det er en Moder, Barnet ſkal have, en Moder, der giver det alt, Hjem og Navn, der giver det fuld Barneret og aldrig vil lade det føle, at det er en af Barmhjertighed modtaget Fremmed! Og hvad giver ſaa det lille Barn ikke igjen! Aldrig mere vil en ſaadan Kvinde føle ſin Tilværelſe ſpildt eller tom, ogſaa i hendes Hjem vil der være Barneſmil og Barneglæde, ogſaa hun vil, naar hun en Gang bliver gammel, have en Søns eller Datters Arm at ſtøtte ſig til, og hun vil ikke dø ubegrædt, ikke ſavnet af nogen.

Tænk paa det nu i Juletiden!

Tænk paa det nu, hvor man fejrer Børnenes Feſt!

B.

„Saa ſige vi op!"

Det ere Ord, der ere lette at udtale, en Opſigelſe er let ſkrevet, naar man er kjed af den gamle Lejlighed, ſaa tager man en ny, det er det Hele. Ja, det er meget let ſagt — men hvor tager man denne nye Lejlighed fra? Gaar det ikke mange Gange ſaaledes til, at man kaſter det ſmudſige Vand bort, før man har det rene? Jeg har lært at overveje, før jeg taler, i det mindſte i den Henſeende, og er gjerne villig til at give nogle Akter af min Opſigelſeskomedie (den blev heldigvis ikke til Tragedie) tilbedſte for „Raadgiverens" Læſere og Læſerinder. Hvem véd, „hvad det er godt for", at jeg gjør det!

Altſaa førſte Akt: Scenen foreſtiller en Lejlighed i en Stueetage i en af Hovedgaderne. Det er en af de ſaakaldte Ulykkesdage, baade Huſets Herre og alle andre Medlemmer af Familien ſe alt graat i graat. Der er ingen Ende paa Klagerne. Huſets Herre kan mærke ſin aarlige Rheumatisme blive fremkaldt ved Trækken ved de „afſkyelige, utætte Vinduer", Fruen er i daarligt Humør.

miel udmærkede Kaffe-
ſtille, hvis hun ikke ſaar
affe, og Stuepigen, der
el Par fine Porcellæns-
af Hanken, giver „den
ke Korridor“ Skylden,
melder Kokkepigen, at
let „en Mus“ i Spiſe-
t, det er det ſidſte Stød!
lit efter er Opſigelſen
og afſendt, og dermed
ſte Akt.

Akt foregaar rundt i
e Gader. Herren gaar
ns Fortoug. Fruen paa
t, og ſe billigende eller
ende op ad de forſkjellige
an har forud ſat i Avi-
en mindre, herſkabelig
', ſaaet en Del Billetter
t alle de i Aviſen til-
ldende Lejligheder op,
gaar virkelig op alle
or Huſene ikke ſe alt-
ſkende ud. Men uden
Den ene Dag gaar
enten man finder ikke
unke. Et Sted er der
høiere“ end hjemme,
Gjengjæld ſtaar Solen
Dagen, og Tempera-
der ikke ſaa lidt om
Bigkamre. Et andet
er en det lille Kinarejſe
gſtuen til Køkkenet, og-
den længere og endnu
værelſer end hjemme, og
Sted er der ikke to Væ-
ſtue i Forbindelſe med
de ligge alle langs en
g lige ſom i et Hotel.
r der ſaa lavt til Loft
rren ikke kan ſtaa op-
han har høj Hat paa,
t Sted er der ſaa højt
at Fruen paaſtaar, at
vil ſunke ſaa ſkul nok
nae den Lejlighed op
Sted er Beliggenheden ret
Udſigten aldeles træ-
et andet Sted er Udſigten udmærket, og Lejligheden daarlig. Endelig finder man en Lejlighed, der lader til at ſvare til Fordringerne, men, ſaa kommer den ſtore Sorg, der er der et „Tørreloft“, ſom man „umulig“ kan byde en Pige at gaa op paa.

For hver Dag bliver man mere og mere træt og haabløs, og ſaar mindre og mindre Mod til at begive ſig paa Vandring. Det var anden Akt. Saa kommer tredje: En mild Majaften ſidder Familien for førſte Gang i dette Aar ude paa den lille Veranda ved den ene Side af Huſet. Sirentræet i den lille Baghave er ſprunget ud, Kaſtanien lige overfor har tændt alle de rødhvide Lys, Folk ſumme forbi, et broget Folkelivsbillede udfoldes for dem, og Fruen lader ſit trætte Blik med et viſt Velbehag hvile ved de vante Omgivelſer. Themaſkinen bæres ind, Fruen laver til og ſkjænker Theen. Døren ſtaar aaben ind til Dagligſtuen, og Fruen ſer derind. Hvor de Møbler dog ogſaa ſtaa godt til Tapetet. Ja, Betrækket blev jo ogſaa valgt efter det, og Malerierne hænge i en udmærket Belysning. Den Loftsdekoration er rigtignok meget ſmukkere end den i V....gade, og ſaa er der ſaadan en dejlig Spejlpille — det vil ſulde vanſkeligt at ſaa det brede Pilleſpejl til at paſſe andre Steder. Havde de taget Lejlighed i K....gade, havde de ſaaet Hængelampen helt ned paa Bordet, og hvor det vilde være underligt ikke mere at have den lille Sofaniſche der! Hun kunde huſke, hvor glad hun blev, da hendes Mand forærede hende den lille Sofa til den. Den lille Sofa! Ja, hvor den vilde ſe underlig ud, naar den kom til at ſtaa midt paa en glat Væg! —

Fruen ſukker uvilkaarlig og ſer hen paa ſin Mand. Han ſer ud paa Gaden og ſiger: „Hvor her er livligt i Aften, det er i Grunden en behagelig Gade at bo i, og ſaa have Børnene ſaa dejlig nær til Skolen —“ — „Tror Du ikke, at Du var — lidt overilet med den Opſigelſe?“ ſpørger hun frygtſom, „Trine havde vel nok ſundet ſig i Komfuret, og Muſene have vi jo ikke ſet noget til ſenere —“ — Han tænder ſin Pibe, tager et Par Drag og ſiger tøvende: „Jeg tror, jeg ſkal tale med Værten i Morgen —“ — Saa kommer ſidſte Akt: Herren har talt med Værten — mærkelig nok gjorde denne ſig koſtbar. Han havde havt forſkjellige Tilbud, det havde han virkelig, og Grosſerer den og den vilde give højere Leje, ſaa Herren maatte indſe — — „Hvor meget mere?“ — „Hundrede Kroner om Halvaaret.“ — „Saa blive vi!“ Dobbel Glædesfeſt! hos Værten, der har tjent tohundrede Kroner om Aaret, ſom Grosſereren ſlet ikke har tilbudt ham, og hos Familien, der ſaar Lov til at beholde den efterſtræbte Lejlighed i Ro. — Og Moralen — vær ikke altfor raſk til at „ſige op“, det er ikke ſaa lige at løbe ind i en „mindre, herſkabelig Lejlighed“. Du kan ſaa yderſt nemt ſaa en mindre herſkabelig Lejlighed i Stedet.

En Mand,
„der bliver boende.“

Haanden.

En lille Forelæsning af en Læge.

Er De overtroiſk? — Hvad mig angaar, da er jeg det ganſke viſt ikke, men desuagtet er jeg rigtignok ſuldt og faſt overbeviſt om, at jeg kan læſe ikke ſaa ganſke lidt ud af den menneſkelige Haand; jeg mener juſt ikke at kunne aabne noget Blad af Fremtidens lukkede Bog, men jeg tror at kunne med ikke ſaa helt ringe Sikkerhed ſige en hel Del om det Menneſkes Virkſomhed og Levnet, hvis Haand jeg underſøger, og for ſaa vidt maaſké ogſaa at kunne ſige noget, der med lidt Behændighed i Udtrykkene ſkal kunne paſſe paa hans Fremtid. Zigøjnerne ere kloge Folk, ſom under deres raſtløſe Omſtrejfen have erhvervet ſig et ſkarpt Blik, en dygtig Jagttagelſesevne og et ikke ringe Kjendſkab til Menneſker; jeg tror virkelig ſaaledes, at en begavet Zigøjner-Spaakvinde, der ikke vover ſig for vidt, uden Vanſkelighed ved „Læſen i Haanden" vil kunne erhverve ſig et Ry for Spaadomskunſt, der ikke ſaa let vil blive ſat overſtyr.

Der ſiges rigtignok i Almindelighed, at Anſigtet er Sjælens Spejl, og jeg ſkal ingenlunde underkjende denne Opfattelſe; men man maa tilgive mig, naar jeg paaſtaar, at Haanden, dens Form, dens Udſeende og den ſtørre eller mindre Omhu, hvormed den er plejet, danner et meget betydningsfuldt Supplement til den Anſkuelſe om et Menneſkes Karaktér, hvortil man maatte komme aléne ved Betragtningen af hans Anſigt. Naar vi ſaaledes i Almindelighed føle en vis Reſpekt for den Mand, der er i den Grad Herre over ſit Anſigt og dets Mineſpil, at det ſlet ikke afſpejler, hvad der foregaar i hans Indre, ſaa maa jeg for mit Vedkommende helſt tillige tage Sigte paa hans Haand, der ofte uvilkaarligt og paa en ganſke ſimpel Maade kan aabenbare, hvad Anſigtet ved ihærdig Øvelſe er blevet vænnet til at fordølge. Ogſaa Haanden har ſit Mineſpil!

Det er imidlertid ikke en filoſofiſk Betragtning af Haanden, jeg her vilde fremſtille for Dem; vi ville holde os til mere dagligdags og ſimple Jagttagelſer.

Vi kjende alle Syerſken paa den ru, af Naalen opſtukne Hud paa venſtre Pegefinger, Arbejderen paa den haarde Hud inde i Haanden, Skrædderen paa den Fortykkelſe af Huden, ſom Saxen har frembragt paa den højre Tommelfinger, Lediggængeren paa hans bløde Fingre o. ſ. v. o. ſ. v., men vi kjende ogſaa den griſede og med ſit Legeme forſømmelige Perſon paa hans malpropre Hænder og de ſtygge „Sørgenegle" paa hans Fingre. Dette ſidſte gjælder lige godt for alle Klaſſer i Samfundet, thi medens Smudſet f. Ex. paa Arbejderens Hænder under hans Arbejde ikke ſkal være ham til nogen Forklejnelſe, ville malpropre Hænder i hans Fritid lige ſaa vel, ſom naar vi træffe dem hos den velhavende Lediggænger, vidne om Forſømmelighed og derved ſkaffe os et Indblik i hans Naturel, ſaaſom det ganſke viſt ikke kan nægtes, at et godt og velplejet Ydre nu én Gang, ſaaledes ſom vi Menneſker ere beſkafne, er et Anbefalingsbrev, der i mange af Livets Forhold kan blive af ſtørſte Betydning for den paagjældende.

Skulde et Menneſke imidlertid ikke af rent primitive Skjønhedsbegreber være tilbøjelig til at ſoignere ſine Hænder, da bør han vide, at en nogenlunde omhyggelig Pleje af diſſe er højſt nødvendig for hans egen Skyld for at bevare diſſe vidunderlige og kunſtfærdigt ſammenſatte Redſkaber i deres fulde Brugbarhed.

Den bekjendte Læge Galenos, der levede i Rom for ca. 1700 Aar ſiden, har allerede givet en begejſtret Beſkrivelſe af den menneſkelige Haand og paaviſt, hvorledes det er dette Redſkab, ſom i legemlig Henſeende ſætter os over Dyrene. Vi vide alle, hvor uendelig Nytte vi have af denne Haand, og paa hvor mange forſkjellige Maader vi kunne benytte den, men kun Anatomen véd rigtigt, hvor fin og ſammenſat dens Bygning er; herpaa ſkal jeg imidlertid ikke komme ind, ſaa meget mindre, ſom De maaſké i ſaa Fald vilde blive angſt og bange for at bruge Haanden af Frygt for at bringe det fine Maſkin[illegible]
De havde lært at kjende, i [illegible]
Dog herfor behøve De ikke [illegible]
ængſte Dem, men De vilde [illegible]
nok derefter blive noget [illegible]
hyggelig med Deres Hænder [illegible]
pleje dem bedre end forhen.

Foruden at være et [illegible]
eller Værktøj er Haanden [illegible]
Sæde for en Sans, ſom vi [illegible]
have den Lykke at kunne ſe [illegible]
ret forſtaa at vurdere, men [illegible]
den Blinde véd at ſkatte [illegible]
mere, nemlig Følelſanſen. [illegible]
vilde desuagtet være en [illegible]
ſlem Hiſtorie, hvis vi ſkulde [illegible]
være den; jeg vil ikke [illegible]
ſaadanne Beſkjæftigelſer. [illegible]
en fin Følelſe er en abſolut [illegible]
vendighed, men lad os blot [illegible]
paa, at det uden den ikke [illegible]
være os muligt at gribe [illegible]
eller holde faſt paa nogen [illegible]
ſtand, og at denne Sans, [illegible]
faſt og aarvaagent hyppigt [illegible]
merer os, ſtaar paa Forpoſt [illegible]
os mod Farer og Ulykker. [illegible]
Virkelighed benytte vi [illegible]
denne Sans fuldt ſaa meget [illegible]
Synet. Følelſanſen har ſit [illegible]
i Fingerſpidſerne og ſkærpes [illegible]
turligvis lige ſom de andre [illegible]
ſer ved flittig Brug; [illegible]
og ſlet Pleje af Huden paa [illegible]
derne ſløver den derimod.

Vilde De nu ſpørge mig [illegible]
hvorledes man da ſkal bære [illegible]
ad med Henſyn til Plejen af [illegible]
Hænder for at holde diſſe i [illegible]
bedſte Stand, da maa jeg [illegible]
holde mig en mere [illegible]
Beſvarelſe ved en anden [illegible]
hed; her ſkal jeg blot [illegible]
mig til at anbefale Dem en [illegible]
hyggelig Renlighed; De vil [illegible]
ved ikke alene ligefrem [illegible]
holde Haandens Brugbarhed, [illegible]
de forſkjellige Henſeender, [illegible]
vil ogſaa bevare den for en [illegible]
Del Sygdomme, ſom midlertid[illegible]
eller for beſtandigt kunne [illegible]
promittere dens Brug.

G. L.

Trykt i Carl Allers [illegible]
Kjøbenhavn.

Raadgiver for Hus og Hjem

paa Land og i By.

Gratis Følgeblad til „Illustreret Familie-Journal“.

2den Aargang. 1886.

Kjøbenhavn.
Carl Allers Forlag.

Indholdsfortegnelſe.

il Læſerne 1

A.

magring, fremkaldt ved Lunge-ſygdomme 75
gern ſom Hønſefoder 180
gurkſalat, en 132
pelſiner og Citroner at fylde ſammen 92
ppelſinſkaller 84
ppelſinſkræller at anvende 184

B.

akning, nogle Regler for 134
agateller 69
alier og Spande at tætte 60
Barnevogne, lidt om 133
Barns Fødſel, et 1, 5
Biſtik, Middel mod 100
Blomſter, preſſede, til Haandarbejde 90, 94
Blonder, hvide, at farve abrikosfarvede 56
Blæk, Anvisning til at lave 12, 32, 71
Blækpletter paa Gulve 136
Bog, den ſmukkeſte 145, 149, 153
Bogmærke til Salmebøger 188
Bogmærke, tredelt 188
Boller, billige 16
Bondepige, norſk, tilſløret 52
Brandſaar at læge 4, 32, 68, 80, 84, 108
Brandſaar, Død af 170
Brevpreſſer, en 203
Broderier at renſe 12
Brylluppet 53, 57, 61, 65
Bryſſelertæpper at faa Folder ud af 40
Bryſtlidelſer, Middel mod 52
Brød, naar det bliver tørt 116
Budding, irſk 76
Buldne Fingre, et ſælſomt Middel mod 172
Bylder, forældede, og gamle Saar, Middel mod 180
Bønner, Behandling af 152
Børnedragter, lyſe 142
Børneſtue, en velindrettet 113

C.

Chokolade, god, at koge 176
Citronſkal, at anvende til Koldſkaal 112
Citronfromage 92
Croquets 108

D.

Dommen over dem ſelv udtaler Menneſkene ofte 178
Draaber at tage 108
Dækketøj, Chokoladepletter paa 28
Dødsfald, Begravelſe og Sorg 93, 97, 101
Daaben 9, 13

E.

Efeu ſom Værelſeplante 152
Ene i Mørke 114

F.

Fødebursbetragtninger 6, 10
Familiebegivenheder, ſærlige 73, 77, 81
Figen ſom Lægemiddel 136
Filthatte, fine, hvide og graa at renſe 164
Fiſk at gjøre ren 124
Fjerkræ, gammelt, at koge 188
Flonel, der er blevet gult ved at ligge, at renſe 168
Flonel, kulørt, at vaſke 128
„ og andre hvide, uldne Gjenſtande, at vaſke 68
Flytning, om 125
Fløjel, trykket 188
„ at vaſke 84
„ ſom er blevet blødt, at gjøre ſtivt igjen 51
Flødeſkum at faa ſtiv 4
Fodtøj med ſpidſe Næſer 137
Fordøjelſe, en god, Middel til at vedligeholde og frembringe 204
Forgiftning 24
Forgyldte og lakerede Sager 76
Forkølelſe hos Børn 4
Forlovelſe og Forlovelſestiden 29, 33, 37, 41, 45, 49
Fortepianoſpil, hvorledes vore Børn ſkal øve ſig 158, 162, 166
Frakkekrave at renſe 28
Fregner, Middel mod 100, 104, 111, 119
Froſt, Forebyggelſe af 188
„ Middel mod 8, 60, 64, 68
Frugt, vellugtende og velſmagende 124
Fødder, kolde 140
Faar at beſkytte mod Sygdom 180

G.

Garderoben 198, 202
Garnruller, tomme, at anvende 68
Gjær 184
Gigt, Middel mod 76, 104
Glas- og Porcelænskit 76
Glaspropper, naar de binde i Flaſkerne 28
Grenadinebroderi at ſtryge 68
Grene, afplukkede, at holde længe friſke 80
Griſetæer, ſtegte 72
Grydeklud, ſtrikket 171
Gryder, emaillerede, at renſe 36
„ ſom ſvide Maden 148
Græskarbiskuits 4
Grønærter at ſylte 124
Guirlander til Juletræet 167
Gulvtæpper at renſe 176
„ falmede 66
Gummiring mod Saar af Hæklenaalen 114

H.

Halsbetændelſe, Middel mod 180
Handſker, ſorte, naar de bliver lyſe i Fingerſpidſerne 32
Harlekin, hjemmelavet 188
Havegange, Gaardspladſer o. ſ. v. at renſe for Græs 123
Havre, friſk, at fodre med uden Fare 148
Hede i Anſigtet 51
Hektografblæk 148
Hektografmaſſe 148
Herrefrakker at bortfjerne „Glanſen" af 51
Heſte at frelſe under Ildebrand 152
Heſte, der misunder de andre Heſte Foderet 164
Heſten, Stivkrampe hos 164
„Hjemme, Tak, jeg vil helſt blive" 34, 38
Hoſte hos Børn 36
„ haardnakket 176
Hovedpine, Middel mod 64, 68, 136
Huden at hindre fra at blive ru og revne 200
Hudløshed hos ſmaa Børn 4, 52, 172
Hummer- og Sardindaaſer 44
Husholdning, fra en ung 174
Husmoder og Dame 190
Husmødre, ſparſommelige 112
Hyldebær 112
Hænder at bevare bløde 56
„ at faa hvide 196
„ at vaſke efter Grovarbejde 88
Hænder, ſprukne 87
Haarets Affalden, Middel mod 200
Haar, at faa blødt og langt 144
Haarfarvemiddel af Valdnøddeſkal 144
Haar- og Neglebørſter at renſe 84
Haarpleje 132
Haar, rødt 129

J.

ſom Lægemiddel mod Gigt
94
lebrød 196
vlegt, engelſk (Christmas-
ak.) 196
mmer, gamle, Anvendelſe af
9

K.

ſtøvne at holde længe rene 200
ſuppe 120
ofler ſom Renſelſesmiddel 72
ligheden, lidt om 69
de, forſtaar De at?" 109
, et ſtørre Stykke at an-
de 116
er, billige 184
e og Sokler at pudſe 184
, en billig 14, 18, 22
rmationen 17, 21, 25
at faa' om Vinteren 12
ſom Pennevisker 188
rpe i Lægge og Fødder,
ddel mod 128
er, Flipper og Manſchetter
live 192
rt, min gamle 154
e, lakerede, bæklede eller
flede 172
naar de vil vaſke ſig ſelv 156
al Slags 188

L.

gurker at nedlægge 148
de Gjenſtande at renſe 80
d, Middel mod 104
heumatisme, Middel mod 96
Ligtorne at bortfjerne 32
Limonade-Eſſents 168
Linned at „navne" 141
Livsregel, en 102
Lommetørklæder af gamle Lagener 167
Lys at ſkjære lige over 4
Løber til Gangen, Korridoren eller Køkkenet 132

M.

„Man ſiger!" 105
Maſkeradedragter, billige 20, 24, 27
Mavekrampe, Middel mod 32
Medisterpølſe, en ny Slags 4
Mull, hvidt, at vaſke 56
Multer at bevare hele Vinteren 51
Mus og Rotter, Middel mod 87
Myggeſtik, Middel mod 120
Mælk, ſur 132

N.

Nakkepude 183
Natlys til Sygeværelſer 140
Negle, naar de ſlækker 116
„ nedgroede 51
Nelliker at faa til at voxe 152
Nutidsſygdomme 157, 161, 165, 169, 173, 177, 181, 185, 189, 193, 197, 201
Næringsmiddel, orientalſk 180
Næſeblod, Middel mod 56
Nøglekurven 86
Naalepude, en, ſom et Pindſvin 204

O.

Oliefarvede Døre, Vinduer o. ſ. v. at afvaſke 204
Oliemalerier at renſe 51
Oliemaling, friſk, at borttage af ulden Tøj 48
Oliepletter at borttage af Papir 76
Opſats at pynte med Blomſter 66
Oſt, kineſiſk (Tao foo) 168
Oxekjød at bevare fra at blive tørt 32
Oxemarv 111

P.

Papir, friſke Fedtpletter paa 28, 76
Paraſoller at trække over 82
Parfume, Valget af 82
Parfumekapſel 196
Pebermynteæſke 196
Pebernødder, brune 204
Pelsværk at renſe 12
„ gammelt 54
Petroleum at ſlukke 24
Potpourri-Recept 140
Potteplanter at gjøde 32
„ at renſe for Utøi 48
Presſegjær at opløſe 28
Propper at renſe 132
Punſch- og Kognakspletter at borttage af lakerede Sager 36
Purreløgſauce 124
Paaſkebrød 64

R.

Rav at kitte 168
Ringe, naar man bærer 144
Rivejern at renſe 112

Roſen, Middel mod 71, 76
Roſer at gjøde med Sodvand 52
„ gule 107
Roſenpude, en 160
Rotter, Middel mod 80
Ruſtpletter at fjerne af Linned 167
Røgelſe 92
Rørſtole at reparere 122

S.

Salat, der er ſkudt for højt i Vejret 156
Sedativvand 12
Seletøj at pudſe 72
Sengefjer at renſe 40, 123
Sengeforligger, en billig 114
Sherry-Cobbler 192
Sild, ſtore, krydrede 68
Silkeblonder, ældre, at faa til at ſe ud ſom nye 84
Silkeforklæder, der briſter i Læggene 32
Silkevaſk, noget om 76
Skindhandſker at vaſke 68
Skjønhedsvand, en Slags 88
Skolebøger, opbevar Eders 50
Skrivebordsklæppe 176
Slør at ſtryge 72
Smør af gammel Fløde 200
Smør at bevare 104
Smørprøve, en ſimpel 176
Snue, Middel mod 72
Soda (tvekulſur Natron) 88
Sommerpærer 152
Soya, god og billig at lave 48
Spanſkgrønt at opdage i ſyltede Agurker 140
Spiſer, for ſtærkt ſaltede 56
Spyfluen 148
Stemning og Lune 195
Stendannelſer i Kjedler at forhindre 132
Stivetøj, hvidt og blankt 88
„ ſmukt 200
Stoffer, trykkede, at vaſke 100
„ uægte, at vaſke 184
Strandſand ſom Lægemiddel 180
Strimler, billige, til Køkkenhylder 192
Strygepande 139
Strømper, gamle, at anvende 107
„ ſom vil falme i Vaſk 92
Straahatte, mørke, at forny 60
Støvler at gjøre vandtætte 40
„ naar de bliver haarde 8
Sundhedslære 10, 14, 19, 23, 26, 30, 34, 39, 42, 47, 54, 59, 63, 66, 70, 74, 79, 82, 86, 91, 95, 98, 102, 106, 110, 114, 118, 122, 127, 130, 135, 138, 143, 146
Sygdom og Ulykkestilfælde 85, 89
Sygepleje 2, 6
Symaſkiner at renſe 51
Syreſuppe 120
Sæbe at fabrikere 44
„ daarlig, at kjende 80
Sølvſmykker at renſe 60
Sølvtøj at renſe 72
Søſyge, Middel mod 184
Søvnen, om 150, 155
Saar, lettere, at kurere 123

T.

Tandpine, Middel mod 48, 71, 136
„ og Bylder, Middel mod 32
Tandpulver 16, 120
Tanterne 183
Tapetpapir at renſe 16, 32
Tegninger at beſkytte mod Udviſkning 168
Teint, en god 28
Thebrød, engelſk 204
Tiden at paſſe 117
Tidsinddeling 72
Ting, enhver, paa ſin Plads 187
Trappetrin at udbedre med en Stenmaſſe 51
Tretten til Bords 54
Trillemoes 28
Træbark, beſkadiget 139
Trækar, der er blevne utæ
Tænder at børſte i Søvan
Tøj, om at ſkaane ſit 107
Tøj, ſort, at renſe Pletter
Tørſt, Middel mod 112

U.

Udlæg, ſmaa 42, 46
Uldtøj, at prøve om de ublandet Uld 31
Urtepotter, ſmaa hvide Orn
Uſkik, en 186

V.

Valdnøddeſkibe 196
Vandpletter paa polerede 144
Vaſk med Klor 78
„ uden at gnide Tøjet
Vaſketøj at behandle 160
„ gult, at blege 52
Vinduer, ſom i Froſtvejr lukkes 51
Vink, ſmaa, nyttige for Hjem 121, 125
Vorter, Middel mod 60, 1
Væggetøj, Middel mod 6
Vægt, en, af Valdnøddeſka

Æ.

r at ſtege 4
ſiner 4
opbevare 16, 48
vaſke 108
grød 56
piner at anvende 36
at viſke 36
ge, poliſt 84

Æggepletter at fjerne fra Sølvtøier 140
Æg, malede 58
„ røde 64
„ ſom Juletræspynt 176
Ærter, gule, at give Smag ſom grønne 172

Ø.

Øjenlaagene, røde Rande om 20
Øjenſygdom 71
Ølost uden Øl 8
Ørepine hos Smaabørn 100

Trykt hos Carl Aller. — Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 1.

Til Læſerne.

Da der af flere af vore
ærede, ældre Læſere og
ſerinder have været yttret
nſket om at faa Raad-
veren ſat med en større
krift, medens atter andre
ve været meget tilfredſe
ed den mindre Skrift, der
dtil har været brugt, har
edaktionen i dette Kvartal
ſtemt at give „Halvdelen
er“, ved at lade en Del
Raadgiveren ſætte med
n Skrift, denne Artikkel
trykt med og foreløbig i
n anden Halvdel bibeholde
n tidligere fine Skrift.
ulde det i Løbet af Kvar-
let viſe ſig, at Flertallet
Abonnenterne hellere vil
ve den større Skrift, vil
e det lille Blad fra næſte
artals Begyndelſe blive
med de større Typer.
aledes haaber Redaktio-
n at have imødekommet
e Parter. Med det ſamme
ſaaledes henvende os til
ſerne, gribe vi Lejligheden
at aflægge diſſe vor Tak
, at de, i det forløbne
r, ſaa velvilligt have hjulpet os til at gjøre Raadgiveren til det, den ſkal være, ſtreven af „Publikum“ for „Publikum“. Iſær paa den ſenere Tid har det viſt ſig, at Intereſſen er levende vakt for denne Udvexlen af Raad, og vi haabe, at den ſtadig maa voxe mere og mere. De ærede Læſere, der have indſendt „Julearbejder“ for ſént til, at vi kunne faa dem med i vore „Juleraad“ for denne Jul, bede vi om Tilladelſe til at maatte opbevare og anvende dem til næſte Jul.

I Haab om vedvarende behageligt Samarbejde i det kommende Aar, ønſke vi alle vore Læſere, Læſerinder og „de Smaa“ et rigtig hjertelig glædeligt Nytaar!

Redaktionen.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

1. Et Barns Fødſel.

Et Barns Fødſel, navnlig det førſte Barns i en ny Husſtand, er en Begivenhed, der naturligvis ſes i Møde med den højeſte Spænding, med Haab og Glæde, men ogſaa med en vis Frygt, thi hvor ofte række Liv og Død ikke hinanden Haanden netop paa dette Punkt? Og dog er i de fleſte Tilfælde Haabet og Glæden ublandet, og den Jubel, hvormed den unge Verdensborger hilſes, bevidner levende, hvor ſtor det unge Pars Lykke er.

Barnet er Huſets ſtørſte Skat, og hvilken ung Moder er ikke ſtolt af det lille Væſen? Men denne Stolthed kan ogſaa gjøre ſig gjældende i Utide. Her er ſlet ikke Tale om den latterlige Stolthed, der ſer en Afgud i det lille Væſen og paaſtaar, at „ſaadant et Barn har man endnu aldrig ſet Mage til“, den Stolthed, der ſenere udarter til den ofte beſpottede „Abekjærlighed“ til Børnene, og heller ikke om den berettigede Stolthed, ſom enhver har Ret til at nære overfor et ſmukt og ſundt, og ſenere overfor gode og velopdragne Børn, men

Det er den Stolthed, her menes, ſom mange unge Koner lægger for Dagen, endnu før de i Grunden have Ret til at nære den.

Naturligvis er denne Stolthed paa en Maade berettiget, thi der ſkal nu knyttes et nyt Baand mellem Mand og Huſtru. Seglet bliver førſt paatrykt den nye Lykke ved den unge Konens førſte, hemmelige Tilſtaaelſe overfor Manden; hun har Ret til at være ſtolt — men ikke til at bære denne Stolthed til Skue! Mange Kvinder vilde viſt have offret al Verdens Skatte for at blive delagtige i denne Himlens Naade, men de, der ere blevne benaadede ſaaledes, maa ikke letſindigt prale dermed for Verden. Hvem bliver ikke ubehagelig berørt, naar en ung Kone ſaa at ſige koketterer med ſin intereſſante Tilſtand? Dermed menes naturligvis ikke, at den unge, tilkommende Moder bør holde ſig fjernet fra alle Selſkaber o. ſ. v., men hun maa vække ſaa lidt Opſigt ſom muligt, og jo nærmere den afgjørende Time kommer, desmindre tilhører hun Offentligheden og desmere ſit Hjem.

De fleſte unge Mødre, ſaavel i de højere ſom i de lavere Stænder, føle viſt en ubeſkrivelig Glæde ved ſelv at puſle med det Udſtyr, den lille, tilkommende Verdensborger ſkal modtage ved ſin Indtrædelſe i Verden, og Forfærdigelſen af alle diſſe ſmaa, ſmukke Sager vil holde hende ſkadesløs for, at hun maa opgive de ellers tilvante Selſkaber, Theaterbeſøg o. ſ. v.

At gjøre den unge Moder Foræringer til den lille Verdensborgers Udſtyr, er kun tilladt, naar den, der modtager Præſenten, ſtaar i et viſt underordnet Forhold til den, der giver den, eller blandt meget nære Slægtninge; dog kan den Dame, der er beſtemt til at være Gudmoder, bidrage dertil, da hun allerede regnes ſom hørende til Barnets Familie. I andre Tilfælde vilde en ſaadan Gave ligeſom viſe, at den Givende forudſatte, at den Modtagende var i mindre heldige Kaar, og ſelv, hvor der var den allerbedſte Vilje til Stede, vilde noget ſaadant kunne blive misforſtaaet og taget ilde op. Giver man en Undergiven en ſaadan Gave, ſaa maa man fremfor alt paſſe paa, at den er udſtyret paa en Maade, ſaa at man véd, at Vedkommende ſelv ikke vilde kunne have udſtyret det ſaaledes; en vis Luxus ſkader ikke; Gaven bliver ſaa et Bevis paa, at man vil gjøre Vedkommende en Glæde, og ikke paa, at man mener, at „hun nok kan trænge til det". — I ſaa Tilfælde vil Gaven aldrig blive misforſtaaet, men modtaget med taknemmeligt Hjerte.

Som noget, der næſten følger af ſig ſelv, minde vi her om den Skik, at en opmærkſom Ægtefælle giver ſin Glæde over den ſtedfundne Begivenhed et ſynligt Tegn ved en Foræring til ſin Huſtru. At ville ſe en Maaleſtok for denne Glædes Størrelſe i Gjenſtandens Værdi, er
latterligt; den ſt
være et Tegn paa
større Inderlighed,
knytter ham til han
Maaden, hvorpaa
vergiven, er i ethver
et bedre Bevis p
lighed, end det,

Nogle ſmaa p
Vink til Syg

Det gaar viſtnok de
lige ſom det ſaa v
mig, at de hvert Øje
daglige Virkſomhed ſ
forunderlig Uvidenhed
pleſte Ting, der henho
plejen, og at deres
koſtbare Tid bliver ſ
ſpildt med at ſkulle b
kum om, hvorledes en
laves, hvorledes et t
omſlag ſkal paalægge
tillaves eller lignend
lige Sager, hvorom
ſker dog egentlig burde
Ofte falder det ſlet
ind, at hans Patients
ere uvidende om ſlig
de da, hvad ofte ſker,
Beſkedenhed undlade at
hans Ordination ent
blive udført, eller i a
ſaare mangelfuldt. I
en mangeaarig Virk
Landet oplevet ſaa m
vidunderlige Fejltagel
forſtaaelſer med Hen
allermeſt almindelige
Sygeplejen, at jeg vil
ſet for en ny Münchh
jeg vilde fortælle de
Fakta; nu tør man
tage, at Opinionen
almuen ſtaar paa e
lavere Trin, end ble

Vrimle, men med Henſyn
pleien er Forſkjellen ſtet
overmaade ſtor, og det
ikke i Kjøbenhavn oplevet,
uden der mente at ſkulle
en ordinerede Kamfer-
Salicylvands, ſaa har jeg
en forleden Dag opdaget,
husraaden — naturlig-
e deres Mening — næg-
ſtakkels Feberſyg at læſkes
Drik koldt Vand, medens
eget velvilligt tilbød ham
get varm Thevand, han
ſte.

r jeg nu i et Par Smaa-
imødekommer en Opfor-
om at give nogle praktiſke
l Sygepleje, da ligger det
s Natur, at de, alene af
til Pladſen, ikke kunne
ttommende; jeg maa ind-
mig til at holde mig til
de almindelige, ſom kan
for alle Sygdomme, og maa
kun ſmaa Bemærkninger
nære ſom „Vink", der
ſkrage til at vække Inter-
for Sygeplejen, til hvilken
g enhver Husmoder burde
t nogenlunde indgaaende
ab.

at begynde med at høre
m en tilſyneladende meget
en Sag: Hvorledes en Syge-
bør være, og hvorledes den
s. Førſt og fremmeſt bør
ke ligge i en Jernſeng; i
kan Luften komme til
orene, altſaa ogſaa paavirke
fra neden af, og den
ed Lethed holdes ren og fri
ſomme Snyltere, der kunne
en Syg ganſke ſorſøbeligt.
ke i en Jernſeng kan Pa-
ogſaa langt lettere mod-
en ſædvanlige Hjælp, ſom
formeen, ligeſom det er
et rette op paa hans Leje.
er Fjeder- eller Homa-
dras af tynd Krølhaars.

Lagenet ſkal ſtrammes godt ud og ſlaas ind under Madraſſen overalt, thi Folder og Læg paa dette generer i høj Grad den under Sygdom i Almindelighed ſaa ſenſible Hud. Overlagenet ſkal ligeledes ligge glat, og Bedækningen bør være uldne Tæpper. Hovedgærdets Skraaning maa rette ſig efter den Syges Ønſker, men er den for ſtejl, glider Patienten nedad, og Lejet bliver efter kort Tids Forløb utaaleligt. De fleſte Syge klage over, at de ikke kunne finde Hvile over Lænderne; underſøger man Tilſtanden med Haanden, vil man ſom ofteſt finde, at der paa dette Sted er en tom Hule mellem Underlaget og Legemet, ſaa at dette for ſaa vidt ſlet ikke hviler; det afhjælpes let ved at ſammenrulle et Par ſmaa Puder eller lignende og anbringe dem paa hver Side af Lænden ved Siden af Rygraden. Til Hovedgærdet benyttes i Almindelighed en Skraapude og en lille Hovedpude, ſtoppet med Fjer eller Krølhaar; det er aldrig godt at lade en Patient have det for varmt om Hovedet. Yderſte Renlighed er nødvendig med Sengen baade for Sygdommens Skyld, for ſaa vidt ſom Mangler i denne Henſeende kunne virke ſkadende, og for Patienten, hvis Humør oplives ved at ſe alt rent og net om ſig. Hvad her er ſagt gjælder naturligvis kun om en Sygeſeng i al Almindelighed; ved en Mængde Sygdomme er det jo nødvendigt at rede Sengen paa en ſæregen Maade, men her vil den behandlende Læge altid ſelv nærmere angive det fornødne.

Meget hyppigt ordineres Surdejg til at lægge paa Læggene eller under Fodſaalen. Surdejg, ſaaledes ſom den faas hos enhver Bager, kan imidlertid ikke anvendes uden at undergives en beſtemt Behandling. Meningen med at anvende Surdejg er [illegible] at ſøge at trække Blodet nedad — ſom det kaldes i daglig Tale — for at forhindre for ſtærk Blodtilſtrømning til ædlere Dele, ſærligt til Hovedet; den tilſigtede Virkning opnaas ved at virke pirrende eller irriterende paa Huden, og i dette Øjemed maa da Surdejgen førſt og fremmeſt være varm, ſaa varm, ſom den kan taales. Den udrøres da over Ilden paa en Stegepande med Eddike, indtil Maſſen har en Faſthed ſom en dygtig ſtiv Grød; hvis man for at forſtærke Virkningen vil tilſætte lidt graa Senep, da benyttes en Theſkefuld ſtødt Senep til en Portion, altſaa ialt til begge Fødder, og denne tilſættes lige imod Slutningen af Opvarmingen, da den ellers aldeles taber ſin Kraft. Den tillavede Portion deles derpaa i to Dele, ſom hver for ſig lægges i et Stykke tyndt, klart Tøj, formes ud, ſaa at de danne en tyk Plade af Størrelſe ſom Fodſaalen, og anbringes derpaa under Patientens Fødder. Med et ſtort, trekantet ſammenlagt Tørklæde faſtgjøres derefter Surdejgen paa Benet; ſkal den anvendes til Børn, maa Faſtbindingen være temmelig forſvarlig, da de ſmaa Patienter ere temmelig urolige af ſig. For at Varmen ſkal kunne holde ſig ſaa meget deſto længere, vil det være praktiſk efter Anbringelſen at indvikle Fødderne godt i et uldent Stykke. (Sluttet).

Husraad.

Middel mod Forkølelſe hos Børn.

Man tager Bomolle, helder lidt i en Underkop og varmer det ved Gløder eller i en varm Kakkelovn, tager ſaa et Stykke deri dyppet Vat, og gnider Barnets Bryſt og Hals godt ind dermed; ſaa dækker man Bryſt og Hals godt med et ſtørre Stykke rent, varmt Vat. Dette gjentages Morgen og Aften, ſaa længe Forkølelſen ikke er hævet, dog maa ſamme Stykke Vat benyttes hele Tiden. Det er et gammelt Raad, men bliver ſom oftest overſet i den Tanke, at det viſt er et altfor tarveligt Raad. Jeg har ofte prøvet det og fundet det langt bedre end Medicin.

En Moder med
ſvage Børn.

Middel mod Hudløshed hos ſmaa Børn.

Man koger Havregryn i Vand og afſier det. Naar det er en jævn Vælling, blander man halv Havreſuppe og halv Blyvand, bader de ſyge Steder paa Barnet, tager den blanke Hinde af Vat, og lægger den glatte Side ind mod Barnet; det vil befæſte ſig ſom Hud, og naar jeg har gjentaget dette nogle Gange, have mine Smaa været fuldſtændigt helbredede. Det er langt at foretrække for den mere magelige Maade at ſtrø ſmaa Børn med Mel.

En øm Moder.

Middel mod brændt Skade.

Jeg er ſaa tidt udſat for at faa mine Hænder ſkoldede, og naar det ſker, bruger jeg altid at ſmøre Olie paa (har jeg ikke Olie, bruger jeg Smør), og kommer da meget Køkkenſalt paa. Jeg binder et Tørklæde eller hvad jeg har ved Haanden om, for at holde Saltet ind til Huden. Smerterne høre øjeblikkelig op, og efter at have beholdt det paa en kort Tid, er Skaden fuldſtændig læget.

Julie.

At ſkjære et Lys lige over.

Naar man ſkjærer et Tællelys over, lægger man førſt en Strimmel Papir faſt paa det Sted, hvor man vil ſkjære. Lyſet vil da kunne ſkjæres ganſke glat og pænt over, uden at ſmuldre i Kanten.

M. G.

Køkkenet.

Stegte Æbler.

Nu, da Vinteren er kommen, begynder ogſaa Æbleſtegningens Tid. En Stegemaade, ſom jeg flere Gange har prøvet, er følgende: Man ſkræller et ſyrligt Æble og tager Kjærnehuſet ud; derpaa fyldes det fremkomne Hul med Sukker, og en Klat Smør lægges ovenpaa. Nu anbringes Æblet paa en Bradepande, ſom derpaa ſættes ind i Ovnen, der maa være godt varm.

Emilie.

Græskarbiskuits.

Hertil tages en halv Pægl Gjær, ſom fortyndes med en halv Pægl Vand. Heri kommes 1 Pægl Mælk, 4 Theſkefulde Smør, 5 Theſkefulde Sukker, 1 Theſkefuld Salt, halvanden Pægl revet Græskar og endelig et halvt Pund Mel. Efter at denne Dejg har ſtaaet Natten over, former man den til Biſkuits, ſom man endnu maa lade hæve ſig en god Times Tid, før de ſættes i Bagerovnen.

Emilie.

En ny Slags Mediſ

Man tager tre Pund F
og et Oxehjerte
ſammen. Hjertet maa m
godt, før man hakker de
ſpringer det for Kniven
det er hakket godt, ſkjæres
Pund ſkjært Flæſk i ſmaa
lede Tærninger, ſaa ta
ſtødt Peber, lidt ſtødt A
og Salt ſamt fint hakke
lille Spiſeſkefuld Kartoffe
lille Smule Øl, Suppe elle
og ſaa æltes det hele rigt
ſammen; derpaa ſtoppes
rengjorte Tarme, men
faſt. De ſmage godt og
ſaa dyre ſom rigtige
pølſer.

En ung Hus

Æbleſkiver.

Man tager et Pund M
Theſkefuld pulveriſe
tron og rører op med
mælk til en tyk Vælling
ſnart det er rørt, begyn
at bage. Har man god
Æg, kan man komme
men det kan godt undlade
ſer Eder allerede trække pa
vaandet, ærede Husmødr
prøv det en Gang, ſaa
mange af Eder ofte ville
det, naar I mangle en bi
til Middag.

En ung Hus

At faa Flødeſkum

Naar man ikke kan faa
til ſtivt Skum, kan m
„Gummi-Dragant" og
i Fløden, ſom da, efter
viſket i ganſke kort Tid,
ſtivt. Til en Pot Fløde
for 10 Øre Dragant.

Em

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

nd. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 2.

jemmet.

ved de forſkjellige
sbegivenheder.

arns Fødſel.

(Fortſat.)

dl, hvorved den
erdensborgers Eri-
ſaadan forkyndes
itterne, have ikke
den gode Tone
denne ſpiller førſt
naar det gjælder
bes man ſkal an-
Slægt, Venner og
at det lille Væſen
ind i Verden.
nærmere Bekjendte
e ſatte i Kundſkab
bfroadte lykkelige
d ſeneſt tre Dage
denne har fundet
ſommes dette, har
ældende ikke alene
tage det ilde op,
betragte det ſom
dan, at man ikke
ſtaa i noget intimt
il ham eller hende
en. Den, der har
en ſaadan Under-
endes ſeneſt otte
r Modtagelſen ſit

Kort tilbage med Foreſpørgſel om den unge Moders og Barnets Befindende. Brevene, hvori Underretningen ſendes, maa helſt være ſkrevne, ſelv om det ved en ſtørre Omgangskreds kunde ſynes lettere at lade dem lithografere eller trykke i Bogtryk. Den ſaaledes affattede Underretning gjør altid et behageligt Indtryk paa Modtageren, der deraf ſlutter, at Afſenderen virkelig har tænkt direkte paa ham eller hende, da han ſkrev det.

I mindre Byer ſender man et Tjeneſtetyende med mundtlig Efterretning. Til ganſke nære Slægtninge, for Exempel til Bedſteforældrene, maa Faderen i egen Perſon bringe Efterretningen.

Den Tid, hvor den førſte Gratulationsviſit kan aflægges, er vanſkelig at faſtſætte, da der er ſaa mange forſkjellige Omſtændigheder, det afhænger af, for Exempel Moderens og Barnets Befindende o. ſ. v., dog kan det ſom en Slags Regel gjælde, at Bekjendte og Venner ikke tør komme før den ottende Dag eller en Maaned efter, at Underretningen er modtaget.

Et ſaadant Beſøg maa ikke vare for længe — dette gjælder iſær for Damernes Vedkommende, thi ved ſaadanne Lejligheder kan deres Lyſt til at tale let ſpille dem et Puds og faa dem til at trække Viſitten altfor længe ud, og derved trætte, i Stedet for at glæde den unge Moder. Man maa afpaſſe Tiden ſaaledes, at man véd, at de Paagjældende ikke hellere ville ſe én gaa end komme.

Heller ikke maa man ved en ſaadan Viſit tale for meget; kun i ét maa man ikke være ſparſom, nemlig i at roſe den Nyfødte eller ſtemme med i Moderens og Ammens Ros over denne. I Moderens Øjne er det naturligvis det bedſte og ſmukkeſte lille Barn i hele Verden, og ſelv en Antydning af den modſatte Mening kunde, netop i den Tid, hvor et Ord faar dobbelt Betydning paa Grund af

Moderens mere eller mindre ſvagelige Tilſtand, fremkalde en irriteret eller bedrøvet Stemning, der kunde ſkade Patienten. Vil man derfor have, at éns Beſøg ſkal gjøre et behageligt Indtryk, maa man lade den tilgivelige Moderſtolthed have frit Løb.

Den ſmukke, gamle Skik, at den unge Moders førſte Gang, efter at Barnet er kommen til Verden, gjælder Kirken, hvor hun ved ſin Mands Side vil takke den Herre, der raader over Liv og Død, for hans Gave, er desværre begyndt at gaa lidt af Brug, men man kan tænke om religiøſe Ting, hvad man vil, ſaa er der noget uendelig ſmukt i denne fra Fædrenes Tid nedarvede Skik, der ligeſom giver den nye Lykke den virkelige Indvielſe.

Fadebursbetragtninger.

Det er ſvært, naar man ved Hr. Kapitajn Nørdams Hjælp har været med til „Danſen paa Riber Bro, hvor Riddere danſe med udhugne Sko, for Erik, Kongen hin unge", da at komme tilbage til Fadebursbetragtningerne. Langt ſkjønnere var det at blive i Balſalen, om end kun i Fantaſien — men de lette, gratiøſe Skikkelſer, der danſe, iklædte en Sky af Tyl og ſkinnende Gevandter, ſkulle have Mad, naar de ere trætte af Danſen, at de ikke ere ſlappede, naar maaſke noget mere materielt og alvorsfuldt lægger Beſlag paa deres Kræfter i Morgen. Derfor tilbage paa din Plads, Du, i hvis Lod det er faldet at ſørge for Maden; lad dem faa noget kraftigt og velſmagende, ſaa at de fremdeles kunne danſe med Anſtand. Den Dag, dette fører mine Tanker hen til, havde vi ogſaa havt Bal; et Par af Gjæſterne vare blevne tilbage. Næſte Dag ſkulde jeg have pæn Mad, og nu var det en Mellemret, det iſær gjaldt om, det ſkulde helſt være en Ret, ſom ikke var ſet før, og jeg maatte ordentlig til at ſamle Tankerne. Vi havde ſlagtet en ung og fed Oxe, Fødderne havde jeg af den, de laa ſaa nydelige, rengjorte og kogte, dem, tænkte jeg, kunde der viſt blive noget af; jeg ſkar dem i ſaa pæne Stykker ſom muligt, lavede en Sauce lig den til forloren Skildpadde, hvori de fik et godt Opkog; jeg anrettede det paa et fladt Fad, pyntede det med flækkede Æg og Butterdejgsſnitter, og Retten gjorde megen Lykke. Den Gang boede jeg paa Landet, hvor man i Reglen ſelv ſlagter; ſenere har jeg boet i en ſtor By, og jeg kjøber ſomme Tider et Oxeindmad hos Slagteren, det koſter kun en Ubetydelighed, og ſaa laver jeg Fødderne til ſom ovenanført — det gjælder jo om at ſkaffe noget til en Forandring. Rige Folk kunne jo ſagtens faa Afvexling, men det er for de mindre Bemidlede, jeg taler, og for de „unge Husmødre" i Særdeleshed, for hvem det tillige er ſvært at ſamle Tankerne ved „denne Mad". De ældre, erfarne Værtinder maatte helſt ſlet ikke la dette, men hvorledes ſka dette forebygges? Jeg maa udſætte mig for Kritikken, andet er der ikke at gjøre. „Den ſkarpe Sauce til de ovenfor omtalte", vil man viſt ſige, „den er ikke let at ſaa, der ſkal gode Ting til at faa den til at ſmage godt". Det er ikke ſaa ſvært, ſom Du tror, min kjære unge Frue, vær bare paapasſende i Køkkenet! Hold ſammen paa Levninger af Ting, ſom Du kan tænke Dig kan anvendes en anden Gang. Koger Du et Stykke Smørrebrødskjød af hvilken ſom helſt Art, ſaa gjem Suppen og kog den op en Gang imellem, naar Du mener dette maatte behøves, for at den ikke ſkal fordærves, ſaa bruger Du lidt dera ved enhver Lejlighed. Skal Du en Dag have fer Suppe til Middag, kommer Du lidt af den ſalte Suppe paa Kjødet tilligemed Vandet, derved faar Du Suppen kraftigere, og Saltet ſpares. Skal der gives Frikacé eller Ragout, tages ligeledes lidt af den ſalte Suppe; men med Forſigtighed maa dette altid udføres, for at Maden ikke derved ſkal blive for ſalt.

(Forts.)

Nogle ſmaa praktiſke Vink til Sygepleje.

(Sluttet).

Til varme Omſlag benyttes nu i Almindelighed de ſaakaldte Vandomſlag. Disſe have mange Fortrin fremfor de tidligere, hvortil man brugte [illegible]

[illegible] ſigende; de ere nem- [illegible] Klæde, ere lette at [illegible] og kunne holde ſig varme meget lang Tid, naar de [illegible] med Omhyggelighed. [illegible] man har ſet, hvor lidt [illegible] ſkuler til Haandterin- [illegible] ſaa ſimple og ſaa [illegible] hyppigt anvendte [illegible] kan en kort Beſkrivelſe [illegible] af den ikke anſes [illegible] paa urette Sted.

[illegible] et ſaadant Omſlag an- [illegible] bedſt et Stykke Flonel [illegible] Stykke graat, gammelt og [illegible] der ſammen lægges [illegible] ſtærk Dobbelt; det vrides [illegible] i ſaa varmt Vand [illegible] muligt; det maa paa ingen [illegible] af Vand og kan [illegible] vrides tørt ved Hjælp [illegible] Stykke, der anbringes [illegible] og omdrejes. Det føl- [illegible] ſig ſelv, at Omſlagets [illegible] maa ſvare til Udſtræk- [illegible] af den Legemsdel, paa [illegible] det ſkal anvendes. Efter [illegible] er anbragt paa det [illegible] lægges der ovenpaa [illegible] Stykke tyndt Voksdug [illegible] hvilke Stoffer [illegible] gjennemtrænges af [illegible] og derfor holde paa [illegible] For at bevare Varmen [illegible] ſom muligt ſkal der- [illegible] Omſlaget pakkes godt til [illegible] Stykker. Vat eller lig- [illegible] det Hele fæſtes paa Lege- [illegible] en paſſende Maade, [illegible] paa Kroppen ved Hjælp [illegible] bredt Lærredsbælte, paa [illegible] med Tørklæder, Bind [illegible] Et ſaaledes omhyggeligt [illegible] Vandomſlag kan holde [illegible] længe varmt uden at [illegible] at fornyes; et Bryſt- eller [illegible] omſlag behøver kun at [illegible] to Gange i Døgnet, hvor- [illegible] hyppigere Fornyelſe vel [illegible] nødvendig paa ſaadanne [illegible] af Legemet, der ere mere udſatte for den koldere Lufts Paavirkning. Man hører ſaa ofte af vedkommende Sygepleier, at han roſer ſig af at have ſørget ſaa godt for Patienten: „han har ſaamænd givet ham nyt Omſlag hvert Øjeblik“; — det er en daarlig Paſning; den hyppige Skiftning kan let ſkaffe den Syge mere Sygdom paa Halſen ved Forkølelſe; nej! læg Omſlaget omhyggeligt paa, ſaa det kan holde paa Varmen og Fugtigheden ſaa længe ſom muligt; derved tjenes Patienten bedſt. Et lille praktiſk Vink er ikke at fjerne det gamle Omſlag, førend det nye ligger fuldt til Rede; man opnaar derved, at man kun blotter Patienten den mindſt mulige Tid.

Ved Forbinding af aabne Saar bør man, naar der ikke ſkal foretages nogen nøjere Underſøgelſe af ſamme, ogſaa have hele Forbindingsmaterialet ved Haanden, forinden den gamle Forbinding aftages. Den nyere Videnſkab har jo lært, at ſendrægtig eller overhovedet ſygelig Lægning af Saar ſom oftest har ſin Grund deri, at der gjennem Luften overføres ſkadelige Stoffer til dette; man vil altſaa let kunne indſe Nødvendigheden af altid hurtigſt muligt at dække Saaret mod Luftens Paavirkning.

Siden vi her ere komne til at tale om ſkadelige Stoffer i Luften, vil det ogſaa her være paa rette Sted at minde om, at Luften i et Sygeværelſe i høj Grad forurenſes ved at lade den Syges forſkjellige Udtømmelſer henſtaa i ſamme. Bækkener o. lign. ſkulle ſtrax efter Afbenyttelſen bringes ud af Værelſet under vel ſluttende Laag. Spytteglas ſkulle være halvt fulde af Karbolvand og bør tømmes og renſes meget jævnligt.

Friſk Luft i Sygeſtuen er mindſt ligeſaa meget værd ſom det bedſte Medikament, og man ſkal aldrig være ængſtelig for at ſkaffe ſaadan til Veje ſelv ved meget kraftige Midler, naar man blot i Forvejen ſørger for at beſkytte den Syge mod Træk og Kulde ved Tildækning. I Sygeværelſet bør der kun opholde ſig den Perſon, der er nødvendig til Patientens Pleje; det ſkal ikke være Selſkabsſalon for nysgjerrige Beſøgende og Venner, og ingen anden end den Syge ſelv ſkal hér nyde ſine Maaltider. Gulvet ſkal, helſt et Par Gange om Dagen, fejes, uden at der dog ſtøves op; der kan hertil anvendes lidt fugtet Sand eller lidt Theblade; ferniſerede Gulve løbes et Par Gange dagligt over med en fugtig Klud.

Medikamenterne gives den Syge til de af Lægen ordinerede Tider og nøjagtigt i det Kvantum, ſom af ham er angivet. En Tagen paa Slump kan i mange Tilfælde virke meget ſkadeligt. Maaltiderne gives til beſtemte Tider og ſkulle nøjagtigt være i Overensſtemmelſe med den ordinerede Diæt; det er højſt taabeligt at give efter for en Patients Ønſker, naar de ſtride imod, hvad der af Lægen er tilraadet. Naar den behandlende Læge ikke udtrykkeligt har beſtemt det anderledes, kan det gives ſom en Hovedregel, at der mellem Indtagelſe af et Medikament og Maaltidet bør hengaa omtrent en Time. Nogle Medikamenter ſkulle imidlertid helſt tages før, andre efter et Maaltid; Underretning herom bør ſøges i hvert enkelt Tilfælde.

Efter enhver mere langvarig Sygdom bør, ſelv om denne ikke har været af ſmitſom Art, Sengklæderne desinficeres, hvad der bedſt ſker ved, at de udſættes for en ſtærk, tør Varme i en Ovn, i de ſtørre Byer, hvor der findes offentlige eller private Desinfektionsanſtalter, ſtaar man ſig bedſt ved at ſende Klæderne til en af disſe. Hvad der taaler Vaſk, altſaa Lagener, Linned o. ſ. v., bør udkoges ſtærkt i Vand med dygtig Soda. Hvor Sygdommen har været en af de alvorlige ſmitſomme, maa der ofte tages extra Forholdsregler for at forhindre Udbredelſe af Smitten ved Sengetøj og Klæder; Nødvendigheden kan i ſaa Fald under Tiden kræve, at ſaadant Tøj offres til Ilden. —

De ærede Læſere ville alle vide, at det ikke er ſaa ganſke ſimpel en Sag at give ſig af med Sygepleje. Der kræves dertil baade ſærlige aandelige og legemlige Egenſkaber, og der gives jo ogſaa ſpeciel Vejledning og Lejlighed til Øvelſe for dem, der ofre ſig for Sygeplejen. Menneſkekjendſkab, Ro og Koldblodighed ere abſolut nødvendige ligeſaa godt ſom et kraftigt og ſundt Legeme, der kan udholde de med denne Kunſts Udøvelſe forbundne Møjſommeligheder. I disſe Linjer har det jo imidlertid ikke været Henſigten at ville give en Vejledning til at pasſe Syge, men kun at give enkelte almindelige Vink i denne Retning, for hvilke man kan faa Brug ved enhver Sygdom. Skulde nogen Læſer ved nærværende lille Afhandling have faaet ſtørre Interesſe for Sygeplejen og Lyſt til nærmere at gjøre Bekjendtſkab dermed, vil man kunne ſøge videre Underretning i de Bøger, ſom forefindes over dette Thema.

G. L.

Husraad.

Middel mod Froſt.

For kort Tid ſiden beklagede jeg mig til min Veninde over, at jeg led ſaa meget af Froſt, da gav hun mig det gode Raad, at jeg ſkulde lægge Talkum med grovt Hørlærred over paa de Steder, hvor Froſten var, ſaa vilde den nok forſvinde. Jeg har forſøgt Raadet, og efter otte Dages Forløb var jeg aldeles fritaget for Froſten. Da det er et nemt og billigt Raad, vil jeg bede „Raadgiverens" Redaktion at optage det; jeg er overbeviſt om, at mange ville forſøge det, og ſom jeg naa et heldigt Reſultat.

Andersine O.... i K.

Naar Støvlerne blive haarde.

Da man ofte paa denne Aarstid bruger at ſmøre haarde Støvler ind med Tran, Olie eller lignende, meget ofte ogſaa Fjederſtøvler, iſær paa Landet, hvor de altid ere udſatte for at blive vaade (og er det i dette Tilfælde bedſt at foretage Indſmøring, før de igjen blive helt tørre, da det da har en langt ſtørre blødgjørende Indflydelſe paa Læderet), er det min Henſigt med disſe Linjer at advare Publikum mod at komme for nær Fjederen med Olien, Tranen o. ſ. v., da det vil have til Følge, at Elaſtikken lader ſig fuldſtændig opløſe, og den Ubehagelighed, at Støvlen bliver altfor vid i Skaftet, vil da blive Følgen; ſaa er det det ſamme, om Skomageren har ſat den allerbedſte eller nok ſaa god en Fjeder i, det hjælper ikke (men han faar jo i de fleſte Tilfælde Skylden alligevel). Om ogſaa der ikke umiddelbart ſmøres Olie paa ſelve Fjederen, hvilket imidlertid meget let kan ſke, naar man ſmører lige til Kanten, ſaa kan alligevel den Vædſke, ſom indſuges af Læderet ved Syningen opløſe Elaſtikken der, og Følgen bliver den ſamme,
hvorfor jeg tilraader ik
Vædſken komme Fje
mere end en Fingersbre

Fr. J

Køkkenet.

Øloſt uden Ø

Til den „lille Husmo

Deres Bebrejdelſer i
giveren" Nr. 41 ſlog mi
Jeg har læſt den ſer, m
ſom de øvrige, naar
kommer, er tank
kommet mig i Forſk
hvis alle tænkte ſaa, ſaa
ingen gode Raad — jeg
at de mangen Gang
tage til, naar man er
om den eller den Ting
da, kjære, „lille Husmo
ſkulde Tak fra Deres
fra gamle Norge. Tak
mer ſént, men bedre
aldrig.

Nu vil jeg ogſaa for
at give et lidet Raad.
kanſké mange, der ikke a
Øl ved Haanden, naar
der at lave den ſaa of
dede Oloſt; nu ſkulle I
hvad Maade jeg har
meget velſmagende og
Drik uden Øl:

Tag 5 à 6 Figener,
med 3 Pægle Mælk i
Minutter, rør lidt i den,
den koger, da den eller
vil ſætte ſig; man kan
den, eller lade den ſtaa
at den er tagen af Il
Figenerne ſynke tilbun
er bedſt at ſkjære Figner

Emma L. —

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM

Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 3.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

2. Daaben.

Det er naturligvis ikke ſelve den kirkelige Ceremoni, der ſkal tales om, her drejer det ſig kun om en kort Sammenfatning af det, der kunde være ønſkeligt at vide for dem, der for førſte Gang ſkal bære Barn i Kirke.

Det, vi førſt ville hellige et Par Ord, er den ſaakaldte „Hjemmedaab“.

Vejrforholdene, Moderens og Barnets Befindende, ſtore Afſtande o. ſ. v. gjøre det ofte ønſkeligt, at Daaben for den foretages i Kirken, fuldbyrdes i Hjemmet. I ſaadanne Tilfælde maa Husfruen ſørge for Alteret, hvortil hun gjerne anvender et middelſtort Bord, der bedækkes med et fint, hvidt Klæde, og ſmykkes med Blomſter og Guirlander, mange Gange ogſaa med et af Blomſter flettet Kors. Klokkeren, der kommer før Præſten, medbringer Døbebækkenet, Biblen o. ſ. v. og ordner alt.

Gjæſterne ſtille ſig paa begge Sider af det improviſerede Alter, for den unge Moder er der henſat en Stol lige ved Alteret. Førſt efter at Præſten er kommen, bringer Ammen eller Barnepigen Døbebarnet ind. Den, man vil hædre meſt af ſine Omgivelſer, betror man det Hverv at holde det lille Barn over Daaben. Efter at Daabsakten er endt, rækkes Barnet til Moderen, og Præſten velſigner Moder og Barn.

Førſt efter at den hellige Handling er ſluttet, er det Gjæſterne tilladt at beundre Barnet.

Da det ſaarer de fleſtes Følelſer, at et Barn er for gammelt, naar det bliver døbt, er det ogſaa et Brud mod den gode Tone at lade Barnet døbe, efter at det er naaet ud over den Alder, hvori det faar Bryſt.

Invitationen til Barnedaab ſker mundtlig eller ſkriftlig, ligeſom det er nærmere eller fjernere Bekjendte den er rettet til. Gjælder Indbydelſen en af de til Fadder beſtemte Perſoner, maa der i Skrivelſen udtrykkelig nævnes, at hans Nærværelſe i Kirken ønſkes, da de andre Gjæſter, iſær i ſtørre Byer, ofte tage lige til Paagjældendes Hjem, og ikke møde i Kirken. Ved Hjemmedaab maa Gjæſterne komme lidt før den beſtemte Tid; at lade vente paa ſig ved en ſaadan Lejlighed, vilde være Tilſideſættelſe af alt, hvad der hedder god Tone.

Det er ikke en aldeles ligegyldig Sag at blive valgt til Fadder for et Barn, altſaa maa den Maade, hvorpaa Anmodningen om at være det, fremføres, heller ikke være, ſom om det var en ligegyldig Ting, det gjaldt. Det er en Ære man viſer den, man beder ſtaa Fadder til ſit Barn, og den, der modtager en ſaadan Indbydelſe, beviſer derved Forældrene, at han har Interesſe for dem. Det er iſær ved det førſte eller andet Barn, at det betragtes ſom en Ære at blive bedet til Fadder; ſenere er det ſnarere en Billighed, man viſer ved at modtage dette Hverv. I Brevet til Fadderen betone Forældrene den Glæde og Ære, det vil være dem, hvis Vedkommende modtager Hvervet, og i Svaret betoner Fadderen ſin Taknemmelighed over den Ære, der viſes ham

(Fortſ.)

Fadebursbetragtninger.

(Sluttet).

Skal der nu laves en ſkarp Sauce til Kofødderne eller til noget andet, det er jo lige meget, ſaa tager man lidt af den omtalte ſalte Suppe og Vand og Levninger af anden Sauce, om der er nogen, koger den ſaa med de Krydderier, ſom man ſelv eller de, man har at lave Mad til, holde meſt af, ſamt Løg og ſyltede Naſturtiekjærner eller ituſkaarne Aſier, jævner den med brunet Smør og Mel, ſaa den bliver tilpas, og er den ikke ſmuk brun, da kommes lidt „Soya“ til, og er der ſaa Raad dertil, ſaa forfejler det aldrig ſin Virkning at komme et Par Snapſe Sherry, Portvin, Rom eller Kognak, lige meget hvilket, der kan faas; til daglig Brug i Særdeleshed har det jo ikke ſaa meget at ſige. Med denne Sauce til Griſetæer faas der ogſaa en rigtig behagelig Ret, ſom alle holde af. Dertil kan Vin ſaa godt undværes, hvorimod en god Theſkeſuld af Sennepskandens Indhold paſſer udmærket. Hertil ſkal Griſetæerne, naar de ere kogte, ſlækkes midt igjennem. Derpaa laves en tyk Pandekagedejg af Mel og Mælk, hvis den haves, ellers „Vand“, et Æg og en Spiſeſkefuld Sukker. Er dette rørt dygtigt, dyppes Griſetæerne deri, ſaaledes at de ere helt omgivne af Dejg, bages ſmukt lyſebrune (klaret eller amerikanſk Svinefedt er udmærket dertil), og ſerveres ſaa med den omtalte Sauce og Kartofler.

Har man Levninger af kogt Flæſk eller Kjød, hvoraf der ikke kunne blive ſmukke Skiver til at anrette, kan man faa en Ret til at ſe meget net ud deraf ved at ſkive det ud ſaa godt ſom muligt, lave en Dejg ligeſom den til Griſetæerne, dyppe hvert Stykke deri og brune det ligeſaadan, og ſaa lave en Mos af Kartofler efter Kogebogen, og naar man ſaa har arrangeret de brunede Kjød- eller Flæſkeſkiver paa Fadet, da lægge en Rand af Kartoffelmoſen uden om og ſaa dertil brunet Smør eller en ſkarp Sauce af det før omtalte. Af Oxekallun, ſom koſte ſaa lidet — kun megen Ulejlighed — kan laves mange, velſmagende Ting. Den unge Husfrue, ſom jeg er ſaa fri at optræde ſaa belærende overfor, har naturligvis lært Husholdningen, inden hun giftede ſig, ellers vilde hun jo overfor dette ſtaa aldeles raadvild, ikke ſandt? Hvis hun ikke havde lært, hvorledes et ſlagtet Dyr af de meſt almindelige ſkal beha
for at komme til
hjalp det næppe, at je
dette, men det har hu
er jeg vis paa, og i de
fortſætter jeg ſaa. D
laves dejlige „Kjødp
til at ſkjære paa
naar man tager det
af Hovedet, et godt S
af Leveren og Lungen
trent halvt af begge
ſamt Hjertet og N
Kjød ſamtidigt herm
lille Stykke ferſkt Flæſ
trent 4 Pund, det
hakkes ſaa tilligemed
ovenomtalte og æltes
tigt til en Fars enten
Suppe eller Vand, og
Krydderier, ſom Alleh
ſort Peber og ſtødte
bærblade, og ſaa god
Terninger af det fede
deri. Naar Farſen
fyldt i Tarmene og ha
get i Salt i 3 à 4
kunne de enten røge
bruges ſom Spegepølſe,
ogſaa koges og bruge
tede, uden at røges.

Fait

Sundhedslær

1.

Under denne Overſkrift
blive leveret en Ræk
tikler, der i en let fatte
overſkuelig Form viſſe gi
vedpunkterne af den ſaa
Sundhedslære (Hyg
hvilken Videnſkab i
Grad end nogen anden i
gjør Fordring paa i ſine
træk at blive almindelig
og paaagtet i alle Kla
Befolkningen, ſaa viſt ſo
for at kunne gjøre ſig

gjældende og kunne udbrede den med Nytte, maa kjendes og øves af alle Samfundets Medlemmer, af den jævne Arbejder lige ſaa vel ſom af Rigmanden og de højeſt Stillede. Forfatteren til disſe Artikler nærer det Haab, at det vil lykkes ham at gjøre Fremſtillingen ſaa let forſtaaelig, at den vil kunne læſes med Nytte af alle, og ſamtidigt ſaa underholdende, at den kan blive læſt med Interesſe. I ſaa Tilfælde vil han modtage ſin bedſte Løn i den faſte Overbevisning om blandt „Familie-Journalens" overordentlig ſtore Læſekreds at have udbredt en Mængde gavnlige Anviſninger og Vink til Sundhedens og Velværets Bevarelſe, og dermed at have ſtyrket en af Grundpillerne for menneſkelig Livslykke.

Mulige Foreſpørgsler om nøjere og mere indgaaende Oplysninger, end den indſkrænkede Plads vil tillade at give, ſkulle, naar de af „Familie-Journalens" Læſere ſkriftligt blive ſtilede til nedenſtaaende Mærke under Kontorets Adresſe, med ſtor Glæde blive beſvarede.

Sundhedslæren eller Hygiejnen har til Formaal at anviſe Menneſket den rette Vej og de rette Midler til Vedligeholdelſe og Befordring af hans Sundhed.

Det vil derfor under vor Fremſtilling ofte være nødvendigt at kaſte et Blik paa det menneſkelige Legeme og de Livsvirkſomheder, der foregaa derinde, for at kunne forſtaa, hvorledes vi bedſt kunne underſtøtte disſe og holde de ſkadelige Indflydelſer borte, ſom kunde true med at ſtandſe eller maaſké endog helt tilintetgjøre dem.

Man taler baade om en offentlig og en privat Sundhedslære; den førſte gaar nærmeſt ud paa at give de ſtørre Samfund [Kommuner, Stater] Regler for Bevarelſen og Befordringen af Befolkningens legemlige Velbefindende overhovedet og anviſe de Midler, hvorved dette Maal bedſt kan naas; Overholdelſen af disſe Regler og Udførelſen af de dertil ſigtende Foranſtaltninger ligger da i de ſtyrende Autoriteters Haand; den private Hygiejne, med hvilken vi her aléne ſkulle beſkjæftige os, henvender ſig derimod til det enkelte Menneſke, og det beror da altſaa paa ham ſelv, om og hvorvidt han vil benytte de Vink, Sundhedslæren giver ham til hans egen Sundheds Bevarelſe; her er ingen Politimyndighed, der dikterer ham Mulkt for begaaede Forſyndelſer mod Reglementet; hans egen Eftertanke og Fornuft ſkal viſe ham Vejen.

Den offentlige Hygiejne giver altſaa Sognet, Kommunen, Staten Reglerne for, hvorledes den bedſt ſkal ſørge for ſine Medlemmers Sundhed; det tilkommer derfor disſe Autoriteter at træffe Foranſtaltninger for Tilvejebringelſe af friſk Luft og godt Vand, Afløb af Spildevand, ſunde Næringsmidler o. ſ. v.; de ſkulle ligeledes ſørge for at tilvejebringe Midler, ved hvilke ſmitſomme Sygdomme eller andre lignende, Livet og Helbredet truende Potenſer, ſaa vidt muligt kunne holdes borte fra Borgerne; i dette Øjemed ere ogſaa Autoriteterne udruſtede med ſærlig Myndighed til i ſærlige Tilfælde at kunne træffe overordentlige Foranſtaltninger, og det enkelte Individ er nødſaget til ubetinget at føje ſig for det Almenes Vel. Som allerede ſagt, er det dog ikke denne Side af Sundhedslæren, vi her ſkulle behandle, men det vil dog af og til i det følgende være nødvendigt at berøre enkelte Sider af den offentlige Hygiejne.

Det kan have ſine Vanſkeligheder, naar man vil give en populær Sundhedslære, at træffe det rette Valg med Henſyn til Ordningen af det rige Stof og Gangen i Fremſtillingen. Man kunde vælge at behandle det menneſkelige Legemes Funktioner hver for ſig og dertil knytte de forſkjellige Reſultater, hvortil Hygiejnen er kommen, eller man kunde tilpasſe Fremſtillingen til de ydre Betingelſer, der behøves for Livet Luft, Vand, Jordbund, Klima o. ſ. v. Begge disſe Maader vilde dog efter min Formening blive for videnſkabelige, noget tørre og derfor temmelig vanſkelige at fordøje; jeg kunde med andre Ord nære en begrundet Frygt for at blive forladt af mine Læſere, hvilket rigtignok ikke gik an af Henſyn til Sagen ſelv; thi, ſom jeg allerede ſtærkt har betonet, jeg ønſker og haaber, at mine fordringsfrie Betragtninger ville blive læſte af den ſtørſt mulige Læſekreds.

Jeg vil da hellere foretrække at gaa mindre videnſkabeligt tilværks, ikke at færdes paa de lærde og knudrede Veje, men vandre mere ſom Lyſtrejſende paa den brede, vel banede Kongevej ſom Fører for en — ſom jeg haaber — meget talrig og videbegjærlig Kreds, hvilken det ſkal være mig en ſand Glæde i al Korthed og paa en almenfattelig Maade at gjøre opmærkſom paa det meſt interesſante af det, vi træffe paa vor Vej; jeg ſkal ikke traktere Dem med de haarde Nødder, der voxe paa de lærde Hasſelbuſke langs Vejen, men jeg vil ſøge at forfriſke Dem med de modne og ſaftige Frugter, ſom Videnſkabens kraftige Træ har afſat; vi have fuld Tilladelſe til at plukke og nyde af Frugterne; Videnſkaben ønſker intet hellere; Træet er et Kundſkabens Træ, og Nydelſen af dets Frugter bringer ikke Død, men tvertimod Liv for os, naar vi bruge dem paa rette Maade.

Nærværende lille Artikkel i Dag ſkal meſt være ſom et Forord, en Opfordring til Deltagelſe i den belærende Vandring, under hvilken jeg ſkal have den Ære og Glæde at være Deres Fører. Næſte Gang ville vi da tage fat paa den egentlige Sundhedslære og kunne vel næppe tage noget bedre Emne til at begynde med end Spørgsmaalet om Ernæringen, der ſpiller ſamme Rolle for Menneſkets Legeme ſom Økonomien i en Husholdning, hvor der ſkal tilvejebringes den rette Balance mellem Indtægter og Udgifter.

Medicus.

Husraad.

At renſe hvidt Pelsværk.

Man breder Pelsværket ud paa et Bord og dryſſer et Lag pulveriſeret Gips over det; det gnides godt med en ulden Klud, derefter børſtes og bankes det, og er ſaa færdigt (Børſten maa være blød).

Helga.

At renſe kulørte Broderier.

Broderier renſes paa følgende Maade, uden at de behøve at afſprættes: Man dryſſer et Lag pulveriſeret Gips ud over Broderiet, derefter gnider man det helſt langs med Garnet med gammelt Franſkbrød, hvoraf Skorpen er afſkaaren; naar Brødet ſkulde blive meget haardt ved Gnidningen, ſkjæres det Haarde atter af.

Helga.

Recept til ſelv at lave Blæk.

12 Kvint groft ſtødte Galæbler,
12 Kvint Blaatræextrakt,
5 Kvint Jernvitriol,
10 Kvint Gummiarab. og
2 Pægle Vand;

det Hele kommes i en Flaſke og ryſtes godt af og til, efter to til tre Dages Forløb er det færdigt. Skal det være uforſtyrreligt ved Syrer, ſaa rives 10 Kvint Indigo fint i noget af Blækket og blandes deri, efter at man har hældt det Tynde fra Bundfaldet; det Hele kan laves koldt.

Billigere bliver Blækket, naar man lader Galæblerne blive borte, men er jo ſaa lettere at udſlette.

Af Hyldebær og Lyngbær, ſaakaldte Revlinger, kunne der laves et meget brugeligt Blæk til almindelige Breve, til Skolebrug og andet, hvor det ikke kommer an paa Holdbarhed: Man koger 2 Pægle Hyldebær med 1 Pægl Vand, trykker Bærrene itu, afſier Saften, og Blækket er færdigt.

Lyngbærrene give et ſtærkere Blæk.

Vil man have det mere rødagtigt, kommes lidt Syre deri.

Med en Æggeſkal til en ſaadan Portion bliver det blaaagtigt, med flere Æggeſkaller bliver det blaat, med begge Dele, baade Syre og Æggeſkal, vel ogſaa Kridt i Stedet for Æggeſkaller, bliver det violet, ſaa man kan lave det, ſom man vil.

Flyder det for ſtærkt ud, tilſættes noget Gummi, omtrent fem Kvint, til ovennævnte Portion.

Laurentius.

Sedativvand.

Et ypperligt Middel mod Rheumatisme og Blodſtigning til Hovedet er Sedativvand, ſom man med Lethed kan lave ſelv efter følgende Opſkrift:
en Haandfuld Salt
fyldt med Vand. N
ſtaaet en liden Stund
det klart af og ſi
et Stykke Linned.
der rummer en P
Likørglas Salmiak
halvt Glas Kamfer
paa kommes nu Sa
det ryſtes godt om.
Naar man har
ger man et Lomme
ger det firdobbelt
godt igjennem, læ
Panden, og man f
ningen deraf.

At ſaa' Korn

Jeg har nu i fle
mig med at
Thimotheifrø i Sk
ler og funnet fryd
ligt, friſkt Grøn
hvor man ikke
grønne Marker a
Synet af. Jeg
Tallerken, Skaal
klipper et Stykke
ler til Bunden, og
Hvede- eller Ha
og fugter det dag
ſamt ſætter det
Sted nogle Dage
ret, tages det
vandes fremdeles
ret længe er det
kan ogſaa ſaa' K
Thimotheifrø i
og naar det ſpir
ten af Skaalen
forſkjellige Slag
nydeligt ud. F

Trykt i Carl A
Kjøb

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 4.

Hjemmet.

Sed Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

2. Daaben.

(Fortſat.)

Det er gjerne ſtrax efter Barnets Fødſel, at man beder den valgte Slægtning o. ſ. v. til Fadder; venter man for længe dermed, kan den Paagjældende gjerne tro, at man førſt havde tiltænkt en anden denne Ære, men at denne havde afſlaaet den, og at man nu tyede til ham ſom et Slags Nødanker. At afſlaa en ſaadan Anmodning regnes for en ſtor Uartighed, og den maa modtages uden Betingelſer; fremfor alt maa Fadderen ikke forlange, at Barnet ſkal bære hans Navn. Valget af Navne er Familiens Sag, det gaar mere og mere af Brug at „opkalde“ nogen, men gjør man det, er det naturligvis for at gjøre Stads af en eller anden, eller fordi at det Navn, en kjær Perſon har baaret, ſynes én en ønſkelig Arv for éns Børn.

Spørgsmaalet om, hvem man ſkal vælge til Fadder, Gudmoder o. ſ. v., ſtøder ofte paa ſtor Vanſkelighed hos Forældrene, da man er bange for at forbigaa denne eller hin; i ældre Tider gik man mere ud fra at tænke over, hvem der kunde blive til ſtørſt Nytte for Barnet i Fremtiden, da Vedkommende jo paatager ſig et viſt Anſvar til at ſørge for Barnet, men dette er nu næſten gaaet af Brug, nu lægges der meſt Vægt paa hvem man tror at „ſkylde en Opmærkſomhed“, og derved har det Baand, der i ældre Tider bandt Barnet til dets Fadder og Gudmoder, lidt efter lidt tabt ſig en Del. Senere hen i Livet er der ikke mange der mindes, hvem der har ſtaaet Fadder til én.

Det er ikke paſſende at bede en Perſon, der ſtaar over én i Rang, til Fadder, det vilde let faa Udſeende af Forfængelighed eller Hovmod; naturligvis modtages et ſaadant Tilbud om at vilde ſtaa Fadder, med Tak, men man gjør i det Hele taget bedſt i ikke at lade Anmodningen om denne Tjeneſte naa udover ſin egen Familiekreds.

Her, ſom viſt overalt, er det Skik og Brug, at Fadderen giver Døbebarnet en Preſent, meſt det traditionelle Etui med Sølvſke, Kniv og Gaffel og Barnets Navn anbragt ſaavel paa Etuiet ſom paa dets Indhold, eller en Sølvrangle o. ſ. v. Nogle Steder bruges det at give Barnet en lille Pengeſum i Preſent, for Exempel i en Sparekaſſebog, lydende paa Barnets Navn, men man maa naturligvis være godt kjendt med det Barns Forældre, man byder denne Gave. De øvrige Gjæſter, der ere indbudte til at overvære Daabshøjtideligheden eller deltage i den, maaſké efter denne følgende lille Feſt, giver ikke Døbebarnet Gaver.

De fleſte Steder giver Fadderen Ammen eller Barnepigen en lille Pengegave.

Følger der, ſom ovenfor omtalt, en lille Feſt efter Daabshøjtideligheden (dette gaar dog mere og mere af Brug), ſaa er det ved Hjemmedaab Skik at bede Præſten blive og overvære den. Efter Kirkedaab bedes Præſten i ſamme Tilfælde med hjem, og ved Bordet anviſes der ham ſaa Æresplادſen ved den unge Moders højre Side.

En Skik, der vel ikke høre til Daabshøjtideligheden, maa dog omtales her, da vi ikke ſenere vende tilbage til den ſpæde Barnealder, det er den almindelig brugelige Skik at belønne Opdagelſen af Barnets førſte Tand med en lille Gave. Det er naturligvis for det meſte Ammen, der faar denne Preſent, thi hun plejer i den Tid, hvor Tandbruddet kan ventes, at paſſe nøje paa, for at gjøre den værdifulde Opdagelſe. Ammer den unge Moder ſelv Barnet, er det naturligvis ogſaa gjerne hende, der gjør Opdagelſen, og i ſaa Tilfælde faar naturligvis hun Preſenten der ſaa ſelvfølgelig efter Evne og Villie bliver af en lidt anden Natur end den, Ammen vilde have modtaget.

En billig Kone.

Jeg vilde gjerne gifte mig, jeg var temmelig vis paa, at Frøken K—, en ſød, elſkværdig Pige, vilde tage mig, hvis jeg bad hende derom, men jeg turde ikke — ikke ſpørge hende om det — nej, jeg turde ikke gifte mig. Jeg var bange for, at mine Indtægter, der vare rigelige til en, ikke vilde forſlaa til to, kort ſagt, jeg gik og gjorde mig Skrupler, og det afgjørende Ord blev ikke udtalt. Da fik jeg en Dag en lys Idé. Jeg kom til at huſke paa, at en Ungdomsven af mig var bleven gift, og at alle Folk vare enige om at roſe hans „billige" Kone. Hos ham vilde jeg ſe at faa Beſked. Han kunde ſige mig, med hvor meget der kunde føres en „billig Husholdning".

Som ſagt, ſaa gjort. Jeg opſøgte Poul, traf ham ene hjemme, og blev venlig modtaget af ham. Han boede ſmukt, men jeg kunde ikke lade være at undre mig over Sammenſtillingen af de forſkjellige ſmukke Sager i hans Værelſe. Jeg ſyntes i Grunden, at hans Ungkarleværelſe havde været nok ſaa hyggeligt.

Efter at vi havde vexlet et Par Ord, kom jeg frem med mit Anliggende. Han ſmilede paa en underlig, halv vemodig Maade og rakte mig ſin Regnſkabsbog, uden at ſige et Ord, kun pegende paa Aarsopgjørelſen. Jeg forbavſedes ved at ſe hvor ſtorziffret den Sum var, ſom der gik med i denne „billige" Husholdning.

„Men Folk tale dog ſaa meget om din billige Kone," ſagde jeg. Han fik ikke Tid til at ſvare, thi i det ſamme gik Døren op og Fruen traadte ind med en ſtor Pakke under hver Arm.

„God Morgen, ſøde Poul," ſagde hun, „blev Du kjed af at ſpiſe alene Frokoſt! Jeg maatte abſolut til „det aarlige Udſalg" hos W..... jeg var ſaa bange for, at nogen ſkulde komme mig i Forkjøbet og ſnappe „Udſtudsgardinerne" fra mig. Jeg fik til tolv Fag for Røverkjøb. Vi have jo rigtignok ikke Brug for dem de førſte Aar, men en ſaadan Lejlighed kommer aldrig igjen. Og ved Du hvad jeg ſaa faldt over? Se her — i denne Pakke, jeg har omtrent fundet den, hvad ſiger Du om den?"

Hun trak en ſtor, broget Slobrok med karmeſinrøde Opſlag frem og rakte den hen til min Ven.

„Jeg ſiger — men Kjære, jeg gaar jo aldrig med Slobrok, og ſaa er den næſten tre Kvarter for lang til mig — og Opſlagene —"

„Ere utrolig ſmagløſe. Ja, det ſaa' jeg ſtrax. Dem ſprætte vi af og erſtatte med mørkeblaa, og af Længden klipper jeg af til to Armpuder til Vinduet. Og ſaa Priſen — gjæt, hvad jeg har givet for den."

Her fik min Ven Tid til at præſentere mig, og Fruen tog venlig imod mig og bad mig blive til Middag.

Jeg tog ſtrax mod Tilbudet, og efter at Fruen havde faaet mig og ſin Mand ud i Korridoren, hvor vi maatte beundre fire Gæs og en Raabuk, hun „ved Gud" næſten havde faaet forærende, og efter at hun havde faaet os til at gætte Priſen og lét os ud, da vi vurderede Indkjøbet mere end dobbelt ſaa højt, gik hun ud for at tage ſit Tøj af ſørge for Middags-

n fjernede de ind-
Madvarer, og en
ig, halvfordærvet
Korridoren belærte
Grunden til Fruens
Indkjøb“. Vi gik
Salen ind i Spiſe-
Paa Vejen kaſtede
ik om mig og maa
at jeg aldrig har
hjem ſaa overfyldt
e og umulige „bil-
bte Sager. Grup-
Udſkudsporcellæn,
ede Fløjlstæpper,
per, der havde „en
i Bevningen“, Ly-
med Prismer, der
„ſtødte“ paa Kan-
Amor, ſkjult af
ler, der ſkjulte, at
glede den ene Fod,
jle, hvis Glans var
nløbet“, kort ſagt,
delighed af billig
jenſtande, man ikke
avi „direkte Brug“
dog ikke vilde have
forſvare“ at lade
i Hænderne paa

(Fortſ.).

---

ndhedslære.

II.

r Ernæringen, vi i
le begynde at afhandle,
forſtaas der da ved Er-
— alle Menneſker for-
pile et Stykke [illegible]
uene, at det er den let-
af Verden, men de
ine vel Beſked om, hvor-
e, eller hvorledes den
Næring lide i vort Le-
[illegible] Mekanisme
[illegible] en ſpecel

indviklet Behandling, forinden den er bragt i en ſaadan Tilſtand, at den kan overføres i vort Blod, hvis Opgave det er at føre det ſaaledes forarbejdede Næringsſtof rundt om til Legemets forſkjellige Dele. Hvad Videnſkaben forſtaar ved Ernæring er den Proces, der er nødvendig for at erſtatte Legemet det Tab af Kræfter og Næringsſtof, ſom er en nødvendig Følge af det Arbejde, det har at udføre, ikke alene det Arbejde, vi udføre med vore Arme og Ben, men ogſaa det hele, for vore Øjne ſkjulte, uvilkaarlige Arbejde, ſom foregaar inde i Legemet til Livets Opholdelſe, Hjertets uafbrudte regelmæsſige Banken, Lungernes Virkſomhed, Udvikling af Legemets Egenvarme o. ſ. v. Intetſomhelſt Arbejde, det være ſig af levende Væſener eller af døde Maſkiner, kan udføres uden ved et Tab af Kræfter, og ſkal Arbejdet fortſættes, maa der gives Erſtatning for dette Krafttab; dette ſkér for de levende Væſeners Vedkommende ved Tilførſel af Næringsmidler, for Maſkinernes ved Tilvejebringelſe af fornyet Kraft, ſaaledes ved Dampmaſkinen ved at fyre op med friſke Kul, ved elektriſke Maſkiner ved Fornyelſe af de drivende Elementer o. ſ. fr. Uden at træde Menneſkets Værdighed for nær kan man derfor ogſaa til bedre Forſtaaelſe ſammenligne Ernæringsproceſſen med Opfyringen under Dampmaſkinens Kjedel, og forunderligt nok er i Virkeligheden det nærmeſte Øjemed det ſamme for begge, nemlig *Udvikling af Varme*. At dette ikke er en løs eller ſøgt Paaſtand, vil man allerletteſt kunne indſe af det Faktum, at Menneſker, der bo i de koldere Egne af Jorden, have en langt ſtærkere Appetit, end Beboerne af de varme Lande, der for en væſentlig Del leve af lette Spiſer, Frugter og anden Plantefødе, medens de førſte ere begjærlige efter Kjødſpiſer, iſær fede Stoffer, der ſpille en ſærlig vigtig Rolle ſom Varmefrembringere; det er da ogſaa en vel kjendt Sag, at vi i Regelen have en ſtærkere Madlyſt om Vinteren end om Sommeren. Videnſkaben har allerede forlængſt paaviſt, at Grunden til, at Menneſket og de varmblodige Dyr beſidder en egen Legemsvarme, der er uafhængig af Omgivelſernes Temperatur, er den, at der i Legemet ſkér en virkelig „Forbrænding“ af adſkillige af de Stoffer, ſom optages med Næringsmidlerne. Denne Forbrænding er naturligvis ikke den ſamme, ſom vi kjende fra vore Kakkelovne; den gaar for ſig uden Lys- eller Flammeudvikling, men frembringer Varme paa en lignende Maade, ſom Varme udvikles, naar man helder Vand paa ulæſket Kalk eller blander ſtærk Spiritus med koldt Vand. Det kemiſke Stof, der ſærligt er kjendt ſom et godt Emne til Forbrænding, er jo *Kulſtof*, og ved en kemiſk Underſøgelſe af de Næringsmidler, der navnligt ere begjærede af Menneſker i kolde Egne, hvor en Vedligeholdelſe af Legemets Varme er ſærlig vigtig, vil man da ogſaa finde, at de hovedſagelig indeholde det nævnte Stof.

Medens Legemets Egenvarme, den *dyriſke Varme*, ſom den ogſaa hyppigt benævnes, ſaaledes er en nødvendig Betingelſe for de forſkjellige Maſkineriers rette Gang inden i os og dens Vedligeholdelſe derfor i førſte Række af Vigtighed, ſaa er der dog adſkillige andre Fordringer at ſtille til Ernæringen. Vort Legeme befinder ſig i en beſtandig Vækſt, ſelv om det er helt udvokſet; Sa gen er nemlig den, at der uafbrudt gaar noget til Grunde af det, og der maa derfor nødvendigvis sættes noget andet i Stedet, hvis det ikke skal svinde ind og tæres hen. Dette „Stofskifte" foregaar saa livligt, at vort Legeme i Løbet af en forholdsvis kort Tid fra inderst til yderst bliver helt fornyet, og at det Legeme, vi have i Dag, ret beset er et helt nyt og andet end det, vi besad for et Par Aar siden; vi have ikke blot, endog adskillige Gange, i den Tid faaet en ny Hud, nye Negle, nyt Haar og Skæg, men ogsaa vore indvendige Dele, selv de stærke og haarde Knogler ere „skiftede". Dette Slid paa Legemet og den til Erstatning derfor nødvendige Vært kræver ogsaa Tilførsel af Næringsstof udenfra. De her til passende Næringsmidler ere imidlertid af en helt anden Beskaffenhed end dem, vi ovenfor have omtalt, og man vil altsaa allerede nu med stor Lethed forstaa, hvor nødvendigt det er, at vi indtage en blandet Kost, der indeholder de til hvert enkelt Øjemed passende Stoffer, og som formaar at tilfredsstille de Krav, der i de forskjellige Henseender stilles til Legemets rette Ernæring. Sagen er altsaa i Virkeligheden betydelig mere indviklet end ved Bespisningen af Dampmaskinen, der kun forlanger den enkelte Næring, Kulstof, lige meget om dette gives i Form af Stenkul, Brænde eller Tørv.

Den menneskelige Organisme lever imidlertid ikke af Mad og Drikke alene; den kræver ogsaa til sin rette Vedligeholdelse en mere fin Næring, som den tager til sig fra den omgivende Luft ved Hjælp af Aandedrætsredskaberne. Vi skulle senere faa at se, at vi virkelig tildels leve af Luften, og at det derfor er lige saa vigtigt for os, at dette Næringsmiddel er af en sund og god Beskaffenhed, som det er, at Kjød og Brød maa være saaledes, at de ere tjenlige til at opfylde deres Bestemmelse.

Under vor Omtale af Ernæringen ville vi altsaa tillige komme til at afhandle Aandedrættet med alle de vigtige hygiejniske Spørgsmaal, som høre hen her under.

Først skulle vi dog omtale de egentlige Næringsmidler, se, hvilke der ere de mest hensigtsvarende, samt lære at kjende, i hvilke Kvanta de bør indtages, og til hvilke Tider Mennesket sundhedsmæssigst bør spise og drikke.

Medicus.

Husraad.

Rensning af Tapetpapir.

Er Tapetpapiret blevet smudsigt, gnides det af med gammelt Rugbrød, af hvilket Skorpen først maa være skaaren af. Findes der Fedtepletter, gnides disse af med Pibelér.

Helga.

Tandpulver.

Som et særdeles godt, behageligt og billigt Tandpulver kan jeg anbefale kulsurt Magnesia, tilsat nogle faa Draaber Pebermynteolie.

P. P.

Køkkenet.

Billige Boller.

I Vintertiden, hvor Æggene ere dyre, vil vist denne Opskrift komme mange belejligt, der ikke

vnde Suppe uden
lader 1 Pægl Mælk
med en meget
Semoulegryn. Denn
til den er fuldst
hvorefter den røres
med et Æg; deref
man Spiseskefulde
tilligemed Salt. M
lige blandes me
og Bollerne maa saa
Blive Bollerne for
løbe ud, saa er Gr
at der ikke er Gr
eller at Gryden er
Fremfor alt maa G
aldeles kold; er den
lidt Junken, løbe B
ud. Heraf blive B
smage aldeles som a

En let Maade
Æg pa

Man lægger Ægg
spidse Ende
Skuffe med Avisp
hvert Lag Æg. Ap
temberæg har sig la
en Selvfølge, at
være aldeles friske
ningen, og ikke have
derne flere Dage, m
lægge Æg. Dette
Grunden, hvorfor
gjemmes; det forh
ved at have funkt
derne under Æggele
billigste, [illegible]
Træng. Paa eventu
har her i mange
gjemt Æg, der bl
aldeles friske fra
langt ud paa Foraa
paa et kjøligt Ste

Trykt i Carl Allers
Kjøbenha

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 5.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

3. Konfirmationen.

Konfirmationen er en ren kirkelig, alvorlig Feſt, der egentlig burde udelukke enhver Slags Feſtlighed i Hjemmet. Men iſær i ſtørre Byer ere dog gjerne netop det modſatte Tilfældet. Der bliver Konfirmationen betragtet ſom enhver anden Familiefeſt, hvortil der udſendes Indbydelſer, holdes Gjæſtebud, ja, maaſké endogſaa et lille Familiebal. Iſær dette ſidſte hører ikke til god Tone, da god Tone jo bør viſe ſig ved at undgaa alt, hvad der ſtøder og ikke paſſer ſammen, og det at danſe ſamme Dag, ſom den unge Kriſtne ſelv alvorligt har aflagt Løftet om at holde den i hans eller hendes Navn ſluttede Daabspagt, er i manges Øjne meget ſtødende.

Den gode Tone er ikke ſkabt af Moden aléne, ſom mange ere tilbøjelige til at antage, Skik og Brug kunne naturligvis ſkifte om, men den virkelige gode Tone vedbliver at være; den er et Indbegreb af alt det, Menneſkene eje af Anſtand, Sæder og Moral. Naar derfor den gode Tone alvorligt fordrer noget af os, maa vi bøje os og hellere taale lidt Spot af de Menneſker, der ikke ville forſtaa den, end gjøre et Brud paa dens alvorlige Paamindelſe.

Og med Henſyn til Konfirmationen forbyder den gode Tone paa ſelve Konfirmationsdagen al ſtøjende Lyſtighed. Dermed menes naturligvis ikke, at Familien ikke maa ſamles for at lykønſke Konfirmanden eller Konfirmandinden, men Feſtivitét med Dans og Muſik bør ikke finde Sted.

Heller ikke den altfor ſtore Luxus i Klædedragt, ſom mange Konfirmandinder udvikle, er paſſende med Handlingens alvorlige Karaktér. For enhver Dame, i ethvert Forhold, er det jo altid en Anbefaling, naar hun ſkyer den altfor udprægede Luxus og klæder ſig med en vis ſmagfuld Tarvelighed, og ved Konfirmationen er en vis Tarvelighed næſten Pligt. Nogen beſtemt Regel kan der naturligvis ikke gives for Konfirmandindens Paaklædning, efter den herſkende Brug er det for det meſte holdt i ſort eller hvidt eller en Blanding af begge. Om den ſorte Kjole, der endnu er meſt i Brug her, er af Silke eller Uld, afhænger naturligvis af Forældrenes Formuesomſtændigheder, og til dette er der ikke noget at ſige, en ſort Silkekjole kan være af ſaa koſtbart Stof den vil, den Maade, den er ſyet paa, kan dog give den et tarveligt, beſkedent Præg. Mange rige Forældre ønſke dog paa Konfirmationsdagen netop at undgaa at lægge deres Rigdom for Dagen og lade deres Døtter møde paa Kirkegulvet i en glat, ſort, ulden Kjole, heller ikke herimod kan der gjøres Indvendinger, hvis dette gjøres med virkelig Følelſe for den højtidelige Handling og

Simpelheden ikke er „ſøgt“, altſaa anlagt paa at gjøre Effekt. Derimod kan der ſiges meget imod, at Folk, der have et tarveligt Udkomme, ſpare i aarevis for at kunne lade Datteren paa Konfirmationsdagen møde i et Toilette, der er altfor koſtbart til hendes Stand, og ſom neppe kan andet end afvende hendes Opmærkſomhed fra ſelve Handlingen, for at fængsle den til Silkekjolen og det elegante Overſtykke. Forældrene, der have kæmpet ſaa meget for at ſkaffe Dragten, ane ikke, at alt, hvad de vinde ved at lade deres Datter optræde paa en ſaadan Maade, er en vis forbavſet Stirren fra de Tilſtedeværende og en medlidende Trækken paa Skuldrene af de fornuftigt tænkende Forældre.

En ikke mindre forkaſtelig Luxus drives med de Smykker, Konfirmandinden har paa i Kirken.

Ikke ſjældent møder den „unge Dame“ med Gulduhr, Kjæde, Halsbaand, Armbaand, Broſche, Medaillon, Ørenlokker og meget mere. Et ſimpelt Guld- eller Sølvkors i et ſort Fløjlsbaand er fuldkommen tilſtrækkeligt og ſtaar bedſt i Samklang ſaavel med den alvorlige Højtidelighed, ſom med den ſorte Dragt.

(Forts.).

En billig Kone.

(Fortſat.)

Min Ven lod til at more ſig koſtelig over min Forbavſelſe, og i hans Blik kunde jeg ſe det tavſe Spørgsmaal: „Er Du endnu tilſinds at indrette din Husholdning efter vor Model? Og kan Du begribe, at man kan være nær ved at ſpille Fallit af lutter Billighed?“

Ved Bordet ſpiſte foruden vi, en ældre Dame, en fjern Slægtning af Fruen, ſom var i Huſet hos Familien: hvilken Stilling hun i Grunden indtog, var mig ikke rigtig klart, i ethvert Tilfælde var hun viſt ogſaa en voldſom „Beſparelſe“. Jeg fik ſenere at vide, at hun „ſyede alle Fruens Kjoler“, og da jeg lagde Mærke til, hvorledes den unge Frues Kjole ſad, maatte jeg indrømme, at hun blev ſit Billighedsſyſtem tro, ſelv naar det gik ud over hende ſelv.

Borddugen var af fint Damaſk, men Servietterne vare umage, Stellet af ægte Porcellæn, men „med Fejl“, kort ſagt, Billighedsſyſtemet fornægtede ſig ikke et Øjeblik. Maden bør man jo ikke kritiſere, men jeg vil dog bemærke, at Fruen havde „en billig Kokkepige“, der nøjedes med en meget lille Løn — og at hendes Færdighed heller ikke lod til at fortjene nogen ſtørre.

Ved Bordet talte de to Damer udelukkende om Skrædderſyning. Det var aldeles umulige Ting, den unge Frue gjorde mulige, og hendes Øjne tindrede af Stolthed, naar hun indviede ſin ydmyge Hjælperſke i ſine Planer. Snart var det en Frakke af min Vens, der ſkulde omſyes til en Konfirmationsdragt til en fjern Slægtnings Søn, og ſ
en blomſtret, uden Kj
der ſkulde anvendes
Lambrequins til to Hjør
hylder. Hvad der lod
at volde dem meſt Van
lighed, var, hvorledes m
ſkulde anvende en hel S
del forſkjellige Reſter, ſ
Fruen havde kjøbt „for
Bagatel“, og ſom abſo
ſkulde anvendes til no
„nu da man én Gang ha
faaet dem“.

At Kaffen, da den b
ſerveret, ſvarede til det
det, behøver jeg vel ne
at tilføje, og Husfr
ſpurgte mig med Stolth
om jeg nogenſinde ha
ſmagt Mage til Kaffe. H
havde ſelv beſørget Bl
dingen, det var Mok
brændte Figener, Ciko
o. ſ. v., „alt for at gj
Kaffen god, ſtærk og billi
Jeg erklærede villig, at
virkelig aldrig havde ſm
Mage til Kaffe.

Da jeg gik, fik jeg
Fruen en Opſkrift paa
hendes „billige“ Levere
dører. Jeg ſaa' den igj
nem da jeg kom hjem,
fik en Følelſe af, at jeg
nøjagtigt havde faaet
vide, hvor jeg ikke ſku
kjøbe, thi alle „Kildern
fandtes paa anden Sal
Baghuſe, over Gaarden
Smaagader o. ſ. v., ikke
af disſe Forretninger hav
Butik med ordentlig In
gang til Gaden. Jeg k
ikke nægte, at jeg paa
ene Dag fik et grumt H
til alt billigt.

(Sluttes)

undhedslære.

III.

lle vi nu det Spørgsmaal:
lken Næring ſkal Men-
t indtage?" bliver Sva-
af Almindelighed: Der ſkal
es en ſaadan Næring, ſom
nge fuld Erſtatning for de
r, der under Stofſkiftet ere
ude fra Legemet.

ſelv navnlig mellem fire
lige Arter af Næringsmid-
de kvælſtofholdige eller,
ogſaa kunne kaldes, Ægge-
ſtofferne, 2) de ikke
tofholdige, Kulhydra-
3) mineralſke Stoffer,
og 4) Vand.

ſkulle nu ſe lidt nærmere
iſſe Grupper, og jeg beder
Læſere om endelig ikke at
orſkrækkede over de kemiſke
neſſer; vi behøve ikke til
dſen at komme ind paa
t videnſkabelige, og ſkulle
ſtaller ikke gjøre det; det er
dvendigt, at vi kjende disſe
neſſer, for under vor videre
ng at kunne bruge disſe
blive nødte til vidtløftige
ninger.

de Æggehvide indehol-
Næringsſtoffer hører for-
en almindelige Æggehvide
ngde andre, ſaaledes Kjød,
Blod o. ſ. v. Disſe ere
vidt de vigtigſte, ſom
nødvendigvis maa til-
ſe for at kunne trives og
Til Kulhydraterne, der,
erede tidligere anført, for
ntlig Del benyttes til
dviklingen i Legemet, hø-
Exempel Sukkerſtoffer og
rne. Disſe to Grupper
gentlige „Næringsſtoffer",
r behøves desuden Til-
f mineralſke Stoffer,
alt, Kalk, Fosfor, Jern,
ngtes i forſkjellige Øje-
med inde i Legemet, og Vand. At der behøves en betydelig Tilgang af dette Stof, vil let kunne forſtaas, naar man faar at vide, at de tre Fjerdedele af vort Legeme er Vand, og naar man erindrer, at der paa forſkjellig Maade daglig udſkilles ſtore Masſer af Vand fra Legemet. Jeg vil paa dette Sted blot endnu minde Dem om, at Tilførſel af Vand ikke alene ſker ved at drikke, men at ſelvfølgelig Dyrelegemet, hvis Kjød tjener os til Føde, lige ſaa vel ſom Menneſkets for ſtørſte Delen beſtaar af Vand; vi indtage ſaaledes ogſaa Vand tilligemed vor faſte Koſt, Kjød og Brød.

Jeg har allerede tidligere benyttet Udtrykket „blandet" Næring, og det maa nu være Læſerne aldeles klart, at det er en Nødvendighed for vort Legemes rette Trivſel, at vor Koſt maa beſtaa af en Blanding af de forſkjellige Grupper af Næringsmidler, ſom ovenfor ere omtalte, idet enhver af dem ſpiller ſin beſtemte Rolle og har ſit beſtemte Øjemed under Stofſkiftet. Det er en bekjendt Sag, at der gives flere Næringsmidler, i hvilke disſe Grupper allerede af Naturen findes blandede, ſaaledes f. Ex. Mælk, Æg; hvor dette ikke er Tilfældet, maa Køkkenkunſten træde til, og Madlavningen beror egentlig paa, at man forſtaar at blande Stofferne paa den méſt formaalstjenlige Maade. Som et af de meſt bekjendte Exempler paa en kunſtig Blanding af Næringsſtofferne ſkal jeg nævne et Stykke Smørrebrød; naar man beſmører Brødet med Smør eller andre fede Sager, ſker det netop, fordi Brødet mangler Fedtſtoffer, der da kunſtigt maa tilføjes for at gjøre det til et fyldeſtgjørende Næringsmiddel.

Man vil derefter ogſaa kunne fatte, hvad Videnſkaben forſtaar ved et Fødemiddels Næringsværdi, idet denne beror paa, hvorvidt de Stoffer, der ſkulle afgive Erſtatning for, hvad Legemet har miſtet under Stofſkiftet, ere tilſtede i en pasſende Blanding og Mængde.

Menneſket har det i ſin Haand at træffe det rette Valg af Næringsmidler, ſom bedſt fyldeſtgjør de Fordringer, der maa ſtilles til Vedligeholdelſen og Befordringen af Helbredet. Da Videnſkaben lærer os, at omtrent fire Femtedele af Stofforbruget anvendes til Varmeudvikling og kun én Femtedel til Vedligeholdelſe af Legemet, vil det altſaa være henſigtsſvarende at nyde en ringere Mængde Æggehvideſtoffer, men en ſtørre Masſe kvælſtoffrie (Kulhydrater indeholdende) Fødemidler. Til de førſte hører førſt og fremmeſt Kjød, til de ſidſte navnlig Planteføde, og det ſes altſaa, hvor rigtigt Kogekunſten handler, naar den giver Gemyſe til Kjødet. Med Henſyn til den relative Mængde af Dyre- og Planteføde maa det bemærkes, at den, der arbejder med ſit Legeme, ſine Muſkler, lider et ſtørre Tab af Æggehvideſtof end f. Ex. den Studerende, der ſidder ſtille en ſtor Del af Dagen; den førſte trænger derfor til en ſtørre Erſtatning af Æggehvide indeholdende Stoffer, ſpecielt Kjød, end den ſidſte. Et ganſke lignende Forhold er til Stede mellem det unge Menneſke og Oldingen. Jeg har allerede berørt, at Ophold i Kulde kræver ſtørre Tilførſel af Kulhydrater, idet der trænges til ſtærkere Opſyring, d. v. ſ. Tilgang af Stoffer, der kunne „forbrænde" i Legemet og derved udvikle Varme; et ſtørre Tilſkud af ſaadanne Næringsmidler bliver derfor nødvendigt for den, der arbejder under aaben Himmel i den kolde Aarstid. Disſe Exempler maa være tilſtrækkelige for at viſe, at *Valget* af Næringsmidler tildels maa rette ſig efter Livsbetingelſerne.

Et andet Henſyn, der maa tages ved Valget, er Spørgsmaalet om Fødemidlernes *Fordøjelighed*. Ved Fordøjelſen forſtaa vi hele den indviklede Virkſomhed, der udfoldes, ſaa ſnart vi have indtaget Næringen i Munden, og indtil de ubrugelige eller ubrugte Reſter ſkilles ud af Legemet. Den væſentligſte Del af denne Virkſomhed foregaar i Maven, hvor Fødemidlerne ſkulle opløſes i Maveſaften omtrent lige ſaa indgaaende ſom Sukker opløſes i Vand. Man vil let forſtaa, at det kan have ſtørre eller mindre Vanſkelighed, og det vilde ogſaa i Virkeligheden være næſten en Umulighed, hvis Føden ikke forinden var bleven underkaſtet en foreløbig Behandling i Munden ved Tygning, ved at blandes med Spyttet o. ſ. v. Til en vis Grad ere vi ogſaa Herrer over Fødens ſtørre eller mindre Fordøjelighed i Maven; en omhyggelig Bearbejdelſe i Munden ſparer Maven meget Arbejde og gjør, at Næringsmidlerne hurtigere og lettere opløſes i Maveſaften, medens omvendt en Nedſlugning af vor Koſt i en ſlet tygget Tilſtand ſkaffer Maven et overanſtrengt Arbejde, der vil afføde Mavekatharrher, Saar, maaſké Kræft og andre uhyggelige Sygdomme. Hertil kommer, at adſkillige Stoffer, ſærligt Stivelſeſtofferne, for at kunne blive fordøjede, kræve en omhyggelig og indgaaende Behandling i Munden for at kunne blive behørigt paavirkede af Spyttet. Vi ſtaa os altſaa i enhver Henſeende ved at anvende Omhu under Tygningen.

Medicus.

Klædedragt.

Billige Maſkeradedragter.

Nu, da Maſkeradernes Tid nærmer ſig, kunde det maaſké intereſſere mine ærede Medlæſerinder af „Raadgiveren" at høre en Idé, jeg har faaet, til Anſkaffelſen af billige, og det tør jeg nok ſige, lidt originale Maſkeradedragter. Jeg har tænkt mig at klæde Damerne paa ſom Blomſter; det kan gjøres let og billigt, der hører kun lidt Fantaſi til for at ſætte det i Værk. Nogle af de Dragter, jeg her vil beſkrive, har jeg ſet færdige, og de vare virkelig nydelige. Andre har jeg kun ſet i Tegninger, men de ſaa' ud til at ville have taget ſig rigtig godt ud. Jeg vil nu kun, inden jeg gaar over til at beſkrive Dragterne, forudſkikke den Bemærkning, at Stoffet og Udſtyrelſen i det Hele taget maa rette ſig efter Vedkommendes Pengepungs Indhold; det kan gjøres uhyre billigt og meget koſtbart — det ſidſte finder jeg vilde være Synd overfor en Maſkeradenats korte Glæde, men, ſom ſagt, der ſtaar Valget Læſerinden aaben.

Jeg begynder ſaa med *Solſikken*. Hvid Underkjole, nedad hvis glatte Forbredde der er paaſyet en af grønt Stof udklippet Bladgren, Bladene, ſaavidt det lader ſig gjøre, omtrent i Façon med Solſikkens. Derover en Overkjole af ſamme Slags grønne Stof, garneret forneden med gulligbrune Lidſer. Ærmerne ere ganſke ſnævre, men med et
til Albuen naaende O
ſamme Stof, dette
gaar bagtil ned i F
ſtort Solſikkeblad. Li
garneret med guldbru
en Art Tilſnøren, der
Nederdelen begynder,
gult Stof forfærdige
ſtor Solſikke, der afte
ner en Slags Bæle
Halſen en Slags Kr
Solſikke-Blomſterblad
giver Hovedet helt,
ligeſom danner Midtp
ſtor Solſikke. Ved Ha
neres Ærmeopſlagene
ſaa at de blive ſom
I Haaret en Art Kan
gule Blomſterblade,
den en Viſte, danne
Solſikke. Grønne Sk

Gaaſeurten. D
maa helſt fremſtilles
ung Pige. Dragten
en kort, lyſegrøn Ne
neret med en lille
neden, der afſluttes
af eftergjorte Gaaſeu
Forklæde og mørkeg
Halſen garneret med
af afvexlende røde og
ſterblade i Gaaſeurte
ſterblades langagtige
bliver Bladene, naar
dem af hvidt Stof og
lidt røde i Spidſen.
klædningen er en lill
kantet med en tyk Vi
Slags hvidrøde Blad
ledes garnerer de
grønne Ærmer. Hvil
og bleggrønne Sto
melig ſtor Blomſt pa
ſpids.

(Fo

Trykt i Carl Allers
Kjøbenha

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 6.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

3. Konfirmationen.

(Fortſat).

Ogſaa om Konfirmandindernes Blomſterbuketter kan her tales et Par Ord. Ikke at vi mene, at den unge Pige ikke ſkal have Blomſter med i Kirken, tvertimod, Blomſter er Ungdommens Smykke og giver Handlingen et venligt Præg; den lille Haandbuket hører en Gang for alle Konfirmandinden til, og ingen vil misunde hende den. Men vel at mærke, den lille Buket; de ſtore, tallerkenagtige Buketter, ſom mange Konfirmandinder pleje at møde med, ſe baade pralende og ſtygge ud, og forhindrer det ſtakkels Barns frie Bevægelſer. Naar hun med ſin Pſalmebog, ſit Lommetørklæde og denne Kæmpebuket i Haanden ſkal reiſe ſig for at beſvare Præſtens Spørgsmaal, kan man ofte ſe hende være i den pinligſte Forlegenhed over, hvor hun ſkal gjøre af det altſammen, og dette virker forſtyrrende paa den højtidelige Handling. En lille, ſmuk Buket kan let anbringes, og er mere end nok.

Endnu et Par Ord om Buketterne.

Ofte, iſær i rige Huſe, overøſes Konfirmandinden paa Konfirmationsmorgenen formelig med Buketter, — en ung Pige havde ſaaledes cirka 18 à 20 at vælge imellem — og alle disſe Buketters Givere vilde føle ſig ſtødte, hvis hun ikke tog deres med i Kirken. Hvad ſkal der i ſaa Tilfælde gjøres? Alle Buketterne kan hun da ikke tage med? Det er derfor bedſt, at Bedſtemoderen eller Moderen ſelv har en lille Buket i Beredſkab, ſom Datterdatteren eller Datteren ſaa tager med; ingen af de Fremmede kan føle ſig ſtødt eller komme med berettigede Bebrejdelſer, fordi at Bedſtemoderens eller Moderens Buket blev foretrukken for deres.

Mange bruge, for at ſikkre ſig, at deres Buket tages med, flere Maaneder før at bede Vedkommende om at maatte ſende den, og i ſaadanne Tilfælde maa naturligvis denne Buket tages med, om der ſaa kommer ſmukkere og dyrere Blomſter ſenere.

Men for at komme tilbage til Toilettet, ſaa er altſaa den ſtørſte Tarvelighed meſt pasſende for den alvorlige Handling. En ſort Kjole (Silke eller Uld), ſort eller hvidt Overſtykke, hvis der er koldt i Kirken, hvid Krave, hvide Manſchetter eller Blonder hvide eller ſorte Handſker, en lille, ſirlig Buket, et Guldkors i et Fløjlsbaand eller, naar det ſkal være, i en tynd Guldkjæde, Haaret ſmukt, men ſimpelt opſat, det er, hvad god Tone kræver, Toilettet angaaende, ved den alvorlige, højtidelige Handling.

Her kan ikke gives Regler for den katholſke, unge Piges hvide Dragt, da den afvexler efter de forſkjellige Egnes Skik og Brug:

dog tør der heller ikke til denne bæres andre Smykker end et Guldkors eller en indviet Medaillon i et Fløjlsbaand eller i en Guldkjæde. (Forts.).

En billig Kone.

(Sluttet).

Et havde jeg lært af min Vens Husholdning, at det ikke var værdt at leve for „billigt": jeg tænkte nøjere over Sagen, og Enden blev, at jeg grundede mig en lille, fornuftig Husſtand, og jeg har aldrig havt Grund til at angre det.

To Aar efter aflagde jeg og min unge Kone et Beſøg hos min Ven.

Var det virkelig det ſamme Hus?

Alt var net, ſmukt og ſtilfuldt, men om Billighed var der ingen Steder Tale. Alt det ſammenplukkede Stads var forſvunden. Fruens Kjole ſad udmærket, og hun ſaa' hel nydelig ud. Jeg ſaa' overraſket paa min Ven, der ſmilende trak mig ind i ſit Arbejdsværelſe og viſte mig ſin Udgiftsbog, hvis Summer vare blevne betydelig formindſkede.

„Men hvorledes er dog alt dette gaaet til?" udbrød jeg.

„Smaa Aarſager, ſtore Virkninger," ſagde han leende, „hundrede Kroner og en ny Kjole har fuldbragt alt det, mine Foreſtillinger og Fornuftsgrunde ikke kunde faa ſat igjennem. Vil Du høre min Franciskas Omvendelſeshiſtorie?"

„Om jeg vil!"

„For nogle Maaneder ſiden var min lille Kone taget ud paa Landet for at beſøge nogle Venner dér; i ſit Hjerte tror jeg, at hun havde beſluttet ſig til dette for at finde „billige Kilder" ude paa Landet. For en Del ſlog hendes Haab dog fejlt, Sæden ſtod endnu paa Marken, og Frugten var ikke moden, men min lille Frue vilde have noget „billigt" og godt hjem med til mig, og fik derfor det Indfald at overtale en i Nærheden af ſine Venner boende Mand, der ejede nogle Biſtader, til at overlade hende en Del af ſit Honningforraad. Med megen Møje fik man en Del af det ſøde Forraad taget fra de ophidſede Dyr, og min Kones Triumf over det ſøde Bytte kølnedes førſt lidt, da hun maatte betale akkurat det dobbelte for det, ſom hun kunde have kjøbt det for hjemme ved ſin Dør. Men det var kun et lille Tab, og min Kone ſlæbte troſtig den tunge Krukke hjem til ſine Venner. Næſte Dag ſkulde hun tage hjem. Med meget Beſvær fik Franciska Krukken anbragt under ſit Sæde i Jernbanevaggonen, og Dagen efter kom hun, fulgt af et Bybud, ind i min Stue, ſtillede Krukken paa Bordet og ſagde triumferende:

„Gjæt hvad jeg har bragt med til Dig."

Hun vilde løfte Laaget af Krukken, men udſtødte i det ſamme et højt Skrig. En Bi havde ſkjult ſig ved Randen og hævnede ſig for Honningrovet ved et føleligt Stik. Laaget fløj til den ene Side, Krukken til den anden, og den gule Strøm udgjød ſig langſomt over Bordtæppe, Sofaplyds og Franciskas nye Kjole.

Jeg var nærmere ved at le end ved at græde, og min Kone nærmere ved at græde end ved at le, men hun tog ſig dog ſammen for Bybudets Skyld, tog ſin lille Portemonnaie op for at betale ham, og begyndte forfærdet at lede i det ene Rum efter det andet.

„Jeg havde dog hundrede Kroner i den," ſagde hun blegnende.

Ja, hun havde havt dem, men de vare der ikke mere. Uſtraffet gaar ingen i Længden med mange Penge i en Portemonnaie til halvtredſindstyve Øre. Det tynde Læder var, mærkværdig nok, førſt efter fire Ugers Brug revnet og havde benyttet den bekvemme Lejlighed paa Jernbanen til at lade Sedlen ſlippe igjennem.

Da jeg havde betalt Bybudet, faldt min Kone mig grædende om Halſen, og jeg benyttede Lejligheden til i dette gunſtige Øjeblik at gjøre de Par Bemærkninger om „dyrt" og „billigt" og Kjøb i „rette" og „urette" Tid, og min lille Kone tørrede ſine Øjne og begyndte at indſe, at hendes Mand dog ikke havde ſaa ganſke Uret. Lidt efter lidt begyndte hun at ſmile over mine Udviklinger, og tilſidſt lo hun ad ſin egen Daarſkab, indførte en anden Orden her i Huſet, og er nu aldeles ikke nogen „billig" Kone i den Betydning, der

„billig“ Kone til
ſte Luxusartikel i
s Hjem.“
te Øjeblik ſom Da-
d, og vi fik ikke
e om denne Sag,
nedſkrev, hvad jeg
rt og ſet — — jeg
er her i Byen fin-
rt Del Franciskaer,
t ikke have lært at
mellem „dyrt“ og
For deres Mænds
l jeg haabe, at
le Afhandling vil
em til at faa Øj-

o—o.

dhedslære.

IV.

beſørdre Fordøjelig-
e indtagne Fødemidler
disſe ſom oftest, for-
nyde dem, en kunſtig
ved Ildens Hjælp.
ſsen, der har givet
ler det ſtore, legemlige
for Dyrene, idet vi
al denne kunne hente
g lige ſaa godt fra
fra Planteriget. Hen-
Behandlingen med
ing, Stegning) er den
kommende Fødemiddel
ſteligt i Fordøjelſes-
ſkal virke ſaaledes, for
Exempel, være kom-
ſpiſeligt, hvis det ikke
faſtet en Kogning eller
Vi ſkalle ikke her
ere ind paa de For-
Fødemidlerne under-
behandles med Varme,
ſkal dog ſiges, at
e, at de ikke nærende
ſdet eller i Planten, der
lighed danne et Hylſter
efladning om de egent-
e, ved Varmen blødgjøres eller opløſes ſaaledes, at de virkelige Næringsſtoffer blive frigjorte til yderlige Behandling i Maven. Det er forøvrigt ikke alene ved Ildens Hjælp, at Menneſket forſtaar at tilberede ſin Føde; ofte kan Henſigten ſaaledes opnaas ved at lægge Fødemidlet i Blod enten i Vand eller i andre Vædſker.

Da Menneſket nu ſaaledes er i Stand til at hente ſin Næring alle Vegne fra i Naturen, vil man jo have forholdsvis let ved at afpasſe og ſammenſætte ſin Føde ſaaledes, at den fuldt ud opfylder ſin Beſtemmelſe, at afgive Erſtatning for det Stof- og Krafttab, Legemet lider. Ved Beregning har man fundet, at et voxent Menneſke for at vedligeholde ſin Legemsvægt uforandret daglig behøver 24 Kvint Æggehvideſtof og 66 Kvint Kulſtof indtaget i Form af Fedt, Sukker og Stivelſe. Æggehvide og Kulſtof indeholdes imidlertid ikke i ren Tilſtand i noget Fødemiddel, og det forſtaar ſig ſaaledes af ſig ſelv, at man maa ſpiſe adſkilligt mere for at faa optaget det angivne Kvantum. Havde man for Exempel ikke andet end Oſt at leve af, maatte man daglig nyde omtrent 2 Pund 86 Kvint, idet der heri netop indeholdes ſaa megen Æggehvide og Kulſtof, ſom behøves. Skulde man derimod leve udelukkende af Roer, maatte man daglig nyde 38 Pund 73 Kvint, hvad man dog neppe vilde indlade ſig paa. Man vil heraf kunne indſe, at det er aldeles naturmæsſigt at leve paa „blandet“ Koſt. Sundhedslæren kræver da ogſaa en Koſt, ſom er hentet dels fra Plante-, dels fra Dyreriget; omtrent to Tredjedele af Føden ſkal være Planteſtof, Mælk, Æg og Smør, Reſten Kjød.

Der gives Menneſker, ſom udelukkende leve af Plantefode, og ſom desuagtet i enhver Henſeende trives godt; disſe *Vegetarianere* nyde dog gjerne tillige Mælk og Smør, ligeſom der ogſaa findes adſkillige Planter, der i Næringsværdi nærme ſig Kjødet.

Vi komme nu til et andet Spørgsmaal: *Hvor meget ſkal Menneſket ſpiſe?* — I al Almindelighed vil Svaret blive: Man ſkal ſpiſe ſaa meget, at man er tilfredsſtillet, men tillige ſaa meget, ſom er fornødent til at dække det Tab, ſom bevirkes ved Stofſkiftet. Under Blodets Cirkulation i Legemet optages der jo allevegne af det i Blodvædſken indeholdte Næringsſtof; Blodet bliver altſaa fattigere og fattigere paa ſamme; jo livligere Stofſkiftet foregaar, desto mere Næringsſtof forbruges der, og desto ſtørre Erſtatning maa der ogſaa tilføres. Det mere livlige Stofſkifte fremkaldes af forſkjellige Grunde; af disſe ſkulle vi her omtale et Par.

Ethvert Arbejde, ſom det menneſkelige Legeme præſterer, bevirkes ved Sammentrækning af Muſklerne; den Kraft, der herved udvikles, faas lige ſaa lidt ſom nogen anden Kraft gratis; Muſklernes levende Kraft fremkommer ved Forbrug af Næringsſtof. Et Menneſke, hvis Muſkler holdes i livlig Virkſomhed, ſom med andre Ord udfører betydeligt legemligt Arbejde, har derfor ogſaa mere Næring fornøden end det Menneſke, ſom holder ſig i Ro. Vi kunne her mindes det bekjendte Ord: „at ſpiſe ſom en Tærſker“, der jo benyttes for at illuſtrere en god Appetit. Vi vide jo ogſaa alle, at en Muſkelvirkſomhed ſom den, der anvendes ved en dygtig Spadſeretur, fremkalder en forøget Madlyſt, et inſtinktmæsſigt Begjær efter at faa det ved Be-

vægelſen forbrugte Næringsſtof erſtattet.

En anden almindelig Aarſag til forøget Livlighed af Stofſkiftet med et deraf følgende Begjær efter Føde er det Tab af Legemsvarme, ſom fremkaldes ved Ophold i Kulden, Arbejde i det Frie i en kold Aarstid og lignende. Et Menneſke, der er udſat herfor, vil føle ſtærkere Trang til Føde end det, ſom opholder ſig inden fire Vægge i en opvarmet Stue. Her kunne vi atter henviſe til den tidligere omtalte Sammenligning med Dampmaſkinen; der maa under de givne Omſtændigheder ligeſom fyres ſtærkere under Kjedlen, og den inſtinktmæsſigt følte Trang hertil giver ſig tilkjende ſom Sult. Det er en almindelig bekjendt Sag, at man føler ſig ſulten umiddelbart efter at have taget ſig et koldt Bad; vi kunne nu let indſe Grunden hertil: Legemet har i Badet tabt noget af ſin Varme; dette Tab ſkal gjenoprettes ved ny Tilførſel af Næringsſtof.

Vi have allerede talt om, at Appetiten i Almindelighed ikke er ſaa ſtærk om Sommeren ſom om Vinteren. Grunden er nu ligeledes let at erkjende. Legemet lider imidlertid i den varme Aarstid et andet Tab, nemlig af Vand, hvoraf betydelige Kvantiteter bortgaa ved Hududſondringen, Sveden; vi erindre, at vort Legeme for en langt overvejende Del beſtaar af Vand; et Tab deraf maa erſtattes, og det vil da vel nu være klart, hvad Grunden er til, at vi om Sommeren drikke ſaa meget. Naar Luften om Sommeren bliver meget fugtig og mættet med Vanddampe, hører Tranſpirationen op, og Tørſten gaar over.

Her ſkal endnu bemærkes, at vi ſærligt om Sommeren begjære let fordøjelig Føde; Sagen er den, at man paa en Tid, hvor Stofſkiftet er ſærlig livligt, maa ønſke hurtigſt muligt at tilføre Organismen Forſtærkning, hvad der naturligvis bedſt opnaas ved let og hurtig fordøjelig Føde.

Medicus

Klædedragt.

Billige Maſkeradedragter.

(Fortſat).

Granatæblet. En højrød Hovedbeklædning, ſaa vidt muligt i Granatæblets Façon, for Exempel af rødt Silketøj over et Stivtyllsſtel, ſom man vilde lave en Kappe; den ned mod Hovedet vendende Del maa naturligvis betragtes ſom afſkaaren. Stilkeſiden tænkes vendt opad. Røde Sko med Blomſterroſetter (røde), hvide Strømper, hvid Nederdel med en Volant af rød- og hvidſtribet Stof, rødt Liv med korte, røde Albueærmer, under hver Albue ende de ſaa i en meget foldet, hvid Volant. Røde Sløjfer paa Skuldrene. Rød Viſte.

Rød og hvid Nellike. Den røde Nellike kan laves til en meget ſmuk Maſkeradedragt, men den er lidt mere vanſkelig at fremſtille end de andre. Vi ville begynde med Hovedbeklædningen; vi tænke os altſaa ſelve Hovedet ſom en Nellike, hvis Blomſt vender nedad. Det grønne Hylſter, der vender opad, danner en ſpids Hue, hvor de røde Blomſterblade danne et Opſlag eller en opſtaaende Krave, og paa en vis Maade gaa i ét med den i ſamme røde Farve fremſtillede Maſke. Om Halſen kommer ſaa en Krans af røde Nellikeblomſterblade, dobbelte Lag, der anbringes paa det

af lyſe- og mør
ſammenſatte Vi
merne er en
med halvudſprun
Blade, og paa
lange, grønne
fire paa hver
fine, grønlige
findes paa Nelli
er anbragt et
mørkerøde Nelli
over den grøn
Skoene ere ſa
Nellikeblade.
anvendes til H
kommer ſaa,
korte Nederdel,
klæder, ved hve
med røde Nell
Blade, ordnede
og lange, ſmal
ligeſom ved A
drene. Paa ſa
naturligvis den
ſtribede Nellike
er en Dragt, de
til mange Vari
teſte er at tag
kunſtig Blomſt
man ſnart ſaa
rangementerne.

Hus

At ſlukke

Naar der gaa
findes der i
til at ſlukke den
man Mælk i
helder den ud ove
Ilden ſnart hø

Mod F

Ved enhver
ning maa
ſaa meget Mælk
uden lægges
paa Underlive
ſtadigt.

Raadgiver for Hus og Hjem paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 7.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

3. Konfirmationen.

(Sluttet).

Den ſamme Simpelhed maa ogſaa være fremherſkende i den mandlige Konfirmands Toilette. En net, ſort Dragt, en fin, hvid Krave eller Manſchetſkjorte, hvide Manſchetter, ſort Slips (helſt uden Bryſtnaal), og ſorte eller hvide Handſker, ſaa er den unge Kriſtens Dragt ſom den bør være. Hovedbedækningen er for det meſte Kaſkjet; ſkulde Konfirmanden være for voxen til dette, kan han have en lav, rundpullet Hat, men under ingen Omſtændigheder høj, ſort Hat, ſom det desværre endnu af og til forekommer.

Angaaende Preſenter til Konfirmanden eller Konfirmandinden, ſaa maa disſe helſt beſtaa i Bøger eller Smykkegjenſtande. Pſalmebogen er gjerne en Gave fra Forældrene ſelv eller den nærmeſte Slægt.

Naar Konfirmationsatteſten hentes, er det Skik og Brug at overrække Præſten en Pengegave ſom et Slags Honorar for den Ulejlighed, han har havt med Forberedelſen til Konfirmationen. Det er vel næſten overflødigt at ſige, at disſe Penge altid overrækkes i Konvoluter og ſaa lidt pralende ſom muligt. Beløbets Størrelſe afhænger aldeles af Forældrenes Formuesomſtændigheder; ved bevislig Fattigdom og Mangel paa Evne til at betale, ere de fleſte Præſter villige til helt at renoncere derpaa.

I højere Stænder bliver Pengebeløbet ikke overrakt af Konfirmanden ſelv; Faderen eller Formynderen ſender da gjerne Pengene i et Brev, ledſaget af et Par takkende Ord.

Efter Konfirmationen er det den mandlige Konfirmands Pligt at aflægge den nærmeſte Familie en Viſit, ſelv om denne har været med i Kirken eller mulig til en Feſt i Hjemmet. I det Hele taget har han at fremſtille ſig for enhver, ſom han ſtaar i et eller andet Afhængighedsforhold til. Dette Beſøg aflægges i Konfirmationsdragten, og Konfirmanden maa beſkedent modtage de Lykønſkninger, der bringes ham, og aabent og uden Forlegenhed ſvare paa mulige Spørgsmaal om hans fremtidige Livsplaner o. ſ. v.

Den unge Pige gjør nogen Tid efter Feſten Takkeviſitter med ſin Moder; disſe Viſitter ere gjerne de førſte, hun aflægger, og hun bliver ved dem paa en vis Maade indført i Verden.

Bliver der Konfirmation i vor nærmeſte Omgangskreds, i vor Familie eller hos fjernere Bekjendte, ſaa have vi at ſende et Lykønſkningskort, et Brev eller aflægge et perſonligt Beſøg, efterſom vi ſtaa i nærmere eller fjernere Forhold til Familien. Forældrene aflægge vi vor Lykønſkning over, at det nu er lykkedes dem at bringe deres Søn eller Datter ſaa vidt ud i

Verden, den unge Konfirmand ſelv lykønſke vi i Anledning af Konfirmationen, og medgiver ham eller hende vore hjerteligſte Ønſker for hans fremtidige Livsbane.

Konfirmationen er et meget alvorligt Øjeblik i det unge Menneſkes Liv; mange træde efter denne umiddelbart ud i Livet, det vil ſige, de maa ſtrax efter den forlade Forældrenes Hus og begynde at „arbejde" ſelv; derfor kunne baade Konfirmanden og Forældrene gjøre Fordring paa, at vi mindes Konfirmationsdagen, ellers have de Ret til at kalde vort Venſkab for et tomt Ord, en Skal uden Kjærne.

Sundhedslære.

V

Følelſe af Sult eller Tørſt giver til Kjende, at Legemet trænger til Spiſe eller Drikke. Fornemmelſen af Sult fremkommer ved, at Maven er tom og ønſker ny Tilførſel af Fødemidler, hvormed den kan give ſig i Lag. Fornemmelſen af Tørſt opſtaar, naar der ikke er tilſtrækkeligt Vand i Legemet, og ytrer ſig navnlig ved en Følelſe af Tørhed i Svælget. Disſe Fornemmelſer ere Udtryk for en naturlig Drift, ſom maa tilfredsſtilles ved Indtagelſe af Næringsmidler. Kan den ikke blive tilfredsſtillet, og Menneſket altſaa med andre Ord maa ſulte eller tørſte, tager Naturen foreløbigt ſin Tilflugt til det Næringsſtof, der for en Del ligger ligeſom opſparet i Legemet, navnlig i Form af Fedt; Følgen af Sult er altſaa en Afmagring af Legemet, der dog imidlertid kun kan drives til en vis Grænſe, inden Døden indtræffer.

Omvendt vil man ved at indtage mere Næringsſtof, end der behøves til at erſtatte Tabet ved Stofſkiftet, enten opſpare en Del af de nydte Næringsmidler i Form af Fedt, man bliver forfed, eller det for meget og unødvendigt nydte bliver ſlet ikke fordøjet og gaar bort med Exkrementerne.

Man vil altſaa ſe, at det for det førſte i flere Henſeender er en meget ſlet Økonomi at ſpiſe mere end nødvendigt; men der er desuden mange andre Ulemper forbundne med overdreven Spiſelyſt og Fraadſeri, hvoraf jeg her ſkal fremdrage nogle enkelte. Førſt og fremmeſt vil man ved Overfyldning af Maven bevirke en kunſtig Udvidning af dette forholdsvis tynde og ſpinkle Organ, og gjentages dette i længere Tid hyppigt, vil Udſpilingen blive varig og Fordøjelſen ødelægges, foruden at man, ganſke viſt ikke til Forſkjønnelſe af ſit ydre Menneſke, efter Haanden vil erhverve ſig den bekjendte ſpidstoppede Mave, der paa lang Afſtand røber Fraadſeren eller overhovedet den, der i for høj Grad hengiver ſig til Bordets Glæder. En anden ubehagelig Følge af Overfyldning er den, at Maven, naar den er fuldt ſtoppet, ikke vil kunne paavirke den hele Masſe af de deri anbragte Fødemidler; disſe vilde da for en Del komme i Gæring, hvorved der udvikles Luftarter, ſom vilde ſøge at ſlippe ud af Legemet i Form af Opſtød eller Vinde og frembringe ſmertefulde og ſygelige Fornemmelſer; Maven er os en god, trofaſt og udholdende Tjener; den udfører uden Knurren ſit beſværlige Arbejde, men overlæsſes den, kan den ligeſom et for ſtærkt belaſtet Laſtdyr godt falde paa at nedlægge hele Arbejdet; vi have her en af Aarſagerne til de mange Fordøjelſesbeſværligheder. Lad os nu ſe, hvorledes det gaar til, naar et Menneſke kan glæde ſig ved en god Fordøjelſe og er i Beſiddelſe af en extra udholdende og taalmodig Mave, ſom anſtrenger ſig til det yderſte og fuldt ud gjør ſin Pligt trods Overlæsſelſen. I et ſaadant Tilfælde vil hele eller i alt Fald ſtørſte Delen af de nydte Levnetsmidler virkelig blive fordøjede og forvandlede til Næringsſtof, der gaar over i Blodet; men det fremdragte Næringsſtof er for rigeligt til helt at kunne benyttes til Legemets Ernæring og Livskræfternes Vedligeholdelſe, og det vil da afſættes omkring i Legemet i Form af Fedtlag, der foruden helt at kunne vanſkabe den ædle Menneſkeform, ogſaa kunne give Anledning til adſkillige meget alvorlige Sygdomme, ſærligt i Blodomløbsorganerne, hvorved navnlig den uhyggelige Apoplexi ofte kan blive fremkaldt. Det er et ſandt, gammelt Ord, at der er mange flere, ſom dø af at ſpiſe for meget, end der dø af Sult.

Det ovenfor ſagte maa være tilſtrækkeligt til at viſe, at Menneſket for at vedligeholde ſin Sundhed kun ſkal tilføre Legemet ſaa megen Føde, ſom er tilſtrækkelig til at dække Tabet under Stofſkiftet, men at det ogſaa er nødvendigt at dække dette Tab, hvis man ikke ſkal magre af og blive ſyg.

Ligeſom Sulten ſtilles ved at tilføre Maven Føde, ſaaledes ſtilles Tørſten ved Tilførſel af Vand. Hvis dette ikke ſker, vil Legemets Vædſker efter Haanden ſvinde. Udſkillelſen af Vand ad de forſkjellige Veje ſtanſe. Uden

ndenſe varm, Slimhin-
tørre, der opſtaar fort
eragtig Tilſtand, hvor-
rne udtømmes, og Dø-
Følgen. Et Menneſke
ere Tid undvære Spiſe
idet Legemets Fedt,
de anført, en Tid lang
Erſtatning, medens
Beholdning af Vand
ligt udtømmes.
l paa dette Sted ikke
rflødigt at minde Læ-
at Vand foruden i den
Føde, vi nyde, ogſaa
i betydelig Mængde i
Der gives Folk, ſom
at de aldrig drikke Vand;
være en fuldſtændig
endog blot en kortere
undvære dette, men de
glemme, at de drikke
, Mælk, Øl, Kjødſuppe
Fødemidler, der alle for
væſentligſte Del beſtaa
Lad mig ogſaa ſam-
a dette Sted gjøre op-
paa, at det bedſte og
maalstjenlige Middel til
Tørſten er den os af Na-
viſte Drik, koldt Vand.
civiliſerede Menneſker i
ere Grad, end man ſkulde
vort Helbred ved i Ste-
friſt, koldt Vand at be-
det Mængde mere eller
ſkadelige Surrogater til
Tørſten.
den menneſkelige Or-
aldeles inſtinktmæsſig
ller af Sult eller Tørſt
giver, at den trænger til
ſel, ſaaledes giver den
ende Maade ved en For-
af Mæthed til Kjende.
r optaget en tilſtrækkelig
Næringsmidler. Denne
at Sulten er ſtillet
erſten ſlukket, optræder
førſt lidt efter lidt, og
almindelige Menneſke kan der-

for let lade ſig forlede til at ſpiſe eller drikke mere, end nødvendigt er; dette vil navnlig let kunne ſke, naar Fødemidlerne ere tillavede ſærligt pikant, ſaaledes at Smagens Sans bliver kildret, eller ogſaa, hvis man ſpiſer ſin Mad for hurtigt. Medens voxne Menneſker i alt Fald burde have et ſaadant Herredømme over deres Lyſter, at de ikke nyde mere end, hvad der er tilſtrækkeligt for at tilfredsſtille Legemets Behov, ville Børn let kunne komme til at „forſpiſe“ ſig; det er derfor af Vigtighed, at man er paapasſelig i ſaa Henſeende, og det er abſolut forkaſteligt, naar Forældre, ganſke viſt i den bedſte Mening, tillade deres Børn at ſpiſe til Overmættelſe; de ovenfor omtalte Følger af Mavens Overfyldning ville ogſaa indfinde ſig hos Børn, maaſke endogſaa i forøget Grad.

Efter de fleſte Sygdomme under Rekonvalescenſen, optræder der gjerne en forøget Appetit, en ſimpel Følge af det Stoftab, Legemet har lidt under Sygdommen; i denne Tilſtand maa man imidlertid meget omhyggeligt paaſe, at det ikke gaar over Grænſen, og at Diæten ordnes paa en pasſende Maade.

Endnu ſkal blot berøres, at der gives en egen ſygelig Tilſtand, ſom beſtaar i en uafbrudt Trang til at tage Næring til ſig, og en anden, hvori man aldrig har nogen Fornemmelſe af Sult og derfor ſjældent eller ſlet ikke føler Trang til Spiſe. Disſe ſygelige Fænomener interesſere dog nærmeſt kun Lægen.

Medicus.

Klædedragt.

Billige Maſkeradedragter.

(Sluttet).

Gloxinia. Et forneden udtunget, kort, grønt Skjørt og et hvidt Forklæde, beſyet med nogle Rækker røde Lidſer. Rødt Liv med ſtore, klokkeformede Ærmer, i Halſen garneret med en dobbelt Krave af grønne, fløjlsagtige Blade, klippede i Form ſom Gloxiniaens ſmukke Blad. Hovedbeklædningen dannes af en Art Hat i Klokkeform, den ſpidſe Side opad, nogenlunde lavet efter Blomſtens Façon. Røde Sko og hvide eller bleggrønne Strømper. Det bemærkes, at denne Blomſt jo haves i flere Farver, ſaa at man til Fremſtillingen af den kan anvende ſaavel rødt ſom lilla, lillablaat o. ſ. v., efterſom det klæder Vedkommende. Naturligvis vil et Par afklippede, levende Blomſter, anbragt paa Hovedet eller foran i Kjolelivet, hjælpe til at betegne, hvilken Blomſt man fremſtiller.

Den gule, hvide og røde Roſe. Roſendragten kan ſe nydelig ud, man har nok mange Dragter ſmykkede med Roſer, men her ſkal Dragten være **Roſen** ſelv. Nederdelen fremſtilles derfor ſom ſelve Blomſten, til den røde Roſe for Exempel af rødt, klart Stof, temmeligt tæt, hvorpaa ſaa de af klart rødt udtungede Roſenblade, temmelig ſtore, anbringes, det ene Lag, en lille Smule nedenfor det andet. Livet bliver det grønne Bæger, altſaa lyſegrønt, hvert Ærme er en halvudſprungen Knop, og om Halſen er der anbragt et Par Rækker udtungede, blegrøde Roſenblade. Hovedbeklædningen er dannet af Roſenblade [røde] med lidt grønt imellem, og kan varieres i det uendelige.

Blegrøde Strømper. Sko med en Forſiring af røde Roſenblade, flere Rækker om Foden o. ſ. v. Blegrød Viſte. Den gule og hvide Roſe maa fremſtilles paa ſamme Maade.

Paa den Maade kunne næſten alle Blomſter fremſtilles, for Exempel Forglemmigejen [blaa og gul], Æbleblomſten [hvid og blegrød], Lillien, Aſterſen o. ſ. v. i det uendelige, og alle kunne de fremſtilles mere eller mindre billigt, da det her ſlet ikke er Stoffets Koſtbarhed, det kommer an paa. Det ſkulde glæde mig, om mit Raad maatte være nogen til Nytte i den glade Maſkeradetid. Med venlig Hilſen til alle Medlæſerinder.

Sophie H...t.

Husraad.

En god Teint.

Man hører i denne Tid ſaa mange klage over, at Huden i Anſigtet ſkaller og ſprækker, iſær om Munden og Næſen, hvad der jo ikke er behageligt; et nemt og godt Middel derfor er: Man kjøber for 10 Øre Mandelklid, ſom man kommer i en lille Lærredspoſe [det bedſte er et gammelt Lærredslommetørklæde], binder den godt til, ſaa Kliden ligger trykket ſammen i en Klump; man benytter nu denne ſom en Svamp. Naar man har brugt den, maa man helſt hænge den op, ſaa den er tør til næſte Gang. Jeg har ſelv brugt det i længere Tid og erfaret, at det er et fortrinligt Middel, ſom ogſaa gjør Huden ſmuk hvid, og vi kunne jo gjerne tilſtaa, at vi alle dog helſt vilde ſe ſaa godt ud ſom muligt.

„En forfængelig, ung Pige"

Naar Glaspropper binde i Flakonerne.

Et godt Middel, naar Glaspropper binde i Flakoner, er at komme lidt Glycerin paa Randen af Flakonen. Skulde det ikke hjælpe første Gang, maa det gjentages. Flakonen maa henſtaa noget, for at Glycerinen kan trænge ned om Proppen.

Oline.

Friſke Fedtepletter paa Papir.

Disſe borttages bedſt ved at brede Papiret ud og med en Kniv ſkrabe et tykt Lag Pibelér derpaa; det ligger da ſaaledes til næſte Dag. Saa ryſter man Pibeleret af og ſkraber et nyt Lag Pibelér derpaa. Dette gjentages tre Gange, og Pletten er da borte.

M. J.

Chokoladepletter paa Dækketøj.

Disſe fjernes bedſt ved at ſmøre Pletterne omhyggeligt ind med grøn Sæbe og ſætte Tøjet iblød i koldt Vand, mindſt et Par Timer, helſt til næſte Dag; da vaſkes Pletterne med Lethed af i det kolde Vand.

M. J.

Rensning af en Frakkekrave.

En almindelig Frakkekrave kan man ſelv renſe med en Børſte og noget koldt Sæbevand, uden Tilſætning af Soda. Naar man har børſtet Snavſet af med Sæbevandet, ſkyller man Kraven med noget rent Vand og en Svamp. Frakken hænges da til Tørring. Naar den omtrent er tør, presſes Kraven med et varmt Jern paa den indvendige Side, men man maa lægge et Klæde imellem.

M. J.

Køkkenet.

„Trillemos."

Det er ofte ſlet ikke
ſaa uventede Fremmede,
naar man ikke har noget at
tere dem med; det gjælder
blot om at være ſnar
kan man af en Bagatel
get, ſom kan ſmage godt,
ledes gik det mig en Dag,
nogle unge Piger uventet
beſøgte mig, og de kom
ſent, ſaa det kunde
faa noget lavet; jeg vilde
traktere dem med lidt,
maatte ikke koſte noget.
ingen Penge havde; jeg
ſøgte derfor Spiſekammeret
og fandt en Tallerken
ſom var bleven tilovers
dagen, og da fandt jeg
lave denne Ret, og da den
almindelig Bifald, vil
ſkrive den her, og
til enhver. Man koger
Æbler til almindelig
men der maa ikke
ſkydende ved; naar den
kommer man to Æggehvider
[ikke piſkede], og
røre dette, til det bliver
ſom Flødeſkum; jo mere
rører, jo mere bliver
kan, om man vil,
Vanille deri; man
derpaa i en pæn Skaal,
ter det gjerne med
ſpiſes uden noget til,
ſmaa Makroner. Det er
tion til en halv Snes

At opløſe

En hurtig og nem
opløſe Presſegjær
komme lidt Sukker paa
Gjær, der da efter lidt
er ganſke jævn og

Raadgiver for Hus og Hjem paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 8.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

4. Forlovelſen og Forlovelſestiden.

Vi ſtaa nu ved et af Hovedpunkterne i vor Fremſtilling, thi Overſkriften over dette nye Kapitel betegner jo det, ſom dog fremfor alt er den unge Mands og den unge Piges Drøm i Livet, Forlovelſen og Forlovelſestiden, den unge Kjærligheds og de gyldne Luftkaſtellers glimrende Tid.

Der gives vel neppe et Menneſke, der ikke en Gang har betragtet det ſom ſit Livs Maal og anſet det for den lykkeligſte Tid i Livet, og ſporg kun de Ældre blandt os, der nu leve i lykkelig Ægteſtand, eller maaſké ved Døden ere adſkilte fra den, de en Gang elſkede ſaa højt, Du ſkal ſe, hvor deres Øjne ville lyſe, Du ſkal høre, hvor trofaſt de have bevaret Mindet om „Forlovelſestiden“.

Der gives maaſké heller ikke i hele det ſenere Liv en Tid, hvor Menneſket føler ſig mere fri for alle Sorger end netop i den, men heller ingen Tid hvor en Skuffelſe vilde føles bittere og dybere, ingen Tid, hvor man vilde føle det mere tungt at vide ſig ſkuffet og bedraget. Naar Døden løsner et Baand, der er knyttet for hele Livet, ſaa bøje vi os, om end med Smerte, for Skjæbnens haarde Slag; men naar Kjærligheden ikke gaar Haand i Haand med Troſkaben, og vi modtage Dødsſtødet af ſelve den Elſkedes Haand, ſaa er det ofte allerede i en tidlig Alder til Ende med vor Tro paa Menneſkeheden.

Det er derfor ikke aléne upasſende, men uværdigt at ſpotte med Kjærlighed og Forlovelſe; har man ſelv gjort ſørgelige Erfaringer, ſaa giver det ikke Ret til at ſe paa andres Lykke og Glæde med ſkjæve Øjne, eller endog gjøre ukjærlige Bemærkninger derom. Man kunde da let faa Skin af at være misundelig, eller andre kunde derved blive tilbøjelig til at tro, at det nok ikke er ſaa aldeles uden Skyld, at vi ere blevne ſkuffede, og i intet af disſe Tilfælde vinde vi i andres Omdømme ved vor Bitterhed.

I ethvert Tilfælde kunne de, der trække det Lykkelod i Skjæbnens Lotteri at blive forlovet med den, de holde af, være vis paa, at de ville blive betragtede med Argusøjne, og at hvert Skridt, de gjøre, hvert Ord, de udtale, ville blive dobbelt ſkarpt bedømte. Og da Forlovelſe er noget, der dog ikke gjerne burde indtræde mere end én Gang for et Menneſke, ſaa kunne disſe Lykkelige maaſké godt være tjente med et Par Smaavink om, hvorledes de have at forholde ſig, for at undgaa altfor uſkaanſomme Bemærkninger.

Ad Erfaringens Vej kan den unge Mand og den unge Pige ſjældent faa dette at vide, da lange Forlovelſer jo ikke er meget i Brug.

der gaar gjerne kun nogle Maaneder, maaſké et Aar hen, før Forlovelſen ender med det naturlige Afſnit, Brylluppet, hvis den ikke, hvad der desværre ikke ſaa ſjældent er Tilfældet, hæves, hvorved de onde Tunger førſt ret for Alvor faa Lov til at komme med deres Bemærkninger.

Hvor ofte kan ikke en Formfejl aléne give Anledning til ſmaa Ubehageligheder, der ſaa let forſtørres og ſom en Lavine ſtyrter ſig ned over den unge Lykke, forvandlende Glæden og Solſkinnet til Fortrydelſe og Ærgrelſe? Hvor ofte har ikke et lille Anſtød mod Formen, giftigt kritiſeret af en eller anden aarvaagen „Ven“ eller „Veninde“ bidraget til, at den unge Kjærligheds Knop har bøjet ſig eller maaſké er bleven knækket. Man har ſet det ofte — altfor ofte.

Kjærligheden er en ſart Plante, og Forlovelſestiden er en vanſkelig Tid, en Nattefroſt kan ikke ſkade den nylig udſprungne Foraarsblomſt mere end en Forſtemthed mellem Forlovede i Forlovelſestiden ſkader den unge Kjærlighed.

Her kun et Par Ord om den Tid, der gaar forud for Forlovelſen.

Hvor ſaa den unge Mand har lært den unge Pige at kjende, enten det nu er ſom Datter af Huſet i en Kreds, der ſtaar i Venſkabsforhold til hans Familie, eller ſom Veninde af en af Døtrene i paagjældende Hus, eller det er i hans eget Hjem, maaſké en af hans Søſtres Veninder, eller ved et Badeſted, i et Selſkab o. ſ. v., ſaa har han naturligvis viſt hende alle de Opmærkſomheder, en Herre kan viſe en Dame, uden at udmærke hende paa en altfor paafaldende Maade. Ethvert kvindeligt Væſen føler, ofte kun inſtinktmæsſigt, den Udmærkelſe, der bliver hende til Del, og har flere fine Maader, hvorpaa hun kan give ſin Tilbøjelighed eller Uvilje mod Vedkommende tilkjende. (Fortſ.)

Sundhedslære.

VI.

Efter at vi ſidſte Gang have ſet, at det ſunde Menneſke i ſin Fornemmelſe af Sult eller Tørſt har en paalidelig Raadgiver med Henſyn til, hvor meget han ſkal ſpiſe og drikke, ſkulle vi i Dag høre lidt om, af hvilken Beſkaffenhed Føden bør være, for at de Krav kunne blive opfyldte, ſom Legemet og Livet fordrer; der ſkal ſaaledes blive Tale om at træffe det rette Valg af Næringsmidler. Et Menneſkes Sult vil jo nemlig meget vel kunne tilfredsſtilles, uden at de indtagne Fødemidler have en ſaadan Beſkaffenhed, at de ſvare til de Fordringer, der ſtilles med Henſyn til Indhold af Æggehvideſtoffer, af ikke kvælſtofholdige og af mineralſke Stoffer, m. a. O. de vigtigſte Arter af faſte Næringsmidler, ſom ere omtalte i III. Reſultaterne af Optagelſen af en Føde, der ikke indeholder de nævnte Stoffer i tilſtrækkelig Mængde eller i paaſſende Forhold, ville imidlertid viſe ſig forſkjelligt, alt efterſom den beſtaar af væſentlig æggehvideholdige eller af ikke kvælſtofholdige Beſtanddele.

Fra det ovenfor nævnte Sted i disſe Artikler vil man erindre, at Æggehvideſtofferne nærmeſt benyttes til Legemets Vedligeholdelſe og Vækſt. En Næring, der indeholder disſe i rigeligt Maal, vil altſaa tilfredsſtille enhver Fordring i ſaa Henſeende. Men vi erindre ogſaa, at der ſkal tilføres Legemet en ſtor Del „brændbare“ Stoffer til Vedligeholdelſen af den dyriſke Varme, ſærligt „Kulſtoffer“ (ikke-kvælſtofholdige); en Næring, der mangler eller kun indeholder disſe ſidſte i en ringere Grad, kan imidlertid godt gaa, men en Del af de indtagne Æggehvideſtoffer maa da benyttes til Opvarming, hvad der er en ſlet Økonomi, idet disſe, hvortil hører Kjød, Æg, Melk o. ſ. v., jo netop ere de dyreſte Levnetsmidler; det er kun rige Folk, der kunne tillade ſig en ſaadan Luxus, ſom f. Ex. kunne ſammenlignes med en ſaadan Ødſelhed, ſom det vilde være, hvis man ſandt paa at opvarme ſine Værelſer ved at fyre med Mahognitræ eller Ibenholt i Stedet for med Kul.

Medens ſaaledes en Næring med Æggehvideſtoffer i Overſkud vel vilde være meget ødſel, men ikke gjøre Legemet eller Helbredet nogen Skade, ſtiller Sagen ſig helt modſat, hvis Føden ikke indeholder tilſtrækkeligt heraf; intet andet kan nemlig træde i Æggehvideſtoffernes Sted med Henſyn til deres Virkſomhed i Retning af Legemets Vedligeholdelſe og Vækſt, og en Næring, der ikke indeholder dem i tilſtrækkelig Mængde, vil bevirke, at hele Organismen lider Skade; Kræfterne kunne ikke vedligeholdes, og Menneſket bliver ſvagt. Det [illegible]

henviſe til, at
en ſaadan util-
en tiltage i Vægt
ſed; det er dog
ad, og ſelv om
f Fedt kan lige-
et Runding og
ært viſe ſig, at
populært kaldes
det er en Op-
es, ſom vi hyp-
n hos Drankere;
og Muſkler, ſtor
Legemskraft.
af det her ſagte
til, at den be-
ing-Kur mod
beſtaar i en
dblæt, altſaa en
et ſtærkt ægge-
emiddel: det er
, i alt Fald ikke
ſom ſeher; end-
de beſværre ſaa
gdomme Blegſot
ævnlig hero paa
Tilførſel af Ægge-
at de altſaa ſær-
de fattige Klas-
t; bliver i ſaa
ingen ikke for-
den Levevis, vil
, at hele Orga-
Fald.
nſke viſt ikke min
[illegible] ſkulde
n i Kundſkab om
og deres rette
t har dog i høj
at de forſtod ſig
derpaa, end Til-
ver Husmoder véd
f Erfaring, at de
idler, Kjød, Æg,
paa den ene og
ævlig i Form af
anden Side bidſt
[illegible] Krav, men
indelighed neppe.
at vor Føde væ-
mmenſat af disſe

Næringsmidler, er den, at de ſærligt indeholde Æggehvideſtoffer. Hun burde fremdeles kjende den ſtore Forſkjel, der er imellem de æggehvideholdige Næringsmidler og dem, der indeholde Sukker, Stivelſe eller Fedt, og ſom vi allerede flere Gange have nævnet, nemlig den, at de førſte ere dem, der egentlig ernære Legemet og maa gives i tilſtrækkelig Mængde, medens de ſidſte kun anvendes til Varmefrembringelſe eller Dannelſe af Fedt; hun vilde da ofte ſammenſætte ſin Spiſeſeddel noget anderledes; — jo! Husmoderen har unægtelig vor legemlige Velfærd i ſin Haand. Hvis hun ret forſtod at bedømme, hvad der virkelig er „ſundt“ og ikke lod ſig nøje med at gaa efter Tradition og gammel Vane, vilde hun med ſtort Held kunne modvirke, maaſké endog helt forhindre flere af disſe Blodſygdomme, der er en Nutidens Svøbe, og ſom ofte ende i den fortvivlede Lungeſvindſot; hun vilde ſaaledes i en langt højere Grad og mere fornuftmæsſigt, end det nu ſker, kunne regulere ſine opvoxende Børns Ernæring; hun vilde byde dem æggehvideholdige Næringsmidler i rigeligt Maal og ikke give dem alt dette Sukker, Stivelſe og ufordøjelige Plantefibre, der udgjør Hovedbeſtanddelene i vort flette, danſke Kokken til dagligt Brug; hun vilde ikke glæde ſig over at ſe ſine Børn laſket fede, men vilde ſætte Pris paa, at deres Muſkler ſvulme og deres legemlige Kræfter forøges — — — ja, De afbryder mig; De mener, at man har let ved paa Papiret at ſige, hvorledes det ſkulde være, men at Forfatteren glemmer, at det desværre kun er de færreſte Husmødre, der have Midler nok i Hænde til at tilfredsſtille Sundhedslærens Krav i Henſeende til Levnetsmidlerne — — Nej, ærede Husmoder! Jeg har ikke glemt det, men jeg paaſtaar, at ſelv den fattigſte Moder med lidt Kjendſkab til Næringsmidlernes Beſkaffenhed og ved Overvindelſe af nogle taabelige Fordomme altid vil være i Stand til at ſkaffe ſig og ſine det Fornødne. Jeg ſkal til Slutning antyde dette. I Blodet af vore Husdyr indeholdes omtrent lige ſaa megen Æggehvide ſom i deres Kjød; har hun ikke Raad til at kjøbe dette ſidſte, da kan hun for en Ubetydelighed anſkaffe ſig dette Blod, ſom nu til Spot og Skam for vort Land ofte bortkaſtes, og ſom er en lige ſaa ſund og nærende Spiſe ſom det dyre Kjød; ved pasſende Tillavning kan det tilmed gjøres ſærdeles velſmagende. Den fattige Husmoder bør endvidere mindes, at hun i Melk for en forholdsvis ringe Udgift kan ſkaffe et ſtærkt nærende Fødemiddel, ligeſom at hun i de hertillands ſaa lidt benyttede Bønner ligeledes har en nærende og billig Spiſe.

Medicus.

Husraad.

At prøve om Uldſtof er af ublandet Uld.

Meget af det i Handelen værende Uldſtof, der betegnes ſom „hel Uld“, er det altid ikke. Man kan let nok anſtille en Prøve om, hvorvidt det er blandet med Bomuld o. ſ. v. eller ikke. Man trevler en lille Prøve af Tøjet op, ſaa at man faar nogle løſe Traade ſaavel af Tvertraadene ſom af Længdetraadene, og brænder ſaa disſe én for én. Bomulds- eller Lintraade brænde helt med klar Flamme; de ægte

Uldtraade brænde kun daarligt og danne ved Spidſen en lille, ſvampet Knude.

M.

Naar ſorte Handſker blive lyſe i Fingerſpidſerne

kan man give dem deres nye Udſeende tilbage ved førſt at ſmøre lidt Blæk paa de lyſe Pletter. Bagefter gnider man Handſkefingrene over med en blød, ulden Klud, hvorpaa der førſt er kommen en Smule Heſtefedt. M. J.

Naar ſorte Silkeforklæder eller lign. briſte i Lægene

repareres de ſmukkeſt ved, at man klipper ſort Hefteplaſter til, lidt ſtørre end Hullerne, bløder dette med lidt Vand og klæber det paa Vrangen af Tøjet, og det ſes da neppe, at det har været itu. Hefteplaſter kan man ſelv lave ved at ſmøre opløſt Gummi paa noget tyndt, ſort Silketøj og lade det blive tørt. M. J.

At gjøde fine Potteplanter.

Naar man har drukket ſin The, ſkjænker man noget kogende Vand paa de ſamme Theblade og lader det ſtaa, til Theen kun er lunken; ſaa vander man Blomſterne dermed, og man vil ſnart ſe, at de trives godt deraf, naar det gjentages dagligt.

M. J.

Middel mod Mavekrampe.

Almindelige Anfald af Mavekrampe dæmpes hurtigt, naar man opløſer en Knivſpids dobbelt Natron i et Vinglas Vand og drikker et Glas ved hvert Anfald.

Pr.

Rensning af Tapetpapir.

Er Tapetpapiret blevet ſmudſigt, gnides det af med gammelt Rugbrød, af hvilket Skorpen førſt maa være ſkaaret af. Findes der Fedtepletter, gnides disſe af med Pibelér. Helga.

Recept til Blæk.

Da der i „Raadgiveren" Nr. 3 fandtes en Recept til Blæk turde jeg maaſke fremkomme med en, der er meget billigere.

Blækket tilberedes paa følgende Maade:

For 10 Øre Eoſin,
„ 10 „ Methylviolet,
„ 10 „ Mallakitgrønt,
blandet med Vand.

Man kan ved at blande Pulveret med mere eller mindre Vand faa lyſere eller mørkere Farver.

B. O.

At læge Brandſaar.

Man tager Blommen af et Æg og en Spiſeſkefuld uſaltet Smør, ſom ſmeltes, og blander derpaa de to Dele ſammen, ſaa de danne en Salve; denne ſtryger man paa en Lærredsklud og lægger den ſaa paa Saaret. Man maa lægge friſkt paa et Par Gange om Dagen, og efter et Par Dages Forløb vil der danne ſig en fin Hud. For at denne fine, ſarte Hud ikke ſkal gaa itu, kan man ſenere indgnide den med lidt Voxſalve.

Emma S……g
i Malmø.

Grøn Sæbe ſom M Tandpine og S

Sæben indgnides g
Ørene og i Nakken,
er grøn Sæbe god af
for Filipenſer og Bul
om det kun er en lille
tørrer den bort. naa
gnides med Sæben.
ningen maa foretages
Aften.

Et ſimpelt Middel ſtændig at fjerne

Morgen og Aften
med en fin Penn
rundt omkring Ligtorn
gjør rigtig ondt; tilſid
op med Roden uden
operatørens Hjælp,
aldrig mere igjen.

Kokkene

At bevare Oxekj blive tør

Det er viſt mangen
bekjendt, at naa
kogt et Stykke Oxekjød
tørt og mørkt paa de
naar det bliver ſtaa
undgaas paa følgen
Man ſkjænker kogt V
3 Spiſeſkefulde Salt,
mer man det Kjød, n
nyte til Paalæg, en
Kjødet og Lagen er
det bliver lidt ſal
ſaltigt, man lader
Dagen efter, og tage
af Lagen. Paa de
undgaar man at ſp
en god Skive.

Trykt i Carl Allers E
Kjøbenhav

RAADGIVER for HUS OG HJEM paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 9.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

4. Forlovelſen og Forlovelſestiden.

(Fortſat).

Selv om vi ikke kunne ſtemple „Kjærlighed og Kildevand“ ſom to Ting, der høre beſtemt ſammen, ſaa ere dog Gudſkelov Pengegiftermaalene ikke de overvejende hos os, og man har mere Tilbøjelighed til at dadle diſſe, end de Forlovelſer, der knyttes af ren Kjærlighed. Naturligvis kan man ikke fortænke den unge Mand, der har lært ſin Forlovede at kjende udenfor ſin egen Familiekreds, og altſaa ikke er kjendt med hendes Families Forhold, i, at han bliver glad, hvis der med den Elſkedes Haand følger en ſmuk, lille Medgift, eller i at han paa en eller anden Maade ſøger at faa lidt Beſked om hendes Families Formueſtilſtand o. ſ. v., men vi maa beſtemt betegne det ſom uværdigt for en Mand, at han, hvis diſſe Oplysninger ikke falde helt tilfredsſtillende ud, trækker ſig tilbage fra Familien. Rigtignok har han derved givet ſig ſelv det Skudsmaal, at hans Tilbøjelighed maa have været af en meget flygtig Natur, men han har tillige ødelagt en Families Fred og Ro og maaſké bortſkræmmet en anden Frier. Førend altſaa en ung Mand paa nogenſomhelſt Maade giver ſin Tilbøjelighed tilkjende for en ung Pige, maa han ſtrengt prøve ſig ſelv, hvorvidt det virkelig kun er hende ſelv, han er indtaget i, og om han kan ſige ſig aldeles fri for at tage Henſyn til hendes Families Glands, Rigdom eller andet mere. Ved et Ægteſkab er det af ſtor Vigtighed ikke at ſkuffe ſig ſelv, og ſaa ſenere lade en Uſkyldig undgiælde for Skuffelſens Bitterhed. Et agtværdigt og ſorgfrit Liv, et hyggeligt Hjem, værnet og ſtyret af en blid, forſtandig Huſtru, er misundelſesværdigt; og for at naa dette Maal maa Poeſi og Proſa, Kjærlighed og Forſtand gaa Haand i Haand før Forlovelſen. En ung Pige, der i en Herres Opmærkſomhed overfor hende finder mere end den Høflighed, der tilkommer enhver Dame — enten nu en ældre Veninde gjør hende opmærkſom paa, at det er ſaaledes, eller at hun ſelv inſtinktmæsſigt opdager det, vil ikke tøve med at gjøre ſin Moder, ſin meſt trofaſte Veninde, Meddelelſe derom. Denne overtager ſaa Forpligtelſen til at udgrunde, hvorvidt Datteren har Ret eller ikke. I ethvert Tilfælde maa den unge Pige, hvis Moderen ikke ſkulde ſynes om Partiet, vogte ſig for ethvert opmuntrende Ord og allerhelſt i nogen Tid holde ſig borte fra det Selſkab, hvor hun kan vente at træffe vedkommende Herre.

(Fortſ.)

„Tak, jeg vil helſt blive hjemme."

I en yndig, lille Sofa ved Kakkelovnen ſidder den lille, blonde Frue. Et af disſe Luxushaandarbejder, der ikke ſynes at være til nogenſomhelſt beſtemt Nytte, ſom koſte mange Penge at forfærdige, og ſom, naar de ere færdige, overalt ligge eller ſtaa én i Vejen, ligger i hendes Skjød. Hun ſidder og ſer drømmende hen for ſig og mærker ikke, at hendes Mand er kommen ſagte ind og nu ſtaar lige bagved hende.

„Skulle vi ikke ſpadſere en Tur ſammen, min Kjære?" ſpørger han.

„I Dag? Det kan jeg ikke, jeg ſkal ſaa gjerne have dette Broderi færdigt."

„Jeg tænkte, at det var lige ſaa vigtigt at trække lidt friſk Luft i en Timestid," ſiger han og ſmiler lidt ironiſk.

„Nej Tak, jeg vil helſt blive hjemme, jeg gaar ſlet ikke ud i Dag."

En lille Pauſe.

Han fløjter en Operamelodi og gaar lidt op og ned ad Gulvet, ſaa trækker han ſit Bord med Aviſerne hen til Kakkelovnen, tager Plads ved Siden af ſin Kone og begynder at læſe.

Hun ſer op og ſpørger ligegyldigt:

„Vil Du da ikke gaa en Tur?"

„Jeg har ikke Lyſt til at ſpadſere aléne."

Hun trækker paa Skuldrene og er døv for den ſkjulte Mening i Ordene.

Næſte Dag ſidder det unge Ægtepar i Spiſeſtuen ved Kaffen.

Manden trænger til lidt aandelig Opmuntring efter det trættende, mekaniſke Arbejde og ſiger:

„Synes Du ikke, at vi ſkulle gaa en lille Tur hen paa Udſtillingen?"

Den unge Frue ſer adſpredt op fra ſin Modetidende og ſiger ligegyldigt: „Nej Tak, jeg føler ikke Trang til at gaa ud, men lad Dig endelig ikke afholde af det — —"

„Men det er jo næſten en hel Uge ſiden, Du har været i Luften."

„Jeg har ikke Tid til det."

„Ikke Tid?" Han lér godmodig. „Du ſtakkels plagede, lille Kone, — men det er rigtignok ſandt, det, man ikke vil, har man aldrig Tid til."

„Og ſaa er Vejret ſaa uſikkert. I et ſaadant Vejr forlader jeg ikke Huſet. Men, ſom ſagt, det maa ikke holde Dig hjemme."

Med et halvt Suk tager han ſin Hat, kysſer ſin lille, egenſindige „Hjemmeføding" paa Panden og gaar. „Jeg er hjemme Klokken otte," raaber han endnu i Døren tilbage til hende.

Atter gaar fireogtyve Timer.

Den unge Kone ligger paa Chaiſelonguen og læſer i en Roman. Manden ſer paa ſit Uhr.

„Er det ikke paa Tiden at klæde ſig paa til Theatret, min Kjære?" ſpørger han.

„Jeg er altfor træt til at tage derhen i Aften,"

ſvarer den ſn
gabende.
„Vi kunne ta
mit Barn."
„Tak, jeg vil
hjemme."
Han er kjed
Indvendinger;
gaar han aléne
En anden Ga
det unge Par
Italien. Mede
tiſk anlagte Ma
over al Sydens
er den lille, for
højlig utilfreds
paa Hotellerne,
ſelve Rejſen, Be
ſagt med alt,
ſker ſig mange G
i ſit komforta
Næſte Aar bede
lig ſin Mand
Uger aléne og
over, at han
ſom hun i ſin
ſig, da han førſ
ene i Theatret og
i at lade hende bli

Sundheds

VII.

Det er allerede
disſe ſmaa Afhandl
at Fødemidlerne
Grunde have en
ringsværdi; idet
om lidt ſenere at
dertil, ſkulle vi i Da
Form give en lille
de meſt almindelig
ſom vil viſe, i hvil
indeholde de Nærings
paa det meſt komme
en Tabel, ſom med
Udbytte kunde bu
Husmoders Kokken

Tabel A.

viſer, hvor meget af Hovednæringsſtofferne der daglig er nødvendig for

	Æ.	F.	K.	V.
en voxen Mand med legemligt Arbejde . . .	120 Gr.	56 Gr.	500 Gr.	2500 Gr.
en voxen Kvinde. . . .	96 „	48 „	400 „	I Forhold mindre.
et Barn mellem 7 og 15 Aar.	76 „	44 „	320 „	
et Barn under $1\frac{1}{2}$ Aar	30 „	42 „	70 „	

Tabel B.

viſer, hvor meget af de ſamme Stoffer der procentvis indeholdes i de angivne Næringsmidler.

a. Næringsmidler fra Dyreriget.

	Æ.	F.	K.	V.
Oxekjød af middelgod Beſkaffenhed	21	$5\frac{1}{2}$	—	$72\frac{1}{2}$
Kalvekjød	19	$7\frac{1}{2}$	—	$72\frac{1}{2}$
Svinekjød	$14\frac{1}{2}$	$37\frac{1}{2}$	—	47
Kjød af Vildt	$22\frac{1}{2}$	1	—	75
Blod (gjennemſnitlig)	18	$\frac{1}{5}$	—	81
Tunge	$14\frac{1}{2}$	17	—	$67\frac{1}{2}$
Nyre	$18\frac{1}{2}$	4	—	$76\frac{1}{2}$
Lever	20	4	—	$74\frac{1}{2}$
Lax	16	$6\frac{1}{2}$	—	$76\frac{1}{2}$
Gjedde	$18\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	80
Aal	13	$28\frac{1}{2}$	—	$37\frac{1}{2}$
Stokfiſk.	80	1	—	$17\frac{1}{2}$
Mælk (ſød	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$4\frac{4}{5}$	$87\frac{1}{2}$
(ſkummet	3	$\frac{7}{10}$	$4\frac{4}{5}$	$90\frac{7}{10}$
Smør	$\frac{3}{5}$	83	$\frac{3}{5}$	$14\frac{1}{2}$
Oſt (gjennemſnitlig)	30	$13\frac{2}{5}$	5	$46\frac{1}{2}$
Æg	$12\frac{1}{2}$	12	—	$74\frac{1}{2}$

b. Næringsmidler fra Planteriget.

	Æ.	F.	K.	V.
Bønner	23	2	$53\frac{1}{2}$	14
Ærter	23	2	52	15
Ris	8	1	76	13
Hvedemel	11	1	73	13
Byggryn	11	$1\frac{1}{2}$	$71\frac{1}{2}$	15
Hvedebrød	7	$\frac{1}{2}$	55	36
Rugbrød	6	$\frac{1}{2}$	$49\frac{1}{2}$	42
Kartofler	2	$\frac{3}{10}$	$21\frac{1}{5}$	75
Kaalſorterne	$2\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	88
Snittebønner	3	—	$6\frac{1}{2}$	89
Frugt (friſk.	$\frac{1}{2}$	—	10	85
(tørret.	$2\frac{1}{2}$	1	55	30

give den for hver Dag nødvendige Mængde Æggehvide, Fedt o. ſ. v., og at multiplicere det udkomne med 100 Gram. Hvis altſaa f. Ex. Spørgsmaalet ſtilles ſaaledes: hvor meget Oxekjød ſkal jeg ſpiſe om Dagen for derved at tilføre mit Legeme de fornødne 120 Gram Æggehvideſtof? vil Svaret blive $120\colon 21 \times 100 = 571^{3}/_{7}$ Gram eller omtrent 1 Pund 14 Kvint.

Det vil endvidere fremgaa af Tabellerne, at en „blandet" Næring er aldeles nødvendig for Menneſket; man vil jo nemlig ſtrax ſe, at de fleſte af de dyriſke Fødemidler ſlet ikke indeholde Kulhydrater, medens omvendt Næringsmidlerne af Planteriget i Almindelighed have et for ringe Indhold af Æggehvideſtoffer. Man vil nu forſtaa, hvorfor man ſpiſer Brød, Kartofler og andre Gemyſer til Kjødet; jeg haaber for øvrigt, at den tænkſomme Husmoder ved at ſtudere disſe ſmaa Tabeller vil faa Løsning paa mere end én af Kogekunſtens tilſyneladende Urimeligheder og faa Øjet op for, at mange af de Sammenſætninger af Maden, ſom man maaſké tidligere blot har mént var en Følge af Skik og Brug, i Virkelighed grunde ſig paa videnſkabelige Forudſætninger.

Det vilde nu altſammen gaa ſaa meget glat med Henſyn til Valget af Koſten, hvis der ikke var andre Faktorer, ſom Husmoderen maa tage med i Beregningen. Der er da førſt og fremmeſt Udgifterne. Priſen paa Næringsmidlerne, der ſtiller ſig ſaa højſt forſkjellig, og ſom ingenlunde altid ſvarer til deres Næringsværdi; disſe Husholdningspenge, der ofte tildeles ſparſomt nok og ſkulle holde ud til Maanedens Ende, kunne ofte friſte Husmoderen til at tage ſin Tilflugt til Fødemidler, der fylde mere, end de nære; men ogſaa for den, der kun har et knapt Maal af Husholdningspenge at raade over, vil Liſten være til ſtor Nytte, idet man vil kunne udregne, hvorledes man faar meſt Næringsſtof for ſine Penge. Et andet Henſyn, Husmoderen har at tage, er, ſom allerede ſagt, Fødemidlernes abſolute Næringsværdi, ſom nærmere ſkal blive omtalt, naar vi i det følgende ſkulle betragte hvert enkelt af Næringsmidlerne.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Hoſte hos Børn.

Et godt Middel mod Hoſte hos Børn kan man ſelv tilberede ſig ved at koge tørrede, ituſkaarne Althearødder i Vand i et Kvartér, ſaa helde det flydende af og koge det igjen med Sukker, til det bliver tykt ſom Sirup. Da denne Saft er let tilbøjelig til at blive ſyrlig, maa man ikke koge for meget ad Gangen, og det, man har kogt, ſkal man have ſtaaende paa et koldt Sted.

K.

At renſe emalierede Gryder.

Jerngryder, hvis Emalie er begyndt at blive brun i Bunden, ſugter man indvendig med fortyndet Saltſyre og lader dem ſtaa nogen Tid tildækket. Senere ſkurer man dem med Sand og ſkyller dem meget omhyggelig ud.

M.

At borttage Punſch- og Kognakspletter af lakerede Sager.

Man tager lunkent Kaffegrums, hælder det over Pletterne og lader det være paa
Døgn, ſaa ere Pletterne

Mar
Ma

Køkkenet.

Anvendelſe af Ægg

Da der jo ſtadig indſ
mange nyttige Raad i
giveren", har jeg ogſaa
til at indſende nogle
Maden. Det er viſt ma
mødre bekjendt, hvad jeg
her i disſe Linjer, men
maaſké dog flere, hvem
ubekjendt og ſom ville br
af det.

Der bliver ſaa oft
Køkkenet: „Hvad ſkulle
bruge alle disſe Æggehvi
— For det førſte kan m
dem til Smaakager.
ſaa et kvart Pund S
ſmeltes, og et kvart P
(det kan godt være Pud
rører det godt, dertil
Pund Mel, og til ſidſt
Æggehvider. Kagerne
Pladen med en Theſke,
man lægger nogle
Mandler ovenpaa dem,
bedſt, naar de bages
Man kan godt ſpare
Smørret til dem, naar
Lyſt.

Til hvid Sagoſu
ger jeg altid de hel
rører dem rigtig godt
teret, ſaa faar Suppen
behagelig Smag.

En

At piſke Ægge

Æggehvide lader ſig
til ſtiv Skum,
kommer en Knivſpids
Saltet køler og letter
nelſen.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 10.

Hjemmet.

one ved de forſkjellige
miliebegivenheder.

Forlovelſen og
rlovelſestiden.

(Fortſat).

os er det paa en vis
Maade Skik og Brug
ove og iagttage, før
yder en ung Pige ſin
og ſit Hjerte, men
maa være vis paa
Følelſer, førend dette
ſelſkabelige Sammen-
r, ved Familieballer,
rbeſøg o. ſ. v. frem-
der ſig lige ſaa mange
heder til at prøve
em, og tror man at
vis i ſin Sag, er det
en tredje, man lader
or ſig. Dette kom-
el for det meſte af,
n endnu er tilbøjelig
finde den Herre lidt
ig, der har „hentet ſig
rv". En Herre, om
man véd, at han ufor-
mere end én Gang
dſat ſig for at faa
urv", er latterlig og
ingen Herre **behøver** at blive det, det er noget, det ligeſom er Enhvers Pligt at undgaa. Det kan jo ogſaa forekomme, at en Herre uſkyldigt har lidt et Nederlag, men kun naar han har havt med en Kokette at gjøre og antaget hendes Tilnærmelſe for andet end Koketteri.

For **Koketteri** bør **enhver ung Pige vogte ſig**, det er altid farligt at lege med Ilden, og ingen ung Pige har Lov til at give en Herre Ret til at misforſtaa hendes Opførſel. En ung Pige maa heller ikke tro, at hun vinder i Folks Omdømme ved at „give Kurve". Førſte Gang er Verden maaſké tilbøjelig til at undſkylde det og give Manden Skylden, men ſkér det anden Gang, vender Selſkabets Blik ſig lidt mistroiſk til den unge Pige. Og det ikke uden Ret, thi ſkér det anden Gang, ſaa maa der jo være noget i den unge Piges Væſen, der har muliggjort, at to kunde tage fejl af hendes Følelſer. At to, maaſké aldeles ulige Menneſker, begge ſkulde have taget fejl, lader ſig neppe antage, og man er ikke tilbøjelig til at tro det, ſelv om det forſikkres. Skammen kan maaſké træffe Manden, men Skaden bliver alene den unge Piges. Hun kommer i Folkemunde, og det er, ſom bekjendt, det værſte, der kan hænde hende. I ethvert Tilfælde vil det vare længe, før hun igjen bliver udſat for at give en Kurv, hvis der overhovedet taget nogenſinde mere gives hende Lejlighed til det.

For det Tilfælde, at den, der bejler til en ung Pige, ikke kan faa fuldſtændig Visheb for, hvor vidt hans Tilbud vil blive modtaget eller ikke, er det rigtigſt at gjøre Tilbudet ſkriftligt. Det letter Sagen for begge Parter. Bliver Frieriet modtaget, deſto bedre for ham. Indtræder det modſatte Tilfælde, ſaa lettes Afſlaget for den unge Pige ved, at hun kan lade ſin Fader give det ſkriftligt paa hendes Vegne. Derved kan man ſaa, naar begge Parter ere ærekjære Mennesker, let undgaa at det kommer ud mellem Folk.

Mange Gange beder Frieren ſelv hos Forældrene om den unge Piges Haand, dog dette ſker næppe uden at Vedkommende med Ord eller Blik har bedet ham „tale med Fader og Moder.“ I ſaa Tilfælde møder Bejleren feſtlig klædt i ſtivt Viſittoilette. Et ſaadant Beſøg kommer ſjældent Forældrene aldeles uventet; de Tider er forbi, hvor Frierne „faldt ned fra Himlen“. Der kan vel tænkes de Tilfælde, hvor Familien ikke er rigtig enig med ſig ſelv om, hvorledes dette Frieri bør optages, og i ſaa Tilfælde bede de høfligt om en kort Betænkningstid, da det er et ſaa alvorligt Anliggende, det gjælder; men ſom oftest er Fader og Moder for det meſte forberedte, og hele Beſøget er kun en Formſag, der finder Sted for „Selſkabets“ Skyld.

(Fortſættes).

„Tak, jeg vil helſt blive hjemme.“

(Sluttet).

I Begyndelſen glæder man ſig over ſlige Ting. Men der kommer en Tid, hvor han ikke mere ſpørger om hun vil tage med, ikke mere beder hende om det eller lægger Mærke til det, og hvor hun ſlet ikke er glad over, at han gaar aléne ud eller rejſer aléne bort.

Han har lidt efter lidt opgivet ſin Modſtand mod hendes „Holden ſig hjemme“, han er endelig bleven for Alvor træt af hendes afſlaaende Svar, men — og det er det mærkelige ved Sagen — alt det har hun helt glemt.

Nu kjeder hun ſig ved at være aléne hjemme, aléne i Theatret og aléne, naar hun endelig faar i Sinde at gaa en Tur, og hun ſpørger ſig ſelv med Bitterhed, hvorfor denne Skjæbne er falden i hendes, den husligſte af alle huslige Koners Lod. Hvorfor er netop hun bleven ſaa ulykkelig?

Kjære Læſerinde, Du er maaſké ogſaa ſaadan en „huslig Kone“; er Du det, ſaa tag mod et Raad: Lad lidt af din Huslighed i Stikken, og din Mand vil ſynes én Gang ſaa godt om Dig.

I gamle Dage gjaldt det rigtignok mindre ſmigrende Ordſprog: „Konen og Kakkelovnen høre til i Hjemmet“, men ſelv om vi gjennem den mindre ſmukke Form ville ſe ind til den mere ſkjønne Kjærne, ſaa paſſer det ikke mere aldeles paa enhver Huſtru i vor Tid. Den i indſkrænkede Forhold levende, med en uindſkrænket Børneflok velſignede Huſtru, der ikke har Raad til at holde Pige, og maa tage Del i alt ſelv, maa naturligvis offre ſig helt for Hjemmet og tør ikke tilbringe mere end den allernødvendigſte Tid udenfor det; men naar der er Tale om Damer, der have Raad til at tillade ſig alle den Slags Adſpredelſer der blev talt om ovenfor
Mænd ønſke, a
deltage i diſſe,
til en vis Grad
for at ikke de
tilbageſtødte ved
dige Klyngen ſi
tydeligheder i
ſkulle gaa ud al
gyndelſen opmun
af de taabelige,
ſtruer, og ſenere
det med ſurmule
og Taarer, naa
rede er blevet fo

Det kan i
ſe nydeligt ud a
en ung Frue b
ſin Tid i Gyngeſ
Kakkelovnen elle
men ſenere, na
bleven en fed, kj
trone — og m
fed af det, mi
— ſaa er det ſle
ligt eller intere
Derfor, pas paa
I unge Fruer,
at I have ſaa
matiſke Anlæg, gi
paa Eder ſelv,
Eders Ulyſt lid
delſen, ſaa ville
være glade ved
Eders Mænd v
naar I gaa ud
ikke nok at være
en god Ægtefæll
moder, en Kone
ſin Mands Ben
rat, hvor det lab
og det kan hun
hun tvinger ham
ud aléne.

E. W

Sundhedslære.

VIII.

[illegible] Spørgsmaal, det nok er [illegible] at komme ind paa, er dette: [illegible] ſkal man ſpiſe og [illegible] — Tilſyneladende er [illegible] meget ſimpelt: Naturlig[illegible] naar man føler Trang der[illegible] [illegible] fraregnet, at der, [illegible] forhen berørt, gives [illegible] Tilſtande, hvor der er et [illegible] Begjær efter Føde, eller [illegible], hvor der ſlet ikke føles [illegible] at indtage Næring, er [illegible] almindeligt at træffe [illegible] Forſtaaelſe af dette [illegible] og det ligefremme [illegible] Svar. Her i vort [illegible] glemmer man ſom [illegible] at Menneſket ikke lever af [illegible] ſpiſer, men af det, det [illegible] og i Regelen indtages [illegible] af Almuebefolkningen [illegible], alt for rigelig Føde. [illegible] ikke her ſaa meget [illegible] Overflødighed af Mad, [illegible] med ved et Bondegilde; [illegible] i alt Fald dog kun Und[illegible], ſom lad os blot mindes. [illegible] til dagligt Brug nyder [illegible] Hovedmaaltider, og at der [illegible] ſtikkes en Mellemmad [illegible] en eller to Gange [illegible] Dagen. Naar nu dertil kom[illegible] at Landalmuens Maal[illegible] er en meget væſentlig Del [illegible] af Brød- og Melſpiſer, [illegible] den Paaſtand ſlet ikke for[illegible], naar jeg udtaler ſom min [illegible], at en vel ſtillet Almues[illegible] Koſt paa Landet i Kvan[illegible] nok kunde være tilſtrækkelig [illegible] tre almindelige Spiſere. [illegible] Overlæsſelſe [illegible] med Mad bærer i Al[illegible] ſin Straf i ſig: [illegible] og gaſtriſke Syg[illegible] ere paa Landet over[illegible] hyppige.

En langt fornuftigere Inddeling af Dagens Maaltider er den, ſom mere og mere vinder Tilſlutning i Hovedſtaden, og ſom har ſin nærmeſte Grund i den dér ſædvanlige Arbejdstid. Hovedmaaltidet, der nydes Kl. 5—6, efter at Dagens væſentligſte Arbejde er endt, kaldes endnu ſtedſe med et mindre rigtigt Navn Middagsmaaltidet. Erfaringen har belært alle Menneſker om, at Legemet efter et rigeligt Maaltid kommer i en noget ſlap Tilſtand, og ethvert ſtørre Arbejde gaar derfor kun daarligt fra Haanden umiddelbart efter ſamme. Et enkelt ſolidt Maaltid om Dagen vilde imidlertid næppe kunne tilfredsſtille Mavens Krav, og det er derfor ogſaa almindelig Sædvane at nyde et ſtyrkende Maaltid Kl. 11—12, der ligeledes gaar under en fejl Benævnelſe: Frokoſt. Det er ikke ſundhedsſvarende at ſpiſe ſtærkt enten umiddelbart efter Søvnen eller kort førend, man begiver ſig til Hvile; i førſte Tilfælde befinder Maven ſig, om jeg ſaa maa ſige, i en morgengnaven Tilſtand, og dens Muſkelkraft er ikke ret tilbøjelig til at virke; i ſidſte Tilfælde vilde Maven berøves den Nattero, den ſkal nyde lige ſaa vel ſom det øvrige Legeme. Man nyder derfor ogſaa kun et meget let Morgenmaaltid, og et ſaa ſent Hovedmaaltid, ſom indtages Kl. 5—6, vil ej heller tilſkynde én til at byde ſin Mave andet end et meget let og tarveligt Aftensmaaltid. Aftengilder med varm Spiſe o. ſ. v. ere, hygiejniſk ſet, nogle rene Uhyrer, hvis Reſultater kun ere Fordøjelſesbeſværligheder, Mareridt, urolige Drømme eller Søvnløshed.

At ſvagelige Perſoner og Børn maa have en ganſke anden Inddeling af Maaltiderne, er en Selvfølge; for ſaadanne maa man tværtimod indrette hyppigere Maaltider, men der maa da til Gjengjæld ikke bydes altfor rigelig Spiſe paa én Gang. Af hvad der tidligere er udviklet i disſe ſmaa Afhandlinger, vil det fremgaa, at det ofte kan være meget fornuftigt at nyde et Maaltid efter en ſtørre, legemlig Anſtrengelſe; vi erindre jo, at der under denne maa være forbrugt betydeligt af det i Legemet optagne Næringsſtof, og dette Tab ſkal erſtattes.

Med Henſyn til Drikke ſkal her endnu kun bemærkes, at man uden Skade naar ſom helſt paa Dagen kan ſtille ſin Tørſt med Vand. —

Vi ſkulle nu gaa over til at betragte de enkelte Næringsmidler med Henſyn til deres Næringsværdi og øvrige for Ernæringen heldige Egenſkaber; men det ligger i Sagens Natur, at vi i disſe populære Betragtninger ikke kunne indlade os paa en Underſøgelſe af dem alle; vi ville ej heller gaa til Værks med videnſkabelig Grundighed, men blot beſkjæftige os med de meſt almindelige. Jeg bliver derfor ogſaa nødt til mere at give Reſultaterne uden videnſkabeligt at begrunde dem; naar jeg nu imidlertid forſikkrer Læſeren, at jeg ikke ſkal fremkomme med løſe Paaſtande, haaber jeg, at vi gjenſidigt ſkulle blive tilfredſe.

Et Fødemiddels Næringsværdi beror førſt og fremmeſt paa dets Indhold af Æggehvideſtoffer; dernæſt paa dets Indhold af kvælſtoffrie Næringsſtoffer, og endelig paa dets Forraad af de mineralſke Stoffer, der benyttes i Ernæringens Tjeneſte. Se 111.

Det er dernæſt af Vigtighed, at Fødemidlet er godt, ɔ: at det er uforfalſket og ikke er i en fordærvet Tilſtand. Der er for nuligt paa andet Sted her i Bladet talt om Betydningen af Forfalſkningen af Næringsmidler, ſaa jeg ikke her ſkal opholde mig derved. Fordærvede Fødemidler ere i Almindelighed ſkadelige for Sundheden, idet de ofte indeholde Svampeformer og Bakterier. Ved Valget og Indkjøbet af Fødemidler ſkal man altſaa vogte ſig for Forfalſkninger og Fordærvethed. Desværre er det jo ſaa, at Smaafolk af pekuniære Henſyn under deres Indkjøb af Levnetsmidler ofte udelukkende tage Henſyn til Priſen; jeg paaſtaar, at det er den ſtørſte Ødſelhed at gjøre ſaakaldte billige Indkjøb; den Vare, der ſaas, er end ikke den lavere Pris værd; bedre er det i ſaa Fald at gjøre et mindre Indkjøb af den bedre Vare; dens Næringsværdi vil i Realiteten overgaa det billige Fødemiddels.

Menneſkets Føde er dels faſt [Spiſe], dels flydende [Drikke] og hentes ſom bekjendt fra alle Naturens tre Riger, idet man har lært ved forſkjellig Tilberedning at gjøre ſelv ſaadanne Stoffer tjenlige til Ernæring, ſom vore Fordøjelſesredſkabers Bygning ellers ikke vilde tillade os at nyde.

Det er imidlertid ikke alle de af Menneſkene benyttede forſkjellige Slags Spiſe og Drikke, ſom ere Næringsmidler i dette Ords egentlige Betydning, idet nogle endogſaa ſtærkt begjærede Fødemidler indeholde yderſt faa Næringsſtoffer; de attraas enten paa Grund af deres Velſmag, den Pirring, de fremkalde, eller af andre Aarſager og kaldes i Almindelighed Nydelſesmidler. Vi komme ſenere til udførligt at omtale disſe, da de ſpille en ſtor Rolle i Husholdningen og ſærligt hyppigt udgjøre Beſtanddele af de Drikke, Menneſket benytter.

Medicus.

Husraad.

Middel til at gjøre Støvler vandtætte.

Man tager 6 Kvint Beg, koger det ved ſagte Ild med 24 Kvint Tran en halv Time, hvorefter der tilſættes 1 Kvint Sølverglød. Den deraf blevne Maſſe paaſtryges Saalerne flere Gange og henſættes for hver Gang paa et varmt Sted for at tørres. For ligeledes at gjøre Læderet paa Støvlerne vandtæt, tages 6 Kvint Vox, ſom koges i 24 Kvint Tran, lader dette henſtaa, indtil det er bleven lidt afkølet, hvorpaa Læderet indgnides godt dermed flere Gange og henſættes til Tørring, hvorpaa Støvlerne efter et Par Dages Forløb godt kunne pudſes og benyttes. Det kan tilføjes, at den ellers ſaa modbydelige Tranlugt forgaar ved Kogningen og Tørringen.

J. Gammelgaard.

At renſe Sengefjer.

Man tager en ſtor Jerngryde, ſætter den over jævn Ild, kommer nogle Haandfulde Fjer deri og rører ſagte om med Haanden; alt det Gode af Fjerene bliver let og levende af Varmen, og alt det Daarlige ſynker tilbunds. Naar man ſkal fylde ældre Fjer i et nyt Dynevaar, kan man paa denne Maade undgaa at faa det Ubrugelige med, og da man dog bliver dunet alligevel, kan man faa meget lettere og behageligere Sengklæder end før.

G. S.

At faa Folder ud
Bryſſeler-Tæppe

Naar Bryſſeler-Tæpper,
ere altfor ſtore, er
krøllede og have faaet
ſom ere vanſkelige at g
ſkal man fugte det St
ſom Tæppet bedækker, g
Vand, derpaa lægges
ſtrax paa, idet man m
at trække det ſaa glat ſom
ſelv meget ſtore Folder f
paa denne Maade.

S

Til Læſern

angaaende indſendte
til „Raadgiver for H
Hjem“.

Vi gjøre gjentagende
ſom paa, at de Raad
villigt indſendes til „Ra
for Hus og Hjem“, ligg
Redaktionen maa være
med Navn og Adreſſ
imod der i „Raadgiver
ſættes Mærker, naar i
ſenderen udtrykkelig forla
modſatte. De ærede In
bedes for Sætningens Sk
at ſkrive paa den en
af Papiret, og helſt ſkri
af de indſendte Raad paa e
Stykke Papir.

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

RAADGIVER for HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 11.

Hjemmet.

Hos Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

4. Forlovelſen og Forlovelſestiden.

(Fortſat).

I Familier, der komme meget ſammen, finder der ſjelden nogen ſærlig Forlovelſesfeſt Sted. Man har ment, det vilde ſke den Dag, og Familien indfinder ſig af ſig ſelv. Det er en lille Familiefeſt indenfor den nærmeſte Kreds, og den lille Feſt arrangeres af Brudens Forældre, i hvis Hus den altid foregaar.

Have derimod de to Familier ikke før havt Omgang med hinanden, danner Forlovelſesfeſten Indledningen til en ſaadan, navnlig hvis de bo i én By. Saa er det gjerne Brudgommens Forældre, der gjør Begyndelſen ved Forlovelſesdagen at aflægge et Beſøg i den tilkommende Svigerdatters Hus og af Sønnen at lade ſig foreſtille for hendes Forældre.

Bo begge Familier ikke i ſamme By, er det Skik og Brug, at den unge Mands Moder paa Forlovelſesdagen ſender den unge Pige et Brev, hvori hun hilſer hende ſom Datter, et Brev, ſom dennes Taktfølelſe og Hjerte byder at beſvare ſtrax og i de venligſte Udtryk.

Selv om Forlovelſen er fejret i Stilhed i Familien, gives der gjerne bagefter en lille Feſt for Venner og Bekjendte; enten inviteres ſaa disſe til „en lille Feſt i Anledning af min Datters eller Søns Forlovelſe med den og den", eller Forlovelſen deklareres førſt, naar Selſkabet er ſamlet.

Saa ſnart Forlovelſen har fundet Sted, ſendes Forlovelſeskort ud. Hvem kjende ikke de ſirlige, ſmaa Kort, ſom man modtager i en lille Konvolut, der kun lige har Plads til Kortet, og hvis Modtagelſe altid ſætter os i en vis Spænding. „Det er beſtemt et Forlovelſeskort — hvem tror Du?" Og ſaa brydes det, og nysgjerrigt gjennemſtaves ſaa de to Navne, der ſtraaler én i Møde. Nogle Forlovelſeskort, og det de fleſte, det er i det Hele taget den ſmukkeſte Skik, forſynes med begges Navne, den unge Piges øverſt, ſaaledes:

Henriette Boje.
Oskar Berg.

Andre ſende to Kort, omvundne med et lille Silkebaand, altſaa med Navnene hver for ſig. Det er ikke ſaa heldigt, det kan ofte være ſom et Slags ondt Varſel: Silkebaandet lader ſig ſaa let løſe op igjen.

Anſkaffelſen af Ringene er Brudgommens Sag. Dertil vælges brede, glatte Guldringe, i hvilke Navnene eller Begyndelſesbogſtaverne til Navnene ere indgraverede. Den unge Piges i den Ring han ſkal have, og hans i hendes. Ogſaa Maaneden og Datoen for Forlovelſen anbringes der. Den unge Pige kan ſaa til Gjengjæld give ham en lille Medaillon med ſit Haar eller ſit Portræt, eller en lille Gjenſtand, hun har ſyet, o. ſ. v. Andre

Gaver bruges ikke ved Forlovelſer; dog vil en ſmuk Buket altid være velſet og glad modtaget.

I nogle Egne bruges det ved Bryllupper endnu at vexle en Ring til, ſaa at Ringfingeren kommer til at bære to glatte Ringe.

(Fortſættes).

Smaa Udlæg.

Det var en Aften, at jeg havde lovet en Bekjendt af mig at gaa i Butikker med hende, for at raade hende ved Indkjøbet af ét eller andet. Hun kom for at hente mig, og vi forlode Huſet for at begive os til nærmeſte Sporvogn. Da ſtanſede min Ledſagerinde pludſelig og vinkede ad en forbikjørende, tom Droſke. „De har vel ikke noget imod, at jeg hellere tager en Droſke?" ſagde hun, „fra Sporvognen maa vi dog gaa til Butikkerne, og derfra atter til en Sporvogn, for at komme hjem. Nu tage vi Droſken i timevis, ſaa er det overſlaaet." Jeg gjorde ingen Indvendinger, min Bekjendt hørte til den Klasſe, „der, Gud være lovet ikke behøver at ſpare"; jeg betragtede mig altſaa ſom indbuden til en Kjøretur og ſteg ind i Droſken med hende. Da Droſketuren ſkulde betales, viſte det ſig, at min Ledſagerinde kun havde Guldſtykker i ſin lille Portemonnæ, og da Droſkekuſken ikke kunde give igjen, tilbød jeg naturligvis at betale. Jeg talte Pengene op af min desværre langtfra ſaa rigelig forſynede Portemonnæ og tilfredsſtillede Kuſken. Min Ledſagerinde takkede mig paa den elſkværdigſte Maade og lovede ſnart at berigtige „det lille Udlæg". Paa min Bemærkning om, at det var mig en Glæde at betale Turen, ſvarede hun halv fornærmet, „at det kunde aldrig falde hende ind at lade mig betale — det var en Gjæld, hun var i, ſom hun nok ſkulde berigtige." Jeg tav, da jeg indſaa', at jeg heller ikke havde Ret til at tilbyde Betalingen, det var jo hendes Ærinde, vi gik i, og min Plads i Droſken havde jo ikke fordyret Turen. Vi havde endnu et lille Indkjøb at gjøre i en Butik i Stedet ved Siden af, hvor min Veninde boede, her blev et af Guldſtykkerne vexlet, men hun holdt det maaſké ikke for fint at byde mig mine udlagte Penge her, vi toge Afſked fra hinanden og — jeg har aldrig ſet mine udlagte Penge ſiden. Hun har glemt den Bagatel for længe ſiden og lever i den Tro, at hun har baaret ſig pænt ad ved ikke at tillade mig at kjøre i Sporvogn, da jeg var med i hendes Ærinde, og jeg har ikke ſaa meget ſom Tak, fordi jeg i mine ſmaa Forhold har ſpenderet den lange Droſketur paa hende.

Og hvor mange Gange gaar det ſaaledes? Mange flere Gange, end man tror. Her endnu et Par Exempler:

En Veninde af mig, der laa paa Landet i en temmelig afſidesliggende Egn, bad mig i et Brev om endelig at ſende hende en n
kommen Bog, der lod
være ſtor Rift om. „
ſaa bange for, at de
være udſolgt, inden vi k
ind," ſkrev hun, „v
god at lægge den B
ud, jeg ſkal klare det
ſnart jeg kommer ind!"
ſamme Dag blev
kjøbt, jeg havde næ
faaet den, Oplaget var
rigtig ved at blive ud
og jeg modtog omga
det venligſte Takkebre
min Ulejlighed. Da
milien kom ind, takked
Veninde endnu en Ga
ſagde: „Jeg maa huſ
jeg er i Gjæld til D
nu har jeg ikke Peng
mig —". Nu er ogſaa
„lille Udlæg" ſunket
Glemſelens Hav til
andre ſmaa Udlæg, ſo
heller aldrig hører
om mere. (Sl

Sundhedslær

IX.

Ved Underſøgelſen af
ſlets Næringsmidler ville
handle dem under følgen
Overſkrifter: 1) Nærin
ler, hentede fra Dyr
2) fra Planteriget, 3)
ter, 4) Drikke, 5) Nydd

1. Næringsmidler, h
fra Dyreriget.

Kjød er en nødvend
ſtanddel af et Menneſke
naar denne ſkal være b
ſvarende. Det er navnli
Kjødtrævlerne (Muſkel
indeholdte Æggehvideſtof,
tinger dets Næringsværd
har ogſaa Fedtet, der ben
„Forbrænding", ſin ſtor
ning, lige ſom de ſaakald

ende Subſtanſer [Bindevæv, mer, Bruſk] og de mineralſke ffer [Saltene]. Jeg henviſer aa Henſeende her, ſaa vel ſom et følgende, til den Tabel, der ſtes i VII. Vi benytte Kjødet af en Mængde forſkjellige Dyr, g Næringsværdien er da ogſaa rſkjellig. Det er ikke aléne ene Kjødet [Muſklerne], vi be- ytte til Føde; flere af Indvol- ene have ogſaa rig Anvendelſe, en ſtaa dog altid i Nærings- ærdi tilbage for dette.

Kjødet tilberedes paa mange ſkjellige Maader, og Formaa- let hermed er nærmeſt at bringe n Afvexling til Veje i Koſten. En Husmoder, ſom Dag ud og Dag ind vilde traktere ſin Hus- and med f. Ex. kogt Kalvekjød, meget hurtigt fremkalde en indelig Opſtand, medens hun ed Variation i Tillavningen at bruge flere Husholdnings- vil kunne glæde ſig ved et Regimente over lydige taknemmelige Underſaatter. ſkulle nu ſe lidt paa disſe for- ſkjellige Tilberedningsmaader.

Kjødſuppe er en ſærdeles yndet Ret og anſes i Alminde- lighed for at være meget nærende. Det er imidlertid en aldeles falſk Antagelſe; den er tværtimod lidet eller ſlet ikke nærende. Jeg ſkal ſenere i ſin Tid at gjøre dette klart for de ærede Husmødre, vilde maaſké være tilbøielige til at mene, at „Kraften“ af Kjø- det under Kogningen gaar over i Suppen; nej, Kraften bliver i Kjødet; vi vide jo, at „Kraften“ — for hellere at bruge et mere videnſkabeligt Udtryk Næringsſtofferne i dette væ- ſentlig ere Æggehviden og Fedtet. dette ſidſte ſmelter ganſke viſt noget og flyder ovenpaa Suppen; det imidlertid enhver Hus- moder, at en Suppe med et tykt Fedtlag ikke ſmager godt, og dette ſkummes derfor af, medens den Smule Fedt, ſom bliver tilbage, ſvømmer omkring ſom ſmaa „Øjne“, og det ſkal man da, om jeg ſaa maa ſige, ikke blive fed af. Nu Æggehvideſtoffet! — De véd jo godt, hvorledes Æggehvide forholder ſig, naar den bliver ophedet; den løber ſammen, bliver tyk, koagulerer. Det ſamme bliver naturligvis Tilfældet under Suppekogningen; Æggehviden i Kjødet koagulerer og bliver deri, og den Ubetydelighed, ſom maatte komme ud i Suppen, flyder i ſammenløben Tilſtand ovenpaa og bliver ligeledes ſamvittighedsfuldt afſkummet. Altſaa af Æggehvide og Fedt indeholdes der lidet eller intet. Hvad er da Kjødſuppe? — Det er Vand, hvori der er opløſt en Del af Kjødets limgivende Subſtanſer, der bevirke, at Suppen ved Afkøling ſtivner til Gelé, og af dets Salte. Hvorvel nu ej heller disſe Stoffer ere at foragte, maa man dog ſikkert nu indrømme, at Kjødſuppe ikke egentlig kan kaldes et Næringsmiddel; derimod er den et Nydelſesmiddel [ſe under VIII], der varmer og pirrer, ægger Appetiten og ſaaledes afgiver en god Begyndelſe til et derefter følgende nærende Maaltid. Hvad der her er ſagt om Husholdningskjødſuppe, gjælder ogſaa om Liebigs Kjødextrakt og lignende Fabrikata, ſom ej heller indeholde Næringsſtoffer i nogen væſenlig Grad.

For at udelukke enhver Misforſtaaelſe vil jeg blot her bemærke, at man ikke maa forvexle Kjødextrakt, Suppeesſens o. lign. med de ſaakaldte Kjødpulvere, der gaa i Handelen under forſkjellige Navne og anvendes ſom ernærende Midler i disſe Sygdomme; disſe have intet med Kjødſuppe at gjøre, men ere tørret og pulveriſeret Kjød, og indeholde altſaa de virkeligt nærende Beſtanddele.

Naar Husmoderen ſaaledes giver Kjødſuppe til Formad, maa hun ikke leve i den Illuſion, at det er en kraftig og nærende Ret, og at en Efterret af let Beſkaffenhed, ſom Pandekager eller lign., vil være tilſtrækkelig. Nej, ovenpaa Suppen bør hun give Kjødet. Hvorpaa den er kogt, thi de egentlig nærende Beſtanddele visſe findes i dette, hvorvel det maaſké ikke er ſaa velſmagende ſom Kjød, der er behandlet paa anden Maade. Ved at lægge Kjødet i kogende Vand i Stedet for i koldt, ſom man i Almindelighed gjør, naar man vil lave Kjødſuppe, eller ved at behandle det ved Stegning, vil det blive langt mere ſaftigt og velſmagende. Sagen er nemlig den, at Æggehvideſtofferne i Overfladen af Kjødet ved at udſættes for en hurtig og ſtærk Varme løbe ſammen og danne ligeſom en Skal, der holder paa Safterne i det Indre. Vil man ſaaledes tillave en ſaftig og velſmagende „engelſk Boeuf“, maa man anbringe Stykkerne paa Stegepanden over en livlig Ild; der danner ſig da ligeſom et Overtræk af de ſtorknede Æggehvideſtoffer over hele Overfladen, og Safterne kunne ikke trænge ud der igjennem. Det er af denne Grund, at man under Stegningen af en Steg ikke maa ſtikke i den med en Gaffel, thi herved prikker man jo netop Hul paa det frembragte Æggehvidehylſter. Imod Slutningen af Stegningen maa man, ſom bekjendt, ikke fyre for ſtærkt, da Øjemedet med den ſtærke Varme jo allerede er naaet, og man ved at vedligeholde denne kun vil opnaa at faa ſin Steg forbrændt og forkullet.

De fleſte Sorter Kjød kunne ganſke viſt ſpiſes i raa Tilſtand; det ſaakaldte Spegekjød er jo i Grunden raat; men det kan meget ofte være forbundet med Fare at nyde det i en ſaaledes mangelfuldt tilberedt Form. Jeg behøver kun at minde om, at der ikke ſjældent forekommer Snyltedyr i Kjødet, ſom i den menneſkelige Fordøjelſeskanal forvandle ſig til de uhyggelige Bændelorm, eller om, at de for ikke ſaa mange Aar ſiden opdagede Trikiner kunne bringe Sygdom og Død over hele Familier, der have nydt Kjødet raat af et hermed befængt Svin. Her i Danmark ere diſſe ſidſte dog heldigvis ikke ſaa meget almindelige, men dog hyppige nok til at man burde iagttage mere Forſigtighed. Ved en omhyggelig Kogning eller Stegning, der er tilſtrækkelig ſtærk til at gjennemtrænge hele Kjødſtykket, kan man ſikkre ſig mod enhver Fare i denne Henſeende.

Medicus.

Køkkenet.

At fabrikere Sæbe.

Alt urent Fedt eller harſk Olie bør man ſamle i en Krukke, da man deraf kan have ſtor Fordel. Naar man preſſer Sylte eller Rullepølſe, faar man noget trybret Fedt, ſom ikke ſmager godt at ſtege eller bage i; naar man ſteger Fiſk eller lignende kan det hænde, at Fedtet paa Panden bliver branket; ved forſkjellige Lejligheder faar man noget Fedt, ſom man ſynes, duer til ingenting; det bør altſammen ſamles i en Krukke, ſom ſaa af og til ſættes ved Varmen for at ſmelte ſammen. Det gjør ikke noget, hvor harſk eller muggent det bliver, tværtimod af gammelt Fedt bliver lettere Sæbe end af friſkt; jo mere Talg af Faar eller Oxer desbedre.

Synes man, at det varer for længe, før man faar ſamlet 3¼ Pund Fedt, kan det manglende ſuppleres med ren Linolie. Sæben ſkummer mere ved, at der kommes noget Linolie deri. Jeg har undertiden brugt 1½ Pund Fedt og 1¾ Pund Linolie, for det meſte tager jeg 2¼ Pund Fedt og kjøber ſaa 1 Pund Linolie, der koſter 30 Øre Pundet.

Hos Alfred Benzon kjøbes en Flaſke Sæbelud, den koſter 55 Øre, naar man bringer en almindelig Vinflaſke med; foruden dette bruges 39 Potter rent Vand, og det bliver altſammen Sæbe, blød, hvid Sæbe, ſom ligner Gelé, og anvendes alle Steder, hvor man ellers bruger grøn Sæbe.

Man faar undertiden en Brugsanvisning leveret med Sæbeluden, dog ikke altid. For at de ærede Husmødre kunne ſe, om de ville forſøge det, vil jeg her beſkrive, hvorledes jeg bærer mig ad. Jeg har en meget ſtor Kobberkjedel, ſom ſættes over Ilden med alt det Vand, jeg ſkal bruge; naar det er blevet hedt, øſer jeg det op i en Ballie, og maaler ſaa deraf efter Anvisningen. Jeg har prøvet at tage koldt Vand, men det tog meget længere Tid.

Selve Anvisningen lyder ſaaledes: 1 Flaſke Sæbelud blandes med 8 Potter Vand og koges med 3¼ Pund Fedt eller Talg, indtil Blandingen er klar, hvilket viſer, at Fedtſtoffet har forſæbet ſig. Derpaa tilſætter man 31 Potter Vand, koger det Hele i nogle Minutter, og Sæben er færdig. Til Slutning vil jeg endnu tilføje, at man maa røre i Kjedlen hele Tiden, og derfor er det nyttigt at have varmt Vand at øſe i.

Denne Sæbe koſter omtr
Øre Pundet, og er den
ſaa drøj ſom grøn Sæbe,
det dog fordelagtigt at hav
Ulejlighed.

Naar man ſamler alle
af Toiletſæber, kunne de
i Sæben, naar den er færdig
man koger Sæben, bør man
for de Ting, ſom den ſkal ko
og dertil kan man bruge 2
fjerdinger, ſom man er vi
ere lette.

G.

Hummer- og Sardinda

Naar man holder Hummerda
over en Spiritusflamm
man med en Tang afrive de
Reſter af Laaget, og derved
ſkaffe ſig mange nyttige Ting
at have Blankſværte, Kaffe
ſværte, Kridt og Wienerkalk
polere med, Søm, Propper
lignende Sager i. Man ka
ſaa derved opbevare ſler
end f. Ex. i Skuffer, og ofte
meget ved ſine Indkjøb. Vi
kjøbe et Pund Kaffeler
faar man det for 30 Øre
Fjerdingspund Kugleſtaal
Øre. Hvor man ellers
for 10 Øre paa én Ger
man næſten nøjes med at
for 2 Øre. Jeg kommer
til at tænke paa Kaffeſtaal
ſom man kjøber et Fjer
paa én Gang, faar man
25 Øre, og derſom man
for 10 Øre ad Gangen, faa
det ſamme Kvantum for
Man kan Aaret rundt
mange Penge ved at kjøbe
rier hos en Materialiſt
bevare dem i Flaſker
4 Lod af nogen Slags.

G.

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

nd. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 12.

jemmet.

r ved de forſkjellige
liebegivenheder.

rlovelſen og
velſestiden.

(Fortſat).

nge Piges Dragt
el ved Forlovelſes-
m naar hun ſam-
fin Forlovede af-
orlovelſesviſitterne,
id bære Præget af
ſimpel Elegance.
en Pynt ved en
, der dog bringer
en alvorlige Hus-
rdighed et godt
ærmere, vilde være
lte Plads. Ganſke
ger ere nogle Ste-
Forlovelſesfeſten
hvide eller dog i
er. Mange Smyk-
ikke til Lejligheden.
ælder ſaavel i højere
vere Kredſe, baade
og uægte Smykker.
lovede Pars Fa-
aa i den førſte Tid
Forlovelſeskortene
dte, være forberedte

paa Viſitter, da det er Modtagerens Pligt enten ſkriftligt eller perſonligt at overbringe ſin Lykønſkning i den nærmeſte Tid efter Kortets eller Kortenes Modtagelſe. Efter at Beſøgene i Hjemmet ere modtagne, aflægger det unge Par Forlovelſesviſitterne. Herved er det ſjældent ledſaget af nogen. Til enlige Herrer gaar den unge Pige ikke med, ellers aflægges Beſøgene i Fællesſkab. Er Brylluppet nærforeſtaaende, gjælder Viſitterne ogſaa for en Slags Affkedsviſit, iſær hvis der finder Bryllupsrejſe Sted efter Brylluppet, i ethvert Tilfælde bliver det jo fra hendes Side en Slags Afſkedsviſit ſom „Frøken den og den“ — den næſte Viſit bliver formodentlig aflagt ſom „Frue“.

Om de Forlovedes Forhold indbyrdes kan der naturligvis ikke gives Regler, her er kun Tale om, hvad den gode Tone fordrer af dem, og dette kan ſiges i faa Ord: at de i andrés Nærværelſe ikke vexle for mange Kjærtegn og ikke tænke udelukkende paa dem ſelv og deres Lykke, ſaa at de derved glemme Anſtandens Fordringer. I nogle Familier er det Skik ikke at lade de Forlovede være for meget aléne, hverken i Hjemmet eller naar de gaa ud eller i Theatret ſammen, de ere da næſten altid ledſagede af en yngre Søſter, af Moderen, en Tante o. ſ. v., men dette er en Sag, der afhænger af de forſkjellige Familiers egen Opfattelſe af Sagen. I nogle Lande overholdes den langt ſtrengere end her.

Der kan naturligvis heller ikke gives nogen Regel for, hvor længe en Forlovelſe maa vare, det retter ſig jo efter de forſkjellige Forhold; men lægger Udſtyr og øvrige Pengeforhold ingen Hindringer i Vejen, regnes en Forlovelſe paa et halvt Aar eller ſaa for det rigtigſte. Lange Forlovelſer foranlediger ofte et viſt ſløvet Forhold mellem Parret. Dog kan der naturligvis indtræffe Tilfælde, hvor man ligefrem vilde ſtøde an mod den gode Tone ved at fremſtynde Brylluppet.

(Fortſættes).

Smaa Udlæg.

(Sluttet).

Dog nej! de hvile ikke i Glemſelens Hav, men figurere med haandgribelige Tal i min Udgiftsbog. Jeg har nemlig gjort mig den private Fornøjelſe at indrette en lille Konto for „ſmaa Udlæg", og man ſkulde ikke tro, hvor pæn rund en Sum, de mange „udlagte" Tiører, Femogtyveører og Kroner danne i Aarets Løb. De vilde tillade én nu og da med let Hjerte at deltage i en Fornøjelſe eller anſkaffe ſig en eller anden nyttig Gjenſtand — hvis man havde dem!

Over vedkommende Rubrik i min Udgiftsbog har jeg ſkrevet: „Bortkaſtede Penge", og denne Overſkrift har jeg ikke valgt for Spøg, jeg betragter dem virkelig ſom bortkaſtede Penge, ſom hverken jeg ſelv eller nogen anden har nogenſomhelſt Glæde eller Nytte af. Jeg betaler ingen Gjæld med dem, thi Modtageren har ingenſomhelſt Anelſe om at have modtaget Penge af mig, jeg gjør ingen Foræring, thi min Gave har ikke en Gang Karaktér af en anonym Preſent, den, der har modtaget den, har ikke en Gang den Glæde at kunne gjætte, hvem den „ubekjendte Giver er". Det, et ſaadant „Udlæg" nærmeſt ligner, er en Almisſe, kun med to ſmaa Forandringer: man giver ikke af Hjertensgodhed, og underſtøtter ikke nogen Fattig. De Folk, ſom ikke erſtatte „ſmaa Udlæg", ere i Reglen rige eller dog mere velhavende end jeg ſelv. Har jeg gjort et Udlæg for en i mindre Forhold levende Bekjendt, kan jeg være temmelig ſikker paa, at han eller hun allerede næſte Dag opſøger mig for at betale det tilbage. Der er endogſaa Mennesker, der gaa til den modſatte Yderlighed, og ſom ere ſaa bange for den Slags „Smaagjæld", at de blive helt pinlige at have med at gjøre. Til en kjær, længſt afdød Veninde plejede jeg ſaaledes ofte i Spøg at ſige: „Nej, Dig lægger jeg intet ud for om Aftenen, jeg ſtaar ellers i Fare for, at Du kommer om Natten og vækker mig, fordi Du ikke kan holde ud at vente med Tilbagebetalingen til næſte Morgen."

Naar nogen vilde ſpørge mig, hvilken Klasſe Mennesker jeg holder meſt af, vilde jeg ſige de ſidſte, men jeg indrømmer, at det gode ligger i Midten. Erſtat uden altfor ſtort Haſtværk, men glem aldrig, hvad man har lagt ud for Dig!

Fremfor alt, glem ikke det, hvor et ſaakaldet „lille Udlæg" i og for ſig ſelv ikke er en ſaa aldeles ubetydelig Sum. Rige og velhavende Folk have ingen Begreber om, hvad ſaadan et Par Kroner vil ſige for mindre Bemidlede, der have ondt nok ved at holde den ydre Anſtand vedlige, og
dybt vilde ſavne
Penge, ſom de „for
ſtands Skyld" have m
give ud, uden at faa
ſomhelſt Udbytte af
Ikke ſjældent bliver e
dant „lille Udlæg"
laget med den udtryk
Betingelſe: „Men De
ſaa god at huſke mi
det, hvis jeg ſkulde
til at glemme det."
ſaadan Anmodning
naturligvis aldrig.
ikke Skik og Brug at
Penge" i godt Selſka
ve den Driſtige, der
ſaadan Anmodning
ſig forlede til at gjør
han eller hun er o
forviſt fra Selſkabe
det ſamme. „En
Raahed! En ſaa
Raahed!" Man vil
paa Skuldrene, rynk
Næſen og ſaa vende
de Mennesker, „der ik
mere Forſtand paa
Tone, end at gjøre
velſer over en ſaadan
gatel!"

Maaſke ogſaa no
Læſerinderne vilde vær
bøjelige til at betegn
ſom „ſmaalig", for
gjør Ophævelſe over
lille Ting ſom „ſmaa U
og endogſaa har ſkre
Slags Artikkel om de
hvad ſkal man ſige?
ſelſkabelige Liv beſta
én Gang af et Antal
ting og Smaaligheder
jeg nærer det Haab,
dog har talt ud af e
andens Hjerte. Meſt
vilde det glæde mig.
jeg har faaet en el
den af mine Læſerinde
maaſke er i Vane

andre „lægge ud for
til at aflægge denne
— men det tør jeg
neppe gjøre Regning

Jenny H.

Sundhedslære.

X.

har efterhaanden lært
forſkjellige Methoder
Opbevaring af Kjød, for at
dets Forraadnelſe, hvor-
det vilde blive ubrugeligt til
føde. **Kulden** er for-
lig i dette Øjemed og kan be-
Kjødet friſkt gjennem —
ſkaber. Det lyder ganſke
utroligt; imidlertid er
en Kjendsgjerning, at man
ved Isbavets Kyſt har fun-
indefroſſent i en vældig Is-
det fuldſtændigt bevarede
af et Mammutsdyr, ſom
i den ſaakaldte Tertiærtid,
maa have ligget adſkillige
Aar tilbage; Kjødet af
Dyr var ſaa friſkt, at Hun-
med Begjærlighed aad det.
Mine Læſere ville vide, at
kan opbevares ſærdeles længe
og at friſkt Kjød
i ſtore Mængder praktiſeres
Europa fra Amerika i Skibe,
ere forſynede med Isbehol-
En ſaadan Opbevarings-
vilde imidlertid være for
i det daglige Liv, og
anvender derfor i Alminde-
andre og mere ſimple. I
varme Lande med deres glø-
Det bliver ſaaledes Kjød
almindeligt tørret og kan
Tilſtand holde ſig længe;
i vor nordlige Himmelegn
man oftest **Saltning**
Røgning. For at gjøre
holdbart er det nødven-

digt at fjerne ſaa meget ſom muligt af det deri indeholdte Vand. Ved Saltningen ſker dette ved, at det anvendte Kogſalt i høj Grad tiltrækker Vand; men ſammen med dette bortgaar ogſaa flere af Kjødets værdifulde Beſtanddele. Brugen af ſaltet Kjød i længere Tid uden Afvexling er uſund, da det bevirker Sygelighed og Forſtyrrelſer i Fordøjelſesvirkſomheden. Ved Røgning, der ligeledes fratager Kjødet en Del af dets Vand, frembringes der af Røgen nogle egne kemiſke Stoffer, der have den Egenſkab at modvirke Forraadnelſe. Det ſaaledes tilberedte Kjød kan vel ſmage ganſke godt, men Erfaringen viſer, at man kun vil trives daarligt ved en udelukkende Nydelſe deraf, og Reſultatet bliver altſaa, at hverken ſaltet eller røget Kjød formaar helt at erſtatte det friſke.

En meget betydningsfuld Opfindelſe er de ſaakaldte **Kjødkonſerver**. Det friſke Kjød henkoges i Daaſer eller Glas, der tillukkes ſaa tæt, at Luften umuligt kan faa Adgang. Ved denne Opbevaringsmethode kan det opnaas at holde Kjød friſkt og velſmagende i meget lang Tid. Man vil let indſe, hvilken Vigtighed ſaadanne Konſerver kunne have f. Ex. paa lange Søreiſer, og de høre da nu om Stunder ogſaa til ethvert Skibs Udruſtning. Ved denne Opfindelſe er det ogſaa blevet muligt at forſende Kjødet af de talløſe Skarer af forvildet Hornkvæg, der vanker om paa Amerikas og Auſtraliens Stepper, ſaa at det kan tjene til Næring for Europas tæt ſammenpakkede Befolkning. Deſto værre er Fremgangsmaaden endnu for indviklet og koſtbar til, at Opfindelſen ret kan faa en udbredt Anvendelſe.

Ved Valget af Kjød til Tilberedning af de forſkjellige Retter bør den fornuftige Husmoder ſaa vidt muligt tage Henſyn til den Kjendsgjerning, at Kjødet af et og det ſamme Dyr har en noget forſkjellig Næringsværdi, der i Almindelighed ogſaa finder ſit Udtryk i en forſkjellig Pris. Det er ſaaledes almindelig bekjendt, at Bagkjødet af vort Slagtekvæg [Oxe, Kalv, Faar] har ſtørſt Næringsværdi og derfor ogſaa ſtaar i den højere Pris. Jeg har allerede omtalt, at nogle af Indvoldene kunne afgive en ret god Føde, og at Blodet, tilberedt paa forſkjellig Maade, er fortrinligt, meget nærende og dog billigt.

Fiſk har i Almindelighed en langt ringere Næringsværdi end Kjødet af de varmblodige Dyr. Da mange Arter af Fiſk dø kort efter, at de ere trukne op af Vandet, maa man ved Indkjøb af ſaadanne vel give Agt paa, om Farverne ere livlige og Gællerne ſmukt røde; dette ſidſte forſtaa imidlertid de Handlende ofte at eftergjøre ved at beſmøre dem med Blod. Fiſk, der er fordærvet eller i begyndende Forraadnelſe, kan fremkalde alvorlige Forgiftningstilfælde. Ved Saltning, Røgning eller Tørring formaar man, ſom bekjendt, at opbevare Fiſkekjødet i lang Tid. Ved Indkjøb af røget Fiſk bør man ſtedſe være noget forſigtig, da Røgningen ofte kan ſkjule en fordærvet Vare. Det bør endvidere erindres, at Kjødet af Fiſk i Forplantningstiden [Legetiden] i Almindelighed ikke duer, ja, at det endogſaa kan være giftigt. Enhver Husmoder kjender Beſked med Betydningen af Maanederne med og uden „r".

Foruden „Kjød" og „Fiſk" anvender Menneſket ogſaa en hel Del andre Dyr til Føde. Her i Norden er disſes Tal dog ikke ſaa ſtort, idet det væſentligt indſkræner ſig til nogle Krebsdyr Flodkrebs, Hummer, Krabber] og nogle Skaldyr [Muslinger og Oſters]. Nogle af disſe ere en ſøgt Lækkerbidſken paa de Velhavendes Bord og ere følgelig ogſaa i høj Pris, ſkjøndt deres Næringsværdi end ikke tilnærmelſesvis ſtaar i Forhold til denne; Krebsdyrene ere tilmed meget tungt fordøjelige. Oſters ere derimod let fordøjelige, indeholde forholdsvis ikke ſaa ringe Næringsſtof og kunde afgive en fortræffelig og vel ſmagende Føde — hvis de ikke vare ſaa koſtbare, at Nydelſen af dem er en Luxus, ſom kun de meſt velhavende kunne tillade ſig. Det er med misundelige Sukke, at den i pekuniær Henſeende mindre heldigt ſtillede Oſtersælſker ſer tilbage til hin fjerne Oldtid, da vore krigerſke og halv vilde Forfædre færdedes; at ogſaa disſe have været Yndere af denne Spiſe, og at der i Modſætning til nu har været nok at tage til, derom vidne de vældige Dynger af Oſtersſkaller, der findes flere Steder her i Landet, disſe Levninger fra vore Fædres Maaltider, ſom ere kjendte under Benævnelſen „Køkkenmøddinger“. — Muslinger ere at faa til langt billigere Kjøb, men ere langt fra ſaa nærende eller ſaa let fordøjelige; hertil kommer, at de ikke ſaa ſjældent have giftige Egenſkaber, der kunne fremkalde alvorligt Ildebefindende eller Død ved Nydelſen. Den gamle bekjendte Køkkenpraxis, at prøve dem ved at lade en Sølvſke ligge i Vandet, hvori de koges, er langt fra tilſtrækkelig betryggende. Man bør derfor anbefale Publikum ſtor Forſigtighed med Henſyn til dette Fødemiddel.

Næſte Gang ſkulle vi betragte nogle af de Næringsmidler, der bringes til Veje fra Dyreriget, men tildels mere paa anden Haand ved Menneſkets Indgriben.

Modicus.

Husraad.

Middel mod Tandpine.

Mod Tandpine tages i mange Tilfælde et Galæble, hvoraf ſkjæres et Stykke, ſom man pasſer til den hule Tand, hvori det lægges. Det varer da ikke længe, inden Tandpinen ophører.

J. N.

At renſe Potteplanter for Utøj.

Man lader Vandet, hvori der er kogt Kartofler, ſtaa til det bliver koldt, ſaa vander man Planten over det Hele dermed. Dette gjentages nogle Gange, ſaa vil Dyrene ſnart forſvinde.

M. J.

Friſke Pletter af Oliemaling paa uldent Tøj

fjernes ved at gnides med en Tørv. Ældre Pletter renſes bedſt med en ulden Klud, dyppet i Terpentinolie. M. J.

Køkkenet.

At lave billig og god Soya.

Salt Kjødkraft*) bliver ofte tilovers i Husholdningen, iſær om Sommeren; jeg har derfor
Lyſt til at meddele Husm
nyttig Brug, jeg har fun
den, nemlig at lave den ti
En god Del Selleri og Sy
nidles ud i Kraften, h
den ſies. Nu tager man
Kilo ſimpelt Sukker til ho
bruner det under ſtadig
i en rummelig Gryde, ind
faar en mørk, brun Farve
den løftes da af Ilden, og
ten hældes i lidt ad Gange
ſtaar altid over Pigen ve
Arbejde da det let vil bru
Gryden bør atter ſættes o
den, indtil alt er opløſt,
er Soyen færdig til at hæl
Flaſker. Den kan holde ſi
vis, og lidt af den gjø
baade for Smag og Farv
hver Stegeſauce.

At opbevare Æg fra
meren til Vinteren

Man ſætter Sneſe Æ
den ſpidſe Ende
Side i Lag ovenpaa hver
en ſtor Krukke eller en Sa
bing. Dertil tager man
get Kalk, ſom man kan
lem begge ſine Hænder to
og en god Haandfuld Kø
Det Hele røres ud i en
Vand og hældes over Æ
Vandet maa ſtaa rigelig
Æggene, da det øverſte La
ket vil tage Skade. Naar
det ſvinder noget, maa man
mere Vand paa. — Jeg
Æg i Vinter, ſom jeg ha
handlet ſaaledes, og de va
ſaa gode, ſom den Dag
dem hen.

M.

---

*) Kraftſuppe.

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 13.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

4. Forlovelſen og Forlovelſestiden.

(Fortſat).

Indtræffer der for Exempel et Dødsfald i Familien i Forlovelſestiden, eller en af Familien bliver farlig ſyg, maa Brylluppet naturligvis udſættes. Ved Dødsfald i Familien længere ude plejer man ikke at opſætte Brylluppet, men fejrer det i Stilhed. Paa Bryllupsdagen lægges ſaa Sorgen (dette komme vi ſenere tilbage til).

Før vi forlade Kapitlet om Forlovelſe og gaar over til det mere glædelige om „Brylluppet", maa vi tale et Ord om et mere pinligt Emne: den hævede Forlovelſe. Det er en for begge Parter meget pinlig Begivenhed, der altid kaſter et daarligt Lys over begge Parter. Enten Grunden derfor er Verden bekjendt eller ikke, om end Ophævelſen af Forlovelſen ſynes naturlig og kan retfærdiggjøres, det hjælper ikke, en hævet Forlovelſe bliver altid regnet Vedkommende til Laſt.

At Verden er tilbøjelig til at fælde kradſe Domme, er bekjendt nok; ophører en ung Mand pludſelig at komme i en Familie, hedder det ſig ſtrax enten at han har faaet en Kurv, eller at han har opdaget, at der bliver „lagt an paa ham". Hvorledes maa ſaa Folk ikke dømme, naar de have en virkelig hævet Forlovelſe at holde ſig til? Det giver i Uger og Maaneder Stof til Samtale ſaavel i bekjendte ſom i halv bekjendte Kredſe. Hundrede ledige Hjerner efterſpore Grundene, og hundrede Tunger ere parate til „for ganſke viſt" at angive hver ſin Grund. En Forlovelſe bør ikke ſluttes letſindigt, der maa tænkes førſt, iſær maa den unge Pige huſke paa, at en hævet Forlovelſe har bragt mange i ondt Rygte, og en Appel til Verdens Retfærdighed i det Kapitel er frugtesløs, der maa lides og taales i Stilhed, og begge Parter maa hver for ſig, ſaa godt det lader ſig gjøre, ſe at komme ud af den pinlige Situation.

Baade den unge Mand og den unge Pige maa huſke paa, at jo mindre man taler om den Sag, jo bedre. At tie ſtille og bevare ſin Rolighed er det bedſte Skjold mod Spotternes Pile. Forſøg paa ſelv at begynde at undſkylde eller forklare, gjør kun Sagen værre. Kunne de Paagjældende foretage en Rejſe, til Stormen har lagt ſig, er det rigtigſt, men er deres Forhold ikke til det, og de ikke kunne tage til en anden By, ſaa Lov til at tage i Huſet hos en i en anden Del af Landet boende Familie eller lignende, ſaa maa de med Ro og Alvor bære Følgerne af „Skandalen".

Med Henſyn til de Gaver, der ere givne og modtagne i Forlovelſestiden, ſaa er det dens Pligt, „der hæver

Forlovelſen", at ſende alle modtagne Gaver, lige til de meſt ubetydelige, tilbage. Den anden Part kan handle aldeles efter Forgodtbefindende.

Alt, hvad der her er ſagt om den unge Piges Forhold under Forlovelſen, gjælder ogſaa for Enker, der forlove ſig. Som Forlovet indtræder hun atter i de Rettigheder, hun havde ſom Pige, men man fordrer ogſaa de ſamme Henſyn af hende — ja, maaſké i en endnu højere Grad.

Opbevar Eders Skolebøger.

Naar jeg gjennemſer vore Bogvenners Bibliotheker, ſaa finder jeg meget gedigent og ſmukt der, de bedſte af Klasſikerne, den nyere Belletriſtik, de interesſanteſte originale og overſatte Nutidsværker, Fagſkrifter, Konverſationslexikoner, der er neppe noget bemærkeligt Hul at udfylde — og dog ſavner jeg noget.

Der mangler næſten overalt de Værker, der vare af førſte og derfor af ſtørſte Vigtighed for vort Liv og Viden, for vor Karaktér og Aandsretning, der mangler Skolebøgerne og Ungdomstidens Lærebøger. Rigtignok er der intet, der en Tid er Drengen ſaa forhadt, ſom A-B-C'en, Regnebogen og Sproglæren, han har ved mangen en Lejlighed givet ſin Uvilje mod dem tilkjende og kjækt gjort dem til Gjenſtand for profane Leg. Det beviſer Bindene med de afſtødte Hjørner, de løsnede Rygge, de løſe Blade og Æſelørene paa Bladene, ja vel endogſaa Randtegninger i Marginaen, disſe dejlige Illuſtrationer, der have Henſyn til alt undtagen til Bogens Text, og det beviſer endelig hele Dele af Bogen, der ſlet ikke findes.

En Dreng vil derfor naturligvis heller ikke forſtaa mig, naar jeg raader ham til at opbevare ſine Skolebøger for det ſenere Liv, hvor de ville være af Værdi for ham. Opbevare disſe Bøger, der have været hans Barndoms Spøgelſe!

Men om tredive eller fyrretyve Aar vil han ſikkert forſtaa, hvad jeg mener. Jeg har ſet mange paa Spor efter deres førſte Skolebøger, mange, ſom kunde kalde de ſtørſte og meſt koſtbare Værker i Verden deres, har jeg ſet ſtræbe forgjæves efter at finde og komme til at eje de ſmaa, beſkedne Bøger, der en Gang har ført dem ind i Verden og dens Viden.

Jeg menér ikke blot, at det er morſomt at gjemme Bøgerne ſom et Minde om Skoletiden, jeg mener, at de ere gode at have at ſlaa op i, i et eller andet Tilfælde; der er virkelig mere Viden i dem, end man er tilbøjelig til at tro, og den almindelig Dannede vil ſenere ikke finde nogen Haandbog, hvor han ſaa let vil kunne orientere ſig i Grammatik, Geografi, Mathematik og Hiſtorie, ſom i hine Grundrids, hvorefter han har lært disſe Gjenſtande.

Det er derfor ikke alene utaknemmeligt, at vi mere bryde os om de ger, der have aabnet Vejen til at lære det ligſte at kjende, naar ere komne op paa et h Trin, det er uklogt og up tiſk at gjøre det.

Ogſaa de Studere burde opbevare deres L bøger — en Gang ſom f Lærde ville de ikke for de gamle Bekjendte.

Jeg tager mine B Skolebøger i Forvaring. ſnart de ophøre at br dem, der kommer viſt Dag, hvor jeg vil ku berede dem en ſtor Gl med disſe Bøger og Hef hvor ilde tilredte de end ere. Det er en Gla der ikke koſter noget, og under mange Omſtænd heder kan blive en ſtor B ding for dem; Skolebøge kunne ikke alene udgjøre kjær Erindring for den ſelle, de kunne blive Skat for hele Familien.

Derfor raader jeg Forældre, Opdragere Lærere til at agte paa, deres Børn og Elever bevare disſe værdifulde M der om deres tidligſte aa lige Liv. Jeg vilde en værdifuld Del af ſtore, udvalgte Bogſ ling, derſom jeg de kunde kjøbe alle mine ga Skolebøger tilbage; jeg nogle af dem, tilfældigt et Pars Vedkommende Or nalerne, af de andre Exemplarer, det kunde lu mig at opdrive ſenere, jeg har ikke dem alle, og ikke ſkaffe dem, hvor gj jeg ſaa vilde.

M

Husraad.

renſe Oliemalerier.

tager Maleriet ud af ammen, og breder et rent [illegible] det. Dette Haand- i 10 til 14 Dage hol- ſt, indtil al Smuds er ud af Billedet. Derpaa es Maleriet med Lin- for ſtaaet længe i Solen. vil derved ſaa en ſaa Glans, ſom om det lige let. S.

---

l renſe Symaſkiner.

Symaſkinen er bleven ndig ved forhærdet Olie t, og derved forhindres i ſkaffer man ſig lidt og beſtryger de Dele, der ig blive ſmurte med Olie. Man kan dertil benytte Pindt eller en Pennefjer. Derpaa er ſmurt paa, rer Maſkinen et Par n [illegible] den, hvis en Haandmaſkine). Naar e er bleven opblødt, tør- de ſkidne Dele af med ſkarpt Klud og ſmører med Olie ſom ſædvanlig. S. G.

---

ere blødt Fløjl ſtivt igjen.

tager en Del ſtødt (pul- veriſeret) Gummi og fire Tragantgummi, kommer dere i en Skaal, hælder Vand og lader det ſtaa i 24 hvorpaa dypper man en i Opløsningen, beſtryger af Fløjlet dermed og [illegible] Det vil ſaa [illegible] faaet ſin [illegible] tilbage. Beſætningsfløjl, der er ſprættet af Kjoler, der ſkulle ſyes om, bliver udmærket opſtiffet paa denne Maade. D. F.

Middel mod Hede i Anſigtet.

Et meget virkſomt Middel mod ſtærk opſtigende Rødme og Hede i Anſigtet, er Paalægningen af varme Svampe. Man dypper en Svamp i varmt Vand, ſaa varmt, at man akkurat kan taale at holde Svampen i det, og holder den ſaa omtrent et halvt Minut trykket mod det Sted i Anſigtet, hvor den opſtigende Rødme generer meſt. Naar man tager Svampen bort, kan man enten beſtrøge det paagjældende Sted med lidt fint Rispudder, eller kan ſtrit udſætte det for Fordunſtningen. B. A.

Stenmasſe til Udbedring af Trappetrin.

Som det meſt henſigtsmæsſige Materiale hertil anbefales en temmelig blød Blanding af Cementkalk og Kalivandglas med en Tilſætning af noget fintſigtet Strandſand. Blandingsforholdet af Cementkalken til Strandſandet er 2:1. Den friſk rørte Masſe bliver lagt paa de beſkadigede Steder, der forud ere fugtede med Vandglas, og man giver det den fornødne Form. Paa ſex Timer er Masſen tør og forvandlet til faſt Sandſten. Man kan naturligvis ogſaa bruge denne Masſe til at reparere andre ſlidte eller ſtudbrudte Sandſtensgjenſtande med, ſom Vaſer og Figurer i Haver, Springvandsfigurer og meget andet. S. J. H.

At fjerne „Glanſen“ fra Herrefrakker.

De fleſte Herrefrakker, ſærlig de finere af Kamgarnsſtoffer, antager gjerne, ſelv om de ikke ere det man direkte kalder gamle, en uſkjøn Glans paa Ryg- og Ærmeſiden, der hyppig umuliggjør, at et ſaadant Klædningsſtykke kan „gaaes med“ mere. Man kan nogenlunde ſtyre dette Onde ved fra Tid til anden at fugte de paagjældende Steder, brede et fugtigt Linnedſtykke over dem og ſtryge dem over med et meget varmt Strygejern. N.

Nedgroede Negle.

Skrab dem ud ad Midten med en Kniv eller et Stykke Glas, til Neglen er ganſke tynd, ſaa er Ondet hævet paa et Par Dage. H.

Simpel Maade at bevare Muller hele Vinteren*).

Naar man har aabnet en Mulle-Dunk vil, ſom man ved, Mullerne let mugne og blive ſorte ovenpaa, mellem hver Gang man bruger deraf; dette forhindres derved, at man lægger over et dobbelt Stykke Lærred og dækker dette med et tyndt Lag af Muller. E. B.

Naar Vinduer i Froſtvejr ikke kunne lukkes.

Friſk Luft i Værelſer er en nødvendig Betingelſe for at vedligeholde Sundheden. I Soveværelſer bør man lade Vinduerne ſtaa aabne hele Dagen; men naar det er Froſtvejr, have mange den Ulempe, at de vanſkelig kunne aabne Vinduerne, fordi de ſaa ikke kunne lukkes igjen. Man bør ſørge for, at ethvert Vindue kan lukkes helt i, ſaa begge Kroge kunne ſættes paa. Naar det ſaa bliver Froſtvejr, maa man ſtrax, naar Vinduet aabnes, tørre det fuldſtændig tørt og bortfjerne den Is, ſom har ſat ſig faſt baade paa Underkanten og i Karmen, hvor Vinduet ſlutter til. Naar man lukker det, bør man atter tørre det af førſt, og paa denne Maade lukke vi Vinduer, ligegyldig om det er Sommer eller Vinter. G. S.

---

*) Norſk

Middel mod Hudløshed hos Smaabørn.

Et udmærket godt og nemt Middel mod Hudløshed hos Smaabørn er at beſtrø de ſyge Steder med Rispudder, ſom man kommer i en lille Lærredspoſe; man gjentager det en to à tre Gange. Det lindrer og heler meget hurtig.

En Moder.

Køkkenet.

Tilſløret norſk Bondepige.

En Liter revet Rugbrød, en Pægl Sukker og lidt Kardemomme røres godt ſammen; derpaa lægger man Brødet udover paa en ſmurt Plade, trykker det lidt ſammen og jevner det om Kanterne, indtil det er en Finger tykt. Pladen ſættes i Ovnen, der ikke maa være for varm, thi det ſkal kun tørres, indtil det er lyſebrunt og ſammenhængende. Det ſkjæres ſaa op i paſſende Stykker og lægges paa et Fad [om det ſmuler ſig gjør intet], og tilſløres med ſtiv Flødeſkum — en halv Liter maa til — derpaa pyntes den med Syltetøj. Dom: Verſkeden, men velſmagende.

E. B.

At blege gult Vaſketøj.

Vaſketøj, lige meget enten det er Linned eller Bomuld, der er bleven gult, bliver meget ſmukt hvidt, naar man, efter at have vaſket det grundigt og kogt det med rigelig, god Sæbe, ikke bringer det i koldt Vand, men efter Afvridningen lidt efter lidt overhælder det med kogende Vand, til det er ganſke bedækket af det, og lader det ſtaa og blive koldt i Vandet. Er Tøjet meget gult, gjentager man denne Fremgangsmaade en eller to Gange. Det er godt førſt at lægge alt Tøjet i Blød i koldt Vand, og ſaa ved førſte Vaſken at ſætte Salmiak og Terpentin til Luden, dog maa denne Lud ikke faa Lov til at koge, da Sæben ellers ſkiller. Man kan ogſaa til Blaavandet eller Stivelſen ſætte en Blanding af bedſte Sort Spiritus og Terpentin, omtrent fire Skefulde af Blandingen til en Spand Vand; dog maa man ſaa lade Tøjet tørre i Luften, hvad der ikke behøves, naar man følger ovenſtaaende Fremgangsmaade. At Vaſken bliver gul, er for det meſte en Følge af, at Sæben ikke bliver tilbørlig fjernet; det er derfor nødvendigt at ſkylle rigtig godt, før man blaaner. Meget Vand har den ſlemme Egenſkab at gjøre Tøjet gult; hvor dette er Tilfældet, og man ikke kan faa friſkt, rent Regnvand, gjør man bedſt i ogſaa til Skylning og Blaanen at tage kogt Vand, der er blevet koldt. Hvilken Sæbe man bruger, maa bero paa de Erfaringer, hver iſær har gjort, dog tror jeg her at maatte bemærke, at ingen Sæbe, uden Anvendelſe af Græsbleg eller Blegvand, ved én Gangs [illegible] kan tage Frugt- eller [illegible] pletter af Vaſketøjet. De fleſte [illegible] de Pletter, der ikke gaa af [illegible] Vaſkningen, pleje at forſvinde [illegible] et fortſat Kog. For [illegible] Voxpletter, Stearinpletter, Olie- og overhovedet alle [illegible] Fedtepletter. Man ſæber [illegible] paagjældende Steder dygtig [illegible] og ſætter Tøjet over Ilden [illegible] hedt Vand og ſmaat ſkaaren Sæbe.

En Bedſtemoder.

Roſenkonſerve mod Bryſtlidelſer.

Et fortræffeligt Middel mod Bryſtſmerter i det Hele taget er en Slags Roſenkonſerve, ſom man ſelv kan tilberede af friſke røde Roſenblade. Man ſtøder [illegible] i en Stenmorter til en Slags Grød, blander denne Grød [illegible] en lige Vægt Pudderſukker, [illegible] opbevarer den i Stenkrukker. [illegible] fortſat Kur, hvorved der bruges en Ottendedel Kilo af denne Konſerve pr. Dag, har en vidunderlig Virkning ſelv i de meſt haardnakkede Tilfælde. L.

For Blomſterelſkere.

Sodvand ſom fortræffeligt Gjødningsmiddel for Roſer.

Soden, helſt Soden fra Birkeild, bliver overhældt med kogende Vand, og naar det er bleven koldt, overhældes Roſerne dermed. Selv ældre Roſenſtammer ſkulde blive ſom forynggede derved, komme i bedre Vækſt og frembringe ſtørre og farverigere Blomſter end før. T. H.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

8de Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 14.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

5. Brylluppet.

Vi have nu naaet hen til den meſt betydningsfulde Dag for den unge Pige og den unge Mand, en Dag, der har været ſet hen til med mange blandede Følelſer, Frygt, Haab og en delvis Smerte over at ſkulle forlade Fædrenehjemmet. Vi ville gaa lige til Sagen og begynde med ſelve Bryllupsdagen, ſpringe de Forberedelſer over, der ere gaaede forud for denne, Gjæſternes Indbydelſe, det mere eller mindre forſigtige Valg af disſe o. ſ. v., og kun gjøre en enkelt, lille Bemærkning, nemlig, at det er Skik og Brug, hvis man har indbudt Fremmede fra Omegnen eller længere borte fra, der ikke kunne komme hjem om Natten, da ſelv at ſørge for Natteleje til de unge Piger, der ikke ere ledſagede af Familie, ved enten at anbringe dem i Hjemmet, eller beſtille Værelſer til dem paa et Hotel, og lade dem følge derhen; Familier og Herrer ſørge derimod for dem ſelv. Lige overfor Gjæſter fra ſamme By er man naturligvis løſt fra denne Forpligtelſe.

Saa er det altſaa Bryllupsdagen.

Vi maa med Skam tilſtaa, at her bliver et af de førſte Spørgsmaal: „Hvad ſkal hun (Bruden) have paa?“ Thi det er nu én Gang ſaaledes, at „hun“ altid nævnes førſt, naar det gjælder Brylluppet. Her maa vi igjen ſom tidligere bemærke, at nogen beſtemt Regel for et Toilette, lader ſig ikke opſtille, det vexler med Moden, og det rigtigſte, man kan gjøre, er at følge med Moden, uden at overdrive den; det modſatte vilde vække mere Opſigt, end Vedkommende ønſkede det. Altſaa: en Dragt arrangeres efter en eller anden Modejournal, og helſt holdt udelukkende i Hvidt. Kun hvor Kaarene ere ſaa ſmaa, at Hvidt maa regnes for uoverkommelig Luxus, vælges „den bedſte Kjole“, af hvilken Farve den ſaa end er. Det Hvide kan ſaa varieres paa mange Maader, Brudetoilettet kan være af hvidt Mull, hvidt, uldent Stof, Silke, Atlaſk, Moiré o. ſ. v., aldeles efter Vedkommendes Evne og Vilje. Sløret, der kan arrangeres paa to Maader, enten ned over Anſigtet eller tilbageſlaaet, vælges gjerne ſaa langt ſom muligt. Brudekranſen, der hos den unge Pige udelukkende beſtaar af Myrther (levende, aldrig eftergjorte Myrthegrene), er gjerne en Gave fra Moderen, Søſteren eller en kjær Veninde. Den rigtige Form, og den, der bedſt paſſer til Udtrykket „Brudekranſen“, er naturligvis den runde, der gaar helt om Hovedet, andre vælge dog kun et lille Myrthediadém med nedfaldende Myrtheranker. Smykker bæres ikke til Brudedragten, i ethvert Tilfælde da kun Perleſmykker.

En ung Enke, der gifter ſig igjen, bærer ſom

Brud ligeledes den hvide Kjole, men ingen Myrthekrans og intet Slør. Haaret er i Reglen ſmykket med Orangeblomſter. Damer, der ere lidt tilaars, bære gjerne en Art Diadém af Orangeblomſter, men ikke hvid Kjole; her træder det crême-farvede eller lyſe lilla i det hvide Stofs Sted.

Brudgommen møder i ſort Kjole, hvidt Slips, hvide Handſker og en høj Hat; Officerer og Herrer, der ere berettigede til at bære Embedsuniform, bære Gallauniformen.

(Fortſættes).

Gammelt Pelsværk.

Undertiden kan det hænde, at man har en Muffe, et Par Muffediſer eller lignende, ſom er meget forſlidt eller gaaet af Moden, ſaa der anſkaffes noget nyt, og hvad ſkal man ſaa med det gamle? Har man nu det Princip, at enhver Ting ſkal benyttes ſaa længe, det duer lidt, kommer man uvilkaarlig til at tænke paa, hvor megen Varme ſaadant Skind kan holde paa. For Damer, ſom paſſe Butikker, hvor der ikke, for Varernes Skyld, kan være megen Varme, er der nu megen Nytte at faa deraf, til Saaler indvendig i Skoene, til Muffediſer, ſom kunne knappes rundt om Anklerne, og til at ſætte paa en Skammel, hvor de ſidde. Man kan derved holde Fødderne varme.

Naar man ſprætter f. Ex. en Muffe op, har man en aflang Firkant. Vil man nu rette de ombøjede Kanter ud, ſaa kan Skindet ſpændes ud paa et Brædt og ſlaas faſt med en halv Snes Søm, ſom ikke ſlaas helt ind i Træet, ſaa de let kunne trækkes ud igjen; derpaa fugter man Kanterne med lidt Vand og lader det tørre (Haarene maa vende ind til Brædtet). Derſom man ſynes, at Skindet er lidt ſtøvet eller urent, kan man renſe Haarene med en Børſte og lidt fugtigt Sand. Et ſaadant Skind er et godt Middel mod Gigt i Ryggen; et Baand ſyes i hvert Hjørne, og det bindes faſt paa det daarlige Sted, med Haarene indad; efter nogen Tids Forløb kan det undværes igjen. Man kan i lignende Tilfælde lave Foer til ſine Ærmer af et Stykke Skind; naar Overarmen er ſaaledes beſkyttet, behøver man kun det ſædvanlige Foer fra Albuen af.

Derſom diſſe Linjer ſkulde træffe nogen, ſom ikke ſelv har Behov at bruge det, ſaa kjender Vedkommende maaſké en eller anden fattig Kone, ſom kunde have Nytte deraf, og i det Tilfælde vil jeg raabe til at gjøre det i Stand lige til at bruges, da det maaſké ellers aldrig naaer ſin Beſtemmelſe.

G. S.

Tretten til Bords.

Det kan jo være, kjære Læſer, at Du maaſké ogſaa hører til de mange, der hylde den Overtro, at det betyder Ulykke og Død at være tretten til
Deſto værre, til Tr
vore oplyſte Tider, e
troen ſtor ſelv hos
ſker, ſom ville falde
Kriſtne. Et Raad
imidlertid give Dig:
kommet til Bords
dager, at Selſkabet
ten, da vær ej den
der taler derom,
derved altid genere
Frue, Konverſation
tildels ſtanſe, Du fr
ger en Pauſe, idet
af Selſkabet vil bere
med at tælle om ig
om mulig der ſkul
talt galt, og de m
nuſtige ville ved e
tydning til Biblen
latterlige i ſlig
Du vil, hvad enten
rer til den ene elle
Side af Sagen, kun
maaſké ikke venligt
af Husfruen til Løn

Sundhedslæ

XI.

Vi ſkulle nu omtale
get anvendte Næringsmi
ſtamme fra Dyreriget,
i Dag Mælk med de be
ſtillede Produkter.

Mælk har paa Gru
Rigdom paa Næringsſ
ſin lette Fordøjelighed b
Betydning ſom Fødemid
i Landet benytte vi for
kun Komælk, men med
ſving. Mejerivæſenet i
Aar har taget, er det l
deles vanſkeligt for Sma
Landet at ſkaffe ſig dette
middel, der ſærligt for B
en overordentlig vigti

har derfor i den ſidſte Tid
at efterligne andre Lan-
Exempel ved at ſøge Geden
ret ſom Husdyr; den er me-
lig at holde og giver en
rigtig Mælk; tydſke Hygiej-
r have Tuſende paaviſt, at
lkningens (den ringere
es) Sundhedstilſtand er deſto
, jo flere Geder der holdes
kommende Egn. Det er at
, at de Beſtræbelſer, Men-
nner gjøre, for her tillands
ſere en almindeligere Be-
e af Gedemælken, ville blive
s med Held.

gaaende Mælkens Beſtand-
raviſer jeg til vor Tabel 1
Det vil af de deri givne
s, at Forſkjellen mellem
et ſød og ſkummet væſent-
n er den, at det meſte af
ffet bortiages ved Skum-
; Æggehvide- og Kulſtof-
den bliver omtrent den
. Skummet Mælk har der-
ſten den ſamme Nærings-
ſom den „ſøde", og det er
god Økonomi at benytte
Husholdningen, da Priſen
n uforholdsmæſſig lavere.
Mælken indeholdte Fedt-
r ville, naar Mælken ſtaar
flyde ovenpaa, da de ere
t, og udgjøre Fløden. Kul-
i Mælken beſtaar væſentlig
Gallertſtof, Mælkeſukker; ved
re Henſtand opſtaar der en
ing, hvorved der af Sukkeret
kommer en Syre, Mælke-
, der giver Anledning til, at
ens Æggehvide løber ſam-
koagulerer: Mælken bliver
ſaaledes ſom vi kjende det
en afholdte Sommerret „op-
Mælk". Denne Koagulation
ſtilles ved kunſtige Midler,
man af Mælken vil frem-
Oſt, hvorom ſenere.

g ſkal ikke her komme nær-
ind paa en Omtale af Mælkens Beſtanddele; det allerede ſagte maa være tilſtrækkeligt til, at mine ærede Læſere have faaet en klar Forſtaaelſe af Mælkens Betydning ſom Næringsmiddel. Omvendt vil man ogſaa let kunne indſe, hvor vigtigt det er, at der føres et ſkarpt Tilſyn med denne Vare, der ſaa overordentlig let kan forfalſkes, og et ſaadant finder da ogſaa Sted i de ſtore Byer fra Sundhedspolitiets Side. Videnſkaben har udfundet fortrinlige og fint mærkende Redſkaber til Opdagelſen af Mælkeforfalſkninger, og i Hænderne paa et energiſk Politi ſkulle de ſnart indjage Bedragerne en ſaadan Skræk, at de blive mere og mere ſjældne. Salg af ſlet, overgjemt eller fordærvet Mælk er ikke ſaa let at iværkſætte, da det kjøbende Publikum er vel bekjendt med de Egenſkaber, hvoraf god og friſk Mælk ſkal være i Beſiddelſe, men en værre Omſtændighed er det, at Mælk undertiden kan tage ſig ſærdeles godt ud, men dog have højſt uheldige Egenſkaber, idet den kan hidrøre fra ſyge Dyr eller være Bærer for visſe Smitſtoffer. Dette Punkt er for vigtigt til, at vi ikke ſkulde dvæle et Øjeblik derved.

Der træffes et Par Sygdomme hos Køerne, hvis Navne ere bekjendte nok, nemlig: Perleſyge og Mund- og Klovesyge. Den første er en Slags Tuberkelſygdom, og der er neppe nogen Tvivl om, at den hos Mennesket, ved Nydelſen af den raa Mælk af disſe Dyr, kan frembringe Bryſtſyge, Svindſot og Kirtelſyge; ogſaa den anden Sygdom kan ſmitte over paa Mennesket. Hvor man har Mistanke om, at Mælken ſkulde hidrøre fra ſaadanne ſyge Køer, maa man under alle Omſtændigheder ikke nyde den, førend den har faaet et ſtærkt Opkog. Særlig mistænkelig bør man være, naar man faar ſin Mælk fra Køer, der blive ſlet nærede, eller ſom ere opſtaldede i daarlige, indeſluttede Rum, hvor de kun faa yderſt mangelfuld Luft; jeg minder her blot om, at der i Byerne hyppigt findes Køer opſtaldede hos Brændevinsbrænderne, og at disſe Dyr ifølge Sagens Natur maaſké aldrig faa et Aandedræt friſk og ſund Luft.

En anden Ulempe ved Mælk, der kan blive farlig for Menneſkers Helbred og Liv, er den, at dette Næringsmiddel ſaa overordentlig let paavirkes af Dunſter, Lugt o. ſ. v.; dette er en Kjendsgjerning, de fleſte ville have iagttaget. Denne Egenſkab gjør ogſaa, at Mælken meget let kan blive Bærer af Smitſtoffer, og Lægerne kunne nævne mangfoldige Exempler paa, hvorledes Tyfus, Difteritis, Skarlagensfeber o. lign. fra Mælkeforhandlerens Hjem er bleven overført ved Mælken til Kjøbernes Huſe og dér har udbredt Død og Sorg. Her maa vi atter tilraade kun at nyde Mælken kogt, hvis der maatte være Mistanke; ved Kogningen dræbes Sygdomsſpirerne.

En henſigtsmæſſig Ordning af en ſtor Bys Forſyning med Mælk, er af den ſtørſte Betydning for Befolkningens Helbred, ſaa meget mere, ſom Mælken er et dominerende Næringsmiddel for Børn. Kjøbenhavn er maaſké den af alle de ſtore, evropæiſke Byer, der er heldigſt ſtillet i ſaa Henſeende. For det førſte fører Politiet et virkſomt Tilſyn med Mælkeforhandlerne, dernæſt er Mælken forholdsvis billig — langt billigere, end man ſkulde vente efter dens Næringsværdi — og endelig haves et Selſkab „Kjøbenhavns Mælkeforſyning", der yder de meſt vidt ſtrakte Garantier for Leveringen af ſund og uforfalſket Mælk til en rimelig Pris; Mælken leveres til dette Selſkab fra beſtemte ſtore Landejendomme, hvis Kvægbeſætning er under ſtadig Opſigt af dertil beſkikkede Dyrlæger, og ſelve Mælken underkaſtes ſaa godt ſom daglig en omhyggelig kemiſk og mikroſkopiſk Underſøgelſe. Naar dertil endvidere kommer, at Mælken udſælges under Kontrol fra henſigtsmæsſigt indrettede og om Sommeren med Is afkølede Vogne rundt om i Byen, maa man indrømme, at dette Selſkab opfylder enhver Fordring, der med Billighed kan ſtilles til det.

Jeg omtalte forrige Gang Kjød-Konſerver. Man har ogſaa paa lignende Maade forſtaaet at tilberede **Mælke-Konſerver**, der fremſtilles ved at inddampe Mælk i lufttomt Rum [Vakuum]. Saadan **kondenſeret** Mælk kan holde ſig meget længe og kan gjøre ſin Nytte paa lange Sørejſer. Jeg maa derimod betragte det ſom et Misgreb, naar man vil benytte denne Konſerve til Ernæring af Smaaborn, ſaa længe der kan ſkaffes god, friſk Mælk tilveje.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Næſeblod.

Man ſkjærer et Løg itu og lægger den ene Halvdel paa Kinden, den anden Halvdel paa Haandleddet. Den ſkarpe, ætheriſke Olie virker i høj Grad afledende.

P.

At faa og bevare bløde Hænder.

Jeg bruger hver Dag Honningvand til mine Hænder, for at holde dem bløde og forhindre, at de ſprække. Det er lykkedes mig ved ſtadig Brug at holde mine Hænder hele og bløde, ſkjøndt jeg ikke holder Pige og ikke bruger Handſker, naar jeg udfører Husgjerning (jeg finder, at der er adſkillige Ulemper ved den ſtadige Brugen Handſker). En Skefuld Honning er nok til en god Pot Vand.

n.

Køkkenet.

At frelſe for ſtærkt ſaltede Spiſer.

Der findes flere Midler til at raade Bod paa dette Uheld, der kan hænde ſelv den dygtigſte Husmoder; jeg har fra flere Kilder ſamlet nogle ſaadanne Raad, og ſkal gjerne gjentage dem her.

1) Spænd et rent Klæde over Gryden, hvori den for ſtærkt ſaltede Suppe eller Grød koges, og bred et Lag Køkkenſalt over Klædet. Maden lader man ſaa rolig koge videre. Saltet trækker Saltet til ſig.

2) Der bredes et rent Klæde, der af og til fugtes, over den kogende Gryde. Saltdampen ſtiger op og trænger ind i Tørklædet.

3) Et Raad [ſom vi, ſaa vidt vi erindre, allerede have omtalt], gaar ud paa, at man ſkal komme en ny, godt renſet Svamp i den for ſtærkt ſaltede Spiſe. Svampen kan atter renſes og benyttes en anden Gang.

4) En fjerde Dame benytter ſig ligeledes af Svampen, men lader den ikke koge med i Maden. Hun binder den i et Stykke Seglgarn og ſænker den fra Tid til anden ned i Gryden, og ſkyller den hver Gang ud i varmt Vand.

M.

At vaſke hvidt M

Den almindelige Klage
hvidt Mull til Kjole
per o. ſ. v., efter at det
bliver for tæt og for
tager for meget mod K
ſin Grund i, at Tøjet ik
ſtænket nok før Stry
Tøjet maa ſtænkes
vaadt og ſtryges med
varmt Jern, ſaa vil det b
trent ſom nyt.

At farve hvide Blo
aprikosfarvede.

Man kan farve hvide
ſmukt aprikosfarve
gult Anilin, der kan
enhver Materialhandel.
Øre Anilin er nok til
Mængde Blonder. Man
Stykke gult Anilin, om
ſtort ſom et Riskorn, op
koldt Vand, og lader B
ligge deri, indtil de have
den ønſkede Farve. Sku
derne ved denne Fremgang
blive lidt mørkere, end
behøver man kun at
ud i lidt koldt Vand.

En, der ofte har g

Æggegrød.

En velſmagende ſamt
billig Ret, er Æ
hvortil der til en ſtor
bruges 2 Potter Mælk, 1
Kartoffelmel og 2 Æg.
og Melet røres ud i lid
og naar Mælken koges,
Dejgen hurtig deri.

M. A.

Trykt i Carl Allers Etabli
Kjøbenhavn.

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 15.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

5. Brylluppet.

(Fortſat).

Saa kommer det andet Spørgsmaal: Skal der Følge med i Kirke eller ikke? Begge Dele ere tilladelige ifølge Regler for god Tone, det er udelukkende en Smagsſag. Mange tage til Kirke kun ledſaget hver af ſin Forlover (det er ikke Skik og Brug, at Brud og Brudgom kjøre til Kirke ſammen), atter andre foretrække det ſtore Kirkefølge, meſt for at have deres Venner hos ſig, og fordi de ſaa fra Kirken ſamlede kunne begive ſig til det Sted, hvor Brylluppet ſkal holdes. Men inden det unge Par beſtemmer ſig til at have „Følge med i Kirken“, er der forſkjellige Henſyn at tage. Man maa ikke lade ſig lede af ſin egen Lyſt til at ſe Venner om ſig, man maa tænke over, hvorvidt diſſe gjerne vilde tage mod en Indbydelſe til at følge med i Kirken. Ved man for Exempel, at den eller den har daarlig Raad til at anſkaffe ſig en ny Kjole, er det jo naturligt ikke at ſende nogen Indbydelſe, og frygter man paa den anden Side for at ſaare Vedkommende, og ſætter ſaa megen Pris paa hende, at man meget nødig vil det, kan det i mange Tilfælde være Grund nok til at tage uden Følge i Kirken. Det er diſſe Spørgsmaal, der maa nøje overvejes førſt.

For Gjæſternes Vedkommende er der ligeledes Henſyn at træffe. Man ſiger ikke gjerne nej til Indbydelſen om at ledſage Venner eller Veninder til Alteret, men modtager man Indbydelſen, paatager man ſig den Pligt at møde ſaa elegant klædt ſom muligt, og kan man ikke nogenlunde ſtille et elegant Toilette paa Benene, gjør man bedſt i under et eller andet høfligt Paaſkud at ſende et afſlaaende Svar.

Nu tænke vi os alle diſ Henſyn tagne og alle diſ Vanſkeligheder overvundn det er beſtemt, at der ſka Følge med i Kirken, o Gjæſterne have taget imo Indbydelſen. Om Gjæſternes Toiletter bliver der ku endnu et Par Ord at ſige Hvor tilladelig og værdi den ſorte Silkekjole end ka være, tages den dog ku paa til Bryllup, naar det er Vedkommendes bedſte Kjole; mange ſe en vis Henſynsløshed i, at nogen møder til en Glædesfeſt i en Slags Sørgedragt. Kun ældre Damer have Ret til at møde klædte i mørke Farver. For Øjeblikket er det ikke Brug at møde med bar Hals eller bare Arme i Kirken; er Dragten ſaaledes ſyet (der ſkal muligt danſes ved Aftenfeſten), ſaa dækker Vedkommende Hals og Arme med et hvidt Overſtykke, et Kniplingsſhawl o. ſ. v. For Herrernes Vedkommende gjælder det, der allerede er ſagt om Brudgommens Dragt.

(Fortſættes).

Malede Æg.

At male Æg, ſærlig Hønſeæg, er en lige ſaa ſimpel ſom lønnende Beſkæftigelſe, da den ſtore Rigdom af Figurer og Billeder, der paa denne Maade kan frembringes, ofte giver Anledning til ſtor Munterhed. Sædvanligvis er det kun udpuſtede Æg, man maler med almindelige Tuſchfarver, men man kan ogſaa, ſom for Exempel nu til Paaſke, male Skallen paa kogte Æg og derved frembringe morſomme, ſmaa Overraſkelſer for Bordgjæſterne. Maler man paa udpuſtede Æggeſkaller, kan man ogſaa anvende disſe ſom Pynt paa Juletræet, naar man nemlig trækker en Ende Seglgarn gjennem Ægget og ſikrer den fra at glide ud fra neden ved en ſtor Knude eller et lille Stykke Prop.

I nedenſtaaende Afbildninger give vi et Par Prøver paa ſaadanne malede Æg.

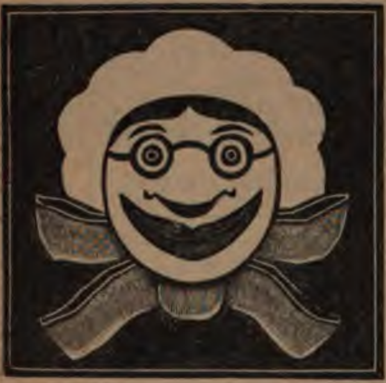

Fig. 1. Den ſlemme Svigermoder.

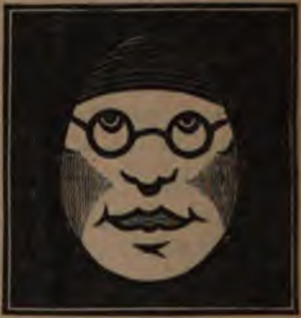

Fig. 2. Landsbypraſten.

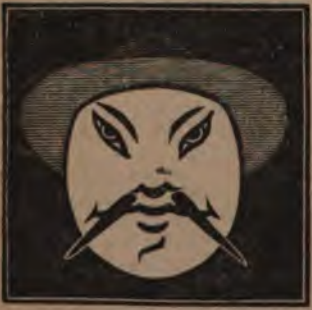

Fig. 3. Kineſeren.

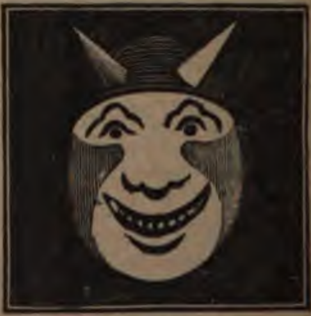

Fig. 4. Klovnen.

Der er førſt „den ſlemme Svigermoder“. Ægget omgives med en Art Kappeſtrimmel af hvidt Papir, der gummeres faſt og ender i en Sløjfe, lavet af gule Cigarkasſe-Silkebaand.

Anſigtet males med den ſaakaldte „Kjødkulør", Læberne ere kirſebærrøde, Øjnene vandblaa, Brillerne tegnede med Blæk. Til denne Figur maler man ikke paa Spidſen af Ægget, men kun paa den ene Længdeſide, ſaa at Munden kan trækkes mere i Længden i Forhold til det øvrige Anſigt.

Ved de andre Figurer „Landsbypræſten", „Kineſeren" og „Klovnen" ere Farverne omtrent de ſamme, kun tages der til Fig. 4 ſaa kraftigt paa Penſelen, ſom muligt. Kaſketten paa Fig. 2 males med Blæk. Kineſerſkjægget (Fig. 3) beſtaar af paaklæbede Uldtraade, og Hatten af et Stykke gult, udklippet Papir. Klovnens Horn beſtaa af ſmaa Papirskræmmerhuſe, et rødt og et hvidt, ſtillede paa den grønne Salat.

Sundhedslære.

XII.

Et Par af Mælken fremſtillede, ſærdeles anvendte Produkter ere Smør og Oſt. Smørret fremſtilles, ſom bekjendt, af den afſkummede Fløde og indeholder ſaaledes væſentligſt Mælkens Fedtſtof; men da der ved Skumningen ſom ofteſt følger lidt Mælk og ſaaledes noget Æggehvideſtof med, indeholder det meſte Smør ogſaa lidt heraf; dette viſer ſig navnlig tydelig, naar Smørret ſmeltes, idet der da i Reglen vil findes et ſtørre eller mindre Bundfald, der for ſtørſte Delen beſtaar af Æggehvide. Dette Bundfald har hos mangen en Husmoder vakt en ugrundet Miſtanke om en ved Smørret foretagen Forfalſkning. Godt og altſaa dyrere Smør er gjerne tilberedt med ſtørre Omhu end det ſimplere, og det ſætter derfor ej heller ſaa meget Bundfald. I godt Smør indeholdes foruden 80—90 pCt. Fedtſtof altſaa lidt Æggehvide og desuden lidt Sukker, Salte og 5—20 pCt. Vand. Forfalſkning af Smør er ikke ſaa ſjælden og foretages meget ofte med Vand, ved Tilſætning af Tælle eller andre Fedtſorter, Mel o. ſ. v. Til Forfalſkninger maa ikke regnes det ſaa kaldte Oleo-Margarin- eller Kunſtſmør, ſom, tilberedt paa rette Maade, kan afgive en behagelig Spiſe, der er lige ſaa nyttig for Ernæringen ſom det egentlige Smør. Dette Smør fabrikeres i Almindelighed af ren Oxetælle, hvoraf der ved hydrauliſke Preſſer udtrykkes de blødere Beſtanddele, ſom derefter tilſættes med Mælk og laves til Smør. Dette Kunſtſmør er meget at anbefale, da det ſtaar i en langt lavere Pris end Mejeriſmørret og desuagtet gjør omtrent ſamme Nytte. Om Bedrageri kan der her førſt være Tale, naar uredelige Handlende ville ſælge det for ægte Smør. Betydningen af Smør ſom Næringsmiddel er den at afgive en nem Tilſætning til andre Fødemidler, der ikke indeholde Fedtſtoffer, ſaaledes Brød, Gemyſer o. lign. Jeg minder her mine Læſere om, at Smørrets Rolle ligeſom de andre Fedtſtoffer nærmeſt er den at afgive Brændſelsmateriale til Vedligeholdelſe af Legemets Varme.

Oſt fremſtilles af Mælk, efter at man førſt, i Almindelighed paa kunſtig Maade, har bragt denne til at løbe ſammen. Oſt indeholder en betydelig Mængde Næringsſtof og er desuagtet forholdsvis ikke dyr; man maa derfor undres over, at den ikke benyttes langt mere ſom Fødemiddel af Smaafolk, end Tilfældet er. Alt efterſom der til Tillavningen benyttes ſød eller afſkummet Mælk, bliver Oſten fed eller mager; medens Prisforſkjellen imellem disſe er meget betydelig, er der kun ringe Forſkjel i deres Næringsværdi; ja, den ſaakaldte magre Oſt er endogſaa med ſit forholdsvis ſtørre Indhold af Æggehvideſtof i Almindelighed mere nærende. Ved at ligge hen „modnes" Oſt: den bliver „gammel" og faar derved en ſom ofteſt pikant Smag og en ikke altid pikant Duft; denne Modenhed ſker imidlertid paa Bekoſtning af dens Næringsværdi, idet en Del af Æggehvideſtoffet undergaar en kemiſk Forandring og forvandles til andre, mindre nærende Stoffer. De Oſte, ſom indeholde meget Fedt, ere i Regelen tungt fordøjelige; Børn og Folk med daarlig Fordøjelſe bør derfor kun nyde meget ſparſomt heraf. Meſt nærende og letteſt fordøjelig er almindelig god Mejerioſt, der er lavet af ſkummet Mælk. Oſteforgiftninger kunne under Tiden forekomme; det maa i ſaa Henſeende bemærkes, at ſaadanne ofte fremkomme ved Nydelſen af Skorpen, der hyppigt er farvet med en eller anden giftig Farve; endvidere kan der i gammel Oſt opſtaa Gærings- og Forraadnelſesproceſſer, hvorved der udvikles giftige Stoffer. Ligeſom man har fremſtillet kunſtigt Smør, ſaaledes fabrikeres der ogſaa kunſtig Oſt; naar denne er lavet ved at tilſætte rene Fedtſtoffer til ſkummet Mælks Oſt, er Nydelſen aldeles uſkadelig. Smagen af ſaadan kunſtig Oſt kan ofte være meget behagelig.

Et andet vigtigt Næringsmiddel, vi hente fra Dyreriget, er

Æg, navnlig Fuglenes, og blandt diſſe iſær af Høns. Det ſkal ikke forundre, at jeg ſærlig taler om Fugleæg, thi i andre Klimater nyder man ogſaa Krybdyræg, ſaaledes f. Ex. Skildpaddens, og her ere vi jo ogſaa vante til at ſpiſe Fiſkeæg, ſaaledes Rognen af forſkjellige Fiſkearter i Form af Kaviar. Her ſkulle vi dog holde os til Hønſeægget. Det ligger i Sagens Natur, at Ægget, hvoraf det lille, nye Dyr ſkal fremkomme, maa indeholde alle Næringsſtoffer i en paſſende Blanding, og dets Næringsværdi er derfor ogſaa ſærdeles ſtor. Det indeholder ſaa rigeligt Æggehvideſtof, at 10 à 15 Æg i Næringsværdi ſvare til omtrent et Pund magert Oxekjød. I Blommen indeholdes meget Fedt, men det er en urigtig Anſkuelſe, hvis man tror, at Hviden ſkulde være mindre nærende. Man maa ej heller tro, at nogle faa Æg vilde være nok til et Menneſkes Næring; nej, hvis man ſkulde leve af Æg aléne, maatte en voxen Mand ſpiſe mindſt 43 ſtore Æg om Dagen, og denne Koſt vilde blive temmelig dyr. Æg ere letteſt fordøjelige i raa Tilſtand, iſær naar de ere pidſkede; i Regelen koges de dog, og her maa da mærkes, at, medens Fordøjelſen af blødkogte Æg gaar temmelig let for ſig, ere haardkogte Æg tungt fordøjelige og nydte i ſtørre Mængde endog ſkadelige. Ved kroniſke Maveonder bør man i det Hele være noget forſigtig med Nydelſen af Æg, ligeſom man ej heller altfor tidligt bør give dem til ſpæde Børn.

Iøvrigt kunne Æg være et ypperligt diætetiſk Middel og ere ofte uerſtattelige i Rekonvaleſcenſen efter mange Sygdomme. Den høje Pris, der betales for dette Fødemiddel, gjør desværre, at de Fattige ikke kunne overkomme at benytte det. En af Grundene til deres høje Pris er den, at de ikke taale at gjemmes i længere Tid; de gaa let i Forraadnelſe, da Luften kan bane ſig Adgang gjennem de fine Porer i Skallen, og af alle de mange Midler, man har forſøgt for at forhindre dette, er intet ret probat, da Æggene, ſelv om man formaar at holde dem, dog faa en Afſmag. Jeg ſkal ikke gjøre mig ſkyldig i den Arrogance at ville belære de ærede Husmødre om, hvorledes man kjender gode Æg fra fordærvede, da jeg er overbeviſt om, at De ere fuldſtændigt inde i den Kunſt; men jeg ſkal til Slutning blot gjøre Dem opmærkſom paa, at man nu om Stunder har drevet det ſaa vidt i Forfalſkning, at man forfærdiger kunſtige Æg, der ere aldeles ſkuffende eftergjorte med Skal, Hinde, Hvide og Blomme; det eneſte, hvorved de adſkille ſig fra veritable Æg, er den Omſtændighed, at der ikke kan komme Kyllinger af dem; ſaa vidt er Kunſten endnu ikke drevet.

Medicus.

Husraad.

At tætte Ballier og Spande.

Uden at være for tørre, kunne Træſpande og Ballier blive utætte derved, at de ere ſkøre i Bunden og ſaa ſlaas haardt imod f. Ex. en Vaſkebænk. Vil man nu ſpare at gaa til Bødkeren, ſom i Regelen enten vil gjøre en ſtor Reparation ud af det, eller helt kaſſere Gjenſtanden, ſaa kan man ſelv anvende lidt Veg, ſom, én Gang ſat i, holder ud baade i varmt og koldt Vand. Ballien eller Spanden ſættes til Tørring, til der ſlet ikke er mere Fugtighed. Derpaa lægger man lidt tørt Veg paa det Sted, ſom
tes, en eller anden Gje
Jern lægges i Ilden o
gløbende, bringes i Ber
Beget, ſom ſmelter og
ind, hvor det ſkal, og ſt
ner igjen. Det kan godt
indeni Vaſkeballier, da
opløſes ved tør Varme
ſmitter af. En gamm
eller Pibeſax kan gløbes

At forny ſin mørke St

Nu nærmer Foraaret
man maa ſnart beg
tænke paa Sommerhatten
børſter Hatten ren med en
børſte, ſaa ſtryger man
over med Hatteferniſ, hva
kjøber for 10 Øre hos M
liſten; næſte Dag ſtryg
Hatten med et Jern. E
lægges imellem.

Middel mod Fro

Naar Froſtbylderne in
med Petroleum, vil
og Pinen ſnart ophøre,
angrebne Sted ſnart helb

Middel mod Vort

Et godt Middel mod V
Eddikeſyre, hvilket
har erfaret; ved daglig
Vorten tidt med Eddike
den om kort Tid tørres b

M.

At renſe Sølvſmyk

Sølvſmykker renſes paa
Maade ved førſt at l
i Sodavand, og derefter l
i Savſmul i 12 Timer
Furretræ); naar de ſaa
ere de ſmukke ſom nye.

M.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 16.

Hjemmet.

ne ved de forſkjellige
miliebegivenheder.

Brylluppet.

(Fortſat).

olget fjører direkte
enhvers eget Hjem
ken og ſamles der,
verken Brud eller
m lade for længe
ma ſig. Brudgom-
mmer gjerne en fem
er eller ſaa før Bru-
r er den ſidſte, der
. De forſkjellige Par
get tage Plads ved
hun Brudepigerne
Brudens Komme i
iet. Brudgommen og
Fører gaar lige op
ved Alteret forſam-
jæſter. Naar Bru-
mmer, ordne Brude-
ſig i Rækker bag
og hun gaar med
rreren og fulgt af
Piger, der gaa to
gjerne de yngſte (ſom
ørn) forreſt, op mod
hvor Vielſen ſaa
r.

Efter denne lykønſke førſt Brudens Moder og Fader, og ſaa Brudgommens Forældre Brudeparret, inden Turen kommer til de øvrige Gjæſter. Lange Lykønſkninger foran Alteret høre ſig ikke til.

Nedad Kirkegulvet gaar Brud og Brudgom forreſt, efter dem Brudepigerne og derefter de øvrige Gjæſter Par efter Par. Her vil almindelig Takt lære at lade de Ældſte og Fornemmeſte have Forrangen.

Hvorledes Brud og Brudgom have at forholde ſig i Kirken og under Vielſen, kan naturligvis ikke foreſkrives eller vejledes, kun kan man med Beſtemthed ſige, at det regnes for upasſende, naar Bruden paa Vejen op til Alteret ſer ſig om baade til højre og til venſtre, nikker til en eller flere, ſmiler og i det Hele taget lader til at være aldeles uberørt af den hellige Handling, der foreſtaar. Hun ſkal gaa rolig fremad, enten ſeende ned for ſig, eller rettende Blikket mod Alteret, hun nærmer ſig, og hvor hendes Livs Skjæbne ſkal beſegles. Men lige ſaa upasſende eller malplaceret maa det kaldes, naar Bruden giver den Bevægelſe, hun nødvendigvis maa føle overfor det vigtige Skridt, hun foretager ſig, Luft i en krampagtig Graad, eller møder aldeles forgrædt og rødøjet i Kirken; man maa med faſt Vilje modarbejde disſe overſtrømmende Taarer, thi det er ikke behageligt hverken for den ene eller anden af Parterne rundt om i Kirken at høre Bemærkninger ſom: „Stakkel, hvor hun ſer forgrædt ud,“ „hun er viſt tvungen til at tage ham,“ „mon det er Forældrenes Skyld“ — „han har maaſké Penge“ — eller „aah, hun fortryder det allerede“ o. ſ. v. Det er pinligt for alle de Tilſtedeværende, ikke mindſt for Brudgommen, naar Bruden giver en „Scene“ oppe ved Alteret. Hun maa fattet og rolig kunne høre Præſtens Tale, og med rolig Alvor maa hun udtale det betydningsfulde „Ja", for at ikke en eller anden ſkal kunne paaſtaa, „at hun ſlet ikke ſvarede „Ja". Dette „Ja" maa lige ſaa lidt kvæles i Hulken og Graad, ſom det maa udtales med en fræk eller ligegyldig Mine, ſom om „det ſlet ikke kom hende ved" — det ene er lige ſaa upasſende ſom det andet.

(Fortſættes).

Tidsinddeling.

„Tid er Penge," ſiger den praktiſke Englænder. Intet Husvæſen kan beſtaa, naar der ikke i det er indført en regelmæsſig Tidsinddeling. Her maa Husmoderen beſtemme og handle korrekt, ſaa vil det Hele gaa ſin Gang, roligt og regelmæsſigt ſom et Uhrværk. Hver Ting maa altid være paa ſin Plads. Kommer man ſent hjem om Aftenen, ſaa maa man ikke forſømme at anbringe ſine Sager paa deres beſtemte Sted, ellers vil den næſte Dag, hvis man da ikke er ſaa lykkelig eller ulykkelig at have flere Tjeneſtefolk, der kunne gjøre det for én, allerede være overbebyrdet. Man maa aldrig lade ſig afholde fra at ſtaa tidlig op om Morgenen, for at ſætte Husholdningsværket i Gang, og man maa altid være proper og ordenlig klædt, naar man forlader Soveværelſet, for at indgyde Perſonalet den fornødne Reſpekt, lige ſom man heller ikke gjerne maa forlade Soveværelſet, før man, i det Mindſte tildels, har ryddet op i dette. Et klædeligt Morgentoilette virker behageligt baade paa os ſelv og andre. Man maa give Agt paa, at Sengene blive ordentligt udluftede. Saa ſnart Sovekamrene ere tomme, maa alle Vinduer og Døre aabnes, for at der kan komme ren, ſund Luft i Soveværelſerne. Sengklæderne maa ſpredes og blive liggende ſaaledes helſt en Timestid, før Sengene redes. Forberedelſen til Middagsmaaltidet maa være truffen den foregaaende Aften, for at alt om Morgenen kan ſættes igjennem i rette Tid. Ogſaa Pigen eller Pigerne maa være ordentlig paaklædte fra om Morgenen tidlig; der kunde komme en eller anden enten i et Beſøg eller et Ærinde, og det gjør altid et ubehageligt Indtryk at blive modtaget af en ſmudſig, mulig uredt Skabning. Ved Indtrædelſen i et fremmed Hus er man altid tilbøjelig til at dømme fra Pigen til Herſkabet. Lørdag og Mandag ere gjerne de meſt travle Dage, og her maa Husmoderen altid være paa ſin Poſt for at forhindre, at der ſenere i Ugen indtræder Overbebyrdelſe med Arbejde. At kunne disponere rigtig, er Hovedbetingelſen i alle Livsforhold; man behøver ikke altid ſelv at arbejde meget med, naar man kun paaſer, at Tiden er rigtig inddelt for éns Folk. Mange Steder har det viſt ſig at være praktiſk at have trykte eller ſkrevne Schemaer for Dagsordenen; mange Tjeneſtefolk
vænne ſig let til
ſe efter paa dette
og kommer hurtiger
Huſets Orden, end ved
mundtlige Gjentag
Mange Folk arbej
„mekaniſk", kommer
Beſiddelſe af en inte
trofaſt og god Pig
maa man paa ſi
gjøre alt for at
hende til ſig ved g
og human Behandlin
er en Skat, ſom det
at pasſe godt paa,
man har den.

Det er den ene Del
gen, den anden Side a
inddelingen maa
paa at „faa Tid til
Naar Manden komme
maa han helſt ſlet
mærke til de ſmaa,
Bekymringer, det m
være en plaget „
der", men „Huſets
der tager imod ha
Kvinde, der kan off
de Timer, han er
og derved gjøre
behageligt for ham.
Husmoderen ſaa Hja
til at kunne blive
„om Dagen", maa
helliges en Bog eller
let Haandarbejde, hv
kan være en opm
Tilhørerſke, naar
Mand vil læſe hø
fortælle hende om ſi
tereſſer.

Det kommer altſ
an paa Tidsindde
ikke paa andet en
Tidsinddelingen.

undhedslære.

XIII.

e: at vi nu have betragtet
ringsmidler, vi ſaa fra Dyre-
kulle vi paa lignende Maade
ſig underſøge
Næringsmidler, hen-
ra Planteriget.
rnſorternes Frø have
gammel Tid af tjent Menne-
Føde, og deres regelrette
ng angiver tillige Tids-
for Menneſkeſlægtens be-
de Civiliſation. Denne
ngets Betydning for Kul-
har derfor ogſaa overalt
andt de ældſte Folkeſlag
ſit Udtryk, hvad enten det
aar i at tilſkrive en eller
Guddom Æren for at have
Menneſket Dyrkn'ngen af
ſterne, eller i at give Be-
n „Brød" en dybere Be-
. Blandt de ældſte Lev-
ſter ſvundne Tiders Men-
finder man da altid
er, der imidlertid ofte ere
primitive, til Knusning og
af Korn. Det er jo nem-
n ſiter, at Kornet er under-
en ſaadan Behandling, at
er egnet til at tjene Men-
il Føde; uden denne vilde
være næſten aldeles ufor-
t

neſkene i de forſkjellige
ſlegter leve af de forſkjellige
Korn; de udviklede Kom-
tionsmidler have imidlertid
Følge, at man har faaet
Adgang ogſaa til andre
ags Korn. Her i Norden
s, ſom bekjendt, ſærlig Rug
le, hvilke Kornſorter og-
alle indeholde den ſtørſte
e Æggehvide, nemlig 10
Procent, men derimod et
Indhold af Fedtſtoffer,
indeholder den ſtørſte
e Fedt, Ris den mindſte. og denne ſidſte Kornſort er tillige den, der er fattigſt paa Æggehvide. De ikke kvælſtofholdige Beſtanddele ere ſtærkeſt repræſenterede ved Stivelſeſtoffer, hvoraf der i vort Brødkorn findes 55—60 Procent. For at Stivelſen ſkal kunne benyttes til Ernæring, maa den førſt omdannes til Sukker, hvad der under Fordøjelſen ſker, førſt i Munden under Tygningen ved at blandes med Spyttet, ſenere i Maven ved Paavirkning af Bugſpyttet. Den ſtørſte Del Æggehvideſtof findes i Kornet i Form af den ſaakaldte Plantelim [Gluten] og træffes meſt i de yderſte Lag ud imod Skallen; disſe Dele af Kornet ſigtes, ſom bekjendt, i Almindelighed fra og benyttes under Navn af Klid iſær til Kreaturføde; da man imidlertid har indſet, at man paa denne Maade giver Afkald paa en af de meſt nærende Dele af Kornet, er man i den ſenere Tid begyndt at benytte Kliden til Brødbagning ſammen med de øvrige Dele af Melet; det i den ſenere Tid ſaa meget omtalte „Grahamsbrød" er en af de Maader, paa hvilken man har ſøgt at anvende Kliden af Hvedekornet, og dette Brød er derfor ogſaa ſtærkere nærende end almindeligt Hvedebrød. Det ſamme er Tilfældet med det grove, uſigtede Rugbrød. Alle Nutidens Forbedringer i Mølleriet gaa egentlig ud paa at fremſtille et Mel, hvori ſaa vidt muligt alle Kornets nærende Beſtanddele findes, og kun at udſkille den ufordøjelige Skal; men trods al Umage er det endnu ikke lykkedes helt at undgaa Tab af Næringsſtoffer. Det af uſigtet Mel producerede Brød taales nemlig ikke af alle Maver, og Idealet er derfor at fremſtille et Brød, der er bagt af et fint Mel, men ſom desuagtet indeholder alle Kornets Næringsſtoffer.

I daarlige Aar, og naar Kornet paa Marken angribes af disſe Sygdomme, Ruſt, Brand, Meldrøje o. lign., taber det i Næringsværdi, og det er meget almindeligt, at Befolkningens Sundhedstilſtand tydeligt afficeres efter et ſaadant Aar. Ogſaa ved Opbevaring i daarlige Magaſiner og ved mangelfuld Pasning kan Kornet lide Skade, ſaa at dets Indhold af Næringsſtoffer forandres og dermed dets Næringsværdi formindſkes.

Jeg ſkal ikke her komme nærmere ind paa det mere grovt malede Produkt af Kornet, vi benytte under Navn af Gryn, men holde mig til Melet og det deraf forfærdigede Brød.

Mel ſkal have en gulighvid Farve, ved Tryk med Fingrene give en knitrende Fornemmelſe og let lade ſig ſammentrykke, ſaa at det i nogen Tid holder den givne Form. Falder det fra hinanden, er det Tegn paa, at der er iblandet fremmede Beſtanddele. Det ſkal fremdeles have en friſk, behagelig Duft og maa ikke lugte ſyrligt eller muggent; det ſkal ſmage let ſødligt. Af Mel, der ikke beſidder disſe Egenſkaber, kan der ikke fremſtilles godt og nærende Brød. Forfalſkninger ere ikke ſjældne, men kunne temmelig let erkjendes ved Mikroſkopet eller ved kemiſk Underſøgelſe. Da det raa Mel er ufordøjeligt, maa det underkaſtes en Behandling ved Varme, ſærlig ved Bagning.

Brød er et Fødemiddel, tilberedt af Mel, der i Forvejen har undergaaet en ſærlig Behandling. Man ønſker nemlig at fremſtille en tør Spiſe, der let lader ſig knuſe af Tænderne, og ſom har de nødvendige Betingelſer for at kunne fordøjes med nogenlunde Lethed. Ved Tilſætning til Melet af Vand (Mælk) og ved en Æltning frembringes en ſammenkliſtret Maſſe, der imidlertid ikke, hvis den i denne Tilſtand blev bagt, vilde være ſynderlig tiltalende hverken for Smagen eller for Fordøjelſen; til den fremſtillede Dejg ſætter man da Gær eller Surdejg, ſom æltes godt ind i Maſſen, der i nogen Tid henſættes i et varmt Lokale. Der opſtaar herved en kemiſk Proces i Dejgen, hvorved der af Stivelſen fremkommer Dextrin og Sukker; dette ſidſte forvandles atter til Alkohol og den bekjendte Luftart Kulſyre, der ſøger at ſlippe ud, og derved „hæver" Dejgen ſig, hvorved der dannes en Mængde Blærer i den; under Bagningen i Ovnen udvides Alkoholdampene og Kulſyren ved Varmen, og Blærerne blive ſtørre: Brødet bliver porøſt. Ved Heden fordamper en Mængde Vand, og de ydre Partier blive faſte og haarde; der dannes en Skorpe. Blæredannelſen (Poroſiteten) i Dejgen er af ſtørſte Vigtighed, for at Brødet kan faa den fornødne Lethed; man vil let indſe, at det er en nødvendig Betingelſe herfor, at der i Melet indeholdes tilſtrækkeligt klæbrige Stoffer (Plantelim) til, at Blærernes Vægge faa den tilbørlige Sejghed og ikke ſpringe i Stykker; det er altſaa nødvendigt, at der findes Plantelim i det Mel, hvoraf man vil bage Brød. Da der i Hvedemel indeholdes mere Plantelim end i Rugmel, blive ogſaa Blærerne i Hvedebrød langt ſtørre end i Rugbrød, hvorom enhver vil have havt Lejlighed til at overbeviſe ſig.

Man har paa forſkjellige Maader ſøgt at frembringe Hævning af Dejgen uden at tilſætte Gær eller Surdejg, men ingen af diſſe Methoder har egentlig vundet Indgang i det ſtore Bageri. Blandt de dertil anvendte Midler kan nævnes Liebigs Bagepulver, engelſk Gærpulver o. ſl.

Den nyere Tid har med Henſyn til Bagerovnens Bygning frembragt mange ſtore Forbedringer, ligeſom Behandlingen af Dejgen, ved nu om Stunder at udføres ved Hjælp af Maſkiner, giver en langt ſtørre Garanti for at faa et renligt behandlet og godt Produkt.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Hovedpine.

Mod lettere Hovedpine har man mange Midler, men naar Hovedpinen under Tiden er ſlem, ſaa har man ikke mange Hjælpekilder til ſin Raadighed. Jeg har mange Gange benyttet nedenſtaaende Middel, og det har altid hjulpet mig. Jeg varmer Eddike, og naar den er varm, lægger jeg deri et Par Uldſokker; derpaa trækker jeg dem paa ſaa varme, ſom det er mig muligt, og lægger mig derefter lidt til Ro. Efter 10 Minutter, eller højſt et Kvartérs Forløb, er jeg lige ſaa vel tilpas, ſom om jeg aldrig havde kjendt til Hovedpine.

A... E.

Middel mod Froſt.

Blandt andre gode Midler mod Froſt maa nævnes Tannin. Paa det Sted, ſom er angreben af Froſt, kommer man lidt Tannin og gnider derpaa, indtil det bliver glinſende og lige ſom lidt ſedtet. Dette maa helſt gjøres om Aftenen, før man gaar til Ro, og om Morgenen,
nødent gjøres, kan m
paa Hænderne gnide de
man har vaſket ſig.
har brugt det nogle
Froſten borte, og denbe
tilbage den Vinter;
komme igjen den næſte,
jo atter anvende de
Middel.

Køkkenet

1. Røde Æg

Man piller haardk
halvbløde Æg ſtra
de ere kogte, og lægger
dens de endnu ere v
Timestid i Rødbede-S
komme til at ſe meget ſ
og mange ynde Smagen.

2. Paaſkebrød

Man blander 1 god P
4 piſkede Æg, 3
fulde Sukker, 1 Spiſeſke
noget Kardemomme, hakke
ſkal, 4 Lod fint ſkaaret
Kop Korender, nogle
Mandler, 6 Spiſeſkefuld
Smør og for 10 Øre
rører, naar dette er god
lidt efter lidt 2 Pund go
met i, ſtrør 1 Pund
over det og ſtiller Dej
man maa røre Aftenen
ningen, Natten over p
Sted, for at den kan
Næſte Morgen arbejder
tørre Mel ſammen me
former to Brød af den,
dem med Æggeblomme
dem en Timestid ved ga
De maa være en Da
forend man kan ſkjære a

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

t Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 17.

Hjemmet.

d Kone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

5. Brylluppet.

(Fortſat).

rudepigernes Dragt maa
være lys og beſkeden,
ſt ere de to og to ens
dte. I de Blomſter eller
anſe, der ſmykke deres
ar, maa der ikke findes
yrther.

I England er det Skik
Brug, at Bruden giver
er af Brudepigerne et
mbaand eller lignende til
indring om Dagen; dette
nges ikke her, men det
lde naturligvis være ſmukt
ſindrigt, naar Bruden
undt de Smykker, hun ſom
g Pige har baaret, væl-
r en eller anden lille Gjen-
nd ſom Gave til hver af
e Veninder, til Minde
n den Barndoms- og Ung-
omstid, de have tilbragt
mmen og ſom den unge
rud nu tager Afſked med
t at gaa ind til mere
vorlige Pligter. Bruden og Brudgommen giver ogſaa i de fleſte Tilfælde Tjeneſtefolkene i det Hjem, de forlade for ſtedſe, en lille Pengegave ſom Tak for hidtil udviſt Omhu og Tjenſtvillighed.

Naar Gjæſterne ankomme til det Sted, hvor Bryllupsfeſten ſkal holdes, Brudens Hjem eller et offentligt Lokale, gratulere de endnu en Gang Brudeparret og Forældrene. Bryllupsmaaltidet forløber ellers ſom et almindeligt Middagsſelſkab, og de Regler, vi tidligere have givet for et ſaadant, gjælde i ét og alt her. Hvis det unge Par ſkal foretage en Bryllupsrejſe, forſvinde Brud og Brudgom ſtrax efter Bordet for at vende tilbage i Rejſedragt og tage Afſked med Gjæſterne, der endnu blive en Tid ſamlede, i modſat Fald bliver Brudeparret og tager Del i den Dans, der gjerne afſlutter Feſten. Brud og Brudgom bryde i Regelen op før Gjæſterne, men tage ſaa ikke Afſked med hver iſær, kun de Nærmeſte vide ſtrax, at Brudeparret har fjernet ſig. Danſen fortſættes ſaa, til en eller anden af de Ældre eller Fornemmere begynder at bryde op.

Brudegaverne bringes ikke med til det Sted, hvor Brylluppet holdes, og overrækkes ikke Brudeparret perſonligt, men ſendes til det unge Pars Hjem, hvor de ſaa ved deres Hjemkomſt modtage Gaverne. For disſe takke Brudeparret førſt, naar Giveren aflægger ſin Gratulationsviſit; dette ſker enten paa en Dag, ſom Brudeparret har beſtemt til at tage mod Viſitter paa, eller en otte, fjorten Dage efter Brylluppet.

Til Slutning et Par Ord om den Overtro, der, ſom ved ſaa mange andre mindre vigtige Lejligheder, ogſaa ved Bryllupper gjerne vil have Lov til at hæve ſin Stemme. Den bedſte Motivering for, hvor ugrundet ſaadan Overtro er, vil være at anføre et Par Exempler paa, at den er aldeles forſkjellig i de forſkjellige Egne. Et Sted ſiger man ſaaledes, at naar det regner under Vielſen, „regner der Guld ned i Brudens Skjød", et andet Sted, at naar det regner paa Bryllupsdagen, vil Bruden komme til at „fælde lige ſaa mange Taarer af Sorg ſom Kone, ſom der falder Regndraaber i hendes Brudekrans", og et tredje Sted hedder det: „Saa megen Regn, ſaa megen Velſignelſe". De fleſte regne Perler for det eneſte paſſende Smykke for en Brud, og dog hedder det i mange Lande, at Bruden hverken maa bære Perler eller faa Perler til Gave, „da Perler betyde Taarer" o. ſ. v. i det uendelige.

Middel til at hjælpe paa falmede Gulvtæpper.

Nu, da Foraaret er kommet med ſine lyſe Dage, hvor Solen nok ſaa lyſtigt titter ind i alle Stuens Kroge og oplyſer alle Skrøbelighederne i Form af falmede Tæpper, ſmudſige Broderier o. ſ. v., er jeg vis paa, at det er gaaet mangen en Husmoder, ſom det gik mig ſelv forleden; jeg ſukkede nemlig dybt ved at opdage alle de ſmudſige og falmede Farver i mit Gulvtæppe, noget, ſom Vinteren hidindtil ſaa venligt havde dækket med ſin dunkle Kappe. Lige ſom Nøden lærte nøgen Kone at ſpinde, lærte Nøden her mig at finde paa Raad, og det lykkedes ſaa fuldſtændigt for mig, at jeg vil ſkynde mig at meddele det til andre Nødlidende. Jeg købte et Pund Quillayabark, ſkænkede derpaa flere Potter kogende Vand og dækkede Krukken til. Næſte Dag bad jeg Pigen feje Gulvtæppet rigtig grundigt, ſaa delte vi Quillayavandet i to Dele og kom kogende Vand i, til det var godt varmt. Jeg bevæbnede mig nu med en Gulvſkrubbe og ſkrubbede lyſtigt løs paa Tæppet, hyppigt dyppende den i Vandet og kun tagende et lille Stykke for ad Gangen, ſom Pigen ſaa ſtadigt vaſkede efter med en ren Klud og det andet Sæt Vand. Da vi vare færdige, lukkede vi af for Stuen, for at Tæppet kunde tørres i Fred, og ſtor var min Glæde næſte Morgen ved at ſe Gulvtæppet prange med rene, klare Farver — det var en total Forandring. Selvfølgelig maa det gjentages af og til, men Ulejligheden og Bekoſtningen er ſaa ringe, at det fuldtud lønner ſig. Gjør man det en Dag, naar man ſkal ud om Aftenen, har man jo ikke en Gang den Gene at undvære Stuen. — Ogſaa falmede Broderier paa Puf, Puder eller lignende kunne blive helt pæne, naar man børſter dem i Quillayavand, men man bør altid have det lunkent.

Clothilde.

At pynte ſin Opſats med Blomſter

er paa denne Aarstid temmelig dyrt, hvorfor det maaſke vil være kjærkomment at lære at hjælpe ſig paa e billigere Maade. Man piller noget Vat fra hinande og lægger et Lag ſaa tyk ſom en Finger paa Bunde af Opſatſen. Derpaa ſtrø man et Lag Rug eller andet Korn temmeligt tæt. Man vander det Hele me Vandkanden, og paa et Pa Dage er det grønt og ſe kønt ud. Naar det blive temmelig højt, kan det klippes.

M. J.

Sundhedslære.

XIV.

Bælgfrugter ere en ligeledes ſtærkt benyttet Plantenæring. Her i Norden anvendes af disſe navnlig **Erter** og **Bønner**, iſær de førſte, medens Bønner desværre langt fra benyttes ſaa meget, ſom man ſkulde vente efter deres ſtore Indhold af Næringsſtoffer og den rimelige Pris for hvilken de falbydes. Vi anvende endda ſærlig disſe Bælgfrugter i grøn, umoden Tilſtand, hvor deres Næringsværdi ikke er ſtor, da Hovedbeſtanddelen i dem er Vand. De modne Frø ere derimod meget rige paa Æggehvideſtoffer og ſtaa langt over de fleſte andre Næringsmidler, der hentes fra Planteriget. Medens vi Nordboere i Grunden næſten alene benytte Kartofler ſom Gemyſe, ſkulde vi hellere følge Tyſkernes Exempel og anvende Bønner langt mere. Af vor Tabel i „Sundhedslære" VII vil det fremgaa, at disſe Bælgfrugter ere fuldkomment ſaa rige paa Æggehvideſtoffer ſom Kjød, og [illegible] de desuden indeholde over [illegible] Procent Kulhydrater. Dette Næringsmiddel er imidlertid ikke af de letteſt fordøjelige for [illegible] ter, og under alle Omſtændigheder ſkal Skallen fjernes og Bælgſorterne koges godt. Enhver Husmoder véd, at Ærter og Bønner ikke let koges møre i ſaakaldt „haardt“ Vand [Grunden hertil ſkal jeg dog her ikke komme ind paa], men hun véd ogſaa, at Saltet er til Hinder for Udkogningen, hvis hun benytter Regnvand eller ſætter lidt Soda til det for Haanden værende Vand; $^1/_{10}$ Kvint Soda er tilſtrækkelig til 1 Pund Ærter eller Bønner.

Kartofler. Det er en ſtor Ulykke for et Land, naar Befolkningen er ſaa fattig, at den for en væſentlig Del er henviſt til at ernære ſig af Kartofler. Af vor Tabel vil det ſes, at de tre Fjerdedele ere Vand, og at de kun indeholde et Par Procent Æggehvide. Reſten er næſten udelukkende Stivelſe. Næringsværdien er altſaa kun ringe, og ſærlig for Børnenes Vedkommende bør Nydelſen af dette yndede Fødemiddel indſkrænkes til det mindſt mulige. Det er ikke min Henſigt at laſte Brug paa Kartofler; deres ſærdeles billige Pris og lette Dyrkning har jo ogſaa ſikret dem en ſtor Udbredelſe over alle Jordens Egne; men man kan ikke ofte nok gjøre opmærkſom paa, at medens Kartofler, nydte med Maade og ſom Tillæg til æggehvideholdig Føde, er en gavnlig og behagelig Tilſætning, er en Næring, der i overvejende Mængde beſtaar af Kartofler, ſkadelig og for Børns Vedkommende endog ulykkebringende.

Hvis det her maa være mig tilladt at gjøre en lille Afſtikker ind paa Kogekunſtens Omraade, vil jeg gjøre opmærkſom paa, at kun meget faa forſtaa at koge Kartofler paa rette Maade. De bør for det førſte ikke koges ſtærkt, da de i ſaa Fald tabe meget af deres Velſmag ved, at forſkjellige Stoffer undſlippe, og dernæſt bør de ikke koges i Vand men i Damp eller riſtes f. Ex. i hed Aſke.

Med Henſyn til de Planter, vi benytte i grøn Tilſtand, ſkal jeg fatte mig i ſtor Korthed. Jeg vil ikke omtale Salater, Aſparger o. ſ. v., der alle for den væſentligſte Del beſtaa af Vand, og ſom mere maa betragtes ſom en behagelig og velſmagende Luxusartikel end ſom egentlige Næringsmidler; derimod burde jeg vel gaa lidt nærmere ind paa **Kaalſorterne**; her giver imidlertid vor ofte citerede Tabel de fornødne Oplysninger med Henſyn til Næringsværdi, og vi kunne da ogſaa gaa let hen derover. Det ſkal da kun bemærkes, at Kaalſorterne, hvortil en Mængde andre Planter, der høre til ſamme Plantefamilie, kunne henregnes, ſaaſom Karſe, Rædike, Kørvel, Roer o. ſ. v., ſkylde den Yndeſt, hvori de ſtaa hos Publikum, de i dem indeholdte ætheriſke Olier og mineralſke Beſtanddele, der give dem deres pikante Lugt og Smag. Mine Læſere vide, hvilken Betydning Nydelſe af Næringsmidler fra Planteriget har ſærlig for Søfarende paa lange Rejſer, og man har derfor dels til disſes Brug og dels til Afbenyttelſe for heldigt ſtillede Medborgere opfundet Henkogningsmethoder for Plantenæringsmidler ſaaledes, at man, hvis Pengepungen ikke lægger Hindringer i Vejen, nu kan nyde friſk Plantefode til enhver Tid af Aaret.

Frugt i moden Tilſtand er en ſund og yndet, men ikke meget nærende Spiſe. Næringsværdien beror paa dens Indhold af Sukkerſtoffer, der kunne variere meget og ſom oftest tiltage i høj Grad ved den Behandlingsmaade, man kalder Tørring (ſe Tabellen). Frugtens Velſmag beror paa de deri indeholdte Planteſyrer og ætheriſke Stoffer. Ikke alle Maver taale imidlertid Frugt, og man bør derfor, iſær paa de Aarstider, hvor epidemiſke Maveſygdomme graſſere, være forſigtig og maadeholdende med Nydelſen. Omvendt kan en Ernæring, der for en væſentlig Del beſtaar i Spiſning af Frugt, være ſærdeles at anbefale ved flere ſygelige Tilſtande. Umoden Frugt er paa Grund af dens Indhold af Garveſyre ikke at anbefale; i al Fald bør den førſt underkaſtes en Behandling ved Kogning.

Et Næringsmiddel, der, mærkværdigt nok, kun bliver lidet paaſkjønnet her i Norden, maaſké fordi Adgangen dertil er ſaa let, er **Champignoner**, de ſpiſelige Svampe, eller, ſom vore norſke Brødre kalde dem, Sop. Medens der i Nordens Skove findes en Mængde fortrinlige, ſpiſelige Svampe, benyttes der f. Ex. her i Danmark kun en enkelt Art. Svampene indeholde fra 3 til 5 Procent Æggehvide og have efter de Lærdes Underſøgelſer en betydelig Næringsværdi foruden at beſidde en pikant Smag; de koſte endvidere intet, kun Uleiligheden med at plukke dem. Hovedgrunden til, at de anvendes ſaa lidt, er vel den, at der ogſaa i Skovene findes en Del endog meget giftige Svampearter, men det er virkelig intet Hexeri at lære at ſondre mellem Hveden og Klinten og kun tage de ſpiſelige. Den almindeligſt anvendte Champignon er imidlertid ſaa let kjendelig, at den ikke godt kan forvexles med nogen anden, og vil man indſkrænke ſig til Indſamling af denne, kan der ikke godt begaaes Fejltagelſer. Jeg anbefaler ſærligt mine Læſere paa Landet, der jo have letteſt Adgang til denne Indhoſtning, at lægge ſig efter denne indbringende og ſamtidigt morſomme Indſamling. Man kan ſaaledes ſkaffe ſig et nyttigt Tillæg til ſit Spiſekammer og ſaar en ſund Spadſeretur med i Kjøbet.

Medicus.

Husraad.

Anvendelſe for tomme Garnruller.

Mit Raad angaaende Anvendelſe for tomme Garnruller er meſt beregnet paa at tjene Koner paa Landet til Nytte. Jeg ſelv er en Landmandskone og har ofte ærgret mig over de mange Stropper, jeg ſtadigt havde at ſorny i mine Folkehaandklæder, ſom vare overædte af Ruſt ved at hænge paa Søm. Derfor benytter jeg nu alle mine tomme Garnruller til at ſlaa Søm igjennem ind i Væggene, og derpaa hænge Folkene nu deres Haandklæder.

Pippe.

Middel mod brændt Skade

Et virkelig godt og prøvet Middel mod brændt Skade, hvad enten det ſkér ved Damp eller kogende Vand, er Honning. Man dypper linnede Klude i klar Honning og lægger dem paa Skaden, og gjentager det ſaa længe, til Heden er borte, hvilket varer omtrent et Par Timer. Ved dette Middel undgaaes at det løber i Vabler.

W.

Et udmærket Middel mod lettere Hovedpine

er Hofmannsdraaber. Man hælder 2—3 Draaber paa Hovedet, det virker ſtrax, men man maa paaſſe ikke at hælde for mange, da det ſaa virker lidt bedøvende.

A . . . E.

Middel mod Froſt.

Et godt Middel mod Froſt er dagligt at vaſke de af Froſt angrebne Steder med lunkent Vand, hvori der har været kogt ſkrællede Kartofler.

A . . . E.

Køkkenet.

Strygning af Broderi paa Grénadine.

Lyſeduge og Antimacaſſer af Grénadine, broderede med hvidt Garn, ſtryges ſmukkeſt paa et meget blødt Underlag, for Exempel Bomuld; Syningen vil da ligge ſmukt ophævet, og Stykket ſer ud ſom nyt.

B.

At vaſke Flonel og hvide, uldne Gjenſtande.

Man opløſer nogle Skefulde Hvedemel i lunkent Vand, vaſker Flonel'et deri, ſkyller det i koldt Vand og gjentager denne Fremgangsmaade, til det har en ren, hvid Farve. — Eller man danner en temmelig tyk Grød af Vand og fint revet, hvidt Kridt. Med denne vaſkes Flonel'et eller Uldtøjerne, ligeſom ellers med Sæbe, i varmt Vand, og bliver nogen Tid liggende i Vandet. Senere fjernes Kridtet fra Tøjet ved flittig Skyllen med Vand. Selv om Flonel'et er blevet nok ſaa gult, bliver det atter hvidt ved denne Fremgangsmaade. Alle ſmudſige og fede Dele ſuges ud af Kridtet, og det holder ſig hvidt i lang Tid.

K.

At vaſke Skindhandſker.

Man lægger Handſkerne glat ud og gnider dem med en hvid, ulden Klud, dyppet i Fløde og indgnedet i ganſke lidt hvid Sæbe. Man renſer førſt Handſkerne paa den indre Side, derefter paa den ydre; naar man er færdig dermed, lægger man dem glat ud paa et Stykke hvidt, uldent Tøj, men paaſſer, at de ligge ſaaledes, at hver Knap ligger lige overfor det tilſvarende Knaphul; derpaa gnider man dem atter med et uldent Stykke og puſter dem ſaa ud. De blive efter denne Fremgangsmaade lige ſaa bløde ſom nye Handſker, og holde ſig ogſaa længere rene end ved Renſning med Benzin.

A . . . E.

Store, krydrede Sild.

Til 1 Ol Sild tages 1 Pund Salt, 12 Lod Melis, 8 Lod ſort, knuſt Peber, 6 Lod knuſt Allehaande, for 2 Øre Laurbærblade og for 5 Øre ſpanſk Humle. Laurbærbladene klippes ſmaat.

Førſt rengjøres Sildene, tørres af, lægges i Eddike i 24 Timer, hvorefter man lader dem ligge paa et Fad, indtil de ere rundne godt af; Sildene vendes da enkeltvis nogle Gange i ovennævnte Sammenblanding, og lægges ſluttelig lagvis i Krukken.

Kruller.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM

Paa Land og i By.

Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 18.

Hjemmet.

om Kjærligheden.

Du altid, altid elſke
ig ſom nu?"
r ofte er dette Spørgs-
ke blevet gjort, og
fte er det ikke blevet
t med et glødende:
il evig, evig elſke
n nu!"
den, der ſiger det,
det, men det er et
, han eller hun vil
nne holde Ord, thi
heden forandres. Han
n kunde have ſvaret:
il altid vedblive at
g" — men ikke have
„ſom nu!" ſaa vilde
have indeholdt en
d. Hver Dag, hver
hvert Minut for-
Kjærligheden ſit Væ-
vi elſke ikke mindre,
elſke paa en anden
Det er ikke den
Kjærlighed, Manden
den Pige, han hem-
ſker, hun, der ſenere
ans Forlovede, hans
og hans Barns Mo-
r er altid Kjærlighed, men altid forſkjellig. Og hvorledes elſker man bedſt? Hvorledes gjør man den, man elſker, meſt lykkelig ved ſin Kjærlighed? Dette er let at beſvare, ſkjøndt Svaret maaſké lyder lidt beſynderligt: Gjør Eder ſaa meget ſom mulig fri for Egenkjærligheden i Eders Kjærlighed, men forudſæt ſaa megen Egenkjærlighed ſom mulig i den andens Kjærlighed; det er det bedſte Middel til ikke at ſaare og ikke ſelv at blive den ſaarede.

M.

Bagateller.

Man træffer ofte i Sygdomstilfælde en eller anden Slægtning i Huſet, ſom offrer ſig for den Syge, men til Tak for ſin Hjælp bliver lønnet med Gnaveri, ſkjøndt det ofte er et ſtort Offer, der bliver bragt, ved at Vedkommende ſavnes i Hjemmet. Jeg ſelv var en Gang i Huſet hos en Slægtning for at pleje hans Huſtru under en meget lang Sygdom; jeg ikke alêne pasſede den Syge, men pasſede tillige Huſet (en 5 Værelſes Lejlighed) og holdt alt i den bedſte Orden (de havde ikke Pige). En Dag havde jeg ikke kunnet overkomme at faa Sølvtøjet pudſet, hvorfor jeg lagde det til Side med den Tanke, at jeg den næſte Dag vilde faa bedre Tid dertil; ſtrax lød det fra den Syge: „Det plejer jeg virkelig ikke at gjøre". En anden Gang var der kommen lidt mere Vand paa Thekjedlen end ſtrængt nødvendigt, og det blev da regnet, ſom det kunde være et uerſtatteligt Tab. Om nu endelig et eller andet ikke juſt er, ſom det kunde være ønſkeligt (ſkjøndt jeg nok tror, at enhver gjør ſit for at gjøre en Syg tilpas), tænk da paa det Offer, ſom bliver bragt, hvilket mange Gange opvejer ſaadanne Bagateller. Jeg kjendte en ung Pige (hun blev meget ſavnet i Hjemmet), ſom plejede en Slægtning i 7—8 Maaneder. I denne Tid gav hun Afkald paa alle

Fornøjelſer (hun blev inviteret til mange), og den eneſte Smule friſt Luft, hun kunde faa, var, naar hun gik et eller andet Ærinde, og dog løb det gjerne ved Hjemkomſten: „Du har da ikke forhaſtet Dig!“ ſkjøndt hun beviſlig ikke havde opholdt ſig mere end højſt nødvendig. En Gang vilde hun aflægge et Beſøg hos en kjær Veninde, ſom var ſyg, men der blev gjort ſaa mange Ophævelſer, ſkjøndt en anden tilbød at overtage hendes Plads imedens, ſaa det betog hende Lyſten. Selvfølgelig kan en Syg gjøre Fordring paa Omhu og Pleje af ſine Nærmeſte, men naar der bliver gjort for den Syge, hvad der kan gjøres, følger ikke deraf, at denne har Ret til at være urimelig over Bagateller, thi det vil da let komme til at lyde: „Ja, hvis A. bliver ſyg igjen, vil jeg da ikke pleje hende.“

En, ſom gjerne
hjælper.

Sundhedslære.

XV.

3. Sukker er en vigtig og temmelig almindelig Beſtanddel af vor Næring. Læſerne ville erindre, at Sukker væſentlig beſtaar af Kulſtof, og at dets Rolle ved Ernæringen nærmeſt er den at benyttes til „Forbrænding“, altſaa ſom et varmefrembringende Materiale. Medens vi ganſke viſt ogſaa i enkelte dyriſke Næringsmidler, ſaaledes i Leveren, træffe et Sukkerſtof, og i Mælken Mælkeſukker, give vore vegetabilſke Fødemidler os dog det ſtørſte Kvantum Sukker; i de ſøde Frugter Drueſukker, ſaaledes ſom vi f. Ex. godt kjende det fra de hvidgule, ſøde Klumper, der findes i Roſiner, og i Sukkerrøret, Runkelroen o. ſ. v. Rørſukker. Endvidere maa man mindes, hvad der allerede tidligere er gjort opmærkſom paa, at Stivelſen, der er en Hovedbeſtanddel af vor Føde, for at kunne blive fordøjet førſt maa omdannes til Sukker, hvilken Forvandling fremkaldes ved Spyttets og Maveſaftens kemiſke Paavirkning. Sukker, Stivelſe, Gummi o. lign. høre til de kvælſtoffrie Stoffer eller, ſom de ogſaa kaldes, Kulhydrater, hvilken Benævnelſe vi jo ogſaa tidligere have benyttet. Af disſe Stoffer udmærker Sukkeret ſig iſær ved ſin Letopløſelighed og ved ſin Evne til at gaa over i Gæring; af denne ſidſte Evne betinges Sukkerſtoffernes Anvendelſe til Fremſtilling af de bekjendte gærede Drikke: Øl, Brændevin og Vin; naar vi nu ret ſnart ſkulle omtale disſe Drikke, ſkulle vi komme nærmere ind paa den Maade, hvorpaa Menneſket har forſtaaet at lade de kemiſke Kræfter arbejde for ſig i dette Øjemed.

Naar vi i Hverdagslivet tale om „Sukker“, mene vi altid Rørſukker, der jo er den Form, hvorunder det anvendes i Husholdningen; det er ganſke ligegyldigt, om det er fremſtillet af Sukkerrøret eller af Sukkerroen. Ved Fabrikationen, hvorved der anvendes forſkjellige Stoffer, bliver det fremſtillede Sukker ſom oftest mere eller mindre urent, og man bør derfor helſt anvende det i den raffinerede Form ſom kryſtalliſeret Kandis- eller Topſukker. Urenhederne vil man meget let kunne paaviſe ved at opløſe
det paagjældende Sukk
Vand. Mod Anvendelſ
rup eller Melasſe bør
frem advare; de ere Af
Fabrikationen, efter at
lige Sukker er kryſtalli
ere et ſmudſigt Produ
holde kun en ringe Mæ
ker og ere ſaaledes u

4. Vore Drikke.
mindes, at de tre Fjer
vort Legeme ere Vand,
let kunne indſe, hvor vig
det er for vor Ernæri
har allerede i en af de
disſe Afhandlinger ſagt
vi indtage en Del af
nødne Vandmængde igjen
faſte Føde, ſaa viſt ſo
denne for ſtørſte Delen
af Vand, men vi trænge
til Vand i en mere ubla
ſtand, ſaaledes ſom vi h
vore forſkjellige Drikke.
værre, til Skade for
Velvære, ja den menneſke
ral, ofte ere tilſatte med
der ikke have noget me
ringen at gjøre.

Vand, den os af
anviſte Drik, er ogſaa
den bedſte og ſundeſte, og
end, mine højt ærede L
Læſerinder! nok ſaa m
efter Deres bedſte Overb
ville fortælle mig, at den
taale Vandet ublandet,
ikke kan taale det koldt, at
Mave nu én Gang er
at det er umuligt at drik
o. ſ. v. o. ſ. v., ſaa bliver
uagtet haardnakket faſt
Paaſtand. Rent og friſ
Vand er den ypperſte og
ligeſom det i Virkeligheden
eneſte nødvendige Drik,
end ikke at overdrive, m
ſiger, at alle vore andre
af hvad Art nævnes kan
eller varme, ere mere a
ore ſkadelige — ingen af

taget uſkadelig. „Om jeg
rig nyder anden Drik end
Vand?“ — De gjør mig
mer De, et intrikat Spørgs-
men jeg forſikkrer Dem,
med ſtørſte Aabenhed vil
Dem, at jeg lige ſaa vel
ine Medborgere nyder min
Kaffe, en Gang imellem
s Vin, ja, undertiden end-
en Snaps; men Sagen er
t man i vort civiliſerede
nd i Grunden nødſages til
med, og — nu ja! — en
od Kaffe eller et Glas Vin
virkelig godt og kan un-
ſe Omſtændigheder øve en
g og vækkende Virkning
es Organisme; men der er
vil De dog indrømme mig
ſtor Forſkjel mellem at
iſke Ting ſom Erſtatning
ndet, og at betragte dem
Nydelſesmiddel, der ind-
med Maade og ikke helt
i Stedet for den natur-
e Drik. Sagen er nemlig
hvad vi næſte Gang ſkulle
— at alle vore forſkjellige
mere eller mindre ere Ny-
tibler, der øve en pirrende
ng paa Organismen; men
Pirring, der af og til end-
kan være ret gavnlig, ude-
ved den ſtadige Brug,
man i alle Tilfælde for-
og med det forhøjede Kvan-
der indtages, paavirkes
et og Livsvirkſomhederne
gt i forſkjellige Henſeender,
er almindeligt høre vi ikke
eklage ſig over det forfær-
naar de ikke ſtrax om Mor-
efter at have faaet Benene
Sengen kunne ſkylle en Kop
Kaffe eller The i ſig.
De prøvet ſtrax om Mor-
at drikke et ſtort Glas
oldt Vand? Har De da ikke
, hvorledes den friſke Drik
n kalder alle Livsaan-

derne til Live og fremkalder Lyſt til Virkſomhed og Arbejde? Gaa De kun til Deres Gjerning efter at have nydt den kolde Drik; der er ingen Tale om Morgengnavenhed; denne Drik ſtaar til Deres Dispoſition, ſelv om Pigen har ſovet over ſig og ikke har faaet Vandet i Kog eller ikke faaet hentet Franſkbrødet fra Bageren. Og nu om Aftenen: ſkaffer ikke det Glas Vand, De nyder, inden De lægger Dem til Hvile, en velgjørende Friſkhed, en Følelſe af Lethed og en Afkøling, der er en ſaa udmærket Betingelſe for hurtigt at kunne falde hen i en rolig og ſund Søvn? Prøv det blot; deraf har De ſaa viſt ingen Skade.

Ja, jeg er i Dag kommen til at ende min Artikkel med en Ode i Proſa til Vandets Pris, men jeg fortryder det ikke. Næſte Gang ſkulle vi komme lidt nærmere ind paa Vandets Betydning.

Medicus.

Husraad.

Blæk.

Da jeg for nogen Tid ſiden i „Raadgiveren“ læſte Artiklen „Recept til ſelv at lave Blæk“, fattede jeg den Tanke, at det maaſke ikke vilde være de ærede Læſere uvelkomment, om jeg kom med et, ſom jeg antager, noget ſimplere Raad desangaaende. Vil man lave blaat Blæk, kjøber man hos Materialiſten for 10 Øre Methylviolet, ſom er et Pulver. En Del af dette udrøres i koldt Vand, og man kan jo ſaa prøve, om det ikke er for tyndt. Skulde dette være Tilfældet, kommer man noget mere af Pulveret i, indtil det ikke flyder ud paa Papiret. Vil man lave grønt Blæk, kjøber man Malakitgrønt, og til rødt bruges Eroſin, ſom begge laves til paa ovenſtaaende Maade. Af et Pulver for 10 Øre kan man omtrent faa en halv Flaſke fuld.

B..... J......

Middel mod Roſen.

Man tager Vortemælk [Euphorbia], en meget almindelig Plante paa Marker og i Haver, den findes fra Juli til Froſten indfinder ſig, klemmer den hvide Mælkeſaft, der findes i Plantens Stilk, ud, og ſætter det bag Øret; derpaa kniber man et Stykke af Stilken og presſer paany og ſætter Saften tæt over det Stykke, hvor man ellers ſætter Trækplaſter, endelig ned i Hulen ved Øreflippen. Naar det har ſiddet henved 2 Dage, vil det trække en Blaſe, der vil aabne ſig og hvor udaf der vil komme Vædſke, ſaa maa man lægge en linned Klud paa, for at Øreflippen ikke ſkal berøres. Det læges af ſig ſelv.

J. J.

Middel mod Tandpine.

Man kommer 2 Draaber Karbolſyre paa lidt Vat og klemmer ſaa Vattet ſammen, ſaa det bliver paa en Ærts Størrelſe, og lægger det ſaaledes ned i den hule Tand. Det maa foregaa med lidt Forſigtighed. Dette Middel har flere Gange befriet mig for en heftig Tandpine.

· · ·

Middel mod Øjenſygdom.

Man klipper 2 aflange, ſmaa Stykker fint Handſkeſkind, overſtryger dem med „Kjøngsplaſter“ og lægger et Stykke bag hvert Øre, ſaa tæt ind til Øret ſom muligt; et ſimpelt, men godt Middel, ſom i alt Fald burde prøves. Inga.

Til Pudsning af Seletøj.

Til Smøring eller Pudsning af Seletøj kan anvendes en Blanding af Benſort og Stenolie. Benſort kan kjøbes i Materialhandelerne. J. R.

Middel mod Snue.

Man indgnider Næſen i varm Glycerin, og man er i de fleſte Tilfælde kureret for ſin Snue. A... E.

Kokkenet.

Kartofler ſom Renſelſesmiddel.

Vore Husmødre ere endnu ikke ſaa fortrolige med dette udmærkede Renſelſesmiddel, ſom man ſkulde tro, og jeg tillader mig derfor et Par Bemærkninger desangaaende.

Raa Kartoffelſkrællinger ſkaaret i ſmaa Stykker og blandet med ikke for meget Vand, er det bedſte Renſelſesmiddel for Karaffer, og tager ſelv forældede Pletter af Glas. Den raa, revne Kartoffel (kun vaſket, ikke ſkrællet) afgiver et udmærket Præparat til Vaſk af kulørte Uldſager og Kanevasbroderier, der efter to Ganges Gjennemvaſkning kun behøver at ſkylles i lidt Eddikevand. Til Skuren af Blik- og Tintøj afgiver Kartoffelſkrællinger, udblødte i Vand, et udmærket Pudſemiddel. At man pudſer Knive med en gjennemſkaaret Kartoffel og renſer Staalpenne ved at ſtikke dem ind i en raa Kartoffel, er vel almindelig bekjendt? Fru K.

At renſe Sølvtøj.

Sølvtøj, baade det, man bruger i Husholdningen, og i Særdeleshed Smykker, blive let ſorte. Et godt og billigt Rensningsmiddel er at give det et Opkog i Vand, hvori der har været kogt ſkrællede Kartofler. Jeg har flere Gange forſøgt det, og mine Smykker komme ganſke til at ligne nye. Det er jo et billigt og nemt Middel, og derfor haaber jeg, at Raadgiverens Læſere maaſké ville forſøge det. A... E.

At ſtryge Slør.

I Stedet for et varmt Strygejern, hvorved Sløret bliver blødt, kan man anvende en kogende Thekjedel, men forſigtigt, ſaa man ikke ſkolder Hænderne. Man holder i Sløret med begge Hænder og glat ud over Dampen, et Stykke ad Gangen og kun et Øjeblik; derpaa det næſte Stykke, til man har faaet det Hele dampet og tørret; tilſidſt lægges det glat ſammen i en Firkant og holdes endnu et Øjeblik. Det bliver ſom ganſke nyt.

G. S.

Stegte Griſetæer.

I Amerika høre ſtegte Griſetæer til Delikateſſerne, og man maa tilſtaa, at de virkelig fortjene den Yndeſt, de nyde. De, der herhjemme ſværme for dem kogte, kunne maaſké have Lyſt til en Gang at gjøre et Forſøg med de ſtegte. Her følger Recepten: Griſetæerne ſaltes nogle Timer og koges ſaa la
til de ſtørre Ben lø
ſkjæres de op og B
ud, hvorved man h
paa, at de ſaavidt
holde deres tidligere
den Henſigt lægger
gjerne paa et Spa
lynger dem lidt ned
lerken, ſaa lader ma
kolde, dryſſer dem i
bager dem i Smør
de ere noget brune.
verer dem varme. J
ſikker, at det er en
ſom man ikke behøver

En
Abon

Til Læſe

angaaende indſend
til „Raadgiver fo
Hjem“.

Vi gjøre gjentagen
ſom paa, at de R
billigt indſendes til
for Hus og Hjem“,
Redaktionen maa ba
med Navn og Adr
imod der i „Raadgi
ſættes Mærker, naa
ſenderen udtrykkelig f
modſatte. De ærede
bedes for Sætningens
at ſkrive paa den
af Papiret, og helſt
af de indſendte Raad pa
Stykke Papir.

Trykt i Carl Allers Et
Kjøbenhav

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 19.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

6. Særlige Familiebegivenheder.

En Fødſelsdag danner altid en ſærlig Feſtdag i Familiekredſen. Glæden over den Begivenhed, der ſamme Dag ſkænkede os den kjære Slægtning, finder ſit Udtryk i Lykønſkninger og Gaver, og i disſe Udtryk for Glæden tage nærmere og fjernere Bekjendte gjerne paa en eller anden Maade Del. Skjøndt den egentlige Feſt, d. v. ſ. den husholderiſke Del af denne, Feſtmaaltidet o. ſ. v. bliver Forældrenes Sag, ſaa kunne Børnene bidrage meget til at forhøje Glæden paa Forældrenes Fødſelsdage. At Børnene længe forud ſøge at udforſke, hvormed de kunne glæde Forældrene, er en Selvfølge, og om end de Gaver, de bringe, ikke have ſtor Pengeværdi, vil et ſmukt udført Haandarbejde fra Døttrene og en ſkjøn Tegning eller et net afſkrevet Digt fra Sønnerne altid vække Glæde.

Ved ſaadanne Gaver og disſes Overrækkelſe finder der ſlet ingen formel Overholdelſe af nogen Regel Sted mellem ſelve Familiemedlemmerne. Er der ikke pyntet et ſærligt Fødſelsdagsbord til den Fejrede, paa hvilket alle Gaverne ere henlagte, kan der godt finde en lille Kappeſtrid Sted om, hvem der førſt kan komme til at frembære ſin Lykønſkning eller overrække ſin Gave. Her vil enhvers egen naturlige Takt bedſt ſige, hvad der er det meſt pasſende at ſige og gjøre.

Anderledes forholder det ſig overfor Venner og Bekjendte af Familien; disſe kunne ikke ſaaledes ſætte ſig ud over alle Regler. De nærmeſte Bekjendte aflægge gjerne en Gratulationsviſit om Formiddagen, de fjernere kunne nøjes med at ſende et Kort, et Viſitkort eller et af de ſmukke, almindelig yndede Gratulationskort.

Meget forſigtig maa man være i Valget af ſine Gaver. Tre Ting beſtemmer en Gaves Værdi; Følelſerne, det Pasſende og Maaden, hvorpaa den gives. For at kunne give rigtig, maa man ikke blot være i Beſiddelſe af Takt og Finfølelſe, men ogſaa beſidde Omdømme og Overlæg. Og hvor mange Mennesker gives der ikke, der ogſaa ved Valget af en Gave lader deres egen Egoisme ſkinne igjennem!

Ønſke vi, at vor Gave ſkal blive ſaaledes modtaget, ſom den gives, ſaa maa vi førſt forvisſe os om, at Vedkommende vil blive glad over den, og for at dette kan ſke, maa det, vi vælge, være noget, vi vide, at Fødſelsdagsbarnet paa en eller anden Maade trænger til eller kunde ønſke ſig. Mange mene, at Ting, de ikke ſelv trænge til, og ſom de i Grunden ſlet ikke vide, hvad de ſkulle gjøre med, er en pasſende Gave for andre. De ſtille ſig af med dem og tro derved ikke alene at have ſparet ſig.

ſelv en Udgift, men tillige at have erhvervet ſig Ret til den andens Taknemmelighed. Hvor fornuftig en ſaadan Plan klinger, ſaa lidt ſvarer i Reglen Reſultatet til Forventningerne. Vi udſætte os for, at Venner eller Veninder kjende paagjældende Gjenſtand og vide, hvor nytteløs den var for os, og vi riſikere at tabe en Ven, i Stedet for at Henſigten med Opmærkſomheden ſkulde være at knytte Vennen endnu faſtere til os. Mange Damer have ſaaledes for Skik at gjøre Indkjøb paa Baſarer i velgjørende Øjemed, dér faa de Tingene billigere, og gjemme dem ſaa for at have det „lidt nemt og billigt ved alle de kjedelige Fødſelsdage — der er nok en eller anden, jeg kan give det til.“ —

Man bør altid tænke paa, at ſelv den mindre, godt valgte Gave gjør lykkelig; den rette Kunſt ved at give beſtaar i, at man glemmer ſig ſelv og ſøger at ſætte ſig i dens Sted, der ſkal modtage Gaven. Værdien af en Gave kommer vel ſjældnere i Betragtning, det maa vel ſom ofteſt være den Glæde, den fremkalder, den bedømmes efter. Det klogeſte er naturligvis altid paa anden Haand at ſe at faa Ønſkerne udſpurgte og rette ſig efter disſe.

Ens Undergivne pleje gjerne at føle ſig behagelig berørte ved en venlig Lykønſkning paa deres Fødſelsdag, man maa derfor gjøre ſig Umage for aldrig at glemme en ſaadan. De Gaver, man i ſaa Tilfælde giver, maa altid være ſaa meget beregnet paa virkelig Nytte ſom mulig.

(Fortſættes).

Sundhedslære.

XVI.

Naar Menneſker ville boſætte ſig, hvad enten de nu ville grundlægge en Koloni eller blot agte at bygge ſig et Hus, er Spørgsmaalet om, hvor vidt der er Adgang til Vand og godt Vand, et af de førſte og vigtigſte. Mine Læſere ville fremdeles vide, at Vandſpørgsmaalet efterhaanden i den offentlige Hygiejne har trængt ſig frem i allerforreſte Række; enhver Kommune, der kjender ſin Pligt lige overfor ſit Samfunds Medlemmer, maa lade ſig det være i højeſte Grad magtpaaliggende at ſkaffe rigeligt og godt Vand til Veje, ſelv om dette kun kan ſke ved betydelige pekuniære Ofre. I enhver By, der opfatter den offentlige Hygiejnes Krav paa rette Maade, vil man da ogſaa nu om Stunder finde Vandværker eller i alt Fald gode Brønde, og Indbyggernes Helbredstilſtand vil ſtaa i ligefremt Forhold til den Maade, hvorpaa Sundhedslærens Love i ſaa Henſeende ere blevne opfyldte.

Vandet bevæger ſig i et beſtandigt Kredsløb; det falder ned fra Skyerne i Form af Regn, fordamper atter fra Jorden, ſtiger op, bliver til Skyer og falder atter ned. Under Fordampningsproceſſen renſes Vandet for alle de fremmede Beſtanddele, der ere komne til fra Jorden, og det er derfor fuldſtændig rent Vand, der falder fra Skyerne. Enhver vil imidlertid af egen Erfaring vide, at Regnvand ikke ſmager os; vi forlange en Tilſætning af flere Luftarter, navnlig den bekjendte Kulſyre, ligeſom af nogle mineralſke Beſtanddele, der træffes opløſte i Vandet, ſom kommer frem af Jorden. De mineralſke Beſtanddele ere, naar de ikke findes i alt for rigeligt Maal, ikke til nogen Skade; vi vide jo tværtimod, at ſaadant mineralſk Vand i ſtor Maaleſtok benyttes ſom Lægemiddel i forſkjellige Sygdomme, alt efter det forſkjellige Indhold. Derimod indeholder Vandet ofte organiſke Beſtanddele, Plante- og Dyreſtoffer, og disſe kunne gjøre det aldeles ubrugeligt, hvis det da ikke forinden underkaſtes en omhyggelig Rensning gjennem Filtre. Til disſe organiſke Stoffer høre naturligvis ogſaa de meget omtalte ſmittebærende Bakterier, der jo findes overalt, og ſom i de ſtore Byer i ſærlig ſtor Mængde ſamle ſig i Grundvandet. Vand til indvendig Brug fra en Brønd i en ſtor By, ſom har Tilløb af Grundvand, er da ogſaa en ren Gift, og det er da ogſaa en Nødvendighed for de ſtore Byer at hente Drikkevandet fra Vandbeholdninger, der ofte ligge Mile borte, og lede det til Stedet gjennem koſtbare Ledninger. Disſe ſkadelige organiſke Beſtanddele hidrøre for en ſtor Del fra Dyre- og Planteſtoffer, ſom paa enkelte Steder ophobes i Jorden, gaa i Forraadnelſe og under Forraadnelſesgæringen frembringe de farlige Gifte, der fremkalde Sygdomme ſom Kolera, Tyfus, Diftheritis o. ſ. v. Man vil deraf let forſtaa, at det paa Vandet er af højeſte Vigtighed, at Brønde anlægges i ſaa ſtor Afſtand fra Møddingen, at der ikke kan være Tale om nogen Fordærvelſe af Vandet derfra; desuagtet træf [illegible] Exempler paa Forſyndelſer mod denne ſimple, hygiejniſke Ordning, hvis Nytte og Nødvendighed dog ſpringer lige i Øjnene.

Godt Vand er da en ligeſaa Livsbetingelſe, og alle burde nøiagtig vide Beſked med, hvorledes man gaar frem for at underſøge Vandets Beſkaffenhed. For det førſte have vi i vor Lugte- og Smagsſans et Par ret paalidelige Dommere; Vand, der generer disſe Sanſer paa en eller anden Maade, bør ikke anvendes. Godt Drikkevand ſkal være klart, uden Farve og Lugt og have en forfriſkende Smag. Uklart Vand indeholder enten Stoffer, der mekaniſk ere blevne tilblandede, og der derfor ville bundfælde ſig, naar Vandet ſtaar roligt hen, eller der er opløſt organiſke Stoffer i det, og det vil da holde ſig uklart ſelv ved Henſtand. Naar Vand lugter eller ſmager ilde, da er det et Tegn paa, at det indeholder forraadnende Stoffer eller ſlige Luftarter, ſom ere Dekompoſitionsprodukter fra f. Ex. Møddinger, Retirader, Garverier o. lign. Medens vi altſaa fuldſtændigt ſkulle afholde os fra alt uklart Vand, gjælder det ſamme om Vand fra ſumpede Steder, Søer eller ſtilleſtaaende Beholdninger, med mindre det inden Benyttelſen bliver filtreret. I det Store ſker denne Filtrering allerede ved Byernes Vandværker, og til Husbrug har man nu en Mængde nemme og fyldeſtgjørende Apparater til Vandets Rensning, og der er derfor ſlet ingen Undſkyldning for Folk, der [illegible] Paaſkud for, at de ikke drikke Vand, angive, at de frygte for, at det ſkal være ſkadeligt.

Et Middel, enhver med Lethed kan anvende, til at prøve, om Vand indeholder organiſke Beſtanddele, ſkal jeg her angive efter en tyſk Hygiejniker. Man fylder en Helflaſke af hvidt Glas halvt med det Vand, man vil gjøre til Gjenſtand for Underſøgelſe; hertil ſættes en Theſkefuld fuldſtændigt rent Sukkerpulver; det omryſtes, Flaſken tilproppes lufttæt og henſættes i et opvarmet Værelſe i Nærheden af Kakkelovnen. I Løbet af 24 Timer ſkal man en Gang imellem ryſte Flaſken godt. Hvis nu Vandet indeholder organiſke Stoffer, vil der opſtaa en Gæring, der giver ſig tilkjende ved, at det bliver uklart, og denne Uklarhed tager til; har Vandet derimod været rent og uden organiſke Iblandinger, vil det ogſaa fremdeles holde ſig rent og klart.

Rent Vand er altſaa en Fordring, vi ſkulle ſtille til vort Drikkevand; men det forhøjer Nydelſen, hvis det ogſaa er **koldt**. En Mængde Mennesker ere umaadelig bange for koldt Vand ſom Drik, men denne Frygt er virkelig uden Grund. Man bør naturligvis ikke, naar man er overhed og ophidſet, paa én Gang ſtyrte en Mængde koldt Vand ned, men der er intet i Vejen for, at Baldamen eller den Fodvandrende efter endt Anſtrengelſe kunne drikke koldt Vand til Maade. Is i Vandet er ikke ſkadelig — Isvand ſtaar om Sommeren ved enhver Sygeſeng paa et Hoſpital — og vi have da ogſaa efterhaanden af Sydboerne lært at benytte dette herlige Middel til at afkøle vort Drikkevand i den varme Sommertid. Den gamle Fortælling om „at forkøle Maven" er — ja, lad mig ſige det rent ud — noget Vaas og er tildels kun et Paaſkud for adſkillige Medborgere til at forſætte Vandet med en Snaps Kognak. Et Glas koldt, friſkt Vand kan om Sommeren ikke erſtattes ved noget ſom helſt andet Tørſten ſlukkende Middel.

Vi ſkulle nu næſte Gang omtale forſkjellige Drikke, der fremſtilles af Vand, og ſom henhøre under de ſaakaldte Nydelſesmidler.

Medicus.

Husraad.

Middel mod den ved Lungeſygdomme fremkaldte Afmagring.

Det er en bekjendt Sag, at fede, korpulente Perſoner aldrig angribes af Lungeſygdomme [maaſké vel nok af Aſthma, men det er jo ingen egentlig Lungeſygdom]. Deraf er man kommen til det Reſultat, at Lungeſygdomme ikke kunne udvikles eller trives i en fed Krop, og det gjælder derfor om for dem, der nu én Gang ere angrebne af ovennævnte Sygdom, at holde Legemet i ſaa kraftig og velnæret Stand ſom muligt. Dette er ganſke viſt i de fleſte Tilfælde vanſkeligt, men er dog derfor ingenlunde umuligt.

Nedenſtaaende Middel har været anvendt i mange Tilfælde, og dets fortrinlige Virkning er aldrig udebleven. Midlet er:

En Pot nymalket Mælk koges, hvorefter der tilſættes en Spiſeſkefuld tørret Rugſigtemel og en Theſkefuld knuſt Hampefrø. Det Hele gives et godt Opkog, og efter at det er ſiet, er det færdigt til Brug. Salt efter Behag. Det nydes ſaa varmt ſom muligt, den halve Portion om Morgenen, den anden halve om Aftenen.

Midlet [der er ganſke velſmagende] maa anvendes et Stykke Tid, mindſt 3—4 Maaneder.

Fredr. Hanſen.

Ufejlbarligt Middel mod „Roſen".

Følgende Middel har Undertegnede i en Række af Aar hjulpen mange Menneſker med, og ønſker det derfor bragt til almindelig Kundſkab. Man kjøber, hvis man ikke har Have, hos en Gartner en Del Hyldekviſte, ikke for ſmaa, afſkraber med en Kniv den yderſte brune Bark, der kaſtes bort; derpaa ſkraber man den paafølgende, grønne Bark i fine Strimler lige ind til Træet. Der rives, før man ſkraber Kviſtene, et ſtort Stykke almindeligt Kridt med en ſkarp Kniv, for at faa det fint [vandreven Kridt kan ikke bruges dertil]. Derpaa breder man de grønne, fugtige Barkſtrevler ud paa et Ark hvidt Skrivpapir, i Mangel deraf blødt Indpakningspapir, ſtrør Kridtet paa og mellem Barken, og lægger dette Omſlag paa det ſyge Sted. Har man Roſen i Anſigtet, maa Patienten naturligvis lukke Øjnene. Der maa laves flere Omſlag at ſkifte med, ſaa ſnart det ene bliver varmt. Det lindrer ſtrax, og ved hyppig Skiften hæves Sygdommen fuldkommen paa højſt to Dage. Dette Middel er aldeles uſkadelig og har aldrig endnu ſlaaet fejl for de af Roſen og roſenagtig Betændelſe Lidende, ſom jeg har raadet til at benytte det.

Eva.

At borttage Oliepletter af Papir.

Man lægger det plettede Papir paa et Trækpapirs Underlag, dypper et Stykke Vat i lidt Benzin og gnider henover Pletterne, indtil de ere forſvundne.

E. H—berg.

Glas- og Porcellænskit.

Et udmærket Slags Kit til Glas og Porcellæn frembringes af Kalk, blandet med Æggehvide; men det maa anvendes med Forſigtighed og Akkurateſſe, thi det, ſom kommer udenfor Revnerne, ſtivner næſten ſtrax og er ſiden vanſkelig at faa fjernet.

E. H—berg.

Forgyldte og lakerede Gjenſtande

kunne renſes ved følgende ſimple og uſkadelige Middel: Man gnider dem godt ind med en ulden Klud, dyppet i Bomolie og Mel og aftørrer dem noget efter med et blødt, fint Lærreds-Stykke.

E. H—berg.

Middel mod Gigt.

Kjøb blot paa Apotheket for 10 Øre Terpentin, 10 Øre Spigerolie, 10 Øre Benſpiritus og for 10 Øre Laurbærolie, alt i én Flaſke; det ryſtes godt og ſmøres derpaa hver Morgen og Aften paa det Sted, hvor Gigten befindes at være.

K. T.
fra Norge.

Køkkenet.

Noget om Silkevaſk.

Med lidt Behændighed og Øvelſe kan man godt beſørge Silketøj vaſket i Hjemmet. Hertil bruges god, hvid Sæbe og koldt Regnvand. Vaſker man Stoffer af forſkjellig Farve, maa det ene Stykke behandles meget hurtigt efter det andet, for at Farverne ikke ſkulle faa Tid til at flyde ud i hinanden. Alt maa være forberedt forud, ogſaa Str
og Jern maa være para
fylder paa én Gang to
med Regnvand (koldt) o
en Kop Spiritus i hve
vaſkes løſeligt med Sæ
ene Spand og ſkylles ſ
paa klart i den anden.
en Skaal med en meget t
Gummiarabicumopløsning
parat, og trækker hve
ſkyllede Silketøj gjennem
Saa vrider man det let
tigt af, breder det ud m
Tørklæder og banker lid
dette gjentager man ve
bringe det under forſkjel
der af Tørklæderne, indtil
trent er ſtrygetørt, ſaa
man det efter Traadene
ikke altfor varmt Jer
denne Maade kan man
ſprættede, tynde Silkekjoler
o. ſ. v. paa en meget libe
lig Maade og faa et
Reſultat.

Irſk Pudding.

Denne kraftige Ret ka
redes af enhver Sla
men bliver meſt kraftig
kjød eller Flæſk. Man ta
trent to Pund Kjød, ba
og ſkjærer det i tynde
Saa ſkjærer man to til h
Pot raa Kartofler i S
ninger ſammen med e
lægger det Hele lagvis i
dingform. Mellem hv
lægger man noget Sma
Pebberkorn, Krydderi og
blade. Foroven og fo
Formen maa der være
toffellag. Over det Hel
en Thekop fuld Fløde.
maa koge omtrent to
kogende Vand.

Trykt i Carl Allers Etab
Kjøbenhavn

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 20.

Hjemmet.

Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

Særlige Familiebegivenheder.

(Fortſat).

Børn i Familien er det let at aflure deres Øn- ker, og man maa naturlig- til en vis Grad ſøge at ſig efter disſe, naar Omgivelſerne lider alt- meget derved. Men det ikke rigtig f. Ex. at ke en lille, vild Dreng meget larmende Tromme ſkingrende Blæſeinſtru- ter, naar man véd, at Moder har ſvage Ner- Hun vil jo i det Til- de næſten være tvungen at taale den dishar- iſke Koncert, da hun „da godt kan forbyde Bar- at lege med det Legetøj, Onkel den eller Tante har været ſaa venlig at ham paa hans Fød- tag". Og kan hun ſaa Slutning ikke holde det ere og ſer ſig nødſaget at tage Legetøjet fra Barnet, ſaa har Gaven kun bragt Graad og Suk for Barnet, og en ærgerlig Mumlen fra Forældrene: „At den kjære Onkel dog ogſaa kunde være ſaa ubetænkſom!" At ſkjænke Venner og Bekjendte, ſom man véd ville „gjøre Gjengjæld", noget meget koſtbart, er kun at ſætte dem i Udgift ved næſte Lejlighed, og hvis deres Evne maaſké er lidt ringere end vor, i en pinlig Udgift, thi „det ene ſkal jo helſt ſvare til det andet", det er i det Hele taget langt ſaligere at give end at tage, og Giveren har altid mere Fornøjelſe af Gaven end Modtageren. Han eller hun har jo allerede i den Tid, der gaar med at ſøge Gaven ud, en ſtor Glæde, og denne Glæde forhøjes, naar man ſer Vennens ſtumme Forbavſelſe ved Modtagelſen eller hører et forbavſet: „At Du kunde vide, at jeg netop ønſkede det; hvor det dog var ſmukt af Dig, netop at tænke paa det!"

Men lad os nu ogſaa tale et Par Ord om Kunſten „at modtage". Her er det maaſké næſten endnu vanſkeligere ikke at komme til at ſtøde eller ſaare. Hvis nu vi f. Ex. havde glædet os til, at Tante Mine eller Onkel Peter havde gjættet vort hemmelige Ønſke om et nyt Bordtæppe til Dagligſtuen, og ſaa i Stedet for ſaa et Par Bind gode Bøger, vi nok kunde have undværet, ſaa gjælder det om ikke at lade ſig mærke med Skuffelſen, men bringe Giveren en oprigtig Tak, ſom i ethvert Tilfælde den gode Mening har fortjent; ja, ſelv om Huſets Herre, der ikke ryger, er bleven glædet med ſyv Cigar-Etuier (det har jeg ſelv en Gang ſet), ſaa gjælder det at modtage det ſyvende med en lige ſaa mild Mine, ſom om det var en rigtig nyttig Gjenſtand, men, ſom ſagt, det er ingen ringe Kunſt at lære, og der er kun faa, der er i Stand til at udøve den. Man kan maaſké ſige, at dette er Hykleri; det er det egentlig ikke, man ſkal i det Tilkun overſe den ſkjænkede Gjenſtand og henvende hele ſin Opmærkſomhed paa Henſigten, og for denne kan man uden Hykleri takke ſaa meget, man har Hjerte til.

(Fortſættes).

Om Vaſk med Klor.

„Tænk Dig kun, kjære Mand, i Dag tager jeg en af dine nye Manſchetſkjorter ud af Skabet og finder den ſkjør og briſtet paa flere Steder. Du kan tro, vi ere førte alvorligt bag Lyſet, da vi kjøbte Tøjet til dem," o. ſ. v. o. ſ. v.: i lignende Form har viſt mangen Husmoder ſelv klaget eller hørt andre klage, uden at den egentlige Grund til det forefaldne ſtrax blev opklaret. At ætſende Subſtanſer ere anvendte ved Vaſken, forekomme de fleſte umuligt, det tillade de ikke Anvendelſen af, hvor det gjælder deres Tøj o. ſ. v. Og dog finder disſe ætſende Subſtanſer mere eller mindre Indpas i alle Husholdninger. Hvem kan i Grunden ogſaa fortænke Vaſkekonen i, at hun ſøger at lette ſin ikke meget misundelſesværdige Lod med lidt Klor og Potaſke? Kun maa naturligvis denne Lettelſe ikke gaa ud over Tøjet og gjøre det ſkjørt og mindre værdifuldt for Ejeren. Men hvor findes Middelvejen? Er Klor noget ſaa abſolut ſkadeligt? Ild fortærer jo ogſaa, naar den ikke anvendes rigtig, og er dog en af vore meſt velgjørende Magter? Kan Klor da ikke anvendes, ſaa det ikke ſkader? Hvorfor var kun den ene af Manſchetſkjorterne ſkjørnet? Fordi Klorvandet maaſké var blevet anvendt med Forſigtighed ved den øvrige Vaſk, men at den omtalte Skjorte havde ligget øverſt, og at Pigen eller Vaſkekonen i ſin Angſt for at blive opdaget i ſit ikke tilladte Forehavende, er kommen til at hælde noget af Kloret eller Blegvandet direkte over denne, uden at faa Skyllevandet til at ſtaa over den, ellers vilde den ødelæggende Virkning neppe være ſporet ſaa ſnart.

„Men," hører jeg ſpørge, „naar De altſaa mener, at Klor til ſine Tider er velgjørende, og til ſine ødelæggende, hvad ſkal man ſaa gjøre for at blive ſat i Stand til udelukkende at nyde Velgjerningen?" og dertil ſvarer jeg: „De ſkal gjøre Kloret uſkadeligt, ſaa ſnart det har udøvet ſin blegende Virkning, kort ſagt, man bærer ſig ad ſom mange Fabrikker ved den hurtige Blegevaſk. I Shirtingsfabrikkerne er det meget ofte Skik at bringe det færdige Tøj i et Klorbad, ſaa ſkylle det ud i rent Vand, og derefter bringe det i et Antiklorbad, der udſkiller det mulig endnu i Tøjet værende Klor og uſkadeliggjør dette. Antiklor eller underſvovlſurt Natron er et ſodalignende Legeme, ikke meget dyrere end Soda. Det faaes i enhver Materialhandel. Tøjet, der behandles med det, faar en blændende Hvidhed og miſter intet af ſin Styrke.

Intereſſant er
lille Experiment, ſom
Husmoder kan gjøre
prøve Virkningen.
ger et Stykke Lærr
Shirting, omtrent
ſtort, helſt noget,
blevet dygtigt gult,
ſker det, dog uden
vende mere Omhu
end der anvendes ved
Stykke Tøj i alm
Vaſk. Naar det ſaa
og tørret, deles de
Stykker, af hvilke
forſynes med Mærk
og lægges til Side
paa blander man en
Vand med ſædvanli
vand eller Klorvand
der det andet, me
mærkede Stykke lig
deri. Saa tages
ſkylles overfladiſk i re
og tørres. Det tredj
behandles ſom det
men kommes efter S
gen med rent Van
en Gang i et Hold
hvori der er opløſ
klor. Derefter ſky
atter i rent Vand og

Nr. 2 og 3 vil
betydelig hvidere end
hvorimod Nr. 2 vil
efter nogen Tids
medens Nr. 3 vil
lige ſaa ſtærkt ſom
Hele den Ulejlighed,
dres mere ved denne
gangsmaade, er alt
det ſkyllede Tøj ſk
Antiklorvand og
ſkylles endnu en Gan
der jo ikke behøver
ges hver Gang, der
vil det være indlyſ
enhver, at de ikke be
denne ringe Ulejlig
derved at undgaa
ſægge det Tøj.

til deres Vare-
E—s.

---

dhedslære.

XVII.

Hvor man kommer i
andt de højeſt civili-
oner ſom mellem Halv-
annibaler, finder man,
ene ere i Beſiddelſe af
re af de ſaakaldte Ny-
dler, der vel kunne
iſt forſkjellig Beſkaffen-
ſom dog alle have en
ſælles. Denne Egen-
es Evne til at indvirke
yſtemet, i mindre Por-
ende, vækkende, ſtimu-
andsevnerne, i ſtørre
, dulmende, ofte ſøvn-
Til disſe Nydelſesmid-
for det førſte en Del
efterhaanden ere komne
gjøre en Fornødenhed
vor daglige Koſt, og
Del ſtærkere, ofte
offer, hvis Misbrug
e Hurtighed ødelægger
og medfører en førtidig
disſe ſidſte høre de
Gifte: Tobak, Opium,
Paa dette Sted ſkulle
ke komme nærmere ind
ntale heraf, men holde
rikke, der benyttes ſom
dler i det daglige Liv,
, Chokolade og de gæ-
e: Øl, Spiritus, Vin
Om Nydelſesmidlerne
t ſkal jeg dog endnu
ke, at de i Almindelig-
udbredt ſig langt ud
oprindelige Hjemſtavn,
enneſkene ganſke ſærligt
finde Behag i det frem-
glæder i lige Grad
ten, der fra ſin Hjem-
erika, efter denne Verdensdels Opdagelſe har udbredt ſig over hele Verden lige til de yderſte Afkroge, ſom om f. Ex. det danſke Karlsberg-Øl, ſom er meget ſøgt i Oſtindien og dér betales i dyre Domme.

Kaffe og The ere Drikke, der tilberedes ved Paagydning af kogende Vand paa Kaffebønner eller Theblade, der i Forvejen ere underkaſtede en forberedende Behandling ved Riſtning. Førſt og fremmeſt er det nødvendigt at gjøre Publikum opmærkſom paa, at disſe Drikke aldeles ingen Betydning have ſom Næringsmidler; den Smule Æggehvideſtof, der indeholdes i Kaffebønnen, er for intet at regne; hvorimod deres Betydning beror paa deres Indhold af et kemiſk Stof [reſp. Kaffeïn og Theïn], der har en oplivende Virkning ved at paaſkynde Hjertets Virkſomhed og dermed Blodets Cirkulation, hvorved atter Hjernevirkſomheden forøges, Fantaſien paavirkes og de aandelige Kræfter for en Tid lang forhøjes; endvidere har Kaffen, hvad viſt nok enhver kjender af egen Erfaring, en vis Indvirkning paa Tarmkanalens Virkſomhed og Fordøjelſen.

Hvis man nu vilde ſpørge mig om, hvilken af disſe Drikke der er ſundeſt eller mindſt ſkadelig at nyde, da kan det ganſke viſt falde mig noget vanſkeligt at give et fyldeſtgjørende Svar. Lad mig for det førſte her ſom ved alle de andre Nydelſesmidler meget indtrængende gjøre opmærkſom paa, at Misbrug altid vil være ſkadelig, hvorvel Kaffe og The uden al Tvivl maa regnes til de ſærdeles „langſomt virkende Gifte", ſom Manden ſagde. Lider man af Hjerteſygdomme, bør man ganſke afholde ſig fra disſe Drikke, iſær Kaffen. Dernæſt maa disſe Drikke tillades paa en ganſke anderledes rationel Maade, end det nu i Almindelighed ſker, og de maa gjøres ſvage; jeg ſkal om ſidt, med Fare for at blive betragtet ſom Køkkenſkriver af de ærede Husmødre, tillade mig at give nogle Vink til den rette Tilberedning af Kaffe og The. Med Jagttagelſe af de ovenfor antydede Henſyn mener jeg, at et ſundt Menneſke uden Skade for ſit Velbefindende kan nyde 2 à 3 Kopper Kaffe eller The om Dagen. Maaſké til Overflod vil jeg dog gjøre opmærkſom paa, at jeg her udelukkende tænker paa Voxne; Børn burde førſt langt henne i deres Liv vænnes til Nydelſesmidlernes Brug.

Det er en Selvfølge, at ſaa meget anvendte Stoffer ſom Kaffe og The ere underkaſtede mangfoldige Forfalſkninger fra uredelige Handlendes Side: man er endogſaa kommen ſaa vidt at have en Fabrik, hvor der forfærdiges Kaffebønner af — Gips, ſom benyttes til at blande mellem raa, naturlige Bønner. Theen blandes med Blade af forſkjellige andre Planter eller med Theblade, der allerede en Gang ere blevne afbenyttede; der ſkal ſaaledes i London findes flere Fabrikker, der give ſig af med at tilberede ſaadan benyttet The. Alle ſaadanne Forfalſkninger faar man nu at finde ſig i; opdager man dem, maa man gjøre ſine Indkjøb hos en anden Handlende, der maatte give bedre Garanti for Redelighed; men ét ſkal man ikke finde ſig i, og det er vore kjære Huſtruers og Husmødres Forfalſkninger med Kaffeſurrogater, Cikorie, Løvetand, Kraftkaffe og, hvad alt det hedder; disſe Surrogater give en væmmelig ſmudſig Drik, der ikke indeholder noget Næringsſtof og end ikke beſidde det ejendommelige Stof, der giver diſſe Drikke deres Betydning ſom Nydelſesmiddel. Lad kun Cikoriefabrikkerne gaa fallit!

Nu altſaa nogle Ord om Tilberedningen af Kaffe og The, ſom jeg i Grunden meget godt kan omtale under ét, da den egentlige Fremgangsmaade ved Tillavningen omtrent er den ſamme, og Forſkjellen nærmeſt kun er den, at Kaffen paa Grund af Raaſtoffets pulverformige Tilſtand maa filtreres gjennem Kaffepoſe eller Filtrérpapir mere omhyggeligt end Theen. Den førſte Grundſætning er den at ſtryge af ſin Ordbog et ſaadant Udtryk ſom det „at koge“ Kaffe eller The; de maa aldrig koge; ved denne Proces vil der af Bønnerne eller Bladene blive udtrukket bittre og ſkadelige Stoffer, der aldeles vilde fordærve Drikkens Smag. Vandet hældes kogende paa Bønner eller Blade, og Kanden eller Thepotten holdes varmt tildækket i nogle Minutter; at lade Kaffen eller Theen „trække“ paa et Fyrſad duer ikke; iſær er det abſolut forkaſteligt for den ſidſtes Vedkommende; for at holde paa Varmen indpakkes blot Thepotten i Uld, Bomuld eller i en dertil forfærdiget Nathue, og efter 4—5 Minutters Forløb er Drikken færdig til at nydes. Ved denne Fremgangsmaade bevares de velſmagende ætheriſke Stoffer ſaa vel ſom det omtalte Kaffein eller Thein, og Drikken vil udøve den tilſigtede oplivende Virkning, iſær naar man vil undlade at fordærve den ved Tilſætning af Sukker og Fløde. Jeg véd meget vel, at den ſaaledes tilberedte Drik ikke vil ſmage den, der er vant til at nyde „kogt“ Kaffe eller The, men jeg kan i ſaa Fald kun udtale lige overfor ham: „Højſtærede! De har aldrig ſmagt The eller Kaffe!“

Medicus

Husraad.

Middel mod brændt Skade.

Naar man har brændt ſig eller ſkoldet ſig, ſkal man ſtrax bedække Stedet med et tykt Lag Kartoffelmel og lade det blive liggende paa, til al Svie og Brænden er ophørt. Er det paa et Sted, hvor Melet vil falde af, maa man ſtadig blive ved at overøſe det igjen dermed. Dette Middel ſkal bruges ſtrax, thi naar førſt andre Midler ere anvendte, vil det ikke kunne hjælpe. Derimod fraraades det at bruge Omſlag af koldt Vand, da det i Almindelighed vil forværre Ondet.

M. i A.

At kjende daarlig Sæbe.

Naar man ſtikker en Strikkepind ned i et Stykke Sæbe og hurtig drager den ud igjen, vil man kunne kjende den daarlige Sæbe paa, at Hullet efter et Øjebliks Forløb vil fyldes med Vand.

M.

Middel mod Væggetøj.

Et udmærket Middel mod Væggetøj er Saften af, helſt raadne, Agurker, ſom ſtryges paa de Steder, hvor Utøjet findes.

K. Tornberg,
Stockholm.

Middel mod Brandſaar.

Efter at jeg har forſøgt flere Midler mod Brandſaar, har jeg fundet et, der ikke overtræffes af noget. Det er tvekulſurt Natron, ſom enten ſtrøs løſt paa Saaret, eller lægges paa det i et tykt Lag, hvorpaa det Hele ombindes med et Stykke Lærred.

Smerterne forſvinde
blikkeligt, og Saaret
den 24 Timers Forløb.

K. T
Sto

Middel mod R

Et udmærket Middel
ter er Naftalin.
at lægge Borrer paa
hvor Rotterne færdes.

K. T
Sto

Lakerede Gjenſt

kunne rengjøres med en
af lige ſtore Dele Linol
og Terpentinolie.

K. T
Sto

At holde afplukked længe friſke.

Mange have viſt den
de Bøgegrene o.
have bragt hjem fra de
ture, for i nogen Tid at
ved et Minde udefra,
for, at de forſynes ſt
friſkt Vand, dog ſnart d
hænge, og at de paa
værende Knopper ikke
Udſpring. Dette kan f
ved, at hver Gren hver
ges op af Vandet, hvo
med en ſkarp Kniv ſkjær
Stykke af Stilken, ſaa
Snittet altid er friſkt o
ſuge Vandet. Paa den
kan man ſaa Grene, der
ſede, medens de endnu ha
per, til at udfolde ſig

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 21.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

6. Særlige Familiebegivenheder.

(Fortſat).

Forældrene maa i Tide lære Børnene ikke at give deres Skuffelſe Luft ved en ikke mindre velkommen Gave, og aabne deres Øjne for, at det er Gavens Henſigt at glæde, der ſkal tages i Betragtning, og ikke Gavens Værdi, og de maa fremfor alt vogte paa ſig ſelv, at der ikke i Børnenes Nærværelſe undſlipper dem et nedſættende Ord om denne eller hin Præſent, Børnene ville mærke dem det og ved denne eller hin Lejlighed ikke blot gjentage det, men ſelv tale videre paa den angivne Maade. Hvor ſtygt er det ikke at høre Børn ſige: „Jeg bryder mig ikke om at have Onkel Hans med til min Fødſelsdag, han giver ſaa gnieragtigt". Er det kommet fra Barnet ſelv? Den Slags Ting kan udarte og blive lige ſaa ubehageligt for Venner og Familien ſom den Vane, Børn i nogle Huſe have, at ile den Kommende i Møde med det ſtaaende Spørgsmaal: „Hvad har Du med til mig?" Og det er Forældrene, der maa paſſe paa at lære de Smaa ikke at ſtrække deres Ønſker ſaa vidt.

God Tone fordrer, at vi, naar vi modtage en Gave, øjeblikkelig tage den ud af Papiret og beundre den, viſe den til de i Stuen værende og yttre vor Glæde over den, idet vi fremhæve dens gode Egenſkaber. Derpaa anbringes den, ligegyldig hvilket Værd den har, ſammen med de andre ankomne Gaver, og der ſørges for, at den faar en lige ſaa bemærket Plads ſom disſe.

At forære en modtaget Gjenſtand bort igjen er en Uhøflighed mod den, vi have modtaget den af.

Blomſter, Buketter eller en blomſtrende Plante er de Gaver, de Venner eller Bekjendte, der ikke ſtaa Huſet ſærlig nær, ſlippe letteſt over, og de ere altid velkomne. En ugift Herre, der kommer i en Familiekreds, men dog ikke tør regne ſig til Familiens ſpecielle Venner, kan kun paa denne Maade viſe ſin Opmærkſomhed, en anden Gave vilde ikke blive modtaget; dog ſkal det tilføjes, at en Herre helſt maa ſkjænke en Buket, og ikke en blomſtrende Plante, da hans Opmærkſomhed i Grunden kun ſkal gjælde ſelve Dagen, medens derimod en Veninde helſt maa ſkjænke en blomſtrende Plante, ved hvis Bevarelſe og omhyggelige Pleje Modtagerſken kan viſe ſin Taknemmelighed for Gaven og ſin Hengivenhed for Giverinden.

Vil man fejre en Fødſelsdag ved et ſtørre Selſkab, udſendes Indbydelſe naturligvis ſom til et ſaadant, ellers er det Skik og Brug mellem Venner og Bekjendte, at de Fremmede, der komme og gratulere om Formiddagen, godt med det ſamme uden videre Formalitet kan bedes til at komme igjen om Aftenen, eller maaſke til at blive med det ſamme. Der herſker i det Hele taget en mere hjertelig og fri Tone ved et Fødſelsdagsſelſkab i en Vennekreds, end ved et andet Selſkab.

Endnu et Par Ord til Slut. Der er endnu en lille Bemærkning at gjøre om Gaver til Damer. Man maa helſt vogte ſig for at komme med Gaver, der paa en eller anden Maade kan have en vis Hentydning til den Paagjældendes Alder, enten det nu er i Form af Blomſter eller andet, thi medens ganſke unge Damer nære en vis Svaghed for at blive gjorte ældre, end de ere, ſætte Damer, der allerede ikke mere ere ganſke unge, Pris paa, at man ikke ſkal vide, hvor gamle de ere; i det Hele taget er Aldersſpørgsmaalet noget, man helſt maa undgaa at bringe paa Bane, naar det ikke netop er Børnefødſelsdage, det gjælder. Man vil næppe faa noget venligt Anſigt at ſe, naar man til en Dame, der er over de 18 til 20 Aar, henvender det i Grunden temmelig rimelige Spørgsmaal: „Hvor gammel bliver De i Dag?“

Valget af Parfume.

Man ſkal kun have lidt Parfume paa ſig, men helſt af bedſte Sort. Hvem har ikke i et Theater eller ved en Koncert havt en eller anden Naboerſke, hvis ſtærke og ſimple Parfume fordærvede os hele Nydelſen? Det er „chic“ altid at bruge ſamme Slags Parfume. Endnu mere praktiſk er det at benytte de ſaakaldte „Lugtepuder“, der faas i de finere Parfumehandeler. De ere ikke ganſke billige, men beholde deres Duft i lang Tid og bibringe alt, hvad der i Skufferne ere i Berørelſe med dem, den ſamme fine Duft. I en ſaadan Skuffe kan ſaa ogſaa éns Brevpapir opbevares. Hvem kjender ikke den behagelig indſmigrende Følelſe ved Modtagelſen af et fint parfumeret Brev, og den ubehagelige dito ved Modtagelſen af et Brev, der forraader, at Affenderen har havt fine Cigarer opbevarede i Nærheden af ſit Brevpapir? En fin Vellugt behager alle og er ikke dyr at vedligeholde, naar man bærer ſig rigtig ad.

P.

Haandarbejde.

Hvorledes man kan trække Paraſoller over.

Naar man i den Henſigt tager det gamle, beſkadigede Overtræk af Stellet, maa man nøje lægge Mærke til, hvorledes det er anbragt, for at kunne anbringe det nye paa ſamme Maade. En Del af det gamle Betræk ſtryger man førſt omhyggelig ud efter Traadene, uden at trække den ſkjæv eller krum. Denne Del danner paa en Maade Modellen. Efter den klipper man det fornødne Antal nye Dele og ſyer dem ſammen i Haanden (ikke paa Maſkinen) med tætte, ſmaa Forſting, hvorimellem man af og til anbringer et Par Bagſting, for at give Hold paa det. Derpaa ſømmer man Runddelen forneden. Man ſyer altid Silketøj ſammen med Silke. Man ſtryger ikke det færdige Overtræk, for at det ikke ſkal trække eller ſtrække ſig. Saa begynder man at befæſte Overtrækket til Stellet. Man begynder oppe paa Spidſen og ſer at faa det til at ligge ſaa glat ned til Stellet ſom muligt, ſaa følger man ned langs den ene Stav og den ene Søm og befæſter Tøjet ſaa godt ſom muligt med fin Traad. Forneden anbringes ſaa Blonden. Skulde det ikke falde rigtig pænt foroven, det er altid det vanſkeligſte, ſaa kan man anbringe en lille Roſet eller Sløjfe, for at dække Manglerne.

R.

Sundhedslære.

XVIII.

Chokolade er lige ſom The og Kaffe et Nydelſesmiddel, idet der heri ligeledes indeholdes et oplivende Stof Theobromin, der har ſamme Egenſkaber ſom Thein og Kaffein. Her i Norden er Chokolade imidlertid ikke en ſaa hyppigt anvendt Drik, hvad der er at beklage, idet der heri indeholdes adſkillige Næringsſtoffer. For Folk, der lide af en daarlig Fordøjelſe, er Chokoladen ikke anbefalelſesværdig, i alt Fald ikke i den Form, hvori den i Almindelighed nydes; ſaadanne bør hellere anvende den ſaakaldte [illegible] Kakao, der tilberedes i Pulverform af adſkillige Fabrikanter, og tillave den ved Opløsning e kogende Vand; Sukker tilſættes [illegible] efter Behag. Af de Sorter, der gaa i Handelen, forekommer en engelſk [Fry's Kakao] mig at være den bedſte. Den kan blandes med Mælk eller Vand og er ikke koſtbar, idet en almindelig Kop [illegible] koſter 6 à 8 Øre i færdig Tilſtand. Denne Maade at tillave Chokolade paa er langt at foretrække for den almindelige af de ſaakaldte Chokoladekager, der ofte indeholde Meltilſætninger og langt fra afgive en ſaa velſmagende Drik. —

Vi ſkulle nu omtale de gærede Drikke, ſom deſto værre finde en alt for almindelig Anvendelſe, og [illegible] de allerfleſte ubelaſtende [illegible] Nydelſesmidler, der ikke afgive noget Næringsſtof. Om disſe Drikke gjælder det i egentligſte Forſtand, at de kunne være ſærdeles behagelige Bekjendte, naar man ikke kommer i et for intimt Bekjendtſkab med dem, medens en for hyppig og alt for inderlig Omgang ſtiller dem i et helt andet Lys, hvor de ville viſe ſig at være Menneſkehedens værſte og farligſte Fiender. Deres Betydning ſom Nydelſesmidler beror paa deres Indhold af Alkohol [Vinaand], ſom i ringere Mængde øver en pirrende Indflydelſe paa Nerveſyſtemet med deraf følgende Følelſe af Varme, forøget Arbeidslyſt og Energi. Nydelſen vil altſaa være paa ſin Plads i disſe ſygelige Tilſtande og desuden af og til under ſæregne Forhold, hvor en Stimulering kan være nyttig og ønſkelig. Til en maadeholden og ſjælden Brug af de alkoholholdige Nydelſesmidler er der ſaaledes fra en Læges Standpunkt i Almindelighed intet at ſige; men Faren ligger i deres Misbrug. Et Menneſke mener, med Rette eller Urette, at trænge til dette Pirringsmiddel, og han vænner ſig dertil; ved Vanen ſlappes imidlertid hans Modtagelighed for Midlet, og han maa forøge Doſis; aldeles umærkeligt glider han over til at blive Vanedranker, og han vil inden kortere eller længere Tid falde ſom et Offer for Drikfældigheden og dens ſkæbneſvangre Følger. Drankeren miſter ſin Appetit, han ſtiller ſin Sult med Spiritus; Fordøjelſeskanalen paavirkes, Mavekatarrher med alle deres Følger indfinde ſig; der aflejres Fedt rundt om i Legemets Organer, hvorved disſes Virkſomhed hæmmes, Hjernen paavirkes, Sanſerne ſløves, Aandsevnerne gaa til Grunde, og meget almindeligt udvikler der ſig virkelige Sindsſygdomme; Drankerens Liv er langt kortere end den Ædrueliges. De moralſke Følger af Drikkeſygen ere ligeledes forfærdelige; og herpaa ſkal jeg ikke gaa ind, jeg vil kun bemærke, at det deſto værre ikke ere Kirkegaardene og Sindsſygeanſtalterne alene, der give talende Beviſer paa de uſalige Følger af Misbrug af Spiritus, men ogſaa Tugthuſene! —

Alkohol indeholdes ikke ſom Beſtanddel i det Raamateriale, der anvendes til Fremſtilling af disſe Drikke, men fremkommer ſom Reſultatet af den kemiſke Proces, der kaldes Gæring. For at Alkoholgæringen kan komme i Stand, maa Raamaterialet indeholde Sukkerſtof; Vindruerne indeholde ſaaledes Drueſukker, medens Kornſorterne, der benyttes til Fabrikation af Brændevin og Øl, ikke indeholde Sukkerſtof; dette udvikles førſt af Stivelſen under Kornets Spiring, og Brændevinsbrænderen og Ølbryggeren maa derfor førſt fremkalde Spiring, ɔ: omdanne Kornet til Malt. Der kan fremſtilles Alkohol af ethvert ſukkerholdigt Stof, og det kan derfor ikke forundre, at f. Ex. Tartarerne fremſtille en Brændevin af Mælk, hvori der jo indeholdes Mælkeſukker.

Det vilde føre os for vidt, om jeg i disſe ſmaa fordringsløſe Afhandlinger vilde gaa nærmere ind paa de mange forſkjellige alkoholiſke Drikke og deres Fabrikation; jeg ſkal derfor ogſaa holde mig til de meſt almindelige, ſom finde ſærlig Anvendelſe hos os: Vin, Øl og Brændevin.

Vinen er desværre kun en Rigmands Drik her i Norden; den er nemlig for de lettere Sorters Vedkommende den mindſt ſkadelige af denne Art Nydelſesmidler, og i Vinlandene, hvor Vindrikning er almindelig ſelv i de laveſte Lag af Befolkningen, træffe vi ſjældent paa en ſaadan Drikfældighed med alle de ſørgelige Følger, ſom vi finde i vore koldere Egne. Der er jo imidlertid betydelig Forſkjel paa Vin; medens de lette tyſke og franſke Vine kun indeholde en forholdsvis ringe Mængde Alkohol, ere de hede ſpanſke deſto mere rige herpaa, og overdreven Nydelſe af disſe, ſom Portvin og Sherry, kan have de ſamme Følger ſom umaadeholden Brændevinsdrikning. Endvidere maa det vel erindres, at Vinene blive i høj Grad forfalſkede, hvad der allerbedſt fremgaar af det Faktum, at visſe Sorter ſælges til en ringere Pris, end de koſte i deres Hjemland; fremdeles, at Vinene i deres Hjem ſom ofteſt, i alt Fald af den jævne Befolkning, nydes i en primitiv Form ſom Landvin, i hvilken Tilſtand de ikke kunne holde ſig til Udførſel, og derfor maa præpareres i dette Øjemed ved forſkjellige Tilſætninger, ſærligt af Spiritus, hvilket ganſke viſt forøger deres Holdbarhed, men til Gjengjæld gjør Nydelſen mere ſkadelig. Medens Landvinene kun indeholde 6—7 Procent Alkohol, indeholder Rhinſkvin 8—12, de franſke Vine 9—13 og de ſpanſke [Portvin, Sherry, Madeira] 15—21 Procent.

Medens en maadeholden Vindrikning ikke kan anſes for at være ſkadelig for Sundheden, vil den, ſom allerede bemærket, i Overmaal drage de ſædvanlige Følger af overdreven Alkoholnydelſe efter ſig. Børn bør aldeles ikke nyde Vin, undtagen i Sygdomstilfælde, og jeg maa paa det allerbeſtemteſte advare mod den Tilbøjelighed, mange Forældre have, til at lade Børn nippe til de Voxnes fyldte Glas; de ere ſærdeles modtagelige for Alkoholets Paavirkning, og ſelv ſmaa Portioner kunne have ſkadelige Følger.

Til Vinene kunne ogſaa henregnes de forſkjellige Frugtvine, hvoraf der fremſtilles ikke ſaa lidt i de nordiſke Lande. Disſe Drikke indeholde kun en ringe Mængde Vinaand, og Overmaal i Nydelſen vil derfor ej heller let kunne frembringe ſaa ſtore Farer. I Frugtvinene indeholdes en Del fri Syre, der ofte kan øve en gavnlig Indflydelſe paa Fordøjelſen.

Medicus.

Husraad.

Middel mod brændt Skade.

Saa hurtigt ſom muligt maa man lægge Æggehvide paa det brændte Sted, ſaa Svien hører op, og blive ved dermed, ſaa længe Svien vil komme tilbage. Nogle Timer efter lægger der ſig en tyk Hinde over Saaret, og al Smerte er forſvunden. Mange Ulykkelige, ſom lide, kunne hjælpes ved dette ſimple Middel.

Nonia.

Appelſinſkaller.

Gjem alle Appelſinſkaller og læg dem en Gang imellem i Eders Vaſkevand, det gjør Huden friſk og ſkjær og fjerner de ſtygge Pororm.

Appelſinſkaller ere ogſaa udmærkede til at lægge paa ſmertende Steder, hvor der ikke er aabne Saar. Smerterne forſvinde efter et Par Timers Forløb.

Nonia.

At renſe Haar- og Neglebørſter.

Der har allerede været angivet flere Midler hertil i „Raadgiveren", men det forhindrer ikke mig fra at omtale, hvorledes jeg bærer mig ad: Jeg kjøber for nogle Øre Ammoniak, hælder en Desſertſkefuld deraf i et Vandfad, halvt fyldt med Vand, og i denne Blanding rører jeg rundt med mine Børſter, ſom ikke alene blive aldeles renſede, men tillige blive ſaa hvide, at de ſe aldeles ud ſom nye.

Bagefter tørrer jeg dem ved lidt Varme.

T. W.

At faa ældre, ſorte Silkeblonder til at ſe ud ſom nye.

Sorte Silkeblonder, ſom dog ere for gode til at kasſere, kan man faa til at ſtraale med Nyhedens Glans ved at komme en Knivſpids Gummi-Tragant i et Glas Vand, røre det godt ſammen, ſaa at der ingen Klumper findes, og derpaa ſugte Blonderne godt dermed, og umiddelbart derefter ſtryge dem paa Vrangen. De vil derved faa en let Appretur og Nyhedens Udſeende.

Chilton.

Køkkenet.

„Poliſk Æggekage".

Naar man har lavet en g kraftig Hachis uden Kar toffler, breder man den ud paa Fad; derefter laver man en Æg kage af 5 Æggeblommer og Skefulde Mælk; naar det er pi godt ſammen, kommer man de piſkede Hvider i, hælder det paa Panden, og naar den er bagt paa den ene Side, vender man op paa Fadet, ovenpaa Hach ſaa den brune Side vender op

„Thyra".

At vaſke Fløjl.

To Oxegalder kommes tilli med Honning og Sæbe i blødt Vand og koges under tig Omrøren. Fløjlet bliver lag paa et rent, fugtigt Bræt, og en Lap af det dyppes i ovenn Blanding, og Fløjlet fugtes melig ſtærkt dermed. Derpaa vikles det om en Rulleſtok og rulles, til Smudſet er forſvu hvorpaa det dyppes i rent Va rulles endnu en Gang, hvorpaa det hænges op, til det er tørt. Det tørrede Fløjl gjøres ſaa atter vaadt med i Vand udblødt og udkogt Husblas, lægges ind i et rent Klæde og rulles atter, til det er tørt, hvorpaa det gnid af med et rent Klæde. Det er altid rigtigt førſt at prøve ſig frem med et lille Stykke Fløj for at ſe om Fremgangsmaad er god. Det lykkedes for mig, m Forſigtighed kan jo aldrig ſka

G.

Trykt i Carl Allers Etabliſſemen
Kjøbenhavn

Raadgiver for Hus og Hjem
Paa Land og i By.

nd. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 22.

emmet.

ved de forſkjellige
ebegivenheder.

om og Ulykkes-
lfælde.

, at et Medlem
os bekjendt Fa-
leven hjemſøgt af
sstilfælde, er det
regelmæsſigt at
om Vedkommen-
vende. At for-
Syg med Beſøg
ikke tilraadeligt,
falde til Beſvær
En Foreſpørgſel
blive vel optaget
ager for den Syge
, ſom Tegn paa, at
un ſavnes af Om-
en og Vennerne.
og bliver førſt be-
r den Syge, naar
vedvarende Bed-
aa Tilfælde maa
ig ikke komme med
, ſom for Exem-
d, hvor har De
Kjære!“ eller:
rigtignok taget
Stakkel“, o. ſ. v.,

man ſkal derimod ſe at opmuntre Vedkommende med Forſikkringer om, at dennes Udſeende nokſom viſer, hvor meget bedre det nu er, og at man kan ſe, at det ikke vil vare længe, inden den fuldſtændige Sundhed atter vender tilbage. Saadan Tale giver den Syge Mod, og bidrager ikke ſaa lidt til at fremſkynde Bedringen.

Det er ikke tilraadeligt at ſende Blomſter til Sygeværelſet; derimod vil Rekonvaleſcenten altid med Glæde modtage denne Opmærkſomhed. Damer af Bekjendtſkabskredſen kunne derimod godt, under viſſe Omſtændigheder, ſende en eller anden Forfriſkning af Frugt, en veltillavet Sygeſpiſe eller lignende, naar det for Exempel er Husmoderen ſelv, der er ſyg, eller naar den Syge er Ungkarl og ellers vant til at ſpiſe paa en Reſtavration. Denne Opmærkſomhed vil altid blive venlig optaget, ſelv om maaſké Lægens Forbud ſkulde forbyde at gjøre den tiltænkte Brug af det ſendte.

Skulde den Sygdom, der er udbrudt i en os bekjendt Familie, med hvilken vi ſtaa paa en venſkabelig Fod, være ſmitſom, ſaa løſer dette os alligevel ikke fra den Pligt at høre til den Syges Befindende; men i dette Tilfælde maa den Syges Familie, med Paatale af Sygdommens Farlighed, frabede ſig ethvert Beſøg og ikke tillade nogen at komme ind, ſelv om Vedkommende forſikkrer ſlet ikke at være bange for eller modtagelig for Smitte; gjør Familien ikke det, overtager den et Anſvar, der ofte kan være ledſaget af de ubehageligſte Følger. Ingen vil tage det ilde op, at man ikke tilbyder at gjøre et ſaadant Beſøg, ſelv ikke om Sygdommen er ophørt og Rekonvaleſcenſen indtraadt. Enhver véd jo, at Faren for Smitte ikke ophører med ſelve Sygdommen, og i alle Tilfælde er Forſigtighed her aldeles paa ſin Plads, ſaa meget mere, ſom et ſaadant Beſøg jo aldeles ikke er til nogen virkelig Nytte for

Patienten eller Rekonvaleſcenten. (Fortſættes).

Nøglekurven.

Husmoderen er oppe paa Loftet og ordner noget; det ringer nede og hun hører Pigen lukke op. „Hvem kan det være paa denne Tid — aah, Ølmanden!“ Hun løber hurtigt ned for at tage ſin Nøglekurv, Manden har jo allerede ventet lidt, Øllet ſkal betales, hun ſkal altſaa bruge Nøglerne baade til Skabet, hvor Pengene ere, og til Kjælderen, hvor Øllet ſkal bringes ned. Men hvor er Nøglekurven? Hvor var det dog, hun havde den ſidſt? Oppe paa Loftet havde hun den ikke. Efter lang Søgen findes den endelig, Øllet bæres ned, og Manden betales og gaar, lidt gnaven over Sinkelſen, og endnu mere gnaven end han, er Husmoderen, der har været Skyld i den.

Det er kun det, jeg vil ſige — hun ærgrer ſig, og det er en Ærgrelſe, hun let kan undgaa. Gjør det til en Regel enten at have Nøglerne hos Eder, eller at ſørge for, at Nøglekurven har en aldeles beſtemt Plads.

Min Nøglekurv er indrettet ſaaledes, at jeg i den ikke blot har mine Nøgler, men ogſaa min Notérbog, min Pengepung og mine Arbejdshandſker. Kurven er firkantet, og i den ene Side af den opſtaaende Rand er der gjort Plads for Bogen og lavet en lille Rem til at ſtille Blyanten ned i. Kurven ſelv er delt i to Afdelinger. I den ſtørre ligger Nøglerne, i den mindre Pungen, Handſkerne og en lille Lommekniv. De Nøgler, jeg bruger meſt, har jeg ſamlet paa en Ring, de ſtørre løſe; jeg har nemlig for mange til at kunne have dem alle paa én Ring. Jeg har havt Kurven i Brug længe og finder den meget praktiſk.

B. S.

Sundhedslære.

XIX.

Øllet har til alle Tider været en yndet Drik her i Norden, og vore Forfædre have taget ſig mangen en dygtig Rus ſærligt i det indførte ſtærke, tyſke Øl. Senere gik dog Øllet mere og mere af Brug ſom Beruſningsmiddel; det benyttedes vel fremdeles meget ſtærkt af Befolkningen, men ſom ofteſt kun i den lidet ſpiritusholdige Form ſom hvidt Øl eller Svagdrikke, ſom Svenſkerne kalde det. I de ſidſte 25—30 Aar have imidlertid Forholdene atter forandret ſig; man lærte at fremſtille det ſtærke tyſke Øl i Norden. Maſſer af Bryggerier anlagdes, og Nydelſen af det ſtærkt alkoholholdige „bajerſke Øl“ er nu desværre bleven ſaa almindelig blandt alle Klaſſer af Befolkningen, at det truer med at blive et Samfundsonde. I den førſte Tid efter Indførelſen af bajerſk Øl ſom almindelig Drik ſmigrede man ſig med det Haab, at Nydelſen af dette Øl ſkulde formindſke den Overhaand tagende Brændevinsdrikning, og Lægerne, ſom burde have havt et klarere Blik for Faren, have uheldigvis ved en Misforſtaaelſe af Øllets
Betydning ſvært imod bidrage
Udbredelſen af denne Drik.
hyppigt at anbefale den ſo
ſtyrkende Middel i adſkillige ſ
lige Tilſtande. Statiſtiſke
lysninger have viſt, at Til
ningen af Brændevin i St
for at formindſkes efter I
førelſen af det bajerſke Øl t
imod er tiltagen, og talløſe e
Exempler paa de ulykkelige
ger af Overmaal med Henſyn
Nydelſen af Øl, ſom Hoſpitale
og Sindsſygeanſtalternes S
journaler have at opviſe. Bla
Lægerne er der ogſaa indtr
en alvorlig Reaktion; man er
aarvaagen paa ſin Poſt, og
vil vel næppe for Fremtiden
almindeligt at ſe en Dame
8—10 halve Flaſker bajerſk
om Dagen „efter ſin Læges
bination“.

Man kan ikke, naar man
opfylde ſin Pligt ſom Læge
ſine Medmenneſker, ofte og al
ligt nok advare mod den
drevne Nydelſe af bajerſk
Sunde og kraftige Mænd
der have tilſtrækkelig Legemsbe
gelſe, kunne vel uden Skade
2 à 3 halve Flaſker om Da
til deres Maaltider, men et ſt
Kvantum er ubetinget at
raade ſom ſkadeligt. Det
ikke nægtes, at der i gode
ſorter findes nogle, endog let
døjelige Næringſtoffer, men Kv
titeten ſtaar ikke i noget ſom
Forhold til Priſen, og en Er
ring med Øl, hvori der da na
ligvis kun maatte findes en
ſvindende Mængde Alkohol, v
være lige ſaa koſtbar, ſom
man vilde falde paa at leve
lukkende af f. Ex. Øſters. Vi m
alle, kyndige og ukyndige, Øk
nikere og Publikum, hjælpes a
Kampen mod det ſtærke Øl;
maa kunne findes Midler til
fremſtille en behagelig Øl

drikker ſige ſaa meget
hol, men betydeligt min-
hol, og ſom kunde nydes
ſer.
beſtaar væſentligt af Vand;
eholder 2—5 Procent Al-
de ſtærkeſte Sorter ſom
et engelſke Ale endog 5—
cent), henad 2 Procent
nogle Æggehvideſtoffer,
Procent Stivelſe og en
Syre, der bevirker Øllets
en og giver det den for-
Smag For Velſmagens
barhedens Skyld tilſættes
Stoffer, navnlig Humle,
bittre Smag ſkaffes og-
ydigt til Veje ved andre
ellige Stoffer. Af megen
ing er det, at Øllet er vel
det mangelfuldt gæret
fører til Maven en Mængde
mpe, ſom kunne indvirke
ſkadeligt paa Fordøjelſen.
der brygges i Hjemmet
paa Landet, lider i Al-
ghed af denne Mangel, og
n til den hyppige Fore-
Mavekatarrher hos Land-
ngen er viſt nok ofte
af ſaadant Øl. Lad
Slutning da give dette
Det maadeholden med
til Øldrikning og nyd
gæret og ſvagt alkohol-
Øl!

Advarſel mod Misbrug
ſtærke Ølſorter nødvendig,
alder det i en endnu højere
om udtrængende at advare
Overmaal i Nydelſen af
ndevin, der af alle de
Drikke er den, ſom inde-
meſt Alkohol, og hvis
hurtigſt fører til aande-
legemlig Ødelæggelſe for
ttil hengivne. Brænde-
der er af forſkjellig Styrke-
ſom indeholde indtil 60
naand, men aldeles
Næringsſtof; det er et Nydelſesmiddel, der kun burde benyttes ſom Medicin i den videre Betydning, ſaa at en mindre Doſis vel kunde tillades, hvor det gjaldt om at hæve Livsaanderne under forſkjellige Forhold: ved anſtrængt Arbejde, under farefulde Omſtændigheder o. ſ. v., men ſom paa ingen Maade burde have faaet Adgang til det daglige Bord og Maaltid. Det er en ſtor Ulykke, at de ſimpleſte Arter Brændevin ere ſaa billige, at ſelv den Fattigſte kan overkomme et ſtort Indkjøb deraf, og Ulykken er ſaa meget ſtørre, ſom de ſimple Sorter ere ſærligt giftige paa Grund af deres Indhold af Fuſelolie. Det er uhyggelige Tal, Statiſtiken bringer for Dagen angaaende Brændevinsforbruget i Norden; ſærligt har Danmark den tvivlſomme Ære at ſtaa ſom Nummer ét i ſaa Henſeende.

Naar jeg nu har udtalt mig ſaa alvorligt og beſtemt, maa mine Læſere dog vel erindre, at mine Advarsler have været rettede mod Misbrugen af de ſpirituøſe Drikke, og ikke mod en ſjældnere og maadeholden Brug. Det vilde i det Hele taget vidne om et ſaare forkért Blik paa det menneſkelige Liv, hvis man vilde optræde ſom en mørk Aſket og præke Totalafholdenhed fra alle de mange forſkjellige Smaanydelſer, der i Virkelighed ere et Krydderi paa Livet; det er kun lige overfor Vanedrankeren, at man abſolut bør holde paa fuldſtændig Afholdenhed; dem, for hvilke Vin, Øl og Brændevin i Virkelighed kun ere et Nydelſesmiddel, ſom benyttes af og til uden at der gjøres en Vane deraf, bør man kun gjøre opmærkſomme paa Misbrugens Farer og oplyſe om, at det, i alt Fald for de fleſte gærede Drikkes Vedkommende, er en fuldſtændig Overtro, at de beſidde nærende Egenſkaber. Endvidere bør Publikum gjøres opmærkſom paa, at de ſtærke Drikke i mange Tilfælde fuldt ud kunne erſtattes ved vel tillavet The og Kaffe eller en god Bouillon, hvilket netop er Grundtanken for de i de ſenere Aar i de ſtørre Stæder oprettede Bouillonhuſe. Store Anſtrængelſer ere gjorte i de civiliſerede Stater for at formindſke Nydelſen af de ſpirituøſe Drikke, ſærlig ved høje Skatter, men intet Middel har endnu hidtil viſt ſig fyldeſtgjørende. Fremgang i den almindelige Oplysning og en mere udbredt Kundſkab om disſe Drikkes Beſkaffenhed og Følgerne af deres Misbrug kunde maaſké være nok ſaa heldig.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Mus og Rotter.

Paa de Steder, hvor Muſene og Rotterne have deres Gang, ſkal man ſtrø Bladene og de knuſte Stilke af Planten Hundetunge [Cynoglossum officinale], der maa ſamles førſt paa Sommeren, naar Planten ſtaar i ſin fulde Kraft. Dyrene have en ſaadan Afſky derfor, at de i Løbet af en eller to Dage aldeles forlade det Hus, i hvilket Planten er ſtrøet.

F.

Middel mod ſprukne Hænder.

Imod ſprukne Hænder, navnlig hvor denne Plage, ſom de ſaa ofte er Tilfældet, har ſin Grund i hurtig Overgang fra Fugtighe til tør Varme, iſær Straalevarm fra Komfurer, Kakkelovne o. ſ. v., anbefales det efter en bekjendt Læges Raad at gjøre et Forſøg med at indgnide Hænderne med Citronſaft. Den Smerte, der ganſke viſt i førſte Øjeblik fremkaldes ved denne Fremgangsmaade den maa ſaa meget lettere tages med i Kjøbet, ſom den jo ogſaa følger efter en Indgniden med det i Almindelighed anvendte, men ikke ſaa helbredende og propre Glycerin. D.

En Slags Skjønhedsvand.

Et godt Middel til at opnaa en ſmuk Teint, er følgende ſelvtilberedte „Skjønhedsvand": Man drypper Benzos i Roſenvand, indtil det har faaet en mælkehvid Farve, og vaſker ſig ſaa dermed, men tørrer ſig ikke bagefter. Vædſken maa have Tid til at tørre ind i Huden. M.

At vaſke Hænder efter Jordarbejde.

Naar efter Jordarbejde Jorden er trængt ind i alle Revner paa Hænderne, er den næſten ikke til at faa ud ved almindelig Vaſken med Vand og Sæbe. Vaſker man ſig derimod i Eddike, fjernes Jorden, og Hænderne blive ikke ru efter det. Th.

Køkkenet.

Om at faa Stivetøjet blankt og hvidt.

Det er en almindelig Klage fra unge Husmødre, at Stivetøjet, ſærlig Herrelinnedet, ikke vil blive blankt og hvidt nok. Jeg ſkal gjerne give et Par ſmaa Raad i ſaa Henſeende, men jeg forudſkikker dog den Bemærkning, at det er Øvelſen, det meſt kommer an paa. Mine ſmaa Vink kan lette Arbejdet for den uøvede Strygerſke, men naturligvis ikke gjøre hendes Arbejde den øvede Strygerſkes helt lig. Det maa den unge Husmoder dog ikke tabe Modet over, men huſke, at Rom ikke blev bygget paa én Dag, og at hun i Aarenes Løb vil faa rigelig Tid og Lejlighed til at øve ſig.

Altſaa: for at faa Stivetøjet hvidt, ryſter man noget Køkkenſalt i den kogende Stivelſe og rører godt rundt — jeg beregner gjerne en Spiſeſkefuld Køkkenſalt til en Tallerken Stivelſe.

For at faa Stivetøjet blankt ſmelter jeg et lille Stykke Stearinlys i den kogte, ikke for tykke, varme Stivelſe. Strøget med et rigtig hedt Jern bliver denne Vaſk rigtig kjøn, dog gaar det endnu lettere, naar man ſtiver Dagen forud, og ſaa tillige kommer lidt Borax i Stivelſen.

A. B.

Om Sodas (tvekulſurt Natrons) Nytte i Husholdningen.

Ærter og Bønner blive møre omtrent paa den halve Tid ved Tilſætning af en Theſkefuld Soda til 1 Pot Ærter.

I Sommermaanederne, naar Mælk og Fløde let blive ſur, bør man ſtrax koge Mælken med en kvart Theſkefuld Soda til 1 Pot Mælk; Sodaen bevarer den det længſt mulige fra at blive ſur.

Pandekager blive lettere og bedre ved, at der kommes en Smule Soda i Dejgen. Mange anvende Soda i forſkjellige Kager.

Hvidt Øl, ſom allerede er ſyrligt, kan dog drikkes, naar man rører en kvart Theſkefuld Soda ud i et Glas Øl; det borttager Syren. Øllet kan ogſaa
anvendes til Øllebrød
naar det koges med l

Gammelt Smør,
blevet lidt harſkt, vinde
gen ved at vaſkes op
hvori der er opløſt no

Roſen-, Savoj- o
kaal blive ſmukkere g
at kommes i kogende Va
der er Soda, og Kaal
tillige mør.

Et Glas Sodav
man ſelv tillave ſig ve
en halv Theſkefuld So
Vand, dernæſt et lignen
tum Vinſtenſyre; ved T
af lidt Hindbærſaft bli
behagelig Drik om Som

Klipfiſk og anden
tørret Fiſk bliver bedre
bere af Udſeende ved at
lidt Soda.

Sodapulver bør n
have i Huſet; et kvart
man have i længere T
opbevares bedſt i en ſt
Glaskrukke med et Laag
ter godt.

Kartofler blive ſna
dre gode, naar de beg
ſpire. De blive da meſt
gende ved at tillaves paa
Maade: Man ſkræller de
før de ſkulle bruges, o
dem i rigeligt Vand i
Dag. Vandet maa ſlaa
dem, naar de koges med
ſkefuld Salt til et kvar
tingkar Kartofler.

Oſt bliver i Som
hurtig tør og haard.
Følge deraf mindre vel
Man kan bevare Oſten
friſk ved altid at have
Linnedklæde om den. Kl
des dagligt [illegible] naar de
op i koldt Vand, hvor
opløſt lidt Salt.

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 23.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

7. Sygdom og Ulykkestilfælde.

(Fortſat).

Naar der er hændet et Ulykkestilfælde i en Familie, man ſtaar i Venſkabs- eller Bekendſkabsforhold til, maa man meget modent overveje, hvorvidt man ſkal aflægge et Beſøg eller ikke. Det vil aldeles komme an paa de ſærlige Omſtændigheder, om Familien vil betragte Undladelſe af et ſaadant Beſøg ſom et Bevis paa Kulde, Hjerteløshed eller Mangel paa Deltagelſe, eller om de ikke ſnarere, og det er meget ofte Tilfældet, vil betragte et Beſøg ſom en Paatrængenhed, dikteret af Sladderlyſt eller ſimpel Nysgjerrighed. Er der for Exempel Tale om et Selvmord, en Fallit, eller om, at et Medlem af Familjen paa en eller anden Maade har maattet ſøge at komme bort fra Landet, d. v. ſ. naar der altſaa i en Familie er hændet noget, ſom den helſt vilde ſkjule for Verden, hvis den var i Stand til det, ſaa vil ethvert Bevis paa Deltagelſe fra fjernere ſtaaende Bekendte, om det maaſké end er aldrig ſaa godt mént, kun blive betragtet ſom ukaldet Indblanden i private Familieforhold.

Det er netop i disſe Tilfælde eller lignende, hvor Ordet „Skandale" maaſké er bedre paa ſin Plads end „Ulykkestilfælde", at Verdens Deltagelſe er mere villig til at viſe ſig, men det er ſaa i disſe Tilfælde, at den Deltagelſe, der viſes frem, ofteſt er hyklet og falſk. En ſaare ringe Del af de ſaakaldte „Venner" komme af ſand Deltagelſe, alle de andre ville ſe Lejlighed til at faa „noget at vide", for ſaa ved den næſte Viſit, de aflægge, at kunne prale af deres viden Beſked om, hvorledes „de Stakler have det", „hvad han eller hun ſagde", „hvad de nu have i Sinde at gjøre" o. ſ. v., og man kan være vis paa, at det, der oprindelig er hørt, ſnart vil ſkifte Form og antage ganſke andre Dimenſioner ved at gaa fra Mund til Mund. Et Beſøg, ſom Vedkommende har Anelſe om er aflagt i denne Henſigt, vil altid virke ſmerteligt og ſaarende. Kun Familien og ganſke nære, prøvede Venner, kunne i ſaadanne Tilfælde, iſær naar de paa en eller anden Maade ſe ſig i Stand til at hjælpe, komme for at bringe Trøſt eller Raad. Og dog maa ſelv disſe nære Venner huſke paa, at der gives Begivenheder i en Familie, hvor den ſtørſte Tjeneſte, man kan viſe den, der rammes af Ulykken, er Tavshed og atter Tavshed. Der er Sorger, der bedſt bæres ene.

Men noget helt andet er det naturligvis ved almindelige Ulykkestilfælde, hvor ingen af Familiens Medlemmer have nogenſomhelſt Skyld i det, der er hændet. Her er Deltagelſen paa ſin Plads, dog naturligvis under ſamme Forbehold ſom ved Sygebeſøg. Man man ikke genere den, der trænger til Ro, men gjerne bevidne Familien ſin Glæde over, at det ikke „gik endnu værre", eller ſin Smerte over, at det „gik ſaa galt". Men, ſom ſagt, her ſom i ſaa mange Forhold i Livet er det Vedkommendes egen Takt, der leder dem; vi kunne kun opſtille enkelte Smaaregler, der altid overfor det virkelige Tilfælde ville viſe ſig mangelfulde nok, men ſom dog maaſké kunne tjene ſom en lille Ledetraad ved Beſtemmelſen af, hvad der bør gjøres eller ikke.

Haandarbejde af presſede Blomſter.

Mange Damer, der elſke Blomſter, bringe vel nu og da en Haandfuld af dem hjem fra en Spadſeretur, for ved at ſætte dem i Vand at faa Lejlighed til at glæde ſig endnu en lille Tid over dem, men de færreſte tænke paa, at de i endnu længere Tid kunne gjøre Blomſterne til deres Ejendom, naar de ikke ſkyer en lille Møje, der ſenere vil lønne ſig mange Gange, den lille Møje at presſe dem. Presſede Blomſter, „ſentimentalt Hø", ſom Spottefugle kalde det, vække endnu efter Aars Forløb glade Minder i vore Hjerter, og en lille Blomſt, plukket paa et Sted, hvor vi have tilbragt glade Timer, kan endnu ſelv efter lang Tids Forløb gjenkalde disſe Timers Solglans i vor Erindring.

Og ſaa kunne disſe presſede Blomſter ikke aléne glæde os ſelv, vi kunne med dem glæde andre og forme hele ſmaa Kunſtværker af dem, ſom vi kunne forære kjære Venner til Minde om os. Enhver kun nogenlunde behændig Haand er i Stand til at forarbejde nydelige Smaating af presſede Blomſter. Der udfordres ikke andet dertil end Materialet, der intet koſter, og lidt Akkuratesſe, Skjønheds- og Kunſtſans.

For at gjøre Arbejdet virkelig ſmukt, maa man anvende den ſtørſte Omhu ved Presningen og træffe et pasſende Udvalg af Blomſter, Blade og Græs, thi ikke enhver Blomſt egner ſig til at presſes, da en ſtor Del af dem miſter Farven og heller ikke ſer fordelagtig ud i Arrangementet.

Jo mindre og ſirligere Blomſterne ere, des bedre pasſe de ind i Helhedsvirkningen.

Foraars- og Sommerblomſter fra Have, Mark, Skov og Eng, og ſenere de rødlig-, gul- og brunglinſende Høſtblomſter og Blade egne ſig fortræffelig til at presſes. Der er for Exempel Blaabærbuſkens ſmaa, ſirlige, i flere Nuancer ſpillende Blade, det brogede Vinløv, forſkjellige Slags Græs, Mos og Bregner, gullige Kornax med mørkeblaa Kornblomſter, den vilde Valmues ſmaa, næppe udfoldede, brændende røde Knopper, de nydelige, ſmaa, karmoiſinrøde Marknelliker, den fine, hvide og blegrøde Anemone og den blaa og hvide Forglemmigej, der egne ſig udmærket til at presſes; Rejedaen, Sneklukken og Violen, den vilde Roſe og Gaaſeurten ſamt Liljekonvallen egne ſig ogſaa til Anvendelſe ſammen.

Efterhaanden ſom Foraaret afløſes af Sommer og Sommer af Høſt, plukker man Blomſter og presſer dem. Det bedſte er at kunne presſe Blomſter ſtrax efter, at de ere plukkede; det ſkér altid ved at lægge dem omhyggeligt mellem to Ark Trækpapir. Mellem hvert Lag nye Blomſter maa der mindſt ligge fem Ark Trækpapir, for at Fugtigheden af det underſte Lag ikke ſkal trænge op til det andet Lag og berøve det al Farveglans. Ved ſærlige ſarte Planter, for Exempel Roſen, anbefales det at lægge Blomſten mellem ulimet Vat (Sygevat) og derefter mellem Trækpapir. Vattet lægges naturligvis ſom to glatte Plader paa hver Side af Roſen, og vikles ikke om denne. Naar man ſaa omhyggelig har anbragt Blomſterne mellem Papirlagene, lægger man det Hele under en Presſe eller betynger det med ſtore Stene, Bøger eller andre tunge Gjenſtande.

Allerede næſte Dag maa man ſe efter, at ingen af Blomſterbladene har forvillet ſig under Presningen. Efter at man har udjevnet lidt Uregelmæsſighed hiſt og her, lægger man Planterne mellem nyt Trækpapir og ſaa igjen under Presſe, ind-

Planterne ere fuld-
tørre.
kan Arbejdet begynde.

(Fortſættes).

ndhedslære.

XX.

vi nu i de ſidſte ſmaa Af-
iger ere komne ind paa en
r Omtale af de ſaakaldte
ſmidler, tror jeg, at det
de være det paſſende Sted
d nogle Ord at omtale
t af *Tobak*, ſom ganſke
værken er Mad eller
men derimod i Ordets
ge Forſtand et Nydelſes-

ropa lærte førſt Tobakken
ake efter Amerikas Opda-
uen Anvendelſen af den ud-
ſig med rivende Hurtighed,
ſærligt, fordi Brugen af
lev forbudt under ſtrenge
e. Det har jo altid været
ket, at den forbudne Frugt
meſt velſmagende. Imid-
er det højſt forunderligt,
baksrøgningen har fundet
en ſaa uhyre Udbredelſe,
n det da er en bekjendt
s Indøvelſen i denne Kunſt
mange Ubehageligheder.
gter ſe vi, at Skoledrengen
ſer ſtore Lidelſer og visſe-
n med megen ringe For-
aver ſig i denne Sport.
erhaanden hos den Voxne
en Vane, en Kilde til me-
ge Glæde, og hvis Afſavn
ttes ganſke overordentlig
Tobak er en Gift, endog
et ſtærk Gift, ſom hos den
Røger indvirker paa Ma-
Nerveſyſtemet og frem-
Opkaſtning, Bleghed, Svim-
kold Sved o. ſ. v. Hos
e Bruger, der er hærdet
ved Vanen, optræde disſe ſygelige Tilſtande ikke, hvorimod de ſtimulerende og nervepirrende Egenſkaber ved Tobakken ſærligt gjøre ſig gjældende; Piben eller Cigaren bliver en af Ens bedſte Venner, i hvis Selſkab man befinder ſig overordentlig vel; mørke og melankolſke Tanker mildnes under Røgningen, Fordøjelſen befordres, Tanken holdes klar under aandeligt Arbejde, legemlig Møje og Beſvær lettes. Saaledes er det Tilfældet ved en maadeholden Brug. Ved Misbrug derimod optræder der adſkillige alvorlige ſygelige Tilſtande: Hjertebanken, almindelig Ophidſelſe af Nerveſyſtemet, Muſkelſvækkelſe, ja endog Sygdomme i Hjernen og Rygmarven kunne blive de ſørgelige Følger af en overdreven Nydelſe af Tobak. Man vil naturligvis let kunne indſe, at der, medens det under visſe ſygelige Forhold vil være en Nødvendighed aldeles at afholde ſig fra Tobaksrøgning, ikke under almindelige Forhold vilde være nogen Grund for Lægen til at modarbejde en maadeholden Brug af Tobakken, der i ſaa Fald ikke øver nogen ſkadelig Virkning paa Sundheden. I øvrigt er der en overordentlig ſtor Forſkjel paa de enkelte Menneſkers Modtagelighed for Paavirkning af Tobak, og der kan derfor ikke ſiges noget i Almindelighed om, hvor meget man kan bruge om Dagen. Jeg kan kun ſige ſaa meget, at, hvis man bemærker Følelſe af Mathed, Tørhed, Rødme og Svulſt af Svælget, der gjør, at man hvert Øjeblik maa rømme ſig for at fjerne Slim, eller hvis man iagttager Forſtyrrelſer i ſin Fordøjelſe, og man under ſaadanne Omſtændigheder maa erkjende, at man i den ſenere Tid har været en for lidenſkabelig Røger, da kunne de antydede Fænomener meget vel være Tegn paa en kroniſk Tobak-[Nikotin-] Forgiftning, og enhver vil da kunne ſige ſig ſelv, at det førſte Skridt til Afhjælpelſe af Ondet maa være at mindſke ſit Forbrug af Tobak.

For Børn og unge Menneſker er Tobaksrøgning *abſolut* ſkadelig, og fornuftige Forældre bør ubetinget, trods vore frie Tider, hvor Ungdommen er Nummer ét, nu ligeſom i gamle Dage forbyde deres unge Sønner denne. Jeg véd meget godt, at vi Unge den Gang trods Forbudet ſaa' vort Snit til at være ulydige, men Tobaksrøgningen blev ikke den Gang ſaaledes ſom nu legaliſeret ved, at en Fader bød ſin fjortenaarige Søn og hans Kammerater Cigarer efter Ballet eller Middagen; den var derfor ikke ſaa almindelig, og følgelig gik ej heller Misbrug ſaa meget i Svang.

Den mindſt ſkadelige Tobaksrøgning er den gjennem en lang Pibe, idet der under Røgens Pasſage afſættes adſkillige giftige Stoffer, ſom ſaaledes ikke komme ind i Munden. At ſynke Røgen eller at tygge Tobak er ſkadeligt, idet de giftige Stoffer da ikke alene komme i Berøring med Munden, men ogſaa med Mavens Slimhinde. Brugen af Skraatobak er langt fra heldig, ſærlig hvis den Paagjældende har Vane til at tygge Bladene og ſynke Spyttet, der ſamler ſig i Munden. Snusning er i mine Tanker kvalificeret Griſeri, men heri bliver jeg ikke enig med de ærede Snuſende af begge Kjøn. Jeg tillader mig blot at advare dem mod den i Staniol indpakkede Snus; Staniolen indeholder ofte Bly, og man kan meget let paadrage ſig en Blyforgiftning ved længere Brug af ſaaledes embalſkaaret Snustobak. — Saa meget om Tobak; Omtalen hører ganſke viſt ikke aldeles hjemme paa dette Sted, hvor vi behandle Spiſe og Drikke, men jeg har ikke kunnet finde nogen anden og mere paſſende Lejlighed.

Sig mig, mine ærede Læſere! ſom nu vide, hvilke Stoffer der kræves til Menneſkets Ernæring, om De vilde være tilfredſe med en Ret, jeg lavede Dem efter omtrent følgende Recept: Ren Æggehvide, Fedt, Stivelſe, Salt og Vand, alt i paſſende Maal og Vægt, ſaaledes ſom Tabellerne ſige os det, koges ſammen og anrettes ſom Middagsmad. Det ſkulde knibe haardt for Dem, og De maatte befinde Dem paa et af Sultens yderſte Stadier for at binde an med denne Ret, der imidlertid, ſom De jo ſer, er ſammenſat af netop alle de Stoffer, vi behøve til vor Ernæring, og jeg har jo afvejet den netop efter de rigtige Maal, ſaa at De i Virkeligheden vilde faa juſt det rigtige Kvantum af hvert. Hvorfor lægger De da efter at have ſmagt paa min Mad Skeen fra Dem med et Udtryk af Lede og Væmmelſe? Har jeg ikke været nogen god Kok? — Ah! nu opdager jeg det; jeg har jo rent glemt Krydderierne, og ſaa har jeg maaſké ogſaa lavet min Ret altfor videnſkabelig og glemt at indrette den efter mine ærede Gjæſters Ganer der jo ligeſom alle andre Menneſkers i Tidernes Løb gjennem Opdragelſen og Vanen ere blevne forvænte i viſſe Henſeender. Vi kræve altſaa, at vor daglige Føde ikke alóne ſkal indeholde de fornødne Næringsſtoffer, men ogſaa, at disſe ſkulle være forenede med hverandre i Maden paa ſærlig Maade, og at de ſkulle være tillavede ſaaledes, at de tilfredsſtille vore forvænte Ganer. Denne „Smagſætning“ paa Maden bevirkes ved Hjælp af Krydderierne, hvorom vi ſkulle tale lidt næſte Gang.

Medicus.

Husraad.

Røgelſe.

Man lader Roſenblade viſne i Skygge, til de blive ſaa tørre, at der ikke drypper Saft ud af dem, naar man preſſer dem ſammen, kommer ſaa Lavendler, Timian og Kryddernelliker i, ſtøder Maſſen ordentlig igjennem i en Morter, blander lidt Salt i og preſſer det Hele godt ned i et Frugtglas eller lignende, der bindes til med Papir. Det kan enten kommes paa Kakkelovnen eller paa en Glød paa en Ildſkuffe og frembringer en behagelig Roſenduft i Værelſet.

En Husmoder.

Køkkenet.

Hvis brogede Strømper falme i Vaſk.

Jeg havde kjøbt røde Uldſtrømper [den moderne, ſtærke Farve] til Børnene, og havde den Sorg, at de allerede efter førſte Vaſk miſtede den rene Kulør, der havde ſet ſaa ſmuk ud. Jeg beklagede mig derover for en Svigerinde af mig, og fik af hende det Raad ſtrax efter at Strømperne ere vaſkede at lægge dem i lunkent Saltvand i en lille Tid, og ſaa vride dem op og lade dem tørre. Jeg prøvede det med de næſte Par, og det viſte ſig at være et udmærket Middel. Ogſaa andre Uldſager, der ere tilbøjelige til at falme, lægger jeg efter Vaſken i Saltvand, og
holder allſammen ſin Far
for jeg anbefaler min
ledes Middel til enhver,
Lyſt til at probere det.

En ung M

Citronfromag

Da Æggene nu ere bil
det maaſké for ma
velkomment at kjende en

Man tager 6 Æg
dem hvide med tre Skjeb
hvidt Sukker, derefter
Saften af 2 og Skallen af
ſamt 1 Lod Husblas
Pægl lunkent Vand der
ſidſt de til Skum piſkede
Fromagen er meget vel
og er til 7 à 8 Perſon
kan vendes efter circa
Forløb.

At ſylte Appelſin
Citroner ſamm

Man tager lige meg
Slags Frugter, ſk
trunerne og tager
Gange op i Vand for
det Bittre ud af dem, ſ
alt det Hvide af Citron
rer dem i fire Stykker
Kjærnerne ud. Appelſin
ligeledes ſkrællede,
Stykker og befriede for K
men Skallerne benyttes
2 Pund Frugt koger og
man 2 Pund Sukker
kommer Frugterne, den
Saft og den afkogte Ci
og lader det koge ſam
Sukkeret bliver ſtivt,
man lader det ſtaa og f
ſaa fylder det i Glasſkaa
Saften efter nogle Dag
viſe ſig at blive tynd,
hældes fra og koge
paany, hvorpaa den atter
over Frugterne.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 24.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

8. Dødsfald, Begravelſe og Sorg.

Et Dødsfald i Familien bliver bekjendtgjort for Bekjendte gjennem en Annonce i de meſt læſte Blade, ſaa vel ſom ved trykte Meddelelſer, der ſendes gjennem Poſten, ligeſom ved Forlovelſer, naar et Barn er født o. ſ. v. Ligeſom ved disſe Leiligheder er det ogſaa her det rigtigſte at fatte ſig i Korthed og undgaa alt overflødigt, thi et Annonceblads Spalter er juſt ikke Stedet til at give ſine Følelſer og ſin Smerte frit Løb. Man meddeler i ſimple Ord det ſørgelige Faktum og glemmer ikke, for ſtore Byers Vedkommende at tilføje Dagen, Timen og Stedet, hvorpaa Begravelſen ſkal finde Sted. Det er Skik og Brug, at Venner og Bekjendte møder for at „følge", enten ſaa disſe Venner og Bekjendte have faaet direkte Underretning om Dødsfaldet eller ej. Ved en ſaa ſørgelig Begivenhed er det jo let muligt, at en eller anden af en Forſeelſe er bleven glemt, men det vilde viſe liden Takt ved en ſaadan Lejlighed at lade ſig ſtøde derover og viſe dette ved at undlade at følge.

Er Bekjendſkabskredſen meget ſtor, ſendes der, ſom ſagt, trykte Meddelelſer om Dødsfaldet, men til de nære Bekjendte, i ethvert Tilfælde til Familien, ſendes Underretningen ſkreven. Her herſker den ikke altid for Modtageren behagelige Skik, at ſaadan Meddelelſe ſendes i ſortrandet Konvolut. Afſenderen bør ikke benytte ſig af den ſortrandede Konvolut, hvor han eller hun antager, at Modtageren eller Modtagerſken vil blive ryſtet eller forſkrækket ved Synet af den, ligeſom man altid, hvor man har med Menneſker at gjøre, ſom man véd ville tage ſig Dødsfaldet meget nær, ikke ſtrax og kort og godt maa meddele Begivenheden, men halvt forberede Vedkommende i et Par indledende Linjer. I hele Sørgetiden benyttes derimod de ſortrandede Konvoluter og det ſortrandede Papir til alle Privatſkrivelſer; naar førſt Dødsfaldet er almindelig bekjendt, riſikerer man jo ikke at berede nogen Ængſtelſe ved ſine Konvoluter.

En Anmeldelſe af et Dødsfald bør altid beſvares enten ved et Brev, Overſendelſe af et Kort eller ved et Kondolencebeſøg eller Tilſendelſen af en Krans. Er Anmeldelſen af Dødsfaldet kun underſkreven af én Perſon, maa Kort eller Brev adresſeres til denne; ſtaa alle de Efterlevendes Navne derunder, ſendes Kortet eller Brevet til den Ældſte eller Fornemmeſte, kort ſagt, til den, der antages at repræſentere Familien.

Har man ſtaaet paa en ſpændt Fod med den Afdøde, og Familien dog ſender Meddelelſe om Dødsfaldet, er det vor ſimple Pligt at følge og ved ſin Nærværelſe bevidne, at Døden ſoner alt, ligeſom to Perſoner, der ellers ikke holde af at mødes hverken offentlig eller privat, ved et Dødsfald ſætte ſig ud over alle Henſyn og Side om Side følge den Afdøde til Hvileſtedet. (Fortſ.)

Haandarbejde af presſede Blomſter.

(Sluttet).

Den, der endnu ikke er øvet, anbefales det at begynde med Forfærdigelſer af Gratulationskort og Brevpapir, der ſmykkes med en lille Gren eller Krans af presſede Blomſter. Det ſer ogſaa nydeligt ud at omgive Fotografier med en Krans af presſede Blomſter. Skulle Fotografierne ſkjænkes bort uden Ramme eller Opſtander, anbefales det ikke at tage Blomſter, der fylde for meget. Liljekonvaller og Forglemmigej mellem Sittergræs og mørkt Mos ſer fortryllende ud. Vil man forſire et Fotografi til Værelſeſmykke, altſaa til at hænge eller ſtille op, virke Roſenknopper i grønt Mos meget ſtemningsfuldt. Vil man ſkabe et lille Kunſtværk, og har man en let Haand, ſaa kan man i hvert Hjørne af Billedrammen eller Opſtanderen anbringe en lille Buket med en ſtørre Roſe ſom Midtpunkt, omgiven af fine Bregner eller Græs. Hvem der kan male lidt, vil viſt vække ſtor Glæde ved at male et lille Billede af et eller andet kjært Sted og omgive det med en let Krans af de paa Stedet plukkede Blomſter. Ogſaa et malet Overflødighedshorn, hvorfra de arrangerede Blomſter vælte ud, ſer nydelig ud.

Et meget taknemmeligt Arbejde er ogſaa en Kakkelovnsſkjærm. Her vælges Blomſterne efter Grundens Farve og Art — Silke, Uld eller Plyds — men det er i ethvert Tilfælde gjerne ſtore Blomſter, der anbringes. Følgende Arrangement tager ſig udmærket ud: Paa Underlag af hvidt Atlask klæber man forſigtig (hver Blomſt og Blad beſtryges ſirligt med Gummi paa Bagſiden) en Krans, der godt kan være ti til femten Centimeter bred, arrangeret af mørktfarvet Vinløv, Spidſer af Blaabærbuſken (helſt rødlige), og lidt fint Græs, der hiſt og her er bredt ſom et Slør over det Hele. Hvor ſimpel det end lyder, er Virkningen dog overraſkende ſmuk. I Midten kan man af Bregner og Zirgræs arrangere et Navnetræk, eller, hvis dette falder for vanſkeligt, kan der anbringes en lille Løvbuket, der ſvarer til det øvrige i Farven.

Endnu en anden ſmuk Kakkelovnsſkjærm ſkulle vi omtale med det ſamme: Grund af ſort Fløjl med en Markbuket, hvor gule Ax, Kornblomſter og Valmuer ſpille Hovedrollen, medens den prægtige, hvide Marguerite heller ikke maa forglemmes. Naturligvis maa ſaadanne Skjærme beklædes med Glas for Støvets Skyld, ligeſom det i det Hele anbefales altid at forſyne den Slags Arbejde af presſede Blomſter med Glasflader o. ſ. v., da Blomſterne ikke kunne renſes for Støv. For Exempel paa Albumsbind, Avismapper og lignende er Glasdække næſten nødvendigt. Hertil tager Blomſterarrangement paa kulørt Fløjl ſig udmærket ud. Jaluſier af Glas med paaklæbede Blomſter, der altſaa komme til at ligge mellem to Glasflader, holde ſig udmærket og ſe ſmukke ud. Hertil egne hvide og lilla Sirener og Vinblade i forſkjellige Farver ſig udmærket.

Et af de taknemmeligſte og letteſte Arbejder er Forfærdigelſen af Lampeſkjærme. Dertil tages hvidt, gjennemſigtigt Kalkérpapir, og der klippes efter Lampekuplens Størrelſe 4 à 6 eller 7 lige ſtore Dele, forneden omtrent 6 à 7 og foroven 3 à 4 Centimeter brede. Paa hver af disſe Dele ordner man en lille Krans eller Buket og ſkriver deri, om man ſaa ſynes, et Tankeſprog eller lignende. Man maa forud have overbeviſt ſig om, at de Blomſter, man har valgt, ogſaa tage ſig ud ved Lys. Derpaa klipper man endnu ligeſaa mange Dele af Papiret, hvorpaa Blomſterne paa de førſte Papirsdele beſtryges med Gummi paa Overſiden, hvorpaa de andre Papirsdele lægges glat over og trykkes let ned (hertil betjener man ſig gjerne af et Tørklæde), hvorpaa Delene endnu en Gang lægges i Presſe. Efter at de enkelte Dele ere tørrede, er Lampeſkjærmen færdig til Sammenſ

ng. De ydre Siderande
ſtryges med Gummi og
gges ſirligt over hinanden,
g efter at Lampeſkjærmen
n er tunget eller buet ud
roven og forneden, kan
n foræres bort og vil viſt
live modtaget ſom en vel-
t Gave.

At der foruden de her
nlalte endnu kunne forfær-
iges utallige andre Smaa-
enſtande af preſſede Blom-
er, er en Selvfølge. Nyde-
ligt ſer det ud at anbringe
nkelte ſmaa Sommerfugle
(Glansbilleder, ſom kjøbes i
dvis hos Bog- og Pa-
rhandlerne) mellem Blom-
erne. Gratulationskort lade
g ogſaa ſmykke nyde-
ligt med ſmaa Englehoveder
f ſamme Slags, der titte
em mellem Blomſterne o.
Der findes i det Hele
et utallige Anvendelſer
r de preſſede Blomſter,
t gjælder altſaa kun ikke
lade Sommertiden gaa
, uden at forſyne ſig med
t nydelige, ſarte Materiale,
aturen byder os til Hjælp
r vore Fødſelsdage og
Julearbejder inden Døre.
ange glade Tanker om
ommer og Solſkin ville
uge gjennem vort Sind,
dens vore Fingre i den
me Vinterſtue ſyſle med
tørrede Blomſter, der
d deres friſke Farver
ne en ſaa ſtor Modſæt-
ng til Sneen, der falder
enfor.

A… a W….

Sundhedslære.

XXI.

Krydderier kunne paa ingen Maade betragtes ſom Næringsmidler. Deres Rolle er kun den at give vor Spiſe en eller anden pikant Smag. De have næſten alleſammen medicinſke Egenſkaber, og man maa derfor være noget maadeholden i Brugen af dem. Nogle Krydderier ere endogſaa giftige i ſtørre Doſis; vi behøve blot at mindes bittre Mandler, der indeholde ikke ſaa lidt Blaaſyre; men ſelv de ikke abſolut giftige kunne ved Misbrug have en ſkadelig Indflydelſe paa Slimhinderne og Fordøjelſen. Børn og unge Menneſker maa ganſke ſærlig vogte ſig for Misbrug. I paſſende Doſis og anvendte med Maade bidrage Krydderierne ikke blot til at gjøre vor Føde mere tiltalende for Smags- og Lugteſanſen, men ogſaa til at forhøje og lette Fordøjelſesproceſſen. Et af de bedſte og — om man ſaa tør ſige — ſundeſte Krydderier er Senop, hvorimod man med Henſyn til Peberarterne bør være meget ſparſommelig. Folk, der lide af Nerveſygdomme, ſkulle helt afholde ſig fra alle ſtærke Krydderier.

Salt er paa den ene Side et Krydderi, paa den anden tillige et Næringsmiddel; vort Legeme benytter ſtore Mængder deraf; jeg behøver kun at erindre om Blodets og Taarernes ſalte Smag, for at man kan være paa det Rene med denne Kjendsgjerning. Nu indeholdes der ganſke viſt i en ſtor Del af de Næringsmidler, vi benytte, allerede en Del Salt eller, ſom Kemikerne kalde det, Chlornatrium, men i Almindelighed er det menneſkelige Legemes Behov ſtørre, og vi maa derfor ſætte Salt til vor Mad. Skjøndt man efter min Mening ikke kan diſputere om, at jo en Tilſætning af Salt til vort Kjød eller vore Mælkeſpiſer i høj Grad forøger Velſmagen, gives der forunderligt nok en Mængde Menneſker, der ſøge at undgaa Nydelſen af Salt; en ſaadan Afholdenhed er imidlertid aldeles beſtemt uſund, og en mangelfuld Ernæring af Legemet bliver ogſaa Følgen deraf. Vi ſe jo allerbedſt hos Dyrene, hvorledes Inſtinktet tilſiger dem at ſøge Salt; mine ærede Læſere vide viſt nok, at navnlig Hornkvæget og Dyr af Hjorteſlægten ere meget begjærlige efter Salt, og at man kan opnaa temmelig let at tæmme den ſky Hjort med et Stykke Saltſten. Saltet ſpiller jo den Dag i Dag en betydelig Rolle i viſſe Folks Symbolik; hos de ſlaviſke Folkeſtammer bydes der Gæſten Salt og Brød; der er ført blodige Kampe om Salt og ſtiftet Oprør paa Grund af Forhøjelſe af Saltſkatten; endelig have vi jo ogſaa hos os en Talemaade, der regner det at være en fuld god Prøve paa et Venſkab, at man har ſpiſt en Skæppe Salt ſammen. Jeg har nævnet diſſe Smaating, der viſt nok meget let kunde ſuppleres med en Mængde andre, for at illuſtrere den ſtore Betydning, Saltet har for den menneſkelige Organiſmes Ernæring. Paa den anden Side kan en overdreven Nydelſe af Salt øve en ſkadelig Indflydelſe paa Legemet; den kan for det førſte øve den hurtige Virkning, at der fremkaldes en Irritation af Mundens og Svælgets Slimhinde, der bevirker en ſtærk Følelſe af Tørſt, og dernæſt vide vi alle, at en gjennem længere Tid fortſat Ernæring med udelukkende ſalt Føde er til ſtor Skade for Helbredet, idet der da opſtaar den bekjendte

Sygdom Skørbug med alle ſine ſlemme Følger.

Et andet Krydderi, vi her ſærligt ſkulle omtale med et Par Ord, fordi det ikke aléne ſpiller en Rolle ſom Nydelſesmiddel, men ogſaa bidrager til Fordøjelſen af disſe Stoffer, er **Eddike**.

Eddike er en Blanding af den ſtærke Syre Eddikeſyre med Vand og fremkommer ved en ſaakaldet ſur Gæring af en alkoholiſk Vædſke, f. Ex. Vin eller Øl. Flere Kjødſpiſer, ſaaledes f. Ex. Kalvekjød, limholdige Subſtanſer og adſkillige Grøntſager blive lettere fordøjelige, naar der gives dem en maadeholden Tilſætning af Eddike. Tager man derimod for meget til ſig af dette Stof, opſtaar der uheldige Følger; Maven faar et Overſkud af Syre, og de ubehagelige Mavekatarrher kunne indfinde ſig; Blodomløbet paavirkes, der opſtaar en febrilſk Tilſtand, og ved fortſat Brug kan der udvikle ſig haardnakket Blegſot. Taabelige unge Piger have ofte ødelagt deres Helbred og forſpildt deres Liv ved i længere Tid at nyde ſtørre Mængde af Eddike; de have indbildt ſig herved at faa en fin, bleg Teint, men opnaa kun ved en kroniſk Forgiftning at ødelægge deres Helbred og forkorte deres Liv.

Man bør være noget paa ſin Poſt med Henſyn til Eddike, da den ofte er forfalſket med andre ſtærke Syrer, f. Ex. Svovlſyre. God Eddike ſkal være klar og længe kunne holde ſig ſaaledes uden at give Bundfald eller tilſmudſe Flaſkens Vægge; den ſkal have en forfriſkende, ikke ſkarp Lugt, og maa ikke give „lange Tænder“.

Efter nu ſaaledes i Korthed og, ſom jeg haaber, til Læſernes Tilfredshed at have gjennemgaaet det væſentligſte af det, Sundhedslæren giver om vore Næringsmidler, kan jeg dog ikke forlade dette Afſnit, førend jeg med nogle Ord har omtalt nogle Forhold, der egentlig nærmeſt vedkomme Spiſekammeret og Køkkenet, ſaa viſt ſom Opbevaringen af vore Fødemidler og disſes henſigtsmæsſige Behandling i Køkkenet er af ſtørſte Vigtighed for at faa det ud af dem, ſom man bør have. Det er Spørgsmaal, der paa én Gang vedrøre Pengekasſen og Sundheden, og da jeg ikke et eneſte Øjeblik tvivler om, at de mange ærede Husmødre, der — det haaber jeg da — med nogen Intereſſe læſe disſe mine ſmaa Skildringer, ikke ville have det mindſte imod ogſaa at faa nogle Smaavink, der kunne bidrage til at forøge Forſlaget i Maanedspengene ſamtidigt med, at den Koſt, de byde deres Hus, bliver ſaa ſund og formaalstjenlig ſom muligt, ſkal jeg i det følgende omtale, hvorledes man bedſt kan bevare Fødemidlerne i Spiſekammeret mod Fordærvelſe, og gjøre nogle Bemærkninger over de Redſkaber, der benyttes til Madens Tillavning. Jeg har allerede et Par Gange tidligere i disſe Foredrag over Sundhedslæren udtalt min Bekymring for, at nogle værdige og „ſikre“ Husmødre vilde betragte mig ſom en ukaldet Køkkenſkriver; **deres** Harme vil maaſké i rigt Maal falde over mit ſyndige Hoved, naar jeg nu tillader mig at kritiſere deres Køkkeninventar; jeg trøſter mig i alt Fald ved det Faktum, at jeg er i en pasſende Afſtand fra „Narrekluden“, og de kunne jo under alle Omſtændigheder lade være med at læſe mine Bemærkninger; men alle de **andre** Husmødre, ſom velvilligt maatte indrømme, at vi Menn drig blive ſaa gamle, a længere kunne lære nog jeg venligſt om opmær følge mig. Hendend D Brev til mig, hvis D ønſke yderligere Oplysni maaſké kunde forbedre talelſer.

Medi

Husraad.

Husraad mod Ledder lisme.

Ledderheumatismen, de ler ſaa mange i der Alder værende Mennſ pinligt Sygeleje, og dem til Krøblinge for er nylig, i det mindſt Tilfældes Skyld, blev ved et meget ſimpelt H

En rig Herre, der led Sygdom, havde prøvet forſkjellige Kure med Reſultat. Han havde ſengs i ſex Maaneder fo opſvulmet, krummet ſa Smerte og ude af Sta røre ſig. Da anvendte h efter en Bekjendts Raad, del, jeg nu vil nævne: vendte **opvarmet Kø** i ſtore Mængder ſom O vedblev dermed. Efter a Forløb begyndte Svul falde, og efter tre Dag kunde Manden røre ſig helt raſk.

I ethvert Tilfælde aldeles uſkadeligt og de da det dog maaſké kan eller anden Pineſulds

---

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 25.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

2. Dødsfald, Begravelſe og Sorg.

(Fortſat).

Det er vel næppe nødvendigt at omtale, at Herrerne til en Begravelſe møder ſort- eller i det mindſte mørkklædte, med mørke Handſker o. ſ. v., ligeſom det er Skik og Brug ved denne Lejlighed at bære høj Hat. De Damer, der ville overvære Begravelſen i Kirken eller paa Kirkegaarden, maa ogſaa møde ſort- eller mørkklædte, ſelv om de ikke høre til Familien. Mange Damer ſynes at mene, at „Sørgedragten" kun angaar Familien, og møde derfor ved en Begravelſe med ſpraglede Farver uden at tænke paa, at dette kan gjøre et ſaarende Indtryk paa den nærmeſte Slægt. Derfor kan det ikke nokſom betones, at de Damer, der ville overvære en Begravelſe og ſom blot nogenlunde have Raad til det, maa møde i Sort eller i meget mørke Farver.

Da det i ſtore Byer er meget ſjældent, at Begravelſe finder Sted fra Hjemmet, møder Følget i Kirken eller i det Kapel, fra hvilket Begravelſen ſkal finde Sted. Hver af de ankommende rækker et eller flere af Familiens Medlemmer Haanden, men helſt tavs og uden at komme med trøſtende Floſkler. At der i Nærheden af Kiſten ikke finder høj Tale af nogen Art Sted, behøver vel næppe at omtales, ligeſom det heller ikke i Kirken eller paa Kirkegaarden er paa ſin Plads at give Referater af Sygdommens Fremſkriden, den Afdødes Lidelſer eller lignende. At der kan findes Herrer, der ikke aléne komme med ſpøgende Bemærkninger, medens de følge et Lig til Jorden, men endogſaa nok ſaa lyſtigt dampe paa en Cigar ved denne Lejlighed, er desværre ſandt, men at dette ſtrider mod alt, hvad der kaldes god Tone, behøves vel næppe at omtales.

For den Maade, hvorpaa en Begravelſe ſkal foranſtaltes, gives der ingen beſtemte Regler. Det retter ſig aldeles efter Skik og Brug, og Skik og Brug kan være meget forſkjellig i de forſkjellige Sogne. Et Sted kjører man til Kirkegaarden, et andet Sted gaar man bag efter Ligvognen, og igjen andre Steder bliver Kiſten ikke kjørt, men baaret. En Ting er dog temmelig faſtſlaaet alle Vegne, og det er, at den Geiſtlige i Ornat og den Afdødes Familie er Kiſten nærmeſt. For øvrigt ordnes Toget ſaaledes, ſom Folk komme, ikke efter Rang, Stand eller lignende.

I ſtore Byer er det kun i Undtagelſestilfælde at Sørgetoget til Fods bevæger ſig ad Kirkegaarden til, der kjører man næſten altid. Enhver iſær har ſelv at ſørge for Befordring, flere Herrer aftale ofte at kjøre ſammen og dele ſaa Udgifterne til Vognen; i ethvert

Tilfælde har Familien ikke noget med denne Udgift at gjøre. For det meſte bruge Herrerne i Følget, naturligvis naar de ikke have egen Vogn, Kareter, ſjældnere en Droſke, men det afhænger naturligvis af Vedkommendes Formuesomſtændigheder, og ſelv om Sorgen ikke ſelv forbyder Familien at lægge Mærke til, hvorledes Følget er kjørende, forbyder god Tone det.

For nogle Aar ſiden var det Skik og Brug, at Enken eller den kvindelige Familie i Kirken eller Kapellet ſendte den Afdøde den ſidſte Hilſen; nu er denne unaturlige Fordring næſten hævet, enhver Dame kan følge ſit Hjertes Indſkydelſe og være med ved Graven, uden at frygte at nogen ſkal finde det ſtridende mod god Tone, at hun er dér, hvor det netop er hendes Pligt at være.

Er det en Militær, der bliver begravet, marſcherer den Troppeafdeling, der danner Følget, naturligvis Kiſten nærmeſt, hvorefter ſaa det civile Følges Vogne komme; det ſamme er Tilfældet, naar der ved en Fabrikejers Død er Korporationer med i Følget o. ſ. v. Er der Sørgemuſik i Toget, gaar denne foran Ligvognen.

Jo højere den Afdødes Stilling er, des talrigere pleje Følget ved Begravelſen at være; det forekommer ofte, at Perſoner, der ere forhindrede i at følge, ſende deres Vogn og lade denne kjøre med i Rækken, for paa denne Maade at viſe den Afdøde deres Agtelſe. I ſaa Tilfælde forudſættes det, at den Paagjældende har havt lovligt Forfald, og det tages ikke fornærmeligt op, at Vognen er tom.

Efter at Ceremonien paa Kirkegaarden er tilende, kjører Følget hver til ſit.

Paa den ſenere Tid ſes ofte under Dødsanmeldelſen Ordene: „Begravelſen foregaar i al Stilhed“. Man kan vel forſtaa, at de Efterlevende undertiden kunne føle ſig friſtede til ſaaledes at faa Lov til at ſørge i Stilhed og være ſaa alène ſom muligt ved Graven, men hvor naturlig denne Følelſe end kan være, ſaa ſkylder man næſten den Afdøde ikke at tage Henſyn til ſig ſelv i den korte Tid, Begravelſen ſtaar paa, thi Folk er endnu ikke vænnede til denne „Frabeden ſig alle Opmærkſomheder“, ſom underforſtaas ved denne korte Linje, og ere tilbøjelige til at tillægge den en hel anden Betydning, end den i Virkeligheden har. Mange ere tilbøjelige til, ſaa ſnart de ſe den omtalte Linje, at ſpørge: „Er det da et Selvmord?“ eller: „Var han eller hun ſindsſvag?“ og lignende, eller de ſige: „Naa, dér er Sorgen nok ikke videre ſtor“ o. ſ. v., Bemærkninger, der, ſom ovenfor ſagt, meget ofte ere langt fra Sandheden, men ſom man hellere maa offre lidt af Henſynet til ſig ſelv for at undgaa.

(Fortſættes).

Sundhedslær

XXII.

Da det ikke er enhve
moder givet at kunne vur
Hus' Appetit ſaa nøjag
hun ikke gjør ſtørre In
Fødevarer, end der kan
ved et enkelt Maaltid, og
ſærdeles godt vèd, at In
Smaapartier ere uforhol
ſigt dyrere, ligeſom at
Godhed i ſaa Tilfælde
være ſaare tvivlſom, vil
i ethvert Hus blive hen
ringsmidler til længere
tere Opbevaring. Paa La
man jo i Almindelighed
at forſyne ſig endog
Maaneder ad Gangen.
nu være en herlig Ting,
Kjød, vore Grøntſager, vo
o. ſ. v. ſaadan kunde h
uden at lide Skade i læng
men, ſom bekjendt, forhol
ſig anderledes; vore N
midler, der jo med ganſke
Undtagelſer ſaas fra Dy
Planteriget, man dele all
organiſke Legemers Skæb
gaa i Forraadnelſe eft
temmelig kort Tid efter,
er ophørt. Det er en Be
at Menneſket fra gammel
paa forſkjellig Maade h
ſøgt at forhindre denne Fo
nelſe eller i alt Fald træ
Indtræden i Langdrag, og
ſkringens Vej har man
efterhaanden udfundet a
Methoder til Opnaaelſen
ſaadanne ere f. Ex. Sa
Røgning, Tørring af Kj
Opbevaring i Kulde. Al
ad praktiſk Vej udfundne
varingsmaader ere nu
for ſig meget gode og
nok aldrig gaa helt af
men — ikke ſandt — fo
en virkelig og fyldeſtgjøren
ning af Opgaven er h

dvendigt at have et
dſkab til Forraadnel-
og at lære dens Væ-
ſde; det er jo førſt,
har udſpejdet Fjenden,
s virkelige Styrke og
ſvage Sider at kjende,
m udfinde de bedſte
er og de Vaaben, der
ſig til at bekæmpe og
m.

e her atter de verdg-
rier, hvis Navn nu
r er kjendt af alle,
, for det blotte Øje
ampeformer, der, efter
moderne Videnſkab er
d at paaviſe, imellem
gſte af Menneſkets far-
uhyggeligſte Fjender.
keri bleven paaviſt af
mændene, blandt hvilke
førſt og fremmeſt ſkal
aſteur, at Forraad-
Gæringsproceſſerne,
e i flere Henſeender
erens med de førſte,
ved, at der i de paa-
Gjenſtande falder Kim
r, ſom udvikle og for-
ed en uhyre Hurtighed
fremkalde Proceſſen.
aturligvis ikke plage
imder med en Opramſ-
avnene paa disſe mi-
Væſener eller indlade
nogen Beſkrivelſe af
ltrax ſtille og beſvare
tiſt Henſeende vigtige
al: Hvorfra komme
terier? — Vi træffe
n alle Vegne; de ere
ig ſmaa, at de med
ed i millionvis kunne
ring i den os omgi-
, og de kunne opholde
et, ſætte ſig foreløbigt
Vægge, Gulve, i vore
ſker — kort ſagt over-
vaarde og ſluge daglig
af dem og af mange forſkjellige Arter; heldigvis er det ingen Nødvendighed, at de abſolut ſkulle faa Lejlighed til at øve deres ſkadelige Virkninger, og for de Bakteriers Vedkommende, med hvilke vi her ſkulle beſkjæftige os en Smule, kan det være os ganſke ligegyldigt, da de kun finde et paaſſende Voxeſted paa det **døde** Legeme; hvor Livet endnu rører ſig ſundt og friſkt, ere de magtesløſe. En anden Sag er det derimod med de døde Sager af Dyre- og Planteriget, ſom vi have gjemt hen i vort Spiſekammer, vore Næringsmidler; paa disſe lejre Kimene ſig, finde en vel forberedt Jordbund, de voxe og formere ſig, og Forraadnelſen er dermed i fuld Gang. Bakterierne ere jo Planter, og ſom alle andre Planter kræve de nødvendigt til deres Trivſel Luft, Vand og Varme. Kunde vi altſaa unddrage dem disſe Livsbetingelſer, vilde vi kunne ſtanſe dem i eller helt forhindre deres Væxt. Lad os ſe lidt nærmere herpaa! Førſt, hvad **Varmen** angaar; vi vide da, at disſe lave Planter ikke kunne trives i en Temperatur under 4 eller over 40 Gr. C., og hvis vi derfor anbringe vedkommende Levnetsmidler under en lavere eller en højere Varmegrad, ville de kunne holde ſig; det førſte opnaas f. Ex. i en kold Kælder eller et Isſkab, det ſidſte ſkér ved Kogning eller Stegning, hvor den høje Varmegrad da dræber de tilſtedeværende Kim og foreløbigt hindrer Fordærvelſen. Kunne vi holde **Luften** borte? Ja, det er jo netop det, der tilſigtes, naar vi henkoge Fødevarer hermetiſk, ved Koget dræbes Bakteriekimene ikke aléne i det vedkommende Næringsmiddel, men ogſaa i den Luft, der bliver til Reſt i Daaſen eller Flaſken, der tilproppes eller tilſmeltes. Endelig hvad **Vandet** angaar, da er det jo en bekjendt Sag, at Fødemidlerne kunne holde ſig betydeligt længere, naar de ere blevne tørrede eller, med andre Ord, det Vand, de indeholde, er blevet uddrevet. Vi have paa et andet Sted i disſe Afhandlinger talt lidt om Saltning og Røgning, der netop begge gaa ud paa at uddrive Vandet.

Vi ville nu allerede have faaet et klarere Blik for, hvorledes det gaar til med Fordærvelſen eller Forraadnelſen, og den forſtandige Husmoder vil i Grunden tildels ſelv nu kunne tænke ſig til, hvorledes hun bedſt ſkal kunne undgaa denne Ødelæggelſe af et muligt Forraad, en Ødelæggelſe, der ikke aléne kan blive følelig for Husholdningspungen, men ſom ogſaa kan have alvorlige Følger for hendes Husſtands Velvære og Sundhed, hvis hun ſkulde ville prøve paa at benytte Fødemidler, der allerede vare begyndte paa at gaa i Forraadnelſe. Nydelſen af ſaadanne fordærvede Fødemidler kan nemlig forvolde ikke aléne alvorlige Sygdomme, men endog ved en Forgiftning fremkalde Døden. Den flinke og omhyggelige Husmoder bør da have et Øje paa hver Finger; navnlig i den varme Sommertid maa hun med aarvaagent Blik ſørge for, at der overholdes den ſtrengeſte Renlighed i Køkken og Spiſekammer; hvor Luften er daarlig og det kun ſtaar ſmaat til med Properheden, ville Bakteriekimene ſærlig indfinde ſig; endvidere bør hun, naar hun opbevarer Fødemidler, omhyggeligt anvende ethvert Middel, der ſtaar til hendes Raadighed, for at bevare dem mod Fordærvelſe. Jeg ſkal næſte Gang give nogle Vink i ſaa Henſeende.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Fregner.

Er der noget, der ofte ſpørges om Midler imod, og ſkal man tro d'Hrr. Læger, altid forgjæves, ſaa er det Fregner. „Hvad ſkal jeg gjøre for at blive befriet for mine Fregner?" Det Spørgsmaal kommer tidlig og ſilde til os fra de forſkjellige Egne i Landet, og vi ſtaa omtrent hjælpeløſe overfor dette Spørgsmaal, thi at ſige kort og godt „intet hjælper" vilde kun være en daarlig Oplysning for de ærede ſpørgende Damer. Vi henſtille derfor til disſe ſelv at hjælpe os ud af Forlegenheden ved at indſende alle de Midler, de kjende, mod Fregner, ſaa ſkulle vi pligtſkyldigt bringe deres Raad videre, til Gavn eller — — Skuffelſe for de mange, der længſelsfuldt vente dem.

— — — — — — — — — — —

Her følger nu et Raad; det er i det mindſte let at prøve:

Man plukker Skovjordbær og trykker, naar man gaar tilſengs, disſe mod Fregnerne, og lader de knuſte Bær ſidde paa Natten over. Næſte Morgen vaſkes ſaa Jordbærſaften af. Det maa gjentages flere Gange. Skænder Mama over eller frygter den unge Husfrue for Pudevaarene, kan der jo i de Par Nætter bredes et ældre Stykke Linned over disſe.

M.

Middel mod Ørepine hos Smaabørn.

Man drypper 1 Draabe Opium og 10 Draaber fin Olie paa Bomuld og lægger i Øret.

E. B.

Middel mod Biſtik.

En Draabe Salmiakſpiritus heldt paa det ſtukne Sted bringer ofte øjeblikkelig Lindring; ligeledes anbefales det at lægge fugtigt Jord paa eller at bade Stedet med ſtærk Eddike.

G—H.

Køkkenet.

Vaſk uden at gnide Tøjet.

Man lægger Tøjet i Vand Dagen forud ſom almindelig. Derpaa vrider man det løſelig og lægger det udover paa et umalet Bord og ſmører hvert Stykke helt over med engelſk, gul Stangſæbe. Hvor Tøjet er meget ſmudſigt, ſmøres lidt tykkere og kanſké gnides lidt. Derpaa koges det 1 Time, tages op, nyt Vand i Kjedlen og Tøjet koges atter 1 Time med Tilſætning af Lud, ſom til almindelig Vaſk. Nu ſkylles det vel og maa helſt ſtaa i Vand Natten over. Jeg har vaſket paa denne Maade i flere Aar og finder det udmærket; Tøjet faar en mere jævn Hvidhed, lider mindre, og det er meget lettere Arbejde for Pigen. Gardiner og fint Tøj blive ſaa nydelige og hvide."

Engelſk Stangſæbe kjøbes hos enhver Kolonialhandler.

G. B.

At vaſke trykkede Stoffer.

Hovedgrunden, hvorfor at Vaſkeſtoffer, iſær mønſtrede Stoffer, hvor Mønſteret ikke er vævet, men trykket paa, falme ſaa meget, maa meſt ſøges i, at de forſkjellige Beitſemidler, hvormed Farven faſtholdes til Tøjet, altid lider en Forandring ved Søden. Derimod anbefales følgend
maade: Man blander m
rene, kogende (bløde)
god Del Hvedeklid. Efter
under Omrøren har lad
dingen koge en fem M
kommer man Tøjet, der
gjort vaadt i ſkart Va
og rører af og til med
pind rundt i Masſen,
ſaa voldſomt, at Vandet
komme til at koge igjen
Tøjet har faaet et lille Ko
man det Hele køle af, v
Tøjet godt igjennem uder
og ſkyller det i blødt Van
denne Maade bliver Tøjet
end om det var vaſket me
og miſter intet af ſin
lige Farve. Man ſliver
Vrangen og ſkyller det efte
ningen let i koldt Vand.

En gam
Abonnent

Til Læſern

angaaende indſendte
til „Raadgiver for H
Hjem".

Vi gjøre gjentagende
ſom paa, at de Raad,
villigt indſendes til „Raa
for Hus og Hjem", lige
Redaktionen man være
med Navn og Adresſe,
imod der i „Raadgiveren
ſættes Mærket naar ik
ſenderen udtrykkelig forlan
modſatte. De ærede In
bedes for Sætningens Sk
at ſkrive paa den ene
af Papiret, og helſt ſkriv
af de indſendte Raad paa et
Stykke Papir.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 26.

Hjemmet.

God Tone ved de forſkjellige Familiebegivenheder.

8. Dødsfald, Begravelſe og Sorg.

(Sluttet).

Selve Sorgen er naturligvis en Hjerteſag, der ikke lader ſig bedømme af Fremmede; her kan kun være Tale om dens ydre Tegn — Sørgedragten. Her ſtilles de ſtørſte Fordringer til Enken. Enkemanden bærer vel højt Flor om Hatten et helt Aar, eller halvt Flor den ſidſte Halvdel af Aaret, men gjør ellers ikke ſtor Forandring i ſin Klædedragt, hvorimod Enken efter Skik og Brug bærer dyb Sorg et helt Aar. Enkelte nøjes med den dybe Sorg i ſex Maaneder og Halvſorg i ſex, men det regnes altid ſom et Tegn paa Finfølelſe, at en Enke bærer den ſorte Farve et helt Aar igjennem, og ſaa førſt gaar over til de graalige og lilla Stoffer. Til dyb Sorg hører ogſaa ſorte Strimler i Halſen og for Hænderne, og ſorte, matte Smykker, ſorte Handſker o. ſ. v.

God Tone tillader ikke, at Enken eller Enkemanden gifter ſig igjen, før Sørgeaaret er udløbet; dog tilgives det lettere ham at gjøre Brud paa denne Skik, hvis der er ſmaa Børn, der daarlig kunne undvære Moderens hjælpende Haand.

Ældre Damer, der have havt den Ulykke at blive Enker, forlænge gjerne Sørgetiden langt udover den beſtemte Friſt, ja, viſe ſig ſjældent mere i lyſe Stoffer. I Sørgetiden betjener en Enke ſig altid af Brevpapir og Viſitkort med ſort Rand. Indſkriften paa Viſitkortene forandres ſjældent, dog ynde mange ſtrax at lade ſig betegne ſom „Enkefru den og den" —.

Sorgen for Moder og Fader, eller rettere, den Tid, Sørgedragten bæres, varer ligeledes et Aar, ſex Maaneder dyb Sorg og ſex Maaneder Halvſorg. For Bedſteforældre bæres Sørgedragten i ſex Maaneder, tre Maaneder i dyb Sorg og tre Maaneder i Halvſorg. For en Onkel eller Tante plejer man at ſørge i tre Maaneder, for en Broder eller Søſter i ſex Maaneder.

Sorgen over mindre nære Paarørende retter ſig forøvrigt mere efter den Omſtændighed, om den Afdøde har ſtaaet de Efterlevend nær i Livet eller ikke. Er den Tante eller Onkel, der er gaaet bort, Familien meget kjær, kan Sørgedragten bæres ſom for en Fader eller Moder o. ſ. v. Dertil kommer ſaa den gode Tone med ſine Fordringer angaaende Sørgedragten, der bæres, naar den Afdøde har efterladt de Efterlevende en Arv. I ſaa Tilfælde bæres der Sorg ſom for en meget nær Slægtning, ſelv om man maaſké ſlet ikke har kjendt Vedkommende.

Moderens Sørgedragt for det miſtede Barn er ikke beſtemt faſtſlaaet, det er ſom om Mode og god Tone føle, at der her ingen Maaleſtok kan gives, og det overlades til hende ſelv, hvorlænge hun med ydre Tegn vil viſe den Sorg, der maaſké aldrig rigtig læges.

Børn under tolv Aar lader man kun bære dyb Sorg for Fader og Moder, mulig ogſaa for Bedſteforældre, ellers er den hvide og graa Kjole tilladt for Smaapiger, naar kun et Par ſorte Baand betegner Sorgen.

I Henſeende til indtrædende Landeſorg træffes der gjerne ſæregne Beſtemmelſer; i Reglen afventer dog Folk ikke disſe, men anlægger ſtrax for kortere eller længere Tid en mørk Dragt.

Endnu kun til Slutning et Par almindelige Bemærkninger.

Lige ſaa viſt ſom der kan gives Forhold, der paa en eller anden Maade for Vedkommendes Stillings Skyld nøder denne til noget før Tiden at lægge Sorgen, lige ſaa ſtrengt dadles det, naar nogen uden Grund lægger Sorgen før Tiden, altſaa kun af Lyſt til atter at viſe ſig i brogede Stoffer. Ligeledes er det højſt urigtigt, naar Menneſker i dyb Sorg viſe ſig til offentlige Forlyſtelſer o. ſ. v.; forbyder ikke deres eget Hjerte dem en ſaadan Optræden, burde i ethvert Tilfælde Henſynet til det Pasſende afholde dem derfra.

Et ſtort, men uundgaaeligt Onde for de Efterlevende er de ſaakaldte Sørgeviſitter. Hvor gjerne man end vilde være ene med ſin Sorg, nøder Henſynet til god Tone én til at tage mod de mange, ſom ofteſt velmente og deltagende Beſøg, der dog hver Gang tjener til atter at faa Saaret til at bløde, da der ved en ſaadan Viſit naturligvis næſten udelukkende er Tale om den Afdøde. Mange ſøge at unddrage ſig den dem paahvilende Pligt- af en ſaadan Sørgeviſit, fordi det falder dem pinligt at bedrøve de Efterlevende med at tale om det Tab, der ere overgaaede dem, men denne Henſynsfuldhed misforſtaas ofte og regnes for Mangel paa Opmærkſomhed, ſaa at det ubetinget Rigtige er for Bekjendte at aflægge og for de Efterlevende at modtage en ſaadan Viſit, men naturligvis fra begge Sider ſøge at gjøre Pinen ſaa kort ſom mulig.

At Bryllupper og andre glædelige Familiefeſter ſaa vidt muligt ikke afholdes i Sørgeaaret, er allerede omtalt, men betinger Forholdene, at en ſaadan, altſaa et Bryllup, en Barnedaab, en Konfirmation o. ſ. v. fejres mod Slutningen af Sørgeaaret, er det Familien tilladt delvis at lægge Sorgen, og møde, Damerne i hvide og lyſere, graa Farver, og Herrerne uden Flor om Hatten o. ſ. v. Dog gjælder dette kun for ſelve Feſtdagen, Sorgen anlægges igjen den følgende Dag. Dog maa det bemærkes, at al ſtøjende Glæde ved ſaadanne Lejligheder ikke er paa ſin Plads, ingen af de Tilſtedeværende maa glemme, at Sorgen den næſte Dag bæres paa ny, og at Sørgeaaret ikke er udløbet.

Og dermed være dette Afſnit ſluttet, det har kun handlet om den ydre Sorg; for Hjertets Sorg, den, der ikke viſer ſig ved ydre Tegn, har disſe Artikler hverken Regler eller Love.

En Livsregel.

Undgaa ſmaalige Lejligheder til Modſigelſe, fordi denne, om end ikke forbittrer, dog ſaa uendelig vanſkeliggjør den ægteſkabelige Omgang, og, om end kun for faa Øjeblikke, hver Gang tillukker Hjerterne. Jeg véd vel, at i Ægteſkabet bliver Modſigelſe i Smaating ofte til en Slags Adſpredelſe og Tidsfordriv, man mener ikke det mindſte ondt med den, men tror tværtimod at krydre Underholdningen dermed. Men vore Luner og Stemninger ere ikke alle Tider de ſamme, og i det ene Øjeblik kunne vi rolig og ſmilende ſe ud over en Bemærkning, der i en anden Stemning vil ſtøde og irritere os. Selve Modſigelſesaanden i os kunne vi daarlig undertrykke, men vi maa forhindre, at den trænger op til vore Læber, førſt dér kan den komme til at udſaa Tvedragtſæd. At andre ſige os imod, kunne vi ikke forhindre, men naar

der gjør det, er vor
ſtælle eller et Menneſke,
olde af, bør vi tie, og
jeblik efter vil den lille
være trukken ſporløs
, uden at faa Tid til
mle ſig til et, om end
ſaa dog næppe frugt-
ende Uvejr.

J. C.

undhedslære.

XXIII.

ſkulle i Dag efter Aftale
al Korthed betragte nogle
Maader, paa hvilke en Hus-
med forholdsvis ſimple
r kan opbevare Fødemidler
Nytte dem mod Forraad-
idet jeg forudſætter, at en-
førſt og fremmeſt vil indſe
ødvigheden af at holde ſit
neſted for Spiſevarer, hvad
det nu er et ſtort Fadebur,
ſekammer eller endog blot
bſkab, fuldſtændigt renligt,
den friſke Luft Adgang og
det ſaa køligt ſom muligt.
l hører at ſkygge godt af for

vi jo vide, at Forraad-
proceſſen ſærligt begunſtiges
rmen (en Temperatur mel-
og 40 Gr. C.), vil det
af ſærlig Vigtighed at tage
Idsregler her imod i den
Aarstid. I Vinterkulden
æringsmidlerne kunne holde
nge uden at blive fordær-
om Sommeren kan Ode-
ſen ofte være kun nogle
s Værk. Ere vi nu ſaa
t ſtillede at have en god,
Kjælder eller et Isſkab, da
et ingen Nød; men Hus-
en maa da ogſaa ſe ſine
efter paa Fingrene, at de
ig anbringe de Sager, der
ſkulle gjemmes, paa disſe Steder og ikke lade dem henſtaa i længere Tid forinden paa et lummert Sted. Hvor man ikke har Kjælder eller Isſkab, er Sagen en Del vanſkeligere, men noget kan der dog gjøres. Sagerne kunne anbringes i Stenkrukker, der kunne ſættes i koldt Vand og henſtilles paa Gulvet, hvor Temperaturen altid er meſt kølig; ved flere Gange om Dagen at tørre Gulvet og Hylderne over med en fugtig Klud, nedſættes Temperaturen altid noget ſom Følge af Vandets Fordampning, og denne Fordampning paaſkyndes yderligere ved at tilvejebringe Gjennemtræk; Udelukkelſe af Sol have vi omtalt. Noget kan der, ſom ſagt, altid opnaas paa denne Maade, men jeg ſkal villigt indrømme, at det ikke er meget. Under ſaadanne Forhold, ſom de her tænkte, vil Husmoderen altid gjøre retteſt i at indſkrænke ſit daglige Indkjøb til det mindſt mulige.

Forrige Gang hørte vi endvidere, at en højere Temperatur formaaede at dræbe Bakteriekimene; ved altſaa at opvarme de Fødemidler, der letteſt ere udſatte for at gaa i Forraadnelſe, til en ſaa høj Temperatur ſom den, der opnaas ved Kogning og Stegning, kunne vi for en Tid forhindre deres Ødelæggelſe. Skal derfor Kjød eller Fiſk hengjemmes, ſkal man ophede dem til Kogepunktet og henſætte dem i Beholdere, der kunne lukkes ſaa vidt muligt lufttæt. Dette er jo netop den Behandlingsmaade, man underkaſter de ſaakaldte henkogte Sager, ſom, hvis Henkogningen er foretagen paa en omhyggelig Maade, kunne holde ſig overordentlig længe.

Fugtighed var ligeledes en af de Faktorer, ſom begunſtigede Forraadnelſen. Her er det bedſte Middel at udtørre Fødemidlet og opbevare det paa et fuldſtændigt tørt Sted.

Saa gives der desuden en hel Del Stoffer, hvormed man kan behandle disſe Levnetsmidler, og ſom beſidde Evne til at forhindre Udviklingen af Forraadnelſesbakterierne. Til disſe hører Sukker, Eddike, Spiritus, Salt og nogle Kemikalier ſom Borax og Salicylſyre, hvilke ſidſte man dog kun ſkal benytte med ſtørſte Varſomhed. Det er maaſké kun de færreſte Husmødre, der ere paa det Rene med, at de, naar de ved Syltning af Frugter, ved Nedlægning af Agurker eller Snittebønner anvende reſp. Sukker, Eddike og Salt, egentlig kun handle ſaaledes, fordi de maa føre en blodig Udryddelſeskrig med Bakterierne; der er vel ingen, der vil nægte, at det vilde være langt bedre, hvis man kunde opbevare Frugten og Grøntſagerne i friſk Tilſtand, i Stedet for at man nu af Henſyn til disſe elendige Gærings- og Forraadnelſesſvampe ved Tilſætninger maa delvis fordærve disſe Sagers oprindelige Velſmag. Trods al anvendt Omhu kan det, hvad enhver Husmoder af ſørgelig Erfaring vil vide, hænde, at Syltetøjet gaar i Gæring; der maa altſaa være ſkét ét af to: enten ere de for Haanden værende Bakteriekime ikke fuldſtændigt blevne udryddede ved Kogningen, eller nye ere komne til Stede fra Luften paa Grund af en mangelfuld Tilpropning. Der maa nemlig ogſaa anvendes en aarvaagen Omhyggelighed ved Tilpropningen eller Tilbindingen; thi Bakteriekimene kunne være til Stede i Korkproppen, Pergamentpapiret eller Blæren, hvormed der lukkes. Man bør derfor vælge til Hengjemning af Syltetøj Flaſker eller Kar med ſaa ſnever

Aabning ſom muligt, fylde dem godt for at uddrive Luften ſaa vidt gjørligt, hælde et Lag fin Olie, Kognak e. lign. paa for at holde Luften udefra borte og endelig tilproppe eller tilbinde. Man kan meget godt i Stedet for at anvende Prop til en Flaſke med Syltetøj tilſtoppe Mundingen med en Tot vel renſet Bomuld, f. Ex. det desinficerede Salicylvat. Vilde man nu indvende, at Luften jo godt kan trænge igjennem Bomuldstotten, ſkal jeg minde om, at det ikke er Luften i og for ſig men de i ſamme indeholdte Bakteriekim, der bevirke Forraadnelſen; den Luft, ſom maatte komme i Berøring med Stoffet i Flaſken, er bleven ſigtet fri for disſe Kim ved at pasſere Bomulden, er altſaa bakteriefri og derfor uſkadelig. Jeg har opholdt mig, maaſké uforholdsmæsſigt længe, ved disſe Forhold, men dels er Sagen ſelv af Interesſe, dels illuſtrerer den paa en ſlaaende Maade Principerne for de forſkjellige Methoder, man anvender for at bevare mod Ødelæggelſe ved Gæring og Forraadnelſe; endelig giver den Bidrag til at oplyſe om, hvad der forſtaas ved Desinfektion, et Ord, der er kjendt af alle, men næppe almindeligt forſtaaet. Desinfektionen gaar nemlig ud paa baade at dræbe alle tilſtedeværende Bakterier og Kim og at forhindre ny Tilgang.

De Methoder til Bevaring af Levnetsmidler, jeg ovenfor har meddelt i Hovedtrækkene, pasſe naturligvis ikke overalt; til det ene Levnetsmiddel er en beſtemt Methode mere pasſende end til et andet, men her maa Husmoderens Indſigt og Erfaringer viſe Vejen.

Jeg vil nu haabe, at man med Velvilje har modtaget mine ſmaa Oplysninger, og at man vil indrømme, at der dog nok er fremkommet et og andet nyt, hvorom man ikke tidligere vidſte Beſked. Jeg benytter mig nu af Deres formentlig velvillige Stemning og beder Dem om, efter at vi have ſet os om i Pakhuſet [Spiſekammeret], ogſaa at tillade mig et Beſøg i Værkſtedet [Kokkenet] og lade mig have fri Tilladelſe til at ſe mig om og gjøre mine Bemærkninger.

Medicus.

Husraad.

Hvad Jord kan udrette.

Som „Husraad" kan maaſké følgende lille, ſande Begivenhed tjene til Nytte for mange Lidende.

En gammel, rig Mand havde i mange Aar været lam i ſine Ben og maatte kjøre i en Sygevogn. Han havde lidt af Gigt, der efterhaanden var gaaet over til Lamhed. Hans Rigdom havde ſat ham i Stand til at raadſpørge mange udenlandſke og indenlandſke Læger og beſøgte flere Badeſteder, men alt uden Reſultat.

En Sommerdag ſad han, henſunken i mørke Tanker paa ſin Veranda, da en gammel, fattig Kone fra Fattiggaarden kom gaaende forbi og fik Øje paa den ſyge Mand. Hun ſtandſede og ſpurgte beſkedent, hvad han fejlede. Træt og mismodig ſom han var, fortalte han hende dog i faa, halvgnavne Ord, hvad han fejlede, men tilføjede, at den Underretning viſt hverken nyttede ham eller hende ſtort.

„Agt ikke alt for ringe paa en fattig Kones Raad, Herre," ſagde den Gamle, „det kunde dog maaſké blive til Velſignelſe for Dem. Læg friſk Jord paa de ſyge Ben og lad det ofte omhylle, ſe ſaa, om det ikke hjælper alligevel."

Uden at tale videre om Sagen gik Konen og lod den Syge ene med ſine Betragtninger.

„Skade kan det da aldrig," tænkte han og benyttede Midlet.

Nogle Uger efter var han ſaa meget bedre, at han, med Hjælp naturligvis, kunde forlade ſin Stol, og kort Tid efter var han fuldkommen raſk og kunde gaa omkring ſom vi andre.

At Konen ikke kom til at fortryde, at hun havde givet ſit Raad, og at hun ikke kom til at ende ſine Dage paa Fattighuſet, behøver vel næppe at omtales. I ethvert Tilfælde er der maaſké dem, der kunde have Lyſt til at prøve hendes Raad. „Skade kan det jo aldrig!"

Nonia.

Middel mod Fregner.

Et godt Middel mod Freg[illegible] er at vaſke ſig i Kam[illegible]ſpiritus, der desuden gjør Hu[illegible] hvid. Kjærnemælk og Valle [illegible] ogſaa udmærkede Midler [illegible] Fregner.

Th. H.

At bevare Smør.

Om Sommeren kan man hol[illegible] ſit Smør langt køligere [illegible] at ſætte Smørkanden paa Gulve[illegible] i Spiſekammeret, vende en ſto[illegible] Krukke om og ſætte den derov[illegible] med Bunden i Vejret. Luſte[illegible] holdes derved ude.

G. S.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 27.

Hjemmet.

„Man ſiger!"

Der gives to ſmaa Ord, ſaa korte, at man udtaler dem uden Overlæg, ſaa let bevingede, at de flyve fra Læbe til Læbe uden at man véd, paa hvilke Læber de have hvilet, ſaa mægtige, at de retfærdiggjøre en Bagvaſkelſe, og dog ikke tynge tungt paa Samvittigheden. Og dog formaa de ſamme to ſmaa Ord at ødelægge hele Familiers gode Rygte og fylde Sjælene med Fortvivlelſe. De ere ſaa ſlemme, at de berøve Ungdommen dens Glæde, Alderdommen dens Fred, elſkende Hjerter deres Tro paa hinanden; og ſaa elſkede, at de finde Indpas i alle Hjem, i alle Selſkaber, i alle Samfundsklaſſer; de ere ſaa aandrige, at de øjeblikkelig formaa at oplive en hendøende Konverſation, ſaa at de meſt ſtilletalende Menneſker blive ordrige, de kjedſommeligſte intereſſante.

Og hvad er det da for to ſmaa, mærkværdige Trylleord?

Véd Du det virkelig ikke, Læſerinde?

Det er de to ſmaa Ord: „Man ſiger!"

„Man ſiger" — under denne tilſyneladende uſkyldige Maſke ſkjuler der ſig et Spøgelſe af ſamme Oprindelſe ſom de Vampyrer, der om Natten i det dybeſte Mørke udſuge deres Offres Blod. Men dette Spøgelſe, denne Rædſelsſkikkelſe udſuger ikke Blodet, det er ikke dit Blod, den truer, det er et for Dig endnu vigtigere Gode, det er din Ære.

Vilde man komme frem med en Ting ſom en Kjendsgjerning og ſige: „Den eller den har gjort det eller det," ſaa vilde den, man fortalte det til, maaſké fare op og ſige: „Bevis det!" Men lige overfor et uſkyldigt „man ſiger —"? „Man ſiger, at den eller den har gjort det eller det — —" hvem bærer Anſvaret dér? Hvem har førſt ſat Rygtet i Omløb? Hvor er dets Udſpring? Ingen véd det.

I Mørket, i det dybeſte Mørke er den giftige Pil affkudt.

Og gives der da intet Middel til at bekæmpe dette Foſter fra Helvede?

Jo, naar en Gang Løgn og Bagtalelſe, Had og Misundelſe, Haveſyge og ſaaret Forfængelighed er blevet fortrængt fra Menneſkets Hjerte af Sandhed, Kjærlighed til Næſten, Retfærdighed og Godhed — — ſaa er Midlet fundet.

Men denne gyldne Tidsalder kommer viſt aldrig, og til Verdens Ende vil Bagtalelſe og Sladder herſke ved Ordene: „Man ſiger!" — Vi ſelv kunne dog gjøre en lille Smule til at afhjælpe dette Onde, vi kunne lægge Mærke til hver Gang de to ſmaa, djævelſke Ord ſlippe over vore Læber, og ſaa ſpørge os ſelv: „Hvorfor bleve de nu ſagte? Ville de gjøre Nytte og Gavn, eller ſtifte Skade nu, da de én Gang have undſluppet deres Fængſel?" Og for hver Gang vi gjøre os ſelv dette Spørgsmaal, ville vi færre Gange i Fremtiden faa Lejlighed til at gjøre det, thi vi ville lære at holde de to ſmaa Fredsforſtyrrere indenfor Tændernes Gjærde. At ikke alle ville være ſtærke nok til det, er en afgjort Sag, men for hver en, der overvinder ſig ſelv, vil Ondet blive mindre og mindre.

S. A.

Sundhedslære.

XXIV.

Tillad mig, ærede Frue! at udtrykke min oprigtige Beundring over den fortrinlige Orden og Properhed, der ſynes at herſke i Deres Køkken. Det er ogſaa en ubeſtridelig Sandhed, at Renlighed er Madens bedſte Krydderi, ikke aléne æſthetiſk talt, thi den er ogſaa den nødvendige Forudſætning for, at den i Køkkenet tillavede Mad er tilberedt paa en til Sundhedens Fordringer ſvarende Maade. Ja! jeg ſer nok, at De uden nogenſomhelſt Frygt aabner Skabe og andre Gjemmeſteder for mit inkviſitoriſke Blik! Det behøvedes virkelig ikke; det førſte Syn af Køkkenet giver mig den beſtemte Overbevisning om, at der her raader en gjennemgaaende Renligheds og Ordens Aand, der borger for, at De har et aabent Blik for det i ſaa Henſeende førſt Fornødne. De er ikke af dem, der lade ſig nøje med det ydre Skin; jeg véd, at De ikke vil lade Støv og Smuds henligge ſelv paa den meſt ſkjulte Hylde. Jeg vilde i Deres Køkken undſe mig ved at fremkomme med direkte Bemærkninger, og jeg ſkal derfor holde mine Udtalelſer om Køkken og Køkkenredſkaber i al Almindelighed; De vil ſelv have ſaa megen kritiſk Sans, at De af mine Bemærkninger vil udtage, hvad der kunde paſſe for Dem, og venligt overhøre, hvad der i Deres Køkken er overflødigt at fremdrage, men ſom dog maaſké kunde finde et modtagſomt Øre hos andre Husmødre, der ikke i ſaa fuldt Maal ſom De have havt Lejlighed til at gjennemføre alle de Foranſtaltninger, der bidrage til Vedligeholdelſen af Husſtandens Helbred og Velvære.

Spar aldrig paa Vandet! Sørg for, at Vaſken holdes ſærdeles renlig, og at Afløbet er frit, ſaa at der ikke kan henſtaa Opvaſkevand i den i længere Tid. I de ſtore Byer, hvor Familierne bo ovenover hverandre, ſkér der meget hyppigt Overførelſe af giftige Smitſtoffer gjennem Vaſkerenderne ſaaledes, at ſmitſomme Sygdomme forplantes ad denne Vej; ved flittig Renholdelſe og ved ikke at ſpare paa Vandet kan man dog delvis værge ſig herimod. Taal aldrig, at der hældes andet i Vaſken end, hvad den er beſtemt til at modtage; ganſke ſærligt maa jeg paa det allerbeſtemteſte advare imod, at der hældes Natpotter eller Vaſkevand, hvori der er vaſket Gjenſtande, der ere tilſmudſede med Exkrementer, deri; paa dette Punkt ſyndes der meget og det baade i de rige og de fattige Huſe; min Advarſel gjælder da ogſaa alle; det er lige ſaa nemt for den ene ſom for den anden at borthælde ſaadanne Sager udenfor Huſet. Det vilde føre mig for vidt at give Grunde og Beviſer for de uheldsvangre Følger af Mangel paa Renlighed i denne Henſeende, og jeg maa derfor bede Dem ſtole paa mit Ord. Det er ikke mindſt det tarvelige Hjem med ſit lille Køkken og de ſmaa Rum i det Hele, ſom kommer til at lide under Forſømmelſe af Renlighed er Laſten, og ingen brav Husmoder, om end hendes Hjem er tarveligt, maaſké fattigt, bør her viſe Forſømmelighed; huſk, hvad et gammelt Ordſprog ſiger: „Det er en daarlig Fugl, ſom beſudler ſin egen Rede!"

Jeg har ofte havt Lejlighed til baade i Tale og Skrift at udtale en Beklagelſe over, at Husmødrene ikke have faaet Lejlighed til at erhverve ſig nogle ſparſomme kemiſke Kundſkaber, der ved mangen en huslig Gjerning kunde være dem til ſtor Nytte. Enhver véd ganſke viſt Beſked med, at Metalgjenſtande, der benyttes til Madens Tilberedning og ved Bordet, „angribes" af f. Ex. ſure Stoffer; man véd godt, at en Sølvſke, der henſtaar i Senopskrukken bliver irret, eller af Grøden, der koges i en Jerngryde, hvor Emaillen er delvis afſlidt, faar en blaaſort Farve o. ſ. v., men det er kun meget faa Husmødre, ſom vide, at vi kunne finde Metaller i Køkkenredſkaber, hvor man mindſt ſkulde vente det, og at der i Glaſuren paa Lér- eller Porcellænkar kan findes Bly, ſom kan medføre, at Maden, ſom tilberedes deri, faar giftige Egenſkaber eller i alt Fald faar et fraſtødende Udſeende. Lad mig da ſige nogle Ord om Metallerne for ſaa vidt ſom vi træffe paa dem i Køkkenet.

Alle Redſkaber, der helt eller tildels beſtaa af Bly, bør aldeles undgaas. Bly angribes meget let af Syrer, hvorved der dannes let opløſelige og meget giftige Forbindelſer, der alſaa ved gen af ſaadanne blyholdige Redſkaber gaa over i Føden. Her ſkal jeg ſærligt gjøre opmærkſom paa, at Tinſkeer meget ofte indeholde ikke ſaa lidt Bly; man kan let prøve, om der indeholdes Bly i Skeen ved at hælde nogle Draaber Eddike paa den og efter nogle Øjeblikke ſmage paa Eddiken; har denne ſaaet en ſødlig, ſammenſnerpende Smag, indeholder Skeen Bly og bør ikke benyttes. Emaillen paa Lér-, Sten- og Porcellænvarer indeholder Bly, der kan blive optaget i Fødemidlerne, navnlig hvis vedkommende Kar er daarligt brændt eller i det Hele ſlet forarbejdet. Herom kan man inden Brugen forviſſe ſig ved en ſimpel kemiſk Prøve, ſom det ſkal være mig en Fornøjelſe at meddele de Læſere, der kunde ønſke at kjende den, hvis de i ſaa Fald venligſt ville tilſkrive mig et Par Ord.

Kobber- og Meſſingkar bør kun anvendes med Forſigtighed. De maa altid holdes aldeles blankt ſkurede, og der maa aldrig i dem koges ſure Sager; Syren angriber Metallet, og der dannes giftige Metalſalte. Ingen fornuftig Husmoder vil nogenſinde opbevare Spiſevarer i Beholdere af Kobber og Meſſing, da hun aldrig kan være ſikker paa, om der ikke muligt kunde udvikle ſig Syrer i de hengjemte Sager.

Tinkar ere meget brugbare; i Almindelighed nøjes man jo med at fortinne Kobber- og Meſſingkar, men det maa da nøje paaſes, at Fortinningen er fuldſtændig. Dog bør man ej heller lade ſure Sager henſtaa i Tinkar, da dette Metal ogſaa, om end langſomt, angribes af Syrer.

Jernkar afgive ikke giftige Stoffer, men da de gjerne give Maden en ſortladen Farve, benyttes der i Almindelighed kun emaillerede. Ogſaa denne Emaille kan indeholde Bly.

Zinkkar bør ikke benyttes til Tilberedning eller Opbevaring af Levnetsmidler, da Zinken angribes lige ſaa vel ſom Bly og Kobber.

Nyſølv og de fleſte andre Kompoſitionsmetaller angribes ogſaa af Syrer, og Beholdere af disſe Stoffer bør ej heller anvendes uden Forſigtighed.

Reſultatet af vor Underſøgelſe bliver altſaa, at man i Køkkenet og ved Bordet kun bør benytte Redſkaber a Lér, Porcellæn, Glas og Metal med god Emaillering, fremdeles af Træ og Sølv, hvilket ſidſte ikke ſaa let angribes af Syrer ſom de uædle Metaller.

Medicus.

Haandarbejde.

Anvendelſe af gamle Strømper.

Gamle Strømper, ſaavel vævede ſom ſtrikkede Strømper, hvide ſom kulørte, lade ſig meget godt anvende til Trøjer for ſmaa Børn; propert lavede i Stand ville de altid være en eller anden fattig Moder velkomne, hvis man da ikke, naar man laver dem lidt nette, vil benytte dem til Brug for ſine egne Smaa. Af Fødderne faar man Ærmerne, eller, hvis Fødderne ere for beſkadigede til at kunne anvendes, faar man af den underſte Del af Skaftet nok tilovers dertil, efter at Ryggen og Fordelene ere klippede af den bedſte Del foroven. Jeg bruger ſædvanligt tre Strømper til en lille Trøje. Vil jeg gjøre det rigtigt fint, ſyer jeg om Randen af Trøjen og Ærmerne en lille Bort med tykt, rødt Navnegarn i Hexeſting. Ved Halsudringningen ſætter jeg en Stribe Shirting paa Vrangſiden og trækker et Baand igjennem. Hvis det behøves, ſyer jeg en lignende Løbegang nede ved Livafſlutningen.

S. J.

For Blomſtervenner.

Om gule Roſer.

Gule Roſer holde af leret Jord og trives bedſt, hvor de faa Morgenſol. Før og under Blomſtringen maa man, hvis man kan komme til det, beſkytte dem mod altfor vedholdende Regn. Vil man have helt fyldte Blomſter, maa man plante Roſen i Sand eller Grus eller paa de Steder, hvor den allerede ſtaar, fjerne Jorden lidt fra Rødderne og omgive disſe med Sand eller Grus.

F.

Husraad.

Om at ſkaane ſit Tøj.

1.

Naar man vil have Nytte af ſit Vaſketøj i lang Tid, bør man have ſin Opmærkſomhed henvendt paa Brugen af Vaſkebrædtet. Alt ſmaat Tøj ſom Kraver og Flipper, Lommetørklæder og lignende, hæklede og broderede Ting eller ogſaa ældre, ſlidte og bløde Ting bør man ſamle for ſig ſelv og nøje paaſe, at de vaſkes rene med Hænderne uden Vaſkebrædt. I det Hele maa man paaſe, at Tøjet paa Brædtet bliver gnedet let; det hjælper ſlet ikke mere at ſlide af alle Livſens Kræfter, end det hjælper at tage med en vis Nænſomhed paa Tøie-

Meningen med Brædtet er dog kun at faa god Grund paa ſtørre Flader, og man vaſker f. Ex. Skjortelinninger langt nemmere rene ved at ſmøre Sæbe paa og gnide dem med Hænderne, og det ſlider ikke nær ſaa meget paa dem. Man ſkal aldrig tillade, at Pigen hviler med venſtre Haand paa Brædtet og kun bruger den højre Haand til at vaſke med; det vil altid viſe ſig, at Tøjet ſaa er daarlig vaſket og hurtigere ſlidt.

Det, ſom hjælper meget til at ſkaane Tøjet for Slid ved Vaſken, er at ſætte det godt i Blød.

2.

En ſmuk Silkeparaply giver et nobelt Udſeende, men for mange er det en ſtor Bekoſtning at anſkaffe ſig en ſaadan. Har man imidlertid naaet ſaa vidt, kan man ſelv bidrage ikke ſaa lidt til, at den varer længe, og i Haab om, at en eller anden kan have Nytte af disſe Vink, vil jeg meddele, hvad jeg véd om den Ting. Førſt maa man beholde den gamle og i meget daarligt Vejr og i mørke Aftener altid benytte den. Dernæſt maa man gjøre ſig det til Regel altid at holde den gode Paraply ud fra ſig; det meſte Slid faar den af den Dames Kjole eller Overſtykke, ſom bærer den, eller man kan anſkaffe ſig et Silkefutteral, ſom pasſer netop om den, dog ikke ſnevrere, end at det hurtigt kan tages af, naar der kommer en Byge; den bør hænge op uden at være ſammenrullet, naar den ikke bruges, derved beſkyttes ogſaa Haandtaget, ſom let knækker, ved at den vælter om. Har den hængt ſaa længe at den er ſkimlet, er Benzin det bedſte Middel til at bortfjerne det. Naar man kjøber en lille Paraply, kan man godt bruge den om Sommeren, og derved ſpare at have Paraſol.

Saaſnart en Silkeparaply har faaet klare Striber ned ad Midten paa Kilerne, bør man lade den ſy ſammen; der gaar mindre til Indſyning, og Slidet bliver paa andre Steder; den holder i de fleſte Tilfælde længere fra den er ſyet ſammen og til den er opſlidt, end fra den er ny og til den briſter paa Midten. Mere end noget andet Sted gjælder det her, at „den ſom kjøber billigt, den kjøber dyrt“.

G. S.

At børſte Tænder i Søvand.

At børſte Tænder i Søvand er der viſt ikke mange, der kjender, og dog er det lige ſaa nemt ſom billigt. Jeg tager om Sommeren, naar jeg gaar i Vandet, en lille Flaſke med mig til at komme lidt Vand i, hvormed jeg ſaa børſter mine Tænder, naar jeg kommer hjem; jeg véd nogle, ſom børſter deres Tænder i Badehuſet med det ſamme, men det gjør jeg ikke paa Grund af, at jeg ikke kan lide den ſalte Smag, ſaa jeg ſkyller min Mund bagefter Børſtningen med ferſk Brøndvand. Om Vinteren laver jeg Saltvand til at børſte Tænderne med, men det er ikke ſaa godt ſom Søvand.

Søvand er ogſaa et udmærket Middel til at renſe Hovedet for Skæl, men man ſkal kun en Gang imellem børſte Hovedet godt i Søvand, ikke daglig vaſke ſig dermed, da Søvand, ſom bekjendt, tager Farven af Haaret og giver det et ſmudſigt, rødligt Skjær.

K. D.

At tage Draaber.

Naar man bruger Kam
Hofmannsdraaber for
befindende, tages de bedſt
Theſke med ſtødt Melis elle
derſukker, da Draaberne
ſtilles ad, og paa hvi
gjør det ſaa haardt, at
flemt at tage.

G.

At ſtille Smerte ved B ſaar.

Man opløſer Natron i
og vaſker paa, ſtrax
Skaden er ſket.

E.

Køkkenet.

Croquets.

Hertil kan alle Kjød- og
reſter anvendes; man
dem fint og tilbereder en
af det, klaret Smør, Franſkb
krumme og nogle Æg. En
reven Løg og Peber ford
ikke Farcen. Derpaa bage
nogle meget tynde Æggek
dog kun paa den ene Side;
ten ſtryges derpaa, og de
op ſom Ruller. Disſe R
ſkæres nu i ſmaa Stykker
pes i Æggehvide og ſtøde
og bages ſmukt brune i Fe
Smør.

G.

At vaſke Æg.

Naar man vil vaſke Æg, e
nemmeſt at bruge lidt
ſom bedre end Vand
Smudſet.

G.

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr 28.

Hjemmet.

„Forſtaar Du at kjøbe?“

Jeg haaber, kjære Læſerinde, at Du ikke forſtaar det, hvis Du ved at forſtaa det mener, at Du forſtaar at prutte med de Handlende. Mig er en ſaadan Maade at kjøbe paa ſaa modbydelig, at jeg i flere Aar kun har kjøbt i Forretninger, hvor al Prutten bliver forhindret ved, at de Handlende ſom beſtemt Princip have gjennemført at holde faſte Priſer.

Jeg har for ganſke nylig været Vidne til en lille Scene, der endnu mere ſtyrkede mig i min Beſlutning om kun at kjøbe, hvor der holdtes „faſte Priſer“.

En Veninde af mig bad mig en Dag gaa med ſig for at kjøbe en Børnedragt, og da jeg kun tænkte mig, at der kunde blive Tale om Valget af paſſende Stof o. ſ. v., gik jeg umiſtænkſom med.

Efter at vi havde ſet paa flere Dragter, var der endelig én, min Veninde ſyntes ſærlig godt om, og hun ſpurgte om Priſen. Damen, der var i Butikken, fordrede femten Kroner for den. Efter en Ordſægtning, der varede godt og vel en halv Time, og hvorved den ene halve Krone blev „ſlaaet af“ efter den anden, blev den unge Pige, der ſkulde handle med den vanſkelige Kunde, tilſidſt ſaa ulykkelig, at hun ſaa' ſig nødt til at tilkalde Butikkens Ejer. Denne forſikkrede, at han virkelig vilde tabe paa Handelen, hvis han modtog det Tilbud, min Veninde gjorde, forklarede, hvad han maatte give for Stof, Syløn o. ſ. v., alt uden Reſultat. Min Veninde erklærede at ville gaa hen i en billigere Butik, hvis hun ikke fik Dragten for ti Kroner, og endelig gav Butiksejeren efter, og vi forlode Lokalet, min Veninde triumferende, og jeg i Stilhed lovende mig ſelv aldrig at gjøre noget Indkjøb dér.

Da vi kom udenfor ſagde min Veninde glædeſtraalende:

„Kan Du ſe, det gik! Ja, det gjælder blot om at forſtaa at kjøbe rigtig!“

„Lad os gaa hen i en Butik, hvor der holdes faſte Priſer, og ſe paa Mage til Dragten, det kunde maaſke more Dig at anſtille en Sammenligning,“ ſagde jeg.

Vi gjorde det, og for en Pris af ti Kroner ſaa' vi ikke blot Mage til Dragten, men en, der var endnu blødere og bedre i Stoffet.

Om min Veninde derved blev kureret, véd jeg ikke; der er nu én Gang Folk, der have en faſtgroet Vane til at ſkulle prutte, enten den opgivne Pris forekommer dem høj eller ikke; men blev hun ikke overbeviſt, ligger Skylden ikke hos mig.

Gjør det ſamme Forſøg, ærede Damer, der tro paa „Afſlag“, ſaa Afſlag paa en eller anden Ting, og gaa ſaa hen og hør om Priſen paa den i en Butik med faſte Priſer; De ſkal ſe, at der dér vil blive forlangt akkurat det ſamme Beløb, ſom De har faaet presſet paagjældende Stykke ned til ved alle Deres Anſtrængelſer. Men hvis De nu var ſtandſet paa Halvvejen, for Exempel hvis der var blevet forlangt atten Kroner af Dem, og De havde faaet Beløbet presſet ned til femten, for ſaa ſenere at faa at vide, at De ved Udholdenhed kunde have bragt det ned til tolv, eller rettere, at De uden Spor af Ulejlighed kunde være gaaet ind i en anden Butik „med faſte Priſer" og kjøbt det for tolv Kroner, vilde De ſaa ikke ærgre Dem? Derfor kjøb, hvor der holdes faſte Priſer, og pin ikke de Handlende til at ſpille Komedie og forlange fejle Summer, kun ved Deres Tro paa, at det hjælper noget at „prutte".

F.

NB. Vi have fra flere Sider modtaget Skrivelſer om denne Gjenſtand; da de ſkrivende Damer have været fuldſtændig enige, vilde det blive for ensformigt at aftrykke alle Artiklerne, og vi lode derfor „Fru" eller „Frøken" F. tale i alle Indſenderindernes Navn.

Red.

Sundhedslære.

XXV.

Vi have nu afſluttet vore Betragtninger over den Ernæring, Menneſket faar gjennem ſine Fødemidler. De ville dog uden Tvivl erindre, at det blev ſagt i en af de førſte af disſe Afhandlinger, at vort Legeme ikke kan nøjes med at indtage den mere ſubſtantielle Næring, vi indtage i Form af Mad og Drikke; Legemet maa desuden modtage en uafbrudt Tilførſel af *Luft*, der ſaaledes ogſaa paa en Maade kan regnes til Næringsmidlerne; dette ſidſte Stof er endog for ſaa vidt langt vigtigere for vort Legemes Ernæring og Livets Opholdelſe, ſom vi ikke kunne undvære det endog blot nogle Øjeblikke, medens man dog i nogen Tid kan undvære Spiſe og Drikke, idet der i Legemet altid er opſparet et Forraad af Næringsſtof, der kan afhjælpe et midlertidigt Afſavn.

Under Overſkriften „Luft" ſkulle vi da behandle flere vigtige Spørgsmaal, ſaaledes Aandedrættet, Betingelſerne for en god Virkſomhed af ſamme, ſaa vel de naturlige ſom dem, vi ſelv maa ſe at ſkaffe til Veje ved heldige og ſundhedsſvarende Foranſtaltninger, Ventilation, vore Værelſers Opvarming o. ſ. v.

Det vi kalde *Luften* eller *Atmosſæren* er en gjennemſigtig let Kappe, ſom i 10—12 Miles Højde omgiver hele Jordkloden og følger med denne paa dens Vandring i Verdensrummet. Atmosſæren er en Blanding af flere luftformige Stoffer, væſentlig *Ilt* og *Kvælſtof* og desuden en ringe Del *Kulſyre* og *Vanddampe*. Atmosſæren har en forſkjellig Tæthed, ſtørſt nede ved Jorden og aftager ſtadigt opefter; allerede i en Højde af en Mil er den ſaa let, at den ikke længere er ret ſkikket til Aandedrættet; vi vide jo ſaaledes, at Luftſkippere, der have hævet ſig op udover denne Højde, ere omkomne ved Kvælning. Denne Jorden omgivende Luftkappe er den uundværlige Betingelſe for alt

Liv; forſvinder den en Gang,
ledes ſom Tilfældet er paa
nen, vil alt Liv blive til
gjort, og vor Jordklode vil
om i Himmelrummet død,
berøvet alt Liv netop ſom
nu. Vi kunde ikke undv
eneſte af de Egenſkaber,
ſæren beſidder, hverken dens
lige Sammenſætning, det
den udøver, dens Indhol
Vanddampe, der er Beting
for den velgjørende Regn
Strømninger, ſom give
beſtandig Bevægelighed o. ſ.
alt dette er nødvendige
gelſer for alt Dyre- og Pla

Ja, vi tør nok ſige, at
er os lige ſaa nødvendig fo
daglige Brød. Det er dog
værre de færreſte Menneſker,
have et aabent Blik for
Sandhed; denne luftige
der er uſynlig for vort Øje,
er til Stede i ſaa rigelig
og overalt, have vi vænnet
til at betragte ſom ingen
og lære førſt at paaſkønne
og indſe dens Uundværlig
naar der bliver knap
den, eller den kommer i en
dan uren Tilſtand, at den
bliver brugbar for vort
dræt. Derſom vi leve oppe
Bjergegns friſke Luft, behøve
ikke at nære nogen Ængſtelſe
at Luften ſkal blive uren,
ſærlige Sikkringsforanſtaltni
ville derfor ej heller være
vendige; men inde i den
kvalme By eller i den lave,
lige Bolig paa Landet, hvor
en Mængde Menneſker
Luften i det ſamme
indelukkede Rum, bør man
rigtignok være betænkt paa
forny Luften og altſaa
Foranſtaltninger til Tilv
gelſe af friſke Forſyninger
dette aldeles uundværlige
ringsmiddel.

er af os har vel ſagtens
anden Gang været til
mmen med en Del andre
er i et Lokale, hvor der
Koncert, Bal eller lig-
g hvor der ikke var truf-
ſigtsmæsſige Foranſtalt-
il Fornyelſe af Luften.
en Gang betragte, hvad
r ſaadanne Omſtændig-
a at ſe eller iagttage hos
Efter en Tids Forløb
s ligeſom beſværede, vi
dpine, Pulſen ſlaar ſtærkt,
Ildebefindende kan ſtige
der indfinder ſig Kvalme,
ſe o. ſ. v. Samtidigt
bemærke, at Lamper og
ude med et rødligt, om
maa ſige, oſende Skjær,
Lokalets Belysning i høj
rringes. Tilſidſt bliver
en uudholdelig, ja lige-
etruende; nogle Tilſkuere,
nde ſig i Nærheden af
ne, aabne disſe eller ſlaa
ud, en kølig Strømning
ſig over Lokalet, man
med dybe Aandedrag i
e Luft, den ſøvnige Dø-
er har lagt ſig over alle,
er, og ſelv Lyſene ſynes
op igjen, idet de atter
med klar, hvid Flamme.
der foregaaet her? Vi-
n vilde i Korthed ſvare,
var en begyndende Kul-
ſtning, hvis Følger hel-
vergedes ved at ſkaffe
ſørſel af Luft. Jeg ſkal
dette lidt nærmere. Til
ndedræt behøves der kun
andel i den atmoſfæriſke
r kaldes Ilt, og ſom ud-
ent Femtedelen af ſamme;
e fire Femtedele ere ikke
lige til Aandedrættet. Den
Lunger indaandede Ilt an-
vort Legeme til ved en
Virkſomhed at forbrænde
til Kulſyre, og det er

denne farveløſe og for Aandedrættet giftige Luftart, ſom udſtødes ved Udaandingen. Det er vel nu let at forſtaa, at Ilten i Luften i vort Lokale efterhaanden vil forbruges mere og mere ſamtidigt med, at de mange Menneſker endog fordærve den allerede daarlige Luft ved de fortſatte Udaandinger af den giftige Kulſyre, og denne Kulſyre fremkalder netop hos Menneſker de ovenfor ſkildrede ſygelige Tilſtande. Hvis der ingen Luftfornyelſe havde fundet Sted, vilde ufejlbarligt hele Forſamlingen være bleven kvalt. — Og nu Lyſene! Enhver Ild eller Flamme næres ligeſom Menneſkets Aandedræt ved Ilt; intet Lys kan brænde i en Luft, der ikke indeholder Ilt i tilſtrækkelig Mængde, og i vort Koncertlokale ſaa' vi jo ogſaa, hvorledes Lyſene bleve mattere og mattere, alt ſom Luften i Lokalet mere og mere blev berøvet ſin Ilt; var denne tilſidſt bleven helt opbrugt, vilde Lyſet gaa ud ligeſom Menneſkets Liv. Brøndgraveren ſænker derfor ogſaa et brændende Lys ned i Brønden, forinden han ſelv vover ſig derned; kan et Lys brænde dér, kan ogſaa et Menneſke aande; gaar det derimod ud, da er det ſtor Letſindighed at vove ſig derned, en Letſindighed, der har koſtet mange Menneſker Livet. Da vi fik Vinduerne aabnede, ſtrømmede friſk Luft ind og dermed nye Proviſioner af Ilt; Aandedrættet blev atter friſt, og Lyſene kunde paany brænde klart.

Medicus.

Husraad.

Oxemarv.

Man kan have megen Nytte af affmeltet Oxemarv. Den ſmelter bedſt ved at ſættes i en Kop over en kogende Kjedel; derpaa ſies den, og naar den er noget afkølet, røres den længe med en Theſke. Det er det bedſte Middel mod Hudløshed for ſmaa Børn. Naar man har vaſket og faaet Hul paa Hænderne, eller man har gaaet langt og har ømme Fødder, maaſké endog Vabler, er der intet ſom hurtigere og naturligere giver Huden Styrke og Smidighed, end Oxemarv. Naar Børn har Tilbøjelighed til Udſlet om Munden, eller de have revnede Hænder og Arme af Foraarsluften, kureres det hurtigt med Oxemarv, og for Haarvæxten er det udmærket ſtyrkende ſom Pomade, der tilberedes ſaaledes: Naar Marven er ſmeltet og afſiet, blandes den med lige ſaa meget ren Provence-Olie og røres, til det er helt hvidt og afkølet; om man vil have den vellugtende, kan man hælde nogle faa Draaber Roſenolie eller Bergamotolie deri.

G. S.

Middel mod Fregner.

Et virkeligt probat Middel mod Fregner, hvilke ere ſmaa Pletter, ſom gjennem Sol og Varme fremkomme i den fine Overhud, er dette: Man vaſker ſig hver Aften, naar man gaar i Seng, rigtig haardt med en grov, ulden Klud, f. Ex. Svanebay, ſom er noget ſlidt, ſaa Luven er borte og med Glycerinſæbe paa, og ſkyller Anſigtet godt i koldt Vand. Jeg er ſelv Blondine og har før havt ſaa mange Fregner, men aldrig ſiden jeg for ca. 3 Aar prøvede dette Middel. Det er godt for Huden ogſaa at gjøre dette om Vinteren.

M. C.
Sverrig.

Mod Torſt.

Naar man har været ude en varm Sommerdag, lider man ofte af en næſten uſlukkelig Torſt, iſær Børn. Et Glas Mælk og Vand, ſom er blandet ſammen, hjælper ſtrax. G. S.

Køkkenet.

For ſparſommelige Husmødre.

Er der nogen af Dem, mine ærede Husmødre, der i Sommertiden er bleven temmelig ubehagelig overraſket ved, at Deres Mand, uden at give Dem et Vink om det, har taget en Ven eller to med hjem til Aften? Jeg er ſaa fuldſtændig vis paa at høre Svaret „Ja“, at jeg friſtes til at vedblive mit Forhør med at ſpørge: „Hvad gjorde De ſaa, hvis De ikke havde noget til Bordet? Hvis De for Exempel kun havde lidt koldt Kjød, Fiſk, en lille Reſt Steg eller maaſké ikke andet end lidt Æg at byde paa?“ „Jeg hjalp mig, ſom jeg kunde, og Herrerne maatte tage til Takke“ — — ja, naturligvis, det er ikke altid, at et Beſøg kommer ſaa beleiligt, at man juſt har friſkſtegt Steg at byde. Ogſaa jeg har tidt maattet „hjælpe mig, ſom jeg kunde“, og takket være en, oprindelig tyſk, Recept, har mine Gjæſter gjerne „taget til Takke“; der er den til andre Husmødres Afbenyttelſe; den, der meddelte mig den, fortalte, at den i hendes Hus ofte havde jevnet Forlegenheder og hjulpet i mangen en ſnever Vending. Recepten lyder ſaaledes: Vil Du anvende en Reſt Fiſk, nogle Skiver kold Steg eller en Snes blød- eller haardkogte Æg, ſaa ſervér det med „Syvkoppeſaucen“ og ſe, om Du ikke vil ſaa tilfredſe Anſigter at ſe. Recepten er meget let at huſke, der anvendes til Saucen ſyv Slags Ting, en Kop af hver. Naturligvis kan en eller anden finde Saucen for ſkarp, for ſød, for ſur eller hvad det nu ſkal være, ſaa maa der næſte Gang tages lidt mindre fuldt Maal i den ene Kop, men ſom Regel gjælder det, at den bliver bedſt, naar der tages en Kop af hver Del. Det er Ting, ſom man godt kan forudſætte findes i enhver Husholdning.

Altſaa:

1 Kop Kjødſuppe,
1 „ hvid Vin,
1 „ Sukker,
1 „ piſkede Æggeblommer,
1 „ klaret Smør,
1 „ ſkarp, gul Sennop,
1 „ Eddike og en Smule Salt efter Behag.

Alle disſe Ting hældes ſammen i en Gryde og varmes langſomt (det maa ikke komme til at koge), hvorpaa det hældes over Fiſken, Kjødet eller Æggene, der ere net arrangerede paa et Fad. Det ſerveres varmt. K.

Hyldebær.

Nu, da Syltetiden ſtunder til, vilde jeg gjerne henlede Opmærkſomheden paa en Frugt, ſom ikke er agtet efter ſit ſande Værd. Jeg mener Hyldebær. Ligeſom Hyldethe er et ſtærkt ſveddrivende Middel, har de modne Bær en mildere virkende, varmende Indflydelſe, og ere i de fleſte Forkølelſestilfælde, iſær hos Børn, og naar det bliver gjort tidligt nok, af en forbavſende Virkning. Bærrene ere ikke dyre, og der ſkal kun lidt Sukker og Eddike til. Man b iagttage, at den afvredne Sa faar Tid til at ſynke, før d ſyltes; Bundfaldet behøves ikke ſpildes, men kan benyttes t Hyldebærſuppe.

Naar Saften ſkal bruges, h des lidt i en Kop, ſom derp fyldes med kogende Vand; der ſ ſaa meget Saft i, at det ſmag godt; det ſkal drikkes, naar m er kommen i Seng, og næſte D mærker man intet til den Sm Hoſte eller Halspine, ſom m plagedes af den foregaaende D En god Egenſkab endnu har Hyl ſaft, og det er, at Børn med Gl drikke den, og hvor mange vi gjerne have Hyldethe? G. S.

At renſe Rivejern.

Naar man river Løg, Peberr eller Citronſkal bliver Ri jernet hurtigt ſtoppet, og en bliver hængende derpaa; ta man ſaa et rent Ris og hol det ſamlet med Haanden et li Stykke fra neden, har man Penſel, ſom fuldſtændig ren Jernet, og man faar Gavn det altſammen. G. S.

Anvendelſe af Citronſkal Koldſkaal.

Naar Citronſkal bliver br til Koldſkaal, kan man, Maden anrettes, tage den op benytte den en Gang endnu, Kraften ikke trækker ud ved ſtaa i det Kolde. G. S.

Trykt i Carl Allers Etabliſſemen
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
„Paa Land og i By.“

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 29.

Hjemmet.

En velindrettet Børneſtue.

Jeg vilde raade alle unge Mødre til at indrette deres Børneſtue ſaa praktiſk ſom mulig; fremfor alt maa Møblerne være indrettede for Børnenes Skyld. Jeg ſaa' en Gang hos en Veninde en ſaa velindrettet Børneſtue, at den altid har ſtaaet for mig ſom et Ideal i ſaa Henſeende, ſkjøndt der hverken var ødslet med Udſtyr i den ene eller den anden Retning. Det Hele var ſom ſaa yderſt praktiſk og fornuftigt arrangeret. Maa jeg med et Par Ord fortælle mine ærede Medlæſerinder, hvorledes min Venindes Børneſtue ſer ud?

Værelſet var rummeligt og laa mod Syd; det var et af de ſundeſte i Huſet. Midt i Stuen ſtod et ſtort, lavt Bord, brunmalet og med afrundede Hjørner. Ved det kunde Børnene af Hjertens Lyſt bygge og lege, uden at behøve at klattre op paa Stole for at kunne naa. Om Aftenen bleve Børnenes Klæder lagte paa dette Bord, og om Morgenen klædte Barnepigen hele det lille Selſkab paa paa Bordet. Bordet var, kort ſagt, Hovedmøblet i Stuen. Hvert Barn havde en paſſende Stol, der kunde trækkes hen til Bordet, der var ſtort nok til at de alle kunde lege ved det uden at genere hinanden. Det ſtod godt faſt, og den ene kunde ikke let komme til „at ryſte“ for den anden, naar de ſtillede Klodſer op, byggede Korthuſe o. ſ. v., og naar Stolene vare flyttede bort, og det unge Selſkab legede lyſtigt paa Gulvet, havde Bordet ingen ſkarpe Hjørner, de kunde ſtøde ſig imod.

Det lave Vaſkebord beſtod af et langagtigt Bord med to emalierede Vandfade og Kander, og over Bordet en Hylde paa Væggen. De Smaa kunde let komme til at vaſke deres Hænder og lærte meget tidligt at vaſke ſig ſelv. Maa end de Voxne bukke ſig lidt naar de ved et ſaadant Vaſkebord ſkulle gjøre Børnene i Stand, ſaa er det meget bedre end at Børnene ſkulle ſtrække ſig for at naa Vandfadet eller endog behøve at klattre op paa en Stol, for at kunne naa det. Paa forſkjellige Steder var der anbragt Knager, lavt nede, ſaa at Børnene ſelv kunde naa at hænge deres Trøjer, Overtøj o. ſ. v. op, derved lærte de i Tide Orden. Der var ogſaa et lavt Skoſkab og et Skab til Legetøjet. Det ene Hjørne af Stuen var indrettet til Dukkerne. Kakkelovnen var omgivet med et ſikkert Gitter uden Spidſer eller ſkarpe Kanter, og Børneſtuen ſtødte lige op til den ſtore Spiſeſtue, hvor Børnene ligeledes fik Lov til at løbe omkring.

Maaſké at nogle Mødre ønſke at indrette deres Børneværelſe paa ſamme Maade, og maaſké en eller anden praktiſk Mama beſkriver, hvorledes hendes Børneværelſe

relſe er indrettet. Det er ikke alle, der faar Lejlighed til at ſe ſaadanne Ting ſelv, og den Slags Erfaringer kan man dog ikke godt faa for mange af, naar man har en lille Børneflok at bære Anſvar for. P. H.

Ene i Mørke.

Det har altid gjort mig inderlig ondt for de Børn, der af Forældre eller Barnepige ere blevne ſkræmmede for Mørke. Hvor mange angſtfulde Timer tilbringe ſaadanne ſmaa Stakler ikke vaagne i deres Senge, naar Lampen eller Lyſet er ſlukket? Ja, ſelv om de have ſaa omhyggelige Forældre, at disſe tillade, at en Natlampe faar Lov til at brænde i Børneſovekammeret, kan en paa Klem ſtaaende Dør ind til et mørkt Værelſe blive en Kilde til Pine og Angſt for de frygtſomme Smaa. Denne „væren bange for Mørket" er meget vanſkelig at udrydde igjen, og hvor mange nervøſe Lidelſer have ikke deres Udſpring i den.

Den bedſte Maade at faa den for mange Børn naturlige Skræk for Mørke overvunden paa, er at give dem ſmaa Ærinder at udføre i mørke Stuer, helſt førſt i ſaadanne Værelſer, der ligge lige op til den lyſe Stue. Ere de i Begyndelſen lidt modvillige til at gaa, bør man gaa med, og opdager man, at et eller andet lader til at indgyde den Lille ſpeciel Frygt, bør man føre Barnet derhen og viſe, at det er et eller andet Møbel eller lignende, der ved Lys er alt andet end ſkrækindjagende. Der er intet, der hjælper bedre mod Skræk, end at komme til at le, og en ſund Latter er ofte Følgen af, at den Lille faar at vide, hvad det var, han eller hun var tosſet nok til at lade ſig ſkræmme af. Med Strenghed eller ved Tvang lader der ſig aldeles intet udrette i denne Retning.

Den eneſte Frygt, jeg har tilladt mine Børn at nære i Mørke, er Frygten for at ſtøde ſig. Jeg lærer dem altid at gaa med den ene Haand udſtrakt foran ſig gjennem mørke Værelſer, for at undgaa at de ſkulle ſtøde mod et eller andet, hvorved de ogſaa let kunne komme til at rive noget ned. T.

Haandarbejde.

Gummiring mod Saar af Hæklenaalen.

Naar man hækler meget og derved lægger Traaden faſt om venſtre Pegefinger, ſaa ſtikker man let med Krogen af Hæklenaalen ſmaa Huller i ſin Finger. Dette bliver ſaa meget mere følelig, ſom Krogen af Naalen naturligvis bliver ved at berøre det ſamme lille Saar. For at undgaa dette ſyer jeg af Gummiſtof eller Voxtaft en lige for det øverſte Led pasſende, bred Fingerring. Forſynet med den er Fingerſpidſen beſkyttet mod alle Stik af Hæklenaalen. Selv om det i Begyndelſen forekommer én lidt ubekvemt at have Gummiringen paa, ſaa vænner man ſig ſnart til det og finder det ſenere meget behageligt at være fri for en ſaaret Pegefinger.

Anna.

En billig Sengeforlægger.

Man kjøber en Kaffe- eller Risſæk i en Urtekrambutik, ſprætter Længdeſiderne op, og banker og børſter førſt Sækken helt ren. Saa opſøger man i ſit Lappeforraad nogle Uldreſter af levende Farver, og danner af dem et Par Alen lange, en à halvanden Tomme brede Striber, ſom man i pasſende Afſtand ſyer paa det ene Stykke af Sækken (paa den Side, der har vendt indad), ſaa at der fremkommer et Stribemønſter, en Stribe Sækketøj og en Stribe paalagt Tøj. Nu tager man ſit Forraad af Uldgarnsender frem, vælger nogle afſtikkende Farver og ſyer med løſe Sting nogle Smaaſtjerner ſaavel paa Sækketøjsſtriberne ſom paa de brogede Striber. Den anden Halvdel af Sækken danner Tæppets Foer, og det Hele indſattes med en Snor eller kantes med en Skraaſtrimmel kulørt Uldſtof. N. K.

Sundhedslære.

XXVI.

Vi ere nu foreløbigt komne til Erkjendelse af, at Sunde

et er den Livsvirkſomhed.
r kan vide, er den vigtigſte
ærkſted, ſom det ikke uſtraf-
r ſkulle endog blot en kort
Aandedrættet foregaar uaf-
Dag og Nat under hele
eſkets Liv, ſnart hurtigere,
langſommere, alt efter for-
e ydre eller indre Indfly-
. Til Vedligeholdelſen af
rættet hører, foruden det
afpasſede Apparat, Lun-
, endvidere en Luft, der inde-
r den fornødne Mængde Ilt.
Stofvexelſen i Legemet af
, ſom „forbrændes" ved
f af den tilførte Ilt; [maaſké
ſted maa jeg her udtrykke-
gjøre opmærkſom paa, at
ikke ved Betegnelſen „For-
ding" maa tænke paa Ild,
e Forbrænding kun er en
t Virkſomhed, ſom meget godt
foregaa uden Ild og Flamme;
ygtte Jern, der henligger ud-
for Luftens Paavirkning, for-
der ogſaa, men i daglig Tale
vi det, at Jernet ruſter].
Aandedrættet maa der, ſom
enhver anden Forbrænding,
Lufttræk, ſom kan tilføre
og bortføre Forbrændings-
ukterne, med andre Ord en
ſket; ſom ſaadan gjør vort
ns Tjeneſte, idet det er gjen-
det, at den atmoſphæriſke Luft
den Ilt føres ind i Lungerne
dernæſt ved Udaandingen
rændingsprodukterne, ſærlig
yren, føres ud; endvidere fin-
er ſom ved enhver Forbræn-
en Varmeudvikling Sted,
ſom vi allerede tidligere have
er Betingelſen for Vedlige-
elſen af vort Legemes Varme.
ndelsmaterialet er Kulſtof,
vi optage i vort Legeme i de
idler, der indeholde Kul-
ſtof, Fedt, Sukker o. ſ. v., og
rret efter disſe Fødemidler,
ig Fedt, er derfor, ſom alle-
rede bemærket i en af disſe Afhandlinger, ogſaa ſtærkeſt hos Menneſker, der leve i koldere Egne eller arbejde i Kulde, idet nemlig den koldere Temperatur opfordrer dem til at lægge ſtærkere i Kakkelovnen, ɔ: frembringe en ſtærkere og livligere Forbrænding af Kulſtof inde i Legemet.

Vi ſkulle nu til bedre Forſtaaelſe af de Regler, der ſkulle gives til den bedſte og meſt formaalstjenlige Beſørdring af denne betydningsfulde Funktion, førſt i Korthed betragte det menneſkelige Aandedræt og det os i dette Øjemed givne Apparat, Lungerne. Enhver har i en Slagterbutik ſet Lunger af en Kalv eller et andet Dyr, og Menneſkets adſkiller ſig ikke i ydre Henſeende væſentligt fra disſe. Luftrøret, der begynder fortil i Svælget, deler ſig, naar det er kommet ned i Bryſthulen, i to Grene, der føre ind hver til ſin Lunge; disſe Grene dele ſig derpaa atter og atter og ende tilſidſt i ſmaa, ſærdeles fine Blærer; hele denne Deling kan man imidlertid ikke ſe paa Lungerne, naar de ere udtagne af Legemet, idet Forgreningen ſkjules af Hinder og Bindevæv, ſaaledes ſom Betragtningen af den dyriſke Lunge vil viſe os det. Forgreningerne af Luftrøret og Blærerne, hvori Grenene ende, kunne vi foreſtille os under Billedet af en ſtor Vindrueklaſe; kun maa vi tænke os Blærerne betydeligt mindre, og det Hele, baade Stilkene og Blærerne maa tænkes at være hule. Paa Overfladen af alle de utallige Lungeblærer findes et Net af en Mængde ſærdeles fine Aarer, gjennem hvilke Blodet pasſerer, og gjennem den fine Hinde, ſom udgjør Blærernes Vægge, kan det optage Ilten af den indaandede Luft, og udſtøde den ved Kulſtoffets Forbrænding dannede Kulſyreluft, ſom ſkaffes bort og ud af Lungerne ved Udaandingen. Ved denne Lungernes ejendommelige Bygning er det blevet muligt i det forholdsvis indſkrænkede Rum at ſkaffe en betydelig Overflade til Veje, hvor paa én Gang en ſtor Mængde Blod kan blive paavirket af Luften. Det kan imidlertid ikke nytte ſtort fra Naturens Haand at have modtaget et ſaa fortrinligt Apparat, naar vi ikke benytte det ordentligt og fornuftigt, og det er netop det, Folk i Almindelighed ikke forſtaa. En Mængde Menneſker, der i deres ældre Aar lide af Stakaandethed, Trangbryſtethed, Aſthma o. ſ. fr., ere i Virkeligheden ſelv Skyld i deres Kalamitet; de have ikke forſtaaet at benytte deres Aandeapparat paa rette Maade i deres yngre Dage; de have ikke vænnet ſig til at aande igjennem, ſaa Luften ind i alle Lungeblærerne, de have, om jeg ſaa maa ſige, jaſket Aandedrættet af, ſaa at de i Virkelighed kun have benyttet en Del af deres Lunger; Reſten, der har ſtaaet hen uden at blive brugt, er ſvunden ind, falden ſammen eller bleven ſtiv, under alle Omſtændigheder ubrugelig til Aandedrættet; det gaar her, ſom det gaar med et Maſkineri, der er lavet af Menneſkehænder, henſtaar det i længere Tid uden at blive benyttet, bliver det ubrugeligt. Naar nu Alderen og Aarene efterhaanden kræve ſin Ret og Lungerne efter Naturens Gang overhovedet blive noget ſtive og mindre brugbare, vil det naturligvis føles langt ſtærkere hos det Menneſke, der allerede fra yngre Dage af har været forſømmelig med Henſyn til Øvelſen af Aandedrættet, og hvis Lunger allerede ere delvis ubrugbare. Et Menneſke, der er beſkjæftiget med legemligt Arbejde, er ikke ſaa tilbøjeligt til Jaſkeri med ſit Aandedræt ſom det, der ernærer ſig ved ſtilleſiddende Virkſomhed, og det er derfor navnlig for det ſidſte af Vigtighed, at han vænner ſig til at aande igjennem og tage dybe og kraftige Aandedrag, for at Luften kan komme ind overalt i Lungeblærerne og fylde dem helt ud. Kontorfolk og andre, der tilbringe en ſtor Del af Dagen med ſtilleſiddende Arbejde, maa man derfor alvorligt opfordre til at ſkaffe ſig Legemsbevægelſe paa forſkjellig Maade, ved Spadſereture, ved Sport o. ſ. v., idet Bevægelſen befordrer Aandedrætsvirkſomheden. Det ufuldſtændige Aandedræt er meget hyppigere, end man ſkulde tro, Aarſag til Fremkomſten af forſkjellige Bryſtlidelſer, ganſke ſærlig den ſlemme Bryſtſyge, der deſto værre kræver ſaa mange Offre blandt Ungdommen. Hvis det bekræfter ſig, hvad der ſynes at fremgaa af den nyere Tids mikroſkopiſke Underſøgelſer, at Lungeſvindſoten ogſaa ſkulde ſkyldes de ſlemme Bakterier, vil man let kunne forſtaa, at ſaadanne Bakteriekim lettere ville kunne finde Fodfæſte i en Lunge, der paa Grund af mangelfuld Afbenyttelſe er delvis falden ſammen og frembyder en Mængde Folder og afſides Kroge, end i en ſund Lunge, hvor Luften kommer ind og „lufter ud“ overalt og i alt Fald kan faa Lejlighed til atter at bringe Sygdomsſpirerne ud med ſig. Lad mig da ende for i Dag med det gode Raad: Se at vænne Dem til at aande ſaa fuldſtændigt ſom muligt og fylde Lungerne ſaa vidt muligt helt! Sidder De en ſtor Del af Dagen bøjet over Kontorpulten eller Symaſkinen, da ſørg for raſk Legemsbevægelſe med dybe og fulde Aandedræt i Deres Fritid! De vil derved kunne have Haab om at bevare Deres Lunger friſke og ſmidige til en høj Alder.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Vorter.

Et let og billigt Middel mod Vorter er den gule Vædſke, ſom indeholdes i Svaleurten (Chelidonium); man beſtryger jævnligt Vorten dermed, og efter faa Dages Forløb vil den være aldeles forſvunden. Jeg har ſelv prøvet dette Middel og fundet det probat.

Amalda.

At renſe Pletter af ſort Tøj.

Man gnider Pletterne med en Blanding af kold Kaffe og Brændevin; naar det er tørt, ville de være borte.

Amalda.

Naar Negle ſlække.

Paa Negle, ſom ſlække paa langs, er det godt med en lille Fil at file en Stribe paa tvers, da Neglen bliver mere regelmæsſig i ſin Vækſt, og man undgaar Gjentagelſer.

G. S.

Køkkenet.

At anvende et ſtørre Stykke Kjød.

Da man, ſom bekjendt, har meſt Fordel af at kjøbe et ſtørre Stykke Kjød ad Gangen, og det i den varme Tid er van
holde friſkt, ſaa vilde j
omtale en Fremgangsma
almindelig bruges va
hvor man ved Slagtni
at benytte det friſke ſ
ſom muligt. Kjøber man
Stykke Lamme- eller K
og bruger noget til Sup
kasſé eller lignende Ret
kunde ønſke en eller t
ſenere at kunne have en
noget af Kjødet, ſaa k
halvſtege det og derved
det. Kjødet brunes og
halv Times Tid, beſtrøs
Salt og tages op. Naar
afkølet, ſættes det, hvor
er ſtærk Sol eller Ov
Naar man ſaa vil ben
maa man huſke at trække
fra, ſom det har ſtegt, e
ver det tørt.

Naar Brød bliver ſo

J Sommerens Tid blive
det hurtigt for tørt
man vil undgaa, at en
gaar tilſpilde, kan man l
i en Krukke og brede en
haardt opvredet Serviet
ſætte en Tallerken ovenpa
ved undgaas Tørringen. O
teren kan man, naar der er
mere Brød, end der blive
til ét Maaltid, lægge det
kurven og ſætte Brødet o
ſaa det paſſer, og trykke lid
bliver ſaa til næſte Gang, h
det ikke var for tidlig af
i det Hele taget bør man
rejſe Brødet op i Kurven,
drig lade den friſk afſkaar
ligge ud mod Jernet.

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

d. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 30.

emmet.

pasſe Tiden.

Du ſelv Tiden?
Du har lovet at
et eller det Klokke-
r dér, er Du der
er Du aldrig vente

at beſvare disſe
al tilfredsſtillende
aſké i de færreſtes
ror jeg, man i Al-
d kan ſige, at man
Menneſkene i to
de Halve ere ſaa
gt nøjagtige i at
en, de Halve ſaa
ſom tænkes kan.
mange ſmaa Ærg-
ede disſe unøjag-
neſter, hvor elſk-
end ellers kunne
andre ved deres
hed? Hvor mange
s mindes ſmaa,
ykkede Udflugter i
ne, der begyndte
sſtemning, fordi
af Selſkabet, der
fundet ſig ved det
Mødeſted, lad os
anſtationens Venteſal, ſtod i den dødeligſte Angſt for, at Reſten af Selſkabet ſkulde komme for ſént. Det ringer førſte Gang, nogle Efternølere indfinde ſig — det ringer anden Gang, der mangler endnu et Par Stykker, „hvad kan der være i Vejen?" „Sygdom?" „Nej, igaar Aftes vare de Paagjældende friſke nok" — „ja ſaa —" „der ere de, nu mangler *kun* Tante Mille" — — i det ſamme gives der Afgangsſignal, og Toget bruſer bort. Ganſke viſt gaar det næſte Tog om en halv Time, men hvem kjender ikke *denne halve Times* ubehagelige Gang? Tante Mille kommer, ſiger i en forbavſet Tone: „Gud — har jeg virkelig ladet Jer vente?" — nogle tie til det, andre, der maaſké ere mindre delikate, ſkjænde lidt, nogle Anſigter ſe gnavne ud, Børnene, der vilde have ethvert Minut med og ere de meſt ærgerlige, ere grædefærdige — — ſaa ringer det atter, og denne Gang kommer man affted. I Løbet af Dagen glemmes de ſmaa Fortrædeligheder vel igjen, men — burde de have været der? Burde ikke enhver af Høflighed mod andre ſøge at komme tidsnok? Man ſiger, at „Punktlighed er Kongernes Høflighed", i det Tilfælde maa enhver kunne tilegne ſig i det mindſte én kongelig Dyd. Vi have et Slags Mundheld i vor Familie, et Slags Formaningsraab for de Unge. Naar en eller anden af dem glemmer Tiden, hedder det ſtrax: „Han eller hun er punktlig ſom Tante Thereſe," og Vedkommende forſtaar ſtrax Ironien, der ligger i Ordene, og ſøger næſte Gang at være „mere punktlig end Tante Thereſe."

Nu er Tante Thereſe ikke mere mellem de Levende, og det kan derfor ikke ſkade, at jeg drager hendes lille Skjødeſynd frem for Lyſet til Advarſel for andre — — hun havde ſaa mange gode Egenſkaber, at det ikke kan kaldes at bagtale hende, at omtale denne ene Fejl.

Min Søſter Thereſe var en hjertensgod Pige, ſikkerlig den bedſte af os Søſkende, og dog har hun formørket os mangen lille Glæde og ſkaffet os mangen en mørk Time — ved ſin Mangel paa Punktlighed. Som Barn var hun neppe én Gang om Maaneden i rette Tid færdig til Skolen, og vi andre ſtode trippende af Utaalmodighed og hjalp hende med at pakke ind o. ſ. v., frygtende for at komme for ſént for hendes Skyld; efter Konfirmationen var hun aldrig færdig i rette Tid til Kirkegangen om Søndagen eller til en Spadſeretur, til et Theaterbeſøg eller en lille Rejſe. I den Uge hun havde „Uge", var Middagsmaden aldrig færdig i rette Tid — altid ſad vi efter det beſtemte Klokkeſlet ventende om Bordet. Hvor mange Ærgrelſer havde vi andre ikke af det! Naar Fader blev gnaven over Sinkelſen, var det ikke altid Thereſe aléne det gik ud over, vi andre have maatte bære mange ſmaa Skuffelſer i Skikkelſe af uopfyldte Ønſker, for hendes Skyld, thi ofte fandt Fader det ikke rigtig „at føje de ſmølevorne Pigebørn, der aldrig kunde blive færdige". Og denne ſlemme Vane fulgte Tante Thereſe hele Livet igjennem, hun blev en ſmuk, venlig, gammel Dame, agtet og afholdt af alle for ſine mange gode Egenſkabers Skyld, men paa den anden Side hvor det gjaldt en eller anden Tidsbeſtemmelſe ſkyet ſom Peſten, fordi hun lod alle vente — vente — vente — —.

Jeg kom til at tænke paa alt dette forleden, hvor vi igjen havde en ſaadan lille Venteſcene, og det faldt mig ind at ſkrive en lille Advarſel til de forſkjellige Medlemmer af de Kredſe, der have en eller anden vordende „Tante Thereſe" blandt ſine Medlemmer! Tro mig, kjære Venner, det er tuſinde Gange behageligere at blive ſagt om én, at man er „punktlig ſom en Konge", end „punktlig ſom Tante Thereſe"!

Tante Fanny.

Sundhedslære.

XXVII.

Foruden den til Vedligeholdelſe af Lungernes ſunde og naturlige Virkſomhed nødvendige Øvelſe af disſe Organer, ſom jeg omtalte forrige Gang, ſkal her endnu blot antydes, at man, og da navnlig Kvinderne, ofte viſer en letſindig Henſynsløshed ligeoverfor ſine Lunger, idet disſe ved uhenſigtsmæsſige og ſnærende Klædningsſtykker hæmmes væſentligt i deres normale Virkſomhed. Herom vil der nærmere blive talt, naar vi ſenere ſkulle betragte Klædebragten.

Ligeſom vi ſaaledes fra Naturens Haand have faaet et henſigtsmæsſigt Aandeapparat, ſom det tilkommer os ſelv efter bedſte Evne at holde i Orden, ſaaledes have vi ogſaa faaet et ſtorartet Aandemateriale i den Jordkloden omgivende Atmosfære, hvorom vi allerede talte noget forrige Gang. Hvad denne Luft angaar, [illegible] den paa Steder,

hvor mange Menneſker
ſat ſig ved Siden af h
hvor den ſkal indaandes
der aaben Himmel, men
ſluttede Rum, og hvor
Grund af en Mængde fo
Indvirkninger, der fremka
menneſkelig Virkſomhed,
mere eller mindre uren o
til Aandedrættet. Foran
ſom nødvendiggjøre F
hedsregler og Indgreb f
neſkets Side for at ſka
ſtrømning af friſk Luft
Vi ſkulle i Korthed omta
af disſe Forhold.

Af hvad der er ſagt i
gaaende, vil det let ind
Luften i Værelſerne og
indeſluttede Rum, hvori
ſker opholde ſig, efterhaa
fordærves, idet Ilten udd
Luften, medens Aandedræt
tidigt ſtadig afgiver Kulſy
er altſaa nødvendigt a
friſk Luft Adgang paa
anden Maade, det være
ſimpelt hen at aabne Vi
eller ved Ventilationsanlæ
ten kan imidlertid ogſaa
Frie være uren og mi
ſkikket til Aandedrættet;
være forurenet med ſkadelig
arter eller ved Støvparti
forſkjellig Art. Hvad de ſk
Luftarter angaar, da ville
nærmeſt kunne forekomme
ſtore Byer, i Nærheden
brikker, induſtrielle Etabliſ
ter o. ſ. v., og det er det
private, men den offen
Hygiejne, ſom ſkal træ
[Se Indledningen til dis
handlinger]. Her maa
eller Kommunen have det
rende Ord; den maa ikke
Koncesſion til Anlæg a
danne Inſtitutioner, uden
kan gives abſolute Garanti
at der ved henſigtsmæsſig
ler kan ſørges for

ſtærkes ved Uddunſtninger, Stank og Røg, og der maa med ſtørſte Strenghed vaages over, private Intereſſer ikke begunſtiges til Skade for det offentlige Vel. Det vil være ret gavnligt i vor Tid, hvor der er ſaa megen løs Tale om „Menneſkerettigheder", at minde om, at det at indaande ren Luft ubetinget er en Rettighed, ethvert Menneſke kan og ſkal kræve.

En Iblanding i Atmoſfæren af luftformige Stoffer er dog i Almindelighed ikke ſaa ſkadelig ſom en Opfyldning med Støvpartikler. Disſe beſtaa navnlig af faſte Smaadele af mineralſk eller organiſk Oprindelſe, ſom af Luftſtrømninger [Vind og Blæſt] løsrives fra Jordoverfladen, hvirvles op i Vejret og føres bort ofte i betydelige Afſtande; endvidere af — naturligvis — de bekjendte Bakterier og Mikrokokker eller deres Spirer. Alt efter Størrelſen af Partiklerne vil man mere eller mindre let kunne iagttage Støvet. Landevejsſtøvet, der i ſtore Masſer hvirvles op ved Vinden, ved Kjøretøjer, i Byernes Gader ved Fejning, er meget ſynligt, da det beſtaar af forholdsvis grove Smaadele. Hvis Luften er rolig, vil det ſnart atter falde ned og ſætte ſig og er derfor mere ubehageligt end ſkadeligt. Det er ligeledes den offentlige Hygiejnes Sag ved Vanding og Fejning at formindſke denne Ulempe. Et andet ſynligt Støv, ſom imidlertid er mere farligt, er det, der beſtaar af ſmaa Kulpartikler og i Almindelighed blandes i Atmoſfæren fra Fabrikſkorſtenene. Vi have alle i alt Fald hørt Tale om, hvorledes man i de ſtore engelſke Fabrikſteder knap tør aabne Vinduerne, fordi Værelſerne næſten øjeblikkelig fyldes med et ſort Støv, der lægger ſig overalt og tilſmudſer Møbler og Vægge. Dette Kulſtøv kan under Tiden være ſaa tæt, at Solens Straaler ikke kunne trænge igjennem, ſaa at dette Himmellegeme kun viſer ſig gjennem den tætte Støvluft ſom en mat, rødglødende Kugle. Dette fine Kulſtøv virker meget ſkadeligt paa Aandedrætsorganerne; de ſmaa Kulpartikler ere nemlig ſkarpt kantede og blive derfor hængende i Lungernes Slimhinde; trænge de dybere ned i Lungerne, ville de kunne fremkalde de alvorligſte ſygelige Tilfælde. Støvet kan ogſaa være ſaa fint, at det kun opdages, naar Solſtraalerne falde paa det, hvorfor man ogſaa har kaldt det „Solſtøv"; vi kjende det alle fra vore Værelſer, og det ſes dér bedſt, naar Sollyſet falder ind gjennem en Sprække i et ellers formørket Værelſe. Af dette Solſtøv udgjør netop Bakterier og Mikrokokker en Beſtanddel, og man vil derfor kunne forſtaa, hvor yderſt vigtige i hygiejniſk Henſeende de videnſkabelige Forſkninger ere, der gaa ud paa en Underſøgelſe af, hvor vidt de ſmitſomme Sygdomme, der hjemſøge Menneſkene, ere betingede af disſe i Luften omſvævende ſmaa Væſener. Naar vi ſenere komme til at omtale vore Boliger, ville vi naturligvis atter komme tilbage til dette Spørgsmaal.

Det vilde imidlertid ſe meget galt ud for os med Henſyn til Luftens Renſelſe, hvis vi udelukkende maatte holde os til menneſkelige Foranſtaltninger i ſaa Henſeende; men heldigvis foregaar der uophørligt ude i Naturen en Rensning af Atmoſfæren, der iværkſættes paa forſkjellig Vis og med de forſkjelligſte Midler. Den i Atmoſfæren indeholdte Fugtighed fortættes til Regn, ſom ved ſit Fald gjennem Luften medfører adſkillige Stoffer, der gjøre den uren; Vinden frembringer Strømninger i Atmoſfæren, der endvidere ſættes i Bevægelſe ved Temperaturforandringer o. ſ. v. Sidſt og ikke mindſt optræde Planterne ſom de ypperſte Luftfornyere, idet de netop gjengive Atmoſfæren den Ilt, ſom Menneſkers og Dyrs Aandedræt har berøvet den. Herom ſkulle vi tale næſte Gang.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Fregner.

I Anledning af nogle Bemærkninger i „Raadgiver for Hus og Hjem" angaaende de forſkjellige Midler mod Fregner, ſkal jeg ikke undlade, ſom Læſer af Bladet, og ſelv yderſt befængt med Fregner, at give mit Beſyv med om den ovennævnte Hudſygdom. Jeg har prøvet adſkillige Midler, vaſket mig i Frøleg [Frøæg], ſom ſkulde være aldeles udmærket, den og den er bleven hjulpet med det, jeg har ofret Kroner for Liljemælk, forſkjellige reklamerede Sæber o. ſ. v., altſammen probat, men pudſigt nok har jeg aldrig kunnet ſaa fat i vedkommende Heldige. Jeg er ſelv uſædvanlig meget befængt i Anſigt, paa Hals, Nakke og Hænder, undertiden i hele ſtore, brune Klatter, og da jeg er en 28-aarig ung Mand og har havt Fregnerne fra Barnsben, vil man kunne forſtaa, at disſe Skjønhedspletter maa være „kroniſke". Forleden læſte jeg i et Blad et Raad, ſom jeg med mine Kundſkaber og Erfaring om

Fregner beſluttede at prøve ſom „muligt". Raadet beſtaar i at penſle Fregnerne hver iſær med Karbolſyre*). Det maatte da være probat, og det er det ogſaa, men det er et Taalmodighedsarbejde, og det maa man finde ſig i, hvis nogle af „Familie-journalens" Læſere vilde prøve det. Jeg ſkal ſaa vidt muligt opgive min Fremgangsmaade, ſom Vedkommende ſaa kan ændre efter Behag. Karbolſyren er jo, ſom man véd, en voldſom ætſende Gift; jeg turde da ikke bruge den ufortyndet til andet end Hænderne. Fregnerne penslede jeg da 2—3 Gange daglig i en Maanedstid omtrent; nu er det kommet ſaa vidt, at jeg kan pille Fregnerne af med Neglene ſom ſlet og ret brun, haard Hud, og i Stedet har jeg nu ren, hvid Hud. Jeg tror, det er et Bevis for, at Fregnerne ikke, ſom ſaa ofte antaget, ligger inden i Huden, men ſlet og ret ere Pletter, brændte direkte af Solen. I Anſigtet prøvede jeg fortyndet til 2 pCt. Karbolvand, maaſké har jeg det ſtærkere, men tør ikke ſige det beſtemt, det maa man desuden helſt ſelv prøve, det gaar altſaa langſommere, men dog hellere det, end de afſtikkende, ſorte Pletter, ſom Syren ſætter i Stedet for Fregnerne; rigtignok ſkaller Pletterne af, men det kan dog gjerne vare mere end faa Dage, ſaa vil man hellere have Fregnerne en lille Tid, da de i alt Fald ved Behandlingen nødvendigvis maa blive blegere Dag for Dag. Jeg har ogſaa brugt at penſle mig over hele Huden med Vandet, men det forekommer mig, at jeg da følte mig noget ilde, maaſké af Lugten af Karbolen, men, ſom ſagt, man kan prøve ſig frem, maaſké andre kunne bruge Vandet noget ſtærkere til hver enkelt Fregne, og anbefaler jeg ſom rigtigſt at prøve ſelv. Men Læſerinderne og Læſerne ville viſt antage med mig, at naar et ſaa ſkarpt Middel ſom Karbol ſkal tages i Tjeneſte, da ſer alle de andre Midler yderſt ſpagfærdige ud og ere dertil gjerne velſignede med en Mængde Ulejlighed, hvad der her ikke er megen af. I Nakken kan man, naar man er ene, penſle ſig ſelv under Brugen af to Spejle, det ene foran Anſigtet. Karbolſyre og Karbolvand faas temmelig billigt paa Apotheket, og man kan da forhøre ſig om Vandets Styrke, og muligt ſelv ſenere forſtærke det ved at komme lidt mere Syre i, eller fortynde det ved at komme kogt Vand i og ryſte Flaſken.

B.

Raad mod Myggeſtik.

Hurtigſt muligt efter Stikket klemmes det ſtukne Sted, en klar Vædſke udflyder af det Hul, ſom Myggens Braad har frembragt, og Kløen vil ſtrax ophøre. Indſenderen har flere Gange med Held brugt ovennævnte Fremgangsmaade, og ſtedſe er Ubehageligheden af Stikket væ
øjeblikkelig fjærnet.

ø—r—a

Tandpulver.

Et meget forfriſkende, renſe
og billigt Tandpulver er
mindeligt Køkkenſalt.

G. S.

Køkkenet.

Karriſuppe.

Man plejer ſom ofteſt at
det Vand bort, hvori
har kogt Fiſk, men i diſſe T
da man jo maa lægge an
Sparſommelighed, vil et
om at benytte dette Vand
Karriſuppe viſt ikke være
kommen for en og anden
moder. Man bager en Ske
Smør, tre Skeſulde Mel, et
Løg og to Theſkeſulde Karri ſa
men i en Gryde; dette ſpædes
med Fiſkeſuppen, hvorpaa
koges en lille Kop Riſengr
deri, og Suppen er færd
Denne Ret bliver bedſt af Gjed
ſuppe; er det ringere Fiſk,
den øges med Kjødſuppe.

Dada.

Syreſuppe.

Syren pilles, renſes og ba
godt ud i klart Vand.
paa hakkes den fint og koges
klar Kjødſuppe, i hvilken
pikker et à to Æg og kommer
Smule Peber, Smør, Salt o.
Suppen hældes over riſtet Fra
brød, og maa helſt ſpiſes
efter Anretningen.

---

*) Dette „Raad mod Fregner" har i længere Tid været Redaktionen bekjendt, men i denne Tid, hvor der overalt advares mod Misbrug af og Uforſigtighed med Karbolſyre, betænkte vi os paa at optage det, og gjøre vi, da vi nu have ladet Hr. B. ſige ſin Mening om det, idet vi takke ham for hans Meddelelſe, dog indtrængende opmærkſom paa, at de, der mulig ſkulde have Lyſt til at probere det, ikke alene maa være yderſt forſigtige med Anvendelſen, men fremfor alt gjemme Flaſken godt, for at ikke Børn ſkulle faa fat i den og komme til Ulykke med den. Red.

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn.

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 31.

Hjemmet.

Smaa, nyttige Vink for Hus og Hjem.

Intet, der kan hjælpe til at ernære vor Familie eller en Fattig, maa kaſtes uudnyttet bort.

Der anrettes ved Sygebeſøg ofte ſtørre Skade, end nogen tror.

Mange Folk klage over deres ſlette Fordøjelſe; er det et Under? Hvor mange ſluge ikke deres Mad i hele Stykker og ſynes ganſke at glemme, hvortil de have faaet deres Tænder.

Bordet ſkal altid være propert dækket, enten man venter Fremmede eller ikke.

Der bør findes Tændſtikker i ethvert Sovekammer, men de bør ſtaa ſaaledes, at Børn ikke kunne komme til Æſken.

Ved Synet af ſmudſige Ruder har den Forbigaaende Ret til at ſlutte ſig til, at det Indre af et Hjem ligeledes maa være af ſmudſig Beſkaffenhed.

Perſoner, der ſe daarligt, maa holde Synaalen over noget Hvidt, naar de ville træde den.

At ſy ved Lys ved et Bord, hvorpaa der er bredt et mørkt Tæppe, er ſkadeligt for Øjnene; man maa lægge et Stykke hvidt Papir eller et hvidt Klæde paa Bordet foran ſig.

Naar Lagener begynde at ſlides paa Midten, klippes de over paa langs i to Halvdele, de yderſte Kanter ſyes ſammen, og de tynde Kanter ſømmes og danne ſaa Yderſiderne.

Efter enhver Vaſkedag maa Vaſketøjet underkaſtes en nøjagtig Prøvelſe. Sønderrevne Steder maa udbedres, og daarlige Knapper, Baand, Hægter, Stropper o. ſ. v. maa erſtattes med nye.

Mod Inſektſtik er Løgſaft et godt Middel.

Indgniden med Nellikeolie ſkal være et udmærket Middel mod Myg.

Sejgt Kjød kan blive lige ſaa mørt ſom andet Kjød, naar man under Koget hælder en halv Kop Brændevin over det. Allerede efter 10—15 Minutters Kog har Brændevinsſmagen aldeles fortaget ſig.

Sure Agurker holde ſig daarligt i Krukker, hvori der tidligere har været Smør eller Fedt.

Ridſer i Gulve kittes bedſt med Glarmeſterkit.

At reparere Rørſtole.

Prøv et godt Raad, hvis Deres Rørſtole ere gamle, ſtygge itubrudte i Ryggene, ſlidte og afſkrabede — ja, jeg kan gjerne ſige — jo værre de ere, jo ſtørre er Fornøjelſen ved at prøve det.

Lim Ryggene paa med „Syndetikon“ (Fiſkelim). Vaſk Rørſæderne med en Børſte i godt varmt Sæbevand, hvis de ere hele, eller ſpænd nye Rørfletninger paa dem, gnid ſaa alle de ſlidte Steder med Sandpapir — ja, er de meget medtagne, ſaa ſkrab dem med en Kniv; ſammenbland derpaa „Skedevandsbeitſe“ (Gift) med „Nøddetræsbeitſe“, ſaa at Blandingen faar ſamme Farve ſom Stolene har paa de bedſte Steder, ſmør ſaa med en linned Klud alle de ſlidte Steder og Kanter dermed.

Lad dette tørre et Par Timer.

Dyp ſaa Vat i „rusſiſk Strygelak“ og overſtryg med hurtig Haand hele Stolen. Giv dem endnu lidt Lak paa de meſt udſatte Steder, og lad Stolene ſtaa til næſte Dag, de vil da være tørre.

En ſort Gyngeſtol fik ſamme Behandling, men med Gedeſkindsſværte i Stedet for den brune Beitſe, og ſaavel den, ſom mine Rørſtole glæder mig daglig ved deres ordentlige Udſeende, og det er dog nu to Aar ſiden, jeg reſtavrerede dem paa denne Maade. Jeg brugte et Glas Fiſkelim à 25 Øre ſamt to Glas rusſiſk Strygelak à 33 Øre pr. Glas, og for nogle faa Øre af hver Slags Beitſe.

Tag et Par gamle, men hele Handſker paa.

J. K.

Sundhedslære.

XXVIII.

Vi ſkulle i Dag førſt betragte **Plantelivets Indvirkning** paa Sammenſætningen af den atmosfæriſke Luft. Planteverdenen, der indtager et ſaa overmaade ſtort Areal af Jorden, er i mange forſkjellige Henſeender af yderſte Betydning for Menneſke- og Dyrelivet og ikke mindſt, fordi det er ved dens Hjælp, at Atmosfærens Luftblanding vedligeholdes i den til det dyriſke Aandedræt nødvendige Form. Sagen er nemlig for det førſte den, at Planterne i Modſætning til Dyrene ved deres Aandedræt — thi Planterne aande ogſaa — optage af Atmosfæren den Kulſyre, ſom findes deri, medens de til Gjengjæld afgive Ilt. Modſætningen mellem Planternes og Dyrenes Aandedræt er altſaa den nødvendige Betingelſe for, at Atmosfæren vedligeholdes i en Tilſtand, der er fornøden for begge disſe Verdeners Aandingsproces.

Herefter vil man let kunne forklare ſig, hvorfor vort Aandedræt er ſaa frit og let, naar vi befinde os i eller i Nærheden af en Skov; Luften vil jo nemlig der være ſærlig righoldig paa Ilt, Reſultatet af de mange Planters Udaanding. Endvidere vil man kunne indſe, at det er gavnligt at have Planter i vore Værelſer, idet disſe bidrage til at renſe Luften. Det maa dog bemærkes, at Forholdet er et helt andet ved Nattetid; om Natten optage Planterne nemlig Ilt ligeſom Menneſket og ville altſaa tværtimod bidrage til at fordærve Luften; det er derfor indlyſende, at Planter ſkulle forviſes fra Sovekammeret. Hertil kommer, at en Mængde Planter, navnlig i Blomſtringstiden, udbunſte en Mængde Stoffer, der kunne have giftige Egenſkaber, hvorved der hos de Menneſker, der opholde ſig i Værelſer, hvor der findes mange ſaadanne, kan fremkaldes Hovedpine, Bevidſtløshed, ja endogſaa Krampe og Kvælningsdød. Der er Undtagelſer fra den Regel om ikke at have Planter i ſit Soveværelſe, og jeg ſkal her nævne en enkelt Plante, hvis Egenſkaber i ſaa Henſeende førſt ere blevne erkjendte i de ſeneſte Aar. Det er det bekjendte Gummitræ (Eucalyptus globulus), ſom i ſin Hjemſtavn, Nyholland, kan naa en overordentlig Størrelſe, og ſom her i Norden er en meget almindelig og taknemmelig Stueplante; dette Træ virker ligefrem luftforbedrende og vil endogſaa med god Nytte kunne anbringes i et Sygeværelſe.

Foruden ſom Regulatorer af Luften ſpille Planterne ogſaa en vigtig Rolle iſær ſamlede til Skove ſom Beſkyttere af Jorden mod Udtørring og ved at tiltrække Regn, der jo, ſom allerede tidligere anført, i høj Grad bidrager til at renſe Atmosfæren. Disſe Forhold ere af ſtørſte Betydning for Klimaet, og en henſynsløs Rydning af Skovene har allerede ofte ſtraffet ſig paa den meſt følelige Maade. Til Belysning af det her ſagte, ſkal jeg blot nævne, at det er en vis konſtateret Kjendsgjerning, at den ſlemme Farſot, Koleraen, ofte paa en ſærdeles paafaldende

de aldeles ſlaaner Egne, der
ige paa Skov, medens den
bigt med overordentlig Vold-
ed kan hjemſøge ſkovløſe
egne. Dette være blot næv-
ſom et enkelt Exempel blandt
ſager, der kunde fremdra-
for at paaviſe Planteverde-
s Betydning ſom Regulator
Luftens Sammenſætning og
ndaandens Beſkaffenhed.

Vi ſkulle nu betragte den Ind-
delſe, Menneſkers Op-
ld i indelukkede Rum, over
Luftens Sammenſætning. Vi
e i ſaa Henſeende allerede hørt,
ledes ſelve Aandedrættet alene
i Stand til at gjøre Luften
ugelig, og herved ſkulle vi da
opholde os; men der gives
uden en hel Del andre Om-
ndigheder, der bidrage til at
e Luften uſkikket til Ind-
ning. Her ſkal da førſt næv-
, at den menneſkelige Orga-
me baade fra Lungerne og fra
mets Overflade uddunſter ad-
lige luftformige Stoffer, der
ne indvirke ſkadeligt, foruden
er fremkommer en modbyde-
Lugt, ſaaledes ſom enhver
der den, der har beſøgt ſal-
Boliger, hvor der herſker
alighed. Mangel paa Orden
ævnlig Uvilje til paa hen-
mæſſig Maade at bidſkaffe
rnyelſe af Luften. At der un-
ſaadanne Omſtændigheder ſta-
ſærlig gunſtig Lejlighed til,
Smitſtoffer, der maatte be-
e ſig i Uddunſtningerne, over-
s paa andre, er da en Selv-
e.

Mine ærede Læſere ville ſik-
minde, at jeg i det fore-
ende har gjort opmærkſom
at ingen Ild, intet Lys kan
nde uden Tilførſel af Ilt, den
ne Luftart, Menneſket benyt-
ſit Aandedrættet; Kakkelovnen
Lampen paa vort Bord for-

bruger derfor lyſtigt af Ilten i Luften i vort Værelſe og, hvad der er det værſte, Lampen i alt Fald leverer Kulſyre af til Gjengjæld. Denne Kulſyreproduktion er ikke ſaa ganſke ringe; den er ved en almindelig Petroleumslampe med Rundbrænder omtrent tre Gange ſaa ſtor ſom den, et voxent Menneſke leverer i ſamme Tidsrum; en Gasflammes Kulſyreproduktion er endog fire Gange ſaa ſtor; den fordærver med andre Ord lige ſaa megen Luft, ſom fire Voxne vilde fordærve. Daarligt indrettede og utætte Kakkelovne med ſlet Træk kunne endvidere, ſom bekjendt, fordærve Luften til Kvælning, og om Ulykker af denne Art give Bladene jo ſtadigt Meddelelſer.

Endvidere fordærves Luften i indelukkede Rum ved Støv, der hidrører fra Partikler fra Forbrændingsmaterialet, fra Afſkalning af Huden, fra Slid af Klædningsſtykker, Møbler, Vægge o. ſ. v. Luften bliver derved blandet med Støvdele, ſom ved Indaandingen drages ned i Aandedrætsorganerne og kunne bevirke allehaande ſygelige Tilſtande. Jeg ſkal allerede her gjøre opmærkſom paa det gode, gamle Raad: Du ſkal aande gjennem Næſen og holde din Mund lukket! Sagen er nemlig ſimpelt hen den, at Støvdele, der maatte være iblandede den indaandede Luft, for en ſtor Del blive hængende paa den længere og mere krogede Vej gjennem Næſen, hvad vort Lommetørklæde kan viſe os ved Pudsning af Næſen, efter at vi have opholdt os i en røg- eller ſtøvblandet Atmosfære; Vejen gjennem Munden er derimod mere lige og kortere, og ſkadelige Tilblandinger kunne derfor langt lettere ſmutte med Luften ned i vore Lunger. Jeg ſkal paa et ſenere Sted komme tilbage hertil.

Medicus.

Husraad.

At kurere lettere Saar.

Naar man har en Flok Børn og en Tjeneſtepige, ſer man ſig ofte nødſaget til at kurere en daarlig Finger. Saar, ſom ere ſkaarne, huggede, ſavede eller brændte, har jeg i mange Aar kureret ved en Lærredsklud med Karbololie paa. Det maa nødvendigvis være gammelt, ſlidt Hørlærred; alt, hvad der er vævet af Bomuld, irriterer Saaret og faar det til at inflammere. I Huſe, hvor man ikke har Hørlærred, kan man i mindre Tilfælde bruge Reſter af ſlidte Lærreds-Lommetørklæder; ved ſtørre Saar bør man kjøbe engelſk Charpi, ſom faas paa Apotheket. Et Par Gange om Dagen kommes lidt friſk Karbololie paa.

G. S.

At renſe Havegange, Gaardspladſe o. ſ. v. for Græs.

Som et hurtigt og probat Middel til at udrydde det ofte meget generende, paa Havegange, Gaardspladſe o. ſ. v. opvoxende Græs, anbefales **Sildelage**. Et Kvantum af dette fortyndes med en Smule Vand og hældes over Græsſet, der ſnart vil forſvinde. Den for Sildelage ejendommelige Lugt taber ſig ſnart.

F.

At renſe Sengeſjer.

Til ſelv at renſe Fierene fra Dyner og Puder udfordres førſt og fremmeſt, at man er i Beſiddelſe af en ſtor, indemuret

Vaſkekjedel. Under denne antændes en ſvag Ild. Saa ſnart Kjedlen begynder at blive varm, fylder man den helt med Fjer, der ved ſtadig Omrøring med en lang Stok holdes i uafbrudt Bevægelſe. Man maa iagttage ſtor Forſigtighed derved og paaſſe paa, at der ikke er den mindſte Træk i Vaſkehuſet eller Kokkenet, hvor Rensningen foregaar, thi ved det mindſte Luftpuſt flyver de lette Fjer rundt i Lokalet, og er Ilden under Kjedlen en Smule for ſtærk, ere de tilbøjelige til at blive ſvedne. Naar de i Begyndelſen noget ſammenfiltrede, ofte i hele Klumper ſammenpakkede Fjer ved Varmen lidt efter lidt faa deres oprindelige lette Form tilbage, ſtige Dun og Fjer opad, medens det Smuds, der har klæbet ved dem, aflejre ſig paa Bunden af Kjedlen. Hermed er den egentlige „Rensning“ til Ende. Nu kommes Fjerene i ſmaa Portioner i en Sigte eller et Sold, og man rører om i dem med Haanden for at fjerne alt, hvad der ikke hører til dem. Saa kunne de efterhaanden fyldes over i Pudevaarene eller i Beredſkab holdte Sække.

C.

Kokkenet.

At ſylte Grønærter.

Unge Ærter tages ud af Skallerne og blandes tilſtrækkeligt med Salt, hvorpaa man lader dem ſtaa et Par Dage, for at de kan indgaa en Forbindelſe med dette. Der danner ſig herved en Saltlage, ſom man tilligemed Ærterne ryſter i paaſſende Flaſker, der derpaa tilproppes og lakkes for, ſaa at al Luft lukkes ude. — Efter en anden Maade bliver Ærterne, naturligvis efter at de ere bælgede, blandede med Salt, ſtrax kommen i Flaſkerne og ryſtet godt ſammen i diſſe. Der ſættes kun en let Prop af Papir i Flaſkerne, hvorpaa diſſe indvikles i Hø eller Straa og ſtilles i en Kjedel med Vand. Der maa dog kun være ſaa meget Vand i Kjedlen, at det naar til Halſen af Flaſkerne. Kjedlen ſættes nu paa Ilden, og Vandet bringes i Kog. Man lader det koge en halv Time eller dog ſaa længe, til Ærterne begynde at ſkrumpe ſammen; ſaa tages Kjedlen af Ilden, og Flaſkerne blive ſtaaende i Vandet, til dette er bleven fuldkommen koldt, hvorpaa de tages op, proppes godt med nye Propper, lakkes og anbringes i Kjælderen. Flaſkerne maa ſtaa i en opreiſt Stilling. Naar Ærterne ſkulle bruges [dette gjælder forøvrigt ogſaa om de paa førſtnævnte Maade opbevarede Ærter], blive de Aftenen før ſatte i Blød i lunkent Vand, hvori de blive ſtaaende Natten over, for at det overflødige Salt kan trække ud, ſaa koges de hele ſom almindelige Ærter og anvendes, ſom man vilde have anvendt dem i friſk Tilſtand. Ærterne have ved denne Fremgangsmaade ikke tabt noget af deres naturlige Smag, og holde ſig godt et helt Aar. For dem, der have Lyſt til at gjøre Forſøgene, anbefales i det mindſte at opbevare nogle Flaſker tillavede paa hver af de forſkjellige Maader for at ſe, hvilken Methode der vinder meſt Bifald.

V. T.

Vellugtende og velſmagende Frugt.

Jasmin og Reſeda-Blomſter tørres og opbevares til den paagjældende Træfrugt er bleven moden, ſaa ſtrøs de tø
lagvis mellem Fru
rede nogle Uger
egnet ſig en Smag.
Blomſterduften og
noget ejendommelig

Purreløjſ

Et koldt, i Vand u
brød blandes
Morteren ſtødte, haa
blommer, preſſes gj
ſlag, og røres ſaa
Eddike og én Del V
Sauce, hvori der rø
ſkefulde Sukker, en
ſkaaret Purreløg,
Provenceolie, Pebe
Serveres koldt.

At gjøre Fi

Det betragtes i Re
get beſværligt
fornemmelig Rødſpa
nende flade Fiſk, re
og hurtig Maade e
et Kerſad, fylde det
varmt Vand, ikke f
Fiſken i Halen*) og
den en Gang gjen
Derved kan man p
faa den fuldſtændig
og naar den ſaa ſt
Vand, har den ſlet
get af ſin Kraft.
ſel Piger gjøre en F
den itu og lægge S
i det Vand, hvor d
med Skindet paa lig
ner dem altid til ſ
alle Fiſkene rene ud
paa renſe Kniv, Bræ
ſaa ſkære dem op, og
dem i Stykker.

---

*) Det forudſættes
at Fiſken er bra
den er kjøbt.

Trykt i Carl Allers E
Kjøbenhav

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 32.

Hjemmet.

Smaa, nyttige Vink for Hus og Hjem.

Den, ſom ſpiſer langſomt, vil ikke let udſætte ſig for at forſpiſe ſig.

Hvem, der er ſtivnet af Kulde, maa ikke for hurtigt gaa hen til Ilden.

Ituſlagent Glas maa aldrig kaſtes ud ad Vinduet, enten Vinduet ſaa vender ud til Gade eller Have; der riſikeres altid derved, at en eller anden kan komme til at faa det i Foden eller paa anden Maade komme til at ſkjære ſig paa det.

Har man Gift i Huſet, maa Flaſkerne altid ſtilles omhyggeligt bort, og altid, ſelv om de ſtaa paa nok ſaa ſikkre Steder, være mærkede med en Seddel med Paaſkriften „Gift“.

Man maa aldrig fylde Petroleum paa en brændende Lampe, eller fylde paa Lampen i Nærheden af et brændende Lys.

Man maa aldrig ſtille ladte Geværer, ſaa at nogen kan komme til dem, og aldrig ſigte paa nogen i Spøg, ſelv om Geværet ikke er ladt; det kunde let føre til Sløvhed overfor et ladt Gevær næſte Gang.

Lad aldrig mindre Børn være aléne i en Stue, hvor der ikke er Gitter for Kakkelovnen, eller hvor de paa anden Maade kunne komme i Berørelſe med Ild.

Under et Uvejr ſkal man aldrig ſtille ſig i Ly under et Træ eller ſtaa under en Tagrende, opad et Jerngitter eller lignende. Er man paa aaben Mark, ſkal man ikke løbe, da Bevægelſe tiltrækker Lynet, men helſt kaſte ſig fladt ned.

Om Flytning.

„Tre Gange Flytning ødelægger lige ſaa meget ſom én Gang Ildebrand“ — ja, jeg véd jo nok, at man ſiger ſaaledes, men jeg vil ikke ubetinget give Mundheldet Ret. Rigtignok kan der ſpoleres meget ved uforſigtig Behandling af Sagerne under en Flytning, men vaager man med Omhu over alt, ſaa vil man finde, at en ſaadan Flytning tidt er bedre end ſit Rygte, ja, at den, efter min Mening, endogſaa fører den Fordel med ſig, at man rigtig for Alvor faar ryddet op i Krogene og uden Skaanſel kaſſerer gamle ubrugelige Gjenſtande, der af utidig Skaanſomhed have faaet Lov til „at ſtaa hen“ til ingen Verdens Nytte. Nu vilde de fylde op i den nye Lejlighed, og man ſpørger ſig:

ſelv næſten helt forbavſet: „Men hvorfor i Alverden har jeg dog gjemt paa det!“ Flytningen ſørger for, at det kommer bort, og det er altid noget. Man ſkal altid ſe alt fra den lyſeſte Side, og en Flytning har virkelig ogſaa ſine lyſe Sider, naar man blot bærer ſig lidt fornuftigt ad. Førſt og fremmeſt gjælder det, at alt maa ſké med Ro! Ro og Forſigtighed! Hvem, der med feberagtig Uro og Haſtværk ſkrider til en Indpakning, vil ſnart lære at indſe, hvor lidt det lønner ſig, og hvor meget der gaar galt. Tænk over Flytningen forud, og vær ſaa rolig ſom muligt, naar den endelig ſtaar for Døren.

Min fornemſte Omſorg ved en Flytning er, at min Mand ſaa kort ſom muligt kommer til at ſavne den ſædvanlige Hjemhygge, og at jeg ſaa hurtig ſom tænkelig mulig kommer i Orden i den nye Lejlighed. Hovedſagen derved er, at ethvert Stykke, der pakkes ind, befinder ſig i regelret Tilſtand, ſaa at det kan tages i Brug ſtrax ved Udpakningen.

Enhver Prisme, jeg tager ned fra Lyſekronen eller løfter af Stagerne, renſes og indpakkes omhyggeligt; enhver Nipsgjenſtand efterſes og renſes, før den kommes i Papiret eller i Hakkelſen (jeg indpakker hver Del for ſig i et Stykke blødt Avispapir og lægger dem lagvis i Kasſer eller Kurve, men jeg véd, at mange holder det for letteſt at fylde en Kasſe med Hakkelſe og lægge Porcellæn og Glas ned i Hakkelſen. Det ſkal bevare Gjenſtandene lige ſaa godt, men jeg har det imod det, at Hakkelſen ved Udpakningen griſer mere til end Papiret, da den flyver mere omkring og ikke ſaa hurtigt lader ſig ſamle).

Jeg har altid ſtrax, naar en ny Lejlighed blev lejet, udbedt mig Tilladelſe til at tage Maal af Døre og Vinduer; ſkulle ſaa mine Portièrer eller Gardiner gjøres kortere eller længere, véd jeg det og kan have det udført forud, ſaa at jeg lige kan komme til at hænge dem op i den nye Lejlighed. Der er intet ſaa ubehageligt ſom at ſkulle være en Tid uden Gardiner, det giver hele Hjemmet et koldt, ubehageligt Udſeende, og det gjælder dog ſaa meget om ſtrax at kunne føle ſig hjemme paa det nye Sted. Jeg har ogſaa forud taget en lille Tegning af Lejligheden og ſammenlignet Møbelvæggene, Skilderipladſerne o. ſ. v. med den gamle Lejligheds; ſaa har jeg i ſmaa Rids tegnet, hvor Møblerne ſkulle anbringes, og naar de ſaa pakkes ud, anbringes de ſtrax paa det Sted, hvor de ſkulle ſtaa, og derved ſlipper man for foreløbigt at anbringe dem midt paa Gulvet og ſenere maatte flytte om. Opad den Væg, hvor Malerier eller Kobberſtik ſkulle anbringes, ſtiller jeg de Stykker, ſom hører til dér, ſaa har man ſenere kun at ſlaa Krogene i eller anbringe Snorene; det letter altid ikke at behøve at gjøre den Slags Ting ſenere. Her taler jeg naturligvis om, naar man flytter hen i en Lejlighed, der rengjort venter paa én, ſom det jo ſom ofteſt er Tilfældet; er der Haandværkere i Lejligheden, ſkal der tapetſeres eller males Gulve, ſtiller Sagen ſig naturligvis anderledes, men ſaa maa man i alt Fald i det mindſte ſe at faa et eller to af Værelſerne i Orden, hvor man ſaa kan hænge nogle Fag ældre Gardiner op, kun for at ſkabe en lille Oaſe i Ørkenen, hvor Manden, naar han vender hjem fra ſin Beſkjæftigelſe, dog, trods Flytningen, kan finde et dækket Aftensbord o. ſ. v., og ikke være altfor plaget af Ulemperne ved Flytningen.

Vi have aldrig været mere end en Dag eller to om at komme i Orden. Foruden Flyttefolkene, der ſatte Møblerne paa Plads, arbejdede jeg ſelv, Pigen og en Kone med raſtløs Iver, men jeg kan ikke nægte, at det lønnede ſig; tredje Dagen efter Flytningen vare Stuerne fuldkommen i Orden, Blomſterne ſtode ſom ellers i Vinduerne, og intet lod ſpore, at vi ikke havde boet der „i mange Aar“, undtagen maaſké netop det, jeg før talte om, at vi vare blevne befriede for en god Del Skrammel, gammelt Tøj o. ſ. v., der var blevet hugget itu eller foræret bort, før vi forlode den gamle Lejlighed. Apropos om Blomſterne, det er det eneſte, jeg af og til har havt Sorg af, naar vi ſkulde flytte fra By til By, i ſamme By ſtiller det ſig heldigere, der miſter

en nogle af Plan-
en hænder det, at
ngt Froſtvejr fore-
ſængere Flytning,
ke ſaa ſjældent, at
omſterne fryſe bort.
ſaa Tilfælde altid
at faa mine Blom-
Pleje hos en Be-
den milde Aarstid
jeg har foræret de
ſelige Planter bort.
ug altid bedre at
ve Glæde af at ſe
s, end at jeg har
f at ſe dem gaa ud.
vi, ſom de ſidſte
um fra Gade til
amme By, gik det
t. De ſkrøbeligſte
affeluhret, et Par
rne, Buret med Ka-
n o. ſ. v., bleve ikke
d, dem tog jeg og
d i den Droſke, der
il den nye Lejlighed.

H. B.

---

dhedslære.

XXIX.

. der er bleven uren
de forrige Gang om-
er, er ſkadelig, og man
gte ſig for den. Den
ere Spiren til de for-
ygdomme og virker i
anſke paa ſamme Maa-
ller andet giftigt Stof,
indtaget i Maven.
nemlig erindre, at de
beholdte ſkadelige Be-
d Aandedrættet over-
rt Blod og det endog
re, end hvis de blive
d Føden. Blodet vil

derved forandre ſin Beſkaffenhed, og Reſultatet heraf vil blive Forſtyrrelſer i Ernæringen med alle dens Følger: Bleghed, ſlet Fordøjelſe, Mathedsfornemmelſe paa Grund af Muſkelſvækkelſe o. ſ. v. Daarlig Luft i Værelſerne er en Hovedaarſag til de bekjendte Sygdomme; Blegſot, Kirtelſyge og Svindſot, der kræve ſaa mange Offre blandt Ungdommen.

Naar blot det ſtore Publikum kunde ſaa et aabent Blik for, at ſund og friſk Luft i Stuerne er mindſt lige ſaa vigtig for vort Velvære ſom Mad og Drikke, vilde der være vundet meget, og det nu desværre ſaa almindelige Syn af blege, ſlet ernærede og ſkrantne, unge Menneſker vilde mere og mere blive en Sjældenhed. Op med Vinduerne! lyder Parolen, og vær ikke bange for ogſaa om Natten at ſkaffe friſk Luft Adgang til Soveværelſet paa denne Maade! Rent fortvivlet vilde Tilſtanden være i vore Boliger, hvis deres Vægge virkeligt fuldſtændigt afſpærrede Adgangen af friſk Luft; heldigvis formaar Luften om end ſparſomt at bane ſig Vej gjennem Mure og Vægge, idet endog Murſtenene viſe ſig at være ikke kompakte Maſſer, men porøſe, ſaa at dog nogen friſk Luft kan komme ind. Det er imidlertid langt fra tilſtrækkeligt, og derfor: Op med Vinduerne! hvis De for Alvor ønſker at ſkaffe den abſolut nødvendige, foreløbige Betingelſe for Deres og Deres Families Velvære til Veje.

Af ſtor Betydning for et formaalstjenligt Aandedræt og det almindelige Velbefindende er det endvidere, at den ſaakaldte *Grundluft* ſaa lidt ſom muligt blandes med Luften i Boligens Rum. Ved Grundluften forſtaas den Luft, ſom findes i Revner og Sprækker i Jorden under ſammes Overflade. Denne Luft er imidlertid af en daarlig Beſkaffenhed; den er for det første temmelig fattig paa Ilt, dernæſt indeholder den en ikke ringe Mængde Kulſyre, ſom hidrører fra Dekompoſition [Forraadnelſe] af forſkjellige kulſtofholdige, organiſke Subſtanſer; den har altſaa en Sammenſætning, der er i høj Grad ufordelagtig for Aandedrættet. Grundluften ſtaar i beſtandig Forbindelſe med den overjordiſke Luft og føres navnlig op i Bygningerne, naar Stuerne blive opvarmede, ved en ligefrem Opſugning. En Bygning, hvor der ikke er truffet henſigtsmæsſige Foranſtaltninger mod denne Opſugning, bliver altſaa ligefrem farlig for Sundheden. Naar vi ſenere nærmere ſkulle omtale „Boligen", ville vi faa mere at høre herom. Her ſkal endnu blot tilføjes, at Aarſagen til mange Epidemier kan føres tilbage til Grundluften og en paa Grund af forſkjellig Indvirkning fremkaldt extraordinær Udvikling af ſamme.

At *Exkrementer* af Menneſker og Dyr og *Affaldsſtoffer* fra Husvæſenet gaa i Forraadnelſe, naar de henligge under Luftens Paavirkning, er en bekjendt Sag; ligeledes, at de Luftarter, der udvikle ſig under Forraadnelſesproceſſen blande ſig med Atmosfæren og gjøre den mere eller mindre ubrugelig for Aandedrættet. Det er ligeledes bekjendt nok, at Bakteriekim ofte findes i ſtore Maſſer i disſe Stoffer, og at disſe mikroſkopiſke Legemer i tørret Tilſtand føres omkring i Luften ſom Støv; meget hyppigt opſtaar der paa denne Maade Smitte. Mange af disſe Stoffer gaa i Gæring, udvikle Kulſyre eller Svovlbrinte og fordærve ſaaledes Luften.

Efter nu ſaaledes i Korthed at have antydet de forſkjellige Maader, hvorpaa Luften kan forandres i ſin Sammenſætning ved Indvirkninger, der hidrøre fra Plante- eller Dyrelivet, og ſaaledes gjøres mindre ſkikket til Indaandning, ſkulle vi gaa over til at paaviſe de Midler, Sundhedslæren angiver, til at forbedre disſe Forhold og bevare en ſundhedsſvarende Beſkaffenhed af den Luft, vi ſkulle indaande.

Det ſtaar ikke i Menneſkets Magt umiddelbart og direkte at kunne indvirke luftforbedrende paa en fordærvet Luft. Menneſket kan ikke — i alt Fald ikke endnu — frembringe Lynild og Torden, Regn og Storm og ſaaledes renſe Atmosſæren, og det maa derfor indſkrænke ſig til at ſøge at bevare Luften i en god Tilſtand. Der er egentlig kun tre Veje at gaa. Man kan tage Forſigtighedsregler mod en Forringelſe af de Egenſkaber, der gjøre Luften tjenlig til Aandedrættet; man kan træffe Foranſtaltninger til at fjerne den fordærvede Luft fra de Steder, hvor Menneſker færdes, og ſkaffe Tilførſel af friſk; for det Tredje endelig kan man ſelv tage Afſtand fra ſaadan fordærvet Luft, dels ved at iagttage disſe Forholdsregler ved Aandedrættet (jeg nævnede allerede forrige Gang en af disſe: at aande gjennem Næſen), dels ved at anvende Filtrerapparater, Reſpiratorer. Idet vi nu ſkulle ſe lidt nærmere paa disſe Midler, ville vi derved komme ind paa en Omtale af flere Forhold, der forekomme os ſaa ſimple og dagligdags, at mange maaſke næppe vilde anſe dem en Omtale værd; men netop fordi de ere ſaa dagligdags og forekomme hvert Øjeblik lige godt i Hytten ſom paa Slottet, og fordi de i høj Grad betinge vort legemlige Velvære, medens man i Uforſtand i ſaa Henſeende begaar de ſtørſte Forſeelſer, rene Attentater paa Sundhed og Liv, kræve de en omhyggelig og alvorlig Omtale. Det angaar Spørgsmaal, ſom have været og ere Gjenſtand for Hygiejnikernes omhyggeligſte Underſøgelſer, og ſom maa have Intereſſe for enhver, der overhovedet mener at have noget Anſvar for egen og Familiens Sundhed. Jeg ſkal dog ikke trætte med Detailler, men mere indſkrænke mig til at give Videnſkabsmændenes indvundne Reſultater i Hovedtrækkene.

Medicus.

Husraad.

Husmidler mod Læggekrampe og Krampe i Fødderne.

Hvem der er plaget med ſlige pinlige Krampetilfælde, maa altid vogte ſig for at ſtrække Benene for ſtærkt i Sengen. Aléne ved Undladelſe af dette kan Krampen ofte forebygges. Føler man efter Krampetilfælde endnu Dagen efter en Strammen i Læggen, der endogſaa forhindrer én i at gaa, beſtryger man den lidende Del med Salmiakſpiritus. Følgende Middel har hjulpet mange, der vare plagede af Læggekrampe eller Krampe i Knæet eller Tæerne. Man omvinder disſe Dele, før man gaar til Sengs, nogle Gange med Svovltraad, og trækker en Strømpe over, for at Traaden ikke ſkal glide. Mod Læggekrampe hjælper det ogſaa ſtrax, naar Anfaldet kommer, at gnide den lidende Del med varm Rom. Nogle føle Lindring ved at
med Kork, eller
paa hvilken der
Korkſtumper, bun

Køkke

At vaſke ku

Naar man vil v
nel, ſaa at
nyt, maa man
Fremgangsmaade:

Marſeilleſæbe f
løſes i lunkent Va
Tøj, der ſkal vaſke
og man lader d
være urørt, for a
faa Tid at løsn
bliver Tøjet be
ned i Sæbebadet,
gnedet, da denn
maade ubetinget n
ſet. Man trækker
langſomt op og n
indtil Sæbevande
ſkumme, hvad der
at Sæben har o
Var Tøjet meget
Sæbebad ikke l
Behandlingsmaad
tages i et nyt,
Saa ſnart Tøjet
alt Smuds, ſkyll
lunkent Vand og
Gang i koldt Van
Sæbedelene, der
gulagtigt, kunne b

Hvidt Flonel
ſamme Maade,
Vand. Særlige ſ
Svedrande o. ſ. v.
Tøjet kommes i
bad, med lidt mere

Trykt i Carl Aller
Kjøbenh

Raadgiver
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 33.

Hjemmet.

Rødt Haar.

Hvem har ikke en vis inſtinktmæsſig Afſky for rødt Haar? Lad Kunſtnerne nok ſaa meget ſige os, at det *kan* være ſmukt, at der gjerne med det følger en nydelig Teint o. ſ. v., ſaa bevare vi dog vor Anſkuelſe, trække paa Skuldrene og ſige maaſké: „Ja, det er nok ſandt, men rødhaarede Perſoner ere gjerne ſaa ondſkabsfulde eller falſke" — —

Heri er det, at Uretfærdigheden ligger.

Hvor mange af de ærede Herrer eller Damer, der udtale denne Sætning, tænke over, *hvorfor* de Rødhaarede mulig ere mindre elſkværdige end andre? Tro de, at de ere fødte med et mindre blidt Sind eller et mindre godt Hjerte, end de ſorthaarede eller lyslokkede Børn? Nej, ganſke viſt ere de ikke det, de ere i Tidens Løb *blevne gjorte ondſkabsfulde*, og det er det, der kan forhindres, ſaa ſnart Fædre og Mødre ſaa Øjnene op for, at der her er en Fare at modarbejde.

Har Læſeren eller Læſerinden aldrig leget med et rødhaaret Barn? Har han eller hun ikke, naar de en Gang bleve vrede paa den paagjældende Lille benyttet ſig af den forhadte Haarfarve ſom Skjældsord? Eller hvis De ſelv har været for godt opdragne eller havt for godt et Hjerte til at gjøre det, har De ſaa ikke hørt andre gjøre det? Jo ſikkert, det forekommer altfor ofte til, at det ikke ſkulde være Tilfældet.

Har min Læſerinde ſaa nogenſinde ſenere tænkt paa, hvor ſaadanne Børn i Grunden ophidſes og drilles? Er det ſaa underligt, om de blive bittre i Sindet og ſom Folk ere tilbøjelige til at ſige „ondſkabsfulde?"

Jeg kjendte en yndig, lille, fin Dreng med bleg, ſart Anſigtsfarve og — rødt Haar. Han var ſin unge Moders Afgud, og hun gjorde alt, hvad der ſtod i hendes Magt, for at bevare det gode, blide Sind i ham. Han var aldrig „ondſkabsfuld" eller „hidſig", ſaa længe han ikke gik i Skole, og det ikke fordi han blev føjet eller forkjælet, men kun fordi han ikke blev ſpottet og hans Legemsfejl (hvis rødt Haar kan benævnes ſaaledes), aldrig blev brugt ſom Vaaben mod ham. Saa kom han i Skole — og nu indtraadte Forandringen. Han kom mange Gange grædende hjem og ſøgte Trøſt hos Moderen. De havde lét ad ham, de andre i Klasſen, og kaldt ham „Rødtop" og „røde Ræv" o. ſ. v. Moderen trøſtede og glattede efter, og der gik atter en Tid. Nu kom Drengen ikke mere grædende hjem, men havde ofte Buler i Panden og andre Mærker af Slagsmaal, han havde lært at ſlaa fra ſig og var ſnart i Skolen kjendt ſom en „ſtridslyſten, ondſkabsfuld Dreng" — de andre

Børns Forældre trak paa Skuldrene og ſagde:

„Ja, man kan jo ikke vente andet med den Haarfarve!"

Kunde dette Onde ikke let hæves, naar enhver Moder lærte ſine Børn aldrig at ſpotte over andres Svagheder, enten denne Svaghed nu er ſaa ringe ſom „rødt Haar" eller det er en Pukkel, Skjævhed o. ſ. v.? De Børn, der fra ſmaa af ere blevne talte til i den Retning, der have hørt det gjentages mere end én Gang: „Ja, Du kunde lige ſaa godt have havt rødt Haar eller en Pukkel paa Ryggen; lad os takke Vorherre, fordi Du er bleven, ſom Du er", eller „lad os ſe at være rigtig gode mod de Børn dér, Du kan nok ſe, at der er det eller det i Vejen med dem, ſaa bør man være dobbelt ſkikkelig lige overfor dem" o. ſ. v., de Børn ville aldrig i Skolen eller ſenere fornærme noget andet Barn med Ordene „Rødtop" eller „røde Ræv".

Jeg kjender en ung Kone, der var gift med en rødhaaret Mand; hun ſelv fandt ham rigtig kjøn trods hans røde Haar, og dog græd hun bitterlig, da hun ſaa', at deres førſte, lille Barn var rødhaaret. Jeg ſpurgte hende, om hun da ſelv havde Averſion mod rødt Haar, og hun ſvarede: „Ak nej, ikke i mindſte Maade, men jeg véd, hvor meget Ernſt har maattet høre for ſit røde Haar, iſær ſom Barn mellem andre Børn; jeg gyſer for min lille Dreng, naar han ſkal gjennemgaa denne Skjærsild; jeg véd, hvor yderſt vanſkelig det er at bevare Karakteren gjennem den. Hans Fader har kunnet det, vil min lille Dreng ogſaa kunne det?"

Jeg forſtod hendes Frygt, hun var bange for, at hendes Lille i Tidens Løb ſkulde blive „gjort ondſkabsfuld".

Ikke ſandt, vi ville fortælle vore Børn, at de ikke maa ſpotte andre, lad os nu her kun ſige, fordi de ere rødhaarede? Derunder kunne vi jo med det ſamme indflette alle mulige andre ſaakaldte Skader eller Svagheder. Vi tro maaſké, at det ſlet ikke behøves overfor vore Børn: „de høre jo aldrig noget ſaadant i Hjemmet" — nej, det gjøre de maaſké ikke, men lad os fortælle dem det alligevel. Der kommer en Tid, hvor de glide lidt mere ud af vore Hænder, hvor de komme i Skole, og der er det ſaa hurtigt lært at følge Trup og le med, naar de andre give Tonen an.

Et Ord i Tide ſkader aldrig, og det kan gjøre ſaa uendelig megen Gavn!

En Moder.

Sundhedslære.

XXX.

Under vor Omtale af de Forholdsregler, Menneſket kan tage for at forhindre Forringelſen af de Egenſkaber, der gjøre Luften tjenlig til Aandedrættet, vil det blive Spørgsmaalene om Opvarmningen af vore Lokaler, Belysningen og Behandlingen af Affaldsſtofferne, der ſkulle betragtes. Ikke ſandt? Som jeg ſagde Dem ſorrige Gang: disſe Spørgsmaal tage ſig ſaa ſimple og dagligdags ud, at de ikke ſynes en nærmere Betragtning værd, og dog ere de af den ſtørſte Betydning. En ſlet ordnet Opvarming, en upraktiſk Belysning vil nemlig viſe ſig at være nogle af de farligſte Fjender for vor Sundhed og vort Velvære.

Opvarmingen af vore Værelſer ſker for at tilvejebringe en Temperatur af Luften i den koldere Aarstid, der er tilſtrækkelig til, at vi kunne befinde os vel og til at formindſke det Tab af Varme, vort Legeme nødvendigvis maa lide, naar Omgivelſernes Varmegrad er lavere end [illegible] Temperaturen i vore Stuer bør være 14—15 Gr. R. (c. 18 Gr. C), i Soveværelſet altid noget lavere, ja, for ſunde Mennesker er det, ſom allerede ſagt, endog tilraadeligt at ſove ſelv om Vinteren ved aabent Vindue, men til Gjengjæld maa Soveværelſet ſaa [illegible] om Dagen blive opvarmet, for at der ikke ſkal afſætte ſig Fugtighed paa Væggene. Svagelige [illegible]dre Folk ſamt ſpæde Børn bør dog helſt ſove i en højere Temperatur, 12 Gr R. Man [illegible] mange forſkjellige Maader, paa Opvarmingen foretages, fra det ſtore, frit brændende [illegible] midt i Rummet til meget [illegible]plicerede Varmeledningsapparater, men alle ere de dog [illegible] lokal Opvarming, hvor [illegible] opvarmes ved et Apparat i Lokalet, eller central, hvor [illegible] len opvarmes i et ſærligt [illegible] udenfor Vaaningen og ledes til gjennem Kanaler.

Lokal Opvarming [illegible] ſom allerede berørt, [illegible] paa [illegible]

et primitive Maade ved at have
abent Baal midt i Rum-
og at lade Forbrændings-
dukterne gaa ud gjennem et
i Loftet. Det er en meget
onomiſk Opvarming, da der
gaar ſærdeles meget Brænd-
materiale, og den er meget
nd, da de ved Forbrændingen
nede ſkadelige Luftarter nød-
digvis blande ſig med Atmoſ-
ren i Rummet. Den benyttes
heller aldrig af de mere civili-
de Folkeſlag.

Saa benytter man Kaminer
Opvarming, hvor Brændſelet
brændes paa et aabent Ild-
d med Udgang til Skorſtenen.
ere Lande anvendes denne
aade med Forkjærlighed. Her
Norden træffer man den ſom
is kun hos de Rige, paa Slotte
Herregaarde, thi den kræver
et Brændſel og opvarmer
og kun daarligt Rummet. En
r Fordel beſidder Kaminen;
ſtærke Træk virker i høj Grad
rende, og Luften i en Sal
d Kamin er i Almindelighed
ren.

Det almindeligſte Middel til
rming af Værelſet er Ov-
n, hvor Forbrændingen af
Brændſlet foregaar i et lukket
ſted, medens Forbrændings-
dukterne føres bort gjennem
Rør og op i Skorſtenen. Me-
Opvarmingen af Stuens
ved aabent Baal eller Ka-
min foregaar ved Udſtraa-
af Varmen fra Ilden, er
holdet ved Ovnen et andet og
re. Her opvarmes nemlig
de Luftlag, der nærmeſt om-
Ovnen; ved Opvarmingen
de lettere, ſtige til Vejrs
ive Plads for nye. Det vil
ver let indſes, at Luften i et
vis opvarmet Værelſe be-
er ſig i en ſtadig, om end
Cirkulation, der er i høj Grad fordelagtig for Sundheden. I Modſætning til den foran omtalte **Straalevarme**, kaldes denne: **Ledningsvarme**. En Kakkelovn, iſær en Jernovn, kan ogſaa afgive Straalevarme, naar den bliver for ſtærkt ophedet; enhver kjender af egen Erfaring Ubehageligheden ved denne Varme, mod hvilken man beſkytter ſig ved Hjælp af Kakkelovnsſkærmen. Straalevarmen frembringer ikke en ligelig Fordeling af Varmen i Værelſet; medens man kan finde det utaaleligt hedt indenfor Varmeſtraalernes Omraade, kan man paa et andet Sted i det ſamme Værelſe finde Temperaturen kølig. En Ovn, der producerer Ledningsvarme, er da ogſaa langt at foretrække, men det maa paa den anden Side indrømmes, at Opvarmingen foregaar betydeligt langſommere. En Jernkakkelovn kan i en langt kortere Tid opvarme et Værelſe end en Lér- eller Porcellænsovn, men Varmen er langt fra ſaa behagelig og forſvinder ogſaa forholdsvis hurtigt, da Jernovnen afkøles langt hurtigere. Jeg vil her med det ſamme minde om, at Straalevarmen er meget ſkadelig for Helbredet; den ene Side af vort Legeme eller en enkelt Del deraf træffes af Varmeſtraalerne, medens Reſten befinder ſig i en betydeligt lavere Temperatur; den ſtærke Hede frembringer i de opvarmede Partier af Legemet Blodoverfyldning med dens forſkjellige Følger, og den taabelige og uſunde Sætten ſig i Kakkelovnskrogen eller med Ryggen op til Ilden har fremkaldt langt flere Katarrher og Betændelſer i Lungerne end den ſtiveſte Froſt eller den vældigſte Storm. Forældre ſkulle aldrig tillade deres Børn at ty til Kakkelovnskrogen; de ſkulle tvært imod anviſes en Plads langt borte fra Ovnen, hvor de fuldſtændigt ere ſikkrede mod Straalevarmens Virkninger. Nu véd jeg jo ſaa godt ſom nogen, at der er Tuſinder og atter Tuſinder af Hjem, hvor Forholdene ere ſmaa og indſkrænkede, og hvor man f. Ex. ikke har broderede eller lakerede Kakkelovnsſkærme til at afbøde Straalevarmens ſkadelige Virkninger; men det behøves heller ikke; et ſtort Stykke Papir, en gammel Avis gjør den ſelv ſamme Nytte naar den anbringes eller ophænges foran Kakkelovnen. Lad mig nu tillige advare mod at fyre ſaa ſtærkt i, at Ovnen bliver overvarm, endog glødende; vi have viſt alle ved at komme ind i et ſaadant overhedet Værelſe bemærket den kvalme, brændte Lugt, der opſtaar; denne Lugt hidrører dels fra, at Støvdele, der ſvæve om i Luften, ligefrem brændes, naar de komme i Nærheden af den hede Ovn, dels fra, at der under ſaadanne Omſtændigheder bliver en Mulighed for en Del af de luftformige Forbrændingsprodukter [Kulſyre, Kulilte] til at ſlippe ud gjennem Utætheder i Ovnen i Stedet for at flygte bort gjennem Skorſtenen; Luften i Værelſet fordærves ſaaledes, bliver mindre ſkikket til Aandedrættet, og Velbefindendet lider derunder. Nødvendigheden af at have en Varmemaaler [Thermometer] i ſine Værelſer er desværre endnu ikke bleven ſaa indlyſende for alle Klaſſer i Samfundet, ſom det kunde ønſkes; nu om Stunder kan dette lille, nyttige Redſkab kjøbes for en ren Bagatel, der atter vil kunne indvindes paa faa Dage, idet man ved dets Hjælp vil kunne ſpare megen Brændſel.

Medicus.

Haandarbejde.

En „Løber“ til Gangen, Korridoren eller Kokkenet.

Jeg har af alt Slags gammelt Affald af Tøj, Tøjreſter, opſprættede, ubrugelige Kjoler, kort ſagt af alt Slags Tøj, der paa en eller anden Maade kunde klippes i Strimler, forfærdiget mig en Del praktiſke „Løbere“, der ere meget ſtærke og tage godt af for Gulvene. Jeg klipper dertil, ſom ovenfor ſagt, alt Slags ubrugeligt Tøj i 3 Cent. brede Strimler, rier disſe ſammen til en Længde og vinder dem op ſom et Nøgle. Saa ſtrikker man med to, mindſt fingertykke og en Alen lange Træſtrikkepinde paa en Opſlagning af 40 Maſker ſtedſe frem og tilbage med almindelige rette Maſker. Naar man pasſer at lade en lys og en mørk Stribe vexle, faar man et flammet Mønſter, men man kan naturligvis ogſaa lave Strimlen ensfarvet, eller, hvis man ſynes Arbejdet bliver for tungt at haandtere, ſtrikke det i Firkanter, der ſaa kunne vexle i Farven. Mine Løbere ere ſtorflammede [jeg anbragte en temmelig lang, mørk Strimmel, og lod ſaa en lige ſaa lang, lys Strimmel følge efter], de ſe meget godt ud og lade til at være meget ſtærke. Arbejdet, ſom jeg brugte ſom Mørkningsarbejde, gik meget let fra Haanden.

C. B.

Husraad.

Haarpleje.

De fleſte Mødre tro at have gjort nok for deres Børns Haarpleje, naar de hver Dag børſte, rede, pomadiſere og friſere det.

Ja, de have gjort nok i de fleſte Tilfælde, meget for meget. De ane ikke, at denne Pleje ſkader mere, end den nytter. Fedtet befordrer Skjældannelſen, Hovedbunden kan ikke dunſte tilbørlig ud, og Haaret miſter ſin Glans og ſin Blødhed. Ved Baden ſkulde hele Hovedet vaſkes godt med Sæbe og en blød Børſte. Det Støv, der ſætter ſig i Haaret ved Leg i Skolen eller i det Frie, kan ikke bekæmpes med Børſte og Kam alene. Man maa aldrig klippe Barnet, naar det har Hoſte eller Snue, i ſtærk Blæſt eller i Kulde. Mange Sygdomme, hvis Aarſag Mødrene forgjæves ſøge at udgrunde, kan føres tilbage til Haarklipning i Utide. Ganſke uforſvarligt er det at „krølle“ Smaabørn ad kunſtig Vej. Have de Krøller, ſaa lad dem beholde dem, men ſøg ikke at fremtvinge Krøllerne paa de Smaa, de ſmaa „Krølhoveder“ komme gjerne til at bøde for Mødrenes Forfængelighed ved allerede ſom unge Menneſker at maatte ty til „laante Fjer“.

H. M.

Naar Mælken bliver ſur.

Naar Mælken er begyndt at blive ſur og ikke vil holde at koge, kan man i de fleſte Tilfælde ſikkre ſig mod, at den løber ſammen ved at komme en Knivſpids kulſurt Natron (pulveriſeret, renſet Soda), der faas paa ethvert Apotheki. Midlet giver ikke Mælken nogen Biſmag. Kommer man en Smule kulſurt Natron i Mælken før den bliver ſur, beſkytter det den fra at blive det. Dette ſimple Middel turde være af Vigtighed for mange Husholdninger og lader ſig uden Bekoſtning eller Riſiko prøve af enhver.

W. H.

Renſning af Propper.

Man kan bruge brugte Propper igjen ſelv til Syltetøjsflaſker, naar man følger følgen Fremgangsmaade: Man overhælder de ſamlede Propper med varmt Vand og lader dem ſtaa i dette Natten over; næſte Dag ſkylles de godt ud i flere Hold koldt Vand og anbringes nu i en Blanding af 15 Dele varmt Vand og Del Saltſyre. Saaledes behandlede Propper ville ikke ſkade Se eller andet, men gjøre ſam Nytte ſom nye Propper.

B.

En Agurkekur.

Paa ſkrællede og i tynde Sk ſkaarne Agurker ſtrøer ma noget Salt, lader dem ſtaa i 1 Minutter og presſer dem ſaa u Den ſaaledes indvundne Saft naar man drikker et Par Kop om Dagen, et kølende Mid mod Feber og Blodſtigning Hovedet og en Lindring for Bryſ lidende. Det anbefales ligeleſ nervøſe Damer at prøve de uſkadelige, beroligende Kur.

M. J

Kokkenet.

At forhindre, at der danner ſig „Sten“ i Thekjedler.

Ethvert Slags Vand, Regnvandene undtagen, vil hurtig bedække Bunden af Thekjedlen eller enhver anden Slags Kjedel med en højſt uvelkommen Skorpe, den ſaakaldte „dannen Sten“. Dette kan forhindres ved at man lægger et Stykke rent Øſtersſkal, Marmor eller anden Sten i Kjedlen. Skallen eller Stenen vil ſtedſe holde Kjedlen i Orden ved at drage Jord- eller Stendelene til ſig. Den kan ſaa en Gang imellem fornyes.

F. A.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 34.

Hjemmet.

Lidt om Barnevogne.

Barnevognene danne for Tiden et yndet Skriveemne, rigtignok nærmeſt i Betydning af Angreb paa disſe ſmaa Ekvipager eller rettere dem, der kjøre dem. Man beſkylder ikke med Uret dem, der agere Vognſtyrere, for Henſynsløshed, og anker over, at de genere de Forbigaaende mere end de ſtrengt taget have nødigt, og hvorvel det ikke er dette, min Anke, ikke mod Barnevognene men mod deres Styrerſker, gjælder, ſkal jeg villig indrømme, at jeg tror, at Klagerne have Ret. Naar man ſer den Henſynsløshed, hvormed mange af de ſmaa Væſener i Barnevognene behandles, kan man ikke vente, at de, der kjøre dem, ſkulle tage meget Henſyn til de ſtore Væſener, der pasſere forbi dem.

Prøv en Gang, kjære Læſerinde, paa at underſøge denne Henſynsløshed lidt nærmere, ſaa ſkal Du ſe, at jeg har Ret. Tag Dig en Dag, naar Du er ude at gaa en Tur, over at tælle, hvor mange af de Barnevogne, Du møder, der kjøres paa en henſynsfuld (her mener jeg for Barnets Vedkommende) Maade, og Du vil forbavſes over det ringe Antal, Du faar ud. Enten det nu er ligegyldige Mødre eller ſløve Barnepiger, der ſkyde Vognen, bliver Reſultatet ſom ofteſt det ſamme; værſt ſtiller det ſig naturligvis for de Vognes Vedkommende, der kjøres af en „nylig konfirmeret Pige“, thi til disſe er det jo ſom ofteſt, at vi betro Omſorgen for det, der er os dyrebareſt paa Jorden! Se i de offentlige Anlæg hvor mange af disſe Barnepiger, der ſidde og faa ſig en fortrolig Pasſiar, medens Barnevognen er ſtillet i det ſtærkeſte Solſkin, ſaaledes at Solen maa genere den Lilles Øjne! Læg Mærke til, i hvilken Galop der, naar der ſkal naaes hjem i en Fart, efter at Tiden er ſladret hen, kjøres med Vognen. Det ene Hop efter det andet ſlynger den Lilles Hoved frem og tilbage paa Puden, den faar ikke en Gang Tid til at ſkrige rigtig ud, et nyt Hop kvæler Stemmen eller fremkalder en ſvag, næſten ryſtende Tone, der aldeles ikke generer Barnepigen; hun ſkal hjem i rette Tid! Er der et ſtørre Barn med der ikke godt kan følge med ſaa ſættes det enten op i Barnevognen, hvor det generer den mindre og ſelv indtager en højſt ubehagelig Stilling, eller det ſlæbes afſted, ſaa man maa undres over, at ikke de ſmaa Arme gaa af Led ved det. Klynkes der, kan det godt være, at et lille Klaps „lærer den egenſindige Unge at tie“ — — —

Et andet yndet Beroligelſesmiddel, naar den Lilles Graad forſtyrrer Pasſiaren, medens man ſidder i god Ro paa en eller anden Bænk, er at vugge Vognen op og ned paa Baghjulene, det hjælper næſten altid, thi ved denne Bevægelſe frembringes en Art Bedøvelſe, der naturligvis faar den Lille til at tie.

At dreje Kaleſchen efter Blæſten er ogſaa en Kunſt, kun meget faa lader til at forſtaa. Vinden faar ſom ofteſt Lov til at blæſe lige ind i Barnets Anſigt, og ſiger man noget til Vedkommende om det, faar man ſom ofteſt det Svar: „At nu drejer man ſtrax om et Hjørne, ſaa er det forbi", eller „at Vognen var lige bleven drejet, man kan da ved Gud ikke blive ved at ſnurre rundt hele Tiden!"

Der kan indgives Klage over „uforſvarlig Kjørſel", vel at mærke af rigtige Kuſke med rigtige Heſte; jeg kunde have Lyſt til at faa alle de Mødre, der ere omhyggelige for deres Smaa, og ſom vilde gyſe ved at ſe dem en ſaadan Behandling underkaſtede, jeg kunde have Lyſt til, ſiger jeg, at faa alle ſaadanne Mødre til at danne en Slags Forening til Paatale af „uforſvarlig Kjørſel med Barnevogne", og en af de førſte Regler for denne Forenings Medlemmer ſkulde ſaa være „at paatale, hver Gang de ſaa' noget utilbørligt", enten de ſaa ſom Løn fik et ſtuds Svar eller ikke. Maaſké nogle af de unge Barnepiger, hvem denne Klage nærmeſt gjælder, ſlet ikke have til Henſigt at være upaapasſelige, maaſké de kun i ren Tankeløshed begaa de omtalte Fejl, i ſaa Tilfælde vilde en Paapegen af de Følger, denne Tankeløshed kan have paa det lille, dem betroede Væſens Helbred, maaſké vække Angſt og gjøre dem paapasſelige i Fremtiden; hjalp ſaa Paatalen ikke, kunde man jo ſe at faa at vide, hvem Børnene tilhøre og afgive ſin Klage paa rette Sted, om end maaſké nogle Familier vilde finde ſig fornærmede ved en ſaadan Henvendelſe. Jeg véd en Dame, der i et ſaadant Tilfælde af den Moder, hun henvendte ſig til, fik det Svar: „Tak, jeg ſtoler paa den Pige, der pasſer Barnet, og ønſker ikke fremmed Indblanding i mine Sager" — men ſaadanne ſmaa Ubehageligheder og Skuffelſer maatte ſaa ikke ſkræmme de Damer, der virkelig vilde gjøre noget godt. I ethvert Tilfælde har jeg nu ſaa godt jeg kunde henledet Læſerindernes Opmærkſomhed paa en af de ſtore Farer, der truer vore Smaa; jeg véd nok, jeg egentlig vilde tale om Barnevogne, men i Stedet for gik over til Barnepigerne, ja, Formen i min Klage er maaſké lidt mangelfuld, men jeg har dog faaet frem, hvad jeg havde paa Hjerte, og naar Meningen er god, tror jeg ikke mine Læſerinder ville være ſtrenge Dommere om det øvrige.

Til Slutning vil jeg dog ſkrive et Par Ord om ſelve Vognene eller rettere om Vogntæpperne. Jeg véd ikke, hvor det kan være, at Vogntæpperne ſynes at forſvinde, men overalt ſer man næſten altid kun det ſtygge, ſorte Overlæder paa Vognene; det forekommer mig at ſe ſaa uendelig uſkjønt ud, at ſe en Barnevogn ſaa ſmykkeløs, medens Vuggen, der venter den Lille hjemme, maaſké er udſtyret med en Overflod af Blonder og Stads. Jeg vil ikke hermed tale noget Forſvarsord for de hvide Vogntæpper eller de meget lyſe, jeg véd, at de ſkade Børnenes Øjne, iſær i Sommertiden, hvor Solen kaſter Skæret tilbage, men jeg ſynes et ſmukt, mørkt Tæppe med en bred Frynſe om vilde hæve det lille Kjøretøj meget. De mørke Fløjlstæpper med en Silkebort om ere iſær ſmukke, og et hæklet Tæppe i Stribe- eller i Tærnemønſtre, dannet af et Par douce Farver, for Exempel drap, oliven, rødbrun o. ſ. v. tager ſig ogſaa nydeligt ud. Man ſer ſaa ſtrax, at en omhyggelig Haand har ſyslet for den lille Kjørende.

Sophie D..l.

Nogle Regler for Badning.

Badelyſtne bedes indtrængende lægge vel Mærke til følgende Regler for Badning:

1. Tilbagelæg altid Vejen til Badeanſtalten i et maadeholdent Tempo.
2. Erkyndig Dig ved Ankomſten til Vandet ſtrax om Terræn- og Strømforhold.
3. Klæd Dig langſomt af, men gaa ſtrax ud i Vandet, naar Du er afklædt.
4. Er Vandet dybt nok, ſaa

ſpring paa Hovedet ud; kan eller vil Du ikke dette ſaa tag i det mindſte hurtig en Dukkert eller to.

5. Bliv ikke for længe i Vandet, iſær hvis Du ikke er rigtig ſtærk.
6. Klæd Dig efter Badet hurtig paa.

Undlad at tage et Bad:

1. Efter heftige Sindsbevægelſer.
2. Efter gjennemvaagede Nætter.
3. Lige efter Maaltider.
4. Naar Du ikke befinde Dig vel.
5. og ſærlig naar Du har nydt hidſende og beruſende Drikke.

Sundhedslære.

XXXI.

Jeg har allerede i det foregaaende gjort opmærkſom paa den Omſtændighed, at en overhedet Kakkelovn i flere Henſeender er høiſt uheldig for Sundheden. Her ſpiller imidlertid det Materiale, vi vælge til Ovnen, en meget væſentlig Rolle, ligeſom det vigtige økonomiſke Spørgsmaal ſtaar i den nærmeſte Forbindelſe hermed. Ved en økonomiſk Kakkelovn forſtaa vi en ſaadan, ſom af det mindſt mulige Kvantum Brændſel giver den meſt mulige Varme, ikke juſt for et Øjeblik, men formaaende at holde paa og ligeſom opſpare den af Brændſelet udviklede Varme, ſom derefter ſukcesſivt udgives til Opvarming af Luften i Værelſet.

Som bekjendt ere vore Ovne konſtruerede enten af Jern eller af Sten, af brændt Ler eller endelig af en Blanding af begge de to foregaaende.

Jernovne opvarmes meget hurtigt, afgive ogſaa en betydelig Varme, men afkøles ligeledes ſnart. De egne ſig derfor ogſaa bedſt til Opvarming af Rum, naar det ønſkes i en Fart at frembringe den pasſende Temperatur. Straalevarmen fra disſe Ovne er, ſom allerede omtalt, meget ubehagelig, og man har derfor ogſaa bygget dem ſaaledes, at de have et ydre Hylſter, der ved et Mellemrum er adſkilt fra ſelve Ildrummets Vægge. Man opnaar ſaaledes at have en faſt Kakkelovnsſkærm, idet den yderſte Beklædning ikke godt nogenſinde vil kunne blive opvarmet ſaa ſtærkt, at den vil afgive nogen generende Straalevarme. Disſe ſaakaldte „Mantelovne" ere at anbefale, hvor Forholdene forbyde at anſkaffe Ler- eller Porcellænovne. Hvis man i ſit Hjem har af de gammeldags Jernovne med enkelt Beklædning, bør man altid benytte en Skærm, der jo, ſom ſagt, kan forfærdiges af et Stykke Avispapir lige ſaa godt ſom af Silke eller andre koſtbare Stoffer. *Magaſinovne* eller andre ſaadanne Konſtruktioner, hvor man fylder et ſtørre Kvantum Brændſel i Ildrummet paa en Gang, ere meget gode iſær for ſtørre Lokaler, naar man forſtaar at pasſe Forbrændingen paa rette Maade; men de ere rigtig nok aldeles utaalelige, naar — i Regelen kvindelig — Uforſtand manøvrerer forkert med de ſmaa Spjæld, og tilvejebringe en utaalelig Hede og en tør Luft i Rummet, der minder om de romerſke Bades Sudatorier. Jeg ſkal ſenere, naar vi have betragtet de forſkjellige Opvarmingsmethoder, omtale de Forſigtighedsregler, man bør tage for at forhindre Ulemperne og de for Sundheden ſkadelige Følger af en uhenſigtsmæsſig Opvarming af vore Værelſer.

Lerovnene, de ſvenſke og rusſiſke Kakkelovne, ere i Modſætning til Jernovnene konſtruerede af et Materiale, der er en *ſlet* Varmeleder. Man forſtaar herved et ſaadant Stof, ſom kun vanſkeligt og langſomt bliver opvarmet, men ſom til Gjengjæld holder længe paa den en Gang modtagne Varme. Jeg kan her ikke tilbageholde den Bemærkning, ſom egentlig førſt er paa ſin Plads, naar vi ſenere ſkulle tale om vor Klædedragt, at alle de Stoffer, vi benytte til Beklædning baade om Dagen og om Natten, ere ſlette Varmeledere, der paa ingen Maade i og for ſig *varme* os, men ſom kun, netop paa Grund af denne Egenſkab, *holde paa* vort Legemes Egenvarme. Lerovnene udſtraale ikke Varme men virke ved Ledning. De egne ſig derfor ikke til hurtig Opvarming, men naar de en Gang ere blevne opvarmede, fordele de den modtagne Varme paa en jævn og ensformig Maade, der er yderſt behagelig og meget gavnlig for Helbredet. Desværre ere disſe Ovne altfor koſtbare til, at de kunne faa en mere almindelig Udbredelſe, men det maa haabes, at man med Tiden vil kunne udfinde Midler til at konſtruere dem paa en billigere Maade og af et mindre koſtbart Stof. De ſvenſke Ovne med deres blanke hvide Overflade og behagelige Varmemaade ere en langt ſtørre Pryd for et Værelſe end de hæslige ſorte Gryder, hvormed vi i Almindelighed maa lade os nøje.

Et ret godt Surrogat for Lerovnene afgive de Ovne af en *blandet Konſtruktion*, ſom vel i Hovedſagen ere af Jern, men hvor ſelve Fyrrummet og til Dels Ildkanalerne ere udmurede med ildfaſte Sten. Disſe Sten holde paa Varmen og økonomiſere ſaaledes paa Brændſelet.

Ja, Økonomien med Henſyn til Brændet er af ſtor Betydning for de fleſte, og i ſaa Henſeende er ikke alene Valget af Brændſelsmaterialet og Ovnens Konſtruktion af Vigtighed men ogſaa ſom tidligere nævnet Benyttelſen af Thermometret eller Varmemaaleren. Valget af Brændſelet afhænger dels af vedkommendes økonomiſke Forhold, dels af Ovnens Konſtruktion, idet det kan være daarlig Sparſommelighed at vælge det billigſte Materiale, f. Ex. Kul i en Ovn, der ikke er bygget til dette Brændſel. En Omſtændighed maa her ikke glemmes, nemlig at ſelv den bedſt byggede Ovn, det bedſt konſtruerede Ildſted kun gjør en forholdsvis ringe Mængde af Brændſelets Varmeværdi nyttig; for ſaa vidt drives der en umaadelig Ødſelhed med Brændſel, og Ingeniørerne hele Verden over ere da ogſaa travlt beſkæftigede med at udfinde Konſtruktioner, ved hvilke mere og mere af Brændſelsmaterialets Varmeværdi kan blive udnyttet. For Kakkelovnens vedkommende tabes der en betydelig Mængde Varme ved Lufttrækket op gjennem Skorſtenen, og man har derfor ladet Trækket inde i Ovnen gaa i Slyngninger eller i Zigzag, ligeſom ſelve Røret ogſaa gives flere Bøjninger; dette ſidſte pynter juſt ikke i et Værelſe, men det er ikke altid, at Nytte og Fornøjelſe gaa Haand i Haand. Ved de ovenfor omtalte Magaſinovne er Lufttrækket endog indrettet ſaaledes, at det gaar fra oven af ned gjennem Brændſelet, hvorved der opnaas, at de underliggende Kullag blive vel opvarmede længe, førend de brænde, og det er da indlyſende, at der herved ſpares paa Varmen.

Man har forſynet Kakkelovnene med forſkjellige Indretninger, hvorved der bevirkes en Ventilation af Værelſet. Jeg ſkal her blot nævne, at de foran omtalte Mantelovne i Reglen have Aabninger nede ved Gulvet, gjennem hvilke den kolde Luft ſuges ind, opvarmes mellem Ovnens to Hylſtre og gaar ud i Værelſet foroven; der fremkaldes herved en livlig Luftcirkulation, idet den opvarmede Luft, der ſom bekjendt er lettere, ſtiger til Vejrs, medens den kolde ſynker ned mod Gulvet. I andre Ovne har man anbragt inde i ſelve Ovnlegemet ved Siden af Ildkanalernes Gange, hvori Luften trænger ind for neden og atter gaar ud for oven efter at være bleven opvarmet. Ved alle disſe Ventilationsovne maa der naturligvis være anbragt Klapper eller Spjæld, ſom man efter Behag kan aabne og lukke for ſaaledes at kunne regulere Ventilationen.

Medicus.

Husraad.

Middel mod Blækklatter paa Gulve.

Man ſkurer med Salt og Vand. Selv gamle Blækklatter kan borttages paa denne Maade.

j. r. h.

Middel mod Hoved- og Tandpine.

Katteſkind tørres i fri Luft og indſyes i et fint Stykke Silketøj. Det bæres om H
helſt ſtadigt.

f

Figen ſom Lægemi

Figen har en meget læ
ſkyldelſe paa Man
volde og anvendes fr
Held overfor ſaadanne S
det have en Forſtyrrelſ
døjelſesorganerne til F
Konſtantinopel anvende
tiſke Læger Nydelſen
ſom et Forebyggelſesmi
Kolera, da der altid g
døjelſesbeſværligheder f
denne Sygdom. Men
alle, der lide af Hoſte o
ſygdomme, kan Nydelſen
anbefales. En ſimpel, n
lægende Bryſtthe, frembr
at koge almindelig Byg
Figen og en Haandfuld
og afſie det. Af denne
drikkes nogle Kopper o
Figen anvendes ogſaa
Lægemiddel, f. Ex. mod
der, der blødgjøres ved
ket Figen lægges paa
trække ogſaa hurtigt
vendelſen af dette Midde
bløde den ſkærkede F
ſunken Mælk, før den l
Tandbylden.

At faa hvide H

Et godt Middel til at
og bløde Hænder,
hvri blive tilllavet ſaaled
blander noget Salt i
og vaſker Hænderne i V
Vædſken ſkal tørres in
og man ikke gnides af.

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 35.

Hjemmet.

Om Fodtøj med „ſpidſe Næſer“.

Man friſtes ofte til at opſtille det Spørgsmaal, om Moderne er til for vor Skyld eller vi for deres, om de opfindes for at gjøre Menneſkene en eller anden Glæde, eller for at pine og plage dem — jeg er ofte nær ved at antage det ſidſte. Og naar ſaa deres Omſkiftelſer endda optræde aabenlyſt — paa en Gang — ſom f. Ex. Krinolinen eller Tonruren, ſom enhver, der ikke vil „følge med“, kan viſe beſtemt fra ſig, ſaa faar det dog at være; men naar de ſniger ſig ind paa én, ſaadan lidt efter lidt, ſaa at man uværgerligt bliver et Bytte for dem, før man véd et Ord af det, ſaa er man fortabt, hvis man ikke pludſelig og energiſk frigjører ſig for Rænkerne.

Hør her et lille Exempel fra Fodtøjsmodens Omraade.

Jeg bruger Sko og Støvler af et beſtemt Nr., der altid paſſer, og behøver derfor ikke at blive taget Maal af hver Gang, men kan blot opgive Skomageren Nr., for at være vis paa at faa paſſende Fodtøj. Desuden havde jeg i længere Tid faaet dette fra et udenlandſk, franſk Fabrik, tror jeg. Det ſad udmærket og trykkede aldrig, da jeg klogelig ikke opgav noget Nr., der var for lille til Foden, men det der virkelig dannede Fodens Maal. Lidt efter lidt, omtrent umærkelig forandrede Forholdet ſig. Jeg maatte et Par Dage „vænne“ mig til det nye Fodtøj, før Foden fandt Hvile i det, og jeg tænkte mig nok, at det var den mere og mere ſpidſe Façon, Fodtøjet antog, der var Skyld i det, men ſaalænge det lod ſig vide ud ved et kort Brug, kunde det dog hæves og jeg lod „Moden“ raade. Næſtſidſte Gang jeg fik Sko, gik det endnu, Længden var god, Skoene ſtore nok, men dog trykkede de i Taaen — jeg ſaa' efter og lod foreſpørge, jo, Nummeret var det ſamme — kun Moden var omſkiftet. Da jeg nu ſidſte Gang ſkulde have Sko og Støvler, lod jeg udtrykkelig bede om brede Næſer, — det fandtes ikke og kunde ikke ſkaffes, da den Fabrik ikke leverede det. Endnu en Gang tog jeg det ſpidſe Fodtøj og gik med det, gik virkelig nogen Tid med det, da jeg nu en Gang havde givet Pengene ud, men jeg gjør det aldrig mere. Trykket ude i Taaſpidſerne fremkaldte en formelig Nerveknude ovenpaa Foden, og ſelv en mindre Tur forvoldte Smerte i Fodderne. Nu ſtaar det nye Fodtøj hen — jeg tager det under ingen Omſtændigheder paa mere. Jeg lod mig ſy et Par Sko af indenlandſk Fabrikat, med bredere Næſer, men hvis nogen tror, at det er let at faa et Par ſaadanne Sko ſyede, tage de fejl, det er d'Hrr.

Skomageres Ære for nær at ſy noget ſaa „umoderne“. En ung Pige af mit Bekjendtſkab, der færdes meget i Have og Skov vilde heller ikke længere finde ſig i Pineriet med det ſpidſe Fodtøj, og beſtilte hos ſin Skomager et Par Sko „med Næſer omtrent ſom paa Drengeſko“, men førſt efter flere Debatter om „Umuligheden af at gaa med dem“, fik hun dem virkelig, og kan nu foretage ſine Ture uden at mærke ſine Fødder. Men at tænke ſig, at noget ſaa naturligt ſom det at have ſine Fødder til fri Raadighed, ſkal formenes én ved Moder, der Skridt for Skridt ſnige ſig ind paa én! Havde man for nogle Aar ſiden viſt os en af de ſpidſe Sko, der bruges nu, og ſagt én, at det Stykke af Saal og Overlæder, der ſkulde tages af det Fodtøj man den Gang brugte, for at faa Lighed bragt til Veje, ſkulde bringes ſom et Offer paa Modens Alter, vilde man harmfuld have nægtet at følge en ſaadan Mode. Men Moden kom ikke aabenbart og ærligt med Forſlaget, den ſtjal ſig lidt efter lidt ind, „en lille Smule paa hver Side“, indtil endelig det Futteral, der nu kaldes en moderne Sko, var bleven dannet. Det hjælper ſnart heller ikke mere at forlange „Næſe og Hæle ſom paa Herreſko“, thi ogſaa paa dette Omraade taler Moden med. Min Mand har altid før ſmilet lidt haanlig af vore Jeremiader over Fodtøjet og bemærket, at ſaa kunde man gaa til „gode Skomagere“, han havde aldrig havt Gene af ſit Fodtøj. Nu er han kommen med! Det ſidſte Par Støvlers Næſer ere nu allerede ſaa indknebne, at han hurtigſt muligt ſmutter i ſine Morgenſko, ſaaſnart han kommer hjem, og jeg tænker ſnart, at jeg faar Lov til at indlemme „de nye Støvler“ i mit Muſæum for ubrugeligt Fodtøj, der paa denne Maade bliver temmelig koſtbart. Jeg raader derfor de ærede Damer, og Herrer for den Sags Skyld med, naar de ſkal have nyt Fodtøj, til at beſtille det, lade ſig tage Maal af, og forlange bredere Næſer, uden at agte paa Forſikkringer om det „umulige“ i at gaa med dem. Det der er „umuligt“ at gaa med i Længden, er det ſpidſe Fodtøj, lad ſaa Moden ſige, hvad den vil. Det er ſmukkere at ſe, et Menneſke bevæge ſig let og frit paa ſine Fødder, end at ſe en forpint Skabning ængſtelig trippe fra Sted til Sted følende, at hvert Skridt fremkalder Smerte, men trøſtende ſig med, at „hans eller hendes Fødder ſe ſaa elegante ud i det moderne Fodtøj.“

C. B.

Sundhedslære.

XXXII.

For Fuldſtændigheds Skyld maa vi her med et Par Ord omtale den ſaakaldte Centralopvarming. Medens Kakkelovnen i dens forſkjellige Former ganſke viſt er det bedſte Varmeapparat for enkelte Værelſer, vil denne Opvarmingsmethode være altfor uøkonomiſk, hvor det gjælder om at opvarme ſtore Samlinger af Rum, ſaaledes f. Ex. offentlige Bygninger med mange Lokaler, hvor Brændſelsmaterialet og Betjeningen af de i ſaa Fald fornødne mange Ovne vilde blive alt for bekoſtelig. Man vælger derfor i ſaadanne Tilfælde at anlægge et Opvarmingsrum udenfor Bygningen, hvortil ſaa Varmen ledes gjennem Rør enten Form af Luft, Vand eller Damp. Det er denne Art Varmeledninger, vi træffe i Banklokaler, Skoler o. ſ. v. ligeſom ogſaa i enkelte ſtore Privatbygninger. Amerikanerne, der i ſaa mange Henſeender gaa i Spidſen, hvor det gjælder praktiſke Indretninger, have endogſaa i nogle af deres ſtørre Byer forſøgt at forſyne hele Komplexer af Privatboliger med Varme fra en centralt beliggende Opvarmingsanſtalt, men man vil let kunne indſe, at der tabes ikke ſaa lidt Varme, naar Ledningen, der ſkal paſſeres, bliver for lang. Det er imidlertid meget rimeligt, at Forholdene i de ſtore Byer efterhaanden ville udvikle ſig ſaaledes, at vi faa Varmeledninger til vore Boliger, ligeſom vi nu have Gas- og Vandledninger; man aabner en Hane, og Varmen ſtrømmer ud i vore Værelſer. I mange Henſeender frembyder denne Opvarmingsmethode ſtore Fordele; man ſlipper for den kjedſommelige og al-

[illegible] noget ſmudſige Pasning af Kakkelovne, ligeſom disſe uſkjønne Apparater vilde kunne undgaas i Værelſerne; man bliver ikke forulempet af den ubehagelige Straalevarme, og Faren for Ildsvaade vilde blive i høj Grad formindſket; men det kan dog ikke nægtes, at Sagen ogſaa har ſine ubehagelige Sider, blandt hvilke ſærligt ſkal nævnes, at Stueluften let bliver altfor tør, og at der meget ofte følger en højſt ubehagelig Os med disſe Anlæg.

Det var mig unægtelig her en ſtor Friſtelſe at gaa lidt nærmere ind paa de forſkjellige Arter af Centralopvarming, men da jeg ikke tør forudſætte, at en ſaadan Udvikling i lige Grad vilde intereſſere alle Læſerne, og da jeg ikke ſkal glemme, at jeg i Indledningen til disſe ſmaa Afhandlinger har lovet Dem, at jeg ikke nogenſinde ſkulde kjede eller trætte Dem, ſkal jeg ikke bukke under for Friſtelſen. Vi ville da lade os nøje med det her ſagte og dernæſt gaa over til nogle korte Betragtninger over, hvorledes man bedſt kan undgaa de Farer og Ulæmper for Sundheden, ſom opſtaa ved Opvarmingen af vore Værelſer.

Førſt og fremmeſt maa man ſørge for, at der er det fornødne Træk i Ovnen, for at Brændſelet kan blive fuldſtændigt fortæret, og i ſaa Henſeende maa man undgaa en Behandlingsmaade af Ovnen, der hindrer fri Tilgang af Luft og paaſé, at Ovnen er vel konſtrueret og renſet. Daarlig Træk kan fremkomme ved, at man af Sparſommelighed lukker det Spjæld, der i Almindelighed er anbragt paa Ovnen under Riſten; Forbrændingen bliver derved ufuldſtændig, og der udvikles Røg, ſom gjennem mulige Utætheder kan ſlippe ud i Værelſet. Ofte ødelægges Lufttrækket ved, at man overfylder Ildrummet med Brændſel, idet de fleſte Ovne netop ere indrettede ſaaledes, at en god Forbrænding kun foregaar, naar der fyres med lidt Brændſel ad Gangen; Følgen bliver den ſamme ſom før nævnt; der udvikles Røg, og er Ovnen ikke fuldſtændig ren, eller er der uheldige Vind- eller Vejrforhold, der hindre Forbrændingsprodukternes fri Pasſage gjennem Skorſtenen, vil Røgen ſnart fylde Værelſet.

Vi ville til den rette Forſtaaelſe her erindre om, at Forbrændingsprodukterne, de ved Forbrændingen udviklede Gasarter, ſtige gjennem Kakkelovnsrøret op i Skorſtenen, fordi de ere blevne opvarmede og altſaa ere lettere end den atmosſæriſke Luft. Jo varmere disſe Luftarter ere, deſto hurtigere og lettere ville de ſtige til Vejrs, og jo hurtigere denne Opſtigning foregaar, deſto livligere vil naturligvis Tilſtrømningen af friſk Luft til Brændſelet foregaa gjennem Spjældet foran paa Kakkelovnen eller med andre Ord: deſto livligere Træk vil der være. I Forbindelſe hermed ſtaar den for enhver Husmoder bekjendte Kjendsgjerning, at der kan opſtaa Røg i Kokkenet, naar Solen en varm Dag beſkinner Skorſtenspiben; Betingelſerne for god Træk blive nemlig herved noget ændrede, Forbrændingen paa Ildſtedet mangelfuld, og Reſultatet bliver, at der udvikler ſig Røg. Naar vi ovenfor viſte, at det livlige Træk væſentlig betinges af, at Forbrændingsprodukterne ere godt opvarmede, vil det paa den anden Side ogſaa være klart, at der ſaaledes tabes en Del Varme; det er ogſaa af denne Grund, at man konſtruerer Ovnene ſaaledes, at de udviklede opvarmede Gasarter førſt ſlippes ud i Skorſtenen, efter at de have pasſeret forſkjellige Kanaler og Rør, i hvilke de tvinges til at afgive en Del af deres Varme. I denne Henſigt har man ogſaa paa de almindelige Kakkelovne anbragt det farlige Spjæld paa Røret, ſom har været Skyld i mange Menneſkers Død, men ſom heldigvis nu til Dags findes ſjældnere og ſjældnere. Meningen med dette Spjæld var den, at man ved at anbringe det i forſkjellig Stilling formaaede at gjøre Forbrændingen mere eller mindre livlig efter eget Ønſke, hvorved det altſaa ſtod i éns Magt at ſpare paa Brændſelet, men rigtignok ofte paa Bekoſtning af Sundhed og Liv.

Medicus.

For Haveejere.

Beſkadiget Træbark.

Den bedſte Maade at helbrede beſkadiget Træbark paa, beſtaar i at beſtryge det ſkadelidte Sted med Svineſedt.

M. G.

Husraad.

For Husmødre, der bruge „Strygepande“.

Om man vil bevare Hankene paa Strygejern fra at blive forbrændte, ſtrør man Strandſand paa Strygepanden; naar Pande og Sand ere hede, ſættes Jernene paa; ved den Fremgangsmaade har jeg erfaret, at Hanken paa Strygejernet aldrig forkulles eller ødelægges. Sandet ſkader ikke Jernet, men under Strygningen maa man helſt ſtryge-hvert Jern af, paa en linned Klud, og efter ſamme [Strygningen] maa de varme Jern indſmøres i Olie [lige meget hvad Sort] og ſættes paa et tørt Sted, helſt i et lidet Futteral af gammelt Flonel, hvilket bevarer Jernet for Ruſt.

Filipia.

At opdage, hvorvidt der er Spanſkgrønt i ſyltede Agurker eller ikke.

For at give ſyltede Agurker en rigtig ſmuk, grøn Farve tilbereder man undertiden disſe i uførtinnede Kobberkar, hvorved der let udvikler ſig Spanſkgrønt, der, ſom bekjendt, er en farlig Gift. For at opdage om denne for Sundheden ſaa ſkadelige Subſtans er tilſtede, ſtikker man en blank Staalnaal ned mellem Agurkerne eller ind i en af disſe. Indeholder Agurkerne ſaa Spanſkgrønt, vil man i Løbet af kort Tid ſe Naalen blive overtrukken med en Slags Kobberfarve, der er et ubedrageligt Advarſelstegn mod ikke at nyde Agurkerne, der ſaa paa en eller anden Maade ere fejl tilberedte.

G.

Natlys for Sygeværelſer.

Et mat, regelmæsſigt Lys, ſom er ſaa nødvendig i Sygeværelſer om Natten, kan frembringes ved at man lægger lidt fint Bordſalt om Vægen af et Stearinlys, ſaa højt op om den, at lige kun den øverſte, ſorte Del bliver fri, eller rettere, ſaa at der lige er ſaa meget til overs, at Lyſet kan antændes. Lyſet brænder da med ſvag, regelmæsſig Flamme og ſaa langſomt, at et ganſke lille Stykke er tilſtrækkelig til hele Natten. At brænde Petroleum om Natten er, naar man, for at dæmpe Lyſet ſkruer Vægen langt ned, ved den deraf følgende Udbunſtning, lige ſkadelig for Syge og Sunde.

Potpourri-Recept.

Nogle af mine kjæreſte Barndomserindringer knytter jeg til Ferieopholdet hos mine Bedſteforældre, i deres, ikke juſt overdreven elegante, men nette og behagelige Landſted, hvor der var ſaa hyggeligt, ſom jeg kun ſaa Steder har ſet noget lignende. I min Bedſtemoders Værelſe ſtod der, paa et lille Skakbord under det gammeldags Spejl, en ſaakaldt Potpourrivaſe, og mine Bedſteforældre paaſtode, at den Blanding den indeholdt, idetmindſte var et hundrede Aar gammel, de havde faaet den i Arv og den havde da udbredt ſamme yndige Duft ſom nu, mange, mange Aar efter. Bedſtefader havde den Vane i Timevis at gaa op og ned ad Gulvet i Værelſet; af og til naar han kom forbi Potpourrivaſen ſtandſede han et Øjeblik, løftede Laaget og rørte lidt om i Blandingen med en Pind. Jeg maa tilſtaa, at Værelſet derved hver Gang blev opfyldt med den yndigſte Roſenduft.

Recepten til denne Blanding fandt jeg ſenere mellem Bedſtemoders Efterladenſkaber, den ſtod aftegnet i en lille beſkeden Bog, og Skriften var noget udviſket, men det lykkedes mig dog at udtyde den.

Da nu i vore Dage Potpurri atter er kommen i Mode og Potpourrivaſen neppe mangler i noget elegant Værelſe, vil jeg her
Recepten til videre Afben

Blandingen beſtaar af
8 Lod Roſenblade (Cen
8 „ Lavendelblomſter,
disſe to Dele tørres i Bæſt
til kommes ſaa:

1 Lod Kardemomme } bl
1 „ Kanel. } me
bin

Naar dette er ſket, t
Blandingen i det for den b
Kar, Krukke eller Vaſe, og
med følgende Subſtanſer:

1/8 Lod Lavendelolje.
1/8 „ Citronolje.
1/4 „ Bergamotolje.
1/4 „ Nellikeolje.

Vaſens Laag maa ſlut
og maa kun løftes, naar m
lade Blomſterduften gje
ſtromme Værelſet.

Kolde Fødder.

Følgende Raad kan maaſke
mange til Nytte, der l
den Plage, at have kolde
der; det er ikke almindelig
For at faa Fødderne varme,
man, medens man ellers
Benene rolige, udføre ſaa
Bevægelſer med Fødderne
Tæerne derved beſkrive en
hvorved man ogſaa nu og
gjøre en afvexlende lodret
vandret Bevægelſe. Idet man
fører disſe Bevægelſer, kom
Fodleddet lige Del, blive Fø
ſnart varme.

At fjerne Æggepletter Sølvſkeer.

Man kan fjerne Æggep
af Sølvſkeer, ved at
dem over med Sod.

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

Aet Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 36.

Hjemmet.

At „navne" Linned.

Vi blandt os, der have levet lidt mere end en Fjerdedel af et Aarhundrede, og ſom ere blevne opdragne af en god, huslig Moder, have viſt faaet den Regel at gaa efter, naar det gjaldt at „navne" Vaſketøj: „Sy altid Navnet ſaaledes, at Du har Sømmen af Tøjet forneden og Æggen paa venſtre Side". Denne Regel var ikke greben ud af Luften, men havde ſin Begrundelſe i, at Længdetraadene i alt Væv ere de ſtærkeſte, og det ligger derfor i Sagens Natur, at man ruller, ſtryger og lægger Tøj ſammen paa langs ad Tøjet. Vilde man nu ſy Navnet ſaaledes, at Bogſtavernes Fod vendte ud mod Æggen af Tøjet, vilde det, naar Tøjet efter Vaſk og Rulning var færdigt, ſes paa tværs af det ſammenlagte Tøj, hvad der hverken vilde ſe net ud eller være ſynderlig praktiſk. I ældre Tid havde det desuden endnu mere at ſige end nu; den Gang ſyede man næſten udelukkende Navn med Korsſting, hvad der betingede, at man altid maatte tage lige Traadrækker. Nu, hvor de i Handelen fremkomne Chabloner gjøre det let at tegne Navn ſelv i Rundſkrift, ſyer man ofte Navne paa ſkraa i det ene Hjørne, og ſaa har det naturligvis ikke noget at ſige, om det kommer til at ſtaa i højre eller venſtre Hjørne; det maa naturligvis enhver Dame beſtemme efter ſin egen Husorden, men ved et paa langs ſyet Bogſtav hedder det endnu: Sømmen forneden og Æggen paa venſtre Side.

Der gives desuden beſtemte Regler for hvor og hvorledes Navnet ſyes paa de forſkjellige Vaſkegjenſtande. Skraa eller ſkraat ſammenſlyngede Bogſtaver ſkulde i Grunden kun anvendes paa Stykker, hvor der ikke kan være Tale om op og ned, for Exempel paa Lommetørklæder, Støvklude og Viſkeſtykker, hvor Løkken til Ophængning er anbragt i det ene Hjørne. Dertil anvendes ſaa gjerne en let, utvungen Skriveſkrift; gothiſke Bogſtaver eller ſkarpkantede, latinſke Bogſtaver ſtilles altid paa lige, og lige Bogſtaver anvendes gjerne ved alt, hvad der har et beſtemt „foroven" og „forneden" ligeſom ved Haandklæder o. ſ. v., hvor Løkken til Ophængning er anbragt i Midten. Servietter, der lægges over Tallerkener med det ene Hjørne ſkraat udad, mærkes paa ſkraa, Børneſervietter, der bindes om, paa lige.

Lagener og Hovedpudebetræk navnes forneden tilvenſtre paa lige.

Før vi gaa videre, ſkal her kun indſkydes den Bemærkning, at der hidtil kun har været Tale om den Navnen af Vaſkegjenſtande, der er nødvendig for at holde Orden paa disſe, den nyeſte Mode anvender foruden den mere gammeldags Methode, Navnet ſom Smykke for de forſkjellige Vaſkegjenſtande, og her træde ganſke andre Love i Kraft, der kommer det førſt og fremmeſt an paa, hvor Broderiet ſes meſt, og mindre paa hvor det generer mindſt. Hvor ubetænkſomt anbringer man ikke ofte et kæmpemæsſigt Monogram i ophøiet Syning midt paa et Hovedpudebetræk? At lægge ſit Anſigt derpaa, er der viſt kun faa, der finder nogen Fornøjelſe ved!

Naar det gjælder at navne for at holde Orden paa Linnedet, ſiger vor Fornuft os, at det, iſær overfor det Linned, der er dagligt i Brug, er praktiſk at mærke ſaaledes, at Navnet ſtaar tydeligt og klart. Hertil benyttes ſom ofteſt rødt Navnegarn. Finere Linned, broderede Chemiſer o. ſ. v. mærkes gjerne med hvidt paa et Sted, der, naar Stykket er ſammenlagt, kommer til at vende opad. Mønſtrede Duge og Servietter navnes gjerne ſaaledes, at Navnetrækket afpasſes efter Mønſteret og anbringes paa en fri Plads mellem to Figurer i dette. Elegantere Sengevaſk, Lagener, Pudebetræk o. ſ. v. navnes ſaaledes, at man beregner hvorledes Navnet vil komme til at ſtaa, naar Sengen ſtaar ubenyttet hen. Altſaa kan Monogrammet anbringes midt paa den Del af Overlagenet, der ſlaas tilbage over Dynen eller Tæppet, midt paa den øverſte Tredjedel foroven af Hovedpudebetrækket o. ſ. v. Det ſkal vel at mærke være anbragt ſaaledes, at Foden af Bogſtaverne vender ud mod den, der ſtaar ved Foden af Sengen, og altſaa være beregnet til at læſes derfra. Er der anbragt Monogram paa et ſtukket Overtæppe, ſom mange bruge, ſaa anbringes ogſaa dette, naar Sengen redes, ſaaledes, at Foden af Bogſtaverne vender mod Fodenden af Sengen. Det ſamme gjælder om de Vogntæpper til Børnevogne, hvor der er anbragt Navnetræk paa Midten. Ogſaa her maa Navnet kunne læſes forfra, ikke bagfra Vognen.

Ere Duge, Servietter, Haandklæder o. ſ. v., ſom vi ofte ſe, ſmykket med en vævet eller haandſyet Bort, holdt i rødt og blaat, vaſkeægte Garn, ſyer man ogſaa gjerne Navnetrækket i disſe Farver.

Børnene.

Lyſe Børnedragter.

At „Babies" ere klædte i lyſe Vaſkeſtoffer finder viſt enhver rigtig og praktiſk; den Lille bæres jo omkring og kan ikke ſelv komme til at ſmudſe de lyſe Stoffer til, og med lidt Forſigtighed kan en nyſtrøgen, hvid Kjole ikke holde ſaa kort Tid. Men ſaa ſnart et Barn er bleven noget ſtørret, ere de lyſe Klæder ofte en ſtor Plage for det. Den lille Pige mindes paa Spadſereture ofte om „endelig ikke at gjøre det eller det, men pænt huſke paa ſin
Kjole". Spadſere
Nærheden af de ſt
ere ofte alt andet en
at komme i Berøre
det er ikke Jord a
Smaa faa ſom Na
Kjolen, naar de
Berørelſe med Jord
det er Kulſtøv o. ſ.
ſætte meget betænkelig
og Skjolder. Paa
Dragter ſes dette
meget, og det ſkade
Barnets Sundhed
lidt mørkt klædt,
varm Sommer.
ſnubler ikke en faa
Perſon, der nylig
paa i Snehvidt fra
Taa og ødelægger
Fald i et Øjeblik
mers anſtrengt Arb
at faa den hvide
Orden. Hvor tit m
ikke ſelv den blideſt
Taalmodigheden?
Barn er under ſta
ſigt af Amme eller
pige, og kun beva
paa en ſirlig Have
gange, kan det ma
gaa, men hvor gi
ikke den Lille, der
ſpadſere med Fader
der, have Lov til a
lidt fra den lige
tumle ſig lidt i
eller Græsſet, eller
under Buſkene o. ſ.
mørke, rød- og bla
eller prikkede Va
man i Aar bruger,
henſigtsmæsſige, og
blaa Tricotſtoffer,
heldigvis bruges
Smaapiger og Dre
yderſt praktiſke og
ligeſom de Smaa
ſe godt ud med

e end ikke ere ſaa ele-
ſom de altid i „Hvidt"
Børn. Derimod kan
jo anvende en vis
med Børnenes Lin-
det kan man holde
ende hvidt og lade
Kiſte ſaa ofte, det ſkal
De ſmaa Piger kunne
ſaa i Stuerne, hvor
ke ere ſaa udſatte for
riſe ſig til", have ſtore,
ſmukke Forklæder paa,
kunne lettere holdes
og give Børnene et
rt Udſeende, naar de
med til Bords.

ette er en Moders An-
e, fremkommen ved, at
ſelv kan huſke, at hun
Bille altid var „hvid-
" og altid, naar hen-
Forældre om Somme-
laa paa Landet, ka-
længſelsfulde Blik til
erbørnene, der kunde
ſig om ſom, de vilde,
nogenſinde at høre et
jdende: „Din hvide
t Barn, nu glemmer
gjen din hvide Kjole!"

A.

---

undhedslære.

XXXIII.

ſluttede ſidſte Gang, idet
ſtøde opmærkſom paa Fa-
ved at lukke det Spjæld,
tte, ſær paa Ovne af ældre
uktion, er anbragt paa Rø-
r fører ind til Skorſtenen.
r endnu ſtadigt hver eneſte
ſker Ulykker paa Grund
kjendſkab til Følgerne af
Spjælds Tillukning, kan jeg
Lejligheden gaa forbi
med nogle Ord at advare mod Brugen af dette Spjæld. Findes dette altſaa paa Kakkelovnen i Deres Hjem, bør De paa en eller anden Maade faa det faſtgjort, ſaa det paa ingen Maade kan lukkes. En Lukning af dette Spjæld kan kun uden Fare eller Ulempe ſke, hvis Brændſelsmaterialet virkelig er fuldſtændigt udbrændt, men et rigtigt Skøn heraf frembyder ſtor Vanſkelighed, og man ſkal ikke indlade ſig paa et ſaa voveligt Experiment, hvorved der muligvis kan ſpares en ringe Mængde Varme, men hvor Riſikoen for en Kulosforgiftning er betydelig. Sagen er ganſke ſimpelt denne: hvis Forbrændingen af Brændſelet ikke er fuldſtændig, vilde Forbrændingsprodukterne efter Spjældets Lukning desuagtet kunne udvikle ſig, og da de ikke kunne finde Udgang til Skorſtenen, hvortil Vejen jo er ſpærret, vilde de gaa ud i Værelſet. De væſenligſte af Forbrændingsprodukterne ere Kulſyre og Kulilte, begge uſynlige Luftarter, ſom ere tungere end den atmosfæriſke Luft; de lægge ſig derfor paa Gulvet af Værelſet; medens en Perſon i opreiſt Stilling derfor uden Skade vilde kunne opholde ſig i et ſaadant Værelſe, idet den øverſte Del af ſamme indeholder atmosfæriſk Luft og altſaa den nødvendige Betingelſe for Aandedrættet, vil den ſamme Perſon, hvis han lægger ſig til Sengs, ligeſom dukke ned i den giftige Luft, der opholder ſig nedad mod Gulvet, og Kulosforgiftningen begynder i ſamme Øjeblik, ſom hans Lunger indaande disſe Luftarter; han ſynker derefter hen i en Døs og bliver uden Naade Dødens ſikkre Bytte, hvis der ikke kommer Hjælp og friſk Luft udefra. Disſe giftige Luftarter beſidde desuden den lumſke Egenſkab, at de ikke have nogen ſærlig Lugt, ſom kunde forraade deres Tilſtedeværelſe.

Der er allerede flere Gange gjort opmærkſom paa, at Trækket i Skorſtenen er af ſtørſte Vigtighed for en god Forbrænding i Ovnen. Nu véd jeg ganſke viſt meget godt, at det for os, i alt Fald for de fleſtes Vedkommende, ikke altid er muligt at kunne faa dette Forhold ordnet efter Ønſke, men noget kan der dog gjøres; jeg vil da for det førſte raade Dem til, naar De ſøger Huslejlighed, at erkyndige Dem om, hvorledes Skorſtenene ere byggede. De gamle, vide Skorſtene, der renſes ved, at et Menneſke kryber igjennem dem, ere ikke heldige; hvorimod de glat udmurede, helſt runde Kaminer frembyde de bedſte Garantier for god Træk. Man regner i Almindelighed, at en god Skorſten bør have en Diameter, der er dobbelt ſaa ſtor ſom Summen af Diametrene af alle de Rør, der udmunde i ſamme. Endvidere bør De ſe efter, om Skorſtenen til Deres tilkommende Bolig er forſynet med en pasſende Beſkyttelſe mod Regnens og Blæſtens Indtrængen; ſærlig god er den bevægelige „Røghætte", der er forſynet med en Fløj, der kan dreje ſig for Vinden. Imidlertid maa De ikke, ſom allerede berørt, blive altfor utaalmodig, hvis det under Tiden trods al anvendt Forſigtighed dog ſkulde ryge i Deres Lejlighed, thi vi erindre jo, at det er en nødvendig Betingelſe for alt Træk gjennem Skorſtenen, at Forbrændingsprodukterne have en højere Temperatur end Luften, da de ellers ikke vilde ſtige opad. Vore Ovne og Komfurer trække derfor ſjældent ſaa godt om Sommeren ſom om Vinteren, og vi have jo hørt, at alene der

Omſtændighed, at Solen brænder varmt paa Skorſtenspiberne, kan fremkalde Røg. En Fyring i en Kakkelovn i Etagen ovenover kan ligeledes bevirke, at Forbrændingen ved Opfyringen i Deres Ovn nedenunder bliver vanſkeliggjort, ſaa at der fremkommer Røg. Se, over ſaadanne Forhold ere vi jo ikke Herre og kunne ikke blive det, førend vi ere komne ſaa vidt, at vi ſelv kunne bygge os et Hjem, ſom vi kunne have ganſke for os ſelv.

Daarligt trækkende Skorſtene og Kaminer ere altſaa til Skade for vort Helbred og Velvære, idet de bevirke, at Værelſerne fyldes med Røg og Dunſter. Ere vi ſaa uheldige at bo under ſaadanne Forhold, maa man ſe at hjælpe derpaa ved kun at lægge lidt ad Gangen i Kakkelovnen, ſaaledes frembringe en livligere Forbrænding og derved bevirke, at Forbrændingsprodukterne blive ſaa ſtærkt ophedede, at de med Lethed kunne ſtige til Vejrs. Man har desuden ved forſkjellige Ventilationsforanſtaltninger ſøgt at modvirke disſe Ulemper; herom kunne vi ſenere faa Lejlighed til at tale, naar vi en Gang ſenere komme til Ventilationen.

Af andre Regler, der bør iagttages ved Opvarmingen af vore Værelſer, ſkal jeg endnu nævne følgende: Man maa aldrig lade Ovnen blive glødende; dels er Straalevarmen ſkadelig, dels opſtaar der modbydelig Dunſt ved, at Støvdele ſvides, eller ved, at Kulilteluft kan trænge igjennem Ovnens Vægge. Luften i Værelſet bliver endvidere ved for ſtærk Opvarming alt for udtørret, hvad der altid er til Skade for Lungerne. Man bør i det Hele altid have en Beholder med Vand ſtaaende ovenpaa Kakkelovnen; ved Vandets Fordampning tilvejebringes den fornødne Fugtighed i Værelſet. Kakkelovnsdøren maa holdes lukket, ſaa længe Forbrændingen ſtaar paa, da der ellers meget let kan gaa ſkadelige Luftarter ud i Værelſet.

Jeg behøver vel ikke en Gang at advare mod at benytte Kulbækkener, Fodvarmere, Strygejern o. ſ. v., der ere fyldte med glødende Kul, inde i Værelſer; vi hidkalde nemlig derved Muligheden for en Forgiftning ved Kulilte og Kulſyre.

Medicus.

Husraad.

Valnødde-Extrakt ſom Haarfarvemiddel.

Vil man ſelv tilberede den i de ſenere Aar ſaa meget omtalte Valnøddehaarfarve-Extrakt, ſaa udpresſer man Saften af grønne Valnøddeſkaller og blander den med 10 Procent Alkohol. Efter at den har ſtaaet en halv Snes Dage, filtreres den og kan ſaa ſtrax tages i Brug. Før man benytter den, vaſker man Haaret godt med Sodavand. Naar Haaret førſt er blevet rigtig gjennemtrængt med Farven, behøves der ſenere kun én Gang daglig Vaſken dermed, for at give Haaret en vedvarende brun til ſort Kulør.

H. K.

Naar man bærer Ringe,

hvori der er anbragt Ædelſtene eller Perler, bør man altid tage dem af, naar man vaſker ſine
Hænder, da de let Tid
den falme eller blive vi

At faa blødt og lang

Foruden af og til at va
ret og indgnide det
Æggeblomme, der ſenere
med lunkent Vand, maa m
ſig det til en Regel b
rede det Morgen og A
hver Maaned, ved N
ſtudſe Enderne af det lidt

Trækar, der ere blevne

kunne behandles paa
Maade:

Man fylder dem ha
Straa, der tynges ned m
Stene, og fylder ſaa Ka
Vand. Selv om en ſto
Vandet naturligvis ſtyde
høver man dog ikke at ſ
i, da Straaet har beho
tighed nok i ſig til at
at Karret buldner ud
bliver tæt.

Vandpletter paa po
Borde.

Vandpletter paa polere
fjernes ved, at man
Tid dækker dem med fug
ſaa tørres de godt eft
tørt Klæde, og ſlutteli
flere Gange hen over d
endnu ſynlige, maatte St
en rød Prop.

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 37.

Hjemmet.

Den ſmukkeſte Bog.

(En Opfordring til at ſkrive den).

For nogen Tid ſiden bad en ung Kone mig om at anbefale hende en god Bog, hun havde læſt alt, hvad hun havde.

„Førſt maa jeg vide, hvad De kalder en god Bog, Frue,“ ſvarede jeg, „der er dem, der med en „god“ Bog mene en moraliſerende Bog?“

„Nej, nej, ikke noget moraliſerende!“ raabte hun forfærdet.

„Saa er der ogſaa Damer, der med en „god“ Bog netop forſtaa en ſlet Bog — en ſanſepirrende, maaſké ogſaa i andre Henſeender farlig Bog, der kun i Damens Øjne har det Fortrin at være intereſſant. Ved en „god“ Bog forſtaar hver iſær noget forſkjellig, og jeg maa lære Dem lidt bedre at kjende, Frue, før jeg tør paatage mig at anbefale Dem en god Bog.“

„De ſiger Deres Mening meget frit ud; jeg ſkal ogſaa ſige min. Jeg er Husmoder, Huſtru og Moder. Med Verdensſpørgsmaal og filoſofiſke Ting kan jeg ikke befatte mig; i den Tid, jeg har tilovers til Læsning, vil jeg læſe noget, ſom ikke ſtaar min Følen og Tænken altfor fjernt, og ſom dog virker tiltalende, løftende og opmuntrende paa mig. En Bog tiltaler mig kun, naar den fremtryller noget for mig, ſom jeg forſtaar, og ſom er mit Hjerte nært. Beſkrivelſer om Forholdet mellem Mand og Huſtru eller mellem Mand og Kvinde tiltaler mig, ellers maatte jeg ikke være en Kvinde. Barnet og dets lille, poetiſke Verden vil jeg altid gjerne læſe og høre om.“

„Bravo! Nu véd jeg en Bog for Dem.“

„Og det er?“

„Barnets Hemmelighed.“

„Barnets Hemmelighed?“

„Ja, Kjærlighedens Myſterier eller Hemmeligheder er ikke noget nyt i vor Literatur, men hvad ſiger De om „Barnets Hemmelighed“?“

„At den Bog vilde jeg gjerne læſe.“

„Det er den meſt intereſſante, rørende, belærende og guddommelige Bog, der findes. Det er en Visdomskilde, en Fremtidsnøgle, Aabenbaringen og Poeſien ſelv.“

Den unge Kone ringede paa Pigen.

„Løb hen i den nærmeſte Boglade og kjøb mig 'Barnets Hemmelighed'.“

„Det kan ikke hjælpe, De ſender Pigen derhen, Frue, den Bog er ikke ſkreven endnu.“

„Ikke ſkreven endnu?“ — hun ſaa' lidt fornærmet ud — „De vil altſaa gjøre Nar af mig?“

„Nej, jeg vil have Dem til at ſkrive denne Bog.“

Hun ſaa' lidt forbavſet paa mig, uvis om jeg talte i Alvor eller Spøg.

„Det er i fuldt Alvor, jeg taler, Frue. De er ikke den førſte, jeg har indviet i en Plan angaaende denne Moderens eller Barnets Bog.

Endnu igaar fik jeg Brev fra en ung Moder, der takkede mig varmt, fordi jeg havde tilſkyndet hende til at paabegynde et Foretagende, der en Gang vilde blive et varigt Minde for hendes lille Søn."

„Hvis De vil have, jeg ſkal forſtaa Dem, maa De tale mere tydeligt."

„Nuvel, Himlen har jo for faa Uger ſiden været ſaa naadig at ſkjænke Dem et lille Barn, ikke ſandt?"

Den unge Moder nikkede rødmende af Glæde.

„Nu vel, Frue, hvad foretager den Lille ſig?"

„Min Gud, hvad ſkal ſaadant et lille Væſen foretage ſig? Et tre Uger gammelt Barn ſkriger, drikker og ſover, og ſkriger, drikker og ſover ſaa igjen. Men hun er uendelig ſød og ſér allerede paa mig, naar jeg taler til hende, ſom om hun virkelig forſtod det. Og i Søvne ſmiler hun ſaa yndigt —"

„Tak, De har dér allerede fortalt mig ſaa meget, at jeg roligt kan give Dem mit Raad. Sy Dem en lille Bog ſammen af hvidt Papir, og ſkriv foran ſom Titel: „Mit Barn. En Dagbog", og ſkriv ſaa Dag efter Dag ind alt, hvad der er Dem paafaldende ved Barnet. I Begyndelſen vil der blive lidt nok at berette, men lad det blive tre Maaneder, et Aar, to Aar, ſaa ſkal De ſe, hvor meget vidunderligt De oplever med deres lille Barn. Løſt ſét ere alle ſmaa Børn ens, men det iagttagende Moderøje og det Moderhjerte, ved hvilket Barnet hviler, véd bedre end noget, at det ikke er ſaaledes. Folk ere ikke mindre forſkjellige ſom Børn, end ſom Store, eller rettere, de ere meget mere forſkjellige; ſenere, naar de have gaaet i Livets Skole, have Opdragelſe, Sæder og Skikke gjort ſit til at danne dem alleſammen ſaa nogenlunde efter ét Mønſter. Hvert Barn er en Original, og naar De ſpørger en Moder, der har havt et halvt Duſin eller flere Børn, ſaa vil hun ſige Dem: „Hvert af dem var anderledes end det andet hvert havde ſin egen Karaktér, ſin egen lille Ejendommelighed for ſig ſelv aléne." Nogle enkelte Smaatræk vil hun vel nok kunne fortælle om dette, men hun vil, naar hun begynder at tænke tilbage, med Forbavſelſe mærke, hvor meget hun har glemt. Hun vil forvexle Tingene, fortælle om „den" det, ſom „den" har ſagt eller gjort og ſluttelig finde, at det Trylleri, der laa i denne eller hin lille Ting, er ſvunden helt bort, fordi Erindringen om den har faaet Lov til at udſlukkes. Hun kan ikke mere huſke Farven paa den førſte, lille Kjole, Barnet bar, kan ikke mere huſke de førſte, pudſige Forſøg paa at tale, der en Gang morede hende ſaa meget, da Barnet begyndte at prøve dem, hun huſker ikke, naar det førſte Kjærtegn gjorde hende lykkelig, eller naar hun blev baade glad og bedrøvet ved de førſte, ſmaa Uartigheder, der tydede paa en opvaagnende Egenvilje hos den Lille. En Følelſe af Vémod bemægtiger ſig hende, naar hun mærker, hvilken hel lille Skat af Glæde der har faaet Lov til umærkelig at ſynke ned i Glemſelens Hav. Havde hun en Gang opſkrevet de ſmaa Begivenheder, Ejendommeligheder og Træk ſaa anſkueligt ſom muligt, ja, maaſké endog markeret de ufuldkomne Talelyde med Syngenoder — enhver Moder vil forſtaa, hvad jeg mener —, hvilket lille, tydeligt Billede havde hun ſaa ikke havt af ſit Barn! Jeg ſkal ſenere nærmere forklare, hvorledes jeg har tænkt mig det.

(Fortſættes)

Sundhedslære.

XXXIV.

Den kunſtige Belysning af vore Værelſer frembyder i flere Henſeender de ſamme Ulemper ſom Opvarmingen; vi erindre jo, at ethvert Lys, enhver Lampe bruger af Ilten i Luften i Værelſet og afgiver ſom Forbrændingsprodukter blandt andet og ſaa Kulſyre og Kulilte; den kunſtige Belysning bidrager altſaa til at gjøre Luften mindre tjenlig for Aandedrættet. Det er ogſaa ſærligt hertil, vi have at tage Henſyn, naar vi her ſkulle tale om Belysningen af vore Værelſer, idet forſkjellige andre Forhold, ſaaledes Lyſets ſtørre eller mindre Renhed og Hvidhed, ganſke viſt ogſaa have deres ſtore Betydning, men en Behandling af dem vil dog nærmeſt være paa

ks naar vi en Gang i
en forhaabentlig komme
tale om Øjets og Syns-
Hygiejne.
at bevare Indaandings-
et tilluttet Rum ſaa me-
n muligt mod den Uren-
r er en Følge af al kunſtig
ing, er det af Vigtighed
ke et rigtigt Valg af Be
gsmaterialet.
elys er det ſletteſte Be-
gsmateriale, idet der for-
de almindelige Forbræn-
roduktet her tillige udvik-
egen Luftart, der i høj
irriterer Aandedrætsorga-
Jeg minder de ærede Læ-
nu en Gang om, at vi i
llet ikke tage noget ſærligt
til de forſkjellige Belys-
methoders Indflydelſe paa
Stearin-, Margarin-, Sper-
og Voxlys ere allerede
plysningsmaterialier. Her
og bemærkes, at man ikke
nytte farvede Lys, idet
r ofte indeholder Bly, Kob-
a endog Arſenik, hvilke
under Forbrændingen
ſig med Luften i Værelſet
ne frembringe Ildebefin-
alvorlige Sygdomme, ja
oden ved Brug gjennem
Tid.
ver, hvori der brændes
lier, benyttes nu om Stun-
n ſjelden. Rundbrændere
vendes her lige ſaa vel
Petroleumslamper, idet
rændere ere den bedſte
i for, at den Mængde
er er en Nødvendighed for
ſtændig Forbrænding af
kan komme til; en om-
g Behandling og Renhol-
f Brænderen er ligeledes
ig; en ſlette Lampe er
farlig for Indaandings-
Renhed. Petroleumslam-
god Konſtruktion ere langt
at foretrække, men det maa aldrig glemmes, at ſelve Stenolien er ſærdeles brandfarlig, naar den ikke er vel renſet, ligeſom den ogſaa i denne Tilſtand under Forbrændingen afgiver forſkjellige ſkadelige Luftarter, ſom blande ſig med Luften i Værelſet.

Gasbelysning afgiver langt færre ſkadelige Luftarter, at ſige, hvis Gasſen virkelig er ren; i modſat Fald vil den meget hurtigt fordærve Luften i Værelſet. Ogſaa her er Konſtruktionen af Brænderne af ſtørſte Betydning, idet det ogſaa her gjælder om at ſkaffe tilſtrækkelig Tilførſel af friſk Luft til Flammen. Hvis Forbrændingen ikke er fuldſtændig, vil der nemlig ſammen med den ikke forbrændte Gas gaa en Mængde ſkadelige Stoffer ud i Værelſets Luft, der endog kunne fremkalde Kvælning. Af ſtørſte Vigtighed er det, at Gasledningen er aldeles tæt, vi vide jo for det førſte, at en Blanding af Gas og atmosfæriſk Luft er i høj Grad exploderende; mange ere de Ulykker, der ere opſtaaede ved Uforſigtighed under disſe Omſtændigheder; men dernæſt bevirker ogſaa Gasſen ved at blande ſig med Luften i Værelſet, endog i et ſaa ringe Forhold, at den ſlet ikke kan lugtes, at Blodet ſtiger de Menneſker til Hovedet, ſom ſærdeles derinde, at der opſtaar Hovedpine, Kvalme, Ildebefindende og Beſvimelſe. Man maa derfor altid paaſé, at Hanerne paa Ledningerne ſlutte lufttæt, og at der ikke findes Utætheder enten paa Rørene eller paa Gasmaaleren.

Om alle Belysningsflammer gjælder det, at de mere eller mindre afgive ſkadelige Luftarter, naar de brænde frit og ikke ere forſynede med Glasſkorſten, der i høj Grad forøger Forbrændingen.

Ved al kunſtig Belysning maa man tage Henſyn til den ubehagelige Straalevarme fra Flammen, der, ſom bekjendt, kan blive i høj Grad generende, ja ligefrem ſkadelig. Flammen bør derfor altid anbringes i en ſaadan Afſtand navnlig fra Hovedet, at Straalevarmen ikke lader ſig føle.

Elektriſk Belysning vil kunne opfylde alle eller i alt Fald de fleſte af Sundhedslærens Fordringer, og vi ville derfor med Længſel imødeſe dens mere almindelige Indførelſe. —

Det havde været min Henſigt paa dette Sted at omtale Retirade- eller Kloſetſpørgsmaalet, ſom man ikke letſindigt kan ſkyde fra ſig, idet netop den moderne Videnſkab har paaviſt, hvor hyppigt der paa dette Omraade ſyndes mod Sundhedslærens meſt elementære Regler, og hvorledes en Mængde Sygdomme tage deres Udvikling herfra. Retirader, Kloaker, Møddinger o. ſ. v. ere endvidere ofte væſentlig Skyld i Forurensning af Luften, idet Forraadnelſesprodukter derfra blande ſig med den atmosfæriſke Luft og gjøre den mindre ſkikket til Aandedrættet; men forſkjellige Henſyn nøde mig til i Dag at afſlutte den førſte Række af disſe ſmaa Afhandlinger over Sundhedslæren. Disſe førſte 34 Afhandlinger danne ogſaa for ſig et vel afſluttet Hele, idet de omhandle Menneſkets Ernæring ſaa vel direkte ved Næringsmidlerne ſom mere indirekte ved Luften gjennem Aandedrættet. Tilbage ſtaar en Omtale af de Udtømmelſer fra det menneſkelige Legeme, der ere nødvendige til Livets Opholdelſe, Spørgsmaalet om, hvorledes Legemets naturlige Varme vedligeholdes, herunder Behandlingen af Klædedragt og Bolig, og endelig en Udvikling af, hvorledes Sundheden vedligeholdes ved Legemets og til Dels Aandens Pleje; jeg haaber en Gang ſenere paa dette Sted at kunne tale til mine tidligere Læſere om alle diße Ting i en ny Række Afhandlinger.

Tillad mig blot endnu at yde Dem en varm Tak for den Intereße, hvormed De har fulgt mig nu i næſten tre Kvartaler, og lad mig haabe, at jeg ikke har talt helt forgjæves, men at mange ville have fundet Stof til Eftertanke og Vink til en bedre Opfattelſe af det mærkværdige og indviklede Maſkineri, der kaldes det menneſkelige Legeme.

Medicus.

For Blomſtervenner.

Smaa, hvide Orm i Urtepotter

fjerner man let paa følgende Maade: Man ſkærer en raa Kartoffel over i to lige ſtore Dele, huler det Indvendige ud af det ene Stykke og lægger det i Urtepotten med den hule Side ned imod Jorden. Ormene ville da krybe op deri. Efter et Par Dages Forløb fjerner man det brugte Stykke Kartoffel, behandler det andet Stykke ligeledes og lægger det nogle Dage i Urtepotten; er der flere Orm, ville de trække efter Kartoflen, og Planten bliver befriet for dem.

M. J.

Husraad.

Hektografmaße.

Vil man lave ſig en god Hektografmaße, opløſer man 1 Del Husblas i 10 Dele Glycerin under Opvarmning.

L. W.

Hektografblæk.

Man opløſer 1 Del vandopløſelig Anilin (ſom faas hos en Materialhandler) i 7 Dele deſtilleret Vand og iblander 1 Del Gummi arab. og 1 Del Sprit. Den herved fremkomne Væſke opvarmes og filtreres derpaa.

L......

Køkkenet.

Spyfluen.

I denne Tid maa man paße paa Kjødet, at Fluerne ikke ſætte Spy paa det. Har man intet Flueſkab, maa man hjælpe ſig paa anden Maade. Da Kjødet ſkal have Luft, for ikke at blive fordærvet, kan man ſætte en Sigte over Fadet, men den maa ſlutte faſt over, ſaaledes at der ſlet ingen Aabninger blive. Man kan ogſaa lægge Kjødet i en Krukke og binde noget klart Tøj over, for Exempel noget Gardintøj.

M. J.

Gryder, ſom ſvide Maden,

bør man ſætte paa Ilden med Vand, ſaa meget at det dækker Bunden. Naar Vandet koger, ryſter man det om i Gryden, ſaa at det kommer over det Hele. Saa hælder man Vandet af, og
ſætter Gryden paa
ſom ſkal koges; den
falde ſaa meget paa
ellers, og Mælken
ſveden.

At nedlægge

Agurkerne lægges
Timer, koges
lægges i en Krukk
tykke Lag af Dild,
og Vindrueblade.
Saltlage, ikke før
kold over Agurkerne
ſtaa ſaaledes i 14
indtil Agurkerne
klare; om de ſkim
ikke noget. Derpaa
dem op, tørrer de
Klæde, laver friſk
end første Gang),
meget Eddike, ſom
det ſammen et Kvart
mer Krydderi og
Behag, lægger Ag
lader dem ſaa et
kog. Derpaa ſtaa
Stenkrukke og ere
benyttelſe.

Husdy

Hvorledes man
kan fodre med

Alle Heſteejere
Havre
Beſværligheder i F
endog ondartede
Anbringer man
Havren i en Bag
Brødet ligge et
den tørre der, vil
Heſtene nogen Ska

Trykt i Carl Allers
Kjøbenh

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“ | Nr. 38.

Hjemmet.

Den ſmukkeſte Bog.

(En Opfordring til at ſkrive den).

(Fortſat).

Fra mine egne Børn vare ſmaa, har jeg ſaaledes flere Smaating optegnede, ſom jeg maaſké ellers havde glemt, og ſom det nu ofte morer mig at mindes. Saaledes havde min lille, halvandenaarige, krølhaarede Pige, en lille Voxdukke at ſe, pludſelig antaget et morſomt, overlegent, beſkyttende Væſen, der tog ſig uendelig komiſk ud i Forhold til det lyſe, barnlige Ydre. Hun ſagde ſaaledes ofte i en protégerende Tone til mig: „Ado, være do, Bine døbe Dobt te dei“ — („Fader, vær god, ſaa kjøber Bine godt til Dig“) — eller hun kunde træde Fremmede i Møde med den beroligende Erklæring: „Bine dør dei itte noet“ — („Bine gjør Dig ikke noget“) — hvad der altid vakte Munterhed, naar man ſaa' den, der udtalte de barnlige Ord. Dette er naturligvis ikke noget for Fremmede at læſe, jeg fortæller Dem det ogſaa kun for at ſige, hvad jeg mener, De ſkal ſkrive; De vil ligeſom jeg en Gang glæde Dem over en ſaadan lille Samling. En af mine Smaadrenge havde i lang Tid den Vane at knibe Øjnene ſammen, naar nogen ſaa' paa ham; formodentlig mente den lille, taabelige Knægt ſaa, at man heller ikke kunde ſe ham. Den ſamme, lille Fyr havde en afgjort Uvilje mod at ſpiſe; ved Spiſetiderne maatte han altid hentes frem fra en eller anden Krog, hvor han havde gjemt ſig, og en Dag overraſkede han ſin Moder ved at ønſke, at han var en lille Tiggerdreng: „fordi de ikke havde noget at ſpiſe!“

Saadanne Smaating gives der utallige af i ethvert Barneliv. For Udenforſtaaende betyde de intet, for Forældrene ligger der en Verden deri.

Jeg mener i fuldt Alvor, at enhver Moder burde før en Dagbog over ſit Barn. Hvert Udviklingstrin, hver lille Karaktértræk, hvert lille Glimt af Aandsliv fra den Tid, hvor det lille Væſen ſaa at ſige bliver til Menneſke, fortjener at opbevares. Der kan gaa Dage og Uger, hvor der intet ſaadant er at optegne, og dog ſkal Bogen ogſaa ſlige Dage tages frem, om det ſaa kun er for at føje et Ord ind i den, der viſer, at Moderen ogſaa den Dag tænker paa den Lille, og for ikke at komme af Vane med at notere i Bogen. Naar Moderen et Aar efter blader i Bogen, vil hun til ſin Forbavſelſe ſe, hvilke uhyre Fremſkridt Barnet har gjort i det ene Aar. Ingen ſtor Tænker eller Digter udvikler i et lignende Tidsrum en ſaa ſtor og følgerig Hjernevirkſomhed, ſom Barnet i det førſte Leveaar. Det lærer at høre og ſe, at adſkille Indtrykkene, at vrage, at vælge det Behagelige og ſøge at undgaa det Ubehagelige. Det finder i ſig Værktøjet til alt dette og lærer at bruge det. Det lærer at tale. Vejen fra Øjet til Haanden, fra Øret til Tungen er længere og mere vanſkelig end ſenere Vejen fra den ſimple Addition til den meſt komplicerede Brøkregning. Menneſket lærer i ſine tre førſte Leveaar mere, end i hele det følgende Liv. Netop i den Tid bliver det Menneſke. Den Lærde, der vil omſpænde Himmel og Jord med ſin Aand, der ſér Tuſinder af Aar tilbage i Tiden og anſtiller Beregninger Tuſinder af Aar frem, der i ſit Aandshovmod næſten tror ſig Gud lig, ſkjøndt han beſkedent ſiger, at han mener at nedſtamme fra Dyrene — den Lærde, der véd alt og dømmer om alt, han kjender ikke ſin egen „bliven til Menneſke". Hvor taknemmelig vilde han ikke blive ſin Moder, den Dag hun lagde ham hans Barndoms Dagbog i Haanden! Med hvilken Glæde vilde han gjennemſøge de Skatte, der her aabenbarede ſig for ham! Hvor meget vilde han ikke have fundet for ſin Videnſkab, ſamtidig med at han lærte ſig ſelv at kjende fra Grunden af?

Og nu Mødrene. Hvor ofte beklage de ſig ikke over, at den Tid, da deres Børn endnu vare ſmaa, er gaaet altfor hurtigt? Hvor glade blive de ikke, naar de tænke tilbage paa et virkelig lykkeligt Billede fra hine Dage? Hvor vil ikke Dagbogen være Moderen dyrebar, naar Barnet er voxet fra hende, tilhører Verden og andre, eller maaſké er gaaet til Hvile før Tiden? Det er Vémod for ſenere Tider, Moderen Bogſtav for Bogſtav ſkriver ind i ſin Bog, Vémod ved Tanken om noget tabt, en Vémod, hun ikke vilde bytte bort for nogen Lykſalighed i Verden. Barnets Dagbog vil for den gamle Kone blive en virkelig Bønne- og Opbyggelſebog. — Og nu, Frue, nu forſtaar De mig maaſké, naar jeg ſiger til Dem: Deres Yndlingsbog, den bedſte Bog, De kan komme til at eje, den maa De ſelv ſkrive Dem."

„Det, De dér ſiger, er ſmukt, og Idéen er tiltalende; men De glemmer, at ikke enhver Moder er Digterinde nok til at iagttage det Rigtige og give det den rigtige Form."

„Digterinde, Frue? Naar de utallige Huſtruer og Mødre, der nu om Stunder „digte" og ſøge deres umulige Figurer i et Skyhjem eller Taageſlot, ſaa langt fra Virkelighedens Egne ſom vel muligt, naar de vilde afſkrive deres Børn, ganſke tørt og efter Naturen, hvor uendelig mere intereſſant vilde ſaa deres Værk ikke blive for dem ſelv og andre end det trøſteslsøſe Manuſkript, hvormed de maaſké ere i Færd med at lykſaliggjøre Verden. Man behøver i ethvert Tilfælde ikke digteriſk Begavelſe for at føre en Dagbog; den, der kan ſkrive
et Brev, affatte en
ſeddel eller ſkrive en
ſeddel, kan ogſaa ſkrive
nets Bog". Jo mindr
taſi og Filoſofi, des
kun maa intet være S
inden for ubetydeligt,
maa iagttage med M
øjet og ſkrive med M
hjertet. Bedſt var d
hun hver Morgen ſkre
hun havde iagttaget den
gaaende Dag. Jeg h
mange ſaadanne Opteg
ſom jeg har en Afſkri
jeg ſkal gjerne læſe lidt
for Dem, hvis De ønske

„Om jeg ønſker det!
ønſker jo intet bedre
faa at vide, hvorlede
ſkal begynde paa mit
terværk"."

„De vil altſaa ſkriv
gen, Frue?"

„Ja — naar jeg
hørt de Optegnelſer, De
om."

(Fortſætte

Søvnen.

Digterne beſynge den, kal
Menneſkets bedſte Ven,
ſonificere den i venlige
med Valmueſtængel i deres
eller i en ſkjælmſk Niſſe
ſom Ole Lukøje. Den trav
bejder længes med et t
Smil mod dens Komme
Dagens ſtrenge Gjerning
ſtakkels Syge paakalder de
ſit Smertensleje, hver han
ligt kaſter ſig omkring, o
hvem Dagen kun bragte S
Savn, finder Hvile og Fo
melſe i dens bløde Favn.
har ogſaa kaldet Søvnen
Broder; men der har ma
kun taget den overfladiſke

gining. Søvnen er tvært
Livets troſaſte Fælle,
jælp er abſolut nødvendig
etholdelſen af Livskraften.
nneſkelige Liv holdes netop
gjennem Modſætningerne;
es vilde det ikke gaa, hvis
reſtillede ſig et Liv hen-
nder uafbrudt Paavirkning
ens ſtadigt ſtraalende Lys
fbrydelſe af Mørket? Livet
ortæres, brændes op; det
age ſig ud ſom et Land-
hvilket der kun var Lys,
gen Skygge, ſom en bru-
ldfuld Melodi, hvor Øret
ndt Hvile i nogen Pavſe;
eſtaar netop kun i og ved
lninger, og dette gjælder i
n ikke aléne de levende
nger; en Bølge bliver ſaa-
rſt en Bølge gjennem ſin
ning: Bølgedalen, en Lyd
ærſt Lyd, idet de Sving-
i Luften, hvorved den
nges, fremkomme ved en
urtig Vexlen af Hvile og
lſe. Søvnen er en Hvile,
pavſe i det organiſke Livs
paa ſamme Maade, ſom
adigt arbejdende Hjerte
aa har en, om end kort
imellem de enkelte Slag.
er en Hviletilſtand, der
ſne er ejendommelig for
riſke Organisme; ogſaa
ſover, naar den ikke læn-
underkaſtet Lyſets vir-
aavirkning. Det er ganſke
gt, at Søvnen falder ſam-
ed Nattens Timer, hvori
Lyſets og Varmens livs-
e Virkſomhed er ſtanſet;
tte maa dog ikke forſtaas
, ſom om det var Lyſets
aléne, der fremkaldte Søv-
ovedgrunden er den, at
g Stofſkiftet forudſætter
tivitét, en Vexlen af Ar-
Hvile.

er den ydre Forſkjel mellem Døden og Søvnen, at alle Livsfunktioner ophøre i den førſte, medens det i Søvnen kun er den bevidſte Livsvirkſomhed, ſom hviler; vort Hjerte vedbliver ogſaa under Søvnen at arbejde, Blodet ſtrømmer paa vanlig Vis gjennem Aarerne, og Lungerne ere i beſtandig Virkſomhed for at tilføre Legemet det fornødne Kvantum Luft; ja, ſelv vore Fordøjelſesorganer udføre trofaſt deres ſædvanlige Gjerning under Søvnen. Hvad der derimod nyder Hvile og Ro under Søvnen, er for det førſte alle de Bevægelſesredſkaber, der ſtaa under vor Viljes Herredømme, og dernæſt, hvad der er det vigtigſte, vor Hjerne, vort Forſtandslivs ſtille og hemmelighedsfulde Værkſted.

Vi ville ikke faa nogen Glæde af at gjøre de Lærde det Spørgsmaal: Hvad er Søvnen? thi herom kan, lige ſaa lidt ſom om de øvrige ſjælelige Livsytringer, den anatomiſke Kniv eller Mikroſkopet give os nogen Kundſkab. En Oplysning tror man dog at kunne give, nemlig, at Søvnen beſtaar i en egen Paavirkning af Nerveſyſtemets Centraldele, altſaa nærmeſt Hjernen. Det er jo en Kjendsgjerning, enhver vil have iagttaget hos ſig ſelv eller andre, at der lige førend Øjeblikket, da man ſover hen og Bevidſtheden tabes, opſtaar forſkjellige fantaſtiſke Foreſtillinger, der ligeſom gaa ved Siden af de bevidſte; man har viſtnok ofte ſagt Mærke til, at en meget ſøvnig Perſon, der trods ſin overvældede Tilſtand dog gjør Forſøg paa at deltage i en Samtale, pludſeligt kan komme med en Ytring, der ikke ſtaar i fjerneſte Forbindelſe med denne, men er Reſultat af den fantaſtiſke Foreſtilling, ſom i Indſlumringsøjeblikket har dannet ſig i hans Hjerne. Det er i Grunden Begyndelſen til Drømmebillederne. Søvnen kommer mindſt, naar man kalder paa den, ſiger et gammelt Ord, og enhver vil have ſandet Rigtigheden heraf; det er altſaa ogſaa en meget vanſkelig Sag at ſøge ved Iagttagelſe af ſig ſelv at aflure Naturen dens Hemmelighed med Henſyn til Søvnen; vi jage den jo netop bort, hvis vi ſtærkt fæſte vor Tanke paa den; men desuagtet kan det dog under Tiden lykkes os ligeſom at bemærke Øjeblikket, da Søvnen indtræder, og man kan da i det flygtige Øjeblik ligeſom føle det behagelige og ſtille Ophør af Bevidſtheden, ſaaledes ſom det utvivlſomt ogſaa en Gang ſkal føles af os alle, naar vi lægge os til Hvile i den ſidſte, dybe Søvn; Dødsøjeblikket kan næppe føles anderledes, og der have vi da en af de ſtore, ydre Ligheder, der have forſkaffet Søvnen Navn af Dødens Broder. Det er beſtemt ogſaa hændet enhver, at han umiddelbart efter at være falden hen i Søvnen er faret op i en Fornemmelſe, ſom om han var ſtyrtet ned fra et højt Sted, en Fornemmelſe, der ſom ofteſt gjør En lysvaagen. Efter egen Iagttagelſe er jeg kommen til det beſtemte Anſkuelſe, at det — la mig kalde det — drømte Fald netop er Bevidſthedstabet i Indſlumringsøjeblikket, der paa en eller anden Maade kommer til vor Bevidſthed, men nu i den abnorme Foreſtilling af et Fald jeg antager, at dette de fleſte Mennesker ſaa vel bekjendte „Fald" netop giver os et lille Vink til Forſtaaelſen af Søvnen, idet det, ſom ſagt, efter min Opfattelſe kun forekommer netop i Indſlumringsmomentet lige paa Grænſen mellem Søvn og Vaagen.

Og naar ſaa den rigtige Søvn

har indſundet ſig, naar Nattens Timer glide ubemærket hen for os, da er det, ſom om Hjernens Virkſomhed er bleven helt omordnet; Tanker og Foreſtillinger, ja, ſanſelige Indtryk foregaa paa en ejendommelig Maade, under Tiden med en Klarhed og Lethed, der er aldeles ukjendt i vaagen Tilſtand, og i en mærkværdig hurtig Flugt: Drømmebillederne forunderlige Hær drage forbi vort indre Øje.

(Sluttes).

For Blomſter-elſkere.

Efeu ſom Værelſeplante.

Efeuen er, henſigtsmæsſig ordnet og anvendt, ikke aléne et ſmukt Smykke for et Værelſe, men gjælder ogſaa, ſét fra et Sundhedsſynspunkt, ſom meget nyttig. En engelſk Læge yttrede ſig derom paa følgende Maade: „Nogle Efeuplanter, anbragte i Dagligſtuen eller Soveværelſet, ville gjøre mere til at holde Luften i Værelſet ren og ſund, end noget ſom helſt andet, vi kunne udtænke, og vi anbefale ivrigt dens Dyrkelſe iſær paa uſunde Steder og i uſunde Boliger". — Efeuen er meget villig til at gro, det er let at faa enkelte Grene eller Aflæggere af den til at ſkyde Rødder i Jord, ja, endogſaa i Vand. Den tager tiltakke med al Slags Jord, men foretrækker løs Jord. Den holder af Skygge, og det gjør ingen Forſkjel, om den aldrig faar en Solſtraale at ſe, den voxer lige godt det foruden. Naar den ſtaar inde i Stuen, og altſaa er anbragt i Potter, ſuger den efterhaanden al Næring af Jorden, og den ſkal derfor helſt omplantes hvert Aar, uden at Rødderne gjøres Skade derved. Det er et Misgreb at give den en altfor ſtor Potte, den vil voxe bedre, naar Rødderne ikke faa Lov til at brede ſig altfor meget. Man ſkal hver Maaned give den en Vanding med koldt Sæbevand eller et andet flydende Gjødningsmiddel; man vil fra Maaned til Maaned kunne ſe hvor den trives af det. Naar der ſamler ſig Støv paa Bladene, ſkal det tørres af med en fugtig Svamp eller Klud, ogſaa paa den underſte Side af Bladene. Naar man i længere Tid har forſømt dette, vil Planten blive hjemſøgt af de ſaakaldte Skjoldlus. Almindelig Skovefeu egner ſig godt til at drives paa denne Maade, men endnu heldigere Reſultat har man med den ſtorbladede Efeu, der kan faas meget billig i ethvert Handelsgartneri.

A—ſt.

Let Maade at faa Nelliker til at voxe.

Man bryder om Sommeren Nellikegrenen over midt i en Knude eller et Led, omvikler en ſaadan Stikling forneden med Mos eller Græs, ſtikker den uden videre Omſtændigheder i Jorden, og overlader den til Naturen indtil den er egnet til Omplantning. Det er meget ſjældent det mislykkes; hver lille Gren ſkyder ſnart flere Rødder.

L. B.

Køkkenhaven.

Sommerpærer.

Man ſkulde aldrig lade Sommerpærer modnes paa Træerne, da de i dette Tilfælde blive for melede og ſaftløſe. Man plukker dem ned, naar Kjærnerne begynde at blive brune, og lægger dem i et mørkt Kammer mellem to uldne Tæpper. Paa denne Maade antage de efterhaanden, ſom de modnes, en ſmuk, friſk Farve, bliver ſaftfulde og beholde hele deres Velſmag. I uldne Tæpper modnes de meget bedre end indpakkede i Hø eller andet Materiale, der ofte har Indflydelſe paa Frugtens Smag. Lader man Frugten ligge frit i et Værelſe, uden at dække den med et eller andet blødt Materiale, ſaa ſkrumper den ind og beholder for megen Syre i ſig. Alt dette undgaas, naar man lægger den mellem uldne Tæpper eller paa Hø, og bedækker den med et uldent Tæppe.

R. H.

Behandling af Bønner.

Man kan opnaa en lang og rig Bønnehøſt ved ikke at lade en eneſte Bælg hænge, men plukke dem alle bort. Selv om der kun bliver et Par hængende, holder Planten op med at blomſtre; blive de alle fjernede, vedbliver Planten at blomſtre og ſætter nye Bønner.

A.

Husdyrene.

At frelſe Heſte under Ildebrand.

Der ſkal ikke gives noget bedre Middel til at faa Heſte ud af en brændende Stald paa, end at ſlaa dem en vaad Sæk eller et vaadt Dække over Hovedet. De lade ſig ſaa villig trække ud.

—10—

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 39.

Hjemmet.

Den ſmukkeſte Bog.

(En Opfordring til at ſkrive den).

(Sluttet).

„Nuvel, men huſk ſaa, paa hvilken Maade det er, De ſkal ſe og høre disſe ſmaa Optegnelſer; lige ſaa lidt ſom Moderen behøver digteriſk Talent for at nedſkrive dem, lige ſaa lidt maa Tilhørerne give ſig ud for at være Kritikere —"

„Tror De da, jeg vil kritiſere?"

„Nej, men Forord bryder Trætte. Her er Optegnelſerne:

26. April:

I Dag lagde jeg Mærke til, at Farven af Øjnene ikke mere er ſaa mørk, ſom i de førſte Dage; Pupilerne blive mere tydelige. Han lo i Dag i Søvne.

27. April:

Betændelſen gik bort ved, at jeg ſtrøede lidt tørt Mel paa. Næringen ſkal fortyndes til $^1/_3$ Mælk, $^2/_3$ Vand.

28. April:

Han vaagnede i Dag førſte Gang ved at man lukkede en Dør op i Nærheden af ham. Han hører altſaa nu Larm.

Nu ſpringer jeg over det førſte Aar og ſlaar op det førſte det bedſte Sted — her altſaa:

15. Marts:

Da hans Fader kom ind, tog han ſig til Hovedet og ſtammede: „Ada At" — („Fader — Hat"). Vi prøve paa at faa ham til at gaa, men han ſkriger og vil ikke.

16. Marts:

Jeg vilde ſtudſe hans Haar, der hang for langt ned i Panden, lidt med Saxen, men han vægrede ſig. Hans Fader fik derimod ſtrax Lov til at gjøre det.

17. Marts:

Det var en Overraſkelſe. Da jeg et Øjeblik havde ladet ham være aléne og kom til at ſe om efter ham, ſtod han ved Sofaen. Han havde ſelv rejſt ſig fra Gulvet, og da jeg roſte ham for det, lyſte hans Øjne af Selvbevidſthed og Glæde. Han ſlap Sofaen og prøvede paa at ſtaa frit, men det lykkedes ham ikke, han maatte ned paa Gulvet igjen. Jeg forhindrer ham ſaa meget ſom muligt i at kravle; man ſiger, at de kravlende Børn komme ſént til at gaa.

18. Marts.

Faders Uhr kalder han „Diki", en Ko „Muku", Hus kan han ſige temmelig tydeligt. Fader har prøvet paa at lære ham at ſige „Juleaften", men det vil ikke gaa rigtig.

19. Marts.

Han holder meget af ſin Billedbog og vælger ſig ſelvlavede Navne til Dyrene, ſom han ſenere beſtandig anvender paa de ſamme Dyr, altſaa har han en beſtemt Mening med det.

20. Marts:

Jeg har ſyet ham en blaa Vaſkekjole med hvide Pletter. Hans Haar bliver nu mørkere; jeg tror, det bliver nøddebrunt tilſidſt.

21. Marts.

I Morges faldt han ud af Sengen, til Lykke paa Tæppet. Han ſtødte ſig ikke, men løftede ſtrax Hovedet og ſagde, efterabende Lyden af Faldet: „Bum!“

Af en ung Faders Dagbog har jeg afſkrevet følgende Steder:

22. Februar:

Han vil ikke drikke, ikke tage Næring til ſig; jeg er nær ved at forgaa af Uro og Angſt.

24. Februar:

Gud være lovet, nu tager han Bryſtet; men han er en lille, trodſig én. Enten drikker han med ſtor Voldſomhed, eller, hvis det ikke ſtrax lykkes for ham, næſten ſlet ikke.

27. Februar:

Hvor dog ſaadant et lille Menneſke kan ſtille Fordringer!

28. Februar:

Den lille Nar. Han vil kun drikke, naar der er et Kautſchukhylſter om Bryſtet! — At foretrække det ækle Kautſchuk!

18. Marts:

Det morer mig at ſe, hvor foranderligt hans Anſigtsudtryk kan være.

5. April:

I Dag var han førſte Gang i Luften.

13. April:

I Dag fik han det førſte Legetøj, en Sprællemand af Tøjreſter. Foreløbig bliver den brugt til at gnide Næſen med.

12. September:

Han elſker at være i Luften. Han ſover kun lidt og er næſten ſlet ikke bange for Fremmede.

13. September:

Naar nogen hoſter, prøver han at efterabe det.

29. September:

I Dag ſiger han „Pa— pa —“ det lyder ſom en lille Bugtaler.

29. December:

Han havde heftige Opkaſtninger i Dag. Vi formode, at han har tygget paa en lille Strimmel af Tapétpapiret, der har løsnet ſig. Altſaa dog arſenikholdigt!

4. Marts:

I Dag fik han en lille Søſter. Han ſtaar længe foran Vuggen og ſér aldeles henrykt ud — — —

Jeg har taget ganſke almindelige Exempler; mere karakteriſtiſke Ting blive naturligvis mere omſtændeligt beſkrevne. Der maa intet glemmes. Hvis De vil give mig en velført Dagbog over et lille Barn fra dets førſte til dets femte Aar, tror jeg at kunne med temmelig Beſtemthed forudſige Dem dets Skjæbne i Verden, ſaafremt denne lader ſig bedømme efter et Menneſkes Karaktér.“

„Det er jo en hel Videnſkab, De arbejder paa.“

„Ja, det er det rette Ord, en Videnſkab, hvis Gjenſtand Barnet er. De kan tro, der vilde ſnart melde ſig en eller anden, der vilde ſamle og bygge videre paa det Materiale, ſaadanne Dagbøger vilde indeholde. Den Lærde vilde lære ligeſaa meget af Barnet, ſom ſenere Barnet af den Lærde. Men ſtørſt Betydning vilde Dagbogen faa for Forældrene og for Barnet ſelv, naar det en Gang ſom Voxen fandt den lille, gulnede Bog mellem den afdøde Moders kjæreſte Relikvier —“

Den unge Frue rejſte ſig. Hendes Øjne vare fugtige, da hun rakte mig Haanden og ſagde:

„Tak! Jeg ſkal ſkrive 'Barnets Bog'. Jeg begynder endnu i Dag.“

Min gamle Kuffert.

Da jeg har en ſtor Familie og kun beboer en temmelig indſkrænket Lejlighed, vilde jeg ikke anſkaffe noget Møbel til Opbevaring af de til Udbedring af Klædningsſtykkerne nødvendige Lapper. Jeg tog derfor min ſtore Kuffert og anbragte den i Pigeværelſet; den bruger jeg ſaa til Lapperne, og paa Sydagene bliver den baaret ind i Dagligſtuen. I det underſte Rum, det, der ellers er beſtemt for Hatte, ligger ordnede i Cigarkaſſer eller i ſmaa Papæſker alle Baandſtumper, Beſætningsbaand, Perler, Agramaner o. ſ. v. Alle Æſkerne ere bundne godt til, og paa Laagene ſtaa paaklæbede Sedler med tydelig Indſkrift, der angiver Æſkens Indhold. Paa den anden Side ligge Stivgaze, Linfoer o. ſ. v. ordnet i Pakker med hvidt Papir om; paa Papiret ſtaar Indholdet ligeledes angivet. Et andet Rum

er til Opbevaring af alle
vel forte ſom kulørte
lerefter. Paa hver af
ſe ſmaa Pakker er der
ndet en lille Lap af Pak-
s Indhold ſom Mærke.
a har man aldrig Kvaler
d at ſøge om efter det,
r ſkal til at bruge. I
øverſte Rum ligge alle
Lapper, der høre til Bør-
es Tøj; da det naturlig-
er Børnenes Tøj, der
d trænger meſt baade til
bedring og Forandring,
det disſe Ting, jeg har
t Brug for, og de ligge
for lige for Haanden, ſaa
jeg ikke behøver at pakke
dre Ting ud, for at komme
dem. I Kuffertens hvæl-
e Laag er der endnu et
m; her gjemmer jeg op-
ættede Sager, der ere be-
mte til endnu engang at
le anvendes. Jeg holder
r af at have ſaadanne
gerliggende opſprættede og
mmenrullede, end hængende
Stabene. De fylde for
get, og man betænker ſig
to Gange, naar man ſkal
at ſprætte dem op ſenere;
et gjort, naar man førſte
ig har beſtemt ſig til at
ſere vedkommende Ting
foreløbigt Brug, har man
d lettere ved at beſlutte
til en ſenere Anvendelſe
Stoffet. I en anden,
dre Kuffert har jeg alle
perne af hvidt Tøj, op-
let Bomuldsgarn, til-
rsblevne Blonder, hvide
mler, Bændler o. ſ. v.
r vi flytte, lader jeg Kuf-
ernes Indhold blive, ſom
er, og pakker kun nogle
dningsſtykker over det,

for at faa det til at ligge faſtere. Der kan tumles og handles med det, ſom det ſkal være, mine tilbundne Kasſer og Pakker holde nok; naar jeg atter ſkal have Sydag, finder jeg min gamle Kuffert i fuldkommen Orden. En ſaadan gammel Kuffert ſtaar ſikkert og fylder op paa Loftet i mangt et Hjem; maaſké en eller anden kunde have Lyſt til at gjøre en lignende Brug af den, ſom jeg af min.

M. K.

Søvnen.

[Sluttet].

Søvn er en Nødvendighed for ethvert Menneſke, ſaa viſt ſom Livet kun opretholdes ved en henſigtsmæsſig ordnet Afvexling mellem Arbejde og Hvile, men Søvnens Varighed er højſt forſkjellig for de forſkjellige Alderstrin. Det var i Grunden et Ideal for, hvorledes det menneſkelige Liv ſkulde inddeles, hvis man af Døgnets 24 Timer anvendte de 8 til Arbejde, andre 8 til Maaltider, Rekreation og Adſpredelſe, og de ſidſte 8 til Søvn, men, ſom bekjendt, naaer maa ikke Idealet i det virkelige Liv, og Inddelingen er bleven helt anderledes; den ſtærke Konkurrence og Kampen for Tilværelſen i det civiliſerede Samfund kræver i Almindelighed, at der maa anvendes langt mere end den ene Tredjedel af Døgnet til Arbejde. Meget ofte knappes der endvidere af paa Søvnen, hvorvel dette altid vil være paa Bekoſtning af Arbejdets Fremgang.

Barnet forlanger megen Søvn; ja, i den førſte Livsperiode ſér det ud, ſom om Søvnen egentlig var det normale, da Barnet kun vaagner, naar dets Trang til Næring ſkal tilfredsſtilles. Under Barnets Opvæxt og i Ynglingealderen kræves der endnu ſtadigt megen Søvn, og kunſtige Forandringer i dette naturlige Forhold ville altid ſtraffe ſig ved Sygelighed hos de Unge. Den Voxne ſkal have 6—8 Timers rolig Søvn for at kunne udføre Dagens Arbejde fyldeſtgjørende. I Oldingealderen voxer atter Trangen til Søvn; Legemets ſlidte Maſkineri trænger til en længere Hvileperiode

Trangen til Søvn giver ſig til Kjende ved en Følelſe af legemlig Mathed, aandelig Slaphed og Ulyſt til Arbejde. Legemets anſtrengte Muſkler ſkulle hvile ſig for under Søvnen at ſamle ny Livskraft, idet Stofſkiftet jo foregaar uden Afbrydelſe; Hjernens indviklede og delvis ubekjendte Mekanisme ſkal nyde Ro, for at dens Celler kunne ſtyrkes til deres fremtidige Arbejde. Naar vi nu ſaaledes ſe, at baade Aandens og Legemets Redſkaber nødvendigvis ſkulle hvile ud, maa vi let kunne indſe Vigtigheden af, at man pasſer ſin Søvn med Omhu; det vil ſige: man bør ikke aléne have ſin faſte og beſtemte Sovetid, men man ſkal ogſaa paaſe, at der ikke fremkommer Momenter, ſom paa forſkjellig Maade kunne træde hindrende i Vejen for Søvnens Indtræden. Hertil hører f. Ex. voldſomme legemlige eller aandelige Anſtrengelſer kort før Sengetiden, ſón Nydelſe af pirrende eller ophidſende Spiſer eller Drikke. Under ſaadanne Forhold enten indfinder Søvnen ſig ſlet ikke, eller den Søvn, man faar, er urolig, lidet ſtyrkende og opfylder ſaaledes ikke ſin Beſtemmelſe.

Lad mig give et Par Smaavink i ſaa Henſeende: Aftensmaaltidet bør altid være ſaa let ſom muligt og indtages mindſt et Par Timer, forinden man ſøger Sengen. Man bør aldrig gaa lange og trættende Spadſereture kort før Sengetid eller foretage voldſomt legemligt eller aandeligt Arbejde. Fortræffeligt er det en halv Times Tid forinden at ſætte ſig orkesløſt hen i en magelig Stol. Søvnen kommer ſnareſt, naar Hovedet er koldt; man bør derfor ogſaa have et haardt og ſaaledes mere koligt Hovedgjærde. Har man havt en ſtærk Sindsbevægelſe, eller ere Ens Tanker i livlig Virkſomhed, bør man vente med at ſøge Sengen, indtil Sindet er kommet mere til Ro; Søvnen indfinder ſig ingenſinde, ſaa længe Hjernen er i fuld Virkſomhed. Nydelſen af ſtærke Drikke eller af Tobak kort før Sengetid vil i Reglen forhindre en hurtig Indtrædelſe af Søvnen. Det er en Selvfølge, at Beſkaffenheden af Lejet er af ſtørſte Betydning, men herpaa ſkulle vi paa dette Sted ikke indlade os. Da det er ſundeſt og bedſt ſvarende til Henſigten, at Søvnen nydes ved Nattetid, hvor der herſker almindelig Ro, ogſaa i Naturen, vil man, hvor Ens Virkſomhed [f. Ex. en Natvægters] ikke abſolut kræver det anderledes, altid ſtaa ſig ved at følge Naturens Vink. I de ſtore Byer, hvor Livet pulſerer varmere, ofte langt ud paa Natten, kan Støjen virke meget generende, og det vil derfor altid være bedſt, hvor Omſtændighederne tillade det, at vælge ſit Sovekammer til Gaarden.

Alle de mange Husraad, der haves, for at hjælpe paa Søvnen, ere uden Nytte; man vil have langt bedre af at ſøge at efterkomme de foran givne Vink. Kunſtig Søvn, fremkaldt ved Medikamenter, bør man aldrig tilvejebringe uden efter Samraad med ſin Læge.

Fra ældgammel Tid har man været vant til — om jeg ſaa maa ſige — at reſpektere Søvnen, denne Tilſtand, der ſaa meget ligner en Tilværelſe mellem Liv og Død, hvor Sjælen* ikke ſynes at være knyttet ſaa faſt ved Legemets Baand ſom i det vaagne Liv, men forekommer os at ſvæve ud over det Jordiſke. Man har derfor til alle Tider ogſaa næret en overtroiſk Tillid til Drømme og betragtet dem ſom Reſultatet af den midlertidigt frigjorte Sjæls Virkſomhed; endnu den Dag i Dag findes Levninger af denne Overtro ſpredt imellem Publikum, ſelv om det gjør ſig til af at tilhøre højt civiliſerede Folk. Den ſovende Tilſtand blev ogſaa ſelv af de raaeſte Folkeſlag anſét ſom hellig; at Macbeth „myrder Søvnen" er et Moment, der i højeſte Grad forøger den ſkotſke Fyrſtes Brøde, og i den gamle romerſke Hiſtorie, hvor man tog ſig et Mord temmelig let, finder man, at et Mord, begaaet paa en ſovende Perſon, betragtes ſom meget ſkændigt; hos en gammel romerſk Hiſtorieſkriver ſés det ſaaledes, at Morderen af en af Xerxes' Sønner, der begik ſin onde Gjerning, medens hans Offer ſov, undſkyldes med, at han troede, at den Myrdede kun lod, ſom om han ſov. En Mængde Ordſprog i de forſkjellige Tungemaal beviſer fremdeles, at denne Tilſtand, i hvilken man, ſom bekjendt, ikke ſynder, reſpekteres overalt.

Meget kunde der endnu ſiges om Søvnen, og ſærligt intereſſant kunde det være at komme ind paa en Betragtning af Drømmene, deres Opſtaan
Beſkaffenhed; muligv
en Gang ſenere ſaa
til. Lad mig nu M
ning udtale, at man
naar Dagen er til S
len ſtunder til, kan ud
Ønſke for hinanden,
man efter gammel
Sov vel!

Køkkenet

Salat, der er ſkud
i Vejret,

kan anvendes til Su
i Stedet for Aſparges.
kun benytter Stænglen
den yderſte Hinde af
Smagen ligner aldeles
ſmagen.

Husdyren

Naar Køer ville pal

Det er en ſtor Gene
mødre, naar de me
Køer have en eller fle
drikke deres Mælk
dette Onde gives der et
Middel: Man laver
Grød af meget ſur O
Vinedikke, og beſtry
dermed. Har Koen
ſmagt denne
ding, lader den
ſit Yver i Ro.

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn.

Raadgiver for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 40.

„Nutidsſygdomme".

Højt ærede Hr. Redaktør!

De ſkal have megen Tak for Deres venlige Brev, hvori De ſpørger mig, om jeg ikke vil ſkrive en lille Række Artikler om **Nutidsſygdomme** til Brug for Deres ærede Blad. Deres Opfordring vidner om, at De har den Tillid til mig, at jeg vil være i Stand til at ſkrive let forſtaaeligt og ſamtidigt paalideligt, hvad der ikke kan andet end ſmigre mig i høj Grad, og dernæſt om, at De har en nogenlunde ſikker Formodning om, at Familie-Journalens Læſere, hvis Bekjendtſkab jeg gjorde ved mine Artikler om „Barnepleje", nok kunde have Lyſt til at forny dette Bekjendtſkab, hvilket ſidſte vilde glæde mig overordentligt. Men ſig mig, Hr. Redaktør! Hvad forſtaar De ved „Nutidsſygdomme"? Mon vi er enige i Opfattelſen af dette Begreb? De véd, hvad jeg ogſaa har havt Lejlighed til at udtale for Familie-Journalens Læſere ſidſte Gang, vi taltes ved, at jeg er en Hader af den Art populær Fremſtilling af Lægekunſt, ſom gaar ud paa at forſøge at belære det ſtore og for alle de nødvendige Forudſætninger blottede Publikum om de ſpecielle Sygdommes Natur, Erkjendelſen af dem og Midlerne, ſom ſkal anvendes derimod. Den Slags populær Videnſkabelighed kan i mine Tanker ikke gjøre nogenſomhelſt Gavn, men kun Skade. Naar Lægen efter et langt Studium og efter et helt Livs Øvelſe og Erfaringer ofte kan have Vanſkelighed ved at erkjende Sygdommens Natur, idet den i Grunden ytrer ſig forſkjelligt i hvert enkelt Tilfælde, hvorledes ſkulde da en Lægmand uden Forkundſkab paa dette Omraade, uden Øvelſe og Erfaring kunne forſtaa de løſe Anviſninger, han kan læſe ſig til i en populær Lægebog eller i nogle Bladartikler? I Almindelighed vil og maa han nødvendigvis misforſtaa det læſte, ſelv om det iøvrigt er nok ſaa korrekt fremſtillet; han vil blive ængſtlig, gaa i Frygt for at have baade den ene og den anden af de Sygdomme, hvorom han har læſt, og vil meget let komme til at lide af den uhyggelige Sindsforſtemning, ſom kaldes Hypokondri, ikke at tale om, at han maaſké vil kunne gjøre ſig alvorlig Skade ved paa egen Haand at indtage de forſkjellige Lægemidler, der i hans populære Lægebog tilraades for en Sygdom, hvoraf han muligvis ſlet ikke lider.

Derimod er jeg fuldt overbeviſt om, at en livlig og let forſtaaelig Fremſtilling af forſkjellige Spørgsmaal, der vel hører ind under Lægevidenſkabens Omraade, men ſom dog angaar Samfundet ſom Helhed i en langt højere Grad, og hvorom Kundſkab bør ønſkes udbredt i de videſte Kredſe, er aldeles paa ſin Plads, og at den

Læge, hvis Tid tillader ham at ſkrive derom, gjør en god og nyttig Gjerning lige overfor ſine Medmenneſker. Spørgsmaalet om Barne-plejen, for at holde mig til mit eget, er et ſaadant. Det ſamme gjælder om Sundhedslæren, Hygiejnen; fremdeles om Kundſkaben til det menneſkelige Legemes Indretning og Liv, og endelig om „Nutidsſygdomme", forudſat, at denne Benævnelſe opfattes paa min Maade, ſom jeg nu ſkal forſøge at forklare Dem.

Man hører ſaa ofte Folk ſige: Den og den Sygdom kjendte man ikke i gamle Dage; det maa være en ganſke ny! — Nej! det er ingen Nutidsſygdom; hele Sagen er den, at den nyere Lægekunſt har lært at erkjende den bedre end tidligere. Morfin- og Karbolforgiftninger f. Ex. er ganſke viſt Nutidsſygdomme, men ikke paa anden Maade, end f. Ex. Overkjørſel af Dampſporvognen er en ny Art Beſkadigelſe, for ſaa vidt den førſt er iagttaget, efter at man er begyndt at anvende dette Befordringsmiddel. Og dog — ſaa underligt det end lyder — kunde jeg næſten være tilbøjelig til at henregne de tre her nævnte Exempler til den Nutidsſygdom, ſom det ſkal være mig kjært efter Ønſke at fremſtille for Deres Læſere, den eneſte Sygdom ſom egenlig fortjener denne Benævnelſe, men ſom til Gjengjæld breder ſig ud over et uhyre Omraade, breder ſig til Fordærvelſe for Menneſkeſlægten gjennem alle Samfundets Klasſer, graver Jorden bort under vore Fødder og bringer Ulykke ikke alene over den enkelte, men over Familien og hele Samfundet. Dette Kompleх af Sygdomme gaar under Navn af Nervøſitét og er ret egentlig en Nutidsſygdom, fordi den har udviklet ſig til en foruroligende Grad i ſamme Forhold, ſom Menneſkeaandens Snille har gjort de ſtore Opfindelſer, der i ſaa høj Grad have bidraget til at forandre Tidens Fyſiognomi.

Se herom er meget at ſkrive, og det er et Thema, ſom Publikum har godt af at ſe behandlet paa en alvorlig Maade. Enhver af os bør føle ſig ſom Kriger i den Kamp, vi nødvendigvis maa føre imod denne djævelſke Nutidsſygelighed, ſom — jeg havde nær ſagt desværre — ikke dræber, men ſejgpiner ſine Offre.

Vil De have en Række Artikler herom, Hr. Redaktør! da kan vi endda gjerne ſætte ſom Overſkrift: Nutidsſygdomme, thi vi vil under Betragtningen af Nervøſiteten virkelig komme ind paa en Mængde forſkjellige Sygeligheder.

I bekræftende Fald maa De gjerne benytte nærværende Brev ſom en Indledning, men af Henſyn til mit kvindelige Klientel, der maaſké vil tage mig de alvorlige Sandheder, jeg kommer til at ſige det, noget ilde op, og for ikke ſaaledes at miſte min Praxis, beder jeg Dem ikke røbe mit virkelige Navn, men tillade, at jeg underlegner mig

Dr. B.

Hjemmet.

Hvorledes ſkal vore Børn øve ſig i Fortepianoſpil

Et Ord til Mødre og Lærerinder.

Efter Guſt. v. Gizycki.

„Hvilket ſælſomt Spørgsmaal!" ſiger maaſké den ene Læſerinde (thi til Læſerinderne og ſær til Mødrene, mellem dem er det at vi i Dag henvender os). „Hvilket unyttigt Spørgsmaal!" ſiger maaſké en anden. „Er det ikke nok, at vore Børn i det Hele taget øver ſig? At de i timevis plager ſig ved Klaveret? Gives der ved Øvelſerne endnu et 'Hvorledes'?" Ja, det gjør det, og dette „Hvorledes" er netop det allervigtigſte, thi den mekaniſk planløs Øvelſe nytter i og for ſig ſelv Barnet meget lidt, det er mere Spild af Tid og Kræfter end et Uddannelſeshjælpemiddel og kan aldrig føre til Maalet. Har De da aldrig, ærede Læſerinde, gjort den Erfaring, at et af Deres Børn, til Trods for at det daglig tilbringer en Time eller maaſké mere ved Klaveret, kun gjør uforholdsmæſſig ſvage Fremſkridt? Hver Gang den Lille gik til Læreren eller Lærerinden, kom til ham eller hende, har De været vis paa, at Barnet havde gjort ſin Pligt og „øvet ſig tilſtrækkelig", og De er maaſké baade bleven vred og forbavſet, naar den Lille efter Timen fortalte, at Læreren igjen havde været ſaa vred, at han ſlet ikke var til at gjøre tilpas o. ſ. v. Ja, De tænker maaſké i Stilhed (thi at

og ill at ſige det
is Nærværelſe, og
rave Lærerens Ab-
g naturligvis godt],
mangler Interesſe
ller er noget lune-
g ligger Forklarin-
rmere: Deres Lille
s ikke vidſt, hvor-
ſkulde øve ſig [og
ſtnok indirekte den,
ervisningen, Skyld,
e have ſagt Barnet
n har vidſt det og
paagivenhed ladet
r ſig det, der var
ſtrækkelig, og ſaa
n hende ſelv. Men
ikke nok, at Læreren
, hvorledes der ſkal
e, ærede Læſerinde,
det, for at De ſelv
re Deres Barn ved
g derfor er det
hvormed jeg ind-
ikkel, hverken paa-
unyttig; jeg haaber
t det ſkal have gode

for det førſte gjøre
hvorledes de af vore
tylig er begyndt at
ve ſig. Her er en
ontrol under hele
en aldeles nød-
s Barnet ſkal gjøre
Fremſkridt og for-
ſlette Vaner. Ved
e Uddannelſe ligger
t nemlig, ſom na-
Arbejdet i Hjem-
ſelve Timerne har
Tid til at høre det
er indøvet, og for-
orte Arbejde ſamt
, der nu ligeledes
g gjennemøves i
Selve Læretimen,
betones ſkarpt nok,
ſestime, thi bliver
aaban, vil Frem-
ſkridtene være forſvindende. Børn i en Alder fra 7—13 Aar maa altid pasſes paa i Øvelſestiden, for det Førſte fordi de endnu ikke kan have aandelig Energi nok til at koncentrere deres Opmærkſomhed vedvarende paa én Gjenſtand, og for det andet, fordi ogſaa deres fyſiſke Kraft hurtig lammes, naar den ikke ſtedſe anſpores paany. Men for at Øvelſerne i Hjemmet virkelig ſkal faa et gunſtigt Reſultat, maa det anbefales at dele Øvelſestiden [omtrent en Time daglig er fuldſtændig tilſtrækkelig, og en Udſtrækning af Øvelſerne over denne Tid, i Betragtning af Skoleundervisningen og de med denne følgende Arbejder i Hjemmet, ſnarere ſkadelig end nyttig] i ſmaa Tidsafſnit, for Exempel i fire Afdelinger, hvert paa et Kvartér, mellem hvilke Eleven ſaa beſkjæftiger ſig med andet Arbejde, helſt med ſaadant, der kræver legemlig Bevægelſe. Paa denne Maade vil Øvelſerne ikke frembyde nogen Anſtrengelſe mere, og Barnet vil ikke længſelsfuldt følge Uhrets Viſere med Øjnene og længſelsfuldt dreje ſig om paa Klavérſtolen; Tankerne vil ikke ſvæve bort fra Spillet, og Hænderne ikke hvile ſlappe og holdningsløſe paa Tangenterne, ſom det næſten er Tilfældet hos ethvert Barn, der bliver tvunget til at øve ſig en hel Time ud i ét. Et Barn i den Alder har ikke aandelig Modenhed nok til at indſe, at det øver ſig for ſig ſelv, det tænker ſtadig paa Læreren, denne Plageaand, der ſkal tilfredsſtilles ved Øvelſerne, og derfor bliver der ſaa ſaare ſjeldent viſt virkelig Lyſt ved Øvelſerne. Saa meget desmere maa man derfor vogte ſig for at gjøre Øvelſestiden for anſtrengende, og det bedſte Middel derimod er den foranſtaaende Deling af Øvelſestiden. Paa disſe Kvarttimer fordeler man ſaa Øvelſesmaterialet rationelt; det førſte vies Fingerøvelſerne, det andet reſerverer man for Etuderne, det tredje og ogſaa det fjerde [naar man ikke vil eller kan udfylde dette med firhændig Spillen fra Bladet] benytter Barnet til Studiet af Sonaterne eller Salonſtykket. Jeg har altid fundet denne Methode god og praktiſk, og anbefaler den paa det eftertrykkeligſte til alle Mødre, hvem deres Børns muſikalſke Uddannelſe er noget værdt, og jeg tilraader ikke blot denne Inddeling for Børn, men ogſaa for Viderekomne, kun at der her tages halve Timer i Stedet for det andet og tredje Kvartér. — Naar hermed Fordelingen af Øvelſesmaterialet i Almindelighed er faſtſlaaet, ſaa kommer jeg nu til Spørgsmaalet om de ſpecielle Anvisninger for Indøvelſe af Etuder, Sonater o. ſ. v. Her advarer jeg fremfor alt mod Indøvelſe af for ſtore Afſnit paa én Gang. Saaledes vilde det for Exempel være aldeles uhenſigtsmæsſigt at gjennemſpille en Sonateafdeling eller blot en Side af en Sonateafdeling hélt, for ſaa at begynde paany, igjen gjennemſpille den og fortſætte dermed til Siden gaar godt! For det førſte vilde man dertil bruge en Tid, hvortil ikke hele Øvelſestimen, endſige et Kvartér af den vilde ſtrække til, for det andet vilde Reſultatet ved denne Øvelſesmaade ogſaa tekniſk være meget tvivlſomt. Jeg anbefaler meget mere en linjevis, eller endnu bedre en periodevis Indøvning [maaſké i Perioder paa hver otte Takter].

(Fortſ.)

Husraad.

En Roſenpude.

For at forfærdige Roſenpuder, blander man 125 Gram i Skyggen tørrede og ſenere pulveriſerede Roſenblade, med 64 Gram ſtødt Sandeltræ og 2 Gram Roſenolje. Efter et Kvartérs Forløb kommer man Blandingen i ſmaa Poſer, ſom man anbringer mellem Linnedet i Linnedſkabet eller i Skufferne, for at parfumere Tøjet. †

Køkkenet.

Behandling af Vaſketøjet.

Dagen før Vaſkerkonen kommer, beſørger jeg og Pigen ſelv Iblødlægningen, Afgnidningen og Indſæbningen. Tøjet ſorteres, lægges i Karret og overhældes med koldt Vand; dette ſkér gjerne om Morgenen, for at det kan faa Tid til at bløde godt igjennem; efter Middag begynder vi ſaa Afgnidningen ved at tage et Par Stykker ad Gangen over i et andet Kar med koldt Vand, og gnide det godt igjennem først paa Retten, ſaa paa Vrangen. Der er ingen, der kan tro, hvor meget Smuds der gaar af aléne ved det kolde Vand, før Sæben kommer til. Man kan bruge flere Hold koldt Vand, jo flere jo bedre, ſynes jeg; jeg betragter altid denne Afgnidning ſom en Hovedſag ved Vaſken. Om Vinteren tager vi fuldſlaaet Vand. Saa ſæbes Tøjet grundigt ind paa begge Sider i en Slags lind Grød af hvid Sæbe, der forud er ſkaaret i Stykker og opløſt i varmt Vand. Vi er fire Perſoner og vaſker hver fjerde Uge; jeg bruger et halvt Pund Sæbe til at gnide det fine Tøj ind med, og ligeledes et halvt Pund til det grovere. Viſkeſtykker, Strømper o. ſ. v. indſæber vi med grøn Sæbe. Det indſæbede Tøj lægges lagvis over hinanden og ſtaar ſaaledes, til det næſte Morgen ſkal koges. Til hver Spand Vand tager jeg ſaa meget ſom en Valdnøds Størrelſe Soda. Dette koges med i Vandet, og naar det bølger rigtig godt, kommer jeg de indſæbede Pakker i og lader Tøjet koge i alt i 20 Minutter.

Ved denne Maade at vaſke paa maa det endelig paaſes, at Tøjet ikke kommer i, før Vandet ſpilkoger, ellers bliver det let gult. Naar man har taget det førſte Hold Tøj op af det kogende Vand, maa det ſamme Kvantum Vand og Soda hældes i og atter koge, før det næſte Hold Tøj kommes i Kjedlen. Man vil ſnart ſe, at Tøjet ſaa at ſige kommer rent op af Kjedlen, og er der enkelte Rande, kræver de næſten ingen Gnidning, jeg plejer altid at ſige, at „Smudſet flyver af“. Vi vaſker det paa begge Sider og koger det ſaa anden Gang i rent Vand, efter at Kjedlen førſt er gjort grundig ren. Det har nu faaet Varme nok og behøver kun at koge et Par Gange op og ned, hvorpaa det ſaa uden Sæbe vaſkes igjennem baade paa Retten og Vrangen, en tiloversbleven Rand kan ſaa en let Sæbeindgniden, men det er næſten aldrig nødvendigt. Efter denne Vaſkning er der endnu ſaa megen Sæbe i Tøjet, at det maa have endnu et Kog i rent Vand, men kun i ti Minutter, og derefter vaſkes Tøjet ikke, men ſkylles, blaanes og hænges op med det ſamme. Under Vaſkningen baade førſte og anden Gang kommer jeg, naar jeg ſynes, at Vandet bliver tæt af Sæbeſkum, koldt Vand ved denne Vaſkemethode, hvor kommer ſaa lidt an paa Gn ning, har det kolde Vand i Hele taget meget at ſige. D ſpares ved denne Fremgangs maade baade Sæbe og Tøj, ens Tøj er ikke gnedet Maaneder efter, at man har det, ſom det ved andre methoder desværre ofte er ſældet. Enhver Husmoder derimod nok, hvor heldigt det at der er beſtemt Sæbe anordnet paa denne hvad det ſparer mellem Dag, naar man har Hjælp til Vaſken, er ikke ſaa endda.

Slutteligt kun et Par Ord Vridningen.

Lagener, Duge og Haan vrides aldrig paa langs, tværs, da der derved ſtaar Sidefolder. trækkes førſt paa langs og ſaa ſaſt op

E. K.

Til Læſerne

angaaende indſendte Bidrag til „Raadgiver for Hus og Hjem“.

Vi gjør gjentagende ſom paa, at de Raad, der villigt indſendes til „Raadgiver for Hus og Hjem“, lige Redaktionen maa være med Navn og Adreſſe. imod der i „Raadgiveren“ ſættes Mærker, naar ikke ſenderen udtrykkelig modſatte. De ærede Indſ bedes for Sætningens Skyld at ſkrive paa den ene Side af Papiret, og af de indſendte Raad paa et Stykke Papir.

Red.

Raadgiver for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 4 .

„Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

Det ſkal ikke være et lærd Værk, jeg vil ſkrive; i det Hele vilde jeg hellere tale end ſkrive, men da jeg haaber at kunne ſkrive, ſom jeg vilde tale, jævnt, ligefrem uden lærde Kunſtord, venter jeg ogſaa at kunne faa ret mange i Tale. Paa en Maade optræder jeg ſom en gammel Hververſergeant; jeg vilde ogſaa gjerne hverve — rigtig mange — Rekrutter til en Hær, hvis Opgave ikke ſkal være at udbrede Død og Ødelæggelſe eller vinde Riger og Lande; det ſkulde være en Hær, i hvilken de enkelte Soldater fuldt ud maatte være ſig deres Opgave bevidſt og vide at gjennemføre den med urokkelig Disciplin og ubønhørlig Strenghed lige overfor ſig ſelv, og nu hvad Lønnen angaar — ja, da kan jeg ikke ſom Hververſergeanten love Guld og grønne Skove; nej! jeg maa aabent ſige Dem, at Opgaven kun kan løſes med Møje og Beſvær, og man maa ſaa temmelig være paa det Rene med, at Udbyttet af vor Kamp nærmeſt vil komme Efterkommerne til Gode, medens vi ſelv, om juſt ikke udelukkende ſaa dog væſenligt, maa lade os nøje med den Løn, Bevidſtheden om en god Gjerning giver, og den Overbevisning, at de, for hvem vi navnlig arbejder, vore Efterkommere, jo netop ere vore egne Børn. I min Hær har jeg Plads for alle, Unge og Gamle, Mænd og Kvinder, og ikke mindſt kjærkomne vil disſe ſidſte være, ſaa viſt ſom det væſenligſt ligger for Kvindens Haand at ſvinge de aandelige Vaaben, jeg ſkal uddele, til Held og Sejer for Fremtidshaabet, hendes Børn. Læſerinder! I, ſom er, eller ſom forhaabentlig vil blive lykkelige Mødre, enhver blandt Eder, ſom i Sandhed har fattet dette Eders guddommelige Kald, og ſom ikke for Flitterſtads og Blændværker om Emancipation o. ſ. v. har bortbyttet den høje Rang, der tilkommer Eder med Rette ſom Fremtidens Bærere! til Eder henvender jeg mig ganſke ſærligt. Eder ſkal fortrinsvis disſe Afhandlinger være tilegnede i Højagtelſe og med Beundring! Lad mig udtale mit inderlige Haab om, at I i tuſindvis vil flokkes om det Banner, jeg tillader mig at løfte, og at I, trofaſte, ſaaledes ſom det er den ſande Kvindes Hovedegenſkab, vil værne om det og føre det frem til Sejren, ſom i ſaa Fald ikke vil udeblive.

Jeg ſkal nu viſe Dem Fjenden, endſkjøndt han lumſk gjemmer ſig omkring i allehaande Smuthuller; vi ſkal lære hans ſande Væſen at kjende og derved ogſaa blive oplyſte om, med hvilke Vaaben han bedſt ſkal bekæmpes.

Har De læſt mit Brev til dette Blads Redaktør, ſom er aftrykt i det foregaaende Nummer? Hvis ikke, beder jeg Dem gjennemlæſe det, da det udmærket godt kan tjene ſom Indledning til, hvad jeg nu i en Række Artikler ſkal fremſtille. De vil ſe, at jeg betragter alle de ſygelige Tilſtande, man kunde benævne Nutidsſygdomme, ſom udgaaede fra den Sygelighed, hvis Navn er bekjendt nok, men hvis Natur er en Gaade for de fleſte, nemlig Nervøſiteten. Det er Fjendens Navn, men han ſelv optræder i ſaa mange forſkjellige Forklædninger, dølger ſig paa de meſt utænkelige Steder og optræder ſnart ſom fin Kavalér ved højlys Dag, ſnart i Pjalter, ſnigende ſig om i Mørket, ſnart endelig i Spændetrøje i en Sindsſygeanſtalt, at vi har ondt ved at ſaa Ram paa ham. Underfundig og ſnedig, ſom han er, lægger han Snarer overalt for de godtroende Menneſker; han kan være indſmigrende og gjøre ſig intereſſant, ſaaledes for de unge Piger, der læſer om deres Helte i Romanerne og ikke aner, at det er ham, der er gjemt bag ved den ſkjønne Maſke; han pirrer og driver de ulykkelige Menneſker fremad i raſtløs Fart, og de tror, at de udretter noget ſtort, medens han kun tilſigter at gjøre dem til ſine Offre; han hviſker de unge Koner i Ørene, at de vil bedre kunne konſervere deres Skjønhed og være ganſke anderledes fri og ubundne, hvis de undlader deres naturlige Pligt og overlader deres Barn til en Amme eller Børnepige; han pirrer Mandens Forfængelighed og Ærgjerrighed og ægger ham til ſygeligt forceret Arbejde; han kaſter Politikens Avind foſtrende Æble ind i Sindene, han fortæller med lærd Overbevisnings Mine om, hvorledes man ved kunſtige og hidſende Midler, ved ſtærke Drikke og Medikamenter for en Tid kan hæve de ſunkne Livsaander, ſkjøndt han véd, at Svækkelſen derved kun yderligere forøges; han fylder de ſtakkels, enfoldige Tjeneſtepigers og Arbejderhuſtruers Øre med Smiger, fortæller dem, at de vilde tage ſig bedre ud end den fornemme Dame, naar de blot fik hendes koſtbare Kjole paa, og forleder dem til taabelige Udgifter, dum Ødſelhed, der nedbryder den ſtille Lykke og Tilfredshed — og alt dette gjør denne Morder kun for ſenere at kunne falde over ſine Offre, udſuge deres Hjerteblod og derefter lade dem henſlæbe Reſten af deres Liv ſom usle Menneſkevrag.

Ja, Billedet har langt fra faaet for ſtærke Farver, og om end maaſké én eller anden kunde trække lidt paa Smilebaandet og mene, at jeg dog viſt nok var lidt vel raſk til at give denne „Nervøſitét" Skyld for alle disſe Kalamiteter, ſkal jeg ikke et eneſte Øjeblik tage dette Smil ilde op; jeg ſkal blot bede den ærede Læſer om venligt at følge mig, og jeg ſkal
da tydeligt og klart god
gjøre Rigtigheden af, hv
jeg har ſagt. Vor Tid
en Nervøſitetens Tidsalde
og med god Grund. D
er denne Uro over Sinden
denne Higen, dette Kapløb
Konkurrencen, Fornøjelſe
ſygen, Irreligiøſitét paa d
ene, Sværmeri paa den a
den Side; der er den uſali
Lyſt til at ſynes at væ
mere, end man er; der
Rigdommens Overmaal
Nydelſer og til Gjengjæl
Fattigdommens Misundel
og Begjærlighed; der
kort ſagt, Momenter m
ſom kunne give Nervøſitete
Trivſel og Vækſt iblandt o

Det ſkal nu være v
Opgave næſte Gang at b
gynde en Paaviſning
ſaadanne prædiſponerend
Momenter i vort Samfun
efter at vi førſt har fo
ſøgt at klare os, hvad
ſkal forſtaa ved „Nerv
ſitét". [Forts.]

Hjemmet.

Hvorledes ſkal vore Bør
øve ſig i Fortepianoſpil

Et Ord til Mødre og
Lærerinder.
Efter Guſt. v. Gizycki.
[Fortſat.]

Er den førſte Periode tilſtræk
lig indøvet — vanſkelige St
der indøves førſt med hver Haan
alóne, ſaa i langſomt Temp
med begge Hænder og Ak
hele Perioden — ſaa gaar ma
over til den næſte Periode,
ſelv om Barnet i den gi
Kvartstime kun har lært at

én eneſte Linje korrekt, ſaa er Udbyttet ſtørre og Arbejdet ringere, end naar en halv Side ſpilles uens og fejlfuldt. Næſte Dag gjentages det Indøvede nogle Gange, og man gaar en Smule videre paa ſamme Maade. Naar Barnet ſaa møder til Spilletimen, vil det maaſké ikke kunne meget, men det, ſom det har lært, vil det ſpille uden Fejl; den forſtandige Lærer eller Lærerinde vil være tilfreds med det. I dette Tilfælde vil Barnet ikke gaa til Spilletimen ryſtende og bævende af Angſt for Skjænd, Lærerens Ros vil tværtimod anſpore og opmuntre til endnu mere Flid og Paapaſſelighed ved Øvelſen i Hjemmet. Paa denne Maade kan ved rigtig Ledelſe og Opſyn under Øvelſerne i Hjemmet ſelv et mindre begavet Barn gjøre glædelige Fremſkridt, medens ofte et meget begavet Barn ved den timelange Øvelſestid og den i for ſtore Partier forelagne Indøvning bliver grundig muſikalſk fordærvet, og ſluttelig ikke kan ſpille et eneſte Stykke korrekt. Her er det altſaa fremfor alt Moderen, der maa træde til, og ſaa konſekvent ſom muligt faſtholde de ovenfor givne Regler.

Endnu et Par Regler for den, der øver ſig, og for de Mødre eller Opdragerinder, der ſkal have Opſigt ved Øvelſerne. Jeg har allerede før antydet, at et Barn, i Særdeleshed et yngre Barn, ubetinget maa være underkaſtet opmærkſom Kontrol under Øvelſestimerne i Hjemmet, hvis Undervisningen ſkal føre til noget Reſultat, og hvor en ſaadan Opſigt er umulig for Moderen og ikke lader ſig ſkaffe til Stede ad anden Vej, er det afgjort bedre ſlet ikke at lade Barnet inſtruere i Muſik. Saaledes vil det for Exempel i den førſte Undervisningstid være nødvendigt, at nogen ſidder ved Siden af Barnet, medens det øver ſig, for at paſſe paa, at Hænderne holdes rigtigt. Et Barn, der under Øvelſerne er overladt til ſig ſelv, lader, ſaa ſnart det har ſpillet nogle Minutter, lidt efter lidt Haanden ſynke nedad, hæver ikke mere Fingrene højt nok ved Anſlaget af den enkelte Tone, begynder i Stedet for langſomt og opmærkſomt at løfte Finger efter Finger, Øvelſen i hurtigt Tempo med ſkjødesløs Holdning, og det forſtaar ſig af ſig ſelv, at der ſaa ikke kan være Tale om noget Udbytte for den tekniſke Uddannelſe, for Styrkning af Fingrene, Regelmæſſighed i Anſlagene eller lignende. Derfor raader jeg ſærlig til et omhyggeligt Opſyn med Elementareleverne, et Opſyn, der maa føres efter alle de angivne Regler. Ikke mindre rigtigt er det, at Eleverne ved Øvelſe i Hjemmet ſtrengt holdes til at ſpille taktfaſt. Vænner Barnet ſig førſt til uens Spil, det vil ſige, ſpiller det ſnart langſommere og ſnart hurtigere, efterſom en Takt bereder det ſtørre eller mindre tekniſk Vanſkelighed end en anden, ſaa ſniger denne Uvane ſig ſnart ſaaledes ind, at det, ſelv med ſtor Energi, ſenere er vanſkelig at faa den udryddet igjen. Selv den bedſte Lærer formaar intet overfor dette, ſelv om han i Timerne altid paany plager ſig ſelv for at bibringe Eleven Takt og tvinge Barnet til taktfaſt Spil, thi det er Øvelſen i Hjemmet, der har fremkaldt Fejlen, der ſaa vanſkelig lader ſig rette. Som bedſte Hjælpemiddel anbefales det her at tælle højt, det vil ſige ikke aléne den, der har Opſigt med Øvelſerne, ſkal tælle, men Barnet ſelv ſkal fra Begyndelſen af vænnes dertil. Den, der fører Kontrollen, maa næſten helſt ſelv lade være med at tælle med, men kun høre efter og rette, ſaa ſnart Barnet ved vanſkelige Steder lader ſig forlede til, til Trods for Højtælningen, at tælle ujevnt, ſnart langſommere og ſnart hurtigere. Metronomen [den meget benyttede, med et Uhrværk forſynede Taktmaaler] holder jeg ikke for henſigtsmæſſig til at afhjælpe denne Fejl, da det er i de ſjeldneſte Tilfælde, at den formaar at virke heldig paa Elevens utaktmæſſige Spil. Helt modſat plejer Barnet ſnart at vænne ſig til den monotone Banken, ſaa at den tilſidſt ikke indvirker mere paa Taktfølelſen ved Øvelſerne, end for Exempel et Uhrs Dikken i det Værelſe, hvor Øvelſerne finder Sted. Hvor fortræffelig Metronomen ogſaa er for den nøjagtige Beſtemmelſe af det foreſkrevne Tempo, hvori Muſikſtykket ſkal ſpilles, lige ſaa unyttig er den, efter min Mening, i Anvendelſe overfor Elever, der har vænnet ſig til utaktmæſſigt Spil. Det bedſte, ja, det eneſte Hjælpemiddel er, ſom allerede ſagt, høj, regelmæſſig Tællen og langſomt Spil. Langſomt Spil er ubetinget nødvendigt ved alle vanſkelige Steder. Som videre Lettelſe tilraader jeg, foruden de angivne Taktenheder, ogſaa at tælle de mindre med. I Særdeleshed anbefaler jeg dette, hvor Noder af mindre Værdi, Punkter, Pauſer o. ſ. v. i deres Forbindelſe vanſkeliggjør Barnet dets klare Overblik. Paa ſaadanne Steder maa man for Exempel i Firefjerdedelstakt i Stedet for: én, to, tre, fire, hellere tælle: | 1, 2 | 3, 4 | | 5, 6 | 7, 8 | det vil ſige, altſaa i Stedet for Fjerdedelene, Ottendedelene og i Trefjerdedelstakter ligeledes i Stedet for: en, to, tre, hellere: | 1, 2 | 3, 4 | 5, 6 |, her naturligvis kun, naar ingen Trioler forekommer. Ved denne mindre Deling undgaar man ogſaa den ſtrakte — utaktmæſsigt Spil underſtøttende — Tællemaade, ſom Børnene ofte, til ſtor Gene for Lærerne, vænner ſig til, dette é-en — to-o —, eller naar Nodeværdien yderligere deles é-e-en — to-o-o —, der fører til, at de enkelte Dele af Tallet holdes ſaa længe, indtil Vanſkeligheden lykkelig er overvunden. Særlig Opmærkſomhed maa ogſaa den Kontrollerende have henvendt paa, at Barnet ikke lærer ſig til ſtammende eller hakkende Spillemaade, det vil ſige, til flere Ganges Anſlag ved vanſkelige Steder. [Sluttes].

Husraad.

At renſe fine, hvide og graa Filthatte.

Man blander Magneſia med koldt Vand, ſaa at det danner en Grød, og beſtryger Hatten, ved Hjælp af en lille Børſte, med denne. Hatten maa være fuldſtændig dækket af Grøden, der bliver ſiddende paa, til den er fuldkommen tør. Naar den er hel tør, børſtes den af, og Hatten er ren. O. G.

Husdyrene.

Om Stivkrampe hos Heſtene.

Enhver Dyrlæge og Heſteejer ved, at Heſte kun ſjelden helbredes for Stivkrampe eller overhovedet taget for kroniſke Kramper. Saa meget mere maa man derfor glæde ſig over, at der nu er fundet et Lægemiddel, der har viſt ſig at være et tilforladeligt Middel mod ovennævnte Sygdomme. Dette ſikkre Lægemiddel hedder Passiflora incarnata [Paſsionsblomſten]; det bliver tilberedt af en Plante, og er førſt bleven anvendt i Amerika.

Om Paſsifloras Virkning overfor Stivkrampe beretter Dr. Phares fra Staten Miſsiſippi følgende:

„Jeg har med glimrende Reſultat ſét dette Middel anvendt overfor Heſte, der var anfaldne af Stivkrampe. Skjøndt denne Sygdom hos Heſte gjælder for at være dræbende næſten i alle Tilfælde, har Paſsiflora dog endnu aldrig ladet mig i Stikken overfor dem. Jeg vil her kun fortælle om ét Tilfælde:

En Morgen fandt jeg, at en af mine Heſte led af Krampe i Kindbenet. Forſkjellige Midler anvendtes uden Nytte, Muſkelſtivheden tog mere og mere til, og Tetanus eller Stivkrampen indfandt ſig. Heſten laa paa Jorden, hver Muſkel var kontraheret til det yderſte, og jeg opgav Heſten. Den paafølgende Nat beſluttede jeg dog at prøve Paſsiflora, jeg ſamlede en Del Blomſter, Stengler og Blade og knuſte dem, idet jeg tillige fugtede dem med Vand. Jeg preſsede ialt en 12 Unzer Saft ud af dem. Heſten ſynes Døden nær, og ingen ménte, at den havde en Time tilbage at leve i. Ved Hjælp af en Slange, der blev ført ind fra Siden af, lykkedes det at indgive Heſten Medikamentet. Da jeg næſte Morgen vilde ſe til Heſten, laa den ikke mere paa det Sted, hvor vi havde forladt den om Aftenen, men den ſtod og græsſede et lille Stykke derfra. Helbredelſen var indtraadt, og denne var fuldkommen og vedvarende. Under den ſidſte Krig havde min Søn ogſaa flere Gange Lejlighed til at anvende denne Plantes Saft overfor Heſte, der led af Stivkrampe, og den forfejlede i intet Tilfælde ſin Virkning."

For omtrent en ſex Uger ſiden vides Paſsiflora, noget fortyndet, ogſaa at være bleven anvendt overfor et Svin, der led af Krampe, og ogſaa her var Reſultatet aldeles tilfredsſtillende.

Heſte, der misunde de andre Heſte Foderet.

Heſteejerne ere i Reglen ikke utilbøjelige til at anſkaffe og beholde Heſte, der have den Fejl at være graadige efter Foderet og misunde de andre Heſte ſamme, da denne Slags Heſte gjerne holde meget længe ud og trives godt. Men man maa alligevel behandle den Slags Heſte med ſtor Forſigtighed, ellers kan denne Misundelſe blive farlig og have ſlemme Følger. Det er ſaaledes en Fejl, at mange ere tilbøjelige til, naar en ſaadan Heſt begynder at ſtøje og ſparke, for at faa førſt, naar der fodres, at give den et Stød eller ſige: „Ja, du kan vel vente" eller lignende og fodre de andre førſt. Mange af de ſlemme Slagsmaalsſcener mellem Heſtene maa antages at opſtaa ved denne Venten. Man maa huſke paa, at det gjerne er en medfødt Egenſkab hos Heſten, og vil man ikke ſkille ſig ved Heſten, maa man rette ſig efter dens Svaghed og altid fodre den førſt. Har man Plads i Stalden, ſkulde ſaadan en Heſt gjerne ſtaa alene paa den ene Side, eller i det mindſte maa man, naar den ſkal ſtaa ved Siden af andre, ſørge for at anbringe Krybben eller Rebet, den er bundet ved, ſaaledes, at den ikke kan naa at komme til at gjøre ſin Sidemand Skade. A. L.

Raadgiver for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 42.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Vi vil altſaa førſt forſøge paa at gjøre os klart, hvad der ſkal forſtaas ved Nervøſitét. Ja, Sagen er ſandelig ikke ſaa let, idet man under denne Benævnelſe har henført en hel Mængde forſkjellige ſygelige Tilſtande, der ofte ſkifter, løber over i hinanden og præſenterer et helt nyt Sygdomsbillede ligeſom Figurerne i et Kalejdoſkop. Naar en Dame efter et Overmaal af Nydelſe af ſelſkabelige Glæder lægger ſig hen paa ſin Sofa, ſtænker ſig med Eau de Cologne og erklærer, at hun er ſaa „nervøs", at hun aldeles ikke kan beſtille noget, maa vi ikke ſtrax tage hendes Ord for den rene Sandhed; jeg vilde ſnarere betragte hende ſom lidende af den bekjendte populære Sygdom „Tømmermænd", ſom ikke altid behøver at være Reſultatet af en overvættes Nydelſe af ſtærke Drikke. Naar en Kjøbmand har Uro over ſig, hvert Øjeblik ſpringer op fra ſit Skrivebord, ryſter paa Haanden og ikke kan blive gjort tilpas af ſine Undergivne, vil han ikke altid med Rette ſom Undſkyldning kunne paaſkyde „Nervøſitét"; der kan være andre let forklarlige Grunde til hans Uro; han kan have indladt ſig paa letſindige Spekulationer, der kan blive Aarſag til hans Ruin — ja, hans „Nervøſitet" kan maaſké være, hvad man i alt Fald i ældre Dage kaldte en daarlig Samvittighed. Naar en ung Pige uden paaviſelig Grund kan give ſig til at græde, for Øjeblikket efter at briſte i Latter, mener vi i Almindelighed, at hun er „nervøs"; ved nøjere og kyndigt Efterſyn vil det ſaa maaſké nok viſe ſig, at Grunden er en eller anden legemlig Sygelighed, og at noget Jern, Bevægelſe i friſk Luft og fremfor alt en ſund og gavnlig Beſkjæftigelſe nok ſkal gjøre Ende paa ſaadanne Yttringer af et forſtemt Sind.

Nu ſkal jeg ganſke viſt ikke paa nogen Maade benægte, at der i alle de tre ſmaa Exempler, jeg paa maa og faa har valgt, ogſaa er Momenter til Stede, hvoraf en virkelig Nervøſitét kunde udvikle ſig; men det er min beſtemte Overbeviſning, at en Mængde ſaadanne ſmaa Sindsforſtemninger, der forekommer i hvert Menneſkes Liv, og ſom desværre, ſom Følge af en hos viſſe Menneſker exiſterende ſygelig Forkjærlighed for det aparte og „intereſſante", altfor glat erklæres for at have deres Udſpring af Nervøſitét, med Alvor og Kraft ſkal bekæmpes, og at det er enhvers Pligt aldrig at give efter for eller gaa paa Akkord med ſaadanne Stemninger.

Endnu er vi dog omtrent lige vidt med vort Forſøg paa at beſtemme Begrebet „Nervøſitét", og det er meget muligt, at vi ſkal ikke formaar at løſe denne Opgave. De ærede Læſere maa i ſaa Fald af det, der er og vil blive ſagt, ſelv ſe at danne ſig en Mening. Vi kan heldigvis tale om Sagen uden i Forvejen at have givet en ſtreng videnſkabelig Definition.

Lægerne har flere forſkjellige Benævnelſer paa dette Kompleх af Sygdomme, hvoraf Neuroſe, Neuraſtheni, Nerveſvækkelſe er nogle af de meſt bekjendte. Ved almindelige Neuroſer forſtaas ſom ofteſt ſaadanne Tilſtande, der er forbundne med Sygelighed i Følelſen og Bevægeligheden, Forſtyrrelſer af Forſtanden og Karaktéren, ofte ogſaa med Uordener i Fordøjelſesſyſtemet. Det antages, at der i ſaadanne Tilfælde maa være en ſygelig Forandring af hele Nerveſyſtemets Virkſomhed til Stede, uden at man dog kan paaviſe nogen beſtemt ſygelig Forandring af de vedkommende Organer.

Imellem disſe forſkjellige Sygdomstilſtande er der aldrig nogen ſkarp Grænſe; det ene Fænomen glider over i det andet, ja, ofte kan man neppe kjende Sygdom og Sundhed fra hinanden, idet tilſyneladende nervøſe Fænomener ogſaa godt kan findes hos ſunde, hvad jeg jo netop ſøgte at paaviſe ved de Exempler, jeg ovenfor opſtillede. Det er egentlig førſt, naar disſe Tilfælde optræder hyppigere og med længere Varighed, at de aabenbarer ſig ſom virkelig nervøſe. Forſængelighed, Hidſighed, Frygt, Hovmod o. ſ. v. kan være ubehagelige Ytringer af en ſund Karaktér, men de kan ogſaa optræde ſom Produkt af Nervøſitét. Man kan være i ſtor Tvivl herom, ligeſom man ofte kan have den ſtørſte Vanſkelighed ved at afgjøre, om en beſtemt Handling er udgaaet af et forbryderiſk Temperament eller er udført af en Vanvittig. Er Grænſen nu allerede meget vanſkelig at trække mellem de mindre Grader af Nervøſitet og Sundhed, vil den være endnu langt vanſkeligere at trække mellem de forſkjellige ſygelige Tilſtande af Nerveſyſtemet, der er Afſødninger af de ſimplere og mildere Former af Nervøſitét. Hvilket uhyre Spring er der ikke tilſyneladende mellem de lette, hyſteriſke Tilfælde, hvoraf — desværre — hver anden Kvinde lider, og den raſende Vanvittige i Sindsſygeaſylets Celler, og dog er der en jævn Overgang her imellem. Trin for Trin, langſommere eller hurtigere, kan de ſimple, nervøſe Hiſtorier udvikle ſig til Sindsſygdom af den værſte og uhelbredeligſte Art. Katalepſi (Stivkrampe), Epilepſi (Ligfald), Raſeri, Melankoli, Hypokondri, Forrykthed, Idiotisme — alle kan de fra førſte Færd af have deres Rod i en ganſke ſimpel og almindelig Nervøſitét.

Se derfor maa vi kæmpe imod denne Fjende, der af Menneſkenes mange Ulykker maaſké er den, der er méſt dræbende for Lykken og Tilfredsheden her paa Jorden.

(Fortſættes).

Hjemmet.

Hvorledes ſkal vore Børn øve ſig i Fortepianoſpil?

Et Ord til Mødre og Lærerinder.

Efter Guſt. v. Gizycki.

[Sluttet].

For at forebygge dette ſpiller man det Sted, hvori Eleven altſaa hakker eller ſtammer, igjennem for ham eller hende paa ſamme Maade og lader ham eller hende høre, hvor ſtygt det lyder, medens man ſamtidigt forklarer Eleven, at den ſtammende eller hakkende Spillemaade virker ligeſaa ubehagelig paa det muſikalſke Øre, ſom et ſtammende Menneſkes hakkende Sprog ſaarer vort Øre under en Samtale. Saa lader man Eleven ſpille det paagjældende Sted meget langſomt igjennem igjen, og det bliver ſaa ſikkert overvundet uden dobbelt eller tredobbelt Anſlag. Naar man i Øvelſestimerne nogle Gange gaar konſekvent frem paa denne Maade, ſaa vil Barnet ſnart være vænnet af med det hæslige Stammen; hos Børn der fra Begyndelſen af har været under det rette Opſyn ved Øvelſerne, vil denne Feil overhovedet ſlet ikke have fundet Lejlighed til at indſnige ſig.

Meget vigtigt er det ogſaa, at der ved Øvelſerne bliver paaſet nøje paa, at Barnet bruger den rette Fingerſætning, hvad der ſærlig ved Paſſager er af ſtor Betydning, thi ſom vanſkeliggjør den korrekte og regelmæſſige Udførelſe af en [illegible] talt Fraſe mere end forkért Fingerſætning. Men da nu næſten alle Regler for Fingerſætning udvikles gjennem Skalaerne og de brudte Tre- eller Firklange, ſaa maa man fremfor alt agte paa rigtig Fingerſætning i Skalaerne. Skulde den Perſon, der fører Opſynet ved Øvelſerne, hvad der ofte er Tilfældet, ikke ſelv være helt ſikker paa Fingerſætningen i de forſkjellige Skalaer, Akkorder o. ſ. v., ſaa er det nødvendigt, at Læreren i hver Time indſkriver Barnets Opgave i en af Nodepapir dertil dannet, lille Bog; Skalaen for Exempel angives i Noder og med tilføjet Fingerſætning baade for højre og venſtre Haand. Paa denne Maade finder Barnet en Underſtøttelſe for ſin Hukommelſe og kommer ikke i Fare for at øve ſig falſk, medens den kontrollerende Moder har et Hjælpemiddel i Hænde til at paaſe paa. I vore nye, af erfarne Pædagoger bearbejdede Udgaver af Etuder, Sonater o. ſ. v. er Fingerſætningen for det meſte angivet, og hvor den mangler, pleje Læreren i Timerne at tilføje denne, ſaa at den Opſigtsførende kun har at paaſe paa, at der ingen Sløvhed ved Fingerſætningens Paaſning finder Sted fra Elevens Side.

Af alt dette vil De, min ærede Læſerinde, have lært at indſe, at det ikke blot kommer an paa, at vore Børn øver ſig, men paa, hvorledes de øver ſig. Et Barn, der har øvet ſig rigtigt, det vil ſige, efter alle her angivne Regler, vil, det kan De være overbeviſt om, ſelv om det kun er normalt begavet, gjøre raſke Fremſkridt, medens ſelv mange begavede Børn ved uhenſigtsmæſſig Øvelſe kan blive ſat grueligt tilbage. De har altſaa, hvis De vil føre Opſigt med deres Børns Øvelſer, og med Nytte vil underſtøtte Lærerens Beſtræbelſer [og jeg antager, at De har været fornuftig nok til, ſærlig for Begyndelſesundervisningen, at overgive Deres Lille til en dygtig Lærer, og ikke, ſom det desværre ofte er Brug her, valgt en billig Lærer førſt —], at agte paa:

a) Den rigtige Inddeling af Øvelſestiden, reſp. Fordeling af Øvelſesmaterialet paa mindre Tidsafſnit;

b) paa ſyſtematiſk, periode- eller linjevis Øvelſe;

c) paa rigtig Haand- og Fingerholdning og godt Anſlag;

d) paa langſomt, ſtrengt taktmæsſigt Spil;

e) paa høj, regelmæsſig Tællen ſom bedſte Hjælpemiddel mod Stammen, Hakken, for hurtigt Spil og Ujevnhed;

f) paa nøjagtig Jagttagelſe af den foreſkrevne Fingerſætning.

Hermed har jeg altſaa, for ſaa vidt ſom det lader ſig gjøre i en ſaa kort Afhandling ſom denne, ſaa udtømmende ſom muligt beſvaret dette ingenlunde uvigtige Spørgsmaal, og ønſker af Hjertet, at mine Vink maa blive praktiſk fulgte af rigtig mange af mine ærede Læſerinder; Følgerne, de heldige Følger, vil ſikkert ikke udeblive!

Juletræsarbejder og Juletræſpynt.

Guirlander.

En ſmuk og billig Pynt til Juletræer er Guirlander, lavede af Halmſtraa og rødt Tøj [Mug, gammeldags Gardintøj]. Halmſtraaene, der klippes i Stykker af omtrent en Tommes Længde, og Tøjet, der klippes i ſmaa Firkanter tre kvart Tomme i Kvadrat, trækkes ſkiftevis paa ſtærk Traad. Disſe Guirlander, der er nemme og morſomme at lave baade for Voxne og Børn, tager ſig udmærket godt ud paa Juletræet, naar det er helt omvundet med dem, og de er en god Variation paa de almindelige Papirsguirlander. De kan gjemmes fra det ene Aar til det andet.

C....

Husraad.

At fjerne Ruſtpletter af Linned.

Man tager lunkent Vand og Rugmel og et dygtigt Stykke Gjær, laver deraf en tyk Jevning og ſætter det i en Krukke paa en pasſende varm Ovn. Naar det begynder at gjære, lægges Tøjet deri og forbliver dér, til man ſér Ruſten er gaaet bort; dette maa naturligvis gjøres med det ſamme, man ſér Ruſten er kommen paa Tøjet. Jeg har ſelv prøvet dette Middel og fundet det aldeles tilfredsſtillende.

M. T.

Lommetørklæder af gamle Lagener.

Jeg har anvendt gamle, fine Lærredslagener, der var ſlidte paa enkelte Steder, til Lommetørklæder paa følgende Maade: Jeg klippede Lommetørklæderne og ſyede om dem, med blaat og rødt, vaſkeægte Navnegarn en

Knaphulstunge, ſamt forſynede dem med et Monogram i det ene Hjørne, ligeledes ſyet med blaat eller rødt, vaſkeægte Garn. Alle, der ſaa' Tørklæderne, ſyndes om dem, og jeg fandt mange Efterlignere. M. S.

At beſkytte Blyants- og Tuſchtegninger mod Udviſkning.

Man kan beſkytte Blyants- og Tuſchtegninger mod Udviſkning ved at overhælde dem med Kolodium [af ſamme Styrke, ſom Fotograferne bruger], hvortil der er ſat 2 Procent Stearin af et godt Stearinlys. Man lægger Tegningen paa et Stykke Glas eller et Brædt, og overhælder den, ligeſom Fotografen overhælder ſine Plader. Efter ti til tyve Minutters Forløb er Tegningen tør, har en mat Glans og er ſaa godt konſerveret, at den kan vaſkes af med Vand, uden at man behøver at frygte for at ødelægge den. B.

At kitte Rav.

To Stykker Rav kan meget let kittes ſammes, naar de befugtes med Ætskali, og ſaa trykkes varme mod hinanden. Forbindelſen ſkér paa en ſaa fuldkommen Maade, at der neppe bliver Spor af Sammenſætningen at opdage. W. G.

Køkkenet.

At renſe Flonel, der er blevet gult ved at ligge.

Man opløſer halvandet Pund almindelig hvid Sæbe i blødt, varmt Vand, og tilſætter 20 Gram Salmiakſpiritus. I denne Blanding lægges Flonellet i Blød i nogen Tid, hvorefter det vrides op og vaſkes ud i koldt Vand. Paa denne Maade kan man ogſaa vaſke Uldtøj, naar man er bange for, at det ſkal krybe ind. Man har ogſaa en anden Fremgangsmaade til at faa gulnet Flonel hvidt igjen. Recepten lyder ſaaledes: Man tager til en Liter Vand to Spiſeſkefulde Farinſukker, rører det godt ud over Ilden og bærer Omſorg for, at Sukkeret ikke klumper. Det Halve af det ſaaledes tilberedte Sukkervand eller Sukkerkliſter helder man, naar det er lidt afkølet, ud over Flonellet og gnider det ind i Stoffet, ſom man ellers gjør med Sæbe. Derpaa vaſkes det ud i rent Vand. Denne Fremgangsmaade maa i de fleſte Tilfælde gjentages endnu engang. —F—

Limonade-Esſents.

Det er almindelig bekjendt, at man, ſaa længe man kan opdrive Citronſaft, ikke anvender Eddike o. ſ. v. til Limonade for Syge. Paa den Tid, hvor Citronerne er i nogenlunde godt Kjøb, bør man derfor ikke forſømme at tilberede ſig et Kvantum god Citronſaft til Limonade. Dette ſkér ſaaledes: Man triller førſt Citronerne frem og tilbage paa Bordet, trykkende ned paa dem med Haanden, for at lette Presningen ſenere, presſer ſaa Saften i en Glas- eller Porcellænsting, aldrig i en Metalgjenſtand, og lader den ſaa gaa gjennem Sigten, for at fjerne Kjærnerne, der giver Saften en bitter Smag. Derpaa ſkiller man Kjødet fra
Skallen og koger det i
at indvinde Syren. T
troner tager man $^{3}/_{4}$ Li
Nogle Minutters Kog
Saa blander man de
med den udpresſede Sa
det godt, tilſætter et P
Sukker, lader det koge
nutter, og har ſaa Esſen
dig. Man fylder den pa
og binder den godt til.
to Spiſeſkefulde i et G
giver en ſund, kølende o
lig Drik.

Kinesiſk Oſt (Tao

I Kina tilbereder man
billig Oſt, der find
vende Afſætning ſær i
lavere Folkeklasſer. T
tilberedt paa følgende
Man koger alminde
Erter med Vand til en
presſer den gjennem et
og faar den til at løb
ved at ſætte lidt Gib
Nu presſes den, til al
er løbet fra, hvorefter d
kommes i Forme, hen
Kjælderen og behandle
mindelig Oſt. Efter no
Forløb ſmager den al
Oſt, fremſtillet af Ko
da den kan tilberede
hver Husholdning, turde
ganſke intereſſant, om
anden Husmoder funde
friſtet til at indføre den
vilde ikke være ſaa ringe
raſtelſe for Familien
ved Aftensbordet at b
teret med en Spiſe m
velklingende Navn ſom

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 43.

„Nutidsſygdomme“.

(Fortſat).

Jeg gjorde forrige Gang et maaſké mislykket Forſøg paa at udvikle, hvad der maatte forſtaas ved „Nervøſitet“. Det faar nu at være, at min Forklaring neppe vil kunne ſtaa for en ſtreng videnſkabelig Kritik; et haaber jeg dog at have opnaaet, nemlig, at De har faaet et Begreb om, at der under denne fælles Benævnelſe ligger ſkjult en hel Mængde forſkjellige ſygelige Tilſtande, og jeg ſkal da i Dag begynde nogle Betragtninger over Aarſagerne til Nervøſiteten, blandt hvilke ſaa mange utvivlſomt ſpecielt tilhører Nutiden, ſaa at man maa være fuldt berettiget til at benævne de dér igjennem fremkaldte ſygelige Fænomener: Nutidsſygdomme.

Det er naturligvis ikke nogen let Sag, naar vi ſkal ſøge at finde Aarſagerne til, at et Menneſke er blevet nervøs. Man maatte ſaa at ſige ſkaffe ſig en fuldſtændig Levnetsbeſkrivelſe af ham, og ikke nok med det, vi maatte ogſaa ſøge Oplysning om hans Slægt maaſké endogſaa i flere Led. Vi véd jo nok, at det ſpæde Barn, der lige er kommen til Verden, ikke er en ſaadan blank Mulighed, der kan blive, til hvad det ſkal være; Barnet bringer netop med ſig ind i Livet til den foreſtaaende Rejſe en Del Rejſeeffekter, baade legemlige og aandelige, ſom ofte kan blive det til megen Gavn og Glæde, men desværre lige ſaa hyppigt kan hindre det i at tilendebringe Rejſen lykkeligt, kan ſkaffe det Sorg og Nød, ja endog være Grund til, at Livsrejſen faar en brat og pludſelig Ende før Tiden. Det er Arven fra vore Forældre og Forfædre, vi faar med ved vor Indtrædelſe i Livet, og deſto værre tænker Forældrene ſaa ſjældent paa, at det dog til Dels ſtaar i deres Magt at ſkaffe deres Børn en god Arv, det vil være Børnene af uendelig ſtørre Vigtighed, end hvis de efterlader dem nogle lumpne Penge. Arvelighed er en af Aarſagerne til Nervøſitét; vi ſkal ſenere nærmere betragte den. Jeg har her trukket den frem i Forgrunden, fordi den ſpiller en ſaa uhyre Rolle, og fordi man i Almindelighed gaar alt for let hen over dette Spørgsmaal.

En Underſøgelſe af Aarſagerne til Nervøſiteten vil, naar den foretages af Lægen, naturligvis altid blive meget indgaaende. Han maa foruden at erhverve ſig Kjendſkab til den Syges Slægt ogſaa tage en Mængde andre Omſtændigheder i Betragtning: hans legemlige Befindende, hans Karaktér, Virkſomhed, aandelige Standpunkt, hans religiøſe og politiſke Anſkuelſer, Klimaet, hvorunder han lever, ſpecielle Aarſager til Sygdommes Fremkomſt, Sindsbevægelſer, ægteſkabelige Liv o. ſ. v. o. ſ. v. Medens vi i det følgende ganſke viſt vil komme ind paa en nærmere Omtale af en Del af de her nævnte Momenter, vil vor Underſøgelſe ſelvfølgelig blive noget anderledes end Lægens, der jo i hvert ſpecielle Tilfælde ſærlig vil komme til at fordybe ſig i visſe Enkeltheder; vi ſkal holde os til Sagen i en ſtørre Almindelighed, og Opgaven ſkal ikke være at gjøre vore kjære Læſere til Læger for Nervoſe, men at viſe, hvorledes vi maaſke kan afværge denne Sygelighed ved at holde Aarſagerne borte.

Jeg ſkal nu tage nogle af de vigtigſte af disſe Aarſager frem, og vi vil da i Fællesſkab betragte dem, for derefter at kunne udtænke den bedſte Maade, paa hvilken vi kan holde dem borte fra os ſelv eller de Børn, vi har ſat til Verden. Vi begynder med

Arvelighed. Det er en ſaa almindelig bekjendt Sag, at Forældrenes Egenſkaber og Ejendommeligheder arves af Børnene. Det gjælder ikke aléne om legemlige Forhold, men ogſaa om Sjælens og Karakterens Egenſkaber. Men det er ogſaa en bekjendt Sag, at en Mængde Sygeligheder kan nedarves i Familierne gjennem adſkillige Slægtled. Det er imidlertid førſt i nyere Tid, at man har gjort dette ſidſte til Gjenſtand for mere omhyggelige og nøjagtige Underſøgelſer; ſærligt gjælder dette om Sinds- og Sjælsſygdomme, og det er højſt uhyggelige Reſultater, hvortil man er kommen, Reſultater, der grunder ſig paa Tallenes ubønhørlige Magt. At det imidlertid ikke let er muligt at ſaa et aldeles korrekt Udtryk i Tal, vil enhver kunne indſe, der fatter, hvor vanſkelige ſaadanne ſtatiſtiſke Underſøgelſer er; imidlertid er de fundne Tal desværre ſnarere for ſmaa end for ſtore. Det er ſaaledes uhyggeligt at ſe, at der i omtrent en Tredjedel af Sindsſygdommene kan paaviſes Arvelighed i alt Fald ſom medbeſtemmende Moment, og for Nervøſitetens Vedkommende kan Arvelighed paaviſes i de allerfleſte Tilfælde.

Den nervøſe Sygelighed kan nedarves paa forſkjellig Maade, men det almindeligſte er dog, at den uforandret gaar over til Børnene ofte endog i ſamme Form, hvori den viſte ſig hos Forældrene. Er Nervøſiteten ſaaledes f. Ex. løben ud i Melankoli med Drift til Selvmord, gaar denne ulykkelige Tilbøjelighed uhyre ofte lige over til Børnene, ſaa at man har mange Exempler paa, at hele Familier er uddøde paa denne Maade. Det er højſt uhyggeligt at underſøge en ſaadan Familіes Stamtavle og at ſe, hvorledes Sygeligheden vedligeholder ſig gjennem flere Led. Ofte viſer det ſig, at man kan ſpore Begyndelſen langt tilbage i en ſimpel Form af Nervøſitét, i en Tilbøjelighed til Drik, overvættes Lidenſkabelighed o. ſ. v.; det
her ogſaa viſe, hvorle
Tilbøjeligheden til Forb
delſer ligeſom en Sindsſ
dom kan gaa igjennem ſ
Slægter af en Familie,
at man virkelig ikke gaa
kan vægre ſig ved at i
til de moderne filoſof
Theorier, der gaar ud
at godtgjøre, at Hang
at begaa Forbrydelſer
teſt bør betragtes ſom
Sindsſygdom. Jeg ſkal
et Exempel paa en ſaa
Forbryderſtamtavle efter
franſk Værk over Arveligh

[Fortſættes

Hjemmet.

Død af Brandſaar.

Hvor ofte læſer man ikke i
jerne under Rubrikken: „U
kestilfælde" den ſørgelige O
ſkrift „levende brændt" eller „
af Brandſaarene". Som nær
Forklaring følger ſaa gjerne
nøjagtig Skildring af denne,
værre altfor hyppig forek
mende, ſørgelige Begivenhed.
det er gjerne Kvinder, der
blevne grebne af Flammerne
omkomne paa den ynkeli
Maade. Den ene Gang
Beretningen om to yndige,
Søſtre, Damer, der hørte til
lands højeſte Ariſtokrati.
hyllet i ſarte, florlette
ſtaar de netop i Begreb med
begive ſig til et Bal. Den
Søſters bruſende Slæb kommer
et ulykkeligt Tilfælde den i
minen flammende Ild for
og det lette Stof fænger
Damen iler i ſin Angſt ind
Sideværelſet; det bevirk
Luftſtrøm giver Flammerne

ring, og de udbreder ſig mere og mere. Soſteren iler til, for med ſine ſvage Kræfter at ſtaa den Ulykkelige bi. Ogſaa hendes Kjole gribes af Flammerne. Hun iler hen og aabner Døren, for at raabe om Hjælp. Atter kommer et nyt Luftpuſt til og forſtærker Ilden. Begge Damer brænder i ſaa Lue, indtil de endelig, overvældede af Smerterne i Brandſaarene og halvkvalte af Røgen, ſynker bevidſtløſe om. Kun faa Timer lever de endnu under de grueligſte Kvaler — ſaa er det forbi.

Den anden Gang er det en flittig Tjeneſtepige. Hun er ſtaaet lidt for ſent op. Ilden vil ikke fænge, og det er paa højeſte Tid, da Børnene ſkal i Skole. Hun tager Petroleumsflaſken og hælder lidt af den let antændelige Vædſke over de ulmende Gløder. „Der ſkér vel ikke ſtrax en Ulykke," tænker den Letſindige, der ofte er bleven advaret mod at bruge Petroleum til at gjøre Ild med. Hun har dog i en [illegible] Vending gjort det før, og det er altid gaaet godt. „Hvorfor ſkulde det gaa galt denne Gang?" Og dog gjør det det. Der ſkér denne Gang en Ulykke, og det en meget ſtor. Flammen ſlaar tilbage, Vædſken i Flaſken antændes, Flaſken ſpringer og den brændende Vædſke ſtrømmer ned over Pigens Klæder. Raabende om Hjælp ſtyrter hun ud i det Fri; ved denne Bevægelſe faaer det graadige Element endnu mere Lejlighed til at ſøge Næring. Ogſaa hun er fortabt og døer under uendelige Kvaler af Brandſaarene.

Saa er der en ung Skuespillerinde. Hun ſpadſerer med ſin Forlovede gjennem en Lyſthave og lytter til Tonerne fra et eller andet Orkeſter. Da viſer Skjæbnen ſig i Skikkelſe af en ung Laps, der ryger paa en Cigaret. Han har lige tændt den og kaſter uagtſom Tændſtikken fra ſig, uden at overbeviſe ſig om, hvorvidt den er ſlukket eller ikke. Den unge Pige ſtandſer i det ſamme og desværre lige over den brændende Tændſtik. Flammen er kun lille, men ſtor nok til at naa og gribe Sømmen af den lette Sommerkjole. Ilden griber om ſig med ubegribelig Hurtighed, og i et Nu ſtaar den unge Dame i Flammer. Hendes Ledſager prøver paa at ſlukke Flammerne, men brænder ſine Hænder og opgiver raadvild Forſøget. Mængden ſtandſer, men alle ſe raadvilde og forvirrede paa den om Hjælp raabende unge Pige. Da ſtyrter en Arbejder til, kaſter den brændende Skikkelſe ned paa Jorden og bedækker hende med ſin egen Frakke. I faa Minuter var Ilden ſlukket, og den unge Pige ſlap med nogle lettere Brandſaar paa Hænderne og i Anſigtet. Og derfor kunde hun kun takke den reſolute og dygtige Arbejders Klogſkab; thi derved, at han kaſtede hende om paa Jorden og bredte ſin Frakke over Ilden, kvalte han Flammerne og betog dem Lejligheden til at udbrede ſig videre.

Dette fremkommer altſaa ſom en Advarſel til Kvinder om, i det Tilfælde, at de ulykkeligvis bliver grebne af Flammerne, da ikke at blive ſtaaende oprejſt eller løbe hurtigt for at tilkalde Hjælp. Det eneſte rigtige er ſtrax at kaſte ſig ned paa Gulvet og derved ſøge at kvæle Flammerne. Der fremkom i ſin Tid nogle Afbildninger, der ſkulde gjøre det indlyſende for Damerne, hvor ufordelagtig den ſtaaende og hvor fordelagtig den liggende Stilling er, naar Ilden har grebet fat i Klæderne. Den ene fremſtillede Dame er af Skræk ſunken afmægtig ſammen og ligger altſaa ſtille paa Gulvet. Ilden ſlikker kun i ſmaa Flammer hen ad hendes Dragt, og der vil ſandſynligvis komme Hjælp, før de tager rigtig fat, eller de vil ſelv dø hen af Mángel paa Næring. Den anden Dame vil ile hen imod Klokkeſtrengen for at ringe; ved den hurtige Bevægelſe flammer Ilden op, og hun er paa et Øjeblik indhyllet i Flammer, der ſandſynligvis vil fuldende deres Værk, inden den tilkaldte Hjælp kommer til Stede.

Men hvor mange véd og forſtaar dette? Kunde der ikke gjøres et eller andet for at udbrede Kundſkaben om den oprejſtſtaaende Stillings Farlighed i Tilfælde af Ild i Klæderne blandt de Kvinder, der er udſatte for Brandfare, eller da blandt alle Kvinder i det Hele taget? Mon det ikke vilde hjælpe, naar der i Skolebygninger, Fabrikker og lignende Steder blev ophængt nogle ſaadanne Billeder, naturligvis ſtore og iøjnefaldende og ledſagede af nogle forklarende Ord? — de vilde blive ſete paa den ene Gang efter den anden og Erindringen om dem vilde muligvis paatvinge ſig Vedkommende i Farens Øjeblik. Paa den Maade kunde mange Ulykkers Følger blive mindre, om end de naturligvis ikke derved hélt kunde forebygges.

Juletræsarbejder og Juletræspynt.

Strikket Grydeklud.

Til en ſaadan Grydeaſløſer eller Grydeklud, hvad man nu vil kalde den, ſamler ſe gamle Lapper af alle mulige Slags, klipper dem i fingerbrede Strimler, ſyer dem ſammen og ſtrikker ſaa over grove Træpinde paa en Opſlagning af 12 Maſker en Flade ſaa ſtor, ſom man behøver, for at tage om en Grydehank. Jeg ſtrikker to ens ſtore Flader, for at kunne løfte en Gryde med to Hanke hurtigt op, og forbinder disſe to Flader med et tilſtrækkeligt langt Baand. Det er et Arbejde, der egner ſig for Børn, der gjerne vil give en lille ſelvlavet Preſent, men endnu ikke formaar eller forſtaar at fremſtille „noget rigtigt".

Bertha.

Lakerede, hæklede eller ſtrikkede Kurve.

Til disſe hækler jeg førſt en lille Bund i faſte Maſker og fortſætter ſaa i Rundkreds med Luftmaſkebuer, eller jeg ſtrikker en Rundkreds i et eller andet Mønſter; det maa rette ſig efter hvers ſæregne Smag. Naar en ſaadan Rundkreds altſaa paa en eller anden Maade er bragt til Veje (den dannes altid af hvidt Bomuldsgarn), ſaa dypper jeg den i varm, letflydende Lim, vælger ſaa en Skaal af ſmuk Form (en ottekantet Kompotſkaal giver ſaaledes en nydelig Kurvefaçon), dypper den i koldt Vand og ſpænder Arbejdet over Vrangſiden af den, d. v. ſ. over Bunden, ikke over den hule Side. Naar Limen er bleven fuldkommen kold, kan man let næſte Dag tage det nu ſtive Arbejde af Formen. Det overpenſles ſaa omhyggeligt med brunt Opallak og overſtrøs, medens det endnu er fugtigt, med Guld, Sølv eller Bronce. En ſaadan Kurv, udført i Filetarbejde, tager ſig iſær nydelig ud, og er meget billig at fremſtille.

Magda.

Husraad.

Middel mod Hudløshed hos Smaabørn.

Benene ſkjæres fra friſkt, ungt Oxekjød og koges, under flittig Skumning, uden Salt, flere Timer i Træk, derefter hældes Suppen af, og man lader den ſtaa til næſte Dag. Det Fedt, der har dannet ſig, tages forſigtigt af og røres godt, ſtadig til én Side, ſaa at det bliver en hvid, ſkummende Maſſe. Denne kommes i en lille Glas- eller Porcellænskrukke og opbevares paa et køligt Sted. Naar Salven ſkal anvendes, ſtryges den paa det ſaarede Sted med en lille Kvaſt, dannet af Sygevat. Ogſaa overfor gamle Saar, der var vanſkelige til at læges, har dette Middel viſt ſig udmærket. Salven ſmurtes paa fine, gamle Lærredsklude, og der blev ſkiftet to Gange om Dagen. Det tilraades ikke at tilberede for megen Salve paa én Gang, da Fedtet let bliver harſkt, og ſaa ſnarere ſkader end gavner.

F.

Et ſælſomt, men virkſomt Middel mod buldne Fingre.

Et Middel, der lyder lidt utroligt, men ſom jeg har ſelv Nytten af, ſkjøndt Folk, naar man raader dem til at forſøge det, gjerne ſmiler vantro, er følgende: Hvis Buldenſkaben er opſtaaet ſom Følge af et Stik eller en Splint, hjælper det at ſkrabe Neglen paa den ſyge Finger lidt med en ſkarp Kniv og gjentage
dette nogle Gange om
Efter kort Tids Forløb
Heden og Buldenſkaben.
man Neglen ſtrax efter,
har faaet Stikket eller en
lille Beſkadigelſe, der
udſætte, at der vil gaa
ſkab i Fingren, vil den
indtræde. Jeg kan ikke ſig
det er, der virker helbreden
kan kun ſige: at det er ſ
og at mange med mig paa
Maade er blevne befriede
utaalelig Plage, hvorfor
til Trods for, at jeg maa
ſaa her møder vantro Sa
undlade at gjøre mine M
inder bekjendt med ovenſt

Bert

Køkkenet.

At give gule Ærter ſom grønne.

Man kan nogenlunde gi
Ærter Smag ſom
ved at bære ſig ad paa
Maade: Man hælder kol
over Ærterne og lader d
i Blød i tolv til femten
hvorefter Vandet hældes
og de fugtige Ærter til
ſættes hen paa et varm
dog ikke overdrevent varm
I to Gange fireogtyve Ti
de ſaa begynde at ſpire,
ſtoffet udvikler ſig, og
Tilſtand bliver de fugti
ſmager ikke blot ſøde, men
i Følge den anvendte Frem
maade meget let bløde. Det
mindſte ikke vanſkeligt a
Forſøget. Jeg tror, det
fredsſtille de fleſte.

J.

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 44.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Den Stamtavle, jeg forrige Gang omtalte, er følgende og angaar en franſk Familie, hvis Stamherre hed Jean Chrétien. Han havde tre Sønner:

1) Pierre, ſom for Tyveri og Mord blev dømt til livsvarigt Tvangsarbejde.

2) Thomas havde to Sønner: a) François blev dømt til Tvangsarbejde for Mord; b) Martin, dømt til Døden for Mord. Martin havde atter en Søn, ſom døde i Cayenne, hvortil han var bleven deporteret for Tyveri.

3) Jean-Baptiſte havde en Søn, Jean François, der blev gift med en Kvinde, der hørte til en Familie, hvori der havde været flere Brandſtiftere. De havde ſyv Børn, hvis Navne jeg dog ikke ſkal trætte Læſerne med at opregne, hvoraf ét døde ved Ulykkestilfælde, fem døde i Fængslerne, hvori de var henſatte for gjentagne Tyverier, og kun én, en Datter, undgik Familiens ſædvanlige Skæbne; men til Gjengjæld viſte det nedarvede forbryderiſke Blod ſig hos hendes eneſte Søn, der blev dømt fra Livet for Mord. Hermed var hele Familien uddød — heldigvis, maa man desværre ſige.

Ikke ſandt? en ſaadan Stamtavle er forfærdelig og ryſter ordentlig op i En. Er det ikke, ſom om det forbryderiſke Hang var en ren Sygdom, der nedarvedes lige ſom mange andre. Deſto værre giver den franſke Forfatter, af hvis Værk ovenſtaaende Stamtavle er tagen, ikke nogen ſom helſt Oplysning om, hvor vidt der tillige har været en ſygelig Dispoſition i anden Henſeende i denne Familie. Vi ſer jo nemlig ikke ſaa ſjældent, at Nervøſitét, Sindsſygelighed og Forbrydelſe gaar over i hinanden. De ærede Læſere have ſikkert alle hørt Tale om, at der gives Menneſker, ſom have et uſtyrligt Hang til at begaa Tyverier, uden at det egentlig er deres Henſigt at indvinde nogen Fordel derved, eller til at begaa Ildspaaſættelſe uden at kunne angive nogen anden Grund til denne Handling end, at det var dem umuligt at lade det være. Diſſe Udſlag af et halvt ſygt, halvt forbryderiſk Sind er af Sindsſygelægerne opførte ſom et Par ſærlige Former af Galſkab under Navn af Kleptomani og Pyromani. Det er meget almindeligt, at man ved at underſøge ſaadanne Perſoners Stamtræ finder, at der har været Nervøſitét eller Sindsſygdom om end maaſké i en anden Form i flere Slægtled opad. De Handlende, ſærlig ſaadanne, der ſidder i ſtore Forretninger med Luxusſager og Damepynt e. lign., kunde, hvis de vilde, fortælle mange Exempler paa denne afſindige Drift til Tyveri, og man vilde blive forbavſet ved at ſe, hvor mange af diſſe afſindige Tyve der tilhører de dannede og højſt ſtillede

Klasſer. Føler man for ſine Medmenneſker, kan man ikke godt undlade at tænke hos ſig ſelv: mon ikke ogſaa mangen en fattig Tyv er bleven drevet til den forbryderiſke Handling af en ſaadan uimodſtaaelig ſygelig Drift, og er han eller hun maaſké ikke ofte bleven ſtraffet frem for den velhavende Kleptoman, idet netop Fattigdommen i Dommerens Øjne var Motivet til Handlingen?

En Omſtændighed, der i høj Grad ſynes at ſtøtte den Opfattelſe, at Nervøſitét, Sindsſygdom og muligvis ogſaa et ejendommeligt Hang til Forbrydelſer er forſkjellige Former for noget fælles til Grund liggende, er den, at man ved Underſøgelſer af Familieſtamtræer finder, at en ſpeciel ſygelig Ejendommelighed hos Forældre eller Forfædre optræder i en hel anden Form hos Efterkommerne; en ſimpel Nervøſitét kan ſaaledes udforme ſig til en ren Sindsſygdom i den ſenere Slægt og omvendt. Her er endnu et Moment, der vel er værd at erindre, nemlig, at en Nervøſitét eller, om man vil, en Sindsſygdom kan aabenbare ſig ſom Genialitét, Aandrighed, og man vil ſaaledes ſe, at der, hvis der overhovedet er nogen, i alt Fald kun er en haarfin Grænſe mellem et Geni og en Gal. Det lyder maaſké lidt overdrevent, men lad os blot mindes, at Menneſker, der rager frem over Mængden ved Geni, Talent, Kunſtfærdighed o. ſ. v., meget ofte lider af forſkjellige Symptomer paa Nervøſitét, af Særegenheder, beſynderlige Vaner o. lign., og Hiſtorien giver os hele Rækker af Exempler paa geniale Menneſker, Digtere, Kunſtnere, Filoſofer, Muſikere o. ſ. v., ſom er endte ſom ſindsſyge. Det er, ſom om Geniet alt for hurtigt opſlider Hjernens Arbejdsevne.

Træffe vi paa en Særling, der ofte er Skive for vor Spot og Latter, bør vi helſt betænke, at vi mulig ved at underſøge hans Slægtregiſter vilde finde, at hans abnorme Væſen er en Arv fra Faderen om end ikke juſt i den ſamme Form. I det Hele taget viſer Erfaringen, at det enkelte Menneſke ikke er en ſaadan eneſtaaende Skabning, ſom er ved og for ſig ſelv, er „ſig ſelv nok“; nej, det enkelte Individ er kun en Kviſt paa Menneſkehedens ſtore Træ, tager ſin legemlige og aandelige Næring fra ſamme Rod, har den ganſke Menneſkeheds fælles Blod i ſine Aarer og arver ogſaa ſin Stammes gode og ſlette Egenſkaber.

Man kan og bør ſaaledes altid ſøge tilbage i Slægten, naar man vil dømme om det enkelte Menneſke, der er abnormt i aandelig Henſeende, og næſten altid vil vi finde, at Nervøſitét (i udvidet Forſtand) er Roden. Den, der bliver født i en Familie, hvor disſe ſygelige Tilſtande er en Arvelod, kommer til Verden med et Anlæg til Nerve- og Aandsſygdomme, og dette Anlæg udtaler ſig i disſe Særegenheder i Organiſationen; det almindeligſte og ſimpleſte Udtryk for disſe Ejendommeligheder er Nervøſiteten, hvori man kan finde Spiren til alvorligere ſygelige Tilſtande, ſom udvikler ſig af den, naar der indtræder en ſærlig Anledning ved andre ſkadelige Indvirkninger.

Jeg maa endnu for en kort Tid lægge Beſlag paa Deres Opmærkſomhed og opholde mig ved Arveligheden. Dette Moment er af en ſaa uhyre Vigtighed, at det vel ogſaa fuldt ud vil lønne ſig Umagen at dvæle endnu lidt derved. (Forts.)

Hjemmet.

Fra en ung Husholdning.

„Naa, min Pige — hvad er det? Faar jeg ikke et Kys af Dig til Belønning for, at jeg, fordi Du har været ude, har maattet vente en halv Time længere paa Middagsmaden?“

Saaledes ſpurgte en ſtatelig ung Mand med venlige, indtagende Anſigtstræk. Hans unge Hustru, der, ophidſet af den hurtige Gang, kaſtede Hat og Overſtykke fra ſig og lidt fortrædelig ſvarede:

„Jeg blev opholdt længere end jeg havde ventet, hos min Veninde Emma; Du véd, at jeg har været paa Bryllupsviſit der. Aah, Ernſt! hvor dog Emma har det dejligt — (Du ſkulde ſe dendes Villa! Hvor dog alt er indrettet ſmagfuldt og rigt der! Du ſkulde ſe nogle Tæpper, nogle Malerier og Kobberſtik — jeg har aldrig ſét Mage. Og ſaa

Gardinerne og Møblerne og alle de Maſſer af Smaating, jeg ikke véd, hvad bruges til, men ſom ſe ſaa yndige ud! Aah, hvor alt dog var mageløſt! Det var ikke et ſtivt, kjedeligt, regelret indrettet Hjem ſom vort."

Den lille Frue kaſtede et halvt foragteligt, halvt bedrøvet Blik paa ſine ſolide, lidt gammeldags Dagligſtuemøbler, der havde tilhørt hendes Mands Forældre og ſtod ſaa temmelig i gammeldags Orden, med Bordet foran Sofaen, Møblerne langs Væggene o. ſ. v.

Den unge Ægtemand fulgte hendes Blik og ſagde med et godmodigt Smil:

„Ja, kan det gjøre Dig nogen Glæde at flytte lidt om der, ſaa genér Dig ikke, lille Kone! Ryk Du kun Bordet frem og ſtil Stolene om det, ſæt Sofaen paa ſkraa i det ene Hjørne og arranger Smaabordene og de andre Ting i genial Uorden, jeg giver Dig Carte blanche over alle vore Herligheder."

Den unge Kone hængte Hat og Overſtykke op, men ſvarede ikke, og den unge Mand vedblev:

„Her er godt og hyggeligt her, og jeg er altid glad, naar jeg fra min anſtrengende Praxis vender hjem til min lille Huſtru, iſær naar hun har lidt god Mad til mig, thi jeg ſkal ikke nægte, at min Mave holder meget af Punktlighed. Skal vi ſaa ikke gaa til Bords, min Pige?"

Han lagde Armen om ſin ſmukke, unge Kones Liv og førte hende kjærligt ind i den lille Spiſeſtue ved Siden af, hvor Terrinen med den dampende Suppe allerede ſtod paa Bordet. Medens nu den unge Ægtemand taalmodig og uden et eneſte dadlende Ord ſpiſte ſin lidt for ſalte Suppe, ſit altfor møre Kjød og den noget henſnærrede, ſtuvede Kaal, vedblev den unge Kone at fortælle om ſin Veninde Emma og dennes dejlige Hjem, og der klang en uſædvanlig Pirrelighed i hendes Tone, medens hun talte.

„Du ſkulde ſe Spiſeſtuen, Ernſt, den var aldeles mageløs. Panelerne var af mørke Egetræstavler, og Tapeterne var der Læder med forgyldte Blomſter i. Og ſaa alt det gammeldags Meſſingudſtyr, Kander, Horn og Fade og jeg véd ikke hvad! Og Majolika! Du ſkulde ſét Porcellænet. Og Glasſkabene! Jeg tør aldrig, aldrig lade Emma komme herhen, vor Spiſeſtue er altfor gruelig tarvelig — —"

Atter fandt et bekymret Blik Vej til den lille Buffet med Meſſingſelvkogeren og den blanke Kaffekande, hvis Glans dog i dette Øjeblik ikke bedaarede dens Ejerinde. Ernſt ſvarede ikke, hans Blik hvilede kun lidt vémodigt bebrejdende paa hans Huſtru, der uden at ſe paa ham vedblev:

„Og ſaa Sovekammeret! Har Du nogenſinde ſét et Sovekammer, der var helt holdt i blaat Silke og hvidt Musſelin? Jeg har aldrig ſét det før. Omhængene om Sengene lignede Skyer af Blonder, og Tæppet paa Gulvet var ſaa blødt, at man ſank helt ned i det. Nej, det er afgjort, jeg tør aldrig bede Emma herhen!"

For et halvt Aar ſiden havde dog den lille Frue været ſaa glad for ſit Hjem, det havde forekommet hende ſaa hyggeligt og ſmukt, og nu havde et Blik paa Venindens pragtfuldt indrettede Hus ladet hende føle ſig ſaa uendelig fattig og vakt Ønſket i hende om, i det mindſte til en vis Grad at kunne kappes med denne Veninde og i det mindſte ſaa Salen" indrettet lidt anderledes, lidt mere moderne — —

Den unge Mand rejſte ſig og ſagde med den alvorlige Inderlighed i Tonen, der aldrig forfejlede at gjøre ſin Virkning paa den lille, livlige Kone:

„Min lille Pige! Smyk dit Hjem, ſaa vidt det ſtaar i din Magt, med alt, hvad der kan gjøre det lyſt og hyggeligt, men vogt Dig for at gaa ud over dine Evner; der er intet, der i Tidens Løb hævner ſig mere bittert end det. Det betales gjerne med undergravet Fred og huslig Lykke. Saa kan alle de for ſent udgydte Taarer ikke igjen bringe Husordenen i Ligevægt, og det førſte Skridt. Du gjør udover den Dig af Forholdene anviſte Grænſe, fører Dig umærkelig bort fra den lige Bane, længere og længere ind paa den Skraaplan, der hidfører din Lykkes Fald. En Tilbagevej gives der ikke. Derfor, min Kjære, vær fornøjet med det, Du har, vær glad over vor beſkedne Lykke; med Guds Hjælp, hvis han vil velſigne mine Anſtrengelſer, ſaa haaber jeg med Aarene at kunne byde Dig et elegantere Hjem, vel ikke ſaa luxuriøſt ſom din Veninde Emmas, huſk paa, at hun har ægtet en rig Mand, men komfortabelt og godt. Og ſaa, min lille Huſtru, vil jeg endnu bede Dig om ét — vil Du ikke, endnu i Eftermiddag, medens Emmas Hjem er Dig i friſkt Minde, gaa en lille Tur med mig? Ledſag mig paa mine Fattigbeſøg blot i Eftermiddag? Du kan tro, at Du derefter med Glæde og Taknemmelighed vil ſe Dig om i din egen lune, hyggelige Rede. Du har, Gud ſké Lov, kunde jeg ſige, aldrig havt Lejlighed til at lære Nøden nærmere at kjende — ſe den engang paa nært Hold, og

Du kan tro, at Du vil lære at ſætte Pris paa den ſtore Lykke, der er ved at leve i beſkedne, men ſikkre og ordnede Forhold."

Han havde talt ſaa varmt og inderligt, at Taarerne havde blændet den unge Kones Øjne imedens. Nu løb de hende frit ned ad Kinderne, medens hun ſlyngede ſine Arme om ſin Mands Hals og hviſkede:

„Min kjære, troſaſte Ernſt! Ja, ikke aléne i Dag, men ofte, ofte vil jeg ledſage Dig til dine Fattigbeſøg og ſøge at lindre lidt af den Nød, Du taler om; jeg vil der lære at angre min Utaalmodighed, og jeg vil der lære at elſke mit Hjem — nej, ikke lære det, det har jeg længe kunnet, jeg vil der kun lære ikke at misunde dem, der har det bedre end jeg — hvor uendelig mange var der ſaa ikke, der havde Grund til at misunde mig!"

Billige Julepreſenter og Juletræspynt.

Æg ſom Juletræspynt.

Naar man ſkal benytte Æg, hvor Hviden og Blommen kan røres ſammen [med Forſigtighed kan man viſt ogſaa ſaa hver for ſig paa denne Maade], ſtikker man med en grov Naal Hul i begge Ender af Ægget; ſaa ſættes den ene Ende for Munden, og man blæſer forſigtig, til man ſér, at Ægget er tomt. Den hele Skal dekoreres nu med ſmaa Glansbilleder, kulørt Papir o. ſ. v. Over Hullerne ſætter man en liden Stjerne af Papir, efter førſt at have trukket et Baand igjennem. I Juletræet tager dette ſig nydelig ud og kan, med lidt Forſigtighed, gjemmes fra Aar til Aar.

Jeſſie.

Et Skrivebordstæppe.

Man ſamler alle de Klude af tyndt, uldent Tøj, Sirts og Bomuldstøj, ſom man har; derpaa klipper man paa ſkraa 2½ Tommer lange og en halv Tomme brede Strimler af Tøjet. Diſſe Strimler ſyer man ſaa ind i Sækkelærred med en Stoppenaal. Lærredet maa ikke være for tæt, da man ſaa ikke kan faa Kludene igjennem. Der anbringes gjerne 5 à 6 Rækker mørke Klude udenom, ſaa deler man de forſkjellige Kulører indeni, ſaa at der ikke bliver ſyet ens Klude paa ét Sted. Har man et Dyreſkind, et Stykke Fløjl, Klæde eller lignende, kan det anbringes i Midten, hvis man ikke har Klude nok. Naar Syningen er færdig, fores Tæppet med et Stykke ſtivt Lærred. Den yderſte Række Klude ſkal ſtaa udenfor Kanten af Foret.

En ung Husmoder.

Husraad.

At renſe Gulvtæpper.

Naar man, før man fejer Tæppet, ſtrøer dette over med lidt fugtet Klid [helt vaadt maa det for alting ikke være, da det ſaa kliſtrer], hænger dette ikke i Koſten og tager alt Smuds og Støv bort; man vil, efter at Tæppet er fejet, paa denne Maade ikke finde Støv eller Smuds rundt paa Møblerne og Gardinerne.

N.

En ſimpel Smørprøve.

Har man Mistanke om, at Smør er forfalſket, kan man let overbeviſe ſig ved at ſtryge lidt af det paa et Stykke rent Papir og ſaa antænde dette. Er Smørret rent og uforfalſket, vil det udvikle ſig en behagelig Lugt; er det tilſat med dyriſke Fedtſtoffer, vil der fremkomme en ubehagelig Lugt, ſom efter brændt Talg

N. B.

Haardnakket Hoſte.

Et fortræffeligt Middel mod haardnakket Hoſte, iſær hos gamle Folk, er et Opkog af Klid og Kandisſukker, tilſat med Citronſaft. Drikken har en behagelig Smag, og er tillige nærende.

H.

Køkkenet.

At koge god Chokolade.

Efterfølgende Maade at koge Chokolade paa, benyttes ganſke viſt af mange, men er dog maaſké ikke almindelig bekjendt. Til et kvart Pund Chokolade tager jeg gjerne rigelig en halv Kande ſød Mælk, ſaa der kan blive ti ſædvanlige Kopper. Mælken ſættes over Ilden i en glaſeret Gryde, og Chokoladen lægges ved Varmen paa et Stykke Papir. Naar Mælken koger, hældes den ſtrax op i en beredtſtaaende Kande eller anden Gjenſtand. Gryden rengjøres og tørres, ſættes ſaa over en ſagte Ild med en Smule Smør i Bunden. Naar det er ſmeltet, kommes den nu bløde Chokolade deri og udrøres godt med en Ske, ſaa det ſlipper Bunden, og ſpædes ſaa op med den kogte Mælk. Den gives et lille Opkog og er ſaa færdig.

Jeg finder, at Chokoladen ſmager bedſt, tillavet paa den Maade.

Britta.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 45.

„Nutidsſygdomme“.

(Fortſat).

Medens vi nu altſaa har erfaret, at Anlæg til Nervøſitét gaar over til Efterkommerne, er det dog en ſtor Trøſt at ſe, at et ſaadant Anlæg kan modarbejdes og forſvinde, naar alle ydre Betingelſer for en gunſtig Udvikling er til Stede. I det Hele kan det naturligvis ſiges, at en ſaadan Arvs ſtørre eller ringere Betydning afhænger af, om det var alvorligere eller lettere Sygdomsformer, der fandtes hos Forfædrene. Ved at underſøge Stamtavlen op efter i en ſaadan med arvelig Nerveſygdom betynget Familie vil man ſom oftest kunne finde det Led, hvorfra Sygeligheden har ſit Udſpring, og det kan da viſe ſig, at Grunden til den oprindelige ſyge Udartning har været enten ligefremme Nerve- eller Sindsſygdomme i ſnevrere Forſtand, heftige Lidenſkaber, Tilbojelighed til ſtærke Drikke, ſtor legemlig og aandelig Anſtrengelſe eller ſaadanne univerſelle legemlige Sygdomme ſom f. Ex. Tuberkuloſe. Det er en Selvfølge, at Samlivet eller Sympathien mellem Forældrene ogſaa ſpiller en betydelig Rolle; ligeledes en ſtor Forſkjel i Alder mellem Mand og Huſtru.

Det er da heldigvis ſaa, at man ikke kan ſige noget beſtemt om den Form eller Grad, hvori ſaadanne nervøſe Lidelſer nedarves; de variere lige fra den letteſte Form af Nervøſitét indtil Idiotisme, Blødhjernethed og Epilepſi; og det er da, Gud ſke Lov, ogſaa ſaaledes, at det langt fra altid er Reglen, at ſaadan Sygelighed *abſolut* nedarves. Her er det da for det førſte af Betydning, at i alt Fald den ene af Forældrene er af ſund Slægt og ſelv ſund, idet dette altid vil veje en Del op imod ſkadelig Indvirkning fra den andens Side. Nogen Sikkerhed vil man dog aldrig have. Et Barn kan arve f. Ex. et ſygeligt Anlæg efter Moderen, men Faderens ſunde Blod vil mildne denne Indflydelſe; men om ogſaa Barnet ſynes nok ſaa ſundt, er der dog altid en Fare for, at det i en ſenere Periode af ſit Liv kan blive paavirket ſaaledes ved forſkjellige tilſtødende Omſtændigheder, at den arvede Spire udfolder ſig og voxer ſig op til en Sygelighed.

En ſaadan arvelig Sygdoms Tilbojelighed i Familierne kan egentlig førſt grundigt udryddes ved Tilvejebringelſe af friſkt Blod, d. v. ſ. Indgiftning i ſunde Slægter. Hiſtorien giver os mange Beviſer paa, hvorledes Kongeſlægter, hvori aandelig eller legemlig Sygdom har faaet Indpas, og ſom af politiſke Henſyn var tvungne til at ſøge Ægteſkabsforbindelſe med Beſlægtede, er gaaet til Grunde netop af Mangel paa friſkt Blod. Den Omſtændighed, at Ægteſkab mellem nær Beſlægtede i en Familie, hvor der findes et ſygeligt Anlæg, i Almindelighed vil bevirke, at dette Anlæg ſaa at ſige dobbelt arves af Børnene, turde være et meget betydningsfuldt Motiv til de Lovbeſtemmelſer, ſom baade Religionerne og Staterne i ſaa Henſeende har opſtillet.

Medens Arveligheden i Almindelighed er direkte fra Forældre til Børn, ſér man dog ikke ſjeldent, at der ſpringes et eller flere Led over, det vil ſige, at Arven ikke viſer ſig i førſte, anden Generation, men derefter pludſelig atter kommer til Syne i den tredje. Denne mærkelige Omſtændighed har været kjendt fra de tidligſte Tider og finder ogſaa Sted, hvor der er Tale om Nedarvning af Sygdomme, ſpecielt de nervøſe. En bekjendt franſk Sindsſygelæge omtaler ſaaledes et Tilfælde, hvor en ſindsſyg Fader havde fire Sønner, der alle var meget talentfulde og med Hæder beklædte offentlige Stillinger; *alle* deres Sønner igjen, ſom i de førſte tyve Aar af deres Liv tilſyneladende var ſunde og i enhver Henſeende normale, blev afſindige ved Indtrædelſen i denne Alder.

Kan vi nu hos en Deſcendent af en ſaadan ſygelig Familie finde ydre Tegn paa, at han er født med et ſygeligt Anlæg? Ja, det kan i Virkelighed ikke nægtes, at der findes baade legemlige og aandelige Kjendetegn; men det gjælder her ſom overalt, hvor der er Tale om at erkjende Sygdom eller Sygdoms Anlæg, at førſt det kyndige Øje er ret i Stand til at afgjøre Spørgsmaalet, og naar jeg nu ſkal nævne nogle ſaadanne Tegn, gjør jeg det med en udtrykkelig Advarſel mod derefter at tiltro ſig ſelv et Kjendſkab til at dømme, ſom førſt erhverves ved lang videnſkabelig Øvelſe og ved ſpecielt Studium af nervøſe Sygdomme.

Hvad nu førſt de legemlige Kjendetegn paa et arveligt nervøſt Anlæg angaar, kan nævnes: Uregelmæsſigheder i Hjerneſkallens Bygning, Mangel paa Lighed mellem de to Halvſider af Anſigtet, Trækninger i Anſigtsmuſklerne, paafaldende Størrelſe af Tungen, i høj Grad „ormſtukne" Tænder, Skelen, Tunghørighed, Misdannelſe af Ørebruſken o. ſ. v. Flere af disſe Kjendetegn er endog paafaldende almindelige hos dem, der beſidder et arveligt Anlæg for Nervøſitét, ſaaledes de ſygelige Tænder. Det er ſjældent, at et ſaadant Menneſke ſelv i en ſaa ung Alder ſom 20 Aar har alle ſine Tænder ſunde, og i hans 30te Aar frembyder Munden og Tandrækkerne Billedet af en bombarderet og nedbrændt By. Hvis jeg maa tillade mig en lille, ſpøgefuld Bemærkning midt i Alvoren, og hvis jeg virkelig var ſaa naiv at tro, at Forældrene nu om Stunder havde nogen Indflydelſe med Henſyn til deres Børns Valg af den tilkommende Ægteſælle, vilde jeg foreſlaa dem at ſe den tilkommende godt efter paa Tænderne, hvis det er dem om at gjøre at ſkaffe deres Søn eller Datter en ſund Huſtru eller Mand uden nervøſt Anlæg. Jeg vil naturligvis hermed ikke have ſagt, at daarlige Tænder ubetinget tyder paa en ſaadan medfødt Sygelighed, men det er et meget godt Tegn paa en ſaadan, hvor ſamtidigt flere andre er til Stede.

De intellektuelle og moralſke Kjendetegn paa et nervøſt Anlæg er meget forſkjelligartede, og det vil være en komplet Umulighed at beſkrive endog blot en lille Part af dem, lige ſom den rette Opfattelſe og Bedømmelſe af disſe Karaktértræk vil falde meget vanſkelig for den, der ikke er øvet deri. Jeg ſkal dog ogſaa nævne nogle af de vigtigſte og meſt i Øjne faldende af disſe, idet jeg vil følge en franſk Forfatter, der med ſtor Dygtighed har ſamlet Enkelthederne til et udtryksfuldt Billede. Jeg gjentager dog, og her med dobbelt Eftertryk, min Advarſel mod at dømme for hurtigt og overilet.

(Fortſættes).

Hjemmet.

Menneſkene udtaler ofte, idet de dømmer andre, Dommen over dem ſelv.

En menneſkelig Fejl, mod hvilken der ikke kan føres energiſke Kampe nok, da den ſaa let bliver til Vane og anden Natur, er den ukjærlige Dadlen af Andre.

den Skrupler, uden at gjøre
des ſaa ſkarp dadlede Situa-
rigtig klar, uden Medliden-
afſkyder ſine ſaarende Pile,
oſte efterlader uhelbredelige
.
enneſkene er ſaa ſet tilbøje-
til at ſe Splinten i deres
res Øjne, uden at blive
en i deres egne vaer, de
mmer ſaa hurtigt og ſaa
agt hver lille, frem for
t trædende Svaghed hos
, uden at aflægge ſig Regn-
or de meget ſtørre Fejl, de
ſer ſig ſkyldige i.
t ſtrengt formanende Sprog,
rut 2. 1: „Derfor, o Men-
er Du uden Undſkyldning,
Du end er, ſom dømmer;
et Du dømmer en anden,
mmer Du Dig ſelv; thi Du,
dømmer, gjør ſelv det
t" — er dem enten ube-
eller forbunden af deres
mmelſe, eller maaſké kun
et overfladiſk og ikke trængt
Dybet af deres Hjerter. Og
eringer denne kjærligheds-
Sladder, denne ubetænk-
t „Bringen Rygter videre"
og alle Advarſelsordene:
mer ikke, at I ikke ſkulle
es".
is denne Lyſt eller Trang
underkaſte Medmenneſkers
inger og Ord en ſkaanſels-
ritik ikke kvæles i Fødſlen,
den ſig ſom en ødelæg-
Giftplante, og kvæler i ſin
e Vægt af Mildhed, Over-
hed og Kjærlighed.
ar mange dadler ikke ſkarpt
, der ikke ſtemmer overens
eres egne Anſkuelſer, de ſér
then ikke ind i dem ſelv og
ker ikke, at de ſelv til en
rad er i Beſiddelſe af de
Fejl, ſom de ſaa haardt
hos de andre. De ſætter
e et Øjeblik ind i de andres

Stilling, indrømmer ikke de foreliggende Omſtændigheder den mindſte Indflydelſe, og bryder ſaaledes let, uden at kjende de virkelige Motiver eller lade disſe tale til Undſkyldning for en maaſké ſaare let undſkyldelig Handling, Staven over en, dem i deres Livsſtilling og Forhold aldeles uforſtaaelig Handling.

Hvor hyppigt bliver ikke de Rige af deres Medmenneſker beſkyldte for Gjerrighed, fordi de efter Verdens Dom gjør altfor lidt for de Fattige, i Forhold til deres egen Rigdom, men hvis disſe Dadlere blev ſatte i ſamme Situation og lært alle de Fordringer at kjende, der ſtilles til dem, der er begunſtigede med Lykkens Gober, vilde de maaſké handle paa ſelv ſamme Maade og indſe, at de vanſkelig kunde gjøre mere — det er noget, der afhænger af Forholdene; Udenforſtaaende kan ikke ſætte ſig ind i det, og bør derfor ikke dømme om det.

Og nu den ene unge Pige, der ſaa ukjærligt dadler den anden, fordi hun er pynteſyg og vexler altfor ofte med ſine Toiletter, hvis hun ejede de ſamme Midler, de ſamme Dragter og levede under de ſamme, gunſtige Forhold ſom den Dadlede, mon hun da ikke vilde klæde ſig omtrent paa ſamme Maade, ſom den nu ſaa haardt bedømte, unge Pige gjør det?

Og er det til at undres over, at velhavende Forældre lettere kan holde deres Børn propre og pæne, end Menneſker, der maa ſlide haardt for Brødet, og derfor have baade mindre Raad og mindre Tid til at ſe efter Børnenes Dragter? Bør man fordømme de fattige Forældre, fordi deres Børn ikke altid er ſaa propre, ſom de bør være det? Vilde de bedreſtillede Mødre, hvis de blev ſat i ſamme Situation, være i Stand til at gjøre det bedre?

Eller har den barnløſe, rige, elegante Kone, hvis velplejede Hænder i det højeſte forfærdiger et fint, lille Haandarbejde eller gjennemblader en Modejournal, Ret til at ſpotte en fattig, meget optaget Moder til mange ſmaa Børn, fordi hun forſømmer ſit Ydre i en beklagelig Grad? Har hun Ret til at undres over, at en ſaadan Kone ikke kan holde ſin Skjønhed vedlige eller offre den en Tanke, om hun end i Pigedagene har været lige ſaa ſmuk og pertentlig med ſin Dragt ſom den, der nu ringeagtende trækker paa Skuldrene af hendes „ubegribelige Sjuſkethed".

Mon ikke den rige Dame i hendes Stilling vilde ſe ligeſaadan ud, uden maaſké ſaa trofaſt ſom hun at kunne opfylde ſine Pligter i Køkken og Børneſtue? Er det rigtigt, at en Husmoder, der har Husholdningspenge nok og Hjælp paa hver Finger, er det rigtigt, om hun ſkaanſelsløſt blotter de Mangler, hun opdager i en Husholdning, hvor Husmoderen maa kjæmpe ſig igjennem enten mod Mandens Vrangvilje eller Mangel paa Evne til at give hende de Penge, der vilde gaa til, for at ſætte hendes Husholdning paa en lige ſaa reguleret Fod ſom Spotterſkens?

Nej, og tuſind Gange nej!

Læg Haanden paa Hjertet, kjære Læſerinde, og ſpørg Dig ſelv, om Du ikke i en lignende Situation vilde have handlet ſom den, Du nu dadler! Gjør det altid; Du ſkal ſe, hvor mildt og ydmygt Du kommer til at dømme.

Mange dadler med en vis Selvberoligelſe, idet de ſiger: „Jeg er overbeviſt om, at jeg i ſamme Stilling aldrig vilde kunne bære mig ſaaledes ad!" Hvor kan man ſaadan uden videre ſige det? Hvem kan vide, hvorledes han eller hun i det Tilfælde vilde have handlet? Er ikke en ſaadan Ytring en Selvforgudelſe, der med Rette kunde dadles af andre, hvis de ikke huſkede paa, at det er ſaare let at fejle og ſaa vanſkeligt at undgaa at begaa Fejl her i Verden.

De fleſte af de ſtrenge Dommere ſtaar kun faſt ſaa længe, der intet er, der friſter dem; træder ſaa Friſtelſen dem ſenere nær, falder de gjerne ſaa meget des dybere, ſom de ikke har været forberedte paa at gjøre nogen Modſtand mod den, men har ſtolet paa deres Egenvilje og pukket paa deres Karaktér og Anſkuelſer.

Derfor lad os drage i Kamp mod Sladderſygen og den ukjærlige Dømmen andre, lad os tænke os, at det var os, der havde handlet ſaaledes, ſom de vi dømmer, og at det er os ſelv, der har Dommen i vente! Hvor gjerne vilde vi ſaa ikke have, at den ſkulde være kjærlig og mild! Lad os derfor være milde mod andre og altid huſke, at „med det Maal, hvormed I maaler, ſkal Eder atter maales!"

B. K.

Husraad.

Mod Halsbetændelſe.

Ved ſtærk Opſvulming af Mandlerne, hvorved Synkningen vanſkeliggjøres og bliver ſmertelig, frembringer det ofte en momentan Lindring at trykke det Indvendige af Haandfladerne faſt mod Ørene og holde dem et Øjeblik der. Bedringen fremkommer ved Trykket paa Nerverne. Hvem, der er tilbøjelig til Halsbetændelſe, tilraades det at paaſſe paa at holde Fødderne varme og altid vaſke Halſen i koldt Vand.

H.

Strandſand ſom Lægemiddel.

I et medicinſk Blad læſtes fornylig, at Dr. Everard, den forrige Dronning af Hollands Livlæge, med Held anvendte almindeligt raat Strandſand mod haardnakkede Mave-, Lever- og Nervelidelſer. Han lod Sandet ſtøde i to Timer i en Stenmorter; han lagde ſtor Vægt paa, at det virkelig blev behandlet i ſaa lang Tid, og indgav ſaa daglig to Pulvere, hvert paa 5 Gram. Tunge, forældede Lidelſer ſkal være blevne afhjulpne paa denne Maade.

Mod forældede Bylder og gamle Saar.

Følgende uſkyldige Husmiddel har viſt ſig godt og praktiſk overfor forældede Bylder og gamle Saar, der ikke vilde læges: Man tilbereder en Salve af pulveriſeret Hvedeſtivelſe og Olivenolie, ſtryger det tyndt paa gammelt Lærred og lægger dette over Bylden eller Saaret. Dette vil ſaa ſnart bringe Lægedom.

W.

Køkkenet.

Et orientalſk Næringsmiddel.

I Orienten forſtaar man at tilberede et Næringsmiddel, der ſkal være udmærket godt for Syge, der trænger til Ernæring, for Rekonvaleſcenter og Børn, da det indeholder alle de til Kjød- og Benbannelſen fornødne
Substanſer i høj Grad. Det
ſtaar af grovtmalet Hvede [illegible]
Gedemælk, der koges ſammen [illegible]
en tyk Maſſe, ſom rives paa
Rivejern eller ſkilles ad med Hæ
derne og tørres i Solen. De
ſaaledes tilberedte Næringsmi
del [Trachana kaldes det] har en
gullig Farve og ſmager behag
ligt. Kogt ſammen med Kød
ſuppe eller paa ny opkogt
Mælk, giver det en meget [illegible]
kraftig og nærende Suppe.

R.

Husdyrene.

At beſkytte Faar mod Syg-dom.

Hver tredje Maaned giver man
Faarene lidt ſtødte Enebær,
blandede med Havre og Salt.
Ved Anvendelſe af dette Middel
bliver Faarene meget ſjældent
ſyge. —16—

Agern ſom Hønſefoder.

Agern faar Hønſene til at lægge
flere Æg. Man lader de i
Efteraaret indſamlede Agern tørre
i Bagerovnen og male til Mel.
Man kan ſøge dette Mel at
komme en lille Portion af det
mellem Dyrenes ſædvanlige Fo
der, eller dryſſe det over de
Spiſereſter, der gives Hønſene.
Man kan ogſaa blande Agern
melet med Vand og forme Smaa
brød af det, omtrent ſaa ſtore
ſom en Tvebak. Man lader
disſe i Ovnen og [illegible]
de ſkal bruges, en halv [illegible]
Tvebakker til cirka 12 Høns. De
blandes mellem Foderet, og h
det er nærende, kan der mind
lidt af paa den ſædvanlige Foder
portion.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 46.

„Nutidsſygdomme".

(Fortſat).

I den letteſte Form kan Arveligheden betegnes ſom en aandelig Skranten. De vedkommende er tilſyneladende raſke; i det højeſte er der en vis Pirrelighed til Stede, og de vedbliver at holde ſig raſke, ſaa længe der kun ſtilles beſkedne Fordringer til deres Arbejdsevne. Som Børn har de let ved at komme i Affekt, de har ingen Energi, ſover uroligt og er tilbøjelige til Søvngængeri. I Overgangsalderen viſer der ſig aandelig Abnormitét og forſkjellige Unoder. Længere hen i Aarene vedbliver Riſikoen for, at de kan blive alvorlig ſyge, og Sygdommen kan komme til Udbrud ved ſtørre legemlig eller aandelig Anſtrengelſe, Sorg og Modgang; naturligvis er det her Nerve- og Sindsſygdomme, hvorom Talen er. De er lette at bringe i Affekt, er fantaſtiſke, excentriſke, har Tilbøjelighed til Hallucinationer, har aldeles ubegrundede Sympathier eller Antipathier og er, hvad man kalder, Stemningsmenneſker. Ofte ſer man, at Karakteren udarter eller vanarter.

Saadanne Perſoner er allerede ſom Børn trættekjære, hidſige, ondſkabsfulde, dovne og ſtolte. De er altid udiſciplinerede og er til Fortvivlelſe for deres Forældre og Plage for deres Lærere. De er meget ømtaalige og gjør et ſtort Nummer ud af enhver Smerte ſamtidigt med, at de er ufølſomme for andres Lidelſer og finder en uhyggelig Glæde i Dyrplageri. Hverken med det Onde eller det Gode kan man indvirke paa dem. Ved Siden af alt dette kan deres aandelige Evner være godt udviklede; de lærer hurtigt og har ofte en udmærket Hukommelſe. Naar de ſaa ſenere er komne ind i Pubertetsaarene, forſvinder pludſeligt deres glimrende intellektuelle Evner, deres aandelige Udvikling bliver ſtaaende ſtille, de lærer ikke noget mere, deres aandelige Værk er afſluttet. Ofte ſynes dem en Sømands eller en Soldats eventyrlige Liv at være ſaa tiltrækkende, at de lader ſig hverve. Under Tiden kan den ſtrenge Diſciplin, de her er underkaſtede, lægge en Dæmper paa dem, men endnu oftere vil de ikke kunne finde ſig i denne, ſynder ſtadigt derimod og tilbringer den halve Tid med at afſone de dem idømte Straffe. I den mere fremrykkede Alder vil de viſe ſig ſom meget farlige Menneſker, der bringer Tvedragt, Elendighed og Skandale med ſig overalt, hvor de opholder ſig, og da man ikke betragter dem ſom Afſindige, hænder det ulykkeligvis alt for ofte, at de introducerer ſig i Familierne og bringer Forvirring og Elendighed i disſe.

Naar vi vil tænke lidt nøjere over denne Beſkrivelſe af lettere Former af medfødt nervøs Sygelighed, ſom den franſke Læge giver, maa vi indrømme, at den er temmelig naturtro; vi har alleſammen truffet paa ſaadanne Menneſker, vi har været enige om, at de er højſt „ubehagelige", og vi har glat væk bedømt dem, men viſtnok i Almindelighed uden at anlægge den rette Maaleſtok; vi havde neppe tænkt at finde den egentlige Aarſag til deres „Ubehagelighed" i en nedarvet nervøs Sygelighed.

At der nu ikke kan være noget ſynderlig ſtort Spring mellem en ſaadan ondſkabsfuld Karaktér, hvis ſtørſte Glæde er f. Ex. at ſtifte Ufred mellem Familier eller Familiemedlemmer, og en ſaadan, der har i den Grad vendt op og ned paa Moralen, at hans Handlinger bliver Forbrydelſer, det ſynes mig at være klart nok; der er mellem dem kun en Gradsforſkjel, og at den højere Form kan udvikle ſig af den lavere, er et uigjendriveligt Faktum. Man vil heraf kunne indſe, hvor vigtigt det er for os for det førſte ſaa vidt muligt at ſøge at holde Nervøſitét og nervøs Sygelighed borte, og for det andet at gjøre alt for at overvinde Fjenden i Tide, medens han endnu kun har faaet udviklet en mindre Styrke, ſom vi forhaabentlig kan faa Bugt med. Det er en Selvfølge, at vi ſenere hen ſkal inſpicere ſammen vore Forſvarsmidler og vor Vaabenſamling for at ſe, om vi ogſaa er godt nok ruſtede til at modtage Fjenden og ſlaa ham, men vi opſætter dette, indtil vi har lært denne Sygeligheds Natur bedre at kjende, hvorefter vi ſkal anvende et ſærligt Kapitel til Behandlingen af Nervøſiteten.

Vi ſkal nu i vore Underſøgelſer om Aarſagerne til Nervøſitét prøve, hvor vidt ſaadanne kan være betingede af

Alderen. Man vil naturligvis let kunne indſe, at de forſkjellige Levealdere med deres forſkjellige Modtagelighed for ydre Indflydelſe og Paavirkning af de mangeartede Faktorer, der kan bidrage til at frembringe en nervøs Forſtemning, ogſaa leverer et forſkjelligt Kontingent af Nerveſyge. Nervøſitét er naturligvis ſjælden i Barnealderen, endſkjøndt langtfra ſaa ſjælden, ſom man paa Forhaand ſkulde tro. Her bliver ſelvfølgelig omtrent udelukkende Tale om nedarvet Nervøſitét, idet de forſkjellige Paavirkninger for at fremkalde Udbrud i denne Alder maa træffe en forberedt Jordbund, men det maa dog udtrykkelig bemærkes, at ſkadelige Paavirkninger ogſaa hos ſunde Børn uden ſaadan Arvepart kan lægge Grunden til nervøs Sygelighed i en ældre Alder.

Alle de Omſtændigheder, der ſvække Organismen i det hele, vil naturligvis ogſaa forringe Nerveſyſtemets Modſtandskraft. Hertil hører førſt og fremmeſt ſlet eller utilſtrækkelig Næring; opſlaskede Børn er altſaa ogſaa mere udſatte end de,

der er opamme
lig Vis. Br
og Melſpiſer
get, anvendt
næring for B
ſvag Hjerne.*
lig og Klæded
ſit til et daar
Hertil kommer
de almindeli
domme, ſom,
gribe de ſmaa
højere Grad,
pigt efterlader
Lidelſer i Nerv
Tunghørighed,
er en Følge a
feber eller M
meget alminde
ſkabe et Barn
uden at ſtan
lige Udvikling
kalde Indeſlut
og Pirrelighed
ſaaledes, ſom
kjende det hos
eller Tunghøri
uheldige Omſa
rakteren kan da
lag for en Ne
aller alvorligſt
gemlig Vanfør
ſesfejl, Skeler
noget ſaadant ſ
kan, hvis det
gjældende Bar
ſættes for Leg
Spot og iſole
Kreds, ogſaa
ſkjæv Udviklin
teren, og der
ogſaa paa d
lægges en Sp
vøſitét i de ſen

Hjemmet.

Tanterne.

Hvorfor græmmer I Mødre Eder ſaa meget, naar Eders Døttre ikke bliver gifte?

Naturligvis kan det ikke nægtes, at Ægteſkabet er Kvindens Beſtemmelſe og fører til den højeſte jordiſke Lykke, men der findes ogſaa en anden Lykke, den at ſkabe ſin Glæde af andres Glæde — ſin Tilfredshed af andres Tilfredshed.

Lad os for Exempel ſe, hvad en ugift Slægtning kan bringe for Tilfredshed til et Hjem.

Lad os ſe, hvad en „Tante" kan være for det, og lad os bringe „Tanterne" en Tak for, hvad de udretter ved deres ſtille Livsgjerning.

Moder er bleven ſyg, hun er fængslet til Sengen for flere Uger. Fader gaar omkring med ſorgfuldt Anſigt og formaner og beder de Smaa om at være rolige og ikke forſtyrre den Syge. Børnene ſniger ſig ſtille om, og den ældſte Datter gjør ſit for at være „Husmoder", hun paſſer, ſaa godt hun kan, de Smaa og øſer Suppen op ved Bordet. Men Moderen ligger ſmertefuld og urolig paa ſit Leje og lytter efter alt, hvad der foregaar. Nu falder den Yngſte ned fra Stolen og ſkriger frygtelig! Den ſtore Dreng glemmer et Øjeblik at Moder er ſyg, og ſlaar Døren ſmældende i! Der mangler en Knap i den andens Skoletøj, og et ukæmt Hoved titter, ſøgende Hjælp, forlegen ind i Sygeværelſet! Han bliver hurtigt kaldt ud, men maa Fader holde for. „Fader, jeg kan ikke finde min engelſke Bog, og Klokken er ſaa mange!" — „Fader, jeg kom til at vælte Blækhuſet. Blækket løber ned ad Fannys Forklæde!" Saaledes lyder det inde i Sideværelſet. Fader løber at bringe det altſammen i Orden, men han ſér mere og mere bekymret ud. Tjeneſtepigen kommer og gaar, hun ſér betænkelig, uvis og forlegen ud, hun har de ſtrengeſte Ordre til ikke at ſpørge Fruen om noget, men handle ſelv, og hun gjør det, men den Syge læſer i hendes Miner, at et eller andet er gaaet helt galt, og hun ſukker dybt.

Nøden ſtiger fra Time til Time, men naar Nøden er ſtørſt, er Hjælpen nærmeſt, og den kommer i Skikkelſe af „Tante", en kjærlig, god, ugift, ſelvopoffrende Tante! Hvor hurtig faar hun ikke Overblik over alt, hvad der mangler, og hvor hurtig véd hun ikke at afhjælpe alt. Tjeneſtepigen faar Raad og Hjælp, og de Smaa kommer tillidsfuldt med deres ſmaa Sorger og Bekymringer til „Tante". Aftensbordet er ſmukt dækket, Børnene er redte, Hænderne vaſkede, alt er næſten, ſom før Moder blev ſyg.

Og naar ſaa Tante gaar ind til Moder, glatter hendes Hovedpude og ſpørger, om hun nu føler ſig roligere, maa da ikke det tavſe Haandtryk og det taknemmelige Blik takke og tale bedre end alle Ord? — —

Deri ligger hele Hemmeligheden i Kvindens Lykke paa Jorden, enten hun er gift eller ugift!

At leve for andre, det vil ſige at faa' Kjærlighed og høſte Kjærlighed, enten det ſaa ſkér ſom Huſtru og Moder, ſom Sygeplejerſke eller ſom „Tante".

O. S.

Billige Julepreſenter og Juletræspynt.

En Nakkepude.

En ſmuk og nem Jule- eller Fødſelsdagsgave er en Slummer- eller Nakkepude, ſom laves paa følgende Maade: Man danner et Mønſter af oval Façon $11\frac{1}{2}$ Tomme langt og paa Midten $2\frac{1}{2}$ Tomme bredt; efter dette Mønſter klipper man 10 Stykker Shirting ſom Foer; derefter tages, hvad man vil bruge, til det Udvendige og ries paa Foret; ſaa ſyes alle 10 Stykker ſammen, ſaa de danner en aflang Kugle, men man lader en Aabning ſtaa midt i den ene Sammenſyning. Man lukker nu Enderne godt ved at ſamle alle 10 Spidſer ſammen, dog maa man, forinden man lukker for dem, paa hver Side danne en lang Strop af en tyk Snor, ſom ſtikkes igjennem og næſtes godt paa Brangen, og Spidſerne lukkes da godt derom. Naar man ſaa har vendt Hylſteret, fyldes det med Fjer eller Dun. Man kan godt anvende Stumper af Silketøj og Fløjl, og vil man vexle med Striberne, kan man faa en meget ſmuk Pude. Man kan ogſaa brodere paa Klædesſtrimler af den angivne Façon og forbinde disſe. Jeg har ſyet flere, og de har altid gjort Lykke. For Folk, der rejſer meget, er en ſaadan Pude omtrent uundværlig.

Julie L.

Hjemmelavet Harlekin.

Skjøndt man kan kjøbe de ſtrikkede Harlekins ſaa billigt, vil dog maaſké mangen en Moder, Bedſtemoder, Søſter eller Tante finde Fornøjelſe i at berede en lille Yndling Glæde med en ſelvforſærdiget Harlekin, og i den Anledning ſkal jeg give nogle Smaavink, da jeg ofte ſelv har gjort det ſamme. Hovedſagen er, at han bliver ganſke blød, ſaa at Barnet ikke kan ſtøde ſig paa den brogede Herre. Man udſtopper derfor kun Kroppen med Vat, laver Hovedet af Trikotſtof, fyldt med Vat, laver Haaret af ſort Uldgarn, der førſt har været ſtrikket et Stykke med, ſom man ſaa trevler op igjen, det giver nydelige Krøller, og ſyer ſorte Perler paa ſom Øjne. Næſen danner man, idet man ſtopper Hovedet ud, ved at proppe en lille Klump Vat lidt mere ud til den ene Side, og Munden ſyes med lidt rødt Navnegarn. Har man ikke Trikotſtof til Hovedet, gjør et Stykke af en Strømpe ſamme Nytte. Til Dragten, der ſyes faſt til Kroppen, finder man let lidt brogede Lapper i Kludepoſen. En rød Trøje med forſkjellige Kulører Firkanter paa, tærnede eller ſorte Fløjls Benklæder og brogede Strømper gjør Figuren til Harlekin eller Bajads, efter Vedkommendes Ønſke eller Smag. Naar man ikke er bange for, at Barnet har Skade af at komme til at ſuge paa dem, kan man anbringe et Par Meſſingbjælder paa Figuren; man kan jo ſagtens ſy dem ſaa godt faſt, at der ikke er Fare for, at den Lille ſkal kunne faa dem af og komme til at ſynke dem, men mange foretrækker at ſy runde, hvide Perlemorsknapper paa i Stedet for. Naturligvis maa ogſaa diſſe være ſyet faſt med ſtærk Traad. A. W.

Husraad.

Et Middel mod Søſyge.

Profeſſor Dr. Jäger beretter i ſit Maanedsblad, at følgende Middel mod Søſyge anvendes meget mellem Matroſer og Søfolk. Strax fra Begyndelſen af en Søtur anbringer man én, en Haand bred og to Hænder lang Stribe, temmelig tykt, ulden Filt, dyppet i Brændevin, paa langs over den blotte Hud over Mavegruben. Striben holdes ſtadig fugtig med Brændevin. Midlet ſiges at ſkulle have viſt ſig praktiſk for dem, der har forſøgt det. —4—

At pudſe Knive og Gafler.

En meget ſimpel Maade til at faa disſe rigtig ſmukke og glinſende, beſtaar i at ſkjære en ren Kartoffel midt over, dyppe den i Trippelſe eller Kalkpulver og gnide Knivene og Gaflerne dermed. C. H.

Køkkenet.

Om Anvendelſe af Appelſinſkræller.

Appelſinſkræller er lige ſaa velſmagende i Maden ſom Citron. Man bør, naar man vil bruge Skallen, ſkrælle denne af med en Kniv, ſaa tynd ſom muligt. Man kan opbevare dem paa flere Maader; enten kan man tørre dem i Ovnen, ſaa kan de gjemmes meget længe. Saaledes behandlet paſſer de bedſt til Grynſuppe. Eller naar man vil anvende Skallen til Kager, kan man hakke den fint og blande den med noget Pudderſukker. Den trykkes ſaa faſt ſammen i en Skaal, og man ſtrør lidt Sukker ovenpaa. Saaledes behandlet kan den holde ſig en Tid og giver en udmærket Smag i Jule- og Gofferkager. M. J.

Billige Klejner.

Nu, da Vinteren nærmer ſig, og der ikke er ſaa lang Tid til Julen, vil en Opſkrift paa Klejner viſt være velkommen. Sex Æg røres et Kvarter med et halvt Pund Pudderſukker, ſaa kommes ſex Spiſeſkefulde Fløde eller ſød Mælk og en halv Theſkefuld Sodapulver deri. Tilſidſt røres og æltes ſaa meget Mel deri, ſom Dejgen kan tage imod. Hertil vil medgaa mellem 1½ à 2 Pund Mel. Naar Dejgen er rigtig ſammenhængende, rulles den ud paa Bordet. Kagerulle og Brædt maa førſt gnides med Mel, for at ſlippe Dejgen. Heraf vil blive 120 Klejner. Klaret, ſom man faar hos Slagteren, er det bedſte til at koge Klejnerne i. M. J.

Om Gjær.

Preſſegjær opløſer man lettest ved at røre lidt Salt og Sukker i. Gjæren maa ikke røres i Dejgen, før denne er helt færdig, ſaa røres Gjæren i tilſidſt. Dejgen maa helſt være i en Krukke, ſom ikke maa være meget over halv fuld; den øvrige Plads maa Dejgen have til at hæve ſig i. Man hæver hurtigt Dejgen ved at ſætte Krukken ned i et Kar eller en Gryde og fylde kogende Vand i denne, ſaa meget, at Vandet ſtaar helt op om Krukken. Krukken tildækkes, og Dejgen vil da hurtig hæves. M. J.

Vaſk af uægte Stoffer.

Tøjet lægges i Blød i koldt Vand. Grøn Sæbe piſkes jævn og hvid med almindelig Brændevin. Tøjet indgnides godt med Sæbeopløsningen og vaſkes derefter to Gange. L. C.

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 47.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Og nu Børnenes Opdragelſe! — Er det ikke klart, at den paa forſkjellig Maade kan paavirke de ſmaa Menneſker uheldigt og ſtik imod Opdragerens Henſigt nedlægge Nervøſitetens Frø i det unge Sind? En alt for ſtreng Opdragelſe, der hvert Øjeblik ſkræmmer Barnet og ſætter det i en ſtadig og ængſtelig Uro; en pedantiſk, der hænger ſig i Smaaligheder, evindeligt henvender Smaarettelſer til Barnet og derved forhindrer en mere ſelvſtændig Udvikling af Karaktéren; en overdreven Omhu og Ængſtlighed for Barnet, der vogter over hvert Skridt, rydder hver Sten af Vejen, forkæler Karakteren og ſkaber Leddeløshed, Mangel paa Energi og overdreven Sentimentalitét; en lunefuld Opdragelſe, hvor Barnet aldrig kan finde ſig til Rette, hvor Strenghed afvexler med overdreven Overbærenhed, ofte med Ligegyldighed; alt dette er kun faa Exempler, tagne paa Maa og Faa blandt de mange Opdragelſesmaader, ſom desværre alt for hyppigt bliver Børnene til Del, og ſom abſolut maa bevirke en Uro og Uſikkerhed i Barnets Tankegang, der tidligere eller ſenere vil udvikle ſig til nervøs Forſtemning — Nervøſitét. Selv hvor en Opdragelſe i det Hele taget ledes efter fornuftige Grundſætninger, kan det kun vanſkeligt undgaas, at der fra den ene eller anden Side gjøres Misgreb, iſær da Børnenes Karaktér og naturlige Anlæg er ſaa yderſt forſkjellige. Jeg har, da jeg for længere Tid ſiden fortalte Læſerne et og andet om Barneplejen, gjort opmærkſom paa, hvorledes man fra Børnenes førſte Dage ofte mishandlede dem og bragte deres Nerveſyſtém i Uorden ved den uſalige Vugning eller ved Omryſten i en Ammes eller Barnepiges Arme; naar de ſaa bliver ældre, og man ikke længere kan berolige dem paa denne Maade, forſøger man at naa Maalet ved Skræmmebilleder og Trudsler; ſaa møder man op med Skorſtensfejeren, Bømanden, Spøgelſer o. ſ. v. Vi ſkulde blot kunne kaſte et Blik ind i Barnets let bevægelige Sind og ſe, hvor forfærdeligt det ryſtes ved alle ſaadanne Skræmmebilleder, og vi vilde aldrig anvende dem eller taale deres Anvendelſe. Mangt et Barn har paa denne Maade faaet indpodet Spiren til en Sindsſygdom, der maaſké ſkal holde ham indeſluttet et halvt Liv paa en Sindsſygeanſtalt. Jeg vil her blot endnu berøre, at én *eneſte* Skræk kan bevirke, at et Barn angribes af en Hjerne- eller Rygmarvsſygdom.

Den bedſte Maade, hvorpaa Børnene paavirkes under Opdragelſen, er at give dem et *godt* Exempel. Efterlignelſesdriften er jo, ſom bekjendt, meget ſtærk hos Børn, og de ſøge altid at efterligne de Voxne og danne ſig efter deres Billede. Dette bør Forældre og Opdragere aldrig glemme. Desværre er det nu ikke ſaaledes, at Børnene kun efterligner det Gode, de ſér og hører; tværtimod er det ſom oftest Tilfældet, at de i langt højere Grad føler ſig tiltrukne af et uheldigt Exempel. Enhver, der med Intereſſe har iagttaget Børn, vil have lagt Mærke til, at de ſmaa Adamsſønner efterligner de Voxnes Banden og Eder i deres kun halvt artikulerede Sprog, hvis Forældrene eller Barnepigen foregaar dem med dette mindre heldige Exempel. Som det gaar her, ſaaledes gaar det ogſaa med Sindsſtemninger eller nervøſe Sygeligheder, Børnene have for Øje; en hypokondriſk Fader eller en hyſteriſk Moder kan virke ſaa at ſige ſmittende paa Barnet; det er endvidere en blandt Læger vel bekjendt Sag, at Krampeanfald kan være ligefrem ſmittende. Dette ſidſte kan for øvrigt ogſaa være Tilfældet med Ældre, iſær i Udviklingsaarene; i Aaret 1861 herſkede der ſaaledes i en By i Savoyen en formelig Epidemi af Krampeanfald, der efterhaanden angreb omtrent 90 unge Piger, og Hiſtorien giver os flere Exempler paa ſaadanne og lignende nervøſe Sygeligheder, der ved Smitte udbredte ſig ſom en Epidemi over ſtore Strækninger; jeg minder her blot om det ſaakaldte Børne-Korstog, om Taranteldanſene i Italien i det 17de Aarhundrede og om Hexeproceſſerne i det 18de. Man vil let kunne forſtaa, at Faren er den dobbelte, hvis det er Forældrene, der giver Exemplet paa ſaadanne Nevroſer, da vi jo i ſaa Fald allerede paa Forhaand kan vente, at Børnene allerede ved Arv har modtaget et ſygeligt Anlæg.

Et af de vigtigſte Afſnit af Opdragelſen er Skolen. Under Skolegangen udſaas der ikke ſaa Frøkorn til ſenere Alderstrins nervøs Sygelighed. Vi vil imidlertid hellere omtale hele dette Afſnit af Barne- og Ynglingelivet under ét og paa et ſenere Sted. Hvad vi imidlertid allerede her ſkal gjøre opmærkſom paa, er den Kjendsgjerning, at Forældre i Almindelighed eller i alt Fald alt for hyppigt forſømmer deres Pligt ſom Opdragere. De mindre heldigt ſtillede Forældre, der ofte maa arbejde haardt for Livets Ophold udenfor Hjemmet, er i ſaa Henſeende langt mere at undſkylde end Forældre paa højere Trin i Samfundet; disſe ſidſte overlader Børnene til Tjeneſtepigerne og mener at have gjort tilſtrækkeligt, naar de ſkaffer dem et Tilſyn, der kan ſkærme dem mod legemlig Fare, men glemmer ſaare tidt, at det bløde og bøjelige Materiale netop ſærligt paavirkes, og at Efterligningsdriften maaſké er aller ſtærkeſt i Barnets førſte Levetid. De tarveligt ſtillede Forældres Børn overlades ſom oftest til ſig ſelv eller, ſom Tilfældet er i de fleſte danſke Byer, bringes til Aſylet, hvor de tilbringer Dagen under venligt og forſtandigt Tilſyn; disſe Børn har altſaa for ſaa vidt et Fortrin for de andre. Man har jo rigtignok de ſaakaldte „Børnehaver“, der i Grunden ſkulde være Aſyler for bedre ſtillede Børn, og disſe kan gjøre fortrinlig Nytte, hvis ikke Forældrenes og Beſtyrerindernes Forfængelighed gjør, at disſe Haver bliver Skoler, hvor de Smaa allerede proppes med poſitive Kundſkaber; i ſaa Tilfælde kan Børnehaverne endogſaa virke ſkadeligt og — Nervøſitet befordrende.

Man vil ſaaledes have ſét, at der ſelv i Barnealderen er Momenter nok til Stede, ſom kan fremkalde Nervøſitét, og at der endogſaa allerede i de tidligſte Aar kan findes Former af denne Sygelighed. Man bør derfor være paa ſin Poſt, hvis man vil værne om ſine Børn og ſtrax bekæmpe Fjenden, naar han maatte viſe ſig, men endnu hellere ſøge at ſtille Børnene under ſaa heldige Betingelſer, at han ikke tør nærme ſig. Anvisninger i ſaa Henſeende og Forholdsregler, hvis Sygeligheden allerede maatte være til Stede, ſkal blive givne, naar vi kommer til at tale om Behandlingen i ſin Almindelighed. [Forts.]

Hjemmet.

En Uſkik.

En af den nyere Tids meſt beklagelige Uſkikke er den [illegible]

gribende Lyſt. Damerne
al ſminke eller pudbre ſig.
jeg fornylig var til en
Familiefeſt, hviſkede en
til mig:
t er godt at ſe, at der har
n god Høſt i Aar. Melet
ere billigt at dømme efter
num, de tilſtedeværende
har brugt af det."
kom til at le, men maatte
me, at Damerne havde
forholdsmæſſigt med hvidt

rene burde ikke taale, at
Døtre benytter Pudder-
for meget, det bliver ikke
hvide Farve alene. Det
ok nære, at en eller anden
e, der er ſtærk rød i Anſigtet
r Arme og Hænder, gri-
Pudderkvaſten for at be-
de Onde; jeg for min Del
det meget urigtigt, men
vel neppe faar nogen til
ærre med det, vil jeg
e: „Gjør det ikke, naar
r Tuſinde ſer paa det
pilet imitter, og aller-
det daarlige Exempel."
ldes ſagde man ved et
al Marke til en nydelig,
ge paa ca ti, elleve Aar,
r at have danſet nogle
blev mærkværdig rød-
i Anſigtet, en underlig
ambling triſlede, til ſtor
r de andre Børn, brande-
af hendes Kinder. Det
, at den Lille havde be-
n Moders røde Tand-
ſom Sminke!
s alt, hvad der ſiges om
en megen Pudderen ſikkert
ke gavnlig for Huden,
rne paaſtaar fuldt og faſt,
tilſtopper Porerne og gjør
rn og ſprød. Properhed
gtig Hudpleje er bedre
ſig Sminken og Pudderen,
og en tvivlſom Ros om

man vilde ſige om en ung Pige: „Hendes Anſigt er et ret ſmukt Maleri, virkelig ganſke talentfuldt gjort" — — Vis eders Anſigter, ſom Moder Natur har ſkabt dem. Den for ſin Skjønhed berømte Ninon de L'Enclos, der havde forſtaaet at bevare denne Skjønhed helt op i det firſindstyvende Aar, blev engang ſpurgt, hvilke Trylleemidler hun brugte for at bevare ſin dejlige Teint. Hun ringede paa ſin Kammerpige og befalede denne at viſe hendes Toiletmidler frem. Det var Svamp, Sæbe og friſkt Vand! Disſe Midler er at anbefale frem for al Pudder.

J. K.

Hver Ting paa ſin Plads, og en beſtemt Plads til hver Ting.

Denne Livsregel fortjente at prange med gyldne Bogſtaver over Døren til ethvert Familieværelſe; ingen Moder ſkulde forſømme ved Ord og Exempel at give Datteren dem med paa hendes Livsvej, thi Grundlaget til den huslige Lykke indeholdes virkelig i dem.

I det Hjem, hvor man ikke holder ſig denne Lære efterretteligt, ſavnes baade Behagelighed og Ro, der herſker et beſtandigt Oprør, frembragt ved Søgen efter Ting, der er ved Haanden hvert Øjeblik — kun ikke i det Øjeblik, hvor man har Brug for dem.

Det er utroligt, hvor megen koſtbar Tid der ødsles bort ved ikke Jagttagelſe af den ſimple Livsregel:

„Hver Ting paa ſin Plads, og en beſtemt Plads til hver Ting".

Hvor man ikke gaar frem efter denne Regel, indeholder Skuffer, Skabe og Kroge gjerne et ſælſomt Hulterilbulter af de meſt forſkjellige Ting, der ikke er beſtemte til et ſaa fredeligt eller maaſké rettere ufredeligt Samliv. Ejerinden har for det meſte „intet Begreb om, hvorledes det eller det er kommen derhen eller derned", ſkjøndt det er hende ſelv, der i et Øjeblik, hvor hun var forlegen med Anbringelſen af den paagjældende Gjenſtand, har henlagt den dér. Hun véd aldrig, hvor det, hun netop ſkal bruge, findes, og deraf kommer det, at mange Ting anvendes til noget ganſke andet end det, det oprindelig er beſtemt til, og derved ødelægges. Servietterne benyttes i et ſaadant Hjem ofte til Haandklæder, og Haandklæderne til Støveklude. Proptrækkeren er aldrig til at finde, ſaa anvender man en Gaffel, hvis Grene krummes og ødelægges, eller Proppen ſkydes ned i Flaſken, og maa ſenere med ſtor Ulejlighed tages op igjen, hvis den da ikke faar Lov til at blive i og ſpolere Øllet ved næſte Tapning. Hammeren findes næſten aldrig, ſaa maa Støvleknægten eller Ildrageren holde for, og forlagte Nøgler hører til Dagsordenen. Er Skuffen eller Skabet ikke lukket af, men kun „ſkudt til", kan Saxen nok aabne, ſaa er det kun Laaſen, det gaar ud over, hvis man da ikke brækker en Spids af Saxen, der naturligvis ikke findes i Sykurven, naar den ſenere ſkulde benyttes i lovligt Kald; men er Skuffen eller Skabet lukket af, maa der Bud til Smeden, der er en velkjendt Gjæſt med ſit Dirke- og Nøglebundt! At Tændſtikkerne aldrig findes, naar de ſkal bruges, er en Selvfølge. Maden kommer ſjelden rigtig tilberedt paa Bordet, enten har Nøglen til Krydderikaſſen været forlagt, eller det Krydderi, der ſkulde anvendes, var netop ſluppet op — kort ſagt, en Uorden, der undergraver al Lykke og Tilfredshed, er den uudeblivelige Følge.

Hos mange Familier, hvor der nu herſker Armod og Utilfredshed, havde maaſké Velſtand og Munterhed fæſtet Bo, hvis Husmoderen fra Begyndelſen af havde forſtaaet den rigtige Betydning af Grundſætningen:

„Hver Ting paa ſin Plads, og en beſtemt Plads til enhver Ting".

C. B.

Billige Julepreſenter og Juletræspynt.

To nette, ſmaa Julegaver.

1. Bogmærke til Salmebøger.

Til Salme- og andre Andagtsbøger har jeg ofte fremſtillet følgende lette, lille Bogmærke: Man udfrynſer Enderne af et, omtrent 5 Centimeter bredt, kulørt Silkebaand, i en Højde af omtrent 4 Centimeter paa hver Side, og ſyer et lille, af hvidt Papirkanevas udklippet Kors, der er beſyet med hvide Perler paa hver Side af Baandet, ſaa at Stingene ikke ſés paa nogen af Siderne. Ved den øverſte Rand indfattes Baandet mellem to ſmalle, med Perler beſyet Papirkanevasſtriber. Vil man over Korſet anbringe et Monogram med Vedkommendes Bogſtaver i Slyng, ſér det meget net ud. Jeg vælger gjerne et hvidt, graat, lilla eller penſé Baand. Altfor ſtraalende Farver paſſer ikke til Henſigten med Gaven.

Sophie M.

2. Kort ſom Pennevisker.

Man klipper fire til fem Dele af ſort Klæde, af Størrelſe ſom et almindeligt Spillekort, og hefter dem hiſt og her ſammen med et Par ſorte Silkeſting. Over det øverſte Lag anbringer man nu et lige ſaa ſtort Stykke hvidt Klæde, hvorpaa man af rødt eller ſort Klæde har anbragt ſmaa, udklippede Figurer, foreſtillende Kortfigurer, altſaa enten Kløver, Spader, Hjerter eller Ruder. Højere Kort, for Exempel Ruder ni, Spader ti o. ſ. v. ſér bedſt ud.

Sophie M.

Et tredelt Bogmærke.

Et temmelig nyt Slags Bogmærke til Salmebøger fremſtilles paa følgende Maade: Tre, omtrent to Centimeter brede og 24 Centimeter lange, hvide Silkebaand forbindes ved den øverſte Rand med to ſmaa Striber Papirkanevas, beſyet med Staalperler. Omtrent tre Centimeter fra hvert Baands underſte Kant anbringer man en lille Stribe Papirkanevas, hvorpaa man med Sølvtraad har ſyet Ordene: Tro—Haab—Kjærlighed. Man kan forneden af hver af Silkebaandsenderne anbringe en ganſke lille Frynſe eller Slynge af Sølvtraad eller Staalperler.

P.

Husraad.

Trykket Fløjl.

Naar Fløjl er blevet trykket, ændres Skaden ved at behandles paa følgende Maade: Førſt gnider man Fløjlet paa Vrangen med en vaad Svamp, ſaa lægger man et varmt Strygejern paa Strygeriſten,
ene Side opad. Man
Fløjlet ſaa let ſom m
to Fingre, paa hver Si
beſkadigede Sted, og gni
ſomt Vrangen af Fløjle
Jernet. Er Fløjlet kla
ſom paa Bøger og lig
man førſt holde Bogen ov
dampe, f. Ex. over en
Thekjedel, til Fløjlet er
dernæſt over tør Varme.

M

Forebyggelſe af F

Den, ſom er plaget a
enkelte Lemmer, tilra
ſelv før Froſten atter
ſig, helſt hele Aaret rund
gnide det paagjældende
Kamferſpiritus.

Køkkenet.

At koge gammelt

Naar man vil have
Fjerkræ kogt ſo
hurtigt mørt, maa man
koge meget langſomt.
tilſyneladende Modſætni
dog vil viſe ſig at bring
tigt Reſultat.

Al Slags Ka

bliver ikke vandet, men
ſmagende ved at koges
Oxetælle, 3—4 Lod til
hoved af almindelig
For at undgaa at Ta
ſig paa Kaalen, gjør
i at binde denne ind
tyndt Tøj.

Trykt i Carl Allers Etab
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 48.

„Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

Pubertétsaarene eller de Aar, i hvilke Udviklingen af Legemet foregaar fra Barnet til den Voxne, er en ſærlig farlig Periode, idet Nervøſiteten da er meget tilbøjelig til at viſe ſig baade hos ſaadanne, der har Anlæg dertil, og hos ellers ſunde Individer. Jeg antager, at jeg ikke behøver at gaa nærmere ind paa at paaviſe Rigtigheden heraf, da formodentlig de fleſte af mine Læſere, der har eller har havt Børn, af egen Erfaring vil vide, hvorledes de Unge i disſe Aar har Tilbøjelighed til Drømmerier, romantiſke Griller, hvorledes de kan henfalde i en melankolſk Sindsſtemning, ſøger Enſomhed og kan blive ret ubehagelige paa Grund af en Pirrelighed og Gnavenhed, der ganſke kan formørke det forhen livsglade, unge Sind. Heldigvis er det i Regelen en Overgang, men hyppigt kan der dog i disſe Aar udvikle ſig meget alvorlige nervøſe Sygeligheder, der kan give ſig Udſlag i Hyſteri, Overdrivelſer og Excentriciteter, men ogſaa i Henfalden til visſe Laſter, der kan have den ſtørſte og meſt indgribende Forſtyrrelſe af Hjernens Virkſomhed til Følge, ſamtidigt med, at de kan underminere Helbredet i det Hele. Forſigtige Forældre vil ſtedſe viſe dobbelt Aarvaagenhed i denne Periode af deres Børns Liv.

I Manddomsaarene, den voxne Alder, vil de allerfleſte Tilfælde af Nervøſitét og dermed beſlægtede Sygeligheder forefalde, thi det er netop i denne Tid, at de egentlige Aarſager til Nervøſiteten kommer i Virkſomhed, hvad enten de nn bringer den nedarvede Spire eller det Anlæg, der er paadraget i Ungdomsaarene, til Udvikling, eller de ryſter det endnu hidtil uberørte Nerveſyſtém. Hvad vi ſenere ſkal meddele om Nervøſiteten, vil nærmeſt blive at henføre til denne Alder, og vi ſkal derfor ikke paa dette Sted komme nærmere ind derpaa.

End ikke Oldingealderen er fri for Nervøſitét. Ved dens Begyndelſe i Aarene mellem 60 og 70 iagttages ſaaledes ofte en Form af Nervøſitét, der dog maaſké nærmeſt kan opfattes ſom et Udtryk for den henſvindende Livskraft. Man mærker Tabet og føler, at man ikke ſom hidtil kan udrette ſin daglige Gjerning; Humøret lider derunder, og der indfinder ſig forſkjellige Former af Hypokondri, der gjerne betydeligt forøges ved en Del legemlige Upasſeligheder, der i Almindelighed er den fremſkredne Alders uadſkillelige Ledſagere. Et Ildebefindende i Maven antages ſtrax for Kræft, en Hovedpine for Begyndelſen til Apoplexi o. ſ. v. Den hypokondre Sindsſtemning indvirker atter uheldigt paa Appetiten, Fordøjelſen, Søvnen o. ſ. v., og hvis den Paagjældende ikke er ſaaledes ſtillet, at han kan trække ſig tilbage fra ſine Forretninger og leve i Ro, vil den nervøſe Sygelighed let kunne gaa over til en virkelig Sindsſygdom. Som det gaar Manden, ſaaledes gaar det ogſaa den aldrende Kvinde, iſær i den bedre ſtillede Klasſe, og naar hun har været barnløs.

I den egentlige Oldingealder ſynes det, ſom om den ondſkabsfulde Fjende helt har opgivet ſine Angreb; de nervøſe Tilſtande nemlig, vi træffer i Oldingaarene, er kun at betragte ſom Livets langſomme Hendøen. Hjernen og Nerveſyſtemet fungerer ikke længere normalt; Hukommelſen ſvækkes, Perſoner, Sted og Tid løber i ét; det er, ſom om ſelve Perſonligheden ſløb ud, og den ſidſte Tid er ſom et Drømmeliv, hvor det, der foregaar for den Gamles Øje, blander ſig ſammen med Minder og Erindringer fra Fortiden, ofte endog ſaaledes, at Individets Barneaar trænger ſig frem og blander ſig med Nutiden: den Gamle gaar i Barndom. De godt bekjendte, ubehagelige Træk, der kan udvikle ſig ſaa ſtærkt hos Oldingen, Gnavenhed, Mistro, Gjerrighed o. ſ. v., kan neppe opfattes ſom nervøſe, men er ſimpelt hen Ytringer af Alderdomsſvækkelſen.

Vi har nu ſét, hvorledes denne Menneſkehedens lumſke Fjende ihærdigt forfølger Menneſket fra Vuggen og ſaa godt ſom helt hen til Graven; førſt i de allerſidſte Leveaar holder han inde med ſine Angreb; men vi ſkylder endnu vore Læſere at komme lidt nærmere ind paa den Periode af Barnets, Ynglingens og den unge Piges Liv, da vort overciviliſerede Liv forlanger, at de Unge ſkal proppes med en Mængde heterogene Kundſkaber, hvoraf — det ſiger jeg ligefrem — de tre Fjerdedele uden nogen ſom helſt Skade kunde undværes. Det er Skoletiden, vi ſkal betragte noget nærmere. Spørgsmaalet om Skolegangen og den formentlige Overanſtrengelſe, Børnene under denne er underkaſtede, ſtaar paa Dagsordenen i de fleſte civiliſerede Lande; Hygiejnikere og Pædagoger ſtræber ivrigt efter at løſe det paa en for alle Parter tilfredsſtillende Maade, og, ikke ſandt, de af mine Læſere, ſom er Fædre og Mødre, følger med den meſt levende Intereſſe Diskusſionen mellem de Lærde; men Tiden gaar, og Spørgsmaalet er endnu langt fra ſin Løsning. Jeg tror, oprigtigt talt, at Løsningen kun findes gjennem en total Omforming af hele vort Samfund; jeg tror ikke, at Skolen og Undervisningen i og for ſig nu om Stunder lægger ſtørre Beſlag paa Børnenes Tid og Kræfter, end for et halvt Hundrede Aar tilbage; ſnarere var i alt Fald for den højere Skoles Vedkommende Fordringerne den Gang ſtørre end nu; men den Gang lod man Børnene, naar de var færdige med deres Skolearbejde, have Fred; de gik tidligt til
Sengs og kom ikke omk
til allehaande pirrende
hidſende Fornøjelſer;
fik ikke i en ſaadan
ſom nu Tilladelſe til
komme i Theatre, i Ti
paa Baller, i Selſkaber o.
hvor de ofte færdes i ad
lige Timer udover den ſ
hedstjenlige Sengetid.
ſvirede og forvaagede
de ſaa til Skolen om
genen, og hvad der fik
vilde falde et normalt
let at forſtaa, naar
Hjerne vaagner ſtyrket
en lang og ſund Søvn,
bliver tungt fatteligt og
ſværligt for den ſtak
Hjerne, der er overanſtr
af Nydelſen fra den
gaaende Dag — og ſaa k
mer de taabelige Foræ
med deres Pasſiar om O
anſtrengelſe. Nej, ſaada
Forældre bør utvivlſomt
lere nedſætte deres Ford
ger med Henſyn til
Børns Lærdom i en bet
lig Grad, hvis de tillige
være Selſkabsmenneſker
der deres Skoleliv.

Næſte Gang ſkal vi
betragte Skolelivet
nærmere. (Fortſætte

Hjemmet.

Husmoder og Dame

Et kort Indlæg i en meget
talt Sag.

Husmoder og Dame! Det
Begreber, der ofte ſtaar
ligt og tilſyneladende ſkarpt
ſat lige overfor hinanden,
ſom dog baade kunne og
gaa Haand i Haand. M

hvor mange Tilfælde finder vi ikke det ene uden det andet?

Damer, elegante Damer, gives der mange af blandt de gifte Koner, men hvor bliver Husmoderen af? Damen gjør Honnørs i ſin Salon, præſiderer nydeligt pyntet ved ſit Bord og aflægger af og til et lille Beſøg i Børneſtuen, eller lader de pyntede Smaa faa Lov til at „komme ind og hilſe paa Mama". Men det egentlige Husvæſen, Køkken, Kjælder, Linnedſkabe o. ſ. v., overlader hun helt til ſit talrige Tjeneſtepersonale, medens hun ſelv aflægger Viſitter, gjør Toilette til Theater, Koncert eller Bal, eller, naar det kommer højt ſiddende ved Vinduet deler ſin Opmærkſomhed mellem de Forbigaaende og det fine, lille Haandarbejde, hun ſyer „til en eller anden Baſar i et eller andet religiøſt Øjemed".

Det var den ene Side af Sagen — Damen, der ikke er Husmoder, og nu den anden? Sér vi ikke desværre daglig den? Husmoderen, der ſlet ikke føler Trang til at være en Smule „Dame"?

Mange af mine ærede Læſerinder kan viſt fremføre Exempler, der bekræfte denne min Paaſtand. Jeg vil i al Korthed ſøge at illuſtrere det ſagte. Vi har til Henſigt at aflægge en længe ſkyldt Viſit til en Dame af vort Bekjendtſkab; naturligvis paſſer vi nøje paa, da vi ikke hører til hendes mere intime Bekjendte, at vælge den almindelige faſtſatte Viſittid. Vi ſtaar ved Døren og ringer, men ingen kommer for at lukke op; i Stedet for hører vi Døre ſlaas haardt i, heftig og højroſtet Talen og Skjænden, fornemmelig paa Pigen, og Børneſkrig. Endelig beſtemmer vi os til at ringe en Gang endnu. Nu nærmer der ſig ſlæbende Skridt. En ophedet, mindre heldig klædt Tjeneſtepige, med hurtigt nedſmøgede Ærmer og Haaret i Uorden, aabner os Døren til Paradiſet. Vi nedlægger vore Viſitkort i hendes dampende Haand og ſpørger efter Husfruen. Pigen fremſtammer noget, der endelig viſer ſig at være: „at man gjør halvaarsrent, og at Fruen ikke er paaklædt, men om vi ikke vil tage Plads lidt". — Vi gaar gjennem den af varmt Vand og grøn Sæbe duftende Korridor og naaer ind i Salonen eller Modtagelſesværelſet, hvad Navn man nu end vil give den, men, o vé, over Ryggen paa en Læneſtol i Nærheden af Kakkelovnen, har man hængt noget Barneuldtøj til Tørring, og under Dagens Beſværligheder glemt at tage det ned, da det var tørt. Pigen rødmer, ſtammer en Undſkyldning og forſvinder ſaa hurtigt ſom muligt med Corpus delecti. Vi tager imidlertid Plads og venter taalmodigt paa det, der ſkal komme. I Sideværelſet bliver der børſtet og ſkrubbet. Pigen og Skurekonen taler uophørligt under Arbejdet om Ting, der uden Tvivl er meget intereſſante for dem ſelv, men muligt ikke beſtemt til at komme en fremmed Gjæſt for Øre. Fra den anden Side lyder Børneſkrig og Husfruens Stemme, der kalder utaalmodig paa en „Line!" der vel ſkal hjælpe med hendes Toilette.

Endelig, efter omtrent et Kvartérs Forløb, viſer Fru B— ſig, hed og rød, i en godt ſiddende, ſmuk Kjole og med det ukriſerede Haar dækket af en ren, koket, lille Morgenkappe. Kjolen er fuldſtændig anſtandsmæſſig, men hun har i Haſtværket glemt at ombytte de noget for ſtærkt brugte Morgenſko med en mere paſſende Fodbeklædning, og hendes hele Ydre taler højt om hendes Dygtighed ſom „Husmoder", men ikke om hendes Talent til tillige at være Dame. Fru B— er dog meget elſkværdig og gjør tuſinde Undſkyldninger, men mener, at vi nok ſelv vide, at under „en Rengjøring kan det ikke være anderledes". Hun henkaſter et Par Spørgsmaal angaaende vort Befindende, men hører, ſom man nok kan ſe, kun med et halvt Øre efter Svarene og ſidder, ſom man i daglig Tale ſiger, „paa Naale" eller „glødende Kul". Hun tror at gjøre det ſaa meget godt og være meget elſkværdig, men gjør i Virkeligheden ſin Gjæſt ſaa kjed af det ſom vel muligt, og det er os en ſand Lettelſe, at vi et Par Minutter efter kan rejſe os for at tage Afſked. Vi bliver heller ikke opfordrede til at forlænge Viſitten, og først naar Døren lukker ſig efter os, aander baade vi og vor Værtinde lettere. — Har jeg overdrevet? Har ikke nogen af mine Læſerinder prøvet en lignende Tortur i Huſe, hvor „Husmoderen" gjør Fordring paa tillige at kaldes „Dame", men ikke formaar at gjennemføre begge Roller, eller rettere ſmelte dem ſammen til én? Og er ſaa en ſaa ubehagelig Situation en nødvendig Følge af Rengjøring? Jeg paaſtaar nej. Husmoderen maa kunne være paaklædt og nøjes med at give Ordre og ſe til, huſk paa, at det ikke er i et fattigt eller tarveligt Hjem, at den fremſtillede Scene foregaar, men i et Hjem, hvor Husmoderens „Væren med" ene ſkyldes egen Lyſt, eller Mangel paa Tiltro til Folkene.

Saa er der en anden lige ſaa kjendt Variation over ſamme Thema, de Damer, der vil ſkynes „huslige", uden virkelig at være det.

Der er nu for Exempel de to ſmukke Frøkener S—, „to nydelige, huslige Piger", lyder den almindelige Dom over dem. Hvorledes har de nu erhvervet dem dette Ry? Ved virkelig Huslighed? Nej, de to unge, velhavende Damer har benyttet ſig af et lille Kunſtgreb, for at erhverve dem dette Renomé. De bærer hele Formiddagen ſmaa, blændende hvide Smækforklæder, hvis Hvidhed og Properhed virkelig er aldeles beundringsværdig, og til Trods for al deres „Huslighed" finder de unge Damer dog Tid til at ſtaa i timevis ved Vinduet ud til Gaden, og lade deres hvide Forklæder beundre af de Forbigaaende.

„Uſædvanlig husligt opdragne, unge Piger," ſiger Folk, der gjerne dømmer efter Skinnet.

Hvad jeg mener om det:

Jeg tror, at enhver nok ſaa beſkjæftiget „Husmoder", der tillige vil være „Dame", altid vil ſaa Tid til at tage ſit Køkkenforklæde af, naar hun vil offre en Time af ſin Formiddagstid med at ſe ud ad Vinduet i Salen.

Det er en aldeles vrang Opfattelſe af Forholdet at tro, at en Mand ikke forlanger andet af ſin Kone, end at hun ſkal være „en god Husmoder". Det er dog ingen Husholderſke, en Mand har faaet i ſin Huſtru, det er en Livsledſagerinde, han har valgt ſig. Naar Manden om Aftenen, efter Dagens Møje og Bryderi vil udhvile ſig ved ſit Hjems Arne, vil han ikke opvartes med Klager over Tjeneſtefolkene eller Fortegnelſer over, hvad der er udrettet i Husholdningen af Bagateller, der ſlet ikke kommer ham ved, og ſom han aldeles ikke har Intereſſe for. Manden vil ikke alene udhvile legemligt, men aandeligt, og han forlanger, at den af ham valgte Huſtru ſkal kunne være ham ſideordnet, og vil ikke lade ſig drage ned af hende. Men kan hun hæve ſig til en ſaadan ſideordnet Plads, naar hun hele Dagen lader ſig rive med af Smaaligheder, der ikke gjør hendes Husvæſen lettere eller behageligere? Naar hun hele Dagen arbejder med ſom en Tjeneſtepige og om Aftenen føler ſig legemlig træt og udmattet, hvor ſkal hun ſaa tage den „Aandens Friſkhed" fra, der førſt gjør Menneſket Hjemmet til et Hjem?

Derfor, unge Piger, der engang ſkal indtage Pladſer ſom „Husmødre", ſtræb efter at blive dygtige Husmødre, thi kun ſaadanne finder Tillid og Reſpekt hos deres Tjeneſtefolk, men vogt Eder for udelukkende at blive det og ikke andet! Bevar Eder et klart Blik og en aaben Sans ikke blot for Livets ſmaa, men ogſaa for dets ſtore Spørgsmaal, thi jeg bliver ved min Paaſtand, at Mændene, i det mindſte de bedre, de begavede og opvakte mellem dem, ikke ønſker at have ægtet en ſlet og ret Husholderſke.

De fordrer ikke blot, at deres Huſtru ſkal være „Husmoder", men ogſaa „Dame".

S. Luigi.

Haandarbejde.

Billige Strimler til Køkken- og Spiſekammerhylder.

Af almindeligt Sækkelærred klippes Strimler, ſaa lange, ſom hver Hylde er, og ¼ Alen brede; paa Siden, ſom ſkal vende nedad, udtrævles 2 Tommer til Frynſer. Reſten af Tøjet beſyes med ſmaa Firkanter af kulørt Uldgarn, ſømmes foroven og ſættes glat paa Hylderne. Køkkengardiner kan laves ligeledes, men ſættes op i dybe Folder. Tøjet dertil maa være dobbelt ſaa bredt ſom Vinduet, og den udtrævlede Frynſe ¼ Alen bred.

E. J.

Køkkenet.

Stivning af Kraver, Flipper, Manſchetter og lignende.

Man opløſer Risſtivelſe (Colman's Starch) i en hal[illegible] Pægel Brændevin ſamt lidt [illegible] lidt varmt Vand (ikke kogende [illegible] naar Stivelſen er paſſende [illegible] kommes deri lidt Køkkenſalt [illegible] en Spiſeſkefuld Borax ſamt [illegible] Spiſeſkefuld Strygekram. [illegible] tre Ting førſt er opløſte i [illegible]gende Vand. Man dypper [illegible] der ſkal ſtives, deri, gnider [illegible] godt ind, og ſkyller det [illegible] hedt Vand, triller det ind [illegible] tørt Stykke, og begynder [illegible]ningen ¼ Time efter.

E. [illegible]

Sherry-Cobbler.

Denne, i Amerika og Eng[illegible] ſaa yndede, forfriſkende [illegible] tilberedes paa følgende [illegible]

I en Bolle kommes: 1 [illegible] ſtødt, hvidt Sukker, 1 Pund [illegible] ſtødt Is, Skallen af en Citron [illegible] Flaſke Moſel- eller Rhin[illegible] ¼ Flaſke Burgunder, ¼ Fla[illegible] Sherry og ¼ Flaſke Champag[illegible] Det Hele faar Lov til at ſtaa [illegible] Times Tid, og drikkes eller [illegible]tere opſuget gjennem et [illegible]ſtraa eller et fint Glasrør.

E.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement[illegible]
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 49.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Skoletiden. Jeg blev forleden kaldt til en Familie, hos hvem jeg ikke tidligere har fungeret ſom Læge for at tilſe deres lille, femaarige Søn. Den lille Patient havde indtil for en Uge ſiden været en raſk og livlig Dreng, men havde fra den Tid af ſkrantet, været meget tavs og havde Tilbøjelighed til at ſætte eller lægge ſig hen i Enſomhed i en Krog. Han var meget bleg, Øjnene var noget faldne tilbage i deres Huler; han var meget irritabel, og den mindſte uventede Larm bragte ham til at fare ſammen. Mit førſte Indtryk var, at jeg havde med en begyndende Hjernelidelſe at gjøre, denne afſkyelige, ſnigmorderiſke Sygdom, der optræder i den meſt uhyggelige Form og er Forældrenes Skræk og Lægens Fortvivlelſe. Da bragte en Ytring af Faderen mig ind i en anden Tankegang. Under min Underſøgelſe af den lille Patients tidligere Forhold, ſagde han nemlig: „Min lille Julius var ſaadant et flinkt og fremmeligt Barn; De kan tænke Dem, han kunde allerede næſten læſe rent." — Her var altſaa maaſké Sygdommens Aarſag? — Min Formodning blev heldigvis bekræftet ved Sygdommens Udfald: den lille Dreng kom ſig efter lang Tids Forløb, men hans ſaakaldte „Fremmelighed" havde aldeles tabt ſig; han er ſnarere noget ſløvere end andre Børn af hans Alder, og jeg tør vædde paa, at han i Fremtiden vil komme til at ſtaa tilbage for de fleſte, naar han om et Par Aar ſkal begynde Skolegangen.

Det var et, og endda et forholdsvis meget heldigt forløbende Exempel paa, hvad der kommer ud deraf, naar forfængelige og ærgjerrige Forældre lader deres Smaabørn begynde for tidligt paa aandeligt Arbejde. Det er ikke alle, der ſlipper forholdsvis ſaa taaleligt fra det ſom den lille Julius. Hans Forældre ſkal nok for Fremtiden undlade at anvende Drivhus-Kultur, men lad dette Exempel ogſaa være andre Forældre til Advarſel!

Af alle ſkadelige Indflydelſer, ſom kan bevirke Fremkomſt af Nervøſitét i Barne- og Ungdomsaarene, er ingen ſaa ſkadelig ſom for tidligt og for ſtærkt drevet aandeligt Arbejde. Ganſke viſt véd vi ikke tilſtrækkeligt om den menneſkelige Hjerne eller om Tidspunktet, da den er moden til at bruges paa denne Maade, men Erfaringen har belært os om, at Barnet ikke før det ſjette eller ſyvende Aar bør give ſig af med egentlig at lære noget. Hos os indtræder Pligten til Skolegang, ſom bekjendt, med det fyldte ſyvende Aar. Erfaringen har ogſaa grundigt lært os, at en tidligere virkſom Anvendelſe af Hjernen forſtyrrer den normale Udvikling, og en for tidlig

Skolegang eller Læsning vil altid hævne ſig ved en paafølgende Afſlappelſe. Vi maa endvidere huſke paa, at Barnet aldeles naturligt er ſærlig livligt og uroligt; det er jo næſten ubegribeligt, hvorledes en ſaadan lille Fyr kan udholde at løbe, hoppe og trippe om en hel Dag igjennem uden at trættes; Barnets Styrke beror netop paa dets Uro. Som det gaar med Legemet, ſaaledes gaar det ogſaa med Aanden; Barnet pludrer uafbrudt, ſpørger ſtadigt ud, Tanken ſpringer fra det ene til det andet; det er aldeles unaturligt for et Barn at faſtholde en Tanke, dvæle ved den og udvikle den. Selv den ſimpleſte og meſt primitive Lærdom maa nu dog gaa ud paa at holde Tanken en længere Tid faſt paa et Punkt, og man vil derfor kunne indſe, hvor naturſtridigt det er at lade Børn begynde for tidligt med at lære noget poſitivt. Jeg bør maaſké her tillige minde om, at Skolegangen jo ogſaa nødvendigt fordrer en vis Tvang for Legemets Vedkommende, og denne Tvang vil da ſammen med Overanſtrengelſen af Hjernen ſamtidigt indvirke ſkadeligt paa Barnet.

Selv naar den egentlige Skolealder er naaet, kan der være Fare nok for en Overanſtrengelſe; i Skolerne, hvor ofte en hel Mængde Børn underviſes af én Lærer, vil de ſvagere begavede naturligvis faa et endnu ſtørre Hjernearbejde at udføre end de heldigere eller mere udviklede Børn. Lad mig derfor til Forældre rette en indtrængende Opfordring til ikke af Forfængelighedshenſyn at ſøge at faa et mindre godt begavet Barn op i en højere Klasſe, hvor det dog ikke kan følge med eller i alt Fald kun under en fortvivlet Overanſtrengelſe af Hjernen, der ſenere uundgaaeligt vil drage ſkæbneſvangre Følger efter ſig. Selv godt udviklede og kraftige Børn lider ofte af Forſtyrrelſer af Helbredet i den førſte Skoletid, hvor Overgangen mellem den utvungne Frihed og flere Timers Stilleſidden, Tvang og aandeligt Arbejde er alt for brat. De bliver blege, kan magre af, taber deres Humør og Appetit, faar Hovedpine og kan ofte blive meget irritable eller ſørgmodige. Disſe nervøſe Fænomener taber ſig heldigvis i Reglen ſnart; men kan det nu gaa ſaaledes med ſunde og godt begavede Børn, hvor meget ſtørre Grund er der da ikke til at være ſærlig forſigtig med de ſvagelige.

Af langt ſtørre Betydning er imidlertid Overanſtrengelſen i de ſenere Skoleaar. Især gjælder det for de højere Skolers Vedkommende. Det er ligefrem forfærdeligt, at vor Samfundsorden ſkal være en ſaadan, at de Unge netop i de Aar, hvor Naturen ſærlig lægger an paa at udvikle Legemet, hvor Kropſpørgsmaalet er Nummer ét, tillige ſkal modtage i alt Fald hele Grundlaget for deres Aands Udvikling. Det er da en Selvfølge, at Læger og Skolemænd i alle Lande ivrigt har ſøgt at raade Bod paa disſe mislige Forhold, men enhver vil let kunne indſe, hvor mange Hindringer der til alle Sider ſtiller ſig op imod en Løsning, der helt kunde gaa i Favør af de Unge, og Reſultatet af disſe Beſtræbelſer er endnu kun ringe. Et har man dog allerede formaaet at ſætte igjennem: det er nu gaaet klart op for hele det ſtore Publikums Bevidſthed, at der fra Skolernes Side maatte ſkaffes de bedſt mulige hygiejniſke Forhold til Veje. Det er da ogſaa at notere ſom et ſtort Fremſkridt, at Skolelokalerne nu gjøres ſaa ſunde ſom muligt ved henſigtsmæsſige Belysnings- og Ventilationsforhold, ved Rummelighed, ved pasſende Skolemateriel o. ſ. v. ſamtidigt med, at man ved Legemsøvelſer, Gymnaſtik, ſtræber at udvikle Legemet i Henhold til den gode, gamle Grundſætning, at Sjælen for at holde ſig ſund maa have en ſund Bolig, et ſundt Legeme.

Desværre er man ikke kommen videre langt med Henſyn til Hovedſpørgsmaalet, det overdrevne Hjernearbejde, der paalægges Børnene. Atter her bringer den fædrene eller mødrene Forfængelighed ofte Fortræd over Børnene, idet man lader dem tage Del i en Undervisning, der ligger over deres

vner, og ikke mindre uhel-
digt i ſaa Henſeende bidra-
ger de mange private Sko-
ler, der ſom Følge af den
ſterke Konkurrence er nødte
til at proppe de Unge fulde
med alle mulige Diſcipliner.
„Konkurrenten omme i den
anden Gade gjør det, og
ſaa maa jeg følge med“, det
er deres ganſke naturlige og
et forſtaaelige Ræſonnement.

[Fortſættes.]

Hjemmet.

Stemning og Lune.

temning og Lune — ja, Sa-
Stade er de ganſke viſt, men
ar umaadelig forſkjellige er de
g ikke fra hinanden! Der bli-
r drevet megen Misbrug i
den med disſe to Ord, og me-
Strid og mangen Spaltning
de inderligſte Forhold vilde
nes undgaas, naar man vilde
re ſig lidt Uleilighed med at
le Forſkjellen mellem dem i
t klarere Lys baade for ſig
og andre.

Man vaagner om Morgenen
er en Mats ſøde Søvn, der er
en Forſtyrrelſe i de huslige
rhold, man føler ingen legem-
Smerte, men dog er der et
Ubehag over én, en Slags
age over Øjne og Sjæl, man
er formelig efter en Anled-
g til at give ſit Mismod —
Ærgrelſe eller ſligt kan det
ikke kaldes, da der jo ikke har
ret noget at ærgre ſig over —
t. En Husfælle træder ind,
ſker os venlig Godmorgen og
rger maaſké, hvorledes vi har
et eller hvorledes vi har det.
et Svar lyder kort og uven-
l. Endnu et Par Spørgsmaal, Spørgsmaal, ſom man til enhver anden Tid gjerne og villig vilde have beſvaret, ſaa bryder Uvejret løs:

„Lad mig være i Fred, jeg er ikke i Stemning til at tale“ — —

Holdt — ikke videre! Det er fejlt dette: Det er ikke en Stemning, der ikke kan beherſkes, det er ſimpelt hen Lune, Lunefuldhed, daarligt Humør af den Slags, der gaar ud over andre, men ſom bedſt betegnes med det korte, træffende Ord Lune! Vær ſaa paa din Poſt, thi ellers kan let hele din Dag blive ødelagt, hvis Du da ikke under dette Lune kommer til at udſlynge en eller anden Fornærmelſe, der kan blive af længere Varighed; ſe at blive Herre over dette Lune, og prøv paa at være ſom ellers, lad det ikke gaa ud over dine uſkyldige Omgivelſer, at Du har „ſtukket det forkerte Ben ud af Sengen førſt“ — er det ikke ogſaa en af de Omſkrivninger, man bruger for at betegne et umotiveret Lune? — —

„Fortæl os lidt om din Rejſe — ſyng en Sang for os, en lille, lyſtig Sang“, beder man i et Selſkab. „Maa jeg ikke være fri i Aften? En anden Gang vil jeg gjerne, men jeg tænker endnu paa noget ſørgeligt, jeg hørte igaar, jeg er ikke i Stemning til at være lyſtig i Aften“, lyder Svaret. „Hvor uvenligt, hvor lunefuldt,“ hviſkes der rundt omkring. Nej, Højſtærede, der er det Dem, der tager fejl, der er ikke Lune, det er en Stemning, der giver Grunde, hvorfor den Paagjældende ikke i Aften kan være glad mellem de Glade. Naar man mærker, at man virkelig ikke er i Stemning til at være lyſtig eller glad, ſkal man ikke prøve paa det, ſelv naar andre beder én derom; det, man kunde give til Bedſte, vilde dog ikke blive ſaa godt ſom ellers, og man har Ret til ikke at plage ſig ſelv og andre med noget, der dog ikke vilde tilfredsſtille nogen af Parterne. Ingen Maler kan male, og ingen Digter kan ſkrive, naar han ikke er i Stemning, og hos mange af dem kan det, at de i Uger og Dage ikke har Lyſt til at fortſætte paa et paabegyndt Arbejde, ikke kaldes Lunefuldhed, det er ſimpelt hen en Følelſe af, ikke at kunne tilfredsſtille hverken ſig ſelv eller andre, der holder dem tilbage.

En Stemning har altid en eller anden Grund, et Lune aldrig.

Jeg har aldrig Medlidenhed med et Menneſke, hverken Barn eller Voxen, der, naar alt ellers er godt med det, naar det er friſkt og raſkt og der intet beſtemt kan paapeges at være gaaet det imod, vaagner morgengnaven og i et Lune hilſer Dagen med Taarer. Jeg har aldrig trøſtet, ſnarere ſkjændt paa Børn, der er vaagnede op paa denne Maade, og har ſét, at det daarlige Humør ikke forværredes, men tværtimod bedredes ved, at der blev lidt Virkeligt at ſørge over; paa voxne Folk kan man derimod ikke ſkjænde paa den Maade, men man kan ſaa hurtigt ſom muligt forlade dem og overlade dem til det Selſkab, der i det Øjeblik maaſké er den værſte Straf for dem, nemlig deres eget.

Jeg vil tilføje ét endnu; naar jeg ovenfor ſagde, at man ikke kunde lade ſig tvinge fra en mørk Stemning ind i en glad, ſaa ménte jeg ikke dermed, at man havde nogen Ret til vedblivende at genere andre med ſit daarlige Humør. Mærker man, at den vemodige Stemning virkelig vinder Overhaand, bør man hellere forlade dem, man er iblandt, lukke ſig inde med ſig ſelv, og overgive ſig til den mildeſte Dommer, ens egne Følelſer.

Stemning og Lune anretter meget Uheld blandt alle Menneſker, men meſt hos Damerne. Hvor ofte den ene maa danne et Skalkeſkjul for den anden, véd viſt de fleſte af Læſerinderne. Skriverinden af disſe Linjer véd det af Erfaring baade overfor andre — og overfor ſig ſelv. Hun beſmykker det ikke — hun ſiger kun med et Suk: „Det bør ikke ſaaledes være.“

B. F.

Billige Julepreſenter og Juletræspynt.

Smaa Arbejder af Valdnøddeſkaller.

(Kan forfærdiges af Børn.)

Parfumekapſel.

En lille, moderne Parfumekapſel eller Parfumepung er meget let at forfærdige. Til denne ſirlige, lille Gjenſtand bruges to ſtore, ſmukke Valdnødder. Dél dem forſigtigt, ved at ſtikke en Sax ind i den bløde Sammenføjning. Krads det Indre af Skallen ren, gjør en ſtor Knappenaal eller Haarnaal glødende i et Lys, og bor med den to ſmaa Huller i Enderne af Nøddeſkallerne, lakér ſaa Skallerne med Schellak, opløſt i Alkohol, og lad dem tørre i Nærheden af den varme Kakkelovn. Sy ſaa af kulørt Silketøj en lille, firkantet Pung, omtrent 7 Centimeter i Kvadrat, ſøm den ved den øverſte Side og træk to ſmalle Baand gjennem Sømmen, ſom ellers gjennem en Løbegang, ſy ſaa Nøddeſkallerne paa Poſen i regelmæſsig Afſtand fra hinanden, kun et lille Stykke fra Sømmen, og dæk Stingene med ſmaa Sløjfer, lavede af ganſke ſmalle Silkebaand. Forneden rynkes den lille Poſe helt ſammen, og Sammenrynkningen dækkes af en lille Silkeſløjfe. Pungen fyldes ſaa med Vat, hvorpaa der er ſtrøet Parfumepulver, ſtødt Violrod eller hvad man ellers har Lyſt til at anvende.

En Pebermynteæſke

dannes ligeledes af to ſtore, renſede og lakérede Valdnøddeſkaller, hvori der, ſom ovenfor ſagt, er boret Huller. Den ſyes ſammen forneden, og Sammenheftningen dækkes med en Sløjfe. Foroven forſynes hver Del af Skallen med et lille Silkebaand, ſaa at den kan lukkes op og i. Man kan i denne lille Beholder ogſaa anbringe et Par Handſker, naar Skallerne er ſtore og Handſkerne rullede tæt ſammen. Det ſér nydeligt ud at ſe disſe lakérede Valdnøddegjenſtande paa Juletræet. En Pengepreſent kan ogſaa overrækkes i et ſaadant lille, ſirligt Futeral.

Valdnøddeſkibe.

Disſe Smaaſkibe gjør ofte ſtor Lykke hos Børn, og en lille Æſke fuld af dem vilde være mange Smaafolk en velkommen Julegave. Skallerne renſes og lakéres, og man befæſter en ſlank Maſt [en Tændſtik, hvor den øverſte Del er ſkaaren fra] midt i Bunden med Lim. Paa Maſten anbringes ſmaa Sejl af Sølv- og Guldpapir. De ſmaa Skibe flyder udmærket i en Skaal Vand og ſér helt glimrende ud.

U. Z.

Køkkenet.

Til Julebagningen.

1. Engelſk Julekage (Chr
mas-Cake).

Man tager: 1 Pund Sm
Pund ſtødt Sukker, 1
fint ſigtet Mel, 1 Pund S
1 Pund Roſiner, et halvt
Korender, noget Kanél, Kry
nelliker, finſkaaren Citronſk
10 Æg, rører Smørret, til
ſkummer og kommer nogl
fulde Sukker i, derpaa noget
noget af de øvrige Ingredi
og 1 Æg, rører det og b
ſaaledes ved at komme lidt
Gangen og rører, indtil al
rørt ſammen. Saa beſtryger
en Form med Smør, helder
Mel rundt i, fylder Maſ
Formen og bager den i tr
mer ved god Varme, der
maa tage lidt af efter to Ti
Forløb; man lader Kagen
kold og ſerverer den førſt
Dag. Den holder ſig længe
og god.

2. Julebrød.

Man tilbereder en
faſt Gjærdejg af: 1
Mel, 1 Fjerdingspund S
Æg, 2 Lod Gjær og noget
kommer, naar det er god
3 Lod Sukker, 1 Fjerding
Roſiner, 4 Lod Korender
Lod ſtrællede, fint ſkaarne,
Mandler i og lader, naar
har hævet ſig, langagtige
deraf, der lægges paa en
Ovnplade. Naar de har
ſig lidt endnu, beſtryges
piſkede Æggeblommer,
med Sukker, Kanél og
ſkaarne Mandler, hvorp
bages.

J.

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

et Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 50.

Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

Jeg ſkal nu ganſke viſt
ke kaſte Skylden for Over-
byrdelſe af Skolebørnene
ſaa høj Grad over paa
rældrene uden tillige at
nde om, at „Tiderne“ og-
a maa tage deres ſtore
art af Skylden. Vore
undſkaber er blevne for-
ede i en betydelig Maale-
ſt og dermed ogſaa det
rundlag for den huma-
ſtiſke Dannelſe, ſom det
Skolens Sag at bibringe
Unge, og i den Kamp
Tilværelſen, ſom For-
re véd, Børnene vil komme
at deltage i, er det na-
rligvis deres Ønſke, at de
ge maa ſtaa udruſtede
d ſaa gode aandelige Vaa-
a ſom muligt. Det er
ledes i de bedre ſtillede
laſſer blevet en alminde-
Anſkuelſe, at den aka-
miſke og klasſiſke Uddan-
lſe til Student var den,
r vilde give de Unge de
dſte Chancer; men hvad
Følgen blevet? At der
hvert Aar præſteres et ſaa langt ſtørre Antal Studenter, end der paa nogen Maade kan blive Brug for, og det virkelige Reſultat bliver, at en meget ſtor Del af de Unge, der ved overanſtrengt Arbejde og mangen Gang paa Bekoſtning af deres legemlige og aandelige Sundhed har naaet det foreløbige Maal, under den ſtærke Konkurrence forhindres i at komme videre og nu ſtaar halvt hjælpeløſe med en for det rent praktiſke Liv kun lidet nyttig Uddannelſe og ſaaledes — aldeles imod kjærlige og omhyggelige Forældres gode Henſigt — er mere værgeløſe i Kampen for Udkommet end ſaadanne Unge, hvem mere ublide Vilkaar i Hjemmet og Livets haarde Nødvendighed allerede i en tidligere Periode af deres Liv har tvunget ind paa andre mere praktiſke Veje. Det er et Spørgsmaal, ſom Forældre atter og atter bør overveje nøje, om man ikke hellere til Bedſte for Børnene bør ſlaa af paa fine Ønſker om at ſkaffe dem en Uddannelſe af førſte Klasſe og lade dem nøjes med en ringere af anden eller tredje.

I nær Forbindelſe med det her omtalte ſtaar vor Tids i mange Henſeender aldeles bagvendte Tilbøjelighed til at ville ſtille den unge Kvinde de ſamme Undervisningsvilkaar, ſom man hidtil har nøjedes med at ſtille de unge Mænd. Jeg er langt fra at være imod den Sag, man har kaldet „Kvindens Emancipation“; ogſaa jeg mener, at enhver Kvinde bør ſættes i Stand til ved egen Hjælp at kunne ſlaa ſig igjennem Verden paa en nogenlunde betryggende Maade, ſaa at hun kan bevare ſin Uafhængighed. Men de Veje, hvorpaa man vil ſlaa ind for at naa dette Maal, ſkal vælges i Overensſtemmelſe med Kvindens ſpecielle Anlæg og ejendommelige høje Beſtemmelſe her i Livet. Jeg indrømmer gjerne, at der findes en Mængde unge Kvinder, ſom har maaſke langt ſtørre Evner end de fleſte unge Mænd til at tage Studenterexamen, ſtudere Lægevidenſkaben, Mathematiken, Filologien o. ſ. v.; lad i Guds Navn ſaadanne ſærlig begavede Væſener faa deres Ønſker opfyldte, og lad dem udvikle ſig til Glæde for ſig ſelv og maaſké til Gavn for deres Fædreland; men lad det endelig ogſaa være Undtagelſer; lad det ikke blive en Modeſag for den unge Pige at blive Student, ligeſom Moden foreſkriver hende Tournure eller Chignon eller, hvad alle de Galſkaber hedder, og det er netop nu ſlemt paa Vej til at blive en ſaadan Modeſag. Ærgjerrigheden og den Omſtændighed, at den Slags højere Studier endnu ikke er ſaa almindelige, at jo Publikum følger de ſig emanciperende, unge Kvinder baade af Intereſſe og af Nysgjerrighed, vil drive dem til et forceret Arbejde og en Overanſtrengelſe af Hjernen, der i alt Fald kan blive højſt ſkæbneſvanger for deres Fremtid. Der er desværre hos Kvinden ſom Følge af hendes Konſtitution, Legemsbygning og Opdragelſe allerede ſaa mange ſvage Punkter, hvor Nervøſiteten kan gjøre ſine Angreb, at man vel bør vogte ſig for at aabne den Adgang ad endnu flere Veje.

Men lad os vende tilbage til vort ſnevrere Emne, Skolen. Vi lader vore Børn fra Syvaarsalderen af og til mindſt det fjortende Aar (i de ſtuderende Skoler er Skolegangen endnu fire Aar længere) tilbringe 5 til 6 Timer daglig paa Skolen; enhver Lærer vil i Reglen ſtille den meget rimelige Fordring, at Børnene ſkal følge Undervisningen med Opmærkſomhed, Stilhed og Ro; de ſkal altſaa arbejde med deres Hjerne henad en Time ad Gangen, idet de ulykkelige, ſmaa Fanger dog faar Lov til at puſte 10 Minutter ud mellem hver Undervisningstime; man har neppe noget rigtigt Begreb om, hvor ſtærkt et Indgreb denne Fordring gjør i Børnenes naturlige Maade at være paa, i alt Fald da for de mindres Vedkommende, om hvilke vi jo allerede har ſagt, at Uro, Livlighed, hurtig Vexlen af Tanker o. ſ. v. er deres egentlige Natur. Naar de ſaa er komne hjem fra Skolen, begynder atter det unaturlige Tryk at hvile paa dem: de ſkal jo nu forberede ſig paa Lektierne til næſte Dag. To, tre, fire Timer gaar meget let med dertil; jeg bryder mig ikke en Smule om, at Skolemændene regner med en Faktor, de kalder en „normal Begavelſe", og ſiger, at for den er to Timers Forberedelſe f. Ex. tilſtrækkelig i Hjemmet; det er et altfor uſikkert Begreb til at regne med, ſaa meget mere, ſom det da er en Kjendsgjerning, at et normalt begavet Barn desuagtet meget hyppigt ſavner Begavelſe for et eller flere Fag, og at Forberedelſen til disſe atter fratager ham den Tid, han mulig kan have indvundet under
Forberedelſen til de a
Vi faar meget let f
Barn i Alderen melle
og 14 Aar en ſamlet d
Arbejdstid af 8 til 9 T
og dette er allerede al
meget. Jeg ſkal ikke
holde mig ved at ſkildr
uhyggelige Syn af en
kels, lille Fyr, der m
har ſiddet og hængt i
Timer i Træk over ſine
ger, forbi hans Samvi
hedsfuldhed har tilſagt
at gjøre ſit Bedſte, men
ſnarere er bleven mere
i Hjernen efter, end før
ningen. Galt er det
den hele Ordning, og d
desværre endnu ikke gode
ſigter til en Forbedring.

(Fort

Hjemmet.

Garderoben.

Naar man taler om Garde
dreier det ſig meſt om
mernes og Børnenes Tøj
mandlige Medlemmer af F
lien gjør i Reglen ikke ſaa
Væſen af deres Dragt
ſig den uden at bekymre ſig
for længe og vexler ikke
med den. Vi vil dog
Forrangen i denne lille
alene af den Grund, at
hurtigere kan komme til
deres retfærdige Fordringer
Tøjet, end med de andre
mere eller mindre retfærdige
Det maa være en meget
lig Mand, der beſkæftiger ſig
med ſin Klædedragt, end
og Renlighed forlanger det,
dens en Dame derimod kan
ganſke alvorlig og fornuftig
og dog bryde ſin Hjerne
ſin egen og Børnenes Stads

Der gives Mænd, der holder meſt af ganſke aléne at ſørge for, at deres Tøj er i Orden, og ſom ikke taaler Kvindens Indblanding i denne Sag; det er naturligvis yderſt bekvemt for en Husmoder, og ſparer hende megen Uro og megen Ærgrelſe; men [illegible] hyppigere er det, at Herrer over deres Forretninger, Studier eller lignende aldeles glemmer deres Garderobe og lader det ene Stykke ſlides efter det andet, uden at tænke paa at anſkaffe ſig noget nyt, ſaa at de, uden Husmoderens Mellemkomſt, ſnart vilde finde deres Garderobe yderſt reduceret. I ſaadanne Tilfælde, hvor Anſvaret altſaa gaar over paa Husmoderen, raader vi til, at hun ogſaa helt tager ſig af Mandens Garderobe, og ikke overlader Opſynet over denne til nogen af Tjeneſtefolkene.

Ved Renſningen af Klæderne maa man ſtrengt paaſſe paa, ikke at hænge Benklæder op ved Spændetampen eller Frakker i Stroppen ved Halskraven for ſaa at banke dem ud med Klædebankeren, ſom det nu kun altfor ofte ſkér. Kun paa Rejſer er der noget Forſvar for denne barbariſke Fremgangsmaade, der altid fører nogen Ødelæggelſe med ſig. I Almindelighed er det nok at tage med begge Hænder foroven i Klædningsſtykkerne og ryſte dem dygtigt, ſaa lægges de paa et rent Stykke og børſtes godt. Gadeſtænk fjernes førſt med en haard Børſte, hvorpaa der børſtes efter med en blødere, altid efter Luven paa Tøjet. Af godt Klæde lader de fleſte Pletter ſig fjerne med en lille, ulden Klud og lunkent Sæbevand. I værſte Tilfælde anvendes Benzin. Ved koſtbare Dragter maa enhver lille Ubetydelighed iſtandſættes ſtrax, enhver løsnet Knap ſtrax ſys faſt o. ſ. v., da det ellers hævner ſig bittert ved forøgede Udgifter ſenere. Er der kommen en Rift i en Frakke eller andet Herretøj, maa man dog hellere give en Bagatel for at faa Skrædderen til at ſtoppe den, det hører der Øvelſe til, og man kan let ved at forkluddre en lille Rift ødelægge et godt Stykke Tøj. Silkeſlips eller Halsbind, der ikke er for ſarte, kan oppudſes og renſes enten ved Afgnidning med blødt Hvedebrød eller Afvaſkning med Vinaand, Eddike, Sukkervand eller lignende, efterſom nu Kuløren er. Hattene maa altid opbevares i Hatæſker og i rette Tid ſendes til Hattemageren for at „ſtryges af", for at Manden ikke ved en eller anden Lejlighed pludſelig ſér ſig nødſaget til at maatte kjøbe en ny. I Klædeſkabet, hvor Tøjet maa hænge vel ordnet, ſaaledes at det ikke kommer alt for meget ud af Faldet, anbringes der gjerne et Stykke linned Tøj indenfor Døren, for at Støv ikke ſkal trænge ind. Fine Læderſtøvler maa indgnides med Fedtſalve eller Sværte, ikke med Glandsſværte, og anvender man denne ſidſte, maa man være ſikker paa, at den ikke indeholder Vitriol, der angriber Læderet.

Damernes Garderobe kan ikke affærdiges med ſaa faa Ord — den er et Anliggende, der iſær i de ſenere Aar har en bedrøvelig Indflydelſe paa Forholdene i mange, ikke altfor velſtaaende Hjem. Maaſké den herſkende Idéforvirring paa dette Omraade bedſt lader ſig betegne ved et beſtemt Udtryk, man altid hører. Tidligere ſagde den borgerlige Kone: „Jeg ſkal have en ny Kjole," nu ſiger hun: „Jeg maa anſkaffe et nyt Toilette." Hun maa have et nyt Toilette, fordi hendes Omgangsveninder har faaet „nye Toiletter", og det er ikke mere en Kjole, det drejer ſig om; Hat, Støvler, Handſker, Paraſol, Overſtykke, alt ſkal „ſvare til hinanden", og maa altſaa anſkaffes ſamtidig. I Stedet for, at Damer af Borgerſtanden, der kun havde taalelig Raad til at være med, ſkulde nøjes med en eller to gode, uldne Kjoler, en god, ſort Silkekjole, et Par Hjemmekjoler, en Kaabe, udſtyret efter Forholdene med det bedſte Pelsværk, om hun har Lyſt, et Shawl og et Sommeroverſtykke, der kan holde flere Aar igjennem, ſamt en Hat eller to, der ikke lige ſtrax er ude af Mode, hører man nu kun Tale om „Modefarver", „nu herſkende Smag" — „halvfalmede Farver, der ikke ſvarer til de Ting, man har hængende", Hatte, der ſnart ſkal ligne Blomſterkurve, ſnart Taarne eller Gud véd hvad, og Kjoleſtoffer, der den ene Dag har Mønſtre af ſmaa Jokeyer paa jagende Væddeløbsheſte, der næſte Dag afløſes af Mønſtre, der paſſer til en eller anden Ro- eller Sejlſport o. ſ. v.

[Sluttes].

Billige Julepreſenter og Juletræspynt.

Anvendelſe af gamle Juletræer.

Hvis man endnu paa Loftet har et gammelt Juletræ fra i Fjor [det kunde jo hænde], ſkal man ikke kaſte det bort for at faa Plads til det næſte, thi det kan give Stof til en Mængde nydelige Julepreſenter. Efter at have pillet Naalene af, tager man alle de Grene og Kviſte, ſom ikke er altfor tynde; de glinſende brune ſamles for ſig, og de mere graalige for ſig. Jeg ſkal ſaa vidt mulig beſkrive Fremgangsmaaden. Vil man f. Ex. lave en Smykkeæſke, tager man til Bunden fire Grene af ens Tykkelſe og Længde (Størrelſen maa enhver naturligvis ſelv beſtemme), de ſtikkes ſammen til en Firkant med Knappenaale; derpaa ſættes der Tremmer indeni denne Firkant. Nu lades Stykkerne opad, ſom danner Æſken; de tættes ogſaa med Tremmer, ligeſom Laaget, der laves ſom Bunden. Nu fores Æſken med kulørt Silketøj, og Laaget ſættes faſt med to Silkeſløjfer af ſamme Farve, ſaa at det kan lukkes op og i; det bindes med to Silkebaand, hvoraf det ene ſidder i Æſken, det andet i Laaget. Det er en nydelig, lille Preſent, ſom ikke kræver meget andet end lidt Akkurateſſe og Tid. Paa ſamme Maade kan man forarbejde utallige forſkjellige Smaating, ſom viſt vil være kjærkomne paa ethvert Julebord, f. Ex. Kurve, Viſitkortſkaale, Urtepotteſkjulere o. ſ. v. Det ſér ſmukt ud at udſtyre Tingene med Skovmoſaik. Til Hjul paa ſmaa Trillebøre og Vogne maa man ſkære en bøjelig Gren paa langs. Ting, der forarbejdes af de brune, ſmukke Grene behøver kun at ferniſeres, hvorimod de af de mindre ſmukke helſt maa forgyldes med lidt Guldbronce. Et ſaadant Møblement i en Dukkeſtue, udſtyret med Fløjl, ſér meget ſmukt ud.

Emilie.

Husraad.

At holde Kakkelovne længe rene.

Naar man om Vinteren vil holde ſin Kakkelovn fri for Sod, at den ikke ſaa ofte trænger til at renſes, ſkal man, naar der er god Ild, kaſte raa Kartoffelſkrællinger i Kakkelovnen; den fugtige Damp, ſom opſtaar deraf, fortærer den løſe Sod, ſom ſtopper for Røgen.

§

At hindre Huden fra at blive ru og revne.

For at hindre Huden paa Hænderne fra at blive ru og ſprække ſkal man, naar man vaſker Hænderne, komme nogle Draaber ſimpel Olie imellem Sæben.

7

Middel mod Haarets Affalden.

Imod Haarets Affalden gives intet bedre Middel end at vaſke Hovedbunden med Burrerodsvand. To Lod Rødder koges i en halv Pot Vand, Hovedbunden vaſkes dermed om Aftenen, og man binder et Tørklæde om. De bedſte Rødder er de, der bliver gravede op med det ſamme; man kan ogſaa faa Burrerod paa Apotheket, men den er ſjelden rigtig friſk.

F. B.

Køkkenet.

Smukt Stivetøj.

Det er ſaa ofte bleven ſpurgt om, hvad der ſkal gjøres ved Vaſkevandet, Tøjet, Stivelſen o. ſ. v. for at faa Herrelinnedet rigtig hvidt, blankt, ſtivt og ſmukt, og det eneſte Svar, der i Grunden kan gives, er: det, der udfordres, er Øvelſe, ikke andet end Øvelſe. Dog har det ikke ſaa lidt at ſige, at der bliver ſat de rette Ting til Stivelſen, for at den ikke ſkal hænge i Jernet, klumpe o. ſ. v. Nogle bruger Borax, andre Stearin, Brændevin, Vox o. ſ. v., og Hvers egen Erfaring dikterer ſaa den rette Blanding. Men for Begyndere er det vanſkeligt at iagttage de rette Forhold, og Begyndere raader jeg derfor til at gjøre et Forſøg med Macks Dobbeltſtivelſe, da denne har den Fordel, at de forſkjellige Ingredientſer allerede er tilſatte i rette Maal. Det Tøj, vi prøvede at ſtive med denne Stivelſe, der nylig er bleven os anbefalet, blev baade hvidt, glat, blankt og tilſtrækkeligt ſtivt, og hængte ikke i Jernet. ſtore Fordele for dem, der endnu ikke ved egen Øvelſe kan opnaa det ſamme Reſultat med enhver Sort Stivelſe.

M. P.

At faa godt Smør af gammel Fløde.

I mindre Husholdninger, hvor der kun holdes én eller to Køer, maa man ofte ſamle i længere Tid paa Fløden, før der kan kjærnes; derved faar Smørret let en ram, bitter og ubehagelig Smag. Dette Onde kan fuldſtændigt forebygges, naar man lidt efter lidt tilſætter den opſamlede Fløde lidt Salt, omtrent 30 til 40 Gram pr. Pot. Ved denne kommen Saltet i efterhaanden vinder Smørret ikke blot i Smag, men bliver mere faſt; denne Tilſætning letter desuden ogſaa Kjærningen.

D.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

2det Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 51.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Det er dog ikke blot Skolegangen, Lektierne og Studeringen, ſom bevirker den farlige Overanſtrengelſe i Skoleaarene; der kommer hertil en Mængde andre Momenter, ſom har deres Udſpring navnlig fra Hjemmene, og ſom yderligere bidrager til at ſvække Børnene aandeligt og legemligt. Hertil hører i førſte Række Extraundervisning, navnlig i Muſik. Det er jo efterhaanden helt ned i den jævne Middelſtand blevet Mode, at Pigeborn, lige meget om de har Anlæg dertil eller ikke, abſolut ſkal lære at klimpre paa et Fortepiano. Dette Tillæg til Børnenes daglige Arbejde er i ethvert Tilfælde forkaſteligt; hvis der findes virkeligt Anlæg til Stede, og det kan man meget ſnart komme efter, ja, da er det ganſke rimeligt, maaſkè endogſaa en Pligt, at Forældre, hvis Omſtændighederne paa nogen Maade tillader det, ſøger at udvikle et ſaadant; men ſkal vi ikke meget hurtigt kunne blive enige om, at det allerede er ſtort ſagt, hvis vi blandt 100 fortepianoſpillende Pigebørn træffer et, der har nogenlunde muſikalſk Talent; hun alène burde da gives Adgang til at lære Muſik, hele Reſten bør forviſes fra Klavéret, ſom de aldrig burde have rørt, da det kun har været dem ſelv til Tidsſpilde og Fortræd, deres Medmenneſkers Ører til Pine og Fortvivlelſe. Den ene lille Pige, hos hvem vi har troet at ſe Talent, og ſom altſaa bør holdes til daglig Øvelſe, maa til Gjengjæld lettes for noget af ſit øvrige Arbejde. Prov engang, højſtærede Forældre! ſom maaſke med Afſavn af adſkilligt har ladet Deres Datter oplære i Pianoſpil fra hendes ſyvende Aar, at udregne, hvad Inſtrument, Vedligeholdelſe og Stemning af det, Lærerhonorar, Noder o. ſ. v. har koſtet Dem, og dernæſt, hvor meget Slid og hvor mange Timer af ſit Liv Deres lille Pige har anvendt ved Inſtrumentet for at opnaa et i de allerfleſte Tilfælde ſaa højſt kummerligt Reſultat, og de fleſte af Dem vil da — hvis De vil være fuldt ærlige — faa et alvorligt Anfald af Anger.

Naar jeg nu har opholdt mig forholdsvis længe ved Muſikundervisningen, da er det ikke alène, fordi dette Extra-Arbejde i de allerfleſte Tilfælde i mine Øjne er et Bidrag til Børns Overbebyrdelſe uden at gjøre nogen væſenlig Nytte, men ogſaa fordi denne Undervisning paa forſkjellig Maade i og for ſig kan bidrage til Optræden af nervøſe Lidelſer hos de unge Muſikelever. Jeg ſkal ikke her komme ind paa, at ſelve Øvelſerne i høj Grad kan anſtrenge Hjernen, eller at den tvungne Stilling ikke alène af Hænder og Fingre, men af hele Legemet kan paavirke Helbredet ſkadeligt; derimod vil jeg blot i ſtørſte Korthed gjøre opmærkſom paa, at honnet Ambition enten hos Forældrene eller hos Eleven kan lede denne ſidſte ind paa et forceret Arbejde, der i ethvert Tilfælde og ſærlig, naar Barnet er af en ſart Konſtitution, kan faa ſlemme Følger. Hvor der er noget Talent til Stede, kan der desuden let hos Barnet opſtaa Kunſtnerindenykker med hele deres Suite af nervøſe Fænomener. Her er ikke ſagt mange Ord, men jeg tror, at der i de faa Ord er en alvorlig Mening, ſom omhyggelige Forældre meget ſnart vil finde ved lidt Eftertanke. Altſaa: har Deres Pigebørn et abſolut Anlæg for Muſik, da lad dem lære denne ædle Kunſt, men glem aldrig at befri dem for andet aandeligt Arbejde til Gjengjæld eller at ſørge for deres legemlige Udvikling; er der kun et tvivlſomt eller ſlet intet Anlæg, da forſkaan abſolut Børnene for et aldeles overflødigt Extra-Arbejde og Husſæller og andre Medmenneſker for en uudholdelig Plage!

Hvad der gjælder om Muſik, gjælder naturligvis ogſaa for alt andet overflødigt Arbejde udenfor Skoletiden. Ud i Luften med vore kjære Børn, og lad dem lære Gymnaſtik i velindrettede Lokaler!

Jeg har allerede tidligere berørt, hvor taabeligt Forældre handler, naar de lader deres ſkoleſøgende Børn blive for længe oppe om Aftenen, naar de tillader dem i den Grad at deltage i ſelſkabelige Glæder, Baller, Theatre, Koncerter o. ſ. v., ſom Tilfældet deſto værre er, maaſké netop meſt i den ret velſtaaende Mellemklaſſe; De har ingen Anelſe om, hvor ſtor Fortræd De volder Deres Børn, og hvorledes De derved opklækker Nervøſitetens giftige Yngel hos de Unge. Det ligger i Sagens Natur, at Friſtelſen og Anledningen til en Higen efter Fornøjelſer og Adſpredelſer altid er langt ſtørre i den ſtore By end i Provindsſtæderne og paa Landet, men Faren vilde dog være langt mindre paa de ſidſte Steder, thi dér herſker til daglig Brug en forholdsvis Stilhed og Ro, ſom er ſaa gavnlig for en ſund aandelig Udvikling hos de Unge, medens Luften i den ſtore Stad endogſaa ved Nattetid er i en ſtøjende Bevægelſe, idet der aldrig indtræder en abſolut Ro. I Storbyen er det derfor af dobbel Vigtighed at ſkaffe de Unges Hjerne- og Nerveſyſtém en forholdsvis Fred for alle de Indtryk, der gjennem Sanſerne indvirker paa det. Lad heller ikke Deres Børn alt for tidligt deltage i Hjemmets voxne Selſkabelighed og ſpar, ſom ſagt, paa Adſpredelſer for Deres Børn; De vil da ikke i Tiden faa det hæslige Syn af en 14-aarig „Dame" eller 16-aarig „Herre", der agerer livstræt og blaſeret paa Grund af et Overmaal af Nydelſer i Børneaarene.

(Forts.)

Hjemmet.

Garderoben.

[Sluttet.]

Den taabeligſte Anſkuelſe af alle er det, naar Damerne tror, at „Verden" forlanger af dem, at de ſkal klæde ſig over deres Stand og Vilkaar; man opnaar heller ikke meget ved at anvende alt paa Tøjet, andre har dog mere. Det gaar med denne „villen Anſkaffen alt" ſom med Morfin. tager man for lidt, virker det ophidſende, tager man for meget, ødelægger det Organismen — pynter en Dame ſig kun halvt, bliver hun lét af, pynter hun ſig for meget, ødelægger hun ſit Hjems Organisme.

I en almindelig Husholdning i jevne Forhold, lidt mere eller mindre ſtore Indtægter kan jo ſaa gjøre Stoffet bedre eller mindre godt, regner man, at en fornuftig Kone, der er lidt ordentlig forſynet fra Bryllupet, kan komme ud af det med én eller højſt to Kjoler om Aaret. Silkekjolen, Kaaben og de dyrere Stykker fornyes dog i Almindelighed ikke i en fire à fem Aar, og ſaa kan Tingene endda omſys og ſammen med noget af det, man har, give en god Hjælp til det pyntelige Udſeende. Kommer dertil to Par Støvler og et Par Sko, tre à fire Par Handſker om Aaret, en Paraply eller Paraſol nu og da og en god Sommer- og Vinterhat hvert andet eller tredje Aar, ſaa vil alt dette tilſammen kun udgjøre en forholdsvis lille Sum mod det, en Dame, der prøver paa at „være med", uden dog maaſké at kunne det, giver ud til ſit „Toilette".

En Kone i beſkedne Forhold ſkulde aldrig have mere Tøj, end det kan anbringes i et Klædeſkab

ran Klæderne hænges ſaa et
nd Stykke, udenfor hvilket den
le a. ſ. v., der har været paa
Dagen, hænges, for ſtrax,
r man aabner Skabet, at
de om, at der maaſké er en
r anden lille Udbedring at
tage. Inden Hatten ſættes i
æſken, ſtøves den let af med
jerkoſt, paa et forkrøllet Blad
des der let, før det over Fin-
n bøjes i den rette Form
n, Silkebaand rulles op o. ſ. v.
ndig Opbevaring af Tøjet
r dette næſten endnu mere
fortſat Brug.

Og nu Børnene? Hvorledes
er vi vore „ſmaa Yndlinge",
Modetidenden ſaa gjerne ud-
ler ſig! Paa en temmelig
tte Maade, det kan ikke næg-
— den ene Dag mødes i
Greenaway-Koſtume, den
en Dag i en Art Matros-
t, ſaa igjen i en Art gam-
ogs Koſtume med en mere
r mindre umulig Fjerhat
mere eller mindre umulige
Klæder v. ſ. v. Til den ene
ſ paſſer ſaa langſkaftede
ler, til den anden korte
mper og nøgne Knæ, Kilden
ſvære opſtaaende Anfald af
[illegible], og endelig til den
ſpidſe Sko med Hæle, der
er til at gaa paa og ſom
rer flere Rygmarvsſygdomme,
ingen vil indrømme. Hvem
ler paa Vejret eller Klimaet?
gjælder blot, at det paſſer
„Koſtumet". Den ene Dag
er en lille Pige i Kate
enaway-Dragten med Hatten
efter Ørerne og Baand bundne
er Hagen, næſte Dag bærer
en lille, ſtiv Hue, der lige
ter Øjen — den hører til
gten.

Børn burde om Vinteren have
arme Dragter, om Sommeren
e vaſkeægte Kjoler o. ſ. v., et ſværere og et lettere Overſtykke, nogle Hatte til forſkjelligt Vejr, gode Snøreſtøvler med lave, brede Hæle, og ſaa, hvis Moderen har Lyſt, forreſten brogede Sløjfer eller hvad hun vil, til at pynte Dragten op med. Derimod er der en Luxus, jeg anbefaler for Børn, **rigtig mange Strømper**, varme for Vinteren, lette for Sommeren. En berømt Øjenlæge plejede altid, naar man bragte ham en lille Øjenpatient, at ſe efter, hvad Strømper den Lille havde paa, og ſparede ſig derved ofte andre Underſøgelſer. Han forordnede daglig rene Strømper, afpasſede efter Temperaturen, og ſkal derved have kureret mange haardnakkede Øjentilfælde.

Det vilde føre for langt her at underſøge dette Thema i alle dets Enkeltheder; til Slutning maa der derfor her kun gjøres opmærkſom paa den Regel, at den, der tror at kjøbe billigt, i Almindelighed kjøber for dyrt! Naar man ikke anſkaffer ſig altfor mange Sager, behøver man ikke at ſe altfor nøje paa Priſen, det betaler ſig ikke. For Exempel hvor det gjælder Kaaben og Silkekjolen, disſe to Stykker, der ſkal „holde ud", er Spotpriſer næſten en Fejl. En billig Silkekjole vil hurtig viſe ſig at have været meget dyr. Sommerkjoler, d. v. ſ. Vaſkekjoler, ſkulde man aldrig kjøbe Tøj til, før man havde havt en Prøve hjemme for at overbeviſe ſig om, at det er virkelig vaſkeægte. At Kræmmeren ſvarer til, at det „kan vaſkes", er ikke altid nok, han lover jo ikke derved, at det ikke vil miſte Kuløren i Vaſken.

Den bedſte Grundſætning ved Anſkaffelſen af Garderoben bør være: **Faa, men gode Klæder**, og ingen ſlaviſk Efterligning af den for Døgnſæſonen ſødte Mode, der aldrig har nogen Berettigelſe til at blive indført i et ſolidt, borgerligt Hjem.

Billige Julepreſenter og Juletræspynt.

En Brevpreſſer.

En lille, nem og uhyre billig Julepreſent er en Brevpresſer, fremſtillet paa følgende Maade: Man tager en Træklods eller anden tung Ting i Form ſom en almindelig firkantet Brevpresſer. Den overtrækkes med hvidt Glanspapir, og der bores et Hul i Midten, ſom dog ikke gaar helt igjennem. Nu maa man have nogle Roſinſtikke med ſtore Grene. De bindes ſammen og dyppes i ſkydende, rødt Lak, ſaa at de kommer til at ligne Koraller. Saa ſættes de faſt i det i Presſeren værende Hul, og den lille, lige ſaa ſmukke ſom billige Preſent er færdig.

Emilie.

En Vægt, lavet af Valdnøddeſkaller.

For Drenge.

To Skaller, helſt af en Nød, renſes og ſkrabes pænt indeni. Med en gloende Stoppenaal borer man tre Huller i hver Skal oppe i Kanten, ſaaledes at Hullerne danner en Trekant. Derigjennem trækker man Bomuldstraade af et Kvartérs Længde. Man ſlaar Knude paa Traadene og trækker dem indvendig fra ud gjennem Hullet, ſaaledes at Knuderne bliver indeni Skallen. Alle tre Traade ſamles i en Knude for oven. Foden laves af en Træklods, for Exempel Spundſet af et Planker. Opſtanderen laves af en

Fyrrepind, ſom ſpidſes i den Ende, ſom ſkal ſtikkes ned i Foden. En anden Fyrrepind laves til Tverſtangen; i hver Ende af denne laves en Fure, hvori Traadene med Skallerne faſtgjøres. Tverſtangen ſlaas faſt paa Opſtanderen med et lille Søm eller lidt Staaltraad. Naar dette er beſørget, er Væglen færdig. Med lidt god Smag kan den blive rigtig pæn. M. J.

En Naalepude ſom et Pindſvin.

For Smaapiger.

Man klipper af Silketøj [helſt graabrunt] to ovalrunde Stykker, af Form ſom et Æg. Hvis det ikke er et ſvært Stof, bør man helſt førſt lave Formen af Lærred eller Tovlas, og ſenere trække Puden over med Silketøjet. Stykkerne ſys ſammen, paa et lille Stykke nær, og man fylder Savſmuld i, ſaa meget, at det bliver en temmelig haard Pude. Den meſt ſpidſe Ende af Puden ſkal være Hovedet. Øjnene laver man af et Par Perler, Ørerne af et Par ſmaa Stykker Silketøj, Halen af en lille Stump Uldgarn af ſamme Farve ſom Tøjet. I Ryggen ſtikker man Knappenaale i paſſende Afſtand fra hinanden, disſe foreſtiller Piggene. Fire ſmaa, tilſpidſede Pinde i Bugen er Benene. Saa er Dyret færdigt, og det ſer ganſke nydſig ud. M. J.

Husraad.

Middel til at vedligeholde og frembringe en god Fordøjelſe.

For at vedligeholde og frembringe en god Fordøjelſe ſkal man ved Sengetid drikke en Kop The efter nedenſtaaende Recept:

8 Lod Sennepsblade,
6 Lod Kamilleblomſter,
2 Lod Koriander.

Dette hakkes og ſtødes fint og blandes godt ſammen; til en Kop tages 1, 2 à 3 Theſkefulde.

J

Middel mod røde Rande om Øjenlaagene.

Af en friſk Lindegren fjerner man den yderſte, brune Skal og ſkraber den under denne værende Hinde af lige til Træet. En Haandfuld af denne bløde Bark kommer man i omtrent en Liter rent, koldt Vand, og piſker ſaa længe rundt i det med en Kniv, til Vandet gaar over til at blive et tykt, æggehvidelignende Slim, ſom man ſtryger paa dobbelt ſammenlagt Lærred og lægger over Øjnene. W.

Afvaſkning af oliefarvede Døre, Vindueskarme o. ſ. v.

Det, der ødelægger Oliefarve meſt af alt, og ſom ved ſtadigt Brug fuldſtændig ſlider den af, er Afvaſkning med varmt Sæbe- eller endogſaa Sodavand. Vil man i Stedet for dette bruge koldt Vand med lidt Salmiak i [12 Dele Vand til 1 Del Salmiak], vil Henſigten, at faa Smudſet bort, fuldſtændig naas, uden at Farven lider den mindſte Skade derved. G. F.

Køkkenet.

Til Julebagningen.

3. Brune Pebernødder.

Hertil anvender man 1½ Pund Honning, 2½ Pund Mel, ½
Pund Smør, 2 Æg, l
lidt Krydderneſliker og
momme, alt fint ſtødt,
i franſk Brændevin o
aſke. Efter at man
Honningen et Opkog, bl
den ſammen med alt
til en faſt Dejg, ſom
ſtaa i otte Dage paa
Sted. Saa former
Kugler deraf, omtrent
relſe med en Valnød, l
paa en med Smør beſtr
plade, og lader dem b
20 Minutter ved m
Varme. Naar man
Pebernød over til Prøv
ker, at den er tør og
vendig, tager man
Ovnen, løsner med en
bernødderne fra den
varer dem paa et tørt
kan holde ſig meget læ

4. Engelſk The

Man tager hertil: 5
pund Mel, en
Smør, en god Vægt
noget Salt, ælter Mele
ret ſammen og kommer
lidt Mælken i, indtil
en nogenlunde blød
rulles nu tyndt ud paa
og man ſtikker med e
ſmaa, runde Kager ud,
lægges paa en tynde
beſtrøet Ovnplade, der
man let med en Ga
rundt i Kagerne og
ved ſvag Varme. Na
gynder at blive tørre
øverſte Side, vender m
bager dem ſyſebrune.
veres gjerne med friſ
Smør og Salt.

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn

aadgiver for Hus og Hjem

paa Land og i By.

Gratis Følgeblad til „Illustreret Familie-Journal“.

3dje Aargang. 1887.

Kjøbenhavn.
Carl Allers Forlag.

Indholdsfortegnelſe.

A.

Aſeptin, Middel mod Forraadnelſe af Fødevarer, 56.
Akvareller at male paa Lærred, 28.
Agurker, ditto, 144.
Akvarier, Cement til, 76.
Album, et ſmukt, 63.
Ambroſia, 56.
Amykos, hvid, 56.
[illegible], alt er ikke gjort med at 2. 7. 11.
Arbejdsforklæder, 44.
Arrak-Budding, 24.
Aurikler, en fordelagtig Maade at ſaa, 32.

B.

Badeliv, 108.
Bagtales ikke, her, 155.
Ballier og Kar, Middel mod Indtørring af, 168.
Balſmykke, 40.
Banko, ſvenſk, 140.
Bankokage, 144.
Barnehat, hæklet, til en lille-Pige, 184.
Barometer, et billigt, 68.
Blankſværte, amerikanſk, 116.
Blegſot, Middel mod, 176.
Blodforgiftning, Middel mod, 161.
Blodpletter at fjerne af ſarte Stoffer, 48.
Blommer at tørre, 156.
Blyvand, Recept paa, 60.
Bordſtik, 19.
Brandſaar, Middel mod, 4, 100.
— , Salve til, 76.
Broſten at renſe for Græs og Ukrudt, 60.
Budding, billig, 76.
Burrerod, 92.
Børn, hvem paaſſer dine, 151.
Børn, kejthaandede, at vænne til at bruge den højre Haand paa en let Maade, 43.
Børnene, at tage Henſyn til, 59.
Børnepleje, 92.
Børnenes Spørgsmaal, Svar paa, 63.

C.

Callaer at bringe i Blomſt, 8.
Cement til Akvarier, 76.
Champagne at lave, 96.
Champagnepulver, 176.
Chenillepelerine at hækle, 103.
Citronkage, 52.
Congresſtof, 196.
Crème hygienique, 88.

D.

Diarrho, Lægedom mod, 48.
Difteritis, ſikkert Middel mod, 64.
Drik, en billig og ſtyrkende, 168.
Dukkeſtue, en billig, 87.
Dække til en Sykurv, 164.

E.

Eau de Cologne, Recept paa, 64.

F.

Farvemiddel til rødt Haar, uſkadeligt, 176.
Faſteſuppe, 48.
Fernis, billig, til Oppudsning af Møbler, 88.
Fillipenſer, Middel mod, 36, 60.
Fluer, Middel mod, 156.
Flødeomelet, 36.
Fløjt, der er blevet trykket og forjaſket, 196.
Fodſved, billigt Middel mod, 56.
Forfængelighedens Skole, de Smaa i, 143.
Fortepianos, et, Bøn til ſin Ejer eller Ejerinde, 59.
Fregner, Middel mod, 156.
— og Fillipenſer, 60.
Froſt, et meget prøvet Middel mod, 204.
Froſtbylder, Middel mod, 8, 196.
Froſtknuder, Middel mod, 140.
Frugt at bevare ufordærvet et helt Aar, 164.
Frugtkurv, 148.
Frøen og Skrubtudſen ſom Landmandens Venner, 116.
Fuglepynt paa Hatte, Faren ved at bære, 199.
Fugtighed, om, 24
Fødder, kolde, 76.

G.

Gardiner og Møbelovertræk, hæklede (Præmieſpørgsmaal), 147, 170, 174, 178.
Gibsfigurer at renſe, 140.
Gigt, Middel mod, 68.
— og Rheumatisme, Middel mod, 36.
Give, om at, 177.
Gjær at opløſe, 164.
Gjødning, ſimpel, for Værelſe- og Vinduesplanter, 72.
Gulvtæppe til en Dagligſtue (Præmieſpørgsmaal), 99, 123, 127, 131, 135, 139.

H.

Hageſmæk, ſtrikket, 200.
Halspine, Middel mod, 192.
Have, at indrette en lille (Præmieſpørgsmaal), 167, 186, 189, 195, 199.
Heſte og andre Dyr, Forkølelſe hos, 32.
Heſte og Klægge (Heſtebremſer), 28.
Heſten, om det er godt at lade den ſtaa med Dækken paa i Stalden, 16.
Hikke, Middel mod, 20, 40.
Hindbærcrême, 144.
Hindbærlikør, 144.
Hoſte, ondartet, Middel mod, 176.
Hovedpine, Middel mod, 36, 40, 96.
Hudløshed hos ſmaa Børn, 88.
Hudløshed hos ſmaa Børn, Mi del mod, 168.
Hudløshed, Middel mod, 72.
Hudorme i Anſigtet, Mi mod, 78.
Husfernis til Møbler, 136.
Husførelſe, ſparſommelig, 111.
Husholdning, en, at indrette m 1200 Kr. aarlig Indtægt (Pr mieſpørgsmaal), 51, 77, 82.
Husmoder og Dame, 99.
Husmødre, for, 108.
Hyacintløg at opbevare, 38.
Hybenſuppe, 88.
Hæklepoſe, 168.
Hænder, ſprukne, Middel mo 152, 172, 180.
Hæshed og Hoſte, Middel mo 172.
Haandklæder, ſtrikkede, 107.
Haar, blondt, at forhindre fra a blive mørkt, 100.
Haarets Affalden, mod, 4.
Haarmiddel, fortrinligt, 156.
Haarvæxt, generende, Middel mo 172, 180.
Haar, rødt, Farvemiddel til, 17

J.

Ibenholt at efterligne, 136.
Jern- og Staalſager, 140.
Indtørring af Baller og Ka Middel mod, 168.
Jordbær- og Hindbærſyltnin Recept til, 120.
Joſefsſkjørt, et, 52.
Is, falſk, 68.
Ispiller, 24.
Julegave, en ſmuk og billig fr Børnene til deres Moder, 20
Julenips af Grankogler, 163.

K.

ſke at koge, 148.
Ekſtrakt, 132.
ſſe uden Fløde, 116.
ſſe, velſmagende, 88.
meller, naar de miſter deres Knopper, 16.
millethe ſom Middel mod Natte-
ved, 48.
raffer at renſe, 112.
roffelkage, 180.
toffler at faa til at give ſtørre
dbytte, 180.
laniskurve ſom Aftenarbejde
r Børn, 182.
elſvage Børn, 40.
hoſte, Middel mod, 116.
er under Jorden at opbage,
a.
til Glas og Porcellæn, 164.
til Jernkakkelovne, 16.
rlighedsbevis, et tvivlſomt,
7.
rnemælk ſom Lægemiddel, 24.
rnemælks-Æbleſkiver, 120.
edragten, lidt om, 125, 129,
3, 137, 141.
ppenaal, en ſlugt, 4.
ditorierne, paa, 75.
alhalsbaand, billige, imi-
rede, for Børn, 203.
mpe, Middel mod, 24.
orſtrimmel, opſtaaende, 143.
dderſild efter ſvenſk Nedlæg-
ing, 36.
ſtværker, ſmaa, af brugte
revkort, 178.
uden, et Par Ord til, 43.
paa Munden, 103.
ſtenel, 129, 140.

L.

mpeglas at forhindre fra at
ringe, 16.
Lampeglas at renſe for brune Pletter, 20.
Leverpletter, Middel mod, 104.
Levertran at gjøre let at tage, 52.
Ligtorne, Middel mod, 40.
Ligtorneplaſter, 152.
Likører, 140.
Limonadepulver, 68.
Linned og Lagener at desinficere efter Svindſotige, Bryſtſyge o. ſ. v., 144.
Lommepenge, 55.
Lugt, fordærvet, i Værelſerne, 172.
Lyſeſkjærm, en, 203.

M.

Mavekrampe, Middel mod, 12.
Maveſmerter, heftige og vedvarende, Middel mod, 124.
Maveſyre, 76.
Melboller, billige, 120.
Menneſket, paa hvilken Tid af Dagen er det ſtærkeſt? 96.
Mineſpil, ſyge Børns, 15.
Mode og Barmhjertighed, 115.
Moder, er Du der? 47.
Morgentoilettet, 68.
Mus at fordrive, 52.
Myggeſtik, 144.
Myggeſtik, at ſkjærme imod, 112.
Mælk at prøve, 176.
Møl, at renſe en Sofa for, 104.
Møl i Tæpper, 112.
Mønſtre at tage paa en ny Maade, 60.

N.

Natteſved, Middel mod, 48.
Negle, indgroede, 60.
Nutidsſygdomme, 1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 33, 37, 41, 45, 49, 53, 57, 61, 65, 69, 73, 81, 85, 93, 97, 101, 105, 109, 113.
Næſeblod at ſtandſe, 36.
Nødder, gamle, at gjøre gode i Smagen, 24.

O.

Oljefarvepletter paa Glas, 204.
Ord, et ubetænkſomt, 67.
Ord og Gjerning, 71.
Oxeſteg, polſk, 28.

P.

Paſſioner, vore ſmaa, 55.
Peber i Gartneriet, 72.
Peberkage, engelſk, 8.
— , franſk, 4.
Peltsværk, Rensning af, 206.
Pennevisker, en, 167.
Perleſmykke paa Paraſoller, 103.
Piber at renſe, 164.
Pindſvin, bagte, 64.
Planter, henſygnende, at helbrede, 56.
Pletaſtagningsmiddel, fortræffeligt, 108.
Poſtbud, kvindeligt, 36.
Program- eller Annoncedragt, 44.

Q.

Quillaja-Bark til Vaſk, 68.

R.

Rhabarberlimonade, 104.
Rhabarberſaft, 132.
Rhabarberſtilke at anvende, 104.
Rheumatiſke Smerter, Middel mod, 36, 120.
Risgelé, 72.
Rismelsbudding, 76.
Roſenblade ſom Middel mod Hudløshed hos Smaabørn, 88.
Roſenbuſke, gamle, at faa nye Skud paa, 60.
Ruſſefild, 128.
Ruſt paa Jern og Staal, 152.
Raad, gode, 20.

S.

Saddeltryk hos Heſte, Middel mod, 8.
Sandpuder i Stedet for Varmeflaſker, 16.
Sauſer, vore, 153, 157, 165, 169, 173, 181, 185, 193, 197, 201.
Sirtſeskjoler, brogede, at ſtive, 148.
Skindød, ſikkert Middel til at kjende, 12.
Skinke at koge, 104.
Skjørbug og Søſyge, Middel mod, 192.
Slim og Hoſte, et godt Middel mod, 118.
Smaapleſkener, 128.
Snue, vedvarende, Middel mod, 72.
Sofabetræk at farve, 156.
Sofa til Entréen, 148.
Solbærrom, 144.
Solſtik at forebygge, 108.
Sommerferie, 119.
Sovemiddel, et ſimpelt, 112.
Sovende Lemmer, Middel mod 28.
Spegepølſer af ſpæde Kalve, 28.
Stedmoderblomſter at kunne kjende tidlig, 35.
Sten i Kjedler, Middel mod, 172.
Stikkelsbær ſaa ſtore ſom Æg at frembringe, 96.
Strygning. Naar man ved at ſtryge er kommen til at ſvide Tøjet, 204.
Stueprydelſe, en, 3.
Støvlerne, naar de er vanſkelige at faa af, 112.
Sukkerpletter, 204.
Svin, Opdrætning af, 4.
Svindſot, Middel mod, 44.
Sygepleje, 76.
Sølvtøj, anløbet, 108.
Saar, vædſkende, hos Smaabørn, at bade, 72.

T.

Talisman, en, 47.
Tandpine, Middel mod, 40, 116, 136, 192.
Tandpulver, 116.
— , udmærket, 104.
Te, en god Kop, 204.
Tidsinddelingen, 22, 27.
Ting, tolv, 34.
Tjære paa Hænderne, 87.
Tobaksrøgning, 117, 121.
Toiletmiddel, et, 28.
Toiletſvampe, 60.
Toiletæſke, 129.
Tomater, 140.
Træer, den bedſte Tid at plante ud, 115.
Tyrolerpunſch, 32.
Tøffel til Fingerbøl,
Tøj at have længe, 52
Tørſt, Middel mod, 3

U.

Udgifter, uforudſete, 3
Udhugning i Karton, 208.
Udſtyr til en 3-Vær lighed, naar det un 1500 Kr. i aarlig (Præmieſpørgsmaal) 162.
Uhrbakke, en Tøffel til,
Uro, megen, og ingen ſtilt, 147.
Urtepotter at male, 27.

V.

Vand, 145, 149.
Vandkaraffer og Mælk renſe til Børn, 68.
Vandkaraffer og Solen,
Vaſkebord for Børn, 7
Vaſken, 128.
Vaſketøjet (Præmieſpø 67, 89, 95.
Vatterſot, 40.
Velbehageligt for Øjet,
Viſſe, 48.
Vinduesruder at forhin fryſe, 8.
Vorter, Middel mod, 15
Vægt, Menneſkets, 96.

Æ.

Æbler, frosne, at gjøre spiſelige, 12.
Æbler, ſtegte, 82.
Æg at bevare friſke, 152.
Æggeblommefarve, 204.
Æggekage med Vand, 120.
Æggevin, kold, 12.
Æggeøl, koldt, 12.
Ærte-Eſſens, 152.
Ærter at beſkytte mod Spurve, 72.
Æſker, 168.

Ø.

Øjet, fremmede Legemer at fjerne af, 8.
Ørepine, Middel mod, 72, 104.
Øreſmerter, Middel mod, 184.

Trykt hos Carl Aller. — Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM

„Paa Land og i By."

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 1.

„Nutidsſygdomme".

(Fortſat).

Der er da al mulig Anledning til, ſaa vidt muligt, at holde alle ſaadanne ſkadelige Indflydelſer borte fra vore ſkoleſøgende Børn, ſom yderligere kan forøge Virkningerne af Overbebyrdelſen fra Skolens Side. Men her vil man desværre ſom ofteſt komme til at præke for døve Øren; vor Tid har jo hidſet ſig op til en ſaa hyſteriſk Opfattelſe af Begrebet „Frihed", at vi næſten nærer Frygt for at gjøre Indgreb i vore Børns „Frihed", hvad der med andre Ord omtrent vil ſige, at vi lader dem gjøre, hvad de vil. Det er en Uting, at Skoledrenge læſer Aviſer, fører politiſke Diskusſioner, er Medlemmer af politiſke Foreninger o. ſ. v., men der gives virkelig Forældre, ſom endog med en vis Stolthed betragter ſaadanne Anomalier ſom Beviſer paa deres Herrer Sønners tidlige aandelige Udvikling; de tænker ikke paa, at der hos de Unge paa denne Maade udvikles en abnorm og unaturlig Tankegang, at det unge Sind forvrænges, med Vold gjøres gammelt før Tiden, og at den unaturlige Forening af et gammelt Sind med et ungt Legeme nødvendigvis vil avle aandelig og legemlig Sygelighed. Jeg gjentager endnu en Gang: Ro, Stilhed og indre Samling er de abſolut nødvendige Betingelſer for, at den Unges aandelige Udvikling kan foregaa paa en ſund og naturlig Maade," og den, der vil ſine Børn det vel, maa ſøge at ſkaffe disſe Betingelſer til Veje.

Lad os nu en Gang kaſte et Blik paa Følgerne af Skolebørnenes Overanſtrengelſe ſaaledes, ſom Lægerne i Løbet af de ſenere Aar ved omhyggelige Underſøgelſer og Iagttagelſer har godtgjort det. Der fremkaldes for det førſte Forſtyrrelſer i Synsorganets Virkſomhed, ſpecielt Kortſynethed, Kongeſtioner til Hovedet med Hovedpine, Næſeblod, Øreſuſen o. ſ. v., Forſtyrrelſer i Fordøjelſesorganerne, ſærlig Forſtoppelſe, Skævheder i Hvirvelſøjlen med forſkjellige deraf flydende Følger, ſygelige Sindsforſtemninger og Nervøſitét. Der er viſt nok kun faa Forældre, der ikke har iagttaget en eller flere af de her nævnte Sygeligheder hos deres ſkoleſøgende Børn, og de aarlige Seſſioner, der har en ſaa ſtor Betydning for Bedømmelſen af et Folks Legemsſundhed, giver Aar for Aar uhyggelige Beviſer for, hvor ſlet det ſtaar til med de unge Menneſkers Helbred, ſærlig for deres Vedkommende, der er opdragne i de ſtore Byer og har nydt en højere Underviſning. For en meget betydelig Del af de paa Seſſionerne kaſſerede er Grunden til deres Uduelighed til Militærtjeneſte at ſøge fra Skoletiden.

Af alle de Onder, den altfor ſtærkt drevne Skoleundervisning kan medføre, er der dog intet, der har en ſaadan Betydning, ſom Udviklingen af Nervøſitét, og det er da ogſaa denne Sygelighed, der har ſpeciel Intereſſe for os under vore nærværende Betragtninger. Lad mig forſøge paa en meget ſimpel og, ſom jeg haaber, let fattelig Maade at forklare, hvorledes denne Nervøſitét udvikler ſig.

Det er da en bekjendt Sag, at der til ethvert af vort Legemes Organer, ſom benyttes ſtærkt og vedholdende, finder en forøget Blodtilſtrømning Sted. Naar vi gaar en lang Tur, faar vi varme Fødder, d. v. ſ. Blodet ſtrømmer til i forøget Mængde; under Tiden kan en ſaadan Tilſtrømning blive kroniſk, vedvarende, og der kan derved opſtaa Ulemper, ſaaledes f. Ex. de Udvidninger af Blodaarerne, ſom kaldes Aareknuder. (Lad mig, for at forebygge Misforſtaaelſe, blot gjøre den Bemærkning, at Aareknuder ogſaa kan opſtaa af mange andre Aarſager). Som det gaar med Benene, Armene og andre af vort Legemes forſkjellige Redſkaber, ſaaledes gaar det ogſaa med Nerveſyſtemet og Hjernen. Stærkt og forceret aandeligt Arbejde, der jo udføres ved Hjernens Hjælp, bringer Blodet til at ſtrømme til Hovedet og Hjernen, hvis Aarer det udfylder; derved frembringes Hede- og Trykfornemmelſer, der ytrer ſig ſom Svimmel og Hovedpine, og fortſættes den overanſtrængende Hjernevirkſomhed, kan Tilſtanden blive kroniſk og fremkalde alle de uheldige Følger af en ſaadan Blodkongeſtion. Hovedpiner er overordentlig almindelige hos Nutidens Skolebørn, og der er vel ikke nogen Læge, der har Virkſomhed i Familier med Børn, uden at han mange Gange om Aaret ſpørges til Raad for disſe Tilfælde. At vi ikke tager fejl af Grunden, ſés bedſt af den Omſtændighed, at ſaadanne Hovedpiner i Almindelighed hurtigt forſvinder, ſaa ſnart man lader det ſtakkels Barns Hjerne hvile ved at holde det nogen Tid borte fra Skolen. Det er kun faa Dage ſiden, at jeg ſelv blev konſulteret i et ſaadant Tilfælde, hvor en lille, ikke godt begavet ni Aars Fyr led af Hovedpine, Svimmelhed, Opkaſtninger, Humørſyge, ja endogſaa til ſine Tider af en fuldſtændig Aandsfraværelſe. Ved at underſøge Forholdene nærmere viſte det ſig, at den ſtakkels Knægt i en ſtrix Skole læſte alle de forſkjellige Skolefag, at man ſtraffede hans mangelfulde Forberedelſe baade korporligt og ved at latterliggjøre ham for Kammeraterne, og at vedkommende Skole havde paataget ſig paa en mildeſt talt letſindig Maade at lade henad tredive Børn underviſe af én Lærer. Den lille Fyr havde troligt hængt i Bøgerne fra Hjemkomſten fra Skolen til ſén Aften, men havde naturligvis efterhaanden „læſt ſig dum“, og der var ingen Tvivl om, at han ved en Fortſættelſe af dette Liv vilde have paadraget ſig en Hjerneryſtelſe eller være blevet Idiot. Jeg raadede naturligvis ſtrax Forældrene til ufortøvet at tage ham ud af Skolen, og i Løbet af en Uge blev Drengen helt forandret; han blev livlig, fik Lyſt til at lege, ſov godt om Natten og — blev uartig; ja, dette er under Tiden et godt Tegn. Naar han nu igjen er bleven fuldſtændig ſund, ſkal han atter i Skole — naturligvis i en anden, hvor ingen daarlig Fortid trykker ham, og hvor et ringere Elevantal tillader Læreren at give ſig mere af med den enkelte — og vi haaber da, at Fyren vil udvikle ſig paa normal Maade.

Mange af mine kjære Læſere vil maaſke mene, at jeg har opholdt mig vel længe ved Skolelivet, men til dem vil jeg blot bemærke, at Sagen er af den allerhøjeſte Vigtighed, og at det vel ikke kan benægtes, at vore Børn er vor Fremtid med alle dens lyſe Forhaabninger; vi maa derfor gjøre vort til, at den ikke fordunkles af ſygelige Skygger.

(Forts.)

Hjemmet.

Alt er ikke gjort med „at anſkaffe“.

Alt er ikke gjort med at anſkaffe en Ting, hver gang man

rik bliver forſtuet, naar
Par holder Bryllup. Hvor
hu Forraadskammer, Lin-
s, Klædeſkab o. ſ. v. er
hvor mange Møbler der
r bragt tilveje — det vil
men efterhaanden ſvinde
gjen, maaſké, og det i de
tilfælde, uden nogenſinde at
anſkaffet igjen, hvis ikke
og Gjerninden af alle disſe
heder foruden „at anſkaffe“
forſtaar „at ſkaane deres
Naturligvis paahviler
Side af Husholdningen,
fleſte andre, meſt Konen.
r vil det viſe ſig af ube-
g Fordel for den unge
hvis hun allerede fra Hjem-
er lært til at ſkaane ſine
Der er nogle Damer, der
m beſidder en Force i at
deres Sager“, hos dem
alting dobbelt og tredob-
an længe ſom hos deres
lykkelige Medſøſtre, og
den at man mærker, hvor-
det gaar til, thi det er og-
Tel af denne Kunſt at
ſkaane Tingene, uden at det
s altſaa meget. I gamle
eller blot i ældre Tider
man ſtrax paa et Hjems
ordning ſe, om Tingene
el bevarede. Saa ſtod de
endnu paa ſamme Sted,
var blevne ſatte paa ved
yppet, og Fruen nænnede
aldrig at foretage nogen
dring i den tilvante Orden,
ragtede det næſten ſom en
brøde at flytte „Stolen
induet til højre“ hen til
enen, eller omvendt. Nu
ikke ſaaledes, det er mere
Tiden. Øjet fordrer Af-
, og Møblerne er ikke mere
faſt til deres Pladſer. Nu
den ſtaaende Husmoders
ſig i at forandre, uden at
ſter noget, at følge med Mode og Smag, uden at give noget ud til nyt, kun ved at forandre om paa det Gamle, arrangere o. ſ. v., kort ſagt, uden at foraarſage Husholdningen nye Bekoſtninger, at gjøre alt ſaa fuldendt og ſmukt ſom muligt.

Til at ſkaane fine Ting hører fremfor alt en udpræget Ordensſans, der ſtrax, naar en Husmoder træder ind i et Værelſe, lader hende ſe enhver Mangel. Naar et løſt Tæppe er kommen til at danne en Fold under et Stoleben, vil denne Fold allerede i Morgen være vanſkelig at rette — i Dag gaar det ganſke nemt. Er Bordtæppet kommet til at ligge ſkjævt paa, kan en eller anden ved at lægge Haanden paa Bordkanten let ſaa det til at antage et galt Fald o. ſ. v. — det er ſaa let med en eneſte Haandbevægelſe at rykke det til Rette, naar man kun har Sans for det. Blækhuſet er blevet ſtillet paa et forkért Sted, i Nærheden af det ligger et Nøgle Garn, der har ſnoet ſig om det, en eller anden rykker i Garnet uden at ane, at Blækket ſtaar, hvor det ikke ſkulde ſtaa, den Paagjældende er aldeles uden Skyld i, at Blækhuſet glider, og at der derved anrettes ſtor Skade, der ſaa let kan forebygges ved, at det ſtrax, ſaa ſnart det ſés paa det urette Sted, ſættes tilbage paa ſin oprindelige Plads. En udſkaaren Elfenbensviſte ligger paa Sofaen og ſkal gjemmes, men en anden Ting foretages førſt. Manden kommer træt hjem og kaſter ſig i Sofaen, en Knagen og et Jammerſkrig høres, den ſmukke Viſte er knuſt, men hvem bærer Skylden? Manden, der ikke véd, at Viſten ligger der, eller Konen, der ikke har gjemt den i rette Tid?

Man kunde nævne Tuſinder af Exempler paa, at Ting, der virkelig ſér ud, ſom om de kunde vare evig, gaar en tidlig Undergang i Møde, kun fordi de ikke anbringes paa de rette Steder, ſaa ſnart de opdages paa et mindre rigtigt.

Det, en Husmoder med ringe Arbejde formaar at bevare og tilegne ſig for Huſet, er næſten utroligt, ſkjøndt det naturligvis er ſammenſat af lutter Smaating. Hun opdager et løſt Blad i en af Børnenes Skolebøger og faar den Lille til ſtrax at ſætte det ind med lidt Gummi, det er bevaret for Hjemmet; hun ſamler de Journaler eller Tidsſkrifter, ſom mangen en Husherre, efter at have læſt dem flygtigt igjennem, overlader Pigen til at gjøre Ild med, de er erhvervede for Hjemmet; naar hun, naar Aaret er omme, offrer en lille Smule paa at faa dem indbundne, har hun ſkaffet Huſets maaſké kun lille Bibliothek en Tilvæxt, der kan adſprede i mangen en kjedſommelig Time o. ſ. v.

[Forts.]

For Blomſterelſkere.

En Stueprydelſe.

Man tager en ſtor Rødbede med Bladkrone, ſkjærer den igjennem over Roden og udhuler den øverſte Del ſaa meget, at et Hyacint-Løg og lidt Mos kan finde Plads dér. Forend man lægger Løget ned, gjøres Mosſet lidt fugtigt, og holdes ogſaa ſenere fugtigt. Rødbeden ophænges ved en Snor, lige ſom en Ampel, førſt i Vinduet i et koldt, og ſenere i et varmt Værelſe. Den maa hænge ſaaledes, at Hovedet vender nedad og Hyacint-Løget opad. Hyacinten vokser ſigtſom i et Glas, men Rødbedens Blade krummer ſig opad og vokſer med. Det ſer nydeligt ud efterhaanden at ſe Hyacintens friſke, lyſe, grønne Blade blande ſig med de blodrøde Rødbedeblade, indtil endelig Blomſten viſer ſig i ſit fulde Smykke.

Flora.

Husraad.

Mod Haarets Affalden.

Mod dette Onde anbefaler en anerkjendt engelſk Læge følgende Middel: Glycerin og Tinktur af ſpanſk Peber, 100 Gram af hver Del, ſamt 2 Gram Bergamotolie. Hovedbunden ſkal undertiden vaſkes med varmt Vand og Sæbe. En anden Autoritet anbefaler en daglig Indgniden af Hovedbunden med en Løsning af 5 Gram Natron carbonicum i 200 Gram Vand. Hovedbunden indgnides dagligt dermed og vaſkes ſaa efter med rent Vand.

Middel mod Brandſaar.

Vaſelin, der kan faaes paa ethvert Apothek, er et godt Middel mod Brandſaar. Det ſtryges paa en linned Lap, lægges paa Saaret og fornyes hver tredje, fjerde Time. Det tager Smerten bort og bevirker hurtig Lægedom. W.

En ſlugt Knappenaal.

Som bekjendt er det meget farligere at komme til at ſluge en Knappenaal, end en Synaal, da Knappenaalens Hoved ofte bliver hængende og holder Naalen faſt, ſaa at den ikke kan glide igjennem. En Læge havde, ved at ſpiſe en Tallerken Suppe, det Uheld, eller om man vil, den Ulykke, at komme til at ſluge en Knappenaal. Netop ſom Læge kjendte han den Fare, han ſvævede i, bedre end nogen, og han udfandt i ſin Dødsangſt følgende Middel til Frelſe: Han fabrikerede et tilſtrækkeligt Antal ſmaa Voxkugler, ſlugte disſe og havde virkelig den Tilfredsſtillelſe, at Naalen blev indeſluttet i Voxet og forlod Legemet, uden at Lægens Velbefindende led noget Skaar. Men da det ikke altid gaar ſaa heldigt, turde det maaſké ikke være overflødigt her at minde om det, der allerede tidligere er blevet ſagt her i Raadgiveren: Ingen Kokkepige eller i det Hele taget nogen, der har med Mad at gjøre, burde bruge andet end Sikkerhedsnaale i Forklæder, Forklædeſmækker o. ſ. v. Andres Liv og Helbred ſættes ved ſaadanne Knappenaale ofte i Fare paa en aldeles uforſvarlig Maade. J. H.

Kokkenet.

Franſk Peberkage

Man ſtøder eller river 1 Pund ſøde og et Fjerdingspund bittre, ſkoldede Mandler, blander dem med 1 Pund fint Hvedemel, og kommer deri: 1 Stang Vanille, 1 Lod Kanél, et halvt Pund Krydderneilliker, lidt Kardemomme, hver Del ſtødt for ſig, og 1 revet eller ſnitſkaaren Skal af en Citron; koger ſaa halvanden Pund Honning med 2 Pund Sukker, til begge Dele har blandet ſig fuldſtændig, og hælder den kogende Maſſe over Melet, Mandlerne, Krydderiet o. ſ. v., kommer dertil 2 Lod i Vand opløſt Potaſke og ælter med Hænderne, lidt efter lidt, ſaa meget Mel i, at Dejgen
lader ſig udrulle, ruller den
ud i en Knivsrygs Tykkelſe, ſt
den med et Glas ud til ru
Smaakager, lægger disſe paa
med Mel beſtrøet Conplade,
bager dem ved maadeholden Va
dog ſaaledes, at de bliver
brune, thi naar de ſtaar læng
end ſyv Minutter i Ovnen,
de er helt færdige, bliver
haarde og tørre, i Stedet for
de indvendig ſkal være bløde
klæbrige. Saa ſnart de kom
ud af Ovnen, maa de løsnes
Pladen, da de, naar de bli
kolde, knække ſom Glas.

Denne Portion giver 120–
Kager, og de ſmager fortræ
ligt. K.

Husdyrene.

Ved Opdrætning af Svi

Naar man, efter de mange
faringer, der i denne
ſeende er gjort i England,
Tid til anden giver Svinene ſ
Portioner Stenkul eller blot
kulsaſke, opnaar man ikke al
at de holder ſig raske og i
Henſeender trives bedre, men
ſaa at de faar mere Spiſe
og ſom Følge deraf ogſaa
tigere bliver fede. Sædvanlig
lader man en lille Dynge
kul eller Aſke ligge i en Kro
Stien eller Stalden, ſaa at
rene kan tage deraf, naar de
Lyſt. Naar Svin gaar løſe,
tærer de af og til ikke ſaa
Kvantiteter Jord. Det er m
denne Trang, der afhjælpes
Kullene; i ethvert Tilfælde
dygtige Landmænd erklæret,
det udøver en god Virkning
Svinenes Almenbefindende.

W. S.

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 2.

tidsſygdomme“.

(Fortſat).

nder vore Betragtnin-
f de forſkjellige Aar-
til Udviklingen af
ſitet, ligger det natur-
nær at underſøge,
vidt det ene eller det
af Kjønnene er
disponeret. De fleſte
l paa Forhaand mene,
gen er ſimpel nok, og
naturligvis“ Kvinden
have ſtørſt Anlæg til
Sygelighed; men en
forſtandig og ind-
de Underſøgelſe af de
ge Forhold vil ſnart
os om, at begge Kjøn
e ſtærkt anlagte, hvor-
t ikke kan nægtes, at
ſiteten, nærmeſt paa
d af Kvindens ſæregne
ommelighed og Beſtem-
hendes ſtærkere Fo-
liv og hendes ſom ofteſt
Mangel paa Selv-
kelſe, hos hende kan
træde paa en mere iøjne-
de Maade. Hyſteriſke
d og en under Tiden
rdentlig ſtærkt udtalt Viljesſvækkelſe er de Former af Nervøſitét, der hyppigſt træffes hos Kvinden, medens Mandens Nervøſitét ſærlig viſer ſig ſom Hypokondri og den Art Nerveſvækkelſe, ſom man maaſké bedſt kjender under den fremmede Benævnelſe Neuraſtheni.

De ydre ſkadelige Paavirkninger, ſom aandelig Overanſtrængelſe allerede fra Skoleaarene af, Bekymring for Udkommet, politiſke Stridigheder o. ſ. v., vil ſærlig gjøre ſig gjældende hos Manden, idet Hovedreglen jo dog endnu i vort Samfund er den, at Kvinden jo ikke overanſtrenges ved aandelige Beſkjæftigelſer, ikke deltager aktivt i det politiſke Liv og ikke er den af Familien, hvem Hidſkaffelſen af Exiſtensmidler paaligger. Naar vore Samfundsforhold imidlertid vil vedblive ogſaa i Fremtiden at udvikle ſig paa en lignende Maade, ſom de er begyndte, vil Kvinderne ogſaa komme til at lide under Følgerne af disſe Paavirkninger; det kan umuligt gaa uſtraffet af, naar Kvinden ſkulde formaa at tilkæmpe ſig den attraaede „emanciperede“ Stilling, hvor hun foruden at ſkulle modſtaa de Indflydelſer og Paavirkninger, der er en Følge af hendes fyſiſke Beſkaffenhed ſom Kvinde, ogſaa ſkal ſtride imod alle de Potenſer, der ſøger at angribe Manden i hans Virkſomhed ſom Familiefader og Borger. Jeg gjentager, at jeg ikke paa nogen Maade er en Fjende af Kvindens Udvikling; det er godt og rigtigt, at hun paa en eller anden Vis erhverver ſig ſaadanne Kundſkaber og en ſaadan Dygtighed, at hun kan ſtaa paa egne Ben her i Livet uden udelukkende at være henviſt til, for at kunne komme ud af det, at blive en Mands Kone; men jeg paaſtaar aldeles beſtemt, at ſaa viſt Kvinden nu én Gang er ſkabt ſom Kvinde med det Legeme og de og de beſtemte fyſiſke Anlæg, ſaa viſt kan hun ikke ubetinget paatage ſig en Mands Gjerning og Arbejde; gjør hun det, vil hun tidligere eller ſenere komme haardt til at bøde for det ved nervøſe Sygeligheder. Der er Momenter nok i Kvindens fyſiſke Beſkaffenhed, der gjør hende til et temmeligt let Bytte for den lumſke Fjende, Nervøſiteten, og det er meget taabeligt af Forældre ikke i Tide at betænke disſe Forhold, ja endogſaa belære deres opvoxende Pigebørn derom. Kvinden, der af Skaberen har faaet tildelt det hellige Hverv at bære Efterſlægten frem, der er Fremtidens Haab, maa i Tide forberedes paa denne Opgave til Bedſte ikke alene for ſig ſelv, men ogſaa for den ufødte Slægt, for hvilken hun ſkal blive Moder. Vilde vore Kvinder anvende nogle af deres Sprog- eller Muſiktimer til at ſætte ſig noget ind i denne Opgaves Betydning og til at lære noget om deres eget Legeme og Vedligeholdelſen af dets Sundhed, vilde vi vinde ſtolte Sejre over Nervøſiteten til Held for de ufødte Slægters Helbred og Styrke.

Men lad os forlade de legemlige Forhold og en Gang kaſte et Blik paa, hvorledes Kvindens ſociale Stilling er. Allerede Opdragelſen gaar langt fra ud paa at gjøre Pigen dygtig for Livet, men i alt Fald i ſaa overmaade mange Tilfælde ſnarere ud paa at give hende en overfladiſk Politur lige ſom en eller anden Luxusgjenſtand, der blot ſkal gjøre Stads uden at tjene til nogen Nytte. Lad mig en Gang ſpørge Dem, alle de mange højt agtede Husmødre, der forhaabentlig læſer disſe Afhandlinger: Sig mig oprigtigt, hvilken Nytte har De i Deres nuværende Stilling ſom Husmødre havt af alle de mange overfladiſke Kundſkaber, man har proppet i Dem i Deres Skoletid? Og Dem, der ikke har indgaaet noget Ægteſkab, men lever aléne, vil jeg ſtille det ſamme Spørgsmaal, maaſké med det Tillæg, om ikke Deres Kundſkaber væſentlig har været benyttede til at brillere med lige ſom Deres Armbaand og Ringe? — Ja, De maa ikke blive vrede paa mig; huſk paa, at det er en gammel Doktor, der ſpørger, og han forlanger ikke en Gang noget Svar; det maa De give Dem ſelv i Deres Lønkammer. For øvrigt kan jeg endnu ikke ſlippe disſe Betragtninger over Kvindens uheldige Opdragelſe og Stilling; De maa tro, at det netop er Agtelſen for Kvindens høje Kald og den fulde Erkjendelſe af hendes uhyre Betydning for Hjemmets og dermed Samfundets Lykke, der driver mig til at komme ind derpaa; der er dog muligvis mangen en Moder, der ved Læsningen kunde bevæges til at forſøge en anden Opdragelſe med ſine Døttre end den, der er bleven hende ſelv til Del.

Kvindens aandelige Næring drager hun meſt
Skjønliteraturen, ofte i
meſt ſlette Skikkelſe
uheldige Føljetoner i
dene. Navnlig den tidli
Tids æſthetiſke Sager d
ſig udelukkende om K
lighedshiſtorier og en
terlig Overvurdering
Kvinden, og heraf l
hun da ogſaa at ſætte
ſelv højere, end det tilk
mer hende; den mod
realiſtiſke Literatur kan
nydes med en højere
mere moden, aandelig
vikling, end vore Pigeb
er i Beſiddelſe af, idet
med ſtor kritiſk Sans u
pille de enkelte Guldkorn
der findes i disſe Dyn
af Affaldsſtoffer. J
Forbindelſe med Literatu
ſlaar det ſelſkabelige
med ſin enerverende Hul
Overdrivelſe og Galanter
der bringer den ukrit
Kvinde til fuldſtændigt
misforſtaa ſin egentlige S
ling og lader hende m
tage ſom ægte Guldme
hvad der ret beſét kun
Høflighedens forgyldte R
nepenge. Det Anſtrøg
Letſindighed og Sanſelig
ſom Galanteriet i vore T
har antaget, er ogſaa me
fordærveligt for den u
Pige og kan efterlade vari
Følger i den unge og
til uberørte Sjæl.

[Fortſættes.]

Hjemmet.

Alt er ikke gjort med „at anſkaffe".

[Fortſat.]

Her taler vi naturligvis ikke noget forſvarende Ord for den Samlermani, ſom en berømt Sindsſygelæge engang paaſtod var et ſikkert Kjendetegn paa Blødhjernethed, og alle de latterlige Manier, der udſpringer af den, har altid været os en Gru, men naar det gjælder om opbevarende at ſamle de Ting, der er anſkaffet for vore egne Penge, kan det ikke anſés for andet end noget prisværdigt. Netop Tidsſkrifter, med hvilke man i Grunden gjør de færreſte Omſtændigheder, er værdifulde, om ikke for en ſelv, ſaa for andre. Mange Steder har der dannet ſig Foreninger, der ſamler læſte Journaler, for ſenere at ſende Aargangene til Hoſpitaler o. ſ. v., og ſom derved gjør megen ſtørre Glæde, end man, i Forhold til den ringe Ulejlighed, der er dermed, ſkulde tro.

Børn driver ofte ſlem Mishandling med Lærematerialie og Skolebøger; hér er det Moderens ſtrenge Pligt at pasſe paa og vaage over dem. Manglende Blade i Læſebøger bringer enten den upaapasſelige Elev mange ſorte Skoletimer, eller foranlediger, at Bøgerne maa ombyttes med nye, hvad der naturligvis foraarſager en Extraudgift, der ſaare let vilde kunne være ſparet. Stilebøger og Hefter ſkulde der ikke ødsles med, i ethvert Tilfælde ſkulde det udtegnede Hefte eller den udſkrevne Bog altid foreviſes i Hjemmet, før den nye anſkaffedes. At et Skolebarn faar en ny Stilebog eller et nyt Hefte, fordi det gamle er forlagt eller tabt, er urigtigt, da det let forleder til letſindig Omgang med Tingene. Det ſamme gjælder om Penneſkafter, Viſkelæder, Blyanter, Griffler og alle disſe Smaating, der kun har en Værdi af mellem 1 og 10 Øre, og ſom derved ofte regnes for „rene Bagateller", indtil det viſer ſig, at disſe „rene Bagateller" dog i Aarets Løb danner en ikke ſaa lille Sum, der mange Gange er givet ud aldeles til Unytte. Et godt Middel til at forhindre Børn i altfor letſindig Omgang med ſaadanne Ting, er Faſtſættelſen af beſtemte, ugentlige Lommepenge, hvoraf de ſelv ſkal beſtride disſe Udgifter; derved lærer de at vurdere en Øres Værdi, ellers forekommer en ſaadan Værdi dem ſom intet at regne overfor de Golkondas Skatte, hvormed Børns Fantaſi gjerne udſtyrer Forældrene.

Vi beſidder egentlig kun det, vi har i fuldſtændig Orden. Dette lyder maaſké lidt overdrevent, men er aldeles ſandt. Vi kan jo tage et lille Exempel. Vi har læſt førſte Delen af en Bog ud, og ſkal til at læſe anden Del. Den findes ikke paa ſin Plads — men ſaa maa den være kommen ind mellem nogle andre Bøger. Man ſøger og ſøger, og endelig finder man den. Men under denne Søgen er den Time, man kunde have offret paa Læsningen, gaaet tabt, og man maa for denne Gang opgive Fornøjelſen. Hvad Nytte har man i den Time havt af at eje den koſtbare Bog, naar man dog ikke har været i Stand til at tilegne ſig nogen Nydelſe ved det? *Hvad vi ikke kan finde, ejer vi ikke, hvad vi har forlagt, er os i det Øjeblik, vi ſkal bruge det, lige ſaa unyttig, ſom om vi aldrig havde anſkaffet os det!*

Men lige overfor Husmoderens opholdende Kraft ſtaar Ødelæggelſens Verdenslov; det er, ſom om de organiſke og uorganiſke Dele med Magt vilde ſprænges fra hinanden. Vi ſidder rolig i vor Stue, da ſpringer med et Knald Lampeglasſet, eller Panelet ſlaar med et lille Brag en Revne, eller Bagvæggen paa et eller andet Møbel ſkilles ad, ſom om et Spøgelſe havde banket paa Døren til det. Denne ſkadefro Ødelæggelſesdrift i den uorganiſke Verden, maaſké et Sideſtykke til Menneſkets Selvmordsmani, kan vi forebygge noget ved ikke at udſætte disſe Glas og disſe Vægge for altfor høj eller altfor lav Temperatur. Men mere Magt har vi dog overfor de ſmaa Adſkilleslyſter, hvor Sømme eller Sammenføjninger vil ſkilles fra hinanden; det førſte løſe Sting, den førſte, næſten umærkelige Revne eller Ridſe udfordrer den Skaanende til en ivrig Kamp. Reparationer med Naal eller Limpotte bringer ſaa det, der vil adſkilles, til at blive enigt hos hinanden. Endnu i Dag, i denne Time, maaſké i dette Øjeblik kan det gjøres, i Morgen vilde det maaſké allerede være for ſilde, og Selvhjælp vilde ſaa ikke ſtrække til. Hvem kjender ikke den pinlige Følelſe over, at et lille Stykke Finér eller en eller anden Udſmykning er ſprungen af et Stykke Møbel, og man har ſendt Bud efter Snedkeren, for at faa det i Stand igjen, og det ſaa ikke er til at finde. „Jeg kan godt lave et lignende," ſiger Manden, „men det bliver jo ikke ſaa billigt" — nej, det bliver ikke ſaa billigt, og den hele Bekoſtning havde været undgaaet, hvis Husmoderens Limpotte var kommen frem i rette Tid, medens den nu ſavnede Gjenſtand var lige for Haanden.

Eller naar en Knap er ſprunget af, og man ikke kan faa Mage til den! Den kan ikke erſtattes med en anden, ſelvfølgelig maa alle Knapperne af, og et nyt Sæt kjøbes. Her kan man, i Paranthes bemærket, hjælpe ſig ved, at man fra førſt af kjøber et halvt Duſin Reſerveknapper til hvert nyt anſkaffet Stykke en Forholdsregel, der nu, hvor Fantaſiknapperne vexler ſaa hurtigt, at en Erſtatning næſten aldrig er til at tænke paa, vil viſe ſig at være af ſtor praktiſk Nytte.

(Sluttes).

For Blomſtervenner.

At bringe Callaer i Blomſt

Callaer, der ſtaar i altfor god og nærende Jord, blomſtrer ſjeldent, da Bladudviklingen bliver ſtærkere og Tilbøjeligheden til at ſætte Blomſt mindre derved. Man ſkal plante Planten om i almindelig Græsplænejord, blandet med lidt Murbrokker, ſaa vil Bladene ikke blive ſaa ſtore, men den vil viſe ſig mere villig til at ſætte Blomſt. F. H.

Husraad.

At fjerne fremmede Legemer fra Øjet.

Til Bortfjernelſe af Jernſplinter fra Øjet anbefales det at bruge en Magnét. Er i det Hele taget et fremmed Legeme fløjet ind i Øjet, fordrer i ethvert Tilfælde den ſtore Pirrelighed derved hurtig Hjælp. Sædvanligvis ligger det fremmede Legeme paa Inderſiden af det øverſte Øjelaag. Man lader den Paagjældende ſe ned mod Jorden og vender ved Hjælp af en Fjer eller lignende det øverſte Øjelaag opad; det lykkes ſaa i Reglen hurtigt at opdage den fremmede Gjenſtand og fjerne den med Fingerſpidſen. Et koldt Omſlag er altid en god Efterkur. D.

Middel mod Froſtbylder.

Mod Froſtbylder gives der flere Midler. Et af de bedſte er at ſtryge godt Snedkerlim varmt paa Bulden eller paa Strimler af tykt Papir, der ſaa vikles om det angrebne Sted. Hvis Bulden er rød, meget ſmertefuld og bliver varm ved Bevægelſe, hjælper Fiſketran eller Fedt, hvori Sild er blevet ſtegt, eller Sildemælke [Mælken af Sild]. Er Froſten vidt udbredt over Hænder og Fødder, eller da navnlig i Anſigtet, lader man Spækſalve, idet man ſkjærer et Stykke Spæk af Tykkelſe ſom et Lys, tænder det og holder det ſkjævt, ſaa at det kan dryppe. Man lader Draaberne falde paa et ſtort Stykke Is, hvorpaa der ſaa danner ſig en Salve, ſom man bruger. Et godt Middel er ogſaa Unguentum oxygenatum, der faaes paa Apotheket. Det ſtryges paa Lærred og lægges paa. Denne Salve lader ſig ogſaa ofte med Held anvende mod andre udvendige Skader, ved Svulſter, Bylder o. ſ. v. Det er et billigt og ſikkert Lindringsmiddel. H.

At forhindre Vinduesruder fra at fryſe helt op.

Ruderne overſtryges indvendig og udvendig med en ſvag Blanding af Glycerin og Vand. —6—

Køkkenet.

Engelſk Peberkage.

(Ginger-Bread).

Man blander 2 Pund Mel
et Fjerdingspund ſtødt
ker, 1 Lod ſtødt Ingefær
halvt Lod ſtødt Kommen, ſm
ſaa et Fjerdingspund Smør
blander deri, tilligemed halv
Pund varm Sirup, ſom ma
blandet med en rigelig Theſk
i lidt kogende Vand opløſt tv
ſur Natron. Det Hele arb
godt igjennem, og Maſſen
mes i en med Smør beſtr
Form og bages ved maadeh
Varme i to Timer. Denne
tige, ikke koſtbare Kage, kan
ſig et halvt Aar.

Husdyrene.

Midler mod Saddeltryk
Heſte.

Et godt Middel mod Sa
tryk er det at ſtrø mege
pulveriſeret, brændt Kaffe
Saaret. Et andet Middel,
anvendes i mange Egne, i
Holſten, er at pulveriſere
Sod, der ſamler ſig i Skorſ
fint, og ſtrø den tykt over S
Allerede efter en eller to G
Gjentagelſe begynder Helbr
at indtræde, og efter nogle
ges Forløb er Saaret lægt.
findes endnu et andet ga
Middel, ſom erfarne, gamle
er meget tilbøjelige til at
og anbefale; det er den meg
pulveriſerede Aſke af brændt
Efter ældre Kuſkes Udtalelſe
Helbredelſen efter Anvendel
dette Middel indtræde ſaa h
at man, med tilbørlig For
hed, allerede efter tre Dage
løb atter ſkal kunne lægge
det paa.
—

Raadgiver
for
Hus og Hjem
paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 3.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Se, naar en ung Pige opdrages til "Dame" ſaaledes, ſom vi i ſimple Træk har antydet det i det foregaaende, vil man meget let kunne forſtaa, at hun, naar Livet møder hende i hele ſin uromantiſke kolde Virkelighed, vil lide tuſinde Skuffelſer; og alt ſom hun i ſit Spejl ſér, hvorledes Tidens Tand, om end kun ganſke langſomt og lidt efter lidt, gnaver løs paa det friſke, ungdommelige Ydre, ſom hun ſelv og hendes kurtiſerende Balkavalerer har fejret ſom det væſentlige med Forſømmelſe af den Hjertets og Sjælens Uddannelſe og Forædling, ſom dog ret egentlig talt udgjør Kvindens virkelige Skjønhed, da vil hun tabe Mod, Virkelyſt og Viljekraft og uden Modſtand falde ſom et Offer for alle de mangeartede Angreb, Nervøſiteten gjør paa den ſtakkels, ubefæſtede Karaktér.

Men jeg har hidtil væſenligt havt min Tanke rettet paa de ſaakaldte bedre ſtillede Kvinder, paa „Damen", til hvem de mindre heldigt ſtillede ofte ſér op med Misundelſe, og hvem de desværre altfor ofte ſtræber at efterligne, hvad det helt Ydre angaar. Til Eder, I unge Kvinder, der maaſké maatte føle Eder trufne ved disſe Ord, vil jeg blot ſige: Tænk ikke paa Eders bedre ſtillede Søſtre i Samfundet med Misundelſe; oftere vil en Følelſe af Medlidenhed være bedre paa Plads; tro ikke, at en Silkekjole eller et Guldarmbaand udgjør Livets Lykke, men vær overbeviſte om, at den eneſte ſande Lykke og Tilfredsſtillelſe i Menneſkelivet beſtaar i Følelſen af, at man gjør Nytte, og Fornemmelſen af, at man udfylder ſin Plads, idet man virker i ſit Kald. Jeg véd ſaa godt ſom nogen, at der blandt Eder, der er udgaaede fra ſmaa, fattige Hjem, findes Tuſinder, der maa arbejde haardt, ofte for en yderſt tarvelig Løn, ſom Tjeneſtetyende, ſom Syerſker, Butiksjomfruer o. ſ. v.; jeg forſtaar ſaa overordentlig godt, at I mangen en Gang bliver mistrøſtige og tilbøjelige til at misunde Eders tilſyneladende heldigere ſtillede Søſtre, der ſtaar paa et højere ſocialt Trin; men I bør mindes, at I dog har det Arbejde, der er det bedſte Tidsfordriv, at I dog virker noget her i Livet i Modſætning til ſaadanne ſtakkels Kvinder, der intet andet har lært end at kokettere i en Balſal, ſnakke noget daarlig Franſk og klimpre paa et Klavér; de fortæres ofte af den meſt dræbende Kjedſomhed og bliver maaſké langt lettere end I, der har Eders Tid fuldt optagen, et Bytte for den lumſke Sygeligheds Angreb, ſom er Gjenſtanden for disſe Afhandlinger.

Men, I arbejdende Kvinder! ſom i alle fornuftige Menneſkers Øjne vilde anſés for at være en Pryd for Samfundet og nyttige Medlemmer af det; ofte — alt for ofte lader I Eder henrive af daarlige Lyſter og Tilbøjeligheder: Forfængelighed og Pyntelyſt tilſkynder Eder til at klæde Eder over Evne, Fornøjelſesſygen griber Eder, og Letfindighed og Mangel paa Sparſommelighed fører Eder paa Afveje, der uundgaaeligt vil berede Eder Skuffelſer, tunge Sorger og maaſke endog Fortabelſe, og ſaa er der beredt en gunſtig Jordbund, hvori Nervøſiteten kan trives; den tøver ikke, men vil ſætte ſig faſt hos Eder og aldeles forbittre Eders Liv.

Endnu et Par Ord til Eder, I flittige Arbejderſker! og tro, at de er oprigtigt og inderlig vel mente. Saa viſt ſom den fornuftige Del af Samfundet har faaet Øjet op for, at I har en for tarvelig Løn for Eders nyttige Arbejde, ſaa viſt vil det føle ſig ti Gange ſaa ſtærkt opfordret til at rette denne Ubillighed, naar I ſelv lærer at ſe paa Eders Kald her i Verden med de rette Øjne, naar I føler Eder ſtolte ved Eders Arbejde og ikke ved at bære fine Klæder, naar I ikke taabeligt ſøger at efterligne den fine Verdens ofte meget daarlige Exempler og lærer, at man kan være nette og pyntelige uden at være pyntede, og at man kan nyde mange Glæder her i Verden uden at rives med i Fornøjelſesſygens Hvirvel.

Eder, I bedre ſtillede Kvinder! beder jeg mindes, at netop Eders heldige Plads i Samfundet paabyrder Eder mange Pligter, og blandt disſe er den ikke den mindſte, at I maa lære at betragte de Kvinder, der tjener Eder, der arbejder, ſyr for Eder, ſom uundværlige Hjælperſker, hvem I bør ſtøtte materielt ved at byde dem en ordentlig Løn for deres Arbejde, og moralſk ved at foregaa dem med et godt Exempel og ved ikke at vække deres Misundelſe. Vil Samfundets ſaa højſt forſkjelligt ſtillede Kvinder arbejde ſammen i de Retninger og paa de Maader, her er antydet, er jeg overbeviſt om, at alle Parter vil nyde en ukjendt Tilfredsſtillelſe, at meget Ondt og megen Sygelighed vil blive undgaaet, og at alle disſe Kvinder vil blive bedre Mødre til en bedre Slægt.

I videre Udvikling af, hvad jeg allerede tidligere har berørt, da vi talte om Kvindens Overtagelſe af forſkjellige Grene af Mandens Arbejde, ſkal jeg her gjøre opmærkſom paa den Kjendsgjerning, der er konſtateret ved mangfoldige Underſøgelſer og Jagttagelſer, at de Kvinder er ganſke ſærlig udſatte for at angribes af Nerveſygdomme, ſom er nødte til at fortjene deres Brød ved Arbejde med Hjernen. Guvernanter, Lærerinder, Kvinder, der er anſatte i forſkjellige Kontorer, Telegrafiſtinder o. ſ. v. afgiver et aldeles overvældende Kontingent af Nervelidende; ja, man tør endogſaa gaa ſaa vidt, at man kan paaſtaa, at ingen Kvinde, der igjennem en længere Aarrække er beſkjæftiget paa en af de anførte Maader, gaar aldeles fri for Nervøſiteten i en eller anden af dens Former. I de fleſte Lande har man gjort den Erfaring, at Kvinder forholdsvis hurtigt atter maatte afſkediges fra ſaadanne Beſtillinger, fordi de blev angrebne af Nerveſvækkelſe. Det er et Fingerpeg, der er ſaa tydeligt ſom noget, paa, at Kvinden i Almindelighed, lige ſaa vel ſom Manden, er anviſt ſit efter hendes fyſiſke Ejendommelighed ſærligt anlagte Arbejds Omraade, ud over hvis Grænſer hun ikke uſtraffet kan gaa.

Idet jeg ſlutter mine Betragtninger over Kjønnet ſom Aarſag til Nerveſygdomme, ſkal jeg endnu for Fuldſtændigheds Skyld bemærke, at man ikke med Sikkerhed har kunnet afgjøre, om Ugifte eller Gifte er meſt udſatte, men vi maa vel erindre, at Ægteſkabet ſaa vel i fyſiſk ſom moralſk Henſeende kan frembyde ſaa mange ſvage Sider, at Sygdommen let kan finde et bekvemt Angrebspunkt.

(Fortſ.)

Hjemmet.

Alt er ikke gjort med „at anſkaffe“.

(Slutten).

Der er et Knaphul gaaet i Stykker paa en af Husherrens Manchetſkjorter, og man ſér det ſørſt, da Skjorten ligger ſmukt ſtrøget, parat til at lægges i Skuffen. Nu maa det opſættes til næſte Vaſk med Udbedringen, da man ikke kan faa Naalen ſaa godt igjennem det ſtivede Linned, og heller ikke gjerne vil krølle det. Det vilde nu heller ikke i og for ſig ſelv være nogen Ulykke, men næſte Morgen klager Manden over, at en af hans ſmukke Knapper er glidet ud af det altfor ſtore Knaphul, og hele det ſmukke Sæt er derved ſpoleret eller dog ſaa godt ſom værdiløſt. Den, der ſkal ſtive Manſchettøjet, burde altid lægge en Manchetſkjorte, paa hvilken et eller andet var itu, iſær naar et af Knaphullerne var revet ud, uſtivet til Side til Reparation. Forøvrigt er det en let Sag at lade Manchetknapperne forbinde med en lille Kjæde, der holder dem ſammen ved Brugen, eller ſelv at danne en ſaadan Sikkerhedskjæde af et lille Stykke Snor.

Idet en Dame ſkal til at gaa ud, opdager hun, at Snoren forneden paa hendes Kjole er løsnet et Sted. Der er ikke Tid til at ſy det i Øjeblikket, men man bør naturligvis heller ikke udſætte ſig for at faa Foden derind ſom i en Stigbøjle og falde, derfor ſætter hun en Knappenaal i. Den værſte Ulykke, eller det ſtørſte Uheld, om man ſaa vil, er vel dermed forebygget, da man ikke kan faa Fødderne derind, men en Stol eller lignende kan faa fat i Løkken, idet man gaar forbi, det giver et Ryk og en Rift der, hvor Naalen voldſomt rives ud, og i Stedet for nogle faa Minutters Arbejde kan man nu maaſke faa Lov til at anvende en halv Time paa Udbedringen, og faar dog en Stopning at dække, ſom man ellers vilde være ſluppet for.

Selv ved de benyttede Vaſkegjenſtande kan man, uden Ulejlighed for ſig ſelv, anvende en vis Skaanſomhed, der ſenere betaler ſig udmærket. Naar man ſtrax ryſter det benyttede Haandklæde ud og hænger det glat op, vil det holde ſig meget længere rent, end naar man kaſter det fugtigt og ſammenkrammet hen. Servietter, der efter Brugen ſkrues ind i Servietpreſſen, ſér hele Ugen appetitligere ud end dem, der ſtrax efter Brugen lægges løſe ned i Skuffen, o. ſ. v.

Hovedpuden i Sengen vendes hver Dag, ſaa bliver Betrækket mindre ſmudſigt, og der ſlides mindre paa det i Vaſk, end naar det har faaet Lov til at ligge med den ene Side opad, indtil Hovedet har faaet Lov til at gjøre det helt ſmudſigt. Madratſer bør ogſaa vendes hver Dag, helſt burde de forſynes med et overknappet Betræk, der kan tages af nogle Gange om Aaret og vaſkes; det er vanſkelig at faa Madratſer renſede ellers, og der maa da gjerne helt nye Betræk til.

Gadetøj og dyrt Fodtøj ſkiftes, ſaa ſnart man kommer hjem. Børn, ſom man ikke vil klæde om, vænnes til at tage ſtore Forklæder paa, naar de kommer fra Skolen. Man kan ikke lære Børn for tidligt at ſkaane deres Ting. En lille Pige, der, naar hun vander Blomſter, ſpilder Vandet ned ad ſig, burde ikke i flere Dage have Vandkanden i ſine Hænder, og en lille Dreng, der anvender ſin Haandſav mod en poleret Bordplade, burde ikke i længere Tid have Lov til at bruge dette Stykke Værktøj igjen.

I ældre Dage herſkede der en Maade at ſkaane paa, der nu heldigvis er gaaet af Brug. Man havde dengang næſten altid andre Sager, der bleve brugte, naar der kom Fremmede. Skulde ſaa ſaadanne Sager tages frem, naar der kom uventede Gjæſter, maatte Pigen næſten altid ind for at høre Beſked, og mange Gange gik der netop meget i Stykker, fordi hun var bange for at haandtere med de ellers ſaa omhyggeligt opbevarede Sager. Nu gjælder de fleſte Steder den Regel, at et Bord ſkal være ſaa ſmukt og hyggeligt dækket, at der kun behøves at ſættes en Kuvert til og lægges en ren Serviet frem til en ankommen Gjæſt. Hvor der dog i en Husholdning findes Ting, der „ſtaar hen“, maa der iagttages et viſt Syſtem overfor disſe. Ting med Laag paa bør altid ſtaa med aabent Laag, for at der ikke ſkal ſamle ſig daarlig Luft i dem; dyrere Sager indvikles i Silkepapir, og Sølvtøj maa være gnedet aldeles tørt, før det bliver ſat hen. For Støv kan ingen bevare noget; det trænger ind i det bedſt lukkede Skab; derfor maa ſaadanne hengjemte Sager i det mindſte to Gange om Aaret frem og renſes.

Ogſaa den ſaakaldte „Sal“ er veget for Tidens Fremadſkriden. De fleſte Familier bebor nu alle deres Værelſer, og Stole og Spejle med „Betræk“ over betegnes nu overalt ſom forældet. Naturligvis er det derfor ikke Meningen, at alle Stuer ſkal benyttes lige meget, og at Børnene for Exempel ſkal have Lov til at tumle ſig i alle Værelſerne. Der maa nedlægges beſtemt Forbud mod at ſlæbe Legetøj o. ſ. v. ind i den Stue, hvor der ſkal være hyggeligt og propert. Bliver der ſét altfor meget gjennem Fingre med, at Legetøjet faar Lov til at „ligge og flyde“ i et ſaadant Værelſe, vil man ogſaa ſenere komme til at ſe gjennem Fingre med ganſke andre Unoder. Den Heſt paa Hjul, ſom Barnet, trods Forældrenes Forbud, ſlæber henover Tæppet i den bedſte Stue, er kun en Forløber for den Ridehedſt o. ſ. v., ſom det forvænnede Barn ſenere, uden Forældrenes Vidende eller Vilje, vil ſe at leje eller anſkaffe.

Smaa Briſt paa Tæpper og lignende udbedres og ſtoppes ſtrax; Pletter paa polerede Borde fjernes hurtigt med lidt Politur, der ikke bør ſavnes i nogen Husholdning. Som, der løsner ſig, bør ſtrax ſlaas faſt, paabegyndende Ridſer og Revner hjælper Værktøjskaſſen og det kolde, flydende Lim hurtigt udover. Trækar, der er ude af Brug, maa ikke opbevares paa altfor tørre Steder, da de ſaa let falder ſammen o. ſ. v.

En ſlem Fjende for al vor Ejendom er den lille, graa Ting, om hvilken allerede Biblen taler, naar den raader os til ikke at ſamle Skatte, ſom Møl og Ruſt kan fortære, men da vi ikke i vore kultiverede Tider aldeles kan undvære disſe Skatte, maa man gjøre ſig Umage for at modarbejde disſe Smaavæſeners Indflydelſe ſaa meget ſom muligt. Der føres overalt en ſtadig Krig mod dem med Kamfer, Terpentin, Peber, Inſektpulver, Lavendelpulver o. ſ. v. Ingen af disſe Midler viſer ſig dog tilſtrækkelige mod denne Fjende og den anden næſten lige ſaa beſværlige Gjæſt, Fluen. Mod begge disſe Plageaander tror vi, at den bedſte Modgift er Gjennemtræk, friſk Luft og Renlighed, det hjælper bedre end alle mulige Slags Fluegifter. Ja, alt det, og meget meget mere har en god Husmoder at tænke paa! Det er ikke noget lille Anſvar, der hviler paa hendes Skuldre; hun ſtaar paa Vagt for Hjemmets Arne og maa holde godt Udkig, hvis hun vil bevare den mod alle Angreb. Hun erhverver maaſké ikke meget til Huſet, og „hjælper ikke med“ i den Forſtand, at hendes Fortjeneſte forøger Mandens Indtægter, men hun ſparer ham for utallige Udgifter — og i Længden vil det viſe ſig, at de to Ting rigelig vejer op mod hinanden.

Husraad.

At gjøre froſne Æbler ſpiſelige igjen.

Froſne Æbler eller Pærer kan, ſaa længe de ikke er optøede, frelſes ved at overgydes med en à to Tommer højt, koldt Vand. Saa ſnart dette har dannet en Isſkorpe om Frugterne, hældes det bort, hvorpaa Isſkorpen gnides bort fra Frugterne med et Torklæde, og Æblerne og Pærerne tørres helſt i et varmt Værelſe.

St.

Et ſikkert Middel til at kjende, om et Menneſke er ſkindød eller ikke.

Det er tilſtrækkeligt at brænde en Perſon, ſom man holder for død, lidt paa Foden eller Armen med et Brændejern eller andet Jern af lignende Tykkelſe. Jernet bliver gjort ſaa varmt, at det ſvider Linned eller Papir
uden at tænde Ild i
er tilſtrækkeligt at hol
andet Sekund mod
den Paagjældende
brændes Huden, uden
ner ſig Vabler, er Be
kun ſkindød, vil der p
hvor det varme Jer
Berøring med Huden.
lille Blære, der ſyldes
et ſikkert Tegn paa,
normalt og ikke indeb
der er ſtorknet i Døde

Middel mod Ma

Følgende ſimple Hu
ſer ſig ofte af g
mod ſelv temmelig h
krampe: Nogle Tænd
riſtes tørt paa en
mes i en lille Poſe o
under Hjertegruben
ſom Vedkommende ka

Køkkene

Kold Ægge

Til hver Pægl hvid
vil anvende til d
og forfriſkende Drik
Æggeblommer og en
ſtødt Sukker. Sukker
blommerne røres ſam
Skum. Vinen komm
lidt i under ſtadig
Den ſerveres ſtumm
Glas.

Koldt Ægg

Dette tilberedes ſom
kolde Æggevin, t
til hver Pægl Et ka
blomme og to The
Sukker.

Trykt i Carl Allers E
Kjøbenhav

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 4.

„Nutidsſygdomme“.

(Fortſat).

At Klima og Nationalitet ogſaa har en vis Betydning med Henſyn til Fremkomſten af Nervøſitet, er der vel næppe nogen Tvivl om, men Videnſkaben kan i alt Fald for Tiden endnu ikke ſige os noget beſtemt herom. Det er da for øvrigt ganſke naturligt, at nervøſe Sygeligheder maa aabenbare ſig paa forſkjellig Maade hos f. Ex. de varmblodige Sydlændinge og hos de mere rolige Nordboer. Jeg ſkal da ikke komme nærmere ind herpaa, men kun gøre opmærkſom paa den alvorlige og højſt ſørgelige Kjendsgjerning, at Danmark opgiver et ſaa uforholdsmæſſig ſtort Antal Dødsfald ved Selvmord, der, ſom bekjendt, ſaa hyppigt er en Følge af nervøs Sygelighed, at det har en af de øverſte Pladſer i den ſtatiſtiſke Opgjørelſe af denne Dødsmaade. Ogſaa denne Omſtændighed bør være os en Advarſel om at være paa vor Poſt mod Nervøſitetens Angreb.

En af Hovedaarſagerne til Nervøſiteten er imidlertid Civiliſationen, for ſaa vidt ſom denne netop har naaet ſin høje Udvikling ved overanſtrengt aandeligt Arbejde. Man kan nok med en tyſk Forfatter ſige, at der, jo mere civiliſeret et Folk er, maa findes deſto flere Individer iblandt det, ſom arbejder med Hovedet og altſaa anſtrenger Hjernen mere end de andre Organer, hvorfor ogſaa den er mere udſat for at blive angreben. Heraf fremgaar det da atter, at Hjerneſygdomme maa tage til, alt ſom Civiliſationen gaar fremad. Endvidere er det jo en given Ting, at det civiliſerede Samfund paa en langt omhyggeligere Maade end de raa og vilde Folkeſlag tager ſig af ſine Syge og Svage, hvorved deres Liv naturligvis forlænges; men idet diſſe ſaaledes faar Tid til at ſtifte Familie og ſætte Børn til Verden, bliver Følgen, at Slægten bliver ſvagere og mindre ſund; netop paa Grund af ſin Humanitet bidrager altſaa Civiliſationen til at frembringe en daarlig Slægt, og galt vilde det ſe ud, hvis dette Forhold ikke modvirkedes og delvis ophævedes paa anden Maade.

Der er desværre ingen Tvivl om, at Hjerneſygdommene tager til i vor Tid; de ſtatiſtiſke Underſøgelſer viſer, at de tager til efter en Maaleſtok, der ſlet ikke ſtaar i Forhold til Befolkningens Tiltagen. Bedſt viſer dette ſig i Forøgelſen af Antallet af Sindsſyge, der beſtandig nødvendiggjør Udvidelſer af de beſtaaende og Oprettelſe af helt nye Sindsſygehoſpitaler, ſamt i Hyppigheden af Selvmord, der vel i Regelen, maaſke endog altid, begaas i en ſindsſyg Tilſtand. Det ligger naturligvis ganſke nær heraf ogſaa at ſlutte ſig til en Forøgelſe af Nerveſygdomme og nervøſe Lidelſer overhovedet, og Statiſtiken giver os da ogſaa i klare og uigjendrivelige Tal Bevis nok for, at navnlig Nervøſiteten Aar for Aar tager til, og at denne Tiltagen ſtaar i et beſtemt Forhold til Civiliſationen.

Vi ſkal nu i Fællesſkab forſøge en Underſøgelſe af, hvor vidt de enkelte Faktorer i det moderne Liv er Skyld i Fremkomſten af Nervøſitet; jeg ſiger udtrykkelig: i Fællesſkab, fordi Læſerne ikke maa nøjes med en ſimpel Gjennemlæsning af de Momenter, jeg i det følgende ſkal drage frem; De maa ſelv prøve dem, ſelv tænke efter, hvor vidt de har Gyldighed for Deres eget Vedkommende, og efter at De er kommen til Erkjendelſe af Rigtigheden, gjælder det om, ſaa vidt muligt, at fjerne det ſkadelige, ſkabe ſig en bedre Grundvold for Livet og befæſte ſig mod Fjendens Angreb.

Bliv nu blot ikke ængſtlige, mine højt ærede Læſere! for, at jeg ſkulde indlade mig paa en indgaaende filoſofiſk Betragtning og Underſøgelſe af det moderne civiliſerede Livs Skyggeſider; dels ſavnede jeg den dertil fornødne Evne, dels vilde den optage en ſaa ſtor Plads, at Redaktionen neppe vilde indrømme os den; det er altſaa egentlig kun Hovedpunkterne, vi vil betragte, og disſe kan meget godt ſamles til tre, hvorom viſtnok alle kan blive enige. Vi antager da, at det moderne Livs uheldige Sider væſentligſt er: Nutidens udelukkende Henſynstagen til det Reale, det Praktiſke — dens Uro eller hurtige Liv — og dens ſtærke Modſætning mellem Rigdom og Fattigdom.

Under den førſte Rubrik maa vi førſt omtale Nutidens religiøſe Forhold. Jeg ſkal ſelvfølgelig ikke komme ind paa nogen ſom helſt Omtale af den ſpecielle Religion, de forſkjellige Konfesſioner eller Trosſamfund; det er for mig kun om at gjøre at forſøge at paaviſe, hvorledes Mangelen paa Religiøſitet, der baade i tidligere Tider og nu ogſaa i vor Tid følger med et viſt Udviklingstrin af Civiliſationen, væſenligt bidrager til Udvikling af Sinds- og Nerveſygdomme. Det er ikke min Opgave at belyſe dette Spørgsmaal fra nogen anden Side end den rent lægevidenſkabelige; hvad Spørgsmaalets Kjærne angaar, da giver jeg enhver, ligeſom jeg forlanger det for mig ſelv, fuld Frihed; men jeg gaar rigtignok ud fra, at ethvert Menneſke, tidligere eller ſenere i ſit Liv, det ene glat og let, det andet maaſke førſt efter tunge Kampe, maa komme til den Erkjendelſe, at der ikke er nogen Ro eller Hvile at finde i Livet uden gjennem Troen paa et Forſyn, altſaa en Religion. Det at leve i Forvisning om, at man ikke er en Kaſteboldt for Skæbnens Luner,

det at have Troen paa,
alt i Menneſkelivet ſom
Naturen ikke er blindt
fælde, men ledes af
efter en vis Plan og
ſigt, det at have Haa
om, at Uligheden, Sa
Nød og Trang her paa
den en Gang vil blive
lignet — det holder Men
ſket oppe i det daglige
haarde Kamp for Exiſten
det ſtyrker Modet, giver
nyet Kraft og holder M
modets Dæmoner borte.
om kan der ikke være no
ſom helſt Tvivl; vi kan
blot ſpørge os for hos v
Medmenneſker, der har
ſaadan faſt Tro og O
bevisning — naturligvi
Hjertet, ikke blot i Mund
Der kan da billigvis he
ikke være nogen Tvivl
at et Samfund, hvis enk
Individer delte en ſaa
Tro og Overbevisning,
ſaa ſom Helhed maatte
lykkeligere, ikke mindſt
disſe Menneſker ſelvfølge
vilde føle ſig langt n
knyttede til hverandre n
gjennem det fælles Grund
for Livet, vilde føle
knyttede broderligt til
anden og ſom Følge d
være hjælpſomme, fordr
lige og overbærende ind
des. Rent materielt
vilde et ſaadant Samf
ogſaa blive rigere paa
diſſe Goder, ſaa viſt ſom
Medlemmer altid paa en
dig Maade vilde ſtøtte h
andre, endog førend der
Tale om nogen Nød.

(Fortſæt

Hjemmet.

Syge Børns Mineſpil.

Paa den ſidſte Berliner Forſamling af tyſke Naturforſkere og Læger blev der holdt et Foredrag om ſyge Børns Mineſpil. Vi antager, at det vil have ſtor Intereſſe for vore Læſere og hidſætter derfor et Udtog deraf.

En erfaren Børnelæge har i Løbet af ſin Praxis ſamlet et Antal fyſiognomiſke Mærketegn og formaar ved Iagttagelſe af Barnets Gebærder og Mineſpil ſtrax forholdsvis at angive Sygdommens Sæde. Profesſor, Dr. [illegible]mann fra Breslau har ſat disſe [illegible] intereſſante Iagttagelſer i et [illegible] Syſtem og har i Sektionen for Børneſygdommes Helbredelſe holdt et Foredrag om ſyge Børns Gebærder og Mineſpil. I Indledningen forklarede den Foredragholdende, at han var langt fra at ville opfriſke Proſopomantien (Kunſten at læſe i Anſigtet) igjen, og at Kjendſkabet til Barnefyſiognomiet paa ingen Maade fritog Lægen for den Pligt at underſøge den lille Patient grundigt. Derpaa gik Taleren over til at tale om Blikkets ſtumme Veltalenhed. Medens det raſke Barns Øjne ſer klare og glindrende ind i Verden, ligger det ſyge Barns Øjne dybt inde i Øjenhulerne og har et mat, ſlugket Udtryk. Et lille Barns Anſigt er for det meſte fuldſtændig udtryksløſt — efter Lægens Mening, naturligvis ikke efter Moderens — det tyder kun paa en Fred og Harmoni, der endnu ikke er forſtyrret ved noget Tegn paa Hjerneliv. Ogſaa Barnets Gebærder, Bevægelſen af det lille Legeme, dets Sprællen og den [illegible] Maade, hvorpaa det retter og ſtrækker ſig, forkynder en dyb Fred i Organismen og fuldſtændig Sundhed. Men alt det forandrer ſig med ét Slag, naar Barnet bliver ſygt. Det lille Anſigt antager ſtrax et tydeligt Smertensſpræg, facies dolorosa. Mineſpillet bliver anderledes og ſaa karakteriſtiſkt, at man alene derved ofte kan ſlutte ſig til Lidelſernes Natur. Naar Barnet ligger med ſammenknebne Øjne og vidt opſpilet Mund og ſkriger voldſomt med korte Mellemrum, kan man, endnu før Aandedrættet er underſøgt, ſlutte ſig til, at der er Kighoſte i Anmarſch. Griber Barnet til Munden, er det Tænderne eller en anden ſygelig Proces i Mundhulen, det drejer ſig om. Ved Kolikſmerter trækker Barnet de ſmaa Ben op mod Maven og ſtøder dem atter fra ſig. Anſigtet er ſtærkt rødt og badet i Sved, og Skrigene lyder heftige og utaalmodige. Meget ſyge Børn, der for Exempel lider af Lungeſygdomme, Underlivsbetændelſe o. ſ. v., ſkriger derimod ikke. Barnets Anſigt faar da et uſigelig kummerfuldt, nedtrykket Udtryk, ſom om den Lille vilde ſkrige højt af Smerte, men betænker ſig.

Karakteriſtiſk og altid forſkjellig er Børnenes Stilling ved Lungebetændelſe, Bryſtbetændelſe og Mavebetændelſe. Ved Lungebetændelſe ligger Børnene altid rolig paa Ryggen, ved Bryſtbetændelſe ligger de paa den ene Side og læner ſig ogſaa, naar de tages op, over mod den ſyge Side. Ved Mavebetændelſe ligger Børnene paa Ryggen med Benene trukne lidt op, og Anſigtet faar det ovenomtalte kummerfulde Udtryk. Ved Croup, Strubehoſte, der, ſom bekjendt, forſnævrer Luftrøret og fortrinsvis ytrer ſig ved Aandenød, præger der ſig en frygtelig, hjerteſønderrivende Angſt paa det lille Anſigt, alle de Hals- og Bryſtmuſkler, der hjælper til ved Aandedrættet, anſtrænges for at tilføre Lungerne Luft. For dette kritiſke Øjeblik har allerede den berømte Romberg angivet et karakteriſtiſk, fyſiognomiſk Kjendetegn, idet han ſiger: Naar den unge Praktiker om Natten kaldes til en ſaadan lille Patient, vil et Blik paa de rolige Næſebor og Mellemgulvet være nok til, at han tør ſige de Omſtaaende et trøſtende Ord om, at der ikke er Fare paa Færde. Hjerteſyge Børns Anſigt bærer ogſaa Præget af Angſt, men denne Angſt har et mere ſtivt og ubevægeligt Udtryk. Børnene ſpiler Øjnene op, disſe faar et ſælſomt, hjælpeløſt Udtryk, Muſklerne ernæres ikke længere tilſtrækkeligt af Blodtilſtrømningen, de ſtivner, bliver ſlappe og længere. „Barnet laver langt Anſigt“, plejer man at ſige. Ikke mindre ſkarpt udpræget er Minerne, naar Barnet har Hjernebetændelſe. Udtrykket i dets Anſigt faar et fuldſtændigt fremmed Præg: ſtiv Alvor, højtidelig, uheldsforkyndende Rolighed præger ſig i alle Træk. Hovedet bøjes tilbage og Blikket rettes ſtivt mod et beſtemt Punkt, Øjenbrynene er ſammentrukne og Læberne presſede faſt mod hinanden. Det er dette ſælſomme, ejendommelige Præg, der har givet Anledning til Talemaaden: „Barnet leger med Englene“. Dette Forbud paa Døden hidfører ogſaa ſnart under Krampeanfald den ſørgelige Slutning. Ogſaa ved Tarmſygdomme giver Anſigtets udtrykket et viſt Holdepunkt. Ved Børnekolera for Exempel faar Barnets Anſigt et Udtryk af Modbydelighed, det ſpytter, Tungen række ud o. ſ. v. Ved Tarmbetændelſe tørrer den Lilles Legeme mumieagtigt ind og faar et ældingeagtigt Udſeende, Fedtlaget under Huden forſvinder og Anſigtet faar det ſaakaldte „Voltaire“-Udtryk.

Paa denne Maade vidſte Foredragholderen at anføre de karakteriſtiſke Kjendetegn i den lille Patients Udſeende for ethvert Sygdomstilfælde i de førſte Børneaar. Af den levende Debat, der knyttede ſig til Foredraget, fortjener en Bemærkning af den berømte Berliner-Børnelæge, Profeſſor Henoch, at fremhæves: „Sunde Diebørn ligger altid med Hænderne løftede opad, ſaa at Fingerſpidſerne er i Højde med Ørene. Bliver et Barn ſygt, indtager det ikke mere denne Stilling, men lader Hænderne hænge ſlapt ned.

For Blomſterelſkere.

Naar Kamelierne miſter deres Knopper.

Naar Kamelierne er tilbøjelige til at lade Knopperne falde, før de udvikler ſig til Blomſt, er det ſom oftest en Følge af, at de ikke bliver vandede nok eller ſtaar i for tør Luft. Diſſe Blomſter fordrer meget Vand, og naar man lader dem blive for tørre om Rødderne, kaſter de Knopperne af. Naturligvis maa man ikke gaa til den modſatte Yderlighed og vande Planterne altfor rigeligt. Er Luften i Værelſet for tør, kan det tildels afhjælpes ved, at hele Planten af og til overbruſes med lunkent Vand, og at der ſtilles en Skaal med varmt Vand under den, ſaa at Udbunſtningen af dette kan naa Bladene og Knopperne.

F. A.

Husraad.

At forhindre Lampeglas fra at ſpringe.

Man kommer Glaſſet i en med koldt Vand fyldt Gryde og ſætter den over Ilden, til Vandet kommer i Kog. Naar det koger kommes lidt Salt i. Naar Vandet har kogt en Tid, løfter man Gryden af og lader Vandet i den langſomt afkøles. Det ſaaledes behandlede Glas ſpringer ikke let ved Overgang fra Kulde til Varme eller omvendt.

H.

Kit til Jernkakkelovne.

Man klager ofte over, at det Kit eller den Kalk, der anvendes for at tætne Revner i Jernkakkelovne, ikke holder. Et Slags Kit, ſom ikke rammes af denne Anke, fremſtilles paa følgende Maade: Man tager Jernfilſpaan, ſmaatſtødt Glas og ulæſket Kalk, lige Dele af hver, det pulveriſeres altſammen ſaa fint ſom muligt og blandes ſaa ſammen. Derpaa blandes det med Oxeblod, til det bliver ſom en Grød, og med denne Grød fylder man ſaa Revner og Ridſer i Kakkelovnen, men det maa ſke hurtigt, da det hurtigt ſtivner, og Maſſen bliver meget faſt. Er dette Kit førſt rigtig tørret, maa der anvendes Hammer og Mejſel for at løsne det.

A. H.

Sandpuder i Stedet for Varmeflaſker.

Man har ofte gjort den Erfaring, at Sandpuder eller Hvedeklidspuder kan anvendes
ſom en god Erſtatni
ſom det beſværre at
ingenlunde ufarlige
[d. v. ſ. Flaſker eller
fyldte med kogende
Sand- eller Hvedeklid
Sandet eller Klidde
rent og fuldkommen
fyldes ſaa i en lille
[30 Centimeter lang
bred], Aabningen til
lig, og den forſynes
ned eller Bomuldsbetr
bliver meget hurtig
anbringes paa Kom
Rummet i Kakkelovn
eller Klidde holder Va
og frembringer en
Warme end Varmeflaſ

Husdyre

Hvorvidt det er go
Heſte ſtaa med Dæk
Stalden.

En amerikanſk Landb
ſkildrer den Fremg
at lade Heſte ſtaa m
paa i Stalden ſom ſ
lig. Der paaſtaas,
forhejles ved det og e
at blive forkølede, na
mer ud i det Fri. D
vanligvis for at forke
Udſeende, men det b
paa Almen-Sundhede
ning. I meget ſtreng
det maaſke nok tilraa
Staldækken, men de
bedre at holde Stalden
at Staldækkenet kan

Tryk i Karl Allers Eta
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 5.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

I et Samfund, hvor en religiøs Overbevisning er rigtig levende, vil de enkelte Individer paa en fyldig Maade føle ſig trøſtede og ſtyrkede under Livets Kampe; der kommer en Ro og en Sindets Ligevægt, ſom ſkaber en aandelig og dermed ofte tillige en legemlig Sundhed. Det er Hemmeligheden ved den troende Muſelmands Sindsro, aandelige Styrke, Taalmodighed i Lidelſer og Frimodighed i Døden, at han har den urokkelige Overbevisning om, at alt, hvad der ſkér, ſkér efter Forſynets uranſagelige Vilje. Det er ſelvfølgelig ikke mit Kald eller min Opgave at holde et religiøſt Foredrag, men vort Æmne fører det ligefrem med ſig, at vi maa gjøres opmærkſomme paa, at en af Grundene — maaſké endog en af de vigtigſte — til vor Tids nervøſe Sygelighed er den Uro, den Mangel paa en faſt Byggegrund og den Utilfredshed med Tilværelſen, ſom nødvendigt følger med Tidens Mangel paa Religiøſitet. Den materialiſtiſke Retning, der er gjennemgaaende i de fleſte Grene af Videnſkaben, har i ſaa Henſeende begaaet en Dødsſynd imod Menneſkenes ſtore Flertal, idet den har bidraget væſenligt til at tage en Grundvold bort under Fødderne paa dem, uden at have havt noget bedre at ſætte i Stedet. Materialismen i Videnſkaben og til Dels Kunſten opfattes ikke paa rette Maade af den ſtore Hob; hos denne vil den let kunne forvandles til Dyriſkhed ſaaledes, ſom vi desværre har havt Exempler nok paa det i de fremmede Lande. Materialismen bidrager til at ſkille Menneſkene fra hinanden; den lærer dem, at de befinder ſig i en Kamp, hvor alles Haand er løftet mod alle, og hvor enhver blot ſkal drives af den egoiſtiſke Trang til ſelv at komme ovenpaa. En Bedring i disſe Forhold er kun at vente af Tiden; men kan man end ikke vente, at Samfundet ſom Helhed kan blive reformeret paa en Studs, vil der dog kunne opnaas meget ved, at den enkelte tænker over Tingene, klarer ſine Anſkuelſer og ſøger at komme til Ro.

Medens det ſaaledes ikke kan nægtes, at vor Tids Atheisme og Materialisme væſenligt bidrager til at fremkalde Sindstilſtande, der kan blive en god Jordbund for Nervøſitetens Trivſel og Væxt, kan dens Modſætning, den overdrevne Religiøſitet, der udarter til Sværmeri og Fanatisme, have de ſamme Virkninger. Hiſtorien viſer os, hvorledes der altid i irreligiøſe Tider optræder en Reaktion i Form af en voldſom og fanatiſk religiøs Retning, der træder i aaben Kamp mod Tidens Mangel paa Religiøſitet. Mine Læſere vil naturligvis let kunne indſe, at de fanatiſke og fanatiſerede Forkæmpere meget ofte ophidſer ſig ſelv til en aandelig Sygelighed, der i Almindelighed løber ud i en potenſeret Nervøſitet; men der udſaas tillige Tviſtens Frø blandt Sindene, og det bliver ikke alène ſelve de Kæmpende, der kommer til at lide aandeligt. Den religiøſe Kamp med hele ſin Fanatisme og Bitterhed foranlediger Tviſt i Familierne eller i de ſtørre Samfund. Saa underligt det end maatte lyde, er det dog en Kjendsgjerning, at Antallet af de Sindsſyge, der lider af religiøſt Vanvid, er et meget ſtort, endſkjøndt man jo paa Forhaand efter Tidens Tendens ikke ſkulde have ventet, at ſaa mange Menneſker i vor Tid vilde været ſaa religiøſt betagne.

En anden Aarſag til Nervøſitetens Udbredelſe i vor Tid kan vi ſøge i Nutidens Raſtløshed, urolige Higen og „hurtige Liv“. Læſerne vil viſtnok ſe, at jeg har valgt disſe Udtryk efter nøje Overvejelſe. Man har — og med Rette — kaldt vor Tid „Dampens Aarhundrede“, og det er virkelig ſom om denne Naturkraft, Menneſkene har lært at anvende i deres Tjeneſte, og de larmende, raſtløſe Maſkiner, der drives ved dens Hjælp, har trykket et aldeles beſtemt Stempel paa vor Slægt. Vi farer frem gjennem vort Liv, ſom om vi havde en Dampmaſkine inden i os; hvis jeg vilde være ondſkabsfuld, kunde jeg godt føre Sammenligningen videre og paaviſe, hvorledes vor Tids Menneſker kjører frem med ſamme Fordringsfuldhed og Støj ſom Lokomotivet; det gaar ogſaa glat og hurtigt nok, ſaa længe man holder ſig paa Sporet, men ligger der en Smule Sten i Vejen — Bums! ligger man i Grøften lige ſom Lokomotivet. Fremad! og Tid er Penge! ſaaledes lyder Nutidens Valgſprog. Men Livet ſlides hurtigere op nu end i ældre Dage; Sagen er meget naturlig: man kan længe have godt af en Favn Brænde, naar der ſpares paa den, og Ilden kan vedligeholdes gjennem en længere Tid; men vil man have et vældigt Baal med Flammer, der ſtrækker ſig op mod Skyerne, vil Favnen ſnart være brugt. Jeg véd ikke, om nogen Digter tidligere ſkulde have tilladt ſig at ſammenligne Menneſkelivet med en ſaadan Favn Brænde; hvis ikke forbeholder jeg mig Eneret paa denne Lignelſe, der virkelig pasſer godt ind i vor materialiſtiſke Tid. Nutidens Menneſker brænder bogſtaveligt hurtigere ud end vore Forfædre, der var ganſke anderledes ſparſommelige med deres Favn Livsbrænde, og for hvem der var langt mere Forſlag i Tiden. Den Gang kjørte man med Diligencen og glædede ſig over den raſke Kjørſel; nu vil man abſolut rejſe med Jernbanens Il- eller Lyntog; de almindelige Tog „krybe ſom Snegle“; den Gang ſkrev man til Forretningsvennen eller Slægtninge udførlige og indholdsrige Breve; nu ſpidſer man Korreſpondenten af med et koldt og kortfattet Telegram; den Gang kunde man glæde ſig Aaret igjennem til et feſtligt Lag eller Sammenkomſt med Venner; nu gaar man til koſtbare Middagsſelſkaber flere Gange om Ugen; den Gang overvurderede man ikke ſig ſelv og tav ſtille paa Omraader, hvor man var ukjendt; nu taler og ſkriver man ivrigt med om alle mulige Themaer, lige meget om man forſtaar noget deraf eller ikke; ja, jeg kunde fortſætte i lang Tid med disſe Paralleler mellem før og nu, men det her nævnte maa være nok til at karakteriſere den uhyre Forſkjel! Nu maa man ikke misforſtaa mig og tro, at jeg ikke fuldt ud anerkjender vor Tids virkelige Fortrin fremfor en ſvunden Tids, men det var mig om at gjøre ret haandgribeligt at ſtille Forſkjellen frem, for at man kan indſe Rigtigheden af min Bemærkning, at Nutidens Menneſker „lever hurtigere“ en Fortidens. Følgen heraf e den, at der opſtaar en Ur i Sindet, en Raſtløshed Arbejdet, et Kapløb og e Iver efter at komme forre i dette, ſom aldeles natur ligt avler nervøſe Sygelig heder.

Vor Tids Menneſker ha egentlig aldrig Tid; ret beſét er Sagen dog maaſk ſnarere den, at vi ikke for ſtaar at benytte Tiden ri tigt. Dette ſér man maaſk allerbedſt af det ſimple Fak tum, at Folk nødvendigv ſkal komme i det yderſte Øjeblik til Dampſkibet eller Jernbanen, eller at de foretrækker at løbe ſom Afſindige for at komme med en Sporvogn, ſkjøndt de i Virkeligheden uden nogen Tidsſpilde kunde afvente den Vogn, der gaar halvtredje Minut ſenere. Diſſe aldeles urimelige Kapløb, der i de allerfleſte Tilfælde var aldeles unødvendige, illuſtrerer paa den bedſte Maade hele vor Tid. Go ahead! Fremad for enhver Pris! Og Priſen kan være ganſke overordentlig koſtbar ved ſaadanne Lejligheder, thi mange er allerede de Menneſker, der har maattet betale en ſaadan Løbetur efter en Sporvogn eller til Jernbanen med deres Liv eller har paadraget ſig en livsfarlig Hjerteſygdom.

Jeg behøver vel neppe nærmere at begrunde den Paaſtand, at vor Tids Uro og Raſtløshed er en af Grundene til den ſaa hyppigt forekommende Nervøſitet.

(Fortſ.)

Hjemmet.

Bordſkik.

Vi ſætter vel her i Landet Pris paa, at et Menneſke ſpiſer ſmukt og lægger Vægt paa, at vore Børn lærer at opføre ſig paſſende ved Bordet, men vi har den Skik eller Uſkik at lade vore Smaafolk komme for tidlig til Bordet, før de endnu véd at opføre ſig helt paſſende dér. Dette finder ikke Sted i England, hvor der lægges endnu ſtørre Vægt paa gode eller ſlette Manerer ved Bordet, end hos os. Førſt naar Barnet kan opføre ſig net og paſſende, ſpiſer det med ved de Stores Bord. En engelſk Bog indeholder følgende, morſomt ſammenſatte Revſelſe af en Perſons Fejl og Forſyndelſer mod Bordſkikken.

„Tør jeg ſaa bede Dem tage Plads? Aa, jeg beder Dem, ryk dog ikke Deres Stol ſaa nær hen til Bordet — nej, nu rykkede De næſten en hel Alen for langt tilbage! Hvorledes ſkulde man kunne føre en Samtale paa den Maade? Nu lægger De jo Deres Albue paa Bordet og leger med Kniv og Gaffel? Har da Deres Opdragerinde ikke lært Dem, at Hænderne kun maa ſés paa Bordet, naar man ſpiſer eller ſkjærer for? Nu dukker De Dem ſaa langt ned over Deres Tallerken, at Deres Haar næſten berører den. Og nu! De læner Dem jo ſaa langt tilbage i Stolen, ſom om De havde i Sinde at tage Dem en Middagsſøvn. Sér De ikke Deres Serviet? Nu, da vi alle har taget Plads, kan De godt udfolde den. De vil da ikke ſtikke den i Knaphullet? Bred den over Deres Knæ, der hører den til. Tal nu med Deres Naboerſke, til Suppen kommer. Jeg haaber, De venter taalmodig til De andre er betjente. Hvad hører jeg! De ſlubbrer jo ſom en Kat! Nej, ikke ſaaledes! Man helder aldrig ſin Tallerken, for at faa det Sidſte med. Den Reſt, De ikke kan faa med Skeen, naar Tallerkenen ſtaar lige, lader De blive i den. Naar De gjerne vil have mere, kan De bede om en Skefuld til, men jeg vil gjøre Dem opmærkſom paa, at det ikke er paſſende at opholde hele det øvrige Bordſelſkab, kun fordi De gjerne ſpiſer Suppe. Det forekommer mig, at De er meget egenkjærlig.

Lagde De ikke Mærke til, at Tjeneren bød Dem Sherry? Mine Folk har virkelig andet at gjøre, end at ſtaa og vente, til De bliver færdig med en temmelig mat Hiſtorie. Lad kun Vinkaraffen ſtaa, Enten vil Tjeneren paſſe at fylde Deres Glas, eller jeg vil, naar vi, ſom i Dag, er mellem os ſelv, opfordre Dem til ſelv at gjøre det. Men det har ingen Haſt, ſlet ikke. Der er Fiſken, den vil maaſké dæmpe Deres Utaalmodighed. Hvorfor ſér De ſaa tvivlraadig paa Fadet? Tror De maaſké ikke, den er friſk? Aa, nu ſér jeg det. De ſér, at de andre ikke bruger Kniven dertil, og det er De bange for? Det behøves aldeles ikke, De tager Gaflen i den højre Haand og et Stykke Brød i den venſtre, det gaar meget let. Men, De Ulykkesmenneſke, hvad er det, De nu gjør? Jeg tror, De bruger Deres Brød til at faa Reſten af Saucen op med? Og ſaa lader De Fiſkebenene falde lige fra Deres Mund ned paa Tallerkenen? Det var bedre, at De ſlugte dem med det ſamme, det var i det mindſte mindre ſtødende. Hold Deres Serviet for Munden, og lad dem ſaa glide ned paa Kanten af Tallerkenen. Hvorfor taler De netop nu, da De har Munden fuld af Mad? — Der har vi Poſtejerne. Hvorfor tager De to ligeſtrax? Der kommer flere Retter efter dem. De er virkelig uforbederlig. Skjærer De med Kniven i den bløde Dejg i Stedet for at trykke den itu med Deres Gaffel? Der bled et Stykke af Dejgen hængende i Deres Skjæg, det ſér afſkyeligt ud. Er De ſaa ſulten, at De ikke kan vente med Deres Steg, til Salaten kommer? Man ſkulde virkelig tro, at De ſkulde med næſte Jernbanetog! Det Stykke Nyre kan De godt trykke itu med Deres Gaffel. De bruger Deres Kniv altfor raſt. Og nu bruger De Ske til Grøntſagerne, det er næſten altfor galt. Hvorfor kalder De paa Tjeneren? Mangler De noget, antyder De det med et Vink og takker med et Nik. Man ſkal altid være høflig. Nej, De forſoner mig ikke ved at ville klinke med mig, det er en forældet Skik. Tal nu med Deres Dame, De er vel ikke kommen aléne for at ſpiſe og drikke? Jeg har viſt gjort Dem bange; jeg ſynes, De betænker Dem paa at tage af Buddingen? Den kan De rolig tage af og ſpiſe den med Deres Gaffel! Skeen gjemmer De til Iſen. Man plejer ikke at tage alt, hvad der bydes én. Lad i det mindſte én Sort Vin og én Slags Kage gaa forbi. Den løſe Oſt ſpiſer De bedſt med Brødſkorpen. Nu er Maaltidet ſnart forbi. Jeg vilde gjerne byde Dem en Kop Kaffe, naar De vil love mig ikke at ſidde og røre om i den med Skeen.

Véd De, at De har gjort mig megen Ulejlighed? Jeg vilde ønſke, at Deres Fru Moder havde opdraget Dem bedre, ſaa havde De nu ikke behøvet at finde Dem i min Dadel. Men De kan være glad over, at jeg er oprigtig. Det er bedre at blive rettet paa, end at blive ſpottet over bagefter."

Husraad.

Middel mod Hikke.

Mod haardnakket Hikke hjælper nogle Draaber Eddike paa et Stykke Sukker eller at holde begge Armene op over Hovedet og holde diſſe der ſaa længe ſom muligt. Vil ſlet intet andet hjælpe, plejer det at være godt at dyppe et Tørklæde i koldt Vand, vride det af, anbringe det over Maven og dække det til med et tørt Tørklæde. Den derved ſig lidt efter lidt udviklende Varme vil ſaa ſtanſe Hikken. B.

At renſe Lampeglas, der er blevne brunplettede.

Lampeglas, der har faaet de bekjendte, ubehagelige, brune Pletter, renſes let ved at indgnides med Smør og derefter vaſkes af med varmt Vand, hvori der er opløſt noget Salt. G.

Gode Raad.

Lys og Sol maler Sundhedsroſer paa dine Kinder. Værelſets Øjne, de Sol- og Lysſtraalerne ſkjænkende Vinduer, maa ikke være for faa; helſt ſkulde de mindſt indtage en Tredjedel af Værelſets Vægflade.

Luft er den førſte og nødvendigſte Livsbetingelſe iſær for Børn. Det voxne Menneſke bruger daglig 9000 Liter Luft til Indaanding og til at vedligeholde Blodets og alle Organers Sundheds. Den, der ſparer paa Luft, ødsler med ſin Sundhed.

„Hvor Luft og Lys ikke kommer hen, der kommer Lægen," ſiger et Ordſprog. Ligvognen holder oftere paa Skyggeſiden end paa Solſiden.

„Vinduerne er der
kes op, og Dørene
i," ſiger Miſs Nighti
erfarne, engelſke Sund
kantinde.

Hovedet koldt og
varme, gjør Lægerne

Lær at koge og
unge Piger, det er de
lære mange unyttige
er ikke helt for intet, a
get ſiger: „Vejen til
Hjerte gaar gjennem da
Hos Børn er en god
halv Opdragelſe.

Rouſſeau ſiger i
„Man kvæler i Byerne
at holde dem indelukke
der dem for varmt paa

Naar et Værelſe
pert og rent overalt,
Ventilation intet.

Mørke Værelſer
Blodfattigdom og
mørkt.

Vogt Dig for gifti
grønne Tapeter.

Vand er den bedſte

Efter Maaltidet ſta
lidt; heller ikke Hjern
ſtrenges ſtrax efter et

Maadehold er den
alle Læger.

Trykt i Carl Allers
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 6.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Et tredje Reſultat af vor Tids Civiliſation, og ſom ligeledes bidrager til Udbredelſen af nervøſe Sygeligheder, er den ſtærke Modſætning mellem Rigdom og Armod. Civiliſationen ſkaber Nydelſesſyge og forøger Livets Fornødenheder; den, der kan tilfredsſtille denne Trang, dette Begjær, den Rige, bliver ſnart overmæt af Nydelſen, livstræt, blaſeret; den Fattige, hvis Omſtændigheder ikke tillader ham at ſkaffe ſig disſe af ham ſaa overvurderede Goder, bliver begjærlig, hadefuld, misundelig; begge bliver de et Offer for Nervøſitetens Anfald. Det er iſær i de ſtore Hovedſtæder og i Fabrikbyerne, at Modſætningen mellem Armod og Rigdom træder ſaa grelt frem, og her opſtaar der da ogſaa disſe Arneſteder for et forarmet Proletariat, der med Griſkhed og Misundelſe betragter de Rigdomme, der ſtilles til Skue af de Velhavende, der ophidſer ſig ſelv til et Had imod Samfundets højere Lag og nærer dette Had ved voldſom Agitation gjennem Tale og Skrift og bøder paa det ofte tvivlſomme Mod ved Hjælp af ſtærke Drikke, der maaſké i Øjeblikket giver en kunſtig Pirrelſe, men ſom imidlertid ſnart afløſes af en endnu ſtørre Slappelſe.

Og nu deres Modſætning, de Rige, der danſer omkring Guldkalven, ſom de tilbeder. Vildere og vildere gaar Danſen; Kollega A har anſkaffet ſig et Par Fuldblodsheſte, B maa nødvendigvis have to Par; hverken han ſelv eller hans Huſtru vil lade det ſidde paa ſig, at de er blevne overfløjede af A. B gjør et Middagsſelſkab paa 100 Perſoner med ni Slags Vin; nogle Dage efter taler Byen om A's ſtorartede Diner paa 150 Kuverter med tolv Slags Vine. Hidſigere og hidſigere bliver Kapløbet; Kapitalerne ſmelter hen; A og B vandrer hver for ſig fortvivlede op og ned i deres Kontorer i den ſforfærdeligſte nervøſe Uro; om faa Dage ſkal de ſtore Vekſler betales; de ſer ingen Udvej til Dækning; der er kun Udſigt til Vanære og Fallit. De ſtyrter ſig maaſké endnu en Gang med Spillerens afſindige Raſeri ind i de vildeſte Spekulationer, intet lykkes, al Ting ramler ſammen, og de Herrer mener at kunne kvittere for deres Skyld her i Verden, det ſlette Exempel, de har givet, og al den Misundelſe og Hadefuldhed, de har bidraget ſaa vel til at udſaa' i de ubeſæſtede Smaafolks Sind, med et Piſtolſkud gjennem deres ophidſede og ſyge Hjerne.

Men Mellemklasſerne da? Exiſterer der da nu om Stunder ingen ſaadanne? Desværre er det et Reſultat af denne Opſamlen af ſtore Formuer paa enkelte Hænder, at Mellemklasſen, de jævnt godt ſtillede Borgere, [illegible] ſkulde være Samſundets bedſte Støtte, forſvinder. Den Del af Mellemklasſerne, ſom ikke kan holde Trop med de Store i Danſen om Guldkalven, ſynker ned i Pauperismens Arme, og en anden Del af dem, der blændes ved Guldets Glans og uforſtandigt drives til at efterligne de ſtore Formuers Luxus, drives til at gjøre Gjæld, indlade ſig i Spekulationer og ende i en Fallit.

Intet Steds finder man indenfor et forholdsvis ſaa lille Rum ſom en Hovedſtad ſaa forfærdelige Modſætninger; Rigdom og Ødſelhed paa den ene Side, Nød og Fortvivlelſe paa den anden. Vor korte Skildring er ingenlunde overdrevet. Vort civiliſerede Samfunds Forhold er for Tiden højſt ulykkelige, og at der i disſe ligger utallige levedygtige Spirer til Udvikling af Nervøſitet, behøver neppe nogen nærmere Paaviſning.

I nær Forbindelſe med de Forhold, jeg har omtalt, ſtaar ogſaa Drikfældighedens Laſt, ſom maaſké i vor Tid er ſtærkere end nogenſinde. At Drikfældighed er Roden til meget Ondt, er da en bekjendt Sag, og af Politiets Optegnelſer fremgaar det med en uhyggelig Klarhed, i hvilket nært Forhold Drikkeſygen ſtaar til Forbrydelſer. Jeg ſkal ikke trætte Dem ved at opgive Dem Talſtørrelſer, men beder om at blive troet paa mit Ord. Ikke ſandt? det er forfærdeligt at erfare, at omtrent 70 Procent af de for forſkjellige Forbrydelſer og Forſeelſer arreſterede Perſoner er Offre for Drikkeſygen. Naturligvis nedbryder Drikfældighed ogſaa den legemlige Sundhed og fremkalder hele Rækker af Sygdomme, der bliver lige ſaa mange Porte, gjennem hvilke Nervøſiteten kan marſchere med fuld Muſik og flyvende Faner ind i Fæſtningen. I moralſk Henſeende bevirker Drikkelyſten Uro, Kiv og Ufredelighed i Hjemmene, Tab af Erhverv og borgerlig Agtelſe, og atter her er der Punkter nok, hvor Nervøſiteten kan tage fat.

Stand og Beſkjæftigelſe er naturligvis ogſaa af ſtørſte Betydning, hvor vi vil ſøge at finde de forſkjellige Aarſager til Nervøſitet. Det er en ſtor Overtro, naar man mener, at Nervøſitet er en Sygdom, der ſpecielt hører de Fornemme eller Rige til. Jeg berøver her en Del ørkesløſe Kvinder en Illuſion. Der gives nemlig i Virkeligheden ikke ſaa faa Damer, hvis Nervøſitet beſtaar i, at de i deres Ørkesløshed og Mangel paa nyttig Beſkjæftigelſe har fundet ud, at det er fint og comme il faut at være nervøſe og at kunne tale om fine „Nerver". Disſe Damer maa jeg, for ſaa vidt de ſkulde faa Tid til at læſe disſe Linjer, ſom ſagt berøve denne Illuſion og ſaaledes maaſké foretage det førſte Skridt henimod Helbredelſe. Nej, Nervøſiteten er en lige ſaa hyppig Gjæſt i den fattigſte Bolig, hvorvel den maaſké kan ytre ſig paa en anden Maade end i de rige Saloner.

Beſkjæftigelſe er enten et Hoved- eller et Muſkelarbejde. I Almindelighed er Nervøſiteten langt almindeligere hos Menneſker, der arbejder med Hovedet, end hos dem, der benytter Muſklerne, Legemet til deres Gjerning; men den ſlemme Gjæſt kan lige ſaa godt indfinde ſig hos den jævne Afſkriver eller Kontoriſt ſom hos Statsmanden eller Bankieren. Formuevilkaarene er ikke her det afgjørende. Blandt de Klasſer, der ſaaledes er ſærligt udſatte, ſkal nævnes: Forfattere, Skueſpillere, Politikere, Kasſerere, Regnſkabsførere v. ſ. v. Omgangen med Tal ſynes at være ſærlig farlig, idet Nervøſiteten med Forkjærlighed indfinder ſig hos Menneſker, der har med ſaadanne at gjøre; her ſpiller naturligvis ogſaa det Anſvar en vigtig Rolle, ſom i Almindelighed er forbundet med ſlige Beſkjæftigelſer; en enkelt Regnefejl kan jo have ſaa meget at ſige, og Sindet befinder ſig derfor i ſtadig Uro.

(Forts.)

Hjemmet.

Tidsinddelingen.

Af de fireogtyve Timer, Døgnet bringer os, bliver kun de færreſte tilſtrækkelig anvendt. Naar vi vilde gaa alvorlig i Rette med os ſelv derover, paa

lig vi Kvinder vilde ſpørge
lv, hvor mange af Døgnets
r der har anvendte i vort
, vilde vi føle os meget util-
med os ſelv. Meget af Man-
beſtemte, ſelvtilfredsfulde Væ-
leror paa, at han fra ſin
ſte Ungdom til ſin Alder-
hvis han da ikke hører til
værſte Tilfinde, har været
n til en ſtreng Tidsind-
.

ed Pigeopdragelſen er der
al ſtore Fremſkridt, at Døt-
af Middelſtanden meget
gere beſøger Skolen nu end
lige Tider, at de faar Lov
t gaa længere der, og at
e af dem ſelv efter Konfir-
nen faar Lov til at „lære
mere“. Aldeles fraſét det,
rved virkelig lærer, og det
naturligvis være udmærket
gt, lærer de at tage Tiden
de ſtilles paa en Maade i
s med Sønnerne, der altid
faaet Lov til at „hænge i
ſtrengen“, og det er en hel
vielſe at ſe, med hvilken
tlighed man hver Morgen
beſtemt Klokkeſlet kan møde
Skarer af rødkindede, glade,
Piger, der fix paaklædte,
deres Bøger eller Muſikmap-
begiver ſig til Læretimerne
n Tid, hvor deres Mødre
Bedſtemødre for nogle Aar
ge endnu ufriſerede og halvt
lædte ſlød og vaklede mellem,
et Arbejde det var bedſt
at begynde paa.

orgenſtund har Guld i Mund!
e end det, den har Glæde og
dhed at ſkænke bort, og det
rere end Guld. Glæden er
ltatet af den indre Tilfreds-
ſe, med hvilken Husmoderen
ſig ſom den førſte ved det
kkede Frokoſtbord, hilſende
gt paa Manden og Børnene
rgende for, at alle i rette
Tid gaar til deres Dagsarbejde, medens hun ſelv afholder ſig fra at begynde paa noget husligt Arbejde, før hun er aléne tilbage. Men er Husmoderen af dem, der ſover længe, vil hun hele Dagen ikke kunne indvinde den bortſovede halve Time, og er Morgentimerne gaaet ubenyttede hen, begynder Dagen med Uro og Fortrædelighed. Frokoſten er ikke rettet an i rette Tid, Mandens Avis ikke lagt frem ved hans Kuvert, o. ſ. v. Manden forlader Hjemmet i en lidt pirret Sindsſtemning, i Stedet for at Morgenroen og Freden ſkulde have ſat ham i Stand til at modſtaa de uundgaaelige Smaaubehageligheder, Forretningslivet altid fører med ſig; Børnene kommer for ſent i Skole, maaſké kun et Par Minutter, men disſe giver dog Læreren Anledning til berettiget Dadbel og Børnene til Sorg over, at „Moder kom for ſent op“. Hvor let bidrager ikke denne Dadbel til at forknytte et Barn, der maaſké har læſt rigtig godt paa ſin Lektie den foregaaende Aften, ſaa at det dog faar en baarlig Karaktér. Ogſaa for Sundheden er det af bedſte Virkning at ſtaa tidlig op, og iſær kvindelige Væſener, hvis Nerveſyſtem altid er holdt i Spænding, kan det ikke anbefales varmt nok.

Naar der ſkal ſtaas op, retter ſig efter Børnenes Skoletid, thi Mandens Forretningstid falder gjerne en Times Tid ſenere, undtagen hos Læger, der gjerne maa meget tidlig op. Naar et Barn ſkal være i Skole Klokken otte, maa det førſte Maaltid ſtaa parat Klokken ſyv. Mange Mavelidelſer fremkaldes ved, at de Smaa i nervøs Angſt for at komme for ſent i Skole ſtyrter den hede Kaffe i ſig, uden at ſaa noget til. Det Henſigtsmæsſigſte er, at et Værelſe ryddes op ſtrax og varmes op, inden Børnene kommer ind. Hvis der er to Piger i et Hus, kan Stuepigen beſørge dette, medens Kokkepigen laver Maaltidet til. Er der kun én Pige, kan hun om Aftenen rydde Værelſet og dække Bordet, ſaa at det ſtaar parat til om Morgenen. Hvis Ilden er gaaet ud i Kakkelovnen, kan Aſken ogſaa tages ud om Aftenen, i ethvert Tilfælde kan Brænde og Kul til Indfyringen gjøres parat til Brug.

Paa denne Maade kan ſelv en Familie i beſkedne Livsforhold tilbringe en behagelig Morgenſtund ſammen, ſaafremt kun ikke Indſkrænkningen udſtrækker ſig til, at man er nødſaget til at ſkulle indtage det førſte Maaltid i Sovekammeret. Vi tænker os her imidlertid ſnarere de Forhold, hvor man vel „ſparer“, men ikke „mangler“, og her er det, at en Husmoder kan gjøre ſaa meget til at bringe Hygge ved ſelv at være til Stede om Morgenen. En ſaadan rolig Morgentime kan dog kun indvindes, naar Beſkeden til Dagindkjøbene er givet. Dette kan vel nok ſke Aftenen forud, men om Aftenen ſkulde Husmoderen gjerne have lidt Ro og ikke behøve at gaa ud i Køkkenet og debattere næſte Dagens Spiſeſeddel. Bedre er det, naar Spiſeſeddelen er ordnet færdig i Tankerne ſaaledes, at Husmoderen kan give Kokkepigen ſine Ordre, medens denne laver det førſte Maaltid til. Naar ſaa Maden er baaret ind, kan Kokkepigen ſtrax begynde ſine Ærinder, medens Stuepigen begynder at ordne de andre Værelſer, gjøre Lamperne i Stand, børſte Tøj o. ſ. v., og Husmoderen kan helliger Manden og Børnene den halve Time, de endnu har at være hjemme i.

Er Manden og Børnene ſaa komne afſted, har Husmoderen, hvis hun ikke har ſmaa Børn at paſſe og det ikke juſt er Strygeuge, frie Hænder til at ſysle med Haandarbejde og indrette Tøj til Reparation for Stuepigen. Naturligvis maa hun førſt gjøre Regnſkab med Kokkepigen og, hvor denne ikke gaar over alt, tage de Dele af det Indkjøbte, ſom ikke ſtaar til dennes Raadighed, under ſit eget Opſyn. Har Husmoderen en aldeles paalidelig Kokkepige, har hun ſaa ikke mere i Kokkenet at gjøre om Formiddagen, men er Pigen mindre øvet eller mindre paalidelig, maa hun, omtrent en Times Tid før Maden er færdig, gaa ud for at ſmage paa denne, og hvis noget er forkert, forebygge videre Ulykker. Det er for ſent at klage over „Pigen“, naar Maden er kommen paa Bordet i en uheldig Skikkelſe.

[Fortſ.]

Husraad.

Ispiller.

For at undgaa den ubehagelige Larm ved Ituhugningen af Iſen, lægger man denne paa et flere Gange ſammenlagt, uldent Stykke, ſtikker en Stoppenaal med Spidſen ned i Iſen og ſlaar paa denne. Ved det lille, neppe hørlige Slag ſprænges Iſen. For at bevare Pillerne fra at ſmelte, lægges de paa en Tallerken, hvorover der er bredt et Stykke Flonel; den ene Snip af Flonelstørklædet ſlaas over Tallerkenen, der nu anbringes paa en Fjerpude, og en anden Fjerpude dækkes over. Paa den Maade kan Ispiller holde ſig omtrent i fireogtyve Timer.

E. D.

At gjøre gamle Nødder gode i Smagen.

Man kan paa enhver Aarstid faa Nødderne til at have en friſk, ſød Smag, naar man anvender følgende Fremgangsmaade: Man kommer dem i et Fad med varmt, ſtærkt ſaltet Vand, og lader dem ligge deri, indtil Vandet er blevet koldt. Efter det vil Kjærnen ſmage aldeles ſom en friſk Nød.

—6—

Kjærnemælk ſom Lægemiddel.

Naar gamle Folk begynder at blive kortaandede, naar de trækker Vejret dybt til ſig og puſter og trættes ved alt, ſiger man gjerne, at det er med Alderdommen, det følger, og at mod Alderdommen gives der intet Lægemiddel. Dette er ikke ganſke rigtigt. Den Gamle kan ogſaa være raſk og ſund, naar han eller hun bærer ſig lidt fornuftig ad og ikke forſmaar „ſimple Husmidler“, der dog ofte har ſtor Virkning. Naar Aandedrættet hos gamle Menneſker ſaaledes begynder at beſværes, kan man ofte ſe, at Ribbenene ligeſom bliver ſtive, og ikke mere bevæger ſig ſaa let. Det kommer af, at den bløde Bruſk bliver haard; men denne Haardhed kan fordrives, naar det gamle Menneſke i tre til ſex Uger drikker godt med Kjærnemælk. Der ſtikker ofte en ſtor Hemmelighed i de ſimpleſte Ting.

E. H.

Om Fugtighed.

For at faa at vide, om en fugtig udſeende Bolig er tjenlig
for Menneſker til at bo i
ikke, gives der en meget
Fremgangsmaade, der beſt
at hvert enkelt Værelſe af
og der i hvert henſtilles en
agtig afvejet Del friſk, ſlu
Kalk. Efter fireogtyve T
Forløb vejes Kalken og
ſkjællen underſøges. Er
ſylden taget mere end én P
til, er Boligen ikke beboel
Fugtigheden ſaa er for ſ
modſat Fald er der ikke Fa
den menneſkelige Sundhed.

Middel mod Kramp

Efter en engelſk Læges
delelſe ſkal det, at
Benenden af Sengen højere,
et virkſomt Middel mod
frygtelige Lidelſe. Han
til for Exempel at læ
Murſten under hvert af
reſte Sengeben. Patiente
har lidt ſaa meget af K
at de har ſkreget højt af
om Natten, ſkal ved dette
Middel have fundet øjebli
ſikker og varig Hjælp.

Køkkenet.

Arrak-Budding.

En Herreret.

Man røres Spiſeſkefuld
Sukker ſammen
Æggeblommer, blander
et halvt Glas Arrak, 4 L
og den piſkede Hvide af
Maſſen fyldes i en med
beſtrøgen Form og bag
mandeholden Varme. D
veres med ſtærk Vinſauce.

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn.

Raadgiver for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 7.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

At Politikeren er udſat for at blive nervøs, er let forſtaaeligt; den ſtadige Spænding og Kamp, Ærgjerrigheden og den beſtandig fortſatte Anſtrengelſe for at holde ſig paa Højden af Situationen er lige ſaa mange ſvage Punkter, hvor Nervøſiteten kan foretage heldige Angreb. Skueſpillere og andre Kunſtnere ſaa vel ſom Forfattere er ligeledes meget udſatte; ogſaa disſe Menneſker henlever deres Liv i en fortſat Spænding og Kamp ſamtidigt med, at Hjernen og Følelſeslivet i ganſke ſærlig Grad anſtrenges. Lærere, der ofte har et tarveligt og møjſommeligt Udkomme ved Timelæsning Dag ud og Dag ind, ſom nødvendigvis under den beſtandige Omgang med de mange ſaa højſt forſkjelligt begavede og opdragne Børn meget hyppigt udſættes for Ærgrelſer og Pikanterier, afgiver ogſaa et ſtort Kontingent til de Nervelidende. I ikke mindre Grad gjælder dette for Lægerne, paa hvis ſaa vel aandelige ſom legemlige Arbejder der trækkes ſtore Vexler paa ſamme Tid, ſom de beſtandigt føler Trykket af det ſtore Anſvar, ſom hviler paa dem. Juriſter og Præſter ſlipper i Almindelighed noget heldigere fra Nervøſitetens Anfald. For Fuldſtændighedens Skyld ſkal jeg endnu blot nævne, at Militærperſoner, naturligvis iſær Befalingsmænd, under Krigsforhold i Følelſen af deres Anſvar ofte angribes af Nervøſitet, og Nerveſygdomme, endogſaa i den meſt alvorlige Form ſom virkelig Sindslidelſe, er meget hyppige i denne Stand efter Krige.

Vi har nu taget en Del Exempler frem paa Livsſtillinger, hvor det aandelige Arbejde er det væſenlige. Lad os nu en Gang ligeledes kaſte et Blik paa ſaadanne Livsforhold, i hvilke det legemlige Arbejde er Hovedſagen. Jeg har allerede ſagt Dem, at vi ogſaa blandt ſaadanne træffer nervøſe Lidelſer. Imidlertid er der hele Klasſer, navnlig ſaadanne, der lever et roligt Liv, og hvis Arbejde hovedſagelig foregaar i det Frie, hvor Nervøſiteten er meget ſjelden, ſaaledes hos Landmænd, Gartnere, Forſtmænd o. ſ. v. og ligeledes i mange Slags Haandværk, hvor Arbejdet er et mere frit. Naar det i det Hele taget tilſyneladende tager ſig ud, ſom om Nervøſiteten var langt ſjeldnere i de arbejdende eller de mindre heldigt ſtillede Klasſer i Samfundet, kunde maaſké dog Grunden væſenlig være den, at der her er ſtørre Taalmodighed og Haardførhed: man klager ikke over ſaa lidt, og de lettere Former af Nervøſitet kommer derfor ikke til Lægernes Kundſkab. Selv i disſe Klasſer er der imidlertid mærkelige Undtagelſer, og jeg ſkal nævne en enkelt ſaadan, hvoraf man maaſké allerbedſt vil kunne indſe.

hvilken betydningsfuld Rolle Stand og Beſkjæftigelſe kan ſpille ſom Aarſag til Nervøſitet. Jeg tænker paa Beſtillingsmændene ved Jernbanerne; alle er de, lige fra den øverſte til den nederſte, udſatte for nervøſe Lidelſer, og Grunden hertil er ikke fjern. Deres Tjeneſte er ſtreng, de er meget udſatte for Farer, de har et ganſke overordenligt Anſvar og maa beſtandig anvende den ſtrengeſte Agtpaagivenhed og Aarvaagenhed. Hertil kommer for det kjørende Perſonales Vedkommende den beſtandige Ryſtelſe og Tummel, ſom følger af Kjørſelen, og ſom ganſke mekaniſk indvirker paa Hjernen og Nerveſyſtemet.

Idet vi nu ſaa nogenlunde har taget de mange Aarſager til Nervelidelſer i Øjeſyn, hvad der var abſolut nødvendigt for vort Formaal, kan jeg dog ikke endnu ſlutte disſe Betragtninger, førend vi har kaſtet et ſammenfattende Tilbageblik paa det allerede omtalte. Vi kunde meget godt ſkjælne mellem ſjælelige og legemlige Aarſager til Nervøſiteten. Blandt de førſte har vi fundet Overanſtrengelſe af de intellektuelle Evner og kan ſom Exempel herpaa nævne Skolebørns Overanſtrengelſe. Pointet her er, at Hjernen lige ſaa godt ſom de andre Redſkaber, vi ejer, og ſom er underkaſtede vor Viljes Herredømme, nødvendigvis maa have ſin tilſtrækkelige Hvile; i modſat Fald indfinder Overanſtrengelſen ſig med fine Følger. En anden ſjælelig Aarſag fandt vi i det haſtige og anſpændte Arbejde, ſaaledes ſom det kræves ved f. Ex. Examenslæsning e. lign., hvor endvidere Ængſtelſe for Udfaldet kommer til, ved Kampen for Udkommet, hvor Frygten for ikke at kunne underholde ſin Familie endvidere lægger et tungt Lod i Skaalen o. ſ. v. Saa er der de forſkjellige Sindsbevægelſer, iſær dem, der fremkommer af en lidet glædelig Aarſag, og ſom fortſættes og fornyes gjennem en længere Tid. Ja, indenfor denne knappe Ramme kan i Grunden alle de ſjælelige Aarſager til Nervøſiteten indordnes.

Og nu de legemlige. Her kan vi førſt nævne Overanſtrengelſe ved legemligt Arbejde af den meſt forſkjellige Art. Jeg ſkal her ſærlig trække et enkelt frem, fordi det ſkaffer Føden til Tuſinder og atter Tuſinder. Det er Arbejdet paa Symaſkinen, ſpecielt Trædemaſkinen. Det er et ganſke overordentligt Arbejde af Benenes Muſkler, der her kræves, og mangfoldige er de Tilfælde, hvor Symaſkinen er den abſolut paaviſelige Aarſag til Nervøſitet. Ved Siden af ſelve den legemlige Overanſtrengelſe kommer ſaa den ſnurrende Lyd af Maſkinen, der gjennem Høreſanſen meget godt kan paavirke Hjernen uheldigt. En Symaſkine, der bevæges med Haanden, er langt at foretrække. Af de legemlige Aarſager maa endvidere nævnes alle de forſkjellige legemlige Sygdomme, hvoraf de allerfleſte kan give Anledning til nervøſe Lidelſer; disſe er jo ſaaledes et meget almindeligt Fænomen i Rekonvaleſcenſen efter ſtørre Sygdomme. Endelig nævner vi de forſkjellige Nydelſesmidler, Menneſket har lært at anvende lige fra Tobak, Kaffe og The til Spiritus og Morfin. Her, ſom ſaa ofte, er det, i alt Fald for de fleſtes Vedkommende, ikke Brugen, men Misbrugen, der bliver ſkadelig, og atter her er der Grader. Medens de tre førſte af de her nævnte Nydelſesmidler af de fleſte Menneſker kan benyttes i et temmelig rigeligt Maal uden Skade, har det fjerde gjennem Misbrug dræbt eller udueliggjort flere Menneſker end alle Krige og alle ſmitſomme Sygdomme tilſammen lige fra Verdens Skabelſe, og intet Menneſke kommer helt uſtraffet fra en Misbrug heraf; for det femtes Vedkommende, der helt maa henregnes til de ſtærke Gifte, kan jeg kun udtale min Glæde over, at der i alt Fald her i Danmark er ſat en ganſke god Stopper for dets Udbredelſe blandt Befolkningen, ſaa at vi ikke her behøver at gaa nærmere ind paa nogen Beſkrivelſe af de ſkrækkelige Følger, Misbrugen heraf medfører.

(Fortſættes.)

Hjemmet.

Tidsinddelingen.

(Sluttet.)

For Middagsbordet klæder Hus-
moderen ſig paa i en ſimpel,
net Dragt, der tillader hende
t modtage et Beſøg eller uden
lfor ſtore Forberedelſer fore-
ge en lille Spadſeretur. Det
altid behageligt for Manden,
ar kan i en fri Time vil ſpad-
e en Tur, da at finde ſin Kone
til at gaa med og ikke
t blive mødt med den ſørge-
e Bemærkning: „Jeg er virke-
ikke paaklædt til at gaa ud
!" Bruges den altfor ofte,
naar Manden ſig efterhaanden
at gaa alene ud. Naturlig-
egner et luxuriøſt Gadetoi-
e ſig ikke til Husbrug, men
rfor behøver det ogſaa at
r ſaa overmaade elegant? En
Kaſhemirs Kjole om Vinte-
og en graa Beiges om Som-
ren gjør det muligt for en
moder i Løbet af et Par
nutter at være paaklædt til at
ud. Men vi har forgrebet
enhedernes Gang og haaber
at Bordet imidlertid er ble-
dækket og Middagsmaden ble-
færdig i rette Tid.
Imidlertid er Manden og
rene komne hjem, og da Hus-
eren véd, at alt er, ſom det
være til dem, kan hun hen-
ſig til Glæden over at have
ſine Kjære ſamlede, og hen-
gode Humør vil gjøre de
e tilfredſe og fremkalde en
lig Stemning ved Bordet.
Kan ikke alle Medlemmerne af
ilien ſamles til ſamme Tid,
der ikke ventes, ikke engang
Huſets Herre. Et omhygge-
varmt og net anrettet Maal-
paa en med en ren Serviet
ket Præſentérbakke vil ſikkert være ham mere kjærkomment end at ſe den Forſtyrrelſe og de forſultne Miner, et opſat Maaltid fremkalder.

Efter at den ſidſte Ret er baaret ind, bør Familien unde ſig en kort Ro, for at Tjeneſtefolkene i Kokkenet kan faa ſpiſt, uden at jage med Maaltidet. Naar man rejſer ſig fra Bordet, ringes der ikke paa Pigen om at tage af Bordet; hun maa forud have faaet Paalæg om at gjøre dette, naar hun har ſpiſt. Har man en paalidelig Kokkepige, ſkal man ikke ſe efter, om Reſterne bliver ſtillede ordentlig til Side, og en upaalidelig Kokkepige ſkal man i det hele taget ikke beholde, da det er aldeles ligegyldigt om man beſtjæles før, under eller efter Maaltidet, hun har jo altid Lejlighed til at gjøre det.

I mange Huſe hjælper Stuepigen Kokkepigen med at vaſke Glas af, ſlibe Knive o. ſ. v. Vi er af den Mening, at dette Arbejde helſt maa udføres af Kokkepigen alene, og at Stuepigen, efter at der atter er ſat i Orden i Spiſeſtuen, helſt maa beſkjæftige ſig med Syarbejde. Den Tid, de har at raade over, tilhører jo Huſet, og er Kokkepigens Arbejde om Formiddagen lidt mere anſtrengende, er hun til Gjengjæld tidligere færdig om Eftermiddagen, medens Stuepigen kan ſidde ved ſit Arbejde til Klokken er ſyv eller otte, og der ſkal ſpiſes til Aften. Stuepigen maa dog afbryde ſit Arbejde, naar Veſperkoſten ſkal ſættes ind, og hun maa uden ſpeciel Opfordring tænde Lamperne og bringe disſe ind, naar det mørknes.

Naar og hvorledes Aftensmaaltidet nydes og ſerveres, kan der naturligvis ikke gives Regler for; vi er dog af den Mening, at det ikke bør ſké altfor ſent, da Tjeneſtefolkene efter det ſkal have Tid til at pudſe Skotøjet til næſte Dag, og ikke bør holdes altfor længe oppe. Spiſer man meget ſent til Aften, mener vi, at Servicet ikke behøver at vaſkes og pudſes ſamme Aften, men at det kan gjøres i Orden ſammen med Frokoſtcervicet næſte Dag. Naar der er taget af Bordet og Sovekammeret gjort til rette, ſkulde der ikke paahvile Tyendet flere Pligter for denne Aften; om de derefter vil gaa til Sengs eller anvende en Aftentime til deres eget Arbejde, bør overlades dem ſelv. Familien bør ikke trænge til dem mere. Dagen har været lang, og er alt udrettet, ſom det bør være, kan Folkene nok have Lov til at være trætte.

Husmoderens ſidſte Arbejde er at gaa Huſet igjennem og ſe efter, om alle Døre er lukkede af, om Lyſene er ſlukkede o. ſ. v., Ligeſom hun bør være den førſte, der forlader ſit Leje, bør hun være den ſidſte, der opſøger det igjen.

Haandarbejde.

At male Urtepotter.

Man kan male almindelige Lérurtepotter, ſaa at de kommer til at ſe rigtig nette ud og bliver til Pynt for Værelſet. Det kan ſke uden ſynderlig ſtor Ulejlighed, og er et morſomt Arbejde. I dette Øjemed klipper man for Exempel en ſmuk Ornamentfigur af Papir, lægger den ved Urtepottens øverſte Rand og tegner dens Omrids med et Blyant; ſaaledes fortſætter man Randen rundt. Den ſamme Figur i formindſket Maaleſtok anbringes forneden af Urtepotten. Nu maler man Figurerne med rød, blaa eller gulbrun Akvarelfarve og udfylder Rummet mellem dem med Elfenbensſort. Et ſet Lakovertræk fuldender det Hele.

Margarethe.

Husraad.

At ſkrive Adreſſer paa Lærred.

Vil man ſkrive Adreſſer paa Lærred, løber Blækket mindre let ud, naar man forud har klæbet det paagjældende Stykke Lærred glat over Papir og ladet det tørre.

Eliſe.

Middel mod ſovende Lemmer.

Man kan undertiden have en ubehagelig, ſnurrende Fornemmelſe i Arme og Ben, hvilket ſtrax ophører, naar man væder en linned Klud og lægger den paa Senerne under Knæer og i Albueleddet.

Marie P.

Et Toiletmiddel.

Det ſom Toiletmiddel ſaa yndede Mandelklid er for det meſte ikke andet end præparret og let parfumeret Hvedeklid, der iøvrigt gjør ganſke den ſamme Tjeneſte ſom Mandelklid, nemlig forhindrer, at Huden ſer fedtglinſende ud. Man kan ſelv lave ſig et udmærket Toiletmiddel paa følgende Maade: Man kjøber 2 Kg. Hvedeklid hos en Møller eller Melhandler og blander det, efter at man med en Kagerulle har gnedet det aldeles fint, med 120 Gr. fint pulveriſeret Violrod og lige ſaa meget tørret og pulveriſeret Glycerinſæbe. Alt blandes godt med hinanden og overhældes med nogle Gram vellugtende ætheriſk Olie, ſom man forud har opløſt i et halvt Likørglas af den ſtærkeſte Vinaand; det Hele røres endnu en Gang godt mellem hinanden og opbevares ſaa i en Blikæſke, til det ſkal bruges.

Gerda.

Køkkenet.

Om Anvendelſen af ſpæde Kalve til Spegepølſer.

Alt Kjødet ſkjæres fra Benene, de værſte Sener tages fra, Kjødet ſkjæres i mindre Stykker, og man lader det gaa to Gange gjennem Kjødhakkemaſkinen, der ofte maa renſes. De Sener, der ſamler ſig om Valſen og Kniven, tages af og lægges til Side, indtil alt Kjødet er gaaet gjennem Maſkinen. Saa renſes det for de ſtørſte Sener, og man lader det igjen gaa 4 à 6 Gange gjennem Maſkinen, og kommer det ſaa blandt det førſt hakkede.

Til 12 Pund hakket Kjød bruges 1 Pund ſmaatſkaaret Flæſk, et halvt Pund Salt, 3 Lod Salpeter og 1 Lod ſtødt Peber. Det æltes med 3 Pægle Øl i en Time, ſtoppes meget faſt i Tarme, bindes for dem med det ſamme og lægges i Lage eller beſtrøs med Salt, ligger til næſte Dag, hvorpaa de hænges i Røg.

Har man knapt med Tarme, kan man ved Svineſlagtningen med Forſigtighed trække den Hinde af, der ſidder paa Iſteret, ſkjære den paa langs, lægge den ſammen og kaſte tæt over den, og ſalte den, til man har Brug for dem. De Tarme, man faar deraf, er ſtærkere end Oxetarme.

Moſter.

Polſk Oxeſteg.

Man tager et langt St
magert Oxekjød og ſkj
det ovenfra i regelmæſſige
ter, ſom dog maa hænge ſam
forneden. Man har forud ba
en Dejg af reven Rugbrød, h
hakket Flæſk, Løg, Salt og Pe
og med denne beſtrøs nu h
Lag af Stegen. Derpaa try
man Skiverne ſaa ſtærkt ſam
at Kjødſtykkerne nogenlunde f
ſin gamle Façon, omvikler
med Seglgarn og ſteger det ſ
almindelig Oxeſteg. Naar den
ſerveres, ſkjærer man Skiverne
hinanden med det til hvert
hørende Farce, og ordner
lagvis paa Fadene. M.

Husdyrene.

Heſte og Klægge.*)

Klægge er vel den værſte Pla
Heſtene er udſatte for i d
brændende Sommervarme. F
at befri Heſtene fra disſe ubeh
lige Gjæſter, tager man lidt R
Parafin og ſmører godt ud
Huden. Klæggene, ſom ikke ta
ler Parafinlugt, vil da ſnart h
ſig borte. At dette er et ulf
Middel, véd jeg, da jeg ſtad
mange Heſteejere, ſom altid lad
ſine Heſte indſmøre med Paraf
ſel; har jeg ſeet Klæggene
ſtokkevis nærme ſig en ſaada
Heſt, og kunde ej holde mig
at le, da jeg ſaa, hvor hurtig
var med atter at forſvinde.
vilde være ønſkeligt, om de
Middel maatte tages til Følge
af enhver, enten han var T
eller ej. K. T.
fra Norge.

---

*) Heſtebremſer.

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 8.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Vi kommer nu ind paa et Omraade, om hvilket jeg har været i ſtor Tvivl, hvor vidt jeg ſkulde indlade mig paa det eller ikke. Vi ſkulde nemlig ſe lidt paa ſelve de nervøſe Fænomener og gjøre lidt nærmere Bekjendtſkab med dem. Dette Bekjendtſkab bør imidlertid gaa ud paa at virke afſkrækkende, ſaa at man ikke lader det blive intimt. Nu er jeg, ſom jeg allerede ved flere Lejligheder har tilladt mig at ſige mine kjære Læſere, overmaade ængſtelig for en populær Fremſtilling af lægevidenſkabelige Sager, der muligvis kunde misforſtaas, maaſkè endogſaa ſkade Læſere, der ikke har de fornødne Forkundſkaber; det er nemlig en farlig Ting, disſe populære Lægeſkrifter; i Almindelighed vil den godtroende Læſer faa den Idé, at alle de i ſaadanne omtalte ſygelige Fænomener netop pasſer ſaa udmærket paa ham; han kan endogſaa blive hypokonder og indbilde ſig at lide af den eller de Sygdomme, hvorom han har læſt. Det vilde unægtelig være mig en bitter Skuffelſe og en Kilde til virkelig Sorg, hvis jeg, der netop har ſat mig til Opgave i disſe Afhandlinger at føre en haardnakket og uforſonlig Kamp med Nervøſiteten, ſom indtrængende har opfordret Dem alle — Mænd og Kvinder — ſom læſer disſe Artikler, til at ordne Dem ind i Hæren og deltage med mig i Kampen mod den lumſke Fjende, ved fejle Dispoſitioner ſkulde udſætte nogen af mine Medkæmpere for at bukke under i Kampen. Ja, De forſtaar mig vel; jeg vilde ſaare nødig ſkrive ſaaledes, at jeg blev misforſtaaet, og jeg vilde nødigt blive læſt ſaaledes, at man hengav ſig til ugrundet Ængſtelſe og i min Beſkrivelſe mente at finde Omſtændigheder, der pasſede paa éns egen Tilſtand, og derefter kom til at nære Frygt for ſig ſelv. Jeg beder Dem derfor gaa til Læsningen med den faſte Vilje, at, om De ogſaa ſkulde finde et og andet, ſom ſynes at kunne pasſe paa Dem ſelv, træffe Fænomener, De tror at gjenkjende, De da ſom Deltager i den humane og menneſkekjærlige Færd, hvortil jeg har hvervet Dem, den at føre en forbittret Ubrydelſeskrig mod Nervøſiteten, førſt og fremmeſt med Faſthed og Beſtemthed vil ryſte Fjenden af Dem og uden Ængſtelſe modigt gaa fremad. Bliver blot vor Hær ſtor nok, og vil blot hver Deltager pasſe paa ſig ſelv og holde godt Udkig efter Fjenden, ſkal vi nok bibringe ham ſaa mange og ſaa grundige Nederlag, at han faar at lade os og vore i Fred.

Naar vi nu altſaa ſkal betragte de nervøſe Fænomener, vil vi finde, at de beſtaar i Forſtyrrelſer af vor Aandsvirkſomhed, i vor Følelſe, vor Bevægelſe, vor

Sansning v. ſ. v., og for at ſaa en nogenlunde ordnet Overſigt, maa vi da ogſaa behandle dem under forſkjellige Afſnit, hvert med ſin Overſkrift. Vi begynder med:

1. **Forſtyrrelſer i vor Aandsvirkſomhed.** Et af de tidligſte Vidnesbyrd om, at Nervøſiteten er i Færd med et heldigt Angreb, er den Svækkelſe i Viljen, ſom kan viſe ſig i en højſt forſkjellig Grad. Den Syge ſavner Energi, han gider ikke ville, uagtet han føler, at det er galt og er ſig ſin Tilſtand bevidſt. I ſin letteſte Grad kan denne Tilſtand tage ſig ud ſom en Magelighed eller en Dovenſkab, og ryſter man ikke Sygeligheden af ſig, gaar den til ſidſt over til de mere alvorlige Former. Det bliver En umuligt at holde Tanken faſt ved en beſtemt Gjenſtand; man formaar ikke mere at beherſke ſig og bliver Kaſtebold for ethvert Lune, enhver øjeblikkelig Sindsſtemning; den Syge kan komme til at le og græde for et godt Ord, og disſe to Ytringer af aldeles modſatte Sindsſtemninger kan paa en forunderlig Maade gaa over i hinanden; han har ikke et tilſtrækkeligt Herredømme over ſig ſelv og maa ofte give efter for en uimodſtaaelig Trang til at tale eller handle paa en Maade, ſom man under normale Forhold ikke vilde have gjort, og ſom man ofte ſiden bittert maa fortryde. Omvendt kan den Syge have ſaa vanſkeligt ved at beſtemme ſig, idet han afvejer Grundene for og imod ſaa længe, at der ſlet intet kommer ud deraf; han ſavner Beſlutningsdygtighed og er raadvild og vaklende. Gaar den ſygelige Tilſtand videre, indfinder der ſig gjerne en Svækkelſe i Hukommelſen; han glemmer, hvad han har foretaget ſig for kort Tid ſiden, kan ikke erindre Navne, ſelv paa Menneſker, med hvem han daglig omgaas, og denne uſalige Tilſtand kan gjøre ham aldeles uſkikket til al Virkſomhed. Meget almindeligt bliver han overordenlig hurtigt træt af alt aandeligt Arbejde; han kan kun ſkrive nogle Linjer ad Gangen eller læſe en enkelt Side i en Bog, og ofte kan han da umiddelbart derefter ikke huſke, hvad han har læſt; han trættes ved Samtale og enhver lille Anſtrengelſe af ſine Tanker. Skrider Sygeligheden nu ſtadigt fremad, bevirker den i Forbindelſe med, at den Syge dog ſtadig er nogenlunde klar af ſin Tilſtand uden at have Energi og Viljekraft til at „ruſke ſig op og tage ſig ſammen", at han bliver pirrelig eller ſygelig heftig og vredagtig. Det er her ſorgeligt at ſe, hvorledes en Mand eller Kvinde, der hidtil har havt et venligt og blidt Sind og ſkabt Lys og Lykke i Hjemmet, i denne Sindsſtemning kan fare op og raſe for rene Ubetydeligheders Skyld, hvorledes blot det, at Børnene gjør Støj, eller at en Dør trykkes lidt haardt i, kan give Anledning til uhyggelige Scener. Nær hertil ſlutter ſig en Ligegyldighed for alt, hvad den Syge forhen har ſat højt og holdt af, en Omſtændighed, der naturligvis ſaare ofte har frembragt Kulde, ja Uforbragelighed mellem Ægtefæller. Et ikke ſjeldent Fænomen, der iſær mødes hos Kvinder, er en aldeles ugrundet Ængſtelſe, ſom den Syge ſelv ſlet ikke kan forklare, men ſom fremkalder en beſtandig Uro og Følelſe af, ſom om Hals og Bryſt blev ſnøret ſammen. Denne Ængſtelſe er af en helt anden Natur end den Frygt, vi næſte Gang ſkal omtale, og hvorpaa vi ſkal give nogle Exempler.

En Omſtændighed, der er meget ſlem, er den, at de, der lider af nervøſe Sygdomme, næſten altid har miſtet alt Haab om at komme ſig. Haabet er ſandelig et af de allerypperſte Medikamenter, bedre end noget, der kan forſkrives fra Apotheket. Denne Haabløshed gjælder det derfor om at bekæmpe ved alle mulige Midler, og meget er vundet, naar man formaar at rejſe den nervøſe Syges Haab. Desværre lykkes det kun ſjeldent, og man har mange ſorgelige Exempler paa, at en ſaadan ſtakkels Syg har levet ſig ſaaledes ind i den Foreſtilling, at kun Døden gav Forløsning, at han egenmægtigt har

vet ſin Livstraad.
sheden beror natur-
til ſvævende og ſidſt
Svækkelſe i Viljen,
et af Sygdommens
Stadier. Man vil
kunne indſe, hvor
det er at gribe ind
— jeg mener ikke
hente Lægen, men
at mande ſig op
erobre ſin tabte Vilje.

(Fortſ.)

Hjemmet.

rudſete Udgifter.

nger maaſké ſom en Paro-
men i regelmæsſigt førte,
r Husholdninger ſkulde
„uforudſete" eller, ſom
kaldes „ſærlige" Udgif-
komme. Det Uforudſete
rnd være betænkt og be-
aaledes, at det, naar det
ind under Begrebet „for-
dgifter". Under Rubrik-
lige Udgifter" henregnes
Sygdomme, Dødsfald [og
ogſaa Fødsler, ellers
rden ſo ud]. Forſikrin-
og Fornøjelſer, og efter
Beregninger i forſkjel-
rhold antages en Sjette-
dlægterne at kunne ſlaa
, ſaaledes, at naar for
en Familie har 2000 Kro-
Aaret, kan der anvendes
ner. har Familien 4000
ſaa 666 Kroner og ſaa
ſtigende Skala. Det var
igt at lægge dette Siffer-
til Side ved hver Maa-
tning; i den første Del
tages ſaa ſparſomt til
muligt, for at ikke en
eller maaſké en glædelig
hed i December ſkulde

finde Beholdningen tømt. Der ſkulde altid være en lille Reſerve for det næſte Aar.

Naturligvis er det umuligt at opſtille noget Budget ved ſørgelige eller glædelige Begivenheder, ſom Dødsfald, Sygdom, Fødsler og Begravelſer o. ſ. v., men en tænkende Familiefader og Husmoder vil dog under alle Omſtændigheder kunne indſé, hvilke Udgifter der kan være den Syge til perſonlig Nytte og hvilke ikke og ſpørge ſin Kaſſe lidt til Raads, naar den ſkal gjøres. Naar man for en farlig Operations Vedkommende ſpørger en af de førſte Specialiſter til Raads, er ethvert Pengeoffer retfærdiggjort, men naar man, ved en kroniſk Sygdom, mere end én Gang plager den dygtige Huslæge om at tage en anden Læge med og konferere med denne, er det Ødſelhed. Naar man ſkal have en Tand trukken ud eller ſat ind, og vælger en af de meſt ſøgte „Modetandlæger", der neppe har Tid til at ſe ordentlig efter og maaſké lader os behandles af ſin Aſſiſtent, naar man for at følge Moden gjør det, i Stedet for at gaa ind til en dygtig Tandlæge, der er mindre i Ry, og maaſké hjælper os for en Tredjedel, ſaa er det klog Sparſomhed, og det andet ſtrafværdig Modedaarſkab. Det ſamme gjælder ved et lille Barns Fødſel. Vælges der her den dyreſte Hjælp fordi Vedkommende er i Mode og kommer i de fineſte Huſe, ſaa er det en uforſvarlig Taarſkab, der ſlet ikke lønner ſig, da den meget Beſkjæftigede maaſké ikke kan offre Moderen den Omhu, ſom en mindre ſøgt, men lige ſaa dygtig Hjælperſke, der ikke ommer „i de højere Kredſe". Og viſer man en kjær Afdød den ſidſte Ære paa en altfor pralende, ſlet ikke til de Efterlevendes Forhold ſvarende Maade, ſaa er det ikke Pietet, men ſimpelt den Forfængelighed.

Hvad Tab angaar, ſaavel ſtore ſom ſmaa, ſaa ſtaar vi rigtignok magtesløſe overfor dem, naar de da ikke kan forudſés og afværges ved Forſigtighed. Den Familiefader, der laaner den opſparede „Nødſkilling" ud til en Ven, eller i Haab om at formere den, ſpekulerer med den, handler lige ſaa uforſvarlig, ſom den Kone, der opbevarer ſin Portemonnæ i en Lomme, der er gaaet op i Sømmen, eller i Yderlommen paa ſin Regnfrakke, hvor hun næſten indbyder en Tyv til at tage den. Hustyve kan man naturligvis heller ikke ſikkre ſig helt i mod, men man kan ſørge for, at Penge, Smykker og Sølvtøj er ſaadan opbevarede, at de ikke kan komme til det.

Hvad Forſikring i Anledning af Dødsfald angaar, ſaa kan man ikke nokſom raade den mindre Bemidlede til at ſikkre ſig ſaaledes. Leve og dø rolig kan kun den, der er ſig bevidſt at have gjort ſin Pligt i ſaa Henſeende.

Under Rubrikken „Fornøjelſer eller Glæder" kan man ogſaa inddrage Gaver og Almiſſer. Gaver maa naturligvis altid afpaſſes efter Giverens og Modtagerens Forhold. Den, der ikke er rig, ſkulde vogte ſig for at indføre „Preſenter" ſom Skik lige overfor fjernt ſtaaende Bekjendte eller Paarørende. Vi kan godt af og til gjøre en Vens eller Veninders Barn en lille Glæde med et eller andet, kun ikke paa en Fødſelsdag eller til Jul thi har man førſt gjort det én Gang, har man lagt en Skat paa ſig ſelv, der daarlig kan hæves, og ſom maaſké allerede næſte Aar kan blive trykkende nok at udrede.

Almiſſer ſkal enhver give efter

Evne og af et godt Hjerte. „Gud elſker en glad Giver", men Gud elſker ogſaa en forſtandig Giver, det vil ſige, han vil, at vi ſkal tænke over, hvem vi giver til og hvorledes det givne bliver anvendt. En godt iſtandgjort Dragt til et fattigt Skolebarn er ſom Gave mere værd end alle de To-Ører, vi ved Døren giver til fattige Tiggerbørn, for at „blive af med dem". En Tallerken Suppe, ſendt til en fattig Syg, er altid velkommen og gjør ikke ſtort Skaar i Regnſkabet. Den, der kun har lidt at give af, ſkulde i det Hele taget vogte ſig for at give Penge, givet i ſmaa Doſis forſlaar de akkurat ſom en Draabe i Havet. Men alt, hvad man ſelv ved eget Arbejde kan reparere og gjøre brugeligt, alt Affald i Huſet o. ſ. v. ſkal man opbevare og give til de Fattige i dens Navn, der ſelv bød at opbevare det Tiloversblevne til det Brug, da han havde beſpiſt de Femtuſinde. Og ſaa Fornøjelſerne? De ſkal ogſaa overtænkes forud, ſaa at hele Familien kan nyde godt af dem. Faderen maa ikke aléne more ſig ved et Glas Øl eller Vin ved en eller anden offentlig Forlyſtelſe, og Moderen ikke anvende „Fornøjelſespengene" paa et Kaffeſelſkab, hvor det gaar fint til, og hvor hverken Manden eller Børnene morer ſig. I Fællesſkab ſkal Glæden nydes, og de Penge, der anvendes til en eller anden Familieudflugt, maa endelig ikke betegnes ſom tabte eller daarligt anvendte; i det Hele taget burde den til Fornøjelſen beſtemte Sum kun i yderſte Nødsfald formindſkes, det er denne Rubrik, det er disſe ſmaa, ſkyldfrie Glæder, der danner det lyſe Midtpunkt i Børnenes Minde om det kjære Barndomshjem.

Men alt dette gjælder kun, naar alt gaar godt, naar man kan komme ud af det med den Sum, man har til at leve for. Men naar nu Aarsindtægten er beregnet paa Mand, Kone, to Børn og en Pige, og der ſaa kommer, lad os ſige, ſex til ſyv Børn, og Indtægten ikke ſtiger, hvad ſaa? Saa ſér det galt ud med den Sjettedel, der ſkulde lægges til Side til de ſærlige Udgifter, og Punkt efter Punkt ſtryges, for at faa det til at ſlaa til. Saa holder Beregningen ikke Stik, og ſaa er det Husmoderen, der maa prøve paa at „ſpare ſig ſammen" til et lille Overſkud til de „uforudſete" Udgifter, og i de fleſte Tilfælde lykkes det her Offerberedvilligheden at bringe „lidt mere end muligt" ud af „det nødvendige".

For Blomſterelſkere.

En fordelagtig Maade at faa Avrikler paa.

Frøet, ſom man har taget af de ſmukkeſte og rigeſt blomſtrende Avrikler, ſaar man i Marts i Kasſer eller Urtepotter, der kun løſeligt er fyldt med Jord, og ſom man lader ſtaa i det Fri. Derpaa dækker man noget Mos over og lægger et Par Blomſterpinde over, for at Blæſten ikke ſkal feje Mosſet bort. Er Vejret tørt, maa Mosſet gjøres fugtigt nu og da, og har Frøet begyndt at ſpire, maa Mosdækket af og til løftes lidt, for at Planterne ikke ſkal voxe ſammen med det. I Oktober Maaned planter man de ſtærkeſte Planter ud paa Frijord, lagt ved Siden af hverandre, og breder Straa over, dog ſaaledes, at Planterne kan faa Luft; de ſvagere Planter bliver ſtaa
i Kasſerne og tilligemed
nedſatte i Jorden, ligeledes
tildækkede. De udplantes
Auguſt næſte Aar. Paa
Maade faar man flere
Planter og tildels ſmukkere
ter end de, hvorfra Frøet
taget.

A. S

Køkkenet.

Stegte Æbler.

(Amerikanſk Methode.)

Hertil egner ſure Æbler
bedſt. Man ſkræller
ſtikker Kjærnehuſene ud, ſaa
at Æblerne ikke gaar itu ved
Saa lægges Æblerne paa
Plade i Ovnen, og hvert Kjær
hushul fyldes med ſtødt Su
og midt i hvert anbringes
lille Stykke Smør, ſaa ſtort
en Ært. De ſteges ellers
almindelig Maade.

A. S

Husdyrene.

Forkølelſe hos Heſte og an
Dyr.

Herimod anbefales følge
Middel:

Man gjør nogle Pund [illegible]
eller i Mangel heraf [illegible]
rødglødende, og overhælder
ſaa med ½ Pot Øl, ſom man
ſætter i en Skaal. Denne [illegible]
hældes i Dyret ſaa varmt, [illegible]
dette kan taale det, og det
dækkes ſaa med uldne [illegible]
Saa ſnart man har faaet [illegible]
til at ſvede, er [illegible]
(Kolik) for det meſte [illegible]

B

Trykt i Carl Allers Etabliſſ
Kjøbenhavn.

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 9.

„Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

Et højſt ejendommeligt Fænomen er den ſygelige Frygt, ſom ikke ſaa ſjeldent angriber Nervøſe, en Frygt, ſom ikke i og for ſig har nogen virkelig Grund, men ſom den Syge ikke kan overvinde, uagtet han meget vel indſér dens Urimelighed og ſin egen Taabelighed. Jeg ſkal minde om, at der allerede i Barnealderen findes en Frygt af denne Art, nemlig Mørkerædhed, der iſær paakommer Børnene, naar de er blevne fyldte med overnaturlige Fortællinger eller har faaet Tilladelſe til at overvære Samtaler mellem Voxne, der har drejet ſig om Æmner, der ikke ligger for Børn. Forſøg paa at tvinge Børnene eller at anvende Straffe for at vænne dem af med denne Frygt, falder ſaa godt ſom altid uheldigt ud og gjør Ondt værre. Endvidere kan jeg nævne ſom en Slags nervøs Frygt den Ængſtlighed i Tordenvejr, ſom vi alle vil have ſét, og ſom kan give Anledning til Feber, Hovedſmerter, Opkaſtninger og Beſvimelſer; den kan endogſaa gaa ſaa vidt, at der paakommer ſaadanne Folk Skræk, naar de ved Sommertid blot ſer nogle mørke Skyer trække op. Denne Skræk har naturligvis intet at gjøre med den ejendommelige Stemning, der vel ſagtens paakommer de fleſte Menneſker lige overfor Uvejrets Storartethed og Majeſtæt.

Jeg ſkal nu omtale nogle mindre hyppigt forekommende Former af nervøs Frygt. Der er da for det førſte den ſaakaldte Pladsfrygt (jeg tror ikke, at vi har noget danſk Udtryk for det tyſke „Platzfurcht“). De Syge, ſom lider af denne Art Nervøſitet, har en Frygt for at gaa over et ſtort Torv eller en aaben Plads; de har en Følelſe af Beklemthed og Angſt og tør bogſtaveligt ikke gaa lige over Pladſen, men bevæger ſig forſigtigt langs med Husrækken paa Siderne for at komme over; har de Følgeſkab, nærer de ingen Ængſtelſe, ligeſom Frygten ej heller indfinder ſig, naar de ikke har Tanken henvendt paa den, eller naar de paſſerer Pladſen i Mørke. Frygten beſkrives ofte af den Syge ſom en Svimmelhed, der gjør ham det umuligt at gjøre et eneſte Skridt fremad. Det er ofteſt Mænd, ſom lider af denne Slags Nervøſitet, der i Reglen er foranlediget ved Overanſtrengelſe. En Mand, der led af Pladsfrygt, turde ikke til Fods gaa over et Torv, hvorimod han uden nogen ſom helſt Ængſtelſe red derover paa en ung og temmelig uregerlig Heſt. Efter et tyſk Værk over Nervøſitet ſkal jeg til yderligere Forſtaaelſe af denne ejendommelige Form gjengive følgende lille Sygehiſtorie.

Den angaar en Officer, 27 Aar gammel, nylig gift og Medlem af en ſund Slægt, der tilhørte Godsejerſtanden. Han havde aldrig forhen lidt af nogen egenlig Sygdom, men havde dog af og til Hovedpine og var noget „nervøs". 1½ Aar førend han derom henvendte ſig til Lægen, havde Patienten fortalt en Ven, at han hyppig led af Svimmelhed, og ſpurgte ham meget ivrigt, om han ikke ogſaa havde Indtrykket af, at et Hus, de gik hen imod, ligeſom begyndte at bevæge ſig. Efter den Tid havde Patienten ofte, iſær naar han gik aléne, og naar han gik over en aaben Plads, en ubehagelig ængſtende Fornemmelſe, og denne tog med Tiden mere og mere til. Han beſkriver ſin nuværende Tilſtand paa følgende Maade: Naar han kommer hen til en aaben Plads, er det, ſom om alt Blodet ſteg ham til Hovedet og gjorde ham hel rød i Anſigtet, ſom om Broſtenene blinkede og Huſene lige overfor ham danſede op og ned; han overfaldes da af en Skræk, om hvilken han dog meget godt véd, at den ikke har nogen Grund. Han tror, at alle Menneſkers Øjne er rettede paa ham, og denne Tanke er ham det meſt pinlige i hele Situationen. Forunderligt nok indfinder Anfaldet ſig kun, naar — han er i Uniform. Bærer han civil Dragt og véd, at man ikke lægger Mærke til ham, kan han uden nogen Anfægtelſe gaa over Pladſen. Hvis han følges med en anden, er Fænomenerne ſvagere, men han vil dog under Tiden helſt holde ſig faſt ved den anden med begge Hænder; naar han gaar med ſin Huſtru under Armen, er det allerværſt, idet han da har Fornemmelſen af, at hun ikke vil have Kræfter nok til at kunne ſtøtte ham. Naar han rider, eller naar han gaar i Mørke, føler han ſig fuldſtændig ſikker.

Den her kortelig meddelte Sygehiſtorie — jeg ſkal blot tilføje, at Sygeligheden tabte ſig efter en ſtyrkende Kur ved et Søbad — giver et godt Billede af den forunderlige Pladsfrygt.

I nær Forbindelſe hermed ſtaar Frygten for indelukkede Rum, ſom maaſke flere af Læſerne ſelv vil have iagttaget hos andre, og ſom beſtaar i, at den Syge faar en Følelſe af Skræk og Beklemmelſe, naar han kommer ind i et lille Rum eller befinder ſig i et ſtort Rum, der er opfyldt med Menneſker. Saadanne Folk kan endogſaa komme ſaa vidt, at de ikke kan udholde at ſove i en Stue, men maa ligge under aaben Himmel, hvis de ſkal nyde en vederkvægende Søvn. Saa gives der Folk, ſom har Frygt for Menneſker, ſaa at de paa ingen Maade vil indfinde ſig paa ſaadanne Steder, hvor mange er ſamlede, ſaaledes i Theatre, Koncertſale o. ſ. v. Jeg kjender ſaaledes et Menneſke, der kun gaar i Theatret, hvis han kan faa Pladſen yderſt paa Bænken og lige ved Udgangen; det er ikke her nogen Frygt for Ildløs, men den nervøſe Ængſtelighed for at være i Lokale ſammen med mange Menneſker, der er Grunden hertil. I Modſætning hertil gives der Folk, ſom har en ubetvingelig Frygt for at være aléne, hvad enten det nu er i Hjemmet eller paa Gaden.

I Almindelighed kan man ſige, at den nervøſe Frygt kan rette ſig paa alt muligt, og de Nervøſes Ængſtelighed kan gaa ſkiftevis i mange forſkjellige Retninger. Hertil hører ſaaledes Frygt for Sygdom, ikke ſaaledes, ſom vi finder den i Hypokondrien, men ſaaledes, ſom den hyppigt træffes under Epidemier, f. Ex. af Kolera, hvor man endogſaa har mange Exempler paa, at den Ængſtlige netop gjennem ſin Frygt kan paadrage ſig Kolera lignende Anfald. (Fortſættes.)

Hjemmet.

Tolv Ting.

Der gives tolv ſmaa Ting, ſom Du fra Barnsben af maa vænne Dig ſaaledes til, at de er ſom ſammenvoxede med Dig, ſaa at det aldrig kunde falde Dig ind at forſømme dem, det vil hele Livet igjennem ſpare Dig for mange Smaaærgrelſer, ſaa maaſke for ſtørre Ulykker — man véd jo nok, at i mange Tilfælde kan „liden Tue vælte ſtort Læs".

Her følger de tolv Ting:

1.

Naar Du vil vaſke dine Hænder, ſaa læg ikke Sæbeſtykket ned

Vandfadet, men væd førſt den ne Haand i Vandet, det giver ugtighed nok til, at Du kan ſaa aa megen Sæbe, ſom Du vil; naar Sæben ikke bliver altfor aad, bruges der ſelvfølgelig ikke aa meget af den, og Stykket vil olde dobbelt ſaa længe.

2.

Kaſt aldrig Brevkonvolutten til et læſt Brev bort, før Du har holdt den op mod Lyſet og ſét, om der ikke endnu ligger noget i den. Hvor ofte lægges ikke en lille, løs Seddel ind i Brevet, efter at dette er ſluttet, og det er maaſké paa denne, at det vigtigſte i hele Brevet ſtaar.

3.

Kaſt aldrig en Tændſtik, hvormed Du har antændt en Lampe, et Lys, en Cigar o. ſ. v. fra Dig paa Gulvet, men anbring den i Aſkebægeret, paa Kakkelovnspladen eller i Spyttebakken. Findes der ingen af disſe tre Ting ved Haanden, ſaa træd i det mindſte paa Tændſtikken, til Du er fuldkommen vis paa, at der ikke er en Gniſt Ild tilbage, der kan gjøre Skade.

4.

Læg aldrig et Lampeglas paa Bordet, hvor let kan det ikke rulle ned; ſtil det indeni Kuplen, eller ſikkre det paa anden Maade mod Fald.

5.

Gaa aldrig fra en Dør, Du har lukket, uden at føle efter, om den ogſaa er rigtig lukket, og prøv altid endnu engang, om Du har ſkudt Smæklaaſen rigtig for.

6.

Bær aldrig en Sax eller en anden ſpids Gjenſtand uden med Spidſen rettet nedad.

7.

Stræk altid Hænderne ud for Dig, naar Du gaar i Mørke.

8.

Naar Du er ved at lukke en Dør, gjemme noget i en Æſke, tage noget af en Krukke eller lignende, ſaa gaa aldrig bort et Øjeblik, før Du har lukket Døren, ſat Laaget paa Æſken eller bundet Krukken til. Trøſt Dig ikke med at ſige: „Jeg kommer jo ſtrax tilbage“, hvor kan Du ſaa beſtemt ſige, om det bliver Dig muligt at gjøre det?

9.

Held aldrig noget varmt i et Glas uden førſt at have kommet lidt koldt i og ſtukket en Ske i Glasſet.

10.

Har Du paa en eller anden Maade brændt Spiritus af og vil komme lidt i endnu, ſaa overbevis Dig førſt om, at Flammen er ſlukket og kom ſelv den nye Spiritus i i ſkefuldevis. Hvem indeſtaar Dig for, at der ikke endda er en lille Smule Flamme tilbage, og er der det, vil Spiritus'en i Flaſken ſnart ſtaa i Flammer og maaſké foraarſage græsſelige Ulykker.

11.

Naar Du ſkal fyre i en Kakkelovn, ſaa glem aldrig at ſe efter i Rummet førſt; der kan være gjemt Ting deri, der hurtigt vilde blive ſpolerede, hvis Du gjorde Ild paa, medens de ſtode der. Saaledes bruger mange for Exempel at gjemme Muffer eller andet Pelsværk i Kakkelovnsrummet Sommeren over for Møl, og mere end én Muffe er ved den førſte Efteraarsfyring gaaet op i Røg ved uforſigtig Indfyring.

12.

Benyt aldrig et Blad Papir af nogenſomhelſt Betydning ſom Bogmærke, men væn Dig derimod til at gjennemblade enhver læſt Bog endnu en Gang, før Du ſtiller den hen eller giver den tilbage, hvis Du har laant den. Mangen Gang er et meget vigtigt Papir forſvunden ved at lægges i en Bog, og mangen Gang er Ting, man gjerne vilde ſkjule, paa den Maade kommen til andres Kundſkab.

For Blomſterelſkere.

Tidlig at kunne kjende de værdifuldeſte Stedmoderblomſter.

Man iagttager — ſaaledes ſiger en Blomſterven, der har det af egen Erfaring — Plantens tredje og fjerde Blad, ſaa ſnart det kommer frem. Er det kortere og noget bredere end de andre, formodes det, at Planten hører til de værdifulde, ſtore Sorter; ved de gode Sorter er forøvrigt Bladene altid lidt mere afrundede, end ved ſimplere Sorter.

—4—

At opbevare Hyacintløg.

Man ſager Løgene, naar de har afblomſtret, og ſkjærer Bladene og Rødderne af, et lille Stykke fra Løgene, og lader dem ſaaledes ligge og tørres ca. 1 Uges Tid. Derpaa lægger man dem i en Kasſe eller lignende i flere Lag og kommer Sand imellem. Man lader dem ſaaledes blive liggende til næſte Aar, og tager dem førſt op, naar de ſkal plantes. Dette Raad kan bedſt anvendes mod de Løg, der har ſtaaet i Glas.

Adolf M......

Maſkeradedragter.

1. Kvindeligt Poſtbud.

En let og original Dragt er „det kvindelige Poſtbud". Hertil vælger man en hvid Nederdel af en Balkjole og kanter den, om man vil, med højrøde Baand; den kan ogſaa være hel hvid. Et højrødt Liv med lange Skjøder og blanke Knapper, en Kaſkjet, ſaa vidt muligt lignende de virkelige Poſtbudekaſkjetter, og Taſken med Brevene udgjør hele det Apparat, der ſkal ſættes i Scene. Brevtaſkens Indhold kan, lidt aandrigt anvendt, give Anledning til mangen en lille, morſom Spøg.

A.

Husraad.

Mod Gigt og Rheumatisme

er raa, hele Kartofler et godt Middel. Man maa gaa med dem paa ſig, ſaa nær Kroppen ſom muligt, og ſaa ſnart de begynder at rynke, maa de byttes med friſke. Jeg kjender Menneſker, der i Løbet af ganſke kort Tid er blevet aldeles befriede for deres Smerter ved dette ſimple Middel.

Ronia.

Mod Hovedpine

véd jeg et Middel, der næſten aldrig ſlaar fejl. Det beſtaar i, at man lægger raa, revne Kartofler i et Lommetørklæde og lægger det paa Panden. I Løbet af en halv Times Tid vil ſelv meget ſtærke Smerter være ophørte.

Ronia.

Middel mod Torſt.

Naar man ikke maa drikke, er det et udmærket Middel at vaſke Bryſtet i koldt Vand; i lige Maade at gurgle Halſen med Vand, hvilket jeg med Held ofte har prøvet.

S. Johanſen,
Varde.

Middel mod Filipenſer.

Da mange lider af Filipenſer i Anſigtet, tror jeg ikke, at det vilde være af Vejen at komme med et Middel, ſom er meget nemt og billigt, og ſom har hjulpet mig i Løbet af en Uge. Man kjøber blot paa Apotheket for 5 à 10 Øre Kamferſpiritus og vaſker ſig dermed Morgen og Aften.

Adolf M......

At ſtanſe Næſeblod.

Har man ſtærkt Næſeblod, kan man ſaa det ſtanſet paa følgende Maade: Man bader Anſigtet og Nakken i koldt Vand, løfter derpaa Anſigtet i Vejret, ſtrækker begge Armene op over Hovedet, holder Hænderne ſtøttede imod en Væg og bliver ſtaaende en fem Minutters Tid i denne Stilling.

S—g.

Kokkenet

Krydderſild efter fo
lægning.

En Ol Sild [ferſke]
ſkylles ſamt læ
Krukke med rent Va
med lidt Eddike, hvori
i 18 Timer, ſtryges g
Haanden, og derpaa
med nedenſtaaende
ſom fint ſtødte ſtrøs
lem: 1¼ Pund Lysebr
Pund Puddeſukker, 2
peter, 2 Lod ſort Pe
hvidt Peber, 2 Lod La
og 2 Lod ſpanſk Hu
Preſſe paalægges.
ligge paa Sildene i 1
og Krukken, hvori de li
én Gang daglig. E
Ugers Forløb kan Sil

Fløde-Omel

Til hver Perſon ta
hele Æg, 1 The
ſom tværes godt ud
røres op med Fløde
Dejg, der kommes en
Smør paa Stegepan
Dejgen hældes derpaa
bages over en jævn I
maa vedblive at lett
til det Hele er ſtivnet
letten lægges da ſamm
paa en varm Tallerke
ſerveres varm, og bedſ
ſtødt Melis og belægge
gelé. Det er en nem
Ret, ſom jeg vil anbe
Husmoder, der i en
vil opvarte ſine Gjæ
velſmagende Deſſert.

Trykt i Carl Allers Et
Kjøbenhav

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 10.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Saa kan den nervøſe Ængſtlighed gjælde Hunde eller andre Dyr, idet man nærer Frygt for at blive angrebet, ja endog noget ſaa latterligt ſom Støv. Der gives Folk, og jeg erindrer i Øjeblikket beſtemt ſelv at have kjendt to Perſoner, en af hvert Kjøn, ſom ſtadig pintes af denne Frygt for Støv. Kvindens Frygt fik Udſlag gjennem en vedholdende Rengjøring af hendes Hjem, hvorfra al Hygge blev fordreven, idet hun med en Stab af Piger og Rengjøringskoner altid paa ny tog fat med den ene Ende af Huſet, lige ſaa ſnart hun var bleven færdig med den anden. Man ſaa' aldrig denne iøvrigt meget elſkværdige Dame, uden at hun havde i alt Fald en Støveklud i Haanden, ſom hun flittigt benyttede ſelv under et Beſøg. Manden, jeg tænker paa, frygtede navnlig for Affætning af Støv paa Bordtøjet; ſelv i Selſkab ſaa' han altid ſit Snit til med ſtor Behændighed at faa aftørret de for ham henſatte Kopper, Glas og Tallerkener; var det ham ikke muligt at ſe Lejlighed til denne Afpudsning, kunde han ikke nyde noget ſom helſt af de ſpiſelige eller drikkelige Sager, der ſerveredes for ham paa det uaftørrede Husgeraad.

Som et nervøſt Fænomen, der ſtaar i nært Slægtſkab med den omtalte Frygt, kan her nævnes de ſaakaldte Tvangsforeſtillinger eller vel rettere fixe Ideer, der ſætter ſig faſt, uden at iøvrigt Individets Intelligens er ſvækket. Bedre end en Forklaring vil et Par Exempler kunne oplyſe. En paalidelig og øvet Kaſſerer i et Pengeinſtitut er bleven overanſtrengt ved Arbejde, er bleven nervøs, og Nervøſiteten giver ſig ſærlig til Kjende ved en Tvangsforeſtilling: den ſtakkels Mand ſætter ſig i Hovedet, at han har talt en Bunke Pengeſedler galt op; han tæller om og atter om, men uagtet Reſultatet hver Gang bliver det ſamme, kan han ikke komme bort fra den Idé, at han har talt galt Denne Tanke kan nu pine Manden i lange Tider og kommer beſtandigt igjen hver Gang, han ſkal tælle Penge. — Lad mig give et andet Exempel, der angaar mig ſelv i mine yngre Dage. Jeg havde anſtrengt mig meget under en Epidemi og været paa Færde tidligt og ſildigt; ſpecielt havde jeg en hel Uge igjennem ikke havt en rolig Søvn, idet jeg hver Nat var blevet vækket for at gjøre Sygebeſøg. Jeg blev derved noget nervøs og fik ogſaa en Slags Tvangsforeſtilling, ſom holdt ſig temmelig længe, indtil det endelig lykkedes mig med Opbydelſe af al min Energi at blive den kvit; det begyndte med, at jeg en Dag efter at have ſkrevet en Recept paa et Lægemiddel, der indeholdt Opium, og efter at jeg allerede havde forladt den Syge, fik den Idé, at jeg var kommen til at ſkrive en for ſtor og livsfarlig Doſis op; jeg havde ingen Ro, før jeg under et Paaſkud var vendt tilbage til Patienten og havde faaet min Recept at ſe; den var fuldſtændig i Orden; men fra den Dag af og gjennem flere Maaneder pintes jeg beſtandigt af Ængſtelſe for at have ſkrevet galt, hver Gang jeg anvendte et eller andet kraftigere og ſtærkere virkende Lægemiddel.

De Nervøſe lider ſærdeles meget under ſaadanne Tvangsforeſtillinger, ſom de vel ſøge at bekæmpe, men i Hemmelighed, fordi de frygter for at gjøre ſig latterlige ved at betro ſig til andre, hvorved dog muligvis en Del af Byrden vilde blive lettet for dem.

En egen Form af Tvangsforeſtillinger er den, man kunde kalde *Grubleſyge*, ſom væſenlig beſtaar i, at de Syge har en uafladelig og uimodſtaaelig Trang til at ſtille ſig ſelv Spørgsmaal og gruble over Ting, ſom i og for ſig kan være dem fuldſtændig ligegyldige. Beſtandigt føler de ſig friſtede til at ſpørge: „hvorfor?“ eller „hvorledes?“ og det beſynderlige er, at de for de fleſte ſaadanne Spørgsmaals Vedkommende nødvendigvis maa ſige ſig ſelv, at de ſlet ikke kan beſvares. Jeg ſkal fremføre et Exempel. En Mand, der forøvrigt var af en nervøs Slægt, og ſom i de ſenere Aar hyppigt havde lidt af Anfald af Svimmelhed, blev, da Anfaldene begyndte at tabe ſig, plaget af Grubliſeren. Saa ſnart han ikke havde noget beſtemt at beſkjæftige ſig med, kom de ſygelige Tanker bag paa ham og pinte ham paa den meſt haardnakkede Maade. De drejede ſig hos denne Patient næſten altid om Størrelſesforhold. Han ſpurgte ſig ſelv: hvorledes kan det være, at Menneſkene ikke er ſtørre, end de er? hvorfor er de ikke ſaa ſtore ſom f. Ex. Huſe? hvorfor er der ikke to Sole? eller to Maaner? — kort ſagt Spørgsmaal, hvis Urimelighed ſtod klar nok ogſaa for den ſtakkels Syge ſelv, men ſom han ikke formaaede at jage paa Flugt. Under Tiden kunde han flere Timer igjennem vende og dreje det ſamme Spørgsmaal ved at opſtille det i en anden Form eller udtrykke det med andre Ord.

Læſerne vil maaſké paa ſig ſelv under Tiden have gjort en lignende Erfaring; jeg tænker paa, hvad der vel er hændet de fleſte, at man en Aften har lagt ſig til Sengs, efter at man kort i Forvejen har havt en eller anden Sindsbevægelſe lige meget om af glædelig eller ſørgelig Natur; de vil da maaſké have bemærket, at Søvnen ſlet ikke vil indfinde ſig, og at en af de vigtigſte Grunde dertil er den Omſtændighed, at et eller andet Spørgsmaal, der ſom ofteſt ſtaar i et viſt Forhold til den foregaaende Sindsbevægelſe, beſtandigt kommer igjen for Tanken; ofte præſenterer det ſig i en forandret Form, men Indholdet er det ſamme, og det er En ikke muligt at vende Tanken bort derfra. Vi har egentlig her at gjøre med en Slags Tvangsforeſtilling, heldigvis af en forbigaaende og mindre ſkadelig Natur, men dog tilſtrækkelig ubehagelig til at kunne give os en Foreſtilling om den Lidelſe, en ſaadan Nervøſyg maa gjennemgaa, hvor ſaadanne Tanker hele Dagen atter og atter vender tilbage.

Et Fænomen, der ogſaa maa henregnes til de nervøſe, ſkjøndt det ogſaa kan viſe ſig hos helt ſunde Menneſker, er, hvad vi kan kalde *Hukommelſesbedrag*. Man taler med et Menneſke, eller man ſer et eller andet, og ſaa er det for En, ſom om det allerede var hændet tidligere en Gang før. Man kan komme til en Egn, hvor man ikke tidligere har været; man ſtaar i ſtille Beundring af Naturſkjønhederne, og pludſelig faar man den Idé, at man har været her en Gang før; man har Følelſen af, at man ligeſom gjenkjender Egnen. Ikke ſandt! denne Fornemmelſe har viſtnok de fleſte af Læſerne prøvet; den er utvivlſom af nervøs Herkomſt, men den indfinder ſig kun en ſjelden Gang hos ellers ſunde Menneſker, medens den hos de Nervøſe kan optræde med en Hyppighed og Haardnakkethed.

der kan virke i høj Grad forſtyrrende paa Hjernen.

Vi kommer nu til nogle meget vigtige Fænomener, der ogſaa vækker Opſigt udenfor den Syge, idet de har givet Anledning til megen Overtro og Ulykke. Det er de ſaakaldte Sanſebedrag, Illuſioner, Hallucinationer o. ſ. v., ſom vi nu ſkal betragte. (Fortſ.)

Hjemmet.

Velbehagligt for Øjet.

Smukt er det, ſom behager! Hvilken dyb Sandhed!

Det kan aldrig indtrængende nok blive bragt til Bevidſthed for de Smukke, Forfængelige og Behageſyge, at Skjønhed og Ynde ikke alene er begrundet i Formen, men ſærlig i den Bevægelſe, den Maade, hvorpaa Formen forandres og ſaa at ſige bringes til Udtryk. I hele Maaden at være paa mærker man ſnart, om det paagjældende ſmukke Væſen er „Dame“ eller „Kvinde“ (disſe to Begreber ſmelter, naar de forſtaas rigtigt, mere ſammen, end man i Almindelighed er tilbøjelig til at antage), eller ikke. Det er mærkelig nok, at de Damer, der er regelmæsſig ſmukke og har udmærkede Kundſkaber og virkelig Dannelſe, ofte gjør mindre Lykke og beundres mindre end ſaadanne, der ved førſte Øjekaſt hverken blænde ved Aand eller Skjønhed, men er i Beſiddelſe af et viſt „uforklarligt Noget“, der virker tiltrækkende. Man kan ogſaa lægge Mærke til noget, der i Grunden er mærkværdigt nok, men ſom næſten altid ſlaar til, nemlig, at Øjet, naar man finder Behag i en Perſon, hos denne Perſon ſnart opdager et eller andet virkelig ſmukt, hvorved det ſaa beſter ſig, og hvorved alt det mindre ſmukke glemmes, ſaaledes for Exempel en ſmuk Haand eller Fod, et ſmukt Smil, ſmukke Øjne eller lignende. Naturligvis er Skjønhed for en ſtor Del medfødt, for en ſtor Del — men man kan ſelv gjøre umaadelig meget til at „behage“, ikke den Søgen at behage, der ofte bliver ubehagelig, men en vis Stræben efter at ſe godt ud, for at glæde ſine Omgivelſer. Man kan ſaaledes ſelv tilegne ſig en gratiøs Gang, ſmukke Haandbevægelſer o. ſ. v., der ſnart bliver til en anden Natur, man kan lære ſig ſelv til at dæmpe en for høj Stemme, ikke at fortrække Anſigtet i Grimacer o. ſ. v., kort ſagt, man kan rette ſmaa Skjønhedsmangler og tilegne ſig Ynde. En Kvinde bør agte paa ſit Ydre, det behøver ikke at ſke af Forfængelighed, det er mere eller mindre Pligt. At klæde ſig efter ſin Alder og efter ſine Forhold fordrer ofte mere Omtanke end mange tror, iſær naar Vedkommende ikke har meget at gjøre det med. Lige ſaa viſt, ſom at Ungdommen har Ret til at ſmykke ſig med lyſe Stoffer, blegblaat, lyſerødt o. ſ. v., lige ſaa viſt vilde den ældre Pige eller Kone, der mødte i disſe Farver, ſe meget ſtyggere ud, end hun var — dér træder de mørkere eller mattere Farver, ſom: rødbrunt, violet, graat, brunt o. ſ. v. i førſte Række. Det er altid praktiſk at kjøbe de bedſte Tøjer og rigeligt Maal — ſaa kan der altid foretages henſigtsſvarende Forandringer, iſær ved Hjælp af Jerſeylivene, der nu haves i ſaa forſkjellig Udſtyring og ſaa forſkjellig Art. Men jeg vil ikke her komme ind paa Detailler i Paaklædningsſpørgsmaalet, jeg kom kun til at tænke paa alt dette ved at ſe en ældre Dame, der viſt engang havde været ſmuk, men juſt ikke „behagelig for Øjet“, og ſom nu ikke vilde ſtige ned fra Skjønhedens Trone for at gjøre Plads for de Unge. Hun klædte ſig endnu i ſtraalende blegblaat, der gjorde hendes Hud endnu gulere, og havde tilegnet ſig en Mængde mærkværdige Haandbevægelſer, der henledte alles Opmærkſomhed paa hendes magre, med altfor mange Ringe ſmykkede Hænder. Kort ſagt, hun vilde „behage“, og opnaaede kun „at blive lagt Mærke til“, to meget forſkjellige Ting i denne Verden. Lad de Unge være unge og ſmukke, de Ældre kan ogſaa tage ſig ud, naar de ſelv vil, det gjælder kun at klæde ſig med fornuftig Smag, og ikke ſøge at indtage anden Plads end den, hvor de i Følge deres Alder hører hjemme. Hvor elſkværdige kan ikke ſaadanne halvgamle Damer under Tiden være? Hvor meget elſkværdigere baade at ſe til og høre paa end de Unge, der véd, at de er ſmukke, og derfor med højrøſtet Tale og ved at danne højthviſkende Smaagrupper ſøger at henlede Opmærkſomheden, iſær den mandlige Del af Selſkabets Opmærkſomhed paa ſig! Huſk, at det „at behage“ ikke indſkrænker ſig til ſmukt pyntet at figurere i en Selſkabskreds og blænde Mændenes Øjne — der kommer en Dag, da den unge Pige er bleven ung Kone og har ſit Hus at ſørge for, ſenere maaſké ſine ſmaa Børn at pasſe, ſaa kan der ikke offres ſaa ſtor Omhu paa Toilettet, ſaa kan der ikke blændes med altfor mange, ydre Midler — ſaa gjælder det at være „behagelig for Øjet“ i en net Hjemmedragt — men det hører der mere end Skjønhed til — der vil det viſe ſig, om den Paagjældende ſaa til enhver Tid er „Dame" eller „Kvinde".

En gammel Tante.

Haandarbejde.

Balſmykke.

Jeg ſmykkede min blegblaa Balkjole med ſølvglinſende Sommerfugle, der ſaa' prægtige ud og ikke koſtede meget. Vingerne formede jeg af fin Blomſterſtaaltraad, men lod ikke fire, men kun to lange Staaltraadsender ſtaa ved den indre Side. Paa dette Stel beſæſtede jeg noget Tyll (det kan ogſaa være et andet let Stof) med Kaſteſting. Randene beklippede jeg forſigtig og overſyede ſaa Stoffet med Sølvpailletter, Perler, Sølvtraad og andet Glimmer, ſaa at For- og Bagvingerne dog nøje kunde adſkilles. Begge Dele blev nu forbundne med Staaltraadsſtilkene, og der dannedes i Midten et Slags Legeme af en ſom langagtig Løkke bøjet Staaltraad, der omvikledes med kruſet Sølvtraad. Enderne af Staaltraaden blev ligeledes omviklede med kruſet Traad og dannede Følehornene. Legemet maa være langagtigt og Følehornene ikke for korte. En ſaadan Sommerfugl ſat paa en fin Strikkepind ſom Stilk, dannede Pynten paa min høje Friſure, én anbragtes paa Skulderen og én der, hvor Kjolen var trukken op paa den ene Side. Paa Bæltet og ſom Broſche havde jeg lignende Sommerfugle. De ſer endnu ſmukkere ud formede af Sølvtraad, men bliver ſaa lidt dyrere.

H. W.

Husraad.

Middel mod Ligtorne.

Det er den meſt irriterende Plage, der findes, at man, naar man vil ſtyrke ſig med daglige Fodture, ſaa er plaget med Ligtorne, og endnu værre er det, naar man er nødſaget til at gaa meget. Og dog kan man faa dem fjernet ved det ſimpleſte Middel af Verden. Naar Ligtornen er haard og ſkarp, ſkal man ikke ſkjære noget bort af den, men komme en Draabe Eddikeſyre paa en Pen eller en lille Penſel og ſaa ſmøre det paa det haarde (ikke paa Kjødet udenom, thi det vil foraarſage Svie). Naar Syren er tørret ind i den haarde Hud, kommer man en ny Draabe paa, og dette bliver man ved med nogle Gange endnu. Umiddelbart derefter lægger man et lille Stykke Lærred, ſom er tykt beſtrøget med Podevox, paa Ligtornen og lader det blive liggende derpaa, indtil det falder af af ſig ſelv. Saa vil der paa Lærredet ſidde af den haarde Hud, ſom har foraarſaget Smerten, og man kan være ſikker paa, at der aldrig vil komme nogen Ligtorn igjen paa det Sted.

Nanio.

Sikkert Middel mod Hikke.

Selv den heftigſte Hikke ſtanſes ſtrax, ved med den højre Haand at klemme Pulsaaren paa venſtre Haandled et à to Minutter.

M. T.

Vatterſot

kureres aldeles ved følgende Middel: Sammenkog Hyldethe, Enebærrødder og Enebær til en ſtærk The, lad den koge i en hel Time og giv ſaa Patienten af den ſaa ofte, ſom muligt, eller mindſte 2 Gange om Morgen og Aften. Sygdo vil da være hævet i Le kort Tid. Ved at bruge Kur blev en 80-aarig Man nylig aldeles helbredet, o er nu ſaa friſk og ſund, a kan arbejde flere Timer om

Non

Middel mod Hovedp

Man lægger ſig lige Ryggen og anbrin Nakkehulen noget revet Peb Selv de heftigſte Smerte ophøre efter 10 til 15 Min Forløb. Skulde Svien bli ſtærk i Nakkehulen, kan ma efter lægge Peberroden i et Tøj, og ſaa lægge dette pa

S—

Kjertelſvage Børn

helbredes ſikkreſt, ved at længere Tid lader dem ſo unge Bregneblade, der Dynebaandene og ſom ofte maa fornyes med Desuden maa de drikke der koges paa Solbærblade. maa ſamle disſe Blade om meren og tørre dem, for at kunne blive ved med paa de Aarstider, hvor kan faa Bladene ude.

Godt Middel mod Tand

Et udmærket Middel mod er i en hel Tand Blanding af pulveriſeret og almindeligt Salt, ſom føres ned i Tanden paa et Stykke Vat.

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 11.

„Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

Sanſebedrag forekommer ikke ſjeldent hos Nervøſe. Der er for det førſte Illuſioner eller Indbildninger, hvor man udtyder, hvad man har ſet og hørt, paa en falſk Maade. Der er her ikke Tale om Uſandhed eller Løgn, men den Syge mener virkelig at have hørt og ſet Sagen ſaaledes, ſom han fremſtiller den. Dernæſt er der Hallucinationer, der egenlig er Illuſioner i en forſtærket Grad. Den, der er betaget af disſe, nøjes ikke med at udtyde det Hørte og Sete paa en falſk Maade, men har en faſt Overbevisning om at have hørt og ſet noget, ſom ſlet ikke er foregaaet, ja, hvor der endog ikke var den fjerneſte Anledning til en ſaadan ſkæv Opfattelſe. Man ſiger om et Menneſke, at han hallucinerer, naar han ſer Menneſkeſkikkelſer eller hører Stemmer, hvor der bevislig ikke er noget Menneſke i Nærheden, der kunde have givet Anledning hertil. Hallucinationer er i Grunden ikke Fantaſibilleder, men kan ſnarere ſammenlignes med de Billeder, man har i en Drøm; de ligner altſaa Virkeligheden og adſkiller ſig kun fra den ved, at de ikke kan indføjes logiſk i denne. Imidlertid er der ikke nogen ſkarp Adſkillelſe mellem Fantaſibilleder og Hallucinationer; de gaar i Virkeligheden over i hinanden gjennem forſkjellige Mellemtrin, og det er en Kjendsgjerning, at Folk med en livlig Fantaſi — jeg tænker nærmeſt paa Digtere, Kunſtnere o. ſ. v. — ſærlig let bliver hallucinerede, naar de bliver nervøſt ophidſede. Vi kan imidlertid alle blive bragt i en ſaadan Tilſtand, ſelv om vi ellers kan glæde os ved en god aandelig Sundhed. Stærk legemlig Udmattelſe, Sindsbevægelſer, aandelig Spænding og dyb Tavshed og Enſomhed kan ſelv hos ellers ſunde Menneſker fremkalde Hallucinationer, der heldigvis i Almindelighed kun er forbigaaende. Jeg kan ſaaledes minde om, at Hallucinationer var meget almindelige paa Tilbagetoget fra Dannevirke i Krigen 1864, hvor forudgaaende legemlig Udmattelſe, Mangel paa Søvn og ordenlig Føde ſamt den ganſke naturlige Spænding, Soldaterne holdtes i, tilſammen afgav tilſtrækkelig Grund til Fremkomſten af denne ſygelige Tilſtand, ſom kun meget faa helt undgik. Religiøſe Fanatikere, der har udmattet ſig ved langvarig Faſte, natlig Gudstjeneſte eller ved et Eneboerliv, bliver næſten med Nødvendighed et Bytte for dette nervøſe Fænomen, og en Mængde af Katholikernes Mirakler vil ved nøjere Efterſyn viſe ſig at have deres Oprindelſe fra en ſaadan Sygs Hallucinationer. En hallucineret Tilſtand kan ogſaa fremkomme ved Anvendelſen af visſe Giftſtoffer ſom Opium, indiſk Hamp, Belladonna o. ſ. v.;

ſom det er blevet paaviſt, blev i Oldtiden de profeterende Præſtinder ved ſaadanne Midler ſat i en egen exalteret Tilſtand, i hvilken de da afgav deres forblommede Orakelſvar. Hertil hører ogſaa Hallucinationerne, der kan fremkaldes ved Alkohol, altſaa under en Rus, eller under kirurgiſke Operationer ſom Følge af den indaandede Kloroform. Se, i alle disſe Tilfælde kan Hallucinationer meget godt opſtaa hos Menneſker, der ellers er fuldſtændigt normale; det er imidlertid ikke denne Art, der ſærlig interesſerer os i dette Sammenhæng, lige ſaa lidt ſom de Hallucinationer, vi træffer paa hos virkelig ſindsſyge Menneſker. Vi vil iøvrigt ſenere, naar vi ſkal tale om de enkelte Sanſer, ſaa Lejlighed til at høre noget mere om disſe Hallucinationer, og jeg ſkal derfor her ikke opholde mig længere derved.

Drømme, der jo ogſaa er Hallucinationer, indfinder ſig ogſaa hyppigere hos Nervøſe end hos ſunde Menneſker. Medens Søvnen i Almindelighed er faſt og dyb hos det ſunde Menneſke og kun foranlediger faa Drømme, der endda ſom ofteſt er glemte igjen efter Opvaagningen, er den Nervøſes Søvn let, Hjernen arbejder under den, og alle Slags Drømmebilleder fremſtiller ſig. Man erindrer Drømmen efter, at man er vaagnet; hos enkelte Nervøſe gjentager den ſamme Drøm ſig atter og atter, ja, jeg mindes endogſaa et Exempel, jeg for mange Aar ſiden har læſt, og ſom blev berettet af en paalidelig, udenlandſk Læge. Hvorvel det beſkrevne Tilfælde meget ſtærkt nærmer ſig til virkelig Afſindighed, kan det dog ogſaa meget godt opfattes ſom et Udſlag af en ſjelden høj Grad af Nervøſitet, og jeg ſkal derfor her i Korthed gjengive det, uden at jeg dog tør garantere, at min Hukommelſe har bevaret det fuldſtændigt i alle Punkter.

„Helten" var en yngre Mand af god Familie og ret velſtaaende, ſaa at han ikke behøvede at arbejde for at kunne leve, men ejede dog paa den anden Side ikke tilſtrækkelige Midler til at kunne deltage i fine Standsfællers koſtbare Adſpredelſer. Følgen deraf var, at han holdt ſig temmelig ſtille og indeſluttet i ſit Hjem, hvor han kun modtog ſjeldne Beſøg af en Barndomsven. Det vil naturligvis ikke forundre os, at han paa Grund af ſit Eneborliv og Mangel paa Beſkjæftigelſe blev nervøs, at han ikke fik nogen ſund Søvn, og at han blev plaget af Drømme. Paa en Gang blev Drømmen ſtabil, han kjælede ſærlig for den, og det endte med, at hans Drøm fortſattes hver Nat, hvor han havde ſluppet den den foregaaende. Han magrede af, blev mere og mere ſær, og hans Tilſtand vakte alvorlig Bekymring hos Barndomsvennen, der nu hyppigere kom til ham. Efter mange forgjæves Forſøg lykkedes det ham en Dag at trænge ind i hans Fortrolighed, og han betroede ham da følgende. Han var i den ſenere Tid kommen til Erkjendelſe af, at Exiſtenſen om Natten under det, andre Menneſker kaldte Drømmen, var den rette, medens den om Dagen kun var et Skinliv. Det var begyndt med, at han en Nat havde drømt, at han var kommen til Øſterland et Steds, hvor han vilde boſætte ſig; næſte Nat fortſattes Drømmen, og til Vennen, der nu havde hans fulde Fortrolighed, fortalte han med Overbevisningens fulde Varme alle de mærkelige Hændelſer, der mødte ham i Orienten, lige til de mindſte Detailler. En Dag fortæller han, hvorledes han havde opnaaet at blive anſat i en høj Stilling ved Sultanens Hof, hvorledes han tilfældigvis havde ſet dennes Datter, og hvorledes han var bleven forelſket i hende. I Vennens Anſigt læſte han et Udtryk af Tvivl om hans mentale Tilſtand, og han ſkyndte ſig derfor i fuldſtændig klare Udtryk at overbeviſe ham om, at hans Forſtand intet manglede. Drømmen fortſattes beſtandigt og trak ſig hen gjennem — to Aar. Med Jubel fortalte han en Dag om, hvorledes han havde vundet Prinſesſens Gjenkjærlighed og med Sulta-

ns Indvilligelſe ægtet
de. Et helt Aar varede
rne Lykke, indtil han en
g ſønderknuſt berettede
nnen, at hans elſkede Hu-
s var død ſom Følge af
Bid af en giftig Slange.
t var ikke muligt at tale
n til Rette; han var
eles utrøſtelig, og hans
emlige Befindende aftog
d hver Dag. Endelig
fynder han Vennen, at
ns elſkede afdøde Huſtru
de viſt ſig for ham og
et ham, at han ſkulde
ve forløſt fra Jordens
rg den følgende Nat.
nnen tænkte nu alvorligt
a at faa ham anbragt
a et Sindsſygeaſyl, men
han den følgende Mor-
n kommer til ham for at
re Alvor af ſin Beſlut-
ng, finder han ham med
lykkeligt Smil om Mun-
n liggende i Sengen. —
rømmeren havde nu drømt
s Drøm ud.

(Fortſættes.)

Hjemmet.

vorledes man paa en na-
rlig Maade kan vænne et
lle Barn, der er kejthaandet,
aller at bruge højre Haand.

Man ſyer af Vaſkeſtof en lille
Vante uden Tommelfinger
trækker den over den Lilles
ſtre Haand. Vanten kan be-
ſtes med Baand, der ledes
nnem en lille Strop i Ær-
t, hvis den Lille har lang-
met Kjole paa, hvis ikke, maa
andet, dog uden at ſnære paa
den Maade, beſæſtes ſaaledes,
at den Lille ikke kan ſtryge den af igjen. Man maa ofte vexle med Vanten, da det jo varer noget, før den Lille vænner ſig af med at anvende Haanden, ſom før, og Vanten derfor meget hurtig vil blive ſmudſet til. Lidt efter lidt vil ſaa Barnet, der mærker, at noget generer, naar det vil bruge den venſtre Haand, atter vænne ſig til at bruge den Hoire, og da Armens Bevægelſer paa denne Maade ſlet ikke bliver hæmmet, har Barnet ſlet ikke nogen Skade af denne Methodes Anvendelſe. Desuden maa man i Leg vænne den Lille til at tage og atter række forſkjellige Smaagjenſtande med højre Haand, og roſe den, naar den kan gjøre det rigtig. Senere, naar Barnets egen Æresfølelſe er mere vækket, kan man ogſaa prøve paa at le det ud, naar det er „kejthaandet“, og udſætte ſmaa Belønninger for en Dags eller en Uges rette Brug af højre Haand. Fortſatte Formaninger om at „huſke paa“ ſløver ofte mere end de gavner.

Forøvrigt er man ſelv for en ſtor Del Skyld i, at de Smaa ſaa tidt bliver kejthaandede, og det kan være, at det er vore Mødres Synder, der paa dette Omraade hjemſøges paa vore Børn. De har formodentlig gjort det ſamme, ſom vi gjør, og trods Advarsler naturligvis vil vedblive at gjøre, de har baaret os mere paa den venſtre Arm, end paa den højre, akkurat ſom vi er tilbøjelige til at gjøre det. Vi (det vil da ſige de fleſte af os — jeg har ikke talt med en eneſte, der ikke gjør det ſamme] holder gjerne Barnet paa venſtre Arm, da det ſynes ſom om man har flere Kræfter i denne; om det er ſaaledes, véd jeg ikke, men det falder mere bekvemt for én at bære den Lille ſaaledes. Det har imidlertid for Barnets Vedkommende den ſtore Fejl, at man trykker den Lilles højre Haand ind mod ſig, og lader den have den venſtre fri, og den bliver ſaa naturligvis brugt mere end den højre. Den bedſte Maade til at forhindre, at de Smaa bliver kejthaandede, er altſaa at bære dem paa højre Arm og paaſé, at de, der paſſer dem, gjør det ſamme; men er „Ulykken“ [ſom dog i og for ſig ſelv ikke er ſaa ſtor endda] indtraadt, ſaa prøv med de omtalte ſmaa Vanter.

M. H. G.

Et Ord til Kvinden.

Af en Afhandling, ſom jeg fornylig læſte i et engelſk Blad, hidſætter jeg følgende Brudſtykke, hvilket ſynes mig turde tjene til nærmere Eftertanke.

Kvinde! Bær dit Kors ſtille og taalmodig, men bær det aldrig ene. Du ſkal lade Herren tage ved den tunge Ende, ellers bliver det Dig til Skade i Stedet for til Velſignelſe.

Lær af alt, hvad der møder Dig: af Sorg og Glæde, af Ondt og Godt, af dine Børn, af dine Tjeneſtefolk, af Unge ſom Gamle. Bild Dig aldrig ind, at Du er bleven for gammel til at lære; den, ſom er udlært, er udlevet.

Nær ikke Kiv og Strid i dit Hjem ved med bitre Vredesord at gyde Olie i Ilden. At lempe og jævne i ſtille Sagtmodighed er Huſtruens ſkjønne og velſignelſesrige Kald.

Ti med dine huslige Sorger og med alt, hvad der trykker Dig i dit Ægteſkab, naar Du kommer til andre. Hviſk det alene til Herren i din Bøn.

Taal Fornærmelſer uden at

lade Dig hidſe til Vrede, og tøv aldrig med at række Haand til Forſoning, naar Haand bydes Dig!

Maal aldrig din egen Ret med højtſpændt Snor, at ikke din Kjærlighed ſkal ſnuble over Snoren og i Faldet ſlaa ſig ulægelige Vunder. Du maa hellere miſte din halve Ret end en Haarsbred af din Kjærlighed.

E. M.

Haandarbejde.

Arbejdsforklæder.

1.

Man klipper to Stykker rødt- og hvidternet Viſkeſtykketøj af 50 og 30 Centimeters Længde og 70 Centimeters Bredde og ſyr paa det korte Stykke, der er beſtemt til Lommen, korsvis med rødt Garn i de hvide Firkanter. Er Firkanterne meget ſtore, kan man anbringe ſmaa Blomſter eller Grene, ſyede med Fiſkebensſting, i Mellemrummene. Derpaa befæſtes den ſtore Lomme paa Forklædet, midt foran, kun en cirka 5 Centimeter fra den nederſte Rand. Man ſyr en Række ſpredte Knaphulsſting om Sidekanterne paa Lommen, for ſamtidig at forbinde den med Forklædet; den nederſte Rand af Lommen ſaa vel ſom den nederſte Del af Forklædet udkrynſes. Foran anbringer man med korte Mellemrum fire Rynkninger, ſyr Linning paa til at knappe paa Siden, og dækker Sammenlukningen med en lille, rød Sløjfe.

2.

Af et almindeligt Haandklæde med kulørt Bort og Frynſe kan man danne et pynteligt Arbejdsforklæde. Hvis Haandklædet er cirka 90 Centimeter langt, klipper man omtrent 35 Centimeter af den ene Ende til Lommen, og ſyr denne paa Forklædet, ſaa at dennes nederſte Rand kommer lige over Forklædets Bort. Lommen er ſyet ſaaledes paa, at man foroven af den kan ſlaa Frynſe og Bort tilbage, ſaa at de falder ned over Lommen. Foran rynkes Forklædet fire á fem Gange og indfattes i Linning. Lommen deles ved to Rækker Fiſkebensſting i tre Dele, ſaa at den danner tre Rum.

3.

Et ſmukt Forklæde beſtaar af tæt, hvidt Mull; den nederſte Ende af dette bøjes opad og danner Lommen, der altſaa har Forklædets Bredde, men ſom med røde Fiſkebensſting, to og to Rækker ved Siden af hinanden, deles til tre Lommer, der hver har Knap og et Knaphul til Lukning. Forklædet er rynket flere Gange foroven, og Linningen er delt i tre Dele med Fiſkebensſting; gjennem den midterſte Rende trækkes Snorene til Sammenbindingen; de forſires med Kvaſter.

Beatrice.

Maſkeradedragter.

2. Program- eller Annoncedragt.

En meget billig Maſkeradedragt for et ungt Menneſke kan forfærdiges af en ældre Sommerklædning, der ſenere kan vaſkes og altſaa benyttes igjen. Hele denne Dragt (altſaa fortrinsvis en lys Lærredsdragt) overklædes med ſmaa, kulørte
Annoncer man har opſ
disſe kan enten udelukkende
holde Avertiſſementer i én
eller være ſpredte efter
kun tages Henſyn til
eller de Billeder, der
De kan enten ordnes i
ſom en Art Harlekinsdragt.
med et ſtort Billedopſlag
Bryſtet, mindre paa
o. ſ. v. En Dragt af denne
der ſaa' ret raſk ud, var
halv grøn, halv rød, altſaa
rødt Ærme og et grønt, et
Ben og et grønt, o. ſ. v., med
den røde og grønne Farve
tes paa Halten (en ældre
hat ligeledes overklædet)
paa Bryſtet og paa Ryggen.

Husraad.

Mod Svindſot

er der i den ſenere Tid
anvendt et nyt Maltpræ
„Albumin-Maltoſe".
et udmærket og tillige
diætetiſk Næringsmiddel i
form, der hos mange Læger
vundet Anerkendelſe paa
af de ved dets Anvendelſe
naaede gunſtige Reſultater.
har ſaaledes viſt ſig, at den
bruger det, hurtigt tiltager i
hvorfor det anvendes meget
Næringsmiddel under Be
lingen af Patienter, der lider
Lungeſvindſot. En Daaſe af
Præparat, der ſaas paa alle
theker, indeholder cirka 15
Skeſulde, og da en Patient
bruge 3 om Dagen, og Priſen
80 Øre, kan en ſaadan
beregnes at koſte 12 Øre pr.
Det anvendes ogſaa for
fattigdom og ſom Nærings
for ſvagelige Børn.

Trykt i Carl Allers
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 12.

„Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

I nært Slægtſkab med Drømmene er det ſaakaldte „Mareridt“, et nervøſt Fænomen, ſom i gamle, overtroiſke Dage blev betragtet ſom en Slags Trolddom, der blev paaført den Lidende af Hexe eller onde Aander. Mareridt, ſom vel de fleſte har prøvet ved en eller anden Lejlighed, beſtaar i en krampagtig Sammentrækning af Aandedrætsmuſklerne, hvorved der fremkommer en Fornemmelſe af, ſom om der hvilede en tung Sten paa En; Fornemmelſen opſtaar under Søvnen, men dog i en ejendommelig halvvaagen Tilſtand, ſaa at man ſamtidigt med, at man har en tydelig Bevidſthed om Fænomenet og en klar Følelſe af, at der kun kræves en lidt energiſk Bevægelſe for at ryſte det af ſig, dog ikke ret vel er i Stand til at udføre en ſaadan. Mareridt opſtaar let efter Forſyndelſer med Henſyn til Bordets Glæder eller efter visſe Sindsbevægelſer, og meget hyppigt ligger der en virkelig fyſiſk Lidelſe til Grund for det, idet det blot er den ſmertelige Fornemmelſe, der i den halvvaagne Tilſtand fornemmes paa en forkert Maade. Efter Overfyldning af Maven er det ſaaledes ofte blot dennes og Tarmkanalens ſygelige Tilſtand, der fremkalder Fænomenet; efter Sindsbevægelſer kan en derved opſtaaet Hjertebanken frembringe det. Ogſaa dette Fænomen kan meget godt viſe ſig hos Sunde, men optræder med større Hyppighed og jevnlige Gjentagelſer hos nervøſe Mennesker. Hos disſe ſidſte kan Mareridtet være overordenlig beſværligt; det viſer ſig ved det mindſte Tryk ſelv af Sengetæppet, eller naar en eller anden Del af Legemet bliver trykket lidt under Søvnen. Det kan hos disſe komme frem endog medens den Paagjældende er næſten vaagen, og kan efter fuldt paalidelige Meddelelſer for den Syges Fantaſi antage Karakteren af et Spøgelſe, ſom han baade ſer og hører, idet det ſniger ſig paa ham for at lægge ſig med Centnervægt paa hans Bryſt; hvis den Syge nu kan tage det Hele humoriſtiſk og blive ſaa fuldt vaagen, at han kan fixere det imaginære Spøgelſe, ſvinder det ind ſom en Taage og er helt borte — naturligvis altſaa i det Øjeblik, da den Lidende er bleven fuldſtændig vaagen. Man har mange Exempler paa, hvorledes den, der lider af Mareridt, i Søvne kæmper en haard Kamp for at vælte Spøgelſet af ſig; naar ſaa enten Tæppet glider til Side, ſaa at den køligere Luft kan ſtrømme hen paa det varme Legeme, eller naar han f. Ex. i Stridens Hede kommer til at ſparke en Skærm eller et Bord omkuld, vaagner han og føler den livſaligſte Lettelſe.

Søvnløshed i højere eller mindre Grad er meget almindelig hos de nervøſe tage det alvorligt med vor Pligt og glæde os over at kunne gjøre Nytte i Verden, ſelv om vor Opgave der er nok ſaa lille; af Atomer maa man huſke, dannes tilſidſt et Hele. De ſorgelige Situationer er de vanſkeligſte Opgaver i Livets Skole; for at komme godt over dem maa vi ſelv være faſte og ikke plage andre med unyttige Klager over, at vi „ikke kan" eller med Bønner om „at hjælpe os". Det gaar dog alſammen anderledes, end vi aner det, og der bliver ikke lagt ſtørre Byrder paa nogens Skuldre, end de er i Stand til at kunne bære. Vi maa huſke paa, at der altid er et ſkjærmende Forſyn, der vaager over os! — Maa man ikke foragte de Menneſker, der plager ſig ſelv med unyttige Skrupler og Ængſtelſer, hvor et Liv fuldt af Lys og Glæde venter dem? Men det er ejendommeligt for Menneſkene, at de ſelv midt i Glæden er tilbøjelige til med Argusøjne at ſpejde efter den lille Smule Ubehagelige, der muligvis kan findes om dem. „Ja, det er meget godt — men" — og ſaa kommer Klagerne over det, der ikke er Klage værd. I Stedet for at gjøre det, ſkal man finde det Gode i en daarlig Situation og ſkabe et lille Eden af det, hvor Sorgen ikke kan trænge ind. „Ja, det er bedrøveligt og ſlemt — men" — det er „Men'et" afgjørende for Øret og glæder den, der hører det. Skal jeg ſige, hvad der ofte bringer En ſelv og andre ud over ſorgelige Forhold? Det er en lille Smule Humor — helſt virkelig, men hvor det ikke findes, ſaa fremtvungen af Hjertensgodhed, for at ikke Ens Omgivelſer ſkal føle ſig trykket for meget ved Ens Sorger. Hvor hjælper en ſaadan Smule Opmuntrelſe ikke paa den! Og hvor hurtig en ſaadan lille, fremtvungen Spøg ſmitter En ſelv, ſaa at Tankerne virkelig bliver lyſere! At tænke førſt paa Omgivelſerne og ſiden paa ſig ſelv er en Trolddomsmagt, og en Smule Humor i en mørk Time er en Talisman, der fører os Livet igjennem, hvor mørk Vejen end ſer ud.

J. C.

Maſkeradedragter.

3. Vifte.

Glat, hvid, vifteagtig foldet Nederdel, blaa Tunika, der baade for og bag ordnes ſom en Slags Vifte, altſaa optrukken i Siderne og ſpidſet til opad mod Livet, blaat Spidsliv med Svanedunsbort i Halſen, korte Ærmer i Viftefaçon. Som Hovedpynt en hvid Vifte. En lignende hvid, men noget ſtørre Vifte i Haanden. Vifteformede Roſetter paa Skoene.

Husraad.

Kamillethe ſom Middel mod Natteſved.

Dr. Anderſſon fra Dover i Nordamerika befriede med Kamillethe en af Svindſot Lidende fra den rigelige og ſvækkende Natteſved, han i 18 Maaneder havde lidt af, og mod hvilken han forgjæves havde anvendt mange andre Midler. Hver Aften maatte den Syge drikke en Kop Kamillethe, der blev tilberedt paa den Maade, at man hældte kogende Vand over en Doſis Kamillethe, og ſaa filtrerede Drikken. Førſte Nat ſporedes ingen Forandring, anden Nat var Sveden lidt mindre ſtærk, tredje Nat var Bedringen allerede til at ſpore,
denne Nat kun
to Gange, og fjerd
man nøjes med at
én Gang; femte Nat
Sveden ſlet ikke, og
fra den Tid af befri

Lægedom mod

er en Theſkefuld Sa
er udrørt i lidt kol
hvori man kommer
der Salmiakſpiritus
øjeblikkelig virkende
flere Gange er den
Husſtand til almi
fredshed.

At fjerne Blodplett Stoffer.

Det bedſte Middel
Blodpletter af tyk
ter, der ikke godt kan
Behandling, er at o
ſtivelſe i Vand og ſm
Grød henover Pletterne
Stivelſen tørre ind,
ſaar den til at ſpræn
danke paa Vrangen
Blodpletterne friſke,
gjøre Forſøget en
ældre, maa man gjø

Kokken

Faſteſupp

Hæl Malt over
medens den koger
i Vand udrørte Ch
lat Sukker til efter
det koge færdig. D
Anretningen over
ſtiver.

Trykt i Carl Aberts
Kjøbenhav

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 13.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Efter nu at have omtalt Forſtyrrelſer i Aandsvirkſomheden hos Nervøſe, ſkal jeg gaa over til

2. Sygelige Fornemmelſer eller Forſtyrrelſer af Følelſen. Vi kommer her til at berøre forſkjellige Fænomener, der ganſke ſvarer til dem, man kan fremkalde i den kunſtigt fremkaldte hypnotiſke Tilſtand.

Følesløshed er forholdsvis ſjelden hos Nervøſe, men den træffes dog af og til. Hos Hyſteriſke, hos Sindsſyge eller hos Folk, der lider af en virkelig Sygdom i Hjernen eller Rygmarven, er den derimod ſærdeles hyppig. Jeg ſkal her mere ſom et Kurioſum bemærke, at der ofte hos hyſteriſke Kvinder findes en udtalt Følesløshed paa et eller andet beſtemt Sted af Legemet, hvor de da er aldeles uimodtagelige for ethvert Smerte frembringende Angreb. I Middelalderen, ja langt ind i den nyere Tid, da man ikke havde noget ſynderligt Kjendſkab til de nervøſe Sygdomme, har dette Fænomen, der nu er enhver Læge vel bekjendt, været Aarſagen til, at mangen en ſtakkels Kvinde er bleven — brændt ſom Hex. Man havde nemlig lagt Mærke til, at der jevnlig fandtes en ſaadan følesløs Plet paa Legemet; man kaldte den Sigillum diaboli (Djævelens Segl) og mente, at den onde Aand her havde paatrykt de Vedkommende ſit Mærke. Fandt man nu under Forhørerne og Underſøgelſen af de ſtakkels hyſteriſke Kvinder, der beſkyldtes for at være Hexe, et ſaadant ſmertefrit Sted, var deres Skyld aabenbar, og ſom ofteſt vandrede da Stakkelen fra Fængslet til Baalet.

En Læge, Dr. Barras, der en Tid lang led af en høj Grad af Nervøſitet og en dermed følgende Følesløshed, har ſelv givet en Beſkrivelſe af ſin Tilſtand og ſiger: „Mine Lemmer var i en ſaadan Grad følesløſe, at jeg tror, man kunde have ſkaaret en Arm eller et Ben af mig, uden at jeg vilde have mærket det mindſte dertil. Jeg ſlutter mig dertil af den Omſtændighed, at jeg fik mine Fødder meget alvorligt forbrændte ved Kaminilden, uden at jeg lagde Mærke dertil, førend man fortalte mig det."

I Modſætning hertil kan andre nervøſe Patienter lide af en overdreven Følſomhed. Dette Fænomen er langt hyppigere. Den Syge føler en heftig Smerte ved en ubetydelig Berøring enten over hele Legemet eller i visſe beſtemte Dele. Denne Ømtaalighed kan ofte angribe Svælget og Spiſerøret og kan ſaaledes give Anledning til meget alvorlige Tilfælde, idet den Syge af Frygt for Smerte ikke tør ſynke nogen ſom helſt Føde. En ſaadan overdreven Følſomhed kjender vi alle et pudſigt Exempel paa.

De fleſte Menneſker er jo noget kildne, men enkelte, ſpecielt Nervøſe, beſidder denne Egenſkab i en ſaadan Grad, at de foretager voldſomme Bevægelſer, over hvilke de ikke ſelv er Herre, med f. Ex. Benet, naar man blot ganſke let berører Fodſaalen. I Slægt hermed er det Ubehag, mange Menneſker føler ved at berøre uldne Stoffer, Fløjl o. ſ. v., naar de hører et Griffel ſtrive paa Tavlen eller hører en Savſkjærer file Tænderne op paa ſin Sav; disſe Fænomener kan dog maaſké ikke uden videre regnes blandt de nervøſe. I Nærheden heraf kan ogſaa omtales, at mange Nervoſe er overordenlig ømtaalige lige overfor Temperaturforandringer eller Omſkiftelſer af Vejrliget.

Ubehagelige Fornemmelſer, f. Ex. en utaalelig Kløe i Huden, træffes ikke ſjeldent hos Nervøſe, uden at man er i Stand til i Huden at finde noget Sygeligt, der kunde fremkalde Kløen. Man finder ogſaa hos Nervøſe temmelig hyppigt disſe ejendommelige Fornemmelſer, der viſtnok er Dem bekjendte under Navn af Myrekryben, kriblende Fornemmelſer langs ned ad Ryggen o. ſ. v.

Neuralgier (ordret overſat Nerveſmerter) er meget almindelige. Man forſtaar herved nogle ejendommelige Smerter, der ikke fremkaldes ved ydre Paavirkning, men opſtaar af ſig ſelv, og ſom i Almindelighed følger en eller anden Nerves Løb og dens Forgreninger. Meget ofte bliver disſe Smerter forvexlede med Gigt eller rheumatiſke Smerter. De plejer at komme i Anfald, hvis Varighed kan være meget forſkjellig. Neuralgierne kan hjemſøge de forſkjelligſte Dele af Legemet; angriber de Anſigtet, er de højſt utaalige og er da gjerne Vidnesbyrd om en alvorligere nervøs Lidelſe. Det har en ikke ringe Betydning, at deres Natur i god Tid bliver erkjendt, da en fejlagtig Behandling, der rettes f. Ex. mod Rheumatisme, ofte kan gjøre Ondt værre.

Nervøſe Hovedpiner har De alle hørt omtale; maaſké har en ſtor Del af Dem endogſaa gjort et ubehageligt perſonligt Bekjendtſkab med dem. Disſe Hovedpiner kan føles, ſom om de havde deres Sæde helt udvendig i ſelve Huden, der er ømfindtlig for enhver Berøring. De Syge klager ofte over, at det er, ligeſom om der var lagt en Jernring omkring deres Hoved, ſom om der blev banket med en Hammer, ſom om der blev ſtukket Syle ind i Hovedet o. ſ. v. Hovedpinen indtager meget ofte kun den ene Halvdel af Hovedet og kaldes da **Migræne**. En Syg, der lider af disſe Tilfælde, vaagner om Morgenen efter kortere eller længere Tids ſmertefri Mellemrum, med Følelſe af Tyngde i Hovedet og Mathed; ſtaar den Syge ſaa op, tiltager Smerten hurtigt, indtager Halvdelen af Hovedet og forøges i Løbet af Dagen; Huden paa den angrebne Side ſmerter ved det mindſte Tryk, Øjet gjør ondt, Daglyſet generer i højeſte Grad lige ſom enhver ſtærkere Lyd; Smerten forøges ved enhver Bevægelſe. Anſigtet bluſſer rødt, Aarerne banker, Pupillen udvides, og Følelſen af Mathed og Kraftesløshed tiltager. Det er den Syge ubehageligt baade at tale og at tænke; man har kun det ene Ønſke at ligge ſtille hen i uforſtyrret Ro. Henimod Aften indfinder der ſig ſaa Søvn, og efter en rolig Nat kan den Syge i Almindelighed den næſte Morgen ſtaa op ſom raſk, indtil der — efter et Mellemrum af Dage eller Uger — kommer et nyt Anfald. Saa ubehagelig denne Form af nervøs Lidelſe end er, plejer den dog ſjelden at opſtaa ved de alvorligere Grader af Nervøſiteten eller ved virkelige Sygdomme i Hjerne eller Rygmarv. Denne Sygelighed er meget hyppigt arvelig, men jeg er fuldkommen overbeviſt om, at en henſigtsſvarende og gjennemført Behandling fra Begyndelſen af i de fleſte Tilfælde vil kunne forhindre eller ſtanſe den. Det er i Almindelighed Kvinder, der lider heraf, og Tilfældene kan begynde i en meget tidlig Alder.

Nervøs Rygſmerte er ligeledes temmelig almindelig. Vi finder i ſaa Tilfælde, at Patienten er øm

Tryk og Berøring langs
ad Rygraden eller maaſke
paa et enkelt Sted.
er Tiden kan der ved
t paa et ſaadant ſmer-
Sted opſtaa en vold-
almindelig Smerte, ſaa
den Syge beſvimer der-
Ogſaa denne nervøſe
gelighed træffes jevnligſt
Kvinder. (Forts.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaal.

har modtaget flere Breve fra
ærede Abonnenter paa „Fa-
milie-Journal", der omtrent
ud paa det ſamme ſom det,
vi nedenfor anfører et
Brudſtykke. Det er kun Størrel-
af Summen til de forſkjellige
Husholdningsberegninger, der er
forſkjellige, ellers er Ønſket det
ſamme. Efter et Par Takſigelſer
det Læſeſtof o. ſ. v., ſom ſelve
Ugebladet bringer, fortſætter
Brevſkriveren ſaaledes:

„Navnlig har den i den ſenere
medfulgte Raadgiver i ſærlig
Grad tiltrænget ſig min Op-
mærkſomhed; jeg maa beundre
Sikkerhed, hvormed den ene
Opſkrift ſøger at overgaa den
anden med Raad i alle Retninger,
Madlavning, Kager, Buddinger
Syltetøjer o. ſ. v., og har der lige-
ledes nu i en Maaneds Numre været
meget belærende og nyt-
Oplysninger om Nutidsſog-
maal og lignende; derimod er
en Del tillige at ønſke i Ret-
ning af de førſt omtalte Raad,
ſaa godt ſom alle hidtil frem-
komne Raad er ſaadanne, at kun
Familier med ſtørre Indtægter
kunne drage Nytte af dem.
Familier med 2 à 3000 Kroner
aarlig Indtægt ogſaa behøver at ſpare, og derfor ogſaa behøver Raad, er meget naturlig — hvor der ikke findes Økonomi, kan intet forſlaa, — men Henſigten er, om jeg med disſe Linjer kunde bidrage til, at der ogſaa kunde fremkomme Raad for Husholdninger med mindre Indtægter, hvor det for mig ſtaar ſom mere nødvendig, hvor f. Ex. en Familie ſkal leve af en Indtægt af en 6 à 700 Kroner aarlig, gjælder det navnlig at ſpare og tillige at vække Husmoderens Opmærkſomhed med Henſyn til Renlighed og Udſtyrning af de kun ſmaa og ſaa tildelte Rum.

Kunde jeg ved nærværende bidrage til, at ogſaa de Husmødre, ſom ſelv maa beſørge Stue-, Kokke-, Barne- og Vaſkepige-Arbejdet, ogſaa i Raadgiveren vil kappes om at give hverandre gode Raad, hvorledes de ſkal lave billige og nærende Retter, ſamt hvorledes de bedſt ſkal inddele Tiden til de forſkjellige Arbejder, for at kunne holde alt i Orden og paa den Maade ſkabe Hygge i Hjemmet for Manden, Velvære og Tilfredshed i Familien, ſaa er Henſigten hermed naaet." C. K.

Vi er aldeles enige med den ærede Brevſkriver, eller rettere med de ærede Brevſkrivere i, at det vilde være meget ønſkeligt, om Husmødre eller Husfædre, der ſtaar i Spidſen for Husholdninger med mindre Indtægter, vilde offre lidt af deres Tid paa at ſkrive lidt om deres Maade at føre Hus paa og ſende Meddelelſen til „Raadgiver for Hus og Hjem", for at andre kan hoſte Nytte af deres Erfaringer, men da man paa den anden Side heller ikke godt kan forlange, at Folk, der ikke har overdreven megen Tid at give bort, ſkal ſpilde den til Nytte for andre, uden mindſte Udſigt til lidt Nytte for dem ſelv, tror vi at tjene alle Parter ved af og til at ſtille et eller andet „Præmieſpørgsmaal" til Beſvarelſe. Da de fleſte Breve gaar ud paa, at det er angaaende Førelſen af en Husholdning med cirka 1200 Kroner i aarlig Indtægt, der ønſkes Oplysninger, ſaa vil vi gjøre Inddelingen af en ſaadan Aarsindtægt til Gjenſtand for vort førſte Præmieſpørgsmaal. Der udloves altſaa tre

Opmuntringspræmier

henholdsvis paa

20, 10 og 5 Kroner

for de tre bedſte Beſvarelſer af følgende

Spørgsmaal:

Hvorledes kan en Familie, beſtaaende af fem Perſoner, Mand, Hustru, et ſtørre og to mindre Børn, fornuftigſt anvende en Aarsindtægt af 1200 Kroner? I Beſvarelſen af Spørgsmaalet maa ingen indløbende Udgifter være glemte, der maa gjøres Regnſkab for Husleje, Klædedragt, Skolepenge [for den ældſte], det daglige Forbrug, Belysning, Vaſk, Brændſel, Hjælp ved Rengjøring o. ſ. v.

Beſvarelſerne maa være indſendte i Løbet af tre Uger; de behøver kun at være undertegnede med Mærke for Offentliggjørelſen, men for Redaktionen maa Indſenderens Navn opgives. De tre præmierede Beſvarelſer optages i Raadgiveren. Vi bede de ærede Husmødre og Husfædre, der maatte føle Lyſt til at give et Svar paa Præmieſpørgsmaalet, ikke at lade ſig afſkrække af, at deres Skrift, Bogſtavering eller Stil maaſke ikke er aldeles rigtig; for ſaa vidt det behøves, ſkal mulige Smaafejl blive rettede før Offentliggjørelſen. Skulde det viſe ſig, at der i vor Læſerkreds findes Imødekommen overfor Beſvarelſen af Præmieſpørgsmaalene, vil ſaadanne efterhaanden oftere blive fremſatte.

Toilettet.

Hvorledes man kan have ſit Tøj længe.

Jeg raader enhver ſparſommelig Husmoder til ikke i Hjemmet at bære den ſamme Kjole, hun gaar paa Gaden med. Selv det ſtørſte og meſt praktiſke Forklæde beſkytter ikke ſaa fuldkomment, at der ikke hiſt og her kunde komme en lille Plet udenfor. Desuden er de Dragter, der er beſtemte til at gaa ud i, ingenlunde ſaa bekvemt ſyede ſom de, man har ladet indrette til Hjemmebrug, og man bliver hurtigere træt ved ſit Arbejde, naar Bevægelſerne hæmmes derved. Naar jeg kommer hjem fra en eller anden Tur, tager jeg hurtigt Spadſerekjolen af og hænger den paa ſin Plads, det er hurtigt gjort, ſaa ſmutter jeg i min Hjemmedragt og tager med Lyſt og Iver fat paa mit Arbejde. Jeg har en Kjole i flere Aar, uden at det kan ſes ſynderligt paa den. Naar jeg gjør Indkjøb af Tøj ſaavel til mig ſelv, ſom til min Mand og mine Børn, paſſer jeg altid paa at vælge Stoffer af ren Uld, der let lader ſig vende. En vendt Kjole, net oppudſet, gjør ofte ſamme Nytte ſom en ny.

J.

Haandarbejde.

Et Joſefſkjørt.

Dertil anvendes de meſt forſkjellige, brogede Uldgarnsreſter. Man ſlaar ſaa mange Maſker op, ſom man vil have Skjørtet langt, og hækler nogle Rækker frem og tilbage, i tuneſiſk Hækling, med hver Farve. Naar man vexler om, bindes det nye Garnnøgle ſimpelthen til den afknækkede Traad. Af lyſere Farver ſom hvid og lyſegul hækler man altid kun en Række med paſſende Mellemrum. Naar man har naaet den ønſkede Vidde, hækles Skjørtet ſammen, og man lader ſtaa aaben til Slidſe foroven. Derefter heftes de tilknyttede Ender faſt ind til Vrangſiden med et Par Sting. Forneden beſættes Skjørtet med en rød Uldgarnsblonde, hæklet eller ſtrikket, og foroven med en rød, ſtrikket Linning [afvexlende en ret og en vrang Maſke]. Børn ſynes godt om disſe Joſefſkjørter, og de er ſtærke og nette paa ſamme Tid.

Sabine.

Husraad.

At gjøre det let at tage Levertran.

Naar man vil hjælpe en eller anden, der har ondt ved at tage Levertran, til at faa denne ned paa en let Maade, ſkal man blande en Æggeblomme ſammen med en Spiſeſkefuld Levertran, ſætte et Par Draaber Pebermynteolie til og anbringe det Hele i et halvt Glas Sukkervand. Trannens karakteriſtiſke Smag nedbæmpes helt derved, og den kan ſpædes op med Vand efter Behag, hvorved den ogſaa letteſt optages af Legemet.

Tante Jette.

At fordrive Mus.

Man har paa den ſenere Tid begyndt at fordrive Mus ved at lægge vilde Kamilleblomſter de Steder, hvor de opholder ſig, da de ikke kan fordrage den ſtærke Lugt og forſvinder fuldſtændig fra de Steder, hvor Blomſterne lægges. I ethvert Tilfælde er det et Forſøg værd, naar man til Sommer kommer paa et Sted, hvor der voxer mange af disſe Blomſter, da at tage nogle hjem med og ſtrø dem for [illegible] Skade kan det i ethvert Tilfælde da ikke.

F. L.

Køkkenet.

Citronkage.

Denne Citronkage har den Fordel, at den kan være færdig i Løbet af en Time. Et Fjerdingspund Smør, der forud har været ſtillet til Varme, røres til det bliver hvidt, 5 hele Æg, [illegible] Pund Mel, ¾ Pund ſtødt Melis, den finthakkede Skal af en Citron, Saften af Citronen og [illegible] Bagepulvere kommes i. Det hele røres ſammen i et godt Kvarter. Derpaa kommes Dejgen i en med Smør ſmurt og med ſtødt Tvebakbrød overſtrøet Form, og Kagen bages i en middelvarm Ovn [illegible] Minutter.

B.

Tyrolerpunſch.

Den fint afſkrællede Skal af 2 Citroner kommes ſammen med 1 Lod helt Kanel, 10 til 12 Nelliker, 2 Pund Sukker og 1½ til 2 Potter Vand i en Kaſſerolle, der ſættes over ſvag Ild, hvor det faar Lov til at koge ſaa længe, til Sukkeret er helt opløſt og Smagen er trængt ud af Krydderierne og har blandet ſig med det Øvrige. Derpaa hældes [illegible] 2 P. [illegible] Rødvin, Saften af [illegible] Citroner, 1 Flaſke Arrak og 1 Flaſke Rhinſkvin i, lader det [illegible] blive kogende varmt, men ikke koge, og ſerverer det i [illegible]

T—

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 14.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Vi træffer dernæſt hos Nervøſe paa

3) **Sygelige Forſtyrrelſer i Bevægelſerne.** Saadanne viſer ſig førſt og fremmeſt hos Nervøſe i Form af **Muſkelſvækkelſe**, ſom iøvrigt kan være til Stede i højſt forſkjellig Grad, ſnart blot ſom en Svækkelſe i en enkelt Muſkel eller i et enkelt Komplex af Muſkler, ſnart ſtrækkende ſig ud over hele eller det meſte af Legemets vilkaarlige Muſkler. Hos nogle Patienter er det iſær Benets Muſkler, i hvilke Svækkelſen er fremtrædende; de kan kun bevæge ſig langſomt og med ſtort Beſvær, det er „ſom om Benene vilde ſlaa ſammen under dem". Hos andre indtager Svækkelſen Armens Muſkler, ſaa at de ſelv efter en ubetydelig Anvendelſe af Hænderne og ved det ringeſte Haandarbejde (Syning, Strikning, Skrivning o. ſ. v.) føler ſig aldeles kraftesløſe og udmattede. Atter andre føler ſig ſaa ſvækkede i Nakkemuſklerne, at de ikke kan holde Hovedet opret. Vi kan kort ſagt finde Muſkelſvækkelſen overalt. Men kan nu denne Svækkelſe ikke være begrundet i en virkelig legemlig Sygdom? — Jo, naturligvis! en ſaadan Muſkelſvækkelſe kan optræde ved og efter adſkillige Sygdomme; men hvis dette er Tilfældet, kan den naturligvis ikke overvindes eller endog helt forjages ved en eller anden ſtærk Sindsbevægelſe ſaaledes, ſom man har Maſſer af Exempler paa med Nervøſe. Hvis en ſaadan muſkelſvækket, nerveſvag Perſon udſættes for en perſonlig Fare, bliver heftig forſkrækket, eller hvis han f. Ex. ſer et andet Menneſke i Livsfare og vil ile ham til Hjælp, kan pludſelig Muſkelſvækkelſen være ſom blæſt bort, og den nervøſe Patient udfolder ofte tvært imod en forbavſende Udvikling af Kraft. Se, dette kunde umulig ſke, hvis Svækkelſen grundede ſig paa f. Ex. en Hjerne- eller Rygmarvsſygdom. Medens der i en ſaadan Opbydelſe af Energi hos en Nerveſvækket er noget ædelt og for Menneſkevennen tilfredsſtillende, er det derimod uhyggeligt at ſe, at denne Energi under Tiden ogſaa kan udfolde ſig, naar den Syge har Udſigt til en Adſpredelſe eller Fornøjelſe, og altſaa grunder ſig paa et mindre ædelt Motiv. Naar ſaaledes en Dame, der i længere Tid ſom Følge af nervøs Muſkelſvækkelſe maatte tilbringe Dagen liggende paa Sofaen uden at kunne være noget ſom helſt for ſit Hjem, pludſelig faar Kræfter til at deltage en hel Nat i et animeret Bal, taber man ganſke Medlidenheden med en ſaadan Syg. Det er ogſaa denne Art Patientinder, der hyppigſt ſkifter Læge. I Modſætning til ſaadanne Tilfælde kan jeg minde om, at der opbevares mange Beretninger om Kvinder, der trods en høj Grad af nervøs

Muſkelſvækkelſe har fulgt deres Husbond under farefulde Omſtændigheder og delt Nød og uhørte Beſværligheder med ham uden at bukke under.

Muſkelſvækkelſen viſer ſig ofte ved, at den Lidende kun bevæger ſig med ſtor **Uſikkerhed** og ſtadigt ſøger at holde ſig faſt ved eller ſtøtte ſig til enten en Perſon eller en livløs Gjenſtand. **Ryſtelſer** i Arme eller Ben er ligeledes ikke ſjeldne.

Lammelſer forekommer jevnlig hos Nervøſe, men dog meſt ved den Form af Nervøſitet, ſom man har kaldt Hyſteri. Disſe Lamheder kan ofte helbredes paa en næſten mirakuløs Maade, naar det lykkes at indgive Patienten en faſt Overbevisning om, at der kan udrettes uhyre meget ved en faſt Vilje og Selvtillid. Her ligger netop Forklaringen paa en hel Del af de meget omtalte Mirakler, der er foregaaede ved Helgeners Grave eller ved de i Følge Almueovertroen hellige Kilder; det er her den Syges Tro og faſte Overbevisning om Helbredelſe, der har bevirket disſe Underværker. Ved nøjere at underſøge de mange, iøvrigt ret troværdige Meddelelſer om ſlige Vidunderkure, har det ogſaa i de fleſte Tilfælde viſt ſig, at den Vedkommendes Sygdom har været af nervøs Natur; en hyſteriſk Lamhed kan maaſké helbredes ved at tilbringe en Sankt Hansnat ved Helene Kilde, men er Lamheden en Følge af en virkelig legemlig Sygdom, af en ſygelig Tilſtand i Hjerne eller Rygmarv, vil naturligvis en ſaadan Kur kun kunne ſkade.

Lad mig give Dem et Exempel paa en ſaadan Lammelſe ſom Følge af Nervøſitet, og jeg vil da maaſké blive bedre forſtaaet. Den følgende Sygehiſtorie meddeles af en engelſk Læge.

En ung Dame, ſom tidligere havde kjendt bedre Dage, blev indlagt paa Hoſpitalet med en Lammelſe af begge Benene. Lamheden havde indfundet ſig lidt efter lidt, og hun var bleven overordenlig mager. Udtrykket i Anſigtet var ængſtligt, men hun ſyntes dog at nære et ſvagt Haab om Bedring. Lamheden var næſten fuldſtændig.

Sygdommens Hiſtorie var følgende: Faderen, hendes eneſte levende Slægtning, havde et Par Aar i Forvejen lidt et ſaa alvorligt pekuniært Tab, at han blev bragt til en yderlig Grad af Armod. Han ſaa vel ſom Datteren bar dog denne Modgang med Standhaftighed. Han tog atter ivrigt fat paa Arbejdet, og hun, der forhen havde været vant til Overflod, benyttede ſine Kundſkaber paa bedſte Maade. I Begyndelſen gik alt godt, men pludſelig blev Faderen lam, og Datteren maatte nu desuden pleje ham. Snart ſtod Nøden for Døren i ſin værſte Skikkelſe. Datteren ſled ſig næſten op ſom Timelærerinde i London og tilbagelagde af Sparſommeligheds Henſyn altid de lange Strækninger til Fods. Saaledes arbejdede hun den ene Uge efter den anden med ſtærkt trykket Sind, legemlig og aandelig træt og beſtandig med den ſyge Fader for Øje. Intet Under, at Nervøſiteten ſtraks kaſtede ſig over hende. Da hendes Ben ofte ſmertede hende ſom Følge af Overanſtrengelſen, vendte hendes Tanke ſig ſærlig mod Frygten for ſelv at blive lam ligeſom Faderen. Denne Tanke fik mere og mere Magt over hende; lidt efter lidt maatte hun holde op med at gaa til ſine Forretninger, ſaa maatte hun holde ſig inde i Stuen, og tilſidſt kunde hun ikke mere forlade Sengen. Hendes Ben blev Dag for Dag mere og mere tunge, og endelig var de blevne fuldſtændig lamme.

I Hoſpitalet kom man ſnart paa det Rene med Tilfældets Natur og indſaa, at den væſenligſte Del af Behandlingen maatte gaa ud paa at gjengive Patienten Tilliden til ſig ſelv og ſine Kræfter. Førſt og fremmeſt lovede man hende fuldſtændig Helbredelſe. Man anvendte Elektriſering og Frottering af Benene, og hver fjerde Time maatte Patienten ſtøttet af to Sygeplejerſker — gaa fem Minutter op og ned i Salen.

Den klare Erkjendelſe af Sygdommens rette Natur og den kloge Behandling viſte ſig af Reſultatet: Efter

Forløb var
redet og kunde
forhen.

(Fortſættes.)

---

met.

Paſſioner.

et hinanden af
ren, dyb Kjær-
hog var den unge
g ulykkelig til-

ogſaa muligt, at
have ſaa egen-

ryllupper, da de
es den lille Have
var den første
Hun ſværmede
loſenſorter, men
egen Mening og
Bondeblomſter:
Levkojer, ſtore
anne Ting, ſom
de kryllede Min-
Barndomshjem
jæk.
en lille Kone nu

yret op midt i
og Ordet „Hjem“
ende den varme,
klang, ſom for
odt i den gamle
i den ſmukke,
omme Egn. —
irkelig til, at det
kke ſkulde være

ikke ene og aléne
hig og foraars-
var i ſin ſøde.
? Og kunde det
delte denne Kjær-
ende og en ſtor,
havde „ſtuderet“
an ſagde?

Og ikke det aléne — foruden den ſtore Hund havde han et Bur med mere end en Snes ſmaa Fugle, ſom han alle kjendte og holdt af, og ſom han kunde ſtaa og holde lange Samtaler med. — Alt det var nær ved at adſkille de to.

Hun ſagde:

„Hvis han elſkede mig, vilde han offre ſine Luner for min Skyld!“

Og han ſukkede:

„Hvis hun holdt af mig, vilde hun forſtaa mig.“ —

Saa var det ham, der endelig beſluttede for enhver Pris at ſikkre den ſaa haardt truede ægteſkabelige Lykke.

En Dag ſatte han Hunden, Buret med Fuglene og ſit Akvarium i Aviſen. Den unge Kone hørte, hvor omhyggeligt han talte med enhver, der meldte ſig ſom Kjøber, og hvor meget han gjorde for at ſikkre ſig, at de Væſener, han holdt af, fik det godt.

Det begyndte at trykke den lille Kone lidt for Bryſtet — „ſaaledes var det ikke ment — ikke ſaaledes!“ og pludſelig fik hun en Idé.

Hun liſtede ſig hen til ham, lagde ſine Arme om hans Hals og hviſkede:

„Véd Du hvad? Jeg kjøber dem af Dig! Saa er jo Fuglene og Hunden, ſom Du elſker og plejer, min Ejendom, og jeg har Lov til at bilde mig ind, at Du elſker og plejer dem for min Skyld.“

Han tog hende paa Ordet, og Freden var ſluttet.

I Begyndelſen af det nye, lykkelige Liv morede hun ſig med paa en ſkjælmſk Maade at viſe en lidt hyklet Intereſſe for „ſin Ejendom“, men lidt efter lidt begyndte hun at føle for den paa en anden Maade — den ſtore Hund fulgte hende ſom en Skygge, og de ſmaa Fugle flagrede helt hen til Stængerne efter deres Sukker, naar de ſaa' hende. —

En Dag var jeg derude og ſpurgte ſaa i en alvorlig Tone om, hvorledes hun kom ud af det med ſin Mand og hans Luner.

Først ſaa' hun paa mig, ſom om jeg talte Kineſiſk, men pludſelig rødmede hun og huſkede maaſke en af ſine tidligere Udtalelſer.

Hun lagde ſit Hoved mod min Skulder og hviſkede:

„Luner har han aldrig haft, det var mig, der tog fejl — det, Du mener, det jeg engang kaldte ſaaledes, det er hans — nej, det er vore ſmaa, kjære, kjære Paſſioner!“ — — — — — —

Ulykkeligt er det Ægteſkab, hvor Mand og Huſtru ikke forſtaar at gjøre „mine“ og „dine“ ſmaa Paſſioner til „vore“ — ulykkeligt det Ægteſkab, hvor en Huſtru ikke vil dele ſin Mands Hjerte med en trofaſt Ven fra Fortiden, naar det kun koſter hende et venligt Ord at gjøre denne Ven fra „hans“ til „vor“.

Emma.

Lommepenge.

I mit tolvte Aar fik jeg en mærkværdig Julepreſent af min Moder. Det var en lille Kontobog og en ſtrikket Pung med 50 Øre i.

„Kjære Barn,“ ſagde min Moder, „Du er nu ſtor og forſtandig nok til ogſaa at erfare lidt om dette Livs Beregninger og Sorger. Diſſe 50 Øre er dine førſte Lommepenge. Med dem ſkal Du tilfredsſtille dine ſmaa Fornødenheder, f. Ex. Penne, Blyanter, Viſkelæder, Skrivebøger o. ſ. v. Du kan ogſaa opfylde et eller andet lille Ønſke. Du nærer paa din Dukkes Vegne, og give et fattigt Menneſke et Par Øre.

Kvinder og forhindrede derved Smittens Udbredelſe.

Naar jeg i en Afhandling om Nutidsſygdomme har opholdt mig noget ved en ſygelig Epidemi, der ligger halvtredje Aarhundrede tilbage i Tiden, da er det ſlet, fordi jeg yderligere har villet indprente Dem Vigtigheden af at afſpærre ſaadanne Krampelidende; ſelv i vor bedre oplyſte Tid vil en ſaadan Smitte kunne gribe om ſig. Jeg tænker her ganſke ſærlig paa en temmelig bekjendt, krampagtig Sygdom hos Børn, ſom rimeligvis ofte er af ren nervøs Natur, nemlig den ſaakaldte Sankt Veits-Dans. For denne Sygdoms Vedkommende har man talrige Exempler paa, at der ligefrem har ſmittet tidligere ſunde Børn. Naar en Læge derfor faar et ſaadant Tilfælde under Behandling, maa han førſt og fremmeſt iſolere den Syge og forbyde andre Børn al Adgang til ham.

En anden Slags Krampe er Grædekrampe, hvor den hyſteriſke Syge falder hen i en uſtanſelig hulkende Graad. Hos ſaadanne Patienter kan Tilſtanden ofte ſlaa om lige i ſin Modſætning, en larmende Latter.

Almindeligere end totale Kramper er dog, ſom allerede bemærket, Kramper i enkelte Muſkler. Disſe kan viſe ſig ved uimodſtaaelige Rykninger i en ſaadan Muſkel eller i aparte Grimacer i Anſigtet, Rynkninger af Pandehuden, Trækninger i Mundkrogene o. ſ. v. Disſe Muſkelkramper fremkommer ofte netop i det Øjeblik, da man er i Færd med at ſove ind om Aftenen; der fremkommer da en ofte ſmertelig Sammentrækning af Læggens eller Fodens Muſkler, ſom hurtigt atter gjør En lysvaagen. Heldigvis foregaar dog Krampetrækningerne ofte i Søvne, ſaa at Patienten ikke forſtyrres; kun Omgivelſerne bliver da Vidne dertil. Specielt de omtalte Læggekramper kan være meget ſmertelige og haardnakkede; de kan ofte vedvare gjennem flere Aar og holde den Lidende vaagen i flere Timer. De fleſte Læger vil viſtnok kunne fortælle om ſaadanne Tilfælde, hvor den Syge ikke tør lægge ſig til Sengs af Frygt for Kramperne, men foretrækker at tilbringe Natten ſiddende i en Stol.

I nært Slægtſkab med de egentlige Kramper ſtaar den Uro i Lemmerne, ſom ofte ſes hos Nervøſe; de kan ikke holde deres Ben rolige, end ikke blot for en kort Tid ad Gangen. Der gives nervøſe Folk, ſom uafbrudt tripper om ſnart hvilende paa det ene, ſnart paa det andet Ben; naar de lægger Mærke til, at man betragter dem, bliver Tilfældene gjerne ſtærkere. Andre kan ikke holde Armene eller Fingrene ſtille. Grunden til denne Uro kan ofte være en Følelſe af en Kriblen i Huden, ſom Vedkommende ſøger at bøde paa ved at forandre Stilling. Et andet krampelignende Fænomen er Gaben; der gives mange Nervøſe, ſom, navnlig naar de føler ſig trætte, gaber uafbrudt. A propos om Gaben! her har De da et godt Exempel, ſom De ſelv vil have haft rig Lejlighed til at iagttage paa, at der er noget ſmitſomt ved Kramper. De vil alle have ſet, hvor let man kommer til at gabe, naar man bemærker en anden Perſon i ſin Nærhed falde hen i denne lette, krampagtige Tilſtand.

Endnu er der en hel ejendommelig Art af Kramper at nævne, der dog ligeledes væſenlig kun angriber Hyſteriſke. Det er den ſaakaldte Stivkrampe, Katalepſi, ſom beſtaar i en vedvarende meget voldſom Sammentrækning af et enkelt Lems eller af hele Legemets Muſkler. Den Lidendes Legeme faar under den totale Katalepſi en utrolig Haardhed og Stivhed; det kan ſaaledes holde ſig ſtift, naar det henlægges f. Ex. paa et Par Stolerygge med Nakken paa den ene og Hælene paa den anden, og man kan endvidere betynge det med en voxen Mands Vægt uden at det bøjer ſig ſammen. Undertiden kan Katalepſien viſe ſig i en meget uhyggelig Form, idet Kroppen bøjes bag over, ſaa at den danner en meget ſtærkt krummet Bue; disſe Anfald kan vedvare flere Minutter ad Gangen og kan gjentage ſig mange Gange om Dagen. Under den ovenfor berørt

Krampe-Epidemi hos Urſulerinde-Nonnerne var denne Form af Krampe meget hyppig; der fortælles, at de ulykkelige Kvinder krummede ſig helt bag over, ſaa at Nakke og Hæle ſtødte ſammen og hele Legemet dannede et Hjul. Jeg maa tilføje, at Beretningen neppe er overdreven; jeg har ſelv ſet Tilfælde, hvor Legemet krummedes ſaa ſtærkt, ſom man ellers kun ſer de dygtigſte Akrobater kunne udføre det. [Fortſættes.]

Hjemmet.

„Tag Henſyn til Børnene!"

Den kjæreſte Tid paa Aaret er for mig den Tid, der gaar forud for Foraarets Komme, den deilige Tid, ſaa fuld af Haab og Løfter for de kommende Dage, og de Skabninger, jeg har kjæreſt her paa Jorden, er Børnene, Børnene, der ogſaa bærer alt vort Haab i ſig og giver Løfter for den kommende Fremtid. — Det morer mig altid at gaa bagved en ſaadan loſtig, lille Sværm om Middagen, naar Skoleporten har lukket ſig efter dem, og jeg henlægger tit mine Spadſereture til den Tid af Dagen og gaar forbi nogle af de ſtørre Skoler kun for at ſe de mange glade Anſigter. Mangen en munter Vits, mangen en vild Plan har jeg hørt udtalt, og mangen en, af et hemmeligt Sideblik ledſaget, Forbandelſe af den ſidſte mathematiſke Opgave er ikke gaaet mit Øre forbi. Jeg har ofte glædet mig over, hvad jeg hørte, men til andre Tider har jeg havt mange bedrøvede Minutter, ikke ſaa meget over det, Børnene udtalte, ſom over den Henſynsløshed fra Hjemmets Side, der fik dem til at udtale de ukjærlige Ord. Med et Exempel ſkal jeg let forklare, hvad jeg mener. Jeg gik ſaaledes en Dag bag en lille Trup meget ſmaa Drenge fra en af de laveſte Klasſer i en ſtørre Borgerſkole. En iblandt dem, en lille, kjøn, bleg Dreng, men lidt mere tarvelig klædt end de andre, foreſlog en Leg, han ønſkede de ſkulde lege. En af de ſtørre, aabenbart den, der førte det ſtore Ord i Klasſen, ſagde kort: „Nej, Richter, det leger vi ikke, jeg vil allerhelſt ſlet ikke lege med Dig, for Moder ſiger altid, at I gjorde bedre i at betale det, I ſkylder, førſt; dine Søſtre kan nok pynte ſig og —" jeg hørte ikke mere, da de andre Drenge gav ſig til at le, men jeg ſaa', at den lille, blege Dreng blev mørkerød af Skam, fik Taarer i Øjnene og hurtigt ſkilte ſig fra de andre, for at dreje ned ad en Sidegade. — Tilfældigvis kjendte jeg den ſtørre Drengs Moder ret godt, og jeg véd, at hun ikke har ſagt de omtalte Ord til ſin vilde, lille Dreng; derimod tror jeg nok om hende, at hun kan have været tankeløs nok til at udtale dem for ſin Mand eller en Veninde, og Drengen, der har ſiddet ved ſine Skolearbejder, er bleven glemt og har ſaaledes faaet Lejlighed til at høre, hvad der blev ſagt, ſkjøndt Ordene ikke var beſtemte for ham.

Maaſké denne ſandfærdige Meddelelſe om et lille, oplevet Eventyr vil bidrage lidt til at indprente Voxne Forſigtighed i deres Tale, naar der er Børn til Stede i Stuen. Der bliver ſaa ofte udtalt ubetænkſomme Ord i den Mening, at Børnene enten ikke hører dem, eller ikke forſtaar dem. Det bør man dog aldrig ſlaa ſig til Ro med. Børn hører utrolig godt og opfatter utrolig meget paa én Gang, og det er ofte det halvhørte og halvforſtaaede, der anretter de ſtørſte Ulykker i deres ſmaa Hjerner.

Hellere maa de Store undertrykke en eller anden interesſant Meddelelſe, ſelv med Fare for at den ſlet ikke kommer til Omtale, end at ſkade en af disſe Børneſjæle. Vi vil jo dog alle ſaa gjerne frede om Børnene, dække dem til og værne om dem, netop ſom Gartneren nu i Foraaret dækker og ſkjærmer om de ſmaa Planter, men huſk, at det ikke blot er deres legemlige Velbefindende, vi engang ſkal ſtaa til Anſvar for.

F. D.

Muſik i Hjemmet.

Et Fortepianos Bøn til ſin Ejer eller Ejerinde.

1. Giv os om Vinteren et ikke altfor ſtærkt ophedet, og om Sommeren et fuldkommen tørt Værelſe at ſtaa i.

2. Hold os lukkede, naar I ikke benytter os.

3. Lad os ſtemme to à tre Gange om Aaret; for megen Stemning er ikke godt for os.

4. Vær forſigtig i Valget af Eders Klavérſtemmer.

5. Slaa ikke for haardt i Tangenterne.

6. Bed ikke de af Eders Venner, der har et for haardt Anſlag, om at ſpille for ofte paa os.

---

7. Lad aldrig Børn benytte os ſom Legetøj eller klimpre paa os.

---

8. Læg ingen brændende Cigar paa vore Liſter eller Kanter.

---

9. Sæt ikke fyldte Glas eller Kopper paa os.

---

10. Blæs aldrig Støvet af vort Indre med Eders Mund, men benyt Eder til vort Toilette af en lille Puſter og en blød Støveklud.

N.

For Blomſterelſkere.

At faa gamle Roſenbuſke til at ſkyde nye Skud.

Man ſkal aldrig kasſere en gammel Roſenbuſk, før man har forſøgt at faa den til at voxe paa ny ved at vande den med Sodvand. Man tager noget Sod fra en Skorſten eller Ovn, i hvilken der er brændt Brænde, hælder det over med kogende Vand, lader det ſtaa, til det bliver koldt og vander ſaa Busken med det. Gamle Buſke vil da ſom ofteſt begynde at ſkyde friſke, kraftige Skud og bære ſtore Roſer med ſmuk, dyb Farve.

K. Tornberg.
Stockholm.

Husraad.

Ny Methode til at tage Mønſtre efter Snitmønſterark.

Den nemmeſte og meſt praktiſke Maade at tage Mønſtre paa, er at lægge et Stykke tyndt Foergaze [det kan faas i enhver Manufakturhandel og er meget billigt] ovenpaa Snitmønſterarbejdet, og ſaa tegne det paagjældende Mønſter af paa Foergazen med et kulørt Blyant. Foruden Mønſterets Konturer maa man tillige tegne alle Tal, Tegn og Bogſtaver, ſom hører dertil. Naar man paa denne Maade har taget de forſkjellige Snitdele, der hører til det paagjældende Klædningsſtykke, klipper man alle Mønſtrene ud 1 Cent. udenfor Konturerne [dette beregnes til Sømme og Sammenſyninger], rier dem ſammen efter de enslydende Tal og prøver denne Form, inden man klipper Foret og Yderſtoffet efter den.

Det er langt bedre at tage Mønſtre paa denne Maade end at klippe dem af Papir, iſær da disſe har den Fordel, at man kan prøve dem førſt og foretage mulige Ændringer, inden man klipper Foret.

Anna.

Græs og Ukrudt imellem Broſtene

fjernes aldeles ved at man vander det med ulæſket Kalk, opløſt i Vand.

A. F.

Middel mod indgroede Negle.

Mod Negle, der voxer ind i Kjødet paa Tæerne, ved jeg et ſimpelt Middel, ſom jeg ſelv har prøvet, og ſom jeg fandt var udmærket godt. Man ſkraber forſigtigt med en ſkarp Kniv ovenpaa Neglen akkurat lige midt paa, fra Neglerođen og udefter, ſaaledes at Neglen bliver tyndere paa Midten, og efter at have gjort dette nogle Gange Morgen og Aften, vil det hjælpe.

N. J. L.
Malmø.

Fregner og Filipenſer,

ſom man er kommet til at ride Hul paa, kan, ſom bekjendt, afſtedkomme meget ubehagelige Følger. Et godt Middel derimod er, at man, ſtrax efter at der er gaaet Hul, beſtryger Stedet med Bomolje; alle farlige Følger vil derved forebygges. Dette ſimple Middel er blevet forſøgt af flere, og det har altid viſt ſig at have en velgjørende Virkning.

S—g.

Toiletſvampe,

der er blevet fedtede og ſmudſige, renſes fuldſtændig paa følgende Maade: Man lægger Svampen i en lille Skaal, overhælder den med for 5 Øre Salmiakſpiritus, hælder Vand ovenpaa, ſaa det naar op over Svampen, og lader den ligge et Par Timer deri. Derpaa trykker man Svampen op, ſkyller den ud i et Par Hold koldt Vand, og alt Smuds vil da fjernes aldeles.

Anna.

Recept paa Blyvand.

3 Pægle Vand,
1 Spiſeſkefuld Brændevin,
2 Spiſeſkefulde Blyeddike.

Ellen.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 16.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

4. Sygelige Tilſtande i Sanſeorganerne af nervøs Natur kan ogſaa findes hos ellers ſunde Menneſker; det er ſaaledes ofte Tilfældet, at Øjen- eller Ørelægen ikke kan finde nogen virkelig Grund til et eller andet ſygeligt Fænomen, hvorover vi beklager os, og derfor maa ſlutte, at det er af „nervøs" Natur; men hos virkelige Nervøſe kan ſaadanne Tilfælde optræde i en ganſke anderledes alvorlig og generende Skikkelſe, ligeſom de ogſaa er langt hyppigere.

Først nu hvad Øjet angaar, da er dets Udtryk hos Nervøſe meget almindeligt forandret; det har et mat Udſeende, Bindehuden (det Hvide i Øjet) er rødlig, ſom om den var belændt, og Pupillerne er ofte langt ſtørre og mere bevægelige end hos Sunde. Rødmen i Øjet er hyppig kun et ydre Vidnesbyrd om en daarlig Nat og forſvinder i Dagens Løb. Pupillernes ſtore Bevægelighed vidner om, at Øjet paavirkes kraftigere af Lys.

Et meget beſværligt Fænomen er den nervøſe Synsſvækkelſe, der hos Hyſteriſke endog kan ſtige til fuldſtændig Blindhed. For Svækkelſen hjælper ingen Briller, og den ſtakkels Syge miſter ganſke Humøret, da han, trods alle forſøgte Hjælpemidler, har Vanſkelighed ved at udføre nogen Gjerning, hvortil han ſkal bruge fine Øjne.

Flimren og Gniſtren for Øjnene er ogſaa hyppig ligeſom disſe bekjendte ſorte Pletter, der ſvæver for Synsfeltet og er ſærlig irriterende, fordi man vedbliver at have Opmærkſomheden henvendt paa dem. Disſe Pletter har viſtnok for Reſten de fleſte Menneſker iagttaget; Øjenlægerne kalder dem Mouches volantes (flyvende Fluer).

Ofte lider den nervøſe Syge af Dobbeltſyn, ſaa han ſer Gjenſtandene to- eller flerdobbelt, hvad der naturligvis i og for ſig er generende, men ſom desuden kan give Anledning til ligefremme Hallucinationer, ſaa at han bedømmer Tingene aldeles forkert. Den franſke Læge Bouchut giver en Meddelelſe om den bekjendte Zoolog Savigny, ſom i mere end 30 Aar led af ſaadanne Hallucinationer: Han blev vel ikke helt blindet under ſin Lidelſe, men Øjnene blev efterhaanden mindre og mindre i Stand til at taale Lyſet; da han derved blev nødt til at holde ſig i Mørke, fremkom der for hans Øjne en Mængde forſkjelligt farvede Billeder, der ſkiftede uafbrudt og plagede ham utroligt. Saa opſtod der Sanſebedrag ogſaa for de andre Sanſers Vedkommende; han hørte Stemmer, Lyde af Inſtrumenter o. ſ. v., han lugtede ubehagelige Lugte, eller han ſaa' et vidt ſtrakt Rum opfyldt af utallige Anſigter, der alle ſtirrede ſtift paa ham. Denne Lærdes

Lidelſe, der holdt ſig ſaa længe uden dog at ſløve hans Aandsevner, var utvivlſomt af nervøs Natur og var vel opſtaaet ved Overanſtrengelſe ved Studier.

Øret er i Almindelighed ikke ſaa ſtærkt afficeret ſom Øjet; dog kan det ogſaa blive ſmerteligt paavirket ved ſtærke Lyde, eller viſſe Lyde opfattes ſærlig ubehageligt. Den Syge kan høre indbildte Lyde, iſær i Form af „Øreſuſen“, eller han kan virkelig komme til at lide af Tunghørighed.

Lugten er meget omfindlig hos Nervøſe; de kan have Modbydelighed for viſſe beſtemte Lugte eller for alle, naar de har en vis Styrke. Man har Exempler paa, at ſaadanne Syge er faldne i Beſvimelſe, naar deres Næſe pludſelig opfanger en dem modbydelig Lugt. Ogſaa Lugteſanſen kan blive et Offer for Hallucinationer; en nervøs Lidende kan ſaaledes f. Ex. mene at lugte en ſveden Lugt overalt e. lign.

Ogſaa Smagen kan være ſygelig paavirket. Vi ſer ſaaledes nervøſe Patienter finde Behag i at ſpiſe eller drikke Sager, ſom den Sunde ikke vil have noget med at gjøre. Hertil hører diſſe Lyſter, vi alle kjender, hos Kvinder til at drikke Eddike, ſpiſe Kridt, Griſler eller Kaffebønner o. ſ. v.

5) Forſtyrrelſer i Blodomløbet. Saadanne er meget almindelige hos Nervøſe, hvad man jo ogſaa paa Forhaand kunde vente. Særlig er en forſtærket Pulſation hyppig, hvad enten den nu hidrører fra en virkelig forøget Styrke af Hjerteſlaget, eller den fremkommer ved en forøget Følſomhed hos den Syge. Ofte kan denne Pulſation ytre ſig ſom en heftig Banken af Aarerne i Tindingen eller af den ſtore Pulsaare i Underlivet, og den Syge kan blive i højeſte Grad allarmeret ved dette Fænomen. Pulsſlaget kan meget hurtigt forandre ſig hos Nervøſe; den ringeſte Anledning, Sorg eller Glæde, ſelv pludſelig Støj eller Indtræden af et Menneſke i Værelſet kan i et Nu drive Pulſen 20 til 30 Slag op.

De hyppige Beſvimelſer, man træffer hos Nervøſe, ſtaar naturligvis i nøje Forbindelſe med ſygelige Forſtyrrelſer i Kredsløbet; fremdeles den hurtige Farveſkiften. Det er en bekjendt Sag, at Rødmen eller Blegnen fremkaldes ved forſkjellige Sindsbevægelſer ſom Vrede, Skamfølelſe, Undſeelſe eller Skræk, Angſt. Diſſe Sindsbevægelſer indvirker dobbelt ſtærkt paa Nervøſe, og Virkningen er i Almindelighed længere vedvarende. Undſelighed og Forlegenhed fremkalder jo ogſaa Bluſſen eller Rødme i Anſigtet, men hos nervøſe unge Perſoner kan denne Undſeelſens Rødme optræde ſaa hyppigt og ubetimeligt, at det bliver i høj Grad generende for de paagjældende. Det kan ofte gaa ſaa vidt, at en ſaadan ung Mand eller Kvinde bliver bluſſende rød, hver Gang man blot ſer paa ham eller hende, og at det er dem umuligt at holde denne Rødmen tilbage. Denne Sygelighed kan tidt findes ſelv hos Mænd af kraftig Legemsbygning og virker derfor kun deſto mere forbavſende.

Nu ſkulde man vel tro, at man hos Folk, paa hvis Kinder Rødmen ſaa let kan fremlokkes, ſkulde finde en varm Hud overalt paa Legemet, idet det var at vente, at Blodet ſtrømmede ſærlig ſtærkt til de ydre Lag; men dette er ikke Tilfældet; vi vil tvært imod i Almindelighed finde, at ſaadanne Perſoner lider af kolde og klamme Hænder og Fødder. Sagen er nemlig den, at deres Legemsvarme ſom ofteſt maaler endog flere Grader mindre, end den ſkulde. Mine ærede Læſere vil maaſke ikke ſaa helt ſjeldent have truffet paa Folk, der lider af „døde“ Fingre; det ſer ud, ſom om alt Blod har forladt diſſe Legemsdele, der antager et voxlignende eller ligagtigt Udſeende og ſaaledes ſvarer ganſke godt til den populære Benævnelſe. Mange Menneſker faar ſaadanne døde Fingre hver Gang, de har taget et koldt Bad, men hos Nervøſe kan denne Dødhed opſtaa ganſke af ſig ſelv uden nogen paaviſelig Anledning. Fænomenet fremkommer ved, at Hudens Aarer trækker ſig ſammen, hvorved Blodet udſtødes og følgelig den almindelige „Kjødfarve" taber ſig, indtil Cirkulationen atter er kommen i Gang. Efter Badet var det det kolde Vand, ſom direkte fremkaldte Aarernes Sammentrækning; hos de Nervøſe opſtaar den derimod ſikkert ved en ſygelig Nervevirkſomhed.

(Forts.)

Hjemmet.

Svar paa Børnenes Spørgsmaal!

At Børn ofte kan ſpørge om mere, end Voxne kan beſvare, er en bekjendt Sag, og at det ofte kan være meget trættende at ſkulle ſvare paa alle de Spørgsmaal, de Smaa behager at gjøre, er os ligeledes. Men hvem vilde ønſke ſig et Barn, der ikke ſpurgte om noget? Sikkert ingen. Spørgsmaalene viſer jo, hvad der rører ſig i den Lilles Hjerne. Den modtager Stoffet, men kan ikke ſelv bearbejde det; vi maa hjælpe til, hvis vi ikke vil have den op[illegible] Skat lagt øde. Maa et Barn mange Gange ſpørge forgjæves, trættes det ved at ſpørge, det ſløves og bliver umodtagelig for Indtryk; mange „dumme" Mennesker kan takke deres Moders Ulyſt til at ſvare for deres „Dumhed". Mange Mødre ſvarer vel, men i en kort, arrig Tone og uden at indlade ſig paa Forklaringer, eller de giver aldeles vildledende Svar paa Spørgsmaalene. Vil man overbeviſe ſig herom, behøver man blot at kjøre en lille Tur i Sporvognen; er der Mødre med Børn derinde, vil man ſnart kunne berige ſin Erfaring i ſaa Henſeende. Jeg kjørte ſaaledes en Dag i Sporvognen ſammen med en meget veltalende Dame, der havde truffet en Bekjendt, med hvem hun meget levende underholdt ſig. Hun havde en lille Dreng paa en 5 à 6 Aar med ſig, der lod til at være ligeſaa talende ſom Moderen, men hvert af hans mange Spørgsmaal blev afbrudt med et: „Ti ſtille!" — „Det véd jeg ikke!" — „Aa Snak!" eller lignende, og fik han endelig et rigtigt Svar, var det ogſaa ſaa ſom ſaa. Vi kjørte ſaaledes forbi en Bygning, hvori der var Dampmølle. En Suſen og Bruſen derinde fra fængslede den Lilles Opmærkſomhed, og han pegede hen imod den ſtore Bygning med Spørgsmaalet: „Hvad er det, Moder?" „En Port," ſvaredes der, og ſaa gik det videre med Talen om Tjeneſtepiger o. ſ. v. Men den Lille lod ſig ikke forknytte. „Nej, hvad er der derinde?" vedblev han. „En Mølle!" Dette blev ſagt ſaa ſkarpt, at Spørgsmaalene ſtanſede lidt, eller ogſaa var den lille Dreng for forbavſet over Svaret, til ſtrax at ſpørge videre. En Mølle! Det var jo den, der ſtod ude paa Marken med fire ſtore Vinger og ſvingede rundt, naar det blæſte? Hvor kunde der ſaa være „en Mølle" inde i det firkantede Hus? Den lille Hjerne opfattede det ikke, og en Forklaring var der ikke at vente, men Gud bevares, Moderen maatte jo nyde ſit Møde med Veninden. — Paa ſamme Tur kom der en velvillig gammel Kone ind med en lille Pige, der ogſaa var af den ſpørgelyſtne Slags. Et Stykke fra dem ſad to Nonner i den ſorte og hvide Dragt. „Bedſtemoder, hvad er det for To?" hviſkede Barnet halvt højt. „Det er to Busſemænd!" lød Svaret. Hvad ſkulde den Lille ſaa tro? Nej, man maa øve ſig i Taalmodighed og ikke trættes ved de ſmaa Børns Spørgsmaal eller vildlede deres Begreber, den lille Hjerne har nok at brydes med det foruden. Kjender nogen af Læſerinderne den lille, ſmukke Hiſtorie af Sturm om Bedſtefaderen, der, kjed af den lille Sønneſøns evige Spørgen, udbrød: „Gid din Tunge maa lammes!" og ſom ſaa, da hans ubetænkſomme Ønſke virkelig gik i Opfyldelſe, med Glæde bortgav et af de to Leveaar, der efter Dødsengelens Profeti endnu var ham forundt, for atter at høre den ſøde Pludren og Spørgen. Derfor, lad ikke de Smaa ſpørge forgjæves!

En Moder.

Et ſmukt Album.

I Løbet af ſaa Aar havde jeg ſamlet mig en net, lille Bunke Gratulations-, Jule- og Nytaarskort (al Brevſkrivning har jo, ſaa at ſige, maattet vige Pladſen for disſe fixe og nemme Korreſpondancekort), de laa og ſløb i en Skuffe, ſtøvede og upaaagtede; fik jeg nogle nye til en Fødſelsdag eller en Højtid, lagde jeg dem ovenpaa de gamle, og der blev de liggende, medens Bunken voxede og voxede Aar for Aar.

Saa fik jeg en Idé.

Jeg gik hen til min Boghandler og kjøbte mig en Bog, cirka en halv Alen i Kvadrat, med ganſke tarvelige, hvide Blade. I denne klæbede jeg ſaa Kortene faſt med en ſmal Strimmel Papir (ſaaledes at kun den ene Side af Kortet blev faſtgjort til Bladet). Kortene kan ſaa med Lethed ſes baade paa For- og Bagſiden.

Jeg ordnede dem naturligvis efter Aarstal og Dato, og arrangerede dem ſaa ſmukt ſom muligt med en 4 à 5 Stykker paa hvert Blad, ſtore og ſmaa imellem hverandre.

Nu ligger Bogen fix og færdig paa mit Bord, og jeg morer mig ofte med at gjennemblade den og derved opfriſke gamle Minder. Kommer der nogle Gjæſter til mig, og de tilfældig faar Bogen at ſe, fornøjer den ogſaa dem, og alle er de enige om, at Idéen ikke er ſaa toſſet. Gid nu mine ærede Læſere maatte ſynes det ſamme og gjøre Brug af den.

N. W. J.

Husraad.

Sikkert Lægemiddel mod Difteritis.

Der er mange Midler i Ny ſom Lægemidler mod Difteritis, baade foreſkrevet af Læger og ſom Husraad, men lige overfor ondartede Epidemier har de desværre ikke holdt Stand. Det Middel, der ſtadig viſer ſig at være det bedſte, er det, efter mange erfarne Lægers Udſagn ofte forſøgte Mercur cyanatus. Det har dog viſt ſig, at dette Helbredelſes- og Forebyggelſesmiddel virker bedſt i ſtærkt fortyndet Tilſtand. For nogen Tid ſiden lod en Menneſkeven i Schleſien, en Greve Recke Volmerſtein, ſine Erfaringer angaaende dette Middel offentliggjøre i forſkjellige ſchleſiſke Blade, da han mente et ſaadant Middel burde være kjendt i videſte Kredſe. Hans Inſerater lød ſaaledes: „Da Difteritisſygdommene optræder ſaa ødelæggende paa mange Steder, forekommer det mig rigtigt, at der gjøres Folk opmærkſom paa, at vi i det homøopathiſke Middel Mercur cyanatus, 30 Potents, har et under alle Omſtændigheder ſikkert Redningsmiddel, der gjør enhver anden Behandling af Sygdommen overflødig." Idet vi bringer diſſe iagttagelſesværdige Meddelelſer, der bekræftes ved Hundreder af Exempler, til vore Læſeres Kundſkab, tilføjer vi nogle Bemærkninger om Anvendelſen og Anſkaffelſen af dette Redningsmiddel. Man kommer 20 til 30 Korn Mercur cyanatus [30] i en Overkop rent, kogt Vand, der er blevet koldt, og indgiver, ſaa ſnart Kornene har opløſt ſig, den Syge hver 10de eller 15de Minut en Theſkefuld. Koppen dækkes med en Bog eller en Underkop, og der røres godt rundt i Koppen, hver Gang der ſkal tages en Doſis. Bliver Patienten roligere og Sveden bryder frem, det vil altſaa ſige, naar Bedringen er indtraadt, gives Medicinen ſjeldnere, kun hver halve eller hele Time, ſenere med to Timers Mellemrum. Mercur cyanatus kan faas i ethvert godt homøopathiſk Apothek, og det tilraades altid kun at tage Midlet fra et ſaadant. 10 Gram koſter i Leipzig [man maa huſke, at vor Meddelelſe ſtammer fra tyſk Side] 35 Pfennig, og et ſaadant Kvantum er tilſtrækkelig for længere Tid. Dr. v. Villers, der førſt anvendte Mercur cyanatus mod den dræbende Sygdom, har i Løbet af 18 Aar behandlet over 300 Difteritispatienter dermed [uden Gurglinger eller Penſling] og af diſſe er kun to døde af Sygdommen.

Recept paa Eau-de-Cologne.

2 Drachmer Cedro-Olje,
2 Drachmer Bergamot-Olje,
1 Pot Spiritus vini rectif [renſet Vinaand].

Ellen.

Kokke

Bagte Pi

Bagte Pindſvin
Ret;
Af Rundſtykker
brød] ſkjæres de
der ſenere danne
Krummen tages u
brune Skal ſkjære
hulede Brød lægge
i Mælk, hvori
lidt Roſenvand, el
de udhulede Brød
overhælder ſaavel
gene med Mælk.
bløde, laves en
Mandler, 5 Æg,
noget Mælk, Suk
den udtagne Krum
Saa tages Brøde
ken, trykkes let af,
faar Lov til at
et Dørſlag, og
hvorpaa Laagene
beſtryges med Æg
Smør i Ovnen.
bagte nok, ſpække
langagtigt ſkaarn
ſpiſes varme med

Angaaende Pr
maalet i

De ærede Læſere
gjøres opmærk
de førſt i Raadgiv
vente Reſultatet
Et nyt Præmieſp
et af de følgende
fremſat til Beſvar

Trykt i Carl Aller
Kjøben

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 17.

„Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

6. **Sygelige Forſtyrrelſer i Aandedrættet og Stemmen.** Hos Nervøſe er det meget almindeligt, at Stemmen ſvækkes; den lyder ſvag og træt; det er, ſom den Syge neppe „gad“ tale. Under Tiden kan Stemmen for en Tid gaa aldeles bort, ſaa at Patientens Tale ſlet ikke kan høres eller forſtaas, og det angives da i Almindelighed ſenere, at der har været en Fornemmelſe, ſom om der ſad en Klump faſt i Halſen paa den Syge, eller ſom om Struben blev ſammenſnøret. Vi kjender dette Fænomen ved forſkjellige ſjælelige Ophidſelſer, f. Ex. ved Vrede eller Skræk, hvor ogſaa Mælet helt kan forlade den Paagjældende, der i alt Fald i det omhandlede Øjeblik er „nervøs“.

Nervøs Hoſte er ligeledes et bekjendt Fænomen; den kan ofte være yderlig beſværlig og haardnakket og kan ofte give Anledning til, at man faar en Miſtanke om, at Patienten lider af en Sygdom i Lungerne. Den nervøſe Hoſte er imidlertid i Almindelighed en ren Halshoſte, der opſtaar ved en Fornemmelſe af Kildren i Halſen eller Svælget. Man vil let kunne forſtaa, at den Syge ogſaa kan komme til den Antagelſe, at han lider af Bryſtſyge, og at denne Hoſte derfor kan give Anledning til Hypokondri.

Vi hører en Mængde, ſærlig kvindelige Nervøſe, beklage ſig over at have Følelſen af ikke at kunne „ſaa Vejret“; de kan lide af en virkelig **Aandenød** (Aſthma), river Tøjet op i Bryſtet, ſlaar Vinduerne op eller anvender rene Heſtekure for at finde Lindring for den trykkende Fornemmelſe. Jeg mindes ſaaledes en Dame, der anvendte en ſtor Klump Bomuld, der var udblødt i Æther, og ſom hun anbragte i Hjertekulen, naar Anfaldet kom; hun forſikkrede at føle Lindring ved den voldſomme Afkøling, der fremkaldtes ved Ætherens Fordampning og brød ſig ſlet ikke om, at hendes Hud befandt ſig i en forfærdelig irriteret Tilſtand. Det varede meget længe, inden jeg kunde formaa hende til at underkaſte ſig en mere menneſkelig Behandling, der endelig lykkelig befriede hende for hendes nervøſe Aſthma.

Der var ganſke viſt meget mere at ſige med Henſyn til de ſygelige, nervøſe Fænomener, der kan ytre ſig i Aandedrættet, Aandedrætsorganerne, og hvad dertil hører; men det er jo ikke her vor Opgave at ville ſætte os ind i Nerveſygdommene, kun at høre lidt i Almindelighed om dem i ſtore Træk, og vi gaar derfor videre.

7. **Forſtyrrelſer i Ernæringen og i Fordøjelſesorganerne.** Det er da en bekjendt Sag, at alle de almindelige Sygdomme bevirker ſaadanne, og det ſamme gjælder om de nervøſe Li-

delſer. Vi har allerede omtalt, at Nervøſe kan have ejendommelige Lyſter, der beror paa en ſygelig Tilſtand af Smagsſanſen; vi har hørt lidt om, hvorledes ſaadanne Patienter finder Behag i at ſpiſe f. Ex. Griſler eller Kridt. Her ſkal vi nu førſt minde om, at der gives adſkillige Menneſker, der har en ejendommelig Omfindtlighed for visſe Fødemidler, idet Nydelſen af disſe fremkalder ſygelige Fænomener. Der er ſaaledes Folk, der ikke kan ſpiſe Jordbær, Rejer, Oſt og mange andre lige ſaa forſkjelligartede Sager uden at faa et Udſlet paa Huden, der faar et lignende Udſeende, ſom om den var piſket med Brændenælder. De vil maaſké nu ſige mig, at der dog heri ikke er noget ſpecielt nervøſt: deri er der dog intet forunderligt, at visſe Folk ikke kan taale visſe beſtemte Stoffer! — Nej! De har fuldſtændig Ret. Jeg har ſelv ſet, at en Dame ikke kunde ſpiſe blot et eneſte Jordbær, uden at hun ganſke kort efter Nydelſen fik et ſtærkt kløende Nældeudſlet paa Armene og Bryſtet; men jeg véd ogſaa, at hun kjendte Beſked forud om ſin Skrøbelighed, og at hun og hendes Venner fandt den højſt intereſſant; og dernæſt véd jeg, at jeg uden hendes Vidende har ladet hende ſpiſe Jordbær blandet med andre Ting, uden at hun fik ſit Udſlet. Dette er for den Kyndige fuldſtændigt tilſtrækkeligt til at bekomme hendes Tilſtand: Udſlettet var et rent nervøſt Fænomen! — Som i dette Tilfælde ſaaledes vil man ogſaa i Almindelighed finde, at det er Nervøſitet, der ligger bag ved disſe Fænomener. Enhver Læge vil i ſin Virkſomhed have ſtødt paa en Mængde ſaadanne Tilfælde, hvor Patienten forſikkrer ikke paa nogen Maade at kunne taale det eller det Fødemiddel, det eller det Medikament, og hvor han er nødt til at give efter for den Syge, ſom i Virkelighed bliver ſlettere, hvis man desuagtet vil paatvinge ham vedkommende Stof. Her er en Side af Lægens Virkſomhed, hvor han ofte maa anvende en ſnedig eller diplomatiſk Fremgangsmaade.

Hvad jeg her har ſkrevet, minder mig om en lille Begivenhed, jeg oplevede for et Par Aar ſiden med en kvindelig Patient, lige overfor hvem jeg var nødt til at være „ſnild ſom en Slange". Jeg vil dog fortælle den ſimple lille Hiſtorie, da den vil bidrage godt til at belyſe, hvad der forud er ſagt. Jeg har mangen Gang faaet mig en god Latter ſammen med den elſkværdige Dame, der var Gjenſtand for mit Bedrageri og nu er fuldſtændig ſund, over den Liſt, jeg anvendte. Min Patientinde ſkulde efter min Mening have et Opiumspræparat for en Sygelighed, hvoraf hun led; hun havde imidlertid den Idé, at hun aldeles ikke kunde taale Opium eller Morfin. Nu gives der ganſke viſt Menneſker, der ikke kan taale dette Medikament, men det havde hidtil aldrig været Tilfældet med min Patient, og da der iøvrigt ogſaa var andre Symptomer tilſtede, ſom vidnede om en nervøs Lidelſe, maatte jeg antage, at denne Uimodtagelighed ogſaa var af nervøs Natur. Jeg ſkrev mine Recepter noget utydeligt og anvendte ſjeldnere Benævnelſer paa det ſaa nyttige Lægemiddel, men Damen fik dog tydet mine Kragetæer, var vel meget villig til at tage Medikamentet, men erklærede forud, at hun var vis paa at maatte kaſte det op efter kort Tids Forløb. Hendes Forudſigelſer ſlog udmærket til, og vi havde altſaa intet Udbytte af vor Kur. Da jeg anſaa' det for at være af Vigtighed, at hun fik netop dette Lægemiddel, benyttede jeg i min næſte Recept en Benævnelſe fra gamle Dage paa Opium, ſom hun abſolut ikke kjendte, idet jeg ſamtidig løj ſom en Hedning og forſikkrede, at dette Stof ikke fandtes i det nyt foreſkrevne Lægemiddel. Nu beholdt hun Medicinen, takkede mig, fordi jeg endelig havde føjet mig efter hendes Natur, og blev helbredet.

Ikke ſandt? her kan da ikke godt være nogen Tvivl om, at Brækningerne var af ren nervøs Natur, og at de fremkom aléne ved Tanken om det Lægemiddel, om hvilket hun nu én Gang havde ſat ſig i Hovedet, at hun ikke kunde taale det.

Vin og Spirituoſa i det Hele taget, ſom i mange Sygdomme kan gjøre ſaa fortrinlig Nytte, virker ogſaa ſkadeligt paa mange Nervøſe, der erklærer at ſaa Hovedpine blot ved Nydelſen af et meget ringe Kvantum. Omvendt træffer man tidt en uhyre Tolerans for ſtærke Drikke hos Nervøſe, der kan nyde uhyre Mængder heraf uden Skade, ja endogſaa kan føle en betydelig Bedring i deres Tilſtand derved.

(Fortſættes.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaal.

Vaſketøjet.

Det, der ofte gjør de unge Koners ſtørſt Bekymring, naar de fra et Hjem, hvor „Moder ſtyrede det Hele", ſelv træder ind i den nye Husholdning, hvor de ſkal „ſtyre det Hele", er ubetinget „Vaſken og Strygningen". Hvor harmeligt er det ikke, naar Vaſken mislykkes! Selv om der i mindre bemidlede Husholdninger er „Kone til Hjælp" eller i mere velſtillede Huſe „Pige til at gjøre det", vil Sagen omtrent altid ſtille ſig ens, naar Husmoderen mangler de nødvendige Forkundſkaber til at arrangere det Hele. Vi har ofte her i „Raadgiveren" givet Vink angaaende Behandlingen af Vaſketøjet, og dog kommer der mange ſmaa Breve med Bøn om Beſked i ſaa Henſeende. Vedkommende „vilde ſaa uendelig gjerne ſtille ſin Mand tilfreds, ſom var ſaa forvænt hjemmefra" — eller „man vilde ſaa nødig give Herrelinnedet ud til Vaſk, da det ſer ſaa kjedelig ubehjælpſomt ud". Andre klager over, at Jernet ved Strygningen hænger i, nogle kan ikke faa Glans paa Tøjet, og atter andre kan ikke faa Flippen til at runde ſig om Halſen, ſaa at den hverken trykker eller ſtrammer, kort ſagt, der er mange, mange Klager i ſaa Henſeende, og vort ſtadige Omkvæd, at det er Øvelſe, der mangler, giver kun ringe Trøſt. Derfor er det Vaſken og Tøjets Behandling, vort nye Præmieſpørgsmaal ſkal gjælde. For ikke at ſætte Damernes Taalmodighed paa en altfor haard Prøve, giver vi kun fjorten Dages Friſt til Beſvarelſen, ſaa vil Svarene kunne ventes offentliggjorte i Nr. 21 og følgende Numre. Præmierne bliver ligeſom ſidſte Gang henholdsvis 20, 10 og 5 Kroner for de tre bedſte Beſvarelſer, ſom Redaktionen ſaa, efterſom Pladſen tillader det, forbeholder ſig Ret til at aftrykke i „Raadgiveren for Hus og Hjem".

Præmieſpørgsmaal.

En erfaren Husmoder ſkal, klart og tydeligt, i en ikke for vidtløftig Artikkel forklare ſin Fremgangsmaade ved alt, hvad der hører Vaſken (Vaſkedagen eller Vaſkeugen) til, altſaa lige fra Tøjet ſorteres og lægges i Blød, til det ſom rent lægges ned i Skabene eller Skufferne. Der maa opgives, hvor ſtor Vaſken er og hvad der bruges til denne ſaavel af Sæbe, Soda, Stivelſe, Brændſel o. ſ. v., ſom hvad der udgives til Hjælp; men Hovedvægten lægges paa Fremgangsmaaden ved Tøjets Behandling, ſærlig Strygningen.

Til Læſerne angaaende de følgende Præmieſpørgsmaal.

Samtidig med, at vi fremſætter dette andet Præmieſpørgsmaal til Beſvarelſe, henvender Redaktionen det Spørgsmaal til Læſerne: Hvilke Emner ſkal de paafølgende Præmieſpørgsmaal gjælde? Hvilke Spørgsmaal har det ſtørſt Intereſſe for Læſerne og Læſerinderne at faa beſvarede? Spørgsmaalene bedes fremſatte ſaa tydelige ſom muligt og indſendte til Raadgiveren i Løbet af fjorten Dage. Det Spørgsmaal, der viſer ſig Stemmeflerhed for, vil ſaa komme til at danne det næſte Præmieſpørgsmaal; det Emne, om hvilket det ſtørſte Antal Stemmer dereſter har ſamlet ſig, vil blive det følgende i Rækken, og ſaaledes videre. Paa denne Maade tror vi bedſt at kunne imødekomme alle vore Læſeres Ønſker og Forventninger. Naturligvis maa dog de Spørgsmaal, der ſkal beſvares, være ſaadanne, at det kan antages, at Svarene paa dem vil have almindelig Intereſſe. Red.

Et ubetænkſomt Ord.

Der er et lille, ubetænkſomt Ord, eller maaſké rettere en lille Sætning, der ofte fremkalder Bitterhed i Hjemmet, og ſom er let at rette, ſaa ſnart Vedkommende har opfattet dennes Skadelighed. Jeg er vis paa, at mange af Læſerne og Læſerinderne har lagt Mærke til den og følt ſig ſtødt over den, naar de har hørt den; men maaſké dog ſelv, uden at tænke over det, en anden Gang har brugt den. Jeg mener Udtrykket: „Jeg har ſendt min Mand eller min Huſtru derhen o. ſ. v." — Tænk lidt over den Sætning.

Man „ſender" Tjeneſtefolk og Børn, men aldrig Manden, Overhovedet for Familien, eller Huſtruen, Husmoderen, efter noget. Man „beder" ſin Mand beſørge dette eller hint og er glad, naar „Husmoderen vil paatage ſig den Ulejlighed at udrette dette eller hint" — men man „ſender" aldrig den, der er ligeſtillet med En, eller ſom Familiens Overhoved ſtaar over En, efter noget. M.

Ved Morgentoilettet.

I mange Familier herſker der den Skik, eller rettere den Uſkik, at Moder og Børn benytter ſig af én Kam eller et Haandklæde, én Svamp o. ſ. v.; det ſker i de fleſte Tilfælde af en Art Ukjendſkab til den Fare, der ligger i, at Hudſygdomme, Øjenſygdomme o. ſ. v. paa den Maade kan forplantes fra den ene til den anden. De, der handler ſaaledes af Sparſommelighedshenſyn, gjør ſig ſkyldig i en ſtor Fejl, thi de betænker ikke, at en Gjenſtand, der benyttes meget, ogſaa tidligere bliver forbrugt og maa fornyes eller renſes oftere. Hvert af mine fem Børn har ſit eget Haandklæde og en lille, ſimpel, lakeret Æſke til at ſkyde ind, med to Rum, hvori Kammen og Tandbørſten gjemmes. Efter Brugen bliver ſaa Tandbørſten tørret omhyggelig af med Haandklædeſnippen, og Laaget paa Æſken ſkydes ikke helt i, ſaa at Børſten om Aftenen altid er tør igjen.

Auguſta.

Husraad.

Et billigt Barometer.

Efter et belgiſk Blad bliver et billigt Barometer fremſtillet paa følgende Maade: Man fylder en Urtepotte med fugtigt Sand og ſtikker en Grankogle deri. Hvis der er Udſigt til ſmukt Vejr, ſkal Skjællene paa den aabne ſig, medens de atter ſkal ſlutte ſig tæt ſammen, naar der er Udſigt til Regn. Jeg kan ikke indeſtaa for Rigtigheden af denne Paaſtand, men da Midlet er ſaa ſimpelt, kan der jo let gjøres et Forſøg med det.

A. D.

At renſe Vandkaraffer og Mælkeflaſker til Børn.

Man fylder Flaſken eller Karaffen helſt med varmt Vand, kommer nogle friſke, i ſmaa Stykker trykkede Æggeſkaller i, ryſter Flaſken ordentlig og lader den ſtaa i nogle Timer; derpaa ryſtes den atter, Vandet og Æggeſkallerne heldes ud, og Flaſken ſkylles med koldt Vand. Særlig er dette en god Maade til at renſe Mælkeflaſker til Børn paa. En anden Methode, der dog kun egner ſig til Vandkaraffer og lignende, beſtaar i at antænde en Smule Svovltraad, holde Flaſken eller Karaffen over det brændende Svovl, ſaa at Dunſterne trænger op i den, og ſaa ſkylle den godt ud.

B.

Quillaja-Bark til Vaſk.

Til 6 Potter Vand tager man ¼ Pund Quillaja-Bark og koger det. I denne varme Lud kan man nu vaſke alle Slags Tøjer: Klædesdragter, uldne Kjoler og de vanſkeligſte Farver baade i Silke og Bomuld. Paa denne Maade kan Damerne i en Fart gjøre deres Mænds Frakkekraver fine igjen, ja, ſelv de ſmudſigſte Filthatte kan bli
ved at renſes med
Kort ſagt, man kan
muligt deri, og man
ſes over Reſultatet.

Man maa ikke an
Sæbe dertil, kun Lude

Middel mod G

Man omvikler den
med almindelige
blade og lader dem ſi
tørres, hvorefter de ſo
friſke.

Køkkene

Falſk Is.

Otte ſtore, ſmukke Æ
med Skrællen paa
ſes, naar de er bløde
Dørſlaget ned i en
dyb Skaal. I denne
mes nu to friſke Æ
Saften af en Citron o
ſtødt, hvidt Sukker, og
godt i en halv Time
ved den ſtadige Røri
mere og mere i Skaal
man det ſluttelig op p
ſkaal. Det ſkal ſtaa
paa Is. Naar det ſer
neres Skaalen med
rens eller Sukkerpledſk
ſmukt ud og ſmager u

Limonadepulv

4 Pund fint ſtødt
Ort Citron eller Vin
2 Drachmer Citronolje
godt ſammen. Til et
tages 2 à 3 Theſkefulde

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhav

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 18.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Meget almindeligt træffer man hos Nervøſe Symptomer, der tyder paa en *Svækkelſe af Fordøjelſen* eller, ſom det med et fremmed Ord benævnes, en *Dyspepſi*. Der kan ſaaledes findes en fuldſtændig Appetitmangel; Tungen er iſær om Morgenen hvidlig belagt, Smagen er flov, og de Syge bryder ſig ikke om nogen faſt Føde, men lader ſig nøje med Drikke. Naar de efter Overtalelſe tager nogen Føde til ſig, ſynes den dem at „ligge tungt" i Maven, og de faar Kvalme, Halsbrænde og Opkaſtning. Saa kan der hos andre nervøſe Syge finde ganſke det modſatte Forhold Sted; de befinder ſig meſt ilde, naar Maven er tom, hvorimod de føler Lindring, naar de trods deres Dyspepſi indtager rigelig Føde. Man ſer imidlertid ſnart, at Næringsmidlerne desuagtet ikke bliver benyttede til Legemets Ernæring, thi de magrer af uagtet den rigelige Koſt. Disſe Fordøjelſesbeſværligheder beror ofte paa, at der er et Overſkud af Syre i Maven, og ſaadanne Patienter kan derfor hyppig finde Lettelſe ved at benytte Sodapulver; imidlertid maa man ikke tro, at Sygdommen helbredes derved; Medicinen er kun et Lindringsmiddel; til en virkelig Helbredelſe vil der kræves en ganſke anderledes energiſk Behandling. Med Dyspepſien følger der ofte *Mavekrampe*, hvorved der forſtaas nogle ſmertefulde, ſammenſnørende Fornemmelſer i Maveegnen, der kan optræde ſaavel før ſom efter et Maaltid. Endvidere kan der indfinde ſig næſten uſtandſelige *Brækninger* og næſten altid haardnakket *Forſtoppelſe*, ſom igjen kan give Anledning til forſkjellige Forſtemninger i Sindet og Hypokondri. Et mærkeligt Fænomen hos nervøſe Patienter, der lider af Dyspepſi, er den Udpuſtning med Luft af Maven og Tarmkanalen, ſom ikke ſaa ſjeldent træffes og gjør, at vedkommende Patient i Løbet af ganſke kort Tid kan ſkifte fuldſtændigt Udſeende. En ſaadan Syg kan ſvulme op ſom en fyldt Ballon for lige ſaa hurtigt igjen at falde ſammen, efter at Luften, ofte under ſtor Rumlen og Larm, er vegen bort. I gamle Dage blev denne Opblæsning antaget for at være en Art Batterſot. Jeg læſte netop for kort Tid ſiden en Beretning om nogle mirakuløſe Helbredelſer, der var ſkete ved en bekjendt Helgengrav i Frankrig i Begyndelſen af forrige Aarhundrede; blandt disſe Mirakler var der ogſaa et, hvor en i Følge Beretningen vatterſotig Kvinde, der var ſvulmet op til en uformelig Tykkelſe, blev helbredet ved at ſove paa Graven én eneſte Nat; den næſte Morgen var hun aldeles ſlank og kunde have ſine Klæder om ſig. Mine kjære Læſere vil, efter hvad jeg har ſagt i det foregaaende, ſelv let kunne forklare Miraklet: den ſaa vidunderligt helbredede Patient maa have lidt af hyſteriſk Luftopblæsning, der har været af en vedholdende Natur; i Tillid til Helgenens Kraft har hendes nervøſe Tilſtand bedret ſig i Nattens Løb, og den Luft, ſom havde udſpændt hendes Tarmkanal, er vegen bort.

Jeg maa her gjøre opmærkſom paa, at mange af de anførte Symptomer ligner dem, der findes ved den ſaa almindelig bekjendte Mavekatarrh, hvoraf ſaa mange Menneſker lider, og ſom er en virkelig Sygdom i Maven. I denne Sygdom vil dog Symptomerne holde ſig og ikke ſaaledes ſom i Nervøſiteten ſkifte om, og en Forvexling kan derfor ikke godt fremkomme. En virkelig Mavelidelſe kan ſaaledes for Exempel ikke komme og gaa under Paavirkning af en glædelig eller ſørgelig Efterretning; er dette Tilfældet, maa Lidelſen være af nervøs Natur.

Trods alle disſe mangehaande Lidelſer, hvad Tarmkanalen og Fordøjelſen angaar, kan dog nervøſe Syge være i en god Ernæringstilſtand, være tykke og fede, have runde og røde Kinder o. ſ. v. Hvor ofte har jeg ikke hørt en ſaadan ſtakkels Patientinde beklage ſig over, at hun „ſaa' ſaa raſk ud, at Doktoren naturligvis ikke vilde tro, at hun fejlede noget"; man kan næſten ikke irritere en nervøs Dame værre, end naar man komplimenterer hende i Anledning af hendes ſunde Udſeende. — Det er ogſaa en af denne afſkyelige Sygdoms Forbandelſer, at den lader Menneſkene blive uſande og løgnagtige; jeg har i det mindſte to eller tre beſtemte Exempler paa, at nervøſe Damer ved forſkjellige Midler har ſøgt at faa et kunſtigt blegt og ſygeligt Udſeende, for paa denne Maade at ſøge at føre Lægen bag Lyſet.

Til andre Tider kan Nervøſe dog være endog meget magre og have et meget ſygeligt Udſeende. Jeg tror nok, at de fleſte Læger er enige om, at der netop hos denne Slags nervøſe Patienter vil være ſtørſt Udſigt til virkelig Helbredelſe, idet man kan haabe ſaa meget af en kraftig Ernæring.

Naar vi nu i Dag ſlutter vore Betragtninger over de nervøſe Fænomener for endelig at komme til at tale lidt om Behandlingen, ſkal jeg dog endnu en Gang minde Læſerne om, at de mange forſkjellige Symptomer, jeg kortelig har omtalt, naturligvis langt fra findes hos alle nervøſe Patienter; den ene kan have det paa en, den anden paa en anden Maade, ligeſom ogſaa Fænomenerne kunne gruppere ſig hos den enkelte Patient paa den forſkjelligſte Art. Det gaar her ligeſom med Glasſtumperne i et Kalejdoſkop; der er kun nogle faa til Stede, men ved hver ny Ryſtelſe, med hver lille Bevægelſe opſtaar der et nyt Totalbillede. Man kan virkelig ikke portrættere Nervøſiteten med fotografiſk Nøjagtighed; den ene nervøſe Patient ligner ſaa godt ſom aldrig den anden. For at kunne bedømme dels ſelve Sygdommen, dels den Behandling, der vil være at foretage, maa derfor Lægen ogſaa have et klart og ſikkert Blik; han faar naturligvis et Totalbillede af Sygdommen, men han maa derefter finde ud af, hvorledes de enkelte Symptomer har grupperet ſig i hvert enkelt Tilfælde, da Behandlingen kan og maa være ſaa yderſt forſkjellig. Det er dog imidlertid ikke aléne den Syges legemlige Tilſtand, Lægen maa klare ſig; maaſké i ingen anden Sygdom er det ſaa nødvendigt ſom ved Nervøſiteten, at der beſtaar et ſandt Tillidsforhold mellem Læge og Patient, at der er fuld Forſtaaelſe og Fortrolighed, og at Lægen trænger til Bunds i den Syges ſjælelige Tilſtand. Deſto værre er der maaſké heller ikke nogen Sygdom, hvor det er ſaa vanſkeligt at bevare et godt Forhold; den Syge, der hyppig er i en noget irritabel Stemning, bliver let utaalmodig, naar Helbredelſe ikke hurtigt nok indfinder ſig og taber Tilliden til Lægen, ſom paa ſin Side ofte fortvivler over Patientens Nykker og ſtærke Trækken Vexler paa hans Tid og Arbejde. Der er da heller ingen anden Sygdom, i hvilken der ſaa hyppigt ſkiftes Læge.

Saadanne Nervøſe raader jeg til at gjøre et kraftigt Forſøg. Blæs Lægerne et Stykke! Tag en faſt og urokkelig Beſlutning om, at I vil hjælpe Eder ſelv, ſtrid mandigt imod den lumſke Fjende, og I ſkal ſe, at Sejren endda kan blive Eders! [Fortſættes.]

Hjemmet.

Ord og Gjerning.

Hun havde lige tiltraadt ſit Embede ſom Opdragerinde for en Herremands lille, niaarige Pige, den unge Lærerinde med de udmærkede Vidnesbyrd, den utrættelige Flid og det mønſterværdige Væſen. Hun var opfyldt af de bedſte Forſætter, hvor ſkulde hun ikke uddanne den lille, vilde, glade Pige! Hun ſkulde blive et lille Mønſter, ſom hun ſelv altid havde været, hun vilde gjøre ſig al mulig Flid, hun havde lagt alt til Rette for et lille Barns Forſtand, ſyntes hun — det maatte gaa. Men det gik dog ikke — aldeles ikke, ſom hun vilde have det. Saa var det i Religionstimen, man læſte Lignelſen for om den barmhjertige Samaritan, og den unge Lærerinde forklarede og forklarede, ſpurgte og ſpurgte, medens de glade Barneøjne, der førſt havde ſet ſaa tillidsfuldt op til hende, ſom om det halvt var Leg og halvt Alvor det, de to havde for med hinanden, lidt efter lidt formørkedes og ſaa fyldtes med Taarer. Svarene kom langſomt og tøvende, Methoden gik uden Tvivl over den Lilles Forſtand, hun kunde ſlet ikke fatte, hvad „Barmhjertighed" var. Lærerinden ſkændte, og da Forældrene ved Middagsbordet ſpurgte, hvorledes det gik med den Lille, gav hun et meget utilfreds Svar. „Det gjør mig ondt," ſagde Faderen, „ſaa kan vi vel ſlet ikke tage Minna med over til S— i Eftermiddag? For naar hun ikke vil lære —" han ſtanſede aabenbart for at give Lærerinden Tid til at lægge et godt Ord ind for Barnet, men den unge, pligtfaſte Dame tav, ſaa at Forældrene ſelv efter Bordet maatte bede hende bære over med den Lille endnu denne Gang og tillade hende at tage med ud. Frøkenen bøjede Hovedet til et koldt Samtykke, og den lille Pige løb jublende ud for at blive klædt paa. Vognen var kjørt frem, og Minna viſte ſig paa Trappen helt klædt i Hvidt, ſød, men lidt bleg endnu efter Skoletimens Sorger. Da hørte man en klagende Hylen; det var Hektor, der ſtod lænket henne i Gaarden og fortvivlet ſaa' Forberedelſerne til Afrejſen. „Maa Hektor ikke blive løſt førſt?" bad Minna, „han ſkal vel med?" — „Nej, han er netop bunden, fordi vi ikke kan have ham med derover," ſvarede Faderen; „ſkynd Dig ſaa, Barn." Hunden ſyntes at forſtaa ham, thi den hylede endnu højere og mere ſmerteligt; den lod til at vide, at Minna, dens udkaarne Yndling, ſkulde tages med og forlade den. Da gled et yndigt Udtryk af Medlidenhed og Beſtemthed over Barnets Anſigt, og hun ſagde ſagte: „Saa tror jeg hellere, jeg vil blive hjemme, Fader, ellers hyler den ſtakkels Hektor ſaaledes hele Tiden."

Ser Du, unge Lærerinde, hun véd dog, hvad „Barmhjertighed" er!

Gud være lovet! Du rødmer, Du forſtaar Læren, Du vil for Fremtiden ikke holde Dig ſaa beſtemt til det døde Bogſtav, men frem for alt rette Dig efter din lille Elevs Hjerte. Det er muligt, at det bliver Dig, der kan lære lidt af hende.

Vaſkebord for Børn.

En Kaſſe, hvis Højde ſvarer til Barnets Størrelſe, ſtilles mod Væggen med den aabne Side udad, og indeni nagles en eller to Hylder til Opbevaring af Fodtøjet. Om den øverſte Rand af Kaſſen gjør man et Bændel faſt, og til dette heftes et rynket Kretonsgardin. Paa Kaſſens øverſte Plade ſlaas nu et Stykke marmoreret Voxdug og et lignende Stykke anbringes paa Væggen over Vaſkebordet, for at ſkaane Tapetet. Vil man have det rigtig ſirligt, befæſter man en Stang med en fremſpringende Tverſtang midt paa Kaſſens Bagvæg, og hænger over denne et med en lille Garnering forſiret Kretonsgardin. Man kan ogſaa hænge et lille Spejl, hvis Ramme overtrækkes med Kreton, over Vaſkebordet. Man klipper dertil en oval eller firkantet Ramme af Pap, hvorpaa man hefter en rynket eller lægget Kretonſtrimmel. Hiſt og her befæſtes en lille Sløjfe. Foroven og forneden paa Bagſiden af denne Ramme ſys nogle Bindebaand, og de bindes ſaa ovenpaa Spejlets rigtige Ramme. Denne Kretonramme løſes af, naar Spejlet ſkal poleres. E. M.

For Blomſterelſkere.

Peber i Gartneriet.

Der bruges kun ſaare lidet Peber til Beſkyttelſe af Planter mod forſkjellige ſkadelige Dyr, og det kommer vel af, at de ſærreſte kjender dets Virkning ſom Fordrivelſesmiddel for disſe; jeg vil derfor gjøre opmærkſom paa, at ſtødt Peber fordriver Kjælderæsler, Trælus, Larver, Myrer o. ſ. v. Peberet ſkader hverken Blomſter eller Planter. M. A.

Simpel Gødning for Værelſe- og Vinduesplanter.

Det er en gammel, men kun lidet bekjendt Kjendsgjerning, at nogle Draaber Salmiakſpiritus, ſat til Vandet man vander med, er et aldeles udmærket Gødningsmiddel for Potteplanter, der erſtatter mange af de i Handelen værende Midler.

M. A.

For Haveejere.

At beſkytte Ærterne mod Spurvene.

Indſenderen af dette Raad har mange Aar i Træk prøvet de meſt forſkjellige Fugleſkræmsler for at holde det næsviſe Spurvefolk borte fra ſine Ærtebede, uden at det har nyttet. Endelig blev det mig raadet at prøve nedenſtaaende ſimple Middel, og det har hjulpet ſaa udmærket, at jeg ikke kan andet end ogſaa at underrette andre derom. Man beſtrør Ærterækkerne med almindelig Stenkulsſod, ikke for lidt paa hver Række, men ſaaledes, at Ærteſtykket allerede i Fraſtand ſer mørkbeſtrøet ud. Kun efter ſtærk Regn behøves Fremgangsmaaden at gjentages. Dette ſimple Middel har en aldeles overraſkende Virkning.

F. B.

Husraad.

Badning af vædſkende Saar hos Smaabørn.

Hvis Ens Smaabørn har Saar, der vædſker, maa man altid være meget forſigtig, da den Vædſke, der fremkommer, er meget ſmitſom. Man ſkal altid bruge en lille Tot Vat at bade med, der ſaa kan brændes, naar den er brugt. Ved at bruge en Svamp kan man let overføre Smitten paa andre Dele af Legemet eller til andre, der vil benytte Svampen.

En Husmoder.

Middel mod Hudløshed.

Lider man ſelv eller Børnene af Hudløshed enten i Anſigtet eller andre Steder paa Legemet, er Vorſyre et fortrinligt Middel; det ſmerter ikke, naar det bliver ſtrøget lempeligt paa det hudløſe Sted. Det kjøbes for nogle faa Øre paa Apotheket.

En Husmoder.

Middel mod faſt (vedvarende) Snue.

Et godt Middel mod faſt Snue er at ſmøre Næſen med lidt varm Olie, lægge et Stykke Vat derover og binde det faſt med et Tørklæde, naar man gaar til Sengs. En Husmoder.

Middel mod Ø

Naar man fugter e
Vat med et Pa
Løgſaft og anbringer
vil man ofte ſpare ſ
Endnu bedre er det
helt Løg blødt i lidt V
Saften ud og komme
i Øret.

Køkkene

Risgelé.

Risgelé er en meg
og ſund Spiſe, iſa
tiden, eller om man
kalde det ſaaledes: den
eller Frugttiden. Ma
Pund af de bedſte R
dem i kogende Vand
dem endnu et Par G
koldt. Derpaa ſætter
over Ilden i en Gr
Ølglas koldt Vand (ſ
ter) og lader det koge
Time. Det Flydende
i en anden Gryde og
et Pund godt, hvidt S
over man har revet
en Citron. Det koges
ti Minutter, ſaa kom
af to Citroner og
fuldt af Arrak i. Na
ſaften og Arrak'en er
maa det ikke koge, m
ſtrax op i Porcell
hvori det bliver ſtaaen
Dag for at afkøles.
forſigtigt om og ſer
Hindbærſaft. Det ſer
ud. Riſengrynene kan
vendes til Vælling eller

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 19.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Behandling af Nervøſitet.

Ja, det er ganſke viſt en meget net Overſkrift, men en hel anden Sag er det, om mine kjære Læſere efter at have gjennemlæſt dette Afſnit, ogſaa vil finde, at der er gjort Fyldeſt for den. Sagen er jo nemlig den, hvad jeg allerede flere Gange har haft Lejlighed til at bemærke i disſe Blade, at jeg ſelv i høj Grad er en Modſtander af den Art populær Lægevidenſkabelighed, der gaar ud paa at ville give Folk ligefrem Raad i Sygdomstilfælde. Jeg er aldeles overbeviſt om, at Bøger af denne Art, hvor vel mente de end i og for ſig kan være, i Grunden aldrig har gjort Gavn, derimod ſikkert ofte Skade, idet der til den rette Forſtaaelſe af dem udkræves Forkundſkaber, af hvilke det ſtore Publikum umuligt kan være i Beſiddelſe. Der vil naturligvis blandt mine Læſerinder være en Mængde, ſom f. Ex. har Interesſe for Blomſterdyrkning og ſøger at bidrage til Hjemmets Hygge ved Hjælp af Potteplanter; jeg tvivler ikke om, at jo mange af Dem har ſøgt at udvide Deres botaniſke og gartneriſke Kundſkaber ved at anſkaffe og ſtudere et eller andet af de mange Værker om Stueplanters Kultur, hvormed vor Literatur er bleven beriget. Men, ſig mig nu oprigtigt med Haanden paa Hjertet, om De har haft noget egenligt Udbytte af Deres Studier, og om De ikke langt hyppigere har maattet beklage, at Deres beſkedne blomſtrende Venner, naar De har begyndt at behandle dem efter „Kunſtens Regler" og den i Bogen givne Anvisning, er vantrivedes og gaaede helt til Grunde? Er De nu fuldt oprigtig, maa De i alt Fald i mange Tilfælde indrømme, at De ſelv har forſkyldt Deres Tab, idet De har misforſtaaet Anvisningerne, og at De maaſké havde gjort meget bedre i at følge Deres eget Hoved og Deres egne Erfaringer med Henſyn til Røgten af Deres Plejebørn. Disſe Gartnerbøger kan være aldeles korrekte og paalidelige, men den rette Forſtaaelſe af dem kræver gartneriſke Forkundſkaber, ſom Læſeren maaſké ſavner, og Benyttelſen af dem bliver illuſorisk, maaſké endogſaa ſkadelig.

En anden har maaſke Interesſe for Fugle; han ønſker at behandle ſine livlige og kvidrende Yndlinge paa bedſte Maade, anſkaffer ſig en „Anvisning til Stuefuglenes Røgt og Pleje" og vil efterhaanden blive uhyggelig til Mode ved at ſe de ſørgelige Reſultater af en ſaadan theoretiſk Behandling.

Jeg haaber, at jeg ved disſe paa Maa og Faa valgte Exempler har formaaet at fremſtille min Mening om populære Lægebøger i et tilſtrækkelig klart Lys. Intet fornuftigt Menneſke vil uden de nødvendige Forkundſkaber vove at behandle ſine egne eller ſin Families Sygdomme efter et ſaadant Skrift. Noget anderledes ſtiller Sagen ſig, hvor det gjælder om disſe „Nutidsſygdomme", hvis Oprindelſe i alt Fald til Dels kan ſøges i egne Forſyndelſer mod vort Helbred, og hvis Magt ofte kan knækkes ved en fornuftig Levevis og ved at udfolde den Energi og aandelige Styrke, ſom vi bør ſætte en Ære i at beſidde. Jeg vil derfor ej heller tage i Betænkning i jevne Ord at fortælle Dem et og andet om Behandlingen af Nervøſiteten, ſaa meget mindre ſom denne Behandling for en meget væſenlig Del helſt ſkal ſke *forend* Sygdommens Udbrud. Det er netop her den *forebyggende* Behandling, hvorpaa den ſtørſte Vægt maa lægges, og herunder vil der blive rig Lejlighed til at omtale ſaadanne almindelige Forſkrifter for et ſundhedsſvarende Liv og Levned, ſom under alle Omſtændigheder kan være os til Gavn og Glæde, ſelv om vi tør haabe at være værnede mod Nervøſitetens Angreb.

Vi vil da altſaa førſt og fremmeſt underſøge, om der gives

Forholdsregler til Forebyggelſe af Nervøſitet.

Jeg har allerede paa et tidligere Sted i disſe Afhandlinger ſagt, at den bedſte Arvelod, Forældre kan give deres Børn med i Verden, er Sundhed. Vi har ogſaa, endog temmelig udførlig, paaviſt, at Sygdomme og ſygelige Anlæg desværre alt for ofte nedarves fra Forældrene til Børnene. Forældre har da førſt og fremmeſt den Pligt mod deres tilkommende Børn, at de efter bedſte Evne bevarer deres egen Sundhed. Men vi kan gaa endnu et Skridt videre. Jeg véd meget vel, at jeg kommer ind paa Forhold, ſom vor moderne og overforfinede Samtid gjerne vil holde borte fra ſig, og hvorpaa man ſaa nødig gaar ind, men ſiges ſkal det, og det ſkal ſiges med al den Vægt, jeg formaar at lægge deri Mand og Kvinde bør ſlutte ſig til hinanden ikke udelukkende af egoiſtiſke Henſyn; de bør aldrig lade ſig det gaa af Glemme, at de har Pligter mod den ufødte Slægt, der kan faa ſit Udſpring af deres Ægteſkab. Filoſofen, Lægen og ethvert fornuftigt Menneſke, alle ſom én bør de gjøre Propaganda for denne Tanke, hvorpaa i Virkeligheden Efterſlægtens Velfærd og hele Fremtiden beror. Det bør efterhaanden gaa op for alle og faſtſlaas ſom en almengyldig Regel, at Ægteſkab kun bør indgaas mellem *ſunde* Menneſker. Jeg véd meget godt, at man i vor humane Tidsalder ikke kan haabe, at Staterne gjennem Lovgivningen vil ſikkre ſig mod en ſygelig Befolkning ved at forbyde Ægteſkaber mellem ſyge og ſvagelige Individer, ſaaledes ſom Tilfældet var i flere Statsſamfund i tidligere Tid. (I katholſke Lande har man dog en Beſtræbelſe i denne Retning, idet Ægteſkab mellem Nærbeſlægtede til Dels er forbudt; ſaadanne Ægteſkaber giver nemlig, ſom Erfaringerne viſer, ſvagelige Børn; endvidere har jo de fleſte Stater Beſtemmelſer for en Minimumsalder, under hvilken Ægteſkab ikke maa indgaas). Nej, jeg ſtoler ikke paa Love og Anordninger i ſaa Henſeende; men jeg haaber paa, at Menneſkene dog efterhaanden vil udvikle ſig ſaaledes, at deres — om jeg ſaa maa ſige — æſthetiſke Sans lidt efter lidt vil uddannes ſaaledes, at det bliver en Vane at betragte fuld aandelig og legemlig Sundhed ſom den førſte og vigtigſte Betingelſe for Indgaaelſen af et Ægteſkab. Her kan den moderne, mere ædruelige Realisme have en ſtor Miſſion at udføre, hvis den bliver i Stand til uden Trompetſkrald og uden Anvendelſe af raa Kynisme at indpode den opvoxende Slægt ſaadanne Anſkuelſer. Den uſunde og blegſotige Romantik maa udryddes fuldſtændigt paa dette Omraade, men det maa naturligvis ſke med kjærlig og nænſom Haand, for at der ikke ſammen med Ukrudtet ſkal oprykkes ſunde og livsfriſke Spirer til anden høj og ædel Udvikling. Et vægtigt Middel til Udviklingen af ſaadanne Anſkuelſer, der i

Virkeligheden fuldt ud vilde ſtemme med Menneſkets højere Beſtemmelſe, vilde det være, om Mænd og Kvinder med faſt Overbevisning om Rigtigheden af det her udtalte, med Evne til at omgaas og tiltale de Unge og med oprigtig Kjærlighed til Sagen henvendte ſig i Ord og Skrift til den opvoxende Slægt, lærte den at ſætte alt taabeligt Snerperi til Side og bibragte den Tro paa Sagen og en lys Forhaabning om en lykkelig Fremtid.

Ja, kjære Læſerinder og Læſere! De kan nu gjerne ſmile ad den gamle Doktor, ſom har talt ſig varm i denne Sag, og mene, at han er en uforbederlig Idealiſt; jeg tror dog ſikkert, at De i Deres Hjerter vil give mig Ret og ſlutte Dem til mig — i alt Fald med Deres bedſte Ønſker.

(Fortſ.)

Hjemmet.

Paa Konditorierne.

Der er mange Damer, der ikke kan udrette et Par Ærinder, uden ſtrattelig at hvile ſig lidt ud og forfriſke ſig lidt i et Konditori og derved føje en aldeles unyttig Udgift til de nyttige, de har gjort. Mange Damer foretrækker endogſaa at gaa en lang Vej til et „billigt" Udſalg, for ſaa ſenere at belønne ſig ſelv med en „Kop Chokolade og et Par Kager", uden at betænke, at de, hvis de havde anvendt dette Beløb forbelt dr. [illegible] af det indkjøbte Stof, vilde kunne have faaet dette i en reel Butik, hvor Varerne garanteredes ſkn. I Stedet for at glæde ſig over, at Tøjet holdt ſaa og ſaa meget længere, havde de gode Damer nu kun nydt den kortvarige Glæde af Beſøget hos Konditoren. Naturligvis menes der hermed ikke, at en Dame, der, efter at have beſørget de nødvendige Ærinder og har en lang Vej hjem, ikke ſkulde kunne drikke en Kop Kaffe eller Chokolade i et anſtændigt Konditori, det er kun mod den Overhaand, den Skik eller Uſkik tager, der ankes her. Det er nemlig ikke mere Damer aléne, der trænger til en lille Forfriſkning, halvvoxne Piger og Børn kan nuomſtunder ikke være ſultne ſaa længe ad Gangen, og maa derfor abſolut ty ind i et Konditori, hvor de ſaa ikke kjøber en Kage eller et Stykke Wienerbrød, men ganſke roligt tager Plads og faar Chokolade eller Is ſerveret. Min lille, elleveaarige Datter gik paa et Haandarbejdskurſus. Hun fulgte altid med de andre Smaapiger, der lærte ſamme Steds, men hjem kom hun altid aléne, og paa mit Spørgsmaal hvorfor, ſvarede hun ſaa, at „de andre havde Penge med til at gaa ind til Konditoren for at nyde noget, da de ellers blev for ſultne paa Hjemvejen". En Dame af mit Bekjendtſkab turde aldrig tage ſine Børn med ſig, naar hun gik Ærinder, da de Smaa altid beſtormede hende med Bønner om at gaa ind paa et Konditori med dem. — Hvorfor havde hun da forvænt dem ſaaledes? — Jeg har altid mine Børn med, naar jeg gaar Ærinder, og Kaffen eller Aftensmaden ſmager os altid dobbelt godt, naar vi kommer dygtig ſultne hjem. Vi kjøber ogſaa undertiden for en 10 Øre Kix eller Thekranſe hos en Bager, men tager dem altid hjem med og deler dem hjemme; paa et Konditori har mine Børn aldrig været. Jeg betragter mine Husholdningspenge ſom Gods, min Mand har betroet mig at forvalte, og ikke ſom noget, jeg kan ſkalte og valte med efter Behag, og jeg vilde ſkamme mig over mig ſelv, derſom nogen kunde beviſe mig, at jeg havde anvendt nogen Del af dem til Nydelſe for mig ſelv aléne.

A. B.

Solen og Vandkaraffen.

Foraarsſolen begyndte rigtig at faa Kraft, og vi lukkede, lykkelige over det gode Vejr, alle Vinduerne op for at give Solen frit Spillerum.

Vi ſad inde i Dagligſtuen, hver ved ſit Arbejde, da pludſelig en ſtærk Brandlugt ſkræmmede os fra vore Pladſer.

Vi ſtyrtede ind i Sovekammeret, hvorfra Røgen kom, og blev Vidner til et mærkeligt Syn.

Paa en Kommode nær ved Vinduet ſtod den fyldte Vandkaraffe paa ſin ſædvanlige Plads; bag den laa et Par Gummimanſchetter; disſe ſidſte fandt vi forvandlede til en lille, glødende, halv forkullet Rulle, der havde brændt et Hul i Kommodetæppet og opløſt Lakken paa Kommoden. Spørgsmaalet, hvorledes disſe Sager var komne i Brand, var ſnart løſt, da vort Blik faldt paa Vandkaraffen, gjennem hvilken Solens Straaler faldt og dannede et ſtærkt Brændpunkt bagved den, hvorved de let antændelige Manſchetter var gaaede op i Lue.

Jeg har meddelt dette lille Tilfælde, forbi jeg tror, at der er mange Huſe, hvor man ikke har noget Begreb om den Fare, der er, ved at ſtille fyldte Vandkaraffer i Solen, uden at flytte let antændelige Gjenſtande — Papir, Træſplinter o. ſ. v. — der maatte være anbragte bag dem, bort førſt. U. A.

Husraad.

Middel mod Hudorme i Anſigtet.

Man dypper en ulden Klud i Brændevin og gnider nogle Gange haardt hen over de Steder, hvor Hudormene er; det er bedſt at gjøre det om Aftenen, inden man gaar i Seng, da Huden bliver meget rød af Gnidningerne. Efter kort Tids Forløb vil de aldeles forſvinde.

Midlet er aldeles uſkadeligt, og efter min Mening findes der ikke andre, der hjælper mod Hudorme. K. O.
Kriſtinehamn.

Maveſyre

kurerer man bedſt ved, at man hver Dag drikker ſaa meget friſkt Kildevand, man kan, og derefter gaar en god Tur ud i fri Luft. Naar man dertil kun ſpiſer letfordøjelig Mad, vil man ſnart være befriet for dette Onde.

K. O.
Kriſtinehamn.

Kolde Fødder

bliver hurtig varme, naar man ſpringer nogle Gange omkring i Værelſet paa Taaſpidſerne, hvorved der opſtaar en betydelig Varme. K. O.
Kriſtinehamn.

Salve til Brandſaar.

Kjøb paa Apotheket:
Hvidt Vox — 25 Gram.
Borſyre — 25 Gram.
Paraſin — 50 Gram.
Mandelolje — 50 Gram.

Smelt førſt Voxet og Paraſinen i en Porcellænsſkaal, tilſæt derefter det øvrige under ſtadig Omrøring og bliv ved med at røre om i det i en hel Time, for at de forſkjellige Dele kan blive rigtig godt blandet. Hælder man det derefter op i en Glaskrukke, har man en Salve, ſom overgaar alle andre Salver til Brandſaar, idet den læger Saarene meget hurtigt. Denne Salve kan ogſaa anvendes mod Gjennemliggen.

K. O.
Kriſtinehamn.

Sygepleje.

Efter et længere Sygeleje klager de Syge ofte over Smerter i Hælene; ſelv den blødeſte Pude trykker og generer dem. For at undgaa dette tager man, ſaa ſnart den Syge føler Smerter, et Stykke Vat, danner det til en tyk Pølſe og drejer denne til en Krans, ſaa ſtor, at Hælene ligger frit i Kranſen og Foden har Hvile af Kanterne; derpaa vikler man blødt Gardintøj eller Gaze om, for at holde Kranſen faſt. Den Syge vil finde Hvile og Lindring derved. En Krans, der er lavet lidt ſtørre, kan bruges til at ligge Hovedet paa, naar Øret eller Kinden er angrebet; ofte kan Øret blive meget ømt under et langt Sygeleje.

En Husmoder.

Cement til Akvarier.

Man tager en lille Del fin pulveriſeret, ulæſket Kalk og blander det tilſtrækkeli
Æggehvide, til at man fa
det ud til en tyk Dejg, med
ken man, før den tørrer, beſt
Akvariets Rande. Saaſnart
tet er fuldkommen tørt, overſtr
det med ſmeltet Paraſin.

F.

Køkkenet.

En nem og billig Budd

En nem og billig Buddin
Semoulebudding. Man t
¼ Pund Semoulegryn og koger
i en Pot ſød Mælk til Grød
for 5 Øre Mandler i, naar
er færdigt, røres der en Spi
fuld Sukker, to Spiſeſkefulde M
og vil man offre et Par Æ
blommer (det kan ogſaa
væres), deri; den heldes op
Skaal og vendes, naar den
næſten kold. Buddingen anr
med rød Sauce; den kan lave
Time, før den ſkal bruges.

En Husmoder.

Rismelsbudding.

1½ Pot ſød Melk og ⅛ P
Rismel koges til Grød og efte
lidt 12 Lod Smør, 6 Lod ſi
ſøde og bittre Mandler, 3 hak
Citronſkaller og godt ½ P
Sukker kommes i Grøden og rø
med 15 Æggeblommer; til
kommes de piſkede Hvider
Buddingen koges i en Budd
form i to Timer; den er me
delikat og tillige meget drøj,
ſpiſes med Kirſebærſauce, og
angivne Portion er beregnet
18 à 20 Perſoner. J. B

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn.

Raadgiver for Hus og Hjem paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 20.

Hjemmet.

Svar

paa Præmieſpørgsmaalet i „Raadgiveren for Hus og Hjem" Nr. 13.

Der har i denne Anledning været ſaa ſtor Tilſlutning fra Læſerens og Læſerindens Side, at det glæder Redaktionen at have rejſt Præmieſpørgsmaalet, men det har været en vanſkelig Opgave at udvælge de tre „bedſte" blandt ſaa mange udmærkede, forſkjelligt ſkrevne Svar. Vi haaber dog at tilfredsſtille alle Parter ved her at offentliggjøre de tre Beſvarelſer, ſom Opmuntringspræmierne er blevne tildelte og uddrage en Gjennemſnitsberegning for mange andre af de indſendte Regnſkaber, ſaa at der derved dannes en troværdig Overſigt over, hvad man har Lov til at bruge, naar Indkomſterne beløber ſig til den opgivne Sum. Ligeledes tillader vi os ved Lejlighed at bringe enkelte Brudſtykker af de indſendte Breve, ſom forekommer os at burde paaſkjønnes i videre Kredſe.

Førſte Præmie, **20** Kroner, tildeltes følgende Beſvarelſe:

Om hvorledes en Familie, beſtaaende af fem Perſoner, Mand, Huſtru, et ſtørre og to mindre Børn, meſt fornuftig anvender en aarlig Indtægt af 1200 Kroner.

Førſt gaar jeg ud fra den almindelige Forudſætning, at Familien ejer gjældfrit: et ordentligt Indbo og en ordentlig Garderobe, eller er ordentlig klædt i den Forſtand, ſom det tilfredsſtiller Vedkommende ſelv, ſaaledes at hertil kun udfordres, hvad Slid og Ælde gjør nødvendig. Dernæſt nogle Bemærkninger om Mandens og Huſtruens Stilling og Pligter for at viſe, paa hvilket Grundlag Fremſtillingen hviler, og under hvilke Forudſætninger Beregningen kan holde Stik. For Mandens Vedkommende: at han lader hele det Beløb, ſom er opført til Husholdning, tilflyde Familien ſom ſaadan, ham ſelv iberegnet, hvilket vil ſige, at han ſpiſer ſin Mad hjemme eller medbringer den fra Hjemmet, og ligeſaa Drikkevarer eller, hvis disſe kjøbes ude, da ſaaledes, at de ikke bliver væſentlig dyrere. Endvidere at han fører Tilſyn med ſin egen ydre Beklædning, ſaaledes, at han véd, hvor denne er og i hvilken Tilſtand, og ligeledes jevnlig efterſer Familiens Fodtøj og ſørger for, at dette ikke gaaes for nært, forinden det bliver iſtandſat, og mulig ſelv kan foretage en eller anden lille Reparation, ſom at rette en Hæl, ſlaa en „Beſkytter" i paa et ſærligt ſlidt Sted, og maaſké endog pløkke et Par Saaler under, hvilket ingenlunde er ſaa ſvært, ſom mange tror. Og endelig, at han rækker Huſtruen en hjælpende Haand, f. Ex. med at ſkaffe hende Brændſel og lignende iſær paa Tider, hvor hun er ſærlig anſtrengt af Vaſk, Rengjøring o. ſ. v., da det jo altid letter og opmuntrer Huſtruen, at Manden paaſkjønner hendes Gjerning og Flid. — Huſtruen tænkes ellers i ét og alt at føre Husholdningen og ſelv gjøre ſine Indkjøb efter en rigtig Beregning, ſaavel i Forhold til den Sum, der haves til Raadighed, ſom i Fordelingen af denne efter det til enhver Tid nødvendige Behov, og vælge de forholdsvis bedſte og meſt paſſende Varer, til den forholdsvis billigſte Pris, ſamt tillave de forſkjellige Retter med en fornuftig

Vexelvirkning, ſaaledes, at det bliver en velſmagende, ſund og nærende Koſt, og endvidere ſørger for, ſaa vidt muligt, at have Maden færdig til rette Tid, og Hjemmet iøvrigt ſaa hyggeligt ſom Omſtændighederne tillader, ſaa at Manden kan faa det bedſte Udbytte af ſin Fritid, og ſaa at han ikke ſkal føle ſig friſtet til at ſkaffe ſig Forplejning eller Bekvemmeligheder udenfor Hjemmet, hvilket let vil gjøre et dobbelt Skaar baade i de ſmaa Summer og i Hjemmets Hyggelighed og Lykke. Fremdeles, at Huſtruen ſyer Familiens Linned og adſkillige andre Underbeklædningsgjenſtande, ſom derved faas bedre og billigere, ſamt ſtrikker Strømperne, og tillige at hun er ferm til at omdanne dels de Voxnes forældede Klædningsſtykker til Børnene, og dels de ſtørre Børns til de mindre, ſamt fører et nøje Tilſyn med alle Familiens Beklædningsgjenſtande, og holder disſe i den bedſt mulige Stand.

Endelig tilraades det, at Mand og Huſtru fra Tid til anden i Forening drøfter og overvejer hvilke Anſkaffelſer der er meſt nødvendige, og helſt lader Blikket glide lidt ud i Fremtiden og tager alle ſandſynlige Udgifter med i Beregningen, for at man ikke ſkal blive overraſket af nogen af disſe, efter at have givet Beløbet ud til andre Ting.

Herefter ſkal jeg gaa over til at fremſætte den egentlige Beregning:

Til Husholdning, hvorunder indbefattet: Koſt, Belysning, Vaſk og Rengjøring ſamt Huſtruens ſmaa, ſærlige Udgifter.

Beløbet til den enkelte Uge tænkes fordelt omtrent ſaaledes:

	Øre.
2 Rugbrød à 45 Øre	90
Fint Brød og Fløde, daglig 20 Øre	140
½ Pund Kaffe	70
2 Pund St. Kr. Sukker à 28 Øre	56
½ Pund The	32
1 Pund Mel	12
Gryn	20
1 Pund grøn Sæbe	20
1 Pund Soda	5
Stivelſe og Blaat	10
Rulle	10
Salt og Krydderi	5
At overføre	470

	Øre.
Overført	470
Hvidt Øl	66
Brændevin eller Akvavit	29
Kjød eller Flæſk, Fiſk og Æg	200
Urter, Kartofler og Mælk	65
2 Pund Smør til Torvepris à 80 Øre eller 1 Pund Smør à 100 Øre og 1 Pund Fedt à 60 Øre	1,60
Paalæg	50
„Illuſtreret Familie-Journal"	10
2 Flaſker Petroleum à 18 Øre	36
Traad og andre Smaating	25
Ialt	1100

Husholdning: 52 Uger à 11 Kr.		Kr. 572,00
Husleje: En god 2 Værelſers Lejlighed à 18 Kroner maanedlig	Kr. 216,00	
Udenomsrengjøring (Trapper o. ſ. v.) ſamt Hjælp til Hovedrengjøring	9,00	
		225,00
Brændſel, f. Ex. 10 Tønder Kokes til Kakkelovn	16,00	
4 Tønder Kul til Komfur, 10 Kr., ſamt en halv Favn Brænde, 9 Kr.	19,00	
		35,00
Om Sommeren bruges Petroleum.		
Skolepenge, maanedlig 5 Kroner	60,00	
ſamt Bøger, Rekviſiter og Opmuntringspræmier	15,00	
		75,00
Mandens ſærlige Udgifter til:		
Avis, Forening, Tobak, bajerſk Øl, maanedlig 4 Kr.	48,00	
Skat pr. Kvartal 4 Kr. 50 Øre, aarlig 18 Kr., Aſſurance 1 Kr. 25 Øre	19,25	
ſamt om Vinteren til de Fattige	2,75	
		70,00
At overføre		Kr. 977,00

Overført . .		Kr. 977,00
Fornøjelſer: Fælles Juleglæde for Voxne og Børn, ſamt for Familiens nærmeſte Venner	Kr. 10,00	
Mand og Huſtru 1 Gang i Theatret	„ 3,00	
og et lille Chokoladegilde paa en Fødſelsdag	„ 2,00	
Om Sommeren til forſkellige Udflugter, hvorved det altid forudſættes, at Familien ſelv medbringer Proviant	„ 10,00	
		„ 25,00
Til et Reſervefond, ſom ikke tør røres uden ved extraordinære Tilfælde, ſom Sygdom, Dødsfald eller lignende, eller ved Udſigt til et ſærlig heldigt Indkjøb, hvorved man bedre ſættes i Stand til at komplettere Beløbet, henlægges maanedlig 4 Kr.	„ 48,00	
		„ 48,00
Og endelig Reſten til: Klæder og Fodtøj ſamt Vedligeholdelſe af Indbo. Denne Konto betragtes ſom den vanſkeligſte at ſpecificere, dels fordi Smagen her er ſaa forſkjellig, dels fordi Familien jo ikke kan fuldſtændig opklædes for det Beløb, ſom haves til Raadighed i det enkelte Aar. Dette maa altſaa ſke dels ſkiftevis, ſaaledes, at naar der et enkelt Aar gaar mere til Indbo, ſaa bliver der mindre til Tøj, eller naar et Medlem af Familien i et Aar faar noget mere, ſaa maa de andre nøjes med mindre, dels endelig ſucceſſive, f. Ex. Huſtruen faar det ene Aar en Dagligkjole, Støvler og Underbeklædning, det andet Aar en pæn Kjole og Hat, og det tredje Aar Overtøj o. ſ. v. Herefter deles Beløbet gjennemſnitligt ſaaledes: Manden 50 Kr., Huſtruen 35 Kr., det ſtørſte Barn 25 Kr.	„ 110,00	
de to mindſte tilſammen 25 Kr. og til Vedligeholdelſe af Indbo 15 Kr.	„ 40,00	
		„ 150,00
Tilſammen . . .		Kr. 1200,00

M. & B.

Anden Præmie, **10** Kroner, tildeltes følgende Beſvarelſe:

Ved disſe Linjer vil jeg tillade mig at fremſtille min Husholdning førſt med 1200 Kr. i aarlig Indtægt. Vor Husſtand beſtaar af 5, Mand Kone og 3 Børn [i en Alder af 6, 4 og ½ Aar], hvoraf min ældſte, en Dreng, ſøger Skole. Jeg vil her nøjagtig og efter bedſte Evne beſkrive, hvorledes jeg fordeler de 1200 Kr., og, ſom jeg ſynes, paa den meſt ſparſommelige Maade. Førſt et Par Smaabemærkninger: Jeg holder ingen Pige, men en Kone en Gang om Maaneden til Vaſk og Trappen, da jeg ſelv vaſker ſmaat Tøj en Gang ugentlig, ſom man altid maa, hvor der er ſmaa Børn. Jeg ſyer alt Børnenes og mit eget Tøj ſelv, hvorfor jeg holder „Nordiſk Mønſter-tidende", hvori man kan ſe alt, hvad der behøves, for at være baade net og ſmagfuldt klædt. Hvor jeg er kommet med Børnene, har jeg altid hørt, at baade de og jeg var nydelig klædt. „Hvor faar De Tid til alt det," er der mange, ſom ſpørger, „da De dog ingen Pige holder?" Førſt og fremmeſt ved en ordentlig Inddeling af min Tid og ved at ſtaa tidlig op, ſaa er Dagen dobbelt ſaa lang og Humøret godt, og det er det, ſom hjælper bedſt igjennem alt, ogſaa for Børnenes Vedkommende; man faar dem meget længere med Spøg og Munterhed, end med Alvor. Hvad der ogſaa hjælper til, om ogſaa Indtægterne ikke er ſaa ſtore, er at forſtaa at hygge et Hjem, ſaa baade Mand og Børn føler ſig tilfredſe deri. Det behøver ikke at være ſtort og elegant, blot det er indrettet med lidt Smag, og det er lyſt og rent og oplivet ved yndige Blomſter, ſom kun koſter ſaa lidt andet end Omhu og Tid, og har man et lille, hyggeligt Hjem og efter bedſte Evne ſøger at opdrage Børnene til Lydighed og Kjærlighed, ſaa ønſker man heller ikke at fare om fra den ene Fornøjelſe til den anden, hvorpaa der ſpildes baade Penge og Tid. Om et Maaltid er nok ſaa tarveligt, naar det kun er lavet ſom det ſkal laves, med Omhu og Orden, kan det ſmage En ligeſaa godt, ſom det ſmager dem, der faar deres fra Rigdommens og Overflødens Køkken.

Nu vil jeg opſkrive alt, hvad vi har at give Penge ud til, uden at glemme noget. Alt er her det aarlige Forbrug:

Husholdningspenge	Kr.	624,00
Husleje	„	240,00
Brændſel og Lys	„	45,68
Klæder og Fodtøj	„	110,00
Skolepenge	„	24,00
Læge og Medicin	„	30,00
Skat	„	18,00
Blade	„	19,80
Forlyſtelſer	„	14,00
Fremmed Hjælp	„	14,40
Brandpolice	„	2,50
Min Mands Lommepenge	„	45,00
Summa . .	Kr.	1187,38

Reſt til uforudſete Udgifter, f. Ex. en Konfirmation eller et Bryllup i Familien eller lignende, hvor man maa give en lille Gave.

Det ugentlige Forbrug til Fødemidler bliver 12 Kroner. Kaffe og The er det, vi bruger mindſt af; derimod holder jeg meget paa, at iſær Børnene faar meget Mælk og Øl; ligeledes er det meget en Vane med Paalæg paa Maden; naar man faar god og kraftig Middagsmad, mener jeg, at Oſt er nok; faar man noget tilovers af Eftermaden, er det en anden Sag. I alle Tilfælde ſkal man overfor Børn være forſigtig med for meget Paalæg; man véd ikke om de, naar de kommer ud i Verden, kunde faa det ſom de havde det i Hjemmet, og ſaa føler de Savnet dobbelt.

I Ugen bruges:

Kjød	Kr.	2,00
Grønt og Kartofler	„	0,43
Mælk og Fløde	„	1,53
Brød	„	1,50
Smør	„	1,50
Fedt	„	0,33
Oſt	„	0,27
Urtekramvarer	„	2,39
Æg	„	0,50
Øl	„	0,78
Fiſk	„	0,45
Tændſtikker, Skoſværte	„	0,10
Summa . .	Kr.	11,78

Reſt til Sygarn, Naale o. ſ. v.

Det daglige Forbrug bliver 1 Kr. 71 $^3/_7$ Øre til ſelve Husholdningen, ſaa maa enhver efter eget Skjøn og Lyſt kjøbe ind.

Af Urtekramvarer bruger jeg ugentlig:

2 Pd. Sukker	Kr.	0,60
$^1/_2$ Pd. Kaffe	„	0,35
$^1/_4$ Pd. Cikorie	„	0,07
2 Lod The	„	0,14
2 Pd. Mel	„	0,22
1 Pd. Ris	„	0,24
Salt og Krydderier	„	0,10
1 Pd. Semoulegryn	„	0,20
$^1/_2$ Pd. Sagogryn	„	0,12
Sæbe og Soda		0,15
Roſiner	„	0,20
Summa . .	Kr.	2,39

Redegjørelſe for de øvrige Udgifter.

Huslejen.

Vi giver 240 Kr. om Aaret, 20 Kr. maanedlig for en rar lille 3-Værelſers Lejlighed.

Brændſel og Lys

har jeg beregnet med 15 Tdr. Kokes og en halv Favn Brænde aarlig, og Reſten er til Petroleum. Kokſene er beregnet til 160 Øre pr. Td., og Brændet til 11 Kr. en halv Favn, Petroleumen til 17 Øre pr. Pot.

Klæder og Fodtøj.

1 Sæt Herreklæder hvert andet Aar og 1 Damekjole etc. hvert andet Aar, 2 Sæt aarlig til de 2 Børn, 1 Sæt Fodtøj til Mand, Kone og de 2 Børn, 2 Gange forſaalet for Mandens Vedkommende, 1 Gang hver for de 3 andre Parter, og det har jeg beregnet nogenlunde ſaaledes: 1 Sæt Herreklæder 60 à 65 Kr., Kjolerne og Børnenes Tøj syr jeg ſelv og har det for det Halve af, hvad det koſter i Butikerne. Fodtøj er 11 Kr. for min Mand, 9 Kr. for mig, 5 Kr. for Drengen og 3 Kr. 50 Øre for Pigen; det øvrige er til Forſaalinger, Hatte, Handſker etc.; det er ikke meget, men nok, naar man har god Vilje til at komme igjennem med det.

Skolepenge.

Det bliver 24 Kr. aarlig, altſaa 2 Kr. maanedlig; Bøger og Skolerekviſiter har jeg endnu fra min Pigetid, da jeg ſelv læſte med nogle Børn.

Læge og Medicin.

Vi er i Sygekaſſe og ſvarer 30 Kr. aarlig, og faar alt i Tilfælde af Sygdom.

Blade.

Vi holder „Dags-Telegrafen", „Illuſtr. Familie-Journal" og „Nordiſk Mønſtertidende", ſom ialt bliver en Sum af 19 Kr. 80 Øre.

Forlyſtelſer.

Ja, det er ikke meget, vi har hertil, men vi bryder os ikke ſaa meget derom; 2 Gange i Theatret om Vinteren à 1 Kr. 50 Øre Billetten — det er jo ikke de flotteſte Pladſer, men vi morer os der alligevel; om Sommeren er det vor ſtørſte Fornøjelſe at gaa ud i det Grønne med Børnene, vi gaar til Skoven, tager Maden med og er lige ſaa glade, ſom hvis vi havde givet en hel Del Penge ud.

(Fortſættes.)

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 21.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Medens man altſaa, efter min Mening, maa gjøre Afkald paa enhver Forhaabning om ad Lovgivningens Vej at kunne modvirke Afſluttelſe af Ægteſkab mellem ſyge eller ſvagelige Perſoner, vil en vel ment Opfordring til at ſpørge ſin Læge til Raads maaſké ikke falde i hel ufrugtbar Jord. Lægen vil ſaaledes beſtemt fraraade ægteſkabelig Forbindelſe mellem to Perſoner, der begge lider af Nerveſygdom; endvidere vil han, hvis han direkte bliver adſpurgt, ogſaa fraraade Ægteſkab ind i nerveſvage Familier, ſelv om de paagjældende Individer i alt Fald for Tiden ſynes ſunde og raſke. — Men — ét er at give gode og fornuftige Raad, et andet at følge dem, og desværre ſer vi, at det ſom oftest er Tilfældet, at Ægteſkabskandidaterne af begge Kjøn ikke „tager Fornuften fangen" i denne Henſeende, og det er i Henhold til denne bedrøvelige Kjendsgjerning, at vi nu ſkal fortſætte vore Betragtninger over, hvorledes vi bedſt kan forebygge Udbrud af Nervøſitet og Nerveſygdomme hos Børn af ſaadanne mistænkelige Ægteſkaber.

Hvor Moderen er nerveſvag, bør hun aldrig ſelv opamme ſit Barn; jeg véd godt, hvor vanſkeligt det kan falde den kjærlige Moder at fraſige ſig denne den førſte Pligt mod ſit Barn, men netop i Kraft af ſin Kjærlighed maa hun bringe dette Offer og ſkaffe Barnet en ſund Amme. Alt ſom Barnet voxer til, maa der lægges den allerſtørſte Vægt paa en fornuftig Opdragelſe, foruden at man naturligvis maa ſørge for, at det faar god og rigelig Næring, ren og friſk Luft, rigelig Søvn og god Pleje af Huden ved Bade, hvad der ſpiller en ſtor Rolle. Med Henſyn til Opdragelſen ſkal jeg for det førſte antyde, at det er af ſær Vigtighed, at Barnet vænnes til ikke at være kræſen; det ſkal have ſin ſimple og gode Koſt og maa ikke faa Vane til Slikkerier; det ſkal vænnes til at kunne taale Forandringer i Temperatur og til ikke at give alt for ſtærkt efter for Smerteſornemmelſer. Det er altſaa en Vænnen til Haardførhed, jeg pointerer. Det ſkal ikke proppes med eventyrlige eller ſkræmmende Fortællinger og maa ikke faa Lov til at anſkaffe ſig ſærlige Sympathier eller Antipathier; hertil hører f. Ex., at man bør vænne det til at ſe paa alle Slags Dyr uden at faa Uvilje eller Skræk for dem. Naar Barnet er voxet til og har faaet Lyſt til i ledige Timer at beſkjæftige ſig med Læsning, maa man nøje vogte over dennes Beſkaffenhed og holde alt borte, der i for høj Grad kan paavirke den hos ethvert Barn allerede meget livlige Fantaſi; alt, hvad der kan vække Rædſel og

Gyſen hos Barnet, maa fuldſtændig banlyſes; hertil hører i førſte Række mange af disſe dumme, gamle Eventyr, hvor Trolde, Spøgelſer og Gjenfærd ſpiller en Hovedrolle.

Men — paa den anden Side maa man vel vogte ſig for Overdrivelſer eller for at gjennemføre disſe Anvisninger paa en voldſom Maade. Det kan ikke hjælpe at ville vænne Børn af med f. Ex. Spøgelſesfrygt ved at ſtille ſig op med et hvidt Lagen over ſig og ſaa, efter at Barnet godt og vel er blevet ſkræmmet fra Vid og Samling, at kaſte Tæppet og viſe Barnet, at det kun er Fader eller Moder, der er gjemt bag ved det. Ja, jeg kommer til at omtale dette, fordi jeg netop mindes et beſtemt Tilfælde, hvor en Fader i den bedſte Henſigt bar ſig ſaa taabeligt ad, og hvor den lille Gjenſtand for denne Opdragelſesmethode fik en Hjerneryſtelſe af Skrækken, der fremkaldte en uhelbredelig Aandsſvækkelſe. Det kan ej heller gaa an at tage altfor voldſomt fat paa en Hærdning af Legemet. Bedſt kommer man til Maalet ved at paſſe paa ſig ſelv og foregaa ſit Barn med et godt Exempel. Man vil heraf kunne ſe, at man, idet man paa denne Maade opdrager ſit Barn, ogſaa virker ſelvopdragende, og vi kan ſaa viſt trænge hertil, om vi end bliver nok ſaa gamle. „De „ſmaa Gryder“ har baade Øjne og Ører, og man maa ikke tro, at ſelv det lille Barn undgaar Smitten, naar det daglig ſer ſin Moder blive nervøſt forſkrækket ved enhver Lejlighed, eller naar det hører ſin Fader i Ord og Handling give ſin nervøſe Forſtemning Luft. Fra et ſaadant Hjem burde Barnet helſt fjernes for at kunne tilbringe ſine førſte Udviklingsaar under ſundere og bedre Omgivelſer.

[Fortſættes.]

Hjemmet.

Svar

paa Præmieſpørgsmaalet i „Raadgiveren for Hus og Hjem“ Nr. 13.

(Sluttet.)

Fremmed Hjælp.

Jeg holder en Kone én Gang om Maaneden til at vaſke, men da jeg ſelv vaſker alt det Smaa, er der kun en halv Dags Vaſk for Konen; om Eftermiddagen forretter hun grovere Arbejde, ſom jeg ſelv ikke holder af, derfor faar hun 1 Kr. 20 Øre, og er meget tilfreds med det.

Brandpolice.

Vi ſvarer 2 Kr. 50 Øre for en Asſurance af 2500 Kr. aarlig.

Lommepenge.

Ja, det er min Mands Raaderum, det bliver ikke meget, omtrent 86 Øre om Ugen til Tobak, Cigarer etc., men der er jo heller ikke meget at give af.

Min Tidsinddeling.

Førſt og fremmeſt tidlig op, Kl. 6 i det ſeneſte, ſaa laver jeg førſt Morgenbrikken for min Mand og mig; derefter begynder jeg at gjøre Dagligſtuen i Stand. Imidlertid vaagner de to ſtørre Børn, ſom ſaa bliver klædte paa og faar deres Mælk; derefter fejer jeg den ſtørſte Stue og tørrer Støvet af — der er vi jo ikke ſaa meget, ſaa der er jeg ſnart færdig —, ſaa vaagner imidlertid den mindſte, ſom ſaa bliver gjort i Stand og faar ſin Spiſe, ſaa gjør jeg Soveværelſet i Stand tilligemed Køkkenet. Imidlertid er Klokken bleven 10, ſaa imedens Barnet tager ſin Formiddagsſøvn, tager jeg ſtrax fat paa Maden, ſom hellere maa være for tidlig end for ſilde færdig, naar der kun er én Times Middag; naar vi har ſpiſt, og jeg har vaſket op, pynter jeg lidt paa Børnene, ſaa vi kan gaa en Tur fra Klokken 2 til 3; naar jeg ſaa kommer hjem, ſætter jeg mig til at ſy, og læſer Lektierne med Drengen indtil Klokken 6¾, hvilken Tid vi ſpiſer til Aften; derefter kommer Børnene i Seng, og ſaa er jeg fri, kan i Ro og Mag læſe Aviſen, min Mand og jeg kan tale ſammen, eller vi læſer en eller anden Bog, indtil ordentlig Sengetid. Nu vil maaſke nogle ſige: Naar man har ſmaa Børn, kan man ikke beſtemme over ſin Tid, men fra førſt af maa man vænne et lille Barn til Regelmæſſighed, naar det ſkal være oppe. Jeg véd ikke, om mine Børn er mere taalmodige end andre, det betvivler jeg, men det kunde aldrig falde mig ind at ſidde timevis med et Barn paa Armen; det ſkal være noget oppe, og jeg lægger derfor et lyſt Tæppe paa Gulvet og lægger Barnet der, naar jeg véd, det ikke trænger til noget. Børn bliver meget mere tilfredſe ved at ligge og ſtrække ſig, end ved at ſidde foroverbøjet paa en Arm, men vi maa jo gaa frem med Taalmodighed; i Førſtningen holder de ikke af det. Medens det Strækker ſig der, faar jeg udrettet mine Ting. Endnu ét: om Lørdagen lægger jeg gjerne Børnenes Tøj frem, ſom de ſkal have paa om Søndagen; der er ikke noget kjedeligere for en Mand, naar han er hjemme, end at der ſkal ſys paa Tøjet, derſom man vil gaa en Tur, og der ſaa mangler baade det ene og det andet. Ligeledes tillaver jeg Maden om Lørdagen til om Søndagen, for det er ogſaa kjedeligt, naar Konen bliver ude i Køkkenet hele Dagen for at lave den Smule Mad. Nu vil jeg kun ønſke, at jeg ikke har trættet for meget med min Beſkrivelſe; det Hele er jo kun, at man kommer længſt med lidt god Vilje og med Parolen: „det **ſkal og maa** være ſaaledes."

M. B.

Tredje Præmie, **5 Kroner**, tildeles følgende Beſvarelſe:

Flere Gange, naar jeg i „Raadgiveren for Hus og Hjem" har læſt en Beſkrivelſe over en Husholdning paa et Par Tuſind Kroner, har jeg haft Lyſt til ogſaa at give et lille Referat af min Husholdning paa 1200 Kroner, men jeg har hver Gang ladet det være, dels fordi min Tid altid er optaget, dels fordi jeg tænkte, at det ikke vilde intereſſere nogen at faa at vide, hvorledes vi Smaafolk bærer os ad, for at komme ud af det; nu har jeg imidlertid den Glæde at ſe, at Redaktionen ſelv har optaget Spørgsmaalet til Beſvarelſe, og derfor vil jeg ſaa godt jeg formaar opfylde den ærede Redaktions Ønſke. Vor Husſtand beſtaar af Mand, Kone og 3 Børn paa henholdsvis 8, 5 og 4 Aar, vi bebor en ſtor 2-Værelſes-Lejlighed, ſom vi har taget ude paa Frederiksberg, fordi man her faar den billigere, og tillige bor man friere.

Vor Husleje andrager aarlig	Kr.	192,00
Brændſel, beſtaaende af 10 Tdr. Kokes . .	„	18,10
7 Tdr. Kul	„	17,50
12 Sække Fyrrebr. . .	„	12,00
Sygekasſe	„	20,00
Lommepenge til min Mand	„	104,00
Belysning, beſt. af 52 Potter Petroleum	„	8,32
Koſt: 10 Kr. 50 Øre ugentlig i Vinter-, og 11 Kr. i Sommerhalvaaret	„	559,00
Syltning	„	10,00
Skatter	„	20,00
Skolepenge	„	24,00
Skolerekviſiter.	„	4,00
Klæder	„	130,00
Fodtøj	„	40,00
Rengjøring	„	8,00
Reparation af Møbler og Køkkentøj . . .	„	8,00
Fornøjelſer	„	20,00
En Avis	„	5,00
Tilſammen . .	Kr.	1199,92

Vil min Mand give nogen af os en Preſent, maa han gjøre det af ſine Lommepenge; at han bruger ſaa mange Lommepenge er begrundet i, at han har ſit Arbejde udenfor Hjemmet, gaar om Morgenen Kl. 5$^1/_2$ og kommer førſt hjem Kl. 6$^1/_2$ om Aftenen, og derfor maa kjøbe Kaffe og Øl paa Arbejdsſtedet; desuden er deri jo indbefattet Barbér, Tobak og Cigarer. Sygdom koſter os ikke noget, thi Læge, Medicin og Sygepenge faar vi fra Sygekasſen. Af Fodtøj reparerer min Mand, ſaa vidt han kan, det meſte, derved ſparer vi mange Penge; desuden kjøber vi Kapſko til Børnene til at løbe i Gaarden med, og jeg laver Kludeſko til dem til at gaa inde i Stuen med. Til Hovedrengjøring har jeg en Kone 2 Gange aarlig 2 Dage ad Gangen; Vaſken beſørger jeg ſelv; jeg vaſker gjerne hver Uge, fordi jeg jo ſaa ikke har ſaa meget. Af Klæder ſyr jeg ſelv alt Børnenes Tøj, undtagen Overtøjet; jeg kjøber Mønſtre en Gang imellem, naar jeg ſer noget nyt, ſom jeg ſynes om, ſaa kan jeg jo lægge til, ſaa de kan pasſe det i længere Tid. Børnenes daglige Tøj ſyr jeg i Almindelighed af min Mands eller mine aflagte Klæder. „Illuſtreret Familie-Journal" maa jeg ſelv betale af mine Ugepenge, fordi vi ellers ikke havde Raad til at holde den, og da det ikke er mig muligt at ſkaffe ſaa ſtore Summer til Veje ſom 1 Kr. 25 Øre, maa jeg betale den i ugevis. Vil vi kjøbe en eller anden Gjenſtand til Huſet, da maa vi undvære et Stykke Tøj, ſom vi ellers kunde have faaet, men det kan vi ogſaa nok en Gang imellem, thi jeg ſøger altid at vedligeholde vort Tøj, ſaa at vi alle er propre og hele, derved har jeg fuldt op af Arbejde, men jeg ſtaar op Klokken 5 om Morgenen, ſaa faar jeg mit Hus tidlig i Orden, ſaa har jeg jo hele Dagen til min Raadighed, da vi førſt ſpiſer til Middag Kl. 6$^1/_2$, naar min Mand kommer hjem. — Om Sommeren faar jeg 11 Kr. om Ugen til at føre Hus for, og om Vinteren 10 Kr. 50 Øre. Kommer der nogle Bekjendte, faar jeg extra 1 à 1$^1/_2$ Krone, ſom da bliver taget af Fornøjelſeskasſen; hver Lørdag kjøber jeg ſaa meget ſom muligt til Forbrug i Huſet. —

Form og Fylde, at de i Livet kan blive Baſis for det vedkommende Menneſkes Brugbarhed i den og den beſtemte Retning. Kun ad en ſaadan Vej og ved en ſaadan Begyndelſesundervisning kan Staten vente at faa dygtige og kraftige Borgere, der virker hver i ſin Retning i Overensſtemmelſe med ſine Evner og Anlæg.

Samtidig med Skoleundervisningen er det altid nødvendigt at ſørge for, at Børnenes Legeme udvikles paa heldig Maade; de ſkal have rigelig Bevægelſe i friſk Luft og øve deres Muſkler ved Gymnaſtik og andre Legemsøvelſer, og denne Udvikling af Legemet ſkal foregaa blandet med den øvrige Undervisning ſaaledes, at Børnene ikke ſidder indelukkede i Skolelokaler og Stuer i alt for lang Tid ad Gangen. Man maa ikke tro, at det her ſagte aléne ſkal gjælde for Drenge; det er i det mindſte ligeſaa vigtigt, at Pigebørns Legemer udvikles, og man er da ogſaa heldigvis i de ſenere Aar kommen godt med i ſaa Henſeende, i viſſe Maader maaſké endog længere, end man burde; medens det nemlig er godt og rigtigt, at unge Piger gjør Gymnaſtik, lærer den ædle Svømmekunſt og løber paa Skøjter, turde det dog viſtnok være at drive Emancipationen altfor vidt ved at oprette f. Ex. kvindelige Roforeninger eller Boxeklubber.

En gavnlig Udvikling af Legemet og Øvelſe af Muſkelſyſtemet fremkaldes nu for Tiden efter engelſke og tyſke Forbilleder ved en Mængde Spil og Lege, ved hvilke der foruden den egenlige Bevægelſe ogſaa kan udvikles Ynde og Behændighed. Vi bør i ſaa Henſeende opmuntre vor opvoxende Ungdom til at træde ind i de Foreninger, der i ſaadanne Øjemed er blevne oprettede, og vi Ældre bør ſom paſſive Medlemmer i diſſe ſtøtte deres Formaal, hvad der ikke mindſt kan ſke ved at viſe Intereſſe for diſſe Legemsøvelſer. I det gamle Grækenland var det en af de meſt ſkattede Fornøjelſer at overvære Ynglingenes gymnaſtiſke Øvelſer, og i det nuværende England har hele Folket lige fra de højeſte til de laveſte Klaſſer levende Intereſſe for al Slags Sport; Englændernes ubeſtridelige Forrang blandt Europas Nationer ſom ſærlig praktiſke Folk hidrører nok ſaa meget fra deres flittige Legemsøvelſer ſom fra den megen Kjødſpiiſen. Det er et taabeligt Kæleri, naar Forældre holder deres Børn borte fra denne Slags Øvelſer af Frygt for, at deres kjære Afkom ſkal komme til Skade; Børnene erhverver tvert imod derved en Behændighed, Smidighed og Aandsnærværelſe, ſom vil værne dem mod mange Ulykkestilfælde i Fremtiden. —

Lad os nu forſøge en Paaviſning af, hvorledes Samfundet ſelv eller, hvad der bliver det ſamme, Staten i flere Henſeender maaſké kunde iværkſætte forebyggende Forholdsregler mod den Overhaand tagende Nervøſitet.

Vi ſkal naturligvis ikke her komme ind paa fromme Ønſker og omtale, hvorledes det vilde være til ſtor Gavn, om alle offentlige Stridsſpørgsmaal paa kirkeligt, politiſk eller ſtormerkantilt Omraade kunde blive afgjorte, uden at Lidenſkaberne kom i for ſtærk Bevægelſe; vi maa holde os til mere beſtemte Ting. Her kan jeg da for det førſte betone Vigtigheden af en virkelig Søndagshvile ſaaledes, at alle Menneſker fik en ſand Hviledag en Gang om Ugen. Jeg har allerede tidligere omtalt, hvor nødvendigt det er, at der finder en Vexlen Sted mellem Arbejde og Hvile for det enkelte Menneſke; en virkelig Søndagshvile vilde have ſamme Betydning for det hele arbejdende Samfund; man forſtaa mig ret: jeg vil ikke en engelſk pietiſtiſk Søndag, hvor alle uſkyldige Fornøjelſer er bandlyſte, men jeg vil have en virkelig adſpredende Hviledag, hvor alt Arbejde ſtilles i Bero; men Søndagen ſkal da heller ikke anvendes til ſaadanne Adſpredelſer ſom f. Ex. Dans, der i Virkelighed repræſenterer et meget ſtrengt Arbejde. Jeg vilde med Glæde hilſe enhver Lov eller Anordning — ſelv om den var „proviſoriſk" — der gik ud paa at forbyde Arbejde paa Hviledagen. Der vilde herved være rejſt en forſvarlig Skanſe mod Nervøſitetens Angreb.

Saa kunde der maaſké fra Statens ſaa vel ſom fra Menneſkevenners Side gjøres adſkilligt mere mod den Overhaand tagende Drikkeſyge, der jo, ſom tidligere paaviſt, er en af de hyppigſte Aarſager til Nervøſitet. Det er i mine Tanker en Ulykke, at Lovgivningen betragter Beruſelſe ſom et formildende Moment ved Anſættelſe af Straf for begaaede Lovovertrædelſer; det burde tvert imod betragtes ſom en Forøgelſe af Straffſkylden. Reſultatet af denne overdrevne Humanitet er kun, at Menigmand ſlet ikke ſer noget ſlemt i Drikkeriet. Der burde ogſaa være alvorlig Straf for unge Menneſker, der beruſede ſig, ſaavel ſom for dem, der bærer Skylden derfor; jeg véd jo nok, at vi har Straffe for dem, der ſkjænker beruſende Drikke for Børn; men det er ikke nok; man burde for at redde Samfundet for denne Fare, der Aar for Aar bliver mere og mere truende, optræde med drakoniſk Strenghed. Staten burde i fuldeſte Maal ſtøtte de beſtaaende Maadeholds- og Afholdenhedsforeninger, ſørge for mundtlig og ſkriftlig Belæring, oprette The- og Kaffehuſe, hvor der ikke maatte udſkænkes ſpirituøſe Drikke og fremfor alt lægge en høj Skat paa alle alkoholholdige Sager. I vore nordlige Nabolande er det i alt Fald i visſe Egne forbundet med ſtor Vanſkelighed at faa Ret til Udſalg eller Udſkænkning af Spirituoſa; i Danmark vrimler det med Værtshusholdere, der perſonlig kan være de elſkværdigſte Menneſker, men ſom bør vide, at de i Virkeligheden imod deres Vidende og Vilje er Samfundets værſte Fjender. Det var i høj Grad at ønſke, at der ogſaa her kunde gjøres noget Alvorligt for at indſkrænke de talløſe Brændevinsudſalg og forhindre Etableringen af nye. Man maa nu endelig ikke tro, at jeg i de foregaaende Betragtninger udelukkende har tænkt paa de mindre heldigt ſtillede Klasſer i Samfundet; nej, Drikkelyſten er desværre udbredt gjennem alle Klasſer, men Ulykken er, at Smaafolk, der ikke ſamtidig faar god og rigelig Spiſe, og ſom tilfredsſtiller den uſalige Lyſt ved Hjælp af de ſletteſte Spirituoſa, er ſærlig uheldig ſtillede, og Samfundsondet føles derfor ſtærkeſt blandt disſe.

(Fortſ.)

Hjemmet.

En billig Dukkeſtue.

Mine ſmaa Piger ſkrantede og var lidt vanſkelige at underholde og holde fri for Gnavenhed. Jeg vilde gjerne adſprede dem uden at anvende for mange Penge til dyrt Legetøj, og jeg fandt paa følgende, der tillige ſenere gav mig Anledning til ved Juletid, til Fødſelsdage o. ſ. v. at glæde andre, ikke altfor kræſne Smaabørn. Jeg har altid opſparet de Staaltraade, der er om Soda- og Selterswandsflaſker (man kan naturligvis ogſaa bruge anden Staaltraad, men denne kom nu mig til gode og koſtede mig intet), mit Forraad af dette tog jeg nu frem og lavede deraf Stellene til ſmaa Møbler: Sofa, Stole, Bord, Skammel, Skilderirammer o. ſ. v., ſaadan ſom de bruges i en Dukkeſtue. Affaldsender af kulørt Broderegarn benyttede jeg til at vikle om Staaltraaden, over Sæderne trak jeg lange Traade og gjennemſtoppede dem paa tvers, ſom naar man ſtopper et almindeligt Hul. Sædet og Ryggen paa Stole og Sofa bliver derved ſom et Slags Rørfletning, og de ſmaa, brogede Møbler ſer allerkjæreſte ud. Vil man gjøre dem endnu faſtere og ſmukkere, hælder man dem over med kold, flydende Lim, lader dem tørre, og beſtryger dem med en Masſe, dannet af: for 10 Øre Guldbronze, der røres ud i Bronzetinktur. De ſmaa Møbler bliver ſaa gyldne og næſten lige ſaa faſte ſom Træ. Nu klæbes en Cigarkasſe eller maaſké en ſtørre Æſke (den maa rette ſig efter Møblernes Størrelſe) over med kulørt Papir, Hullet foran bliver nu den aabne Side af Dukkeſtuen, der, pyntet med de ſmaa Møbler, ſer nydelig ud, ikke at tale om, hvor glade Børnene er, medens den forfærdiges.

H. S.

Husraad.

Tjære paa Hænderne.

Et godt Middel til at faa Tjære af Hænderne med, er at vaſke med i Petroleum; naar man gnider Hænderne godt, vil Tjæren ſnart forſvinde; bagefter maa man ſaa naturligvis vaſke Petroleumen af.

F. H.
Helſingør.

Roſenblade ſom Middel mod Hudløshed hos Børn.

Man ſamler, naar Roſerne blomſtrer, en Del Blade og tørrer dem forſigtigt, varmer dem lidt og gnider dem til Pulver, ſom man ſaa lader gaa gjennem en Haarſigte. Det hudløſe Sted fugtes med en vaad Svamp, og det fine, vellugtende Pulver ſtrøs paa. Det læger i kort Tid.

Dr. W.

Billig Fernis til Oppolering af Møbler.

En billig Fernis til Oppolering af Møbler kan man let ſkaffe ſig ved at blande Linolje og god Vinaand, lige Dele af hver, proppe Flaſken til og ryſte den dygtig. Det gnides paa Møblerne med en ulden Lap. G. D.

Crême hygienique.

1 Lod Hvalrav,
1 Lod Mandelolie,
12 Draaber Lavendelolie og
4 Draaber Nellikeolie

kommes i en Kop, ſom ſættes ned i en Kasſerolle med Vand, der bringes i Kog. Naar det er ſmeltet, hældes det op i en lille Porcellænsſkaal med Laag.

Antonia.

Kokkenet.

En velſmagende Kop Kaffe.

Der tales ſaa meget om at lave god Kaffe, ſaa jeg har faaet Lyſt til, i al Beſkedenhed, at fortælle, hvorledes vi faar en god Kop Kaffe.

Vi brænder ſelv vore Javabønner, et halvt Pund ad Gangen. I en hvid Emaille-Kaffekande ſættes en Porcellænstragt, deri atter et Kræmmerhus af Filtrerpapir. Af 6 Theſkeer fintbrændte og malede Bønner faar jeg cirka otte Kopper extra god Kaffe. Fordelen ved denne Maade at lave Kaffe paa, er at den er fri for Tilſætning, og at Kande og Tragt er fuldſtændig rene, hver Gang de ſkal bruges.

Antonia.

Hybenſuppe.

En rigtig delikat og velſmagende Ret er Hybenſuppe, ſom tilberedes paa følgende Maade:

Man tager to Haandfulde tørrede Hyben tilligemed noget Havregryn, ſætter det over Ilden med Vand og lader det koge rigtig godt; det ſies derpaa gjennem en Sigte og ſættes atter over Ilden tilligemed Sukker, et Stykke Kanel eller Citronſkal, og vil man have det rigtig velſmagende, kommer man tillige et ſtort Glas Rødvin deri. Spiſes med bagt Brød. A. H.

Til Læſerne

angaaende

Honorering af Bidrag til „Raadgiver for Hus og Hjem".

Paa given Anledning ſer vi os foranlediget til at gjøre opmærkſom paa en Ting, ſom vi forøvrigt troede, at alle Indſendere af ſmaa Bidrag til „Raadgiver for Hus og Hjem" var vidende om, nemlig at disſe ikke honoreres. „Raadgiveren" vil danne et Mellemled mellem de forſkjellige Hjem og give den unge Husmoder eller Husfader, kort ſagt ethvert Medlem af Familien Lejlighed til at belæres af og atter ſelv belære andre; den vil bringe en Ombytten af Raad fra Hjem til Hjem, og give den Ældre og mere Erfarne Lejlighed til at gjøre de Unge og Uerfarne en Tjeneſte, ſom disſe ſaa maaſke betaler ved at meddele Husraad o. ſ. v., der er bekjendt i deres Kreds. Men alt dette maa være en frivillig Sag, og Bidrag maa ikke indſendes for Vedkommendes egen Fordels Skyld, da vi ſaa kunde riſikere at faa Ting tilſendte, der var ſkrevne ud efter et eller andet Fagſkrift o. ſ. v. I Forhold til de Honorarer, der betales for Bidrag til „Illuſtr. Familie-Journal", vilde det naturligvis kun være en ringe Sag at honorere de indſendte Artikler til „Raadgiveren", men det er i Publikums Intereſſe at vi ikke gjør det, og det glæder os at kunne tilføje, at vi har funden almindelig Tilſlutning fra Publikums Side netop i denne Retning.

Red.

Angaaende Præmieſpørgsmaalet i Nr. 17.

Der er indgaaet mange udmærkede Beſvarelſer paa ovennævnte Spørgsmaal, men Pladſen tillader os ikke at bringe Reſultatet før i næſte Nummer af „Raadgiver for Hus og Hjem".

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 23.

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 17.

Paa Præmieſpørgsmaalet angaaende „Vaſketøjet" er der indgaaet ſaa mange Beſvarelſer, at det ingenlunde har været noget let Arbejde at vælge tre ud ſom de bedſte. De valgte forekommer os at være fyldeſtgjørende, og naar vi af de øvrige indſendte Artikler hiſt og her uddrager et nyttigt Vink og bringer Læſerne dem, efter at Præmieſvarene har været offentliggjorte, tror vi at have gjort alt for at gjøre „Vaſkefataliteterne" lettere for unge Husmødre. Red.

Første Præmie tildeltes følgende Artikkel:

„Jeg har Vaſk hver tredje Uge — Tirsdag — om Mandagen tæller og ſorterer jeg Tøjet, for derefter at lægge det i Blød. Jeg opløſer et Pund Soda og fordeler det i 3 Ballier, ſom er halvfyldte med koldt Vand. Derefter indgnider jeg alle Rande og Pletter med Sæbe og lægger ſaa Tøjet i Ballierne (Linned i en, Dækketøj, Haandklæder og Lagener i en anden, og Manſchettøj og Lommetørklæder i en tredje). Tirsdag Morgen hælder jeg noget af det Vand, Tøjet har ſtaaet i Blød i, i Kjedlen og lader det blive kogende, hvilket er ſket, til Konen kommer — jeg har ikke Pige —, det bliver ſaa ſlaaet paa Tøjet, og der op af bliver ſaa dette vaſket første Gang rigtig godt. Den, ſom ikke har prøvet det, kan ingen Foreſtilling gjøre ſig om, hvad det vil ſige at behandle Tøjet første Gang ſaaledes, da alt Smudſket fuldſtændigt løsner ſig og let gaar af. Medens det vaſkes ſaaledes, er Kjedlen paa med rent Vand, hvorefter Tøjet vaſkes anden Gang med grøn Sæbe og lidt Potaſke. Naar Tøjet er vaſket anden Gang, kommes det i Kjedlen at koge; i Vandet er opløſt Marſeilleſæbe og Potaſke; efter at have kogt en halv Time, bliver Tøjet trukket op og derefter klaret og efterſet, hvor der plejer at være Rande. Det er en Selvfølge, at Manſchettøjet kommer førſt fra Begyndelſen, og at der kommer rent Vand i Kjedlen til hvert Hold Tøj, der koges. Naar nu Tøjet er klaret og efterſet efter Kogningen, ſaa har jeg en Methode, ſom jeg ſætter megen Pris paa: jeg lægger da Tøjet i et Kar og ſkænker kogende Vand derover, hvori jeg lader det ſtaa en halv Time; ſaadant et Hold kogende Vand trækker overordentlig godt Sæben ud af Tøjet, ſom derefter vrides op og ſkylles to Gange anden Gang i Blaavand, og er ſaa færdig fra Vaſken. Det brogede Tøj vaſkes første Gang i det Vand, det Hvide er vaſket anden Gang i, og anden Gang i Vandet, det hvide Tøj er kogt i, medens dette ſtaar og trækker i det kogende Vand, og ſidſte Gang i dette Vand, hvori der da piſkes Sæbe; ſaaledes faar man al Nytte af Sæbe og Vand. Uldtøj derimod ſkal vaſkes ganſke for ſig ſelv, da det, ved at komme ſammen med Linned, let bliver haardt og i alle Tilfælde fnugger. Det vaſkes i hvid Sæbe og ſaa varmt Vand, at man kan holde Hænderne deri, undtagen Rødt, der ved meget varmt Vand let miſter ſin højrøde Farve og bliver karmoiſin. Det Uldne bliver blødeſt af at blive ſkyllet i kogende Vand. Gardiner ſættes i koldt Vand Dagen før Vaſken, og paa Vaſkedagen vaſkes de op i flere Hold koldt Vand, for at

Støvet rigtig kan komme ud, og vaſkes derefter med Lempe i 3 à 4 Hold varmt Vand. Gardiner, Sengetæpper og Dynebetræk tager jeg altid en Vaſkedag til for ſig ſelv. Broget Tøj ſtiver jeg i ganſke tynd, kogt Stivelſe, Manſchettøj derimod kun i raa Stivelſe.

Jeg ſtryger om Sommeren om Fredagen i ſamme Uge, der bliver vaſket, og om Vinteren, naar Tøjet er længe om at tørres, førſt den paafølgende Tirsdag. Dagen før bliver Tøjet taget fra Loftet, og det, der ſkal rulles, lagt ſammen dertil, to Stykker i hver Stok, og lægger jeg to Skjorter, to Chemiſer, tre Haandklæder, ſex Viſkeſtykker o. ſ. v. ſammen. Stivelſe laver jeg af ¼ Pund Risſtivelſe og 1 Pot Vand, deri dyppes ſaa Manſchettøjet, jeg gnider Stivelſen godt ind, forinden jeg vrider det, for derefter at trille det ind i et gammelt Lagen, jeg har til ſamme Brug, og ſom bliver vaſket med hver Gang, ſaa at det er rent til hver Strygning. Jeg bruger aldrig andet end Stivelſe og Vand, og Tøjet hænger ikke i Jernet for mig, men jeg véd, der er mange, ſom bruger at komme Borax i Stivelſen, for at Tøjet ikke ſkal hænge i Jernet.

Herrerne ſætter, ſom bekjendt, megen Pris paa, at Tøjet er ſtift og blankt; for at opnaa dette udfordres der nogen Øvelſe, da man maa bruge gode, varme Jern, og altſaa kunne ſtryge temmelig hurtigt. Jernet bliver førſt gnedet af med Vox og Klude, for at blive glat, og derefter ſtryger man Manſchettøjet førſt halv tørt paa Brangen, og dernæſt helt tørt paa Retten; naar det er ſtrøget tørt, glat og uden Folder, ſaa er Tøjet ſtift, men ſkal nu blankes; dette ſker paa følgende Maade: Man dypper en lille Klud, man har hos ſig til det ſamme Brug, i Vand, lader den gaa let henover det ſtrøgne Tøj, ſaa det netop bliver fugtigt, og omfatter ſaa Haandtaget paa Jernet med begge Hænder, ſaa man har god Magt over det, og lader ſaa Bagen af Jernet, ſom ikke maa være for ſkarp, gnide haardt frem og tilbage paa Tøjet, fra ſig ſelv og udefter, og det kan med nogen Øvelſe blive ſpejlblankt paa denne Maade. Naar nu Flippen eller Manſchetten er ſtrøget færdig, lægger man den paa tvers af Brædtet, holder i den ene Ende med venſtre Haand og lader med den højre Jernet gaa let over, medens ſamtidig venſtre Haand krummer Flippen op over Jernet; derved opnaas Rundingen; er Flipperne for ſnevre, kan de godt trækkes lidt i Strygningen, naar man ſtrækker dem rigtig godt, naar man førſte Gang ſtryger dem over paa Brangen. Naar Manſchettøjet er ſtrøget, kommer Stænketøjet, og tilſidſt Rulletøjet, dog tager jeg altid lidt Rulletøj og ſtryger, før jeg begynder paa Manſchettøjet, for at ſtryge Jernene lidt til.

Til Strygning maa man have gode, glatte Jern af en ordentlig Størrelſe, ikke for ſmaa, og fremfor alt maa Haandtagene ſidde faſt uden at trille rundt i Haanden, da man ellers ikke kan blanke, et godt Strygebrædt, ſom ikke er hult, og med ordentligt Uldent paa, ſom hverken er ſtoppet eller lappet, da ſaadant ſtrax ſætter Mærke paa Tøjet, og rent, linned Strygeklæde hver Gang.

Vi er Mand, Huſtru og to ſtørre Børn; paa tre Uger har jeg til Vaſk 9 ſtore Stykker Linned og 9 mindre Stykker, 2 à 3 Duge og dertil Servietter, 9 Haandklæder, 6 Viſkeſtykker, 4 Nattrøjer, 4 Par Lagener, 2 Pudevaar, 3 Underliv, 2 Kjoler, 10 à 12 Forklæder, 6 à 8 Kraver, 16 à 18 Herre- og Dameflipper, Lommetørklæder, Strømper og Forſkjelligt; dertil bruger jeg 1½ Pund grøn Sæbe, godt et halvt Pund hvid Sæbe, for 5 Øre Potaſke og 1 Pund Soda, hvilket Læſerinderne maaſké vil have bemærket, at jeg kun bruger til at ſætte i Blød; ikke til Vaſken. Vi bruger ikke Udtøj, med Undtagelſe af Strømper, ellers vilde der blive brugt mere hvid Sæbe. 35 Kvint Stivelſe, og jeg formoder en Skjæppe Kul eller deromkring. Brændſel er, naar man har det i Huſet, det vanſkeligſte at bedømme. Konen kommer Kl. 7 om Morgenen, og er i Reglen færdig Kl. 9 om Aftenen, og faar ſaa 1½ Krone; hun faar naturligvis Lov til at ſtaa ſtadig ved Vaſken. Det kan maaſké ſynes underlig, at jeg bemærker dette, men jeg kjender Huſe, baade med og uden Pige, hvor en Kone paa Vaſkedagen bliver benyttet til al muligt, og Vaſken ſkal, ſom enhver anden Gjerning, paaſſes med Ro og Orden.

Saaledes lærte jeg at behandle Vaſken, da jeg for 12 Aar ſiden ſom ganſke ung Pige forlod min Moders Hus, og jeg har altid faaet Ros for mit ſmukke Tøj og har maattet fortælle mange, hvorledes jeg bærer mig ad. Skulde denne min Fremgangsmaade vinde Bifald hos nogle af „Illuſtreret Familie-Journals" Læſerinder, vilde det være mig kjært.

M. H—r.

Anden Præmie tildeltes følgende Artikkel:

Amerikanſk Vaſk.

Dagen før man vil vaſke, tæller og ordner man gjerne alle Stykkerne. Viſkeſtykker og Støvklude kommes i en lille Ballie for ſig ſelv. Lagener, Duge og Haandklæder lægger man i Bunden af Karret eller Ballien, og derefter alt det øvrige; kun maa man paaſe, at alt, hvad man kalder Stivetøj, kommer til at ligge øverſt. Til 4 Sneſe Tøj (1 Snes ſtore og 3 Sneſe mindre Stykker) bruges 40 Potter Vand og 1 Pund Soda. Sodaen opløſes i 2 Potter kogende Vand og hældes ſammen med det øvrige Vand over Tøjet, ſom ſtaar ſaaledes for at blødes til næſte Morgen. Vaſken maa helſt foregaa i Køkkenet under Husmoderens Tilſyn. Paa Vaſkedagen, paa hvilken man ikke maa kjende til Træthed, maa man ſtaa tidlig op, om muligt Klokken 3, og møde med en god Vilje, da man helſt maa være færdig med Vaſken inden Middag. Til denne Vaſk bruges 2 Pund grøn Sæbe, et halvt Pund Marſeilleſæbe og en halv Pakke Blegſoda. Tøjet vrides først op af det kolde Sodavand og lægges paa Køkkenbordet. Alt Stivetøjet lægges i Vaſkeballien, og dette bør helſt vaſkes med en Børſte. Naar man lægger det paa Vaſkebrædtet, arbejder man bedſt paa denne Maade med Børſten, da det ved at gnides mellem Hænderne eller mod Brædtet let er tilbøjeligt til at gaa itu. Kom 20 Potter Vand og 2 Spiſeſkefulde af Blegſoda ſamt ¼ Pund Marſeilleſæbe i Vaſkekjedlen, ſkyl hvert vaſket Stykke Tøj i koldt Vand og gnid Linninger og de Pletter, ſom det er umuligt at vaſke, ind med grøn Sæbe. Læg ſaa Tøjet i Kjedlen, men paaſe, at der er rigeligt Vand for Tøjet at koge i. Vaſkekjedlen maa kun være ¾ fuld, da den ellers koger over, og Sæbe og Soda ſpildes til ingen Nytte. Lad Tøjet koge en halv Time. Tag det op med en Stok, ſaa der følger ſaa lidt Sæbevand med ſom muligt, kom 10 Potter koldt Vand over Tøjet, vaſk det op heraf og læg det i en anden Ballie. Noget af dette Sæbevand kan man komme tilbage i Vaſkekjedlen, Reſten kan man bruge til at vaſke det øvrige Tøj i. Da der i Almindelighed bliver 4 Vaſkekjedler med Tøj af 4 Sneſe, maa man for hver Gang komme mere Sæbe og Soda i. Skyl Tøjet godt i flere Hold Vand, før det kommer i Blaavandet. Knyt endelig Blaaelſen ind i et tyndt Stykke Tøj eller en Poſe, da der ellers let kommer Pletter paa Tøjet, og vrid det godt, før det lægges i Linnedkurven. Hvide Kjoler, Skjørter, Forklæder og Gardiner maa helſt ſtives ſtrax. Det bliver ikke ſaa ſmukt, naar det tørres førſt. Tre toppede Spiſeſkefulde af Maizenamel udrøres i en halv Kop Vand, og deri kommer man en Theſkefuld Salt ſamt en Pot kogende Vand. Der maa røres ſtærkt, medens man ſkænker Vandet i, ſaa det ikke bliver klumpet. I denne Stivelſe bliver Tøjet aldeles ſom nyt, og broget Tøj bliver ikke blankt deraf. Snorene, man ſkal ophænge Tøjet paa, maa være rene og vel aftørrede. Hvis man ikke har Klemmer, kan man godt bruge Knappenaale til at ophænge Tøjet med. Chemiſer og Skjorter ophænges i den nederſte Kant, ſaaledes at Ærmerne hænger nedad. Flipper og Manſchetter bindes ſammen to og to med en ſtærk Traad og hænges over Snoren, og Lagener og Duge maa man helſt ſpænde imellem to Snore. Har man kun lidt Plads til Tørring, ſaa kan man godt hænge Snorene fulde af de mindre Stykker, og ſaa alligevel faa Plads til de ſtørre paa denne Maade. Kineſerne har lært Amerikanerne denne Ophængningsmethode, og den har viſt ſig at være i alle Maader praktiſk. Naar man er færdig med det hvide Tøj, vaſker man øjeblikkelig det brogede. Dette maa hverken lægges i Blød eller koges, da det let vil tabe i Farven, men vaſkes, ſkylles, ſtives og ophænges ſtrax. Saa kommer Turen til Uldtøjet. Piſk med et Sæberis ¼ Pund grøn Sæbe i 12 Potter godt varmt Vand. Tag ét Stykke ad Gangen og ſlaa haardt frem og tilbage i Ballien, førſt Uldtrøjer, Skjørter og Benklæder, ſiden Strømper. Alt, hvad der ikke kan ſkylles af, bruger man Børſte til, kun ingen Gnidning. Dette gjentages to Gange i lige ſtærkt Sæbevand. Derpaa ſkylles det i et tredje Sæbevand, men hertil bruger man kun ¼ Pund Sæbe. 12 ſtore Stykker og 12 Par Strømper er denne Portion beregnet til. Uldtøjet maa ſtrax ophænges. Til Brændſel til denne Vaſk bruges der en halv Skæppe Kul. Naar Tøjet er tørt, ſaa ſtænk hvert Stykke og rul det haardt ſammen, naturligvis med Undtagelſe af Manſchetlinned og Uldtøj. Efter en Times Forløb er det paſſende fugtigt til Rulning og Strygning. Alt hvad der ſkal rulles ſtrækkes og glattes godt ud. Haandklædefrynſerne ſlaar man haard mod et Bord, før man lægger dem ſammen, 6 ad Gangen. Lagener til enkelte Senge lægger man dobbelt paa Længdeſiden; man kan godt lægge to ſammen til en

Stok. Større Lagener og Duge lægger man i 3 eller 4 Dele efter deres Størrelſe, men beſtandig paa Længdeſiden. Skjorter og Chemiſer lægges i tre Dele, ſaaledes at Bryſt og Ærmer kommer øverſt, og Skjorteærmerne lægges korsvis over Bryſtet. Benklæder ſammenlægges paa Længdeſiden. Pudevaar, Servietter og Lommetørklæder lægges glat ud. Tøjet, hjemkommet fra Rulle, hænges op paa en Snor for at tørres lidt, men man lader dem blive i Sammenlægningen. Chemiſer, Skjorter og Benklæder ſtryger man lidt over med Strygejernet, før man lægger dem hen. Før man begynder at ſtryge, maa man endelig paſſe at Jernene er rene; er de ikke fuldſtændig blanke, ſaa polér dem med Knivpulver og en ulden Klud. Strygelagenet maa ligeledes være aldeles rent. Saa kan man begynde Strygningen. Alt broget Tøj ſtryges paa Vrangſiden, ligeledes Broderilæg ſtryges paa Længdeſiden, men man maa ſtrække Tøjet godt under Strygningen. Puffer lægges dobbelt, pilles ud med Fingrene og ſtryges ſaaledes. Pliſſéer ſtryges førſt glat ud, ſiden lægges de tilbage i de oprindelige Læg. Er der Kjoler, ſom beſtaar af afvexlende Puffer og Mellemværk, ſaa ſtryges de førſt paa Vrangſiden glat ud. Siden kan man pille Pufferne ud og ſtryge dem dobbelt. Kjoler og Forklæder maa kun ſammenlægges i 3 Dele paa Længdeſiden, ſaaledes at Forſtykket kommer frem. En Undtagelſe gjør jo de lange, hvide Barnekjoler, dem er man jo nødt til at bøje ſammen en, to eller tre Gange paa tvers. Og nu kommer Turen til Manſchetlinned. Til 6 Skjorter, 6 Par Manſchetter og 12 Flipper bruges to toppede Spiſeſkefulde Risſtivelſe, to Theſkefulde Borax og en Theſkefuld Salt. Dette udrøres førſt i en halv Pot koldt Vand, ſiden kommes en halv Pot kogende Vand deri, dyp ſaa Linnedet deri, gnid Stivelſen godt ind, rul Skjorten ſammen og læg Flipper og Manſchetter ind i et Lagen. Skjorteærmerne ſtryges førſt, ſaa Halslinningen, Bæreſtykket og Ryggen; ſaa lægges Skjortebrædtet ind. Er Bryſtet til at aabne foran, ſaa begynd paa den ene Side fra neden; er det lukket, ſaa begynd paa Midten fra neden. Lad Jernet førſte Gang gaa løſt over Tøjet, ſiden kan man preſſe haardt til. Naar Bryſtet er færdig, ſaa dyp en ren Klud eller Lommetørklæde i Vand, tør Bryſtet løſeligt over og gnid haardt efter med Jernet. Paa denne Maade faar man den for Øjeblikket ſaa moderne Glans. Nu ſtryger man den øvrige Del af Forſtykket, lægger Skjorten ſammen i tre Dele og lægger den hen for at tørre lidt. Flipper lægges glat ud, ſtryges førſt paa Retſiden, ſaa paa Vrangſiden, ſaa atter paa Retſiden. Naar Flippen er tør, lader man den vaade Klud glide henover den og gnider efter med Jernet. Er der nedliggende Flipper, bøjer man Halslinningen ned, ſætter den bageſte Kant af Jernet mod det yderſte Knaphul, fører Jernet lidt frem, griber i Knaphullet og, medens Jernet ſtadigt følger den yderſte Kant af Flippen, bøjer man denne efter Jernet. Paa denne Maade faar man Rundingen. Med Manſchetter bærer man ſig ad paa ſamme Maade. Strygningen kræver 1/8 Skæppe Kul. Hvis man har en Pige, behøver man ingen extra Hjælp. Jeg har ofte foretaget denne Vaſk alene.

Solveig.

Børnepleje.

Mange Mødre bruger, naar de bader eller vaſker deres ſmaa Kjæledægger, at renſe de Smaas Øren med en lille Hornſke eller en Haarnaal. En dygtig Læge gjorde mig opmærkſom paa, hvor let dette kunde komme til at ſkade Barnets Hørelſe, ja endogſaa fuldſtændig berøve det denne, da Trommehinden hos Børn ligger helt forude, og ikke dybt inde ſom hos Voxne, hvorfor den ſaa meget lettere kan ſaares eller beſkadiges. Børnenes Øren maa kun renſes ved Indſprøjtning med en Øreſprøjte, helſt af Gummi. Sædvanligt behøves der kun at tages rent, lunkent Vand hertil, men er Ørevoxet altfor forhærdet, ſaa maa man førſt blødgjøre det med en Indſprøjtning af lunkent Provenceolie, og derefter førſt tages lunkent Vand. Har Øret en ilde Lugt, ſom det ofte er Tilfældet hos ſmaa Børn, maa man, baade Morgen og Aften, ſprøjte Øret ud med lunkent Kamillethe, hvortil der er ſat en Knivſpids Borſyre. Dog er det nødvendigt at raadſpørge en Læge, hvis Lugten ikke fortager ſig i Løbet af faa Dage.

En Moder.

„Burrerod“.

Paa Forespørgſel fra en norſk Abonnent angaaende det latinſke Navn paa „Burrerod“ (Roden af en Tidſelart), meddeles dette hermed: „Radix Bardanæ“.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 24.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Jeg har ligeledes tidligere gjort opmærkſom paa, at den Støj og Larm, der er uundgaaelig i de ſtore Byer, ogſaa i ikke ringe Grad bidrager til at udvikle Nervøſitet iſær hos Folk, der arbejder med Hovedet; her kunde der maaſké ogſaa af Autoriteterne gjøres noget for at formindſke denne enten ved Belægning af Gaderne med et andet Materiale end Sten, eller ved Paabud om en bedre Konſtruktion af Kjøretøjer, hvorved Færdſelen blev mere lydløs.

Nummer ét ved hele den forebyggende Behandling af Nervøſiteten bliver imidlertid, at hver for ſig ſtræber efter at leve regelmæsſigt i Overensſtemmelſe med den almindelige Hygiejnes Fordringer; ſørger han for at holde ſit Legeme i en god Helbredstilſtand, vil ogſaa hans Hjerne- og Aandsvirkſomhed ſaaledes bedſt kunne bevares ſund og normal.

Vi kommer nu til det kildne Punkt: Behandlingen af den ſygelige Tilſtand. Naar det ved enhver Behandling af en Sygdom gjælder om at tage ſaa mange forſkjellige Henſyn, idet det maa erindres, at det ikke er et Materiale, man har under Hænder, men et menneſkeligt Individ med ſine ſærlige Ejendommeligheder og med ſit Særpræg af den paagjældende Sygdom, ſaa gjælder dette i en yderligere forøget Grad lige overfor Nervøſiteten, der allerede i og for ſig er ſaa vexlende i ſin Optræden. Det vilde derfor være aldeles urimeligt, om en Ukyndig vilde forſøge ſig ſom Læge, og det vilde være en fuldſtændig Umulighed i ſaadanne overfladiſke populære Betragtninger ſom de nærværende at kunne belære Publikum om de nervøſe Tilfældes Behandling. Jeg har da ogſaa ſaa mange Gange og ſaa alvorligt betonet det abſolut urigtige i, at nogen, der ikke er Læge, prøver paa at optræde ſom ſaadan enten for ſig ſelv eller ſin Familie, at jeg ikke her ſkal komme tilbage dertil; men jeg vil her yderligere rette en indtrængende Formaning til enhver Nervelidende om ikke at betro ſig til inden- og udenlandſke Charlataner eller lovpriſte Arkaner for denne alvorlige Sygdom, der kræver en Læges ſkarpeſte Blik og grundigſte Erfaring; ſaa maa De meget hellere lade enhver Lægebehandling fare og haabe paa, at en ſund Levevis og en kraftig Vilje hos Dem ſelv vil formaa at udrette noget. Glem ikke, hvad jeg allerede flere Gange har ſagt, at der for at opnaa noget ved en Kur for Nervøſitet kræves ſtor Taalmodighed baade fra Patientens og Lægens Side ikke mindre end en god og inderlig Vilje; det er derfor i

Almindelighed kun til Skade for den Syge, naar han, hvad der desværre ofte er Tilfældet, i ſin Utaalmodighed hyppigt ſkifter Læge.

Naar jeg nu dog til Slutning fortæller lidt om Nervøſitetens egenlige Behandling, er det altſaa ikke for at give ligefremme Raad eller Anvisninger, men jeg haaber paa denne Maade at kunne yderligere bidrage til, at Patienten følger ſin Læges Vink, ligeſom det jo kun kan være til Gavn for den Syge, at han har en lille Anvisning til den rette Diæt og Hygiejne paa Tryk. —

Naar Maadehold, Orden og en pasſende Afvexling mellem Hvile og Arbejde er af Vigtighed ſelv for et ſundt Menneſke, bliver en ſaadan Levevis dobbelt nødvendig for den Nervelidende. Hvad nu for det førſte Diæten angaar, maa man i høj Grad advare Patienten mod Udſkejelſer i Retning af Spiſe eller Drikke; Overtrædelſer i ſaa Henſeender kan drage alvorlige og langvarige Følger efter ſig, og den Syge bør aldrig glemme denne Hovedregel. En regelmæsſig Stolgang er ligeledes af ſtørſte Betydning. Vi har for længe ſiden gjort opmærkſom paa, at Maven meget hyppig er lidende hos Nervøſe, og der gives derfor mange, der ikke kan taale at indtage et ſtørre Kvantum Føde paa én Gang; ſaadanne Syge maa da holde flere, men mere ſparſomme Maaltider i Dagens Løb end ſunde Menneſker, der i Almindelighed nøjes med tre, fire Maaltider. Ofte kan det endogſaa være rigtigt, at Patienten altid har lidt Føde hos ſig, f. Ex. et Stykke Brød, ſaa at han med nogle Mundfulde kan ſtille den ham paakommende øjeblikkelige Følelſe af Sult. Det forſtaar ſig af ſig ſelv, at hele den nærmere Regulering af Diæten, baade i Kvantitet og i Kvalitet, bliver et Spørgsmaal, der i hvert enkelt Tilfælde maa beſvares af den behandlende Læge. Der er dog et Fødemiddel, ſom i næſten alle Tilfælde vil være tilraadeligt, og ſom ofte kan bevirke ligefrem forbavſende gode Reſultater; det er Mælk, der jo, ſom bekjendt, indeholder alle de for Menneſket nødvendige Hovednæringsſtoffer i en pasſende Form og Sammenſætning, og ſom taales i Almindelighed ſelv af den allerſvageſte Mave.

Hvad de ſaakaldte Nydelſesmidler angaar, Kaffe, The, Chokolade, Tobak, Spirituoſa, da kan der ikke ſiges noget videre i Almindelighed. Der kan findes nervøſe Syge, ſom kan taale dem endog i ſtor Mængde, og andre, ſom bliver ſyge ſelv efter en maadeholden Brug. Det bliver altſaa her Lægens Sag i hvert enkelt Tilfælde at beſtemme det Rette. Her er netop et Punkt, hvor Folk uden Forſtand paa Lægekunſten ofte dømmer ſaa galt; en nervøs Patient er af ſin Læge forbuden Nydelſen af f. Ex. Tobak; han ſer, at en anden Læge har tilladt en anden medlidende at røge, og mener nu, at i alt Fald den ene af disſe Læger har begaaet en Fejl; han glemmer, at det i Lægekunſten gjælder om at individualiſere, at tage den paagjældende Syges ſpecielle Ejendommeligheder under Overvejelſe ved Ordinationen, og at man meget godt f. Ex. paa et Hoſpital kan ſe Patienter, lidende af ſamme Sygdom og liggende i Senge ved Siden af hinanden, blive behandlede paa aldeles modſatte Maader. Denne Mangel paa Forſtaaelſe har ofte gjort nervøſe Syge ſtor Skade, for ſaa vidt ſom de i Utide løber af Kuren og forlader deres Læge, for at gaa til den anden, om hvem de mener, at han vil behandle dem mere i Overensſtemmelſe med deres egne Lyſter og Tilbøjeligheder.

Med Henſyn til Nervelidendes Virkſomhed gjælder det i høj Grad, at den fornødne Afvexling finder Sted, ligeſom at man aldrig lader ſig overanſtrenge. Det gjælder for ſaadanne Syge at ſtanſe Arbejdet, inden de føler ſig trættede. Denne Hovedregel maa ogſaa iagttages, hvad enhver aandelig eller legemlig Virkſomhed angaar, ſelv om den nærmeſt kun gaar ud paa Fornøjelſe eller anden Adſpredelſe. Det vil ſaaledes i de fleſte Tilfælde være aldeles fejlagtigt at tilraade Nervøſe lange og anſtrengende Spadſereture; vi véd jo netop, at Nervøſiteten beſtaar i en mangelfuld Evne til at præſtere Arbejde i forſkjellig Retning, og at de Syge under alle Omſtændigheder kun formaar at udføre ſaadant med længere og paſſende Mellemrum af Hvile. Da disſe Patienter desuden ſom ofteſt trænger til Afvexling i deres Virkſomhed og ikke længe ad Gangen formaar at faſtholde deres Opmærkſomhed og Intereſſe ved et og det ſamme Arbejde, vil der ogſaa være at tage Henſyn til denne Ejendommelighed og inddele og ordne hans Dags Gjerning for ham paa den meſt paſſende Maade. Det bedſte Reſultat opnaar derfor nervøſe Mennesker ved, ſom man ſiger, „at hænge i Klokkeſtrengen", at fordele Virkſomheden paa paſſende Maade og foretage ſig hver enkelt Del af den paa en aldeles beſtemt Tid. (Forts.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 17.

Tredje Præmie angaaende „Vaſketøjet" tilkjendtes følgende Artikel:

Vaſken.

Man ſmører alle Pletter og Rande ind med Sæbe. Derpaa opløſes Soda i kogende Vand (omtrent 1/4 Pund) og ſaa meget koldt Vand tilſættes, at der bliver nok til, at alt Tøjet kan blive vaadt. Heri ſtaar Tøjet ſaa til næſte Dag; da vrides det op og vaſkes i hedt, men ikke kogende Vand, og grøn Sæbe to Gange, koges derpaa i hvid Marſeilleſæbe, hvorefter det klares. Det ſkylles tre Gange. Det er bedſt, om Tøjet kan faa Lov til at ſtaa i koldt Vand Natten over, men kan dette ikke ſke, maa det førſte Skyllevand være varmt.

Broget Tøj maa ikke koges; man tager det gjerne med hver Gang man har noget Sæbevand, ſom man ſynes er for godt til at kaſte ud.

Uldent Tøj maa helſt vaſkes for ſig ſelv i piſket Sæbevand og maa aldrig komme paa Brædt, da det vil filtre deraf. Det maa ikke ſkylles og ikke tørres i Froſt, da det gjør det haardt.

Man maa naturligvis paſſe godt paa, at hver Slags Tøj kommer for ſig. Førſt tages Lintøj, derefter Manſchetlinned, Lommetørklæder, Børnetøj, Dækketøj, Haandklæder, Linned, Lagener, Viskeſtykker og ſaa fremdeles. Naar man lægger i Blød, bliver det lagt i Ballien i den omvendte Orden.

Gardiner maa helſt vaſkes ganſke for ſig ſelv, da de fordrer meget Vand og ikke maa koge. De har bedſt af at ſtaa og trække i Sæbevand, der ſkiftes ſaa tidt ſom muligt. De behøver da ikke at gnides ſaa meget. Naar man vrider dem, maa man trykke dem faſt op, men ikke vride rundt. Dækketøj maa aldrig vrides paa tvers, da man derved anſtrenger de ſvageſte Traade. Jeg har ſet Dækketøj, der var i Vaſk 3dje Gang, briſte ved Vridning paa tvers.

Stivelſen.

Alt Klart, Bobinet, Mull og lignende ſtives i kogt Stivelſe.

Man opløſer Risſtivelſe i ganſke lidt koldt Vand, kommer lidt Borax i (for 10 Øre til et halvt Pund Stivelſe). Derpaa ſkænkes ſpilkogende Vand paa under ſtadig Omrøring, til Stivelſen er jevn og klar. Skal man bruge megen Stivelſe, ſætter man en Gryde over Ilden med Vand og hælder, naar dette koger, den opløſte Stivelſe heri under Omrøring, da det ellers klumper. I Stivelſen dyppes, medens den er varm, førſt det, der ſkal være ſtiveſt, og tilſidſt det brogede. Det maa ikke tørres i Blæſt eller Froſt.

Herrelintøj ſtives førſt i kogt og ſaa i raa Stivelſe, hvis det ſkal være meget ſtift, ellers kun i raa. Den raa Stivelſe maa da være tyk og blandet med Borax. Man opløſer den i lunket Vand og lader den ſtaa lidt, for at blive hel glat. Baade ved kogt og raa Stivelſe maa man overholde den Regel, at den gnides omhyggelig ind i Tøjet, ſaa at der ikke bliver det mindſte ſiddende udvendig, da det ſaa klatter i Strygningen. Lintøj maa altid tørres, inden det ſtives. Naar det kogte Stivetøj er tørt, ſtænkes det og pakkes ind, hvorpaa det ligger Natten over. Det raa Stivetøj tørres ikke, men pakkes ind i tørre, linnede Stykker, og ligger nogle Timer i Presſe under en tung Ting.

Strygningen.

Jernene ſkures, hver Gang man ſkal ſtryge. Naar de er tørre, gnides de med Smergel. Et uldent Klæde ſpændes faſt om Strygebrædtet, og derover et ikke altfor groft Linklæde. Medens man ſtryger, har man en lille, linned Klud, dyppet i tyndt Stivelſevand; med Kluden gnider man let henover Tøjet og borttager mulige Pletter og Rynker, dog ſaa let, at ikke Stivelſen gaar med, men da maa man lægge et tyndt Stykke Tøj paa, før man ſætter Jernet til. Naar Lintøjet er ſtrøget. Stryger man med den ſkarpe Kant af Jernet henad den indvendige Side af Tøjet, ſaa det krummer ſig, hvorpaa man ſætter en Naal gjennem Knaphullerne, til de er kolde.

Til en Vaſk efter 4 Perſoner (omtrent 2½ Snes foruden det fine) i 14 Dage vil bruges:

2 Pund grøn Sæbe,
2 Pund Soda,
½ Pund hvid Sæbe,
¾ Pund Stivelſe,
2 Skæpper Kul,

1½ à 2 Dage medgaar til Vaſk, og hvis Muſſeltøjet ſkal ſtryges ud, 1 Dag til Strygning. Men dette er vanſkeligt at beſtemme, da det retter ſig efter de forſkjellige Menneſkers Hurtighed.

L. H.

Paa hvilken Tid af Dagen er Menneſket ſtærkeſt?

Paa Spørgsmaalet: „Paa hvilken Tid af Dagen er Menneſket ſtærkeſt og bedſt i Stand til at udføre anſtrengende Arbejde uden at trættes for meget?“ vil de fleſte ſtrax uden Betænkning ſvare: „Tidlig om Morgenen, naar han ſtaar op,“ men det forholder ſig ikke ſaaledes. Aldeles modſat har en Dr. Buchs ſidſte Experimenter med det ſaakaldte Dynamometer beviſt, at Menneſket, naar det om Morgenen forlader Sengen, netop er ſvageſt og mindſt i Stand til at taale Anſtrengelſer. Muſkelkraften ſtiger betydelig efter Frokoſt og naar ſin ſtørſte Højde efter Middagsmaaltidet. Derpaa ſynker den nogle Timer, hæver ſig atter mod Aften og taber ſig ſaa atter til næſte Dag. De to værſte Fjender for Muſkelkraften er Overanſtrengelſe og Dovenſkab. At ſvede under Arbejdet ſkader Muſklerne betydeligt. Vi véd, at mange flittige Menneſker ſtaar meget tidlig op, men de kan gjøre dette uden Skade for deres Muſkler ved ſtrax at indtage en ſolid Frokoſt.

D. St.

For Haveejere.

At frembringe Stikkelsbær ſaa ſtore ſom Æg.

Dette kan ſke paa følgende Maade: Man vælger en af de Buſke, der bærer de ſtørſte, glatte Stikkelsbær (engelſke Bær), og naar Bærrene har naaet en Nøddekjærnes Størrelſe, omvikler man enkelte Grene med Mos, der bindes faſt med ſtærkt Uldgarn. Derpaa ſtilles et fladt Fad med Vand under hver Gren, og nogle løſe Traade fra Uldomvindingen faar Lov til at hænge ned heri. Nu vil disſe altid føre Vand op til Omviklingen. Efter nogle Ugers Forløb vil Bærrene paa de paagjældende Grene faa en enorm Størrelſe.

J. L.

Husraad.

Anvisning til at lave Champagne.

Man ſammenblander 40 Kvint Flormelis og 2 Lod Natron, hælder en halv Pot kogende Vand derpaa og lader det Hele henſtaa nogen Tid, indtil Opløsningen er bleven klar. Derefter hælder man den i en Champagneflaſke og paſſer nøje paa, at ikke det Bundfald, der gjerne vil ſamle ſig, følger med. Nu tilſættes en Pægl Chateau sauterne (hvid Bordeaux) og et Lod Citronſyre. Efter at Syren er tilſat, proppes Flaſken øjeblikkelig, bindes forſvarlig og — Champagnen er færdig. Den bør dog ikke drikkes ſtrax, men helſt henligge et Par Dage paa et køligt Sted for at „ſamle ſine Tanker.“

Man udpynter naturligvis Flaſken med Champagne-Etikette, Guldpapir paa Halſen o. ſ. v., og gjør den om muligt „gammel“ ved at udſætte den for at blive ſtøvet.

En Flaſke kan laves for 1 Krone og ſmager ſkuffende ſom Champagne. Jeg véd Konditorer, der ſælger Opløsningen under Navn af „kunſtig Champagne“ for 4 Kroner Flaſken. Folk véd, hvad det er, men det ſmager dem, og de giver med Glæde de 4 Kroner, — ſaa man vil kunne indſe, at det dog maa ſmage af „noget“.

Frederik Hanſen.

Middel mod Hovedpine.

Mod den med Kvalme forbundne Nervehovedpine, ſom ſaa mange Kvinder lider af, findes der et overordentlig ſimpelt og meget virkſomt Middel, der taget, naar Hovedpinen er i Anmarſch, hvad de af denne Smerte plagede altid kan føle, forhindrer, at den bryder løs, og naar det tages, naar Hovedpinen er traadt ud, i Løbet af en Times Tid mildner og forjager den. Midlet beſtaar ſimpelthen i — Køkkenſalt. Den Lidende tager en ſtørre Theſkefuld Køkkenſalt og ſkyller det ned med et Glas Vand, og Virkningen vil ikke udeblive. Den Dame, der har indſendt Raadet, har ſelv ofte prøvet det, altid med Held, og før denne Artikel blev optaget i Raadgiveren, blev dets heldige Virkning atter iagttaget overfor et ſlemt Anfald af Nervehovedpine. Hjælper det ikke alle, er det i ethvert Tilfælde et uſkadeligt Middel, og for dem, det hjælper, er det ligefrem uſkatteligt, da de ſaa kun behøver at føre lidt Køkkenſalt med ſig i Lommen, for altid at være væbnet mod denne forfærdelige Plage.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 25.

„Nutidsſygdomme“.

[Fortſat].

Hvad legemlig Virkſomhed angaar, altſaa det egenlige legemlige Arbejde, maa det i ethvert foreliggende Tilfælde afgjøres, hvor meget der bør tillades den Nervelidende. Hvor Sygeligheden væſenlig viſer ſig ved en virkelig udtalt Muſkelſvækkelſe, maa man naturligvis være forſigtig med Henſyn til Brugen af Muſklerne; det kan ofte være aldeles nødvendigt at lade Legemet have fuldſtændig Hvile i længere Tid. Ved andre Lejligheder kan det derimod være i høj Grad gavnligt at udføre legemligt Arbejde. De ſer altſaa, at det gjælder om, ſom jeg ſagde Dem forrige Gang, at træffe ſin Beſtemmelſe for hvert enkelt Sygetilfælde; det kan altſaa ikke her nytte at forſøge at give nogen almindelig Regel.

I Almindelighed ytrer jo Nervøſiteten ſig ved forſkellige Fænomener, der tyder paa Lidelſer af Hjernen, og det er derfor iſær Reguleringen af det aandelige Arbejde, hvorom det gjælder. Har vi en ſyg Haand, véd vi dog ſaa godt, at den maa holdes i Ro; er det Hjernen, der er lidende, maa denne ſkaffes Fred og Hvile. Som ſaa ofte under Behandlingen af en Mængde Sygdomme kan den Syge eller den Syges Inſtinkt hjælpe den behandlende Læge paa rette Vej, og dette kan ogſaa ofte være Tilfældet med Nervesygdommene. Dette maa nu endelig ikke forſtaas ſaaledes, ſom om jeg mente, at Lægen glat væk ſkulde gaa efter de Syges ofte taabelige og overſpændte Ideer; her kan det tvertimod tidt være klogt og rigtigt af Lægen at træde beſtemt og alvorligt op; men det er ikke ſaa ſjeldent, at et eller andet aandeligt Arbejde, hvad enten det nu er udøvende eller blot modtagende, er den Syge i høj Grad imod, og ſom det da vil være retteſt at formene ham. Jeg tænker paa f. Ex. Muſik, der kan være i højeſte Grad anſtrengende for den Syge, hvad enten hans Virkſomhed nu nøder ham til at beſkjæftige ſig hermed, eller han blot er Tilhører, hvortil der i Virkeligheden ogſaa kræves et aandeligt Arbejde. Det er ſaaledes et ſtort Uheld for en Muſiklærerinde at blive nervøs, idet hendes Gjerning, der er Brødet for hende, bliver hende næſten uudholdelig; en Fortſættelſe af dette Arbejde er utilſtedelig, da Sygdommen kun vil forværres derved.

Overhovedet kan det nok ſiges, at alt overanſtrengende aandeligt Arbejde nødvendigvis maa forbydes den Syge, uden at han dog derfor fordømmes til fuldſtændig Lediggang, hvad der ligeſaa vel kan bidrage til en Forværrelſe af Sygdommen. Det gjælder da om at bringe en gavnlig Afverling ind i Arbejdet og helſt blande det aandelige med ſaadanne lette legemlige Beſkjæftigelſer, der mere lægger Beſlag paa behændige Fingre end paa Tanken, og ſom derfor bliver en adſpredende Hvile. At tilraade de Syge at ſøge Adſpredelſe ved at gaa paa Baller eller i Selſkab, at beſøge Theatre eller Koncerter er urigtigt og kan let drage ſlemme Følger efter ſig. Se, hvis den Syge maatte faa den Slags Ideer, da maa rigtignok Lægen ikke rette ſig efter disſe ſom Yttringer af en inſtinktmæsſig Følelſe af, hvad der maatte være til Nytte.

Højſt vigtigt er det at ſøge at ſkaffe den Syge en ſund og rigelig Søvn, der jo er den af Naturen indrettede Hvile efter Arbejdet. En god Søvn opnaas bedſt ved et regelmæsſigt Levnet, ved Maadehold i Spiſe og Drikke, ganſke ſærligt om Aftenen, ved at lægge ſig til Ro til beſtemt Tid, ved at ſkaffe ſig et ſtort og luftigt Sovekammer og ved at have en bekvem og ikke for hedende Seng. Hertil kommer naturligvis endvidere, at man ikke, navnlig kort før Sengetid, udſætter ſig for Sindsbevægelſer eller andet, der kan forſtyrre Sindets Ligevægt. —

Ja, det er egenlig alt, hvad der kan ſiges om Behandlingen af Nervøſitet i Almindelighed. Imidlertid tillader jeg mig at paaſtaa, at det ikke er ſaa lidt endda. Hvis De paany maatte ville gjennemlæſe, hvad der her er ſagt, vil De ganſke beſtemt finde, at der hermed er givet Grundlaget for et ſundt Liv overhovedet, og jeg tør give Dem den aldeles beſtemte Forſikkring, at den, der ikke blot vil læſe disſe Hovedregler, men ogſaa leve derefter, vil have bygget om ſig nogle meget ſolide Fæſtningsværker, der nok ſkal holde Nervøſiteten ude, og hvorfra man vil kunne afſlaa dens Angreb. Men ingen Fæſtning i Verden er jo uindtagelig, og vor derfor heller ikke. Skulde Fjenden da, trods vort alvorlige og haardnakkede Forſvar og trods al vort Mod og vor Tapperhed trænge ind, maa det ikke et eneſte Øjeblik falde os ind at lægge Vaabnene og bede om Pardon; nej, Kampen mod Nervøſiteten er og ſkal være ſaa forbittret, at man ikke maa tænke paa Overgivelſe; er én Kamp tabt, maa man ſnareſt mulig ſamle ſig paa ny, ſlibe Vaabnene og atter tage Striden op, ſom ikke bør hvile, førend Fjenden igjen er bleven kaſtet udenfor. Er De ſaa bleven tvunget til at føre en ſaadan Kamp, da opſøg Dem en trofaſt Medhjælper i Deres Læge, men De maa aldrig tro, at det derefter bliver hans Sag aléne at udkæmpe Striden; nej, De ſkal altid førſt og fremmeſt ſtole paa Dem ſelv.

Jeg ſkal nu til Slutning fortælle Dem lidt om de Vaaben, hvormed Deres Læge vil være i Stand til at forſyne Dem; jeg ſkal med andre Ord meddele lidt om den mere ſpecielle Behandling af Nervøſitet.

Førſt og fremmeſt maa da Lægen ſtræbe at udfinde, om der er nogen beſtemt Aarſag til Nervøſiteten til Stede, for ved mulig at fjerne denne tillige at kunne helbrede ſelve Nervøſiteten. Hertil hører naturligvis en grundig Underſøgelſe af Patienten, og man vil let kunne indſe, hvor vigtigt det er, at den Syge afgiver klare og ſandfærdige Oplysninger om ſin Tilſtand ikke aléne i Øjeblikket, men ogſaa i Fortiden. Man maa ikke undre ſig over, at jeg fremhæver Ordet „ſandfærdig“, thi det er, ſom allerede tidligere berørt, desværre hyppigt Tilfældet, at nervøſe Patienter har en uhyggelig Tilbøjelighed til Digtning og Overdrivelſe med Henſyn til deres Lidelſe, og det behøver da ikke nærmere at paaviſes, at ſlige urigtige Angivelſer let kan lede Lægen paa Vildſpor til Skade for ingen anden end den Syge ſelv. Dernæſt vil Lægens Behandling gaa ud paa en Bekæmpelſe af Ondet ſelv, og endelig, hvor enten ingen virkelig Aarſag kan findes, eller hvor Sygeligheden trodſer al Behandling, vil det være Lægens Opgave at ſøge at mildne og lette de enkelte Lidelſer; Behandlingen vil blive, hvad man i Lægekunſten kalder en ſymptomatiſk; hvor Sygeligheden f. Ex. ſærlig viſer ſig ved Hovedpiner, vil man rette Behandlingen mod disſe og

ende Midler, der har
ſig gavnlige mod ſaa-
ne. [Fortſættes.]

Hjemmet.

ræmieſpørgsmaal.

a flere Sider har vi modtaget
Opfordring, der, om de end
lædte i forſkjellige Ord, dog
rent gaar ud paa det ſamme,
lig om vi vil offre nogle
mier paa tilfredsſtillende
r paa Spørgsmaal angaaende
gge og Udpyntning af de for-
lige Hjem, ſaaledes at dette
udføres af Hjemmets Damer
nogen videre Bekoſtning for
ts Herre" — med andre Ord,
ledes man ved Haandarbejde,
endelſe af Tøjaffald, Garn-
r o. a. l. kan forfærdige Gjen-
de, der tjener til Smykke for
mmet. Vi kan ikke ſtille disſe
rgsmaal under ét, da det ſaa
e blive umuligt at bedømme
ndſendte Artikler, og deler
derfor i flere Dele, hvoraf
førſte bliver:

**Hvorledes kan man ved Haand-
ſde, uden ret ſtor Udgift, for-
ge et Gulvtæppe til en
ligſtue, naturligvis under
dſætning af, at der er ældre
ſtande, Reſter af Tøj eller
n o. ſ. v., der kan afgive en Del
aterialet".**

varene maa være indſendte
n 14 Dage, og de tre bedſte
arelſer, der, ſom vi haaber,
give vore ærede Læſerinder
ſomne Modeller, vil blive be-
ede med henholdsvis 20, 10
Kroners Præmier; men vi
holder os tillige Ret til at
lliggjøre nogle af de øvrige
dte Forklaringer.

Red.

„Husmoder og Dame".

I det meget udbredte og læſte Blad „Illuſtreret Familie-Journal" findes i Nr. 48 af 28de November f. A. en Artikkel, underſkreven G. Luigi, der er rettet til Husmødrene, og navnlig gaar ud paa at beviſe, at det er ſaare ſjeldent en Kvinde baade er en dygtig Husmoder og en „Dame". Skjøndt jeg i enkelte Punkter kan være enig med Forfatteren, finder jeg dog Artiklen en Del misviſende, fordi han aldeles forbigaar den ikke lille Klasſe Mennesker, hvor han ſnareſt kunde vente at finde, og ogſaa meget ofte vil finde Damen og Husmoderen forenede. Jeg havde ventet at ſe Artiklen imødegaaet, men da det ikke er ſkét, kan jeg ikke tilbageholde min Proteſt imod den, da det er et Spørgsmaal, der har ikke lille Betydning. Det førſte Afſnit af Artiklen drager tilfelts imod Damen, der ikke er Husmoder — og det ſynes heraf at fremgaa, at Forfatteren mener, at den Kvinde, der overlader ſit Hus og ſine Børn til Tjeneſtefolk, abſolut maa være „Dame". Den Mening er jeg nu langt fra at dele, men det er dog ikke væſentligt det, jeg har fundet mig beføjet til at modſige, men dette, at en Kvinde, der er nødſaget til perſonlig at tage Del i Arbejdet i ſit Hus, og af den Grund ikke til enhver Tid kan være „klædt paa" til at modtage Viſitter, uden Skaanſel ſkal nægtes enhver Adkomſt til at kaldes „Dame" — med andre Ord, enhver Fordring paa at være en dannet Kvinde. Vi behøver ikke at ſe os meget om i Verden for at opdage, at der er mange, mange dannede og aandrige Mænd, der indtager en ſaadan Stilling i Samfundet, at de ikke er i Stand til at holde „Salon" eller „Modtagelſesværelſe" eller lignende, uden derfor at deres Hjem kaldes „fattige" eller „tarvelige"; for at tage et Exempel: vore Univerſitetslærere og Lærerne ved de lærde Skoler Landet over, ſom indenfor ſin Kreds beviſlig tæller mange dygtige og meget dannede Mænd. De ſøger ſom ofteſt en „Huſtru" og ingen „Husholderſke", en Huſtru, der er udgaaet fra et dannet Hjem og har faaet en god Opdragelſe — altſaa en Dame. Men ſamme Dame maa virkelig, om hun ikke vil ruinere ſin Mand, tage perſonlig Del i Arbejdet i ſit Hus, og ligeſtillede hermed er mange Embedsmænd. Hr. Luigi giver en meget draſtiſk Fremſtilling af, hvorledes man træffer et Hus og en Husmoder paa en „Rengjøringsdag". Jeg har ſet adſkillige Huſe paa en ſaadan Dag, men ikke i ét af 50 Tilfælde har jeg ſet Tøj hængt til Tørring i Dagligſtuen; at der „lugter af Sæbe og varmt Vand" kan være rimeligt nok — men det maa da være meget fine Nerver, der ikke kan taale den Lugt, ſærlig paa en Rengjøringsdag. Jeg er ganſke enig med Hr. Luigi i, at det ikke ſer godt ud, naar Husmoderen viſer ſig med en elegant Morgenkappe over uredt Haar, en elegant Kjole og Slæber paa Fødderne, og at ingen „Dame" gjør det; men jeg paaſtaar ogſaa, at i de fleſte Tilfælde viſer Husmoderen ſig, ſom hun er, baade vaſket og redt, men i ſin tarvelige Arbejds- eller Morgenkjole, uden at genere ſig for at være ſaadan ſtillet, at hun maa arbejde med, og det bliver de viſitgjørende Damers Skam, om de finder ſig forargede derover, derved viſer de, at de er meget mindre „Damer". Hr. Luigi paaſtaar, at Husmoderens „Væren med" maa ſkyldes „egen Lyſt" eller „Mangel paa Tiltro til Folkene"; hun kan være „paaklædt" og føre Tilſyn. Ja, ganſke viſt, naar hun er velhavende, men er hun ikke det, og dog har Lyſt til, at hendes Hjem ſkal ſe ud ſom en Dames Hjem, ſaa maa hun ſelv med. I et velordnet Hus ledes Arbejdet paa en beſtemt Maade, og man indretter ſig med ſaa ſaa Tjeneſtefolk ſom muligt. Det kan gaa udmærket godt til daglig Brug, hver har ſit Arbejde, og der er ſørget for ordentlig Fordeling. Saa kommer Halvaarsrengjøringen eller andet extraordinært Arbejde; ſelv om man ſaa er ſaa heldig at have Tjeneſtefolk, man kan have Tiltro til, bliver der for meget for dem at gjøre, naar man ikke i et længere Tidsrum vil have Huſet liggende i en mindre hyggelig Forfatning. Enten ſkal man ſaa have en Kone, der ikke kjender Huſets Skik, og altſaa ſkal have Anvisning hele Tiden, og ſom dertil er en meget koſtbar Hjælp, eller ogſaa maa Husmoderen udføre en Del af Pigens Gjerning og tage Del i Rengjøringen. Og jeg har gjort den Erfaring, at Tjeneſtetyendet gaar med mere Lyſt og mere Pligtopfyldelſe til deres Arbejde, naar Fruen ikke er bange for at dyppe ſine Fingre ſelv. Og ſaa kommer til Slutning Hr. Luigis Paaſtand om, at en Kvinde, der har taget Del i Arbejdet i ſit Hus om Dagen, ſkulde være ſaa opfyldt af „Smaaligheder", at hun ikke var paſſende Selſkab for Manden, der kommer hjem, „træt af Dagens Møje og Beſvær". Hr. Luigi deler Nutidens almindelige Mening, at det er lutter „Smaaligheder", der foregaar i et Hus; der er ganſke viſt adſkillige Smaating, der ſkal ſamles, for at frembringe Reſultatet: et hyggeligt Hjem, ſom Manden kan længes til efter ſit Arbejde! Men hvem mon der for Alvor tør paaſtaa, at ikke ogſaa Mandens Arbejde beſtaar i mange Smaating? (Min Mand indrømmer, at hans Arbejde gjør det, og flere med ham). Hvilket Hele er ikke ſammenſat af Smaating? Det er ikke altid Tegn paa overlegen Forſtand at lade haant om de ſmaa Ting. Ingen fornuftig Kone „fylder ſin Mand med Klager over Tjeneſtefolkene og Opremsning af, hvad der er udrettet i Huſet om Dagen" — det vilde være en daarlig Fornøjelſe for hende ſelv; men Manden kommer dog, naar Forholdet mellem Ægtefolkene er, ſom det bør være, hjem og fortæller ſin Kone om ſine ſmaa Ærgrelſer og Triumfer i ſin Forretning, og er glad ved at kunne dele dem med hende; hvorfor ſkulde ſaa Konen ikke have Lov til at gjøre det ſamme imellemſtunder — (der kan virkelig gives Triumfer iblandt alle Smaalighederne) — og finde et aabent Øre derfor. Jeg tror ingen af dem miſter „Mandens Friſkhed" for det, eller miſter Syn og Intereſſe for, hvad der paſſerer i Verden derved. Hr. Luigis Slutningshenvendelſe til de unge Piger og de unge Koner kan jeg godt tiltræde, men jeg maa tilføje: vær ikke bange for at lægge det perſonlige Arbejde til. Dameværdigheden lider ikke derved, og virkelig Dygtighed opnaas ikke uden det. Man maa kunne give Anvisningen baade i Ord og Gjerning, ellers bliver man kun til Latter, og mon det ſkulde være anſtødeligt for en „Dame"?

De i Anførelsestegn ſatte Ord og Sætninger
Hr. Luigi.

E
der
T

Hus

At forhindre
fra at bli

Mange Dam
ſmukt, blo
Ungdom, klager
ver mørkt med
kan forhindres
Maade, ved hver
gaar i Seng.
med følgende Op
det godt, det g
meget ſmukt. B
af: 10 Gram ku
løſt i en god hal
Vand. Damer
maa ikke anven
befordrer det
bleger Haaret.

Raad mod

Hvis man vi
naar man
glødende Metal
bør enhver Haa
udſat for at bræ
Krukke ſtaaende
udrørt i Vand;
ſtaar over Kalk
hele Svien bort,
ſtrax efter, at m

Rett

I „Raadgive
Hjem" Nr. 24 ſt
mod Hovedpine
ſtørre Theſkefuld"
ſom „en ſtroget"

Trykt i Carl Alle
Kjøbe

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 26.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Hvis vi nu altſaa ſætter, at den behandlende Læge efter en omhyggelig Underſøgelſe af Patienten har fundet, at det er en eller anden legemlig Sygdom, der er Aarſag til Nervelidelſen, vil han naturligvis rette ſine Beſtræbelſer paa at hæve denne. Der kan ſaaledes findes en Sygelighed i Fordøjelſeskanalen, ved Hjertet, ved Aandedrættet o. ſ. v., ſom kan antages at være Grunden, og hvor det altſaa maa haabes og ventes, at en Helbredelſe ogſaa vil have en Helbredelſe af Nervøſiteten til Følge. Her kan der imidlertid allerede være et vanſkeligt Punkt at afgjøre; vi har jo tidligere allerede hørt, at ligeſom f. Ex. en Maveſygdom kan give Anledning til nervøſe Lidelſer, ſaaledes kan ogſaa omvendt disſe fremkalde Maveſygdommen. Hvad der i ſaa Fald væſenlig ſkal hjælpe Lægen til den rigtige Erkjendelſe er klare og ſandfærdige Oplysninger om Patientens Fortid; Lægen forlanger ikke en videnſkabelig Afhandling af ſin Patient, men blot, at han giver paalidelige og klare Svar paa de Spørgsmaal, der nødvendigvis maa ſtilles ham, men deſto værre træffer man hyppigt, at mange Syge, med eller imod bedre Vidende, giver uklare og vildledende Svar, hvad der altſaa er til ſtørſte Skade for en rigtig Opfattelſe af Sygdommen. Tro dog blot ikke paa al den Romanſladder, der er ſkreven om Lægens klare, ſkarpe Blik for Sygdommen og om, hvorledes han — ganſke ſom en Hexemeſter — ved førſte Øjekaſt kan ſkaffe ſig et fuldt Overblik over Sygdommen; nej, der ſkal mere til, og Læge og Patient maa i Forening gjennem Spørgsmaal og Svar komme til den rette Erkjendelſe For ikke at blive misforſtaaet maa jeg vel her gjøre den Bemærkning, at Erfaringen og Øvelſen bringer enhver Læge til en øjeblikkelig Erkjendelſe af mange Sygdomme ſtrax ved det førſte Møde med hans Patient, men ingen, der har den rette Agtelſe for ſin Kunſt vil dog, naar det drejer ſig om alvorlige Sygdomme, lade ſig nøje med dette „Øjebliksbillede"; han maa udſpørge og underſøge, og ſvarer ſaa det endelige Reſultat, han faar ud deraf, til det førſte og øjeblikkelige — ja, da kan han vel glæde ſig ved ſit gode „Blik for Sygdommen", men han vil aldrig derfor fremtidig ſtole udelukkende paa ſit førſte Skøn. For Nerveſygdommenes Vedkommende er det endnu vanſkeligere at danne ſig en rigtig Mening, ſelv efter en omhyggelig Underſøgelſe; den maa maaſké gjentages flere Gange, og der vil maaſké kræves adſkillige Sammenkomſter med Patienten, inden Lægen tør mene at være klar af Forholdene.

Hvis nu Lægen ikke trods al anvendt Omhu kan finde nogen legemlig Grund til Nervøſiteten, maa han altſaa rette ſit Angreb direkte paa denne, og her er det da, at han ſkal viſe ikke aléne, at han er inde i ſin Kunſt, men ogſaa, at han gjennem Erfaring har lært Menneſkene at kjende ſaaledes, at han véd, ad hvilke Veje han kan „ſaa dem i Tale" og komme til at indvirke paa dem. Hans Behandling ſkal nemlig ikke blot være en legemlig, men ogſaa en aandelig. Det er jo netop en af Hovedulykkerne ved Nervøſiteten, at baade Legems- og Aandskræfter nedbrydes. Det vil nu ganſke viſt ikke nytte ſtort, hvis Lægen vil indſkrænke ſig til at formane den Syge og raade ham til at gjøre kraftige Anſtrengelſer for at befri ſig for Sygdommens Trællelænke; det vilde i de fleſte Tilfælde kun være Godtkjøbs-Talemaader, der ikke vilde ſtifte den mindſte Gavn; de hidrører maaſké fra den populære Opfattelſe af Nervøſitet, at denne Lidelſe blot er — Skaberi; men at denne Anſkuelſe er ſaa fejlagtig ſom nogen, kan da ingen af mine Læſere betvivle, hvis de da opmærkſomt har fulgt mig gjennem disſe Afhandlinger; de vil vide, at den Nervelidende ganſke viſt har en meget ſvækket Viljekraft, at han bøjer af og giver efter langt hurtigere, end den Sunde, og at han vel ogſaa temmelig hyppigt er tilbøjelig til Overdrivelſe af ſin Svaghed, men de vil jo ogſaa vide, at det er netop ved en ſaadan Svækkelſe af Viljen, at Nervøſiteten karakteriſeres, og det vilde derfor være en meget naiv Behandling, hvis Lægen aléne vilde raade de Syge til at lade være med at være ſvækkede; man kunde i Grunden med ſamme Ret mene at kunne helbrede en Feberſyg ved at raade ham til at lade være med at have Feber. Nej, i Almindelighed maa der med den aandelige Paavirkning følge en legemlig Behandling.

Det kan nu rigtignok ikke nægtes, at ſjælelig Paavirkning i mange Tilfælde paa overordentlig gavnlig Maade har formaaet at indvirke paa endog legemlige Skavanker, der var en Følge af nervøs Lidelſe. Jeg vilde ſaaledes uden megen Møje i Literaturen kunne finde en Mængde Exempler paa, at ſtærk Sindsbevægelſe har formaaet at helbrede f. Ex. Patienter, der havde henligget i aarevis af nervøſe, hyſteriſke Lamheder. En Mængde baade Nutids- og Fortidsmirakler lader ſig let forklare paa denne Maade. Jeg ſkal blot nævne et Par Tilfælde, der netop falder mig ind. En, ſaa vidt jeg mindes, tyſk Læge fortæller ſaaledes om en ung Pige, der led af Konvulſioner, ſom endte med Stivkrampe, og ſom blev helbredet ved, at hendes Fader en Gang gav hende en dygtig Dragt Prygl, hvad der imponerede den allerede vorne Patient ſaaledes, at den derved fremkaldte ſtærke Sindsbevægelſe befriede hende for hendes Onde. Overlæge ved Almindeligt Hoſpital, Profeſſor **Brandes** beretter i et lille Skrift bl. a. om en ung Pige, der havde henligget i lang Tid paa Hoſpitalet paa Grund af en hyſteriſk Lamhed i Benene; en Dag anvendte han en lignende Kur, ſom den lige omtalte, og gav hende en dygtig Ørefigen; hun blev i højeſte Grad altereret og forlangte at blive udſkreven — da hun nu kunde gaa. I Virkeligheden havde Ørefigenen eller rettere Sindsbevægelſen og Harmen over denne Behandling fremkaldt en ſaadan Omvæltning i hendes ſygelige nervøſe Tilſtand, at hun ſom ved et Mirakel atter fik Brugen af ſine Ben, ikke anende, at den grundige Menneſkekjender og menneſkevenlige Læge med velberaad Hu havde anvendt denne tilſyneladende raa Kurmethode.

Læſerne vil ſikkert vide, at franſke Læger med den bekjendte Profesſor **Charcot** i Spidſen anvender en ſaadan ſjælelig Behandling af de nervøſe og hyſteriſke Sygdomme ved Hjælp af den nu atter i Mode kommende Hypnotisme; jeg ſkal dog ikke paa dette Sted komme nærmere ind herpaa.

(Fort.)

Hjemmet.

Om Kys paa Munden.

En alvorlig Advarſel.

Selv om ikke i ſaa ſtor Udſtrækning ſom før, ſaa herſker der dog i mange Kredſe den Skik, at Slægtninge hilſer paa hinanden ved et Kys paa Munden. Iſær overfor Børn finder dette Sted paa den meſt udſtrakte Maade, og netop her, netop hvor det er Børnene, det gjælder, ſkulde denne Skik førſt og fremmeſt falde bort, og Kjærtegnet omdannes til et Kys paa Panden, i Stedet for det nu brugelige Mundkys, der desværre altfor ofte for de ſmaa Stakler bliver et Dødskys. Ja, det er ikke Overdrivelſe, et virkelig Dødskys. Den forfærdelige Morderengel i Børneverdenen, den dræbende Difteritis, bliver ofte paaført Børn paa den Maade. Det er ofte bleven beviſt, og enhver Læge vil bekræfte for En, at Difteritis hos Voxne ofte optræder under en ſaa mild Form, at de Paagjældende ikke véd, at de har den. De tilſkriver de ubetydelige Halsſmerter og den Smule Hæshed, der ledſager Sygdommen, andre Aarſager, mener, at det er en ganſke almindelig Forkølelſe, og faar for ſaa vidt Ret, ſom Sygdommen virkelig har ſamme Forløb, og er forſvunden efter en fjorten Dages Forløb. Men kysſer en Voxen i denne Tid et Barn, faar Sagen et andet Udſeende — og hvor ofte ſker ikke det? Naar et ſaadant Kys er givet, er med det Spiren til den forfærdelige Sygdom ſtængt ind i Barnet med den Voxnes Aande, og faa Dage efter optræder Sygdommen hos Barnet, men nu i en Form, der gjerne ender med Døden. Det er nok ſandt, at der maaſké ikke er noget i Verden, der mere friſter til Kys, end ſaadan en rød, ſmuk Barnemund, hvis Læber formelig ſynes ſkabte „til at kysſes", men huſker man paa, at et Kys kan være nok til at faa de klare Barneøjne, der ſaa tillidsfuldt ſer op mod En, til at lukke ſig for ſtedſe, ſaa bekæmper man Friſtelſen, eller kysſer den lille Pande, det ſkader næſten aldrig. Det allerbedſte, der kunde ſke, var, at det ligefrem blev Skik og Brug, eller om man vil, Vane at hilſe et lille Barn med et Kys paa Panden, man vilde derved ikke faa Skyld for Uvenlighed, — og hvor mange Gange mener en Moder ikke, at den, der kan modſtaa Lyſten til at kysſe hendes lille Engel, er uvenlig ſtemt mod Barnet? — og dog heller ikke have udſat den Lille for mulig Smitte. At Venner og Bekjendte ved ſærlige ſørgelige eller glædelige Lejligheder kysſer hinanden paa Munden, er naturligt og vil altid vedblive at være det; men Vanekysſet bør være et Pandekys. Hvad de Forlovede angaar — naa ja, de vil jo dog engang leve og dø for og med hinanden, dem kan der ikke tales noget, hvad der hedder Fornuſt til, og de er desuden ſtore nok til at tage vare paa ſig ſelv, men det er Børnene ikke! Overfor Børnene er det, at Mundkysſet maa falde bort. Giv da Pandekysſet — ja, lad os kun endnu engang gjentage det, det kan ikke ſiges for ofte — i Stedet for Dødskysſet!

E. B.

Haandarbejde.

Perleſmykke paa Paraſoller.

For at give Paraſoller, der er blevne lidt affjaſkede eller ſlidte, et nyt promenademæsſigt Udſeende, forfærdiger man et let Overtræk af Tyll og Perler og hefter det med et Par løſe Sting faſt foroven og forneden af hver Fiſkeben eller Stang. De ſkadelidte Steder dækkes med dette, og Paraſollen ſer elegantere ud end før. Man klipper førſt af ſort, plettet Tyll ſaa mange Dele, ſom man behøver, ſyr 2 à 3 ſmaa, ſlebne Perler paa hver Plet, forbinder alle Delene med Forſting og ſætter en ſort Silkeblonde rundt om det Hele. Denne Udpyntning kommer ikke paa det Halve af, hvad en ny Paraſol vilde koſte.

N.

Hæklet Chenillepelerine.

Jeg kjøber 2½ Dukke ſort Chenille og hækler 7 Borter i almindelig Guimpehækling med en grov Hæklenaal over en Metal- eller Horngaffel. Den korteſte af disſe Striber gjør jeg 40 Maſker lang, hver af de følgende et Stykke længere, ſaaledes at den 7de Stribe er 100 Maſker lang. Nu hækler jeg Striberne til hverandre, den korteſte kommer naturligvis nærmeſt op til Halſen, efter den den næſtkorteſte o. ſ. v., og i Yderranden den videſte. Da hver Stribe jo ſtadig er videre end den, der er over den, hækler jeg ſnart én og én Maſke ſammen ad Gangen, ſnart én fra oven og to fra neden. Oppe i Halſen anbringer jeg et fingerbredt, ſort Fløjelsbaand, og Pelerinens nederſte Rand afſlutter jeg med ſmaa Perleduſke, ſom ſammenholder 2—3 Slynger ad Gangen. Pelerinen er langt holdbarere, billigere og elegantere end dem, man kjøber, og man kan lave en paa en Dag. Foran kan man binde den ſammen med to Fløjelsbaand, ſom knyttes i en ſmuk Sløjfe; men to Knapper med en Strop gjør jo ſamme Nytte.

L. F.

Husraad.

Middel mod Leverpletter.

En Opløsning af 1 Kvintin Borax i 2 Lod Roſenvand tilberedes. Med denne vaſker man ſaa Leverpletterne flere Gange om Dagen.

Joh. Petrowicze,
Grebbeſtad.

Mod Ørepine.

1 Kvintin Kamferolie og 10 Draaber Kajeputolie dryppes paa et lille Stykke Vat, ſom ſtikkes ind i Øret.

Joh. Petrowicze,
Grebbeſtad.

Udmærket Tandpulver

kan fremſtilles af 2 Lod rødt Sandeltræ og 1 Lod Kinabark, ſom begge Dele pulveriſeres ſaa fint ſom muligt, ſigtes igjennem en Haarſigte og derefter rives ſammen med 6 Draaber Nellikeolie og 6 Draaber Bergamotolie. Hvis Tandkjødet er ſvampagtigt eller tilbøjeligt til at bløde, kan man tilſætte ¼ Lod klart Alun.

Joh. Petrowicze.
Grebbeſtad.

At renſe en Sofa for Møl.

Mellem de Møbler, min Mand bragte med til vort fælles Hjem fra ſin Ungkarlebolig, var en Sofa, der var polſtret med Krølhaar og Faareuld. Jeg ſaa' ſnart, at der var Møl i den, og prøvede i lang Tid forgjæves paa at faa dem bort. Da jeg mærkede, at det mislykkedes, overgav jeg Sofaen til en Tapetſerer, for at Krølhaarene kunde blive renſede, men heller ikke dette hjalp, efter nogen Tids Forløb viſte de uvelkomne Gjæſter ſig igjen. Nu vendte jeg Sofaen om, bankede den godt igjennem og hældte ſaa, med ſtor Forſigtighed, for at der ikke ſkulde komme noget igjennem paa Yderſiden, ikke ſaa lidt Petroleum ned i det vendte Krølhaarslag. Ovenpaa Lærredet paa Bagklædningen ſtrøede jeg, medens den endnu var fugtig (jeg hældte Petroleum gjennem det og tog det ikke af) Terpentinpulver. Det hjalp. Der er nu gaaet længere Tid hen, men Møllerne lader til at have opgivet Kampen, jeg har ikke ſet noget til dem ſenere.

Marie.

Køkkenet.

Anvendelſe af Rhabarberſtilke.

Rhabarberſuppe (engelſk).

I halvtredje Pot kraftig Kjødſuppe bringer man 6 à 8 ſtrællede og ituſkaarne Rhabarberſtilke i Kog, ſkummer Suppen omhyggelig, kommer 1 à 2 Charlotter, 2 à 3 Skiver riſtet Franſkbrød, lidt Peber og Salt i og lader Suppen koge ved langſom Ild, til Rhabarberſtilkene er bløde; derpaa ſies Suppen, der kommes 3 à 4 i lidt Fløde piſkede Æggeblommer i, og man anretter Suppen med ituſkaaret riſtet Franſkbrød.

B — — — r.

Rhabarberlimonade.

5 Pund ſmaaſkaarne Rhabarberſtilke overhældes med 5 Potter Vand; dertil kommes 2 Pund hvidt Sukker, hvorover man har revet noget Citronſkal, et godt Lod ſtødt Ingefær og lidt Salt, og dette lader man koge en Time ſammen. Saa kommer man endnu 2½ Pot varmt Vand i og lader det Hele ſtaa og ſvale, til det faar en Temperatur ſom nymalket Mælk, ſaa ſies det og piſkes, til det ſkummer. Man lader det ſtaa til næſte Dag og fylder det ſaa paa Flaſker. Det holder ſig i nogle Dage, ſaa man kan lave det forud, naar man vil have det til et Selſkab eller en Skovtur.

B — — — t.

At koge Skinke.

Selv den bedſte Skinke kan ved fejl Kogning blive ſaa fordærvet, at den bliver ſejg, tør og næſten uſpiſelig. Vil man have en røget Skinke udmærket god, bærer man ſig ad paa følgende Maade: Man banker Skinken dygtig og lægger den fire Timer før den ſkal koges, i koldt Vand. Naar den koger, ſættes af og til koldt Vand til, for at holde den i noget langſomt Kog. Derved bliver den ſaftig, blød og mør. Man kan forøvrigt anvende ſamme Fremgangsmaade ved ethvert Slags røget Kjød.

P. D.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 27.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Enhver vil ſikkert af egen Erfaring kjende mange Exempler paa den Kjendsgjerning, at en faſt Tro og urokkelig Tillid til ét eller andet Medikament eller til den behandlende Læge har virket forunderlig helbredende i mange Tilfælde, og det vil da ikke undre Læſerne at erfare, at en ſaadan Helbredelſe forekommer ſærlig hyppigt ved nervøſe Sygeligheder. Adſkillige ſtærke Sindsbevægelſer kan virke paa lignende Maade, ſaaledes f. Ex. Harme, Skræk under en eller anden livsfarlig Situation o. ſ. v. Jeg tror nu rigtignok, at det vilde være et ſtort Fejlgreb, om Lægen vilde forſøge paa kunſtig Maade at fremkalde en ſaadan ſtærk Sindsbevægelſe i den Henſigt derved at indvirke paa den nervøſe eller hyſteriſke Patient; han kunde let komme til et Reſultat, der var aldeles modſat hans Ønſker, thi ogſaa det er en Kjendsgjerning, at en Helbredelſe, der var fremkaldt ved en ſtærk Sindsaffekt, meget ofte viſer ſig at være uholdbar, og at Tilſtanden kun end yderligere forværres.

Medens altſaa en mere poſitiv og direkte indgribende ſjælelig Behandling af Nervøſiteten i Almindelighed neppe lader ſig iværkſætte, kan man udrette meget ved en indirekte Behandling, der gaar ud paa at holde ſkadelige ſjælelige Indtryk borte fra den Syge. Her er det ſom ofteſt nødvendigt at fjerne Patienten fra de daglige Omgivelſer ved at lade ham flytte ud paa Landet i Stilhed og Ro eller ved at lade ham foretage en Rejſe enten uden noget beſtemt Maal, eller ogſaa til et eller andet Bad. Ved denne Udriven af de daglige Folder, Afholdelſen fra den daglige Beſkæftigelſe og den ſelſkabelige Omgang kan der ofte udrettes meget. Man maa ikke tro, at det ved Opholdet paa et Kur- og Badeſted ſærlig kommer an paa at drikke vedkommende mineralſke Vand — i mange Tilfælde kunde den Syge lige ſaa godt drikke almindeligt Kildevand — nej, de Potenſer, der fremkalder Helbredelſe eller i alt Fald Bedring, er: Opholdet paa det fremmede Sted, Synet af de nye Anſigter, de nye Sæder og Skikke, det fremmede Sprog og endelig fremfor alt den Følelſe af Frihed og Lethed i Sindet, ſom man altid faar, naar man for en Tid helt kan frigjøre ſig for ſine Forretninger og komme ud af det daglige Livs ensformige Gang. Holdes Nervøſiteten i Live ved f. Ex. Pikanterier og Rivninger med andre Medlemmer af Familien, kan det naturligvis være rigtigt at holde Patienten helt borte fra Omgangen med disſe, ligeſom det i mere alvorlige Tilfælde endog kan blive nødvendigt at afſpærre den Syge fra enhver Forbindelſe med Omverdenen. Det er iſær amerikanſke Læger, der anbefaler denne Kur, og ſom paaſtaar at have ſet fortrinlige Reſultater deraf; naturligvis maa der ſamtidig hermed anvendes en pasſende legemlig Behandling og Regulering af Diæten. Der er da ogſaa i dette Øjemed i de ſenere Aar rundt om i alle Evropas Lande oprettet Helbredelſesanſtalter og Aſyler for Nervelidende, hvor de, iſolerede fra al ſkadelig ſjælelig Paavirkning, kan leve i Fred og Ro, og hvorfra mange delvis eller fuldſtændigt helbredede Menneſker med Taknemmelighed er udgaaede. Af ſær Betydning er det, at Patientens Levevis under Opholdet paa en ſaadan Anſtalt reguleres paa en aldeles beſtemt Maade, hvorfra der ikke maa gjøres nogen Afvigelſe; den Syge vænnes ſaaledes til Orden og Regelmæsſighed, hvad der jo er af ſtørſte Vigtighed ved denne Sygelighed; herom har vi allerede talt tilſtrækkeligt tidligere.

Det vigtigſte af alle den ſjælelige Behandlings Medikamenter er: Glæden. Dette at kunne ſkaffe den Syge en ſand og virkelig Glæde, ikke blot i det enkelte Øjeblik, men vedvarende; det vil med andre Ord ſige: man maa ſtræbe efter at „gjøre ham glad“, at ſe paa Naturen og Menneſkene med et glad Blik; det er en forbavſende Omvæltning, der paa denne Maade kan foregaa i det ſygelige, nervøſe Sind. Lær f. Ex. en nervøs Lidende at holde af Dyrene — Hunde, Heſte, Duer o. ſ. v. — at omgaas med dem, iagttage dem og aflure dem deres Ejendommeligheder; eller ſøg at vække hans Interesſe for Plantekultur, Dyrkning af Roſer og andre Prydplanter; der kan gjennem denne ſtille Glæde, der ſkabes ved ſaadanne Interesſer, frembringes aldeles glimrende Reſultater; den Syges Tanker vendes bort fra hans egne Sygeligheder og koncentreres paa hans Yndlinge, det være ſig nu af Plante- eller Dyreriget, og hans Omſorg og Interesſe for deres Ve og Vel vil efterhaanden opſluge hans egne Gjenvordigheder. Eller indblæs en ſaadan Syg den ædle, rene, kriſtelige Barmhjertigheds Varme, ſaa at han lærer at ſe ſig om i Verden, ſe, hvor megen ofte uforſkyldt Nød og Sorg der gives, og hvorledes enhver, alt efter Evne, dog kan give ſit Bidrag til Lettelſe og Lindring.

I et gammelt Folkeſagn, mindes jeg, at der fortælles, at Fanden ikke er ſaa bange for noget, ſom for en rigtig god, ſund Latter. Ja, den menneſkelige Latter kan drive baade Spøgelſer og Djævle paa Flugt, og kan vi derfor ſkaffe vore nervelidende Patienter en rigtig god og naturlig Latter, vil det ſom ofteſt ikke være Nervøſitetens Spøgelſe muligt at modſtaa. Denne Kjendsgjerning er af meget gammel Dato, og flere Læger har allerede for lang Tid ſiden gjort opmærkſom paa, hvor helbredende det i mange Tilfælde kan være, at Folk kommer til at le. Det fortælles endogſaa om en franſk Læge, at han var ſaa overbeviſt om Rigtigheden og Nytten af Latteren, at han for enhver Pris ſøgte at „komme Folk til at le“; han benyttede endogſaa et ſaadant Middel ſom det — at kildre dem. Jeg ſkulde dog ikke være tilbøjelig til at tilraade det; det er jo ikke de mekaniſke Latterbevægelſer, hvorpaa det kommer an, men det er den glade Stemning, der faar et Udſlag i Latteren, ſom kan virke bedrende paa det nedtrykte og ſyge Sind.

Idet vi nu ſlutter Betragtningen over den ſjælelige Behandling af Nervøſiteten, maa jeg dog endnu berøre, at det, hvor den ſygelige Tilſtand er fremkommen ved en Sindsbevægelſe af en eller anden Art, naturligvis er af ſtørſte Betydning, at man ſtræber efter at udſlette den ſaa vidt gjørligt af den Paagjældendes Erindring, og at Omgivelſerne nøje inſtrueres om i Tale og Handling at undgaa alt, hvad der maaſke atter kunde kalde Mindet tilbage. —

Det er kun i de allerſtørſte Træk og ganſke løſt, at jeg her har fremſtillet den pſykiſke Behandling, men jeg ſkriver jo ej heller for at oplære mine Læſere deri, men kun for at give dem en let Antydning af, hvor indviklet Behandlingen er, og hvor ſtore de Krav er, ſom den ſtiller til den behandlende Læge. (Forts.)

Hjemmet.

Et tvivlſomt Kjærlighedsbevis.

„Lov mig,“ ſagde min Mand ſtrax efter Brylluppet til mig, „at Du aldrig vil ſidde oppe og vente paa mig, naar jeg en enkelt Gang ikke er hjemme om Aftenen.“

Uden videre vilde jeg ikke give et ſaadant Løfte, men da han viſte mig Sagen i det rette Lys, indſaa' jeg, at jeg virkelig gjorde ham en ſtor Tjeneſte ved at jeg vilde det. Jeg lovede ham altſaa altid at gaa i Seng til min ſædvanlige Tid, uden at vente paa ham, og han takkede mig for mit Løfte. Han forklarede mig, at det var en ſtor Dæmper paa al Munterhed mellem Venner, naar en af disſe vidſte af, at en lille, træt Kone ſad oppe hjemme og ventede paa ham — jeg gav ham altſaa Løftet, har holdt det i atten Aar og har aldrig fortrudt det. Jeg kom til at mindes dette, da jeg for nogen Tid ſiden hørte en ung Kone roſe ſig af, „at hun altid ſad oppe for at vente paa ſin Mand, lige meget hvilken Tid han kom hjem paa“. Jeg ſpurgte hende, om hun virkelig mente, at dette var hendes Mand en Glæde, og hun forſikrede mig, „at enhver Mand regnede dette for en ſtor Opmærkſomhed af ſin Kone, og at hun ſelv følte, at det var ſaa rigtigt, ſaa hun aldrig forſømte at bringe dette lille Offer paa Ægteſkabets Alter.“

Jeg tror nu, at enhver Mand gjerne ſer, at hans Kone beholder dette lille Offer for ſig ſelv, og jeg tror heller ikke, at Manden faar den allerblideſte Modtagelſe, naar han kommer ſent hjem.

Lad os nu for Exempel forudſætte, at Manden er i Herreſelſkab og har lovet ſin Kone at være hjemme Klokken tolv. Med Bevidſtheden om at være en pligtopfyldende lille Kone, tager den unge Frue en Bog eller et Haandarbejde og ſætter ſig til at ſy eller læſe. Der er ſtille i Stuerne, og Tiden gaar langſomt. Hun gaber lidt, og ſer af og til op til Uhret, hvis Viſer flytter ſig uſædvanlig langſomt. Hun ſøger at adſprede ſig ved at gaa hen til Vinduet og ſe ud, endnu ikke for Alvor, Klokken er jo endnu ikke tolv. Men nu er den det. Nu kommer han. Viſerne kryber ſtadig fremad, fem, ti Minutter, et Kvarter over. Fruen gaar atter til Vinduet og ſpejder ud, lyttende efter ethvert Skridt paa Gaden. Ikke ham endnu! — Atter ſøger Øjnene Uhret. Ti Minutter i halv ét. Hun tager Bogen og forſøger at læſe. Trætheden og Utaalmodigheden hindrer hende i at forſtaa et Ord. Hvor kan han dog blive af? Hun glemmer, at Tiden i muntert Selſkab ikke kryber afſted, og regner den halve Time, der gaar, for en „rædſelsfuld lang Tid“. Nu er Klokken halv ét, og nu lyder der Trin paa Gaden.

„Endelig!“

Hun ſpejder ud. — En Fremmed! Endnu ikke ham. Klokken ét begynder al Træthed at ſvinde. Ængſtelſe og Nervøſitet jager al Tanke om Søvn bort, og hun er aldeles ikke ſøvnig, da hun Klokken halv to hører Herreſtemmer udenfor og hører ſin Mand i den gladeſte Stemning tage Afſked fra Vennerne. Denne glade Stemme er den Draabe, der faar Bægeret til at løbe over, og den Velkomſthilſen, der møder Manden, er et temmelig bittert „Naa endelig!“ medens hans Forklaring om, at han i Klubben havde mødt en gammel Ven, der ſkulde rejſe i Morgen, eller hvad det nu ellers er, der har forhalet hans Tilbagekomſt, blev mødt med mørk Tavshed, thi i Hjertet nager den Tanke: „han morer ſig og lader mig vente, mig, der af lutter Kjærlighed ſidder oppe for hans Skyld!“

Mon ikke den lille Frue havde været i bedre Humør, hvis hun var gaaet i Seng Klokken ti eller elleve, og havde ladet ſin Mand fortælle Aftenens Begivenheder næſte Dag ved Frokoſtbordet?

?

Haandarbejde.

Strikkede Haandklæder.

Jeg ſætter ſtor Pris paa ſtrikkede Haandklæder og har ſtrikket flere Duſin, da min Familie nu altid beder om „ſtrikkede Haandklæder“.

Man ſtrikker dem af godt, ublegt Bomuldsgarn Nr. 12 over to Staalpinde, ſaa tykke, ſom ellers bruges til Uldgarn. Man ſlaar 120 Maſker op og ſtrikker i frem- og tilbagegaaende Rækker ſtedſe 1 vrang Maſke og 1 ret Maſke, dog maa disſe altid træffe ſtraa for hinanden, ſaa at det Hele faar et piquélignende Udſeende. Jeg har ogſaa ſtrikket tærnede Mønſtre og Mønſtre med Borter. Da jeg, medens jeg ſtrikkede det ene Haandklæde, altid tænkte over, hvilket Mønſter jeg vilde vælge til det næſte, fik jeg et godt Udvalg af Mønſtre. Ens Opfindelſesevne i ſaa Henſeende ſkærpes ved Øvelſen. Jeg har ogſaa ſtrikket et Par uldne Haandklæder (Jægers Syſtem). Jeg ſtrikkede dem af blød Kaſimirruld og gjorde dem noget længere og meget bredere end de andre. Min Mand holder ſærlig meget af diſſe. En Huſtru.

Anløbet Sølvtoj.

Anløbet Sølvtoj renſes hurtigt og ſikkert ved at gnides eller poleres hurtigt med almindelig Ovnſod. H. P.

I Badetiden.

Nu i Badetiden tror jeg det rigtigt at henlede Opmærkſomheden paa, at Koldtvandsfanatikerne begaar en ſtor Fejltagelſe ved at raabe paa, at jo koldere Vandet er, des bedre og ſundere er Badet. Det er de ſamme Fanatikere, der om Vinteren lader hugge Hul paa Iſen, for at tage et Bad. Nerverne lider derved, og man har Exempler paa, at Mænd i den kraftigſte Alder har faaet deres Sundhed ruineret ved diſſe kolde Bade. I Svømmebaſſiner burde man ikke tumle ſig, naar Vandet ikke holdt 14—15 Grader, og til et almindeligt Saltvandsbad burde Vandet være 13 Grader varmt. Ualmindelige kraftige Naturer kan muligt taale kolde Bade, men blodfattige Mennesker, Nervøſe, Folk, der lider af kolde Fødder, Blegſottige eller lungeſyge Perſoner burde aldrig tage et Bad under 15 Grader, da de har langt vanſkeligere ved at blive varme igjen end andre Mennesker, og de efter Badet følgende Kuldegysninger er meget uſunde. Mennesker, der lider af Hjertefejl eller Krampetilfælde, ſkulde aldrig tage Søbad uden Lægens Anordning. Hvor længe ſkal man blive i Vandet? Mange mener, at jo længere man bliver der, des bedre; dette er aldeles urigtigt. For mange er 10 Minutter allerede for meget, og over 15 Minutter ſkulde ingen blive i Vandet. Folk, der førſt forlader Vandet, naar deres Legeme begynder at blive „blaat af Kulde", ſætter næſten altid deres Sundhed til. Det kan ikke lægges Forældre nok paa Hjerte at paaminde deres Børn om ikke at opholde ſig længere i Vandet, end de har Følelſen af, at dette er varmt om dem. Spørgsmaalet om det er bedſt at bade, naar man har ſpiſt, eller naar man er ſulten, kan bedſt beſvares ved, at Badet helſt maa tages midt imellem to Maaltider, naar det ſkal give den rette Følelſe af Velbefindende. Og endnu ét: man maa aldrig gaa i Vandet, naar man er i ſtærk Sved, men ſkal vente, til denne har ſat ſig lidt. H. C.

Husraad.

At forebygge Solſtik.

Da Solſtik ikke blot forekommer i de ſydlige Lande, men ogſaa undertiden hos os, naar Temperaturen er uſædvanlig høj, og Vedkommende har Diſpoſition til det, ſkal der angives nogle almindelige Midler, der beſkytter mod denne farlige Sygdom:

1) Man maa ikke klæde ſig altfor varmt om Sommeren, og altid beſkytte Hovedet mod Solens varme Straaler. Et Kaalblad anbragt under Hatten frembringer en behagelig Kølighed.

2) Man maa ikke overanſtrenge ſig hverken ved Arbejde eller Marſchering (Fodture).

3) Man maa ofte drikke, dog ikke ſpirituøſe Drikke, men Vand, Mælk og Kaffe o. ſ. v. og nyde flydende Spiſer, for at erſtatte Legemet det ved ſtærk Sved udſkilte Vand; Solſtik kommer nemlig af altfor ſtærk Aftagen af Vandet i Blodet og Legemet i det Hele taget.

4) Naar man drikker, maa det ſke langſomt, og man maa ikke blive for afkølet ved det.

5) En god Drik i Varme er Vand med lidt tilſat Citronſaft eller Hindbæreddike. Overordentlig oplivende virker ogſaa et Glas Vand, hvori der er blandet 2 à 3 Draaber Arnikatinktur. E.

Fortræffeligt Pletaftagningsmiddel.

Pletter af enhver Art fjernes let, naar de beſtrøs med Merſkumsaffald, ſom man let kan faa hos de Drejere, der laver Merſkums-Cigarrør og Piber. Dette Pulver drysſes tykt over Pletten, og man lader det være paa i ti Minutter, hvorpaa det med en ulden Lap gnides frem og tilbage over Pletten, til den er forſvunden. Saa puſtes Støvet bort. V. O.

Køkkenet.

For Husmødre.

Det hænder ofte, at naar Husmødre har lagt Dejg til Julekager, Søſterkager eller lignende, det da ruller for ſtille; dette ændres lettest ved at tage lidt Sukker og Gjær, arbejde det ſammen og ſaa arbejde det ind i Dejgen; det er bedre end Salt, da Saltet holder paa Dejgen, der ofte derved bliver for ſalt i Smagen. A. G.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 28.

„Nutidsſygdomme".

[Fortſat].

Naar vi nu endelig til Slutning ſkal høre lidt om, hvorledes man ved en *legemlig Behandling* ſøger at bekæmpe Nervøſiteten, vil det naturligvis ikke undre os at finde en uhyre righoldig Vaabenſamling til Brug i denne Kamp. Nogle af disſe Vaaben er imidlertid gamle, ſløvede og bedækkede med Ruſt; de anvendes neppe mere, og kan ikke længere bide igjennem den Pansring, hvormed denne Sygdom i Tidens Løb har fundet for godt at klæde ſig til Forſvar. Man maa nemlig ikke tro, at Nervøſiteten har holdt ſig uforandret gjennem Tiderne; nej, den antager tvertimod med de vexlende Tider og Sæder forſkjellig Form, ſaa at Kampen imod den ogſaa maa føres paa vexlende Maade. Det gaar med den ganſke ſom med det moderne Skyts og Panſerſkibene; alt ſom disſe bliver gjort mere og mere haardhudede, maa man konſtruere ſtærkere og ſtærkere Skyts, for at kunne komme dem til Livs. Medens derfor adſkillige af vore Vaaben i vort antinervøſe Arſenal nu kun hænger der ſom gamle Kurioſiteter, udfindes og indſamles der ſtadigt nye og forbedrede Vaaben. Mine kjære Læſere vil let kunne forſtaa, at det ikke juſt er ſaa lige en Sag at finde de rette Vaaben frem af Arſenalet i hvert givet Tilfælde, og det vil derfor være en fuldſtændig Umulighed i en Afhandling ſom denne at kunne belære dem i ſaa Henſeende; vi maa overlade Valget til de Kyndige, eller med andre Ord til Lægerne. Desuagtet haaber jeg, at det vil kunne interesſere de fleſte at høre lidt om dette Arſenal.

Førſt er der da en hel Hærſkare af *Medikamenter*, hvormed dog Nutidens Læger i Regelen vil være meget ſparſomme. Væſenlig vil de vel kun benytte dem, ſom øver en ſtyrkende Virkning paa Legemet og dets Funktioner. Jeg ſkal her kun nævne: Jern, Kinin og nogle „nerveberoligende" og Søvn frembringende ſom Opium, Bromkalium o. ſ. v. Naar disſe ſidſte Midler ikke bliver misbrugte, kan man med fuld Sandhed regne dem til de ſtyrkende Medikamenter, ſaa viſt ſom en rolig og ſund Søvn er en Hovedbetingelſe for Legemets Velbefindende.

Dernæſt er der Kurene *i et andet Klima* eller paa et ſaakaldet *Badeſted*. Kuren kan foruden paa en omhyggelig reguleret Levevis og en pasſende Diæt gaa ud paa Brugen af Bade (Strandbade, Styrtebade, Regnbade o. ſ. v.) med en efterfølgende Afgnidning af Legemets Overflade, paa „Luftbad", ſom man maaſke kunde kalde det, i et ſundt Klima eller paa Drikning af et mineralſk Vand. Hver af disſe Kure kan være pasſende i ſit Tilfælde, men man maa ingenlunde tro, at de kan benyttes i Flæng af enhver Nervelidende. Bade er i mange Tilfælde fortræffelige og kan gjøre overordenlig Nytte; en ſaadan Vandkur maa, naar man ſer, at den ſlaar an, fortſættes gjennem længere Tid, i flere Aar, baade Sommer og Vinter, men man maa her, ſom iøvrigt ved de fleſte andre Behandlingsmaader, ikke betragte dem ſom et Univerſalmiddel, der gjør al anden Behandling overflødig; de er tvertimod kun et enkelt Led i hele Behandlingen og ſkal følges ad med de andre Inſtruktioner, Lægen maatte give. Om Brøndkur har jeg allerede løſelig talt i det foregaaende; her ſkal blot atter mindes om, at ſelve Vanddrikningen ofte er ligegyldig, ikke ſaa ſjelden endda ligefrem uheldig, men at det, det gjælder om, er den ordnede Levevis, Adſpredelſen og Hvilen fra Forretninger. En anden Sag er det naturligvis, naar Ordinationen gaar ud paa Nydelſen af f. Ex. et Jernvand, thi her vil Vandet træde i Stedet for Benyttelſen af et andet jernholdigt Medikament.

Hvad en Kur, beſtaaende i Forandring af Klima, angaar, da kan det have ſtore Vanſkeligheder at begrunde Ordinationen; hvis det nemlig forholdt ſig ſaaledes, at der i visſe Egne eller under visſe klimatiſke Forhold ikke herſkede nogen nervøs Sygelighed, ja, da vilde det være en ganſke ſimpel Sag at raade ſine Nervelidende at rejſe derhen. Men nu er Sagen den, at vi træffer Nervøſitet baade i varme og kolde, i fugtige og tørre Klimater. Lidt har man dog at holde ſig til allerede nu, og muligvis vil vor Kundſkab ogſaa i denne Henſeende blive forøget i Fremtiden. Man har nemlig iagttaget, at altfor hyppig Vexlen i Vejret eller Temperaturen altid virker uheldig paa ſaadanne Patienter, medens de befinder ſig vel i et mere ensformigt Klima, lige meget, om det er fugtigt eller tørt. Man kunde altſaa tilraade et Ophold ved eller paa Havet eller i en Bjergegn.

Nu ſkal jeg naturligvis ſtrax indrømme, at et ſaadant Ophold for de allerfleſte af vore ſtakkels Patienter vil være en Umulighed af forſkjellige Grunde, ikke mindſt af pekuniære Aarſager; men noget kan der maaſké dog i ſaa Henſeende udrettes for en Del af dem, og det er derfor ikke paa urette Sted at tale lidt om denne Kur i ſin mere fuldkomne Form, idet man jo ſaa, hvis man ikke kan opnaa det Hele, dog kan ſe at komme Maalet ſaa nær ſom muligt ved ſmaa Midler. En Rejſe iſær med Sejlſkib over et af de ſtore Have vil kunne øve en ganſke overordenlig heldig Indflydelſe paa et nervøſt Menneſke; den rene (bakteriefri) Luft, der ſtadig er i Bevægelſe, og ſom er ſvangret med Fugtighed og Salte, indvirker paa Appetitten; Stilheden, de nye og ſtorartede Indtryk indvirker paa Sindet, og om Natten vil Legemet nyde en vederkvægende Søvn. En lignende heldig Indflydelſe vil ogſaa ſimpelt hen et Ophold ved Kyſten udøve.

Et Ophold i en Bjergegn frembyder lignende Betingelſer for det legemlige Velvære; Luften er ren og let og bevægelig, men i Modſætning til Søluften ensformig tør. Ogſaa her ſtiger Appetitten, og Legemets Stofſkifte bliver livligere. Gjennem Øjet modtages ligeledes tiltrækkende og ſtorſlaaede Indtryk. Skjøndt man ikke ret er i Stand til at forklare det, er det en Kjendsgjerning, at et Ophold af nervøſe Syge ved Havet eller i Bjergene virker aldeles fortrinligt paa dem, og at mange er blevne helbredede paa denne Maade. Der vrimler da ogſaa baade paa Kyſterne og i Bjerglandene af Sanatorier og Kurſteder for Nervesvækkede, et ſørgeligt Bevis paa, hvor udbredt denne afſkyelige Sygdom er, og hvor ſtort Antallet er af dens Ofre. Jeg maa atter her advare ſaadanne Patienter, ſom muligvis maatte læſe disſe Linjer, mod at tro, at et Ophold ved Kyſten eller i Bjergene er at anbefale alle Nervelidende; der kan tvertimod ofte være betydningsfulde Grunde, der vilde tale imod en ſaadan Kur; Patienten kan jo f. Ex. tillige lide af en eller anden legemlig Sygdom, ſom ikke vilde have Gavn af et ſaadant Ophold. Atter her raader jeg derfor de Syge at have Tillid til den Læge, de har valgt, og hvem de har lært at kjende ſom en omhyggelig og agtpaagivende Medkæmper i deres egen Kamp mod Nervøſiteten; de bør ſlaa ſig til Taals med hans Ordination i den ſikre Overbevisning, at han kun vil raade dem det Bedſte.

(Sluttes.)

Hjemmet.

Om ſparſommelig Husførelſe.

Da der for nogen Tid ſiden var ſtillet et Præmieſpørgsmaal angaaende fornuftig Anvendelſe af en Indtægt paa 1200 Kroner, kom der os flere Oplysninger i Hænde, der, da de ikke ſvarede paa ſelve Præmieſpørgsmaalet, ikke kunde komme med i Præmieæſkningen, men hvoraf flere forekom os for fortjenſtlige til ikke at offentliggjøres. En af disſe indſendte Artikler følger her.

At føre Hus med 930 Kroner aarlig.

Vi er Mand, Kone og en lille Pige paa 6 Aar, og har en Indtægt af 18 Kroner ugentlig. De 12 Kroner bliver udbetalte, og de 6 Kroner bliver ſtaaende, til hvert Kvartal udløber. Det er altſaa de 12 Kroner, der ſkal føres Husholdning med paa en ſparſommelig og tidsſparende Maade. Jeg lægger megen Vægt paa at holde meget Kjød, det er alligevel det ſparſommeligſte og meſt nærende. Den ene Uge faar jeg Oxekjød, en 6—8 Pund à 35 Øre (jeg har i de 8 Aar, jeg har været gift, haft én Slagter, ſom jeg véd, ſlagter gode og ſunde Kreaturer; man tager heller ikke feil, naar man kjøber et Stykke Kjød, og først føler, om Marven er ſtiv; er den det, er Kreaturet ſundt, men er Marven derimod blødladende eller løbende, da er Kreaturet ſygt og har faaet Medicin, og Kjødet er ſaa ſkadeligt at ſpiſe). Den Uge, jeg har faaet Oxekjød, er der altid noget til Paalæg om Aftenen; Middagen varierer gjerne med Oxekjødſuppe, Boeuf, Frikadeller, Lobescowſe eller Ragu af Suppekjødet, og om Lørdagen Fiſk; den næſte Uge faar jeg en Flæſkeſteg paa en 5—6 Pund, deraf bliver der Steg og Karbonade; den Uge ſkal der ſaa gjerne være en Ret Riſengrød den ene Dag, og den Dag ikke mere, og Torsdag og Fredag Kaal eller Ærter. Den ene Uge ſkal gjerne bøde paa den anden, iſær i mindre Husholdninger. Af de 6 Kroner, der bliver ſtaaende Kvartalet ud, ſkal der i Husleje betales 45 Kroner Kvartalet for 3 jevne, ſtore Stuer og et dejligt ſtort Køkken, Aviſen og et kjøbenhavnſk Blad 2 Kroner, Skolepenge 6 Kroner, Skomageren 6—8 Kroner, Syge- og Begravelſeskasſe 1 Krone 35 Øre, og Vaſken 3—4 Kroner. April Kvartal ſkal der lægges lidt til Side til Paaklædningen og Brændſel, i Juli til 4000 Tørv (25 Kroner) og en halv Favn Brænde (10 Kroner), 4 Kroner til lidt Syltning. Tørvene faar vi gjerne i Juli, og Brændet betaler vi til Oktober. I Oktober faar jeg gjerne 1 Lispund Oxe- og Svinekjød; deraf laver jeg lybſke Pølſer; jeg har i Sommertiden, naar det er ſaa knapt med Kjødet, og det ikke kan holde ſig til ſidſt i Ugen, ſmukt Paalæg af disſe, og ſaa lidt Oſt. I Januar Kvartal kan der ogſaa lægges lidt til Side til Paaklædningen og Fornyelſen af Husgeraad. Min Mand bruger meget faa Lommepenge; det eneſte vi ofre lidt paa, er Theatret, og det kun engang imellem. Naar vi ſkal betale Enhver kontant, hvad vi faar, maa det regnes nøje ud. Jeg faar gjerne en Kjole hvert andet Aar; de fleſte Gange er der dog 3 Aar imellem; det er ſaa en ſort Udgangskjole, ellers bruger jeg i mit Hjem Bomuldskjoler om Sommeren og en Hvergarns Kjole om Vinteren. Den Kjole, jeg gaar ud med, tager jeg ſtrax af, naar jeg kommer hjem, for at ſpare den for Krøl og Pletter, og derved have den pæn længe. Jeg har Syjomfru 2 Gange om Aaret til at moderniſere vort Tøj. Min Mand har ogſaa ſit Tøj længe, han er Bager, og i Hjemmet bruger han hvidt Tøj, ſom jeg ſelv ſyer; alt, hvad der henhører til Haandarbejde, beſørger jeg ſelv, baade Strikning af Uldtrøjer, Skjørter, Benklæder, Strømper, Hækling og Brodering. Om Vinteren laver jeg noget til Butikkerne, jeg laver gjerne for en 15 til 20 Kroner, ſaa holder jeg op, da mit Hus ikke maa forſømmes. Det, en Kone altid maa ſørge for, er at være paaklædt og friſeret ſtrax om Morgenen; jeg for mit Vedkommende er altid meget glad og tilfreds. Den Morgengnavenhed, der er over mange, vil gjerne forſvinde, naar man har forfriſket ſig med lidt koldt Vand, og ſaa have ſin Stue ordnet og ren, inden Morgenkaffen bliver ſerveret, ſaa at Manden, naar han tilbringer en Time i ſit Hjem, da kan ſe en ren Stue og en ren Kone. Formiddagen gaar hurtig, naar alt ſkal være ordentligt, og man ikke har Raad til at have Hjælp. Jeg ſtaar op om Vinteren Klokken 6½ om Morgenen, og om Sommeren Klokken 5½. Min lille Pige bliver vænnet til at ſtaa tidlig op, hun har ogſaa Pligter: før Skoletiden ſkal hun gjennemgaa ſine Lektier, dernæſt gaa mine Ærinder og paaſe Fuglen og „Misſekatten“, og det gjør hun meget ſamvittighedsfuldt, for at de ikke ſkal ſulte, medens hun er i Skole.

Saa hurtig man kan, maa Sengene redes og Vinduerne op; hvor daarlig Vejret end er, maa der friſk Luft ind i et Sovekammer, hvor der har været tillukket i ſaa mange Timer; om Sommeren, og naar Vejret ikke er alt for ſugtigt, vaſker jeg Gulvet hver Dag, for at blive fri for det Støv, der altid ſamler ſig af Sengene, derpaa bliver Støvet torret af i alle Stuerne og ſaa ſkal der ſkjæres Frokoſt og laves Kaffe. Middagsmaden er det ſaa ofte, der ſkal begyndes paa, men undertiden kan der blive lidt Tid til Syning. Eftermiddagen gaar ogſaa med Haandarbejde og med at læſe Lektier med min lille Datter. Om Aftenen, naar min Mand er kommen fra ſit Arbejde, underholder vi hverandre med at pasſiare eller med en god Bog. Selſkaber kan der ikke blive Raad til, ſaa vi har kun en ganſke lille Omgangskreds; vi er meſt glade i hverandres Selſkab. Til Fødſelsdage og ved en eller anden højtidelig Lejlighed kan der komme Fremmede, men det er kun til en Kop Kaffe og en hjemmebagt Kage.

Om Lørdagen er der rigtig travlt, ſaa ſkal alt gjennemgaas: Kakkelovnen maa pudſes over, Vindueskarme og Døre ſæbes af, Gulvene ſkures og Vinduerne pudſes; Blik- og Meſſingtøj, Dørlaaſe o. ſ. v. ſkal ogſaa være blanke. Nu kommer Solen, den ſkal nok fortælle os, hvor der ikke er rent og pænt. Her i Provinſerne ſkal vi paa Torvet og gjøre ſaa billigt Indkjøb ſom muligt, men alligevel gode Varer. Alt maa være i Orden om Lørdagen, for at Manden om Søndagen, naar han er fri for ſit Arbejde, kan hvile ud i et roligt og hyggeligt Hjem og med Tilfredshed glæde ſig med ſin Familie og ſaa fornyet Kraft og Lyſt til næſte Uges anſtrengende Arbejde.

En Husmoder.

Husraad.

Naar Støvlerne er vanſkelige at ſaa af.

Mange Damer har ondt ved at trække deres Støvler af, ſærlig nye Støvler, hvor Fjedrere ſlutter tæt, eller naar Foden er varm. Jeg dypper da gjerne min højre Haands Fingre i Talkum (ſom ſaas paa Apotheket), og lader dem glide ned bag Hælen indvendig i Støvlen, ſom ſaa gaar let af. Støvleknægte ødelægger, efter min Formening, Fodtøjet.

Anna.

Møl i Tæpper.

For at fjerne Møl fra Tæpper bør man afvride et groft Haandklæde og brede det glat ud paa Tæppet, hvor Møllene menes at være; ſtryg det derpaa tort med et varmt Jern, og gjentag det, om det gjøres nødvendigt. Den hede Damp vil trænge igjennem Tæppet uden at tage Farven af, og den vil dræbe Larver og Æg.

Anna.

At renſe Karaffer.

Da man ofte i ellers propre Huſe ſer Karaffer, der indvendig er gule og grimme, vil jeg gjerne bringe et ſimpelt hurtigt Middel derimod til mindeligt Kundſkab. Man behøver blot at ſkylle et Par Gange med Vand ſammen med itu Papirſtumper, og Karaffen øjeblikkelig viſe ſig klar ſom Kry ſtal. Denne Maade er alt meget ſimplere end med ſkaller og lignende, tager ing Tid, og lader ſig daglig udfø

—ſ—

At ſkjærme ſig mod Mygge

For at blive fri for denne ſtyelige Plage anbefales at indgnide Panden, Kinderne, Halſen med Nellikeolje, ſaa Myggene ikke turde nærme Naar Lugten begynder at ſvin ſig, maa Indgnidningen ſorny

A.

Et ſimpelt Sovemiddel.

Et ſimpelt og uſkadeligt Middel til at fremkalde hos Søvnløſe tilberedes paa følgende Maade: Man ſkærer almindelig Havesalat, ſom med Ribber, Stengel og alt og overhælder det med et Glas Vinaand. Den Saft, der efter et Par Dages Forløb fas deraf, er et godt ſøvndyssende Middel, der var meget i Brug før de nye og ſkadelige Midler, Morfin, Opium o. ſ. v. traadte i Forgrunden. En eller to Spiſe fulde af denne Saft ſkaffer en fire til fem Timers lang Søvn. Salatplanten (Lactuca sativa) har ſor ſpillet en ſtor Rolle i Medicinlæren. Det bemærkes, at det iſær er Plantens Mælkeſaft, der frembringer Virkningen, hvorfor man maa paaſe at tage ſaftige Planter.

S.

Trykt i Carl Allers Etabliſſem
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 29.

„Nutidsſygdomme".

(Sluttet.)

I Elektriciteten har man undertiden et ſkarpt virkende Vaaben til Bekæmpelſe af Nervøſiteten. Ogſaa dette maa kun anvendes med ſtreng Kritik og pasſer langt fra til alle Tilfælde. Ved den elektriſke Strøm, ſaaledes ſom den fremkaldes ved Hjælp af enten en Induktionsmaſkine eller et konſtant Batteri, kan der i ikke faa Tilfælde faas fortrinlige Reſultater hos nervesvækkede Perſoner. Lige ſaa lidt ſom denne Kurmethode vil pasſe for alle Nervepatienter, lige ſaa lidt kan dette Vaaben føres af Enhver; der ſkal en kyndig Haand dertil og et nøje Kjendſkab til Legemets Anatomi og ſelve Fremgangsmaaden ved Methoden. Indtrængende maa det tilraades alle, der lider af Nervøſitet i en eller anden Form, ikke at give ſig i Hænderne paa Charlataner og Humbugmagere med „Gigtkjæder", „elektriſke Mavebælter" o. ſ. v. I det heldigſte Tilfælde giver ſaadanne Apparater ikke Spor af elektriſk Virkning, og kan de virkelig frembringe en elektriſk Strøm, vil de aldeles beſtemt ikke kunne øve nogen ſom helſt gavnlig Virkning, idet de tilraades og anvendes i Flæng, uden at Sælgeren beſidder endog blot det tarveligſte Kjendſkab til Nervernes Beliggenhed og Elektricitetens Virkemaade paa disſe.

Den elektriſke Behandling ſpecielt i Nerveſygdomme er temmelig ny, og man kan ikke give nogen tilfredsſtillende Forklaring af dens Virkemaade eller paaviſe de beſtemte Aarſager til dens helbredende Kraft; man har her ſom ſaa ofte maattet gaa experimenterende frem. Det er en Kjendsgjerning, at Folk ved et Lynnedſlag i deres Nærhed er blevne ramte af en eller anden nervøs Sygelighed, og det er ligeledes en Kjendsgjerning, at Nervelidende er blevne helbredte ved et ſaadant Lynnedſlag. Endvidere er der vel neppe nogen Tvivl om, at den Naturkraft, vi kalder Elektricitet, ſpiller en Hovedrolle ved hele den naturlige Hjerne- og Nervevirkſomhed i vort Legeme; det er ſikkert mere end et Billede, naar vi ſiger, at Nerverne er Telegrafledninger, og at Hjernens og Nerveknudernes Celler er elektriſke Telegrafbureauer.

Masſage er ogſaa et af de moderne Midler i Lægekunſten og kan ligeledes i mange Tilfælde øve en ſærdeles gavnlig Virkning. Lægerne har egenlig faaet dette Middel fra de „kloge Koner", der endnu i vor oplyſte Tid i mange Egne af Landet er Almuens Tilflugt. Disſe Damer har fra gammel Tid af benyttet Masſage under Benævnelſen „Strygning", men af Mangel paa Kundſkab har de benyttet den i Flæng for alt muligt, om det ſaa var til brækkede Lemmer, hvor alle dog nok ellers kan blive enige om, at Masſage maa virke fordærvelig. Masſagen beſtaar væſenlig i en Trykning og Strygning af Muſklerne i beſtemt Retning og med nøje Kjendſkab til disſe Organers Beliggenhed og Virkſomhed. Mine Læſere vil naturligvis kunne ſige ſig ſelv, at denne Methode ſærlig vil kunne anvendes, hvor Nervøſiteten ytrer ſig i Form af Muſkelſvækkelſe. Behandlingen ligeſom gjenopvækker de ſvækkede Muſklers Liv og Bevægelighed og kan ikke ſjeldent frembringe ligefrem mirakuløs Virkning.

Sundheds- eller Sygegymnaſtik er, og det med god Grund, ligeledes i den ſenere Tid bleven et fortræffeligt Hjælpemiddel i Kuren for Nervøſitet. Denne Gymnaſtik beſtaar dels i ordnede, aktive Øvelſer af Legemets enkelte Lemmer, altſaa i visſe beſtemte Bevægelſer, den Syge ſkal udføre, dels ved pasſive Bevægelſer, ſom udføres uden Medvirkning af Patienten. —

Endnu kunde jeg vel omtale adſkillige andre mere eller mindre anvendte Helbredelſesmethoder for den Sygelighed, der har været Gjenſtand for vore Betragtninger nu gjennem en længere Tid, men tro imod den Plan, jeg fra Begyndelſen af har lagt for disſe Afhandlinger, kun at medtage de ſtørſte Træk og ikke et eneſte Øjeblik at vildlede Læſerne eller forlede dem til den Tro, at de ved disſe ſkulde faa mere end et blot overfladiſk Kjendſkab til den egenlige Behandling, vil jeg nu ſtandſe.

Lad os da tilſammen kaſte et Blik tilbage og gjenkalde os Hovedreſultaterne af vor Underſøgelſe.

Vi har lært at betragte Nervøſiteten i de forſkjellige Former, ſom den værſte af de ſaakaldte „Nutidsſygdomme", ja, at disſe i Grunden alle kan ordnes ind derunder; vi har ſet, hvorledes den optræder ſom Fjende af al menneſkelig Lykke, baade den perſonlige og Familiens ſaavel ſom det ſtore Samfunds; vi har ſøgt at udfinde Aarſagerne til dens ſaa hyppige Optræden i vor Tid og fandt, at vi tildels ſelv ved vort urigtige og lidet ſundhedsſvarende Liv var Skyld deri, og at vi begik en dobbelt Uret, førſt mod os ſelv, og dernæſt mod vore Efterkommere, der tog vor Sygelighed i Arv. Vi har ſet, hvorledes Nervøſiteten vel kan ramme alle Aldere og begge Kjøn, men at Kvinderne iſær i de unge Aar og i Ægteſkabet var ſtærkeſt udſatte, og hvorledes de forſkjellige Livsvilkaar og Tidens Uro og Higen ſærlig disponerede hertil. Vi gjennemgik derefter en Del af de brogede Skikkelſer, hvorunder Nervøſiteten kan viſe ſig, og den ſvækkende Indflydelſe, den øver paa Sjæl og Legeme og ſluttede endelig med en Betragtning af adſkillige af de Behandlingsmaader, der anvendes.

Jeg har ſøgt under hele Udviklingen af og til at gjenkalde i Deres Erindring Billedet af Nervøſiteten ſom en udholdende og underfundig Fjende, mod hvem vi beſtandig maa være paa Poſt, og ſom vi bør bekæmpe med alle de Midler, der ſtaar til vor Raadighed, og deraf i førſte Række ved at ſamle vor Karakterſtyrke og Modſtandskraft og ved at leve et ordnet og regelmæsſigt Levnet. Maatte jeg nu kunne ſlutte i det Haab, at disſe Afhandlinger dog har været Læſerne, baade dem, der hidtil er gaaet fri for Fjendens Angreb, og dem, ſom endnu ſtaar midt i Kampen, til nogen Nytte!

Naar jeg nu ſaaledes igjen tager Afſked med Familie-Journalens Læſere, kan jeg ikke andet, næſt at byde Dem en hjertelig Tak for vort Fællesſkab nu gjennem en længere Tid, end ſamtidig udtale et Haab om, at vi igjen ſkal mødes. At mine fordringsløſe Artikler af mange er blevne fulgte med Interesſe, derom er jeg paa forſkjellig Maade bleven overbeviſt, ikke mindſt ved de mange Breve, der fra Læſere er komne mig i Hænde gjennem Bladets Redaktion. Og her maa jeg da gjøre mine kvindelige og mandlige Korreſpondenter en Undſkyldning, idet det kun har været mig muligt at beſvare nogle enkelte af de mig tilſendte Skrivelſer. For nogles Vedkommende bør vel mig ſaa viſt en Umulighed, ſom de manglede Angivelſe af Adreſſe, og en Mængde andre indeholdt Ønſker om at erholde Raad, hvorpaa jeg ſelvfølgelig ikke har kunnet gaa ind, da jeg, ſpecielt i nærværende Afhandling, ſtadigt og med god Grund har raadet Nervelidende ikke at ſkifte Læge for let. Jeg tror heri at have handlet, ſom jeg burde, og jeg tvivler ikke om, at mine Korreſpondenter, hvem jeg er bleven Svar ſkyldig, venligſt vil tilgive mig.

Dr. B.

Hjemmet.

Mode og Barmhjertighed.

Jeg har en lille, ſød Dreng paa ſyv Aar, et kjærligt, godt lille Barn; hans højeſte Glæde er Fuglene. Udenfor Vinduet har vi en Kaſſe, hvori der bliver lagt Fuglefrø, Hampefrø o. a. l., og det er min lille Søns ſtørſte Glæde at ſtaa og paſſe paa, naar hans ſmaa Venner kommer for at nyde deres Frokoſt. At der ofte gaar en Del af hans egen med i Kaſſen, har jeg været Vidne til. Om Vinteren, naar der er Sne overalt, er det iſær morſomt at ſe, hvor Fuglene flokkes om Kaſſen, og jeg har altid været glad ved, at min lille Drengs Hjerte paa denne Maade lærte at føle for ſine Medſkabninger.

Og hvad gjorde jeg ſaa ſelv?

Ja, nu ſkal jeg fortælle det. Jeg handlede uden at tænke, og netop fordi det gaar mange ſom mig, er det, at jeg ſkriver disſe Linjer.

Engang da min lille Dreng ſtod ved ſit Vindu og ſaa' ud paa den hvide Sne, klædte jeg mig paa for at gaa et Ærinde. Min Hat (efter nyeſte Mode, forſiret med flere ſmaa Fugle og Fuglefjer). laa paa Kommoden nær ved Vinduet.

Pludſelig ſaa' lille Carl hen paa min Hat og fik Taarer i Øjnene.

„Er de døde af Kulde?“ ſpurgte han ſagte.

„Viſt ikke, min Gut.“

„Men ſultede ihjel?“

„Nej, det er gamle Fugle, der har levet og ſunget i mange Aar og nu er døde af ſig ſelv,“ løj jeg. — Ja, jeg løj — hvad ſkulde jeg i Øjeblikket gjøre andet? Jeg havde ikke tænkt over, hvad Modehandlerinden havde ſat paa min Hat, før min Drengs vaade Blik lærte mig, at det var hans ſmaa Venner, der blev brugt til Damepynt. Jeg havde trøſtet min Dreng med min Nødløgn, men jeg havde ikke beroliget mig ſelv, og min førſte Gang var hen til Modehandlerinden, hvor jeg fik mine Fugle ombyttede med Blomſter.

Hidtil havde jeg ikke tænkt videre over denne Mode, nu er Sagen traadt mig nær, for min lille Guts Skyld, og jeg vil gjerne her meddele lidt af det, jeg ſiden den Tid har læſt om „Fuglepynt“.

I nordamerikanſke Blade har jeg læſt følgende: „Man beregner, at i Nordamerika bærer henved 10 Millioner Damer Fugle ſom Hattepynt. Lad os nu regne, at en ſaadan Hattefugl holder i to Aar (men mange Damer har flere end én Fugl paa Hatten), ſaa er det et aarligt Maſſemord paa 5 Millioner. Desuden udføres der fra Nordamerika Fugleſkind til Udlandet. I 1885 var der i Virginia en driftig Forhandler, der ſendte 40,000 Fugleſkind til Paris. Om Kap Cod er der under Opſyn af en Handlende bleven dræbt 40,000 Havſvaler til Brug for Modehandlerinder, og Fugleſværmene dér er nu næſten aldeles forſvundne. I Florida findes der ingen Hejrer mere. En Handlende i New-York averterer, at han har 30,000 Ravne, rødvingede Solſorter og Gulſpurve paa Lager!

Jeg hidſætter disſe Tal, der bedre end Ord fordømmer den nyhggelige Mode, og prædiker ikke mere om Afſkaffelſen af den — hos mange vil det viſt være at tale for døve Øren, men jeg er nær ved at haabe, at mangen en ſød, lille Dreng vil ſpørge ſin Moder: „Hvad er den lille Fugl død af“, og derved bevirke Modſtand mod den mod al Barmhjertighed ſtridende Mode.

En Moder.

For Haveejere.

Den bedſte Tid til at plante Træer ud.

Efter André Leroy ſkal Juli være den bedſte Tid til at plante Træer ud. Dette vil viſe ſig ſaavel overfor ſtedſegrønne Træer ſom overfor Træer, der miſter Løvet. Saaledes beholder for Exempel Magnolier, der udplantes i Juli, deres Blade, og vedbliver at blomſtre efter Omplantningen. Juli ſkal ogſaa være den bedſte Maaned til at beſkjære Frugttræer i, da den høje Lufttemperatur fremſkynder Lukningen af Saarene (Snittene).

—10—

Husraad.

Frøen og Skruptudſen ſom Landmandens Venner.

Frøerne har i lang Tid med Uret i Folketroen faaet Skyld for at ødelægge Kornmarkerne, da de mange Frøer, der ved Høſttid viſer ſig i diſſe, førte til den Antagelſe, at de knækkede Halmen og fortærede Axene. Dette er imidlertid en ſtor Vildfarelſe, thi den udviklede Frø er udelukkende henviſt til dyriſk Næring. Den har vel Tænder, men kun i Overkjæben og Ganen; de ſidder i bevægelige Kjæber og er ſaa ſvage, at de ikke engang tjener til at tygge med, endſige til at overbide Halmſtraa. Frøen griber ſin Næring, ſmaa, flyvende Inſekter o. ſ. v. i Spring og ſluger dem hele. Hele den indre Bygning, blandt andet den korte Tarmkanal, betegner den ogſaa kun ſom kjødædende Dyr. Frøens Mangel paa Læber forhindrer den i at drikke, og den optager den til Legemets Ernæring nødvendige Fugtighed gjennem ſin yderſt virkſomme Hud. Frøen er ingen Kornæder, men et af de nyttigſte Dyr, der exiſterer, for Landmanden, en Inſektſluger uden lige, der i Spring griber de flyvende Inſekter, andre Dyr ikke kan naa. Naar Frøen viſer ſig i Kornmarkerne, er dette kun et Tegn paa, at Inſekter og Larver allerede har været i Færd med Kornet, og at Frøen kommer for at befri Markerne fra diſſe ubehagelige Gjæſter. — Skruptudſen er allerede begyndt at komme til ſin Ret paa flere Steder, og det er maaſké vore Læſere bekjendt, at mange Gartnere anbringer dem i deres Haver ſom Inſektsudryddere. Kjældere befrir de for Tuſindben, Kakkelakker o. ſ. v., Haver for Regnorme og Larver af enhver Art, Markerne for Biller, Snegle, Traadorme o. ſ. v., og deres ſtore Forſlugenhed borger for, at det ſker i ſtor Maaleſtok, uden at der derved anrettes den mindſte Skade. Gid diſſe ſaa Linjer maatte bidrage til at beſejre den gamle Folketro og beſkjærme diſſe for Landmanden ſaa nyttige og berettigede Venner for Forfølgelſe og Overlaſt.

J. Z.

Kaffe uden Fløde.

Man piſker en Æggeblomme med en lille halv Theſkefuld koldt Vand, for at den ikke ſkal ſkumme. Dernæſt fordeler man den i to ſtore eller tre ſmaa Kopper og ſpæder den lidt efter lidt forſigtig op med den varme Kaffe.

Denne er en nærende og billig Erſtatning for Fløde, ſom let bliver ſur om Sommeren, da Hviden jo altid er anvendelig i en Husholdning.

Rudde.

Et godt Raad mod Slim og Hoſte.

Tag en god Theſkefuld af prima Honning i Kaffe eller The Morgen og Aften; man fritages ſaa paa en meget let Maade fra Slimen. Takket være mine mange, kjære, flittige Bier, at jeg er kommen til den Erfaring.

W. E.

Amerikanſk Blankſværte.

10 Vægtdele Kornmalt udkoges i Vand, og i dette blander man under ſtadig Omrøring og i ſmaa Partier ad Gangen 20 V
Gibs, eller i Mangel af
ſedt, ſlaldyndet Lér ſamt 5
dele Kønrøg. Man maa la
ſtaa over Ilden ſaa læng
kommes i. Naar det er
til en tyk Dejg, røres 1 V
Bomolie omhyggeligt ind

Denne Blankſværte koſt
meget lidt, er let at til
holder ſig uden at blive
eller tabe ſig, og gjør F
ſmukt glinſende, uden at
Læderet og uden at ſmitte a
Tøjet.

X—n X—

Middel mod Kighoſ

Man giver den Syge Hvi
olie, 1—8 Draaber og
over, hvilket maa afpasſe
Patientens Alder og Konſti

X—n X—

Et Tandpulver,

ſom renſer Tænderne ob
uden at ſkade Emaillen, tilb
paa følgende Maade: 1 Vo
pulveriſeret Sandeltræ, ½
Kinabark og ⅛ Lod M
ſtødes ſammen til et fint P
i hvilket man rører 4 Dr
Nellikeolje og 6 Draaber B
motolie.

Pulveret opbevares i

X—n X—

Middel mod Tandpin

Et lille Stykke Bomuld
med Kopalgummi
Kloroform, og lægges
og omkring den hule Tand.

X—n X—

Trykt i Carl Allers Etabliſ
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 30.

Tobaksrøgning.

Red. har modtaget følgende Brev fra en Abonnentinde:

Højſtærede Hr. Redaktør!

Jeg læſer hver Uge med Intereſſe „Raadgiveren“, og ſkal med Glæde indrømme, at jeg jævnlig derfra har faaet gode Oplysninger og nyttige Vink med Henſyn til Husſager. Ogſaa de ſtørre og mindre Artikler om Sygdomme og Sundhedspleje o. ſ. v. har jeg omhyggelig ſtuderet. Maa jeg ikke faa Lov til at rejſe et Spørgsmaal, ſom jeg gjerne vilde ſe beſvaret af en Kyndig i Deres ærede Blad, og ſom i alt Fald hidtil ikke er blevet omtalt.

Jeg maa da førſt ſige Dem, at min Mand er forfærdelig ſlem til at røge Tobak; lige ſaa ſnart han har faaet Morgenkaffen, tænder han Piben, og den er i Gang hele Dagen; hans Forretninger udføres for det meſte i Hjemmet, og gaar han endelig ud, ſtrax ſkal der tændes en Cigar. Det er et forfærdeligt Syn for en ordenlig Husmoder at ſe, hvordan Gardinerne ſer ud i hans Værelſe, og lige ſaa galt vilde det være med vor Dagligſtue, hvis jeg ikke én Gang for alle havde frabedt mig Tobaksrøgning dér. Og ſaa ſkulde De vide, hvordan der lugter i hans Værelſe, og hvordan den væmmelige Tobaksſtank hænger ved hans Klæder. Nu er vi ganſke viſt ret heldigt ſtillede med Henſyn til Indtægter, men det er dog alligevel en urimelig Mængde Penge, ſom gaar op i Røg paa den Maade. Og han kan da umulig have godt af al den Tobak; jeg véd jo, at der er Gift i Tobak. Jeg har ſaamænd flere Gange talt med vor Huslæge derom og ſpurgt ham, om han ikke kunde gjøre noget for at vænne min Mand af med denne Vane; men han røger ſelv Tobak og lér blot af mig. I den ſenere Tid er det næſten, ſom om min Mand holdt mere af ſin Tobakspibe end af ſin Familie; dér ſidder jeg og Børnene om Aftenen, naar man ſkulde have det lidt hyggeligt ſammen inde i Dagligſtuen, og min Mand aléne i ſit Værelſe; nej, ikke aléne; han ſiger ſelv, at han er i godt Selſkab — det er Tobakspiben, han mener. Og ſaa ſkulde De ſe, hvordan han griſer Kakkelovnspladen eller Spyttebakken til med Aſke og Udſkrabning af Piben, og der ligger tommetykt Støv paa hans Skrivebord, ſom jeg naturligvis ikke maa røre; og det er jo ſaa naturligt, da al den Aſke flyver omkring og ſtøver til. Hvad der maaſké er det allerværſte er, at Drengene, iſær den ældſte, ſom er 13 Aar, ſynes at faa Lyſt til at tilegne ſig ſin Faders Uvane; jeg traf ham forleden Dag, da min Mand var ude, i Færd med at forſøge paa at faa tændt en Reſt Tobak, der ſandtes i en af Piberne. Hvis jeg blot havde et ſtørre og mere indflydelſesrigt Bekjendtſkab, vilde jeg ſaamænd ſtifte en kvindelig Forening mod Tobaksrøgning, ſkjøndt jeg jo rigtignok har hørt, hvad der næſten er mig aldeles utroligt, at der gives Damer — endogſaa fine Damer — ſom røger Papircigarer.

Væmmelig er denne Vane; det kan da ikke nægtes. Da jeg forleden Dag af en Herre, der kjender Hr. Redaktøren perſonlig, fik at vide, at De ikke ſelv røg Tobak, var jeg vis paa at træffe en Forbundsfælle i Dem og beder Dem derfor i Deres ſaa udbredte Blad at holde en ordenlig Tordentale mod Tobaksrøgere.

Hvis min Mand vilde lade være med den Uvane, kunde jeg faa et Par nye Kjoler mere om Aaret, og det vilde ikke være gaaet ſaa knebent til ſom forleden, hvor han nægtede mig en ny Sommerhat til 20 Kr., ſom jeg havde ſet hos Vett & Weſſel, og ſom var en ligefrem Spotpris med den Pynt; men nu kommer jeg nok for langt ind paa mine egne huslige Sager og vil derfor ſtandſe.

Jeg ſtoler nu ſikkert paa, at De vil tage Dem af Sagen, og undertegner jeg mig paa Forhaand ſom

Deres taknemmelige
Anna K.

E. S. Jeg aabner atter Brevet for at ſige Dem, at min Mand dog ikke er ſaa dybt ſunken, at han ſnuſer eller ſkraar.

Redaktionen haaber paa bedſte Maade at have opfyldt den ærede Brevſkriverindes Ønſke ved at have overgivet hendes Skrivelſe til vor lægekyndige Medarbejder, der villigt har lovet at efterkomme vor Opfordring til at ſkrive lidt om Tobaksrøgning. Vi mente det tillige at være rettest, at Læſerne erfarede, hvorledes dette Spørgsmaal var kommet frem, og har derfor ſat Fruens Brev i Spidſen, naturligvis med Forandring af Navnet.

Højt ærede Frue!

Efter Redaktionens Opfordring ſkal det være mig en Ære og Glæde at opfylde det af dem ſtillede Ønſke: at ſkrive en lille Artikel om Tobaksrøgning. Jeg maa dog for det førſte ſom Mand af Ære gjøre den Tilſtaaelſe, at jeg ſelv røger Tobak; De vil maaſké derfor paa Forhaand tænke Dem mig ſom en ivrig Partimand i dette Spørgsmaal, og at mine Udtalelſer derfor vil blive enſidige. Jeg lover Dem imidlertid, at jeg ſkal holde mig ſaa ſtreng neutral ſom muligt, og at jeg vil afhandle Sagen væſenlig ene ſet fra en Læges Standpunkt.

Omvendt maa jeg i den dybeſte Ærbødighed og med al den Højagtelſe, jeg nærer for Kvinden, ogſaa bede Dem om at læſe, hvad jeg ſkriver om Tobaksrøgningen, med et uhildet Blik og uden noget Bihenſyn (ſom de to nye Kjoler eller Sommerhatten fra Vett og Weſſel). Jeg vil endog tillade mig, i Tillid til Deres utvivlſomme Elſkværdighed, at gaa ſaa vidt, at jeg beder Dem for et Øjeblik at glemme Gardinernes Tilſtand og Støvet paa Bordet, for at vi tilſammen med den ſtørſte Ro og Koldblodighed kan drøfte førſt og fremmeſt det Spørgsmaal: hvilke er de Egenſkaber, ſom betinger Tobakkens Virkninger? Derefter vil vi ſe lidt paa Tobakkens Brug og Misbrug, og endelig ſkal vi i fuldt Alvor underſøge, hvor vidt Huſet, ikke Gardinerne og Møblerne, men Familien, har nogen egenlig Fortræd af, at Familiefaderen maadeholdent nyder Tobak.

De har fuldſtændig Ret i, at Tobakken indeholder Gift, endog en meget ſtærk og i koncentreret Form dræbende Gift, men hvad De maaſké ikke véd, er, at det netop er denne Gift i den ringe Doſis, hvori den indeholdes i Tobakken, ſom fremkalder de Virkninger, paa hvilke den ægte Tobaksrøger ſætter Pris. Man maa imidlertid vænne ſig til at taale denne Gift, og ingen er Tobaksrøger fra Vuggen af. De ſkulde ſet, hvorledes det vilde være gaaet Deres unge Hr. Søn, hvorom De taler, hvis De ikke havde faaet Piben fra ham. En dygtig Søſyge med Svimmelhed, Hovedpine, maaſké endog en Beſvimelſe vilde været Følgen af hans førſte Forſøg i Tobaksrøgnin

er altſaa i Virkelig-
n ikke nogen Glæde ved
dvlſen af den førſte To-
, og en Mængde unge
gere har endog for Livs-
ladet ſig afſkrække fra
ere Forſøg i denne Kunſt,
r at de havde givet ſaa
hagelige Lærepenge. De
ſte lader ſig dog ikke af-
lde deraf og ender med
blive Røgere ligeſom
res Fædre.

Lad os nu engang høre
t om ſelve Tobakkens
rkninger. (Forts.)

Hjemmet.

Sommerferie.

Med et lille, drømmende Smil,
fremkaldt ved glade Min-
t, lægger den unge Kone den
e Sommerkjole øverſt i den
e Rejſekuffert. Hun glatter
d Haanden hen over de bløde
lder, og holder for Øjnene et
eblik for i Tanken at ſe et
t Vildnis af Jasminer og
lde Sirener, kølige, ſkyggefulde
rkveje og et af vild Vin over-
oet, gammelt Landſted. For
rſte Gang i fem Aar ſkal hun
ſin Ungdoms Paradis igjen.
t var der, i ſine Venners gjæſt-
e Hjem at hun tilbragte ſine
mre ſom ung Pige, elſket, for-
elet, omſværmet, det ſtraalende
dtpunkt i en livsglad Kreds.
Hvor hurtigt kom ikke Al-
et og drog hende bort fra
e Drømme! Den Fremtids-
lk, man havde ſpaaet hendes
er Skjønhed, kom ikke; den
ligſte af de mange, der bej-
e til hende, vandt hendes
rte og hendes Haand, og for
s Skyld foretrak hun et Liv
i af Arbejde og Anſtrengelſe,
for den glimrende Lod, der kunde være bleven hendes. Siden hendes førſte lille Barn havde hilſet Dagens Lys med et lille, ſpædt Skrig, var Sorg og Nød ikke veget fra hendes Side. Det lille Barn var, ligeſom de to, der fulgte efter, ſaa ſvagt og ſygeligt, at det kun med yderſte Møje, Omhu og Pligtopfyldelſe var muligt at holde Liv i det. Hvilken fortvivlet, ſtedſe fornyet Kamp for de ſmaa elſkede Tilværelſer.

Nu endelig var de da naaede ſaa vidt, at Sorgen var ſtukket, nu var deres Helbred ſikret, nu rundedes de ſmaa Kinder, og Øjnene fik et Udtryk, der meldte om Livskraft og Sundhed. Og netop nu kom der et Brev fra hendes Veninde, der opfordrede hende til at „ſprænge ſine Lænker" og komme til ſin Ungdoms Paradis, for at faa et „Aandedrag friſk Luft". „Er der noget Menneſke, der kan trænge til en Forfriſkning, ſaa er det Dig," ſkrev Veninden og anvendte alle de Overtalelſeskunſter, der ſtod i hendes Magt, for at faa den unge Moder til at komme. Hun ſkrev om blomſtrende Marker, duftende Enge, kølige Gange og dugfriſke Morgener i Roſenhaven. Og ſaa lige med ét kom der Længſel over den unge Kone, de ſnevre Vægge, der havde ſet ſaa megen Sorg og Sygdom, forekom hende uudholdelig trange, og Manden, der af Hjertet ønſkede hende en lille Ferie, forekom hendes Ønſke og kjøbte Kuffert og Sommerkjole og fandt en Plejeinde til Børnene. Det var rigtignok vanſkelig at gjøre de Smaa begribelig, at de i Uger ſkulde ſavne den kjære Moder, og at en Fremmed ſkulde have hendes Rettigheder og Pligter. Som alle ſvagelige Børn gjengjældte de Moderens Omhu ved den Hængen efter hende paa en Maade, der ikke altid var bekvem for hende, og ſom vilde have været beſværligt, hvis det ikke havde ſaa meget Kjært ved ſig. Og nu førſt igaar var denne Plejerinde, en ældre, venlig Pige, kommen. Hun gjorde ſig al mulig Umage for at overvinde Børnenes Skyhed og fængsle dem til ſig og lidt efter lidt vænne dem af med hele Tiden at falde paa Moder. Nu er hun netop i Færd med inde i Sideværelſet at bygge en By af ſmaa Huſe og Træer til de Smaa. En ſagte, fornøjet Latter lyder ind til Moderen og vækker hende af hendes Drømmerier. Det er hendes ældſte Dreng, der lér. Saa har den Fremmede dog allerede forſtaaet at vinde ham! Hun lytter ſpændt.

„Kan Du ſe, vi To kommer godt ud af det allerede," ſiger Pigen, „vi ſkal more os godt, og Du vil nok komme til at holde af mig."

„Nej," ſvarer den lille Dreng beſtemt, „nok lege med Dig, men ikke holde af Dig."

„Men hvorfor da ikke, min Dreng?"

„Nej," lyder det ſaa ſælſomt gammelklogt fra de ſmaa Læber, „vi kjender nok denne Holden af. Det ſagde Moder ogſaa altid, naar hun var ſaa god og kjær, men dog gav os den ſtygge Medicin, for at vi ſkulde komme os. Vi ſkulde være gode og holde af hende, ſagde hun, og vi holdt af hende, aah, ſaa meget, og nu gaar hun bort, og nu ſkal vi vænne os af med det igjen. Nej, holde af Dig vil jeg ikke — for ſaa gaar Du ogſaa — —"

Nej, hvor dog de Store kan lære meget af ſaadan en lille Barnemund!

Hvor har han ikke Ret! Alt — alt lader ſig kjøbe — kun

Kjærlighed ikke! Den unge Moder har erhvervet den ved utrolig Udholdenhed, utrolig Møje, utrolig Opofrelſe — — og nu ſkulde hun ſætte den paa Spil for en flygtig Sommerdrøm? —

Da Manden kom hjem om Aftenen, var den lille Kuffert pakket ud igjen.

Han ſaa' ſpørgende paa ſin Kone.

Hun liſtede ſin Arm ind under hans og ſagde med et bønligt Smil:

„Jeg maa jo nok blive hjemme? Jeg har tænkt over det. For de mange Rejſepenge kan vi leje en lille Have med et Lyſthus udenfor Byen, hvor vi alle kan være ſammen om Eftermiddagen og Aftenen. Jeg vilde dog ſavne Jer alleſammen altfor meget — og gaa ſaadan og længes i Sommerferien — nej, ſaa hellere ſlet ingen Sommerferie!“

Og hun blev, og de Smaa blev ikke vænnet af med den „Holden af“, der var ſaa dyrt kjøbt. B.

Haandarbejde.

En Toiletæſke.

En nem og billig Preſent er en Glasæſke, ſom kan tage ſig nydelig ud, naar den er ordnet med lidt Smag og Omhu.

Der bruges ſex Stykker Glas, ſom maa være ganſke lige i Kanterne; der ſkal være to Side-, to Endeſtykker, et Laag og en Bund; førſt kantes hvert enkelt Stykke for ſig ſelv med Silkebaand, ſom maa være ſaa brede, at de ligger noget ind paa Glasſets Flade; der bliver kun ſyet ſtramt om Enderne paa hver enkelt Stykke, og det holder udmærket. Dernæſt ſammenſyes Stykkerne i Form, ſom en Æſke, og man lader Laaget være aabent ved den ene Side. Saa udſtyres Æſken med Silkeſløjfer paa alle Hjørner; de ſyes faſt med nogle ſkjulte Sting, og Æſken er færdig og er meget ſmuk.

J. C. N.

Husraad.

Sikkert Middel mod rheumatiſke Smerter.

Man ſtrør pulveriſeret Svovlblomme i Strømperne og gaar med disſe paa, uden at ſkifte, i 8 Dage.

Nonia.

Kokkenet.

Recept til Jordbær- og Hindbærſyltning.

Man ſukrer et Pund ſtore, ſmukke Bær lagvis ind med et Pund hvidt eller lyſt Puddersukker i en Porcellænsterrin, og ſtiller den Natten over i Kjælderen. Derpaa ryſtes det i Kjedlen, man lader det en Gang koge op, ſkummer det og tager ſaa Bærrene op med Skumſkeen. Saften faar ſaa endnu et Opkog over jevn Ild (den maa ikke blive brun), og heldes ſaa over Bærrene. I Glas med ſnevre Halſe og godt tillukkede holder de ſig friſke et Aar. Man kan ogſaa behandle andre Frugter paa ſamme Maade.

F. B.

Æggekage med Vand.

Imedens 4 Skiver Flæſk ſteges, udrøres en Top-Spiſeſkefuld Flormel i Vand, 4 Æggeblommer piſkes godt deri, derpaa 12 Skefulde Vand, og tilſidſt de piſkede Hvider. Flæſket tages
gen hældes paa Panden
og bages ved langſom
uden at vendes. Hal
pyntes den med Flæſket
à 5 Perſoner.

En ſlesvigſk Hus

Billige Melbolle

½ Pund Rismel koges
til en ſtiv Grød, lidt Sm
Fedt og Salt røres i;
røres et Æg i, og tilſidſt
Spiſeſkefuld Flormel. T
ver cirka 40 Boller.

En ſlesvigſk Hu

Kjærnemælks-Æble

1 Pot Kjærnemælk,
Mel, 2 Æg, 1 Spiſeſke
Melis og 1 Theſkefuld
bages ſtrax. De ſmager

Chriſt

Til Læſerinder

angaaende

„Præmie-Spørgsmaa Dagligſtue-Gulvlap

Da der har været en
mindelig ſtor Tilſlut
ovenſtaaende Spørgsmaa
det været umuligt at træ
Valg til dette Nummer a
giveren, og Offentliggør
Svarene vil førſt tage
gyndelſe i næſte Uge; me
paa Forhaand glæde vor
inder med, at de vil læ
udmærkede Methoder at
ſikkert høſte Nytte af d
Indſenderinders forſtaa

Trykt i Carl Allers Etabl
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 31.

Tobaksrøgning.

(Sluttet.)

Tobaksrøgen indeholder en Mængde forſkjellige Stoffer foruden det omtalte Nikotin. Et af disſe er Kulſtof, der indeholdes i forſkjellig Form, og det er dette Kul, ſom det for en Del ſkyldes, at Deres Mands Gardiner antager en ſmudſig Farve hurtigere end i Deres Dagligſtue. Jeg maa dog ſige Dem, Frue! at der nok kan tænkes ogſaa andre Grunde til, at de ſaa hurtigt bliver tilſmudſede, ſærlig den, at vi Mænd ſaa nødigt ſer Koſten og Støvekluden i vort private Værelſe, thi vel er Rengjøring god, men den kan dog ogſaa gaa for vidt; jeg havde engang en Pige, ſom var meget renlig og ordenlig; hun drev det til den Yderlighed at bortrydde alt beſkrevet Papir fra mit Skrivebord og lod kun rent hvidt blive tilbage; det beſkrevne var jo ſmudſet til, mente hun. Men jeg maa ikke komme for langt fra mit Æmne. En anden Følge af det i Tobakken indeholdte Kulſtøv vil De finde, naar De vil ſe Deres Mand paa Tænderne; de har beſtemt en ſmudſig, graagul Farvning, ſom hidrører fra, at Kulſtoffet ſætter ſig faſt i de næſten uſynlige Sprækker og Porer, der findes paa disſe. Jeg indrømmer, at det ikke juſt pynter paa Deres Mands Udſeende, men han vinder til Gjengjæld derved den Fordel, at Tænderne, om end i en ringe Grad, desinficeres for en Del af de ſmaa Bakterier, der ſkaffer Folk de ſaakaldte „ormſtukne" Tænder. Den ſlemme Lugt, ſom Tobak bevirker, og ſom hænger faſt ved Røgernes Klæder og mærkes i hans Udaanding, hidrører fra de ſaakaldte empyreumatiſke (brankede) Olier, der iſær indeholdes i daarlig Tobak og navnlig giver ſig tilkjende, naar han benytter ſlet renſede og daarlig vedligeholdte Piber. Dog, det vil neppe intereſſere Dem at høre mere om alle de i Tobakken indeholdte Stoffer. Jeg vil hellere fortælle Dem lidt om den Virkning, Tobakkens Nydelſe øver paa Legemet.

Den førſte Virkning, Tobakken udøver paa den uøvede Begynder, er den, at de deri indeholdte Giftſtoffer gaar over i Blodet, frembringer Kvalme, Opkaſtning, ſvagt Hjerteſlag, kølig Hud med kold Sved. Fortſættes Røgningen, kan der optræde Kramper, ſtærke Beſvimelſer og en Følelſe af den dybeſte Nedtrykthed. Det er langt fra en Umulighed, ſkjøndt jeg perſonlig ikke har ſet det, at en ſaadan Forgiftning hos et Barn eller ganſke ungt Menneſke kan ende med Døden. De har derfor gjort meget rigtigt i alvorligt at paatale Deres Hr. Søns Extravagance i denne Retning. Det gaar imidlertid med Tobaksgiften ligeſom med mange andre giftige Stoffer, at man gjennem Øvelſe kan hærde ſig imod den og vænne ſig til at taale den; hos den udlærte Tobaksrøger optræder der i Almindelighed intet af de foran omtalte Symptomer paa en Forgiftning, det vil da ſige, hvis han ikke pludſelig finder paa at ombytte de lettere Tobaksſorter, han tidligere har benyttet, med ſtærkere og kraftigere, d. v. ſ. mere Nikotin indeholdende. Hertil hører Havannacigarerne, der heldigvis er meget dyre, ſaa det ikke falder i Hvermands Lod at kunne ſkaffe ſig dem. Forhaabenlig røger Deres Mand ikke ſaadanne Cigarer; ſkulde det være Tilfældet, da ſkal jeg gjerne love Dem at være Deres trofaſte Allierede ved at fraraade ham det. Nydelſen af disſe ſtærke Cigarer kan ſelv hos den øvede Røger fremkalde en kroniſk Nikotinforgiftning med krampagtig Sammenſnøring af Svælget, Appetitløshed, Svimmelhed, Skjælven af Lemmerne, ja endog Lamheder. I ſaa Fald vil jeg endog ubetinget tiltræde Deres Mening, at det var til alle Parters Bedſte, hvis Pengene i Stedet for blev anvendte til Kjoler og ny Sommerhat o. ſ. v.

Men, hører jeg Dem indvende, nu har De, min gode Doktor! med en enkelt Undtagelſe alène fremdraget alle de Skyggeſider, der findes ved Nydelſe af Tobak; hvorfor i al Verden ſynes De da desuagtet at ſtille Dem velvillig lige overfor denne Uvane? — Jeg maa da herpaa ſvare Dem, at De for det førſte ikke maa tro, at jeg endog tilnærmelſesvis har holdt alt det frem, ſom Tobakkens øvrige Modſtandere har fremført imod den, og dernæſt maa jeg ſige Dem, at Medaillen ogſaa har en anden Side, hvor Lysſiderne findes, og det kan dog nok være, at De efter at have hørt lidt derom, med mere Ro vil finde Dem i Deres Mands Røgning, ja maaſké endog engang imellem tillade ham Nydelſen af en Cigar indenfor Deres Dagligſtues Enemærker i Selſkab med Familien.

Det er ſikkert for lavt anſlaaet, naar man regner, at Halvdelen af hele Jordens Befolkning røger Tobak. Det vilde dog være urimeligt, hvis man mente, at en ſaa udbredt Vane ikke grundede ſig paa, at man følte ſig vel ved Brugen af denne Plante, m. a. O. at der deri ogſaa maa indeholdes Stoffer, ſom øver en gavnlig eller behagelig Indflydelſe. I Virkeligheden hører Tobak til de ſaakaldte narkotiſke Nydelſesmidler, der har det tilfælles, at de frembringer beroligende Virkninger. Piben eller Cigaren beroliger det ophidſede Sind, lægger et let Glemſelens Slør over Ubehageligheder og Modgang, bringer en Hvile for det trætte Legeme eller den ved Arbejde overanſtrengte Hjerne; Tobakken dulmer Smertefornemmelſer, ja kan endog dæmpe Sultens højrøſtede Krav. Jeg behøver ikke at ſige Dem, Frue! hvor ofte Tobakkens Nydelſe har virket gavnlig og oplivende paa den arbejdſomme Mand, og tro mig, ſelv i Deres, ſom jeg er overbeviſt om, venlige og fredelige Hjem, har viſtnok Tobakken ofte været en Ven ikke alène af Deres Mand, men ogſaa viſt ſig ſom en Ven for hans Familie, idet den ſikkert mangen Gang har afdæmpet et og andet ſtærkt Udbrud af en Sindsbevægelſe, for hvilken Husfaderen ſaa ofte er udſat. Følg De mit Raad: lad hellere Gardinerne vaſke et Par Gange hyppigere, ja, giv ſelv Dagligſtuegardinerne lidt til Pris, og lad Deres Mand røge ſin Tobak til Maade.

Ja, jeg haaber, at De, efter at have gjennemlæſt disſe Linjer, for Fremtiden vil ſe med ſaa milde Øjne paa Tobaksrøgningen, at jeg tillader mig at betro Dem at have et Slags Overtilſyn med Deres Mand i denne Henſeende. De ſkal pasſe paa, at han ikke røger Cavendiſh, Shag eller i det Hele taget disſe ſtærke amerikanſke Tobaksſorter ligeſaa lidt ſom ægte Havannacigarer, i alt Fald til daglig Brug; lad ham røge lette, hollandſke eller tyrkiſke Tobakker og lette Cigarer. De vil endvidere kunne gjøre ham en god Tjeneſte ved at minde ham om at holde ſine Piber godt rene, og forær De ham en god, ny Pibe hvert Aar paa hans Fødſelsdag. Men hold De kun Drengene borte fra Tobakken, og De ſkal ikke, ſom mange taabelige Forældre, anſe Konfirmationen ſom det Tidspunkt, da disſe Knægte aabenlyſt kan give ſig til at være Tobaksrøgere.

Haabende, højt ærede Frue! at De vil finde Dem nogenlunde tilfredsſtillet ved nærværende Svar paa Deres Brev, undertegner jeg mig ſom

Deres ærbødige
Medicus.

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet:

„Hvorledes kan man ved Haandarbejde, uden ret ſtor Udgift, forfærdige et Gulvtæppe til en Dagligſtue, naturligvis under Forudſætning af, at der er ældre Gjenſtande, Reſter af Tøj eller Garn o. ſ. v., der kan afgive en Del af Materialet“.

Det har været uſædvanlig vanſkeligt at træffe nogen Afgjørelſe mellem de indſendte Artikler angaaende dette Spørgsmaal. Damernes Intereſſe for Sagen var ſaa ſtor, at der kom noget over halvandet hundrede Breve, hvoraf flere indeholdt Forklaring om baade to og tre Tæpper — og alle Forklaringerne var tydelige og praktiſke. Hvorledes ſkulde ſaa Præmierne fordeles? Vi tror at have hjulpet os ud af Vanſkeligheden til Damernes Tilfredshed paa følgende Maade:

I Stedet for at dele de udſatte 25 Kroner i tre Portioner, forhøjedes Summen til 40 Kroner, der deltes i fire Portioner, der ved Lodtrækning tildeltes fire af Indſenderinderne. Derpaa udtoges atter ved Lodtrækning ſex Tæpper, hvis Indſenderinder ſom Anerkjendelſe vil faa Olietrykspræmien for dette Aar: „En Gade i en lille By“, efter Tom Peterſens Maleri, tilſendt gratis. Foruden disſe ti Tæpper vil vi tillade os at offentliggjøre cirka 8 à 10 andre, ſaa at Damerne vil komme i Beſiddelſe ſaa at ſige af enhver mulig Methode til at anvende alt muligt Affald og alt muligt brugt Tøj til Prydelſe for Hjemmet. Haabende ved denne Fremgangsmaade at have vundet Læſerindernes Bifald, gaar vi over til Spørgsmaalets Beſvarelſe.

Red.

Husflidsarbejde.

Billigt Gulvtæppe.

Et billigt Gulvtæppe forfærdiges paa følgende Maade: Man tager alle Reſter af Uldſtof, Bomuld, Klæde og Fløjelsſtumper; Klædet klippes i Strimler paa en halv Tomme (Uld- og Bomuldsſtoffet maa være ſaa bredt, at det kan bukkes om til Siderne, for at ſkjule Trevlerne; 1½ Tomme vil i Reglen paſſe); man tager ſaa 1 à 2 Klædesſtrimler og en Tøjſtrimmel og flætter en 3-Flætning paa 3 Alen, og ſyr den derpaa i en Rundkreds paa 8 à 10 Tommer. Disſe Rundkredſe ſyes ſaa ſammen og fyldes ud med Firkanter; har man lidt Fløjlsſtrimler, gjør man bedſt i at anbringe dem i Firkanterne; er Tøjet lidt tyndt, kan man lægge noget daarligere Affaldsſtof under, for at fylde; er Stoffet for lyſt, eller frygter man for, at Tæppet bliver for broget, har man billige Hjemmefarver. Tøjet farves da helſt ſaa helt man kan, eller mulig ſyes det ſammen i Længder, for at det bedre kan ſtryges, inden det klippes i Strimler. Paa den Maade kan man ſaa anvendt alt gammelt og aflagt Tøj, og naar man ordner det lidt ſmagfuldt, kan der dannes et ſmukt og holdbart Tæppe. Naar Tæppet er færdigt, fores det med Sækkelærred, der faas, 3 Alen bredt, for 50 Øre Alen. Jeg er vis paa, at fraregnet en Del Ulejlighed, er det det billigſte og holdbareſte Tæppe, man kan faa. Jeg har ſet Tæpper af den Slags, ſom er flættet, der har holdt flere kjøbte Tæpper ud (ſkal det være, at Redaktionen vil ulejlige ſig med at ſkrive efter en Prøve, ſkal jeg paa faa Dage ſende dem en ſaadan).

Det tager ſlet ikke ſaa megen Tid, det er et udmærket Aftenarbejde; man kan da ordne og klippe paa Pulterkammeret, ſaa at der kun er de reelle Strimler at arbejde med i Stuen.

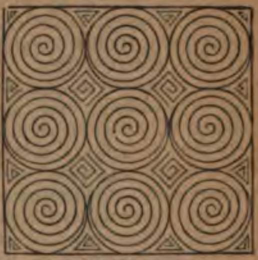

Model til Tæppet.

Hvis disſe Linjer kunde komme en eller anden til Nytte, ſkulde det meget glæde deres

M. A.
Slagelſe.

Jeg havde længe ønſket mig et Tæppe til min Dagligſtue, ſom er 5½ Alen i Kvadrat, og ſamlede i den Anledning alle de Reſter af Klæde og gode Stykker af aflagte Klæder; men for at faa flere Kulører, kjøbte jeg for to Kroner Klædesklude hos en Skrædder og et halvt Kvarter rødt Swanebay, til at fordele over det Hele. Nu lavede jeg mig et lille Mønſter, hvorefter jeg klippede Kludene nøjagtigt; det var en Trekant, og naar ſaadanne fire blev lagt ſammen med de korte Spidſer imod hverandre, dannede de et halvt Kvartér i Kvadrat; til at ſammenføje disſe Trekanter brugte jeg alle Kulører Uldgarn, kaſtede dem ſammen paa Vrangen, dog ikke tættere end naar det blev foldet ud, Kanterne ſtod tæt imod hverandre; derefter kaſter man ſaa mange Firkanter ſammen, ſom Tæppet ſkal være langt, presſer det jævnt ud og rier det paa Sækkelærred; nu tager man en anden Kulør Garn, ſyer et Bagſting over hvert Kaſteſting ned igjennem Underlaget, hvorved det ſer ud ſom Perler, og gjør Tæppet faſt og meget ſtærkt; ſaa kjøbte jeg grøntſchatteret Hamborgergarn, ſyede langs Kanten med Knaphulsſting ned i Undertøjet; den næſte Længde bliver lagt tæt op til og ſyet, ſom den førſte, og ſaa fremdeles; man maa pasſe, at de mørke og lyſe Schatteringer paa Garnet kommer ligefor hinanden, da det derved danner en ſmal Stribe, ſom ſer nydelig ud, ligeſom man ogſaa maa tage Fantaſien lidt til Hjælp med at arrangere de forſkjellige Klædes Kulører over det Hele. Om Yderkanten kan man kante det med hvad man har. Skal det derimod være et Tæppe til at lægge under Bordet, ſer det bedſt ud med en bred, ſort Uldfryndſe, og i Midten paa mit Tæppe har jeg en ſtor Stjerne, dannet af 16 Stykker, og i hvert Hjørne ¼ Stjerne.

Disſe Tæpper er umaadelig ſtærke, koſter kun lidt, men en Del Taalmodighedsarbejde; de er langt nemmere at holde rene end de, hvor den ene Lap bliver lagt lidt op paa den anden, og ſer meget elegante ud. Saa laver jeg en anden Slags Tæpper; dertil bruger jeg alt Slags Uldgarn og linnede Klude, falmede Baand og afſjaſkede Kjoler, klipper det i ſmalle Strimler, hæfter dem ſammen med et Par Sting, vinder det op i Nøgler og ſtrikker det ret frem og tilbage med tykke Staalpinde; de er udmærkede til at lægge ved Dørene og foran Senge; de koſter ſlet intet; de Par Øre, man kan ſaa af Kludekræmmeren for den Slags Affald, kan ikke opveje den Nytte, ſom man kan have af det, lavet til et Tæppe.

Th.

Som Svar paa Præmieſpørgsmaalet ſender jeg her Anvisning til et Tæppe, ſom jeg tror nok er det billigſte, der kan laves, og ſom dog er baade ſmukt og varmt. Jeg har ſelv ſyet flere, baade ſtore og ſmaa, og alle, der har ſet dem, har beundret dem. Jeg ſamler alle mine gamle, ubrugelige Klæder, ligemeget af hvad Stof, og klipper hver Klud i Firkanter af mindſt 2 Tommers Størrelſe, og ſaa deles hver Firkant i 2 Trekanter, ſom jeg ſaa ſamler i en Kurv, til jeg tror at have nok til et Tæppe ſaa ſtort, ſom jeg ønſker det. Hos en Kjøbmand faar jeg ſaa for godt Kjøb 1 eller 2 Kaffeſække, efter ſom jeg ønſker Tæppet ſtort, og derpaa ſyer jeg alle Trekanterne. Hele Kunſten ved at lave Tæppet er at lægge Trekanterne akkurate dobbelte ſammen og ſy dem tæt op mod hverandre. Jeg begynder altid ved den øverſte Kant af Sækkelærredet og helt rundt, og hefter hver Trekant med to Sting i den nederſte Spids. Stingene maa rykkes godt faſt; paa den Maade fyldes hele Tæppet. Det

kun, ſom ſagt, ſe godt ud,
koſter jo næſten ikke andet
Ulejligheden, og med lidt
kan man ſy et ſaadant
meget ſmukt paa nogle ſaa
Man kan ogſaa ſortere
efter Farve og arrangere
efter Smag i et beſtemt
enten i Striber, Tærner
Stjerner, ja, endogſaa efter
Kanevas-Mønſter.

Vi har et Tæppe, det
jeg lavede, ſom ligger i
Dagligſtue; i mindſt 8 Aar
vi brugt det hver Dag, og
lige ſaa kjønt, ſom det var
førſte Aar; det ſlides jo
ſamme Maade ſom et Brys
tæppe, fra Kanterne, og
varer det ſaa længe.

Nu vil jeg ønſke, at De
Redaktør, vil optage denne
visning, da jeg er vis paa,
der er mange, der vil lave
Slags Tæpper, naar de
Anvisningen.

Og ſaa undlader jeg ikke
ved at bringe min hjerteli
Tak for Deres mange, gode
og Anvisninger, ſom jeg ſaa
har haft Fornøjelſe og god

Ærbødigſt

Andrea

Husraad.

Middel mod heftige,
varende Maveſmerter.

Blød en ulden Klud i
Brændevin og læg denne
Aftenen, naar man gaar til S
paa Maven, og tildæk den
et andet, blødt Klæde
Dette Raad har jeg med
anvendt til min Mand og
Børn.

En Husm

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 32.

Lidt om Klædedragten.

Hvorfor bruger vi Klæder? — De fleſte vil viſtnok uden at ſvare vende Spørgeren Ryggen med et medlidende Smil; det Spørgsmaal er da ſimpelt nok at beſvare; naturligvis ifører vi vort Legeme en Klædedragt for at holde det varmt, for ſlet ikke at tale om Henſynet til det ſømmelige og paſſende! — Ja, Højſtærede! Spørgsmaalet tager ſig utvivlſomt meget ſimpelt ud, men desuagtet maa jeg ſige Dem, at De ſlet ikke har beſvaret det; under alle Omſtændigheder er Deres Svar holdt i en ſaadan Almindelighed, at det i Grunden ingen Ting ſiger. Lad os en Gang i Fællesſkab drøfte dette Spørgsmaal, og jeg er overbeviſt om, at De herefter vil indrømme, at De dog har lært et og andet, og at De har modtaget adſkillige Smaavink, der har en praktiſk Betydning og vil kunne komme Dem til Nytte.

Vi vil da førſt gjøre nogle ſmaa, ganſke ſimple Forſøg, men ſom desuagtet er meget lærerige og vil give os betydningsfulde Bidrag til Beſvarelſen af Spørgsmaalet.

Lad os tage en tynd Snor, forfærdiget af Uld, Bomuld, Silke eller Hør, og ſtikke den ene Ende af den ind i Flammen af et Lys; de nævnte Stoffer brænder nu ikke lige godt, men i alle Tilfælde vil vi finde, at vi kan brænde dem op, lige til Flammen naaer vore Fingre, uden at vi forinden den Tid har mærket noget til Varmen. Lad os derimod nu holde en Jern- eller Kobbertraad af ſamme Tykkelſe ind i Flammen; den brænder ganſke viſt ikke, men den bliver glødende, og inden kort Tid vil hele Traadſtykket blive ſaa opvarmet, at vi ikke kan holde længere paa det. Bomulds- eller Hørſnoren forholder ſig altſaa paa en hel anden Maade end Metaltraaden; den ſidſte forplanter eller leder Varmen igjennem ſig, medens den førſte ſlet ikke beſidder denne Evne. Skind, Straa, Uld, Bomuld, Hør, Fjer, Silke og en Mængde andre Stoffer leder Varmen daarligt og kaldes derfor af Fyſikerne ſlette Varmeledere, hvorimod f. Ex. Metallerne er gode Ledere for Varmen. Den praktiſke Erfaring gjennem Aartuſinder har gjort, at de førſtnævnte Stoffer netop er dem, ſom Menneſkene benytter til Beklædning, medens man ikke falder paa at iklæde ſig en Metaldragt, i alt Fald under normale Forhold. Vor Klædedragt ſkal netop for at opfylde ſin Beſtemmelſe være forfærdiget af ſlette Varmeledere.

Nu er det en uhyre ſtor Misforſtaaelſe, naar man mener, at Klæderne i og for ſig varmer. Sagen forholder ſig helt anderledes. Klædedragten formaar ikke at give os den allerfjerneſte Varme; dens Opgave er kun at holde paa Legemets egen Varme. Enhver véd, at det menneſkelige Legemes Varme, der under almindelige Forhold holder ſig ved 35—37 Gr. C., eller efter vort almindelige Thermometer ved 28 eller 29 Gr., udvikles i ſelve Legemet ſom Følge af en kemiſk Virkſomhed, der foregaar derinde; denne Varme holder ſig nogenlunde ens, ligemeget om det er i et varmt eller et koldt Klima, forudſat at Legemet paa henſigtsmæſſig Maade beſkyttes mod Afkøling. Anſigt, Hænder og andre Steder af Legemet, der ikke beſkyttes ved en paſſende Bedækning, vil, ſom bekjendt, afkøles, naar Luften har en lav Temperatur, eller naar den er i ſtærk Bevægelſe, altſaa i Blæſt. Da Huden ved Transſpirationen udſondrer en Mængde Fugtighed, ſom fordamper i Luften, iſær hurtigt, naar den er i Bevægelſe, vil der ſom Følge af Fordampningen berøves Legemet en Del Varme, det afkøles, og det er da en bekjendt Sag, at man ſelv paa en hed Sommerdag, hvor det blæſer, kan faa denne Afkøling at mærke paa en meget ubehagelig Maade, naar man ſætter ſig paa et blæſende Sted, medens Ens Hud befinder ſig i Sved. En alvorlig Forkølelſe kan endda være en mild Straf. Værre vilde det blive, hvis vi under ſaadanne Forhold vilde udſætte vort Legeme for en endnu hurtigere Afkøling ved at berøve det ſin Beklædning.

Foreløbig maa det altſaa ſlaas faſt, at vor Beklædning, der er forfærdiget af Stoffer, der er ſlette Varmeledere, har den Rolle at holde faſt paa Legemets Egenvarme og ſaaledes bevare det mod en pludſelig Afkøling. Hvis vi tænkte os Legemet anbragt i en Beklædning, der var forfærdiget af f. Ex. tykt Jernblik, vilde Forholdet blive det, at Legemet uafbrudt vilde afgive Varme til den gode Varmeleder, Metallet, medens omvendt dette, naar Solen ſkinnede, vilde indſuge ſaa megen Varme fra denne, at vort Legeme ligefrem vilde blive forbrændt.

Vi ſkal imidlertid nu ſe, at alle vore Klædninger, ſelv om de var fremſtillede af de bedſte og meſt henſigtsſvarende Stoffer, dog ikke vilde være i Stand til tilfredsſtillende at opfylde deres Beſtemmelſe, hvis der ikke af Naturen ſelv var givet os en Beklædning, der i Fællesſkab med Klæderne kunde forhindre den voldſomme Afkøling af Legemet, der ikke kan gaa uſtraffet af. Til Forſtaaelſe heraf er jeg nødt til at gjøre en lille Afſtikker fra vort Æmne og et Øjeblik henlede Deres Opmærkſomhed paa den — lad mig kalde det — geniale Maade, hvorpaa Naturen har formaaet at beſkytte vort Hjem, den Jordklode, hvorpaa vi lever, mod en Afkøling, der vilde bevirke, at alt det rige Liv, der rører ſig paa den, maatte udſlukkes.

Vor Jord, der bevæger ſig i en beſtemt og ordnet Bane omkring Solen i det uendelige men isnende kolde Verdensrum, vilde ved Dagen, naar Solen ydede den ſit Lys og ſin Varme, vel kunne blive opvarmet, men maatte om Natten til Gjengjæld udſtraale baade den modtagne Varme og mere til i det iskolde Rum, hvis den ikke havde et Klædebon om ſig, der beſkyttede den mod den voldſomme Afkøling. Dette Klædebon er Atmosfæren, denne Luft, der i rimeligvis 10—12 Miles Højde helt omgiver Jorden og følger med den paa dens Vandring i Verdensrummet. Uden denne luftige Kappe vilde Jorden være dødsdømt, ligeſom Maanen, hvor Luften i Tidernes Løb er forſvunden, og hvor der derfor herſker en Dødens isnende Kulde og Tavshed. Denne Luft, ſom er uundværlig til Aandedrættets Vedligeholdelſe og iøvrigt har mange andre Betydninger for Jordens Exiſtens, gjør altſaa tillige Tjeneſte ſom en Klædedragt; at den formaar dette, maa altſaa i Følge vore allerede anſtillede Betragtninger bero paa, at den er en ſlet Varmeleder, og dette er i Virkeligheden ogſaa Tilfældet.

Vi ſkal nu ſe, hvorledes Luften ogſaa for vort Vedkommende maa betragtes ſom en væſentlig Del af vor egen Klædedragt.

(Fortſættes.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet:

„Hvorledes kan man ved Haandarbejde, uden ret ſtor Udgift, forfærdige et Gulvtæppe til en Dagligſtue, naturligvis under Forudſætning af, at der er ældre Gjenſtande, Reſter af Tøj eller Garn o. ſ. v., der kan afgive en Del af Materialet“.

Hr. Redaktør!

Efter at have læſt Præmieſpørgsmaalet i „Illuſtreret Familie-Journal“ af 19de Juni om Forfærdigelſe af Gulvtæpper ved Husflid, beder jeg Dem optage Følgende i Deres ærede Blad:

Man ſamler alt Slags Uldgarn, baade nyt og gammelt, lige meget, om det er lidt eller meget, ja, om det ſaa er en Ende paa en Alens Længde, kan den bruges; altſaa: optrævlede Strømpeſkafter, Uldklokker og deslige, alt tiloversblevet Garn fra kulørte Broderier eller ſtrikkede Sager, ſaa maa man jo imellem kjøbe lidt nyt til Hjælp. Derpaa tager man to Staalpinde af Mellemtykkelſe og ſtrikker en Firkant (man ſlaar 50 Maſker op og ſtrikker hele Tiden ret); man maa nu ſtille Farverne lidt ſymmetriſk ſammen, blande det lyſe og det mørke og ſtrikke med korte Ender, for at Mønſteret kan blive ſtribet; dog ſkal man ikke gjøre Striberne lige brede, men ſmallere og bredere, og lade det blive lidt [illegible], thi det ſer bedſt ud. Ligeledes maa man ſørge for, at alle Knuderne kommer til at ligge paa den ene Side. Naar ikke alt Garnet er lige tykt, maa man ſtrikke det tynde dobbelt eller lade en enkelt Traad følge med. Naar man har ſtrikket ſaa mange Firkanter, ſom man vil have Tæppet ſtort, ſyes de ſammen, men ſaaledes, at Striberne i Firkanterne gaar modſat hinanden. Tæppet bliver paa den Maade omtrent tærnet eller ſlettet. Saa forer man det med Sækkelærred. Foruden at dette Tæppe er meget ſmukt, er det varmt og ſtærkt. Jeg ſelv har for Tiden et ſaadant i Arbejde, og jeg kjender en Familie, der over hele Gulvet i Dagligſtuen har et ſaadant. Naar man vil have det meget ſtort, gjør man bedſt i at ſy Firkanterne ſammen i Bredder og fore disſe, før man ſyer det Hele ſammen, da det ellers bliver for ſvært at behandle.

Jeg anbefaler dette Arbejde til Enhver, der er Ynder af Hjemmeflid. Det egner ſig fortrinligt til at beſkjæftige ſig med Vinteraftener, ligeſom ogſaa til at bruge ſom Udgangsarbejde. Det maa ſtrikkes faſt og jævnt.

Ida.

Som Svar angaaende den bedſte og billigſte Maade at lave Gulvtæpper paa af Klude og gammelt Tøj, tjener efterfølgende Maade, ſom jeg ſelv har prøvet. Man klipper alle Klude og gammelt Tøj, hvad man har, i Strimler paa en halv Tomme i Bredden, og ſyer dem over hverandre med et Par Sting af ſtærk Traad; nok ſaa lille en Klud kan anvendes, da Sammenſyningen ikke bliver til at ſe, ſaa vindes det i Nøgler ſom andet Garn, dertil kjøbes af det billigſte grove Blaargarn, og det ſendes hen til en Væver, ſom væver det. Naar Kludene har været ſorteret lidt pænt, da er det ſaa ſmukt et Gulvtæppe, ſom nogen kan ønſke ſig. Vi har i 15 Aar haft et ſaadant Tæppe, og ſkjøndt der kommer mange til os og vi har 6 Børn til at ſlide paa det, ſer det endnu helt anſtændigt ud. Støv ſes aldrig paa den Slags Tæpper, hvilket jo er en ſtor Dyd i en Dagligſtue, hvor man færdes meget.

Den Smule Blaargarn og Væveløn er jo for intet at regne, naar man betænker, hvor mange Aar det kan holde, og ſer hyggelig og godt ud. Jeg indeſtaar for, at Intet i Længden kan ſtaa ved Siden af det i Billighed.

Naar jeg ſer paa mine andre Smaatæpper ved Siden af, ſom er ſyet af Klæde og forſkjellige Ting, holder de kun lidt mod det andet, og de ſmaa har jo fordret et langt ſtørre, perſonligt Arbejde, og en Husmoders Tid er jo ogſaa Penge. Jeg ſamlede alle Kludene i Aarenes Løb i en Poſe, og klippede dem paa én Gang, men der er mange, der, naar de faar lidt tiloversfra et Stykke Tøj eller hvadſomhelſt, klipper det ud med det ſamme og vinder det i et lille Nøgle. Inden De tænker derpaa, har De paa den Maade nok til et ſtørre Gulvtæppe. Naar De vejer Kludene, ſiger Væveren Dem, hvor meget Blaargarn De ſkal kjøbe; det er ikke meget, der gaar til, og ſaa vidt jeg erindrer, var det 25 Øre Alen i Væveløn. Om det ønſkes, kan jeg beſvare det ved at forhøre mig derom, da Væveren ikke boer ſaa langt herfra. Et pænt Gulvtæppe, 3 Alen langt og 2 Alen bredt, kan vel beløbe ſig til 2 Kroner.

Med Agtelſe
Georgine J.

Hovedſtoffet i et Tæppe retter ſig efter det, man har det meſte Tøj af. Jeg har ſyet et Tæppe af graat og mørkeblaat Klæde, med forſkjellige Farver i Midten af Mønſteret. Kludene af brugt

Tøj klipper jeg i ſmaa Firkanter à 4 Tommer i hvert, hvilke jeg ſyer ſammen til en Stjerne (to blaa og to graa); disſe Stjerner ſætter jeg ſammen til en ſtor, og ved Siden af en af en anden Farve, med 4 ſmaa Stjerner til en ſtor; derefter ſkiftes med de blaa og de graa og en anden hvilkenſomhelſt Farve.

Det bemærkes, at Stjernerne er ſammenſyede med Knaphulsſting paa den vrange Side og foret med Paklærred.

Hvert Foraar bliver Tæppet grundigt renſet og efterſet, og hvad der er meget falmet og opſlidt bliver erſtattet med nye Stjerner og ſaa gjemt til Efteraaret.

Mit Udlæg har været 30 Øre til Traad ſamt 1 Krone til Paklærred. Tæppet rækker over hele Gulvet.

A.

Strikket Gulvtæppe.

Man tager alt Affald af Garn, gamle Strømper og andre Uldvarer og trevler op, og dernæſt klipper man af Affald af Klæde to Brikker af Størrelſe ſom en Femøre, men ſaaledes, at de hænger ſammen. Man begynder derpaa at ſtrikke ſaaledes: Man ſlaar 30—36 Maſker op paa en grov Staalſtrikkepind, helſt med dobbelt Garn, en Uld- og en Bomuldstraad; man ſtrikker fire Maſker fra Kanten og ſætter den ene Brik ind, ſtrikker to Maſker og ſætter den anden Brik ind, ſaaledes at Sammenbindingen af de to Brikker kommer paa Vrangen; ſaaledes kan man vedblive at ſtrikke ſaa langt man ſynes, at Tæppet ſkal være, og ſelvfølgelig ogſaa ſaa mange Længder, at det kan faa den tilbørlige Størrelſe, enten firkantet eller aflangt; én Længde ſort, én med graa og brune eller blaa Farver, to Længder med rødt eller anden lys Farve, og ſaa igjen med de to førſtnævnte Længder, ſer i Reglen rigtig godt ud; Man kan ogſaa godt lave det ſaaledes, at det bliver ringſtribet hele Vejen, men det er jo temmelig meget Hovedbrud. Naar man er færdig med at ſtrikke og ſammenſy Længderne, maa man fore det med Sækkelærred og ſy en Snor i Kanten af Tæppet og lave et Par Løkker i Hjørnerne af Snoren; det er inget ſent Arbejde, og dog ſtærkt.

O. M.

Køkkenet.

Vaſken.

Ved Læsningen af de forſkjellige Anvisninger til Vaſk, faldt det mig ind, at maaſké en eller anden af de ærede Husmødre har ſamme ubehagelige Stykke, ſom jeg, en Værkſtedstrøje, der er ſort af Maſkinolie, Jernſtøv o. l. — Dagen før jeg vaſker hælder jeg kogende Sodavand over Trøjen og kan jeg ſaa fra Vaſken undvære lidt af den hede Lud, eller jeg har noget godt varmt Sæbevand, ſom ikke er altfor ſmudſigt, vedbliver jeg at overhælde Trøjen dermed, efter at det ſmudſige Vand førſt er løbet fra. Alt det varme, ſtærke Vand opløſer Olien, og jeg behøver ikke at gnide den meget paa Vaſkebrædtet forend den er ren til at koge. Jeg ſmører den godt ind i Sæbe, og lader den koge en halv Time naar det øvrige Tøj er taget af Gryden. Derefter faar den igjen en lille Behandling paa Vaſkebrædtet, ſkylles godt og
hvid ſom ny. Med ſe
handle dem opnaar jeg, a
holder længe og altid
hvide, naar min Mand
med. M.

Rulleſild.

Man ſalter Sildene
dem ſtaa i 24 T
tages da op af Lagen,
det tages af; derpaa
helt igjennem, og Ben
ud. Man beſtrør den
indvendige Side med
hakkede Løg, ruller den
en ſmal Gaffel og be
til med en Nellike. A
faar man paa den
Stykker, ſom lægges i e
derpaa koger man omtr
Pægel Eddike i en P
og en Theſkefuld Sukk
det ſaa kogende over
Krukken, og lader den
Par Dage. Det er
velſmagende til Smørre

Smaapleſkner

5 hele Æg røres m
Pund Pudderſukker;
et halvt Pund Mel og
lille Theſkefuld Hjortetak
maa ikke røre Deigen
for længe, da den ſaa
De ſættes paa den
med en Theſke, ſkal
brune og er delikate.
der omtrent 130,
ſættes for ſtore paa;
ſig udmærket i en Bli

Trykt i Carl Allers Eta
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

e Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 33.

t om Klædedragten.

(Fortſat.)

J Almindelighed beſtaar
Klædedragt af forſkjel=
Klædningsſtykker, der
inges lagvis paa Lege=
Diſſe Lag ligger jo
lertid ikke ſaa klods op
Legemet eller paa hin=
n, at jo den alle Vegne
ængende Luft ogſaa kan
ne ind mellem dem, og
irkeligheden vil altſaa
Beklædning komme til
eſtaa af: umiddelbart
Huden et Lag Luft,
a Klædningsſtykke, der=
atter Luft, og ſaa frem=
. Som en ſlet Varme=
beſidder Luften ganſke
g den for et henſigts=
nde Klædningsſtykke
endigſte Egenſkab at
e beſkytte Legemets Over=
mod en for hurtig Af=
g. Klædningsſtykker, der
ſe i Sammenſætningen,
om altſaa kan optage
elige Kvantiteter Luft
eller i Mellemrum=
mellem Stofdelene, er
altſaa „varmere" eller, rettere talt, ſom vi nu har ſet det, formaar bedre at holde paa Legemets egen Varme. Vi kan nu forſtaa, hvorfor Uldſtoffer, der er løſere i Sammenſætning, er varmere end linnede Beklædningsſtykker, hvis Vævning er mere kompakt, og hvis Mellemrum er ſaa ubetydelige, at de ikke kan indeholde nogen ſtor Portion Luft. Af ſamme Grund er Peltsværk varmere end vævede Tøjer, en ny Ulddragt varmere end den i længere Tid benyttede, fordi Vævningen i den ſidſte er bleven ſammentrykket ved Brugen, og altſaa ikke i Stand til at indeholde ſaa megen Luft. Her kan ogſaa nævnes, at Skind eller Læder ſom et faſt og for Luften kun lidet gjennemtrængeligt Materiale er koldere (m. a. O. holder mindre godt paa Legemsvarmen) end det løſe Uldſtof; et Par ſtramt ſluttende Skindhandſker formaar ikke nær ſaa godt at beſkytte Hænderne mod Afkøling ſom et Par Uldvanter.

Det er dog ikke aléne ved at holde bedre paa Varmen, at de løſe og luftholdige Klædningsſtykker udmærke ſig fremfor de faſte og for Luften mere eller mindre uigjennemtrængelige. Legemets Hud udſondrer beſtandig forſkjellige Stoffer, ſom Sved og Fedt; hvis Klædedragten ſidder for ſtramt eller er dannet af et Materiale, der ikke tillader Luftens Paſſage, vil det Luftlag, der findes under Klæderne omkring Legemet, blive overlæſſet med Fugtighed, og det vil være omtrent, ſom om man befandt ſig i et vedvarende varmt Bad. Et længere Ophold i et varmt Bad er i høj Grad ſkadeligt, idet Legemets Overflade bliver overlæſſet med Blod, og Huden bliver overvættes fintfølende og tilbøjelig til forſkjellig Sygelighed. De mere porøſe Klæder tillader derimod Gjennemgang af Luften ſaaledes, at Lagene inde om

Legemet lidt efter lidt bliver fornyede; med andre Ord: der finder en virkelig og gavnlig Ventilation Sted. Et Menneſke, der vilde klæde ſig i en ſtramt ſiddende Skind- eller Guttaperkadragt, vil i høj Grad være udſat for Forkølelſe. Det ſamme vil ogſaa være Tilfældet, hvis man tager altfor mange Klæder paa, ſelv om de ellers er meget henſigtsſvarende; det er en bekjendt Sag, at Folk, der har Tilbøjelighed til at pakke ſig for ſtærkt ind, er overmaade udſatte for Forkølelſe, medens det Menneſke, der bærer blot ſaa mange Klæder, ſom er tilſtrækkelige til, at han ingen Kuldefornemmelſe har, kan udſætte ſig for ugunſtige Forhold, uden at blive forkølet. Vi maa altſaa lægge Mærke til, at det er en for vort Helbred uheldbringende Omſtændighed, naar Klædningsſtykkerne bliver fugtige ſom Følge af Sved og mangelfuld Luftfornyelſe. Det er nu ikke til at undgaa, at Huden ſom Følge af et Arbejde eller højere Temperatur kommer i Sved, hvorved ſelv en formaalstjenlig Beklædning kan blive fugtig; i ſaa Fald bør man overholde det ſom en faſt Regel at ſkifte Dragt, iſær da de inderſte, gjennemfugtede Stykker af denne. De fleſte Menneſker er rigtignok for magelige til at paatage ſig denne ringe Ulejlighed, men — derfor er ogſaa Gigt og Rheumatiſme ſaa almindelige, ſom de er, og jeg ſkal her ſlet ikke blot nævne en hel Mængde andre alvorlige Sygdomme, der kan blive Følgen af at undlade denne Forholdsregel. Iſær er en ſaadan Skiften nødvendig, naar man ikke bærer uldent Undertøj; medens nemlig uldne Stoffer ikke ſaa begjærligt optager Fugtighed, og til Gjengjæld ikke ſaa let afgiver den, naar de har modtaget den, er det omvendte Tilfældet med linnede Stoffer; disſe ſidſte indſuger hurtigt og let Fugtighed, men afgiver den atter hurtigt ved Fordampning, og Fordampning gaar ikke for ſig uden en ſtærk Afkøling. Man maa derfor være yderſt varſom med at „kaſte" Uldtøjet om Sommeren; vil man bære ſig fornuftigt ad, bør Forandringen kun beſtaa i, at man i den varmere Tid ifører ſig noget lettere Uldtøj end om Vinteren. Selv i Sydens ſolvarme Lande bæres der i Almindelighed Uldtøj inderſt; i Italien kaldes endogſaa en Lærreds Skjorte, naar den bæres inderſt paa Kroppen, en „Ligſkjorte", paa Grund af den ved ſaadan Paaklædning ſtærkt forøgede Mulighed for at kunne paadrage ſig Forkølelſer, der i det varme Klima kan give Anledning til endnu værre Følger end hos os.

Vor Klædebragt er imidlertid ikke aléne en Beſkytter mod Kulden; den ſkal ogſaa tjene til Beſkyttelſe mod Solens brændende Straaler, men maa naturligvis indrettes og afpasſes efter vedkommende klimatiſke Forhold. I Almindelighed kan man ſige, at Klædningsſtykkerne om Sommeren og i de varme Lande maa være lettere og hænge løſere paa Legemet; endvidere bør der vælges Farver, ſom i ringere Grad indſuger Solvarmen; den ſorte Farve er den værſte til at opſuge Varme, hvad Enhver vil have bemærket, der en Sommerdag gaar i Solen med ſorte Klæder; hvidt og andre lyſe Farver indſuger et langt ringere Kvantum Varmeſtraaler, og baade i Tropelandene og hos os om Sommeren vælges derfor lyſt Tøj.

Medens kraftige, yngre og mere hærdede Perſoner i alt Fald for en Del kan ſynde imod de Regler, hvorefter en ſundhedsſvarende Klædebragt ſkal indrettes, maa omvendt ſvagelige og ældre Folk være endog ſmaalig forſigtige. Af højeſte Vigtighed er det ſaaledes, at man, naar man fra en køligere Temperatur udenfor Huſet kommer ind i et opvarmet Værelſe, aflægger den varmere Beklædning og ombytter den med en lettere. Man maa ſaaledes aldrig opholde ſig i et varmt Værelſe med ſin Overfrakke paa, med Tørklæde om Halſen o. ſ. v., idet man derved blot forbereder ſit Legeme til at modtage en alvorlig Afkøling, naar man paany begiver ſig ud i Luften. Allerbedſt vilde det være, naar man kunde vænne ſig

med at benytte alle de
yllende Klædningsſtykker,
ſærlig Landbefolkningen
er ſaa meget at iføre
men ſom i Virkeligheden
disponerer til Forkølelſer.

(Fortſættes).

Hjemmet.

ræmieſpørgsmaalet:

orledes kan man ved Haand-
jde, uden ret ſtor Udgift, for-
ige et Gulvtæppe til en
ligſtue, naturligvis under
dſætning af, at der er ældre
ſtande, Reſter af Tøj eller
n o. ſ. v., der kan afgive en Del
af Materialet“.

Et Gulvtæppe.

om Bidrag til „Raadgiver for
Hus og Hjem“ vil jeg give
Fortegning over, hvorledes
n kan forfærdige et baade
gfuldt og billigt Divantæppe.
kan være værd en Plads i
fineſte Hjem, da man ſæd-
nligvis i et Hjem har Forraad
gamle, ſorte Klædeslapper;
kan bruges alle Sorter, blot
ikke er altfor tynde. Har man
Tøj nok, kan man kjøbe noget
Skræddere eller paa Syſtuer
en Snes Øre Pundet. Jeg
de ikke meget gammelt Tøj
anvende, derfor kjøbte jeg om-
6 Pund. Dette klippes nu
Tunger, 9 Tommer lange og
Tommer brede. Da der ikke
blive mange hele Tunger,
e jeg flere ſmaa Stykker ſam-
med Kaſteſting paa Vrangen,
ket ikke ſes, naar det er pres-
og Buketten er ſyet paa. Saa
ede jeg hver Tunge med lyſe-
a, uldne Kantebaand til 1 Kr.
ndet; dertil gik 2 Bundter; der var 35 à 40 Alen i hvert. Jeg riede dem paa, og lod det derpaa løbe igjennem Maſkinen. Saa preſſes alle Tungerne. Nu faar man Brug for alle mulige Sorter Garnender i alle Farver, og de kan være lige til nogle faa Tommer lange. Man klipper nu Silkepapir i ſaa ſtore Stykker, ſom den øverſte halve Del af Tungen, lægger diſſe Papirſtykker paa Afbildninger af Blomſter, i Modejournaler, Botaniklærer, kort ſagt overalt, hvor man ſer noget, ſom kan paſſe, og tegner dem ſaaledes af. Nu ries Papiret faſt paa, med Stilkene vendt ned til den ukantede, lige Ende af Tungerne. Stifmoderblomſter, Fuxia, Iris, Roſer, Aſters, Hyacinter, Nelliker og Tulipaner ſyer man flere af ſamme Mønſter, men med forſkjellige Farver. Saa er der Liliekonval, Valmue, Viol, Smørblomſt, Kalla, Forglemmigej, Guldregn, Jomfru-i-det-Grønne, Kløverblomſt, Havre og Rugax, Kirſebær, Jordbær, Ribs og meget andet; man kan ſelv ſætte flere Blomſter ſammen i en Buket, naar man er blevet lidt øvet deri. Man kan ſy med alle Sorter Sting. Det er et hurtigt og morſomt Arbejde, og det ſer altid meget kunſtigere ud, end det er, naar det ligger paa Gulvet. Man preſſer Broderiet lidt paa Vrangen, naar det er færdigt. Nu ſyes Tungerne ſammen, til de begynder at runde, hvilket ſkér ved at ſy den højre over paa den venſtre, ſaa at kun Kantebaandet paa den underſte bliver dækket. I yderſte Række ſkal der paa begge Sider 14 paa Længden og 8 paa Bredden. Diſſe Rækker ries nu paa et Stykke Sækketøj, 2½ Alen langt og 2 Alen bredt, og ſyes derpaa faſt; dette kan ſyes paa Maſkine. I næſte Række bliver der fire Tunger mindre; de anbringes ſaa, at Tungerne kommer til at ligge midt over Sammenſyningerne af Tungerne i yderſte Række. Da de to Rækker var ſyede paa, anbragte jeg et Raadyrsſkind i Midten, fyldte alle Aabninger, ſom ved Benene, Hovedet og Halen, ud med Tunger, ſyede Hjørnetungerne paa tilſidſt, og da Tæppet var færdigt, ſyede jeg et Par Sting med ſtærk Traad i hver Buket, for at ikke Tungerne ſkulde bøje ſig opad, naar der blev gaaet paa det. Et Raadyrsſkind kan man kjøbe hos Vildthandlere for en 50-Øre, og Tilberedningen koſter kun 1 Krone. Der findes baade hvide, lyſegraa, og mørkere, lidt brunagtige. I Stedet for Skind kan man ſætte 5 Rækker Tunger og et aflangt Stykke Klæde i Midten, med et Par ſmaa Buketter paa.

Mit Tæppe har viſt ſig at være meget holdbart; alle beundrer det ſom noget overordentligt af Flid. Det morer de fleſte at betragte diſſe mange forſkjellige Blomſter.

E. N.

Forfærdigelſen af billige og meget ſtærke Gulvtæpper kan ſke paa følgende Maade:

Affald af alle mulige Prøveruld eller Silke (Sirts blandet ind ſer ikke godt ud) kan anvendes. Det klippes til i Form af en Skoſaal, et Par Tommers Længde, og ſtrikkes ind med grovt Garn; dertil kan anvendes optrevlet Uldgarn eller for Exempel Strimler af gammelt Bobbinet, hvilket er meget ſtærkt; optrevlede Strømpeſkafter kan ogſaa anvendes; er Garnet lidt medtaget, maa man tage det dobbelt. Efter at man har ſlaaet op, ſtrikker man en Maſke, lægger en Klud ind, ſtrikker en Maſke o. ſ. v.

Rækken ud; Vrang-Pinden ſtrikkes lige over.

Disſe Tæpper kan arrangeres i kjønne Mønſtre; ſaaledes ſaa' jeg engang et meget ſmukt Tæppe, der indeni var ſat ſammen af lutter ſmaa, runde Stykker, nogle mørke, andre lyſere, atter andre gule eller hvide, ſaa at det lignede Roſer; Bunden var ſaa blandet grønt, lig Mos; en anden Bund er formet ſom en Stjerne, hver Straale i én Farve, og er da mørk, helſt ſort, og Tæppet omgives af Borter paa omtrent 3 Tommers Bredde, afvexlende med en mørk og en broget Stribe (hertil anvendes alle Farver mellem hinanden), den yderſte bør altid være mørk, fordi den hæver Mønſteret og holder ſig bedre.

Et andet kjønt Tæppe var ſtrikket af en gammel, ſtaalgraa Silkekjole, det inderſte Stykke graat, Borten ſort. Naar Tæppet ſkal være ſtort, kan man ſtrikke det i mindre Firkanter, ſom ſiden ſyes ſammen; denne Fremgangsmaade letter Arbejdet betydeligt; man kan ſaaledes ſtribe eller tærne det af, og hvert Stykke maa da have ſin Farve.

Hurtigere er et Tæppe af Klude, ſkaarne i ſmalle Strimler og ſyede ſammen til én Længde; dette ſtrikkes over tykke Strikkepinde i Kvadrater af et Kvartérs Størrelſe, og ſættes derpaa ſammen.

En almindelig Maade at anvende Klude paa er at klippe mukke, rene Klude i Form af en Tunge og kante disſe med Knaphulsſting af livligt Uldgarn, ſom man efter Farverne kan arrangere ſom Blomſter eller i andre Figurer, den ene over den anden; disſe Klude ſyes paa et Underlag.

Et broget Tæppe kan forfærdiges af alt Slags Tøj, ſkaaret i Strimler, lutter Uld eller Uld og Linned. I det ſidſte Tilfælde maa man pasſe, at der kommer en Strimmel Uld og en Strimmel Linned efter hinanden, for at det ikke ſkal blive tykt paa nogle Steder og tyndt paa andre; dette kan da væves (med grove Redſkaber) og blive til et meget ſtærkt Tæppe.

Hver lille Klud, hvert Stykke Silkebaand kan anvendes, naar det vaſkes før Brugen, og Farverne ſorteres, forinden Arbejdet paabegyndes.

En gammel Husmoder.

Husflidsarbejde.

Strikkede Kludetæpper kan bruges til at lægges under Skriveborde, foran Senge, til Skamler og Puder, til Ryggen af Lænestole og til Tæpper i en Dagligſtue; det er et Taalmodighedsarbejde at forfærdige dem, men de er til Gjengjæld næſten uopſlidelige og varme. Man klipper Kludene 1½ Tomme i Længden og omtrent 1 Tomme i Bredden; det ſer ikke godt ud, naar Kludene er ſtørre; Kludene maa være af Tøj, ſom ikke trevler. Fint Klæde og lidt nyt Tøj ſer godt ud. Der maa ikke ſtrikkes for løſt; man kan tage optrevlet Garn, men ikke altfor daarlige Traade, nyt, ſom er ſtærkt, og flere Traade ſamlet; man tager en lys og en mørk Klud, og hver anden Gang lægges en lys Klud paa den mørke.

Man ſlaar Masker op ſom ſædvanlig og ſtrikker én Gang over, og ſaa tager man en Klud og ſætter Halvdelen imellem Maſken og ſtrikker den og den anden halve Klud imellem den anden Maſke, og ſaa fremdeles, og ſaa ſtrikkes der én Gang over uden Klude, men alle Enderne af Kludene maa være paa én
Borter kan man ſtrikke paa
ſkjellige Maader; Borter
et Tæppe til et Skrivebord
ſmukt ud.
M. B

Køkkenet.

Rhabarberſaft.

Der gives maaſké endnu
mødre, der ikke vide,
hvilken let Maade man kan
bevare Rhabarber, ſaa man
have Nytte af den hele Vin
igjennem.

Man renſer Stilkene, ſk
dem i ſmaa Stykker og lader
koge ſaa længe i Vand, til
fuldſtændig løſte fra hinan
og Kraften har en ſmuk
Farve, ſaa lader man det
gaa igjennem en dertil
Poſe, for at faa Saften
Trevlerne. Naar Saften er
og afklaret, fyldes den paa
ſker, tilproppes godt og
vares i Kjælderen eller et
froſtfrit, men ikke for varmt

Doris B.
Loſ

Kaffe-Extrakt.

En Kontorkop
en Liter Vand og
Stykke Kaffetilſætning
men, afklares, fyldes paa
og tilproppes godt. En
fuld af denne Extrakt, tilſat
Kop kogende Vand, giver
ren og velſmagende Kaffe.
og Chokolade kan behandles
ſamme Maade. — Ved
er denne Methode
praktiſk.

Doris
Beſvi

Trykt i Carl Allers Etabliſſe
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 34.

Lidt om Klædedragten.

(Fortſat.)

Efter at vi nu har hørt lidt om Klædedragtens Øjemed og viſtnok faaet Øjet op for, at en Beſvarelſe af det Spørgsmaal, vi fra Begyndelſen opſtillede, dog ikke er ſaa ganſke lige ud ad Landevejen, ſom vi havde troet, ſkal vi til Slutning omtale nogle Ulemper eller endog ligefremme Sygeligheder, vi kan paadrage os ved at benytte Klædningsſtykker af uhenſigtsmæsſig eller uheldig Form. I ſaa Henſeende ſynder nemlig en ſtor Mængde Menneſker, ſom jeg ſkulde næſten tro, at de fleſte af dem ſynder i Uvidenhed, og at man vil være tilbøjelig til Omvendelſe, hvis man bliver bedre oplyſt. Jeg ſkal omtale ſaadanne Synder hos begge Kjøn med den ſkjønneſte Upartiſkhed, hvorvel naturligvis den indſkrænkede Plads forhindrer mig i blot tilnærmelſesvis at kunne omtale dem alle. Det bliver altſaa blot de vigtigſte Paaklædningsſynder, jeg vil paatale.

Naar man erindrer den Rolle, Blodomløbet ſpiller i vort Legeme, vil man naturligvis let forſtaa, at Klædningsſtykker, der helt eller delvis ſtandſer dette i en eller anden Del af Legemet, paa forſkjellig Maade vil kunne gjøre Skade. Lige overfor Kvinden prædiker man imidlertid i Regelen for døve Øren i ſaa Henſeende; uforſtandig og upraktiſk, ſom Kvindens Dragt i og for ſig er det i de fleſte civiliſerede Lande, bliver den end yderligere uheldig og ſkadelig, hvor Kvindens Forfængelighed og den ofte næſten affindige Efterabelſeslyſt, ſom Moderne fremkalder, kommer med i Spillet. Ubegribeligt er det, at Kvinden, hvem man dog helſt vil tilkjende en højere Sans for og Trang til det Skjønne, undertiden for at efterkomme Modens tyranniſke Love kan give ſig en fuldſtændig vanſkabt Skikkelſe. Mine Damer! jeg beder Dem at gaa op i Thorvaldſens Muſæum og at betragte ret nøje hans „Venus med Æblet“; her har De den ædle Menneſkeform gjengivet med Kunſtnerens Blik for Naturens Skjønhed; denne Skikkelſe er ikke blot ſkjøn, den er ſelve den ideale kvindelige Skjønhed. Men tænk Dem nu denne ædle Skikkelſe iført Snørliv, ſnærende Skjørter, højhælede, ſpidsſnudede Støvler, Chignon, Tournure, faſtknyttede Strømpebaand o. ſ. v. o. ſ. v., og tænk Dem ſaa, hvorledes Fru Venus vilde ſe ud efter i en halv Snes Aar at have været klædt „paa Moden“ — Thorvaldſen vilde ſandelig ikke kunne bruge denne Modedame ſom Model til Skjønhedens Gudinde; hun vilde være bleven trykket og ſnøret ſammen til en umenneſkelig Vanſkabning, hun vilde være bleven ſygelig og nervøs, ſtakaandet, uden Herredømme over ſine Lemmer, kort ſagt en fuldſtændig Parodi paa den rene og ædle menneſkelige Form. — og nu Mændene! ja, de er unægtelig for ſaa vidt langt heldigere ſtillede, ſom Skik og Brug i Tidernes Løb har formet deres Klædedragt langt fornuftigere end Kvindernes; men ogſaa hos dem træffer vi mange Forgaaelſer, og ogſaa hos en ſtor Del, iſær yngre Mænd, har Moden et altfor ſtort Ord at ſige. Sagen er imidlertid af langt større Betydning for Kvinden, idet hun har Pligter lige overfor de Børn, til hvilke hun ſkal blive Moder; mangen en ſtakkels, forkrøblet Barneſkikkelſe med ſtore, drømmende Øjne og et ſygeligt Smil i det blege Anſigt vandrer omkring imellem os ſom et levende Vidne om ſin Moders Forfængelighed og Slaveri under Modens Love.

Lad os kaſte et lille Blik paa enkelte af disſe Beklædningsgjenſtande.

Der er nu førſt Snørlivet. „Man maa jo dog ſe ud ſom andre Menneſker!" eller „man kan jo dog ikke gaa omkring ſom en Tønde!" ſvarer de ærede Damer mig, naar jeg engang imellem forſøger at tale dem til Rette og ſpørger dem om, hvorfor de benytter dette Torturinſtrument. Undertiden kan en og anden ogſaa ſige, at det er for at holde Varmen, ſkjøndt jeg rigtignok ikke kan indſe, hvorfor et almindeligt blødt Livſtykke ikke kan gjøre ſamme Nytte. Nej, Sagen er den, at de ærede Damer i fuldſtændig Misſkjendelſe af Legemets virkelige, naturlige og derfor ſkjønne Form af Forfængelighedshenſyn laver ſig et rent Uhyre af Form, ſaadan à la de bekjendte drejede Træfigurer i det yndede Legetøj „Noahs Ark". Den Del af Legemet, de indſnører i dette ſtaalſatte Panſer, rummer jo nogle af Legemets allervigtigſte Organer, af hvis regelmæsſige Virkſomhed vort Helbred er aldeles afhængigt. Lungerne, Hjertet, Leveren og Maven er de Organer, ſom de ærede Damer henſynsløſt og ſelvmorderiſk ſnører ſammen, ſaa at Blodſtrømningen hindres og derved ſygelige Proceſſer kan opſtaa. Jeg kan ikke tro, at nogen Dame nogenſinde oftere vilde ſnøre ſig, hvis hun en Gang havde ſet, hvorledes disſe Organer tager ſig ud i Liget af en Kvinde, der har lemlæſtet ſig ſelv paa denne Maade. Bryſtet og Underlivet, ſom af Naturen er dannede elaſtiſke og bevægelige, for at de deri indeholdte vigtige Organer ſkal kunne virke paa rette Maade, presſes ind til et Rumfang, der delvis umuliggjør denne Virkſomhed; Lungerne kan ikke fyldes helt med Luft, da de bliver ſammentrykkede, Aandedrættet beſværes, og i Tidens Løb bliver de ikke benyttede Partier af Lungerne aldeles ubrugelige; det er et uhyggeligt Syn at ſe en Dame falde i Afmagt ſom Følge af for ſtærk Snøring og kun komme til ſig ſelv ved, at man ſprætter hende op, d. v. ſ. løsner Torturinſtrumentet.

Det er ufatteligt, hvorl
en tænkende Kvinde kan
handle ſig ſelv paa de
Maade, og det kun for
erhverve ſig „en god Fig
jo, jeg takker, det er en
Figur, disſe Dukker i No
Ark har! At Hjertet,
ligger inde imellem L
gerne, ogſaa hæmmes i
Virkſomhed i en ſaa
Skrueklemme, er da og
ganſke tydeligt; fremd
den ſtore Kirtel Leveren,
ligger i højre Side og n
ned til Randen af det ſi
Ribben; denne Kirtel,
ſpiller en betydnings
Rolle i Fordøjelſesſyſte
kan hos en ſnøret D
have fingerbrede, dybe Fu
der er fremkaldte ved,
Ribbenene af Snørliv
presſede ind i den; den
ikke ſom Lungerne give
get efter, og da den ikke
faa Plads under Indſn
ringen, presſes den n
og kan komme til at lig
paa et Sted, der er la
fra dens naturlige.
ſiger igjen: det er en ſ
Figur, der frembringes
at forjage Legemets Orga
fra deres naturlige
Og ſaa Maven, der lig
i venſtre Side, ogſaa
ket af Ribbenene; det ſt
kels, ſnørte Væſen kan
med Beſvær modtage
Føde i denne Tilſtand;
maa vente, til hun er „ſ
ret op".

(Fortſæt

Hjemmet.

ræmieſpørgsmaalet:

verledes kan man ved Haand-
rjde, uden ret ſtor Udgift, for-
dige et Gulvtæppe til en
gligſtue, naturligvis under
rudſætning af, at der er ældre
nſtande, Reſter af Tøj eller
rn o. ſ. v., der kan afgive en Del
af Materialet“.

Hr. Redaktør!
Som Svar paa Deres Opfor-
ing ſender jeg Dem Angivelſe
Maaden, hvorpaa jeg har for-
rdiget et Tæppe.

Jeg havde mange Reſter Garn
flere forſkjellige Kulører, og
lde gjerne have mig et Tæppe
en nogen videre Udgift. Jeg
ikkede et ſaadant Tæppe, der
ller over hele Gulvet, paa
lgende Maade:

Jeg ſlog to Maſker op og
g en Maſke ud, hver Gang jeg
ndte paa Pinden, til jeg fik
Maſker; ſaa klippede jeg Gar-
t over og bandt en anden Farve
og i Stedet for at tage ud,
jeg nu ind paa hver Pind,
jeg tog de to ſidſte Maſker
mmen; derpaa ſtrikkede jeg én
af ſamme Garn, og ſaa
af andre Farver, ſaa at jeg
vde fire; disſe ſyede jeg ſam-
en til en ſtor Firkant; jeg
vde da en Firkant i otte Tre-
nter, og ſaaledes blev jeg ved
ſtrikke, til jeg havde ſaa mange,
m vi havde opmaalt Gulvet til,
jeg ſkulde bruge; ſaa ſyede jeg
alle ſammen med ſtærk, ſort
raad. Jeg kjøbte Sækkelærred,
m jo er meget billig, og under-
ede det med. Til et ſaadant
æppe kan man benytte alt mu-
gt; jeg trævlede alt gammelt
, ſom jeg ikke havde Brug
r; var det for tyndt, havde jeg
gel Twiſt og noget kulørt Bomuldsgarn, ſom jeg lod løbe ſammen med en Uldtraad, og ſaaledes fik jeg mig et ſmukt og nyttigt Tæppe.

Jeg har desuden lavet et Tæppe, til at lægge under et Bord, paa følgende Maade af Klude: Jeg klippede Klude, der var 2½ Tomme i Længden og 2 Tommer i Bredden, og rundede dem i den ene Ende. Jeg benyttede baade Nyt og Gammelt; ſyntes jeg, at noget var for tyndt, ſatte jeg lidt Foergaze under, eller ogſaa lagde jeg det dobbelt; ſaa ſyede jeg dem alle rundt med Knaphulsſting, med mange forſkjellige Farver Garn, og ¼ Tomme fra oven ſatte jeg en Stjerne af en anden Farve (til disſe Stjerner kan man benytte ſelv den mindſte Ende Garn); derpaa tog jeg et Stykke Sækkelærred, 2½ Alen i Længden og 2 Alen i Bredden, hvorpaa jeg ſaa ſyede alle Kludene og ſatte dem ſammen ſom jeg ſyntes, det tog ſig ſmukkeſt ud. Først i Kanten ſatte jeg tre Rækker mørke og ſaa én Række lyſe, og ſaaledes blev jeg ved, til jeg havde Tæppet færdig. I Midten ſatte jeg en Duſk af alle de forſkjellige Farver Garn, jeg havde ſyet med. De lyſe Klude ſyede jeg med mørkt Garn, det, ſandt jeg, tog ſig bedſt ud.

Det vilde glæde mig, hvis nogen ſkulde ſynes om det, da alle, ſom har ſet det, ſynes, at det er ſmukt. **A. M.**

Da Raadgiveren har ønſket Anvisninger til at forfærdige et billigt Gulvtæppe, vil ogſaa jeg her forſøge at give en ſaadan, uden at jeg derfor tror, at den fortjener at prisbelønnes. Jeg havde nogle Aar afbenyttet foran Sofaen i Dagligſtuen et Stykke linned Gulvtæppetøj, to ſammenſyede Bredder, hver paa 3½ Alen; det var nu falmet ſaaledes, at det var ubrugeligt, men ſtærkt er jo den Slags Tøj, og derfor ſpekulerede jeg paa, ved Hjælp af det ſom Underlag, at lave mig et Tæppe. Jeg klippede da af ſmaa Stumper Klæde 2 Tommer lange og 1 Tomme brede Strimler, afrundede dem i den ene Ende og ſyede i hver en lille Stjerne, hvortil jeg anvendte alle Slags kulørte Garnender fra Udbroderier, ordnede med Henſyn til Farverne ſaa ſmagfuldt ſom muligt. Strimlerne ſyede jeg ſaa faſt paa Tæppet, viſteformigt, 3 i hver Række, ſaaledes at de tildels dækkede den ene Stribe af Gulvtæppet. Derpaa klippede jeg af Paklærred ¼ Alen brede Strimler og ſyede med rødbrunt Garn ſtikteviis Stjerner og Ornamenter derpaa, ſaa at der ikke var altfor megen Bund at ſe. Da alle Strimlerne var broderede, ſyede jeg dem paa ſaaledes, at de blev ſkudte lidt ind under Klædeslapperne, og for yderligere at dække Sammenſyningen, klippede jeg Klædeslister igjennem og ſyede dem ned ad Sammenføjningen. Dette Tæppe, ſom forholdsvis har koſtet ubetydeligt — Paklærred er jo billigt, og man kan ſy meget med et Lod Garn — har nu ligget i vor Dagligſtue i 4 Aar; det er endnu lige ſaa kjønt, ſom da det blev ſyet; rigtignok har jeg maattet udbedre eller overſy et Par af de meſt udſatte Stjerner, men det var jo en let Sag. Tæppet bliver almindelig beundret, thi det tager ſig ſmukt ud, og man kan ikke let opdage, hvordan det er lavet. Til dette Arbejde kan man faa Hjælp af ſine Smaabørn; mine har hjulpet mig at klippe Klæ-

deslapperne og ſy de ſmaa Stjerner paa — de beſtaar af 4 lange Sting, ſyede korsvis over hverandre — det har moret dem; ligeledes har min lille Datter hjulpet mig med at brodere Paklærredet; det er et morſomt Arbejde, og man kan undertiden være forlegen for at faa et Arbejde til Børn, ſom morer dem, og ſom tillige er til Nytte. Det ſkal glæde mig, om Redaktionen maa finde denne Anvisning tilſtrækkelig brugbar til at optages i „Raadgiver for Hus og Hjem".

G. M.

Hr. Redaktør!

Angaaende Præmieſpørgsmaalet i Nr. 25 af „Raadgiver for Hus og Hjem", tillader jeg mig at tilſende Dem følgende om billige Gulvtæpper:

Jeg ſamler alt, hvad der hedder Garnender og Klude, i dertil indrettede Poſer; derpaa ſorterer jeg Kludene, tykkere Klædesklude for ſig ſelv, og tyndere Klædes- ſamt uldne, Fløjls- og Plydsklude for ſig ſelv; ſaa klipper jeg af de ſidſte ſmaa Trekanter, ſom jeg ſenere ſyer ſammen til Firkanter, hvilket ſker ſaaledes: Jeg ordner Kulørerne efter Smag for Exempel en lys og en mørk Trekant ſyes ſammen ſaaledes, at begge Spidſerne ſættes imod hinanden; derefter ſyes atter to Trekanter ſammen, og derpaa ſyes alle fire ſammen, ſaa de danner en Firkant, dog ſaaledes, at der kommer en lys og en mørk lige for hinanden; det maa ſyes meget akkurat i Midten, hvor Spidſerne ſamles, ellers ſer det ikke godt ud; naar jeg ſaa har ſaa mange Firkanter, ſom jeg vil benytte til Tæppet, ordner jeg dem paa et Bord (til et Skrivebordstæppe i aflang Form bruger jeg 112 Firkanter, og til et Tæppe til at lægge under et Divanbord 280 Firkanter). Naar jeg har ordnet Firkanterne paa Bordet, ſyer jeg det Hele ſammen; har man Maſkine, er det hurtigt ſyet, ellers kan man godt ſy det med Forſting; derpaa bliver det presſet godt ud paa Brangen og foret med Sækkelærred, hvilket maa være ſaa ſtort, at det gaar 8 à 10 Tommer udenfor, helt rundt; ſaa broderer jeg helt rundt om Kanten i Sækkelærredet en Bort eller nogle Stjerner af Garnender, og til Slutning ſlaar jeg en Frynſe, ſom jeg ſyer helt rundt om; det er et billigt og ſmukt Tæppe. Jeg har lavet det Slags Tæpper og foræret dem bort ſom Brudepræſenter, og de har gjort megen Lykke. De tykke Klædesklude anvendes bedſt til Sybordstæpper eller Skamler; man kan jo klippe dem i forſkjellige Former, for Exempel ſom et Roſenblad, og ſy med kulørte Garnender med Knaphulsſting rundt om, og ligeledes af Garn en Stjerne i den runde Ende; ſaa ordner man ligeledes det efter Smag paa et Stykke Sækkelærred. Et ſaadant Tæppe med et Stykke Skind i Midten ſer godt ud ſaavel til et Sybord ſom til et Skrivebord, og hvis man kjøber en Sivſkammel og beklæder den paa den Maade med en Meſſingring i Midten, vil den ogſaa komme til at ſe ſmuk ud. Det bemærkes, at Lapperne ſkal ſidde tæt ſammen, iſær paa Skamlen; alt, hvad der her gaar til ſpilde ved Tilklipning, og ſom ikke kan bruges til andet, kan klippes i lange Strimler, ſyes ſammen og vindes i Nøgler; det kan ſtrikkes i ſmaa Firkanter og ſenere ſyes ſammen, til Sengeforlæggere, i Korridorer eller hvor man ellers ønſker et ſtærkt og billigt Tæppe. Silkeklude kan
gjemmes for ſig ſelv og bru
ſom førſtnævnte Tæppe ved
klippes i Trekanter, og ſyet
hvidt eller lyſegraat Javelin
er det en Pynt paa Flugt-
Gyngeſtole.

En Husmoder,
ſom elſker Husfli

Husraad.

Middel mod Tandpine.

Man faar ingen Tandſmer
ter, naar man paa A
theket kjøber for 10 Øre Balm
ſtaller, og derpaa hælder en
kogende Vand; man maa lade
ſtaa og trække i 24 Timer
ſaa ſie det og bruge Theen til
ſkylle Tænderne med og holde
lidt ved den Tand, hvori m
har Smerterne. Tandpinen
forſvinde og ikke oftere indfinde

D. Nielſen.

At efterligne Ibenholt.

Naar man overſtryger h
Træſorter med Vitriol
tus, holder det over Kul
fornyer Anſtrøget, bliver det
ſom Ibenholt; til Slutning
leres det med Vox.

A. L.

Husfernis til Møbler.

Et Pund rent Koloſonium ſm
tes, og deri røres et
Pund Terpentinolie; det
ſtryges med en Haarpenſel.

A. L.

Trykt i Carl Allers Etabliſſ
Kjøbenhavn.

Raadgiver for Hus og Hjem paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 35.

Lidt om Klædedragten.

(Fortſat.)

Det er dog ikke aléne om Bryſt og Underliv, at det gjælder, at Klædedragten maa være ſaaledes indrettet, at den ikke hæmmer Blodløbet. Snevert ſluttende Kraver og Halsbind bevirker ſaaledes, at der bliver Blodſtandsning i Hjernen, idet Halsaarerne ſammenpresſes, ſaa at Blodet ikke kan komme bort fra Hovedet. Herved fremkaldes Kongeſtioner, Hovedpine, rød eller endog blaalig Anſigtsfarve o. ſ. v. For ſnevre Ærmer, iſær naar der øves et Tryk i Armhulen, hvor ſtore Aarer har deres Leje, rembringer Hævelſe og Rødme i Arme og Hænder. lignende Følger fremkom- er for Benenes Vedkom- ende ved Benyttelſen af for amme Strompebaand. ange Menneſker benytter en ſtramtſiddende Liv- i Stedet for Seler til holde Benklæderne; dette er meget uheldigt, da derved Underlivet ſammenpresſes ligeſom ved et Snørliv. Henſigtsmæsſige og elaſtiſke Seler burde iøvrigt ogſaa benyttes af Kvinder til at bære Tøjet, i Stedet for den uheldige Faſtbinding om Livet.

Det vil omtrent være haabløſt at optræde for en gjennemgaaende Forandring af iſær den kvindelige Dragt i det Hele taget, der, ſom allerede anført, i Grunden er ſaa forkert, ſom den vel kan være. Læſerinderne vil vide, at der for Øjeblikket efter Paavirkning fra Sverrig af fornuftige Kvinder er reiſt en Agitation for Indførelſen af en Kvindedragt efter helt nye Principer; naar blot ret mange af vore Damer vilde tage denne „Reformdragt“ i lidt nøjere Efterſyn, vil ganſke beſtemt en ſtor Del af dem forſøge den; de vil ſe, at man bevæger ſig langt lettere og friere i den end i de ſædvanlige Klæder, og at den i en ganſke anden Grad formaar at beſkytte Legemet end det nu brugelige Koſtume.

Hovedbedækningen er ligeledes ofte meget uhenſigtsmæsſig hos begge Kjøn. Hovedet bør aldrig holdes for varmt; Bedækningen ſkal kun tjene til Beſkyttelſe mod Solens Brand og mod Fugtighed; den maa altſaa være let og af et Stof, der ikke ſtandſer Hudafſondringen. Inden Døre maa man aldrig gaa med bedækket Hoved; det ſkulde da kun være, hvor man fuldſtændig har miſtet den naturlige Beklædning; men en Kalot eller anden „Maaneſkjuler“ maa altid være meget let og af et poroſt Stof. Der er mange Menneſker, ſom er yderſt bange for blot at ſtikke Hovedet udenfor Døren, naar de ikke førſt har anbragt en Hat eller Hue derpaa; denne Ængſtelſe er aldeles ubeføjet, hvis man da ikke agter at gaa i brændende Solſkin. Man ſtaar ſig, ſom ſagt, bedſt ved at holde ſit Hoved køligt.

Fodtøjet! — ja, her er Syndernes Mangfoldighed ſtor! Prøv paa, mine Damer og Herrer! at ſammenligne Deres blottede Fod med Foden paa et eller andet af de Kunſtværker, ſom den gamle eller nyere Tid har frembragt, og hvor Kunſtneren jo dog ikke har givet andet end den menneſkelige Fod i ſin rene naturlige Form. Deres lemlæſtede Fod, hvor Tæerne er ſammentrykkede, knugede ovenpaa hinanden, hvor Udvæxter, ſom Knyſter og Ligtorne, vanhelde Formen, gjør ganſke viſt ikke nogen god Figur ved denne Sammenligning. Hvorledes er Deres Fod bleven ſaa vanſkabt? — Udelukkende ved Anvendelſen af uhenſigtsmæsſigt Fodtøj, ſom De er bleven forledet til at bruge, fordi De har villet følge Moden og har ladet Foden formes efter Skotøjet i Stedet for, at det naturlige dog vilde være at lade Skoen forfærdige efter Foden.

Jeg behøver ikke at opholde mig længe ved alle de Plager, vore Underſaatter kan paaføre os, men det maa vel erindres, at vi i en ſtor Mængde Tilfælde ſelv er Skyld deri. Fodtøjet ſkal være ſaaledes indrettet, at man kan have en magelig Gang deri, og at Fodens Hududdunſtning uhindret kan foregaa. Idet vi træder til paa Foden, fladtrykkes den noget og vider ſig noget ud til Siden; Fodtøjet maa altſaa være *forfærdiget ſaaledes*, at der er et viſt Spillerum for denne Udvidelſe. Fodtøjet maa være bredt fortil, for at Tæerne kan ligge, ſom de ſkal, ved Siden af og ikke ovenpaa hverandre. Da Fødderne har en forſkjellig Bøjning, omtrent ſom ( ), maa Fodtøjet have den tilſvarende Bygning, idet hver Sko ſkal ſvare til ſin Fod. Vor Fod ſtøtter, hvis vi da ikke er platfodede, paa tre Punkter: Hælen, Ballen af den ſtore og den lille Taa; her maa altſaa Fodtøjet ſlutte op til Foden, medens der iøvrigt maa være et Spillerum. Af Vigtighed er det, at det ſlutter faſt om Foden paa Stedet mellem Hæl og Briſt, og det er derfor af ſærlig Vigtighed, at Skomageren faar dette Maal nøjagtigt. Tæerne maa aldrig trykkes af Læderet, og man bør derfor have en Slags Taakappe af ſtivt Læder, ſom kan hæve Overlæderet op, ſaa det ikke ſynker ned og trykker iſær Neglene, hvorved der kan opſtaa de haardnakkede og ſmertefulde „Indgroninger", ſom de fleſte Menneſker kjender. Meningen med Hælen paa Skotøjet er at forflytte noget af Byrden af Legemets Vægt ud imod Tæerne, og dette opnaas ved en Hæl af omtrent $^3/_4$ Tommes Højde; gjør man den højere, ſaaledes ſom det er Tilfældet med de Uhyrer af Hæle (midt under Foden), ſom findes paa moderne Damefodtøj, bliver hele Legemets Tyngdeaxe forrykket, og meget betydelige og ſkæbneſvangre Lidelſer kan blive Følgen deraf. Det vilde imidlertid føre mig for langt at komme nærmere ind herpaa, men jeg beder Læſerne være overbeviſte om at jeg paa ingen Maade har overdrevet ved at benytte de ovenſtaaende Udtryk.

For at Fodens Hududdunſtning ſkal kunne foregaa uhindret, maa Overdelen af Skotøjet være forfærdiget af blødt, poroſt Læder, der tillader en Art Ventilation; det maa endvidere kunne give noget efter, ſaa at det kan blive „traadt ud", hvis der endnu ſkulde være et enkelt Sted, hvor det trykkede. Fedtlæders Støvler, ſom engang imellem indſmøres med en Blanding af Svinefedt og Levertran, opfylder bedſt denne Fordring, men jeg ſkal villigt indrømme, at det ikke er en behagelig Slags Fodtøj. Gummigaloſcher, der i fugtigt Vejr unægtelig er meget behagelige, forhindrer Hududdunſtningen og burde derfor egentlig ikke benyttes.

Næſte Gang ſkal jeg ſlutte denne lille Afhandling med at fortælle lidt om, hvilke Stoffer og Farver vi helſt ſkal benytte til vor Klædedragt.

(Sluttet).

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaal.

Et ungt, forlovet Par ſkal ſætte Bo. Mandens aarlige Indtægt er 1500 Kroner; der forudſættes, at Ægteparret faar en mindre 3-Værelſers Lejlighed, og at der ikke ſkal holdes faſt Pige. Hvor ſtor en Sum behøves der i dette Tilfælde til et Udſtyr (Bruden ſkal anſkaffe det, altſaa ſkal hendes perſonlige Udſtyr, Dækketøj, Lagener o. ſ. v. regnes med), og hvorledes kan et ſaadant Hjem paa en fornuftig og ſparſommelig Maade indrettes?

For de tre bedſte Beſvarelſer af dette Spørgsmaal udſættes henholdsvis 20, 10 og 5 Kr. Svarene bedes indſendte i Løbet af fjorten Dage.

Præmieſpørgsmaalet:

„Hvorledes kan man ved Haandarbejde, uden ret ſtor Udgift, forfærdige et Gulvtæppe til en Dagligſtue, naturligvis under Forudſætning af, at der er ældre Gjenſtande, Reſter af Tøj eller Garn o. ſ. v., der kan afgive en Del af Materialet".

Til et mindre Tæppe kan anvendes de gule Baand, ſom bruges om Cigarer. Paa en mørk Grund tager det ſig godt ud at flette dem ſammen i forſkjellige Monſtre. Det er ganſke viſt et Taalmodighedsarbejde, men det lønner ſig. Man tegner førſt Omridſet af det Monſter eller den Figur, man vil anvende, paa Stoffet, ſom godt kan være af brugt Tøj. Langs Omridſet foroven ſyer man meget ſolidt Baandene til, ſom, da de lettere kan dannes i Monſter i enkelt Bredde, lægges én Gang ſammen, og de faſtgjøres kun foroven og forneden. Saa fletter man Baand helt fra den ene Side, aldeles ſom Stopning. Man kan let faa Baandene i flere Chatteringer ved at lægge nogle af dem i ſtærk Kaffe. Lidt Fingernemhed ſkal der naturligvis til at danne ſtørre Figurer, ſom for Exempel en Hund; men ogſaa Stjerner og Firkanter ſer godt ud, og for at forfærdige dem, fordres kun Taalmodighed.

S. H.

Som Svar paa Deres ærede Præmieſpørgsmaal i „Raadgiver for Hus og Hjem" af 19de Juni d. A., tillader jeg mig efter bedſte Evne at beſvare et af disſe, nemlig at lave ſmukke, ſolide og varme Gulvtæpper, ſom ingen Ting vil koſte uden Arbejdets Udførelſe. Man ſamler alt Tøjaffald, tykt ſaavel ſom tyndt, nyt og gammelt af alle Farver; derefter begynder man paa et Gulvtæppe. Man tager et Stykke Sækkelærred eller et andet Stykke faſt Tøj, ſaa ſtort ſom Tæppet ønſkes; derefter tager man de ſamlede Lapper, klipper dem i Strimler cirka 1½ Tomme lange og 1 Tomme brede; man ordner de ſorte Strimler, ſom en Bort, og alle de andre Farver indeni; man lægger tre Strimler ſammen af forſkjellig Farve, den ſmukkeſte øverſt, ſyer igjennem dem paa Midten og ned igjennem Underlaget, rejſer Enderne op og ſætter de næſte ſaa tæt til hverandre, at de alle ſtaar med Enderne op. Naar alt er udfyldt, er Tæppet færdigt.

F. N.

Gulvtæppe til en Dagligſtue.

Naar man har en Del Klædesſtykker, gamle Silkebaand, Flonel eller det tiloversblevne af uldne Kjoler, ſorterer man det, ſaa hver Slags kommer for ſig — jo flere Farver jo bedre; deſto mere broget bliver Tæppet. Man klipper ſaa Stykker af Størrelſe ſom Bunden af et Vandglas, bøjer den yderſte Kant ind og rynker dem ſammen til en Roſet. Alt, hvad man har af Garnſtumper anvendes til Støvbægere; men man maa naturligvis paaſe, at Bægeret, hvis Roſetten er mørk, dannes af en lyſere Farve, og omvendt. Bægeret dannes paa følgende Maade: Man ſlaar Garnet tolv Gange rundtom en Gaffel eller Gimpenaal. Med en ſtærk kineſiſk Traad knytter man ſaa paa Midten paa tvers af Garnet, trækker det ſaa af Gaflen og klipper Løkkerne op paa begge Sider og ſyer det faſt til Roſetten. Man paaſer, at den ene Traadende er ſaa lang, at man dermed kan befæſte Bægeret til Roſetten. Man maa helſt vente med at tilſætte Støvbægerne, indalle Roſetterne er ſammenføjede, da man ſaa ſamtidig kan befæſte Roſettæppet til Undertæppet. Roſetterne ſyer man ſammen, efterhaanden ſom man faar dem færdige, hver Farve for ſig, efterſom man vil have Tæppet ſtribet eller tærnet. Hvis man f. Ex. har en Del gammelt, ſort Kjoletøj, kan man jo danne hele Midterpartiet af ſorte Roſetter med gule eller ſpraglede Støvbægere, og med andre mindre ſtærkt repræſenterede Farver danner Borter omkring. Tæppets Bund kan laves af hvad ſom helſt — et Par gamle Benklæder, et Filtſkjørt eller af Sækkelærred. Som Afſlutning til dette ſmukke og temmelig billige Tæppe kan man lave en Bort paa følgende Maade: Man klipper ſmaa Tunger eller Efeublade, ſyer omkring Kanten med Knaphulsſting og fæſter dem til Tæppets yderſte Kant, tre, fire eller fem Rækker, ſom man vil. Man maa paaſé, at den ene Tunge ligger med Kanten over den næſte, ligeſom Blade i en Krans. Jeg har ſet diſſe Tæpper i Amerika. De er baade elegante og ſtærke, og koſter kun Arbejde. S. B.

Husraad.

Gibsfigurer

renſes med Lethed, naar de overſtryges med et tykt Lag Kliſter, der vaſkes af, efter at det er blevet fuldſtændig tørt, med varmt Vand, ſom dog ikke maa være varmere end 50 Grader. Figuren børſtes derefter over med en ſtiv Børſte.

J. P—e.
Grebbeſtad.

Jern- og Staalſager

kan bevares mod Ruſt paa fugtige Steder, naar de indpakkes i Papir eller Lærred, ſom er blevet indgnedet med Kalkmel.

J. P—e.
Grebbeſtad.

Middel mod Froſtknuder.

3 Ort Skedevand blandes med 6 Ort Kaneltinktur. Froſtknuderne ſmøres dermed to Gange om Dagen, idet man hver Gang maa lade det tørre ind i Huden ved at holde det ved en varm Kakkelovn.

J. P—e.
Grebbeſtad.

Simple og paalidelige Midler til at opdage Kilder under Jorden.

Sneen ſmelter om Foraaret ſnarere, hvor der er Kildevæld.

Hvor der om Sommeren og Efteraaret ved Solens Opgang er en taage- eller rimfri Plet, uagtet det rundtomkring er taaget eller rimet, dér er der Vand under.

Under den Plet, hvor Kornet paa en ellers frugtbar Ager ſtaar ſlet og har lidet Straa, er ſædvanlig Kildevand.

Ligeledes, hvor der ved klart Vejr under ſtærk Sne opſtaar en mild Taage. A. L.

Køkkenet.

Der er faa Frugter, der i ſaa kort Tid har vundet ſaa ſtor Udbredelſe, ſom den nu overalt dyrkede Tomat (Solanum lycopercicum, tror jeg, den hedder). Den er ikke aléne velſmagende, men tillige overordentlig gavnlig for Fordøjelſesorganerne. I de ſenere Aar har man her i Amerika begyndt at lave en Sauce af den, der er værd at blive kjendt i videre Kredſe, da jeg er overbeviſt om, at der vil blive ſat ligeſaa ſtor Pris paa den i Danmark, ſom her. Denne Sauce er ſærlig at anbefale for koldt Kjød. En Skjæppe fuldkomment modne Tomater vaſkes rene, rives i Stykker og ſættes over Ilden for at koge, hvorefter de ſkjernes fra denne. Naar de er tilſtrækkeligt afkølede til, at man kan haandtere dem, gnides de gjennem en Staaltraadsſigte, og til det, der gaar igjennem, tilſættes hver en Thekopfuld af Salt, ſtødt Allehaande og ſtødte Nelliker, ſamt en Pot af den bedſte Whiſky. Derefter ſættes de igjen over Ilden for at koge en Time, under omhyggelig Omrøring, for ikke at brænde paa. Den tappes derpaa paa Flaſker for at opbevares. Synes man, at den er for tyk, kan den fortyndes med Whiſky, og er Tomaterne meget ſaftige, kan de behøve over en Times Kogning.

C. O.
Salt Lake City.

Likører.

Den letteſte Maade at lave Likør paa er at tage 1 Pot lys Armagnak (af Mangel deraf kan man tage ½ Pot hvid Spiritus og ½ Pot Vand), 1 Pund rafineret Sukker og ½ Pund Bær af hvad Sort man ønſker; dette koges med lidt hel Kanel, til Bærrene har givet en paaſſende Farve og Smag. Derpaa kommer man det gjennem en tynd Ulddug eller Poſe, for at det kan blive klart. — Mere gode Likører kan bruges af Mangel paa Bær.

Doris B.
Norge.

Svenſk Banko.

Man tager 1 Pot Vand, 1½ Pund lyſt Kandis og Saften af 1 Citron, og ſætter det paa Ilden; det maa koge og ſkummes, indtil Sukkeret er ſmeltet; derpaa kommes en Flaſke hvid Rom (ſimpel) og en Pægl Kognak deri; det tages ſtrax af Ilden og ſættes hen for at køle, hvorpaa det kommes paa Flaſker. Af denne Portion bliver omtrent 3 Flaſker. K. J.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal" | Nr. 36

Lidt om Klædedragten.

(Sluttet.)

Til Slutning vil vi i Dag kaſte et lille Blik paa det Materiale, vi benytter til vor Beklædning.

Her er da førſt at bemærke, at vi for ikke at irritere Huden til de inderſte Klædningsſtykker bør vælge et blødt og eftergivende Stof; vi klæder os derfor ikke inderſt i Skind, men i Linned, Uld, Bomuld eller Silke. Uld er, ſom allerede andet Steds bemærket, det fornuftigſte, men naturligvis ſpiller Vanen her, ſom overalt, en meget væſenlig Rolle. Skik og Brug og ikke mindſt den herſkende Mode har medført, at vi ſmykker vor Klædedragt med **Farver**, og herimod er intet at ſige, naar vi kun benytter giftfrie Farver; vor Forfængelighed og henſynsløſe Fabrikanters Leflen med denne vor Skødeſynd har imidlertid fremkaldt Anvendelſe af giftige Farvemidler, der ganſke viſt præſenterer ſig i ſtraalende Skjønhed, men under det ſmilende Ydre ligger Slangen ſkjult. Det er en bekjendt Sag, at der til Fremſtillingen af de meſt glimrende Farver benyttes **Arſenik**, og at dette Giftſtof ved at bæres paa Legemet og indſuges af Huden eller indaandes af Lungerne kan give Anledning til yderſt alvorlige Sygdomme, ja endog til Død. Man bør derfor være meget varſom med at benytte de ſtærkt farvede Klædningsſtykker, og man ſkal erindre, at det ikke aléne er de grønne Farver, om hvilke det kan formodes, at de indeholder Arſenik. Har man Mistanke i ſaa Henſeende, ſkal man lade vedkommende Stof underſøge paa et kemiſk Laboratorium. Man kan ogſaa ſelv prøve Stoffet ved at ſtikke Ild i en Prøve af ſamme og derpaa blæſe Flammen ud; er der Arſenik til Stede, vil man mærke en meget tydelig Lugt ſom af Hvidløg. Jeg bør dog udtrykkelig gjøre opmærkſom paa, at denne ſimple Prøve ikke i alle Tilfælde er aldeles paalidelig. Tegnene paa en Arſenikforgiftning er: Trykken i Hjertekulen, Kvalme og Opkaſtning, Hovedpine, Diarrhoe, Smerter i Underlivet, Øjenhindebetændelſe og Udſlet paa Huden. Iſær maa man være varſom med de lette Stoffer, hvoraf f. Ex. de grønne Baldragter forfærdiges, idet Farven ofte ligger meget løſt paa Tøjet, men Arſenik kan findes i mange andre Farver og paa Steder, hvor man maaſké mindſt venter det, ſaaledes i de brune Svedremme i Hatte, i Lædermanſchetter, i Strømper o. ſ. v.

I de i den ſenere Tid ſaa meget benyttede Flipper og Manchetter af Papir, kan der, for at fremſtille dem i et Linned lignende Udſeende være anvendt Blyhvidt, Klorbarium og andre mere eller mindre giftige Stoffer. Damepynt, ſom Fjedre til Hatte, Blomſter, Baand o. ſ. v. er meget ofte, for at give et glimrende Farveſpil, farvet med giftige, ſpecielt arſenikholdige Farver, og det er derfor ikke ſjeldent, at der hos Modehandlerinder og Syerſker, der ſtadig har med ſaadanne Sager at gjøre, opſtaar Arſenikforgiftninger, der iſær ytrer ſig med kløende Udſlet paa Hænder og Arme.

En Fare af en hel anden Natur truer iſær den kvindelige Paaklædning, ſpecielt Selſkabsdragten med fine lette Stoffer og fine Beſætninger af Flor og Kniplinger; det er dens Brandfarlighed. Enhver véd, at Farligheden af en Brandſkade paa Legemet væſentlig afhænger af, hvor ſtor Del af Legemet der har lidt; en mindre brændt Skade, ſelv om den gaar i Dybden, er langt fra ſaa farlig ſom en, der har udbredt ſig over en ſtor Del af Legemet, ſelv om det kun er en aldeles overfladiſk Forbrænding. Gaar der ulykkeligvis Ild i en Kvindes Klædedragt, vil Flammen hurtigt brede ſig over alle de lette Stoffer, hvoraf den beſtaar; den derved frembragte Brandſkade ſtrækker ſig i Almindelighed langt ud over Legemet, og de farlige Følger heraf ytrer ſig desværre ſom oftest i et ulykkeligt Udfald. Man vil derfor let kunne indſe, at der er forſøgt mange Midler for at gjøre den lette Kvindedragt mindre let antændelig; ſærlig har man ved kemiſke Midler ſøgt at gjøre det umuligt, at den brænder i Flamme. Et Middel, der kan anbefales, og ſom ikke gjør Tøjet nogen Skade, er følgende: 1 Vægtdel ſublimeret Salmiak, 2 Vægtdele Bitterſalt (ſvovlſur Magneſia) og 3 Vægtdele kryſtalliſeret Borax opløſes i 80 Vægtdele Vand; i denne Opløsning udblødes de Klædningsſtykker, man vil gjøre uforbrændelige; naar de er godt gjennemblødte, tages de op, trykkes noget ud og tørres. De kan derefter nok ulme, men ikke brænde i Flamme. Det er en Selvfølge, at man maa gjentage Operationen efter enhver Vaſk, da de kemiſke Stoffer naturligvis bliver udvaſkede i denne. Man har naturligvis mange andre Midler i ſamme Øjemed, men jeg har ladet mig nøje med at omtale ovenſtaaende, ſom er gammelt og prøvet.

Jeg kan ikke undlade paa dette Sted indtrængende at gjøre opmærkſom paa, hvor vigtig en rolig og koldblodig Optræden er ved en ſaadan Lejlighed. Den ſtakkels Kvinde, i hvis lette Dragt der gaar Ild, vil vel ſjeldent have Aandsnærværelſe nok til at bære ſig rigtig ad i Farens Øjeblik; hun vil vel ſnarere give ſig til at løbe omkring, hvad der er det allerværſte, end at lægge ſig ned paa Gulvet og rulle ſig rundt, for at ſlukke de brændende Stoffer. Opfordringen til en koldblodig Adfærd maa

vel derfor nærmeſt ri
andre Tilſtedeværende
Pligt det da i ſaa F
at kaſte den Paagj
om paa Gulvet og
bedække hende med faſte
ningsſtykker, Tæpper
lignende, hvorved Ild
kvæles. Jeg har e
ſét en Dame i denne
tion bære ſig ganſke
ordenlig koldblodig a
var en Linedanſerind
Tivoli, ſom udførte ſin
ſter højt oppe i Luften
Fyrværkeri; det gik
hendes lette Flors
hun indhylledes i Fla
og Publikums Tuſinde
ſtod i maalløs Gyſen
knælede hun ned paa
ſtrøg ſig ned ad Legem
fik ſig befriet fra det
dende Stof, idet hun
vis under ſamme han
ikke ſaa let fængende S
dragt. Publikums lan
Bifald hilſte naturligvis
unge Kvindes modige
kloge Adfærd.

Til allerſidſt maa
endnu gjøre opmærkſom
at der i Klædningsſtykke
kan hænge en Mængde Sm
ſtoffer. Efter ſmitſom
Sygdomme maa derfor
Syges Klædningsſtykker
ſaa vidt de ikke, hvad
er det heldigſte, helt kan
intetgjøres, gjennemgaa
grundig Desinfektion
dem de atter benyttes.
Befrielſe fra Smitſtoffe
foregaa paa forſkellig M
alt efter vedkommende K
ningsſtykkers Beſkaffenhed
Rigtigſt gjør man i al
denne Behandling
paa et dertil indrette

Folk; det
l foretage
m i flere
: ſpecielle
Deſinfek-
lertid tale
ighed.

har an-
t give et
ende Man-
hertil be-
Skavank
te fra en
ogſaa kan
angelfuld
Kund og
ſei Svælg-
elighed i
o. ſ. v. Et
derfor ikke
n at den
s. Forſøg
mhyggelig
ender og
nden efter

dicus.

et.

elighedens

ſøde de er.
er de det,"
jeg ſpadſe-
enne mumle
vidſte ſtrax,
ukaldte dette
ſelv havde
noget lig-
e om Hjør-
a' Fotogra-
lab med de
er. Der var
gler, mange

rigtig ſmukke Børn, men kun faa af de mange havde det „Ubevidſtes Ynde" — de ſmaa Damer og Herrer „vidſte", at de ſaa' ſøde ud — og kan man fortænke dem i, at de lærer det? Hører de andet? Se lidt paa Portrætterne der; jeg ſkal beſkrive et Par af dem, ſaa forſtaar De maaſké, hvad jeg mener. Se den lille Pige dér, der er anbragt i en Fløjls Lænestol, med Hovedet hældet tilbage og et ſkjælmſk Blik ud mod Tilſkuerne, ſynes hun ikke at ſige; „ſaadan er jeg viſt ſød?" Eller den lille Pige dér i den broderede Kjole, der er glattet ſaa fint ud, for at man kan ſe Mønſteret? Mon hun ikke véd, at hun „ſer ſød ud, naar hun er pyntet"? Tag den lille Dreng med den ſtore Hund, dette ſelvbevidſte, kjække Blik, denne flotte Mine? Véd han ikke, at han ſer „ſaa nydelig, kjæk ud, naar han ſtaar ſaadan"? De Smaa hører længe forud tale om, at de ſkal til Fotografen, der diſputeres om, hvorledes de ſkal ſtaa eller ſidde, om de tager ſig bedſt ud en face eller Profil, om den eller den Kjole eller Bluſe tager ſig bedſt ud o. ſ. v., og de faar en Følelſe af deres egen Vigtighed, der ikke er heldig. Saaledes kom to ſmaa Stumper — Gud véd, hvor gamle, eller rettere, hvor unge de var — gaaende, og jeg hørte den ene, der havde ondt nok ved at bære ſin Skoletaſke, ſige til den anden: „Vil Du løbe med om Hjørnet, ſaa ſkal Du ſe mig i Fotografens Skab — ſaa fin, Du, og i Profil; der er jeg pæneſt". — Har de Smaa ikke været i „Forfængelighedens Skole"?

Tro nu endelig ikke, at jeg med dette mener, at Børn ikke ſkal fotograferes. Tværtimod, jeg er ſelv Moder og vilde grumme nødig undvære at ſe de ſmaa Anſigter i de forſkjellige Levealdere, men jeg vil kun have, at Børn ikke ſkal forberedes paa det, ikke pyntes til det, ikke høre Tale om det forud. Jeg vil, at de pænt og naturligt, ſom de hver Dag er klædte, ſkal føres op til Fotografen, og at et pludſeligt „Staa ſaa ſtille lidt", ſkal være hele Forberedelſen. Det er jo ikke en lille, fin Dukke i Selſkabsdragt, vi vil have Billeder af, men af vort Barn, den lille, ſøde Skabning, der hver Dag i Hjemmet ſødt og naturligt tilſmiler os, det er de Træk, vi vil bevare, og det uden Skade for Barnets Karaktér. Det vil ſenere ſelv le til ſit Billede, ſom det ſom lille har ſmilet til ſit Billede i Spejlet, men det vil ikke forlange at vide, om det er „kjønneſt en face eller i Profil" eller om det i det Hele taget er kjønt eller ſtygt. At „ſtille Børn op" ved Fotografering er en daarlig Tjeneſte at gjøre dem — omtrent en ligeſaa ſtor Bjørnetjeneſte, ſom naar Fotografen, for at vi ſkal „tage os ud", retuſcherer et Billede bag efter, og derved ofte kommer til at tage det bort, der gjør Anſigtet meſt karakteriſtiſk og maaſké meſt kjært og kjendt for dem, der ſkal have Billedet, medens det maaſké bliver lidt mindre „kjønt" for de Uvedkommende, der ſer det.

Betty M.

Haandarbejde.

Opſtaaende Kraveſtrimmel.

Man kan lave ſig en nydelig lille Strimmel ved at kjøbe en Tredſe kulørt Silke og et lille Nøgle Guldtraad. Man ſlaar en Række Maſker op til Halsvidden, og hækler tre Rækker Stangmaſker med den kulørte Silke. I fjerde Række hækles med Guldtraaden tre Stangmaſker i hver Maſke i den foregaaende Række, og i femte Række hækles endelig en lille Række Luftmaſkebuer ogſaa med Guldtraad. Strimmelen lukkes med en lille Silkeſløjfe af ſamme Farve. Det er en net, lille Præſent. S. P.

Husraad.

At desinficere Linned og Lagener efter Svindſottige, Bryſtſyge o. ſ. v.

Den meſt rationelle Maade at desinficere Linned, Lagener o. ſ. v. efter Svindſottige, Bryſtſyge og lign., er at indgnide det meget ſtærkt med grøn Sæbe og ſætte det over Ilden i Vaſkekjedlen i koldt Vand, og lade det ſtaa, indtil det er lige ved at koge, ſaa tages det op, indſmøres atter med grøn Sæbe og kommes ſaa i Kjedlen, der nu er fyldt med friſkt Vand med lidt Soda i, der er bragt i ſtærkt Kog. I dette Vand koges det indſmurte Tøj mindſt tre Kvartér, og gjøres ſaa færdig ſom anden Vaſk. Det lange Kog i Sæbeluden har da tilintetgjort ethvert Smitſtof i det. Fr.

Middel mod Myggeſtik.

Man har altid et lille Stykke Sæbe hos ſig, naar man gaar ud, og ſæber ſtrax hver Stik lidt ind. Saaſnart Sæben er tørret ind i Huden, er gjerne Smerten og Kløen forſvunden.

A. U.

Køkkenet.

Bitre Agurker.

Smag altid paa hver Agurk, naar De ſkræller den; jeg har haft Exempler paa, at de ſmukkeſte, grønne Agurker har været ſaa bitre, at jeg ikke har forvundet Smagen længe efter. Jeg har nu fundet et Middel, hvorved man ikke behøver at kasſere dem. Skræl Agurkerne til Salat, læg dem 24 Timer i koldt Vand, ſom ſtaar over Salaten, kom lidt Salt i Vandet, ſom fornyes 3 Gange i de 24 Timer, tryk Salaten op og kom Eddike og Peber paa, og det er ikke til at ſmage, at de har været bitre. Paa Landet regner man det ikke altid for noget at miſte et Par Agurker, men i Hovedſtaden er det ikke behageligt for os Husmødre at ſaa Salaten ødelagt, og hvor ubehageligt er det ikke, naar Ens Fremmede gjør Grimacer over det, ſom man tror ſkal kvæge dem.

Vilhelmine J........

Hindbærlikør.

Til hver Flaſke af denne Slags tages et halvt Pund hvidt, ſmeltet Sukker, et Lod Hindbærſaft og for 10 Øre aromatiſk Esſents, godt omrørt og filtreret. A. L.

Solbærrom.

Til hvert Pund pillede Bær tages 1 Pot brun, ſtærk Rom, noget Kanel og Nelliker, ſom er grovſtødte; dette henſættes i en Krukke eller et Anker i 4 à 5 Uger paa et tørt Sted; derefter optages Bærrene, ſtødes og afvrides gjennem et ſtærkt, rent Klæde; denne afdrevne S
rom blandes med den Saft,
Bærrene er optagne, og m
trent et Fjerdingspund ſt
Puddersukker til hvert Pun
Sukkeret ſaar et Opkog m
af Saften ved ſagte Ild
køles igjen, forend det røre
ſem; dertil kommes endnu
Øre aromatiſk Tinktur,
godt omkring og filtreres
Gange, kommes paa Flaſ
tilproppes. A

Bankokage.

En Pægel ſød Fløde piſk
3 Æg, 3 finſtødte S
en Skefuld ſtødt Sukker o
Skefuld Hvedemel. Dejgen
i en Form, der er ſmurt
koldt Smør, og bages gul
derpaa tages den ud, og
da færdig. Et Glas ſvenſk S
ſlaas ſaa over Kagen, hv
dem, noget før den bliver
tages ud af Formen og ſer
med eller uden Syltetøj. D
Desſert er god og let at ſ
den kan bages i Ovnen, a
Maden laves.

– i

Hindbærcrême.

To à tre Pund gode m
Hindbær preſſes, og S
røres med 12 Æggeblommer (
kan, hvis man vil, bruge
Æg) to Kopper Vin og et F
dingspund ſtødt, hvidt Su
det ſmeltes ſaa i en Kaſ
over Kulild, og piſkes ſtr
til ſtiv Skum, hvorpaa det t
af, fyldes i en Skaal og ſer
kold.

Trykt i Carl Allers Etabliſſ
Kjøbenhavn.

Raadgiver
for
HUS OG HJEM
paa Land og i By.

3dje Bind. 3dje Bilag til „Illustr. Familie-Journal". Nr. 37.

Vand.

Forholdsvis faa Menneſker har den rette Forſtaaelſe af den uhyre og indgribende Betydning, Vandet har for vor Tilværelſe. Der er faa, der erindrer, at over de fire Femtedele af vort Legeme er Vand, eller at et menneſkeligt Legeme, der vejede f. Ex. 120 Pund, efter at være udtørret ved Varme, ſaa at alt Vand var drevet ud, kun vilde veje omtrent — 24 Pund; de andre 96 Pund har været Vand. Man vil let indſe, at alt dette Vand i Legemet lige ſaa godt ſom Vandet udenfor os, er i en beſtandig Bevægelſe; det fordamper eller udſkilles af Legemet paa forſkjellig Maade, og til Erſtatning maa vi da tage Vand til os. Vi hører nu rigtignok mange Menneſker raſt væk fortælle, at de aldrig drikker Vand; det kan ſaamænd gjerne være, at de ikke indtager dette for dem uundværlige Næringsmiddel i dets naturlige Form ſom Drikkevand, men i Stedet derfor faar de da Vandet i Føden eller i alle de mange forſkjellige Drikke, Menneſket har vænnet ſig til at benytte. Man maa nemlig erindre, at Planteſtofferne eller Kjødet, vi anvender til Føde, ligeſaa vel ſom det menneſkelige Legeme indeholder Vand, og tilmed omtrent i ſamme Forhold. Imidlertid er Nydelſen af rigeligt og godt Drikkevand langt mere ſundhedsſvarende end alle de mange Erſtatningsmidler, vi har, og det Menneſke er i Virkeligheden at beklage, ſom ikke forſtaar at ſkønne paa den Drik, Naturen byder os; han gaar glip af en ſand Nydelſe.

Det er imidlertid ikke aléne ſom et uundværligt Næringsmiddel, at vi nyder godt af Vandet; ogſaa i mange andre Henſeender tjener det Menneſket til Nytte og Forfriſkning. Det er derfor ikke ſaa beſynderligt, at Vandet ſom en for vor Velvære aldeles nødvendig Betingelſe, hos den mindre civiliſerede Del af Menneſkeheden, der lever i en mere primitiv Naturtilſtand, er blevet omgivet med et helligt Skjær, og at Kilden eller det fælles Vandingsſted, hvorfra Omegnen forſyner ſig, bliver et Centrum og Samlingspunkt for Befolkningen, ligeſom en Beſudling eller Forurensning af dens klare Vand betragtes ſom en kvalificeret Forbrydelſe. I den civiliſerede Verden, hvor man faar Vandet ledet lige ind i ſit Køkken, eller hvor hvert Hus har ſin egen righoldige Brønd, blegner den poetiſke og romantiſke Opfattelſe af Vandets Udſpring naturligvis, men Vandſpørgsmaalet har dog for os alle en ſaa alvorlig og indgribende Betydning, at det nok kan lønne ſig at anſtille nogle Betragtninger over dette Element og kaſte et lille Blik paa de Foranſtaltninger, man i vor Tid og i vort civiliſerede

Samfund maa tage for at ſkaffe dette Fluidum til Veje i rigelig Mængde og af en god Beſkaffenhed.

I gamle Dage var Anlæget af en Koloni eller en By meget ofte væſenlig betinget af, at der fandtes godt og rigeligt Vand. I vor Tid, da man forſtaar at oplede Vandet i ſine dunkle, underjordiſke Løb, vil man næſten altid kunne ſkaffe det til Veje. Det er dog i Almindelighed ikke tilſtrækkeligt, navnlig i Byer, naar de har naaet en vis Størrelſe, blot at grave Brønde, hvorfra Vandet kan faas; thi ſom ofteſt vil Grundvandet ſaadanne Steder være urent og uſundt ſom Følge af Spildevand og Affaldsſtoffer af allehaande Art, der i Tidernes Løb er trængte ned i Jordbunden. Der maa i ſaa Fald ſørges for, at der tilledes Vand fra et fjernere Sted, hvor ſaadan Urenhed ikke har kunnet fordærve det. Allerede i Oldtidens ſtore Byer ſér vi, at man har haft Opmærkſomheden henvendt derpaa, og der findes endnu den Dag i Dag Levninger af de ſtorartede Vandledninger, ſom man, uden at ſky Møje og Bekoſtning, har anlagt for at ſkaffe godt og rigeligt Vand til Stede. Ved ethvert ſtørre Vandledningsværk maa man opſøge et Sted, naturligvis helſt ſaa nært ſom muligt, hvor der enten findes rigelige Kilder, eller hvor man kan opdage et rigeligt Forraad af Grundvand, der kan føres op til Jordens Overflade enten mekaniſk ved Pumpning eller ved et eget underjordiſk Tryk, ſaaledes ſom det er Tilfældet ved de arteſiſke Brønde. Vandet opſamles i Almindelighed i ſtore Beholdere eller ſmaa Søer, da det i nogen Tid ſkal være udſat for Luftens Paavirkning, og føres derpaa i lukkede Ledninger til den By eller det Sted, til hvis Forſyning det ſkal tjene.

Det er en meget forkert Tro, at det kun er af Vigtighed at faa Drikkevandet rent og godt, medens det kan være ligegyldigt, om Husholdningsvandet, der benyttes til Vaſk, Badning, Rengjøring af Køkkenkar o. ſ. v., er af en mindre god Beſkaffenhed. Man kunde næſten ſige: tværtimod; idet vi kommer i en langt hyppigere Berøring med Husholdningsvandet end med Drikkevandet, hvilket ſidſte vi desuden paa henſigtsmæsſig Maade kan filtrere og renſe, inden vi benytter det ſom ſaadant. Idealet er ſelvfølgelig, at baade **Køkken-** og Drikkevandet **bør være** af førſte Sort.

Lad os da nu engang ſe, hvilke Egenſkaber Vandet ſkal være i Beſiddelſe af, for at det med Rette ſkal kunne kaldes „godt“.

Sagen er imidlertid ingenlunde ſaa let, ſom det ſkulde ſynes, og man formaar ikke med videnſkabelig Nøjagtighed at angive de Egenſkaber, hvoraf Vandet ſkal være i Beſiddelſe, for at det ſkal kunne være brugbart i alle Henſeender. Det kan ofte være meget vanſkeligt baade med Mikroſkopet og ved de kemiſke Underſøgelſesmidler at kunne opdage de Stoffer, ſom gjør Vandet ſkadeligt, ligeſom vi heller ikke ret er paa det Rene med deres Natur; vi véd ſaaledes ikke rigtigt, om det er forraadnende Stoffer eller lavt ſtaaende Organismer eller maaſké begge i Forening, der gjør Vandet ſlet og dets Anvendelſe farlig. Undertiden kan man finde, at Vand, der tilſyneladende er aldeles rent og klart, og ſom beſidder en behagelig Smag, netop indeholder Stoffer, der er farlige for Helbredet, medens paa den anden Side Vand, der kan have en mindre god Smag, og ſom har et uklart og plumret Udſeende, viſer ſig at være aldeles uſkadeligt. Imidlertid er der dog altid visſe beſtemte Egenſkaber, vi forlanger af Vand, for at vi ſkal kunne finde os tilfredsſtillede ved Brugen, og da disſe ogſaa i de allerfleſte Tilfælde falder ſammen med den videnſkabelige Bedømmelſe af dets Brugbarhed og tillige giver os en vis Sikkerhed for, at Vandet virkelig er godt, ſkal vi omtale dem lidt nærmere.

Vandet maa for det førſte være klart; det maa ikke have nogen Farve eller Lugt og maa ſmage behageligt, forfriſkende. Ved mange

Lejligheder kan det blive en Nødvendighed at nyde uklart, grumſet, ſlet ſmagende, ja endogſaa ilde lugtende Vand. I ſaa Fald maa der imidlertid forud foretages en Rensning af Vandet gjennem et Filtrérapparat; men det vil være abſolut utilraadeligt at benytte ſaadant Vand til Stadighed.

Vandet ſkal dernæſt have en pasſende Temperatur, der er noget forſkjellig efter vedkommende Steds geografiſke Beliggenhed. Her i Norden vil Vand af en Temperatur paa mellem 8 og 12 Grader være det meſt pasſende. Naar Vand ledes til en By gjennem en Ledning, maa denne derfor ligge ſaa dybt i Jorden, at Vandet omtrent kan beholde denne Varmegrad. Varmere Vand duer hverken til at drikke eller til Afvaſkning af Legemet.

(Fortſ.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaal.

Der ønſkes en Opſkrift paa ſtrikkede eller hæklede Gardiner og Møbelovertræk, tydeligt og praktiſk fremſtillet, ſaa at Enhver med Lethed kan rette ſig efter den. Der udbedes tillige Forklaring over, hvorvidt Indſenderinden eller nogen af hendes Bekjendtſkab har haft de beſkrevne Sager i Brug, og hvor længe, hvor meget Materiale, der gaar til, hvad dette koſter, og hvor megen Tid der omtrent er anvendt paa Forfærdigelſen.

De tre bedſte Beſvarelſer præmiebelønnes med henholdsvis 20, 10 og 5 Kroner. Svarene bedes indſendte i Løbet af 14 Dage. Da vi mener, at disſe Opſkrifter vil være til Glæde for mange af Læſerinderne, der paa denne Maade let og billigt vil kunne faa en ſmuk og varig Udſmykning for deres Hjem, beder vi de ærede Damer, der er ferme paa dette Omraade, om livlig Deltagelſe i Præmiekonkurrencen. Hvis der med Brevene ſendes Prøver, bedes disſe ikke forſærdigede for ſtore, da Redaktionen ikke gjerne vil paatage ſig Tilbageſendelſen.

Red.

Megen Uro og Ingenting beſtilt.

Der gives Menneſker, der uafbrudt, dreven af en indre Uro, ſnart begynder paa dette, ſnart paa hint i den Overbevisning, at der nok vil komme noget ud af det, og ſom ſtormer fra det ene Arbejde til det andet, uden nogenſinde at gjøre et Arbejde færdigt. De længes uafladelig efter en eller anden gribende, ſpændende Begivenhed, og forſømmer derved Nutiden, for at leve i en Fremtid, der aldrig kommer. De er altid i Arbejde fra den tidlige Morgen til den ſildige Aften, og ſkulde man dømme efter deres Haſtværk og Jagen, ſkulde man tro, at de fik en utrolig Bunke beſtilt, men det er ſlet ikke ſaaledes; vilde man hver Aften opgjøre et Regnſkab over, hvad de frembragte, vilde det ſnart viſe ſig at være omtrent ensbetydende med Nul. Overalt noget paabegyndt og halvfuldendt, der har koſtet baade Tid og Penge at ſætte i Scene, for ſluttelig at overgives til andre Hænder, der ſkal betales for at fuldføre det, ſaa at dog ikke hele Udlæget er ſpildt. Der findes umaadelig mange Damer, der lider af denne Svaghed, men værſt er det, at Husmoderen i et Hjem er behæftet med den — der vil, trods hendes bedſte Vilje, alt lidt efter lidt gaa galt, og det ene bliver forſømt for det andet. En ſaadan Husmoder er aldrig færdig. Skal der foretages en Udflugt, løber hun altid i ſidſte Øjeblik om og har umaadelig meget at beſtille, ſkjøndt ingen af Familien aner, hvad der endnu kan være at gjøre. Paa de til hende rettede Spørgsmaal giver hun enten forvirrede Svar, eller ſvarer ſlet ikke, ſaa at hun for alle ſine Omgivelſer bliver en levende, meget urolig Gaade.

Jeg kjendte en ellers ganſke fortræffelig Dame, der led af denne Sygdom. Hun var proper, ſparſommelig, kjærlig og god, en udmærket Huſtru og en opofrende Moder — men hvad hjalp det altſammen? I hendes Hus kunde Tiden ikke pasſes, hvorledes det ſaa gik. Saa kom Maden for ſent paa Bordet, ſaa manglede der dette eller hint, altid var hun i Arbejde, men intet blev færdigt, intet udrettet, ſkjøndt hun i ivrig Uro bogſtavelig undergravede ſin Sundhed ved at ſlide ſig ſelv op.

Denne ſygelige Svaghed er en Slags Nervøſitet, der dog ikke kan helbredes ved Lægemidler, men kun ved at udøve en Slags moralſk Tvang over ſig ſelv og rette ſig efter Uhret ved hvert Stykke Arbejde, ſamt ved aldrig at paabegynde et Arbejde, før det andet er fuldendt. At ſkrive op, hvad der i Dagens Løb er udrettet til Nytte for Hus og Hjem, hjælper ogſaa udmærket

Det bringer Ro i Sindet at ſe, at det og det er dog blevet udrettet. En kort, moralſk Kur, energiſk gjennemført, kan i dette Tilfælde ofte ſikkre et helt Hjems Velfærd og Lykke.

Anna.

Haandarbejde.

En Sofa til Entréen.

Er man i Beſiddelſe af en gammel Havebænk, kan denne let omdannes til en Sofa til Forſtuen eller Entréen. Det koſter kun lidt, og gjør udmærket Nytte. Førſt bliver Bænkens Ben gjort en Smule kortere, og Sædet, hvis det behøves, gjort lidt bredere ved, at der føjes et Stykke høvlet Brædt til. Saa polſtres den, det vil ſige, der fyldes en Sæk regelmæſſigt med tørt Hø eller Mos, det er Polſtringen; nu kommer Betrækket. Her faar Fantaſien frit Spillerum. Man kan bruge alt Slags Tøj hertil, helſt dog gammelt, aflagt Herretøj. Man renſer det for Pletter og klipper det i ſaa ſtore Stykker, ſom det behøves, d. v. ſ. det kan ved Symaſkinens Hjælp ſyes ſammen ſom et kineſiſk Tankeſpil, jeg mener, ſættes ſammen af ſmaa Stumper, uden at det ſes. Det færdige Stykke, eller rettere de færdige Stykker, ſkal dog paſſe til Polſtringen og gaa en Smule ind under Bænken paa alle Sider. Man danner nu brede Striber af andet Stof, og ſyer dem i forſkjellige Mønſtre med kulørt Garn, ſaa befæſtes de i paſſende Afſtand paa Betrækket. Saa ſlaas Betrækket paa med Meſſingſøm; man kan godt gjøre det ſelv, uden fremmed Hjælp. Til de lyſe Striber kan alt, hvad Kludepoſen indeholder, finde Anvendelſe, iſær lyſe Stoffer. Har man ſlet intet livligt Stof, kan lidt falmet Stof gjøres livligt ved at farves i lidt Anilin. Paa Ryggen af Bænken lægges en lignende Straaſæk, der gjøres i Stand paa ſamme Maade. Vil man endnu over denne anbringe en Rygpude, ſtoppet med Mos og betrukket med karmoiſinrødt Bomuldsſatin, hvorpaa man med Knaphulsſting har faſtgjort nogle af ſort Klæde tilklippede Stjerner, der ſyes paa med kulørt (helſt gult) Garn, ſér det helt fix ud. Foran Entréſofaen lægges et Tæppe, forfærdiget af en Kaffeſæk og ſyet med Uldgarnsreſter (Tæpper har vi jo faaet Mønſtre nok til), og inden man véd et Ord af det, ſér Entréen rigtig nydelig ud. Vil man ikke male og lakere Sofabenene, kan man af Uldgarnsreſter lave en bred Frynſe i Gaffelhækling og ſætte forneden, det giver ſtrax et nettere Udſeende.

Y.

Køkkenet.

Om at koge Kaffe.

Araberne i Sudan maler deres Kaffe ſaa fin ſom Mel og koger den ſaa i et Kar uden Laag. De vilde under ingen Omſtændigheder koge Kaffe eller lade den henſtaa i et bedækket Kar, da de antager, at Laaget hindrer de ſkadelige Beſtanddele ved Kaffen i at dunſte bort, og fordi at Kaffen, tilberedt under Laag, altid forekommer dem at være bitter. Mon man ikke ogſaa i Europa burde lægge ſig dette paa Hjerte?

B.

En Frugtkurv.

Intet giver et dækket Bord et venligere Udſeende, end en ſmukt arrangeret Frugtkurv. I den Tid, man kan faa Kirſebær, Ribs, Hindbær og Jordbær, ſer det ſmukt ud at overſukre dem. Kirſebærſtilkene klippes lidt korte. Jordbærrene tager man det Grønne af, men Ribſene bliver, ſom de er, med Stilkene paa. Man kommer nu Æggehvide i en [illegible], dypper Frugterne deri, lader dem dryppe af og overdryſſer dem med og vender dem i finſtødt Sukker, hvorpaa de henlægges i Solen, for at tørres lidt (aldrig ved Ovnvarme). Man lægger dem mellem grønne Blade i Frugtſkaalen. Ganſke nydelig ſér det ud at arrangere Kirſebær ſom en Drueklaſe. Dertil tager man en ſtor, ikke altfor ſpids Tragt og fylder den med Kirſebær, ſom man lægger tæt op til hverandre, altid med Stilkene indad, ſaa at de ikke kan ſes udvendig fra. Saa vender man forſigtig Tragten om ſaaledes, at Klaſen kommer til at ligge hel paa en med Drue- eller Ribsblade pyntet Skaal. Det ſér ſmukt ud at have lyſe og mørke Bær, ſaa at Druerne faar forſkjellig Farve. Blommer kan overſukres paa ſamme Maade ſom Bærrene.

A—

At ſtive brogede Sirtſeskjoler.

Der klages tidt over, at Stivelſen vil ſætte ſig fast paa enkelte Steder, og efter Stivningen danner en Art fedtglinſende Pletter. Dette undgaas, naar man ſtiver Kjolen i Husblas, omtrent for femten Øre til en Kjole. Det opløſes i varmt Vand, ſpædes op med koldt, og i denne Blanding ſtives ſaa Kjolen og ſtryges i halvtør Tilſtand paa Vrangen.

S. T.

Raadgiver for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 38.

Vand.

(Sluttet.)

Vandet maa dernæſt indeholde et viſt Kvantum Luft. I alt Vand er der iblandet eller rettere opſuget nogen Luft, og det er denne Luft, der udgjør en Livsbetingelſe for de i Vandet levende Dyr. Man vil maaſké have bemærket, at f. Ex. Guldfiſk i deres Glasfængſel, naar Vandet ikke er blevet fornyet i rette Tid, og naar de til deres Aandedræt har forbrugt den i Vandet mekaniſk iblandede Luft, ængſtelig ſvømmer om, hæver ſig op til Overfladen og ligeſom ſnapper efter Luft; Grunden dertil er altſaa, at Fiſkene har forbrugt Luften i Vandet; man kan atter mekaniſk iblande Luft ved at øſe op i Vandet eller paa anden Maade bringe det i Bevægelſe. Hvorom alting er, ogſaa vi kræver af vort Drikkevand, at det ſkal indeholde Luft, og vi ynder ikke det deſtillerede Vand, ſom vel er fuldſtændigt rent, men hvoraf ogſaa under Deſtillationen al Luft er blevet uddrevet. De Luftarter, ſom ved deres Tilſtedeværelſe i Vand gjør det behageligt for os, er Kulſyre, Ilt og Kvælſtof; andre Arter Luft maa ikke findes i Drikkevand.

Læſerne vil vide, at man nu om Stunder paa ethvert vel udruſtet Skib, der beſejler de ſtore Verdenshave, ikke medtager ſtore Forraad af ferſk Vand; derimod har man Deſtillationsapparater, ved hvis Hjælp man formaar at forvandle det ſalte Søvand til ferſk, men rigtignok altſaa deſtilleret Vand; dette indeholder altſaa ikke Luft, og bliver derfor i nogen Tid udſat for Luftens Paavirkning i aabne Beholdere; det vinder derved betydeligt i Velſmag.

Enhver véd, at ſelv det bedſte naturlige Vand ved Henſtand eller ved Kogning afgiver et Bundfald af faſte Beſtanddele. Dette Bundfald beſtaar for en væſenlig Del af ſaadanne Mineralſtoffer, der har opløſt ſig i Vandet under dets Løb i Jorden; enkelte af disſe mineralſke Stoffer bidrager til at give Vandet Velſmag, men indeholdes de i ſamme i altfor ſtor Mængde, ſmager Vandet os ikke mere. Foruden de mineralſke findes der ogſaa organiſke Stoffer i Vandet, altſaa ſaadanne, ſom hidrører fra Plante- og Dyreverdenen; da ſaadanne let gaar i Forraadnelſe, frembringer Afſmag eller vel endog danner nye ſkadelige kemiſke Forbindelſer, vil Vand, der indeholder mange ſaadanne, aldrig være at anbefale til daglig Drik. Heldigvis vil vor Næſe eller vor Tunge meget hurtigt kunne give os Oplysning herom og ſom trofaſte Skildvagter advare os mod Nydelſen.

De fleſte af os vil viſtnok ofte have hørt eller vel endog ſelv brugt de bekjendte Benævnelſer „haardt" og „blødt" Vand, uden egentlig at vide, hvori Forſkjellen beſtaar. „Haardt" kalder man Vand, naar det indeholder ſtørre Mængde af Kalk eller Magneſia. Saadant Vand er behageligere ſom Drikkevand end det „bløde", men det egner ſig hverken til Køkkenbrug, til Vaſk eller til induſtrielt Brug ſaa godt ſom blødt. Det haarde Vand gjør navnlig ſtor Fortræd i Dampkjedlen, hvor det afſætter den bekjendte Kjedelſten, ſom dels er vanſkelig at fjerne, dels undertiden kan give Anledning til Sprængninger.

Hvis man tvungen af Omſtændighederne er nødt til at maatte tage til Takke med mindre godt og urent Vand, er det nødvendigt, at det underkaſtes en Rensning. Udtrykkeligt maa det bemærkes, at det altid vil være bedſt helt at undgaa Brugen af ſaadant Vand, og at man ikke nogenſinde ſelv med de bedſte Apparater kan være aldeles ſikker paa, at det er blevet fuldſtændigt renſet, men desuagtet kan det ikke nokſom anbefales alle, der er nødte til at benytte mistænkeligt Vand, at ſøge at uſkadeliggjøre det paa bedſte Maade ved en energiſk Renſelſe. Den almindeligſt anvendte Rensningsmethode er Filtrering. I det Store foregaar Filtreringen paa Vandværkerne ved at lade Vandet, forinden det indledes i Ledningsrørene, pasſere gjennem Filtre, der er dannede af Lag af Grus og Sand af forſkjellig Finhed; i det Smaa udføres denne Renſelſe ved at lade Vandet pasſere gjennem forſkjellige Filtrérapparater, hvoraf mange føres i Handelen og nu efterhaanden har fundet Vej til en Mængde Hjem, hvor man har villet lade det være ſig magtpaaliggende at efterkomme Sundhedslærens Fordringer i Henſeende til Drikkevandets Renhed. Saadanne Apparater beſtaar i Almindelighed af Kul, der er tilberedt paa en egen Maade, eller af porøſe Lerbeholdere eller af en eller anden ligeledes porøs Stenart. Ved at pasſere ſaadanne Apparater bliver Vandet tvunget til at efterlade alle de forſkjellige Stoffer, ſom er iblandede, og ſelv meget uklart Vand kommer friſkt og klart ud af Apparaterne, naar det har pasſeret Filtret.

Man kan ogſaa renſe Vandet ved Kogning, men det forſtaar ſig af ſig ſelv, at denne Rensning kun kan foretages i det Smaa. Ogſaa kan Vand renſes blot ved Henſtand, idet de Stoffer, der gjør det urent, for en ſtor Del vil ſynke til Bunds.

Som allerede tidligere berørt, er det imidlertid ikke nok, at vi ſørger for at ſkaffe os godt Vand; vi ſkal ogſaa have rigeligt Vand. Vi ſkal jo ikke udelukkende benytte Vandet til Drik; det er ogſaa i anden Henſeende en aldeles nødvendig Faktor til Vedligeholdelſen af vor Sundhed, idet der hertil kræves, at vi iagttager en omhyggelig Renlighed med vort Legeme, med vore Klæder og med vort Hjem. Hertil er Vand og rigeligt Vand nødvendigt, og det er derfor Samfundets Pligt at træffe Foranſtaltning til, at dets enkelte Medlemmer altid kan have tilſtrækkeligt deraf. Det forſtaar ſig: Autoriteterne kan ikke tvinge Befolkningen til at vaſke ſig og i det Hele taget overholde Hygiejnens Fordringer i ſaa Henſeende, men ved at give den en nem og rigelig Adgang til Vand, giver de den altſaa ogſaa Midler i Hænde. Jo mere civiliſeret en Befolkning er, deſto mere vil den bruge af Vand, og det er da ogſaa hos de meſt civiliſerede Folk, at vi vil kunne træffe den rigeligſte og bedſte Vandforſyning.

I de ſtore Byer er det nødvendigt, at Vandet kan trykkes op i alle Etagerne, da en Henten op af Vandet nede fra Gaarden blot vilde have til Følge, at man ſparede derpaa. Det er endvidere nødvendigt at ſørge for, at Forſyningen er ſaa rigelig, at der til enhver Tid paa Døgnet kan faas Vand.

Det kunde maaſke være intereſſant tillige at anſtille en Underſøgelſe af, hvilket Vand, der var at foretrække fra Kilder, fra Søer eller [illegible] Floder eller endelig fra Brønde; men det vilde føre os temmelig vidt, og vi har viſtnok allerede udkaſtet [illegible] mange Tanker til [illegible]

Eftertanke, at vi for denne Gang bør ſtandſe.

Hjemmet.

„Hvem paaſer dine Børn?“

Skjøndt vi allerede flere Gange har talt om dette Emne, tror vi neppe, at der kan tales for meget om det, og ſkal derfor gjerne, i Haab om, at vore Læſerinder deler vore Anſkuelſer i den Retning, lade en ung Moder faa Ordet i dette vort ſtore Livsſpørgsmaal. Vi har modtaget følgende Brev:

„Hr. Redaktør!

Tillad mig at faa Plads i „Raadgiveren“ til et Par Bemærkninger, der, hvis de hos en eller anden kunde give Anledning til en Forandring i den herſkende Skik eller Uſkik: at holde Barnepiger, vilde gjøre meget Godt. Sagen omhandler jo nemlig det kjæreſte, vi ejer: vore Børn. Det er mig ufatteligt, med hvilken Letſindighed og Tankeløshed mange ellers kjærlige Mødre overlader deres Børn til en ukyndig, udannet og pjattet Barnepiges Omſorg, og lader hende kjøre ud eller ſpadſere med dem uden Tilſyn, ofte i mange Timer. Hvis de, ſom jeg tidt har gjort, havde ſét, hvordan de ſtakkels Smaa ofte bliver behandlede, vilde de græde deres modige Taarer over den Uret, de heri gjør deres Børn.

Vi lever i en By, i hvis Nærhed der findes et Anlæg, hvor en Mængde Børn hver Dag kommer ud for at trække friſt Luft, i de allerfleſte Tilfælde under én, ſjeldent to Pigers Opſigt. Jeg har en kvik, lille Dreng paa et Par Aar, ſom ogſaa hver Dag kommer derud, og hvis ſtørſte Fornøjelſe det er at lege der med ſine Søſkende; han faar — ja, det kan ikke nægtes — Lov til at lege med Sand og Stene og til at ſpringe omkring af Hjertens Lyſt. Følgen er jo rigtignok, at han ikke juſt er ſaa ren, naar han ſkal hjem, ſom da han kom derud, men Herregud! den Smule Vaſk mere, og det Par Bomuldsforklæder til, opvejer intet mod den Motion, han faar, og den Fornøjelſe, han har af at „rode“ rigtig i Grusgangene med ſin Træſke og ſin lille, 50-Øres Spand. Der er undertiden en eller anden, der ſiger til mig: „Jeg kan ikke begribe at De lader Deres Børn griſe ſig ſaadant til!“ men der er da heldigvis Vand og Sæbe til, og de kommer hver Aften aldeles rene i Seng. Man kan jo da ogſaa lade være at pynte ſmaa Børn ſaa forſkrækkeligt; det har altid paa mig gjort et pinligt og hæsligt Indtryk at ſe de ulykkelige Smaaſkabninger i ſtiv Stads med Handſker paa, og ved hvert Skridt paamindet: „Pas nu paa din fine Kjole!“ — „Se dog til dine Ben, Du griſſer jo dine nye Sko til!“ — „Du kan tro, Du ſkal faa, naar vi kommer hjem, ſaadan en ſtor Plet, Du har paa dit rene Forklæde!“ o. ſ. v. Forleden ſaa' jeg en lille Dreng, omtrent paa Alder med min; han vilde ſaa gjerne op af ſin Vogn, for at røre de ſmaa Ben lidt, men Barnepigen havde travlt med at meddele en anden Pige, hvor urimelig hendes Frue var, ſaa hun havde ikke Tid til at paſſe paa Barnet, og den lille Stakkel maatte blive ſiddende upaaagtet og forknyt. Tilſidſt blev Pinen ham for lang; han rejſte ſig op for at komme ned, og vilde ufejlbarlig være falden paa Jorden, hvis jeg ikke heldigvis havde været i Nærheden og grebet ham. Et vredt Blik af Pigen belønnede mig. Senere kom jeg tilbage, forbi de ſamme to Piger, der ſtadig var fuldt optagne af deres Paſſiar; den lille Fyr var nu kommen op og ſtod bag Bænken; da han nu bukkede ſig og tog et Par Smaaſten til at lege med, fore Barnepigen op, ruſkede i ham og tilſkreg ham ſaa arrigt, at jeg fik Taarer i Øjnene af Medlidenhed. Det er for hans Skyld, at jeg ſkriver dette, ſkjøndt jeg udſætter mig for Vrede og ſpydige Bemærkninger fra alle Kanter. Med det ſamme vil jeg gjøre den Bemærkning, at jeg blandt Hundreder af Barnepiger kun har ſét ganſke enkelte, der har ſvaret Børnene ordentligt og i det Hele taget behandlet dem nogenlunde, ellers gaar det med Skjænd og Puf; Pigerne ſtokker ſig ſammen for at ſnakke, og Børnene maa ſaa enten høre efter — noget, ſom de juſt ikke har videre godt af — eller gaa deres egne Veje, og det er dog ikke derfor, Mødrene ſender dem ud i det Frie.

Jeg har hørt 4—5 Aars Børn med den deres Alder egne Videbegjærlighed ſpørge Pigen om et eller andet, hvortil hun i næſten alle Tilfælde enten har givet et forkert Svar, eller ſvaret noget ſaadant ſom: „Aa, dit Vrøvl, altid ſkal Du ſpørge,“ ſom om det var noget Urigtigt hos Barnet, eller den Lille opfordres til at tie med „ſit Pjank“ med Ord, jeg ikke gjerne vil gjentage her.

Naar Barnets Moder en meget ſjelden Gang har været med, har Viſen jo rigtignok haft en anden Lyd, ſaa hun aner ikke, hvorledes hendes lille, kjære Dreng eller Pige bliver behandlet. Nu vil jeg ſpørge: Hvorfor gaar

Moderen ſelv ſaa lidt med ſine Børn? Thi jeg kan ikke tro, at det kan genere hende at kjøre Vognen med ſit mindſte Barn i, ſkjøndt jeg har ſét mange meget tarveligt opdragne og ellers tarvelig levende Mødre holde en Skolepige eller ung Barnepige til at kjøre den, medens de ſelv nok ſaa fornemt ſpadſerer bagefter. Jeg véd nok, at der er meget for en Moder at beſtille, megen Syning for Exempel; men kan hun ikke overkomme det, forekommer det mig, at hun hellere maa holde fremmed Hjælp dertil, end til Børnene, der jo desuden voxer forholdsvis hurtig til, ſaa hun da bedre kan overlade dem til Fremmede, ſkjøndt de aldrig kan have godt af den i ethvert Tilfælde udannede Omgang. Værre er det, naar Moderen er for træt og anſtrengt til ſelv at paaſe Børnene; men ſaa vil jeg raade Enhver til at gjøre, ſom jeg for et Par Aar ſiden har gjort, hvad jeg befinder mig overmaade vel ved: tage en dannet Pige til Hjælp. Hun er paalideligere, kan hjælpe til med Børnenes Tøj, lærer dem ingen uartige Ord og ſtyg Optræden, og er ganſke anderledes behagelig at have om ſig i ſin Stue, end en Barnepige. Jeg kan ikke nokſom takke den unge Pige, vi har hos os, hvorfor jeg anbefaler andre unge Mødre at give Afkald paa Barnepigen og antage en dannet Pige til Hjælp med Børnene i Stedet for.

Anna C.

Husraad.

Ligtorneplaſter.

Man lægger 12 Ort hvid Vox, 12 Ort hvidt Beg, 3 Ort Gummi amoniacum, 12 Ort veneſianſk Terpentin, 6 Ort Hjortetælle og 1½ Ort pulveriſeret, kryſtalliſeret Spanſkgrønt i en Pande, ſætter den over jevn Kokesild, rører godt om under Smeltningen, tager det derpaa af og hælder det, naar det omtrent er blevet koldt, i ſmaa Æſker eller i hvide Porcellænskrukker. Naar dette Plaſter ſkal bruges, ſkjærer man førſt Ligtornen ſaa nær af ſom muligt, dog uden at der kommer Blod, ſmører lidt af Plaſteret paa et lille Stykke Skind eller paa en linned Klud, og lægger det paa. I Almindelighed vil Ligtornen være forſvunden efter 14 Dages Forløb; ſkulde der imidlertid være noget tilbage af den endnu, lægger man et nyt Plaſter paa.

X—n X—d.
Grebbeſtad.

Middel mod ſprukne Hænder.

Hænder og Arme, ſom er meget udſatte for at komme i Berøring med Vand, er ſom oftest meget tilbøjelige til at ſprække. Dette Onde kan afhjælpes ved at man indſmører Hænderne med en Blanding af Mandelolie og hvid Vox, med Roſenpomade eller varm Lyſetælle. Man maa ſaa trække et Par Handſker paa bagefter. Ved at vaſke ſig i Mandelklid og undgaa Brugen af Silke- og Skindhandſker, hvor den inderſte Side af Skindet vender indad, faar man fine og bløde Hænder.

X—n X—d.
Grebbeſtad.

Æg kan bevares friſke

i over et Aar, naar man lægger dem i en Opløsning af Klorkalk. Hertil anvendes 6 Ort Klorkalk og 1 Pot Vand. Til ſtørre Partier Æg maa man førſt forſyne det Kar, hvori de ſkal lægges, med Mellembunde, ſom hviler paa et Par Klipper, der ſlaas faſt i Siderne af Karret. Derved forhindrer man, at Æggene bliver trykkede itu. Man lægger ſaa Æggene paa disſe Bunde, hælder Opløsningen ud over dem og ſlaar Karret godt til.

X—n X—d.
Grebbeſtad.

Ruſt paa Jern og Staal

kan fjernes fuldſtændigt ved følgende ſimple Middel: Hvid Vox opløſes ved jevn Varme ſammen med en lige ſaa ſtor Vægtdel Terpentin. De paagjældende Sager indgnides med denne Maſſe og poleres derefter ved at gnides med en ulden Klud.

X—n X—d.
Grebbeſtad.

Kokkenet.

Ærte-Eſſens.

Det er endnu temmelig ubekjendt for mange, at man af friſke Grønærteſkaller kan tilberede en fortræffelig Eſſens, der, naar man ſætter et Par Skefulde af den paa Kjødſuppe, giver den en udmærket behagelig Ærtesmag. Man vaſker Skallerne, hakker dem let og koger dem i Vand, hvori man har kommet lidt dobbeltkulſur Natron. Efter to Timers Forløb ſier man Suppen fra og giver den et Opkog med Sukker, indtil den omtrent faar Sirups Tykkelſe. Den hældes endnu varm i Flaſker, proppes og lakkes til, og holder ſig i flere Aar.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM

Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 39.

Vore Sanſer.

Vore Sanſer giver os Oplysninger om Omverdenen ved Hjælp af de dertil indrettede Sanſeredſkaber. Saa viſt ſom det Menneſke, der har ſit Sanſeapparat i god og tilbørlig Stand, har et Forſpring for det i ſaa Henſeende mindre heldigt ſtillede, ſaa viſt bør vi ogſaa gjøre vort bedſte for at holde vore Sanſeredſkaber i god Orden, øve dem ved flittigt Brug og vogte dem mod Overgreb. Lad os engang ſe lidt paa disſe Sanſeredſkaber og høre lidt om, hvorledes vi paa bedſte Maade kan bevare deres Kraft.

Hidtil har man hos Menneſket kun fundet fem Sanſer. Mon det da kan ventes, at man engang i Fremtiden kan finde flere? — Ja, det er ſaa langt fra utroligt, at man tvertimod meget ſnarere kan ſige, at der nødvendigvis maa kunne findes i alt Fald to til; der er nemlig Sanſeopfatelſer, ſom ikke kommer til vor Bevidſthed gjennem de bekjendte fem Sanſer, og for hvilke der altſaa maa exiſtere ſærlige Sanſeredſkaber, hvis Beliggenhed i Legemet og ſærlige Egenſkaber dog endnu ikke er os nærmere bekjendt. Foreløbig maa vi altſaa nøjes med at betragte de bekjendte fem og begynder da med

Synsorganet eller *Øjet.* Det er mere end en løſt henkaſtet Ytring, naar man ſammenligner Øjet med et fotografiſk Apparat; vi kan ſaa at ſige gjenfinde alle et ſaadant Apparats forſkjellige Dele i det menneſkelige Øje, der ogſaa ligeſom dette er bygget til at optage et ſkarpt, formindſket og omvendt ſtaaende Billede af den Gjenſtand, hvorpaa det rettes; vi gjenfinder Objektivglasſet i Lindſen, Blænderingen i Iris eller Regnbuehinden, den ſorte Beklædning af Cameraet i den ligeledes ſort farvede Hinde inde i Øjeæblet; ja, ſelv Skilleſkruerne, der benyttes til Indſtilling af det fotografiſke Apparat, findes i Øjet i Form af Muſkler, der formaar at give det en mere eller mindre langſtrakt Form; kun er ſelvfølgelig vort Synsredſkab langt finere og mere ſnildrigt indrettet end ſelv det fineſte fotografiſke Camera.

Øjet ligger, vel ſkjærmet og dækket i den af nogle af Hovedets Ben dannede Øjenhule; bag Øjeæblet er anbragt en Fedtpude, der er ligeſom fjedrende, og hvis Opgave det er at tage imod Stød, der maatte ramme Øjet; fortil ſkjærmes det af Øjenlaagene, Hudfolder, der indeſlutter en Bruſkplade, og ſom ſtadigt glippende bevæger ſig henover den blanke, et Uhrglas lignende Hornhinde for at føre Taarevædſken henover den og ſaaledes ſtadigt holde den fugtig, klar og gjennemſigtig. Det Sorte i Øjet, Pupillen, er det runde Hul, der findes i Midten af Regnbuehinden, hvis Opgave det er at værne Øjets Indre mod en altfor ſtærk Indtrængen af Lysſtraaler; i ſtærkt Lys ſer vi derfor, at Pupillen trækker ſig ſammen, medens den omvendt udvider ſig i Mørke; en ſaa praktiſk indrettet Blændering har Fotografen ikke i ſit Apparat; at Pupillen viſer ſig ſort, hidrører kun fra, at Øjets indre Væg er beklædt med et ſort farvet Tapet; hos nogle Menneſker og Dyr mangler denne Beklædning, og Øjets Væg faar da en rød Farve ſom Følge af de mange Blodkar, ſom ſpreder ſig over den; hos ſaadanne Menneſker eller Dyr vil da Pupillen viſe ſig rødfarvet; man kalder dem Albinos, og denne Abnormitet er bedſt kjendt hos hvide Kaniner, hvide Mus o. ſ. v. I Øjets Baggrund træder Synsnerven ind, ſom danner den telegrafiſk ledende Forbindelſe mellem ſelve det mere mekaniſke Synsapparat og Bevidſthedens Sæde, Hjernen; det er ved denne Nerves Hjælp, at det Billede af den ſete Gjenſtand, der gjengives i et omvendt ſtaaende, formindſket Billede paa Øjets Baggrund, opfattes og kommer til Bevidſthed, med andre Ord ſes. Enhver vil let kunne overbeviſe ſig om Rigtigheden ved at gjøre Forſøget med et Øje af et ſtørre nyſlagtet Dyr; man vil da kunne ſe et lille, omvendt ſtaaende Billede paa Øjets Baggrund af den Gjenſtand, mod hvilken man retter det.

Enhver, der blot én Gang er bleven fotograferet, vil have lagt Mærke til, at Fotografen, forinden han foretager ſelve Operationen, indſtiller ſit Apparat ved at føre eller ſkrue det frem og tilbage, indtil Billedet ſtaar klart og ſkarpt paa det matte Glas, der foreløbig danner Apparatets Baggrund. En ſaadan Indſtilling foretager vi os ogſaa beſtandigt, om end aldeles ubevidſt, med vort Øje, thi det ligger i Sagens Natur, at Gjenſtanden i forſkjellig Afſtand nødvendigvis ikke vilde kunne optages med ſamme Skarphed, hvis ikke Øjet kunde indſtilles paa paſſende Maade, med andre Ord, hvis ikke Objektivet eller Linſen i Øjet kunde bringes i forſkjellig og paſſende Afſtand fra Baggrunden, alt efterſom det maatte kræves i Henhold til den Gjenſtands Afſtand, vi vil ſe. Menneſkeøjne, der i fuldt Maal beſidder denne Evne til at kunne indſtilles efter Behov, er normale; Menneſker, hvis Øjne ikke beſidder denne Egenſkab vel udviklet, kaldes lang- eller kortſynede, og vi afhjælper da denne Fejl ved at bevæbne os med Brilleglas, der er tilſlebne ſaaledes, at de vejer op imod eller neutraliſerer Naturfejlen. Hos langſynede Menneſker vilde det ſkarpe Billede falde bag Øjets Baggrund, hos de kortſynede foran; de førſte benytter ſig derfor af konvext () tilſlebne Brilleglas, de ſidſte af konkave)(. Disſe Fejl er dog langtfra de eneſte, ſom kan afhjælpes ved Brugen af Briller, hvoraf der gives mange andre Former; en Omtale af ſaadanne vilde dog føre os altfor vidt.

Foruden den klare Hornhinde og den konvexe Linſe inde i Øjet, gives der endvidere flere kryſtalklare og aldeles gjennemſigtige lysbrydende Vædſker. Fordunklinger, hidrørende fra Sygdomme i alle disſe forſkjellige Medier, vil naturligvis medføre Tab af eller i alt Fald betydelige Hindringer for Synet.

Øjet er et meget ſenſibelt Organ, og vi bør ikke ſlaa os til Taals med, at vi jo har en dobbelt Beſætning og letſindigt omgaas med det. En ſtor Mængde Øjenlidelſer kan tilmed ſympathiſk gaa over fra det ene til det andet Øje. Ofte behandler vi dette for os ſaa uhyre vigtige Sanſeredſkab paa en højſt utilbørlig Maade, ſom ofteſt vel, fordi vi ikke ved bedre Beſked, og førſt naar det er for ſilde, kommer vi til Erkjendelſe af, at vi, hvis vi havde baaret os fornuftigt ad, maaſké kunde have bevaret vort Syn ubeſkaaret. Vi ſkal nu, uden at gaa altfor meget i Detailler, høre lidt om vort Syn, og vi ſkal derefter give nogle almindelige Vink til Bevarelſen af denne vigtige Sans, idet vi dog ſtadig ſkal have for Øje.

den kun udgjør en Del af det Hele, og at Bevarelſen af den enkelte Dels gode og ſunde Tilſtand ogſaa væſenlig beror paa, at vi omgaas og plejer vort hele Legeme paa en ſundhedsſparende Maade.

(Fortſættes.)

Hjemmet.

„Her bagtales ikke!"

(Et lille Indlæg mod „Sladder" i det Hele taget).

Lavater ſiger: „Sig aldrig noget Ondt om et Menneſke, naar Du ikke er aldeles ſikker paa, at det, Du ſiger, er ſandt, og naar Du véd det ganſke viſt, ſaa ſpørg Dig ſelv: Hvorfor fortæller jeg det?" Mon ikke mange kunde have godt af at læſe denne Sætning og tage lidt efter den? Er der i Grunden noget, der gjør mere Skade, end at tale ondt om andre, med andre Ord, at bagtale andre? Naar man rigtig vil begynde at tænke ſig om, vil man blive forbavſet ved at lægge Mærke til, hvor meget der bagtales. Lad os begynde med Hjemmet. Saa kommer Pigen, der har været i Byen, hjem med en eller anden Nyhed, der altid gaar ud over et eller andet Menneſke. Er det en Pige, der er ny i Tjeneſten, vil hun, medens hun pakker Kurven ud, kun lade et eller andet forblommet Ord falde om det, hun har hørt, og er Fruen nu ikke en afgjort Fjende af Sladder, vil hun ſnart ved et opmuntrende Spørgsmaal lukke op for Sluſen, ſom hun aldrig ſenere vil faa ſtandſet, thi „ſladrer" Fruen og Pigen førſt ſammen om andre, ſaa ſkér der meget Ondt i det Hus mellem Nat og Dag. Er Fruen i daarligt Humør, vil Pigen, for at faa hende til at glemme, at hun ſelv mulig har fremkaldt dette lille Anfald af daarligt Lune, berette hende, hvad hun den Dag har hørt, med et lille, pikant, ſelvfabrikeret Tillæg, der ſkal ſpænde Fruens Nysgjerrighed, og Fruen vil om Aftenen, naar hun ſkal i Selſkab, ikke tage fra, naar hun fortæller ſine Veninder det, hun „fra ganſke ſikker Kilde har hørt". Jeg véd en Dame, der, ikke for at undgaa at høre noget Ubehageligt (er det noget, der virkelig varmt interesſerer En, faar man det tidsnok at vide), men kun for ikke at føre Sladder har vænnet ſin Pige af med al mulig Fortællen om andre, ved kort at afbryde denne med et: „Tak, det vedkommer ikke mig". — hun ſiger, at hun befinder ſig meget mere vel paa den Maade, og jeg tror det gjerne. Sladder og Bagvaſkelſe er netop „de utilbørlige Ord", hvorfor vi, efter Bibelen, engang ſkal drages til Regnſkab. Det er altſaa i Hjemmet, at Sladderen begynder; nu gaar den videre. Taler vi ikke altid, naar vi er ude, i Selſkab for Exempel, om Menneſker? Og taler vi godt om disſe Menneſker? meget, meget ſjeldent! Det er i Grunden mærkeligt, at dannede Menneſker ikke indſér, at de udſteder dem ſelv et Slags Aandsløshedsbevis ved altid at tale ſaaledes; det faar tidt Udſeende af, at de ikke véd andet at tale om. Naar man nu, i Stedet for at tale om, hvorledes det gaar til hos Etatsraadens, hvorfor Peterſens ſkifter Pige igjen, eller hvorfor Frøken Møllers Forlovelſe blev hævet, talte om Ting, ikke om Perſoner, mon det ikke var lige ſaa interesſant? Jeg véd ikke rigtig, hvem det er, der har udtalt, at en godt ført Samtale altid bør dreje ſig om Ting, ikke om Perſoner. Er der ikke „Ting" nok at tale om, f. Ex. Natur, Poeſi, Kunſt, Muſik, Videnſkab, Haandarbejde, Læsning i det Hele taget og enkelte Yndlingsforfattere i Særdeleshed og andre lignende Themaer, der kan varieres i det Uendelige? Mon Herrerne ogſaa taler ſaa meget om hverandre, naar de er ſamlede, ſom vi Damer? Jeg tror det ikke. Det er ikke ſaa ofte, at man hører, at den eller den Herre har ſagt det eller det om en anden, og har de ſagt noget, ſaa er det ſjelden ligefrem nedſættende. Det er ſnarere bleven en Damevane at angribe andre; det ſkér uden ond Mening, men meſt for Tidsfordriv, og jeg tror, at det ſlet ikke vilde være vanſkeligt at faa det afſkaffet, naar man i nogle Huſe vilde gjøre Begyndelſen. Jeg véd, at der i mange Huſe ſtaar en lille Figur paa det dækkede Bord; han eller hun holder en Fane eller Tavle, hvorpaa der ſtaar: „Her nødes ikke", og den lille Figur ſiger ſaa de Tilſtedeværende, at alt paa Bordet er dem vel undt, men de bliver ikke nødte til at ſpiſe; kunde der ikke laves en pæn, lille Figur, ſom holdt en Fane med Indſkriften: „Her bagtales ikke!" og kunde denne ikke ſtaa paa Bordet hele Aftenen? Mon ikke Konverſationen om et ſaadant Bord vilde gaa lige ſaa livlig og maaſké blive lidt mere aandrig, end den nu mange Gange er? Er der ingen, der har Lyſt til at gjøre Forſøget? Jeg er nu næſten bange for, at mit Forſlag vil ſtrande paa den Mangel paa Selverkjendelſe, vi ſaa ofte er i Beſiddelſe af; jeg er vis paa, at mange af mine Læſerſider vil tænke: „Ja, det var ikke af Vejen, at de fik ſaadan en lille Figur hos Tante B— eller Onkel M—; her i Huſet behøver vi Gudſkelov ikke en ſaadan Paamindelſe, her bagtaler vi ikke!" Mon ikke? Og mon at Tante B— eller Onkel M— ikke paa deres Side tænker: „Sidſte Gang, jeg var hos min Niece, kunde der godt have været en ſaadan Figur paa Bordet. Dér kunde den behøves; her trænger vi heldigvis ikke til den?" Mon ikke? Hvis jeg ikke var vis paa at fornærme min Omgangskreds, tror jeg, at jeg prøvede — eller ſkulde der maaſké kun paa Fanen ſtaa: „Vi ſkal elſke vor Næſte ſom os ſelv?" Det kunde da ikke ſkade nogen? ?????

Husraad.

Middel mod Fregner.

Man presſer Saften af umodne Vindruer og blander den med en Theſkefuld Svovlmælk, ſaa det danner en tynd Grød. Med denne beſtryges Huden, inden man gaar til Sengs; næſte Morgen vaſkes det af med lunkent Vand.

X—n X—d.
Grebbeſtad.

Middel mod Fluer.

Det bedſte Middel til at fordrive Fluer er — Gjennemtræk.

Aa.

Middel mod Vorter.

Vorter forſvinder, naar man af og til beſtryger dem med Æggehvide.

Aa.

At farve Sofabetræk.

Jeg læſte i ſin Tid i „Raadgiveren" om at farve Sofabetræk, uden at ſprætte disſe op. Jeg har nu ſelv gjort et Forſøg, og da det er lykkedes udmærket, vil jeg her berette, hvorledes jeg bar mig ad. Det var en Sofa med brunt Damaſk, og det var meget falmet. Jeg brugte 2 Pakker brun Anilinfarve (til 10 Øre Pakken), og rørte det ud i en Pot kogende Vand, hvortil jeg ſatte 2 Theſkeſulde Eddike, for at faa Farven klarere. Jeg børſtede Farven paa med en Børſte, 3 Gange, dog lod jeg hver Gang Farven tørre ind førſt. Røde Møbler bliver indmalede med rød Anilinfarve. Man maa helſt prøve ſig frem paa Rygſiden af et Polſtermøbel, ſaa kan man ſe, om Farven er ſkydende nok.

K.

Et fortrinligt Haarmiddel.

Et Middel af overraſkende Virkning, der med næſten utrolig Hurtighed faar Haaret til atter at komme frem paa ſkaldede Steder, er blevet mig anbefalet af en, der, efter i længere Tid at have været ſkaldet, havde faaet ſmukt, tykt Haar ved at bruge det, men den afſkyelige Lugt vil maaſké forhindre mange i at anvende det. Raa Løg ſkjæres i Stykker, og Løgſaften presſes ud gjennem et Tørklæde; den blandes med Kognak og gnides ind i Hovedbunden.

Aa.

Køkkenet.

At tørre Blommer.

Blommerne plukkes, og alle ormſtukne og ſtødte pilles fra. Stilkene tages af, og Blommerne bredes ved Siden af hverandre paa en med Papir belagt Ovnplade, der ſaa ſkydes ind i den halvhede Ovn, hvor Blommerne tørres langſomt og vendes af og til. Særlig gode bliver Blommerne, naar man, før de tørres, dypper dem i en let Sukkeropløsning. Man opbevarer dem i Trækasſer, der indvendig er belagt med Papir.

†

Hr. Redaktør!

I „Raadgiver for Hus og Hjem" bedes De godhedsfuldt om at optage nedenſtaaende, ſom det ſidſte Forſøg paa maaſké at redde et Menneſke fra Sindsſyge, der endnu kun er i ſin Begyndelſe. Vedkommende, en Enkefrue, i 40 Aars Alderen, har meget ſtærk Haarvækſt i Anſigtet; hun har den Idé, at alle ler deraf og ſkjuler ſig i mørke Kroge, ſaa ſnart en Fremmed viſer ſig. Alle udbudte Midler fra Aviſerne er forſøgte, men intet har hjulpet, og det bliver værre med Sindstilſtanden. Maaſké en af Deres udbredte Blads Abonnenter véd et Raad, og derved kunde gjøre en ubetalelig god Gjerning?

Stella.

Spørgsmaal!

Hvis nogen blandt „Illuſtr. Familie-Journals" Abonnenter kjender et Middel til varig Bortfjernelſe af Haarvækſt, og ad denne Vej vil meddele det, vil de gjøre en virkelig god Gjerning, hvorfor de ſikkert vil høſte en Ulykkeligs varmeſte Tak.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 40.

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

Naar vi ſiger, at vi ſer en Gjenſtand, maa det for det første forſtaas ſaaledes, at vort Øje modtager en Del af de Lysſtraaler, der udgaar fra ſamme. Gjenſtanden maa altſaa, for at kunne ſes, enten ſelv lyſe, eller den maa være oplyſt af et andet lyſende Legeme, om Dagen f. Ex. af Solen eller Daglyſet, om Natten af Maanen eller Himmelens Lysſkjær eller ſom i vore Værelſer af et eller andet kunſtigt Belysningsmiddel. De fleſte Gjenſtande bliver nu i Virkeligheden kun ſete, fordi de tilbagekaſte et fra en eller anden Lyskilde modtaget Lys. En Del af disſe Lysſtraaler trænger, ſom ſagt, ind i Øjet og bliver ved at paſſere de forſkjellige gjennemſigtige Medier brudte, d. v. ſ. ſtyrede i en beſtemt Retning, ſaa at de ſamler ſig paa Øjets Baggrund. Her paavirker Straalerne visſe Organer, der ſtaar i Forbindelſe med Synsnervens forſkjellige Grene, og Paavirkningen opfattes af Hjernen, hvortil Nerverne leder Indtrykket, ſom et Billede. Det vigtigſte lysbrydende Parti i Øjet er Linſen, det inde i Øjets Hulhed liggende „Brilleglas", ſom har den ſtore Fordel fremfor de af Inſtrumentmageren forfærdigede, at det kan gjøres mere hvælvet eller fladt, alt efterſom vi ſkal ſe en Gjenſtand, der er nærmere eller fjernere fra os. Herved bliver det det normale Øje muligt at kunne ſe ligeſaa godt fjernere ſom nærmere Gjenſtande tydeligt. Et ſaadant Øje ſkal egenlig kunne ſe tydeligt og ſkarpt alle Gjenſtande, der ligger ſaa langt borte ſom Fixſtjernerne, og ligeledes Gjenſtande, der befinder ſig i omtrent fire Tommers Afſtand. Det er, ſom allerede tidligere bemærket, imidlertid ſjeldent at træffe ſaa fuldkomment udviklede Øjne; i Almindelighed er Øjets tydelige Sevidde langtfra ſaa god. Med Alderen plejer Øjets Nærpunkt at faa en længere Afſtand fra ſamme; gamle Folk har, ſom bekjendt, Vanſkelighed ved at læſe, ſy eller beſkjæftige ſig med andet Arbejde, der ſkal foretages tæt ved Øjet; de hjælper ſig derfor med „Læſebriller", der bryder Lyſet ſaaledes, at de nære Gjenſtande kan ſes. Gamle Folk er jo i Almindelighed langſynede. De kortſynede Mennesker kan derimod godt ſe de nære Gjenſtande, ja, de kan endog læſe i en Bog, der holdes ganſke tæt op til Anſigtet, men ſaa formaar de til Gjengjæld ikke klart at ſe, hvad der befinder ſig i Afſtand; de maa altſaa benytte Afſtandsbriller eller Spadſerebriller, ſom de populært kaldes. Da der naturligvis er en Mængde Grader af ſaavel Kortſynethed ſom Langſynethed, har man ogſaa en Mængde forſkjelligt tilſlebne Brilleglas for at bøde paa disſe

Fejl. Ved Anſkaffelſen af Briller er det i højeſte Grad af Vigtighed, at man ſaar Glas, der virkelig pasſer til Øjnene; det er derfor en ſtor Fejl ikke at lade en Øjenlæge eller en kyndig Inſtrumentmager hjælpe En til Rette med Valget; der er mange Menneſker, ſom har ødelagt deres Syn ved at benytte ſig af Briller, der ikke pasſede til deres Øjne.

Skjøndt det ganſke viſt langtfra er en Sjeldenhed, at de to Øjne er forſkjellige (man kan ſaaledes godt have endog meget forſkjelligt Syn paa de to Øjne), benytter vi dog i Almindelighed dem begge, naar vi ſkal betragte en Gjenſtand. For at en ſaadan ſkal kunne ſes ſkarpt, er det imidlertid en Nødvendighed, at det lille Billede af Gjenſtanden falder netop paa et aldeles beſtemt Sted af Øjets Bagvæg, og dette maa være Tilfældet ſaa vel med det ene ſom med det andet Øje. Da nu Øjnene har hver ſin Plads, vil man let kunne indſe, at de hver Gang, de ſkal optage et Billede af en Gjenſtand, maa indſtilles (akkommoderes, kalder Øjenlægerne det) ſaaledes, at Billedet kommer til at ſtaa paa det foran omtalte beſtemte Sted af Øjets Baggrund, den ſaakaldte „gule Plet“. Denne Indſtilling af Øjeæblet ſker ved Hjælp af de ſex Muſkler, hvert Øje har, og ſom formaar at bevæge det i alle mulige Retninger. Er der Sygdomme eller andre Fejl til Stede i disſe Muſkler, vil Øjet ikke frit kunne bevæges; de to Øjne følges ikke ad i deres Bevægelſer: man ſkeler. Det forſtaar ſig af ſig ſelv, at den, der ſkeler, naturligvis kun bruger ét Øje ad Gangen, naar han vil ſe, thi da Muſklerne ikke er i Orden, vil han ikke være i Stand til at rette Øjnene akkurat og ſamtidigt paa den ſamme Gjenſtand. Denne Fejl ved Øjenmuſklerne er, ſelv om den kun er til Stede i ringere Grad, alligevel meget fremtrædende, da den giver hele Fyſiognomiet et meget aparte Udſeende. Heldigvis formaar Øjenlægen i mange Tilfælde at rette Fejlen ved en Operation.

Vi har allerede hørt Tale om, hvorledes Øjet fortil ſkjærmes af Øjenlaagene; vi ſkal nu ſe lidt nærmere paa disſe. Øjenlaagene er Hudfolder, der ſtaar i Forbindelſe med den øvrige Hud og er ſtivede af ved en tynd Bruſk, der ligger inde i Folden. Paa deres frie Rand er de forſynede med en Række fine Haar og en Mængde Smaakirtler. De har egne Muſkler, ved hvilke de kan bevæges op og ned. Paa deres indvendige Side er de ligeſom de fleſte af de andre Hulheder i det menneſkelige Legeme beklædte med en fin, med Kirtler rigelig forſynet Hud, Slimhinden, der fra Øjelaagene ſtrækker ſig ind over ſelve Øjeæblets ſynlige Del og beklæder hele denne med Undtagelſe af den klare, et Uhrglas lignende Hornhinde, ſom jo ſkal være fuldſtændig gjennemſigtig for Lyſet og altſaa ikke kan have en ſaadan mat Beklædning. Øjenlaagene er i vaagen Tilſtand i en beſtandig Bevægelſe; de blinker altid; denne os ſelv ubevidſte Blinken ſker for beſtandig at kunne føre Taarevædſken udover Øjet (vi ſkal ſtrax omtale Taareapparatet med et Par Ord); men desuden er disſe Øjenlaage beſtandig paa Poſt for at forhindre ſmaa fremmede Legemer, Støv, Sandskorn, Smaainſekter o. ſ. v., i at trænge ind i Øjet, hvor jo, ſom vel bekjendt, deres Nærværelſe kan forvolde os megen Ubehagelighed og ofte en utaalelig Smerte. Øjenlaagenes Blinken foregaar ſaa hurtigt, at vi ſlet ikke bemærker den; den afbryder ikke en Gang Synet for et maaleligt Tidsrum. Øjenhaarene tager en ikke ringe Del i Øjets Forſvar; de færreſte tænker paa, hvor mange Smaalegemer der i Virkeligheden bliver hængende i dem. Jeg behøver neppe at omtale nærmere den Rolle, Øjenlaagene ſpiller under Søvnen, hvor de lader deres beſkyttende Dække falde ned for Øjet for at afværge de Hvilen forſtyrrende Lysſtraalers Indtrængen, eller at paapege, hvorledes de, hvis et fremmed Legeme alligevel ſkulde være trængt ind i Øjet, ved en livlig Glippen ſtræber atter at fjerne dette, hvad der jo ogſaa i de fleſte Tilfælde lykkes. Lad os blot endnu bemærke, at der ved Pandens Rand ovenover Øjet findes et Gjærde af Haar. Øjenbrynene, ſom ligeledes har Betydning ſom Beſkyttere af Øjet, idet det er deres Opgave at aflede Anſigtets Sved, i hvilket vi jo ſkal „tjene vort Brød", og forhindre, at denne Vædſke løber ind i Øjet. Som Følge af Øjenbrynets Form vil Sveden fra Panden ledes til Siden og finde Afløb ned ad Kinden.

(Fortſættes.)

Frøken Anna (Brev af 7de Septbr.). — Jo viſt kan De helbredes! Det er imidlertid yderſt vanſkeligt at dømme om et Tilfælde ſom Deres uden foregaaende Underſøgelſe. Prøv Næſedouche med ſvagt (½ %) Karbolvand, men faa nøje Underretning om, hvorledes Doucheapparatet ſkal anbringes. Medicus.

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 35:

Et ungt, forlovet Par ſkal ſætte Bo. Mandens aarlige Indtægt er 1500 Kroner; der forudſættes, at Ægteparret faar en mindre 3-Værelſers Lejlighed, og at der ikke ſkal holdes faſt Pige. Hvor ſtor en Sum behøves der i dette Tilfælde til et Udſtyr (Bruden ſkal anſkaffe det, altſaa ſkal hendes perſonlige Udſtyr, Dækketøj, Lagener o. ſ. v. regnes med), og hvorledes kan et ſaadant Hjem paa en fornuftig og ſparſommelig Maade indrettes?

Hr. Redaktør!

Som Svar paa Deres ſidſte Præmieſpørgsmaal i „Illuſtr. Familie-Journal" af 28. Auguſt, tillader jeg mig at ſende Dem vort Regnſkab, der, om det end ikke ſkulde være præmieværdigt, dog maaſké kan være et eller andet ungt Par til nogen Nytte.

Jeg havde, da vi ſkulde have Bryllup, en lille Kapital af 1200 Kroner, og min Mand havde af ſin Gage ſparet 600 Kroner; af disſe 1800 Kroner ſkulde vi have alt, da ingen af vor Familie er ſtillet ſaaledes, at de kunde hjælpe os.

Køkkenet:

Et komplet Køkkerudſtyr, deri indbefattet Strygejern, Ovn, Spande, Ballier, Koſte o. ſ. v. og alle Rengjøringsmaterialier	Kr.	100,00
Gardiner til Køkkenet	„	2,00
	Kr.	102,00

Spiſeſtue:

En Buffet	Kr.	80,00
Et Spiſebord	„	48,00
12 Rørſtole	„	96,00
Gardiner:		
1 Fag Sommer-	„	9,00
1 Fag Vinter-	„	14,40
Gardinſtang	„	5,00
Rullegardin	„	3,00
En Lampe	„	14,00
	Kr.	269,40

Soveværelſe:

2 Senge med Fjeder- og Krølhaarsmatrasſer	Kr.	120,00
2 Overdyner	„	50,00
4 Hovedpuder	„	40,00
1 Sengetæppe	„	8,50
2 Sengeforlæggere	„	4,67
1 Servante	„	25,00
1 Sæt Vandtøj	„	12,00
1 dobbelt Klædeſkab	„	36,00
1 Kommode	„	25,00
1 Spejl	„	11,00
1 Rullegardin	„	3,00
At overføre	Kr.	335,17
Overført	Kr.	335,17
1 Fag Gardiner (lyſeblaat Sirts) og do. Omhæng om Senge, Spejl og Puf (ingen Gardinſtang)	„	25,50
Hvide Blonder	„	6,00
2 Stole	„	12,00
1 Puf	„	7,00
6 Pår Lagener	„	28,00
12 Stkr. Pudevaar	„	8,00
	Kr.	421,67

Dagligſtue:

1 Chaiſelongue	Kr.	70,00
1 Bord	„	46,00
6 Stole	„	72,00
1 Spejl og Konſolſkab	„	80,00
1 Sekretær	„	75,00
1 Dameſkrivebord	„	45,00
1 Divantæppe	„	22,00
1 Skrivebordstæppe	„	5,00
2 Fag Gardiner (Vinter- og Sommer-) og Bøjler	„	46,00
2 Fag Rullegardiner	„	6,00
2 Gardinſtænger	„	10,00
Billeder i Daglig- og Spiſeſtue	„	50,00
1 Lampe	„	22,00
1 Bordtæppe	„	12,50
Kulkasſe og Ildtøj	„	10,00
	Kr.	571,50

Porcellæn:

1 Spiſeſtel til 12 Perſ.	Kr.	30,00
1 Kaffe do.	„	12,00
12 Ølglas	„	3,00
3 Glas-Aſietter	„	1,50
4 Glas-Saltkar	„	1,00
6 Snapſeglas	„	0,60
12 Vinglas	„	3,36
1 Karaffe	„	2,00
	Kr.	53,46

12 Knive	Kr.	12,00
12 Plet-Spiſeſkeer	„	24,00
12 Plet-Gafler	„	24,00
12 Plet-Theſkeer	„	8,00
	Kr.	68,00

Dækketøj:

24 Viſkeſtykker	Kr. 13,67
24 Haandklæder	„ 30,00
6 ſmaa Duge	„ 30,00
12 Servietter	„ 6,00
2 ſtore Duge	„ 20,00
12 Servietter	„ 10,00
	Kr. 109,67

Mit eget Udſtyr beſtod af:

6 Stkr. Linned og Benklæder	Kr. 24,00
6 Nattrøjer	„ 12,00
6 Udtrøjer	„ 6,00
6 Par Strømper	„ 7,00
2 Morgenkjoler	„ 24,00
1 Selſkabskjole	„ 40,00
Molls Brudekjole og øvrige Brudedragt	„ 60,00
	Kr. 173,00

Køkken	Kr. 102,00
Spiſeſtue	„ 269,40
Soveværelſe	„ 421,67
Dagligſtue	„ 571,50
Porcellæn	„ 53,46
Knive v. ſ. v.	„ 68,00
Dækketøj	„ 109,67
Brudeudſtyr	„ 173,00
Jalt	Kr. 1768,70

S. H.

Svar paa Præmieſpørgsmaalet i „Raadgiver for Hus og Hjem" Nr. 35: Hvorledes man paa en fornuftig og hyggelig Maade ordner et nyt Hjem.

Det er nu en god Støtte for en ung Mand, at hans Brud kan bringe et ſolidt og godt Indbo, og dertil kjøbe Tøj til alt, hvad der ſkal lægges i Hjemmene, ſaa faar vi bedre Ting at ſlide paa; vi kan vel kjøbe færdige Ting, og mange tror maaſke, at det er lige ſaa godt, men lad Appreturen vaſkes af, ſaa kan vi ſammenligne det, jeg *kjender det* af Erfaring; jeg har nu i 20 Aar ſyet alt, hvad mine Børn har ſlidt af Undertøj, og det har lønnet ſig; jeg vil derfor anbefale den unge Pige, ſom det nu her drejer ſig om, at hun faar en Symaſkine til cirka 50 Kroner; jeg mener, at det er et uundværligt Stykke i et Hjem, og ſaa kan Udſtyret blive ſyet derpaa. Hvis Bruden vil have ſit Udſtyr rigtig pænt, er det heldigt, om hun i længere Tid har tænkt paa at hækle ſaa mange Blonder, ſom muligt, og lidt Mellemværk til Hovedpudevaar, eller rettere ſagt Trækpudevaar, ſaa kan vi paa 3 Maaneder ſaa det i Stand, der forbres, med Navn, og det Hele. Vi beregner ſaaledes til Brudens Undertøj:

12 Chemiſer.
12 Par Benklæder.
3 Bommeſies Skjørter.
2 Uldklokker (kjøber vi vævede).
(Sort Uldgarn til Strømper).
3 Nattrøjer.
3 Natkjoler.
6 Underliv.
12 Lommetørklæder.
6 Forklæder.

Hertil bruges 100 Kr.

2 Bomulds Morgenkjoler	16 „
2 uldne Kjoler og en ſort Merinos	100 „
Et Overſtykke, en Hat og Handſker	84 „
	300 Kr.

6 Par Lagener (4 Alen lange).
2 Sæt Overdynebetræk (3 Alen lange, 2¹/₄ Alen brede).
12 Haandklæder (2 Alen lange).
12 Viſkeklæder (1¹/₂ Alen lange).
2 ſtore Duge, hver med 12 Servietter.
6 mindre Duge til dagligt Brug.
6 Trækpudevaar af Domlas.
4 do. af Lærred med Mellemværk.

Hertil bruges 135 Kr.

Overført	135 Kr.
Brudedragten bliver	100 „
Kopper, Glas og Spiſeſtel	100 „
Kokkentøj med dertil hørende Lerfade, Balier og Kar til at ſkylle Tøj i	100 „
	435 Kr.

Dagligſtuen:

1 Sofa	75 Kr.
4 Stole	64 „
Et Divanbord	50 „
Et Salon-Møbel	125 „
Et lille Herre-Skrivebord	35 „
Et Sybord	35 „
Spejl med Konſol	54
En Hængelampe	36 „
Ildtøj til Kakkelovnen	14 „
Gardiner til Dagligſtuen	10 „
	500 Kr.

Spiſeſtuen:

6 Rørſtole	30 Kr.
Et Bord	30 „
En Buffet (lille)	50 „
Gardiner og Kulkaſſe	25 „
En Symaſkine	50 „
	185 Kr.

Soveværelſet:

2 Jernſenge med Fjedermatraſſer og Dyner	200 Kr.
En malet Servante med Marmorplade	16 „
2 Stole	10 „
Et enkelt Klædeſkab til Linned paa Siden, og et Piedeſtalſkab	50 „
Et Spejl og Gardiner	22 „
	298 Kr.
Summa ialt	1,720 Kr.

Hermed tror jeg, det unge Par kunde føle ſig tilfredſe med dette Hjem.

L. B.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement. Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 41.

Middel
mod
Blodforgiftning.

Det vilde glæde Red., hvis de, der muligt forſøger dette Raad, eller kjender noget dertil forud, vil følge Indſenderens Anmodning og med et Par Ord underrette os om det mulige Reſultat.
Red.

Da der deſto værre er mange, der lider Døden af ovennævnte Sygdom, og vi næſten ſtadig i Bladene læſer det ene Tilfælde efter det andet af denne Slags, ſaa holder jeg det for min Pligt at ſkrive nedenſtaaende, og jeg vil ønſke, at dette Raad maa blive prøvet, og naar det har viſt ſig godt, vil jeg bede dem, det har hjulpet, med et Par Ord at lade Læſerne af „Raadgiver for Hus og Hjem“ det vide, for at det kan vinde mere Tiltro og blive et almindeligt Husmiddel.

Jeg har i Aviſerne læſt om, at en yngre Mand, der var anſat hos en kjøbenhavnſk Grosſerer, kom til at jage en Staalpen ind i den ene Tommelfinger, og derved bibragte ſig et ubetydeligt Saar, ſom nogle Timer ſenere foraarſagede ham ſtore Smerter og fik hans Fingre til at hovne op. Dagen efter henvendte han ſig til en Læge, der ſtrax erklærede det for et Blodforgiftningstilfælde. Armen maatte amputeres, men Lægen mente dog at kunne frelſe den unge Mands Liv.

Da jeg læſte dette, ſyntes jeg ikke længere at burde holde mit Raad tilbage, og jeg vil derfor fortælle, hvorledes jeg to Gange (hvoraf den ene faktiſk var en Blodforgiftning) meget hurtigt kom mig.

Jeg arbejdede i Aaret 1877 i Kjøbenhavn paa en Fabrik, hvor der fabrikeredes Mesſing-Arbejde, og en Dag, da jeg ſkulde lave nogle Vægtſkaale af Mesſing og ſkulde pudſe Mesſinget, gjorde jeg dette faſt med en Mesſingtraad, hvis ene Spids jeg under Arbejdet var ſaa uheldig at jage cirka $^3/_8$ Tomme ind under højre Haands Tommelfingers Negl. Der kom lidt Blod, og jeg trykkede ſtrax Fingeren lidt, for at faa Pudſeſmudſet ud, der var trængt ind med Spidſen. I Begyndelſen mærkede jeg ikke noget videre til Smerte, men en Time efter kunde jeg knapt bruge Armen. Jeg klagede min Nød til en anden paa Fabrikken og fik ſaa det Raad, ſom jeg har fundet ſaa godt; han ſagde, at jeg, naar jeg kom hjem til mit Logi, ſkulde kjøbe mig mindſt $^1/_4$ Pund grøn Sæbe, ſom jeg ſaa ſkulde dele i to lige ſtore Dele, komme 1 eller $1^1/_2$ Pægel Vand paa og ſætte det over i Kakkelovnen i to ſmaa Blikkasſeroller, og lade det blive næſten kogende, ſaa ſkulde jeg tage den ene og holde Fingeren i Luder ſaa længe, den var varm, og ſkifte med den anden Kasſerolle, og ſaa fremdeles. Som ſagt, ſaa gjort; jeg kan huſke, at da jeg ſtod hos Kjøbmanden, for at faa Sæben, kunde jeg knapt holde det ud for Smerte.

mine Kinder brændte i Febervarme, og jeg følte mig meget utilpas. Jeg fulgte nu min Kammerats Raad, og efter cirka 1 Times Forløb mærkede jeg betydelig Bedring, men min Finger var aldeles rynket og hvid. Jeg holdt ud i cirka 3 Timer, og ſaa var Smerterne borte. Klokken halv tre om Eftermiddagen var det, jeg fik Mesſingſplinten ind i Fingeren, ſaa det var omtrent otte Timer efter, at jeg kunde gaa i Seng, og jeg kan forſikre, at en roligere Nat har jeg aldrig haft, og Dagen efter var jeg parat til at begynde at arbeide igjen.

At dette var et Tilfælde af Blodforgiftning, er ſikkert. Anden Gang, jeg brugte det, vil jeg med det ſamme beſkrive, for at man kan ſe, hvad det kan udrette ſom hurtigt Lægemiddel.

Jeg havde i Mørke traadt en Glasſplint op i Foden og var uden at ændſe det videre, gaaet i Seng med Strømperne paa, ſaa at der vel var gaaet en Slags Betændelſe i Saaret, og det ſmertede mig meget. Det værſte var dog, at jeg ſkulde gaa cirka halvanden Mil til Dampſkibet, og ſkulde allerede gaa Klokken 11 om Formiddagen, og nu kunde jeg neppe træde paa Foden. Jeg fik dog lidt Tøj paa og kom ind til Lægen, der boede ved Siden af, og bad ham underſøge, om der var Glas i Foden, da den ſmertede ſtærkt. Han ſagde, at der ikke var Glas i, men at jeg ikke kunde tænke paa at tage afſted, og maaſké kom til at ligge i en Uge eller to. Det havde jeg ikke Tid til, og jeg forſøgte derfor med mit Husmiddel, kun at jeg her maatte lægge Kludene med den hede Sæbelud ſkiftevis paa, og kun kunde blive ved en tre Kvartér. Efter den Tid havde Smerterne fordelt ſig ſaa meget, at jeg kunde tvinge Støvlen paa. Jeg prøvede paa at gaa, og det gik bedre, end jeg havde ventet, og jeg gik de halvanden Mil, jeg ſkulde, og har aldrig ſiden fejlet noget i Foden.

Det var dette, jeg ſyntes jeg burde lade andre vide — havde den ovenomtalte unge Mand den førſte Dags Aften brugt mit Middel til ſin Finger, ſaa havde han maaſké haft ſin Arm endnu, og kunde derfor disſe Linjer forebygge ſlige Ulykker, vil jeg føle mig lige ſaa glad ſom den, der bliver hjulpen derved.

Julius Sørenſen,
Blikkenſlager. — Grenaa.

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 35:

Et ungt, forlovet Par ſkal ſætte Bo. Mandens aarlige Indtægt er 1500 Kroner; der forudſættes, at Ægteparret faar en mindre 3-Værelſers Lejlighed, og at der ikke ſkal holdes faſt Pige. Hvor ſtor en Sum behøves der i dette Tilfælde til et Udſtyr (Bruden ſkal anſkaf
altſaa ſkal hendes perſonlig
ſtyr. Dækketøj, Lagener o.
regnes med), og hvorledes k
ſaadant Hjem paa en for
og ſparſommelig Maade indr

Hr. Redaktør!

Angaaende Spørgsmaalet
hvad et Udſtyr kan koſte
3-Værelſes Lejlighed, naar
tægten bliver 1500 Kr.
kan der viſtnok opſtilles
meget forſkjellige Regneſtykke
forſkjellig Facit, idet der
tænkes, at Brudens For
var formuende, eller ſelv be
beſad Midler, hvorved der
blive Raad til at faa et
holdsvis rigt og flot Udſtyr
kunde der jo ogſaa tænke
Forældrene ſad i jævne Kaa
endelig kunde det træffe, at
den ſtod uden Formuer
andet Eje, end hvad han ſelv
tjent for; hvor meget kan
ſaa ſkaffe? Ja, det er vel lett
tier dermed; der plejer at
en Middelvej, lad os gaa
haabende, at Bruden med
tilkommende Mands Indſigt
Øje, vil vide at gjøre et for
tigt Valg til Udſtyrelſe af
fælles Hjem. Jeg vil beg
med den pæne Stue førſt:

1 Sofa med brunt Repsbetræk ...... Kr.
6 Stole med do. à 8 Kr. .
1 ovalt Bord, til at trække ud ....
1 Klædeſekretær .... .
1 Pilleſpejl med Konſolſkab ....
Kr.

Til Dagligſtuen:

1 Sofa med Jutebetræk Kr.
6 Stole à 5 Kr. ... .
1 Bord (18 Kr.), 1 Kommode (28 Kr.) .
At overføre .. Kr.

Overført . .	Kr.	106,00
1 ovalt Spejl over Sofaen	„	12,00
2 Spyttebakker	„	1,75
1 Kulkaſſe (5,00), 1 Ildtøj (1,75)	„	6,75
Gardiner til diſſe to Værelſer (8 Al. Faget): 4 Fag (32 Al.) à 60 Øre Alen . . .	„	19,20
4 Stkr. Gardinſtænger à 1,75	„	7,00
4 Stkr. Rullegardiner à 1,75	„	7,00
1 Stueuhr (Regulator)	„	50,00
1 Hængelampe (14,00), 1 Haandlampe (6,00)	„	20,00
	Kr.	229,70

Sovekammeret:

2 opredte Senge med Tæpper over	Kr.	250,00
1 Servante m. Tilbehør	„	20,00
1 Spejl og 1 Lyſeſtage	„	4,00
2 Stole tages fra Dagligſtuen, ikke beregnet, og idet jeg forudſætter, at Manden har et Klædeſkab, vil vi anbringe det her.		
8 Al. hvidt Shirting à 40 Øre til et Gardin, hvortil Bruden har hæklet en Blonde	„	3,20
1 Rullegardin	„	1,75
	Kr.	278,95

Køkkenet:

1 Vaſkekjedel (12,00), 2 Vaſkeballier (8,00) . .	Kr.	20,00
3 Gryder af forſkjellig Størrelſe	„	5,50
1 Vandkjedel (1,00), 1 Kaffekande (75)	„	1,75
1 Pande (75), 1 Æbleſkivepande (1,00) . . .	„	1,75
1 Ildtang (75), 1 Strygejern (3,00)	„	3,75
1 Fejekoſt (75), 1 Støvekoſt (50), 1 Fejeſkuffe (50)	„	1,75
At overføre .	Kr.	34,50

Overført . .	Kr.	34,50
1 Vandſpand (1,00), 1 Øſe (25)	„	1,25
Potter og Fade, Syltekrukker, Køkkenlampe	„	6,50
1 mindre Spiſeſtel . . .	„	24,00
1 Duſin Knive og Gafler	„	6,75
1 Bordkniv (65), 1 Krumkniv (1,00), 1 Hakke- og Spækbrædt	„	2,65
	Kr.	75,65

Bakker, Kopper, Glasvarer og Skeer vil jeg ikke medregne, da jeg tror, at de af Slægtninge og Venner vil faa rigeligt af den Slags i Brudegave.

Det perſonlige Udſtyr af Linned m. m.

6 Duge af forſkjellig Størrelſe	Kr.	30,00
1 do. til et Spiſebord til 12 Perſoner . . .	„	10,00
12 Servietter (10,00), 12 Lommetørkl. (8,00)	„	18,00
12 Haandkl. (10,00), 12 Viſkeſtykker (8,00) . .	„	18,00
6 Par Lagener (35,00), 6 Pudevaar (3,60) .	„	38,60
12 Chemiſer (21,60), 12 Par Benkl. (11,00) .	„	32,60
6 Par Strømper (5,00), 6 Nattrøjer (7,80) . .	„	12,80
6 Morgen- og 6 Natkapper	„	2,00
6 Køkkenforklæder . . .	„	4,50
2 nye Kjoler (40,00), 1 Par Støvler (10,00),	„	50,00
1 Franſk Shawl	„	60,00
Hat, Paraſol, Handſker	„	20,00
	Kr.	296,50

Det bliver ialt 1086 Kr. 80 Øre; for nogle er det en lille Kapital, men for mange er det en ſtor; ſkulde Bruden dog være ſaa heldig ſtillet at kunne præſtere mere og flottere, ſaa meget deſto bedre; jeg har ved hele Valget ſtadig haft deres fremtidige Indtægt for Øje, idet der ikke ved den kan føres flot Hus, men at der kan leves et jævnt, borgerligt Liv, det har vi jo haft udmærkede Afhandlinger om her i Raadgiveren, og jeg vil derfor ikke give nogen yderligere Regel, hvordan de ſkal føre deres Hus; kun dette: naar de tager en Kone én Gang hver Maaned til Hjælp til Vaſken, ſaa vil de efter endt Vaſk kunne faa Tid til at gjøre Hovedrengjøring, hvor det behøves, og dertil kan da den tiloversblevne Sæbelud benyttes; det vil blive en ſtor Hjælp for en Kone, og dog meget billigere end at holde Pige; endnu Et: kjøb aldrig i ſmaa Partier af, hvad der kan holde ſig, det ſparer Tid og Slid. Til Slut vil jeg med Bruden gjøre en lille Rute igjennem Værelſerne; „der mangler noget," ſiger Bruden, „Skilderier paa Væggene og Tæppe paa Gulvet." Ja, med Vilje har jeg udeladt diſſe; maaſké der dog var knapt med Penge, men med Henſyn til de førſte kan man faa udmærkede Olietryksbilleder, naar man abonnerer paa „Illuſtr. Familie-Journal"; ſaaledes har jeg i flere Aar faaet flere gode Stykker, og angaaende det ſidſte, da har vi nu faaet ſaa mange Anviſninger paa Gulvtæpper, at man med lidt Husflid kan forfærdige elegante og dog meget billige Tæpper.

Ch.

Billige Julegaver.

Julenips af Grankogler.

At pynte Juletræet med forgyldte Grankogler er noget, ſom de fleſte kjender, men at lave nydelige, ſmaa Kurve og andre Smaating af Grankoglen, turde være mindre bekjendt. Man ſkjærer med en Kniv de ſmaa Skjæl, ſom dækker Frøene paa Grankoglen, af. Det maa gjøres med Varſomhed, ſaaledes, at de ikke gaar itu. Man ſamler dem i en Bunke; hertil maa man have flere Grankogler, da en enkelt ikke forſlaar meget.

Af Pap laver man ſmaa Kurve af ſaa ſmukke Former ſom muligt; man ſyer dem pænt ſammen og en lille Hank i. Denne (Hanken) maa ikke være bredere end et enkelt Skjæls Bredde, ſaaledes at en Række Skjæl efter hinanden dækker den. Naar Hanken er færdig, bør man helſt tørre Kurven, før man fortſætter. Paa Kurven maa man begynde foroven. Man klæber den ene Række Skjæl rundt efter den anden, ſaaledes at Skjællene ſidder ſtraat for hinanden ligeſom paa Grankoglerne. Naar man ſaaledes har dækket hele Kurven, klæber man en lille forgyldt Bort eller lign. forneden. Naar Kurven er færdig og fuldkommen tør, overſtryger man det Hele med tyndt Gummi eller Æggehvide, dette gjør den ſmukkere og mere ſtærk. Skjællene maa klæbes paa med tykkere Gummi eller Lim. Af dette ſimple Materiale kan man lave meget ſmukke Ting, f. Ex. Cigarbægere, Portrætrammer og lign., men det kommer jo an paa den enkeltes Skjønhedsſans, hvordan de forſkjellige Ting bliver. Paa Portrætrammer kan man lave en Blomſt i det ene Hjørne eller paa Midten, men da maa den indvendige Side af Skjællene vendes ud, ſaaledes at Bladene bøjer ſig nedefter, og man maa klippe Skjællene lidt til.

M. J.

Toffel til Fingerbøl.

Man klipper af Pap Saalen ($^3/_4$ Kvartér lang) og Overlæderet til Toflen. Man kan nok ſelv finde paa en pæn Façon. Det underſte af Saalen og det øverſte af Overlæderet laves af kulørt Fløjl, det indvendige af lyſt Silketøj. Den ene Del ſyer jeg paa Pappet, og den anden Del paa et Stykke Papir, ſom er klippet akkurat, og kaſter det ſaa ſammen, da det bliver pæneſt paa den Maade. Paa det øverſte af Overlæderet ſyes en lille Gren med kulørt Silke. Til Slut ſættes en Guld- eller Sølvtraad i Kanten. En ſaadan Toffel ſer nydelig ud til at ſtikke et Fingerbøl i.

Den kan ogſaa bruges ſom Forræring til en Herre; man ſætter ſaa en Strop i, ſaa at den kan hænges op. Den bruges da til at ſætte et Cigarrør i med Spidſen nedad. Den kan jo ſaa laves en lille Smule ſtørre.

†

Til at lægge over en Sykurv

kan man anvende et Stykke mørkt Fløjl, 1$^1/_4$ Kvartér i Kvadrat. Man ſyer paa Midten med Sølvtraad en ſtor Stjerne, og i hvert af Hjørnerne 3 ſmaa Stjerner. Ligeledes ſyes Sølvtraad helt om. Det fores med lyſt Silketøj eller i Mangel deraf med lyſt Creton. Det tager ſig rigtig godt ud.

†

Husraad.

Kit til Glas og Porcellæn.

1 Lod Husblas, et halvt Lod Maſtix, en Skeſuld Hvidløgſaft, 15 Gram Lim og en halv Pægel spiritus vini. Dette opløſes med hinanden i en Skaal, og paaſtryges med en fin Haarpenſel de ſønderbrudte Sager, ſom haſtigt ſammenſættes og bindes faſt til hinanden. Naar det i nogle Timer er tørret, ſkrabes det ydre af.

A. L.

At opløſe Gjær.

Foruden i Sukker, ſom her tidligere omtalt, kan Gjær ligeledes opløſes ved at komme noget Køkkenſalt derpaa, hvilket paſſer bedre til Brød, hvortil der dog anvendes Salt.

E. T.

At renſe Piber.

Piber renſes paa følgende Maade: Spidſen, Slangen og Røret renſes med Værk (oppillet Tovværk), ſom man trækker igjennem dem ved Hjælp af et Stykke Staaltraad, der er tilſtrækkelig ſtift. Ved Svampedaaſens Renſning betjener man ſig af varmt Sodavand. At ſkille Piberne ad falder undertiden ikke ſaa let; men naar man holder det paagjældende Stykke over en Lampes Glas varer det ikke længe, forend det let lader ſig ſkille ad. For at Flammen ikke ſkal ſvide det, maa man ſørge for at holde det i en ſtadig drejende Bevægelſe.

A. K.

At bevare Frugter et helt Aar ufordærvede.

Frugterne nedlægges i en fuldkommen tør Fjerding, lagvis med Havrekorn, ſaaledes at de ikke berører hinanden, hvorpaa Fjerdingen tilſlaas.

A. L.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr. 42.

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

Vi har hørt, hvorledes den beſtandige Blinken med Øjenlaagene ned over den klare Hornhinde bevirker, dels at den beſtandig holdes ren for Stoffer, der maatte være trængte ind i Øjet, dels at Taarevædſken ſom Følge af denne Bevægelſe føres henover ſamme og ſaaledes vedligeholder dens Renhed og Gjennemſigtighed. Taarerne tilberedes i et eget lille Fabrik, Taarekirtlen, der ligger ovenoven Øjeæblet og udad til; gjennem nogle derfra udgaaende overordenlig fine Rør ſiver beſtandigt Taarevædſken, om end under almindelige Omſtændigheder i derſt ringe Mængde, nedad g føres derpaa ved Blink- ingen, ſom tidligere ſagt, over Øjet. Det vilde idlertid være en højſt ehagelig Omſtændighed, denne Vædſke, naar den bleven benyttet i ſit beſtemte Øjemed og naturligvis ſkal have et Afløb, randt ud af Øjet og ned over Kinden; enhver, der lider af Taareflod enten paa Grund af Fejl i Taarekanalerne eller ſom Følge af en extra ſtærk Affondring af denne Vædſke, véd, hvor ubehagelig og for Huden irriterende det er, naar Taarerne „ſvømmer over“ og løber ned ad Kinderne; dobbelt følelig er Ulempen, naar man befinder ſig under aaben Himmel og der er Bevægelſe i Luften. Vort Øje er da ogſaa fra Naturens Haand udruſtet med et overordenligt ſindrigt — om jeg tør bruge et ſaadant Udtryk — og praktiſk Afløbsapparat. Hvis De vil betragte Randen af Deres nederſte Øjenlaag lidt nøjere i et Spejl, vil De tæt henimod Næſen finde et ganſke lille, fint Hul, der ſer ud, ſom om det var frembragt med en ſpids Naal; paa det øverſte Øjenlaag findes et lignende, men det er ikke altid ſaa let at faa at ſe paa ſig ſelv; diſſe ſmaa Huller, der kaldes Taarepunkterne, er Indgangene til to ſmaa Rør, gjennem hvilke Taarevædſken ved Indſugning (rettere talt Haarrørskraft) ledes ind i den i Næſen liggende „Taareſæk“ og „Taarenæſegang“. Opſugningen af Taarerne befordres ligeledes ved Øjenlaagenes Blinken. Vi kan nu forſtaa en Mængde Smaafænomener, hvortil vi alle Hundreder af Gange har været Vidner. Holder vi Øjnene længe ſtivt rettede paa en Gjenſtand uden at blinke, løber Øjnene i Vand, d. v. ſ. Taarerne faar ikke deres rette Afløb, idet Blinkningen i nogen Tid er bleven indſtillet. Alle véd vi, at Taarevædſken affondres i betydelig forøget Maal under viſſe Sindsbevægelſer: vi græder; de fine Afløbskanaler kan ikke tage den ſaa ſtore og uſædvanlige Mængde; Øjnene løber over, og Taarerne løber os ned ad Kinden.

Spilles der et rørende Stykke i Theatret, hører vi altid en Del af Publikum ſtærkt benytte Lommetørklædet til Næſepudsning; hvorledes hænger dette ſammen? Ganſke ſimpelt; den ved Skueſpillet fremkaldte Sindsſtemning rører til Taarer; Taarekanalen er i travl Virkſomhed for at opſuge ſaa meget ſom muligt af Vædſken, der altſaa føres til Næſen og nødvendiggjør Benyttelſen af Lommetørklædet.

Ved ſygelige Tilſtande i Taarevejene kan disſe blive tilſtoppede for Paſſage af Taarevædſken, og Følgen er Taareflod eller Øjets Flyden over. Øjenlægen øver i ſaa Tilfælde ſin Kunſt paa atter at ſkaffe fri Pasſage. Hos ældre Folk er det ikke ſjeldent, at Øjenlaagene faar en Tilbøjelighed til at krænge ſig, ſaa at den fine og ſenſible Slimhinde kommer til at vende udad og udſættes for Luftens og forſkjellige uvedkommende Stoffers ſkadelige Paavirkning; hos ſaadanne Lidende ſes Slimhinden altid ſtærkt irriteret og rød paa Grund af ſygelig ſtærk Tilſtrømning af Blod; ſom Følge af Irritationen afſondres Taarevædſken i forøget Mængde, og vi har, hvad vi kalder „røde og rindende Øjne.“

Jeg ſkal ikke komme ind paa nogen Forklaring af den mærkelige Forbindelſe mellem visſe Sindsſtemninger og den forøgede Virkſomhed af Taarekirtlerne. Jeg vil blot endnu gjøre opmærkſom paa, at Taarerne indeholder Salt; Øjet er altſaa vant til dette Stof, og dette er Grunden til, at vi faar ofte en endog meget ſtærk Svie, naar ferſk Vand kommer ind i Øjet. Bader vi i Stranden kan vi uſtraffet holde vore Øjne aabne, naar vi tager en Dukkert; i ferſkt Vand ſkal man helſt lade være med at gjøre dette Experiment; vi kan ofte flere Timer derefter have en utaalelig Svie i vore Øjne.

Efter at vi nu ſaaledes har, om end ganſke overfladiſk, gjort os lidt bekjendte med vort Synsredſkabs fine og indviklede Bygning, ſkal vi forſøge i ſtore Træk at paaviſe, hvad vi Menneſker ſelv kan gjøre for at bevare det i god og tilbørlig Stand ſaa længe ſom muligt. Jeg har allerede løſeligt antydet, at vi i Almindelighed omgaas altfor letſindigt med de fine og fuldendte Redſkaber, hvormed vi er blevne forſynede. Lige ſaa lidt ſom en Haandværker f. Ex. vil omgaas uforſvarligt med ſit Værktøj, men vil pasſe og vedligeholde det efter bedſte Evne, ſaa at det kan holde ſaa længe ſom muligt og gjøre ham god Tjeneſte, lige ſaa lidt ſkal vi behandle vore forſkjellige Organer henſynsløſt; ogſaa de trænger til Pasning og Omhu, tilmed da de i Modſætning til Værktøjet beſidder den overordenlige Egenſkab, at de tvertimod øves og ſkærpes ved en fornuftig Brug. Lad mig blot tydeliggjøre det her ſagte for Øjets Vedkommende til bedre Forſtaaelſe. Hvilken Forſkjel er der ikke f. Ex. paa en Sømands Syn og en Stuelærds, der ſidder over Bøgerne fra Morgen til Aften; maaſké var Sømandens Øje oprindeligt ikke ſaa godt ſom den Lærdes, men han har øvet ſit Syn, ſkærper det ved de lange Synsvidder, lært at beregne Afſtandene paa de vidtſtrakte Vande, medens den Lærdes Horiſont kun har ſtrakt ſig rundt om hans Skrivebord. Nu! maaſké har den Lærde gjort Verden og Menneſkeheden ſtore Tjeneſter ved ſit ſtille Arbejde, der har koſtet ham den naturlige Brug af hans Øje, og hertil er da intet at ſige; men nu det unge Menneſke, ſom trods modtagen Advarſel ſidder læſende ſin Morſkabsbog i Tusmørke eller ved anden mangelfuld Belysning, eller ſom ikke vil vænne ſig af med den Uvane at holde Bogen for tæt hen til Øjet; er det ikke en letſindig Ødslen med de ubetalelige Koſtbarheder, vi beſidder i gode Øjne? Eller, naar der i Skoler og andre Læreanſtalter ikke holdes ſkarp Kontrol med, at de Unge faar tilſtrækkeligt Lys, at det falder i den rigtige Retning, eller at Eleverne indtager en pasſende Stilling til deres Arbejde; viſes der ikke her en dadelværdig Mangel paa Henſyntagen til disſe ſaa vigtige Synsredſkaber? I de ſenere Aa hvor man er begyndt at faa Blikket op for, hvor ſtærkt Øjenfejl og Øjelidelſer tiltager i vor Tid, hvor man paa Seſſionerne for de Værnepligtige faar de meſt ſlaaende Beviſer for, hvilken Indflydelſe Misbrug af Øjnene har paa disſes Evner og Brugbarhed, er der da ogſaa paabegyndt en ihærdig Bevægelſe for at træffe Foranſtaltninger til Modarbejdelſe blandt andet af alle ſaadanne Momenter, der kan bidrage til at fremkalde Øjenfejl hos ſkoleſøgende Børn. Øjenlæger har med ſtor Opofrelſe af Tid paataget ſig at underſøge Øjnene paa Tuſinder og atter Tuſinder af Børn for førſt og fremmeſt at forſkaffe et ſtort Materiale til Bedømmelſe af, hvorledes det virkelig forholder ſig med Fejl af Synsorganet hos Børn og unge Menneſker; det er uhyggelige ſtore Tal, de har faaet frem, og det har viſt ſig, at iſær Kortſynethed er uhyre almindelig hos de Unge. Det har derefter været Opgaven at modarbejde Aarſagerne, og det tør haabes, at de allerede trufne Foranſtaltninger i ſaa Henſeende med Tiden vil viſe ſig at ſvare til Forventningerne.

(Fortſ.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaal.

Vi har modtaget følgende:

„Vi har et lille Stykke Have, cirka 700 Kvadrat-Alen, langagtigt kvadratformet, med lidt Formiddagsſol og ret frit beliggende mod de tre Sider, medens det har Skygge af en Bygning mod den fjerde Side. Jeg vil gjerne have baade lidt Nytte og Fornøjelſe af min lille Have, men er, ſom opvoxet i en ſtor By, ubekjendt med, hvorledes jeg ſkal bære mig ad, naar jeg ikke ligefrem vil nøjes med at ſaa' Radiſer eller lægge Kartofler. Kan ikke en eller anden af de elſkværdige Læſere eller Læſerinder af „Raadgiver for Hus og Hjem“ give mig et godt Raad i ſaa Henſeende? Jeg kan ikke give Affald paa lidt Urter, og vilde gjerne have et Par Frugtbuſke og maaſké Plads til et Frugttræ eller to, men jeg véd, ſom ſagt, ikke, hvorledes jeg ſkal inddele mit „ſtore“ Grundſtykke paa en nogenlunde fornuftig Maade. Og hvis jeg faar lidt Plads til en „Blomſterkrog“, hvorledes ſkal jeg ſaa bære mig ad for hele Sommeren igjennem at have lidt for Øjet der? Jeg vil ikke ſky Ulejlighed, naar jeg derved kan opnaa det Reſultat, at jeg kan have lidt Grønt til min Husholdning, lidt Blomſter til mine Vaſer, lidt Bær til Børnene og et Sted, hvor jeg kan ſidde med Barnevognen og mit Haandarbejde i en fra Husholdningen tilkjæmpet Eftermiddagstime. Jeg maa bemærke, at jeg ſelv bliver nødt til at udføre det meſte af Arbejdet, da min Mand førſt kommer hjem fra ſit Arbejde Klokken otte om Aftenen, og ſaa kun ſkal nyde „Havens“ Behageligheder og ikke have Beſvær af den.

En lykkelig Beſidderinde
af henved ſyvhundrede
Kvadrat-Alen Have.“

I Henhold til ovenſtaaende gjør vi dette Spørgsmaal til et Præmieſpørgsmaal og lover henholdsvis 20, 10 og 5 Kroner for de tre bedſte Svar om, hvorledes man kan anvende en ſaadan Plet Jord paa bedſte Maade, til Nytte og Fornøjelſe. Svarene bedes indſendte i Løbet af fjorten Dage, og haaber vi at kunne bringe den lykkelige Haveejerſke de Anviſninger, hun ønſker, og ſom viſt vil komme mange foruden hende til Nytte.

Red.

Billige Julegaver.

En Penneviſker.

Med en Pasſer laver man paa Papir en Cirkel af pasſende Størrelſe og klipper den ud. Derefter klipper man tre runde Stykker Klæde af mørk Farve. Naar man har klippet disſe færdige, klipper man en ſpids Tunge om i Kanten af hvert Stykke Klæde. Saa ſyr man alle tre Stykker Klæde ſammen med nogle Sting lige i Midten. Af rødt Klæde eller Flonel klipper man nogle Blade og danner deraf en eller to Roſenknopper (man ſætter lidt farvet Mos om hver Knop). Af grønt Klæde klipper man et Par Roſenblade, ſaa ordner man det Hele pænt paa Midten af Penneviſkeren, og ſyer det faſt; den er ſaa færdig.

M. J.

En Toffel til Uhrbakke.

Af Pap laver man Saalen til Toffelen af en 5 Tommers Længde. Saalen lægger man paa Tøjet, ſom den ſkal overtrækkes med, og klipper dette til efter Saalen, ſaaledes at Tøjet bliver en Tomme ſtørre helt rundt. Hertil kan bruges Silketøj eller af det Klæde, ſom man bruger til Kunſtbroderi. Man ægger lidt Vat paa Saalen og ſyr Stoffet om med nogle lange Sting paa Bagſiden. Saa maa man danne Overdelen til. Man gjør bedſt i førſt at prøve ſig frem med et Papirmønſter. Til Overdelen er Klæde bedſt. Man kan ſy en Sløjfe eller en Roſet paa Midten med lidt Silke. Heri maa ogſaa lægges et Stykke Pap til at gjøre det ſtift. Naar Overdelen er ſyet paa, betrækkes Bagſiden med lidt Shirting. En Silkeſnor ſyes om i Kanten; af denne laver man ogſaa Stroppen, ſom den ſkal hænge i paa Væggen. Til Slutning ſyer man en lille Krog i, til at hænge Uhret paa, af Staaltraad, eller en Hægte. M. J.

Hæklepoſe.

Poſen har ſamme Façon ſom en Sy- eller Natpoſe. Man kjøber 1½ Kvartér hvidt Java, hvoraf man faar to Poſer. Man ſyer ſaa paa det Stykke, der ſkal falde om, to Forbogſtaver med kulørt Bomuldsgarn (en lys, blaa Farve ſer godt ud). Paa Forſiden ſyes to Hjørner; en Bort bagpaa med Aarstal paa Midten eller ogſaa en Stjerne. Poſen ſyes forſigtig ſammen i Siderne med hvid Traad; derpaa ſyes en Knaphulskant med Bomuldsgarnet og fryndſes ſaa ud. Det Stykke, der bøjes om, kan klippes ſkraat af og ſyes med ſmaa Knaphulsſting paa ſkraa. Det fryndſes ogſaa ud. ?

Æſker.

Man klipper førſt af Pap Bunden til Æſken, ſom Mønſteret nedenunder. Den ſkal være 1 Kvartér lang; ſaa klippes Æſkens Sider af Pap, og man trækker hvert enkelt Stykke over, indvendig med lyſt Silkeſhirting eller Creton, og udvendig med en mørkere Farve. Man kaſter førſt de enkelte Stykker ſammen, og det kaſtes ſaa til Bunden, ſom man har trukket over. Paa det øverſte af Laaget ſyes ſmaa Stjerner med Guldtraad; indvendig ſyes et ſlynget Navn med kulørt Silke eller ogſaa med Guldtraaden. Laaget kaſtes blot til ved den ene Side. Der ſættes Guldtraad i Kanten. En ſaadan Æſke kan bruges til Hækletøj eller laves mindre til forſkjellige Smaating. Naar de laves flade, kan de bruges ſom Viſitkortsæſker.

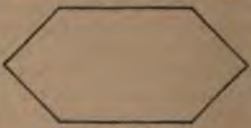

Bunden til Æſken.

?

Husraad.

En billig og ſtyrkende Drik.

For et halvt Aars Tid ſiden blev jeg af en Læge raadet til at drikke Chokolade i Stedet for The og Kaffe, og jeg har ſiden daglig, Morgen og Aften, drukket en Kop, tilberedt af van Houtens Cacao. Denne Drik har virket meget velgjørende paa mit Helbred; jeg føler mig ſtyrket ved det, hele Velbefindendet er tiltaget, og jeg er overbeviſt om, at dette hovedſagelig ſkyldes Nydelſen af denne velſmagende og ſtyrkende Drik. Det er let at tilberede: en Kop kogt Vand ſkjænket paa en Theſkefuld Cacaopulver og tilſat en Skefuld Sukker, og Drikken er færdig. Desuden er det, ſaa vidt jeg har kunnet beregne, billigere end Kaffe ſaa det var ønſkeligt, om det hos Smaakaarsfolk, for hvem det ſærlig er af Vigtighed at faa gode Næringsmidler for en billig Pris, kunde vinde Indgang i Stedet for The og Kaffe, ikke at tale om det i Forhold til Næringsværdien mange, mange Gange dyrere Øl og Brændevin.

H. Andr.,
Kriſtiania.

Middel mod Indtørring af Ballier og Kar.

Jeg læſte i ſin Tid blandt „Raadgiverens" gode Raad et Raad mod Indtørring af Ballier og Kar. Da jeg tror at kunne give et endnu bedre Raad, ſender jeg det her: Jeg kjøbte nogle Halmbaand, og dermed omviklede jeg alle Kar, og da hele Yderſiden var dækket, befugtede jeg Baandene med Vandkanden, og ſaaledes holdt jeg Karrene tætte hele Sommeren, det ſer nettere ud og er let at udføre, og er Formaalet naaet at have tætte Kar. Deres

Eleonora Kirſtina.

Middel mod Hudløshed hos Smaabørn.

Kom daglig en Theſkefuld Salt i det Vand, man vaſker et ſpædt Barn i, og det bliver ikke hudløſt, og lidt grøn Sæbe til Hovedet vil ſaa ved Saltvandets Hjælp holde Arpen borte.

H. W.

Stella

bedes opgive ſin Adreſſe for Redaktionen, da der ſaa muligt haves Raad for hende.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

Raadgiver
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr 43.

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

Efter Aftale ſkal vi nu i Korthed høre lidt om, hvilke Forholdsregler ethvert Menneſke bør tage for at bevare ſit Øje og ſin Synskraft uſvækket, for ſaa vidt der da ikke ſkulde tilſtøde ligefremme Sygdomme.

Førſt og fremmeſt er det da af Vigtighed at undgaa et altfor ſkarpt Lys ſamt at undlade at overanſtrenge Øjet for ſtærkt under Betragtningen af Gjenſtandene. Altfor grelt Lys irriterer Øjets Nethinde, og den bliver da ogſaa ømtaalig for almindeligt Lys; man faar Smerter og Taareſlod. Det giver ſig da af ſig ſelv, at enhver Stirren ind i et ſtærkt Lys, det være ſig nu Solen eller en lyſende Flamme, maa undgaas. Det ſtærke Lys maa paa henſigtsmæsſig Maade afdæmpes ved Gardiner, Lampeſkjærme, matte Kupler, farvet Glas o. ſ. v. Hvor Øjnene allerede er noget irriterede, kan en Afbenyttelſe af blaalig- eller røgfarvede Briller være at anbefale. I et Klima ſom vort nordiſke, der nødvendiggjør Anvendelſe af kunſtigt Lys i ſtor Maaleſtok, er det af Vigtighed at ſkærme mod den direkte Indfalden af den lyſende Flammes Straaler i Øjet; vi bør derfor paa vore Lamper have en Underkuppel eller et ſkaalformet mat Glas, ſom forhindrer det ſkarpe Lys' Indtrængen i Øjet, naar vi vender dette mod Lyskilden. Ogſaa i anden Henſeende er en ſaadan Omhylning af Lyſet gavnlig; enhver, der er nødt til at arbejde en Del ved Lys, hvad enten det nu er en Gasflamme eller en Petroleumslampe, véd, hvor generende den Straalevarme er, ſom udgaar fra Flammen, og vil viſtnok ogſaa have bemærket, at Blodet derved let ſtiger ham til Hovedet, hvad der giver ſig tilkjende ved Smerte eller Tunghedsfornemmelſe i ſamme; ved at anbringe et ſaadant tragtformigt Glas, ſom omtalt, undgaas ogſaa denne Ulempe. Hvis nu nogen ſkulde mene, at han gjorde det rigtig godt ved at anvende disſe aldeles tætte og for Lyſet helt uigjennemtrængelige Skærme, ſom bevirker, at Øjet ſelv holdes helt i Mørke, medens Bogen, Papiret eller den Gjenſtand, hvorpaa han arbejder, ligger i klar Belysning, maa det udtrykkelig bemærkes, at der ſaaledes begaas en ſtor Fejl. Øjet vil netop paa denne Maade blive meget ſtærkt irriteret. Skærmene for Lyſet bør altſaa ikke være aldeles uigjennemſigtige, men være af en ſaadan Beſkaffenhed, at de kun afdæmper Lyſet uden fuldſtændigt at tilbageholde dets Straaler. Skærme af rød Farve, ſom for Exempel de af Damerne ſaa meget yndede røde Paraſoller, er abſolut forkaſtelige, da Øjets Nethinde afficeres meget ſtærkt af denne Farve. Naar man vil benytte de for Øjet iøvrigt ret velgjørende grønne Lampeſkjærme, maa man vel erindre, at der til Fremſtilling af denne Farve meget hyppigt anvendes det giftige Arſenik, ſom kan fordampe ved Lampens Varme, blive indaandet og kan give Anledning til Forgiftningstilfælde.

Af ſtor Vigtighed for Bevarelſen af Øjets gode Stand er det, at det kunſtige Lys, vi anvender, ikke er uroligt og flimrer; vi har viſt alle erfaret, hvor ubehagelig f. Ex. en „hikkende“ Gasflamme kan være for Øjet. Man bør derfor altid benytte Belysningsapparater af god Konſtruktion; ſpecielt maa det anbefales altid at have argandiſke Brændere paa Lamperne; ſom bekjendt forſtaas herved de efter Opfinderen benævnede Rundbrændere, hvor Luften, hvorved Flammen ernæres, ikke aléne har Adgang til Yderfladen, men ogſaa gjennem et Rør ledes ind midt igjennem Flammen; ved denne Konſtruktion faas et ſtille, ikke flimrende Lys. Meget farlig for Øjets Sundhedstilſtand vil det elektriſke Lys utvivlſomt viſe ſig at være, hvis det ikke afdæmpes paa henſigtsmæsſig Maade; men ſker dette, vil det rolige hvide Lys ſnarere være gavnlig.

Det øver altid en ſkadelig Indflydelſe paa Øjet, hvis Lyſet falder hen over Arbejdet paa en uheldig Maade; henſigtsmæsſigſt vil det altid være at lade Lyſet falde ind fra venſtre Side og noget fra oven; ved ſkriftlige Arbejder er ogſaa denne Lyſets Stilling af praktiſke Henſyn nødvendig. Det er endvidere ſkadeligt at arbejde med Øjet ved en Belysning, der hidrører fra to forſkjellige Lyskilder. Arbejde, der foretages under en Belysning, der hidrører dels fra Daglyſet, dels fra en kunſtig Lyskilde, ſkal derfor undgaas. Sagen er nemlig den, at de her nævnte Lyskilder giver Lys af forſkjellig Farve; Daglyſet er hvidt, Lampelyſet altid mere rødligt eller gulligt, og denne Sammenblanden af flere Farver irriterer Øjet i høj Grad. (Forts.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 37:

Der ønskes en Opſkrift paa ſtrikkede eller hæklede Gardiner og Møbelovertræk, tydeligt og praktiſk fremſtillet, ſaa at Enhver med Lethed kan rette ſig efter den. Der udbedes tillige Forklaring over, hvorvidt Indſenderinden eller nogen af hendes Bekjendtſkab har haft de beſkrevne Sager i Brug, og hvor længe, hvor meget Materiale, der gaar til, hvad dette koſter, og hvor megen Tid der omtrent er anvendt paa Forfærdigelſen.

Paa dette Spørgsmaal har vi faaet talrige Svar, og har vi efter bedſte Skjøn uddelt Præmierne. Den ene Slags Strikning „Havſkum“ havde dog flere af Damerne beſkrevet aldeles ens, ſaa at vi for den ene Præmies Vedkommende ſaa' os nødſagede til at trække Lod mellem Indſenderinderne. Efter at de tre Præmier var uddelte, valgtes endnu to Forklaringer ud, og Indſenderinderne af disſe vil hver faa et Exemplar af Gjengivelſen efter Tom Peterſens Maleri „Ribe Gade“ tilſendt. Red.

Hr. Redaktør!

Som Svar paa Præmieſpørgsmaalet i „Raadgiver for Hus og Hjem“ Nr. 37, kan jeg meddele, at jeg har to tofags Værelſer, og i dem begge har jeg „hjemmelavede“ Gardiner, ſom jeg ſelv har lavet. Gardinerne i Dagligſtuen var ſtrikkede af 3 Slags Garn, hvidt Bomuldsgarn af Nr. 16 og 20 ſamt Ankergarn af Nr. 40, og med et Par almindelige Træpinde (ikke for fine). Jeg ſlog 240 Masker op til Bredden af Gardinet, og mine Gardiner er 1¾ Alen brede. Mønſteret er ikke vanſkeligt at ſtrikke; man begynder med det groveſte Garn og efter at man har ſlaaet op, kommer den førſte Mønſterpind. Man tager førſt 8 Gange ind ved ganſke ſimpelt at ſtrikke 2 Masker ſammen hver Gang, ſaa tager man 16 Gange ud, ved mellem hver Maske man ſtrikker at ſlaa Traaden omkring Pinden, ſaa atter 16 Gange ind og igjen 16 Gange ud, og ſaa fremdeles, indtil man naaer Enden af Pinden, der ſaa atter vil ende ſom Begyndelſen, at tage 8 Gange ind. Saa ſtrikker man 3 Pinde ganſke ligefrem, og ſaa kommer der igjen en Mønſterpind og derefter igjen 3 Pinde ganſke ligefrem. Nu kommer den 3dje Mønſterpind, og den begynder man med det næſtgroveſte Garn og ſtrikker ſaa af det lige ſaa mange

det groveſte Garn,
ſaa begynder med
og efter at man med
ket 2 Mønſterpinde
gefrem, ligeſaa med
lags Garn, begyn-
gjen med det Grove,
ortſættes Mønſteret
ets Længde. Mine
1½ Alen lange hver,
omtrent for 5 Kr.
t alle fire. De var
ten og ſaa' meget
nen man kan jo og-
er ſtrikke en Blonde
det vil naturligvis
Paa ſamme Maade
ſaa ſtrikke Tæpper
rde og Stole. Jeg
Gardinerne førſt i
aned for to Aar
Pintſen ſamme Aar
ige og hængt op.
aa nu ikke forſtaas,
ſtrikkede paa Gar-
var langtfra Til-
g holder ingen Tje-
foruden min Mand
havde jeg den Vin-
in gamle Fader at
har jeg to konfir-
er, ſom jeg paaſſer
Vedligeholdelſe af
a den Tid, der er
der Slags Haand-
o ikke ſtor. — Gar-
anden Stue beſtaar
Bort, der er ſyet til
ion; den er fileret af
Nr. 30 og er 1½
foruden en hæklet
er 1½ Tomme bred,
n jo gjøre Borten
om man ſynes det.
Maſke op og tager
an har den Bredde,
Borten, ſaa ſkifter
tage ud den ene
b den anden Gang
hver Række, indtil
rien ſaa lang, ſom

man vil have den, ſaa tages der ind ved Enden af hver Række, indtil man igjen kun har en Maſke. Da jeg ſaa havde alle fire Borter filerede, ſtivede jeg dem i kogt Kartoffelſtivelſe meget ſtive, og derpaa broderede jeg ſaa med hvidt Bomuldsgarn Nr. 16 en ſmuk ſlynget Blomſtergren efter et Modeblad. Blonden, der er om, er hæklet paa langs, og altſaa hæklet faſt i den filerede Bort. Gardinerne er meget ſmukke og bliver almindelig beundrede af alle, der ſer dem; de har nu allerede hængt i Stuen i 4 Aar, baade Sommer og Vinter. Hvor lang Tid jeg var om at lave dem, kan jeg ikke ſaa nøje huſke, da det er ſaa længe ſiden, men de er ſenere end de ſtrikkede Gardiner, og dog bruges der kun lidt Garn til disſe mod til de ſtrikkede.

G. B.

Af almindeligt Rullegarn Nr. 12 ſlog jeg 225 Maſker op, hvilket gav en Bredde af 1½ Alen. Paa begge Sider ſtrikkede jeg Blonde, Mellemværk og Bort. Bunden ſyldte jeg med Palmer, ſaaledes at den ene vendte mod højre, den anden mod venſtre Side. Længden 4½ Alen. Ved 2 Timers dagligt Arbejde fik jeg 6 Stykker færdig i Løbet af et Aar. Garnet kjøbte jeg i Pakker à 1 Kr. 5 Øre. Hver Pakke har 12 Ruller Garn. Til et Gardin brugte jeg cirka 20 Ruller Garn. Ikke for fine Strikkepinde, da det ſtrikkede ſtedſe kryber ind ved at vaſkes, og det tager ſig bedſt ud, naar det ikke er for faſt ſtrikket.

Mønſter af Blonde, Mellemværk og Bort.

1ſte Pind: 7 rette Maſker, 14 Huller (ſlaa 1 om, 2 ſammen), 6 rette Maſker, Sildeben (d. v. ſ. ſlaa om, tag 2 M. ſammen), 6 Maſker, 5 Huller, 6 Maſker, Sildeben, 17 Maſker, 2 ſammen, ſlaa 2 Gange om, 3 ſammen, ſlaa 2 Gange om, 2 ſammen.

2., 3. og 4. Pind ſtrikkes ret, kommer man til Hullet, hvor der er ſlaaet 2 Gange om, ſtrikkes den ene ret, den anden vrang.

5. Pind: 7 rette M., 14 Huller, 6 M., Sildeben, 6 M., 5 Huller, 6 M., Sildeben, 15 M., 2 ſammen, ſlaa 2 Gange om, 2 ſammen, 4 M., 2 ſammen, 2 om, 3 ſammen, 2 om, 2 ſammen.

6., 7. og 8. Pind ſtrikkes ret.

9. Pind: 7 M., 14 Huller, 6 M., Sildeben, 6 M., 5 Huller, 6 M., Sildeben, 13 M., 2 ſammen, ſlaa 2 Gange om, 2 ſammen, 2 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen, 3 M., 2 Gange om, 2 ſammen.

10., 11. og 12. Pind ſtrikkes ret.

13. Pind: 1 løs af, ſtrik 1, fæld den løſe over, 7 Gange (altſaa 7 M. tages ind), 5 M., 7 Huller (til hvert Hul ſlaas 3 Gange om og tages 3 M. ſammen, 6 M., Sildeben, 6 M., 5 Huller, 6 M., Sildeben, 13 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen, 4 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen, 1 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen.

14., 15. og 16. Pind ſtrikkes ret.

17. Pind: 1. Pind gjentages til anden Gang Sildeben, 13 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen, 4 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen, 1 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen.

18., 19. og 20. Pind ſtrikkes ret.

21. Pind ligeſom 17. Pind til anden Gang Sildeben, 15 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen, 2 Gange om, 3 ſammen, 2 Gange om, 3 ſammen, 1 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen.

22., 23. og 24. Pind ſtrikkes ret.

25. Pind ligeſom 17. Pind til

anden Gang Sildeben, 24 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen.

26., 27. og 28. Pind ſtrikkes ret.

29. Pind ligeſom 13. Pind til anden Gang Sildeben, 17 M., 2 ſammen, 2 Gange om, 3 ſammen, 2 Gange om, 2 ſammen.

Nu kan man tydelig ſe Borten, der gjentages.

Alvina.

Husraad.

Middel mod Hæshed og Hoſte.

Et udmærket Middel, ſom ſjeldent forſejler ſin Virkning, er følgende: man rører godt ſammen 4 Spiſeſkefulde Honning, 2 Spiſeſkefulde Salatolje, 1 Spiſeſkefuld amerikanſk Olje og lidt Citronſaft. En Theſkefuld af dette tages 3 Gange om Dagen, indtil Hoſten eller Hæsheden er helt forſvunden.

Donna Elvira.

Fordærvet Lugt i Værelſer

fordrives ved at helde nogle Draaber Salicylſyre paa en varm Blikplade.

Karen.

Sprukne Hænder.

Som et godt Middel mod ſprukne Hænder anbefales Mandelolje og hvid Vox; det paaſtryges om Aftenen, før man gaar tilſengs. Man ſover med et Par gamle Handſker paa.

Karen.

Middel mod Sten i Kjedler.

For at forhindre, at der ſætter ſig Sten i Kjedler, ſkal man, medens disſe er nye, komme en eller to af de „Marmorkugler" ſom Børn leger med, i; ved at disſe ſtadig ruller rundt, forhindrer de, at der ſætter ſig Sten i Kjedlen.

A. B.

Midler til at fjerne generende Haarvæxt.

Ifølge et Spørgsmaal om Middel til varig Bortfjernelſe af Haarvæxt, vil jeg meddele følgende: Man indgniver flere Gange daglig Stedet med et Stykke tørt Kridt, hvorved efterhaanden Haarvæxten forſvinder og kommer ikke mere tilbage. Det er et ganſke probat Middel.

Dina C.

Vil man fjerne Haar for ſtedſe tager man en friſk Vinſtok, ſtikker Enden af ſamme i Ilden, og den Saft, ſom Varmen presſer ud af den modſatte Ende, opſamler man i en Kop og paaſtryger, ſaa varmt ſom muligt, umiddelbart efter en proper Barbering, det paagjældende Sted tre Gange med en halv Times Mellemrum. Paaſtrygningen ſker med en blød Penſel og maa førſt fjernes 12 à 15 Timer efter, og Saften øver ſamme Virkning paa Haarroden ſom varmt Vand paa en kæt afſkaaren Planterod og maa gjentages, hvis alle Rødderne ikke kvæles førſte Gang.

En Abonnent G.

Et Middel til at fordrive Haarene, ſaaledes at de ikke atter voxer ud, ſkal være følgende: Man laver en Salve efter nedenſtaaende Opſkrift:

1 Lod ulæſket Kalk ſamt ½ Lod Auripigment koges i Eddike,
hvori man tilſige komm
Vox. Af denne Salve ta
noget og indgniver de
hvorfra man vil have
fordrevne; dette gjenta
Gange, hvorpaa man
Dampbad, for rigtig at
til at ſvede. Man vil
Lethed og uden Smert
uddrage de Haar, man enſ
Stedet, hvor Haare
ſiddet, ſmøres med Succus
terrestris.

Raadet er efter en
Lægebog. W. J.

Hvis Raadet hjælper,
det meddelt W. J. W.
Familie-Journal".

Til Beſvarelſe af et S
maal i „Raadgiver for H
Hjem" for den 25de Sept
tjener til Svar, at Rød
Hyacinth, udbløbt i Vin
driver Anſigtshaar, naar
ſmører Anſigtet dermed.

E.

Hr. Redaktør!

I Anledning af en
ſpørgſel i „Raadgiver f
og Hjem" angaaende et M
til varig Bortfjernelſe af
væxt, ſkal jeg derved m
Dem, at en Husmandskon
paa Egnen ved en Fejltag
gang har vaſket ſig i Sa
og dette bortting en Del
hendes Haar, ſaa hun
ſøge Middel for at
Del deraf, men hun har
et meget tyndt Haar, ſaa
ikke tro andet, end at Sal
maa kunne bortfjerne
for beſtandig, og
anbefale et Forſøg hermed.

Trykt i Carl Allers
Kjøbenhavn

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. Nr 44

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

Ved en længere fortſat ſtirrende Jagttagelſe af en eller anden ſtærkere belyſt Gjenſtand irriteres ligeledes Øjets Nethinde ſtærkt. Man maa derfor, hvis man er beſkæftiget med Arbejde, der kræver en ſaadan ſkarp Stirren, nødvendigvis tage ſig en Hvile for Øjet af og til; i modſat Fald vil Øjets Synsevne meget ſnart tage alvorlig Skade, ja, det kan endog blive blindt. Noget ganſke lignende er Tilfældet, naar Øjet ſkal anſtrenges under Arbejde med meget ſmaa Gjenſtande, eller naar Arbejdet ſkal foretages ved en ſvag Belysning. Der er ſaaledes mangen en Livsſtilling, der i høj Grad tager paa Øjnene, og en Overanſtrengelſe eller et altfor forceret Arbejde kan meget let drage ſørgelige Følger efter ſig; Hvilepavſer for Øjet er her abſolut nødvendige.

Vi har allerede tidligere omtalt, at Brugen af Briller kan blive nødvendig ved forſkjellige Fejl i Øjets Bygning, og der er ligeledes forhen gjort den Bemærkning, at det er af yderſte Vigtighed, at Brillerne „paſſer“ til Øjnene. Hvis man benytter Briller, ſom man har valgt paa Skjøn eller efter Anvisning af en paa dette Omraade uvidende Handlende, kan man meget let ſætte ſin Synsevne helt eller delvis overſtyr. Der gjentages da her en indtrængende Opfordring til at ſøge kyndig Aſſiſtance ved Valget af Briller. Hvis man overhovedet ſkulde mærke nogen Aftagen af ſin Synsevne, maa man erindre, at det ſærdeles ofte kun beror paa en Kort- eller Langſynethed, der i og for ſig neppe kan betragtes ſom nogen Sygelighed, og ſom kan afhjælpes ved Brug af Briller; hvis man uden denne Hjælp vil vedblive at afbenytte ſine Øjne, vil de blive overanſtrengte, og virkelig Sygelighed kan opſtaa i dem.

Vigtig for hele Legemets og ſpecielt for Øjnenes Sundhed er det, at man indtager en paſſende Stilling til ſit Arbejde; man maa ikke bøje Hovedet for ſtærkt forover mod Arbejdsgjenſtanden; foruden at Øjets Synsvidde forringes, vil den foroverbøjede Stilling bevirke Blodtilſtrømning til Hovedet med de dertil hørende Fænomener; endvidere kan Legemets Holdning i det Hele lide: Ryggen krummes, Bryſtet bliver for fladt, og Aandedrættet beſværes. Profeſſioniſter, hvis Arbejde kræver en ſaadan Stilling, vil kunne give ſlaaende Beviſer paa Rigtigheden af det her ſagte. I Skolen har Børnene ſtor Tilbøjelighed til at indtage en ſaadan forkert Stilling til deres Arbejde, og de ofte uhenſigtsmæſſige Borde og Bænke ſkal ikke bidrage til at forhindre denne Uvane. Dette er da ogſaa et af de væſenlige Punkter, ſom den moderne Skolehygiejne har faaet fremdraget, og der er i de nordiſke Lande gjort mange og betydningsfulde Skridt hen mod det Maal at forhindre, at Legemets Holdning og Øjnenes Synsevne fordærves allerede fra Skoleaarene af. Henſigtsmæsſigt Skolemateriel er nu indført i alle offentlige og de fleſte ſtore private Skoler, og der holdes nuomſtunder en langt ſkarpere Opſigt med, at de Unge ikke faar Tilladelſe til at henſætte ſig i en hvilkenſomhelſt Stilling ved Skolebordet.

I vor meget læſende Tid har man naturligvis ikke kunnet undlade at anſtille Underſøgelſer om, hvorvidt den i Bøger og Blade afbenyttede Skrift har nogen Indflydelſe paa Øjets Svækkelſe. Den fine Skrift, ſom for at vinde Plads ofte anvendes, er abſolut ſkadelig for Øjet. Man har endogſaa opſtillet en Tabel, der angiver Minimum for Typernes Størrelſe, hvor lang Afſtand der bør være mellem Ordene eller Linjerne, ſamt hvor lang Linjen i det Højeſte bør være. Man har endvidere anſtillet Underſøgelſer om, hvilken Skrift, den latinſke eller den gothiſke, der var bedſt for Øjet o. ſ. v., men der er ikke endnu opnaaet fuld Enighed herom blandt de Sagkyndige. Kort ſagt: Hygiejnen arbejder utrættelig for at finde de Midler og Maader, ved hvilke det tør haabes, at Øjet bedſt kan bevares i Sundhed og Kraft.

Vi ſkal nu betragte vor anden Sans, Hørelſen, og det Redſkab, hvormed vi er udruſtede for at kunne opfatte Lydindtryk og føre dem frem for Bevidſtheden.

De færreſte Mennesker véd, at det, vi kalder „Lyd“, kun er en vis bølgeformig Bevægelſe af Luften; de tænker ikke paa, at der i Virkeligheden intet var at høre, hvis der ingen Luft eller Atmosfære fandtes. Hvis vi kunde tænke os, at vi blot i nogle Øjeblikke kunde opholde os i et Rum, hvorfra al Luft var fjernet, vilde vi for Exempel ikke kunne „høre“ et Piſtolſkud, der blev affyret i dette Rum; det er ikke Piſtolſkuddet i og for ſig, ſom knalder; Lyden fremkommer førſt ved, at den omgivende Luft ſættes i Bevægelſe eller, ſom Fyſikeren ſiger, ſættes i Svingninger, der kan ſammenlignes med Bølger, ſom de fremkommer i Vand, naar dette paa en eller anden Maade ſættes i Bevægelſe; ligeſom Bølgerne danner ſig i Kreds omkring Stedet, hvor Bevægelſen er frembragt og breder ſig ud i ſtedſe videre Kredſe, indtil de tilſidſt helt taber ſig, ſaaledes danner der ſig ogſaa Bølger i Luften, ſom forplantes ud til alle Sider fra det Sted, hvor Ryſtelſen foregik, men ogſaa disſe Bølger viſkes efterhaanden ud og taber ſig i Lufthavet. Saa længe man befinder ſig indenfor Rækkevidden af disſe Luftbølger, kan man „høre“ eller rettere gjennem Høreſanſen opfatte Ophavet til Bølgebevægelſen ſom en Lyd, ſtærkere og tydeligere, jo nærmere vi befinder os ved Udgangspunktet, hvor Bølgebevægelſen jo ogſaa er ſtærkeſt, ſtadigt ſvagere, jo længere vi er fjernede fra Midtpunktet, indtil Bølgebevægelſen helt er ſtandſet og vi altſaa ikke hører noget.

For at forſtaa den Sansning, vi kalder Hørelſe, er det aldeles nødvendigt, at man førſt har fattet den her angivne Forklaring af, hvad Lyd egenlig er, og er aldeles paa det Rene med, at en „Lyd“ førſt bliver til Lyd ved at ſanſes gjennem vort Høreredſkab; Lyden er ikke udenfor, men indeni os; udenfor os optræder den kun ſom en Bølgebevægelſe i Luften eller Atmosfæren.

(Fortſættes.)

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 37:

Der ønſkes en Opſkrift paa ſtrikkede eller heklede Gardiner og Møbelovertræk, tydeligt og praktiſk fremſtillet, ſaa at Enhver med Lethed kan rette ſig efter den. Der udbedes tillige Forklaring over, hvorvidt Indſenderinden eller nogen af hendes Bekjendtſkab har haft de beſkrevne Sager i Brug, og hvor længe, hvor meget Materiale, der gaar til, hvad dette koſter, og hvor megen

Tid der omtrent er anvendt paa Forfærdigelſen.

Som Svar paa Deres ærede Præmieſpørgsmaal i Nr. 37 af „Raadgiver for Hus og Hjem", tillader jeg mig at ſende Dem en Opſkrift paa en Blonde og Mellemværk til Gardiner, ſom baade er ſmukke, næſten uopſlidelige og lette at udføre.

Til Blonden, ſom bliver hæklet af groft Bomuldsgarn Nr. 6 eller 8, hækles i frem- og tilbagegaaende Rækker; man ſlaar 33 Maſker op, og de tre ſidſte Maſker danner den førſte Stangmaſke.

1ſte Række: 3 St. (Stangmaſker), 2 L. (Luftmaſker), 3 St. i de førſte 6 Opſlagningsmaſker, 2 L., ſpring 2 over, 3 St., 2 L., ſpring 2 over, 3 St., 2 L., 3 St. i de næſte 6 Maſker, 2 L., 3 St., 2 L. i de næſte 3 St., 2 L., 3 St. i de ſidſte Opſlagningsmaſker, vend om.

2den Række: 5 L. (3 St., 2 L. 3 St.) i det førſte Hul, 3 St. i det andet Hul, 2 L., 3 St. i det 3dje Hul (3 St., 2 L., 3 St.) i det 4de Hul, 3 St. i det 5te Hul, 2 L., 3 St. i det 6te Hul (3 St., 2 L., 3 St.) i det ſidſte Hul.

3dje Række: 3 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det førſte Hul, 2 L., 3 St. i det 2det Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 3dje Hul, 2 L., 3 St. i det 4de Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 5te Hul, 2 L., 3 St. i det 6te Hul.

4de Række: 5 L. (3 St.) i det 1ſte Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 2det Hul, 3 St. i det 3dje Hul, 2 L., 3 St. i det 4de Hul, (3 St., 2 L., 3 St.) i det 5te Hul, 3 St. i det 6te Hul, 2 L., 3 St. i det 7de Hul, (3 St., 2 L., 3 St.) i det ſidſte Hul.

5te Række: 3 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det førſte Hul, 2 L., 3 St. i det andet Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 3dje Hul, 2 L., 3 St. i det 4de Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 5te Hul, 2 L., 3 St. i det 6te Hul, 2 L., 3 St. i det ſidſte Hul.

6te Række: 5 L., 3 St. i det 1ſte Hul, 2 L., 3 St. i det 2det Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 3dje Hul, 3 St. i det 4de Hul, 2 L., 3 St. i det 5te Hul, (3 St., 2 L., 3 St.) i det 6te Hul, 3 St. i det 7de Hul, 2 L., 3 St. i det 8de Hul, (3 St., 2 L., 3 St.) i det ſidſte Hul.

7de Række: 3 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 1ſte Hul, 2 L., 3 St. i det 2det Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 3dje Hul, 2 L., 3 St. i det 4de Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 5te Hul, 2 L., 3 St. i det 6te Hul, 2 L., 3 St. i det 7de Hul, 2 L., 3 St. i det ſidſte Hul.

8de Række; 5 L., 3 St. i det 1ſte Hul, 2 L., 3 St. i det 2det Hul, 2 L., 3 St. i det 3dje Hul, 2 L. (3 St., 2 L., 3 St.) i det 4de Hul, 3 St. i det 5te Hul, 2 L., 3 St. i det 6te Hul, (3 St., 2 L., 3 St.) i det 7de Hul, 3 St. i det 8de Hul, 2 L., 3 St. i det 9de Hul, (3 St., 2 L., 3 St.) i det ſidſte Hul.

Nu er den førſte Takke færdig, og man fortſætter de andre ligeſom denne.

Mellemværket er ganſke ſom Blonden, kun at de yderſte Takker ikke ſkal hækles med, men at det ſkal være ens paa hver Kant. Der ſkal hækles en lille Picot paa Takkerne i Blonden. Man bruger til Gardinet Oſtelærred, ſom man kan faa hos Weſſel & Vett for 35 Øre Alen, eller man kan tage Netteldug eller Filet-Kanevas, ſom maa være af ſamme Farve ſom Garnet. Man kan ogſaa ſætte Blonden lidt rynket paa Jute- eller Sækkelærreds Gardiner, og det ſer nydeligt ud.

C.

Hr. Redaktør!

Da jeg i Deres ærede Blad ſer, at der ønſkes en Opſkrift paa Forfærdigelſen af Gardiner og Møbelovertræk, ſender jeg Dem disſe Linjer.

Som ung Pige lavede jeg til min Moder Gardiner, Bordtæpper og Stykker til Læneſtolene og Sofaen, paa en meget billig og praktiſk Maade. Jeg kjøbte almindeligt Dowlas til 25 Øre pr. Alen, trak Traade ud paa langs og tvers, ſaa at det blev ſom tærnet. De udtrukne Traade lagde jeg tre og tre ſammen, ſnoede dem lidt, og med en Stoppenaal trak jeg dem gjennem Tøjet ſaaledes, at Traaden ved hver Tærne blev krydſet to Gange paa langs og paa tvers. Disſe Gardiner ſer nydelige ud, naar de er ophængte, og alle, der har ſet dem, beundrer dem, og de er tillige ſaa ſtærke, at de kan holde mindſt 4—5 Hold kjøbte Gardiner ud; de ſkal kun vaſkes og rulles (ikke ſtives); de er meget nemme at forfærdige. Jeg lavede uden Anſtrengelſe et Fag om Ugen.

Man kan ogſaa kun trække Traadene ud paa langs til Gardiner; det er altſaa kun det Halve Arbejde. Graat og hvidt Javalærred ſer ſmukt ud til Bordtæpper og lignende Sager.

C. A.

(Se omſtaaende Model).

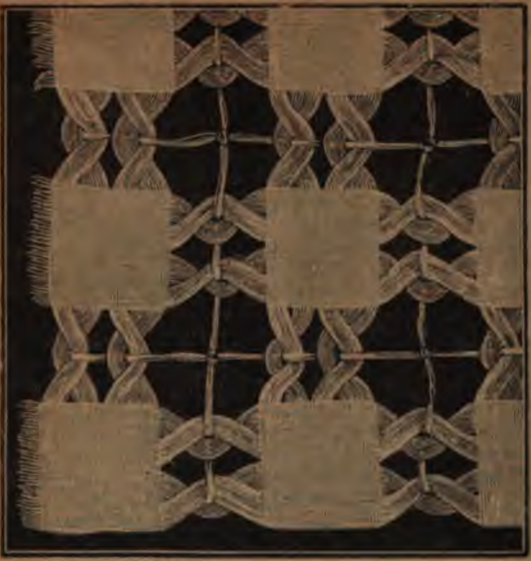

Husraad.

Uſkadeligt Farvemiddel til rødt Haar.

Store, friſke Vejbred (Plantago) eller tørrede, ſom kan kjøbes paa Apotheket, ſkæres fint i Stykker og lægges i en Flaſke med vid Hals. Flaſken fyldes med rent Aavand og overbindes med en Oxeblære, i hvilken man med en Naal ſtikker nogle Huller. Man lader det nu ſtaa paa et varmt Sted i 8 Dage for at trække, ſier det derpaa, lægger friſke Vejbred i og lader det ſtaa i Kakkelovnsrummet endnu i 8 Dage og ſier det derefter for anden Gang. I 40 Kubik Tommer af denne Vædſke opløſer man nu ¼ Lod venetianſk Sæbe og ¼ Lod Soda, og Farvemidlet er ſaa færdigt til at kunne bruges. Hver Dag, naar man reder ſig, dypper man Kammen i dette Vand, reder Haaret, ſaa det bliver fugtet over det Hele, og lader det derefter være udſlaaet, indtil det er tørt igjen. Efter nogle Ugers Forløb vil den røde Farve forandre ſig til en ſmuk blond Kulør.

X—n. X—k.
Grebbeſtad.

Champagnepulver,

ſom kan forvandle enhver Slags hvid Vin til Champagne, beſtaar af: en halv Drachme kulſurt Natron, 20 Gram Vinſtensſyre og 3 Unſer finſtødt Melis. Et ſaadant Pulver forſlaar til en Flaſke Moſel- eller Würzburgervin. Naar det er hældt i Flaſken, proppes den øjeblikkelig til, hvorefter man efter højſt et Minuts Forløb, har Champagnen færdig.

Lovitz.

Middel mod Blegſot.

8 Lod Pommerantsſkaller.
4 Lod Millefolium.
6 Lod engelſk Lakrits

koges ſaa længe i to Potter Vand, til der kun bliver 1 Pot tilbage, derefter ſies det og afkøles. Senere hælder man for 40 Øre Myntesdraaber og for 40 Øre Jerndraaber deri, hælder det paa Flaſker og propper det godt.

Heraf tages en Spiſeſkefuld Morgen og Aften et Kvarter før man ſpiſer.

X—n. X—k.
Grebbeſtad.

Middel mod ondartet Hoſt

4 Lod ujættet Smør, 4 Æg-blommer, ½ Fjerdingspund Honning og 4 Lod hvidt, revet Ingefær arbejdes ſammen, til det dan en Art Peberkagedejg. Ma maa ikke varmes, heller ikke ko og ikke heller nogen af den kelte Beſtanddele.

Heraf tages en Theſkef Gange om Dagen: Morgen, dag og Aften.

X—n, X—
Grebbeſt

At prøve Melk.

Derſom Melken bruſer, man hælder ſtærk Eddik er der blandet Soda, Potaſk Kalk i den, ſaa meget, at ſkadeligt for Sundheden.

X—n, X—
Grebbeſt

Trykt i Carl Allers Etabliſſ
Kjøbenhavn.

RAADGIVER
for
HUS OG HJEM
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr 45.

Hjemmet.

Noget om at give.

Der gives to Maader „at give paa". Jeg kan huſke, at vi ſom Børn altid ſaa' forbavſede paa de af vore Kammerater, der nogle Dage før Jul var ivrigt beſkæftigede med at ſkrive „Ønſkeſedler" — det forbavſede os, fordi det havde vi aldrig behøvet. Vi fik altid i Gave det, vi i vort ſtille Sind havde ønſket os — hvorledes Fader og Moder fandt det ud, véd jeg ikke, jeg tænker altid, det maa være den højeſte Grad af Kjærlighed, der kan give paa den Maade. Saaledes huſker jeg engang, at vor Nabos lille Pige havde faaet en ny Dukke, hvis ſtraalende Skjønhed fik mig til at udgyde et Par Misundelſens Taarer, da jeg var ene. Jeg var vis paa, at ingen havde ſet det — men da jeg Juleaften kom hen til min Plads ved Bordet, laa der lige Mage til Dukken, endogſaa med det ſamme Blomſtermønſter i Kjolen — hvor vidſte dog Moder det? Naar man bliver ſtørre, ſer man efterhaanden mere og mere, hvor tidt Vægt Giverne i Grunden lægger paa Gaven, de ſkal give „den eller den" „et eller andet", og ſaa ſer de at ſlippe letteſt muligt fra det. Er det ſaaledes et Menneſke, der ikke „godt kan bydes andet end Blomſter", ſaa bliver Pigen eller Tjeneren eller en Bekjendt anmodet om „at beſtille en Buket hos en Blomſterhandler til den og den Pris", ſaa overlades det Vedkommende, for det der ſkal modtage Gaven aldeles ligegyldige Menneſke, at beſørge Sammenſtillingen og alt Øvrigt. Jeg ſætter nu, at den, der ſkal modtage Gaven, havde ſærlig Smag for Violer, og Giveren godt vidſte det, men i Øjeblikket ikke tænkte paa det. Mon ſaa ikke den unge Pige, der ſkulde have Buketten, vilde have følt ſig uendelig mange Gange mere glad ved at faa en Violbuket med rigtige Stilke, i Stedet for den kunſtige Buket paa Staaltraad, der har været Vedkommende lige ſaa dyr? Jeg kan fortælle et lille Exempel paa Gavehenſynsløshed af ſamme Slags. En ung Bekjendt af mig har i tre Aar været Guvernante i et rigt Hus. Til Julen fik hun til Julegave en koſtbar bleggrøn Modekjole, thi i alle de tre lange Aar var det ikke faldet Huſets Frue ind at lægge Mærke til den unge Piges Frygt for øjnefaldende Farver og hendes Forkjærlighed for dæmpede, mørke Stoffer. Men Kjolen havde koſtet „ſaa og ſaa meget", en „nydelig" Preſent til en Guvernante; det gjorde rigtignok Fruens gode Hjerte Ære at vælge noget ſaa ſmukt og moderne.

„Jeg véd ſlet ikke, hvad jeg ſkal give Moder til Jul," ſukkede en ung Pige fornylig, „jeg har ikke Idé om noget, hun trænger til. Hvad ſynes De, jeg ſkal lave til hende?"

„Intet, hvis De virkelig intet véd," lød mit Svar.

Den ſidſte Gang, jeg var i Beſøg dér, hørte jeg, at Moderen talte om en ny Slags ſtrikkede Morgenkraver, hun ſyntes ſærlig godt om, og jeg ſaa', at hun kunde trænge til et nyt Betræk til ſin Skammel, men dog anede Datteren ikke, hvad hun ſkulde „lave" til ſin Moder. Endnu værre er det næſten, naar Ægtefæller ikke véd, hvad de ſkal give hinanden. Saaledes forærede en Bekjendt af mig i en ſaadan Forlegenhed ſin Kone „tolv Flaſker god Vin", „ſom han naturligvis ſelv drak," ſagde Konen leende; hun tog Sagen med mere Humor, end jeg vilde have været i Stand til. Rigtignok havde hun til Julen foræret ham en indlagt kineſiſk Æſke, ſom han ſlet ikke havde Brug for, og ſom hun derfor nu brugte til at gjemme ſine Sløjfer og Handſker i. Dette Ægtepars Børn faar til Julen en hel Ladning gode Ting, thi alt opſpares „til Jul“. Den lille Kriſtian, den yngſte Søn, kom rigtignok ikke paa Iſen hele fire Uger før, fordi hans Støvler var itu og han førſt fik de nye „til Jul“, men ſaa fik han ogſaa Hue, Overfrakke, Vanter, Halstørklæde o. ſ. v., „altſammen noget, jeg ſkulde have alligevel“, ſom den Lille uden ſynderlig Juleglæde bemærkede. Jeg véd, at han i Fjor i lang Tid havde ønſket ſig en Lommekniv, og netop fordi denne lille Gjenſtand manglede, frydede han ſig ſlet ikke over „de mange Lommer“, han fik, og ſom han „ſkulde have havt Kniven i“. Der gives efter min Mening ingen taabeligere Skik end „at give“, naar man ikke engang har Hjerte til at tænke ſig. om den, der ſkal modtage Gaven, „ønſker det Givne eller ej.“

„Julie“.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 37:

Der ønſkes en Opſkrift paa ſtrikkede eller hæklede Gardiner og Møbelovertræk, tydeligt og praktiſk fremſtillet, ſaa at Enhver med Lethed kan rette ſig efter den. Der udbedes tillige Forklaring over, hvorvidt Indſenderinden eller nogen af hendes Bekjendtſkab har haft de beſkrevne Sager i Brug, og hvor længe, hvor meget Materiale, der gaar til, hvad dette koſter, og hvor megen Tid der omtrent er anvendt paa Forfærdigelſen.

Billigt og praktiſk Overtræk til Møbler.

Jeg kjøbte 5 Alen Heſſian af den bedſte Slags, ſom er 2½ Alen bredt og koſtede 50 Øre Alen, og ½ Pund brunt, engelſk Garn, ſom jeg gav 1½ Krone for; jeg maalte Heſſianet ud og delte det ſaa af til Sædet, Ryggen og Armſtykkerne til Sofaen, ſamt til fire Stole, og ſyede ſaa hver Del for ſig. Midt paa Armſtykkerne og Sædet ſyede jeg en Stribe, ¼ Alen bred, ſom jo ved Monteringen nøjagtig maatte paſſe i løbende Linje med hinanden; paa det øvrige af Tøjet, paa hver Side af Friſen og hele Ryggen ſyede jeg et Ornament, 3 Tommer langt og 1½ Tomme bredt, meget tæt ved hinanden, ſaaledes, at det enes Længdeſide bliver ſyet mod det andets Tverſide. Paa Stolene ſyede jeg den ſamme Stribe midt paa, og det ſamme Ornament paa hver Side; jeg ſyede det paa to Maaneder i den Tid, jeg kunde faa tiloveꝛs fra al anden Husgjerning, ſom jeg ene beſørger. Overtrækket bliver benyttet i en Dagligſtue, hvori vi er ſyv Menneſker hver Dag, hvoraf fire Børn; alle ſom ſer det, beundrer det og finder det ſmukt. Overtrækket har været paa et Aar, og er ſom nyt endnu.

Jeg har ogſaa lavet Betræk til fire Stole i min bedſte Stue; det har jeg hæklet af gammelt Uldgarn; jeg havde i længere Tid ſamlet alt kaſſeret, hvidt Uldtøj ſammen, Børnene hjalp med at trevle det op og binde Enderne ſammen (jeg tvinder to Ender ſammen for at gjøre Garnet ſtærkere), ſaa farvede jeg det Hele ſort i Pakfarve. Til mine Stoleſæder ſlog jeg 116 Maſker op, de 16 midterſte Maſker i tuneſiſk Hækling til at ſy en Bort i Korsſting, hvorimod de 50 Maſker ved hver Side er hæklet paa en anden Maade. Man ſlaar alle Maſkerne op paa en almindelig Tuneſernaal. I førſte Række ſlynger man om, lader tre Maſker falde, ſlynger om og lader en Maſke falde, ſlynger om og lader atter en Maſke falde, ſaa tre og ſaaledes bliver man ved, til de 50 er nede; nu lader man kun én Maſke falde ad Gangen i de 16 Maſker, ſaa de ſidſte 50 paa ſamme Maade, ſom den førſte Side. I anden Række ſlynger man om og tager tre Maſker op bagved de tre, ſom faldt paa én Gang, og ſaa de to i almindelig tuneſiſk Hækling, og atter tre bagved; det gjentager ſig 50 Gange, ſaa tuneſer man 16, ſaa tre bagved og to tuneſes; ſaaledes ſom diſſe to førſte Rækker bliver man ved hele Tiden; man maa altid paſſe, at de tre Maſker kommer lige for hinanden. Naar man paa den Maade har hæklet et Stykke, maa man tage ind ved begge Sider for at give Overtrækket Stoleſædets Form; jeg ſyede en lille, let Bort af Garnender, jeg havde levnet fra andre Broderier; det tager ſig ſmukt ud paa Stolene, og er overmaade ſtærkt.

Meta.

For de Smaa.

Smaa Kunſtværker af brugte Brevkort.

Af brugte Brevkort? Rigtig med Skrift paa? Ja! Ganſke rigtig, ſelv af dem kan der laves meget, der baade gjør de ſmaa

Forarbejdere Glæde og de ſtore Modtagere Glæde. Hør nu blot! Lad os ſe lidt paa de ſmaa Billeder her; det ene viſer os et lille Staffeli til at ſtille Viſitkortportrætter paa. Man klæber brunt Papir over den beſkrevne Del af Kortet og ruller Kortene paa langs ſammen over et Blyant, ſom ſaa trækkes ud, hvorpaa det brune Papirrør klæbes rundt ſamme, ſaa at det danner et hult Rør. De tre Rør fæſtes ſammen med ſmaa, fine Knappenaale, der bøjes om paa den modſatte Side, og en lille Rende af et Stykke paa begge Sider med brunt Papir overklæbet Kort anbringes, ſom Du kan ſe, med en Naale foran paa Staffeliet, til Støtte for Fotografierne, medens en længere og bredere Stribe med en Naal befæſtes foroven og rettes ſkjævt ud, ſaa at Staffeliet derved kan komme til at ſtaa. Det forſtaar Du jo nok altſammen? Billedet 2 viſer en Ramme til et Viſitkortportræt, der er lavet af fire Rør med en Bagvæg af et overklæbet Poſtkort; det fæſtes faſt med de ſmaa Naale, ſom holder Rammen ſammen, og der ſættes en lille Løkke i foroven, for at Rammen kan hænge op, hvis den ikke ſkal ſtaa paa Staffeliet. Den lille Etagere er lavet af tre hele Poſtkort, brune paa begge Sider, og fire Ruller, ſom er lavet ſom til Rammen og Staffeliet. Der bores Huller i de tre Kort, og de fire Rør ſtikkes igjennem, ſom Billedet viſer Dig. De øverſte Aabninger lukkes med fire paaklæbede Knapper. Forſtaar Du det ikke helt, ſaa ſiger Moder Dig nok lidt Beſked — naar Du ſaa er artig og lader hende faa Ro til at lave ſine egne Julegaver.

W—r.

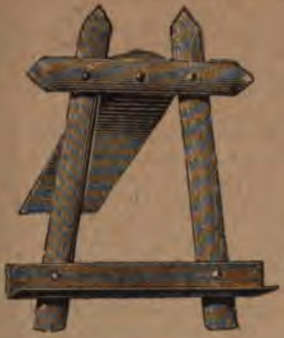
Fig. 1.

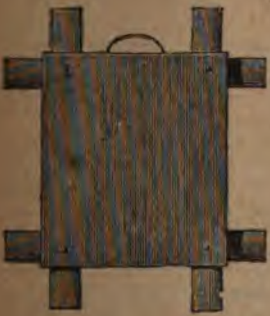
Fig. 2.

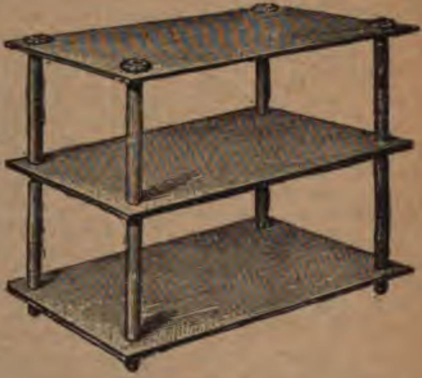
Fig. 3.

Husraad.

Midler mod overflødig Haarvæxt.

(Svar til Stella.)

Mod overflødig Haarvæxt anbefales følgende ſimple og aldeles uſkadelige Middel: Man blander en Vægel koncentreret Drus Eddike med omtrent for fem Øre vandrevet Kridt, kommer Blandingen paa en Flaſke og ryſter det godt for hver Gang man bruger det, hvilket man [illegible] hver Aften, naar man gaar til Sengs. Det ſmøres paa de angrebne Steder med en blød, alden Klud, og man bliver ſiddende til næſte Morgen; dog maa det paaſmøres temmelig tykt. Ved ſtadig at bruge den lige ſaa ſimple ſom billige Maade befries man lidt efter lidt for en i Sandhed ubehagelig Plage. Det ſkulde oprigtig glæde mig, om jeg ved dette Middel kunde bidrage mit til at hjælpe bemeldte Dame fra at blive Offer for [illegible]

[illegible]

I Anledning af [illegible] om „Middel mod Haarvæxt" [illegible]

[illegible]

I Anledning af en [illegible] i „Raadgiver for Hus og Hjem" [illegible]

Lokalet, havde dryppet ham paa Hovedet, og derved borttaget Haaret paa dette Sted. Dette foranlediger mig til at fremdrage den Kjendsgjerning, at Fedt, der drypper af ſede, røgede Vax, ved at paaſmøres Huden og ved at indtørres i ſamme kan borttage Haar. A. J.

Kliſtær de Haar, der ønſkes borſkaffede, ſaa tæt ved Huden ſom muligt, tag derpaa en Vinranke, ſom nylig er ſkaaren af Vinſtokken, og hold den med den ene Ende i Ilden og opfang den Saft, der trænger ſig ud af den anden Ende, i en Kop. Med denne Saft gnides det afklippede Sted ſaa varmt, ſom det kan taales. Dette gjentages endnu en eller to Gange, hvorved de tilbageblevne Haarrødder vil dø og efterhaanden falde ud af ſig ſelv, hvorfor der ſelvfølgelig aldrig vil komme Haar paa dette Sted. Stella.

Middel mod ſprukne Hænder.

Den Tid kommer nu, hvor mangfoldige Mennesker, ſærlig Kvinder, gaar omkring med ſprukne Hænder og en [illegible] deri. Glycerin er et godt og anvendeligt Middel, men [illegible]

Karbolſyre 5 Gr
Deſtilleret Vand
Glycerin 25 Gr
Spiritus vini 2

Dette er dog [illegible] ſtor Portion; Fjerdepa faar jeg for 15 Øre, o da nok for lang Tid haabe, at dette vil blive fulgt af mange; forlyge det forgjæves.

Kartoffelfrikaſſe.

Naar Sukkerkartofler indtil de faaer men ikke til de briſter; [illegible]

Kokkenhaven

At faa Kartofler til [illegible]

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr 46.

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

Vi maa dog for Fuldſtændigheds Skyld her erindre, at Lyden kan forplantes til vort Øre ogſaa gjennem andre Mellemled end Luften; ja, meget ofte ledes Lyden endog bedre gjennem andre Medier. Som oplyſende Exempler ſkal jeg her nævne et Par. Vognrummelen, Larmen af et fremdragende Rytterregiment eller lignende høres tidligere, naar man lægger Øret mod Jorden, end den opfattes gjennem Luften; den faſte Jord forplanter Lyden bedre; lægger man Øret til en lang Bjælke f. Ex., vil man med Lethed kunne opfatte en ſvag Kradſen med en Negl mod ſammes anden Ende, ſom man abſolut ikke kan høre, naar man ſtaar op, ſelv om man befandt ſig langt nærmere ved Ophavet til Lyden; Lægen benytter til Underſøgelſen af Lunger og Hjerte ſit Stethoſkop, et ſimpelt Inſtrument, hvis Brugbarhed netop beror paa den Kjendsgjerning, at Lyden, her altſaa Aandedrættet og Hjerteſlaget, forplantes bedſt gjennem faſte Stoffer. Flere af de Apparater, der er blevne konſtruerede til bedſte for Tunghørige, er ogſaa grundede paa denne almindelige Kjendsgjerning.

Efter at vi nu har klaret os, hvilke de fyſiſke Fænomener er, ſom ved Hjælp af vort Høreredſkab bringes til vor Hjernes Bevidſthed ſom „Lyde", ſkal vi nu høre lidt om, hvorledes dette Organ er bygget.

Det er ikke meget af Høreorganet, vi ſer udvendigt; det er væſenlig kun den ſtore af Bruſk og Hud dannede Tragt eller det ſaakaldte ydre Øre. Det egenlige Høreredſkab ligger nemlig godt gjemt inde i en Hulhed i Tindingebenet. Fra Yderøret fører en noget bugtet Kanal, Øregangen, ind til ſelve Høreapparatet, hvis Beſtemmelſe det er at modtage en Del af de Lydbølger, der udgaar fra et eller andet tonende eller lydgivende Legeme, og efter Behov enten forſtærke eller ſvække disſe Lydbølger. Lydbølgerne ſætter derefter visſe Smaadele i Bevægelſe og paavirker paa denne Maade Hørenervens fine Forgreninger. Det Indtryk, Hørenerven ſaaledes modtager, forplantes ind i Hjernen og bringes derefter til Bevidſthed.

Vi kan under Betragtningen af Høreorganet ſondre det i tre Dele: Yderøret, Mellemøret og Inderøret.

Til Yderøret hører det Organ, vi ſpecielt kalder „Øret" og Øregangen. Øret danner, ſom allerede bemærket, en vid Tragt, der ſkal opſamle Lydbølgerne; at dette virkelig er dets Forretning, kan bedſt ſes af en almindelig Bevægelſe, vi gjør, naar vi ret vil høre efter; vi anbringer nemlig vor Haandflade udenom Ørebruſken, ſaa at vi altſaa for en Tid ligeſom forøger dens Størrelſe ſaaledes tilvejebringer en Betingelſe for at opſamle endnu flere Lydbølger, end Øret ſelv er i Stand til. De mange Krumninger og Ophøjninger, ſom Ørebruſken danner, ſætter os i Stand til at kunne optage Lydbølger, ſom kommer fra forſkjellige Kanter, idet Lyden derved kaſtes tilbage og ind i Øregangen. Af Vigtighed er Ørets Stilling mod Hovedet; Folk, der af Naturen eller ſom Følge af Sammentrykning af Yderøret, har fladtrykte Ører, hører mindre godt end dem, hvis Ører ſtaar noget ud paa Hovedet. Man antager, at den bedſte Øreſtilling er den, der danner en Vinkel paa 45 Grader med Hovedet. Man ſkal derfor, naar man beſidder velformede Ører, vel vogte ſig for at fordærve Stillingen ved f. Ex. ſtramt ſluttende Hattebaand og Ørelapper, ved Behængning med tunge Ørenringe o. ſ. v. Den barbariſke Skik at gjennemſtikke Ørelappen, for deri at anbringe Ringe, er altſaa ikke ſaa aldeles uſkadelig. Den er, ſom bekjendt, et Offer, Kvinderne bringer deres Forfængelighed; den meget ſædvanlige Mening, at Anbringelſen af Ringe i Ørerne ſkulde være gavnlig for Øjnene, er aldeles uholdbar. Øretragten ender i Øregangen, en Kanal paa omtrent 1½ Tommes Længde, der leder Lyden ind til det egenlige Høreorgan. For Enden af Øregangen er der udſpændt en fin Hinde, Trommehinden, ſom altſaa aflukker Yderøret fra Mellemøret, og ſom ſættes i Svingninger, naar Lydbølgerne har pasſeret Gangen og ſlaar an derimod. Øregangens Hud indeholder en Masſe Fedtkirtler, ſom afſondrer det ſaakaldte Ørevox; Indgangen er meget almindelig beſat med Haar, hvis Opgave det er delvis at forhindre Adgang af fremmede Legemer; hos ældre Folk ſer man ofte, at disſe Haar har antaget en betydelig Størrelſe. Vi ſkal ſenere give en Del praktiſke Vink med Henſyn til Renholdelſen af Øregangen og nævne nogle ſygelige Tilfælde, der let kan opſtaa.

Inden vi forlader Yderøret, ſkal det endnu nævnes, at Ørebruſken er forſynet med Muſkler, hvis Opgave det ſkulde være at bevæge Øret i forſkjellige Retninger ſaaledes, ſom mange Dyr formaar det. Menneſket er imidlertid blevet afvænnet med at bruge disſe Muſkler, og der findes nu kun ſaa Perſoner, der beſidder Evnen til at benytte dem, og ſom ſaaledes formaar at bevæge Yderøret.

Til Mellemøret hører den ſaakaldte Trommehule, et Rum af en uregelmæsſig Tærningform, og hvorfra der fører en fin Kanal ind i Næſeſvælgrummet. Der er altſaa en Forbindelſe mellem Næſe og Mund paa den ene Side, og Øret paa den anden; det er denne Forbindelſe, der bevirker, at en Snue (Betændelſe af Næſens Slimhinde) kan forplante ſig op i Mellemøret og give Anledning til Tunghørighed. Naar vi pudſer Næſen ſtærkt, bemærker vi af og til ligeſom et Knald i Øret; det opſtaar ved, at Luften presſes ſtærkt igjennem den omtalte Kanal, frembringer Ryſtelſe af Trommehinden og dermed ſkaber en Lydopfattelſe. Ørelægen benytter ofte denne Kanal for at kunne paavirke en Sygdom i Mellemøret; han indfører da et eget bøjet Sølvrør gjennem Næſen ind i Næſeſvælgrummet, hvor han da ved at dreje det udad kan træffe Indgangen til Kanalen, og er nu i Stand til gjennem Røret at indblæſe eller indſprøjte de Medikamenter, han vil anvende, helt ind i Trommehulen. Den omtalte Kanal eller, ſom den ogſaa kaldes, det Euſtachiſke Rør, ſpiller desuden en vigtig Rolle dels ſom Afleder af den i Mellemøret ſamlede Slim, dels ſom Luftventil, idet det nemlig er af ſtørſte Vigtighed, at Luften bagved Trommehinden har ſamme Tæthed ſom foran.

(Fortſættes.)

Juletræspynt.

Kaſtaniekurve ſom Aftenarbejde for Børn.

Vi ſkal i Dag tale lidt om de pæne, ſmaa Kaſtaniekurve, der danner en ſaa yndelig Pynt paa Juletræet, og hvori der kan anbringes lidt Godter eller en

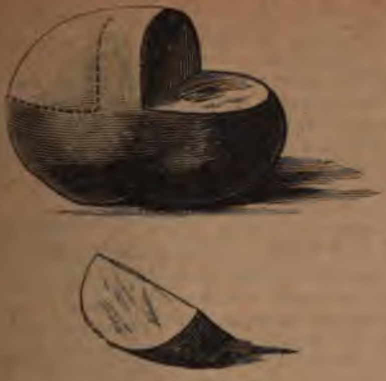

Fig. 1.

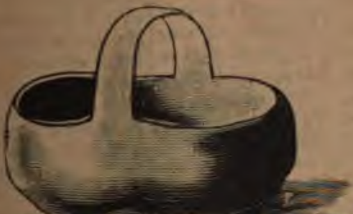

Fig. 2.

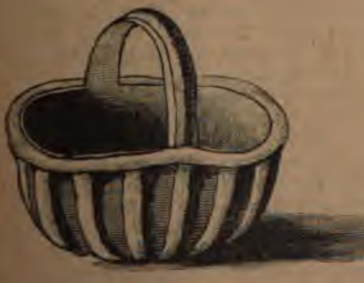

Fig. 3.

lille Præſent, for Exempel et Fingerbøl eller lignende. Til disſe Kurve udſøges de ſtørſte, fuldſtændig modne Kaſtanier (helt brune), ſaa runde eller regelmæsſig ovale i Formen ſom vel muligt. Saa ſkæres der to lodrette Snit i den runde Side af Kaſtanien; de afgrænſer Hanken; derefter følger fra Siden af to Snit hen til hvor Hanken ſkal være (ſe Afbb. 1), disſe Snit løsner de to Stykker paa Siderne af Hanken. Disſe to ſidſte Snit maa gjøres forſigtigt, for ikke at komme til at ſkjære den tynde Hank igjennem med det ſamme. Nu ſkal vi have alt det Indvendige ud af Kurven, uden at beſkadige den brune Skal eller knække Hanken. Det gjøres med en Kniv ved at ſnitte, bore, ſkære, prikke og hule — men grumme forſigtigt altſammen. Til Juletræspynt bliver der nu en lille Frynſe af Silkepapir kliſtret indeni Kurven, og der bindes en Smule rødt Seglgarn i Hanken til at hænge den op i, da det ikke gaar an at lade den tynde Hank ſtikke direkte ind paa Grangrenen. Naar Moder faar Kurvene overleveret ſaaledes parate til Træet, har hun kun at putte Slikkerierne eller de andre gode Ting i. Afbb. 2 viſer en udhulet Kurv, og Afbb. 3 en Kurv, der er pyntet paa en morſom og nem Maade.

Nu ſkal I høre: I kjender jo Alle de almindelige Siv, der voxer omkring ved Moſer, Søer og Aaer? Har I prøvet paa at trække den fløjlsbløde Marv ud af dem? Naar I løsner Sivets grønne Skal paa den ene Side og ſtryger med Fingrene henad Bladfladen, løsner Marven, der ligner en ſølvhvid Chenilleſtribe ſig meget let. Med den hvide Stribe er det, Kurven paa Afbb. 3 er udſmykket; den er med Fiſke lim ſat faſt om Randen, Hanken og i Striber op langs ſelve Kurven.

Haandarbejde.

Hæklet Barnehat til en lille Pige.

Denne Hat, der har den ſtore Fordel ikke at trykke Barnets Hoved under dets Søvn i Barnevognen, ſom de fleſte Hatte, man kjøber, gjør, har jeg ſelv efter megen Prøven frem og tilbage endelig bragt til det Reſultat, jeg her vil meddele andre. Jeg havde altid haft den Gene, at Barnet ikke kunde ſove, da Hatten trykkede det eller gled frem i Panden, helt ned over Øjnene, men nu, efter at jeg ſelv laver Barnets Hatte, hviler det roligt med ſit Hoved, og faar derved ogſaa en længere og bedre Søvn, naar jeg kjører med det, end tidligere, ikke at tale om, at denne lille Hat koſter langt mindre, end man kan kjøbe nogen nok ſaa tarvelig Hat for. Jeg tager ganſke almindeligt Uldgarn og en Hæklenaal, der paſſer dertil, ſlaar til Pullen 3 Maſker op og hækler rundt, ſtadigt i begge de bageſte Maſkeled, ſom om det ſkulde være til en Lampebakke, idet jeg ſtadigt paſſer paa, at den ikke ſlaber eller ſtrammer. Denne Pul gjør man ſaa ſtor, ſom Barnets Baghoved, man vender da om og hækler ſaa langt tilbage, at man har et Stykke paa zirka tre Tommer, inden man naaer rundt, ſaa drejer man, og paa denne Maade hækler man frem og tilbage fra 20 til 28 Gange, det beror jo paa Barnets Alder og Størrelſe; naar man er færdig med dette, har man en lille Bondehue; nu hækler man en Række helt rundt om denne, beſtaaende af faſte, dobbelte Stangmaſker (dermed mener jeg Maſker, hvortil man ſlaar to Gange om Naalen, ſaa at de derved bliver én Gang ſaa lange, ſom de almindelige Stangmaſker); naar denne Række, hvor der maa hækles to Maſker i én, altſaa, at der bliver én Gang ſaa mange Maſker, ſom der var i ſidſte Række af Huen, er færdig, hækler man hele næſte Række med ſamme Maſker, men man maa i denne Række kun hækle to Gange i hver Maſke lige foran i Panden ſaa langt et Stykke, at det kan blive noget videre, til at danne Piber af det, da der jo altid er dybere Piber foran paa Hatten, end paa Siderne, ellers maa der ikke tages mere ud i denne Række. Derpaa hækler man tre Rækker til, uden at tage ud, ſaa hækler man en lille Takke udenom, og Formen er færdig. Man ſætter da en rund, ſort Vire i Kanten af Piben, lader den begynde ved det ene Øre og ende ved det andet, og bøjer ſaa Viren i førſt mindre og ſaa dybere og ſaa igjen mindre Bøjninger, ſaa at der dannes ſmaa Piber paa Siderne og ſtørre i Panden; man trækker derefter en Løbegang igjennem Nakkedelen. Pynten kan man lade beſtaa af Blonder, men det er endnu billigere at lave to Pompons; disſe laver man ſaaledes: man vikler Garnet om tre Fingre, ſyer med en Stoppenaal faſt om Midten deraf, trækker Fingrene ud, klipper Garnringen over, og ordner Enderne i den runde Boldt lidt. Disſe Pompons ſer meget ſmukke ud; man ſætter ſaa en lille Pibe inden i Hatten, ſom man laver af Blonder, ſyer ſaa to Hagebaand i, og man har ſaa en Hat, der er varm, ſmuk, billig og praktiſk. Om Sommeren laver jeg
hvidt Bomuldsgarn,
nydelige ud til den h
lede Bomuldskjole. Je
to at ſtifte med, ſaa
kan altid ſe proper o
lig ud.

Husraad.

Middel mod Øreſn

Naar man lider af S
Ømhed i Øret, vil
Middel være godt: M
paa Apotheket noget B
olje, hælder et Par Draa
i en Theſke, varmer
et Lys og hælder dem i
Aftenen, idet man ſørge
at Draaberne ikke er ſo
og at de kommer godt i
Man vil da ſnart mærk
udøver en lindrende Virk
om Morgenen ſprøjter
Olien ud med lunken
Smerterne vil da i Rege
borte eller næſten borte.

Til Læſern

angaaende indſendte
til „Raadgiver for
Hjem“.

Vi gjør gjentagende
ſom paa, at de Raad
villigt indſendes til „R
for Hus og Hjem“, lig
Redaktionen maa være
med Navn og Adreſ
imod der i „Raadgive
ſættes Mærker, naar
ſenderen udtrykkelig for
modſatte. De ærede
bedes for Sætningens S
at ſkrive paa den
af Papiret, og helſt
af de indſendte Raad paa
Stykke Papir.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr 47.

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

Medens Trommehulens ydre Væg dannes af Trommehinden, er der paa den indre Benvæg to Aabninger, der danner Indgangen til det indenfor liggende Organ, Labyrinthen, nemlig det ovale og det runde Vindue. Labyrinthen hører til det indre Øre og ſkal altſaa ikke beſkrives her. Fra Trommehinden og til det ovale Vindue er der tvers over Trommehulen udſpændt en Kjæde af 3—4 ſmaa Ben, der efter deres Form kaldes Hammeren, Ambolten og Stigbøjlen. Hammerens Skaft ligger op mod Trommehinden, og Stigbøjlens Fodplade er indfattet i det ovale Vindue. Disſe ſmaa Bens Betydning er den, at ſpænde Trommehinden paa forſkjellig Maade og at forplante dennes Svingninger gjennem det ovale Vindue til Inderøret. Det runde Vindue, der ovenfor blev nævnet, tillukkes med en fin Hinde af lignende Beſkaffenhed ſom Trommehinden.

Det inderſte Parti af Høreapparatet endelig indeholder de egenlig lydſanſende Dele; det ligger fuldſtændigt indeſluttet i Hovedets Benſubſtans og beſtaar af flere forſkjellige Dele, hvoraf de vigtigſte er: Forgaarden, Sneglen og de tre Buegange. Med et Fællesnavn har man ogſaa benævnet dem Labyrinthen, paa Grund af deres indviklede Bygning. Det vilde føre os altfor vidt, og det vil uden Hjælp af oplyſende Tegninger være næſten umuligt at fremſtille Inderørets Bygning paa en forſtaaelig og nogenlunde udtømmende Maade. Jeg ſkal derfor nøjes med at ſige, at der inde i Forgaarden findes to ſmaa Sække eller Blærer, ſom indeholder en Vædſke, Ørevandet, og et Par ſmaa Kalkſtene, Høreſtene. (Enhver, der har ſpiſt Torſk og har gjort ſig den Ulejlighed at ſønderdele Fiſkehovedet, vil viſtnok have fundet et Par ſmaa, fladbuede Kalkſtene, der gaar under Navnet „Torſkepander"; disſe er denne Fiſks Høreſtene). Hørenervens fine Forgreninger gaar ind i de omtalte Sække og ſtaar paa en egen Maade i Forbindelſe med de i Vædſken ſvømmende Høreſtene; de ſvageſte Ryſtelſer af disſe vil altſaa let og ſikkert kunne blive opfattede af Hørenerven. Dette er omtrent Høreapparatets Indretning, naar det ſkal gives i korte Træk, men jeg gjentager, hvad jeg allerede tidligere har bemærket, at det Hele i Virkeligheden er endnu mere kompliceret, men at en videre Udvikling ikke kan gives uden Tegninger. Det her ſagte er imidlertid fuldſtændig tilſtrækkeligt til den overfladiſke Forſtaaelſe, der alene her tilſigtes.

Selve Hørelſen foregaar nu i Hovedtrækkene paa følgende Maade: Lydbølgerne i Luften, der fremkommer ved Støj og Toner, opſamles af Øretragten og føres gjennem Øregangen ind mod Trommehinden, der ſættes i Svingninger; disſe Svingninger ledes gjennem den omtalte lille Benkjæde til Stigbøjlens Plade, der ſidder løſt indfattet i Forgaardens ovale Vindue; Vandet, der indeholdes i Labyrinthen, ſættes i Bølgebevægelſe, ſom atter bevirker en Bevægelſe af Høreſtenene, hvorfra ſaa endelig Hørenervens fine Grene modtager deres Indtryk, ſom da i Form af Lyd eller Toner bringes til Hjernen og Bevidſtheden. Uden at komme nærmere ind herpaa ſkal jeg dog bemærke, at der i Labyrinthen findes et meget indviklet og til Dels endnu uforklaret Apparat, det Cortiſke Organ, hvis Opgave det er at beſtemme Tonehøjden, Klangfarven o. ſ. v., kort ſagt den finere Hørelſe.

Det er da let forſtaaeligt, at der i et ſaa fint og indviklet Apparat ſom Høreapparatet let kan opſtaa Forſtyrrelſer ved Sygdomme eller ved Misbrug. Der kunde nok med god Grund diſputeres om, hvilken Sans der er den ædleſte: Synet eller Hørelſen. En Ting er imidlertid ſikker nok, nemlig, at Hørelſen ſtaar i et langt inderligere Forhold til vor aandelige Udvikling end Synet, og det tør nok antages, at vi, hvis det ulykkelige Valg blev ſtillet os, ſtod os betydeligt bedre ved at beholde Hørelſen end Synet.

Lad os da nu ſe lidt paa de Sygeligheder og Uheld, ſom kan ramme vort Høreredſkab, og lad os underſøge, hvorvidt det ſtaar i vor Magt at bevare det i uſvækket Kraft og Brugbarhed.

Førſt og fremmeſt gjælder det om vort Øre, ſom om enhver anden Del af vort Legeme, at vi ſkal pleje det med Renlighed. Jeg ſkal ſlet ikke omtale det uæſthetiſke i at forſømme Badning og Vaſkning af Yderøret, hvorvel mange Folk under deres daglige Toilet ofte i høj Grad forſømmer dette; men her, ſom overalt ellers vil Mangel paa Renlighed viſe ſig ved Tilſtopning af Hudkirtlerne med deraf følgende Dannelſe af Filipenſer og Bylder, der foruden at vanſire og volde Smerte ogſaa kan fremkalde Betændelſer med midlertidigt eller vedvarende Tab af Hørelſen. Engang imellem kan det være nødvendigt at renſe Øregangen for opſamlet Ørevox. Dette Stof kan, naar det bliver inde i Øret, blive ſtenhaardt og danne en faſt Prop, der aldeles forhindrer Lydbølgernes Adgang, og Følgen bliver Tunghørighed. Medens ſaaledes nogle Menneſker intet gjør for at fjerne Ørevoxet, har andre den Uvane ſærdeles hyppigt at anvende allehaande haarde Inſtrumenter til at udtage det, ſaaledes f. Ex. Haarnaale, Tændſtikker o. ſ. v. Det er meget farligt, da der let fremkaldes Betændelſer, foruden at man ved at komme for langt tilbage kan løbe den Riſiko at beſkadige Trommehinden. End ikke de bekjendte ſmaa Øreſkeer af Ben eller Skildpadde kan anbefales. Vil man renſe Øregangen, bør man udſprøite den med lunkent Vand og derefter anvende en lille, blød Svamp fugtet i Vand og anbragt paa et Skaft, hvormed man forſigtigt udvaſker den. Børn er, ſom bekjendt, meget tilbøjelige til at putte Smaagjenſtande ſom Ærter, ſmaa Sten o. lign. ind i Øregangen; naturligvis maa ſaadanne fjernes ſaa ſnart ſom muligt, da f. Ex. Ærter bulner ud og bliver vanſkeligere at udtage, jo længere de bliver liggende; jeg vil dog altid tilraade, at man lader en Læge udføre den lille Operation, ſom er nem at foretage, naar det ſker paa rette Maade, men ofte beſværlig, naar der førſt i Hjemmet er gjort en Del fejlede og mislykkede Forſøg, hvorved det fremmede Legeme i Almindelighed kun ſtødes længere og længere tilbage. Vil man endelig ſelv prøve paa at udføre Operationen med f. Ex. en Haarnaal, maa man indføre denne langſomt og forſigtigt ovenover Gjenſtanden, aldrig paa Siderne.

(Forts.)

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 42.

Paa vort Præmieſpørgsmaal angaaende Dyrkningen og Indretningen af en lille Have har vi modtaget en utrolig Maſſe, for det meſte virkelig gode og praktiſke Svar. Det var mellem denne Mængde umuligt at vælge „de tre bedſte", og vi valgte derfor at vælge en Del af de Bedſte ud, og ſaa trække Lod mellem diſſes Indſendere. Foruden de tre beſtemte Præmier vil vi ſaa desuden ſende et Par Exemplarer af Olietrykspræmien „Gade i Ribe" efter Tom Peterſens Maleri, til et Par andre Indſendere, hvis Artikler vi helt eller delvis vil aftrykke, naar Pladſen tillader det.

Red.

Jeg vilde gjerne forſøge at beſvare Spørgsmaalet om, hvorledes en lille Have paa 700 Kvadrat-Alen ſkal indrettes paa den henſigtsmæſſigſte Maade.

Fruen forklarer, at hendes Have er en langagtig Firkant; jeg har ſaa tænkt mig, at den kunde inddeles ſom medfølgende Tegning viſer, og jeg har derfor lavet Tegningen efter ſaa lille en Maaleſtok, at den kan optages i Bladet. Da jeg ikke véd, paa hvilken Side af Haven Indgangen er, har jeg ingen Gang lagt gjennem Køkkenhaven, da den jo maa rette ſig efter Udgangen.

Lyſthuſet kan enten laves af Tremmer, og man planter ſaa fire Ampelopſis om det, hvilke bindes til Tremmerne (Ampelopſis eller Vild Vin er en af de taknemmeligſte klatrende Planter, og meget hurtigvoxende), eller der laves ingen Hus, men blot plantes en Firkant eller Rundel af Lind, Naur eller Syrener; er der megen Blæſt paa Stedet, er Lind ikke god.

De ſmukkeſte af de billige Prydbuſke er Syrener, Ribes sanguineum, Spiraea, Deutzia crenata, Deutzia gracilies, Jasmin eller Philadelphus, og Snebær; diſſe er alle billige, lette at faa til at voxe og har ſmukke Blomſter. I det midterſte af Blomſterbedene kan der plantes Roſer, enten de ſmukke Remontantroſer, eller de billigere, men ikke ſaa ſmukke én Gang blomſtrende Roſer. Plantes der remonterende Roſer, maa de ombindes med Halm eller lignende om Vinteren, for ikke at fryſe bort. I de andre Blomſterbede ſaaes eller plantes Sommerblomſter.

Af dem, der kan ſaaes paa Stedet, hvilket jo er det billigſte, ſkal jeg her nævne nogle af de ſmukkeſte og billigſtvoxende: Convolvolus tricolor (blaa), Nemophilla (blaa), Ridderſpore (fl. Farv.), Erchcholtzia californica (gul), Iberis (fl. Farv.), Fløjlsblomſt, Stedmoderblomſt, Godetia (fl. Farv.), Adonis aestivalis (rød), Nigella, Løvemund (ſærlig den lave Form), og Reſeda. Levkøj, Aſters, Phlox, kineſiſke Nelliker, Skabioſa, Zinea, Verbener og flere, er jo meget ſmukke, men ſkal førſt ſaaes i Miſtbænk, og ſiden udplantes ſidſt i Maj eller førſt i Juni, til hvilken Tid Planter af dem kan faas hos enhver Gartner. Som Kant om Bedene kan plantes Primula, Bellis, Aurikler, Violer og flere, men kun én Slags om hvert Bed, da det ikke ſer godt ud med flere Slags om ét Bed.

Til Kant om de to Stykker med Frugt- og Prydbuſke kan ſaas Græs, ſom ſtikkes rundt af med en Spade, naar det vil brede ſig for meget. I Stedet for Georginerne eller mellem dem, kan der plantes nogle ſmukke Stauder og Hyacinther, Tulipaner, Krokus-planter om Efteraaret et Par Tommer dybt og dækkes med lidt Gjødning for Froſten.

Jordbærrene plantes med en Alen mellem Rækkerne, da det er nødvendigt at grave mellem dem hvert Efteraar og ſkære Udløberne bort, hvorpaa der lægges et Lag Heſtegjødning mellem Rækkerne, men ikke paa ſelve Planterne, da de ſaa let raadner.

Køkkenhaven deles i tre Dele; i den ene Del, ſom gjødes godt, plantes Kaal og Selleri og ſaas Purre, Spinat, Kjørvel, Agurker og langs Kanterne af Agurkebedet ſaas Salat. Naar Haven ikke ligger frit, kan der ikke trives anden Slags Kaal end Grønkaal; Agurkerne maa ikke lægges før omkring ved den 20de Maj, men Bedet kan afſættes før, for at faa Salaten ſaaet; naar ſaa Agurkerne ſkal lægges, graver man en Rende midt ad Bedet, kommer deri et godt Lag Heſtegjødning, fylder Renden med Jord, og lægger ſaa Agurkerne der.

I det andet Stykke, ſom ikke maa gjødes, ſaaes Gulerødder, Perſille, Rødbeder, Paſtinaker og Radiſer, der ſaaes hver fjortende Dag, for at have ſtadig Forſyning, ſamt Majroer, hvoraf man ogſaa maa ſaa et Par Gange; i dette Stykke lægges ogſaa Skalotter.

I det 3dje Stykke lægges Kartofler, Ærter og Bønner. Dette Stykke ſkal ſaa gjødes godt til næſte Aar, og bruges da, ſom ovenfor nævnt om førſte Stykke; det, der gjødes i Aar, bruges til Rodurter næſte Aar, og ſaaledes vexles fremdeles. Agurkerne maa ſtadig have den varmeſte og ſolrigeſte Plads; Grønkaalen kan nøjes med den daarligſte Plads, hvor Huſet ſkygger for Solen.

Perſille, Purre, Spinat, Majroer, Kjørvel, Ærter, Gulerødder og Radiſer ſaaes ſaa ſnart Jorden er bekvem, og ſamtidig lægges Skalotter, og lidt ſenere lægges Kartofler. Sidſt i April

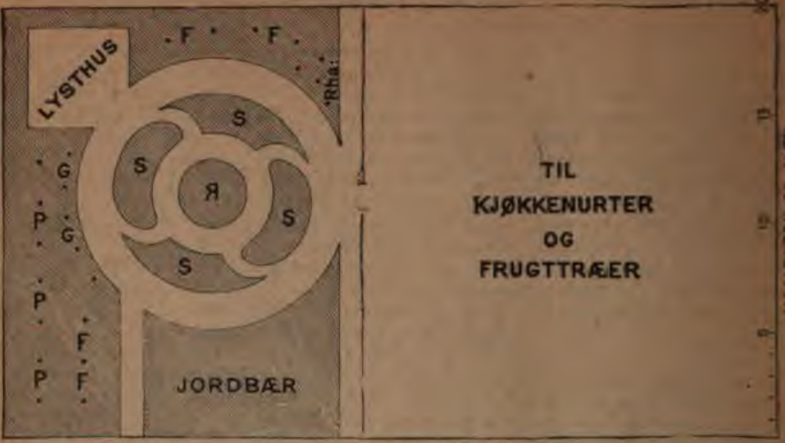

R. (Roſer). S. (Sommerblomſter). G. (Georginer). F. (Frugtbuſke). P. (Prydbuſke). Rha (Rhabarber).

eller ſenſt i Maj ſaaes Rødbeder, Paſtinaker, Salat og Blomſterfrø; Selleri ſkal, for at kunne danne gode Knolde, ſaaes i Miſtbænk og plantes ud ved den Tid, man lægger Agurker, med tre Kvarters Mellemrum; ſamtidig lægges ogſaa Bønner.

Med Henſyn til Dækning af Frøet, da gjælder den Regel: jo mindre Frø, desmere Jord ſkal det dækkes med; 1½ Tomme paa Ærter, Bønner og Rødbeder, og ca. en halv Tomme til de finere Sorter. Afſtanden mellem Rækkerne (det er nemlig bedſt at ſaa i Rækker) er for Rødbeder, Paſtinaker, Ærter, Bønner og Majroer én Fod, tre Rækker paa 1½ Alens Bede for Gulerødder, Perſillerødder, for Purre ni Tommer, hvilket giver fire Rækker i Bedet.

Frugttræerne maa være Dvergtræer, hvorved forſtaas Træer, der er forædlede paa en Grundſtamme, ſom bevirker, at Træerne kun bliver ſmaa; ſtore Træer vil ſkygge for meget for Urterne. Dvergtræerne har ligeledes det Fortrin, at de bærer Frugt tidligere end de ſtore Træer; de kan godt plantes i Urtehaven, men man maa da være forſigtig med Gravning i Nærheden af dem, da de har deres bedſte Rødder øverſt i Jorden; de maa hvert Aar tilligemed Roſerne beſkæres af en Mand, der er kyndig i Beſkæring, da man ellers ingen Nytte eller Fornøjelſe faar af dem. De bedſte Sorter er: af Æbler „rød Aſtrakan" (ſpiſelig i Auguſt—Sept.), „Jordbæræble" (Okt.—Dec.), „Nonnetitty" (Jan.—Marts), „Celini" (Nov.—Jan.), „Vinter Guldpearmain" (Nov.—Marts), „Graaſten", er en dejlig Frugt, men lykkes kun paa varm Jord og i Landets bedre Egne. Pærer: „Graapære", „Grev Moltkes Pære" (Okt.—Nov.), „Beurré d'Amanlis" (Sept—Okt.), „Beurré Supperfin" (Sept.—Okt.); en Mængde andre fine Sorter lykkes kun godt ſom Eſpalier. Syltekirſebær bliver der ikke Plads til i ſaa lille en Have. De bedſte Spiſekirſebær er: „Eliza", „dobbelte Majkirſebær", „Royal Duke" og „Ohio Beauty". Af Blommer: „Reine Claude doré", Jefferſon, gul Æggeblomme.

Det er nu ikke Meningen, at der i ſaa lille en Have kan blive Plads til ſaa mange Træer, højſt en tre, fire Stykker; de er kun nævnt, for at lette Valget mellem den Maſſe af Sorter ſom haves, da det, ſærlig naar man kun har lidt Plads, gjælder om at vælge det Bedſte.

Det ſkulde nu glæde mig, om de ærede Læſere og Læſerinder kunde drage nogen Nytte af det her Skrevne, ſaa at de mange Smaahaver, ſom man ſer ligge hen til Unytte og ligefrem Miſbrug, kan indrettes til Nytte og Fornøjelſe for deres Ejere.

N. J. Herning.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement,
Kjøbenhavn.

Raadgiver
for
Hus og Hjem
Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr 48.

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 42:

Som Svar paa Præmieſpørgsmaalet i „Raadgiver for Hus og Hjem" Nr. 42, hvor en Beſidderinde ſpørger: „Hvorledes ſkal jeg inddele min Have, ſom er 700 Kvadrat-Alen, og har Form af et Rektangel ſamt har Skygge af en Bygning paa den ene Side, ſaaledes, at jeg kan have lidt Grønt til Husholdningen, lidt Blomſter til mine Vaſer, lidt Frugt, navnlig Bær til Børnene, og et Sted, hvor jeg i en Eftermiddagsſtime kan ſidde med Barnevognen og mit Haandarbejde" — eller, ſom den højtærede Redaktion har udtrykt det kort og godt: hvorledes kan man anvende en ſaadan Plet Jord paa bedſte Maade, til Nytte og Fornøjelſe — tillader jeg mig herved at fremſende følgende:

Man plejer i Regelen at begynde med Begyndelſen eller det førſte, men jeg vil i dette Tilfælde til en Forandring foretrække at begynde med det ſidſte, nemlig det, ſom ſkal være til Fornøjelſe, dels fordi jeg antager, at denne i Regelen er og bliver det ſtørſte og bedſte Udbytte, man faar af en ſaadan Have, og at Blomſterhaven navnlig er den, der tiltaler Børnene og meſt tiltrækker ſig deres Opmærkſomhed, og dels fordi det falder mig meſt naturligt og bekvemt at begynde med denne Del af Haven, og da ſiden at omtale Køkkenhaven.

Et ſaadant Jordſtykke ſom det fornævnte vil jeg, ſom allerede antydet, foreſlaa førſt at dele i to omtrent lige ſtore Stykker B. og K., ſom ſes paa Tegningen, og ſom ſkal være henholdsvis en lille Blomſterhave og en Køkkenhave. Hvilken af disſe, der ſkal være den ſtørſte, og hvor Grænſen tvers over det hele Jordſtykke ſkal ſættes, det vil nærmeſt komme an paa, hvor ſtort et Stykke man vil afſe til Blomſterhaven; men jeg vil antage, at man ſtifter Sol og Vind lige, og gjør begge Stykkerne omtrent lige ſtore. Skulde dette imidlertid ikke blive Tilfældet, ſaa har det forøvrigt ingen videre Indflydelſe paa den efterfølgende Anvisning eller Vejledning, ſom kun bliver given i al Almindelighed, ſaaledes at en Del deraf kan finde Anvendelſe paa et hvilketſomhelſt Jordſtykke.

Blomſterhaven vil jeg anbefale at inddele eller anlægge i den bekjendte „klasſiſke" Form, om jeg ſaa maa ſige, med et ſtørre ovalt- eller rundt Bed i Midten, efterſom Jordſtykket har Form af et Rektangel eller en Kvadrat, og med 4 femkantede Hjørnebede udenom, alle tilſammen adſkilte fra hinanden ved en ſmal Gang, cirka 1 Alen bred, ligeſom Tegningen udviſer; dette Anlæg er vel gammelt, men det bruges ſaa meget endnu, at man med lige ſaa god Grund kan kalde det nyt, da det er overmaade let at inddele eller anlægge, og desuden en ſærdeles ſmuk og ſirlig geometriſk Figur, og hvad der er det vigtigſte, dette Anlæg er overordentlig henſigtsmæsſigt overalt, hvor man ſkal have mange Ting eller rettere Blomſter paa en forholdsvis lille Plet. I Udkanten af disſe 5 Bede plantes nogle ganſke lave Blomſter til en Indfatning; men denne maa helſt beſtaa enten af en og ſamme Sort i alle Bede, f. Ex. den røde Bellis, d. e. Tuſindfryd, eller ogſaa alle Bedene plantes med forſkjellige Sorter, enten af Bellis, eller

Primula, d. e. Kodriver, hvoraf der findes mange forſkjellige Sorter. Midt i det ſtore ovale Bed A. kan man plante enten en Rødtjørn med dobbelte Blomſter, eller den rødblomſtrende Akaſia: Robinia hispida, ſom kan faas med en 4—5 Fod høj Stamme; men der kunde ogſaa plantes en ſmuk og kraftig højſtammet Roſe, f. Ex. den ſmukke, gule „Gloire Dijon" eller den meget ſtore, mørk roſafarvede „Paul Néron"; og derſom man er en Elſker af Roſer, ſaa kan man ogſaa i Midten af hvert af de femkantede Hjørnebede plante enten en højſtammet eller en rodpodet Roſe af ſmukke Sorter, f. Ex. den roſafarvede og ſølvagtige „La France", rødlighvide „Capitaine Christy", mørkerøde „General Jacqueminot", eller den ſortagtige „Xavier Olivo". Men, hvis man ikke har Lyſt eller Raad til at plante Roſer i Midten af disſe Bede, ſaa kan man ogſaa godt i Stedet for disſe plante nogle billigere Ting, f. E. Stauder, d. e. fleraarige, urteagtige Blomſter, ſaaſom: Pæoner, Dielytra eller Hjerteblomſt, Stokroſer, Lillier, Phlox eller Flammeblomſt o. ſ. v. Udenom disſe maa der atter plantes enten fleraarige Planter eller Sommerblomſter, f. Ex. Levkøjer, Aſter, Zinnia elegans, Convolvulus tricolor, Lobelia, Sanvitalia o. ſ. v., ſaaledes at de højeſte kommer længſt tilbage, og de laveſte foran i Bedene. Til Bedenes Beplantning kan man ogſaa benytte adſkillige Potteplanter, navnlig de enkelte Pelargonier, ſom er ſærdeles ſmukke til dette Brug. En anden ſmuk Potteplante, ſom jeg ſærligt vil anbefale, det er Penstemon hybridus grandiflorus, fordi denne Plante, der faas i mange Farver, baade er ſmuk, rigtblomſtrende og let at dyrke; men en endnu ſmukkere Plante er Knoldbegonie, ſom for Reſten ogſaa hidtil har været temmelig dyr. Af tidlige og ſmukke Foraarsblomſter, ſom lægges af Løg om Efteraaret, kan her nævnes den lille, fine Crocus og de prægtige Hyacinther, ſamt de ſkjønt farvede Tulipaner, og af Knold- og Løgvæxter, ſom lægges om Foraaret og blomſtrer ſenere i Sommerens Løb, ſkal jeg her nævne de franſke Ranunkler, f. Ex. semi-double, og af Anemoner: simple de Caen; endvidere den ſmukke og ſildig blomſtrende Gladiolus, ſom faas i mange forſkjellige Farver, hvoraf jeg foretrækker den højrøde Gladiolus Brenchleyensis, ſom baade er en af de ſmukkeſte Sorter og tillige trives godt i Haven; endelig har man flere Sorter prægtige Lillier, hvoraf jeg kun ſkal nævne den pragtfulde Lilium auratum, ſom endnu er temmelig ſjelden.

Frugttræerne og Frugtbuſkene eller Bærrene til Børnene maa jeg nærmeſt henviſe til Køkkenhaven, og da navnlig til Udkanterne af denne; dog ſkal jeg her bemærke, at, hvis man mere er Frugtelſker end Blomſterdyrker, ſaa kan man godt i Midten af det ovale Bed plante et ſmukt, halvſtammet eller pyramideformet Pæretræ, helſt af „Grev Moltkes Pære", ſom er den bedſte, vi har her til Lands, og i hvert af Hjørnebedene kunde man ſaa ſætte et Dværgæbletræ, f. Ex. Coxs Pomona, ligeſom man ogſaa godt kan plante Eſpalietræer ved Udkanterne af denne Have, for ſaa vidt der findes Mur- eller Plankeværk til disſe, thi i ſaa Fald vilde disſe Træer være en ſmuk Prydelſe for Blomſterhaven. Skulde der ved Haven findes en Mur, ſom vender lige imod Nord, da kan man benytte denne til Skyggemoreller, ſom helſt ſkal plantes paa denne Side, og ſom er udmærkede Syltebær. Ribsbuſke kan ogſaa dyrkes ſom Eſpalier baade ved Væg og ſom friſtaaende ved lave Pæle, hvorpaa der er trukne Jerntraade, og i begge Tilfælde er de et ſærdeles ſmukt Skue. Af Ribs vil jeg anbefale den ſtore ſpanſke Sort og af Solbær: „Black Naples", ſom har en fortræffelig Smag. En meget ſtor og ſmuk rød Sort Stikkelsbær er „Farmers Glory", ſom tillige er temmelig tyndſkallet. Hindbær er ogſaa baade ſmukke og udmærkede Bær, navnlig til Hindbærſaft, ſom er et fortrinligt Middel i flere Sygdomstilfælde; disſe Buſke kan i det foreliggende Tilfælde faa en ſmuk og pasſende Plads imellem Blomſter- og Køkkenhaven, hvor de kunde danne ligeſom en lille Grænſe, naar de blev plantede i en ſammenhængende og lige Række ſamt ſmukt opbundne til en tynd Lægte eller Jerntraad paa ſmaa, lave Pæle. De amerikanſke Brombær er ogſaa en yndet og afholdt Frugt baade til at ſpiſe friſke og til Syltning; man har Brombærbuſke ſaavel med ſom uden Torne, af de førſtnævnte vil jeg anbefale: „Lawton" og „Wilſons Early", og af de ſidſtnævnte „Hoosac Thornleſs", ſom er rigtbærende og meget haardfør; disſe Brombærbuſke plantes og dyrkes paa ſamme Maade ſom Hindbær. — Dette turde maaſke med Henſyn til Frugttræer og Bærbuſke være tilſtrækkeligt for de fleſte mindre Havers Vedkommende.

Køkkenhaven har jeg, ſom Tegningen viſer, delt i to lige ſtore Dele ved en ſmal Gang, ſom fra Blomſterhaven fortſætter igjennem førnævnte. Til Indfatning af denne Gang kunde man paſſende benytte Lavendel, og paa begge Sider af Gangen kan man ſaa afſætte nogle ſtore og andre Bede, dels til forſkjellige Slags Kaal, og dels til de egentlige Køkkenurter ſom og til andre Havesager, der er til Brug i Husholdningen. Hvidkaal, Rødkaal, Blomkaal og Grønkaal hører med til de almindeligere og nødvendigere Ting, og de to førſtnævnte Sorter maa ikke plantes for ſildig, men ſeneſt inden Sct. Hansdag; disſe Kaalplanter ſættes i lige Rækker med én Alens Afſtand imellem hver Række, og ligeledes én Alen imellem hver Plante. Naar man kjøber Blomkaalsplanter, ſaa tager man gjerne to Sorter, nemlig en tidlig og en ſildig, thi derved kan man have denne dejlige og velſmagende Kaal til Brug i nogen længere Tid; denne plantes med ſamme Afſtand ſom de to førſtnævnte Sorter, men Grønkaalsplanterne kan derimod ſættes en Del tættere ſammen. De egentlige Køkkenſorter antager jeg at være tilſtrækkelig kjendte; men af andre Havevæxter, ſom er ypperlige i Husholdningen, ſkal jeg her nævne Ærter og Bønner. Hvor der er Børn, plejer man gjerne at lægge Sukkerærter, men det er ofte vanſkeligt at faa Ris til at ſtænge disſe med. Man kan derimod faa Skalærter, ſom er ſaa lave, at de ikke behøver at ſtænges; en ſaadan Sort er: „Wonder of America“, ſom er meget tidlig og rigtbærende. Ærterne ſkal, ſom bekjendt, helſt lægges noget tidlig, ſaa ſnart ſom Jorden er bekvem dertil; de lægges i ſmalle Bede med kun to Rader i hvert Bed, og med en halv Alen imellem Raderne. Naar Ærterne er komne nogle faa Tommer over Jorden, plejer man at hyppe lidt Jord ind til disſe fra begge Sider, thi de voxer da bedre og kan lettere holde ſig oprejſte. Iblandt de mange Slags Bønner, ſom dyrkes, og ſom man har at vælge iblandt, vil jeg anbefale Snitbønner og Voxbønner. Nogle Snitbønner, de, ſom man kalder Stangbønner, ſkal have ſmaa Stænger at løbe op omkring, og disſe er de bedſte; men man har ogſaa nogle andre Snitbønner, nemlig Krybbønner, ſom

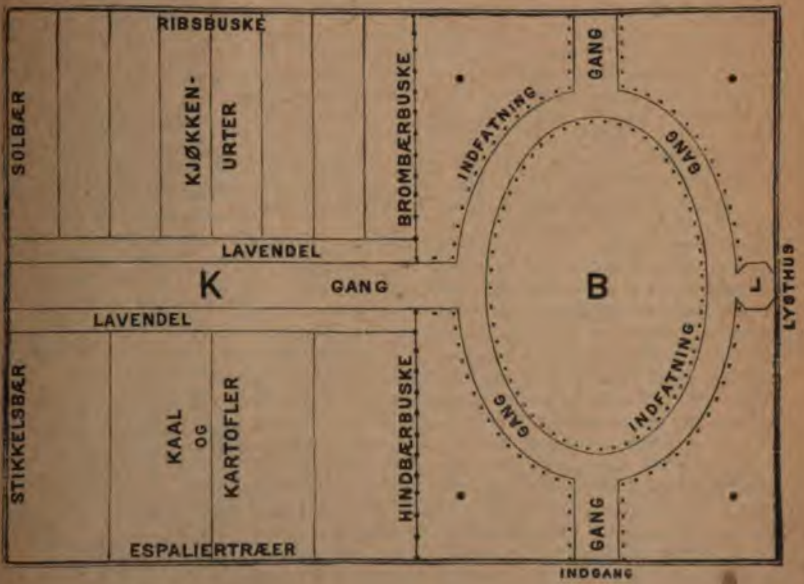

ikke behøver Stænger, og diſſe kan godt benyttes. Af Voxbønnerne foretrækker jeg Krybbønnerne med hvide Frø, thi der er ogſaa Voxbønner med gule Bælge og ſort Frø eller Kjærner. En moderne, men ogſaa ſmuk og velſmagende Frugt er de ſaakaldte Tomater; diſſe er ogſaa lette at dyrke, naar de plantes ved en Væg, men Planterne maa man i Regelen kjøbe. Til de fleraarige Køkkenvæxter hører bl. a. Jordbær, ſom jeg ikke maa forglemme, da ogſaa diſſe kan betragtes ſom „Bær til Børnene", ſelv om de Voxne i Almindelighed holder lige ſaa meget af diſſe ſom Børnene. Den bedſte Plads, man kan finde i Haven, er ikke for god til diſſe; de plantes i Regelen i Rækker med én Alens Afſtand og en halv Alen imellem Planterne. Et Par af de bedſte Sorter, man har, er „Atkinſons", ſom er det almindelige Handelsbær, og Wizard of the North, der er et meget ſtort og ſmukt mørkerødt Bær. Jordbærrene maa gjødes godt om Efteraaret, og naar man i Sommerens Løb renſer diſſe, maa man paaſſe godt paa ikke at løsne eller beſtadige Rødderne. Rhabarber er ogſaa en god og nyttig Plante, thi af dens tykke Stilke faar man den tidlige og velkomne Sommermad „Rhabarbergrød"; denne Plante kræver ogſaa megen Gjødning, naar den ſættes, men den kan anbringes enten i en Rabat ved en Gang, eller i en Udkant, hvor den har Solen det meſte af Dagen. Man kunde endnu nævne Peberrod, Syrer, Purløg, Malurt og lignende. De vigtigſte Betingelſer for, at de her nævnte Planter og Væxter kan trives tilbørligt, er, at Jorden er vel tilberedt og i en god Gjødningskraft, thi Fremgangsmaaden med Planternes Dyrkning kommer nok efterhaanden, naar man kun har Lyſt og Iver derfor.

Sluttelig har jeg at anviſe et Sted, hvor Familien kan ſidde med Barnevognen, Haandarbejde eller lignende, og det meſt paſſende Sted dertil maa ſelvfølgelig være det traditionelle Lyſthus, ſom jeg helſt vilde have anbragt i Blomſterhaven, og da navnlig i den lille Gang, ſom Tegningen viſer, og ſom er mærket med L., lige for Enden af Blomſterhaven, hvis Indgangen til Haven da ikke ſkulde blive dør, thi det er nemlig Henſigten, at Blomſterhaven ſkal ligge nærmeſt Beboelſeslejligheden, hvis denne ligger ved Haven, og i ethvert Fald Indgangen føre ind til denne. Et tarveligt Lyſthus opføres billigſt af friſke Granſtænger, og det bygges i Regelen enten rundt eller ottekantet. Til et ſaadant Lyſthus' Beklædning med Løv eller Grønt bruger man i Almindelighed „vild Vin" eller Clematis vitalba, men det ſmukkeſte er maaſké Lonicera caprifolium, ſom er overordentlig ſmukt paa den Tid, da det blomſtrer.

Hvis man ſkulde finde denne Anvisning eller Vejledning for lidet udførlig, da maa jeg tillade mig at henviſe de ærede Haveelſkere til en eller anden af de mange mindre Havebøger, vi har paa Havedyrkningens forſkjellige Omraader, og hvis nogen ſkulde finde den for vidtløftig eller uudførlig, da maa jeg gjøre den Bemærkning, at, hvad der her er fremſtillet og anbefalet, det forlanges ikke udført eller gjort paa én Gang, men det er nærmeſt opſtillet ſom et Maal, hvorefter den, der ønſker med Tiden at faa en lille, nogenlunde righoldig og velordnet Have, kunde ſtræbe henimod. Det gjælder her kun navnlig om at faa begyndt og at tage fat med Lyſt og Mod, thi det gjælder i Særdeleshed i denne Henſeende, at „vel begyndt er halv fuldendt!"

Dermed være foranſtaaende henſtillet og anbefalet til ærede Læſerinders og Læſeres velvillige Overvejelſe og Benyttelſe.

Gjelſted, d. 25. Oktbr. 18

Ærbødigſt

J. Larſen.

Husraad.

Mod Skørbug og Søſyge

har et engelſk Blad foreſkrevet følgende prøvede Middel: Man ſkal ſpiſe Brød, der er bleven vædet med Havvand. Dette Brød ſkal desuden være temmelig velſmagende.

X—a. F—C.

Grebbeſtad.

Middel mod Tandpine.

Ved følgende Middel kan den meſt forfærdelige Tandpine ſtilles, ſaafremt den ikke er forbunden med Rheumatisme: 1 Dele Alun, ſtødt til et aldeles fint Pulver, og 7 Dele Spritæther. Det blandes og lægges paa den ſyge Tand.

X—n. X—Z.

Grebbeſtad.

Middel mod Halspine.

Et udmærket Raad for Halspine er at drikke ½ Glas Vand med 14 Draaber fra renſet Glycerin i; det vil ſtrax gjøre den forønſkede Virkning.

En Abonnent

E....

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal“. | Nr 49.

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

Ved Briſtninger af den fine Trommehinde vil ſom ofteſt Hørelſen lide, iſær hvis den fremkomne Aabning er ſtørre. En mindre Gjennemboring af denne Hinde kan derimod ſke uden videre Skade, ja, Ørelægen er ofte nødt til at udføre denne Operation netop for at hæve en Tunghørighed. Hvis Lydbølger med ſtor Kraft ſlaar imod Trommehinden, ſaaledes f. Ex. ved Exploſioner eller ved Affyring af Kanoner, kan der opſtaa Sprængning og Tunghørighed. Artilleriſter bør derfor under Skydning anbringe en lille Bomuldsprop i Øret, ligeſom det ogſaa bidrager til at formindſke den voldſomme Virkning, naar de holder Munden lidt aaben; vi mindes jo, at Øret gjennem det Euſtachiſke Rør ſtaar i Forbindelſe med Mundhulen.

Man behøver i Almindelighed ikke at ængſtes for Dyrs Indtrængen i Øregangen. Ørentviſten vil ſaaledes f. Ex. hellere gaa et hvert andet Sted hen end i den af Ørevoxet ſidtede og ſtramt lugtende Øregang.

Betændelſe i Øregangen er temmelig almindelig og viſer ſig ved Smerter, der kan være overordenlig heftige og et ofteſt ſtinkende Udflod. Grunden hertil kan være Udrensning af Gangen med uhenſigtsmæsſige Inſtrumenter eller fremmede Legemer, der er komne ind i Øret. I flere Børneſygdomme opſtaar der ogſaa let Betændelſe af Øregangen. Sygdommen kan brede ſig ind paa Trommehinden, der kan briſte, og Tunghørighed blive Reſultatet; der kan ligeledes opſtaa Forſnævringer af Øregangen, hvorved Hørelſen ligeledes i høj Grad kan blive hindret. Meget almindeligt fremkommer der hos Børn Bylder paa dette Sted, ſom ofteſt flere efter hverandre, hvad der volder de ſtakkels ſmaa Patienter ulidelige Smerter. Under alle disſe Sygeligheder vil det for det førſte altid være af Vigtighed at foretage en omhyggelig Udrensning af Øregangen for at fjerne det ſtinkende Udflod, ſom oven i Kjøbet er tilbøjeligt til at ſmitte de endnu ikke angrebne Partier. Denne Udrensning maa imidlertid foretages med Forſigtighed; en Øreſprøjte kan være god nok, men et lille Doucheapparat er dog langt at foretrække, idet der hermed ſkylles langt mere Vand ind i Øret. Benytter man en Sprøjte af den almindelige Størrelſe, maa man aldrig ſtøde Vandet, der naturligvis i Regelen ſkal være lunkent, med Kraft ind i Øret, og man maa ikke tro, at man har nok af én Sprøjte fuld, nej! 8—10—12 Sprøjter fulde maa anvendes hver Gang. For at kunne paavirke den bugtede Øregang i ſin hele Længde ſkal man under Anvendelſen af Sprøjten eller Douchen trække Yderøret opad og bagud, hvorved man opnaar nogenlunde at rette Øregangen ud. Ved Bylder eller Smerter i Øregangen hos Børn kan nogle Draaber opvarmet Bomolje inddryppet i Øret ofte lindre betydeligt; man maa dog nøje paaſe, at Oljen ikke faar mere Varme, end at man uden brændende Fornemmelſe kan holde ſin Fingerſpids deri.

Da det kun er min Henſigt at omtale ſaadanne mindre Ørelidelſer, ſom man kan lindre ved Hjælp af Husraad, ſkal jeg naturligvis ikke komme nærmere ind paa en Omtale af alle de mange Sygdomme, ſom kan ramme de indre og mere komplicerede Dele af vort Høreorgan. Jeg ſkal dog endnu blot minde om, hvad der allerede tidligere er bemærket, at Forkølelſestilſtande i Næſens og Svælgets Slimhinder paa Grund af Forbindelſen med Øret gjennem den Euſtachiſke Kanal kan forplante ſig ind i Mellemøret og give Anledning til Betændelſer, der kan ende med Tunghørighed eller fuldſtændig Døvhed. Lider man derfor af en meget haardnakket Forkølelſe med delvis Tab af Hørelſen, bør man ikke lade altfor lang Tid hengaa, inden man ſøger Hjælp hos en Kyndig.

Vi kan ganſke ſikkert alle hurtigt blive enige om, at det er godt, at man kan hente Hjælp for Sygdomme, der allerede er til Stede, men at det dog er endnu bedre at kunne undgaa ſaadanne helt. Ganſke kan vi nu ikke være Herre over Sygdomme i Øret, men nogle kan man dog undgaa førſt og fremmeſt ved at pleje dette Organ omhyggeligt med Renlighed. Det gjælder dernæſt om Øret det ſamme, ſom vi allerede har ſagt under vor Omtale af Øjet, at det for at bevare Sanſeredſkabet i god Stand er nødvendigt at bruge og øve det — ikke at misbruge det. Mange Menneſker er i Virkeligheden gyſelig lade med Henſyn til Brugen af deres Høreredſkab; maaſké beror denne Ladhed paa en Sløvhedstilſtand overhovedet, men mange gider virkelig ikke „høre rigtigt efter" og ſløjer af i ſaa Henſeende. Folk ſkulde blot vide, hvorledes man ved omhyggelig Øvelſe kan ſkærpe ſin Høreſans og bringe den op til en neppe anet Højde. Hvor vel det maaſké nok kan være, at vi i ſaa Fald kan faa en Del at høre, ſom ikke er noget værd, vil vi paa den anden Side ved at øve og ſkærpe Hørelſen blive i Stand til at udvide vore Nydelſer og Glæder. Jeg tænker her ganſke ſpecielt paa Muſiknydelſe. Der gives Menneſker, der i Virkelighed er fuldſtændig umuſikalſke; jeg har netop i disſe Dage truffet paa en Mand, ſom betragter Muſik ſom en ubehagelig forſtyrrende Støj, ſom han aldeles ſætter i Klasſe med Vognrummelen; det er ham ikke muligt at høre Forſkjel paa en Salme eller en Polka. Nu er det dog heldigvis en Sjeldenhed at træffe Menneſker, der i en ſaa høj Grad er blottede for Evne til at opfatte Muſik, men ſaakaldte „umuſikalſke" Folk er der nok af. Jeg paaſtaar paa det allerbeſtemteſte, at i alt Fald en ſtor Del af ſaadanne Menneſker ſelv har forſkjertſet ſig den dannende og forædlende Nydelſe, Muſiken giver, ved at ſjuſke med deres Hørelſe, idet de ikke har gjort deres til at øve og ſkærpe den.

Inden jeg ſlutter Omtalen af Høreſanſen maa jeg endnu gjøre opmærkſom paa, at ſtærke Stød eller Slag paa Hovedet meget ofte kan fremkalde fuldſtændigt Tab af Hørelſen paa Grund af den derved bevirkede Ryſtelſe af Ørets fine Dele, der vel ligger godt gjemte inde i Tindingbenets Hulhed, men ſom desuagtet let kan lide Skade. Der er langt hyppigere, end man maaſké tror, opſtaaet Døvhed efter en Ørefigen, og fornuftige Forældre og Opdragere bør vel betænke ſig paa at anvende denne desværre ſaa almindeligt anvendte Revſelſesmaade.

(Forts.)

Fr. J. L. i Hammerø. — Efter de altfor kortfattede Oplysninger, De giver, kan der umuligt tilraades Dem noget for Deres Sygdom, der ſynes at være af nervøs Natur.

Medicus.

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 42.

Hr. Redaktør!

Som Abonnent paa Deres ærede Blad ſer jeg, at De ſætter Haveſpørgsmaalet ſom Præmieſpørgsmaal. Jeg er derfor ſaa fri at tilſtille Dem Efterfølgende til Beſtemmelſe.

Som 15-aarig Ejer af et lignende Stykke Jord her paa Olufsvej, ſom det, der anføres i „Ill. Fam. Journal" af 16de ds., maa jeg bemærke, at jeg ſelv har rydet, kulegravet, anlagt og beplantet, for derefter Aar for Aar at forbedre ſaavel Anlæg ſom Beplantning ſamt Valg af Roſer, Sirbuſke, Stauder, Sommer- og Efteraarsblomſter, ligeſom Frø og Planter til Køkkenhaven har været varierende, indtil jeg for faa Aar ſiden kom til et, efter min ringe Mening fyldeſtgjørende Reſultat, der bør danne Grundtanken ved Anlæg og Beplantning af ſmaa Haver, hvor man ønſker ſig lidet af alt, uden megen Plads.

Til Støtte for min Menings Rigtighed tillader jeg mig at anføre, at jeg i de tre Aar, 1883, 84 og 85, hvor jeg konkurrerede til Præmie for ſmaa Havers Anlæg og Vedligeholdelſe, erholdt Præmie hvert Aar, nemlig to Gange 1ſte og én Gang 2den Præmie. Bedømmelſeskommiteen beſtod af Slotsgartner T. Rothe, Roſenborg, O. Høgh Hanſen, Veſterbro, ſamt L. Friſenette, Øſterbro.

En lille Have af den i „Ill. Fam. Journal" af 16de ds. angivne Størrelſe, bør inddeles paa følgende Maade: Plads til et Lyſthus, rejſt i Baggrunden midt for Haven. Det overſkygges af en Hængaſt, eller paa Siderne af Caprifoleum, Klematis eller vild Vin. Forſiden beplantes paa hver Side af Indgangen med en Slyngroſe, enten en ſtærk rød, eller den bekjendte, haardføre Theroſe Gloire de Dijon. De to Jordſtykker paa hver Side Lyſthuſet til Nabohegnet og cirka 6 Alen frem foran Lyſthuſets Forkant i ſkraa Retning til Nabohegnet beplantes henholdsvis med høje og lave Sirbuſke. Selve Baggrunden, fra Nabohegnet til Lyſthuſet, beplantes, yderſt en Guldregn, en blaa eller rød Syren i Midten, nærmeſt Lyſthuſet en hvid. Langs Nabohegnet fra Baggrunden og frem i Haven plantes de højeſte Buſke forſt. Her kan anvendes Jasmin, Caragana, Spirea, rød og hvid, Akaſier eller Ilex. Forgrunden af Bedet beplantes med lavere Sirbuſke, f. Ex. Vigelier, Deutziaer, Peberbuſk, den uægte Laurbær, Mahogni, Hydrangia, Genista tingtoria eller andre lave Buſke, ſaa at Anlæget kun faar et ſmukt afvexlende Syn, ſamt at der iagttages ved Beplantningen af disſe Bede, at Buſkadſet ſkraaner jevnt nedad mod Have og Lyſthuſet. Indfatningen bør her være Efeu i Slangebugtning.

Cirka 1½ Alen fra, men midt for Lyſthusindgangen, anlægges et rundt Bed, beplantet med henholdsvis høje og lave Roſer. I Midten en højſtammet Ruga arvencis eller Gloire de Dijon. 1 à 1¼ Alen derfra i Krans plantes 5 højſtammede Roſer af forſkjellig Kulør, f. Ex. Monſieur Boncenne, Louiſe Oddir, Maria Baumann, Kapt. Chriſti ſamt Alfred Colomb. Imellem disſe fem høje, kan plantes fem lave Buſke (Roſer), atter andre Farver, ſom: General Jacqueminot, Alfred de Raugemunt, La France, William Wood, Monſieur juvnea de la Malmeſon. Indfatningen bør her være findbladet, lav Buxbom. Dette Bed, der danner Midterpartiet for Have og Lyſthus, kan yderligere forſkjønnes ved at plante Aurikler, fem Tommer fra Indfatningen helt rundt, ligeſom der i det tomme Rum fra de 10 i Krans værende Roſer, til den i Midten, kan lægges Hyacinther og Tulipanløg; derved faar man et tidligere Flor. Naar de er afflorerede, plantes i Mellemrummene Levkøjer og Aſter, hvorved man erholder et Bundflor i Bedet hele Sommeren.

Ved Anlæg af dette Bed, ſaa velſom ved Sirbuſkebedene, man iagttages, at Spidſerne af Sirbuſkebedene naaer ſaa langt ned i Haven, at de er i Flugt med Nederkanten af det runde Bed, og at Gangen rundt om ſamme er mindſt 1¼ Alen bred paa det ſmalleſte Sted. Er der nu et Stykke Jord, ſom det i „Ill. Fam.-Journal" anførte, langagtig kvadratformet, da vil en Gang, ¾ Alen bred, midt igjennem Stykket, pasſe bedſt for Symetrien i Haven.

Gangen bør fra oven imod det runde Bed bøje blødt rundt til begge Sider, ſaaledes at dennes Indfatning, ſom kan være Vincameia, løber til begge Nabohegnene, ſaa nær, at Enderne ſtøder ſammen med Efeuen fra Sirbuſkebedene. De to i Gangen ved det runde og Sirbuſkebedene fremkomne Hjørnepladſer benyttes til to Haveſtole; man opnaar derved et Par ſmukke Siddepladſer, uden at ty ind i Lyſthuſet.

De to paa Siderne ved Gangen i Midten fremkomne Jordſtykker anvendes paa følgende Maade: Paa begge Sider i den øverſte Ende (nærmeſt det runde Bed) anlægges to Staudebede, for dels der at have et ſmukt vexlende Flor hele Sommeren, og dels til Skjærblomſter. Da Stauder jo helſt bør ſés i Blomſt, før Valget til hver enkelt Have beſtemmes, da de forſkjellige Haveejerinders ſaa vel ſom Haveejeres Smag kan være meget forſkjellig, ſkal jeg kun anføre de Stauder, ſom jeg finder ikke bør mangle i en Have: Antirrhium (Løvemund), Gypſophila, Lillier, gule, røde og hvide, Akkeleja, Hoteja, Campanula, Pottentilla, Regnfang, Alpeklokke, Kejſerkrone, rød og gul, ſamt Panſe- og Pintſelillier. Indſatningen i Bagkanten om disſe to Bede bør være Lilliekonval.

Med en 8 Tommer bred Gang imellem lægges her op til to, enten ovale, hjerte- eller ſtraaleformede Bede til Udplantning af Sommerblomſter, ſom kan være Skabioſa, Pflox, Zinniaer, Tagedes tangulefora, Agiratum, Verbener af forſkjellige Farver, Stedmoder- eller andre efter eget Ønſke ſmukke Sommerblomſter. Indſatningen her kan enten være Reſeda, Eſolcia, Bellis, rød eller hvid, eller den himmelblaa Lundkjær.

Langs Hovedgangen, paa begge Sider fra Staudebedene til Nederkanten af Haven, fra Vincameiakanten og ind til Siderne anlægges en, 1 Alen bred Rabat paa hver Side. Her kan plantes eſpalieformede Ribs, Stikkels- og Solbærbuſke ſaavelſom Frugttræer af ſamme Form; de er de henſigtsmæsſigſte i en lille Have. Fra Træerne og Buſkene til Indſatningen kan paa begge Sider Gangen lægges Krokus nærmeſt Vincaen, Tulipaner i Midten og en Kant Syrer nærmeſt Træer og Buſke. Paa den anden Side Træerne og Buſkene, 12 Tommer fra ſamme, plantes Jordbær ſom Indſatning. (Fort.)

Udhugning i Karton.

Nu, da Sløjd er blevet indført baade i Skolen og i Hjemmet, og nu, da man har faaet Øjnene op for det fornuftige i at udvikle Legemet paa ſamme Tid, ſom Aanden, vil jeg ikke undlade at forelægge mine ærede Læſere og Læſerinder et net lille Sløjdarbejde, nemlig Udhugning i Karton, f. Ex. Borter til Hylder, Plateauer o. ſ. v. Men for at kunne lave dette, maa man førſt have et Par Rundjern; de koſter ca. 50 Øre. En ſpids Kniv kan man ogſaa anvende, men Mønſteret kommer ikke til at ſtaa ſaa ſkarpt og ſmukt.

Karton af pasſende Tykkelſe anvendes. Synes man nu ikke om den hvide Kartonfarve, er det jo en let Sag at ſtryge Kartonet over med en mørk Træfarve (Vandfarve). Som Baggrund — hvis man ønſker en ſaadan — kan pasſende anvendes en lyſere Farve, der chatterer; denne ſkinner ſaa igjennem paa de udhuggede Steder. Man laver en Tafferet, hvorigjennem man ſaa tegner Mønſteret.

Nedenſtaaende Tegning viſer et Stykke Bort; der kan jo varieres i det Uendelige. Man kan i det Hele taget lave mange nette Ting med Huggejern.

Et lille, udhugget Skjærmbrædt til Pryd paa Skriveborde o. ſ. v. — lig de engelſke dekorerede — malet med Træfarve og foret med Silketøj, vil ſikkert være en ſmuk og kjærkommen Julepræſent.

● er udhugget.

N. V. J.

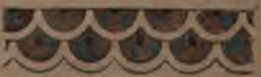

Husraad.

Fløjl, der er blevet trykket og forjasket,

kan blive ſmukt igjen ved følgende Fremgangsmaade: Man fugter Fløjlet paa Yderſiden og holder det bagefter ovenpaa et varmt Strygejern. Man maa ikke ſtryge Fløjlet med Jernet, men derimod føre Fløjlet frem og tilbage henover Jernet, indtil det er blevet fuldſtændig tørt igjen.

T—a. T—E.
Grebbeſtad.

Middel mod Froſtbylder.

Man bader det paagjældende Sted flere Aftener i varmt Saltlage eller Vand, hvori der har været kogt Kartofler.

F.

Congresſtof.

Som Svar paa flere Spørgsmaal angaaende Stoffet til de i Nr. 44 af „Raadgiver for Hus og Hjem" beſkrevne Gardiner med hæklede Borter og Blonder, tror vi at kunne henlede Opmærkſomheden paa et nyt Stof, „Congresſtof", der er kommet i Handelen. De af Damerne, der bor i ſtørre Byer, kan faa det i de bedre asſorterede Broderi- eller Lingeriforretninger; det billigſte er ca. 7 Kvarter bredt og koſter 50 Øre, men for de Damer, der ikke kan opdrive det i deres Nærhed, gjør vi opmærkſom paa, at det i en Bredde af omtrent 7 Kvarter kan forſkrives fra J. W. Sälzer, Hannover, til den billige Pris af 35 Pfg. (ca. 31 Øre) pr. Alen, altſaa cirka 3 Kr. for Tøjet til et Fag Gardiner.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 50.

Vore Sanſer.

(Fortſat.)

De Sanſer, vi i det foregaaende har behandlet, har man i Modſætning til dem, vi nu ſkal ſkænke en kort Omtale, kaldt de „højere". Ved førſte Øjekaſt kan Benævnelſen ſynes at paſſe ganſke godt, idet vi vel alle er enige om nødigt at ville undvære Syn og Hørelſe, medens Lugt, Smag og Følelſe ſtiller ſig for os ſom mere underordnede Sanſeopfattelſer. Nu er Sagen dog vel egenlig den, at de fleſte Menneſker kun har daarlig Tid og Lejlighed til at udvikle diſſe ſidſte Sanſer, ſom ſikkert i en vel uddannet Skikkelſe vilde yde os fortrinlig Nytte. Hos uciviliſerede Folkeſtammer træffer vi ſaaledes ofte Lugteſanſen f. Ex. udviklet til en ſaadan Højde, at de i denne Henſeende kan maale ſig med de Dyr, hvis vidunderlige „Sporeſans" vi i ſaa høj Grad maa beundre. Smagen kan hos Folk, der i deres Fag har ſærlig Brug for denne Sans, udvikles i en overordenlig Grad, og enhver vil ſikkert have haft Lejlighed til at ſe, hvorledes f. Ex. Lægen har formaaet at uddanne Føleſanſen i Forbindelſe med Følelſen for Vægt og Temperatur, ſaa at han er i Stand til ved Beføling med Fingerſpidſerne at ſkaffe ſig en nøjagtig Opfattelſe af Organernes Tilſtand inde i Legemet og derved et Grundlag for Behandlingen af Sygdommene. Sagen er vel altſaa den, at Grunden til den ringere Agtelſe, Menneſket har for de ſaakaldte „lavere" Sanſer, maa ſøges i et mangelfuldt Kjendſkab til, hvorledes diſſe Sanſer kan benyttes og udvikles.

Lugteſanſen har, ſom bekjendt, ſit Sæde i Næſen. Dette fremſpringende Organ tjener jo ſom den almindeligſte Paſſage for Luften under dens Vej ned til Lungerne ved Aandedrættet. For at vi ſkal kunne „lugte" et Stof, maa dette befinde ſig i luft- eller dampformig Tilſtand og maa ſammen med den atmosfæriſke Luft paſſere Næſens Slimhinde, ſærlig den Del af ſamme, hvor Lugtenervens fine Grene udbreder ſig. Naar vi ſiger, at vi lugter f. Ex. Sæbe, Kaffe o. ſ. v., da er det i Virkeligheden ikke ſelve Sæben eller Kaffen, der gjør Indtryk paa vort Lugteorgan, men de derfra opſtigende luftformige lugtende Stoffer. Det kan i mange Tilfælde være godt at have „en fin Næſe", idet vort Lugteorgan da vil være i Stand til i god Tid at advare os mod at opholde os i fordærvet og ſkadelig Luft. Omvendt er det godt, at denne Sans ved Vane ſaa hurtigt kan blive afſtumpet, idet det ellers vilde være en Umulighed i mangen en Virkſomhed at kunne udføre ſit Arbejde; lad os blot tænke paa f. Ex. Garvere, Renovationsfolk o. ſ. v.

Naar Næſens Slimhinde ſvulmer op, ſaaledes ſom det er Tilfældet ved den Forkølelſestilſtand, vi kalder Snue, bliver i Almindelighed Lugten meget forringet. Folk, der bruger megen Snustobak, har gjerne en kroniſk Betændelſestilſtand i deres Næſeſlimhinde, og deres Lugteſans er derfor ogſaa ofteſt kun ringe.

Som Vidnesbyrd om, at man ikke bør ſætte Lugteſanſens Betydning altfor lavt, og ſom en Opmuntring til ikke at forſømme Udviklingen af denne Vane, ſkal jeg efter et engelſk Værk citere, at der for en Del Aar ſiden i London fandtes en Dreng ved Navn James Michel, der var født blind og døvſtum; dette Barns Lugteſans var ſaa ſtærkt udviklet, at han bedømte de Menneſker, der omgav ham eller beſøgte ham, ved Hjælp af Lugten; han berørte dem ivrigt og tog derpaa deres Haand, til hvilken han lugtede meget alvorligt. Mange virkede ſtrax gjennem Lugten fraſtødende paa ham; til andre ſluttede han ſig derimod i Fortrolighed, aléne ledet af ſin Lugteſans, der for ham var en Erſtatning for Syn og Hørelſe.

Om en Lugt ſkal kaldes behagelig eller ubehagelig, beror ganſke paa den individuelle Opfattelſe ofte endog i det givne Øjeblik; er man f. Ex. ſulten, vil Madlugt forekomme En behagelig; er man derimod mæt, vil en ſaadan Køkkenduft endogſaa være os væmmelig.

Ligeſom det var en Nødvendighed, at de Stoffer, vi ſkulde lugte, var i en luftformig Tilſtand, ſaaledes er det for Smagsſanſens Vedkommende abſolut nødvendigt, at de Stoffer, der ſkal ſmages, maa være flydende, eller at de i alt Fald kan opløſes i en eller anden Vædſke.

Jeg beder Dem om engang at betragte den bageſte Del af Deres Tunge foran et Spejl; De vil da opdage en Del ſmaa, vortelignende Ophøjninger, ſom er det egenlige Smagsredſkab, hvori Smagsnerven udmunder med ſine fineſte Forgreninger. Disſe de bageſte „Smagsvorter“, ſom gjerne findes i et Antal af 8 til 15, er dog ikke de eneſte ſmagende Steder paa Tungen; der er ſaaledes ogſaa en Slags Smagsvorter paa Randen af Tungen, og hver af disſe Grupper opfatter ſin ejendommelige Smagsfornemmelſe; bitre Stoffer ſmages ſaaledes paa Randen og den forreſte Del, ſøde derimod paa den bageſte Del af Tungen. Desuden virker Lugt og Smag ofte ſammen for at frembringe det Sanſeindtryk, vi opfatter, endog i den Grad, at vi f. Ex. ved Nydelſen af et Glas Vin ikke klart kan afgjøre, hvor meget af Nydelſen vi ſkylder Lugten, hvor meget Smagen. For at vi ſkal kunne ſmage en Ting, maa den altſaa i opløſt Tilſtand, hvad der hyppigt ſkér ved Hjælp af Spyttet, komme i direkte Berøring med de fine Nervegrene i Smagsvorterne, og Indtrykket bringes derefter til Hjernen og Bevidſtheden i Form af en Smag. Vi har alle lagt Mærke til, at vi, naar vi ret vil ſmage paa en Ting, trykker Tungen nogle Gange op mod Ganen med en ſmaſkende Bevægelſe; dette ſkér for at trykke Tingen godt ned mod Smagsvorterne og ſaaledes bringe den i en ſaa tæt Berørelſe med Nervegrenenes Ender ſom muligt.

Smagsopfattelſen af visſe Stoffer kan være overordenlig fin; det bitre Kinin kan ſmages endnu i en Opløsning af 1 til 33,000; en ſtærk Syre ſom Svovlſyre i en Fortynding af 10,000. Mærkeligt nok ſmager man ikke ſaa godt i Mørke, hvad der viſer, at vi i Virkeligheden ogſaa tager vor Synsſans til Hjælp, naar vi ſkal ſmage paa noget.

Om vi nu end maatte mene, at vi ikke har ſynderlig Brug for Smagens Sans, tror jeg dog, at de fleſte nok vil ſøge at bevare den; i Reglen ſynder man imidlertid meget i ſaa Henſeende. Stærk Brug af Tobak baade ſom Skraa og ſom Røgtobak, fordærver Smagen, idet der derved fremkaldes Svulſt og Betændelſe af Slimhinderne. Endvidere vil Nydelſen af enten for hede eller for kolde Spiſer og Drikke fremkalde en ſtærk Irritation af Slimhinden og derved indſkrænke Smagen. Helſt bør al Føde, der nydes, have en Varmegrad, der ſvarer til Legemets. Har De imidlertid nogen Anelſe om, hvor hed den Kaffe eller The er, De til daglig Brug drikker? Forſøg engang at ſætte et Thermometer ned i Drikken, og De vil forfærdes over at ſe det viſe 50—60 Grader; det er en Varme, der vilde ſkolde Deres Hænder, og dog hælder De uden at blinke denne halvt kogende Vædſke ned i Mund, Svælg, Hals og Mave, der er beklædte med den fine og følſomme Hudbeklædning, vi kalder Slimhinde. Dér kan vi ſe, hvor vidt vi kan komme ved Vanen. (Sluttes).

Hjemmet.

Præmieſpørgsmaalet i Nr. 42:

(Sluttet.)

En otte Tommer bred Gang fra Jordbærindfatningen og ind i Jordſtykkerne ſamt fra Staudebedene til Nederkanten af Haven vil her være nødvendig.

De paa Siderne nederſte Stykker Jord anvendes udelukkende til ſkiftevis Kartofler og Urter, ſaaledes, at den Side, der i Aar bærer Kartofler, til næſte Aar bærer Urter, da man derved opnaar bedre Afgrøde, end beſtandig at dyrke én Frugt paa ſamme Plet Jord. Kartoflerne bør være [illegible], lange Sommerkartofler, der lægges med en halv [illegible] à 18 Tommer imellem Raderne, ligeſom der er Lys og Luft i Haven til. Efter den ſidſte Hypning plantes Grønkaal imellem Raderne (Sødkaal). Den anden Side beſaas med Ærter (Mariſas) og Bønner (Voxbønner). Ærter og Bønner bør i en lille Have helſt være lave uden Ris og Stænger, for ikke at ſkygge for meget for de andre Planter. Efter at disſe er høſtede, kan Bedene godt graves og beſaas endnu ſamme Sommer med Radiſer (roſenrøde med hvide Spidſer). I Charlottebedet imellem disſe plantes Purre, da Løgene jo er tidlig modne. Agurkkjærner lægges bedſt inde i en Urtepotte, for ſom Plante i Midten af Maj at plantes paa Friland; man opnaar derved at faa tidlige Agurker, der bør være Salatagurker (Slangeagurker). For at vinde Plads, kan man anvende Kruspersille og Purreløg ſom Indfatning. Gulerødder bør helſt være Sommerkarotter og ikke ſaas for tæt. Kjørvel-, Radiſe-, Salat- og Spinat-Bede kan godt bære to Grøder i én Sommer, naar man kun vexler efter hver Grøde med dem. Er der til Haven høje og ſolrige Mure eller Plankeværker, da plantes opad ſamme enten Vin, Ferſken eller Aprikos; er der derimod Skygge, da kan plantes Skyggemoreller. Er der derimod Stakit, da plantes langs ſamme med én Alens Mellemrum Georginer, da Stakittet afgiver et udmærket Opbindingsmiddel, og Georginen et Pragtflor for Haven, uden at tage megen Plads, naar de er rigtig opbundne.

Naar jeg ikke har foreſlaaet Hindbærſtykkerne eller Frugttræerne ſat ind i Køkkenhaven, da er Grunden den, at Udbyttet ikke ſtaar i rimeligt Forhold til Pladſen, de optager.

Naar jeg har ſtrebet ſaa udførligt om Anlæg, Beplantning ſamt Valg af ſamme, da er Grunden den, at jeg ſaa godt erindrer, hvor hjælpeløs jeg ſelv ſtod for femten Aar ſiden, da jeg fik Have, og hvor mange Lærepenge et ſaadant Stykke Jord kan koſte, naar man ingen Vejledning har.

Mrd.
Mortenſen.
Oluſsvej 26.

Faren ved at bære Fuglepynt paa Damehatte.

Vi har allerede flere Gange taget Ordet for at bidrage vort til at denne, mildeſt talt, henſynsløſe Mode maa møde Modſtand hos de Damer, der tænker lidt over, af hvilken Art deres Pynt er. Denne Gang er det efter „Boſton Herald", vi bringer en lille Artikkel til Advarſel for de Damer, der bærer „virkelige" ſmaa Fuglelig paa deres Hatte. De kunſtige Efterligninger af Fugle i Chenille og Silke over Staaltraad er naturligvis ikke regnet med.

„I det ſidſte Aar er der bleven anvendt Hundreder af Centner Arſenik til Forarbejdelſe og Bevaring af de Millioner ſmaa, døde Fugle, der daglig bæres ſom Pynt paa Dame- og Børnehatte. De Arſenikdele, der benyttes til at opbevare denne Handelsartikkel, og ſom aldeles ikke kan undværes, da Fjedrenes glimrende Farver ellers ikke kan bevares, er forholdsvis langt ſtørre end de Dele, der benyttes til Fremſtillingen af den bekjendtefrygtede grønne Farve i Tapeter og Gardiner, og de kommer i langt nærmere Berørelſe med Perſonen, end disſe. Det viſer ſig tydeligt ved det fine Støv, der undertiden løsner ſig fra de ſmaa Fuglelig. Dette Støv kan ſætte ſig faſt paa Huden, trænge ind i Øjnene, Næſeborene, Ørene o. ſ. v. og foraarſage Hovedpine og andet Ildebefindende. Det har viſt ſig, at hele Familier er blevne forgivne ved at indaande Uddunſtningerne fra arſenikfarvede Tapeter, og Lovgivningen har derfor ſøgt at beſkytte Publikum mod denne Fare, men efter al Sandſynlighed ſkader Anvendelſen af disſe Smaafugle Sundheden i endnu højere Grad, og kan maaſké bringe deres Liv i Fare, der følger den gruſomme Mode." — Saa vidt „Boſton Herald". Mon ikke Forſigtigheden og Henſynet til Sundheden vil overbeviſe nogle af de Damer, der endnu, maaſké til Trods for deres egen Følelſe, halvt af Vane, bøjer ſig under den ſmagløſe Modes Aag?

Mere om

Udhugning i Karton.

Til det under Artiklen „Udhugning i Karton" i Nr. 49 af „Raadgiver for Hus og Hjem" omtalte Skjærmbrædt, tillader jeg mig herved at ſende en Tegning. Tegningen viſer, ſom De vil ſe, et enkelt Stykke af et Skjærmbrædt, ſom jo kan beſtaa dels af ſyv og dels af ſex Stykker, ganſke ſom man nu ſelv ønſker det. Stykkerne ſammenſættes med en ſmal Lærredsſtrimmel paa Bagſiden, men med ſaa megen Plads imellem hvert Stykke, at det hele til Slut med Lethed kan ſlaas ſammen. Det i Midten udhuggede Stykke a kunde jo pasſende udfyldes med tørrede Blomſter, en Buket, ſom altſaa maa opklæbes paa en eller anden Baggrund; hvorledes en ſaadan ſkal arrangeres, vil De letteſt kunne ſe ved at ſlaa op i „Raadgiver for Hus og Hjem" Nr. 23 for 1886 under Artiklen: „Haandarbejde af presſede Blomſter".

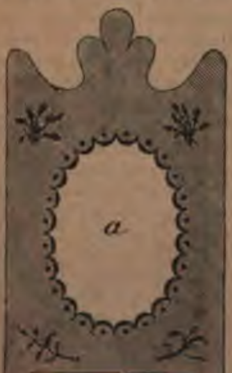

Vil man gjøre det rigtig ſmukt, ſættes der en lille Buket i hvert Hjørne, ſom viſt paa Tegningen.

N. B. J.

Haandarbejde.

Strikket Hageſmæk.

Man ſlaar 15 Maſker op. I 1. til 29. Pind tager man en Maſke ud ved Slutningen af hver Pind, ſaaledes at man har 42 Maſker i 30. Pind.

1., 6. og 11. Pind: 1 r. M., 1 v. M.

2. og 5. Pind: 5 r. M., 1 v. M.

3. og 4. Pind: 3 r. M., 5 v. M.

7. og 12. Pind: 5 v. M., 1 r. M.

8. Pind: 1 v. M., 5 r. M.

9. og 10. Pind: 3 v. M., 3 r. M.

Man gjentager endnu 5 Gange 1. til 12. Pind; derpaa ſtrikker man 15 M. og lader de øvrige 57 Maſker ſtaa foreløbig, uden at ſtrikke med dem. Med de 15 yderſte Maſker ved den ene Side ſtrikker man ſaa videre, idet man i hver Pind tager 1 M. ind ved den indvendige Side, indtil man kun har 9 M. tilbage paa Pinden; med disſe Maſker ſtrikker man endnu 15 Pinde, hvorpaa man lænker Maſkerne af. Med de 15 yderſte Maſker paa den anden Side af Hageſmækken ſtrikker man paa tilſvarende Maade og derpaa hækler man en Række f. M. rundt om hele Hageſmækken og begrænſer den i Øverranden med en hæklet eller ſtrikket Blonde. En net Blonde, pasſende til Smækken, ſtrikkes paa følgende Maade:

Strikket Blonde. 7 M. ſlaas op.

1. Pind: 1 M. tages løs af, 2 r. M., ſlaa 1 om, tag 1 ind, ſlaa 2 om, 1 r. M., 1 dr. M.

2. Pind: 1 M. tages løs af, 2 r. M., 1 v. M., 2 r. M., ſlaa 1 om, tag 1 ind, 2 r. M.

3. Pind: 1 M. tages løs af, 2 r. M., ſlaa 1 om, tag 1 ind, 4 r. M.

4. Pind: 1 M. tages løs af, 2 M. kjædes af, 2 r. M., ſlaa 1 om, tag 1 ind, 1 r. M.

Husraad.

Rensning af Peltsværk.

Peltsværk, der har været ubenyttet i nogen Tid, bliver tit ſammentrykket og forkrøllet. Dette kan afhjælpes ved, at man opvarmer noget Klid og indgnider Peltsværket godt dermed, hvorefter det bankes og børſtes indtil alt Kliddet er fjernet igjen.

I—n. A—S
Grebbeſtad.

Trykt i Carl Allers Etabliſſement.
Kjøbenhavn.

RAADGIVER for HUS OG HJEM Paa Land og i By.

3dje Bind. | 3dje Bilag til „Illuſtr. Familie-Journal". | Nr. 51.

Vore Sanſer.

(Sluttet.)

Naar vi nu endelig ſkal tale lidt om den ſidſte af de almindeligt antagne fem Sanſer, **Følelſen**, da faar vi ikke her, ſom ved de tidligere omtalte, at gjøre med et beſtemt Sanſeredſkab, thi de Organer, ved hvis Hjælp vi opfatter „Følelſesindtryk", ligger ſpredte rundt om paa Legemet. Under Benævnelſen „Følelſe" kan henregnes en ſtor Mængde Sanſeindtryk; vi kan ſaaledes tale om Behagfølelſe, Smertefølelſe, Tryk-, Temperatur- og Muſkelfølelſe. De to førſte Fornemmelſer er vel bekjendte, og der gives mange Grader af ſamme. Ved Trykfølelſen faar vi en Opfattelſe af, hvor tungt et Legeme er, ved Temperaturfølelſen, hvor vidt et Legeme er koldt eller varmt, og ved Muſkelfølelſen ſættes vi i Stand til at taxere, hvor ſtærk en Anſpændelſe af Muſkelkraften der ſkal til for at udføre en given Bevægelſe eller et givet Arbejde. Flere af de her anførte Sanſeopfattelſer kan dog maaſké neppe med fuld Ret henregnes til Følelſesſanſen, og vil maaſké ogſaa med Tiden blive betragtede ſom ſærlige Sanſer. De Nerver, ſom forplanter, hvad vi endnu med en fælles Benævnelſe maa kalde Følelſesindtryk, udgaar for Størſtedelen fra Hjernen og forløber gjennem Rygmarven, hvorfra de ſpringer ud i forſkjellig Højde og forgrener ſig rundt om i Legemet, indtil de tilſidſt ender i ſmaa egne Organer eller Følelegemer, ſom findes ſpredte overalt i Organiſmen. Disſe Endeorganer er dog ikke alle nøjere bekjendte. Bedſt kjendte er de ſaakaldte Paciniſke Legemer, der har en Størrelſe ſom et lille Knappenaalshoved og findes paa mange Steder af Legemet, iſær i Huden paa Fingerſpidſerne, hvor vi jo, ſom bekjendt, har en meget fin Følelſe. Det vilde neppe intereſſere Læſerne, om vi gik nærmere ind paa Bygningen af disſe Legemer, og jeg ſkal derfor nøjes med at ſige, at der i hvert af dem træder en lille Nervegren ind.

Følſomheden er, ſom bekjendt, yderſt forſkjellig paa de forſkjellige Dele af Legemet; ſtærkeſt er den i Huden og i Slimhinderne, mindſt i de faſtere Beſtanddele: Knogler, Bruſk og Sener.

De Paciniſke Legemer er dog neppe de egenlige Organer for, hvad vi i Almindelighed kalder „Følelſe"; der findes derimod en uhyre Mængde andre Smaaorganer, ſom Anatomerne kalder Følepapiller eller Følevorter, der rimeligvis er de egenlige „Føle"-Organer; ogſaa disſe findes talrigſt i Fingerſpidſerne; man har ſaaledes talt over 400 paa ſidſte Led af Pegefingeren; paa de andre Led og i Haandfladen, hvor Følelſen jo ogſaa er langt mindre fin, aftager deres Antal betydegjort ſmukt i Stand, bindes de ſirligt ſammen med et rødt eller blaat Baand. De ſér meget ſmukke ud til Væg- eller Fortepianolys. Agnes.

Husraad.

Æggeblommeſæbe.

Man lader fin Sæbe opløſe ſig i lunkent Vand og ſætter ſaa mange Æggeblommer og ſaa meget Stivelſe til, ſom det vil optage i ſig, medens man vedblivende rører rundt deri. Saa former man Maſſen i Stykker. Denne Sæbe ſkal være ſærlig velgørende for Huden, og man kan vaſke ſelv uægte Stoffer i den, uden at de falmer, ligeſom man ved at ſmøre den paa vanſkelige Pletter paa Linnedtøj kan faa diſſe til at gaa af, naar Tøjet vaſkes, noget efter at Sæben er tørret ind. 5.

Et meget prøvet Middel mod Froſt.

Man blander for 10 Øre Nyretalg, for 2 Øre Harpix, for 10 Øre Bomolje, 3 finthakkede Hvidløg, for 10 Øre hvid Vox og for 10 Øre Honning, en en Spiſeſkefuld Gaaſefedt og tre Spiſeſkefulde Vineddike ſammen og koger det godt til en Salve, der ſtryges paa Lærred og lægges paa Froſtſaarene.

D.

Naar man ved at ſtryge er kommen til at ſvide Tøjet, ſaa at der bliver brune Pletter eller Skjolde tilbage, kan man fjerne diſſe ved et meget ſimpelt Middel, nemlig koldt Vand, der dog maa anvendes paa følgende Maade: Man væder den brune Skjold med rent Vand og lægger Linnedet til Tørring i Solen, fugter det atter med koldt Vand, lader det tørre og bliver ſaaledes ved, til Pletten lidt efter lidt ſvinder bort. 5.

Sukkerpletter.

Sukkerpletter fjernes fra Tøj ved Gnidning med ublandet Sprit. Sprit er ligeledes det eneſte, der fjerner Pletter af violet Blæk. Ved vanſkelige Stoffer drypper man Spriten draabevis paa Vrangen af Pletten, ſaa ſkaller det Lag, der danner Pletten, af. Særlig ſarte Stoffer kan maaſké fordre, at der blandes lidt Vand i Spriten, ellers bruges den ublandet.

5.

Oljefarvepletter paa Glas.

Oljefarvepletter paa Glas, (Spejle, Ruder o. ſ. v.) fjernes ved, at Pletterne beſtryges med grøn Sæbe, der faar Lov til at ſidde paa en Dags Tid, og ſaa vaſkes af. Oljefarven er ſaa opblødt og lader ſig let fjerne.

5.

Køkkenet.

En god Kop Te.

„En Kop Te? Det kan da enhver lave; man ſkjænker Vand paa Tebladene, ſaa er det færdigt." — Aah ja, men en Kop Te og en „god" Kop Te er ikke ét og det ſamme, og til at lave en god Kop Te hører der, ſom til alt i Verden, en Smule Øvelſe og Omhu. Man koger først lidt Vand i Kjedlen til at ſkylle Tekanden og Kopperne af med, for at de ikke ſkal være for kolde, og ſaa først ſætter man
Vand over til Teen og la
koge hurtigt (det maa ik
og koge en lang Tid, før d
bruges). Det maa være i f
Kog, naar der hældes ov
bladene. Man regner gi
ſtore Teſkefulde Te til o
per Vand. Man ſtiller K
paa et varmt Sted, og
Teen trække fire à fem Mi
Skal der bruges mere Te
én Gang Kanden ſelv, b
Tebladene af. Kanden ſkal
varmt Vand, og der komm
Te paa. Naar man ſk
ſkjænker man først lidt i
Kop, da den først ſkjænke
har den fineſte Aroma, me
ſidſt ſkjænkede er den ſtærke
det helſt ſkal blandes i Kop
Man ſtiller en Kande hed
paa Bordet, for at enhv
ſpæde Teen efter Smag.
Aroma beholdes bedſt, naar
først kommer Sukkeret og F
i de opvarmede Kopper, ſo
ſkjænker Teen. Raa Fløde
Teen en ſkarre Smag. S
drikkere paaſtaar, at Fløden
Teen — og at enhver Tilſ
gjør den mindre god; jeg b
en lille Smule Vanille t
parfumere den med, ſaaledes
ſkærer en Stang Vanille
eller fire Dele og lægger
Tedaaſen, hvori jeg har
kommer et Pund Te.
ſlutter godt, og Teen faar
Vanilleſmag derved. Jeg
naturligvis ikke Vanilleſt
naar jeg ſkjænker Vand pa
dene; de bliver i
Rusland bruger man ikke
men kommer undertiden
Vin i Teen; paa nogle
bruger man at komme
Citron i Koppen, før
Te ſkjænkes i.

Trykt i Carl Allers Etabliſ
København.